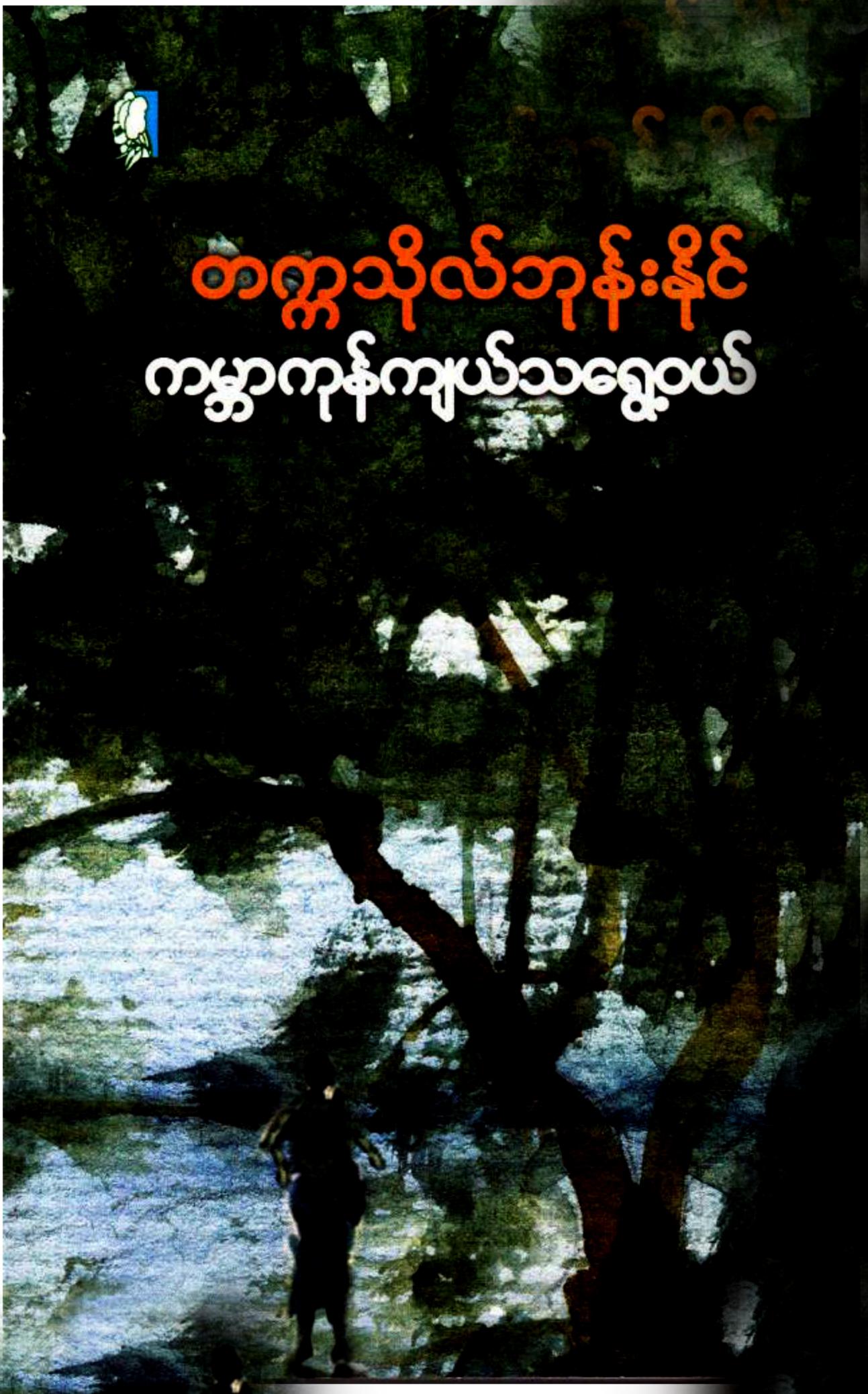

၁၀၅

တရာ့သိပ်ဘန်းနှင့်
ကမ္မာကုန်ကူယ်သရွေယ်

တမ္မာကျိန်တျေယ်သရွဝါယ

တဏ္ထသိုလ်ဘုန်းနီင်

ကုံကော်ဝတ်ရည်စာပေ

အမှတ်-၂၂၊ မဟာဒေယျလမ်း၊ ပုဇွန်တောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။
ဖုန်း-၃၉၆၅၅၀၀၊ ၀၉-၅၁၂၇၄၉၃

ပုန်းပုံပို့မှတ်တမ်း

ပထမအကြိမ်	-	ပထမတွဲ၊ ရှုလိုင်လ၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်။ ခုတိယတွဲ စက်တင်ဘာလ၊ ၁၉၆၇ခုနှစ်။ တတိယတွဲ၊ နိုဝင်ဘာလ၊ ၁၉၆၈ခုနှစ်။ မြေစာပေ
ဒုတိယအကြိမ်	-	၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ မြေစာပေ။ (ပ+ဒ+တ) လုံးချင်း
တတိယအကြိမ်	-	၁၉၇၀ ခုနှစ်၊ နေရက်စာပေ။ (ပ+ဒ+တ) လုံးချင်း
၁၈၇၇အကြိမ်	-	၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ FTIG. (ပ+ဒ+တ) လုံးချင်း
ပဋိမအကြိမ်	-	စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၂ ခုနှစ်။ (ပ+ဒ+တ) လုံးချင်း ကုံကော်ဝတ်ရည်စာပေ
အပ်၏	-	၂၀၀
မျက်နှာဖူးပုနိုင်	-	ဦးတိုးဝင်း၊ နေလရောင်ပုနိုင်တိုက် ၉၆/ခ၊ ၁၁-လမ်း၊ လမ်းမတော်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။
အတွင်းပုနိုင်	-	စွယ်တော်ပုနိုင်တိုက် အမှတ် (၁၄၃)၊ (၅၁) လမ်း၊ ပုဇွန်တော်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။
ထုတ်ဝေသူ	-	ဦးကျော်ဝင်း၊ ကုံကော်ဝတ်ရည်စာပေ ၅၁၊ ရေကျော်လမ်း၊ ပုဇွန်တော်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။
မျက်နှာဖူးပန်းချီ	-	မြင့်မောင်ကျော်
တန်ဖိုး	-	၂၀၀၀ ကျပ်

ဘုန်းနိုင်၊ တဗ္ဗာသိုလ်။

၁၉၅၉.၈.၃၃

ကမ္ဘာကုန်ကျယ်သရွေဝယ် / တဗ္ဗာသိုလ်ဘုန်းနိုင်။ - ရန်ကုန်။

ကုံကော်ဝတ်ရည်စာပေ၊ ပဋိမအကြိမ်၊ ၂၀၁၂ ခုနှစ်။

စာမျက်နှာ- ၅၀၆၊ ၁၃၁၂၀ စင်တီမီတာ။

(၁) ကမ္ဘာကုန်ကျယ်သရွေဝယ်

စထားသရွာ
 မှန်သောသိကား
 ဉာဏ်လေးနတ်
 ပေါ်စိတ်၍
 ဒ္ထိမြတ်သစ်ပင်
 ဆေးဖတ်ဝင်၏။

ရှင်ပယာသီလဝံသ

သရွာ
 ငါးတော်၍၊ ပမြတ်တိုင်စေ
 မရဲ့သေား၊ ယျင်းပြောစီဖြို့
 တွေးဖွယ်ထိုက်ရာ၊ တစိပိုဒ်တလေ
 တွေ့ကြားပေမူ၊ စာပေကျွေးကျို့
 ငါးဝတ်ပုန်းပြီ၊ ငါမွန်အမြတ်
 ငါအတတ်ယူ၊ စာတော်သူ ပေါ်
 ခေါင်းလိုကျော်၍၊ ငါသော်ဆရာ
 မလုပ်ပါတယ်။။

တက္ကသိုလ်ဘုန်းဦး

တရေးသူ၏ အမှာစာ

(ပထမအကြိမ် နိဂုံနိုင်ခြင်းမှ)

အမှန်မှာ အမှာစာကို ကျွန်တော် မရေးချင်သေးပါ။ ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်လုံး
ဆုံးမှ အမှာစာ ရေးရသည့်မှာ အရသာလည်း ရှိသည်။ အမိဘယ်လည်း ရှိသည်။
စာဖတ်ပရီသတ်များလည်း ပြည့်ပြည့်၀၀ နားလည်နိုင်သည်။

ဤ ‘ကန္တာကုန်ကျယ်သရွေးဝယ်’ ဝတ္ထုကြီးကို မူလက အစအဆုံး
ထုတ်ဝေနိုင်လိမ့်မည် ကျွန်တော် ထင်ခဲ့သည်။ ယခုမှ အခက်အခဲ အမျိုးမျိုး
ကြောင့် အတွဲခွဲထုတ်လေရပြီ။ စာဖတ်သူများ မကျောပ်လေမည် ဖြစ်သကဲ့သို့
ကျွန်တော်လည်း စိတ်ထိနိုက်ပါသည်။ အတွဲခွဲ၍ အမြတ်ရှာသူဖြစ်လျှင် မြေစာပေ
ကိုသန်းကြွယ်ကို ကျွန်တော် အားပေးမည် မဟုတ်ပါ။

ကျွန်တော် တဖ္တာသို့လိုဘုန်းနိုင်နှင့် မြေစာပေ ကိုသန်းကြွယ်တို့၏ ကျော်း
ရှင်များကား အခြားမဟုတ်ဘူး။ စာဖတ်သူ ပြည့်သူတို့သာ ဖြစ်သည်။ ဤစကားကိုမူ
တရေးသူတိုင်း၊ ထုတ်ဝေသူတိုင်း လိမ္မာစာ ဆိုနိုင်သည်။ ဆိုရိုးတို့
လည်း ရှိခဲ့လျပြီ။ ကျွန်တော်တို့က ဤသို့ ဆိုရိုး ဆိုလိုသည် မဟုတ်ဘူး။

သည်ဒေသ၌ မိုးတို့က စွေကာ လယ်တို့က စိမ်း၍ တောတောင်တို့က
မြိုင်းသည်။ သည်ကလွန်လျှင်မူ မိုးကား ညီ၏။ မဆွာ။ လယ်ကို ထွေနှစ်။ ပျို့က
မစိမ်း။ တောတို့က မြိုင်းရန်ဝေးစွာ။ စိမ်း၍ပင်မနှာ။ မှတ်သုတိုင်းမှ ကန္တာရပိုင်းသို့
ခရိုးနှင့်လာသူတို့ ကြော်ပြီ သဘာဝပန်းချို့တည်း။

၈

တ္ထာသိုလ်ဘုရားရိုင်

မှတ်သံ့ရိုင်းမှ ကန္တာရိုင်းသို့ ခရီးနှင်းလာသူ သုံးဦးသော သတ္တဝါတို့
ရီကြွေး၏။ ကျွန်တော်၊ တ္ထာသိုလ်ခင်မောင်အေးနှင့် မြစာပေ ကိုသန်းကြွယ်...
တို့တည်း။

ကျွန်တော်က ကန္တာရှု၏ အလှအပကို သူတို့အား ပြောပြုလာ၏။
ထိုစဉ်တွင် ကဲ့ကြော်က ကျွန်တော်တို့ကားကို တိမ်းမောက်ပစ်လိုက်သည်။
ကားမောက်ရိုင်းမှ ထိုင်လိုက်လာကြသူ ကျွန်တော်၊ ခင်မောင်အေးနှင့် ကိုသန်းကြွယ်
တို့အပြင် ကျွန်တော်တပည့်လေး တစ်ဦးပါ မြေပြင်သို့ လွန်စဉ်သွားကြသည်။
တစ်လောကလုံးသည် မို့ရှင်း၍ မောင်ကာမိုက်၍ မည်းသွားသည်။

ကျွန်တော် သတိရပြီး ကားပိုနေသော ကားမောင်းသူကို သွား၍
ပွဲသောအခါ ကျွန်တော်လက်ကား သွင်သွင်ကျိုး၍ သွေးဖြိုင်ဖြိုင် စီးကျော်ပြီး။
အားလုံးသည်လည်း ဒဏ်ရာတကြီးနှင့် မူမောနေကြသည်။ ကျွန်တော်ရုံးအပ်ကြီး
ဦးအောင်မြင့်ဝင်းနှင့် ပါကေဖော် ဓာတ်ခွဲခန်းမျှူး ကိုသောင်းရွှေတို့က ဒဏ်ရာ
ရသွားကို မနိုင်မနိုင်း ပြုစကြရရှုရှု၏။ ကျွန်တော်တို့ ဒုက္ခရောက်နေစဉ်
ကြက်မောက်တောင်ဆိုမှ အလုပ်သမားကြီးများက ကားဖြင့် ရောက်လာပြီး
ကယ်ဆယ်ကာ မိတ္တိလာဆေးရုံကြီးသို့ ပို့ပေးကြသည်။

မိန့်ရိုင်း၊ နာရီရိုင်းအတွင်းမှာပင် စာဖတ်ပရိသတ်များနှင့် စာပေ
ဖြန့်ချိရေး ဝန်ထမ်းတို့ ကျွန်တော်၏ ကျောင်းသူးကျောင်းသား မိဘများနှင့်အတူ
ရောက်လာကြသည်။ ကျွန်တော်တို့ကို ပြုစကြသည်။ အစာကျွေးကြသည်။
မွှေရာခေါင်းအုံး ကောင်းကောင်းပေးကြသည်။ ကျွန်တော်တို့၏ အသက်သခင်
ကျွေးဇူးရှင်များတည်း။

မိတ္တိလာ ပြည်သူ့ဆေးရုံကြီး၊ မိတ္တိလာတပ်မတော် ဆေးရုံကြီးနှင့်
ပြည်သူ့ဆေးရုံကြီးမှ ဆရာဝန်၊ ဆရာမ သူနာပြုဆရာမကြီး ဆရာမလေး
အားလုံးတို့၏ ကျွေးဇူးကြောင့် ကျွန်တော်လက်သည် ဖြန့်ကောင်းခဲ့ရသည်။
ဝေအနာနှင့် ဒုက္ခကိုမှ လနှင့်ချိ၍ ခံစားခဲ့ရသည်။

မိတ္တိလာဆေးရုံကြီး၌ ရိုစဉ် လာရောက်ကြသော သတင်းထောက်များ
ကို ကျွန်တော်လက်မှ ဒဏ်ရာကြီးကြောင်း မဖော်ပြုဘဲ ဖော်ရေးပေးရန် ကျွန်တော်
မေတ္တာရပ်ခဲ့ခဲ့၏။ ကျွန်တော် စာဖတ်ပရိသတ်များကို လည်းကောင်း၊ ကျောင်းသူ
ကျောင်းသားများကို လည်းကောင်း မထိတ်လန့် မပူပန်စေလိုသောကြောင့်

ကမ္မာကုန်ကျယ်သရွေဝယ်

၉

ဖြစ်ပါသည်။ သတင်းထောက်များကလည်း တာဝန်သိစွာ ကျွန်တော် မေတ္တာ ရပ်ခံချက်ကို လက်ခံခဲ့ကြသည်။

လနှင့်ချီ ခံရသော စေဒနာ ဒုက္ခကြောင့် လည်းကောင်း၊ ပိမိအရေးကြီး သော တာဝန်များကြောင့် လည်းကောင်း ကျွန်တော် စာမရေးနိုင်ခဲ့။ ထိုအခါ မလိုတဗာသူတို့က သတင်းအမျိုးမျိုး လွှင့်ပေးသည်။ စာတို့ပေစတို့နှင့် ပိုင်းအပ် ကြသည်။ ကျွန်တော်စာဖတ်ပနိုယ်ကြီးထံမှ စုစုမေးမြန်းလွှာများ တစ်ပုံတစ်ပင် ရောက်လာကြ၏။

ဤအမှာစာမှာ ‘ကမ္မာကုန်ကျယ်သရွေဝယ်’ ဝါဘြေးအတွက် အမှာစာကား မဟုတ်ပါ။ တစ်နှစ်ကျော် စာမရေးနိုင်ခဲ့သော ကျွန်တော်အား ဘာကြောင့် စာမရေးနိုင်ရသလဲဟု မေးမြန်းစုစုမေးလာသော ကျွေးဇူးရှင် စာဖတ် ပရိသတ်အတွက် ကျွန်တော်၏ ရှင်းပြချက်သာ ဖြစ်ပါလေ၏။

မေတ္တာရည်၍
တဗ္ဗာသိုလ်ဘုန်းနိုင်

မျက်နှာဖုံးပန်းချိန့်ပတ်သက်၍

မျက်နှာဖုံး ပန်းချိသရှင်ဖော်ပုံနှင့် ပတ်သက်၍ ရှင်းပြ မိတ်ဆက်လို ပါသည်။ ကျွန်တော်အား တူတဲ့သိလ်ဘုန်းနှင့် မျက်နှာဖုံးတွေ ရေးတာ အခြား မျက်နှာဖုံးများထက် ပိုကောင်းသည်ဟု အချို့က ချီးကျျှေးသံ တစ်ဝက်ကာစ်ပျက် နှင့် စွဲချက်တင်ပါသည်။

စင်စစ် ကျွန်တော်ကဲား... ငယ်စဉ်ကတည်းက ဝါး၊ သို့မဟုတ် ကဗျာ၊ ဆောင်းပါးအား ပေး၍ မဖတ်လျှင် သရှင်ဖော်ပုံ ရေးတတ်လေ့မရှိပါ။ စာမျက် လျှော်ဆော်အားနှင့် ပန်းချိသရာဇ်၏ အတွေ့အကြုံကသာ သရှင်ဖော်ပန်းချိ ၏ အဓိက မောင်းနှင်အား ဖြစ်ပါသည်။

ဒီကမှတစ်ဆင့် ခက်ခဲစွာ မွေးထုတ်ယူရသည့်အတွက် ရုံဖန်ရံခါ မြန်တော်သည်။ ဒါပေမဲ့ ကြောတတ်တာက များပါသည်။ စာရေးဆရာအကြော်ကို နဲ့ စာဖတ်သူ အကြော်ရော စာအုပ်ဆိုင်ပေါ်မှာ ထူးခြားသည့် စာအုပ်တစ်အုပ် ဖြစ်လိုသည့် လောဘကလည်း ရေးတိုင်း ဖြစ်ပေါ်နေပါသည်။

ဒီထက်ပိုမိုပြီး ခက်ခဲစွာ မွေးထုတ်ယူရတဲ့ မျက်နှာဖုံးတွေကတော့ ဝါရင့်စာအတ်ပစိုသတ်များ သတိထားမိကြမည် ထင်ပါသည်။ မြန်မာစာပေ လောကတွင် စာရေးဆရာ၏ အတ်ကောင်နှင့် ပန်းချိသရာဇ်၏ ရေးချက် တွေဖက်၍ စွဲမက်ခဲ့ရသော စာအုပ်များ ရှိပါသည်။

ကန္တာကုန်ကျယ်သဆွဲဝယ်

၁၁

ဆရာတ္ထာလိုလိုဘုန်းဖို့ ဝတ္ထုများနှင့် ပန်းချို့သန်းအောင်၏ မျက်နှာပုံးများ၊ မောင်သိန်းဆိုင်၏ ဝတ္ထုများနှင့် ပန်းချို့တိုး၏ ရေးချက်များ၊ ညီညီနိုင်၊ ဆွဲလိုင်းဦး ရင်သိမ့်တုန်ဝတ္ထုများနှင့် ပန်းချို့မောင်မောင်သိုက်၏ မိန်းမချောများ၊ ဆရာချုပ်ဦးညီ၏ ဝတ္ထုဓာတ်ကောင်များနှင့် ဆရာဝသုန်း၏ ရေးဟန်များမှာ ဆယ်စုနှစ်အလိုက် ရှင်သန့်ခဲ့သော စာအုပ်ပိဿာများ ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်အာရုံတွင် ဖျက်ပစ်လို့ မေ့ပစ်လို့ မရသော ထိုမျက်နှာပုံးများ ကို ပြန်ရေးရသည့်အခါတိုင်း ကျွန်တော် ဆရာသမားများ အောက်လုပ်ခဲ့သော တောင်မြှင့်ကြီးများကိုပါ ကျော်ဖြတ်ရသလို တာဝန်ပိုလာပါသည်။ စံချိန်တစ်ခု ရှိပြီးသား ပြေးပွဲကို ဝင်ပြေးရသည့်နှယ် ရင်ထိတ်နေပါသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ လေးစားရပါသည်။ ဆရာဓတ္ထကို ဦးညွတ်နေမိပါသည်။ စနယ်ဇင်းသရှုပ်ဖော် ပန်းချိုသမိုင်းကို အလေးပြုပြီးမှ ရေးရပါလိမ့်မည်။ တစ်ဆက်တည်း ခေတ် အဆက်ဆက် ရေးချက်တွေကို နောက်လူတွေ သိအောင် ဖြည့်စွက် ပြောခဲ့ချင် ပါသည်။

‘ကန္တာကုန်ကျယ်သဆွဲဝယ်’ ကို မောင်သိန်းအောင်တို့ New Version တစ်ဖို့ ဆန်းသစ်သိဆိုကြသလို ကျွန်တော်လည်း ဒီမျက်နှာပုံးမှာ ဆရာဦးသန်းအောင်၏ ဟန်ကို ကျွန်တော်ဟန်များ ရောစွက် ရေးဖွဲ့စွင်း ‘ဆရာ ဦးသန်းအောင် အမှတ်တရ’ ပန်းချိုလိုပဲ... ။

ပန်းချိုမြှင့်မောင်ကျော်
၂၁ ဧပြီ ၂၀၁၂

၁၂

တရာ့သိမ်္မာနိုင်

IN TIME OF “THE BREAKING OF NATIONS”

1

ONLY a man harrowing clods
 In a slow silent walk
 With an old horse that stumbles and nods
 Half asleep as they stalk.

2

Only thin smoke without flame
 From the heaps of couch-grass;
 Yet this will go on ward the same
 Though Dynasties pass.

3

Yonder a maid and her wight
 Come whispering by:
 War's annals will cloud into night
 Ere their story die.

THOMAS HARDY

ကမ္မာကုန်ကျယ်သရွဝါယ

၁၃

ကမ္မာကုန်ကျယ်သရွဝါယ

(၁)

ဖြည်းဖြည်းသင်သင်၊ တွန်ရေးငင်သည်၊
လယ်ရှင်ယောကုံး၊ တစ်လူသားတည့်။ ။
ခေါင်း မြေ လူပို့ရှား၊ တိမ်းကပါးဖြင့်၊ ရှန်းအေးမပို့၊ သူမြှင်းအိန္ဒို့။ ။
လူကလည်းနိုက်၊ မြင်းလည်းနိုက်နှင့်၊ စရိုက်ဘာသာ၊
ချမ်းသာစွာ၏။ ။

(၂)

အလျှော်မပါ၊ ရေးရေးသာတည်း၊ နေစာညွှန်မြှုက်၊
အပို့ထက်မှ၊ တိုးတက်အုအု၊ လယ်ခိုးလူလျှက်။ ။
အဝေးဆိုဝယ်၊ တော်းမယ်လည်း၊ သက်လှယ်သခင်၊
မောင်နှင့်ယုဉ်၍၊ တိုးည်းချစ်ခွန်း၊ ပုံးပျော်နှင့်။ ။

(၃)

ပထွေးနှင့်မြှုင်း၊ ရာထီးဆိုင်တို့၊ မဆိုင်ပျက်ယွင်း၊ နိစ္စကင်း၏။ ။
မော်ကွန်းပဲလိုင်း၊ စစ်သမိုင်းလည်း၊ မှန်မိုင်းညာယ်၊
ပျောက်၍ကွယ်လိမ့်။ ။
မြင်းအိုသခင်၊ လယ်ကြီးရှင်နှင့်၊ လယ်ပြင်မီးခိုး၊
လယ်မျိုးလုံး၊ လူလင်လှ၏၊ သာစွာရှာ်ပေါင်း၊ လူ့အတ်ကြောင်းသည်၊
မဟောင်းကမ္မာကုန်ကျယ် ဆက်လိမ့်တည်း။ ။

တွေ့သို့လိုက္ခားနိုင်

. ၂၅-၆-၆၆

အခိုင်း - ၁

»»» ခရီးသည် «««

မန္တလေးမြို့တော်၏ ချမ်းမြေသာစည်လေဆိပ် လေယာဉ်ပြီးလမ်း မြောက်ပိုင်း အစွမ်း ယူဘိအေအဖွဲ့ပိုင် ဒါဂိုးတားလေယာဉ်ကြီးသည် တောင်ဘက်သို့ ဦးတည် လျက် အားယူပုံသန်းရန် အဆင်သင့်ရှိနေသည်။

ပြုစင်သော အသားအရော၊ ချို့ဖြူးနှန်ယ်သော မျက်နှာ၊ ကြွော်ရှင်းသော ကိုယ်ဟန်နှင့် ချောမောလှပသော လေယာဉ်မယ်ကလေးက ကြွော်သုတေသန လင်ပန်းလေးတွင် ထည့်ထားသော သကြားလုံးများကို ခရီးသည်များ အား လိုက်လုပ်ဝင်ပေးနေ၏။

အခိုင်းကား ပိုလ်ချုပ်ကြီးနောင်း၏ အိမ်စောင့်အစိုးရက ဧေးကောက်ပွဲတွင် အနိုင်ယူ တက်လာသော ဦးနှုံး၏ ပြည်ထောင်စုပါတီ အစိုးရလက်သို့ အာဏာလွှဲပြောင်းပေးပြီးစ ဖြစ်သည်။ အိမ်စောင့်အစိုးရ၏ တရားဥပဒေ စိုးမိုးရေး၊ တိုင်းပြည် ဌီမံဝပ်အေးချမ်းရေး လုပ်ငန်းစဉ်တို့၏ အောင်မြင်မှု အရှိန်သည် ဆက်လက်တည်ဆဲ ဖြစ်သောကြောင့် ရေလမ်း၊ ကုန်းလမ်းတို့ အန္တရာယ်ကင်း ဘားရှင်းလျက် ဖွံ့ဖြိုးစည်ပင်နေသည်။ ရန်ကုန်နှင့် မန္တလေးတို့ ကြားမြှို့ နေရထား၊ ဉာရထားတို့ အဆက်မပြတ် ပြီးဆွဲနေသည်။ ထို့ကြောင့်

၁၆

တဗ္ဗာသိပ္ပန်းနှင့်

လည်း ရှူးယခင်အခါများက အထူး လူကျပ်လေ့ရှိသော လေယာဉ်အတွင်း၌
ယခုမှူ ခရီးသည် အနည်းငယ်သာ ရှိနေ၏။

လေယာဉ်၏ လက်ယာဘက် ထိုင်ခုံများအနက် ပြတင်းနှင့် ကပ်လျက်
ရှိသော ထိုင်ခုံတစ်ခုတွင် အသက် သုံးဆယ်ကျော်ခန့်ရှိ လူချွဲယ်တစ်ဦးသည်
ထိုင်လျက် ရှိနေ၏။ သူ့ဘေးမှ ထိုင်ခုံကား လွှတ်နေ၏။

လူချွဲယ်၏ အရပ်အမောင်းမှာ ရည်သွယ်၍ အသားမှာ အတန်အသင့်
လတ်သည်။ စတစ်ကော်လာအကိုး၊ အဖြူး၊ မီးခိုးရောင်ဖျော့ဖျော့ သဏ္ဌာလတ်
အပါးထား တိုက်ပုံအကိုး၊ ရော့စိမ့်း နောက်ခံတွင် အပြာရောင် ကွက်ကျော်
ထားသော ဗန်ကောက်လုံချည်တိုကို အဆင်ပြီပြီ သပ်သပ်ရပ်ရပ် ဝတ်ထား
သည်။ နှာတံပေါ်ပြီး မျက်ခုံးများက ထူထဲနောက်မောင်၍ ကြည်လင်သော
မျက်လုံးများမှာ တည်ငြိမ်အေးချမ်းသည်။ မေးရှိးထောင့် ပေါ်ထင်သော
မျက်နာထားသည် လူနှေ့ကြီးမှုဘက် လုသော်လည်း ပါးသော နှုတ်ခမ်းများက
ဖော်ရွှေ့မှ ရှိတတ်ကြောင်းကိုလည်း ပြနေ၏။

လေယာဉ်မယ်ကလေးသည် လူချွဲယ်အနီးသို့ ကပ်သွားပြီး သက္ကားလုံး
လင်ပန်းကို ရှုံးပေးသောအခါ လူချွဲယ်က ချိုသာယဉ်ကျေးစွာနှင့် မလိုချင်
ပါကြောင်း ပြန်ကြား၏။ လေယာဉ်မယ်သည် ရှေ့ဆက်စွဲက်သွားမည် ပြုပြီးမှ
ခေါင်းကလေး ပြန့်ငဲ့ကာ လူချွဲယ်အား ရှုံးစိုက်ကြည့်သည်။ လုပေးသွယ်သော
မျက်ခုံးကလေးများက ခေါ် စွဲနွေားပြီးနောက် မျက်တောင်ကလေးများက
ပုံတ်ခတ် ပုံတ်ခတ် လူပ်ရှားလာ၏။ ခလာ့မှ လေယာဉ်မယ်ကလေးသည်
တစ်ခုံတစ်ခုကို ကျော်ပေါ်ဖြင့် ပြီးရိပ်ဝေဝနှင့် စွဲက်ခွာသွား၏။

လေယာဉ်၏ ပန်ကာများ စင်းသံသည် ဆူညံ့စွာ ပေါ်စွဲက်လာ
သည်။ မကြာမိပင် လေယာဉ်သည် အရှိန်နှင့် ပြီးကာ ငုက်သွင်ပုံးကြွဲလျက်
တောင်စူးစူးသို့ စွဲက်ခွာလာခဲ့လေ၏။

လူချွဲယ်သည် ပြတင်းမှနေ၍ အောက်မြေပြင်ဆီသို့ ငုံမျှောင်းကြည့်
ရင်း ပါလာခဲ့၏။

တစ်ဆယ့်နှစ်ရာသီ ရေရှင်းသည့် ဆည်ချောင်းမြောင်းတို့၏ ဌာန
ချမ်းမြေသာစည် စိမ့်းရိပ်လည်သော မန်းမြေစရိုက်သည် ကျော်ပိုက်ကာ
ရွှေလျောနောက်ချိန် ကျော်လေရစ်သည်။

နောက်ကြောင်းပြန်ချည် ရှေ့စီးချည်နှင့် စက်ဝန်းပြတ် အထပ်ထပ်ကို
ဆက်စပ်ထားသည့် ပုံသဏ္ဌာန်နှင့် အကျွေအကောက် လွှန်အပ်သော ဒုဋ္ဌာဝတီမြစ်

ကန္တာကုန်ကျယ်သရွောယ်

၁၇

သည် လည်းကောင်း၊ စွဲ့ဗို့ရို့ထဲ မျှင်မျှင်သွယ်သွယ် နိုင်ရောင် အခြားခြားယ်
ထက်သောင်စွယ်ကျွန်းလှ ပေါ်ထွန်းစသည် မြစ်မ ဇရာဝတီ အနောက်ကမ်းဝယ်
မြောင်ခွေယ်ဖြောင့်တန်း ဝပ်စင်း လျောင်းတည်လေသော ဂုပ္ပတိုးစေတီ အလိုလို
တို့ကြောင့် ရှုမြင်တိုင်း ကြည့်နဲ့ဖွယ်ရာ စစ်ကိုင်းတောင်တော်သည် လည်းကောင်း၊
အူမြွှေမြွှေတို့ တိမ်နှင့် တွေ့စဉ် ဖြစ်၍ ဓမ္မဓမ္မနှင့် ကမ္မလာပါး သိုင်းရစ်ခြားသော
ရှမ်းရှိုးမမင်း တောင်နှုန်းဘုံသည်ပင် လည်းကောင်း အဝေးဝယ် တဖြည်းဖြည်းနှင့်
တရေးရေး ပျောက်ကွယ် နေရှစ်လေပြီတကား။

ရှုမြင်ခင်းကို ငေးကောင်းခိုက် လူချွေယ်၏ နားတွင် သိမ်မွှေ့သွင်သာ
သော ခြေသံကို ကြားရသဖြင့် လူည့်ကြည့်လိုက်သောအခါ အပါးတွင် လာရပ်
နေပြန်သော လေယာဉ်မယ်ကလေးကို တွေ့ရ၏။

လေယာဉ်မယ်၏ လက်တစ်ဖက်တွင် သတင်းစာတစ်စွဲ့ ကိုင်
ထားသည်ကို မြင်သောကြောင့် သူက အသာအယာ ငြင်းသည်။

“ကျေးဇူးတင်ပါတယ်ကွယ်၊ သတင်းစာ မဖတ်တော့ပါဘူး”

လေယာဉ်မယ်ကလေးသည် နေရာမှ ခွာမွားသွား။ တော့တော့ကလေး
ရပ်ရင်း မျက်တောင်ကော့များကို တဖျက်ဖျပ် ပုတ်ခတ်လျက် သူ့အား ကြည့်
နေပုံမှာ ဆရာတစ်ဦးရှေ့၏ တစ်စုံတစ်ခုကို ခွင့်တောင်းလို၍ ရပ်နေသော
ကျောင်းသူလေးတစ်ဦးနှင့် တူနေ၏။

လေယာဉ်မယ်လေးက ပြီးလိုက်ပြီး ကိုယ်ကို ယို၍ သူ့အားရှိ နေရာ
အလွတ်၌ ဝင်ထိုင်လိုက်သည်။ သူ အံ့အားသင့်နေစဉ် ကလေးမက အော်တို့
ကရပ်(မြို့)စာအုပ်တစ်အုပ်ကို လုမ်းပေးရင်း ယဉ်ကျေးလေးစားစွာ တောင်းပန်၏။

“ဆရာကို နောင့်ယှက်သလို ဖြစ်နေရင် ခွင့်လွတ်ပါ ဆရာ၊ ဒါပေမဲ့
ဒီအထဲမှာ ကျွန်းမာတွက် တစ်ခုခု ရေးပေးစေလိုပါတယ်”

သူက မျက်မွှေ့ မသိမသာတွေ့၍ လေယာဉ်မယ်လေးအား တစ်ချက်
စုံစိုက်ကြည့်သည်။ ဤအကြည့်သည် စုံရှု၍ ထက်မြှက်လေရကား လေယာဉ်
မယ်ကလေးသည် မိမိ တောင်းဆိုမိသည်မှာ မှားသွားလေသလေဟု နောင်တ
ရှု၍ အနည်းငယ် မျက်နှာပျက်သွား၏။ သို့ရာတွင် ခဏာမှာပင် သူက ပြန်ပြီး
လာသည်။ ပြီးရာတွင် မျက်လုံးများက အရင်စြေးမှ နှုတ်ခမ်းများဆို ကူးစက်
လာကြောင်း လေယာဉ်မယ်ကလေးက ဂရုပြုမိ၏။

၀၈

တွေ့သုလ်ဘုန်းရိုင်

သူက အော်တိုကရပ်(စံ)စာအုပ်ကို ယူလိုက်ပြီး ဟိုလှန် သည်လှန် ကြည့်သည်။ တွေ့မြင်နေကျ သာမန်အော်တိုကရပ်(စံ)မျိုး မဟုတ်၊ ထင်ရှား ကျော်ကြားသော သတင်းစာဆရာများ၊ စာရေးဆရာများနှင့် အနပညာရှင်များ ၏ လက်မှတ်များကို တွေ့ရသည်။

သူက တစ်စုံတစ်ခုကို အော်တိုကရပ်(စံ)ပေါ်၍ ရေးလေသောအခါ လေယာဉ်မယ်လေးသည် သွယ်ပျောင်းရည်လျားသော သူ၏ လက်ချောင်း ကြီးများကို ချီးမွမ်းအုံသြုလျက် ကြည့်နေသည်။ သူ၏ လက်ချောင်းများသာ သွယ်ပျောင်းရည်လျားသည် မဟုတ်။ ညီညာစွာ လိုးဖြတ်ထားသော သူ၏ လက်သည်းခွဲများကလည်း ရှည်သွယ်၍ လုပသည်။ သူ့လက်ဖဝါးများက လည်း နှီးညံ့ဟန်ပေါ်၍ ပန်းနာရောင် ရဲနေသည်။

သူက “ကျော်ပြီးလား” ဟု မေးသော မျက်နှာအသွင်နှင့် အော်တို ကရပ်(စံ)ကို လေယာဉ်မယ်လေးအား ပြန်ပေးသည်။

လေယာဉ်မယ်လေးက အော်တိုကရပ်(စံ)ကို လုန်ကာ ဖတ်ရှုသည်။ လက်ရေးက ကဗျာလက်ရေးဟု ခေါ်မည့် စိုင်းစက်ညီညာ လုပ သပ်ရပ်သော လက်ရေး ဖြစ်သည်။ ရေးသားချက်မှာလည်း ရိုးရိုးလေးနှင့် ကူမြို့ပြည့်ပြည့်ပင် ဖြစ်၏။

ထာဝစ် ကျိုးမာ ရွင်လန်း၍ မြင်သူတိုင်းအတွက် စိတ်မျိုးသာမှ ကို ပေးစွမ်းနိုင်ပါစေသတည်း။

သက်မိုင်

ဤမျှသာ ဖြစ်၏။

လေယာဉ်မယ်ကလေးသည် နှစ်ဦးကိုစွာ ပြီးပြီး-

“ကျေးဇူးတင်ပါတယ် ဆရာ၊ ပြီးတော့ ဆရာ ပေးတဲ့ဆုနဲ့ ပြည့်ရ ပါလို၏လို့ ကျွန်းမ ဆန္ဒပြုပါတယ်” ဟု ဆို၏။

ကလေးမလေး၏ ကျေးဇူးတင်စကားကို သူက အပြီးနှင့်သာ တွဲပြီး သည်။ စကားကတော့ ဆက်မဆို။ သို့ရာတွင် ကလေးမကမဲ ပြောစရာတွေ ကျိုးသေးဟန်တူ၏။

“မကျေးကိုတင်ပဲမော် ဆရာ”

“ဟုတ်ပါတယ်၊ မကျေးတင်ပါပဲ”

“ဝွှေ့အတ်လမ်းအတွက် သွားတာလား”

ကန္တာကုန်ကျယ်သရေစွဲ

၁၉

“မဟုတ်ပါဘူးကွယ်၊ စာမေးပွဲကိစ္စနဲ့ပါ”

လေယာဉ်မယ်လေးသည် သူ့ဘာသာသူ ဘာကို သဏ္ဌာကျမိသည်
မသိ၊ အသံလေးထွက်အောင် ရယ်ပြီး ဆိုပြန်၏။

“ဒါပေမဲ့ ကွန်မ ကြားဖူးတာက စာရေးဆရာတွေအတွက် ခရီးထွက်
ရင် ဗာတ်လမ်းတစ်ပုဒ်ပုဒ် ရတတ်တယ်လို့ ဆိုတာပဲ”

“ဒါလည်း မှန်ပါတယ်၊ ရတဲ့အခါ ရတတ်ပါတယ်”

“အခုတ်စောင်လည်း ဆရာ ဗာတ်လမ်းကောင်းတစ်ပုဒ် ရပါစော
ဒါပေမဲ့ ဆရာ...”

ကလေးမက စကားတစ်ပိုင်းတစ်စနှင့် ရပ်ထားသဖြင့် ကိုသက်ခိုင်က
မေ့ကြည့်ပြီး မေးသည်။

“ဒါပေမဲ့ ဘာဖြစ်သလဲ”

လေယာဉ်မယ်လေးသည် ဆွဲ တုံးတုံးဆိုင်းဆိုင်းလေး ဖြစ်သွားပြီးနောက်
ချိသာ တောင်းပန်သော အသံနှင့် ပြော၏။

“ဒါပေမဲ့... ဒီတစ်ခါ ဆရာ ရတဲ့ဗာတ်လမ်းဟာ ခါတိုင်းလို့ အသည်း
နှင့်နှင့်နဲ့ လွမ်းစရာ မဟုတ်ဘဲ အနေးမှာ အားလုံး ပေါင်းရပြီး ပျော်စရာကောင်းတဲ့
ဗာတ်လမ်းတစ်ပုဒ်ပဲ ဖြစ်စေချင်ပါတယ်”

လေယာဉ်မယ်ကလေးသည် ဤစကားနှင့် ဆုံးပြီး ကျေးဇူးတင်ပြောင်း
ထပ်မံပြောဆို၍ နေရာမှ ခွာသွားသောအခါ ကိုသက်ခိုင်မှာ မသိမသာ ငိုင်
ကျို့ရစ်သည်။ အပြင်ပန်း မျက်နှာ လူနှုန်းမှာ မပျက်သော်လည်း သူ့စိတ်မှာ
ခပ်သိမ့်သိမ့် လှပ်ရှားလာပြီး ရင်ဗြို့ စွဲ့စွဲ့မြည့်မြည့် ဝေအားတစ်ရပ် ပေါ်လာ၏။

ပြောင်းမှ လှမ်းငွေ့မြှေ့ကြည့်နေမြတ်စွဲ အောက်မြေပြင်ဝယ် စိမ်းလန်း
သော တောင်တန်း မြေက်ခင်းတို့ ကွယ်ပျောက်လျက် မွဲပြောက်ညီးမှာင်သော
အရိုင်းပထဝီ အနေအထားတို့ကို ဖြင့်ရသည် တောက်၍ အပုဂ္ဂိုင်းအန်အတွင်းသူ့
ချဉ်းနှင်းဝင်ရောက်မြတ်ပြီး ဖြစ်ပြောင်း ကိုသက်ခိုင်းက သိမြတ်သည်။ ဤရွှေခင်းတို့
က သူ့စိတ်ကို ပိုမို လှပ်ရှားစေသည်။

အမြင့်မှ စီးမြင်ရသည် ဖြစ်ရကား ကြိုးမျှင်သဖွယ် ဖြူအြူဖွေးဖွေး
သေးသေးသွယ်သွယ်ရှိသည် ဖုန်သဲထူးသော လှည်းလမ်းပြောင်းများ ဟိုတစ်စု
ဒီတစ်စု ကျိုးကျိုးကျွဲကျွဲနှင့် ဆင်းမြေက်ပြောက်ပင်ဖုတ်ပမာ ထင်ရသော
ထန်းတော်အုပ်ကလေးများ၊ တစ်ခါတစ်ရုံ ရှားရှားပါးပါး တွေ့ရသည့် လက်ယက်

၂၁

တရ္တသိလ်ဘန်းနိုင်

အိုင်မျှနှင့် ထင်ယိုးဖွယ် ရေခန်းစ ကန်များ၊ ဤအရပ် ဤအသေ၏ ဤသဘာဝ လက္ခဏာများက သူရင်ကို ခုန်စေသည်။

၃၀။
ကြော်နေဆဲ ခက်မာသော တောင်ကတုံးတို့သည် မြင်ကွင်း၌ ပေါ်လာပြန်၏။ ဤတောင်ကတုံးတို့ဆီမှ အဖျားခံလျက် ရေမဲ့နေပြီဖြစ်သော သဲချောင်းဖြူဖြူတို့သည် ညီမြဲသော မြေပြင်အား အစိတ်စိတ်အမြှာမြှာ ခွဲခြမ်း ယုက်ဖြာလျက် ကျွောကာဂိုက်ကာ ပြေးနေကြသည်။

ချောင်းကိုးဆယ့်ကိုးတို့ ရော်းသောက်၍ ကျောက်နွားသိုးကိုးကောင် ရှိရာဟု ကျော်စောသော ပုဂ္ဂားတောင်မင်းလည်း အဝေးဝယ် မြှေပွဲရှိရှိနှင့် လှမ်းမြင်ရသည်။

ကိုယ်ကိုင်သည် သက်ပြင်းတစ်ချက် ရှိက်လိုက်ပြီး လက်ဆွဲသူးရေအိတ် အလတ်စားတစ်ခုကို ဖွင့်လိုက်သည်။ အိတ်အတွင်း၌ မန္တလေးတရ္တသိလ်၏ ချိပ်တံဆိပ် ရိုက်နှုပ် ပိတ်ထားသော စာမေးပွဲ မေးခွန်းလွှာအထုပ်များ ရှိနေ၏။ ဤမေးခွန်းလွှာအထုပ်များကြားမှ သားရေ့ဗုံး ဒိုင်ယာရီ မှတ်တမ်းစာအုပ် တစ်ခုပ်ကို ထုတ်ယူလိုက်သည်။

ဒိုင်ယာရီမှတ်တမ်းစာအုပ်မှာ အတန်ပင် အိမင်းဟောင်းနှစ်းသော အသွင်ကို ဆောင်နေသည်။

ဤနိုင်ယာရီစာအုပ်သည် နေစဉ်မှတ်တမ်းစာအုပ် မဟုတ်ပေမှန်း ကိုယ်ကိုင်သာ အသိဆုံး ဖြစ်သည်။ သူသည် နေစဉ်မှတ်တမ်းကို ဝါယာရားတစ်ခု အဖြစ် ရေးလေ့ရှိသူ မဟုတ်။ နေစဉ် ကြိုတွေ့ရသမျှတိုင်းသည်လည်း အရေး တယူ မှတ်တမ်းတင်ထားဖွယ် မဟုတ်ကြား။ သူ မှတ်တမ်းတင်ထားသည်တို့မှာ သူပုဂ္ဂလိကခံစားချက်များသာ ဖြစ်လေသည်။ သူတစ်ဦးတည်းအတွက်သက်သက် သာ ဖြစ်သော ပုဂ္ဂလိက ခံစားချက်မှတ်တမ်းတို့သာ ဖြစ်သည်။

ကိုယ်ကိုင်က မှတ်တမ်းစာအုပ်ကို ဖွင့်သည်။ ဖတ်နေကျ စာမျက်နှာ ကို အလွယ်နှင့် လှန်မိ၏။ အကြိမ်ကြိမ် ဖတ်နေကျ ဖြစ်သောကြာ့င့် စာပုဒ် များကို အလွတ်ပင် ရနေပေပြီ။

မမန်ယ်... မမန်ယ်နဲ့ မောင် ကြိုခဲ့ရသမျှ ဘဝအစဉ်ကို ပုံပမာ တင်ပြုယ် ကြိုစီလေတိုင်း မမန်ယ်နဲ့ မောင် ကောင်းကောင်းသိကြတဲ့ ရေ့ချောင်း - ချောက်လမ်းကို သတိရမိတယ်၊ မမာပြည်မှာ အကောင်းဆုံးလို့ ပထမဆု ရထားတဲ့လမ်းပါရီ ဖြောင့်လိုက်ပါတဲ့

ကမ္မာကုန်ကျယ်သရွေဝယ်

၂၁

လမ်းရယ်နော်၊ မျက်စိတ်ဆုံးမှာ စားလျှန်းလို့ လမ်းအစဟာ စီးကုပ်
စက်ရိုင်းထဲ ရှူးချွှဲဖြေဖြူး ပျောက်သာသွားရော အကာအသီး အကျဉ်း
အကောက်ရယ်လို့ မဆွဲရလေဘူး၊ ဒါပေမဲ့... ရွေးချို့လည်း ရောက်
ရော ရောက်ဘက် သွားသွား၊ ကျောက်ပိုးတောင်းဘက် သွားသွား
လမ်းဟာ စလုတ်တံသုင်း အဆင်း အတက် အနိမ့် အမြှင့် အကောက်
အကျဉ်းတွေနဲ့ မပြောမပြီ ခက်ခဲလျှန်းလှပေတယ်နော်။

ဒီလိုပဲလေ... မောင်နဲ့ မမန္တယ်တို့ ငယ်စဉ်တောင်ကျေး
ကလေးဘဝအရွယ်နဲ့ ဂျုပျိုး... အပျို့ လောကခံ ဆောင်းရိုပ်းစဉ်
တွန်းကတော့ ဘဝနှိုတာဟာ တစ်မျိုးစင်းတဲ့ လမ်းပမာ သမှာယ
နယ်ဘုံး... ကမ္မာကုန်ကျယ်သရွေဝယ် ပျော်စလေ့မှန်မှန် ဖျော်လင့်
ချက် ပြည့်ဝမှ အတန်တန်နဲ့ မတောက်မပြန် ကော်ရှုံးလိုန်မယ်လို့
ယုံစားထင်မှားမိခဲ့ကြဖူးတယ်၊ ဒါပေမဲ့ ဘဝခရီးစဉ်ဟာ အလင်း
ရောင်အား လိုင်းလမ်းကြောင်းပမာ မဟုတ်ဘဲ စွဲဦးလေစွားရှေ့က
ရော်ဇွဲကို လွှန်ပါးရပုံမျိုးသာပါကလား မမန္တယ်ရယ်၊ မောင်နဲ့
မမန္တယ်ဟာလည်း နာမ်မဲ့တဲ့ ရော်ဇွဲကိုတွေ့ မဟုတ်ဘဲ သိတတ်...
မံစားတတ်.. ရယ်တတ်... နိတတ်ကြတဲ့ လွှာသွားတွေ့ ဖြစ်မေ့လို့
ခက်လှချေပါကလား၊ သိတတ်... မံစားတတ်တဲ့ လွှာသွားပို့
ရယ်ဖျယ်တစ်ခုးရပ်ပြီးမဲ့ နိတတ်ကြသွား နိကြစတ်းလို့ ဆိုပြန်
တော့လည်း လွှာဘဝရဲ့ အနက်အစိပ်ယောက်ဟာ ဘယ်လိုမှား ရှိထင်
တော့မှားပဲ မမန္တယ်ရယ်...

ကိုသက်နိုင်သည် မျက်လုံးများကို ဖြည့်ညွှန်းစွာနှင့် စာအုပ်မှ
ခွာလိုက်ပြီး ပြတင်းမှနေ၍ အောက်မြေပြင်ရှုခင်းကို ငေးကြည့်မိပြန်၏။

ရှုခင်း၌ ကျယ်ပြန့်သော လွင်တီးခေါင်ကို မြင်ရသည်။ ဆိတ်သွေး
သော ဤကန္တာရတစ်ပိုင်း လွင်တီးခေါင်ကို ပုနိမ့်ဝါညှိသည့် ချုံစေးပျစ်တို့နှင့်
စောင်ချမ်းချွှန်ချွှန်တို့ကသာ တဟ်အားသမျှ ကွက်တိကွက်ကျား တန်ဆာဆင်
ထားကြသည်။

မြှောင့်ပြောပြောလည်း လွမ်းအပ်ပျောကာ ရှိနေ၏။

ဆိတ်သွေးသောနေ၏ ဤကန္တာရဝယ် တေးဆိုမည့် ဥပုံငါ်ပင်
ရှိပါလေ။

တရာ့သီၢယ်ဘုန်းနှင့်

။။

သို့ရာတွင် ကိုသက်ခိုင်က လေယာဉ်မယ်ကလေး၏ ဆုံးစကား
ကို ပင်ပင်ပန်းပန်း သတိရနေမိ၏။

“ဒီတစ်ခါ ဆရာ ရှုတဲ့ ဇာတ်လမ်းဟာ အဆုံးမှာ အားလုံးပေါင်းရပြီး
ပျော်စရာကောင်းတဲ့ ဇာတ်လမ်းတစ်ပုဒ်ပဲ ဖြစ်စေချင်ပါတယ်”

အခန်း - J

»»» သံသရာ «««

မကွေး လေယာဉ်ကွင်း ထိန်းသီမ်း**ညွှန်ကြားရေး** မျှော်စင်ထက်၌ တာဝန်ခံ အရာရှိသည် သာမန်လူတိုင်း နားမလည်နိုင်သော အကိုလိပ်စကား၊ မြန်မာစကား၊ အချက်ပြုသက်တစကား သုံးမျိုး ရောပါနေသော ဘာသာတစ်မျိုးနှင့် ရေဒီယို စကားပြောခွက်တွင်း အော်ဟစ်ပြောဆိုနေသည်။ သူ စကားရပ်တိုင်း သူ့နား နှစ်ဖက်တွင် အပ်ထားသော စကားလက်ခံ နားကြပ်များမှလည်း လျှပ်စစ်နှင့် သတ္တုသံဃား ရောသော စကားများ မြည်ထွက်နေ၏။

အပြန်အလှန် ဆက်သွယ်ပြောဆိုခြင်း ပြီးသောအခါ အရာရှိသည် သူ့နားပေါ်မှ နားကြပ်များကို ဖြုတ်ချွတ်လိုက်ကာ သူ့လက်ထောက်အား လှမ်းပြော၏။

“‘ဦး... အိုက်ရ ပူရတဲ့အထဲ ငှက်အိုနှစ်စီး ရှေ့ဆင့်နောက်ဆင့် ဆင်းမယ်၊ အိုကေ... ချာလီ၊ ကွန်ထရိုးကို မင်း ယူလိုက်တော့၊ ငါ အေးဂျုံနဲ့ အလုပ်သမားတွေကို သွားပြောလိုက်ဦးမယ်’”

အရာရှိသည် သူ့လက်ထောက် ချာလီအား ဤသို့ ရရှိင်သံပံပနှင့် ညွှန်ကြားလိုက်ပြီး မျှော်စင်မှ ဆင်း၍ လေယာဉ်ဆိပ်ဝေန်းဘက်သို့ လျှောက်လာ

၅

တ္ထာသိုလ်ဘုန်းနိုင်

ခဲ့သည်။ အဆင်သင့် တွေ့ရသော ယဉ်ဘီအောက်ပါယိုယ်တော်လှယ်ကို ခပ်သွက်သွက် ဆက်လက် ညွှန်ကြားပြီး သူ့လျှောနည်းအတူ သွက်သော ခြေများနှင့် စခန်းရှေ့ပိုင်းသို့ ဆက်လက်ထွက်လာ၏။

စခန်းအနီး နေပူကျွဲကျွဲတွင် စိမ်းပြာနရောင် ဟေး(လ်)မင်းကားနှင့် ကြက်ဥနှစ်ရောင် ဗောက်(စံ)ဟော(လ်)ကားနှစ်စီး အပါအဝင် ကားငါးစီးခန့်ရပ်ထားကြ၏။

စခန်းရိပ်သာတွင်း ထောင့်တစ်ထောင့်ရှိ ခံရသည်ပေါ်၌ လူသုံးယောက်တို့ ထိုင်နေကြသည်။ တစ်ဦးမှာ အသက် လေးဆယ်ခန့်ရှိရှိ ခေါင်း၌ ဖော်တိုးထုပ် ဆောင်းထား၏။ စတစ်ကော်လာအကိုဂျိကို လည်ပင်းကြယ်သီး ဖြုတ်ပြီး လက်မောင်းနှစ်ဖက်ကို ပင့်လိပ်တင်ထား၏။ အပေါ်ဝတ်အကိုဂျိ မပါ။ ချော်လုံချည်ကို တို့တို့ဝတ်ထား၏။ ကျွန်းနှစ်ဦးကား အသက်နှစ်ဆယ်ကျော် အရွယ်များ ဖြစ်သည်။ နှစ်ဦးလုံး ပိုးလုံးချည် တိုက်ပုံအကိုဂျိတို့နှင့် သပ်သပ်ရပ်ရပ် ဖြစ်ကြ၏။ တစ်ဦးမှာ အသားညီပြီး ကျောက်ပေါက်မာသက်သက် ရှိကာ ခွဲတစ်ဝက်ကော်တစ်ဝက် ကိုင်းနှင့် မျက်မျန်တပ်ထားသည်။ အခြားတစ်ဦးကား ဖြူအြူ၊ ဝင်းဝင်း ဖြစ်၍ နှုတ်ခမ်းမွေးစစ် ရှိသာတည်း။

အရာရှိသည် မျက်မျန်နှင့်သူကို အရင်တွေ့သည်။

“ဟာ... ဆရာတီးမြှုသန်းပါလား”

တစ်ဖက်လူက စကားမပြန်မီ သူက နှုတ်ခမ်းမွေးစစ်နှင့် တစ်ယောက်ကို နှုတ်ဆက်ပြန်၏။

“ဟယ်... ဆရာတီးတင်မောင်လတ်ပါလား”

တစ်ဆက်တည်းမှာပင် သူက ဖော်တိုးထုပ်နှင့်လူကို မြင်သွားပြန်၏။

“အိုး... ကျောင်းအုပ်ကြီးလည်း ပါသကိုး၊ အေပါ့်း... ကိုကြီးရှိဘယ်သူ့ လာကြိုကြတာလဲ”

ကျောင်းအုပ်ကြီး ခေါ် ကိုကြီးရှိ ခေါ် ဦးဘရိက ရှေ့ဆောင်စကားပြန်သည်။

“မန္တလေးတ္ထာသိုလ်က ကထိကတစ်ဦး စာမေးပွဲ မေးခွန်းတွေ့နဲ့ ရောက်လာမှာမို့ လာကြို့နေကြတာ”

“ခြော်... အင်း အင်း၊ ကျွန်းတော်တို့ အသိထဲကတော့ မဟုတ်ဘူး ထင်တယ်”

ကမ္မာကုန်ကျယ်သရွဝယ်

၂၅

“မသိဘူး၊ ကထိကတစ်ယောက်လိုပဲ သံကြီးရတယ်၊ ဒါထက် ဖိုးစံချွှေ၊ လေယာဉ်ပျုံ ဆင်းခါနီးပြီလား”

အရာရှိ ဖိုးစံချွှေသည် ခပ်တွန့်တွန့်ဆံပင်များ ရှိသော သူ့ခေါင်းကို မြန်မြန်သွက်သွက် ကုတ်လိုက်သည်။ သူ ခေါင်းကုတ်ဟန်မှာ စိတ်ပျက် စိတ်ညွစ်ခြင်းနှင့် မည်သိမျှ ဆိုင်ဟန်မတူ။ ဝသီပါနေရာသာ ဖြစ်ဟန်တူသည်။ သူသည် ဤသို့ လျှပ်တစ်ပြက်အတွင်း ခေါင်း ငါးချက်ခန့် ကုတ်လိုက်ပြီး ဖြစ်၏။

“ဆိုက်တော့ ဆိုက်တော့မယ်၊ မန္တေသားက မဟုတ်သေးဘူး၊ ရန်ကုန် ကကောင်က အရင်ဆင်းမယ်”

ဦးဘရိက အနည်းငယ် အုံသာဟန်နှင့် ပြန်မေးသည်။

“ရန်ကုန်က၊ ခါတိုင်း ဒီဇုံ ရန်ကုန်လေယာဉ်ပျုံ မဆိုက်ပါဘူး၊ မဟုတ်ဘူးလား”

“ဟုတ်တယ်၊ အင်းလေ... မဟုတ်ဘူး၊ အခုံးလေယာဉ်ပျုံ ဆိုပါတော့၊ နော်း... အထူးလေယာဉ်ပျုံလည်း မဟုတ်ဘူး၊ ဒီလိုလေ... အဆင်သင့်လို့ ဆိုပါတော့၊ ဒီမှာ ဆင်းမယ်၊ ဟဲဟိုး သွားမယ်၊ ကျိုင်းတု သွားမယ်၊ ပြီးတော့ ရန်ကုန်ပြန်မယ်၊ ခရီးသည် ရှိ ရှိသလိုပေါ့၊ အိုကေ... ကျွန်တော် တောင်ဝါ(မျှော်စင်) ပြန်သွားလိုက်ဦးမယ်”

ဖိုးစံချွှေသည် သုတ်သုတ်ပြောကာ သုတ်သုတ်ခွာ၍ အမြား ကြိုဆို လာသူများကိုလည်း ဝါဌာရားမပျက် သုတ်သုတ် နှုတ်ခွန်းဆက် စကားပြောပြီး မျှော်စင်ဆီးသူ့ သုတ်သုတ်ပင် ပြန်တက်သွား၏။

ဦးဘရိက အသာရယ်မောရင်း ကျွန်နှစ်ဦး သိုံးအောင် မှတ်ချက်ချ သည်။

“ဖိုးစံချွှေက ကျောင်းသားကတည်းကလည်း ဒီပုံစံအတိုင်းပဲ၊ ဆရာကြီး တို့နဲ့ ပြည်နဲ့ တကောင်းကျောင်းဆောင်မှာ အတူနေခဲ့ကြတာ၊ အမြိုက်း လျှောရော ခြောရော သုတ်သုတ်နဲ့ သွက်သွက်ပဲ၊ လူတိုင်းကိုလည်း ခင်တယ်၊ လူတိုင်းအတွက်လည်း အမြိုက်ဝန်ကျေချင်တယ်၊ ဒီတော့ သူ့ ဘယ်တော့ ကြည့်ကြည့် အမြိုက်း သုတ်သုတ်သွက်သွက်ပဲ”

ဦးဘရိက စကားအဆုံးပြု ဆက်လက်ရယ်မောနော်။

၅၆

တရာ့သိလ်ဘန်းခိုင်

ထိုစဉ် ရန်ကုန်လေယာဉ်သည် တောင်ဘက်မှ ပေါ်လာကာ နိမ့်ဆင်း
ဆိုက်ရောက်လာ၏။

လေယာဉ်ထက်မှ ခရီးသည် ဆယ်ဦးခန့် ဆင်းလာကြသည့်အနက်
မိန့်မသားနှစ်ဦးမှာ ထင်ရှားလှပြီး လူတိုင်း၏ အာရုံကို သိမ်းယူဆွဲငင်ထား
ကြ၏။

တစ်ဦးမှာ အသက် နှစ်ဆယ်ကျော်၏ ရှိမည်ထင်ရှု၏။ အြိုးသော
အသားသည် မွတ်ညာကိုကြည်လင်သန့်စင်သည်။ ကြောရင်းသော ကိုယ်ဖော်နှင့်
ဖျော်လတ်သွောက်လက်သော ကိုယ်ဟန်ရှိသည်။ ရောမောနနယ်သော မျက်နှာ
လေးသည် ထက်မြှုက်ရရှုနှင့်မူကိုလည်း ပြနေ၏။

အခြားတစ်ဦးကား အသက်သုံးဆယ်ကျော်ခန့် ရှိမည်။ အသားရောင်
သည် ပယ်းရွှေရည်ဝင်းဝင်း ဖြစ်သည်။ ပုံပ္ပါဝန်းဝန်းနှင့် ပြည့်ဖြိုး
သော ကိုယ်ခနွာသည် သွယ်မောင်းသော အရပ်ကြောင့် ပျောင်းပျောင်းနှင့်
တော့ ရှိ၏။ လုပ်ခြင်းနှင့် ခုံတည်မှု ရောသော မျက်နှာသွင်ပြင်သည် အတွင်း
စိတ်၏ သိမ်းမွှေ့နှီးည့်မူကိုလည်း ဖော်ပြနေ၏။

ဒုတိယမိန့်မရှုယ်သည် မိခင်နည်းတူ အသားဝါဝါရွှေချွေ့နှင့် ချုစ်စွေးယ်
သော အသက် ငါးနှစ်ခန့် သမီးလေးတစ်ဦးကို လက်ဆွဲထား၏။

သုတိအေးလုံးရောက်မှ မဟာနဖူးကျော်ကျော် ဆံပင်ပါးပါး၊ ကိုယ်ထည်
မဝတ်ဖြင့် ဖြင့်ရှုဖြင့် စိတ်သဘောကောင်းမှန်းလည်း သိသာ၍ အရာရှိကြီး
တစ်ဦးလည်း ပုံဖမ်းနိုင်သော အသက် လေးဆယ်ခန့် ယောက်ဗျားတစ်ဦးက
လိုက်ပါလာ၏။

လေယာဉ်စခန်းတွင်းသို့ အသားဖြူအြို့နှင့် ကြောရင်းသော မိန့်မပျို့
က အရင်ရောက်သာသည်။ မိန့်မပျို့သည် ဦးဘရိတ္ထိအသုက်ကို မြှင့်သော်
ပြီးခွင့်စွာ လှမ်းနှုတ်ဆက်သည်။

“မြော်... ဆရာကြီးပါလား၊ ဆရာတို့ကော ပါသကိုး၊ ဘယ်သူ
လာကြုံကြတာလဲ”

“မန္တလေးက ဓည်သည်တစ်ဦး လာကြုံတာပါ၊ ဒါထက် မဖြင့်ဝေ
ကို အောင်စာရင်းမှာတော့ တွေ့လိုက်တယ်၊ ဘယ်မှာ တာဝန်ကျသလဲ”

“မန္တလေးမှာပါ ဆရာကြီး၊ အခု မေမဇ်တို့ ဖေဖေတို့လည်း ဝင်တွေ
ရင်း ကိုကိုကလည်း ခွင့်ရတာနဲ့ လိုက်လည်လို့”

ကန္တာကုန်ကျယ်သရွေဝယ်

၂၈

ဦးဘရိက မမြင့်ဝေတို့ အစ်ကိုတို့ဘက် လုမ်းကြည့်သည်။

မမြင့်ဝေ၏ အစ်ကိုက လေယာဉ်စခန်းရုံး အဆူထမ်းများကို လက်မှတ်များ ပြ၍ စောစောက ကြိုရောက်နှင့်နေသော လူတစ်ဦးနှင့်အတူ ပစ္စည်းများ စစ်ယူနေ၏။

အသားဝါဝါနှင့် မိန်းမရွယ်က ကိုယ်ကို ကိုင်းကာ သမီးဝယ်၏ မျက်နှာတွင် စို့ထွက်နေသော ချွေးပေါက်တို့ကို ယုယာကြင်နာစွာ တို့သုတ်ပေးရင်း ပြီးခွင့်ရယ်မောလျက် တစ်စုံတစ်ခု ပြောပြနေ၏။

ဘေးတိုက် လုမ်းမြင်ရသည် ဖြစ်လေသောကြာ့နဲ့ မိန်းမရွယ်၏ ပုံကျ တန်းထင်သော နှာတံ့၊ မယုံနိုင်လောက်ဖွယ် ရှည်လျားသမျှ ကော့ပုံးနှင်းမောင်သော မျက်တောင်ကြီးများ၊ ဝင်းစင်ရှင်းသန့်သော နှုံးပြင်ထက် နို့သဘာဝအတိုင်း ခွေးဖွေးပေါ်လျက်ရှိသည့် ဆံပင်များ စသည်တို့ကို ဦးဘရိ သည် ထင်ထင်ရှားရား မြင်ရသည်။

အပြီးကို ထာဝစ်ဦး ဆောင်ထားသော ဦးဘရိ၏ မျက်နှာသည် ရုတ်တရက် တည်ကြည့်သွားသည်။ မျက်ခုံးများပင် မသီမသာ တွန့်သွားပြီး မိန်းမရွယ်ကို စူးစူးစိုက်စိုက် ဆက်ကြည့်သည်။

ထိုစ်ဦး ထိုးစုံအတိုင်း ပျော်ပျော်ယာနှင့် ဖိုးစုံချွေးပေါ်လာပြန်သည်။

“မန္တလေး လေယာဉ်ပုံလည်း နောက်သယ်မီနှစ်ဆို ဆင်းတော့မယ် ကိုကြီးရှိ၊ အခု ဒီမှာ ကားမများရင် ကျွန်တော် ဂိတ်ဖွင့်ပြီး လွှတ်နှင့်မလို့၊ အဲဒါ... အဲဒါ...”

ပြောရင်းဆိုရင်းက ဖိုးစုံချွေးများသည် မိန်းမရွယ်နှင့် ကလေးဆီသို့ ရောက်သွား၏။ ထိုခဏ္ဍာပင် သူ့မျက်လုံးများက ပြောသွားပြီး အမို့ယာယ် ပြည့်ဝစာနှင့် ဦးဘရိအား ပြန်ကြည့်သည်။

ဦးဘရိသည် အလွန်သတိပြုမိမှသာ မြင်နိုင်ရုံး ခေါင်းကို ဆတ်ခနဲ့ညိတ်ပြီး လေယာဉ်ကွင်းဘက်သို့ လုမ်းကြည့်လျက် အမှတ်မထင်ဟန်နှင့် ဆို၏။

“လာကြိုကြတဲ့ ကားလည်း နည်းသားပဲ၊ လမ်းမကြီးပေါ်မှာလည်း ကားပြတ်နေတယ်”

ဖိုးစုံချွေးသည် မိန်းမပျို့ကို တစ်ချက် လုမ်းကြည့်လိုက်ပြီးနောက် ဘာမှ မပြောတော့ဘဲ နေရာမှ ခွာသွား၏။

၂၁

တော်သိလ်ဘန်းနိုင်

လေယာဉ်နှစ်စီး လာဆုံးသဖြင့် သေးငယ်ကျော်းမြှောင်းသော စခန်းရုံး
မှာ လူပ်လူပ်ဆွဲ ရွှေပွဲပ်ယူက်ယူက် ဖြစ်နေသည်။

မမြင့်ဝေသည် ခပ်သွက်သွက် နှုတ်ဆက်၏။

“ကဲ... မမြင့်ဝေ သွားလိုက်းမယ်၊ ညွှေ့... ဆရာဦးမြှုသန်း၊
ဆရာမ ဒေါ်မြင့်မြင့်ကို တွေ့ရင် ပြောပြေးပါ၊ ညွှေ့ မမြင့်ဝေ လာခဲ့မယ်လို့”

“ဟုတ်ကဲ... ပြောလိုက်ပါမယ်၊ သူလည်း ဝဲးသာမှာပါပါ၊ ဆရာ
ဦးမိုလ်သင်းက မန်းစက်တော်ရာ သွားနေလို့ အခဲ အိမ်မှာ သူတစ်ယောက်
တည်းရယ်”

မကြာခါ ရန်ကုန် လေယာဉ်ပါ ခရီးသည်တို့သည် လေယာဉ်ကွင်းမှ
ထွက်ခွာကြ၏။

ဦးဘရိက လူကြီးပိုပို လူနှုန်းနှင့် အခြားဘက်သို့ ငေးကြည့်နေသော
လည်း လူငယ် ဆရာနှစ်ဦးက မမြင့်ဝေတို့ ထွက်သွားသည်ကို ငေးကြည့်
ကျွန်ုရှစ်သည်။ စိမ်းပြာနရောင် ဟေး(လ်)မင်းကားလေးကို မမြင့်ဝေကိုယ်တိုင်
မောင်းထွက်သွားကြောင်း သူတို့နှစ်ဦး မြင်ကြရသည်။

ကျောင်းအုပ်ကြီး မကြားအောင် ဦးမြှုသန်း၏ နားနားကပ်၍
ဦးတင်မောင်လတ်က ဆိုသည်။

“မမြင့်ဝေ ချောလှပြီလား အောက်မေ့တယ်၊ သူအစ်မက ပိုချော
နေတယ်”

“အစ်မ မဟုတ်ဘူး၊ ယောက်မ ဖြစ်လိမ့်မယ်”

“အင်းလေ... အတူတူပေါ့”

“ဟုတ်တယ်၊ အတူတူပါပါ၊ အင်းလေ... ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် သူများ
သားသမီးများကျတော့ ကဲကောင်းကြရှာတယ်”

ဦးမြှုသန်းက သူဘာသာသူသာ နားလည်မည် ဖြစ်သော မှတ်ချက်ကို
ချေ၏။

စခန်းရုံးရှေ့ ဂိတ်ဝျှေး ဆိုက်ထားသော လေယာဉ်သည် ယန်ကာများ
လည်၍ ဧည့်ရွှေလွှားပြီး တစ်နေရာသို့ ဖယ်ပေးသည့်။ လေယာဉ်တစ်စီး ဆိုက်
တော့မည်ကို အချက်ပေးသည့် သံချောင်းဆေါက်သဲ ပေါ်လာပြီး မကြာလှမိမှာ
ပင် မြှောကြောင့် ပြာဝေဝေရှိသော လွင်တီးခေါင်၏ မိုးကုပ်စက်ပိုင်းမှန်၍

ကမ္မာဂုဏ်ကျပ်သရွေ့ဝယ်

၂၉

လေယာဉ်တစ်စီးသည် ငါက်ငယ်ပမာဏအချေယ်နှင့် စတင်ပေါ်လာ၏။ လေယာဉ်၏ အသွင်သည် တစ်စစ် ကြီးမားလာကာ စက်သံလည်း ပေါ်လာ၏။

လေယာဉ်သည် ဘီးနှင့် မြေထိချို့ လမ်းကြောင်းအတိုင်း ပြေးလာနေ ဆဲ့၌ ဦးဘရိတ္ထိက ဂိတ်ဝသို့ ရောက်နှင့်ကာ ကြိုဆိုကြသည်။

ခရီးသည်အားလုံးမှာ ကိုသက်ခိုင်သည် အေးအေးဆေးဆေး ဆင်းလာခဲ့သည်။ လျှေကားရင်း မြေပြင်သို့ ရောက်လျှင်ရောက်ချင်း ခေါ် ရပ်၍ ပတ်ဝန်းကျင်ကို မျက်လုံးလှည့်စွဲကြည့်မိသည်။

မကျွေး လေယာဉ်ကွင်းသည် ချမ်းမြှေသာစည် လေယာဉ်ကွင်းကဲသို့ပင် ရှင်းလင်းပြန်ပြောသည်။ နွေ့ဦး၏ သွေ့ခြောက်သော ရာသီ၌ ဖြစ်သောကြောင့် မြက်ခင်းတို့သည် အားလျှောလျှော စိမ်းနေသည်။ လေယာဉ်ကွင်းကေး တစ်ဖက် တစ်ချက်၌ စီတန်းစိုက်ထားသော ရွက်သေးဆူးချွှန်ပင်ပုမျိုးတို့ကလည်း မြရည် ကို တတ်ခိုင်သမျှ ဆောင်ထားဆဲ ဖြစ်၏။

လေယာဉ်ဆိုက်ချိန် ဖြစ်သောကြောင့် မကျွေး-ရော့ချောင်း ကားလမ်း ကို တန်းထိုးဖြတ်ကာ တားဆီးထားသဖြင့် ယာဉ်အသီးသီးတို့ ရပ်မှားနေကြရ သည်။ သို့ရာတွင် စောစောက ပြေးနှင့်ထားသော ကားတို့၏ အဟုန်ကြောင့် ဖုန်းမှုန့်တို့သည် ဝေဝေလူလူ လေ့၌ ဆိုင်းရစ်ပျုံလွင့်နေကြဆဲတည်း။

လျှော့သော အစိမ်း၊ ဝေသော ဖုန်းမှုန့်တို့ကြောင့် ပြာရိသည့် နွေ့ပန်းချို့သည်။ ပြည့်စုံကုံးလုံ့၌ ခွွာတ်ပျွဲပျော်ရှိသည်ဟု ကိုသက်ခိုင်၏ ရင်၌ ခံစားနေရ၏။

“ဟယ်... လက်စသတ်တော့ ဖိုးသက်ခိုင်ကိုး”

အုံသုခြင်းနှင့် ဝစ်းဟာမူတို့ ရောသော အသံနှင့်အတူ လက်တစ်ဖက် က သူ့ပခုံးပေါ်သို့ ရင်းနှီးစွာ ကျရောက်လာခါမှ ကိုသက်ခိုင်သည် စီတ်ကူး မှ နိုးလျက် ဦးဘရိကို ဝစ်းသာလိုက်လွှာပင် ပြန်နှုတ်ဆက်ရ၏။

“ဟာ... ကိုကြီးရီ... ကျွန်းတော် မမြင်မိဘူး၊ အင်းလေ... ကိုကြီးရီ ကို မြင်တော် ဒီအဝတ်အစားနဲ့ဆို ဘယ်မှတ်မိမလဲ”

ဦးဘရိက သူ့အဝတ်အစားကို ပြန့်ကြည့်ပြီး တစ်ချက် ရယ်သည်။

“ဟုတ်ပါရဲ့၊ ကိုကြီးလည်း အိုက်တာ၊ ပုံတာနဲ့ ဖြစ်သလိုဝတ် ထွက်လာတာ၊ တောသူကြီးရိုက် ပေါက်နေပြီ ထင်တယ်”

ဦးဘရိက ရယ်မောပြောဆိုပြီး ကိုသက်ခိုင်အား ကျွန်းဆရာနှစ်ဦးနှင့် မိတ်ဖွဲ့ပေးသည်။ ဦးတင်မောင်လတ်ကိုမှ ရှုံးကုန်မှ ပြောင်းလာသူ ဖြစ်သော

တရ္စုဆိတ်ဘုန်းခိုင်

၃၀

ကြောင့် ကိုသက်ခိုင်က မသိ။ ဦးမြေသန်းမှာမူ မစွဲလေးတရ္စုဆိတ်ထွက်ဖြစ်သောကြောင့် တပည့်တစ်ဦးအဖြစ် ကိုသက်ခိုင်က သိပြီး ဖြစ်သည်။

ဦးမြေသန်းစိုက် လောကဝတ်ပျော်ရှုံး ကိုသက်ခိုင်၏ လက်မှ အထုပ်အပိုးတို့ကို ဆွဲငင်ယူကာ ရှုံးမှ ထွက်သွားနှင့်သည်။ အောက်မှ ဖြည့်းဖြည့်းလျောက်လာကြရင်း ဦးဘရိုက တစ်စုံတစ်ခုကို လေးလေးနှက်နက် တွေးပြီး မှတ်ချက်ချက်၏။

“ကထိကတ်၌း လာမယ်ခိုင်တော့ ထင်တော့ ထင်သား၊ ဦးသက်ခိုင်ပါ လာမလား၊ ဦးချုပ်ချွေးပါ လာမလား၊ ဦးသာလိုင်ပါ လာမလား၊ ဒီသုံးယောက်ထက် တစ်ယောက်ယောက်ပါ ထင်ထားတာ၊ အခုတော့ ဦးသက်ခိုင် ဖြစ်နေတာ ကိုး၊ အင်း... တိုက်ခိုင်ပါ တိုက်ခိုင်လွန်းတယ်”

ဦးဘရို၏ အောက်ဆုံးစကား၌ အနက်အမိပ္ပါယ်တစ်ခုဗီး ပေါ်လွင်နေသောကြောင့် ကိုသက်ခိုင်က ပျော်ခဲ့ မေးမိ၏။

“ဘာတိုက်ခိုင်နေလို့လ ကိုကြီးရီ”

ဦးဘရို၏ မျက်ခုံးများသည် တစ်ချက် တွန်းသွား၏။ သို့ရာတွင် ချက်ချင်းပင် ရယ်လိုက်ပြီး ဖြစ်သည်။

“သော်... ငါညီကလည်း... စာရေးဆရာပိုဒ် စကားလုံး အကျ ကောက်ပြီး အနက်တွေ ထွေထွေထွေထွေးထွေး ကောက်နေပြီးပါပြီ၊ ကိုကြီး ပြောတာက ဒီမှာ သူငယ်ချင်းတွေ ဖြန့်တိုက်တိုက်ခိုင်ခိုင် ကြောက်တာကိုပါ၊ အခု ဒီမှာ ကိုကြီးလည်း ရှိတယ်၊ ဦးစံချွေကြီးလည်း ရှိတယ်၊ အတော်ပါ... ဟိုမှာ ဦးစံချွေ ဟေး... ဦးစံချွေ ဒီမှာ ဘယ်သူလ”

ဦးစံချွေက လှမ်းကြည့်သည်။ ခေတ္တာ ပါးစပ်ကြီး ပြီသွားပြီး အောက်မပြုးရုံးတစ်မည် လှမ်းလာ၍ ကိုသက်ခိုင်၏ လက်ကို အားရပါးရ ဆွဲနှုတ်ဆက်သည်။

“အစစ အလှအပ ရှိရှိမော် ကိုကြီး”

“အား... အစစ အလှအပ ရှိတယ်မော် ကိုကြီး၊ ဟား ဟား...”

ဒီမှာ သူငယ်ချင်း၊ ဘာလာလုပ်တာလ”

“စာမေးပွဲ မေးခွန်းတွေ လာပိုတာပါ”

“ဟုတ်ပြီး... သူငယ်ချင်းတွေအားလုံး လာခုံးကြတာပဲ၊ ဒီမှာ... တွန်းငွေကို မှတ်မိုးလား... မောင်ညီမိုင်းလေ၊ အေး ဟေး ဟေး... အံမာ-

၃၂

တရ္တသိဒ္ဓလှန်နှင့်

ဖိုးစံရွှေသည် မသပ်မရပ် နှုတ်ဆက်ကာ အပါးမှ အဟန်ပြင်းစွာနှင့် ထွက်ခွာသွား၏။ ကိုသက်ခိုင်ကသာ မကျမားပ် မရှင်းမလင်းနှင့် ကျွန်ုတ်သည်။ ဦးဘရီက ခွင့်လွှတ်စွာ ရယ်၍ ဆိုသည်။

“လာပါ ငါ့ညီ သွားကြနို့၊ စံရွှေကြီးအကြောင်းလည်း သိသားပါ သူက အချိန်အနည်းဆုံးမှာ စကားအများဆုံး ပြောချင်တော့ တစ်ခါတလေ ဘာဆိုလိုမှန်း မသိတော့ဘူး၊ ကဲ... သွားကြနို့”

မကျမားပ်လှသော်လည်း ကိုသက်ခိုင်သည် ဘာမျှ မတတ်နိုင်သဖြင့် သဘောတူသယောင် ခေါင်းညီတ်လိုက်ပြီး ကားဆီသို့ လိုက်လာခဲ့၏။

ဦးတင်မောင်လတ် မောင်းသော ဗောက်(စံ)ဟော(လ်)ကားဝါသည် လေယာဉ်ကွင်းမှ ထွက်၍ ရရှိချောင်း မကျွေးလမ်းအတိုင်း မြို့တွင်းဆီသို့ ဦးတည်လာခဲ့သည်။

အစသော် လမ်းက အနည်းငယ် ကြမ်းကာ ဖုန်ထူသည်။ မြို့တွင်း ဝင်မိ၍ အတန်ကြာသောအခါ လမ်းမှာ ပြောပြစ်လာပြီး တစ်ဖက်တစ်ချက်၌ မြင့်မားထွားကျိုင်းသမျှ အရိပ်ကောင်းသော တမာပင်ကြီးများကို တွေ့ရသည်။

ကိုသက်ခိုင်က နှုတ်ဆိုတ်စွာ လိုက်ပါလာသောကြာင့် ဦးဘရီက မေးသည်။

“ဘယ့်နှယ်... ဇြမ်လှချေလား”

ကိုသက်ခိုင်က မဖြေသောအခါ ဦးမြှုသန်းက ထင်မြင်ချက် ပေးသည်။

“အင်း... မကျွေးရာသီက ဆရာကို ဂိုဏ်မျှော်းစေပြီနဲ့ တူတယ်”

သည်တော့မှာ ကိုသက်ခိုင်က ဝန်ခံ၏။

“မကျွေးရာသီနဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်က ကျွန်တော့ကို ဂိုဏ်မျှော်းစေရုံမက ဘူး၊ မြင်ဖူးခဲ့တဲ့ အိပ်မက်တစ်ခုကိုတောင် ပြန်မက်ခိုင်းနေတယ်လဲ”

ကိုသက်ခိုင်က ရှိုးသားစွာ ဝန်ခံခြင်း ပြုသော်လည်း ကျွန်ုတ်လူများက ဟာသတစ်ရပ် ထင်ကာ ပြိုင်တူ ရယ်မောကြသည်။

“အဲပါရဲ့ ဖိုးသက်ခိုင်လေး၊ ကိုကြီးဖြင့် အိုက်လွန်းလို့ စိတ်ပျက်နေတာ၊ ကိုယ့်ညီက အိပ်တောင် မက်ချင်တယ် ဆိုတော့ ကောင်းကွာ၊ အင်းလေ... စာရေးသရာ ဆိုတော့ နေရာမရွေး အချိန်မရွေး စိတ်ကူးယဉ်နိုင်တယ် ထင်ပါရဲ့”

ကိုသက်ခိုင်က ပြန်မဖြေား။ သူ ပြောခဲ့သော စကားကိုသာ ပြန်စဉ်းစား ဖော်သည်။

ကမ္မဘဏ့နကျယ်သရွေဝယ်

၃၃

ဖြစ်ခဲ့ပြီး၍ လွန်လေခဲ့သော အကြောင်းတို့သည် လည်းကောင်း၊
မဖြစ်ဘဲနှင့် အစစ်ပမာ မြင်ရသော အိပ်မက်တို့သည် လည်းကောင်း နှစ်မျိုးလုံး
သည် မရှိခြင်းသဘော၌ အတူတူပင် ဖြစ်ကြသည်။ နှစ်မျိုးလုံးသည် ဥပါဒါန်
ကိုလည်း ပေးလေတတ်သေးသည်။

ထိုစဉ် မော်တော်ကားက မကျွေး ဥပစာကောလိပ်ရှေ့၌ ဆိုက်စိသည်။
ခပ်လှမ်းလှမ်းရှိ မြန်မာကုတ္ထိပင်ထက်မှ ဥညွှန်သံက ကိုသက်ခိုင်
ကို ဆီးကြုံနေလေသည်တကား။

အခန်း - ၃

»»» နှင်းမြှုပ်လျှင် «««

အပြင်ဘက်တွင်မူ နေ့တိုး၏ ငွေလရောင်သည် ရှိန်းဆိုးမြှုပ် ကျဆင်းနေသည်။ အခန်းတွင်း၌ ကား လျှပ်စစ်မီးရောင်ကြောင့် ထိန်ဝင်းနေ၏။

“ဘယ့်နှယ် ကိုသက်ခိုင်... ခင်ဗျား ပြောသလို ဖြစ်ရင် မြို့မှာ လူပြုပြင်လို့ နဲ့လာရတဲ့ အယဉ်က တော့မှာ ပေါက်တဲ့ သဘာဝပင်ကို အရိုင်းထက် သာတယ်လို့ ယူဆစရာတွေ ဖြစ်နေတော့ ခင်ဗျားတို့ စာရွေးဆရာတွေ... ကဗျာဆရာတွေပဲ သို့ကုံးဖွဲ့စွဲလိုကိုတဲ့ စာချိုးတွေနဲ့ မည်ပါလား”

ဦးဘရိုက သီးတော်သီးတစ်လုံးကို လက်ညွှုးနှင့် လက်မကြား၌ ညျှပ်ကိုင် စွေ့စွေ့ကြည့်ရင်း မှတ်ချက်ချသည်။

“ဒါတော့ ကိုကြီးရို... ရုံးတော်မကျို့၊ ကမ္မားလိုဖြင့်၊ နို့ဓမ္မစစ်၊ ကတ္တာဆုံးသား စတဲ့ အရိုင်းကို အလေးပေး အမွန်းတင်ထားတဲ့ ဦးပုည့်၊ ကဗျာသဘာမျိုးတွေ၊ အရိုင်းစံပယ်မို့ ပစ်ပယ်၊ ယန်တော်မဝင်တယ်၊ ငွေသာဝင်ကြော့ဗီးကို သူ ရွှေးပြောင်အားကယ်... ဆိုတဲ့ ကိုစောင့်မိုးရဲ့ တေားသဘာမျိုးတွေ၊ အဲဒီအနုပညာတွေမှာ ဆိုလိုတဲ့ အရိုင်းနဲ့ အယဉ်းရဲ့ အနက်အမို့ပွာယ်တွေနဲ့

ကန္တာကုန်ကျယ်သရွေဝယ်

၃၈

ခု ကျွန်တော် ပြောနေတဲ့ လူမှုသိပ္ပါဒေးဆိုင်ရာ အရိုင်းနဲ့ အယ်ဉ်ရဲ အနက်အဓိပ္ပာယ် ထွက် မရောထွေးထိုက်ဘူး ထင်တယ်”

ညာစာ ထမင်းစားပွဲပြီးစ ကိုသက်ခိုင်တို့၏ စကားရိုင်းမှ နိဒါန်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဦးဘရို၏ ချုပ်နှီးမှာ ရှိန်ကုန်တွင် အလုပ်တာဝန်ကြောင့် တကွဲတပြား နေနေရသည် ဖြစ်သောကြောင့် သူ၏ အိမ်ဖော် တပည့်ကျော်ကြီး ဦးဘနှင့် ချက်ကျွေးသော ထမင်း၊ ချုပ်ရည်ဟင်း၊ ဘဲဥကြော်တို့အား တရာတ်ဆိုင်မှ အစိမ်းကြော်၊ ဘဲကင်တို့နှင့် မြိမ်ရှုက်စွာ စားသောက်အပြီး အချို့ရိုင်း ထိုင်ရင်း စကားစမြည် ပြောဆိုနေကြောင်း ဖြစ်လေသည်။ အချို့ရိုင်း၏ အစိက စားသောက် ဖွယ်မှာ မကွေး ဆီးတော်သီးပင် ဖြစ်၏။

စကားရိုင်း အစတွင် ဦးဘရိုက -

“အေးဗျု... ဆီးတော်သီး ပေါ့တဲ့အရပ်သာ ဆိုတယ်၊ တကယ်ချိုတဲ့ ဆီးတော်သီးက ရှားသားလား၊ တချို့က အလုံးသာ ကြီးတယ်၊ အရသာကတော့ ဖုန်ခါးပဲ၊ ဒီဆီးတော်ကတော့ တကယ်ချိုတဲ့ အပင်က ထွက်တာ၊ ဦးဘနှင့်ပဲ သိတယ်၊ ခင်ဗျား လာတုန်း စားရအောင် တမင်အထူးရှာခိုင်းပြီး ကျွေးရတာ”

ဟု ဆို၏။

ဦးဘရို ချီးမွမ်းဂုဏ်ယူလောက်အောင်ပင် မကွေး ဆီးတော်သီးမှာ ချိုမွေးအေးမြှု အရသာရှိလေး ထူးကဲလှပေသည်။

“အင်မတန် အရသာရှိပါတယ် ကိုကြီးရှိ ဒါပေမဲ့... အဲဒီလို အရသာ ထူးကဲပြီး အဲဒီထက်ကြီးတဲ့ ဆီးတော်သီးမျိုးဟာ ဆီးပင်တိုင်းက ထွက်ပြီး ကျွန်တော်တို့ရဲ့ တောင်သူလယ်သမားကြီးတွေဟာ အရင်းနည်းနည်းနဲ့ ဦးရေ များများ ရောင်းချုပ်သမျှ ပြည်သူအများဟာလည်း စျေးပေါ့ပေါ့နဲ့ အကောင်း ဆုံးကို အလွယ်တကူ လိုသမျှ ဝယ်ခြေးသုံးဆောင်နိုင်တဲ့ ဘဝကို ရောက်ရင် ပိုမကောင်းဘူးလား”

ဦးဘရိုက နားမလည်သယောင် မျက်မှာ်ကြုတ်၍ ကိုသက်ခိုင်အား ကြည့်သည်။

ဘေးမှ ဌီးသက်စွာ ထိုင်နေသော ဆရာဦးမြှုသန်းက -

“ဆရာ ဆိုလိုတာ ကျွန်တော် နားမလည်ဘူး”

ဟု ဝင်ပြော၏။

၃၆

(၄)

တရာ့သိသုတေသန

“ဒီလိပါ ဦးမြှေသန်း၊ လွှတ်လပ်ပြီးလို့ ဆယ်နှစ်ဆယ်မိုး ကြာခဲ့ပြီ၊ အလုပ်သမား... လုပ်သမားတို့၏ လောကနိုင်သနကို ထူထောင်အံ့လို့ ကျွန်တော် တို့ နိုင်ငံရေး ကျေးဇူးရှင်ကြီးတွေက ဘယ်လိုပဲ ကြွေးကြော့ခဲ့ပေမယ့် ကျွန်တော် တို့၏ တောင်သုလယ်သမားကြီးတွေဟာ အခုအထိ အရိုင်းပင်က ထွက်တဲ့ အရိုင်းသီးကို အရိုင်းနည်းနှုပ် ထုတ်လုပ်ရောင်းချုပြီး ရာဝောင်တည်စက ဖွတ်ခွဲ ပြောစ ခရာဆန်ကျွန်တော်သမား၏ မလွှတ်သေးဘဲ နေကြရတုန်း ရှိသေးတယ်”

“အဲဒါနဲ့”

“အဲဒါနဲ့... ကျွန်တော် စောစောက ပြောခဲ့တဲ့ စကားတွေဟာ ဆိုင်နေပါတယ် ဦးမြှေသန်း၊ ဥပမာ.. သီးတော်သီးချို့ပြုဟာ ရေးကောင်းရတယ်၊ ဒါပေမဲ့ သီးတော်ပင်တိုင်းက သီးတော်သီးဟာ မချို့ဘူး၊ အကြာင်းက သီးတော်သီးချို့ချို့ ရှုံး သဘာဝအတိုင်း ရှားရှားပါးပါး ပေါက်တဲ့ သီးချို့ပင်ကို အားကိုးနေရတယ်၊ သဘာဝ ပြုသမျှ နှစ်တဲ့ အရိုင်းကို အားကိုးနေရသမျှ လို့ရာတွေဟာ ရမလာနိုင်ဘူး”

ဤတွင် ဤအစ်းအစွမ်းဖော်ပြသကဲ့သို့ ဦးဘရိက အရိုင်းနှင့် အယဉ် ဆွေးဆွေးခန်းကို ဖွင့်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ကိုသက်ခိုင်က စကားကို ဆက်ရ၏။

“အနုပညာ... ကဗျာ... တေးသီချင်းတွေအနေနှင့်တော့ ကျွန်တော် လည်း ပုံမှန်မှန် ပုံမှန်ရောပဲ၊ အဲ... ဘာတဲ့

မပုံပေါင် မှားက်ဆီက ချုပ်းရောသလား

ကရင်အို ယာပြင်ကြီးမှာကွယ်၊ မီးထည်လို့ လှဲ... ဆိုတာတို့ ပြီးတော့...

မလောက်ကလေးရယ်တဲ့ ဒိုးဒိုးဒေါင်....

ပျိုတို့မောင် ယာမလုပ်တယ်၊ ဝါး... ရတ်တဲ့ဆောင်၊

နွားညီများ... မီအောင်ကွဲ လေကျောင်း...

ဆိုတာတို့ဟာ ကြည်နဲ့လွမ်းဆွဲတွေဖျယ်ကောင်းပေမယ့် လူဘဝ တိုးတက်မှုအနေနဲ့ ကြည့်ရင်... အဲဒီကရင်ယာသမားအိုကြီးဟာ ချမှုးချမှုးစီးစီးမှာ မီးလှဲပြီး ဆွေးအောင် လုပ်ယူတာထက် လျှပ်စစ်မိတာ(အနွေးစက်)တို့၊ အယောက်အကျိုးအကျင့်အင် ဆိုတဲ့ လိုတာရ လေပြုပြုနှုယ်ရှုံးတွေနဲ့ စွဲစိုးတော်းရီယာက် က အတွင်းဝန် မင်းဘူရာများနည်းတဲ့ နေနိုင်ရင် ပိုမကောင်းဘူးလား၊ ပြီးတော့

କାନ୍ତିକାର୍ଯ୍ୟବିଜ୍ଞାନ

۳۱

နွားညီအောင်အစား ထရက်တာ ခေါ်တဲ့ လယ်ထွန်စက်... သစ်ခုတ်စက်ကြီး
တွေကို သုံးနိုင်ရင် ပိုမကောင်းဘူးလား”

““နော်း... နော်း... အားလုံးပဲ ကောင်းပါသည့် ခင်ဗျားပေါ့၊ ဒါပေမဲ့ ကိုယ့်ညီ စကားအဆက်ပြတ်နေတယ””

ကိုသာက်ခိုင်က စီးကရှုက်တစ်လိပ်ကို ထုတ်ယူပြီး မီးညွှန် ဖွာလိုက်၏။

“အဆက်မပြတ်ပါဘူး ကိုကြီးရှိ ခုနင်က အရိုင်းနဲ့ အယဉ်ကို
ဆက်ရအောင်၊ ခုချိန်အထိ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ လယ်သမားကြီးတွေဟာ အရိုင်းပင်
က ထွက်တဲ့ ကုန်ရိုင်းကို အရိုင်းနည်းနဲ့ပဲ ရောင်းပြီး နွားကောင်းလို့ ချမ်းရင်
မီးလုံးရတဲ့ဘဝမှာပဲ ရှိနေသေးတယ်၊ လောကဓာတ်နည်းအရ ဟော်မှန်းနယ်စီ
ကရေးရှင်း ခေါ်တဲ့ ပင်တွင်းအဖူအကျိုတ်ထွက် သုဓာဓာတ်အား ပြောင်းပေး
ခြင်းအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ မြေ ရေ လေ ပတ်ဝန်းကျင်ကို ပြုပြင်ပေးခြင်းဖြင့်
လည်းကောင်း တိုးတက်တဲ့ နိုင်ငံတွေမှာ အသီးအနှံတွေကို လိုချင်တဲ့ အနဲ့
အရသာ အချေယ်အစား ပင်ထွက်ဦးရေတွေကို စိတ်တိုင်းကျ လိုသူ့ ရအောင်
ပြုပြင် ယဉ်အောင် လုပ်နိုင်ကြတယ်”

ကိုသက်ခိုင်က အော့ စကားရပ်နားလိုက်၏။

“എപ്പിടിക്കേലും...”

ନିଃବାଣିକ ତୀର୍ତ୍ତିକାଳିକାଙ୍କଷାକୁ

“ခုနှင်က ဆီးသီးကပဲ စကြရအောင်၊ လောကဓာတ်ပညာအရ ရွှေးယူ ဖြူပြင်စိုက်ပျိုးထားတဲ့ မျိုးကောင်းမျိုးသန့် ဆီးပင်က ဘာဒီလို့ ခေါ်တဲ့ အညွှန် အသောက်ကိုယူ၊ ဂရပ်ဖတင်း ခေါ်တဲ့ ပင်ချင်းဆက်နည်းနဲ့ ပူးဆက် စိုက်ပျိုး၊ ဆီးရိုင်းပင် ရှိသမျှက ကြံ့က်ဥလောက် ကြီးပြီး ပျားရည်လို ချိတဲ့ ဆီးမျိုးကောင်း ပင်ခွဲတွေ မွေးဖွားလာမယ်၊ ဒီနည်းနဲ့ ဆီးရိုင်းက ဆီးယဉ်၊ လိမ္မာ်ရိုင်းက လိမ္မာ်ယဉ်၊ သရက်ရိုင်းက သရက်ယဉ် စသည်တွေကို ဖန်တီး ထုတ်လုပ်နိုင်တယ်၊ အခု ဒီနည်းတွေကို ကျွန်တော်တို့ မန္တုလေးတူည့်သို့လဲ စိုက်ပျိုးရေးဌာနမှာ စတင်သင်ကြား လက်တွေပြုစုစုပြု၊ အဲ... တစ်ခုတော့ ရှိတယ်၊ အဲဒီနည်းတွေဟာ ဘယ်နေ့ ဘယ်အချိန် ဘယ်ကာလမှာ တောင်သူ လယ်သမားတွေလက် ရောက်မလဲ၊ ဒါကို ကျွန်တော် မသိဘူး၊ ပြီးတော့ စိုက်ပျိုးရေးပညာတော် ရှုင်ယ်တွေဟာ ဘယ်နေ့ ဘယ်အချိန် ဘယ်ကာလမှာ

၃၈

တဗ္ဗာသိပ်ဘုန်းနိုင်

ဦးလူးတဲ့ တောင်သူလယ်သမားကြီးတွေနဲ့အတွေ လယ်ယာကွင်းမှာ ရှန်းကန်ပြီး နိုင်ငံကို ထူထောင်ကြမလဲ၊ အဲဒါလည်း ကျွန်ုတ် မသိဘူး”

ဦးဘရိက ပြီးသည်။ ထိန္ဒာက်...

“ကိုယ့်ညီက စိုက်ပျိုးရေးအကြောင်း ဆိုတော့ ကိုယ်က ပြောရှိုး မယ်၊ မကျေးက တမာပင်ကြီးတွေကို သတိပြုမိလား”

ဦးဘရိက တစ်ခါတစ်ရဲ ကိုသက်ခိုင်အား ချစ်စနိုး ‘ညီ’ဟု ခေါ် သည်။ တစ်ခါတစ်ရဲ ရာထူးအလိုက် ‘ကျွန်ုတ်’၊ ‘ခင်ဗျား’ ဆို၍ ‘ဦး’တပ် ခေါ်ချင်ခေါ်လျှော်စိုက်၏။ ‘ကိုယ့်ညီ’ဟု ခေါ်သံကို ကိုသက်ခိုင်က ပိုကြော်ကိုသည်။

“မကျေး တမာပင်ကြီးတွေမက ဗမာကုလ္ပာပင်ကြီးတွေကိုပါ ကျွန်ုတ် သတိပြုမိပါတယ် ကိုကြီးရှိ အင်မတန် အောင်မြင်ဖွံ့ဖွးထွားပြီး အေးမြေသာယာတဲ့ အရိပ်ကို ပေးကြပါတယ်၊ ဘာပြုလိုလဲ”

“အဲ... ခုတိယ် အဓိပတီနဲ့ ပါမောက္ဂတွေ ဒီလာစဉ်က တမာပင်ကြီး တွေ ကြည့်ပြီး အားရလွန်းလို့ မန္တေသား တဗ္ဗာသိပ်တစ်ရိုက် ဒီတမာပင်ကြီး မျိုးတွေ စိုက်ရအောင် ကိုကြီးဆိုက မျိုးစွဲ တောင်းတယ်၊ ကိုယ်ကလည်း သိပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ အလောတာကြီးမဲ့ တမာသီးတွေပဲ ပေးလိုက်ရတယ်၊ ဟိုကျေတော့ စိုက်တာ မပေါက်ဘူးတဲ့၊ ဘာပြုလိုလဲ... သိလား”

“ဟင့်အင်း”

“သူတို့က တမာသီးကို ဒီအတိုင်း မြေမြှုပ်စိုက်တာကိုး၊ တမာသီးက ချို့တော့ ပုဂ္ဂိုက်ဆိတ်က သိပ်ကြော်ကိုတယ်၊ ဒီတိုင်း မြေမြှုပ်စိုက်တော့ အသီးတင်မက အထဲက အဆောက်ကိုပါ ပုဂ္ဂိုက်ဆိတ်က နှိပ်ပစ်လိုက်တော့ ဘယ်မှာ တမာပင် ပေါက်တော့မလဲ၊ ဟား ဟား”

ကိုသက်ခိုင်နှင့် ဦးမြေသီးတို့ကလည်း ရယ်ကြသည်။

“ဒါထက် ကိုယ့်ညီ စောဆောက ကိုယ့်ညီ ပြောတဲ့အထဲမှာ ပုံပုံဘတ် လူငယ်တွေဟာ ဦးပေမယ့် လယ်တောထဲ ဘယ်တော့ ဆင်းမလဲ မသိဘူးလို့ ပါတယ်၊ စကားစပ်လို့ ပြောရှိုးမယ်၊ လူငယ်တွေ မပြောနဲ့ ဆရာတွေလည်း ဒီအတိုင်းပဲ၊ ရှန်ကုန်က ဘွဲ့ရတဲ့ လူတွေဟာ မန္တေသားတဗ္ဗာသိပ်ကိုတော့ ပူတယ်ဆို မလာချင်ကြဘူး၊ တဗ္ဗာသိပ်ဆိုတာဟာ ဦးနဲ့ အဝေးကြီး ရှိပါသေး တယ်၊ အဲ... မန္တေသားတောင် မလာချင်တော့ မကျေးဆို ပိုဝေးတာပေါ့၊ အမှန်တော့ မကျေးဟာ ထင်သလောက် မပူပါဘူး၊ ပြီးတော့ ဟောသီး မကျေး

ကန္တာကုန်ကျယ်သရွေ့ဝယ်

၃၉

ရာသီနဲ့အလိုက် အရိပ်မြန်မြန်ရအောင် ကိုကြီး နိုက်ထားတဲ့ အပင်လေးတွေ ကြည့်စမ်း”

ဦးဘရိက ကိုသက်ခိုင်အား ပြတ်းဆီ ဆွဲခေါ်၍ အပြင်ဘက် လရောင်ပြာပြာဝယ် စိမ်းရင့်အပ်မြိုင်းသော အပင်ငယ်လေးများကို ပြသည်။

“ဘာပင်တွေလဲ ကိုကြီး”

“အရပ်အခေါ်တော့ မသိဘူး၊ နိုက်ပျိုးရေးဌာနက လူတွေနဲ့ တိုင်ပင် ပြီး ဒီမြေး... ဒီရေး... ဒီရာသီအလိုက် မြန်မြန်ကြီးပြီး မြန်မြန်အရိပ်ရမယ့် သစ်ပင်မျိုး တောင်းယူတာ၊ သူတို့ကတော့ ကန္တာရပ်လို့ ခေါ်တာပဲ၊ နှစ်နှစ်သား လောက်နဲ့တင် အရိပ်ကောင်းကောင်းပေးနိုင်တဲ့ အပင်မျိုးပဲ”

ကိုသက်ခိုင်က သစ်ပင်ကလေးများကို ငေးကြည့်နေမိသည်။

ရှေ မြေ ရာသီအလိုက် ကောလိပ်ဝင်းအတွင်း ကျောင်းအပ်ကြီးက ရွေးချယ် နိုက်ထားသည်ဆိုသော အပင်ငယ်များက ကိုသက်ခိုင်၏ အတွေးကို ကျယ်စေသည်။

“ကိုယ့်ညီ ဘာတွေးနေတာလ”

“မြော်... ကိုကြီး စကားကို ဒီဇူး ပညာရေးစနစ်နဲ့ စပ်ဟပ်ပြီး တွေးမိလိုပါ၊ ဒါထက် ဘယ်နှစ်ရီထိုးပြီလဲ မသိဘူး”

ဦးမြေသန်းက ချဉ်းကပ်လာရင်း ဖြေသည်။

“တစ်ချက် ထိုးတော့မယ်၊ ကျွန်တော့ကို ခွင့်ပြုကြပါ၊ နည်းနည်း အိပ်ချင်လာပြီ၊ မနက်ကို မြို့ထဲ ဆရာတိုးသက်ခိုင်ကို လိုက်ပြီမလို့လည်း ကြိုထားတယ်၊ ဒါထက် ဆရာတိုးသက်ခိုင်...”

“ဆိုပါဘိုး... ဦးမြေသန်း”

“ဆရာ... အခုအခိုပ်မယ့်အခန်းမှာ ကျောင်းသားတစ်ယောက် လာ အပ်ထားတဲ့ တယောတစ်လက် ရှိတယ်၊ ဆရာ မအိပ်ချင်သေးလို့ တယော ထိုးချင်လည်း ထိုးပေါ့၊ ဓာတ်သိမ့် ပြောရတာပါ ဆရာ၊ ဒါပါပဲ”

ဦးမြေသန်းက နှုတ်ဆက်၍ ထွက်သွားသောအော် ဦးဘရိကလည်း ထိတ်လန့်စွာ ဆိုသည်။

“ဟိုက်.. တစ်ချက်တောင် ထိုးသွားပြီ၊ မဖြစ်ဘူး၊ အိပ်ကြမှပဲ၊ ကိုကြီးက မနက်စောစောထဲပြီး စာမေးပွဲခန်းတွေအတွက် ပြင်ဆင်စရာတွေ ရှိသေးတယ်”

၄၀

တဗ္ဗာသိယ်တုန်းနိုင်

ဦးဘရီနှင့် ကိုသက်ခိုင်သည် ပြတင်းမှုခွာ၍ အပေါ်ထပ်သို့ အတူ
တက်လာခဲ့ကြ၏။

မကျေး ဥပစာကောလိပ်ကျောင်းအပ်ကြီး၏ နှစ်ထပ်တိုက်သည်
ကျယ်ဝန်းခံသေးသည်။ လူပျိုကိုယ် ဖြစ်သော ဦးမြိုသန်းက ကျောင်းအပ်ကြီး၏
အိမ်တွင်ပင် အောက်ထပ် အခန်းတစ်ခု၌ နေသည်။ ကိုသက်ခိုင်အတွက်
အိမ်၏ အပေါ်ထပ် လက်ပဲဘက်ရှိ အခန်းကို ပြင်ဆင်ပေးထား၏။

ကိုသက်ခိုင်အား သူ့အတွက် အခန်းဆီ လိုက်ပိုပေးရင်း ဦးဘရီက
ဆို၏။

“ခုနှင်က ဦးမြိုသန်း ပြောသလိုပဲ မအပိုချင်သေးလို့ တယောတီးရင်
တီးပေါ့၊ ကျောင်းသားတုန်းက ကိုယ့်ညီတို့.. မောင်ရှိနိုင်တို့.. အေးဝင်းတို့ဟာ
လသာရင် အိပ်တတ်ကြတဲ့ လူတွေမှ မဟုတ်တာ ကိုကြီး သိသားပဲ၊ လွှတ်ဂွှတ်
လပ်လပ်ပေါ့၊ မိန်းကလေး ကျောင်းဆောင်က ကျောင်းသူတွေလည်း အားလုံး
ဆရာ ဆရာမတွေနဲ့ မန်းစက်တော် သွားနေကြလေရဲ့၊ ယောကျိုားလေး
ကျောင်းဆောင်နဲ့လည်း ဝေးပါတယ်”

တစ်ဦးတည်း ကျွန်းရှစ်သောအခါ ကိုသက်ခိုင်သည် ပထမသော်
အိပ်စက်မည် စိတ်ကူးသည်။

တစ်နှစ်တာလုံး သင်ရှိုးသင်တန်းများကြောင့် ယန်းခဲ့ရသည်။ ဤသို့
တွက်မလာမိကလေးတင်အထိ တာဝန်ကြီးလှသော မေးခွန်းထုတ်ရသည် အလုပ်က
နှိပ်စက်ခဲ့သည်။ ဤမှ ပြန်လျှင်လည်း ရှည်လျား၍ ဤေးငွေ့ယွယ်ကောင်းလှသော
စာမေးပွဲခန်း ကြီးကြပ်စောင့်ရောက်ရသည့် ဝတ္ထာရားများက စောင့်နေပေမည်။
ဒွေရာသီ ကျောင်းပိတ်ရက် ဆိုက်သည့်တိုင်စေ အဖြော့ စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်း
အဆင်စာရင်းအတွက် စာမေးပွဲတုတ်အဲ့ အစည်းအဝေးများ၊ ရုတ်တုံးနှင့် မဟာဝိဇ္ဇာ
ဘွဲ့ယူသူများအတွက် စာတမ်းများ စစ်ဆေးရေး၊ ထိုဇာက် အမို့ယွယ်မရှိရသော
စွန်းလ နောက်ဆက်တဲ့ စာမေးပွဲများအတွက် ပြင်ဆင်မှု... စသည် စသည်တို့နှင့်
အားရွှေယ် မဖြင့်။

ယခု ဤအနိုက်အတန်းတွင်မှ စိတ်မှာ လွှတ်လပ်၍ ပေါ့ပါးနေသည်။
စိတ်လွှတ်လပ်ပေါ့ပါးနေချိန်တွင် မျက်လုံးများက မမိတ်ချင်။

မကျေး၏ ဒွေးဦးသူ ငွေရောင်အလှကလည်း စွမ်းပစ်ပြင်းပယ်ရက်ဖွယ်
မရှိ။

၆၂

တန္ထာသိုလ်ဘုန်းနိုင်

ကိုသက်ခိုင်က မျက်လုံးများကို ဝိတ်လိုက်သည်။ နဲလုံး၏ တိုးတိတ် တိတ် ခုန်သံကို တေးအဖြစ် ဖွင့်လှစ်သီကျူးမိသည်။ ဥပါဒါန်၏ တေးတစ်ပုဒ် မျှသာတည်း။

နိုလာ.... နိုး.... နိုး....တာစ်ခွင်၊ ဖြန့်ဝိုး.... နှဲ.... စင်၊ ငွေမင်ရည်မြေ
ဆွေရှင်သိတ်.... စိန်းလုပ္ပါန်းမြှေ့.... မှန်ရှိပြာလုံး.... သိုင်းဖွဲ့ဖြဲ့
ဆောင်စဉ်.... နဝင်းလွှဲ.... သံ့ဗို့ဗို့....

ကျယ်ဝန်းပြန့်ပြော၍ အိပ်မောကျနေသော နွေ့သတ်ခွင်ဝယ်
တယောသံသည် လိုင်းရိပ်ဆင်လျက် ငွေ.ငွေ.ပွဲ.လွှဲ.နေ၏။ အဆိုသမားကို
ကိုယ်ချင်းစာလေသလော... ယုံ့ပြိုင်လေသလော... မသိ။ ကုလ္ပိုပင်ထက်မှ
ဥပုံငါ်သည်လည်း သူ လွမ်းသမျှကို သူ စွမ်းသမျှ ရင်ရှုနေသည်တည်း။
ပင်ထက်ဟိုဆို... ဘယ်အရေးကို ဆိုသည်၊ နွေ့တေးရှင် ငါက်မောင်
တစ်ကိုယ်ရည်... လွမ်းတေးကို သူပင် သီရောမည်၊
ရော်ရည်မှန်းဆာသည်၊ အိပ်မက်ဆန်တဲ့... နွေ့သုပ္ပန်းချို့...
နွေ့သုပ္ပန်းချို့...

မြောက်လေက အနိုင်ယူ တိုးရွှေ ဝင်လာသည်။ ရွှေက်ဝါတို့ကား
မကြွေ။ နှင်းမြှုံးမြှုံးတို့သာ ဝန်းမြို့ မှန်ခိုင်းလာ၏။ ပြောင်းလဲခြင်း သဘာဝနှင့်
တည်မြှုံးလိုသော ဆန္ဒတို့၏ ရန်းကန်ခြင်း သရုပ်သာ မည်အံ့ ထင်သည်။ ဘဝ၏
လူညွှေ့စားချက်ဟုလည်း ဆိုခိုင်လေမည်လော မပြောတတ်။

ကိုသက်ခိုင်က သူ၏ ခံစားမှုတေးဗျားသာ နှစ်မြှုပ်နှံမိသည်။
နှင်းမြှုံးရိပ်ကို မြင်လျှင်၊ အမှတ်မထင် ဆောင်ဝါး၊ ဘဝပမာလေလား
တင်စားမိသည်၊ သီးတားကားရှုက်၊ လ ရက် နာရီ အချိန် မင်ရည်...၊
အုံကာဆိုင်းလွှဲ မပို့... တစ်ပိုင်းပြယ်လွှန်၊ နွေ့အဖွင့်သို့
လေသင့်ရာလျှော့... များ... ရွှေရန်းလွှော သီးကို...

မြောက်လေနှင့် တောင်လေ ဆုံးကြပြန်သည်။ နှင်းမြှုံး အပိုင်းပိုင်း
ကွဲကာ တိုးတိုးရွှေ.ရွှေ.လျားကြရသည်။ ဥပုံသံ ဆောင်းမြှုံးသက်သွားခိုက်
ရွှေက်ဝါတို့က တယောသံ ကြော်၍ တရာ့ရာ့ အော်မြည်သည်းသာ၍ကြ၏။ ယိမ်းယိုင်
သွားသော ပင်စည်သည် ငါကြေး၍ တုန်လွှပ်နေပါသလား။ အမှန်မှာ သရုပ်နှင့်
ဝေချိန်နှီးနှီး ရွှေက်ဝါသည် မရှိတို့က်လေပြီတကား။

ကမ္မာကုန်ကျယ်သခွဲဝယ်

၄၃

ကိုသက်ခိုင်သည် သူ့တေး၏ အောက်ဆုံးပိုစ်ကို ပဋိသက်နှင့် ညည်း၏။
 လွမ်း မော... သီကရို၊ မွေမရလေပြီ၊ ဂါမှာန်အဓိတ်ငါးမည်၊
 ဆောင်းရိပ်ကြောင်းသည့်နယ်၊ နှယ်ဦးမြန်မို့ ချုပ်ထွေတ်တင်သည်...
 ကမ္မာကုန်ကျယ်သခွဲဝယ်၊ ကမ္မာကုန်ကျယ်... သခွဲဝယ်၊
 လွမ်းရမည်...၊ သံသာပရစ်တွဲနောင်ချည်၊ နွေရတု ခုမိန့်ဆီ၊
 ဆွောင်းရွက်ပါတ္ထု ရုံးနှင့်ပြောင်းသည့်နယ်၊
 ပြယ်ကောင်းလေသော၊ စိတ်တော... မနေသီမည်...

တယောသံက မျှော်းမျှော်းမြှုမြှု ဆွဲငင်လေးဆေး ရပ်သွားသည်။
 ကိုသက်ခိုင်က ရင်မှ ရှိသွေ့ ခံစားမှုတို့ကို တယောသံနှင့်အတူ လွင့်မျှောပစ်
 လိုက်သည်။

ကိုသက်ခိုင်သည် မျှက်လုံးများကို ဖွင့်လိုက်စီချို့၍ မှန်ရှိပြောလဲသော
 ငွေလရောင်ကို ရှုံးဦးစွာ မြင်ရသည်။ ထိုအောက်...။
 ငွေလရောင် ကျသော မောင်းပြောင်း ထိုးကျ ထင်နေသော လုပိုပ်ဘား...။
 “အို...”

ကိုသက်ခိုင်၏ နှုတ်မှ အံ့ဩ ရောက်သံ ပေါ်လာပြီးအောက် လူမှာ
 လည်း အမှတ်မထင် ထိုင်ရာမှ ထမိလျက်သား ရှိနေ၏။

သူ့ရှေ့မှောက်တွင် မိန်းမပျို့တစ်ဦးသည် ဌီမံသက်စွာ ရပ်လျက်
 ရောက်နေလေသည်တကား။

အခန်း - ၄

»» အိပ်မပျော်သူနှစ်ဦး ««

မိန်းမပျိုက ညင်သာစွာ ဖြြုံ၍ စကား စဆိုသည်။

“ဆရာ... သိပ်အုံဉာဏ်သွားတယ် ထင်ပါတယ်ရင်၊ အသံမပြောဘဲ လာမိတဲ့အတွက် မမြင့်ဝေကို ခွင့်လွှတ်စေလိုပါတယ်”

နှေးညှဲသော စကားသံနှင့် လိုက်ဖက်စွာ အမှုအရာမှာလည်း ယဉ်ကျေး သိမ်းမြှော်၏။

ထိုအခါကျမှ ကိုသက်ခိုင်ကလည်း အုံဉာဏ်တိကို ထိန်းသိမ်းမြှော်း -

“ရတ်တရက်မို့ ဆရာ အုံအားသင့်သွားမိပါတယ်၊ အမှန်တော့ တောင်းယန်ချင်း တောင်းယန်ရင် အိပ်သူတွေ အနောင့်အယုက်ဖြစ်အောင် တယော ထိုးမိတဲ့ ဆရာကပဲ တောင်းယန်ရလိမ့်မယ် ထင်ပါတယ်” ဟု စကားပြန်ရ၏။

မမြင့်ဝေသည် မျက်တောင်ကော့များကို ပင့်လျက် ကိုသက်ခိုင်၏ မျက်နှာအား မေ့ကြည့်ရင်း ညည်းဟန် ရောသော စကားတစ်ရပ်ကို ဆို၏။

“တယောသံဟာ... အိပ်သူတွေကို အနောင့်အယုက် ဖြစ်ကောင်း ဖြစ်စေပေမယ့်... အိပ်မပျော်နိုင်သူတွေရဲ့ ပင့်သက်ကိုတော့ ရပ်စေနိုင်လိမ့် မယ်လို့ မမြင့်ဝေ ထင်ပါတယ် ဆရာ”

ကမ္မာကုန်ကျယ်သရွေ့ယ

၄၅

မမြင့်ဝေက ဤစကားရပ်များကို ပေါ်ပါးချောမွှေ့စာ ပြောလိုက်သော
လည်း လေးနောက်သော အဓိပ္ပာယ်ကြောင့် ကိုသက်ခိုင်မှာ ရှတ်တရက် မည်သို့
စကားပြန်ရလေမှန်း မသိ။

မမြင့်ဝေကသာ ပကတီ တည်ဖြစ်ခြင်းနှင့် စကားဆက်၏။

“ထိုင်ပါလား ဆရာ... ပြီးတော့ မမြင့်ဝေကိုလည်း ထိုင်ခွင့်ပြုပါ၊
ပြီးတော့ ဆရာ မအိပ်ချင်သေးဘူး ဆိုရင် မမြင့်ဝေနဲ့ ခဏ စကားပြောပါလား”

ခက်ချေပြီ... ယခုမှ ခက်လေချေပြီ။ မမြင့်ဝေက ခုံ၏ တစ်ဖက်စွန်း၌
အေးချမ်းစွာ ဝင်ထိုင်လိုက်သည့်တိုင်အောင် ကိုသက်ခိုင်က မထိုင်မိသေး။
ယခုအထိ ပြန်ကြားပြောဆိုရမည့် စကားကိုလည်း စဉ်းစားမရလေသေး။

ညျောမ်းကာလ ငွေလရောင်တွင် မိန့်မပျော်တစ်ဦးနှင့် နစ်ကိုယ်ချင်း
ထိုင်စကားပြောခွင့်ရသည့်မှာ စိတ်ကွဲးယဉ် အိပ်မက်ဆန်လှော့နွေးသဖြင့် ကိုသက်ခိုင်
က ရဲရဲဝံ့ လက်မခံလိမ့်၊ ကျောင်းသူတစ်ဦး ဖြစ်နေချေသော... ကထိက
ဆိုသည့် ဆရာ၏ ဂုဏ်ထူးဝိသေသနှင့် မသင့်မြတ်လှ။

ကိုသက်ခိုင်သည် ခုံတွင် ဝင်မထိုင်သေးဘဲ မမြင့်ဝေကို အကဲခတ်
ကည့်ရင်း...

“မမြင့်ဝေဟာ ဒီကောလိပ်ကပဲလား” ဟု စုံစမ်းသည်။

မမြင့်ဝေက ကိုသက်ခိုင်၏ ရင်တွင်းမှ သံသယနှင့် စီးရိမ်မှုကို ရိပ်စီ
လေဟန် မသိမသာ ပြီးလိုက်ပြီး ရှင်းပြ၏။

“မမြင့်ဝေရဲ့ မျက်နှာဟာ ကောလိပ်ကျောင်းသူကလေး တစ်ဦးလို့
ထင်မှားရလောက်အောင် မနဲ့ဘူး ထင်ပါတယ်၊ မမြင့်ဝေရဲ့ နာမည်အပြည့်အစုံ
က ဒေါက်တာမမြင့်ဝေပါ ဆရာ”

“မြော်... မြော်...”

ကိုသက်ခိုင်သည် ယခုမှ သက်ပြင်းလွတ်လိုက်ခိုင်ပြီး ခုံ၏ အခြား
တစ်ဖက်စွန်း၌ ဝင်ထိုင်သည်။

“မမြင့်ဝေရဲ့ မိဘများက မြို့ထဲမှာ နေပါတယ်၊ ညောက မမြင့်ဝေရဲ့
သူငယ်ချင်း မြန်မာစာလက်ထောက်ကထိက ဦးစိုလ်သင်းရဲ့ ဖော် ဒေါ်မြင့်မြင့်သို့
လာလည်ပါတယ်၊ ဦးစိုလ်သင်းက စက်တော်ရာ အဖူးသွားတဲ့ ကျောင်းသူ
ကျောင်းသွားတွေကို အပ်ချပ်ဖို့ လိုက်သွားရတော့ ဒေါ်မြင့်မြင့် တစ်ယောက်တည်း
ကျော်ရန်တယ်၊ သူ့မှာလည်း... လေးလေးပင်ပင် ဖြစ်နေတော့ အဖော်ပြုရင်း
မမြင့်ဝေ ဒီညာ ဒီမှာ အိပ်ပါတယ် ဆရာ”

၄၆

တရာ့သိပ္ပါယ်ဘုန်းနှင့်

““ခြော့... ဆရာ နားလည်ပါပြီ၊ ကိုစိတ်သင်းတို့... မြင့်မြင့်တို့နဲ့ ဆရာလည်း ညီအစ်ကို မောင်နှမအရင်းတွေလို ခင်မင်ပါတယ်””

““ဟုတ်ကဲ ဆရာ... မြင့်မြင့်ကလည်း ပြောပြုပါတယ်၊ သူ့ဆီကပဲ ဆရာ ရောက်နေကြောင်း သိရလို့ ဆရာနဲ့ သိကျေမ်းခင်မင်ချင်ဘာနဲ့ မန်ကိုကျ လာတွေ့မလိုပါပဲ၊ ဒါပေမဲ့ အခုံတော့ အိပ်မပျော်လို့ လမ်းထွက်လျှောက်ရင်း ဆရာတယောသံလည်း ကြားတာမို့ မဖြော်လင့်ဘဲ ဆုံးကြုရတာပါပဲ””

မမြင့်ဝေကသာ စကားကို အဆက်မပြတ် ဦးဆောင် ပြောနေသဖြင့် ကိုသက်ခိုင်မှာ နားထောင်သမားသက်သက်ကဲ့သို့ ဖြစ်နေလေသည်။

မမြင့်ဝေက ဆက်ပြန်လေသည်။

““ပြီးတော့လည်း ဆရာကသာ မသိတာ၊ ဆရာကိုတော့ မမြင့်ဝေ သိခဲ့ရတာ ကြာပါပြီ၊ မြင်လည်း မြင်ဖူးခဲ့ပါတယ်၊ ဆရာအတွက်တော့ ဆန်းမယ် မထင်ပါဘူး၊ ကျော်ကြားတဲ့ စာရေးဆရာတစ်ယောက်ကို သူ့ရဲ့ စာဖတ်ပရိသတ်တစ်ဦးဟာ အမြဲတမ်း လေးစားခင်မင်ရင်းနှီးနေတတ်ပါတယ် ဆရာ””

““ကျေးဇူးတင်ပါတယ် မမြင့်ဝေ၊ ဆရာတို့ကလည်း ကိုယ့်စာဖတ်ပရိသတ်ကို အမြဲတမ်း လေးစားနေပါတယ်၊ အခွင့်ရရင်လည်း ခင်မင်ရင်းနှီးလိုလှပါတယ်””

““ဒါပေမဲ့ တစ်ခုတော့ ဝန်ခံပါရစေ ဆရာ၊ ဒီညာ ဆရာကို မမြင့်ဝေ စကားပြောချင်တယ် ဆိုတာက စာဖတ်ပရိသတ်တစ်ဦးက စာရေးဆရာတစ်ဦးနဲ့ သာမန် ပြောလိုတာမျိုး မဟုတ်ပါဘူး””

ဤထူးဆန်းသော စကားများကြောင့် ကိုသက်ခိုင်က မမြင့်ဝေကို တစ်ချက် အကဲခတ်ကြည့်မိပြန်သည်။

တည်ကြည့်အေးချမ်းစွာ စကားပြောနေဟန်ကား ဆရာဝန်ဘွဲ့ ရအားသူ ဂိုလ် တင့်တယ်ခဲ့ညား၍ လူနှေ့ပြည့်သည်။ ငွေလရောင်ခြည်ကြောင့် ရိုန်းမြေမြင်ရသည့် ဖြူနာသန့်စင်သော မျက်နှာလေးသည် ကြည်လင်ချောမွှေ့သည်မှာ လည်း မှန်၏။ သို့ရာတွင် သေသပ်သွယ်ထင်၍ ခပ်မြင့်မြင့်လေး ပေါ်သော နှာတဲ့၊ မထူးမပါး ပြည့်ဝမြှုမြို့ စွဲစပ်သော နှာတဲ့ခမ်းများ၊ ထောင့်မထင်တတ်ထင်တတ်နှင့် သွင်းပြင်လက္ခဏာကိုမှ ပိုသစ္စာပြုသော မေးရှိုးလေးများ၊ ဤသည် တို့က မမြင့်ဝေသည် စိတ်ဓာတ် မခက်မသော်လည်း နိုင်ကျည်လေးနောက်သူ တစ်ဦး ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။

ကမ္မာကုန်ကျယ်သရွေ့ထု

၅၈

မည်သို့ရှိစေ... ယခု အနိက်အတန်တွင်မှ ဆရာဝန်မသည် ဘူး
ဝန်ခံခဲ့သည့်အတိုင်း ငွေလရောင်နှင့် ဒွေညာဝယ် အိပ်မပျော်လေ၍ စက်ခန်းကို
စွန့်ခဲ့လေသူ အပျို့ချောတစ်ယောက်မျှသာတည်း။ အဘယ် သမုဒ္ဓယ ကွန်ရက်
က တွေ့င်ခြင်းကို ခံနေရပါသနည်း။ သို့မဟုတ် မြှုဂိုပ်ပြောဂွင်သော ဒွေ့ဦးညာ
လရောင်၏ ဖမ်းစားခြင်းကို အငိက်မိခံနေရပါသလော။

ခက်သည်မှာ ထူးဆန်းသော မမြှင့်ဝဝ၏ စကားများပင် ဖြစ်၏

“မမြှင့်ဝဝ ပြောတာကို ဆရာ နားမလည်ဘူး”

“ဒိုလိုဆိုရင် မမြှင့်ဝဝ တောင်းပန်ပါတယ်၊ မမြှင့်ဝဝ ပြောပုံက
မရှင်းလိုပါ၊ မမြှင့်ဝဝ ဆိုလိုတာက ဆရာကို စာရေးဆရာတစ်ယောက်အနေနဲ့
ရော ဒိုလိုဆိုဖို့ ကထိကတစ်ဦးအနေနဲ့ရော... ပြီးတော့ လူတစ်ဦးအနေနဲ့ရော
မမြှင့်ဝဝ ပြဿနာတစ်ရပ်ကို တင်ပြ ဆွေးနွေးချင်လိုပါ”

စောစောက မမြှင့်ဝဝ ဆိုခဲ့သော စကားကို ကိုယ်ရိုင်က ဆန်းသည်
ထင်ခဲ့သည်။ ယခု ဤစကားကိုမှ လန့်သည်။

“ဆွေးနွေးတာတော့ ဆွေးနွေးတာပေါ့ မမြှင့်ဝဝ၊ ဒါပေမဲ့ ပြဿနာ
တစ်ရပ် ဆိုလိုတော့ လန့်မိတယ်၊ အမှန်က ဆရာတို့ စာရေးဆရာ ဆိုတာဟာ
ပြဿနာကြီးတွေကို ဖြေရှင်းပြနိုင်တဲ့ ပါရရှုပညာရှင်ကြီးတွေ မဟုတ်ပါဘူး၊
ဘဝဆိုတာဟာ ပြဿနာလိုတော့ ခံယူ နားလည်ထားတယ်၊ အဲဒီလို ခံယူ
နားလည်ထားလို့ မြင်တွေ့ရတဲ့ ပြဿနာတွေကို အရင်းတိုင်းပဲ သစ္စာရှိစွာ
တတ်နိုင်သမျှ အတ်လမ်းအဖြစ်နဲ့ တင်ပြပါတယ်၊ ဒီထက်တော့ မပိုချင်ပါဘူး၊
ပိုမိုလည်း မထိုက်ပါဘူး၊ နစ်တုန်းကတော့ လူတတ်လုပ်၊ ဆရာလုပ်ခဲ့ဖူးပါ
တယ်၊ ဒီအတွက်လည်း နောင်တရ ရပါတယ်”

“ဒါပေမဲ့ ဆရာက ဒိုလိုဆိုဖို့ ကထိကတစ်ဦးပဲ မဟုတ်လား”

“အဲဒီအတွက်လည်း ပိုကြောက်မိပါတယ် မမြှင့်ဝဝ၊ ဒိုလိုဆိုဖို့ကို
လိုက်မိခါမှ ကိုယ် မပြောနဲ့... ကိုယ်ဆရာ ဆရာကြီးတွေတောင်မှ မသိတာ
တွေဟာ အများ ဖြစ်နေလို့ ညည်းညှုံးပြေတာကို သိရတယ်၊ ဒိုလိုဆိုဖို့
ယူမိလို့ အမြတ်တစ်ခုတော့ ရပါတယ်၊ အဲဒါဟာ ငါ ဘာမှ မသိသေးဘူး
ဆိုတဲ့ အသိပါပဲ မမြှင့်ဝဝ”

မမြှင့်ဝဝက ကိုယ်ရိုင်ကို တစ်ချက် စွဲစွဲကြည့်သည်။

“မမြှင့်ဝဝ၊ စကားမပြောချင်လို့ ဆရာ ပြင်းပယ်နေတာလား ဟင်”

“တောင်းပန်ပါတယ် မမြှင့်ဝဝရယ်... ဆရာ လူတွေနဲ့ စကားပြော
ချင်ပါတယ်၊ လူတွေနဲ့ စကားပြောရခြင်းဟာ အကောင်းဆုံး စာဖတ်ခြင်းပါပဲ၊

၄၈

တန္ထသိုလ်ဘုန်းနိုင်

မမြင့်ဝေ အထင်မလွှဲရအောင် ဆရာ ပုံတစ်ခု တိုးတိုးပြောပြချင်တယ်၊ ဒီလိုဆိုဟာ သို့မဟုတ် သို့ဖို့ပညာရှင်ကြီးတစ်ဦးရဲ့ အကြောင်းပါပဲ”

“ပြောပြပါ ဆရာ”

“ယော့ယျာအဖြစ် သူ့ကို ပညာရှင်ကြီးလိုပဲ ခေါ်ကြရအောင်၊ အဲဒီ ပညာရှင်ကြီးဟာ သိပ်ပညာရှိတယ်၊ သိပ်စွေစပ်တယ်၊ သိပ်သေချာတယ်၊ သိပ်လည်း စဉ်းစားတယ်၊ သိပ်လည်းလက်တွေ့ဆန်တယ်၊ ပြီးတော့ သိပ်လည်း ဂရုစိက်တယ်၊ တစ်ချိန်မှာ သူဟာ ဇရာမကျမ်းကြီးတစ်ခုကို ပြုစုနေသတဲ့၊ ညျဉ်အတော်နှင့်မှ သူဟာ အိပ်ရာဝင်တော့ သူဟာ စာရွက်တစ်ချက်ပေါ်မှာ မှတ်ထားသတဲ့လေ၊ မှတ်ထားပုံက…

- (၁) မို့ငြမ်းပြုကျမ်း - စာအုပ်စင် အပေါ်ထပ်မှာ၊
- (၂) မို့ငြမ်းပြုစာမျက်နှာ - ၃၀၁၊
- (၃) ဖောင်တိန် - စားပွဲအလယ် ဆေးလိပ်ခွံကိုအနီး၊
- (၄) မျက်မှန် - ဖောင်တိန်အနီး၊
- (၅) နာရီ - နံရုံးကပ်လျှက်၊
- (၆) ဖိန်း - ခုတင်ခြေရင်း

အားလုံးကို အဲဒီလို မှတ်တမ်းတင်ပြီးမှ အောက်ဆုံး မီးမနိတ်ခင် သေချာအောင် စာရင်းချုပ်လိုက်တယ်။

- (၇) ပညာရှင်ကြီး - အိပ်ရာထဲမှာ

မနက် မိုးလင်းတော့ ပညာရှင်ကြီးဟာ ပျက်နာသစ်၊ ကိုယ်လက် သန်စင်ပြီး သူ့ပစ္စည်းတွေ သူ အကုန်ပြန်စစ်သတဲ့ အဲဒီလို ပြန်စစ်တဲ့အခါမှာ ပစ္စည်းအားလုံးအနက် (၁) ကနေ (၆) ကို နေရာတကျ ပြန်တွေ့သတဲ့၊ တစ်ခုပဲ ခက်တာက ပညာရှင်ကြီးကိုတော့ အိပ်ရာထဲမှာ မတွေ့တော့ဘူး၊ သူ့ခမျာ အိပ်ရာထဲက ပျောက်ဘွားတဲ့ ပညာရှင်ကြီးကို လိုက်ရှာလိုက်တာ မတွေ့တာနဲ့ အဲဒီညာ ကျမ်းတောင် ဆက်မပြုစုဖြစ်တော့ဘူးတဲ့”

ကိုယ်ရှိခိုင်၏ စကားအချို့၌ မမြင့်ဝေက အသံလေးများ ထွက်အောင် ရယ်ပြီး မေး၏။

“အဲဒီပညာရှင်ကြီးကို သူ ပြန်တွေ့သေးရဲ့လား”

“အဲဒီတော့ မသိဘူး၊ ပုံထဲမှာ မပါဘူး၊ တကယ်လို့ ပညာရှင်ကြီးကို သူ ပြန်တွေ့ရင် တစ်ခုတော့ သေချာတယ်၊ သူ့ကျမ်းကြီးကို သူ ဆက်ရေး တော့မှာ မဟုတ်ဘူး”

ကမ္မာကုန်ကျယ်သဆွဲပါ

၁၃

ဤတစ်ကြိမ်တွင်မူ မမြင့်ဝေ မရယ်။ ြိမ်၍ စဉ်းစားနေသည်။ အတန်ကြာအောင်ပင် ြိမ်၍ စဉ်းစားနေလေသည်။ ကိုသက်ခိုင်က သူတို့စကား ဤတွင် ပြတ်ပြီဟု ထင်သည်။

သို့ရာတွင် မမြင့်ဝေက ဂိုင်နေရာမှ ခေါင်းမေ့၍ ဆို၏။

“ဒါမြင့် ဆရာကို လူတစ်ယောက်အနေဖူးပဲ မမြင့်ဝေ ဆွေးနွေးနိုင် တော့တာပေါ့”

ဤတစ်ကြိမ်တွင် ဂိုင်သွားရသူမှာ ကိုသက်ခိုင် ဖြစ်သည်။ မာက်ဆုံး တွင် ကိုယ့်စကားနှင့်ကိုယ် ဖြစ်နေသောကြာင့် သဘောတူရသည်။

“လူတစ်ယောက်အနေဖူး ဆွေးနွေးရမယ် ဆိုရင်တော့ ဆရာ မပြင်းယယ် နိုင်ပါဘူး မမြင့်ဝေ”

မမြင့်ဝေသည် တိမ်ဖြူတစ်ဆုပ် ဖြတ်သန်းသွားခြင်း ခံနေရသော လဝန်းကို မေ့ကြည့်လျက် ဖြည့်းည်းစွာ သက်ပြင်းစွဲက်ရင်း မေး၏။

“မမြင့်ဝေ သိချင်တာကတော့ မေတ္တာ၊ မေတ္တာဆိုတာဟာ ဘာလဲ၊ မေတ္တာ ဆိုတာဟာ ဂေဟသိတပေမ မဟုတ်ဘူး ဆိုတာတော့ ဆရာ ရေးဖူး လို့ မမြင့်ဝေ စာတရားကိုယ်သဘောနဲ့ နားလည်တယ် ထင်တယ်၊ ဒါပေမဲ့ လက်တွေ့ ဘယ်လို့ သဘောပေါက်ရမလဲ၊ ဒါကို ဆရာဝန်မတစ်ဦးအနေဖူး သိချင်တယ်၊ မိန့်းမသားတစ်ဦးအနေဖူး သိချင်တယ်၊ ပြီးတော့...”

မမြင့်ဝေသည် စကားအဆုံးမသတ်ဘဲ ရပ်သွားသည်။ ခေတ္တကြာမှ မာကြည့်းကြကြးသံသုသံနှင့် ဆက်၏။

“ပြီးတော့... အစ်မ သို့မဟုတ် နှမတစ်ဦးအနေဖူးလည်း သိချင်တယ် ဆရာ”

ကိုသက်ခိုင်က ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သတိမပြုမိမိ ထိတ်လန္တစွာနှင့် မမြင့်ဝေ၏ မျက်လုံးများကို ကြည့်မိသည်။ မမြင့်ဝေ၏ မျက်လုံးများကလည်း သူ့ကို တည့်တည့်ရင်ဆိုင်သည်။ မမြင့်ဝေ၏ မျက်လုံးများက မေးခွန်းထုတ်သော မျက်လုံးများ ဖြစ်ကြသည်။ မျက်နှာနှင့် ပါးစပ်မှ အဖြေကို တောင်းသော မျက်လုံးများ မဟုတ်ကြ။ အသည်းနှလုံးကို စာဖတ်သော မျက်လုံးများသာ ဖြစ်ကြ၏။ သို့မဟုတ်... ဖြစ်ကြသည်ဟု ကိုသက်ခိုင်က ထင်လေသည်။

ဖြေရမှု... အခက်ကြီးတည်း။ ခက်သမင့်... မဖြေလျှင်မူလည်း မဖြစ်။

၅၀

တဏ္ထသိလိဘန်းနိုင်

ကိုသက်ခိုင်သည် ဟန်မဆောင်တော့ဘဲ ပင်ယန်းစွာ သက်ပြင်းရှိက်လိုက်ပြီး ဖြေသည်။

“လူတစ်ဦးအစွဲနဲ့ ကိုယ်တွေ့ကိုပဲ ဖြေပါမယ် မမြှင့်ဝေ၊ မေတ္တာမဟုတ်တာကို မေတ္တာလို့ ယုံခဲ့မိပူးတယ်၊ အဲဒီလို ယုံမှားမိလို့ ရင်ဟာ ပူလောင်ခဲ့ရတယ် မမြှင့်ဝေ၊ ဘယ်အထိ ပူလောင်ခဲ့ရသလဲ ဆိုတော့ မပူလောင်ထိုက်လေမှန်း သိတဲ့ အချိန်အထိ ပြင်းပြင်းမဟုတ်တောင် ငွေ့ငွေ့ပူလောင် ဖော့ခဲ့ရတယ်၊ ပူလောင်ခြင်းဟာ မေတ္တာနဲ့ မဆိုင်နိုင်ပါဘူး၊ မမြှင့်ဝေ၊ ဘယ်လိုမှ မဆိုင်နိုင်ပါဘူး၊ ဒါကိုပဲ ဆရာ အဖြေပေးတတ်တယ်၊ မကျေနှုပ်နိုင်တောင်ကျေနှုပ်ပါလို့ပဲ တောင်းပန်ချင်ပါတယ်”

မမြှင့်ဝေက မျက်လွှာချု နားထောင်နေရာမှ သူ့ကို ပြန်ကြည့်သည်။ မမြှင့်ဝေ၏ မျက်လုံးတို့က မျက်ဝန်းပြာဟန် ရှိသည်။ ညျလရောင်၌ မပြာသော မျက်ဝန်းတို့ပင် ပြာတတ်လေသည်။ မမြှင့်ဝေ၏ မျက်ဝန်းပြာပြာများကို ကိုသက်ခိုင်က ပထမဦးစွာအဖြစ် သတိပြုမိခဲ့မှု လျှို့မျက်ဝန်းပြာပြာတို့သည် ပေသော မျက်ရည်တို့နှင့် လဲလဲလည်း ဝင်းနေလေသည်တကား။

မမြှင့်ဝေက နေရာမှ ဖြည့်းညွှုးစွာ ထာသည်။

“ကျေးဇူးတင်ပါတယ် ဆရာ၊ မမြှင့်ဝေကို ဒီလောက် လက်ခံစကား ပြောတဲ့အတွက် ဆရာကို မမြှင့်ဝေ ကျေးဇူးတင်လှပါတယ်၊ ဆရာကို လာအနွောင့်အယုက်ပေးမိတာကို ခွင့်လွှာတ်ပါ၊ မမြှင့်ဝေ ပြန်ပါ၍းမယ်”

မမြှင့်ဝေက သိမ်မွေ့ညှင်သာစွာပင် အပါးမှ ထွက်ခွာသွားသည်။ လရောင်ဝယ် တရေးရေး မမြှင့်ဝေ ပျောက်ကွယ်သွားသည်အထိ ကိုသက်ခိုင်က မျက်စိတစ်ခုး ကြည့်ကျိုးရစ်သည်။

ညွှန်က်သဖြင့် ဆောင်းနှင့်က နွေ့ဗြိုးညာကို အနိုင်ကျော်လာသည်။ မြောက်လေက ဇွတ်ဝင်တိုးစဉ် နှင့်မှုန်ငွေ့တို့သည် မီးခါးများသဖွယ် တရိပ်ရိပ်လွှင့်ပါးပြီးနေ၏။ ကုစ္စာပိုင်မှ တရှုံးရှုံး မြှည့်သော ကြွေ့ချက်တို့၏ အသံနှင့် ဥသြ၏ တေးသည်သာ နွေ့ဗြိုး၏ သနစ်မှန်ကို သတိပေး ကြွေးကြော်နေသည်။

နွေ့ဗြိုးညာ... ချက်ဝါကြွေ့သော နွေ့ဗြိုးညာ...

နွေ့ဗြိုးညာကို ကိုသက်ခိုင်က သတိပြုမိသည်။ သို့ရာတွင် သူ့ရင်္ခာ ညောင်းရွက်တို့ မကြွေ့နိုင်လေသေးပါတကား။

အခန်း - ၅

»»» သူနှင့် ကိုယ် «««

ညွှန်က်မှ အိပ်ပျော်ခဲ့သော ကိုယ်ရိုင်သည် အောက်တစ်ဖွဲ့ အံနက်၌ ဖော်ပြန်ခဲ့သော အတန်င်းကိုယ်များ ဖြစ်လာသည်။

ခေါင်း၌ မူးရိရိ ရှိနေသောကြောင့် ညကတည်းက ဖွင့်ထားသော တံခါးဝတ္ထ် သွားရပ်လျှက် အံနက်လေကို ရှာသည်။

ဒွေး၏ အံနက်သည် အလှပဆုံးဟု ထင်သည်။ နှင်းလည်း မမှုန်၊ မိုးလည်း မအုံ၊ အောင်ခြည်သည် ကြည်လင်စွာ ကျော်မျာ်အံနက် လတ်ဆတ် သော လေချိုက သွေးနှေသေးသည်။ ကန္တာရပ်ငယ်တို့နှင့် မြက်ခင်းတို့ထက် ညက ကြွင်းဥက္ကန်ရှစ်သော နှင့်ပုလဲတို့ ပြီးပြီးပြက်ပြက် ဝင်းလက်အေသည်ကို မြင်ရ၏။ စာင်းကိုယ်တို့ လူးလာကူးပုံ မြှေးခွင်နေခိုက် ဥပြုသံကလည်း မှန်မှန် လေးလေး ပေါ်ထွက်လာနေ၏။

သန့်ရှင်းသော လေအေးကို ရှားရှိက်ရသဖြင့် ကိုယ်ရိုင်၏ ဦးအောက် သည် ကြည်လင်လာပြီး ရင်မှာလည်း အေးမြှုလန်းဆန်းလာခဲ့၍ ဤသို့ အေးချမ်း ထွန်းသစ်သော အံနက်ခင်းကို ကြိုးပြန်သော ခြောက်အိပ်မက်တိ၏ ညမှာ တစ်ကမ္ဘာခြား ကျို့ရှစ်သယောင် ထင်မိသည်။

၅၂

တဗ္ဗာသိုလ်ဘုန်းနှင့်

ဤလောကဝယ် အစစ မတည်မြိုဟု ဆိုရာ၌ နှုံးမှာ သာယာလှပ မူများသာမက ဉာဏ်သည်းကြေကွဲဖွယ်ရာများသည်လည်း အကျိုးဝင် လေရကား ပြောင်းလဲခြင်းမည်သည် ဘဝအတွက် မရှိမဖြစ် လိုအပ်လေလှပေ သည်ဟု ကိုသက်ခိုင်က စောစောစီးစီးတွင် အဘိဓမ္မဆန်ဆန် တွေးမိပြီး ပြုးလည်း ပြုးမိသွား၏။

ကိုသက်ခိုင်သို့ ပေါ့ပါးသောစိတ်ဖြင့် မျက်နှာသုတ်ပဝါ၊ သွားတိုက် ဆေး၊ ဆပ်ပြာ၊ ရေလဲလုံချည်တို့ကို ယူ၍ အောက်ထပ်ရှိ ရေချိုးခန်းသို့ သွက်လက်စွာ ဆင်းလာခဲ့သည်။

ရေချိုးပြီးနောက် အဝတ်အစားလဲ၍ ထမင်းစားခန်းဆီသို့ တစ်ဖန် ပြန်ဆင်းလာသောအခါ ကျောင်းဝင်းအတွင်း တစ်ပတ် လှည့်လည်စစ်ဆေးရာမှ ပြန်ရောက်ခါစ ဦးဘရိန္ဒု ဆုံးတွေ့သည်။

“ရှစ်နာရီတောင် ခွဲမောပြီ၊ ဉာဏ် ကိုယ့်ညီ တော်တော်အိပ်ကောင်း တယ် ထင်တယ်၊ ဒါမှမဟုတ် တော်တော်နဲ့ အိပ်မလျှပ်ဘူး ထင်တယ်၊ ဟုတ်စ”

“နှစ်ခုစလုံး မှန်လိမ့်မယ် ထင်ပါတယ်၊ ဒါထက် ကိုကြီးရိုတိုကော စားသောက်ပြီးကြပြီလား”

“မပြီးသေးပါဘူး၊ ကိုယ့်ညီကို စောင့်နေတာ၊ ကဲ... ဦးဘန်းရေ ပြင်ပေတော့၊ ဆရာတိုးမြှုပ်နှံကိုပါ ခေါ်ခဲ့ပါ”

မကြာမိပင် နံနက် လက်ဖက်ရည်ရိုင်း စကြသည်။ ကော်ဖိကြမ်းက တစ်ကရား၊ နှီးနှီး သကြားက သတ်သတ်၊ ကြိုက်သလို ဖျော်သောက်ရှိ ဖြစ်သည်။ သစ်သီးယိုမြှုပ် ကိုတ်မှန်၊ ကြက်ဥကော်၊ စားတော်ပဲပြုတ် ဆီဆမ်း၊ ရောမျိုးမှန်ရေးတို့နှင့် စားဖွယ်တို့လည်း စုသည်။ လက်ဗောက်ရည်ကြမ်းလည်း ပါ၏။

ကိုသက်ခိုင်က ကော်ဖိကြမ်းတွင် နှီးမထည့်ဘဲ သကြားအနည်းငယ် ခတ်၍ စီးကရက် ဖွားရင်း မိမိခံသောက်သည်။

“ကိုယ့်ညီ... မစားသေးဘူးလား”

“ကိုကြီးတို့ စားနှင့်ပါ၊ ကျွန်ုတော်က မနက် လင်းလင်းချင်း ကော်ဖိ ခါးခါး တစ်ခွက် သောက်တာ အကျင့်ပါနေလိုပါ”

သို့ရာတွင် မည်သူမျှ စမစားကြသဖြင့် ကိုသက်ခိုင်က ကော်ဖိကို လက်စသတ်ကာ ခံတွင်းမှ အချို့အရသာကို လက်ဖက်ရည်ကြမ်းနှင့် ရှင်းပစ်ပြီး ရေမှန်ကို စကိုင်သည်။

ကမ္မာကုန်ကျယ်သရွဝယ်

၃၃

“ကိုယ့်ညီ ကြိုက်ပါမလား မသိဘူး၊ မှန့်ရေ ခေါ်တယ်၊ ဒီဘက် နယ်တွေမှာတော့ နာမည်ကြီးပ”

“ပြည်ဘက်ကျတော့ ရေမှန်လို့ ခေါ်တယ်၊ အထွေထူပါပဲလေ၊ ရေမှန် မစားရတာ ဆယ်နှစ်ကျော်ပြီ၊ ကျွန်တော်အထင်တော့ အရသာအရှိခုံး ဗမာမှန် တစ်ခုပဲ ကိုကြီး”

ရေမှန်နှင့် ပါပြုတ်ဆီဆမ်းသည် ဘက်မယျဉ်သာအောင် လိုက်လှ သည်။ သူ့စကားနှင့်အညီပင် ကိုသက်နိုင်က မြန်ရှုက်စွာ စားသည်။

“ဒါထက် ညာက ဆရာတယောသံ ကျွန်တော် ကြားလိုက်ပါသေး တယ်”

ဟု ဆရာဦးမြှုသန်းက ဆိုသည်။

“ဟုတ်တယ်၊ ညာက ရှုတ်တရက် အိပ်မပျော်လို့ တယော ဆင်းထိုး မိတာပါ၊ ပြီးတော့ ဟိုဘက် ဦးစိုလ်သင်းတို့ အိမ်က ဓည့်သည် ဒေါက်တာ မမြှင့်ဝေ ဆိုတာနဲ့တောင် အတော်ကြာကြာ စကားပြောနေမိသေးတယ်”

ဦးဘူရိက ဘာမျှ မှတ်ချက်မပေးသော်လည်း ဦးမြှုသန်းက လူငယ်ပို့ စိတ်ဝင်စားဟန်နှင့် ကိုသက်နိုင်အား တစ်ချက် တွေတွေစိုက်ကြည့်ပြီး ဆို၏။

“ဟား... ဆရာက တယ်ဟုတ်ပါလား၊ မမြှင့်ဝေနဲ့တောင် ညာတွင်းချင်း အသိဖြစ်သွားသကိုး၊ အဲဒီ မမြှင့်ဝေဆိုတာက...”

ဦးမြှုသန်းသည် ကျောင်းအုပ်ကြီးဖြစ်သူ ရှိမောကြာင်း သတိရမိဟန် နှင့် ဦးဘူရိကို တစ်ချက် လုမ်းကြည့်လိုက်ပြီး စကားကို တစ်ပိုင်းတစ်စ ရပ်ပစ်လိုက်သည်။

“ဆိုပါဦး ဆရာဟာက...”

ဟု ဦးဘူရိက လိုက်လျော့စွာ ဝင်ပြောမှ ဦးမြှုသန်းက စကားဆက် သည်။

“ဘာမှ မဟုတ်ပါဘူး၊ အဲဒီ မမြှင့်ဝေ ဆိုတာက အတော်ချောတယ် လို့ ပြောမလိုပါ၊ ဘယ်နှစ်ယ်လဲ... မချောဘူးလား ဆရာ”

“အင်း... ဦးမြှုသန်းက ချောတယ်လို့ ဆိုမော့ ဆရာကလည်း လိုက်ချောရတော့မှာပေါ့ မဟုတ်ဘူးလား”

ကိုသက်နိုင်က အနောင့်မလွတ် အသွားမလွတ် ပြန်ဖြေလိုက်သဖြင့် လူရိုး ဦးမြှုသန်းမှာ ပျာပျာသလဲ ကာကွယ်ပြောရှာသည်။

၅၆

တဗ္ဗာသိုလ်ဘုန်းနိုင်

“မလုပ်ပါနဲ့ ဆရာရယ်၊ ကျွန်ုတော်က ချောလို့ ချောတာကို ချောတယ်
လို့ ရိုးရိုးပြောမိတာပါ၊ ဟိုလို ဒီလို မမှန်းရဲပါဘူး၊ အဲ… တင်စားပြောရရင်
မမြင့်ဝေ ဆိုတာက ပင်မြင့်က ငွေသောင်ပါ”

“ဒီလောက်တောင်ပဲလား ဦးမြှုသန်းရဲ့”

“ဒီလောက်တောင်ပဲ ခင်ဗျာ ရှင်ချောတယ်၊ ဆရာဝန်ဘွဲ့ ရထားတယ်၊
မိဘက မကွေးမျက်နှာဖုံး သူငွေး၊ ဘိုးဘွားတွေက ရော်ချောင်း တွင်းစားမျိုးရိုး”

ကိုသက်ခိုင် နိုင်သွားသည်။ ဘိုးဘွားတွေက ရော်ချောင်း တွင်းစား
မျိုးရိုး၊ မိဘက မကွေးမျက်နှာဖုံး သူငွေး၊ ဆရာဝန်ဘွဲ့ ရထားသည်။ အနို
ဝိသေသတိနှင့် ပြည့်စုံသော ပင်မြင့်က ငွေသောင် မမြင့်ဝေ… ထိုမမြင့်ဝေသည်
ညကမှ အိပ်မပျော်နိုင်၍ စက်ခန်းကို စွန့်ခဲ့လေသော မိန်းမပျိုတစ်ဦးမျှသာ
တည်း။ မေတ္တာတရား၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ရှာလေသော မျက်ရည်ဝဲတတ်
သည့် မိန်းမပျိုတစ်ဦးသာလျှင် ဖြစ်သတည်း။

အိမ်ရှေ့မှ စက်ဘီးတစ်စီး၏ ဘီးများ လိုမ့်ဝင်လာသံ… ရှုပ်သံ…
ထိုနှောက် ဘဲလ်တီးသံတို့ ဆက်တိုက်ပေါ်လာသည်။

“ဘယ်သူလဲဟေ့… ဝင်ခဲ့လေ” ဦးဘရိုက အော်ပြောသည်။

အခန်းတွင်းသို့ လူငယ်တစ်ဦး ဝင်လာသည်။

သူသည် ကျောင်းအပ်ကြီးအား ရိုသေဟန် ဦးလေးအွေတျော်၍ နှုတ်ဆက်
သည်။ ဦးမြှုသန်းအားလည်း ခင်မင်ဟန် ပြီးပြုသည်။ ရှုပ်ရည်မှာ နှစ်ယူ၍
ချောမောသည်ဟု ခေါ်နိုင်သည်။ မျက်နှာသည် ပြီးလျက် ဖြစ်သော်လည်း
လူနှေ့ရှိ၏။ ခါးဪး ချည်လုံးချည်ကျက်ကျေတိတို့၊ ကိုယ်၌ အောက်ခံအကျိုးဖြူ။
ကော်လာနှင့် ဖျင်ပင်နိအထူးစား အပေါ်ဝတ်အကျိုးတို့ကို ဝတ်ဆင်ထား၏။
တစ်ကြိမ်က ဖြူခဲ့ဟန်ရှိသော အသားသည် နေလောင်ထားသုံးဖြင့် နိညိုညို
ဖြစ်နေသည်။ ဆံပင်ကို လုံးဝ ခွဲမထားသောကြောင့် ရိုင်းရိုင်းနှင့် မသပ်ရပ်။
ပခုံးထက်၌ လွယ်အိတ်တစ်လုံးကို လွယ်ထားသည်။

“လာ… ထိုင်ဟေ့ မောင်စောနောင်၊ ကော်ပီလည်း သောက်ကဲ့၊
ဘယ့်နှယ်… စောစောစီးစီး ပေါ်လာသလဲ”

ဦးဘရိုက ဖိတ်ခေါ်သောကြောင့် မောင်စောနောင်သည် စားပွဲရှိ
ကုလားထိုင်တစ်လုံး၌ ဝင်ထိုင်သည်။ ဝင်ထိုင်ပြီးမှ တည်ကြည့်စွာနှင့် စကား
ဖြစ်သည်။

ကမ္မဘာရှိကျယ်သချိဝယ်

၅၅

“ကျောင်းဆောင်ဘက်လည်း လာရင်း၊ ခုံစာရင်းလည်း ကြည့်ရင်း၊ ဆရာကြီးနဲ့လည်း တွေ့ရင်း၊ ပြီးတော့...”

မောင်စောနာင်က ကိုသက်ခိုင်ကို လုမ်းကြည့်လိုက်ပြီး-

“ဆရာဦးသက်ခိုင် ထင်ပါတယ်၊ ဆရာဦးသက်ခိုင်ကိုလည်း စာတစ်စောင် ပေးရင်း ဝင်လာတာပါ” ဟု ဆိုသည်။

“စာတစ်စောင်... ဘယ်ကလဲ”

“ဆရာကိုထွန်းစွဲဆီကပါ၊ မောင်ညီမြိုင်း ဆိုရင် ဆရာ သိပါတယ်တဲ့”

မောင်စောနာင်က လွယ်အိတ်အတွင်းမှ စာတစ်စောင်ကို နှိုက်ပြီး ကိုသက်ခိုင်ကို ပေးသည်။ ကိုသက်ခိုင်က စိတ်ဝင်စားဟန်နှင့် စာအိတ်ကို ဖွင့်၍ ဖတ်ကြည့်သည်။

‘စိုးသက်စိုး...’

ဉာက ရပ်ရှင်ရှိမှာ စံချေကြီးနဲ့ တွေ့လို မောင်ရှင် ရောက်နေကြောင်း ငါ သိရတယ်၊ ငါရဲ့ ဝက်တို့ ဘဲတို့ စံရာ ဖွက်ခိုင်သာနှင့် ကို အလည်လည့် မင်းကို ပိတ်ခေါ်တယ်၊ ကြိုက်တဲ့အရှိန် လာခဲ့၊ ဘဲသားဟင်း ချက်ကျွေးမယ်။

အခု စာယူလာတဲ့ စောင်စောနာင်ကလည်း မင်းကို တွေ့ချင် သိချင်သူ တစ်ဦးပဲ၊ ဉာက မကျွေးကောလိပ်ကျောင်းသား သမ္မတ ဥဇ္ဈားဟောင်းပဲ၊ မင်းဝို့ ပညာရေးစာစုစောင်းကြီးကြောင့် သုံးခါကျိုး ကျောင်းထွက်နေရသူပဲ၊ ဒေါ်... ဒေါ်ပဲ ကျောင်းသား ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးအနေနဲ့တော့ ရပ်တည်နေဆဲပဲ၊ တွေ့သိလို ဆင်စွယ်နှစ်းပေါ်မှာ ကထိကြီးအဖြစ် ရောက်နေပေမယ့် မင်း တစ်ယောက်ကတော့ ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်တစ်ဦးကို ရင်ခိုင် ရုလိန်မယ်လို ငါ ယုံကြည်တယ်။

မင်း ဆက်ဆက်လာခဲ့ပါ၊ ဘဲသားကို မရန်းသီးစိမ်းအပ် ပြီး နှစ်ဦးဝါဝါနဲ့ ဆီပြန်ချက်ကျွေးပါမယ်။

မင်းဝို့ ခေါ်တဲ့...

ကျိုးပို့
မောင်ညီမြိုင်း

၅၆

တဗ္ဗာသိပ္ပါယ့်နှင့်

ကိုသက်ခိုင်သည် ညီမြိုင်း၏စာကို ဖတ်မိစဉ် ဝမ်းလည်းသာမိသည်၊
ဝမ်းလည်း နည်းမိ၏။

ကိုသက်ခိုင်က မောင်စောနာင်ကို ကြည့်ပြီး ဆိုသည်။

“ညီမြိုင်းက မောင်စောနာင်ကို ဆရာနဲ့ မိတ်ဖွဲ့ပေးလိုက်တယ်၊
တွေ့ရတာ ဝမ်းသာပါတယ် မောင်စောနာင်”

ကိုသက်ခိုင်က နေရာမှုထူး မောင်စောနာင်ကို လက်ကမ်းပေး
သည်။ ပထမသော် မယုံကြည့်နိုင်လေသည်လော မသိ။ မောင်စောနာင်က
မျက်မှာ့င် မသိမသာတွေ့၍ ကိုသက်ခိုင်ကို ကြည့်သည်၊ ခဏကြာမှ လက်ခွဲ
နှုတ်ဆက်သည်။

နှစ်ဦးလုံး ပြန်ထိုင်မိကြသောအခါ ကိုသက်ခိုင်က မေးသည်။

“စောစောက မောင်စောနာင်က ခုံနှံပါတ်လည်း လာကြည့်တယ်
ပြောတယ်၊ စာမေးပွဲ ဖြောမလို့လား”

“ဟုတ်ပါတယ် ဆရာ၊ ဒါပေမဲ့ အီတ်စတားနဲ့(လှ)ကင်ဒီဒိတ် (ပြင်ပဲ
မှ ဖြေဆိုသူ)ပါ၊ ကျွန်ုတ်က သုံးခါကျ ကျောင်းသားပါ”

“မောင်ညီမြိုင်းရဲ့ စာထဲမှာ ပါပါတယ်၊ ဒါထက် မောင်စောနာင်
ဘယ်အတန်း ဖြေမှာလဲ”

“ခုတိယနှစ် ဥပစာဝိဇာပါ ဆရာ”

“ဘာသာတွဲကကော...”

“တဗ္ဗာမော်၊ သမိုင်းနဲ့ စိတ်ကြိုက်မြန်မာစာပါ၊ အောင်ရင်တော့
မန္တလေးတဗ္ဗာသို့လ်ရောက်ပြီး... ဆရာတာပည့် ဖြစ်လာလိမ့်မယ် မျှော်လင့်
တာပါ၊ အင်းလေ... အောင်ရင်ပေါ့...”

တဗ္ဗာမော်၊ ဥပစာတန်းများ၌ ယူလာသူများသည် ဝိဇ္ဇာတန်း၌
ဖိလိုဆိုဖို့ ခေါ် ဒဿန်ကမော်ကို ယူရှိုးဖြစ်၏။ ဤသည်ကို ရည်ရွယ်၍
မောင်စောနာင်က ပြောလိုက်ခြင်း ဖြစ်၏။

“အင်းလေ... အောင်ပါစေလို့ ဆရာ ဆုတောင်းပါတယ်၊ အောင်နှစ်
ဆရာအတန်းမှာ မောင်စောနာင်ကို ဆရာ ပြင်ချင်ပါတယ်”

မောင်စောနာင်သည် ဘာကို သဘောကျသည် မသိ၊ ဖြီးလိုက်ပြီး
ဆို၏။

ကမ္မဘာရှိကျယ်သရွဝါ

၅၈

“ဆရာအတန်း ကျွန်တော် ရောက်မှ ဆရာ စိတ်ညွစ်နေရားမယ် နော်”

“မောင်စောနာင် ဘာကို ဆိုလိုသလဲ၊ ဆရာကိုယ်တွေ့ ပြောရရင် တော့ တပည့်တစ်ယောက်အတွက် တစ်ခါမှ စိတ်မည့်ဖူးဘူး၊ တပည့်အတွက် စိတ်ညွစ်တတ်ရင်လည်း ဆရာတစ်ယောက်ဟာ ဆရာသက်ဆိုး မရှည်နိုင်ပါဘူး”

ဦးဘရိသည် ကိုသက်နိုင်၏ စကားကို သဘောကျ ထောက်ခံဟန် ပြီးရင်း ခေါင်းတည်တိတ် လုပ်နေ၏။ တပည့်များအတွက် စိတ်ညွစ်စတမ်း ဆိုလျှင် စိတ်ညွစ်ရမည့် လူတန်းစားတွင် ကျောင်းအပ်ကြီးများက ထိပ်တန်းမှ ပါသည်။ စိတ်ညွစ်ရမည်ကို ကြောက်စတမ်း ဆိုလျှင်လည်း ကျောင်းအပ်ကြီး လုပ်စုံမည့်သူ ရှိလေမည် မဟုတ်။ အထူးသဖြင့် တစ္ဆေးသို့လိုနှင့် ကောလိပ် ကျောင်းအပ်ကြီး လုပ်စုံမည့်သူ ရှိလေမည် မဟုတ်။ ထိုကြောင့်လည်း ကိုသက်နိုင်၏ စကားကို သဘောကျ၍ ပြီးရင်း ခေါင်းညွတ်နေခြင်း ဖြစ်လေ၏။

ဦးဘရိသည် ခေါင်းညွတ်ခြင်းကို ရပ်လိုက်ပြီး မုန့်ပွဲများကို ဆွဲယူ ပေးရင်း-

“က... ပြောချင်တာလည်း ပြောပေါ့ကွာ၊ မုန့်လည်း စားဦး လက်ဖက်ရည်လည်း သောက်ဦး မောင်စောနာင်”

ဟု တိုက်တွန်း၏။

မောင်စောနာင်သည် ကျောင်းအပ်ကြီး၏ တိုက်တွန်းချက်ကို လေးစား စွာ ဦးခေါင်းညွတ် လက်ခံပြီး မုန့်တစ်ခု ပုံစား၍ လက်ဖက်ရည်ကြမ်းတစ်ခွက် ပုံသောက်သည်။

ဦးမြှေသန်းက မောင်စောနာင်ကို မေးသည်။

“မင်း... မင့်မမမြှင့်နဲ့ တွေ့ပြီးပြီးလား”

မောင်စောနာင်သည် ဖျော်ခဲ့ ဦးမြှေသန်းကို လှည့်ကြည့်ပြီး အံအား မသင့်တသင့်နှင့် ပြန်မေး၏။

“ဟင့်အင်း... မမမြှင့် ရောက်နေပြန်ပြီးလား”

“ရောက်နေတယ်၊ ဉာက ဆရာဦးပိုလ်သင်းတို့အိမ် လာအိပ်တယ်၊ သော်... ဒါထက် ဆရာဦးသက်နိုင်... မောင်စောနာင်ဟာ မမြှင့်ဝေရဲ့ မောင်လေ၊ မောင်တစ်ဝမ်းကွဲ”

၅၈

တန္ထာသီလ်ဘိန်းနိုင်

ကိုသက်ခိုင်၏ သရွာ့နှစ်သည် ဂရဖြူမိမည် ဆိုပါက အနည်းငယ် လှပ်ရားသွားကာ “‘မြတ်...’” ဟု တစ်ခွန်းသာ ဆိုပြီး မောင်စောနာင်အား ခိုက်ကြည့်နေ၏။

မောင်စောနာင်က ကိုသက်ခိုင်ဘက် လှည့်မေးသည်။
“ဆရာက... မမမြင့်နဲ့ သိပါသလား”
“သိတယ်လို့ ဆိုရမှာပေါ့လေ၊ အမှန်ကတော့ မနေ့သာကမှ စ,စကား ပြောဖူးတာပါ”

မောင်စောနာင်သည် စကားမပြောတော့ဘဲ လက်ဖက်ရည်ကြမ်းကို ဆက်သောက်နေ၏။ လက်ဖက်ရည်ကြမ်းကို ဆက်သောက်နေပုံမှာ အမှတ် မထင် ပြုနေဟန် ပေါ်သော်လည်း မျက်နှာထားသည် သိသိသာသာ ပြောင်းလဲ နေကြောင်း ကိုသက်ခိုင်က သတိပြုမိမ့်၏။

စကားများ ပြတ်ကာ ခေတ္တ တိတ်ဆိတ်သွားပြီးနောက် ဦးဘရီသည် နေရာမှ ထရင်း ပြော၏။

“‘ကိုကြီးတော့ ကျောင်းရုံးဘက် သွားလိုက်ဦးမယ်၊ ဦးမြှုသန်း... ခင်ဗျား ဆရာ မြှုံထဲ လျှောက်ကြည့်ဖို့ စီစဉ်ဦးလေ၊ ဖိုးသက်ခိုင်ရေ... ကိုကြီးတော့ မလိုက်အားဘူး’”

ဦးဘရီနှင့်အတူ ဦးမြှုသန်းကလည်း နေရာမှ ထသည်။

“ဟုတ်ပါလဲ၊ ကျွန်ုတ် အဝတ်အထားလဲပြီး မြှုံထဲက ငို့များရောကါ နှိမ်နှင့်အေးကြော့နာက မိတ်ဆွေဆီ ကားသွားလှားလိုက်ဦးမယ်၊ မောင်စောနာင်နဲ့ စကားပြောနေရစ်ပေါ့”

နှစ်ဦးချင်း ကျွန်ုတ်သောအခါ မောင်စောနာင်သည် ကိုသက်ခိုင်ကို ကြည့်ပြီး တစ်စုံတစ်ခုကို ပြောသင့်၊ မပြောသင့် ချိန်နေဟန်ပြသည်။

ဤသည်ကို ရိပ်မိသော ကိုသက်ခိုင်က မေး၏။

“ပြောလေ မောင်စောနာင်၊ ဆရာကို ဘာပြောချင်လို့လဲ”

ထိအခါကျွန်ုတ်မောင်စောနာင်သည် လွတ်လပ်စွာ ရယ်ပြီး လွတ်လပ်စွာ ပြော၏။

“ဒါကြောင့် ဆရာကို ဆရာကိုထွန်းငွေက ပြောတာ”

“ဟုတ်လား... မောင်ညီမြိုင်းက ဘာပြောသလဲ”

ကန္တာကုန်ကျယ်သရွေဝယ်

၅၃

“ဆရာ ကိုထွန်းငွေက ပြောတယ်၊ ဆရာဟာ လူကဲခတ် သိပ်ကောင်းသတဲ့”

ပြီးနေသော ကိုသက်ခိုင်၏ မျက်နှာသည် ရှတ်တရဂ် လျှော့ကျ သွား၏။ မောင်ညိုမြိုင်းသည် ဤသူငယ်ကို သူ့အကြောင်း မည်သည်တို့ကို မည်မျှအထိ ပြောထားပါသနည်း။

ကိုသက်ခိုင်သည် ချက်ချင်း ပြန်ပြီးပြီး ဆိုသည်။

“မောင်ညိုမြိုင်းက ဆရာကို ဒီအတိုင်း ချီးမွမ်းရင် ကျေးဇူးတင်ရ မှာပါ၊ ဒီကောင်ကြီးက ချီးမွမ်းခဲတယ်၊ သူများကို မပြောနဲ့၊ သူ့ကိုယ်သွေတောင် မချီးမွှေ့ဘဲ အားရင် စေဖိန့်နေတဲ့ ကောင်ကြိုးပဲ၊ အဲလေ... ဒါထက် မောင်စောနာ် ဘာပြောမလိုလဲ၊ ပြောလေ”

“မပြောတော့ပါဘူး ဆရာ၊ ကျွန်တော်က ရိုးရိုးနဲ့ ဘွင်းဘွင်းပဲ ပြောတတ်တယ်၊ ဆရာနဲ့ ကျွန်တော်က သိပ်မရင်းနှီးသေးဘူး၊ ခုနှင့်က ဆရာ ဆုတောင်းသလို ကျွန်တော် စာမေးပွဲ အောင်ပြီး မန္တလေးတူဗုံသိုလ် ရောက် လို့ ဆရာတာပည့် ဖြစ်တဲ့အခါကျေမှ ဆရာကို ကျွန်တော် ပြောစရာတွေ မေးစရာ တွေ ဆွေးနွေးစရာတွေ အများကြီး ရှိတယ်”

“ဒီလိုခိုရင် ဆရာလည်း ဝမ်းသာပါတယ်၊ ဆရာတို့ကလည်း တပည့် တွေကို ပြောစေချင်တယ်၊ မေးစေချင်တယ်၊ ဆွေးနွေးစေချင်တယ်၊ စာသင်ရာ မှာ ဆရာ စိတ်အပျက်ဆုံးက တပည့်တွေဟာ မပြောဘဲ၊ မမေးဘဲ၊ မဆွေးနွေးဘဲ နဲ့ သင်သွေ့ ဆိုသမျှကို နို့သက်ခံ မျိုးချေမှန်တာကိုပဲပေါ့၊ ဆရာ ထပ်ဆင့်ပြော မယ်၊ မောင်စောနာ်ကို ဆရာ စောင့်မြှော်နေပါမယ်”

စကားစ ပြတ်သွားကြသည်။ သို့ရာတွင် ဆိတ်ဖြိမ်ခြင်းကို အိမ်ရှေ့မှ ကားတစ်စီး ဆိုက်သံက ဖြို့ခြင်းလိုက်၏။

မကြာမိ အခန်းဝ၌ မမြှော်လင့်သူ နှစ်ဦး ပေါ်လာသည်။

တစ်ဦးမှာ ကိုသက်ခိုင်၏ တပည့်ရင်း မကျေးကောလိပ် တူဗုံဖော် ဥာဏာမျှူး လက်ထောက်ကထိက အမျိုးသူမီးအဆောင်မျှူး မတင်စန်း ဖြစ်သည်။ အခြားတစ်ဦးကား မမြှင့်ဝေပင်တည်း။

မမြှင့်ဝေက ကိုသက်ခိုင်အား အထူးစကားမဆိုဘဲ ရိုးသားတည်ဖြို့မြော သော အပြီးလေးနှင့်သာ နှုတ်ဆက်သည်။ ကိုသက်ခိုင်အား ပြီးနှုတ်ဆက်ပြီး မမြှင့်ဝေ၏ မျက်လုံးများက မောင်စောနာ်ထံ ရောက်သွားသည်။

၆၈

တရာ့သိဒ္ဓလိဘန်းနိုင်

မောင်စောနာင်က သူအစ်မ ဝင်လာသည်ကို အလေးအနက် ဂရ တမ္မ မဖြေား-

“**ခြော့...** မမမြင့်ပါလား”

ဟု သာမန်သာ နှုတ်ဆက်သည်။ သို့ရာတွင် ဤသာမန်အမှုအရာမှာ ထိန်းချုပ်ဟန်လုပ် ပြုပြင်ထားသော အမှုအရာဟု ကိုသက်ခိုင်၏ စိတ်တွင် ထင်မီသည်။

မမြင့်ဝေက ဂွတ်လပါပါးဇာ လွှပ်ရှား၍ သူ.မောင်အနားတွင် သွားထိုင်လေသောအော် ကိုသက်ခိုင်က အာရုံကို သူတို့ထံမှ ဂွဲယူ၍ မတင်စန်းနှင့် စကားပြောရသည်။

“**ဒါထက် မတင်စန်းနဲ့ ကျောင်းသူတွေ စက်တော်ရာ သွားဖူးနေကြ တယ်ဆို၊ ဘယ်တုံးက ပြန်ရောက်နေကြတာလဲ**”

“အခု မနက်အစောကြီးပဲ ဆရာ၊ မအေး ညာနေကတည်းက ပြန်ရောက် ဖို့ပဲ၊ လမ်းမှာ ကားပျက်နေတာနဲ့ မင်းဘူး ရောက်တော့ မိုးချုပ်နေပြီ၊ ဒါကြောင့် မို့ မနက်ကျူမှ ကူးလာခဲ့တာ၊ ရောက်ရောက်ချင်း ဆရာတိုးပိုလ်သင်းတို့ အိမ် ကနေ ဆရာ ရောက်နေတာ ကြားလို့ လာခဲ့တာ၊ ဆရာ ဒီမှာ ဘယ်လောက် ကြာမလဲ”

မတင်စန်းက ကိုသက်ခိုင်၏ အနီးရှိ ကုလားထိုင်တစ်လုံးတွင် ယဉ်ယဉ် ဝင်ထိုင်ရင်း စကားအဆုံးသတ်၍ မေး၏။

“လေယာဉ်ပျော် သန်ဘက်ခါမှ ရှိတယ်၊ သန်ဘက်ခါကျတော့မှပဲ ဆရာ ပြန်ရမယ်”

“**ဟာ... ဒါဖြင့် အတော်ပဲ... ဆရာကို ကျွန်းမ အများကြီး ပူဆာ စရာတွေ ရှိတယ်**”

“**ဘာလဲ... ဒီမိုးတွင်း ကျောင်းပြန်ဖွင့်ရင် မန္တော်းပြုမြောင်းချင် တယ် မဟုတ်လား**”

မိမိ ပူဆာမည်ကို ဖောင်ဖြစ်သူက ကြိုတင်သိသွားခြင်း ခံရသော ကလေးတစ်ယောက်ပမာ မတင်စန်းသည် ပြီးတစ်ချက် ရယ်တစ်ချက်နှင့် စကားမပြန်ဘဲ ဝန်ခံသည်။

ကိုသက်ခိုင်ကလည်း နားလည် စာနာစွာဖြင့် မတင်စန်းအား ပြီးရယ် ကြည့်နေမီသည်။

ကမ္မာကုန်ကျယ်သေချွေဝယ်

၆၀

ထို့အတောက တ္ထာသိုလ် ဆရာ၊ ဆရာမတို့မှာ မိခင်တ္ထာသိုလ်
ကြီးများ၌သာ တွယ်ကပ်နေလိုသည်။ နယ်ကောလိပ်များသို့ ပြောင်းရသည်ကို
မဲ့ကော်မူခံရသည့်အလား ထင်မှတ်ကြသည်။ နည်းပြ သရပ်ပြနှင့် လက်ထောက်
ကထိက ဆရာ၊ ဆရာမငယ်များဘက်မှ ကြည့်လျှင် ဤသို့ ထင်မှတ်ခြင်းမှာ
မလွန်လွန်းလှ။ တ္ထာသိုလ် ဆရာ၊ ဆရာမများအတွက် တက်လမ်းမှာ လုပ်သက်
ရင့်မှုပေါ် မတည်။ ဘွဲ့ဒီဂို အဆင့်မြင့်မှုပေါ်၌သာ တည်သည်။ ဂိုဏာ၊ သိပ္ပါ
စသာ ရှုံးဦးဘွဲ့သာ ရသေးသော ဆရာ၊ ဆရာမငယ်တို့သည် မိခင်တ္ထာသိုလ်
၌သာ နေရပါက အမှုထမ်းရင်း ဘွဲ့လွန်သင်တန်းများ တက်ခြင်းဖြင့် မဟာဝိဇ္ဇာ၊
မဟာသိပ္ပါဘွဲ့များကို ရရှိနိုင်သည်။ ဤဘွဲ့ကြီးများသည်သာ တ္ထာသိုလ်ထိုင်း
တစ်ဦးအတွက် ဘဝအာမခံချက် ဖြစ်လေသည်။ နယ်ကောလိပ်များသို့ အပို့
ခံရလျှင် ဆိုခဲ့သော အခွင့်အရေးမျိုး မရှိရကား ဆရာ၊ ဆရာမငယ်များမှာ
မဲ့ကော် အကျဉ်းသားပမာ စိတ်အားငယ်ကြရှာသည်။ ပညာကြီးပြီး ရာထူးကြီး
လျက် နှလုံးသား မကြီးနိုင်ကြရှာသူ အချို့သော ဆရာ ဆရာကြီးများကြောင့်
လည်း မဲ့ကော် အကျဉ်းသမား၊ အကျဉ်းသမကလေးများ အကယ် ရှိနေကြသည်။

ဤအတွေးကြောင့် ကိုသက်ခိုင်သည် မတင်စန်းအား နားလည်
စာနာစွာ ပြီးရယ်ကြည့်နေမိသော်လည်း ရင်တွင်း၌ နှင့်တင့်တင့် ဖြစ်နေမိ၏။
အတန်ကြောမှ အားပေးသော ထပ်ဆင့်ပြီးနှင့် ဖျောင်းဖျု ဆိုသည်။

“မပူပါနဲ့ မိစန်းရယ်၊ ဆရာ ခဏာခဏ ပြောဖူးတဲ့ စကားကိုပဲ
ပြန်ပြောမယ်၊ မင်းတို့ဟာ ဆရာတို့ ပြုစုံပျိုးထောင်လာရတဲ့ ကောက်ပင်တွေပဲ၊
ဒီအပင်လေးတွေ ကြီးထွားအောင်မြင်လာဖို့ ဆက်လက် ပြုစုံပျိုးထောင်ပေးပို့က
ဆရာတို့ တာဝန်ပါ၊ ဆရာအနေနဲ့ ဒီကတိကိုတော့ ရဲရဲပေးနိုင်တယ်”

မတင်စန်းက စကားမပြန်တော့ချေ။ သို့ရာတွင် မမျှော်လင့်သူထံမှ
မေးခွန်းတစ်ရပ် ကြားဖြတ်ပေါ်လာသည်။

မေးသူမှာ မောင်စောနောင် ဖြစ်၏။

“ကျွန်တော်တို့ ကျောင်းသူ ကျောင်းသားတွေ၊ ပြီးတော့... ဆရာမ
ဒေါ်တင်စန်းတို့လို တပည့်ဟောင်းတွေဟာ ကောက်ပင်ကလေးတွေ၊ ဆရာတို့က
စိုက်ပျိုးသူ လယ်သမားကြီးတွေ၊ ဒီတင်စားချက်ကို ကျွန်တော် ကြိုက်တယ်
ဆရာ၊ ဒါပေမဲ့ တစ်ခုပဲ မေးချင်တယ်၊ ကျွန်တော် များရင် ခွင့်လွှတ်ပါ ဆရာ၊
ကောက်ပင် ပျိုးပင်က မျိုးဘယ်လောက်ကောင်းကောင်း၊ စိုက်သူ ပျိုးသူက

၆၂

တ္ထာသိုလ်ဘန်းရိုင်

စေတနာ ဘယ်လောက်ရှိရှိ၊ မြေခံ ရေခံက မကောင်းရင် ဘယ်လို ဖြစ်လာ
မလဲ ဆရာ”

ကိုသက်ခိုင်က မောင်စောနောင်ကို လှည့်ကြည့်မိသည်။ အထူးသဖြင့်
သူ့မျက်လုံးများကို စုံစမ်းကြည့်မိသည်။ သူငယ်၏ မျက်လုံးများက ကြည်လင်
ဝင်းလက်နေသည်။ ရဲတင်းသော တောက်ပြောင်မှုများ မဟုတ်။ ခက်တရော်မှု
မပါ။ သန့်ရှင်းသော စုံရှုမွှေ့ကား ရှိနေ၏။

အမူအရာ၌လည်း အချေအတင် ငြင်းခုံရန် အဆင်သင့် ပြင်ထားဟန်
မရှိ။ ဆွေးနွေးရန်အတွက် ပွင့်လင်း လွတ်လပ်မှုကိုကား ပြနေ၏။

မမြှင့်ဝေကသာ အားနာဟန် ကိုသက်ခိုင်ကို တစ်ချက် လုမ်းကြည့်
သည်။

ကိုသက်ခိုင်က ဖြည်းညွှေးစွာ တစ်လုံးချင်း ပြန်ဖြေ၏။

“မောင်စောနောင် မေးတဲ့ မေးခွန်းဟာ ဒီဇုံးပညာရေးလောကမှာ
လေးလေးနောက်နောက် မေး၊ လေးလေးနောက်နောက် ဆွေးနွေးပြီး လေးလေးနောက်နောက်
ပြောဆုံးမယ့် မေးခွန်းတစ်ခုပဲ၊ ဆရာတို့ အချိန်တော့ ယဉ်ကျေမှုရုံးမယ် ထင်တယ်”

မောင်စောနောင်က သဘောတူဟန် ခေါင်းညီတ်သည်။

“ဆရာ... ဒီလောက် ပြောတာကိုပဲ ကျော်ပါပြီ ဆရာ၊ ဟုတ်တယ်၊
ကျွန်းတော်တို့ အချိန်ယဉ်ကျေမှုယ်၊ အခုံတော့ ဆရာကလည်း သွားစရာ ရှိနေ^၁
တာကိုး၊ ဟော... ပြောရင်း ဆိုရင်း ဆရာဦးမြှုသန်း ဆင်းလာပြီ”

အဝတ်အစား လဲပြီးသော ဦးမြှုသန်းက အောက်ထပ် ရောက်လာ၏။

မတင်စန်းက ဦးမြှုသန်းကို မေးသည်။

“ဆရာက ဘယ်သွားမလို့လဲ”

“ဆရာဦးသက်ခိုင်ကို မြို့ထဲ လိုက်ပြဖို့ ကားငှားသွားမလို့”

“ဟာ... ဒုက္ခရာမနေနဲ့တော့ ဆရာ၊ အခုံ ဒေါ်မြှင့်ဝေကလည်း
ဆရာကို လိုက်ပြဖို့ ကားယဉ်လာတယ်”

ဦးမြှုသန်းက မမြှင့်ဝေကို လုမ်းကြည့်သဖြင့် မမြှင့်ဝေက-

“ဟုတ်တယ် ဆရာ၊ မမြှင့်ဝေ ကားနဲ့ သွားကြတာပေါ့”

ဟု ဆိုရင်း ပိတ်ခေါ်ဟန် ကိုသက်ခိုင်အား ပြီးပြီးကြည့်သည်။

ဦးမြှုသန်းက-

ကန္တာကုန်ကျယ်သရွေဝယ်

၆၃

“ဒါဖြင့် ဟန်ကျတာပေါ့၊ နတ်တိုဖန် ရေကန်အသင့် ကြောအသင့်ပ ခင်များ ကဲ... ဆရာ အဝတ်အစား သွားလဲပေတော့” ဟု ဆို၏။

ကိုသက်ခိုင်သည် အပေါ်ထပ်သို့ တက်၍ အဝတ်အစား လဲသည်။ ပူအိုက်ချိန် ဖြစ်သောကြောင့် အထူး ဝတ်စားဆင်ယင်ရန် မလို။ အကြံ့လက်တို အပါးစားနှင့် ချည်ချောလုံချည် တစ်ထည် ဝတ်ပြီး ပြန်ဆင်းလာခဲ့သည်။

မမြင့်ဝေ၏ ကားမှာ စီမံးပြာရောင် ဟီး(လ်)မင်း အမျိုးအစား ဖြစ်သည်။ ရှေ့နှစ်ယောက် နောက်သုံးယောက် ချောင်ချောင်ချိချိ စီးနိုင်သည်။

မမြင့်ဝေသည် မောင်စောနှောင်ဘက်သို့ လျဉ်၍ တိုးညွှေးချိသာစွာ ပိတ်ခေါ်သည်။

“မောင်လေးလည်း လိုက်ခဲ့လေ... ဇုန်”

မောင်စောနှောင်၏ ကိုယ်ဟန်သည် အနည်းငယ် သိသာရုံ တောင့်တင်း သွားလျက် ခေါင်းကို ခါသည်။

ကိုယ်နိုင်က ထပ်ဆင့်ခေါ်မည်အပြုံး မောင်စောနှောင်က ပြင်းသည်။

“လိုက်ခဲ့ပါမယ်၊ ဒါပေမဲ့ ဘိုင်စကယ်နဲ့ပဲ လိုက်ခဲ့ပါမယ်၊ ကျွန်တော် ကားမစီးချင်ဘူး”

အဖြစ်ကားထက် အသံ၏ အနက်အမိပာယ်က တိကျ ပြတ်သား သည်။ ‘ကျွန်တော် ကားမစီးချင်ဘူး’ ဟုသည်မှာ မမြင့်ဝေအတွက် ဆိုလိုလိုက် ဟန်တု၏။ သို့ရာတွင် ကိုယ်ခိုင်ကလည်း အသည်းနှလုံးနှင့် နားလည်လိုက်၏။

ဦးမြေသန်းက ကားရှေ့တံ့ခါးကို ဖွင့်ပေးပြီး-

“ဆရာ... တက်ပါ”

ဆိုနေသဖြင့် ကိုယ်ခိုင်သည် ရှေ့ခန်းဒရိုင်ဘာ ထိုင်ခုံဘေးနေရာ၌ ဝင်ထိုင်လိုက်ရ၏။

ဦးမြေသန်းနှင့် မတင်စန်းက နောက်ခန်း၌ နေရာယူကြသည်။

ကားနောက်ပိုင်း မြေပြင်ရှိ ဘိုင်စကယ်၏ လက်ကိုင်ကို ကိုင်ရင်း ရပ်နေသူ မောင်စောနှောင်ကို လည်ပြန်လေး တစ်ချက် ကြည့်ပြီး မမြင့်ဝေသည် ဒရိုင်ဘာထိုင်ခုံ၌ ဝင်ထိုင်သည်။

မွေးညှင်းစီမံးစီမံးများ ထင်ရှားစွာ လွမ်းဖုံးနေသော ကျောက်ဖယောင်း သားပမာ နည်က်ဝင်းဝါသည့် လက်ချောင်းလေးများနှင့် မမြင့်ဝေက ကားသေ့ ကို ကိုင်ကာ စက်ကို နှီး၏။ အပြာဖျောဖျော ရုသီယာရုံသားအကြံ့ လက်ပြတ်

၆၄

တရာ့သီလ်ဘုန်းနိုင်

ကလေးကိုသာ ဝတ်ထားသောကြောင့် အဆင်အမြစ် မထင် လုံးဝန်းပြောပြစ် သည့် မမြင့်ဝေ၏ ရွှေနှံသာရည်သွေး လက်ရုံးလက်မောင်း လက်သွယ်သွယ် ပျောင်းပျောင်းလေးများကို ကိုသက်ခိုင်သည် သတိမထားပေလျက် မြင်မိသား ဖြစ်နေ၏။

ကိုသက်ခိုင်သည် အငိုက်မိရာမှ သတိဝင်ကာ သက်ပြင်းရှိက်မိ၏။ တတ်နိုင်လျှင် မျက်စိကို ပိတ်ဟစ်လိုက်ချင်သည်။ ကားပေါ်မှ ဆင်းပြေးချင်သည်။

ကြံ့ဖူးပါ၏။ ကြံ့ဖူးခဲ့ပါ၏။ ယခုမှ ကြံ့ပြန်လေရသည်။

နားထဲတွင် ‘ကျွန်တော် ကားမစီးချင်ဘူး’ဟူသော စကားက ပုံတင် ထပ်လာသည်။ ဤစကား၏ အသံရင်မှာ မောင်စောနောင်မှ မဟုတ်။ ဤ ပုံတင်သံသည် ကိုသက်ခိုင်၏ ရင်တွင်းမှ ပုံတင်သံ ဖြစ်သည်။ ဝေးလဲခဲ့ပြီဖြစ် သော အတိတ်ကာလမှ ပြန်လာသော ပုံတင်သံ ဖြစ်သည်။

‘ကြံ့ပြန်လေရသည်၊ ကြံ့မှ ကြံ့ပြန်လေရသည်...’

ကိုသက်ခိုင်က ရင်ထဲမှ ညည်းမြတ်၏။

ကားသည် ကျောင်းဝင်းအတွင်းမှ ထွက်၍ မကျွေး-တောင်တွင်းကြီး လမ်းပေါ် ရောက်ခဲ့ပြီး မြို့ထဲဘက်သို့ ထွက်လာခဲ့၏။

အခန်း - ၆

»» နှမလက်လျော့ နေလေတော့ ««

မမြင့်ဝေက သက်ပြင်းလေး ရှိုက်ပြီး ဆိုသည်။

“မောင်တော်မောင်က မမြင့်ဝေ ကားကို ဘယ်တော့မှ မစီးဘူး
ဆရာ၊ ကားစီးပြီး မိမ့်ခံလှုတန်းစားစိတ်ပေါက်မှာဖိုးလို့တဲ့”

စကားအဆုံး၌ မမြင့်ဝေက သဲသဲရယ်သည်။ သို့ရာတွင် မျက်လုံးများ
၌ကား မျက်ရည်မပဲတဝံ ရှိနေ၏။

ကိုသက်ခိုင်က သူ့အတွေးနှင့်သူ ငိုင်လိုက်လာခဲ့သည်။

ကားနောက်ခန်းမှ ဦးမြှေသန်းက ဈေးမကွဲမိ ဈေးတွင်း အရင်ဝင်ကြည်
ရန် အကြံပေးသဖြင့် ကိုသက်ခိုင်က သဘောတူလိုက်သည်။

မကျေးဈေး၏ ယော်ယျာ အကွက်အကျင်း အထားအသိ အခြေအနေ
မှာ အခြားမြှို့ကြီးများ၏ ဈေးများနှင့် ထူးကဲကွဲလွှဲမှု မရှိလှု။ ငါးစိမ်းနှာ
အမဲနဲ့၊ ကုန်ခြားက်နဲ့၊ ကုန်စိမ်းနဲ့တို့ ရောဖြမ်းထွက်ပေါ်နေပုံများလည်း ရှူးဖူး
ရှိက်ဖူးသော အနဲ့အသက်များပင် ဖြစ်လေသည်။

ကိုသက်ခိုင် စိတ်ဝင်စားသည်ကား ကုန်စိမ်း ဈေးခင်း ဖြစ်လေသည်။

မြစ်ကမ်းနှုံး မြှို့ကြီး၏ဈေး ဖြစ်သောကြောင့် ကိုင်းပေါ်စ ဉ်ရာသီ
တွင် အသီးအနဲ့မျိုးစုံ တောင်ပုံရာပုံ ရှိနေ၏။

၆၆

တဗ္ဗာသိုလ်ဘုန်းနှင့်

ဖရဲသီးတို့၏ အခံများက မြေရောင် ရန်နော်၏။ အတွင်းသား ပတ္တမြား နိုနိတွင် သက္ကားပွင့်များ ဥဇာ်၏။ သခ္ဗားချိသီးများကလည်း အားကျေမှုခံ ဝါဝါချွေချွေ ညိုညိုမောင်မောင်နှင့် ခပ်သင်းသင်း ရန်ကို ထွက်ပျုံနေစေ၏။ အစိမ်းသက်သက်က တစ်သန့်၊ အစိမ်းတစ်စိုက်တွင် အဝါရောလျက်က တစ်ကာန့်၊ ရဲရန်နှင့် ပတ္တမြားရည် ပြည့်ဆုံးလျက်က တစ်ပုံ၊ ခရမ်းချဉ်သီးမျိုးတို့ကလည်း စုလုသည်။

အသီးအနှစ်မည်သည် စိပြည်သော ဤကဗ္ဗာမြောမြော၏ သရုပ်ကို ဆောင် သည်။ သို့ရာတွင် ကိုင်တွယ်ရောင်းချေနေသူတို့၏ အသွင်ကား ညိုးနှစ်းခြောက်ခန်း လုလေသည်တကား။

သူတို့မှာ ဈေး၌ ကျင်လည်သော ဈေးသည်များ ဟုတ်ဟန်မတူ။ ကိုင်းမြေ စိုက်ခင်းမှ တိုက်ရိုက်တက်လာ ရောင်းချေသော ကိုင်းသမား၊ ကိုင်းသမ များသာ ဖြစ်ဟန်တူသည်။ ယောကျားများ၏ ကိုယ်အောက်ပိုင်းတွင် အရောင် အသွေး အကွက်အဆင် မပေါ်တော့ပြီဖြစ်သော ပုဆိုးကို နံပါယ်ပိုင်းမျှ တိုတို့ ဝတ်ထားကြသည်။ ကိုယ်အထက်ပိုင်းကား ဗလာနှစ်းတွေး။ ဗလာနှစ်းဖြစ် သဖြင့် ရာသီဥတုဒဏ်ကြောင့် ညိုမည်းကွဲအက်လျက် အကွက်ကွက် ထနေ သော အသားအရော် ညိုးနှစ်းခြောက်ခန်းခြင်းကို ထင်ထင်ရှားရှား မြင်နိုင် သည်။ မိန်းမသားတို့၏ အသွင်မှာလည်း ထူး၍ မပြောင်လှ။ ထားတို့၌ အဆင်မရှိပြီ။ တစ်ကြိမ်က ဖြားခဲ့ဟန်တူသော အကျိုးတို့၌ ယခုအခါ မြေကြီး၏ အရောင်သာ ရှိနေသည်။

ကုန်ပေါ်၍ ဝယ်အားနည်းချိန် ဖြစ်သဖြင့် ဈေးကောင်းကို သူတို့ မျှော်နိုင်မည် မဟုတ်။ ထိုကြောင့် သူတို့၏ မျက်နှာများက ခွင့်သည်မရှိ။

ဖရဲသီးပုံတစ်ခု သေား၌ ယောကျားကြီးတစ်ဦးသည် ခေါင်းပေါင်း မျက်နှာသုတ်ပဝါတစ်ခုကို ဖြုတ်၍ မျက်နှာမှ ဈေးတို့ကို သုတ်နေ၏။ အနီး၌ မိန်းမတစ်ဦးသည် ပြောင်းဖူးဖက်လိပ်တစ်တိုကို ပျင်းရို့စွာ ဖွားရင်း ကလေး နှုံတိုက်နေသည်။ ရင်သားတစ်ဖက်ပေါ်၍ အကျိုးပိုင်းကို အထက်သို့ လိပ်မ၊ တင်ထားသည်။ ချိတ်ဖြုတ်ထားသော ဘော်လိုအကျိုးမှ ပခုံးသိုင်းကြုံးသည် လျှောကျ ကာ တံတောင်ဆစ်၌ ရောက်နေ၏။ ဤသို့ အရုံအတားများ ဖြေလျှော့ထား သဖြင့် တွေ့ချွဲကျနေသော သားမြတ်မှာ ကြံလို၍ ရည်လျားသည်။ ဤကြံလို

ကမ္မာကုန်ကျယ်သရွေး

၆၇

ရှည်လျားသော သားမြတ်မှ ကျေသမျှ နိုရည်ကို အနီးမရှိ၊ အဝတ်မပါ၊ ဗလာ
ကိုယ်ချည်းနှင့် ဗြာက်လအရွယ်ခန့် သားငယ်သည် မိမိခံစွဲလျက် ရှိသည်။

သူတို့နှင့် မလှမ်းမကမ်းတွင် သူတောင်းစား မောင်နှမကို တွေ့ရ၏။

မောင်ဖြစ်သူ သူတောင်းစားလေးမှာ သုံးနှစ်သားခန့်သာ ရှိသေးသည်။

ကိုယ်၌ အဝတ်မပါ။ ဤကလေးငယ်သည် ဖရဲသီးအခွဲတစ်ခုမှ ကြွင်းသမျှ
အသားတို့ကို စုပ်ယူစားသောက်နေ၏။ အစ်မ ဖြစ်သူကား ဗြာက်နှစ်ခန့်သာ
ရှိုံးမည်။ ကလေးမသည် ဒုန်သွေ့၊ ထမင်းချိုင့်ဟောင်းတစ်ခုမှ ကြေးတက်
ပိန်ရှုံးနေသော ခွက်တစ်ခုကို ကိုင်ရင်း ဖရဲသီးပုံမှ နမူနာပြ ဖွင့်လှစ်ထားသော
ဖရဲသီးတစ်လုံး၏ ရဲရဲနီးသော အသားများကို ငေးမောက်သွေ့နေရှာသည်။

ဝတ်ကောင်းစားလှနှင့် ကိုသက်ခိုင်တို့အသိုက် အနီးသို့ ရောက်လာ
သောအောင် သူတို့ အသီးသီးသည် မျှော်လင့်ချက်ကိုယ်စိန့် လမ်းကြည့်ကြ၏။

ကိုသက်ခိုင်က ခရမ်းချုပ်သီး တစ်ခြင်းကို ကိုင်၍ ရေးမောက်သွေ့သည်။

“တစ်ခြင်းကို ပြားသုံးဆယ်နှုံး ရောင်းတယ်၊ လိုချင်ရင် တစ်မတ်နှုံး
ပေးလိုက်မယ်ပျား”

ယောကျားကြီးက မဆစ်ခင် ဈေးလျှော့ ဆိုရှာ၏။

တစ်ခြင်းလျှင် အနည်းဆုံး တစ်ပိဿာဝင်မည် ထင်သည်။ တစ်ပိဿာ
ကို တစ်မတ် ဆိုသည်မှာ အလက်းပေးသည့် သဘောလောက် ပေါ်နေသည်ဟု
ကိုသက်ခိုင်က ထင်သည်။

ကိုသက်ခိုင်က ခရမ်းချုပ်သီး သုံးခြင်း ယူပြီး ဇွဲတစ်ကျပ် ထုတ်ပေး၍-

“မအမ်းပါနှုံးတော့များ၊ ဖရဲသီးတစ်စိတ်ဖြစ်ဖြစ် တစ်ခြမ်းဖြစ်ဖြစ်
ကြိုက်သလောက် ပေးပါ” ဟု ဆို၏။

လူကြီးက စေတနာပြည့်သော မျက်နှာနှင့် ဖရဲသီးတစ်လုံး ပေးရာ
ကိုသက်ခိုင်က ခွဲစိတ်စေပြီး ဘျားမှ သူတောင်းစား မောင်နှမအား ပေးလိုက်၏။
သူတောင်းစားကလေးများက မည်သို့မျှ မဆိုသော်လည်း မိန်းမကြီးက စပ်ကြား
မှဝင်၍ ဆုပေးသည်။

“သာဓုပါတော်... သာဓု သာဓု... စေတနာရှင်များ ဘုန်းကြီးလို့
သက်ရည်ကြပါစေ၊ ဒီလင် ဒီမယားတွေ ဒိအောင်မင်းအောင် ပေါင်းသင်းကြရ
ပါစေ၊ ဟဲ ကလေးမရဲ့... စားဖို့ချည်း လောမကြီးနဲ့လေ၊ ကိုယ့်လူရင် ဆုလေး
ဘာလေး ပေးရတယ်အေး”

၆၈

တူရှေ့သိလ်ဘုန်းနိုင်

မတင်စန်း၏ မျက်နှာ၌ ရှုက်သွေးများ ရဲနေ၏။ ဆရာတီးမြှုသန်းကမူ နားရှုက်များ ရဲကာ ဘာမျှ မပြောဘဲ ခရမ်းချဉ်သီး နှစ်ခြင်း ဆွဲ၍ ရှုံးမှ လစ်တော့၏။

ကိုသက်ခိုင်က ကျွန်းတစ်ခြင်းကို ဆွဲယူရင်း မမြင့်ဝေအား ကြည့်မိ သည်။ မမြင့်ဝေ၏ မျက်နှာတွင်လည်း ရှုက်သွေးများ ဖြန်းလျက်ရှိလင့်ကစား အပြုံးလေးမူ မပျက်ချေ။

မိမိ စေတနာပိုမိုသောကြောင့် တလွှာ ဆုပေးခံရသည်ကို အားတောင့်အားနှာ ဖြစ်ရင်း ကိုသက်ခိုင်လည်း လူနှေ့ဆည်လျက် နေရာမှ ခွာခဲ့ရ၏။ ကားအနီး ရောက်မှ အရှက်ပြေသွားဟန်နှင့် မတင်စန်းက ရယ်မော လျက် ဆို၏။

“ဆရာ စေတနာကလည်း ကောင်းပါရဲ့၊ ဆုပေးလိုက်တဲ့သူရဲ့ စေတနာကလည်း ကောင်းပါရဲ့၊ ဒါပေမဲ့ အားလုံး လွှဲနေကြတာက ခက်တယ်”

စိတ်၌ ကသိကအောက် ဆက်ဖြစ်နိုင်သည့် အချက်ကို မတင်စန်းက ဤသို့ ရယ်မော ပြောဆို၍ ဖော်ပစ်လိုက်သောကြောင့် အားလုံး၏ရင်မှာ ပေါ့သွားကြကာ မတင်စန်းနည်းတူ လိုက်ရယ်ကြသည်။

ကားသည် ဖျေးမှနေ၍ ဘုရားဘက်သို့ ဆက်ထွက်လာခဲ့သည်။

လမ်းမှာ အနည်းငယ် ကြမ်းပြီး ခရီးလည်း အတန်လှမ်းသည်။ ဘုရားအနီးသို့ ရောက်သောအခါ ချိုင့်တစ်ခုတွင်း ဆင်းရပြီး တစ်ဖုန်း ကုန်းမောမောကို တက်ရပြန်၏။

ကိုသက်ခိုင်သည် ဤခရီးကို စက်ဘီးစီး၍ လာမည့် မောင်စောနောင်ပင်ယန်းလေမည်ကို သတိပြုမိ၏။

ကိုသက်ခိုင်တို့ကား ဘုရားရင်ပြင်ပေါ်သို့ ရောက်သောအခါ အသင့် ရောက်နှင့်လျက် ကြိုဆိုနေသော မောင်စောနောင်ကို တွေ့ရသည်။

စောင်းတန်းဘက်ဆီသို့ ဦးဆောင် ခေါ်ရင်း ဦးမြှုသန်းက-

“ပန်းချီတွေ အရင်ကြည့်တာပေါ့ ဆရာ၊ ပြီးမှ အေးအေးဆေးဆေး ဘုရားဖူးကြတာပေါ့”

ဟု ဆိုသဖြင့် ကိုသက်ခိုင်က-

“ဘာလဲ... ဘာဘက္ကားနဲ့ ဘာသောတို့ရဲ့ အဇားဖွဲ့ ပန်းချီတွေ မဟုတ်လား” ဟု ဖြန်မေးသည်။

ကမ္မာဂုဏ်ကျယ်သရွေး

၆၉

ဦးမြှေသန်းက အံ့သုဟန် မေ့ကြည်ပြီး ဆို၏။

“ဟာ... ဆရာက ဘာကျော်နဲ့ ဘာသောတို့ကိုတောင် သိမှုပြုကိုး
ဟုတ်တယ် ဆရာ၊ သူတို့ အထွေထွေဖို့ပဲ”

ဘုရားစောင်းတန်းထိပ်တစ်လျောက်၌ မြန်မာပြည်ရှိ တန်ခိုးဘုရား
စောင်းတန်းများ၌ တွေ့ရတတ်သော လက်ရာမျိုးနှင့် ခွဲထားသည့် ဘာကျော်
ဘာသောတို့၏ အထွေထွေဖို့ ပန်းချိကားများ ရှိနေ၏။ တစ်နည်းဆိုသော်
မြှေသလွှန်စေတီတော်၏ သမိုင်းပင် ဖြစ်သည်။ ဘုရားသမိုင်းတိုင်း၌ ပါမြဲဖြစ်
သော မြန်မာရှိုးရာဆန်လှသည့် လွမ်းဖွယ်၊ ကြည်နဲ့ဖွယ်၊ ကြည်ညိုဖွယ်
နောက်ခံစာတ်လမ်း ပါနေ၏။

သက်တော်ထင်ရှားရှိစဉ် မြတ်စွာဘုရားသခင်သည် မြစ်တစ်ဖက်ကမ်း
ရှိ မင်းဘူးမြို့ ကျောင်းတော်ရာစေတီ တည်ရာအရပ်၌ ကြွေရာက်သိတင်းသုံး
နေတော်မှုခဲ့သည်။ မဏီမတိုင်းသို့ ပြန်မကြမ်း မြတ်စွာဘုရားသည် ကိုယ်တော်
အား အလုပ်အကျွေးပြုခဲ့သော ဘာကျော်နှင့် ဘာသော ခေါ် ဘီလူးညီနောင်
တို့အား လျောင်းတော်မှုရာ မြှေသလွှန်ကို ပုံဖော်ရန် ပေးသနားခဲ့သည်။ စေတနာ
အဟုန်ဇောကြာင့် ညီနောင်နှစ်ဖော်သည် မြှေသလွှန်ကို ဌာယမာ၍ စေတီတစ်ဆူ
အမြန်တည်ကြရာ မြတ်စွာဘုရားကို ပြုစုစော် ပြုစုဖက် နှမဖြစ်သူ ဘီလူးမလေး
အား အသိပေး ဖိတ်ခေါ်ရန် မေ့မိခဲ့ကြသည်။ ဤအတွက် နှမ ဘီလူးမသည်
ညီနောင်တို့အပေါ် ဖိတ်နာ ဤငြင်းခဲ့ပြီး သူတို့နှင့် ခွဲ၍ တစ်တော့ ပြောင်းနေ
သည်။ နောင်ဘဝအဆက်ဆက်၌လည်း ညီနောင်တို့နှင့် လွှဲရန် ဆုတောင်းသည်။

ဘာကျော်နှင့် ဘာသောတို့အတွက် ကဲကြမှာဆိုးမှာ ဤအာနှင့်
မရပ်။ အနုညာတ သာမည် ဖြစ်သော အနီမှုစားဘီလူးနှစ်ကောင်က မြင့်မြတ်လှ
သော မြတ်စွာဘုရား၏ မြှေသလွှန်တော်ကို မအပ်မရာ ဖြစ်ကတ်ဆန်း
စေတီငယ် တည်ရလေသလောဟု သိကြားမင်းက အမျက်တော်ရှုလေပြီး
ဘာကျော်နှင့် ဘာသောတို့ တည်ထားသော စေတီငယ်ကို ဝရိုန်လက်နက်နှင့်
ဖြိုခြင်းဖျက်ဆီးပစ်သည်။ ထိုနောက် မြှေသလွှန်တော်အား ကျောက်ဆောင်
အတွင်း၌ သွင်းကာ တန်ခိုးနှင့် ဖုံးကွယ်ထားလိုက်၏။

မကြာမိ ဘာကျော်နှင့် ဘာသောတို့ ကွယ်လွှန်ကြရရာသည်။ ရင်ကွဲ
ပက်လက်နှင့် ကွယ်လွှန်ကြရရာသည်လောဟုမှ မသိ။ သမိုင်းက အထူးမဆို။

၇၀

တရာ့သိပ္ပါယ်ဘန်းနှင့်

တမလွန်ဘဝတွင် ဘီလူးမလေးက မင်းသမီးတစ်ဦး ဖြစ်လာခဲ့သည်။ တစ်နေ့တွင် ပန်းချိုဆရာက ဘီလူးရပ် ဆွဲ၍ ပြသည်တွင် ဘဝဟောင်းကို သတိရအောက်မဲ့ပြီး ရင်ကွဲ၍ သေရှာသည်ဟုသတည်း။ ဘောကျော်နှင့် ဘောသောတို့နှင့်ကား ပြန်မဆုံးလေရတော့။

ဘောကျော်နှင့် ဘောသောတို့ကား လူဘဝ၏ ကုန်သည်ညီမှာင် ဖြစ်လာကြသည်။ လိုဏ်အတွင်းရှိ မြှုသလွန်တော်ကိုမှ စုအုန်းရ ရသောကြီးများက စောင့်ရှောက်ထားကြသည်။ ထိုအချိန်တွင် သူ၌၌ယ်ကြီးတစ်ဦးက မြှုသလွန် တော်ကို တူးဖော်၍ စေတိ တည်လိုသည်။ သို့ရာတွင် သလွန်ပိုင်ရှင် မဟုတ်သော ပြောင့် အကြံမအောင်နိုင်ချေ။ ဖင်၏ ဆန္ဒကို ဖြည့်ပေးလိုသူ သူ၌၌ယ်သမီးက သလွန်ပိုင်ရှင်အစစ်တို့ကို အမိန္ဒာန်ဖြေ၍ လိုက်ရှာ၏။

အတိချိုးဆိုရသော အဆုံးဖြုံး ဘောကျော် ဘောသော ကုန်သည်ညီမှာင် တို့နှင့် ဆုံးစည်းမိကြသည်။ အစ်ကို ဘောကျော်သည် သူ၌၌ယ်သမီးနှင့် လက်ထပ် ရသည်။ ထိုနောက် ညီမောင်နှစ်ဖော်တို့သည် မြှုသလွန်စေတိတော်ကြီး၏ ရှုံးဦး ဒါယကာများ ဖြစ်လာကြလေသတည်း။

ပန်းချိုကားများကို ကြည့်၍ ဆုံးသောအေး ကိုယ်ကိုဝိုင်က မောင်စောနောင် ဘက်သို့ လုညွှေ့ကြည့်သည်။ မောင်စောနောင်၏ မျက်နှာတွင် သက်သော အပြုံးကို မြင်ရ၏။

“ယုဇ္ဇာရီရဲ့လား ဆရာ”

“အနုပညာသဘောအရတော့ လွမ်းစရာ ကြည့်နှုံးစရာ ဥတ်လမ်း တစ်ပုဒ်ပါပ မောင်စောနောင်”

“ကျွန်တော် သဘောကျတာ တစ်ခုတော့ ရှိတယ် ဆရာ၊ မြတ်စွာ ဘုရားကိုယ်တော်တိုင်က မြှုသလွန်တော်ကို ဘောကျော်နဲ့ ဘောသောကို ပေး သွားတယ်၊ ဒါပေမဲ့ သူတို့ တည်တဲ့ စေတိတော်ကို သိကြားမင်းက ဖီတိသုံးပြီး ဖျက်ပစ်လိုက်တယ်၊ သိကြားမင်း ဆိုတဲ့လူက လူတန်းစားလည်း ခွဲတယ်၊ အာဏာရှင်လည်း ဆန့်တယ်၊ ဟဲ ဟဲ...”

မောင်စောနောင်၏ ရယ်သံတွင် သရော်ပြောင်လျှောင်မှုသည် ပိုမို ထင်ရှားနေ၏။

“အင်း... မောင်စောနောင် မြင်တဲ့ အချက်က မဆိုးလှား၊ ဆရာ မှာလည်း စိတ်ဝင်စားမိတဲ့ အချက်တစ်ချက် ရှိတယ်”

ကန္တာကုန်ကျယ်သရွေဝယ်

၅၁

“ဘာလဲ ဆရာ”

“ဘာကျော်နဲ့ ဘာသောတို့ရဲ့ နှမ ဘီရုံးမလေးခများ၊ ဒီဇာတ်လမ်းရဲ့ အစမှာတော့ ပါပြီး အဆုံးမှာတော့ မခိုင်တော့သဲ လွှဲရရှာတယ်၊ မိန်းမသားတို့ရဲ့ အချို့ဟာ ကြီးတတ်တယ်၊ အချို့ကြီးရင် အမျက်ကလည်း ကြီးတတ်ဖြန့်သတဲ့၊ အေးချမ်းတဲ့ အချို့ကနေ ပူလောင်တဲ့ အမျက်ဖြစ်ပြီး အပြီးထားတဲ့ အမှန်းကြောင့် သံသရာအဆက်ဆက် ကွဲကြရတာဟာတော့ ဝမ်းနည်းစရာပဲထင်တယ်ကွယ်”

ကိုသက်ခိုင်၏ စကားသည် မောင်စောနာင်၏ အသည်းနှင့်လုံးမှ တစ်စုံတစ်ရာသော လျှို့ဝှက်ချက်ကို မှန်သွားလေသလော မသိ။ မောင်စောနာင်သည် လူဖြေပျက်သွားပြီး ဘားတစ်ဖက်တစ်ချက်ကို လှည့်ကြည့်သည်။

ဦးမြှုသန်းက ပန်းချိကားများကို မေ့ကြည့်လျက် ပြီးစုံရပ်နေသည်။ ခပ်လျမ်းလျမ်း စောင်းတန်းအဆုံးရှိ ပန်းဆိုင်တစ်ဆိုင်းမှ မဖြင့်ဝေနှင့် မတင်စန်းတိုက ပန်းများ ဝယ်နေကြ၏။

မောင်စောနာင်က ကြိုးစား တည်ပြီးယူရသော အပြီးနှင့် ဖြေ၏။

“အင်း... ဝမ်းတော့ ဝမ်းနည်းစရာပေါ့ ဆရာ၊ ဒါပေမဲ့ တစ်ဦးက ဘုရင့်သမီးတော် ဖြစ်ပြီး ကျွန်ုတ်စုံဦးက သာမဏ်လွှဲတွေ့ ဖြစ်နေကြမှတော့ မတွေ့တာ... မကြုံတာ... မဆုံးတာဟာ ကောင်းတယ်လိုပဲ မှတ်ရမှာပါ။”

ကိုသက်ခိုင်က စဉ်းစဉ်းစားစားဟန်နှင့် ခေါင်းညီတ်သည်။ ထိုနောက်စကားကို လွှဲ၏။ ဦးမြှုသန်းဘက်သို့ လှည့်မေး၏။

“ဒါထက် ဦးမြှုသန်းက မြန်မာစာငွေအကမ့် မေးရှိုးမယ်၊ မြသလွန်စေတိတော်ရဲ့ ထူးခြားချက်တွေကို သတိပြုမိရဲ့လား”

“ဘယ်လို ထူးခြားချက်မျိုးလဲ ဆရာ”

“ဥပမာ... ဆရာ ပြည်ရွှေဆံတော်ကို ရောက်ဖူးမလား မသိဘူး၊ ပြည်ရွှေဆံတော်ရဲ့ ထူးခြားချက်တစ်ခုက ခေါင်းလောင်းတွေပဲ၊ ပြည်ရွှေဆံတော်ဟာ ဗမာပြည်မှာ ခေါင်းလောင်းအများဆုံး စေတိတစ်ခု ဖြစ်တယ်၊ ဒုတိယထူးခြားချက်ကတော့ မြောက်ဘက်စောင်းတန်းက ခြေသံ့ကြီးတွေပဲ၊ အဲဒီခြေသံ့ကြီးတွေရဲ့ ပုံစံက တောတွင်းက တကယ်ခြေသံ့ပုံစံ၊ များသောအားဖြင့်က ဘုရားခြေသံ့ဆိုရင် အမောက်တွေ အတွန်တွေနဲ့ ပန်းချိခြေသံ့၊ ပန်းပုံခြေသံ့၊ ပြီးတော့ အဲဒီတောတွင်း ခြေသံ့ရပ်ကြီးတစ်ကောင်ရဲ့ ဝမ်းစိုက်အောက်တွေပဲ၊ ပြီးတော့ အဲဒီတောတွင်း ခြေသံ့ရပ်ကြီးတစ်ကောင်ရဲ့ ဝမ်းစိုက်အောက်

ပ

တန္ထာသိုလ်ဘုန်းနိုင်

မှာ သားကောင်တွေ ရှိနေတယ်၊ ပါးစပ်ထဲမှာလည်း ကိုက်ရက် တစ်ကောင်၊ ဒါကတော့ ပြည်ချွေဆံတော်မှာ လူတိုင်းမြင်ပြီး လူတိုင်း သတိမပြုမိတဲ့ ထူးခြား ချက်တွေပဲပေါ့၊ အခု မြှုသလွန်မှာလည်း အဲဒီလို ထူးခြားချက် ရှိတယ်၊ အဲဒါ ကို ဆရာ မေးတာပါ။”

ဦးမြှုသန်းက ခေါင်းခါရင်း ရှိုးသားစွာ ဝန်ခံသည်။

“ဟင့်အင်း... ကျွန်တော် သတိမပြုမိဘူး ဆရာ”

မောင်စောနောင်ကမူ ဆင်ခြေတက် မေးသည်။

“အဲဒီလို စေတီတွေက ထူးခြားချက်တွေ သိရလို့ ဘာအကျိုးထူးမှာ လဲ ဆရာ”

“ဘာရယ်လို့တော့ မဟုတ်ပါဘူး မောင်စောနောင်၊ ဒါပေမဲ့ လူတစ်ဦး ရဲ့ လေ့လာမှု အမြင်ရှင်အောင် အထောက်အကျတော့ ပေးပါလိမ့်မယ်”

ဦးမြှုသန်းကသာ စိတ်ဝင်စားစွာ တောင်းပန်သည်။

“မြှုသလွန်ရဲ့ ထူးခြားချက်တွေကကော ဆရာ”

“မြှုသလွန်စေတီတော်ရဲ့ ပထမ ထူးခြားချက်က ဖိန်ပြုတော်ဟာ သလွန်ပုံစံ ဖြစ်တာပဲ၊ ဒါကိုတော့ လူတိုင်း သတိပြုမိကြမယ်၊ တခြား ထူးခြား ချက်တွေကိုတော့ အထွယ်တကူ မတွေ့ကြဘူး၊ လာ လာ... ဆရာ ပြမယ်”

ကိုယ်ကိုယ်က ရှေ့ဆောင်ခြေငင်သွားသဖြင့် ဦးမြှုသန်းနှင့်မောင်စောနောင် သည် လိုက်ပါသွားကြ၏။

ကိုယ်ခိုင်က နတ်ကြီးလေးပါးရပ် ရှိသော တံခါနတိုင် ရှိရှုံး ရပ် လိုက်၏။ နတ်ရပ်များကို ညွှန်ပြုပြီး ပြောသည်။

“သေသေချာချာ ကြည့်ကြလေ၊ မြန်မာပြည် ဘုရားတကာမှာ တွေ့ရတဲ့ နတ်ရပ်တွေက လူ့အရပ်လောက်ပဲ ရှိကြတယ်၊ လူ့အရပ်ထက် မြင့်တောင် အချိုးအစားက လူ့အချိုးအစားပဲ ဒီက နတ်ရပ်တွေက လူ့အချိုးအစား မဟုတ်ဘူး၊ ရှည်တယ်၊ သွယ်တယ်၊ မြင့်တယ်၊ မားတယ်၊ မြှုသလွန်း ဖိသုကာ တွေ့ရဲ့ အတွေးအခေါ်ကို ခန့်မှန်းကြည့်နိုင်တယ်”

မောင်စောနောင်က နတ်ရပ်ကြီးများကို ဖြေးကြည့်နေ၏။ ဘာမျှမှ မဝေဖန်တော့။ ဦးမြှုသန်းကမူ ခေါင်းတည်တို့တိန့် ကြည့်နေသည်။

“က... လာကြ၊ မြှုသလွန်ရဲ့ တတိယ ထူးခြားချက်ကို ကြည့်က ရအောင်”

ကမ္မာကုန်ကျယ်သရွေး

၅၃

ကိုသက်ခိုင်က စောင်းတန်းအတိုင်း စေတီတော် ရှိရာသို့ ရှုံးဆောင် သူးသောကြောင့် ကျွန်းနှစ်ညီးက လိုက်ကြရပြန်သည်။

ဦးမြှုသန်းက ကိုသက်ခိုင်ကို အဲသြုမြိုသည်။ မူလက သူသည် မကျေးမြှုံးမြှုံးသူအဖြစ် ဆောင်ရွက်ရန် လိုက်လာခဲ့၏။ ယခုမူ ကိုသက်ခိုင်က လမ်းညွှန် လုပ်နေသည်။ ကိုသက်ခိုင်၏ အမူအရာမှာလည်း ရွင်လန်းတက်ကြ လျက် ရှိနေကြောင်းကို မယုံနိုင်ဖွယ် တွေ့နေရ၏။

ဘုရားစောင်းတန်း အဆုံး၍ မမြင့်ဝေနှင့် မတင်စန်းတို့က ပန်းများ ဝယ်ပြီး၍ အဆင်သင့် ရပ်စောင့်နေကြ၏။

ကိုသက်ခိုင်ကမူ သူတို့နှစ်ညီးအား အပြီးနှင့်သာ အသိအမှတ်ပြုပြီး စောင်းတန်းထိပ်ရှိ ရပ်တုနှစ်ခုအနက် တစ်ခုရှုံးခြင်း ရပ်လိုက်သည်။ သူသည် ရပ်တုကို ကြိုင်နာယုယ္စာ ပွတ်သပ်ကြည့်၏။

ရပ်တုနှစ်ခုလုံးကို ထုံးဖြူ။ သုတေသနားသည်။ မျက်နှာ အသွင်အပြင် များမှစ၍ အမွှေးအမှင်များကို ပေါ်အောင် ထုထားပုံကား မျောက်ဝံကြီးများ၏ သဏ္ဌာန် ပေါ်နေစေသည်။

ဦးမြှုသန်းက ကိုသက်ခိုင်ကို လုမ်းပြောသည်။

“အဲဒါ... ဘောဂျော်နဲ့ ဘောသော ရပ်တုတွေ ဆရာ”

“ဟုတ်တယ်၊ ဆရာကလည်း အဲဒါကို ပြချင်လို့၊ ဘီလူးဆိုရင် ကျွန်တဲ့ ဘယ်နေရာကြည့်ကြည့် အချွန်တွေ အတက်တွေ အကောက်တွေ အလိမ်တွေနဲ့ ယိုးဒယားပန်းချို့ ဘီလူးတွေချည်းပဲ၊ မြှုသလွန်ကျွုမှု ဘီလူးနှစ်ကောင်ရဲ့ အသွင်ကိုလည်း ပန်းချို့ ဘီလူးအဖြစ် မထုတဲ့ မျောက်ဝံနှစ်တူအောင် ထုပြထားတယ်၊ အဲဒါက မြှုသလွန် စေတီတော်ရဲ့ တတိယ ထူးခြားချက်ပဲ”

ဦးမြှုသန်းက ကိုသက်ခိုင်ကို အဲသြွား ကြည့်သည်။ ထိနာက် ရယ်၍ ကောက်ချက်ချသည်။

“ဇက္ခာ... ဆရာ မကျေးနဲ့ မြှုသလွန်ကို ရောက်ရှုံးပြီးသား ဖြစ်ရမယ်၊ ဘယ့်နှယ်လဲ၊ ဟုတ်တယ် မဟုတ်လား ဆရာ”

“ဟုတ်တယ် ဆိုပါတော့ ဦးမြှုသန်း”

“ဘယ်တုံးကလ ဆရာ”

“အတီတော်... ရှေးအတီတ်ဘဝက ဆိုပါတော့ကွယ်”

၇၄

တန္ထာသိုလ်ဘုန်းရိုင်

“ဘယ်လို ဆရာ... အတီတေ ရှေးအတီတ်ဘဝက...”

“ဟုတ်တယ်... ဆိုပါတော့၊ ဘောကျုံ သို့မဟုတ် ဘောသော ဘဝက”

ဦးမြိသန်းက ရယ်သည်။ မောင်စောနောင်ကမူ မရယ်ဘဲ ကိုသက်ခိုင် ကို စူးစိုက်ကြည့်နေ၏။

မမြင့်ဝေနှင့် မတင်စန်းတို့က သူတို့ ပြောနေသည်ကို နားမလည်။ သို့ရာတွင် နားစွန်နားဖျား ကြားသမျှနှင့် ဦးမြိသန်းနှင့်အတူ လိုက်ရယ်ကြ၏။ အားလုံးသည် စေတီရင်ပြင်တော်ပေါ် တက်ခဲ့ကြသည်။

မမြင့်ဝေနှင့် မတင်စန်းတို့က ယောကျုံးအဖော်များကို ပန်းဝေပေး၏။ ကိုသက်ခိုင်နှင့် ဦးမြိသန်းတို့က မိမိတို့အတွက် ရသော ပန်းများကို လက်တွင် ကိုင်၍ စေတီတော်ခြေရင်းတွင် ဒုးညွတ်လျက် ထိုင်ရင်း ရှိခိုးသည်။ မလှမ်းမကမ်းတွင် မတင်စန်းကလည်း ကျွဲ့ကျွဲ့ထိုင်၍ ပန်းဖြင့် ဘုရားကို ပုဇော်နေ၏။

ကိုသက်ခိုင်သည် စေတီတော်ကို ပန်းကိုင်သည့် လက်နှင့် ဦးသုံးကြိမ် ချုပြီးအောက် ဘေးဆီသို့ တစ်ချက် လုမ်းကြည့်မိသည်။

မတင်စန်းသည် မျက်လုံးမြတ်၊ မျက်ဉာဏ်၍ ဘုရားရှိခိုးနေသည်။ ဦးမြိသန်းကလည်း ထိုနည်းအတူပင်တည်း။

သို့ရာတွင် မမြင့်ဝေကား ရပ်လျက် ရှိသေးသည်။ မမြင့်ဝေသည် ပန်းစည်းကို ခွဲလျက် မောင်စောနောင်ကို ပေးနေသည်။

မောင်စောနောင်က လက်နောက်ပစ်ထားသည်။ မမြင့်ဝေ ပေးသော ပန်းကို မယူ။ သူ့အသံကလည်း မာမာ ထွက်လာနေ၏။

“တော်စမ်းပါ မမမြင့်ရယ်၊ ကျေးဇူးပြုလို့ တော်လိုက်စမ်းပါ၊ ဘယ်တုံးကများ ကွွန်တော်က ရူးဖူးလို့လဲ၊ မမမြင့်တို့ ထိုင်ရှိခိုးနေတဲ့ အုတ်ခဲပုံ ကြီးကို ရွှေမကလို့ စိန်ချထားထား ဘယ်လောက် ရှိခိုး ရှိခိုး ဘာအကျိုးတွေက လာမှာမို့လဲ”

မောင်စောနောင်သည် စကားအဆုံး၌ ချာခနဲ့ လှည့်၍ ထွက်ခွာသွားသည်။

မမြင့်ဝေတစ်ယောက်တည်း ပန်းစည်းကို ကိုင်လျက် ဌီမ်ကျို့ရှုရ သည်။

ကန္တာဂုဏ်ကျယ်သရွေးထု

၅၅

ခဏ္ဍာန့်မူ မမြင့်ဝေ၏ မျက်နှာတွင် မဲ့ပြီးလေး ပေါ်လာသည်။

မမြင့်ဝေက ပန်းစည်းကို စေတီအခြေရှိ ပန်းဒိုးတစ်ခုတွင် ထိုးစိုက်လိုက်ပြီး ရင်ပြင်၌ ပုဆစ်တုပ်ထိုင်လျက် ရှိသေ့စွာ ရှိခိုးနေရာသည်။

ကိုသက်ခိုင်သည် သက်ပြင်းကို ရှိက်လိုက်ပြီး မျက်လုံးများကို မိတ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို အာရုံပြုသည်။ မြတ်စွာဘုရား၏ အသွင်တော်ကို ရှေ့ဦးစွာ ပူဇော်သည်။ ထိုနောက်သူ အကြွင်းမဲ့ ယဉ်ကြည်လေသာ မြတ်စွာဘုရား၏ ဥက္ကာတော်အနှစ်ကို ရှိခိုးသည်။ အဆုံးဖူးမူ မြတ်စွာဘုရား၏ အတိုင်းမရှိသာ မေတ္တာတော်ဂုဏ်ကို နှလုံးသွင်းကာ အတုယူ ပွားများပြီး စေတီတော်ကို ဦးသုံးကြိမ် ချသည်။

ကိုသက်ခိုင်သည် ဘုရားရှိခိုးခြင်းအမူ ပြီး၍ မျက်လုံးများကို ဖွင့်ကြည့်လိုက်သောအခါ ဦးမြေသန်းနှင့် မတင်စန်းတို့ကိုမူ မတွေ့ရတော့။ မမြင့်ဝေကား ဘုရားရှိခိုးဆဲတည်း။

ကိုသက်ခိုင်သည် ထူးဆန်းသော ကရဏာတစ်မျိုး ရင်၌ ပေါ်လာရင်းကျွောက့်ယုံယုံ၊ ထိုင်ကာ ဘုရားရှိခိုးနေသည့် မမြင့်ဝေ၏ ကိုယ်နောက်ပိုင်းကို တစ်ချက် စိုက်ကြည့်မိ၏။

မမြင့်ဝေသည် အဘယ်ဆုများကို ပန်နေလေပါသနည်း။ ဘောကျုံနှင့် ဘောသောတို့၏ နှမငယ် ပန်သွားသည့် ဆုမျိုးကား မဖြစ်နိုင်တန်ရာ။ ဖြစ်လည်း မဖြစ်တန်ရာ။ အမှန်မှာ ယနေ့ စွဲနဲ့ပစ်ရောင်ထွက်သွားသူကား နှမ မဟုတ်၊ မောင်တစ်ယောက်သာလျှင်တည်း။ ဗုဒ္ဓ၏ ပရီဘောက စေတီတော်မြတ်ကြီးကိုပင် အုတ်ပုံကြီးဟု မိုက်မိုတ်ကန်းကန်း ခေါ်သွားသော မောင်တစ်ယောက်သာလျှင်တည်း။

ကိုသက်ခိုင်က လက်တွင်းမှ ပန်းကို ညောင်ရေအိုးတစ်ခုတွင်း၌ စိုက်လွှဲခြေပြီး ပြန်လှည့်လိုက်သောအခါ မမြင့်ဝေကလည်း ဘုရားရှိခိုးပြီး၍ နေရာမှ ထလျက်သား ရှိနေ၏။

ကိုသက်ခိုင်နှင့် မမြင့်ဝေတို့သည် တစ်ဦးမျက်နှာကို တစ်ဦး အတန်ကြာ စိုက်ကြည့်နေမိကြသည်။ ခေတ္တခဏပင်ဖြစ်စေ နှစ်ဦးလုံး၏ ရင်မှာ ချမ်းမြှော်နေကြ၏။ နှစ်ဦးလုံး၏ မျက်နှာများမှာလည်း သိမ်မွေ့ကြည်လင်နေကြ၏။ နှစ်ဦးလုံး၏ မျက်လုံးများကလည်း ပျောပျော်းတည်းဖြစ်နေကြပေသည်။

၇၆

တူရှေ့သိလ်ဘုန်းနိုင်

မမြင့်ဝေက မျက်စွာ အသာချုပြီး တိုးတိုးညင်ညင် ဖိတ်ခေါ်၏။

“လာ... ဆရာ၊ မြစ်ကမ်းရဲ့ ရွှေခင်းတွေ သွားကြည့်ကြရအောင်”

မမြင့်ဝေက စေတိတော်ကို ပတ်၍ ရှုံးဆောင် ခေါ်သွားသည်။

စေတိတော်ရင်ပြင်၏ အနောက်ဘက် အုတ်တံတိုင်း ဘောင်အနီးတွင် ဦးမြှုသန်း၊ မတင်စန်းနှင့် မောင်စောနာင်တို့က ရပ်နေကြသည်။

မမြင့်ဝေက မောင်စောနာင်၏အနားတွင် ကပ်၍ သွားရပ်သည်။ မောင်စောနာင်က လူညွှန်ပင် မကြည့်ဘဲ သူ ငေးလျက်ရှိရာသို့ ငေးမြှုင်း နေသည်။

ကိုသက်ခိုင်က ဦးမြှုသန်း၏ဘေးတွင် ရပ်ပြီး ရွှေခင်းကို လှမ်းကြည့်သည်။ ရွှေခင်းကား အုံမခန်းပေတ္တည်း။

မြစ်ကမ်းခြေသည် အောက်၌ အတန်ဝေးစွာ ရှိမှုနားတွင် မြင်ရမှ မြှုသလွန်စေတိ တောင်တော်၏ အမြင့်ကို သတိပြုမိနိုင်သည်။ တောင်တော်ကမ်းပါး၏ အခြေမှစ၍ သဲသောင်ပြင်သည် ဖြစ်၍... ပြော၍... ကျယ်၍... သွယ်တန်းပြေးနေသည်။ နွေဖြစ်သဖြင့် မြစ်ပြင်ဝယ် သဲသောင်တို့သာ စိုးမိုးနေသည်။ မည်သို့ကြည့်ကြည့် သဲသောင်ဝါဝါတို့သာ စိုးမိုးနေသည်။ သဲသောင်ဝါဝါတို့သာ တစ်ချိတစ်ချိတွင် ငွေရောင်များကို ပြက်ပြလေသေးသည်။ သဲသောင်တို့သာ စိုးကို ဝန်းကာနှင့် မြစ်ရေပြာပြာကို သိမ်မွေ့စွာ ဆုံးတွေ့ စပ်ဟပ်ကြ၏။

မြစ်မင်းဇရာသည် ရှုက်နိမ့်မာန်ချကာ သေဝပ် ဤမြစ်သက်စွာ စီးဆင်းနေ၏။ ယဉ်ကျေးသေးသေးစွာ ကျွေးလည်နေ၏။

မြစ်ရေပြာနှင့် သဲသောင်ဝါသည် ကျွေးကျွေးသော ပန်းချီဆရာတ်၏ လက်ရာပမာ လူလူပပ သဟာတာ ဖြစ်နေကြသည်။ ဤသဘာဝအလှယ်ဗျိုးကို သောင်ပြင်မြေနတို့ထက် စိုက်ပျိုးထားသော လူ၏ လက်ရာ ဖြစ်သည့် စိမ်းနက်နက် မြေမှောင်မှောင်သော ကိုင်းခင်းများက ကူစွက် အားဖြည့်ပေးနေသည်။

တစ်ဖက်ကမ်းမှ မင်းဘူးမြို့ မြစ်ကမ်းပါးကလည်း မြင့်လေသည်။ ပါးလွှာသော မြှုံးကမွဲလာကို ခွင့်း၍ မြို့၏ အဆောက်အအုံများနှင့် မြတ်စွာ ဘုရားသခင်ကို ဘောကျော် ဘောသောတို့ အလုပ်အကျော် ပြုရာ မူလွှာနေကျောင်းတော်ရာ စေတိကိုလည်း လှမ်း၍ ဖူးမြင်နေရသည်။ မင်းဘူးမြို့အနောက်

ကမ္မာကုန်ကျယ်သရွေပယ

၅၅

မိုးကုပ်စက်ပိုင်းတစ်လျှောက်ဆို၌ ပြာ့နိုင်းဝေရှိသော တောင်တန်းကြီးများကို
လည်း လူမှုံးမောဆွတ်ပျွဲဖွယ် မြင်နေရသေးသည်။

ဦးမြှုသန်းက စတင် စကားဆို ရှင်းပြု၏။

“ဒီနေရာမှာ ဧရာဝတီမြစ်ဟာ ပိုက်ပြီး ကျွေနေတယ် ဆရာ၊ ဒါကြောင့်
လည်း မြစ်ကျွဲ နောက် မြစ်ကျွဲး... နောက် မကျွဲးလို့ ခေါ်တယ်လို့ အဆို
ရှိတယ်၊ အင်းလေ... ဆရာ သိပြီး ဖြစ်မှာပါပဲ”

ကိုသက်ခိုင်က ရယ်ရင်း ဖြေသည်။

“မြစ်ကျွဲ... မြစ်ကျွဲးကနေ မကျွဲး ဖြစ်လာပုံကတော့ ယုဇ္ဇား
တယ်၊ ဒါပေမဲ့ စစ်ကိုင်း တို့... စကု တို့.. မြေထဲ တို့.. နာမည်ရလာပုံ
ဘတ်လမ်းကိုတော့ ဆရာ သိပ်မကြိုက်ဘူး”

“ဘယ်လို ဆရာ”

“တကောင်းကနေ ရှုံးသမ္မဝါဒ မဟာသမ္မဝါဒတို့က စန်ဆင်းလာကြ
သတဲ့၊ စစ်ကိုင်းကို ရောက်တော့ စစ်ပင်ကြီး ကိုင်းနေတာဆို စစ်ကိုင်းလို့ တွင်
လာသတဲ့၊ စကု ရောက်တော့ မျက်လုံးတွေကို စ ကုတာဆို စကုလို့ တွင်ပြန်
သတဲ့၊ မြေထဲ ရောက်တော့ မင်းသားနှစ်ပါးက မျက်လုံး စမြင်ကြတာဆို
အလို... မိုးကား အဖွဲ့း မြေက အထဲပါကလား... လို့ ဥဒါန်းပြုတာဆို မြေထဲ
လို့ တွင်ရပြန်ပါရောတဲ့၊ ခက်တာက ရှုံးသမ္မဝါဒ မဟာသမ္မဝါဒတို့က ဘာစကား
ပြောကြသလဲ၊ မြန်မာစကား ပြောကြတယ် ဆိုရင်တော့ ငြင်းစရာ မရှိဘူး၊
ဒါပေမဲ့ ရှုံးသမ္မဝါဒတို့ ခေတ်နဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြားမှာ သရေခြေရာခေတ်ကြီးက
ခံနေသေးတယ်၊ သရေခြေရာခေတ်မှာက ပျောစကား သုံးတယ်၊ ဒီတော့
စစ်ကိုင်း... စကု.. မြေထဲ.. တို့လို့ မြန်မာပို့သမာတဲ့ မြို့နာမည်တွေအတွက်
က စဉ်းစားစရာ ဖြစ်နေတယ်”

ဦးမြှုသန်းက ဤမြေစဉ်းစားနေခိုက် မတင်စန်းက ဝင်မေးသည်။

“ဒါဖြင့်ရင် စစ်ကိုင်း... စကု.. မြေထဲတို့ကို ဘာကြောင့် စစ်ကိုင်း...
စကု.. မြေထဲလို့ ခေါ်ရတယ်ဆိုတာ ဆရာမှာ သိအိုရိတစ်ခုခု ရှိနေသလား”

“မရှိသေးပါဘူး မတင်စန်း၊ ဆရာက စဉ်းစားစရာလို့ ပြောတာပါ၊
စကားပေါ်မိလို့ ပြောရှိုးမယ်၊ ပျော်းမနားကို ဘာကြောင့် ပျော်းမနားလို့ ခေါ်တယ်
ဆိုတာကို လူမှာက်တွေက ဟောဒီလို ဖွင့်ဆိုပြောကြတယ်၊ အဲဒီနေရာမှာ ပျော်း
လို့တောင်မှ မနားနဲ့တဲ့၊ နားမိရင် အခိုးခံရမယ်၊ အလုံခံရမယ်... စသည်ပါ

၇၈

တွေ့သိလဲဘုန်းနိုင်

လေ၊ စင်စစ်တော့ ဟာသလုပ်ရင်းက ပျော်းမနားမြို့နဲ့ ပျော်းမနားမြို့သားတွေကို သက်သက်စော်ကားသလို ဖြစ်နေတယ်။”

“ဒါဖြင့်ရင် ဘာလို့ ပျော်းမနားကို ပျော်းမနားလို့ ခေါ်ရသလဲ”

“ဒီအတွက်တော့ ရှင်းပါတယ် မတင်စန်း၊ ပျော်းမနားဆိုတာက အမှန်မှာ မြန်မာစကား မဟုတ်ဘူး၊ ရှမ်းစကားပဲ၊ ပျော်းမနား တည်နေရာဟာ ရှမ်းပြည်နယ်နဲ့ မြန်မာပြည် ခရီးစပ်ကြားမှာ ရှိနေတာကိုလည်း သတိပြုသင့် တယ်၊ အမှန်က ပျော်းမနားဆိုတာက အနီးစပ်ဆုံး မြန်မာသံနဲ့ ထွက်ရရင် ပင်းမှန်နဲ့ ဆိုတဲ့ ရှမ်းနာမည်ပဲ”

“အမို့ယောက ဘယ်လိုတဲ့လ ဆရာ”

“ရှမ်းပြည်နယ်မှာ မြို့တွေ နာမည်ပေးရင် ရေကို လည်းကောင်း၊ တောင်ကို လည်းကောင်း၊ စခန်းကို လည်းကောင်း အစွဲပြုပြီး ပေးတတ်ကြတယ်၊ ရေ… သို့မဟုတ် မြစ် ချောင်းတို့နဲ့ စပ်ဆိုင်လာရင် နဲ့ ဆိုတာ ပါလာတယ်၊ နဲ့ ဆိုတာက ရေကို ပြောတာပဲ၊ ဒါကြောင့်မို့ နဲ့ဆိုင်းတို့.. နဲ့ဆန်တို့ ဆိုတဲ့ မြို့နာမည်တွေ ပေါ်လာတယ်၊ တောင်ကို လွှိုင် ခေါ်တယ်၊ လွှိုင်လဲ.. လွှိုင်လုံတို့.. လွှိုင်ကော်တို့ဟာ နမူနာပေါ့၊ တောင်ကြီးမြို့ကို ရှမ်းလို လွှိုင်လုံလို့ ခေါ်ရမယ်၊ လွှိုင် ဆိုတာက တောင်.. လုံ ဆိုတာက ကြီးတာ၊ လွှိုင်လင်ကျတော့ လွှိုင် ဆိုတာက တောင်၊ လင်(လီယံ) ဆိုတာက ချွှန်တာ၊ တောင်ချွှန်မြို့ပေါ့၊ စခန်းကိုတော့ ပင်းလို့ ခေါ်တယ်၊ ဥပမာ ပင်းလုံမြို့ ဆိုပါတော့၊ ပင်းဆိုတာက စခန်း.. လုံ ဆိုတာက ကြီးတာ၊ ဒီတော့ ပင်းလုံမြို့ရဲ့ အမို့ယောက စခန်းကြီးမြို့လို့ ရတယ်၊ မြှော်ပိန့်မိတ္တာပဲ၊ ပြည်ထောင်စုကြီးဟာ စခန်းကြီးမြို့မှ စတင်ပေါ်က်ဖွားခဲ့တယ်”

“ပျော်းမနားနဲ့ ပင်းမှန်နအကြောင်း ဆက်ပါဘူး ဆရာ”

“ပင်း ဆိုတာက စခန်းပဲ၊ မှန် ဆိုတာက အသီးကို ခေါ်တာ၊ နဲ့ ဆိုတာက ဖော်ခါး၊ ဒီတော့ ပျော်းမနား သို့မဟုတ် ပင်းမှန်န ဆိုတာဟာ ဖော်ခါးသီး စခန်းလို့ အမို့ယောက ရတယ်၊ ဒီအယူအဆကို အထောက်အကူပေးတဲ့အချက် က ပျော်းမနား နားမှာ နဲ့ အစပျိုးတဲ့ရွာတွေ ရှိနေတယ်”

“ဦးမြေသန်းသည် ထုံးစာတိုင်း ခေါင်းတည်းတည်းတိုင်း နားထောင် နေရာမှ ကောက်ချက်ချမှု။”

ကမ္မဘာရှင်ကျယ်သမ္မတယ်

၇၃

“အင်း... ဒီအတိုင်း ဆိုရင်တော့ အမည်တွေ.. ဝေါဟာရတွေ၊ ဘစ်မြစ်ကို လိုက်ရင် ပြည်ထောင်စုတိုင်းရင်းသားလူမျိုးတွေရဲ့ စကားကို ရှုံးလိုးစွာ ဦးတည်အလေးပြုရမှာပေါ့ဖော်”

“မှန်တယ် ဦးမြေသန်း၊ အဖြေမရှိတာဘဲ နိုင်ငံခြားစကားတွေကို ဗွတ်ယူ ပို့ပြေတာကတော့ မလိုလားအပ်ဘူး၊ စကားစပ်ပြန်တော့ ရယ်စရာတစ်ခု ပြောရှုံးမယ်”

“ပြောပါ ဆရာ”

“ကြည့်မြင်တိုင်နဲ့ ပုဇွန်တောင်တို့ အမည်တွင်လာပုံ ရယ်စရာ လုပ်ထားတာလေး၊ ရန်ကုန်ကို အိုလိပ်ရေတပ်က ဝင်သိမ်းတော့ မြန်မာတွေက စစ်သော်တွေကို တအုံတည့် စိုင်းကြည့်ကြသတဲ့၊ ကြည့်မြင်တိုင်ဘက် ဆိုက်တဲ့ အိုလိပ်စစ်သော် ကုပ္ပါတ်က သဘောကောင်းတော့ မြန်မာတွေကို သော်ပေါ် ဖိတ်ခေါ်သတဲ့၊ ဖိတ်ခေါ်ပုံက ကမ်းအင်နိုင်း... ကမ်းအင်နိုင်း (Come and dine) ကြော်ပါ၊ ညာစာလည်း သုံးဆောင်သွားကြပါလို့ အမိဘယ် ရတယ်၊ ဒါကြောင့်မို့ ကမ်းအင်နိုင်းကနေ ကြည့်မြင်တိုင် ဖြစ်လာသတဲ့”

“ဦးမြေသန်းနှင့် မတင်စန်းတို့က ရယ်ကြသည်။ ကိုသက်နိုင်က ဆက်ပြောသည်။”

“ပုဇွန်တောင်ဘက် ဆိုက်တဲ့ အိုလိပ်စစ်သော် ကုပ္ပါတ်ကတော့ ဖိတ်တိုံတတ်သတဲ့၊ မြန်မာတွေက သော်ပေါ် တက်ကြည့်တော့ ကုပ္ပါတ်က သူ့တပ်သားတွေကို ဒေါသတကြီးနဲ့ အမိန့်ပေးသတဲ့၊ သူ့အမိန့်က ပွတ်ရှုဟင်း ဒေါင်း... ပွတ်ရှုဟင်းဒေါင်း (Push him down) ဒီကောင်ကို တွန်းချေလိုက်လို့ အမိဘယ်ရတယ်၊ အဒါကြောင့်မို့ ပွတ်ရှုဟင်းဒေါင်းကနေ ပုဇွန်တောင်ဖြစ်လာရသတဲ့”

မတင်စန်းက မျက်ရည်များနှင့်အောင် ရယ်ရင်း-

“ဆရာကလည်း ကြော်ဖန်ဖန် ရယ်စရာ ပြောတယ်”

ဟု မှတ်ချက်ချုပ်၏

“ရယ်စရာ ပြောတာ မဟုတ်ဘူး မတင်စန်း၊ ဒီသဘောက မြန်မာပညာရှိတရှိမှာ တကယ် ဖြစ်နေတာ၊ မြန်မာစကားတစ်ရပ်ရဲ့ အခြေအမြစ်ကို ရှာချင်ရင် ပါဋ္ဌာတို့ သသံကရိုက်တို့ထဲမှာပဲ လိုက်ရှာကြတယ်၊ မတွေ့ရင်တောင်မှ နိုင်စပ်ရာပါလို့၊ သသံကရိုက်ကနေ ဗွတ်ဆွယ်ယူပြီး ပို့ပြောပြီ အနက်ဖွံ့ဖြိုးကြတာပဲ

၈၀

တူတူသိုလ်ဘန်းနိုင်

အမှန်က မြန်မာရဲ့ ညီအစ်ကိုတွေဖြစ်တဲ့ ကချင်၊ ချင်း၊ မွန်၊ ရှုမ်းတို့ရဲ့ စကား
တွေမှာသာ အရင်ရှာဖို့သင့်တာ”

ဦးမြှုသန်းကမူ ရယ်ရင်းက ထောက်ခံသည်။

“ဆရာ ပြောတာ မှန်ပါတယ် ဆရာ၊ ဒါကြောင့်လည်း အခု
ကျွန်တော်တို့ မြန်မာစာတွေအနာဂတ်ဟာ မြန်မာစာတွေအနဲ့ အမည်ခံထားပေမယ့်
တိုင်းရင်းသားဘာသာဓာတ်ကိုပါ ထိထိရောက်ရောက် လေ့လာနိုင်အောင် ကြုံးစား
နေပါတယ်၊ ဆရာလည်း သိပြီးရောပါ”

ကိုသက်ခိုင်က ခေါင်းညီတ်၏။

စကားစ အော့ပြတ်သွားကြသည်။ စကားစ ပြတ်သွားစဉ် ကိုသက်ခိုင်
က မောင်စောနောင်တို့အား လုမ်းကြည့်သည်။

စောစောက မိမိဘာသာ စကားကောင်းနေစဉ်ကမူ သတိမပြုမိ။
ယခု သတိပြုမိခါမှ မောင်စောနောင်နှင့် မမြင့်ဝေတို့မှာလည်း တစ်စုံတစ်ရာကို
အကြိုတ်အနေယ် ပြောဆိုနေကြမှန်း တွေ့ရသည်။

ကိုသက်ခိုင်တို့ ရပ်နေရာမှာ တံတိုင်း၏ ဗဟိုခန်းတွင် ဖြစ်၏။
မောင်စောနောင်၏ မမြင့်ဝေတို့ ရပ်နေရာကား တံတိုင်း၏ လက်ယာဘက်
အစွန်ထောင့်နား၌ ဖြစ်၏။

စောစောကမူ ဘာတွေ ပြောဆိုနေကြသည် မသိ။ ကိုသက်ခိုင် သတိ
ပြုခိုင်း၌ မောင်စောနောင်၏ အသံသည် ပေါ်လာ၏။ အသံ၌ မခံချင်မှု ရော၍
ဒေါသဟန်၊ ပါသောကြောင့် ကိုသက်ခိုင် ကြားသာရုံ ကျယ်နေ၏။

“ခက်တယ် မမမြင့်ရာ... သိပ်ခက်တာပဲ၊ ကျွန်တော်က မလိမ္မာလို့
ဘာတွေ လုပ်နေလို့လဲ”

မမြင့်ဝေက တစ်စုံတစ်ခု ပြန်ပြောသည်။ သို့ရာတွင် တိုးတိုးပြောသည်
ဖြစ်သောကြောင့် ကိုသက်ခိုင် မကြားရ။

ကိုသက်ခိုင်က ဦးမြှုသန်းနှင့် မတင်စန်းတို့ကို ကြည့်မိ၏။ ဦးမြှုသန်း
နှင့် မတင်စန်းတို့က လုပ်ရှုးမှုကောင်းသော မျက်နှာထားများနှင့် မင်းဘူးဘက်ကမ်း
သို့ လုမ်းငြေးနေကြ၏။ အမှန်စင်စစ်မှာ လုမ်းငြေးနေကြခြင်း မဟုတ်။ မျက်နှာ
လွှာထားကြခြင်းသာ ဖြစ်မည်။ မောင်စောနောင်၏ စကားကိုလည်း ကြားကြ
မည်ပင် ဖြစ်သည်။ ဤအဖြစ်မျိုးကို ကြုံဖူး၊ တွေးဖူးသောဟန်လည်း ပေါ်နေကြ
၏။ သူတို့နှစ်ဦး၏ အမှာအရာကို ကိုသက်ခိုင်က ဤသို့လျှင် ရိပ်စားမိသည်။

၈၁

ဘဏ္ဍာကုန်ကျယ်သရွေဝယ်

မောင်တော်မောင်၏ အသံ ပေါ်လာပြန်လေသည်။

“ခြော်... သနားလို့... ဟဲ ဟဲ၊ မသနားပါနဲ့ မမမြင့်ရယ်၊ ဒီလို့
ပြောစတ်းဆိုရင် မမမြင့်တို့ကိုလည်း ကျွန်တော်က ပြန်သနားမိတယ်၊ ကုန်ကုန်
ပြောမယ်လေ၊ ကြိုးတော့ ကြိုးစားနေတာပဲ၊ ဒါပေမဲ့ မမမြင့်တို့ အထင်ကြီးမေတဲ့
တူတွေ့သိလိုက ဘွဲ့မရရင်လည်း ကျွန်တော် ဝမ်းမနည်းပါဘူး”

ဤအခိုန်အထိ မမြင့်ဝေသည် တံတိုင်းပေါ် လက်ထောက်၍ ခေါင်း
ကလေး ငှဲလျက်ရှိနေ၏။ သို့ရာတွင် မောင်တော်မောင်၏ နောက်ဆုံးစကား
ကြောင့် ကိုယ်လေး မတ်လာ၏။ မောင်တော်မောင်၏ မျက်နှာကို ကြည့်ပြောရန်
ခေါင်းလည်း ငဲ့လာ၏။ ခေါင်းငဲ့စဉ်တွင် မျက်လုံးများက ကိုသက်ခိုင်ကို
လှမ်းမြင်သွားသည်။

ကိုသက်ခိုင်က လျှင်မြန်စွာပင် ဦးမြေသန်းတို့တော်သို့ လှည့်ပြီး ရယ်မော
ဆိုသည်။

“စကားကောင်းလိုက်ကြတာနဲ့ ဆရာ လုပ်ချင်တာလေးတွေ မလုပ်စိ
သေးဘူး ကဲ ကဲ...”

“ဘာလုပ်ချင်တာလဲ ဆရာ”

ဟု ဦးမြေသန်းက မေးသည်။

“ခြော်... မြေသလွန်ပေါ်ကနေ ကြည့်လို့ မြင်ရတဲ့ ရွှေခင်းကို ပေတ်ပုံ
ရှိက်ထားသလို အသေးစိတ် မျက်လုံးထဲမှာ မှတ်မိအောင် ကြည့်မလိုပါ”

ဦးမြေသန်းက ရယ်ပြီး မေး၏။

“ဘာလဲ ဆရာ... နောက်ဝါးတွေတစ်ပုဒ် ရေးရင် ဖော်ပြနိုင်အောင်
လိုလား”

“ဟုတ်တယ်ကွဲ့၊ အဲဒီလောက် အပင်ပန်းခံ မှတ်ထားတာတော်မှ
မှတ်ညာက်ဆိုတာ ရွှေတတ်တော့ တစ်ခါတလေ အမှားတွေ ပါသွားတာကို
စာဖတ်ပရိသတ်က ထောက်ပြုမှ သတိပြုမိတယ်”

“ဆရာ နောက်ဝါးတွေက ဘာအကြောင်းလဲ ဆရာ”

ဟု မတင်စန်းက စုံစမ်းသည်။

“အဲ... ဘယ်လို ပြောရပါမလဲ၊ နော်း... အင်း... စဉ်းစားမိပြီ၊
ဘောကျော် ဘောသောနဲ့ သူတို့ရဲ့ နှုမအကြောင်းပဲ မတင်စန်း”

၁၂

တဗ္ဗာသိုလ်ဘန်းခိုင်

ကိုသက်ခိုင်သည် စကားကို ဖြတ်လိုက်ပြီး နေရာမှ ခွာ၍ ဟိုဟို သည်သည် လူညွှန်ပတ်ကြည့်၏။

ပထမ တောင်ဘက်တွင် အရှေ့ဘက်သို့ ကျွေဝင်ချီးသွားသော မြစ်၏ လမ်းစဉ်၊ ထိုနောက် မြစ်၏ တစ်ဖက်ကမ်းရှိ မင်းဘုံးဆီ၊ အဆုံးဖွဲ့ မြစ်ရေပြာပြာ သဲသောင်ဝါဝါနှင့် စိမ်းမျှောင်မျှောင် ကိုင်းခင်းများကို ဂိုဏ်ပွဲဖြတ်သန်းပြီး မြောက်ဘက်ဆီ... ။

ကိုသက်ခိုင်၏ မျက်လုံးများက အနှစ် ရှုတ်တရောက် တန္ထကာ ထိုးဆိုက် ရပ်သွား၏။ နှလုံးသည်လည်း ပြင်းစွာ တစ်ချက် ခုန်ပြီး စက္ကန့်ပိုင်းမျှ ရပ်သွား သည်။ လူမှာလည်း မလျှပ်... မလျှပ်... မလျှပ်... ။

တံတိုင်း၏ အစွမ်းထောင့်ဖွဲ့ ရွယ်သည်ဟု ဆိုရမည့် မောင်စောနောင်နှင့် မမြင့်ဝေတို့သည် အကြော်အနာဂတ် ပြန်လည်ဆွေးနွေးနေကြဟန်တကား။ တံတိုင်း၏အပြင် ဘုရားကုန်းတော်၏တစ်ဖက် အတန်ငယ် နိမ့်ရာ၌ အချက်စိပ်၍ အရိပ်ကောင်းသော သစ်ပင်ကြီးတစ်ပင် ရှိသည်။ ပင်စည်ကို ခေါင်းမြှုပ်ရင်း လုံမပျို့တစ်ဦးက ထိုင်နေ၏။ လုံမပျို့၏ လက်တွင် ဖွင့်လှန်ထားသော စာအုပ် တစ်အုပ်ကို ကိုင်ထားသည်။ လုံမပျို့၏ မျက်လုံးများက စာအုပ်ပေါ်တွင် မစုံစုံကို၊ လည်တိုင်လေးကို ဆန္ဒ၍ မျက်နှာလေးကို မော့ရင်း မြစ်တစ်ဖက်ကမ်း သို့ ၃၃:ကြည့်သယောင် ရှိနေ၏။ လုံမပျို့၏ ဘေးတွင် ထိုင်ရင်း လုလင်ပျို့ တစ်ဦးက မျက်နှာကို လုံမပျို့၏ နားအနီး ကပ်၍ တတ္တတ်တွတ် ပြောနေသည်။ နှလုံးသား၏ ဘာသာကို စကားသင်စ လေ့ကျင့်နေဟန်တကား။ သူတို့ကို လွန်လျှင်မှ ပန်းချီကားက ပိုမိုပြည့်စုံလာသည်။

မြစ်ကမ်းပါးထိပ် မြေကမူတစ်ခု၏ အစွမ်း... သစ်ရိပ်အောက်၌ ယောက်ဗျားတစ်ဦးက ကိုယ်ကို ကိုင်းရင်း လက်တစ်ဖက်နှင့် အနောက်ဘက်သို့ ညွှန်ပြ၍ ရှင်းလင်းပြောဆိုနေဟန်တကား။ သူ့လက်တစ်ဖက်က သမီးဟု သိသာနိုင်သော ကလေးငယ်တစ်ဦး၏ ပခုံးကို ယုယ္စွာ အသာအယာ ဆုပ်ကိုင် ထား၏။ သမီးငယ်သည် ဖောင် ပြောပြရာကို နားလည်သည်လော့၊ နားမလည် သည်လော့ မသိ။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ဖောင် ညွှန်ပြရာကို မတ်တတ်လေး ရပ်ရင်း စိတ်ဝင်စားစွာဖြင့် လှမ်းကြည့်နေ၏။ ကလေး၏အနီး၌ မိခင်အချေယ်ရှိ မိန်းမသား တစ်ဦးက ဒုးမကွေးတကွေးနှင့် ခြေဆင်း၍ ထိုင်လျက်ရှိသည်။ ထိုမိန်းမသားက

ကန္တာကျို၍သရွေဝယ်

၃၃

မကျွေးတကျွေး ရှိသော ဒူးများကို လက်ဖဝါးချင်း ယုက်၍ အားပြုဝန်းစိုက် ထားသည်။ ပန့်းတစ်ဖက်ပေါ်တွင်မှ သမီးယော်၏ လက်ကလေးတစ်ဖက်သည် အားယူ ထောက်ပြုထား၏။

ထိုမိန်းမသား၏ မျက်လုံးများက အဝေးသို့ ငေးကြည့်နေ၏။ မှန် သည်။ အဝေးသို့... မင်းဘူးမြစ်ကမ်းဆီလည်း မဟုတ်။ မင်းဘူးမြို့ အနောက် ဘက်မှ တောင်တန်းပြာပြာများဆီသို့လည်း မဟုတ်။ အဘယ်ဆီသို့နှင့်... အဝေးသို့... အဝေးသို့... ဟို အဝေးသို့... ကာယကံရှင်သာ ထိုအဝေးကို သိနိုင်လိမ့်မည် ထင်သည်... ထင်သည်။

ထိုမိန်းမသား၏ အသားက ပါသည်၊ ဝင်းသည်၊ ကြည်သည်၊ လဲ သည်၊ အထူးခြားဆုံးကား... သဘာဝအတိုင်း ခွေသော... နှယ်သော ပိတုန်း ရောင် ဆံပင်တို့သည် ပယင်းချွေရည် ပွတ်လဲကြည်သော နှမူးလှလှထက် ညွတ်လျှောကျုနေခြင်းပင်တည်း... ပင်တည်း။

သူတို့ကို မြင်မိသောကြောင့် ကိုသက်ခိုင်သည် မလျှပ်။ လုံးဝ မလျှပ်။

မောင်တော်မြိုင်နှင့် စကားပြောနေရာမှ မမြင့်ဝေသည် မလျှပ်မရား သော ကိုသက်ခိုင်၏ သရဣဗာန်ကို မြင်သွားသည်။ ကိုသက်ခိုင်ကမှ သူ့ကို ပြန်မြင်ဟန် မတူ။

မမြင့်ဝေသည် ကိုသက်ခိုင် စိုက်ကြည့်နေရာသို့ အမှတ်မထင် လိုက် ကြည့်မိ၏။ ခဏတွင်ပင် မမြင့်ဝေ၏ အမှုအရာသည် လျှပ်ရှားတက်ကြွသွား၏။ နှုတ်မှလည်း အာမေးဦးတံ့ အဦးပြု၍ စကားများ ထွက်လာ၏။

“ဘရားရေး... ကြည့်စမ်း၊ အစ်ကိုဘမြိုင်တို့ပါကလား၊ မောင်လေး မောင်တော်မြိုင်... မင်းအစ်ကိုဘမြိုင်တို့ လင်မယားလေ၊ ကြည့်စမ်း... သေနေပိုင်းကျမှ မမမြင့်က မြို့ကို လိုက်ပြုမလို့ ပြောထားတာ၊ ဘယ်က ကား ရာသဲ မသိဘူး၊ ဒါမှမဟုတ် မြင်းလှည်းနဲ့ လာကြသလား မသိဘူး၊ အတော်ပဲ အပြန် ခေါ်သွားရမယ်၊ နော်း... ခဏနော်း”

မမြင့်ဝေသည် ဝမ်းသာအားရဖြင့် နေရာမှ ထွက်ပြီးသွားသည်။ သူ့အစ်ကိုဘမြိုင်တို့ဆီ သွားမည်မှာ သေချာလှ၏။

မောင်တော်ကလည်း ကိုသက်ခိုင်တို့ဘက်သို့ လျင်မြန်စွာ လှည့် ဖြီး လျင်မြန်စွာ ပြော၏။

၁၇

တဗ္ဗာသီလ်ဘုရားနှင့်

“ကဲ... မမမြင့်လည်း အစ်ကိုဘမြဲ့င်တို့ဆို သွားပြီ၊ ကျွန်ုတ်လည်း ပြန်တော့မယ်၊ ချော်... ဆရာဦးသက်ခိုင်... ဆရာကိုထွန်းငွေဆီတော့ လာမယ် မဟုတ်လား”

ကိုသက်ခိုင်ကလည်း မှင်တက်မိရာမှ နိုးကြားလာ၏။ သူသည် ခွဲငင်ထားဟန် မောင်စောနာင်၏ လက်မောင်းတစ်ဖက်ကို ဆုပ်ကိုင်လိုက်၏။

“မောင်စောနာင်... ဆရာနဲ့ မောင်စောနာင် နစ်ယောက် စီးပြီး စက်ဘီးနဲ့ မြို့ထဲ ပြန်နိုင်ပါမလား”

မောင်စောနာင်သည် ကိုသက်ခိုင်အား ခုံအားသင့်စွာ ပြန်ကြည့်ပြီး နောက် ဖြေသည်။

“ဘာပြုလို မပြန်နိုင်ရမှာလဲ ဆရာ၊ အဲ... ကုန်းအတာက်တွေမှာတော့ ဆင်းတွန်းရမှာပေါ့”

“ကြိုက်ပြီ၊ မောင်စောနာင်နဲ့ ဆရာ လိုက်ခဲ့မယ်၊ ဦးမြှုသန်းရေ... မမြင့်ဝေ ပြန်လာရင် ဆရာ မောင်စောနာင်နဲ့ ပြန်သွားပြီလို ပြောပြလိုက်ပါ၊ ဆရာ မြို့ထဲမှာ ကားမရောက်နိုင်တဲ့ နေရာတွေ ကြည့်စရာ ရှိသေးတယ်၊ မမြင့်ဝေ ကြည့်ရတာ ဆရာတို့ကို လိုက်ပို့ချင်တာနဲ့ သူ့အစ်ကို... အစ်မတွေကို ပစ်ထားခဲ့ရပုံပေါ်တယ်၊ အပြန်မှာ ကားကျပ်နော်းမယ်၊ ဆရာ ကြည့်ချင်တဲ့ နေရာတွေကိုလည်း မမြင့်ဝေ လိုက်ပို့တတ်မှာ မဟုတ်ဘူး၊ ကဲ... သွားပြီ”

ဦးမြှုသန်းနှင့် မတင်စန်းတို့က ကိုသက်ခိုင်ကို နားမလည်နိုင်စွာ မျှက်လုံးပြူး ကြည့်နေကြ၏။

သို့ရာတွင် သူတို့သည် ဆရာ၊ ဆရာမင်း တပည့်တို့သာ ဖြစ်သည်။ မိမိတို့၏ ဆရာရင်း ကထိကကြီးတစ်ဦးကို ပြန်လှန်ဆင်ခြေမကွန်းပဲ့။ ပြီးတော့ သူတို့၏ ဆရာ ကထိကမှာ ရိုးရိုးကထိက မဟုတ်။ ဆန်းသော စာရေးဆရာကြီး တစ်ဦးလည်း ဖြစ်နေပေသေးသည်။

စာရေးဆရာ ဆိုသော သတ္တဝါ အမျိုးအစားတို့သည် လူတကာနှင့် မတူလေဟန်ပါတကား။

ဦးမြှုသန်းနှင့် မတင်စန်းတို့ အဲသု ကျွန်ုရစ်စဉ် ကိုသက်ခိုင်နှင့် မောင်စောနာင်က ထွက်ခွာသွားကြသည်။

မြှုသလွန်ကုန်းတော်၏ ထိပ်၌ စက်ဘီးကို ကိုင်ရင်း မောင်စောနာင် က ရပ်လိုက်၏။ ကုန်းတော်ပေါ်မှ လုမ်းကြည့်လျှင် ချိုင့်တွင်းသို့ နိမ့်လျှော ဆင်းသွားသော လမ်းကို မြင်နေရ၏။

အခိုး - ၅

»» ဟိုဘက်ကမ်း သည်ဘက်ကမ်း ««

မကွေးမြို့ ဘောလုံးကစားကွင်းကြီး၏ တံတိုင်းဘေးတစ်လျှောက်အတိုင်း
စက်ဘီးသည် ကျွေပတ်ပြီးနောက် ဆေးရုံကြီးရှေ့ ရောက်လာသည်။ ထိုမှာသည်
တောင်ဘက်သို့ အတန်ငယ် ဆက်လာပြီးနောက် ကင်းချောင်းအနီးတွင် ရပ်
လိုက်၏။

မြှုသဂျာန်စေတိတော်မှ စထွက်လာစဉ်ကမူ မောင်စောနောင်က နှင်း
ပြီး ကိုသက်ခိုင်က ရှုံးဘားတန်း၌ ထိုင်လျက်ဖြစ်၏။ ယခုမူ ပြောင်းပြန်တည်း။
ကိုသက်ခိုင်က သူ့ခြေတံရည်များကို ကားထောက်၍ စက်ဘီးကို
တည်းထိုင်ထားစဉ် ဘားတန်းပေါ်မှ မောင်စောနောင် ခုန်ချုပ်လိုက်၏။ မောင်စောနောင်
မြေပြင်သို့ ရောက်မှ ကိုသက်ခိုင်က ထိုင်ခံပေါ်မှ ဆင်းပြီး စက်ဘီးကို ဒေါက်ချု
ရပ်ထားလိုက်၏။

ကိုသက်ခိုင်၏ ကျယ်ပြန်ဖြူဝင်းသော နှုံးမှ ချွေးသီးချွေးပေါက်များ
ကျေဆင်းနေ၏။ သူ့အကိုးလက်တိမှာလည်း ချွေးတို့ဖြင့် မျှေးစွဲဖို့နေ၏။
မောင်စောနောင်က ကိုသက်ခိုင်ကို ကြည့်ပြီး ရယ်လျက် ဆိုသည်။

ကမ္မာကုန်ကျယ်သရွေ့ဝယ်

၁၅

“ဆရာတစ်ကိုယ်လုံး ချွေးခြဲ့ဖော်ပြီ၊ ကျွန်တော် ပြောသားပါ၊ ကျွန်တော် ပါ တောာက်လျှောက်နှင့် ခဲ့ပါရစေလို့၊ အခုတော့ ဆရာ ပင်ယန်းဖော်ပြီ”

ကိုယ်ကိုယ်က အသက်ကို ရှိုက်ကာ ရှုရင်း ဖြောသည်။

“ဆရာ မောတော့ သိပ်မောတယ် မောင်တော့မောင်၊ ဒါပေမဲ့ မပင်ယန်း
ပါဘူး”

မောင်တော့မောင်က မော်ခြင်းနှင့် ပင်ယန်းခြင်းကို ချွဲ့ခြားပြောသော
ကိုယ်ကိုယ်၏ စကားကို သတိပြုမိသည်။ သူတို့ တက္ကသိုလ်ဆရာမည်သည်
စကားလုံးများကို အသေးစိတ် သတိပြုဟန်ပါတကား။

မောင်တော့မောင်က သဘောကျွား ပြီးပြီး ဝန်ခံ၏။

“ဆရာကို ကျွန်တော် တော်တော်အဲ ပြုတယ်”

“ဟင်... ဘာကိုလဲ”

“တစ် အချက်က ကားနဲ့ မိမိခြန်နိုင်ရက်သားနဲ့ ကျွန်တော်စက်ဘီး
နဲ့ လိုက်လာတာပဲ ဆရာ”

“ပြီးတော့ကော...”

“ပြီးတော့ ဒီနေ့ရာ ရောက်အောင် ကျွန်တော် မညှစ်ပြားနဲ့ ဆရာ
ဘာသာ ဆရာ စီးလာနိုင်တာကိုပဲ ဆရာ”

ကိုယ်ကိုယ်က မရယ် မပြီးဘဲ တည်တည်ပြန်ဖြစ်၏။

“အဲ သေစရာ မရှိပါဘူး မောင်တော့မောင်၊ ပထမ အချက်အနေနဲ့က
မောင်တော့မောင် ကားမစီးချင်သလို ဆရာလည်း ကားမစီးချင်ဘူး၊ ကားစီးခြင်း
ကို မမက်ဘူးလို့... မညှာချင်ဘူး၊ ကိုယ်ပိုင်ကား စီးနိုင်အောင် ဆရာလည်း
ငွေစွေ့ပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ ဆရာ ဘယ်လို့ ပြောပြုရမလဲ မသိဘူး၊ သူများကား
မစီးချင်ဘူးကွယ်၊ အထူးသဖြင့် ပောဒီ မကွေးနဲ့ ပြီးတော့... အင်း...
ရော်ချောင်းမှာ ကားမစီးချင်ဘူး”

မောင်တော့မောင်က နားမလည်နိုင်ဟန် ကိုယ်ကိုယ်ကို မော်ကြည့်၏။
ကိုယ်ကိုယ်ကသာ ဆက်ပြောသည်။

“ဒုတိယအချက်အနေနဲ့က ဒီက လမ်းတွေကို ဆရာ သိတယ်လေ၊
ဘာပြုလိုလဲဆိုတော့ စာစ်ခါက ဆရာဟာ ဒီဆီတစ်ပိုက်မှာ အဲခဲ့ဖူးလိုပဲ”

မောင်တော့မောင်သည် အဲ သေစရာနှင့် မေး၏။

၈၈

တရ္တာသိပ္ပါယ်ဘုန်းခိုင်

“တစ်ခါက ဆရာဟာ ဒီဆီတစ်ပိုက်မှာ နေခဲ့ဖူးတယ် ဟုတ်လား၊ ဘယ်တုံးကလဲ ဆရာ”

“စောစောက ဆရာ တစ်ခါ ဖြေပြီးပါကောလား၊ ဘာဘက္ဗိုတို့ ဘောသာတို့ ဘဝတုန်းကလို့”

ကိုသက်ခိုင်သည် နောက်ပြားပိုင် ပြာနေသလောဟု စုစမ်းဟန် မောင်စောနောင်က သူ့မျက်နှာကို စိုက်ကြည့်သည်။ သို့ရာတွင် ကိုသက်ခိုင်၏ မျက်နှာက အထူးတည်ကြည့်ဖြေးမျက်လုံးများက တစ်နေရာသို့ သေးကြည့်နေ၏။

မောင်စောနောင်က ကိုသက်ခိုင် ကြည့်ရာသို့ လိုက်ကြည့်မိရာမှ ကိုသက်ခိုင် ဘာကို မြင်သည်ကို တွေ့ရသောကြောင့် အသာ ရယ်မောပြီး ဆိုသည်။

“အဲဒီမှာလည်း ဆရာအချစ်တော် ဘာဘက္ဗိုနဲ့ ဘောသာတို့ပဲ ဆရာ၊ ကိုင်း... လာ သွားနှုတ်ဆက်ကြရအောင်”

အမှန်ပင် ထိုနေရာ၌ ကြီးမားလှသော ဘီလူးရုပ်တူကြီးနှစ်ခု ရှိနေသည်။

မောင်စောနောင်နှင့် ကိုသက်ခိုင်တို့က ရုပ်တူကြီးနှစ်ခုနားသို့ ချဉ်းကပ် သွားကြ၏။

ရုပ်တူနှစ်ခုမှာ ဘီလူးရုပ်များ ဖြစ်ကြောင်းမှ ပိဿာသေးသည်။ သို့ရာ တွင် အိုတေများမှာ ဆွေးမြည့်လျက် ကွာကျပြီး ရှိနေ၏။ အတွင်းသား ရှုံးပောင်းအတ်များက ပေါ်နေသည်။ ရာသီဥက္ကာဏ်ကြောင့် ရုပ်တူနှစ်ခုလုံး၏ အရောင်အဆင်းကား ညီမည်းနှင်းမောင်နေ၏။ အုတ်ကြား အိုတေကြားတို့ တွင် မြက်နှင့် သစ်ပင်းယ်တို့ အမြစ်တွယ်ကပ် မိပေါ်က်နေကြ၏။

ပြုပြင်သွေမရှိဘဲ စွမ်းပစ် မေ့လျောထားခြင်း ခံရသော ရုပ်တူနှစ်ခုပေ တည်း။ ဤသို့ ပြုပြင်သွေ မရှိဘဲ စွမ်းပစ် မေ့လျောထားခြင်း ခံရ၍ အရောင် အဆင်း ညီမည်းနှင်းမောင်နေသောကြောင့်ပင် ဤသို့လူးရုပ်တူ နှစ်ခုတွင် ပိုမို၍ အသက်ဝင်နေသည်။ အသက်ဝင်နေသည် ဆိုရသော်လည်း ကြောက်မက ဖွယ်ရာမှ မရှိ။ အထိုးကျွန်းဘဝကို ပြနေကြသည်။ ဆိတ်သွေးစွာ ရှိနေကြသည်။ ကရဏာနှင့် မေတ္တာတရားကို တောင်းခံနေကြသည်။

လက်ယာဘာက်ရှိ ဘာဘက္ဗိုနေ၏ ရုပ်တူဟု အမှတ်သညာဖြူရသော အုတ်ပဲ အစုအဝေးကို ကိုသက်ခိုင်က ယုယ်ကြင်နာဘာ လက်ဖြင့် ပွတ်သပ်ရင်း ကြည့်နေခိုက် မောင်စောနောင်က ဝေဖို့သည်။

ကမ္မာကျိန်ကျယ်သရွေဝယ်

၁၉

“ဟို... အဝေးမှာ ဘုရားကတော့ ချွေးချွေးတင်တင်းဝင်းနဲ့ ရှိနေတယ်။ မဆီမဆိုင် ဒီနေရာမှာကတော့ ဘုရားဒကာခများတွေ ဆင်းဆင်းရဲရဲ မျက်နှာ ငယ်ငယ်နဲ့ နေကြရရှာပါတယ်၊ ဒါလည်း သိကြားမင်းက ဒက်ခတ်ထားလိုပဲ ထင်ပါတယ်နော်... ဆရာ”

“ဒါပေမဲ့ မောင်စောနှောင်၊ ဘောသောနဲ့ ဘောကျော်ဟာ ဘုရား ဒါယကာတွေမှ မဖြစ်ခဲ့ရှုရတဲ့ လူဖြစ်ကြမှသာ ဘုရားဒါယကာ ဖြစ်ခဲ့ကြရတာ၊ ဘောကျော်... ဘောသော ဘဝတုန်းကတော့ အနုညာတွေမို့ တည်ခဲ့တဲ့ ဘုရားကိုတောင် မောင်စောနှောင် ပြောသလိုပဲ သိကြားမင်းက မိတိအာဏာ သုံးပြီး ပျက်သီးခဲ့သေးတယ် မဟုတ်လား၊ အဲ... ဘောကျော်နဲ့ ဘောသောဟာ ဘုရားဒါယကာတွေ မဟုတ်ပေမယ့် မြှေသလွန်တော်ရဲ့ မူလပိုင်ရှင်အစစ်တွေလို့ တော့ ခေါ်ရမယ်”

မောင်စောနှောင်က ကိုသက်ခိုင်သည် အဘယ်ကြောင့် ဤအား ဘောကျော်နဲ့ ဘောသောတို့အပေါ် စိတ်ဝင်စားနေရပါသနည်းဟု သိလိုသည်။ သိလိုခြင်းကိုလည်း ဟန်မဆောင့်ဘဲ တိုက်ရှိက်မေး၏။

“ဆရာက ဘာလို့ ဒီလောက်တောင် ဘောကျော်နဲ့ ဘောသောကို စိတ်ဝင်စားနေတာလဲ၊ ဒီဒွှောရို ပုံပြင်တွေကိုကော တကယ့် အဖြစ်အပျက်တွေ လို့ ဆရာက ယုံနေလို့လား”

ကိုသက်ခိုင်က တွေးခေါ် မြှေးမြှင်စွာ ပြီးလိုက်၏။

“ယုံသလား... ဆိတ္တဲ့ စကားကို ဆရာ ဘယ်လို ဖြေရမလဲ မသိဘူး၊ ဒေါ်ရှိပုံပြင် ဆိတာတွေမှာ ဒေါ်ရှိပုံပြင်သန်ဆန်ပဲ ယုံချင်သူမှ ယုံနိုင်စရာ အကြောင်းတွေ ပါနေရှိးပဲ၊ ဒါပေမဲ့ ဒီအကြောင်းအရာတွေထဲမှာ သိမ်းမွှေ့တဲ့ ဖုံးကွယ်ခြင်းစနစ်နဲ့ သွယ်စိုက်သရှိဖော်ထားတဲ့ သစ္ာတရားတွေဟာ ပါပဲ နေတတ်တယ်”

“ဘယ်လိုလဲ ဆရာ”

“ဥပမာ... ဘောကျော်နဲ့ ဘောသောရဲ့ အတ်လမ်းကိုပဲ ကြည့်ကြရအောင်၊ မြှေသလွန်တော်ဟာ ဘယ်ရှူထောင့်ကနေ ကြည့်ကြည့် သူတို့ရဲ့ အပိုင် ပစ္စည်းပဲ၊ သူတို့ရဲ့ အပိုင်ပစ္စည်းမို့ သူ့ခများများလည်း မြတ်နီးစုံမက်လွှဲပြီး ရင်မှာ အထွက်အမြတ် ထားခဲ့ကြရရှာပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ သိကြားမင်းက ဝင်စွက် လိုက်တယ်လေ၊ ခများတွေဟာ ပိုင်ရက်နဲ့ မဆိုင်ရဘဲ လက်လွှတ်ခဲ့ကြရရှာ

တယ်၊ အရှုံးပေးခဲ့ရရှာတယ်၊ ဝေးရာ ပြေးခဲ့ရရှာတယ်၊ ဒါကြောင့်လည်း စိတ်ထိခိုက်ခဲ့ရရှာတယ်၊ ရင်နှင့်ခဲ့ရရှာတယ်၊ မောက်ဆုံး ရင်ကဲခဲ့ရရှာတယ်၊ မောင်စောနောင်... လူဘဝနဲ့ လူလောကမှာ သိကြားမင်းတွေ အများကြီး ရှိတယ်၊ ဘောကျို့နဲ့ ဘောသောလို ခမျာတွေလည်း အများကြီး ရှိတယ်၊ ဆရာနဲ့ မောင်စောနောင်တို့တောင် ဘောကျို့နဲ့ ဘောသော မဟုတ်ခဲ့ဘူး... မဟုတ်ဘူး... မဟုတ်လိမ့်ဘူးလို ရဲ့ကြီး မပြောစုပါဘူး မောင်စောနောင်”

မြို့သလွန်စေတီ ကုန်းတော်ပေါ်၌တွန်းကကဲ့သို့ပင် ကိုသက်ခိုင်၏ စကားသည် မောင်စောနောင်၏ အသည်းနှင့်လုံးမှ လျှို့ဝှက်ချက် တစ်နေရာရာ ကို တိုက်ရှိက် ထိခိုက်သွားဟန်တူသည်။ သူငယ်၏ သဏ္ဌာန်သည် သိသောသာ တုန်လှပ်သွား၏။ ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ပြောင်တစ်ပင်၊ လက်ပဲတစ်ပင်နှင့် အခြား သစ်ပင် တစ်ပင် နှစ်ပင်မှစွဲ၍ လူသူလေးပါး တစ်စုံတစ်ဦးမျှ မရှိဖွေ့ဗြို့ သိလျက် နှင့် သူငယ်၏ ခေါင်းသည် ပဲ ယာ တိမ်းနဲ့ပြီး ဟိုဟိုသည်သည် ကြည့်၏။ ထိမောက် ကိုသက်ခိုင်၏ မျက်နှာကို စွေ့စွေ့ကြည့်သည်။ သူ ဖြင့်ရသည့်မှာ ကိုသက်ခိုင်၏ တည်းပြုခြင်းသော မျက်နှာနှင့် အေးချမ်းသော မျက်လုံးများကို သာတည်း။

မောင်စောနောင်သည် ရုတ်တရာ် ရယ်လိုက်၏။

“ဟား ဟား ဟား... ဆရာက သိပိုစိတ်ကုးယဉ်တာပဲ၊ ဒါကြောင့် လည်း ဆရာကို ဝေဖော်ကြတာပဲ၊ စိတ်မဆိုးနဲ့မော် ဆရာ”

“ပြောပါလေ”

“ဆရာကို သူတို့က ဝေဖော်ကြတယ်၊ ဆရာဟာ တဗ္ဗာသိလိ ကုံကော်နဲ့ သင်းနေတဲ့ ပညာတတ် လူတန်းစားဘွဲ့ ပေးလို့လည်း အများကြီး မွေးပါသေးတယ်၊ ပညာတတ် လူတန်းစားဘွဲ့ ပေးလို့လည်း အများကြီး ကျေးဇူးတင်ပါတယ်၊ ဘာဖြစ်လို့လဲ ဆိုတော့ ပညာတတ်အောင် အများကြီး ကြိုးစားခဲ့ရတာကိုး၊ အင်း... စိတ်ကုး ယဉ် စာရေးဆရာ ဆိုလိုလည်း စိတ်မဆိုးပါဘူး၊ လောဘ... ဒေါသ... မောဟ ဆိုတဲ့ အပိုမြာတွေကို ဝိမှာလို့မြင်၊ တော်လှန်ရေး ဆိုတဲ့ အပြုလှပ်ငန်းကို

ကိုသက်ခိုင်က လိုက်လွှာ ရပ်ပြီးမှ ဖြေ၏။

“ရှုန်ကုန်း လမ်းကြိုလမ်းကြား အရက်ဆိုင်က သေရည်နဲ့ထက်စာရင် တော့ တဗ္ဗာသိလိ ကုံကော်နဲ့က အများကြီး မွေးပါသေးတယ်၊ ပညာတတ် လူတန်းစားဘွဲ့ ပေးလို့လည်း အများကြီး ကျေးဇူးတင်ပါတယ်၊ ဘာဖြစ်လို့လဲ ဆိုတော့ ပညာတတ်အောင် အများကြီး ကြိုးစားခဲ့ရတာကိုး၊ အင်း... စိတ်ကုး ယဉ် စာရေးဆရာ ဆိုလိုလည်း စိတ်မဆိုးပါဘူး၊ လောဘ... ဒေါသ... မောဟ ဆိုတဲ့ အပိုမြာတွေကို ဝိမှာလို့မြင်၊ တော်လှန်ရေး ဆိုတဲ့ အပြုလှပ်ငန်းကို

ကမ္မာကုန်ကျယ်သရွေဝယ်

၉၁

ချေမှန်းရေး ဆိုတဲ့ အဖျက်လုပ်ငန်းလို့ အစီပွာယ်ကောက်၊ အမှန်းတရားကို ဘဝအင်အားလို့ ယူ၊ သည်းခံခွင့်လွှတ်ခြင်းကို ပျော်ဆုံးမှုလို့ အနက်ဖွံ့ဗုံး၊ အဓမ္မ အထွေထွေကို မမှုလို့ ကိုးကွယ်နေကြတဲ့ တိုးတက်ပါတယ် ဆိုတဲ့ ရုပ်ကြမ်းဝါဒ စာရေးဆရာအဖြစ်ထက်တော့ မေတ္တာတရားရဲ့လောက်၊ က လုပမ္မ အထွေထွေ မှာ စိတ်ကူးယဉ်နေရတဲ့ စိတ်ကူးယဉ် စာရေးဆရာဘဝကို ဆရာတော့ လုလှကြီး ဂုဏ်ယူပြီး လက်ခံတယ် မောင်စောနောင်”

မောင်စောနောင်ခမျာမှာ မှားယွင်းသော ထိုးစစ်ကို မြှောမိသည့် စစ်သူကြီးပမာ အရွက်ကြောင်ကြောင် ဖြစ်သွားရှာသည်။

ကိုသက်ခိုင်က မောင်စောနောင်၏ ပခုံးကို ပုတ်လိုက်ပြီး သတိပေးသည်။

“ကဲ.. မောင်စောနောင်၊ ဘောကျုံး ဘောသော့ သူတို့နှစ်မဟာ မသေမီ နယ်ခွဲပြီး သေလို့ ဘဝသစ် ရောက်ကြတော့လည်း ကွဲကြရပြန်သတဲ့၊ မကျွေး ရွှေဖြူတော်ကြီးနဲ့ ဟိုမှာဘက် မောင်စောနောင်တို့ မင့်ဆရာ ကိုထွန်းငွေ ခေါ် မောင်ညီမြိုင်းတို့ နေရာကိုလည်း ကင်းချောင်းက နယ်နိမိတ်သတ် ခွဲခြား ထားတယ်၊ ကင်းချောင်းကို မဖြင့်ဝေတို့ရဲ့ မောင်တော်ကား မဖြတ်နိုင်ဘူး၊ မဖြတ်နိုင်လို့ ခြေကျင်လည်း မလာကြပါဘူး၊ သူတို့ မလာနိုင် မလာချင်တဲ့ အရပ်ကိုး၊ ဒီတော့ ဆရာနဲ့ မောင်စောနောင်တို့ကဲ့ ဘောကျုံးနဲ့ ဘောသော အဖြစ်နဲ့ ကင်းချောင်းကို ဖြတ်ပြီးကြနိုင်လား၊ ဟိုဘက်ကျမှ တိုညီအစ်ကို ဆက်ရန်ဖြစ်ကြရအောင်လား”

မောင်စောနောင်က သူ့ကိုယ်သူ ကောင်းကောင်းကြီး အငိုက်မိခံလိုက် ရာသည်ဟု ယူဆသည်။ သူ့ထက် အသက်ကြီး၍ သူ့ထက် အထွေအကြံများပြီး သူ့ထက် ပညာတတ်သူတစ်ဦးကို သွားစမိသောကြောင့် ခံလိုက်ရသည်ဟု မကျွေမချဲ့ဗျား မှတ်ဆုံးကိုမြို့က်မိသည်။

သို့ရာတွင် ဆရာကိုထွန်းငွေ ခေါ် မောင်ညီမြိုင်း ရှိသေးသည်။ ထို အခါကျမှ... ထိုအခါကျမှ... ”

မောင်စောနောင်က သူ့စက်ဘီးကို သူ ထမ်း၍ ရှုံးမှ သွားသည်။ ကိုသက်ခိုင်က နောက်မှ လိုက်၏။

ကင်းချောင်းကို ကုံးလိုက်ကြ၏။

ယ

တရာ့သီလ်ဘန်းနိုင်

ကင်းချောင်းတစ်ဖက်မှ လူနေအိမ်စုတို့သည် မကျွေးချေမြို့တော်၏
နေပါဒ်လက္ခဏာများကို ပြည့်ဝစွာ ဖော်နော်၏။

တိုက်တာအိမ်ကြီးတို့ မရှိဘဲ တဲ့တို့သာ များ၏။ လူတို့ကား...
မိန်းမသားတို့က ထားရင်ရှားထားသည်၊ အကျိုမဝတ်။ ယောကုံးတို့က ကိုယ်
အထက်ပိုင်းဗလာ၊ ပုဆိုး ညီညီညွှန်ညစ်တို့ကိုမဲ စည်းထားကြ၏။

နံပိန်း၍ အမွှားမြောက်သော ခွေးဝင်စားများကို တွေ့ရသည်။ လွတ်လပ်
စွာ အစာ ကောက်စားနေသော ကြက်ဖာ၊ ကြက်မ၊ ကြက်ငယ်များကို မြင်ရ
သည်။ ပူဇားကို၍ ရေခိုးသော ရာသီကို မကျေနှပ်ရကောင်းမှန်း မသိ။ ပျင်းတိ
ပျင်းတွဲ လမ်းလျှောက်နေသော ဘဲအချို့ကို မြင်ရ၏။ ဝက်ပေါ်က်စတစ်ကောင်
က မြောင်းဘေး ချုံရိပ်တွင် မိန်းအိပ်ငါ်နေရာမှ ကိုသက်ခိုင်တို့ကို မျက်လုံး
တစ်ချက် ဖွင့်ကြည့်သည်။ ထိုမှာက် ပြန်မိန်းအိပ်ငါ်လေ၏။

အိမ်အချို့က မြစ်ကမ်းနှုံးတွင် မြစ်ကို ကျော့ခိုင်းလျက် တည်နော်၏။
အိမ်အချို့ကား အတွင်းပိုင်း၌ ရှိနော်၏။

အတွင်းပိုင်း၌ ခြီးဝင်းတစ်ခုတွင်းမှ မကြီး မငယ် သက်ငယ်မိုး၊
ထရုကာ ခြေတံရည် အိမ်တစ်လုံးအီသို့ မောင်စောနောင်က ကိုသက်ခိုင်ကို
ခေါ်သွားသည်။

အိမ်အောက်၌ သစ်တုံးကို ထွင်းထားသော ခွက်ရှည်တစ်ခုအတွင်း၌
ဆန်ကွဲ၊ ဖွဲ့နှုန်း၊ ထမင်းရည်နှင့် ဟင်းသီးဟင်းရွက် အကြွင်းအကျိုးများကို
ရောစပ် နယ်နေရာမှ ရူရွှယ်တစ်ဦးသည် ကိုသက်ခိုင်တို့ကို သမင်လည်ပြန်
လှည့်ကြည့်၏။

“ဟောကောင်ကြီး... ထွန်းငွေ၊ မောင်ညီမြိုင်း”

ကိုသက်ခိုင်က ဝမ်းသာအားရွှာ လျမ်းခေါ် နှုတ်ဆက်သည်။

အကောင်ကြီး ထွန်းငွေ ခေါ် မောင်ညီမြိုင်းက အုံအားသင့်သွားသည်။
ထိုမှာက် သူ့လက်များကို လျင်မြန်စွာ ပွတ်ပြီး ခါလိုက်၏။ လက်များ၌
ကျွန်းသမျှသော အရည်အချွဲ အဖတ်များ စင်အောင် ပုဆိုးနှင့် သုတ်ပစ်လိုက်၏။
လက်ဖဝါးများကို တင်ပါး၌ သုတ်ရင်း တုံ့ပြန် နှုတ်ဆက်သည်။

“ဟောကောင်... သက်ခိုင်၊ အေး... မင်း လာမယ်ဆိုတာ ငါ
သီသားပါ၊ ငါ ဘဲသားဟင်း ချက်ကျွေးမယ်ကွဲ”

ကမ္မာကုန်ကျယ်သရွဝယ်

88

ထွန်းငွေ၏ အောက်ပိုင်း၌ ပုံဆိုးတိုတိ ဆီးထားသည်။ အထက်ပိုင်း၌ အကျိုးမရှိ၊ အကျိုးမရှိသောကြောင့် ပေါ်ထင်သော နဲ့ရှိ၊ မဆူဖြိုးသော်လည်း စုတုတု ငောက်ဖော် ဝမ်းခိုက်၊ ပိန်ကပ်ကပ် ရင်ဘတ်၊ အထင်းသား မြင်နိုင်သော ပုံးကော်လာအရှိုး၊ လည်ပင်းရည်ရည်မှ ပြေားထွက်နေသော စလုတ်အားလုံးကို မြင်နိုင်၏။

ဆံပင်ဖိုလ်ကောက ရှည်၍ ညျဉ်းသိုးသိုး ဖြစ်နေသည်။ ရှုတ်ခမ်းနှင့်
မှတ်ဆိတ်မွေးများက မသန်သော်လည်း မရိုတ် မနှုတ်သောကြောင့် စတ်ပြတ်ပြတ်
ကျိုးကျကျ ငါးကိုတောက်တောက် ပြုထွက်နေ၏။

အနိမ်သွေး သွင်ပြင်လက္ခဏာအပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံအပ်သည့် အရပ် မရှည်တရှည် လက်ပြင်ကုန်းကုန်းနှင့် ထွန်းစွဲ ၏ အောင်သိမ်းသည် တောက်ပ ပြီးဆုံးသွေး မျက်လုံး မျက်နှာတို့နှင့် ကိုသက်ခိုင်ကို ထိုးကြပြီး နေရာထိုင်ခင်း ပေး၏။

နေရာထိုင်ခင်း ပေးသည့်ဆို၍ အထူးနေရာထိုင်ခင်းကား မဟုတ်။

အိမ်အောက်ထပ်ပွဲ ကွပ်ပျစ်တစ်လုံး ရှိသည်။ ကွပ်ပျစ်၏ အဆင်းကား ဝါးကြမ်းများ ဖြစ်ပြီး အထိုင်ခံရဖော် များသောကြောင့် အရောင်ဆီ တင်ပွတ် ထားဘိအလှား ဝါဝင်းပြောင်လက်နေသည်။

ပထမသော် တွန်းငြေသည် နှီးချောဖျာစ် တစ်ချပ်ကို ယူလိုက်သော် သည်။ သို့ရာတွင် နှီးချောဖျာစ်မှာ မည်းပေည့်တူးနေ၏။ တွန်းငြေသည် စေတနာကောင်းစွာနှင့် ဖျာစ်ကို ကွပ်ပျော်ခြေတိုင်း၌ ရိုက်ခါလေရာ ဖုန်းစီးလုလှ တွက်၍ နာခေါင်းများကို လာကလိသည်။ ကိုသက်ခိုင်က အချိန်မဲ့ နာခေါင်း ကို လက်ကိုင်ပဝါနှင့် ပိတ်မိသောကြောင့် ဘာမျှ မဖြစ်သော်လည်း တွန်းငြေ နှင့် မောင်စောနာင်တို့မှာ ပြိုင်တူ ချေကြရ၏။

တွန်းငြေသည့် ဖျာကို မြေကြီးပေါ်သို့ လွင်ပစ်လိုက်ပြီး ရယ်၍
ပြော၏။

“ဒီအတိုင်းပဲ ထိုင်တော့ကြာ၊ အင်းက ပြောင်နေသားပဲ၊ ဖျာပေါ်
ထိုင်ရင် ကြမ်းပိုးအထိုးခံနေရှိုးမယ်”

ကိုသက်ခိုင်က ကွပ်ပျစ်ထက် ထိုင်လိုက်၏။ မောင်ဘေးနောင်ကမူခွင့်တောင်းသည်။

89

တရာ့သိပ်ဘဏ်

“ဆရာတိုးသက်ခိုင်ရော... ဆရာတိုးထွန်းမြေရော ကျွန်တော့ ခွင့်ပြည့်း၊
အမြဲပြန်းမယ်”

ထွန်းငြေကသာ ပြန်မေးသည်။

“හා... ප්‍රියිටෙකුමදියුලායා! වගායේලා වාචාලා ප්‍රියියේලා”

“ပြန်လာခဲ့ပါမယ် ဆရာ၊ အခု အဖောက် ထမင်းကျွေးချိန် ရောက်နေလို့၊ သော်... ဦးသက်နိုင် ကျွန်ုပ်တော် အမိဘက်လည်း လာလည်ပါဦး၊ နီးနီးလေးပါ”

“အေး အေး... မောင်စောနှင့်၊ ဆရာ လာဖြစ်အောင် လာနဲပါ၏
မယ်”

မောင်စောနှင့် ထွက်သွားသောအဲ ကိုသက်ခိုင်က ထွန်းငွေကို
မေးသည်။

“ແບບໃນ... ເມັດນີ້ມີຄືດ: ລາ ມັດ: ກີ ເມັດເຕັກເພົວມົງກ ຂອງ
ຕົບໂລກຕົວ ດີ ພະຍິບປິດຫຸ້ນໆ ວິໄລ... ມັດ: ລາ ພະຍິບປິດຫຸ້ນໆ”

“မဟုတ်ပါဘူးဘာ၊ ငါက အင်တာ(ဥပစာတန်း)မှ မအောင်တာ၊ သူကလည်း အင်တာ ဆက်ကျနေတဲ့လူ၊ ဘယ်လို စာပြေးပေးနိုင်မှာလဲ၊ ဆရာ လို သူ ခေါ်တာက ဟီး ဟီး... အဟဲ... ဟိုဟာကြီးတွေမကြာ့”

ကုပ်ပျစ် ခေါင်းရင်း၌ မှတ်လုံးတိုင် ခြေထောက်တပ် စားရှုံးဟောင်း တစ်ခု ရှိသည်။ ခြေထောက်တပ်ဖက်မှာ ကျိုး၍ တိဇ္ဇန်သောကြောင့် အုတ်ခဲ ခုထားရ၏။ စားပွဲထက်၌ ဖုန်တက်ဇ္ဇန်သော စာအုပ်ပုံတစ်ပုံ ရှိသည်။

ကိုသက်ခိုင်သည့် နေရာမှတ၍ စာအပ်များကို ကြည့်မိသည်။ ကြည့်
မိသည့်ခက္ခာ ဤစာအပ်များမှာ ထွန်းငွေ တူဗျာသိုလ်ကျောင်းသားဘဝ ရှိစဉ်
ကတည်းက ကိုးကွယ်ထားသော ကျမ်းများ ဖြစ်ပြောင်း ကိုသက်ခိုင် မှတ်မိ
သည်။

‘ჭို-အိုင်-လိန်’၏ လက်ရွေးစင်ကျမ်းများ၊ စတာလင်၏ လိန်
စာအုပ်၊ ဂုဏ္ဍာက်နှီး၏ ကွန်မြှုဖွစ်ကောင်းပြစ်နည်း၊ နိသာရည်း၊ ကား(လ်)မတ်(စံ)
၏ ကက်ပိတယ်(လ်)ကျမ်းကြီး၊ အိန်ဂျာယ်(လ်)၏ အင်တိဂျူရို့စ်းစာအုပ်နှင့်
သိပ္ပါနည်းကျွန်း၊ စိတ်ကူးယဉ် ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒကျမ်း၊ ကောက်၏ အမေဝဇ္ဈာ၊
မတ်အိုင်ကလောဆရိ ခေါ် မတ်(စံ)ဝါဒ ဝေါဟာရ အဖွင့်ကျမ်း စသည် လက်ပဲ
ပိဋကတ်တို့ပေတည်း။

ကန္တာကုန်ကျယ်သရွေ့ဝယ်

၃

ယခင်က ဤကျမ်းကြီး၊ ဤစာအုပ်ကြီးတို့သည် ထွန်းငွေ၏ ပြည်
ကျောင်းဆောင်အန်းတွင်း၌ ခုတင် ခေါင်းရင်းတွင် ခံသွားစွာ စံနေခဲ့ပါး၏။
ယခုမှာ မြေပြင်ထက် ခြေတစ်ဖက်ကျိုးနေသော စားပွဲပေါ်တွင် သိမ်းယံ့စွာ
အိမ်နိမ့်စံနေတော်မူရ၏။

ကိုသက်ခိုင်သည် ကွပ်ပျော်၌ ပြန်ထိုင်ရင်း မေး၏။

“မင်းကွာ... ဒီစာအုပ်တွေကို ဒီလိပ် ပစ်စလက်ခတ် ထားရသလား”

ထွန်းငွေက ကိုသက်ခိုင်ကို ပြုးစိတ် ကြည့်နေပြီးမှ ပြန်မေး၏။

“ဘာလ... မင်းက ဝမ်းနည်းနေလိုလား၊ မင်း ဂဲးနည်းတယ်ဆိုတာ
ငါ ယုံလိုက်ရမလား”

“မယ့်ချင် အေပါ သူငယ်ချင်းရာ၊ ဒါပေမဲ့ စာအုပ်ဟာ စာအုပ်ပေါ့၊
ရိုရိုသေသေမော့ ထားသင့်ပါတယ်”

“ဟကောင်ရ... ရိုသေလို ဒီလို ထားတာပေါ့၊ မတ်(စီ)ပါဒဆိုတာ
ဟာ မြေကြိုးနဲ့ နီးစပ်ရတယ်၊ ဒါကြောင့်မို့လည်း ငါက ဒီစာအုပ်တွေကို
အိမ်ပေါ် မထားဘဲ မြေကြိုးပေါ်မှာ ချထားတာ၊ နီးထက် ဂုဏ်ပြန်လုံး ရိုသေနည်း
ရိုသေးသလား”

ထွန်းငွေက အလွန်ရိုးသုတေသန မျက်နှာထား၊ လေသံတို့နှင့် ဖြေသည်။
သူ့မျက်လုံးများကမူ ရယ်မောနေကြ၏။

“အေးလေ... ထားပါတော့၊ အဲဒါနဲ့ မင်းကို မောင်စောနောင်က
ဆရာလို ခေါ်တာနဲ့ ဘာဆိုင်လိုလဲ”

“ဆိုင်ပါသော်ကော... မောင်စောနောင်နဲ့ သူ့ကောင်လေးတွေက
ဒီစာအုပ်ကြိုးတွေ လာလာငှားတယ်၊ နားမလည်ရင် ငါနဲ့ အဲ ဟိုသင်း...
လာလာဆွေးနွေးသပေါ်ကွာ၊ မင်းလည်း ငါအကျို့ သိသားပဲ၊ အဲဒါမျိုး ပြောရရင်
ပါးစပ်ထဲက အမြှုပ်စီအောင် ပြောချင်တာမျိုး၊ မဟုတ်လား၊ အဲဒါနဲ့ မောင်စောနောင်
နဲ့ သူ့ကောင်လေးတွေက ငါကို ဆရာ ခေါ်ကြတယ်”

ကိုသက်ခိုင်က ထွန်းငွေကို အကဲခတ်ကြည့်သည်။ ထွန်းငွေ၏
မျက်လုံးများက ရယ်နေကြသည်။ မျက်နှာကမူ တည်နေ၏။ ဝိန်ကပ်သော
သူ့ရင်ဘတ်များကမူ နိမ့်လိုက် မြင့်လိုက် ရိုနေသည်။ နိတ်တွင်း၌ ကျိုတ်ရယ်နေ
သလော့၊ ငိုနေသလော့ မသိ။ ထွန်းငွေကို ငိုနေသလော့... ရယ်နေသလော့...

၉၅

တွေ့ဆုံးလိုက်နိုင်

အဟုတ် ပြောနေသလော... အောက်ပြောင်နေသလောဟု အကဲခတ်ရ ခက်မှန်း
ဟိုစဉ်ကတည်းက ကိုသက်ခိုင် သီဖြီးဖြစ်သည်၊ သို့မဟုတ် မသီဖြီး ဖြစ်၏။

“မင်းကကော... အဲဒါတွေ ဆက်ပြောနေတာ ယုံသေးလို့လား”

ထွန်းငွေက ကိုသက်ခိုင်ကို ဖျော်ခဲ့ ပြန်ကြည့်သည်။ ဤမျက်လုံးတို့
ကမူ မရယ်၊ မဖြူး၊ တင်းသည်။

“သက်ခိုင်ရာ... တွေ့ဆုံးလိုက လက်ဝံသမားထွေအနက် လေဘာ
အီမိုကရေးရှင်းနဲ့ အင်မိုင်ကရေးရှင်း (တစ်ပြည့်မှ တစ်ပြည့် အလုပ်သမား
ဝင်ခွင့် ထွက်ခွင့်)တွေ့နဲ့ ပတ်သက်ပြီး အမျိုးသားအချုပ်အခြား အာဏာပိုင်ခွင့်နဲ့
လွတ်လပ်စွာ ရပ်တည်ခွင့်ကို နိုင်ငံငွယ်တွေ ထိခိုက်နိုင်တယ်လို့ စပြောမိတာ
ငါပဲ မဟုတ်လား၊ အဲဒါမြှောင့်လည်း ငါကို ကျော်းမြှောင်းသော လူမျိုးရေး
အမြင် ရှိတယ်၊ ကမ္မာ့ဆိုရယ်လစ်အရေးထက် အမျိုးသားရေး ဦးထိပ်ပန်ဆင်
သူ... စသဖြင့် ဂိုင်းအပ်ကြတာ မှတ်မိသေးလား၊ အင်းလေ... မင်း မှတ်မိ
ပါတယ်”

“ဟုတ်ပါတယ်၊ မှတ်မိပါတယ်၊ ပြည့်နဲ့ တကောင်း ကျောင်းဆောင်
ကြားက မြှောက်ခင်းပေါ်မှာ... မင်း ငါနဲ့ အေးဝင်းကို ပြောပြတာလေ၊ ငါရေး...
အေးဝင်းရေး ကောင်းကောင်းမှတ်မိပါတယ်၊ အင်းလေ... အဲဒါနဲ့ ငါ မေးတာ
က ဘာဆိုင်လို့လဲ”

“ဆိုင်လို့ပေါ့ကွာ၊ မင်းက ယုံသေးသလားလို့ မေးလိုပါ၊ မေးစရာ
မလိုပါဘူး၊ အေး... လာဆွေးနေးရင်တော့ လျောက်ပြောတာပေါ့ကွာ၊ ငါ
တန်ခို့ခဲ့ပါကောလား၊ အကျင့်က ပါနေတယ်လို့ တို့ဆရာပေရာကြီးတွေကလည်း
အကျင့်ပါလို့ ပြောကြတာပဲ၊ ငါလည်း ပါခွင့် ရှိတာပေါ့၊ အဟီး...”

ထွန်းငွေ၏ မျက်လုံးများက ပြန်လည်ရယ်ပြီးလာကြသည်။ ပိဋကပ်
သော ရင်ဘတ်ကလည်း နိမ့်တဲ့ မြိုင်တဲ့ ပြန်ဖြစ်လာ၏။

ကိုသက်ခိုင်က ဝမ်းနည်း စိတ်ပျက်စွာ ခေါင်းကို ခါသည်။ သူ၊
မျက်လုံးများက ခြေတစ်ဖက်ကျိုးနေသော စားပွဲထက်မှ လက်ဝံကျမ်းများဆို
ရောက်သွား၏။ အိန်ကျယ်၏ သီပွဲနည်းကျွန်း စိတ်ကူးယဉ်း ဆိုရှုယ်လစ်ဝါဒကျမ်း
ကို သွားသတိရသည်။ ဆိုရှုယ်လစ်ဝါဒရှေ့မှ သီပွဲနည်းကျး... ဟူသည်နှင့်
စိတ်ကူးယဉ်းဟူသော နာမဝိသောနများကို အမှတ်ရမိ၏။ အိန်ကျယ်သာ အသက်
ရှင်နေသေးလျှင်မှ မြန်မာကွန်မြှော်များကို ကြည့်၍ နာမဝိသောနတစ်လုံး

ကမ္မဘာရှိကျယ်သရွေဝယ်

၅၈

တိုးဖို့ရန် သေချာသည်။ ထိုနာမဝိသေသနကား သူငယ်နာစီတ္ထာဟူ၍ ဖြစ်မည် မှာ သေချာ၏။

ထွန်းငွေက နေရာမှထပြီး မိတ်ခေါ်သည်။

“ဒါတွေ ထားစမ်းပါကျာ၊ မင်းကို ငါ လိုက်ပြစ်ရာ ရှိတယ်၊ ဆင်စယ် နှင့်ပေါ်က ကထိကကြီးကို ငါရဲ့ ရပ်ဝတ္ထု ပတ်ဝန်းကျင်ဆီ မိတ်ခေါ်တယ်၊ ကြွပါ ကြွပါ...”

ထွန်းငွေ မိတ်ခေါ်သည့်အတိုင်း ဆင်စယ်နှင့်တော်ပေါ်မှာ ကထိကကြီး ဦးသက်ခိုင်သည် ကြွသည်။

ဆံပင်ရည်ရည်၊ ညျဉ်းသိုးသိုးနှင့် ထွန်းငွေက လက်ပြင်ကုန်းကလေး နှင့် ရှေ့မှ ကြွနှင့်၏။

ထွန်းငွေ၏ အိမ်မှာ မကြီး မငယ် ဖြစ်သကဲ့သို့ ခြေမှာလည်း မကျယ် မကျဉ်း ဖြစ်သည်။ ခြေတွင်း၌ ကြက်ဖာ၊ ကြက်မ၊ ကြက်ပေါက်စများ ရှိမှာကြ၏။ ကြက်ချေးနှင့်များကလည်း ကြိုင်နေ၊ လှိုင်နေ၏။

ခြေနာက်ပိုင်းတွင် ရေကန်ငယ်တစ်ခု ရှိသည်။ ရေကန်သည် ချောင်းနှင့် ဆက်လျက်ရှိ၏။ ရေကန်တွင်း၌ ရေသည် ရှိသည်ဆိုရှိခဲ့သူ ရှိသူများလည်း ညျို့ပုပ်နောက်ကျိုနောက်သည်။ ဤညျို့ပုပ် နောက်ကျိုနောက် ရေတို့ဝိုင်ထက် ဆယ်ကောင်မျှသော ဘဲညီး၊ ဘဲပြာ၊ ဘဲဖြူတို့က ခေါင်းင့်လိုက် အမြီးနှင့်လိုက်၊ တောင်ပံ့ခတ်လိုက်နှင့် ပျော်ပါးစံပယ်နေကြသည်။

ကန်ရောစ် ညွှန်များထောက်၌ ဝက်ငါးကောင်ခန့် လူးလှို့မှုနေကြသည်။ ထွန်းငွေကို မြင်သော ညွှန်တွင်းမှ ဝက်သိုးကြီးတစ်ကောင်သည် အမြီးနှင့်၍ ပြေားကပ်လာသည်။ သူသည် နာခေါင်းကြီး ပွဲဖွဲ့စွဲလုပ်ပြီး အနဲ့ခံ နေ၏။ ထိုနာက် တအိအိ တကျိုကျို အော်ပြီး ထွန်းငွေ၏ လက်များကို လျှက်၏။

ထွန်းငွေသည် အဖြူနှင့် အနီးကျားအပ်သော ထိုဝက်သိုးကြီးကို ချုစ်ခင်ယုယွာ ပွဲတ်သပ်ပြီး မေး၏။

“အေား... စတာလင်ကြီး၊ စားစရာ အနဲ့ရရင် နင် ထိပ်ကကြီးပဲ၊ နှင့်သူငယ်ချင်း ပေါက်စီတုံး ဘယ်ရောက်နေလဲ၊ ပေါက်စီတုံး... ပေါက်စီတုံး”

ထွန်းငွေ၏ ခေါ်သံကို ကြားရှုံး သူနာမည်ကိုလည်း သူ သိဟန်တူ သော ဝက်ဖြူကြီးတစ်ကောင်က ချုပ်ရှုပ်တစ်ခု အောက်မှ ရင်ခေါင်း လိုက်သံ

၉၈

တရာ့သိလ်ဘန်းမိုင်

ပါသော အသံနှင့် တဖွန်းခွန် တုပြန်ဖြေသည်။ သည်ကောင်ကြီးမှာလည်း ဝက်သိုးကြီးပင် ဖြစ်သည်။

ကိုယ်ရိုင်က ထွန်းငွေ၏ ဝက်နာမည်များကြောင့် တဆိတ် ရယ်မောမိ၏။

“ဟောကောင်... ဘာရယ်တာလဲ”

“စတာလင်တို့... ပေါက်စိတုးတို့ ဆိုလိုပါ၊ နာမည် မှည့်စရာ ရှားလားကြာ မောင်ညိုမြှင့်းရာ၊ လုပ်မှ လုပ်ရက်ပလေ”

ထွန်းငွေက သူရင်ဘတ်ပိန်းရိန်ကို လွှပ်ရုံ ရယ်သည်။ ရယ်သံမှ မထွက်။ ပြီးမှ ရှင်းပြ၏။

“စတာလင်တို့ ပေါက်စိတုးတို့က မျိုးရဖို့ ငါ မွေးထားတဲ့ ဝက်သိုးကြီး တွေကြာ ပေါ့စီ မဟုတ်ဘူး၊ အေး... မင်း စားချင်ရင်တော့ ငါ အိုက်စင်ဟောင်းဝါး ပေါ်ပေးမယ်”

“ဘာ... အိုက်စင်ဟောင်းဝါး ပေါ်ပေးမယ်၊ မင်း ဘာပြောတာလဲ”

ထွန်းငွေက ဉာဏ်လူးနေသော ဝက်တစ်သို့ကိုဆို ဉာဏ်ပြ၏။

“ဟို ညာဘက်အစွန်က ပြုအနိမ်ကောင်က အိုက်စင်ဟောင်းဝါး၊ သူ၏ သယ်ဘက်က ချွဲတွောက် နှုတ်သီးနှဲ ဆောင့်နေတဲ့ ငန်နာမည်က ချာချို့ ကျော်တာ တွေကတော့ ဝက်မတွေပါကြာ၊ ဒီကောင်တွေအားလုံးက ပေါ့စီ ဝက်ချည်းပါ၊ လိုင်စင်စီ ကိုကျေးဝါးနဲ့ ငါနဲ့ ဈေးညီးစပေါက်တာက ဟစ်တလာနဲ့ မူဆိုလီနိပ်ကြာ၊ ချုပ်ကောရှိတ်နဲ့ ကရားရှုက်ကိုတော့ ငါမိန်းမက မင်းဘူးဘက် ယဉ်သွားလို့ မင်း မတွေ့နိုင်တော့ဘူး”

ကိုယ်ရိုင်သည် ထွန်းငွေ၏ စကားတို့ကို ငါရခက်နှင့် အားထောင်နေရ၏။ ထွန်းငွေ၏ မိန်းမ မင်းဘူးဘက် ကူးသွားသည်ဟု ကြားရမှ မေးသည်။

“အဲဒါထက် မင့်မိန်းမကော ထွန်းငွေ”

“မင်းဘူးဘက် ကူးသွားတယ်လို့ ငါ ပြောပြီးပါကောလား၊ ချိန်ကောရှိတ်နဲ့ ကရားရှုက် ဝက်နှစ်ကောင်လည်း ပါသွားတယ်၊ ဘဲတွေ ကြက်တွေလည်း ပါသွားတယ်၊ ဟိုဘက်မှာ ဘုရားပဲ ရှိတယ် မဟုတ်လား၊ ဒီတော့ တစ်ပြည်လုံးက ဘုရားဖူးတွေနဲ့ ကျပ်မှတယ်၊ အဲဒီတော့ ဝက်ဈေး.. ဘဲဈေး.. ကြက်ဈေး သိပ်ကောင်းနေတယ်၊ ငါမိန်းမတော့ သွားလေရဲ့ အဟီး”

ကမ္မာကိန်ကျယ်သရွေးယ်

၁၃

တွန်းငွေက ရယ်သည်။ ကိုသက်ခိုင်က စိတ်မချမ်းသာ။ ကိုသက်ခိုင် စိတ်မချမ်းသာသည်ကို ရိပ်မိဟန်မတူဘဲ တွန်းငွေက မေးအုံ။

“မင်း မနက်စာ ငါအိမ်မှာ စားမယ် မဟုတ်လား၊ မစားဘူးလို့တော့ မငြင်းနဲ့ သူငယ်ချင်း”

“စားပါမယ် မောင်ညီမြိုင်းရာ၊ ငါ ဒီနေ့ တစ်နှစ်လုံး မင်းတို့နဲ့ နေမယ်လို့ စိတ်ပိုင်းဖြတ်ပြီး လာခဲ့တာ၊ မင်း ကျွေးရင် ဉာဏ်ပါ ငါ ဒီမှာ စားပါမယ်”

“အေး... ဒါဖြင့် စိန်လိုက်၊ ငါ ချက်းဘူးမယ်၊ ဒါပေမဲ့ ဟောကောင် မောင်စောနောင်တို့ အိမ်ကိုတော့ သွားလည်လိုက်ပြီးကြား၊ ဆက်ဆက်သွားကြား၊ မသွားဘဲ မနေနဲ့”

“သွားပါမယ် မောင်ညီမြိုင်းရာ၊ မင်း မတိုက်တွန်းလည်း ငါကတော့ သွားမှာပါပဲ၊ မင်းက ဘာလို့ ဒီလောက် တိုက်တွန်းနေရတာလဲ”

မောင်ညီမြိုင်း ခေါ် တွန်းငွေ၏ မျက်နှာက တည်ကြည်သွားသည်။ သူက လေးနောက်သော အသံနှင့် မမျှော်လင့်သော မေးခွန်းကို မေးသည်။

“သက်ခိုင်... မင်း မင့်မမန္တယ်ကို သတိရသေးသလား”

ကိုသက်ခိုင်က တုန်လှပ်စွာ မောင်ညီမြိုင်းကို ပြန်ကြည့်မိစ်။

“မောင်ညီမြိုင်း... မင်း ဒီစကားကို ဘာလို့ မေးရသလဲ”

ညီမြိုင်းက စလုတ်ပေါ်သော သွေးလည်ပင်းကို ရှုံးသွေး ဉာစထုတ်ဆန်းပြီး ခေါင်းကို တဆတ်ဆတ် ညီတ်သည်။ ဤအကြမ်တွင်မူ သူ့မျက်လုံးများက မရယ်။ သူ့မျက်နှာကလည်း မရယ်။ တည်သည်၊ ညီးသည်၊ မြိုင်းသည်။

ညီမြိုင်းသည် ဣန္တကြီးစွာနှင့် ဆိုစ်။

“ချုစ်သည်... ချုစ်စီသည်... ချုစ်ခဲ့စီသည်... ချုစ်ရလိမ့်းမည်... ခုက္ခ... ဘဝ၏ ခုက္ခ”

မြင့်သည်၊ ကျာသည်၊ လှမ်းသည်၊ မြားသည်၊ သို့သော်... မှန်းစီသည်၊ အမှား... အမှား၊ ဘဝ၏ အမှား။

ရှုံးလည်း၊ တိမ်းမည်း၊ ပြေးမည်း၊ အျုံး... အျုံး... ဘဝ၏ အျုံး... ဘဝ၏

ဟောကောင်... သက်ခိုင်း၊ ဒါ ဘယ်သူ ရေးခဲ့တာလဲကွာ”

ကိုသက်ခိုင်သည် ထွန်းငွေကို ပြန်ကြည့်သည်။ ထွန်းငွေ၏ မျက်နှာက ငါက်ပျောတဲးလို သေနေ၏။

“မင်း ရေးခဲ့တာလေ မောင်ညီဖိုင်း၊ မင်းစာကို တို့လုပ်တ်တော့ တို့ ဆိုတာက ငါနဲ့ အေးဝင်း၊ အေး... တို့ လုပ်တ်တော့ ဒီစကားတွေကို ထွေတယ်၊ ဒီတော့ ငါနဲ့ အေးဝင်းက ရုပ်တယ်၊ ဟာတယ်၊ အဲဒါ ဘာဖြစ်သလဲ”

ထွန်းငွေက သူ့ခေါင်း ညျဉ်းသိုးသိုးကို လက်ဖြင့် ပွတ်ရင်း လေအေး လေးနှင့် ဖြောသည်။

“အဲဒါ ဘာဖြစ်သလဲ၊ ဘာမှ မဖြစ်ပါဘူး၊ တစ်နည်းအားဖြင့်တော့ လည်း ဖြစ်ချင်တာ လျောက်ဖြစ်ကြတာပဲ၊ ခက်တာက လူကြီး ဖြစ်လာတော့ ဝန်မခံရကြေား၊ ပညာများများ တတ်လေ၊ ရာထူးများများကြီးလေ ဝန်မခံရ လေလေပဲ၊ ကလေးတွေ တစ်ခုခုလုပ်ရင် လူကြီးတွေက သောတာယန်ဆူနဲ့ မင်းတို့ ကွာ... မင်းတို့ကကွာ... တို့တွန်းကတော့... တို့တွန်းကတော့ ဒါမျိုးတွေ မလုပ်ပါဘူးကွာ၊ မလုပ်မိခဲ့ပါဘူးကွာ... မင်းတို့ကျမှ မင်းတို့ကျမှ တောက်... ဟင်း အဲ... အဟိုး... အဟက်.. ဟက်.. ဟဘး... ဟဘး..ဟဘး”

ထွန်းငွေသည် သူ့စကားကို သူ သဘောကျွော လက်ခုပ်လက်ဝါးတိုး၍ ရယ်နေ၏။

ကိုသက်ခိုင် ဗို့သွား၏။ ဘာသူ ပြန်မဖြစ်။ ဖြေစရာမရှိခဲ့ခဲ့ မဟုတ်။ ဖြေစရာထက် တွေးစရာတို့က သူ့ခေါင်းတွင်း ဝင်လာသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ထွန်းငွေကသာ ဆက်ပြော၏။

“မင်းမလဲ... မင့်မမန္တယ်ကြောင့် ဒုက္ခ၊ ဟိုသုံး... ဤစကားသည် မှန်၏၊ ထပ်ဆိုမည်၊ မင်းမလဲ... မင့်မမန္တယ်ကြောင့် ဒုက္ခ၊ အေးဝင်းကလည်း သူ့ကောင်မလေး မွန်ကြောင့် ဒုက္ခ၊ ငါလည်း... အေးလေ.. အေးလေ.. မရွှေသီကြောင့် ဒုက္ခ၊ အတ်ပေါင်းတဲ့အချိန်ကျတော့ မင်းတို့ ငါတို့ သတ္တဝါ... အကောင်ကြီး... အကောင်လတ်တွေက အကောင်ငယ်လေးတွေကို ပစ်ပစ်ပြီး မဟာကရှတာနဲ့ သမားလိုက်ကြတယ်၊ အဲ... တို့ကိုလည်း အကောင်ဒို့၊ အကောင်ပြတ်ကြီးတွေက တစ်ဆင့် ထပ်ထပ်ပြီး မဟာကရှတာသားကြရှာသတဲ့ နှီးသက်ခိုင်ရေး... ကောင်းကြရေး... အားလုံး ကောင်းကြရေး”

ကိုသက်ခိုင်သည် ထွန်းငွေ၏ စကားတို့ကို ဆက်နားထောင်ရမည့်နှီး၍ ရောမှ ထွက်လာခဲ့သည်။ ထွန်းငွေက များက်မှ လိုက်ပါလာ၏။

ကန္တာကုန်ကျယ်သရွေးထံ

၁၀၁

ခြိုဝါယ် ရပ်ပြီး ကိုသက်ခိုင်က ပြော၏။

“ကဲ... မောင်ဘို့မြှင့်း... ငါ မောင်စောနာင်တို့ အိမ်ဘက် လျှောက်သွားဦးမယ်”

“အေးလေ... သွားလေ ဟိုဘုံက်၊ အဲ... ဘယ်နှစ်အိမ်ကျော်ပါလိမ့်၊ အင်း... ငါးအိမ်ကျော်၊ သွားလေ... မြန်မြန်တော့ ပြန်ခဲ့၊ ငါ ဘဲလည်လိုးပြီး မရန့်သီးနဲ့ အုပ်ချက်ထားနှင့်မယ်”

ကိုသက်ခိုင်က ခြိုဝါယ် ထွက်ကာ လျှောက်လာခဲ့သည်။

မောင်စောနာင်တို့၏ အိမ်ကို အထူးရှာရန့် မလို့။

တဲကုပ်တစ်ခု၏ရှေ့ပြု ထန်းသား ပက်လက်ကုလားထိုင်တစ်လုံး ရှိနေ

သည်။

တဲကုပ်အတွင်းမှ အဘိုးကြီးတစ်ဦးနှင့် လူငယ်တစ်ဦး ထွက်လာကြသည်။ အဘိုးကြီးက ကိုယ်တစ်ခြမ်း သေနေသည်။ လူငယ်က ကိုယ်တစ်ခြမ်း သေနေသော အဘိုးကြီးကို ခက်ခဲစွာ တွေ့မြှု ခေါ်ဆောင်လာပြီး ထန်းသား ပက်လက်ကုလားထိုင်ပေါ်၍ နေရာချေပေး၏။

အဘိုးကြီးက ကောင်းကင်သွေ့ မေ့ကြည့်ပြီး ပြော၏။

“လူကလေး၊ နေသာနေတယ် ထင်တယ်နော်”

လူငယ်က ဖြေသည်။

“နေသာနေတယ် အဖော်၊ အဖော် နေရောင်ကို မြင်တယ်နော်”

“အေး အေး... နေရောင်ကို မြင်တယ်ကွယ်၊ တမြား ဘာမှတော့ မမြင်ဘူး၊ စွဲဆိုတော့ နေရောင်လက်မှာပေါ့၊ လူကလေးရေ... အဖော် ဆာတယ်ကွယ်၊ မင့်အမေ ပြန်မလာသေးဘူးလား”

“အမေက မနက်ဖြစ် မုန့်ဟင်းခါးဟင်းချက်ဖို့ ငါးလိုက်ဝယ်နေလို့ ပြန်မလာသေးဘူး၊ အဖော် ငါးကလည်း သိပ်ရှားနေတယ်၊ ဒါပေမဲ့ အမေ တော်တော်ကြာ ပြန်လာမှာပဲ၊ အဖော် ဆာရင် ခဏနော်းနော်၊ ကျွန်းတော် ထမင်း သွားခူးလိုက်ဦးမယ်၊ ချုပ်ရည်ဟင်းခိုး စွဲးထားတာလည်း ဆူလုပြီ၊ အဖော် ခဏနော်းနော်”

လူငယ်က အိမ်တွင်း ဝင်သွားသည်။

ကိုသက်ခိုင်က လမ်းဘေး ခြိုဝါယ်ရပ်ရင်း အေးလုံးကို မြင်နေရသည်။

အေးလုံးကို ကြားနေရသည်။

၁၀၂

တူးသို့လုပ်ရန်နှင့်

မိန့်မကြီးတစ်ဦးက ခေါင်းထက်တွင် လင်ယန်းကို ရွက်ရင်း ကိုယ်ရိုင် ကို ဖြတ်လျှောက်သွားသည်။ မိန့်မကြီး၏ ခေါင်းထက်မှ လင်ယန်းပေါ်တွင် အိုတစ်လုံး ပါလာ၏။ အခြား အရာများလည်း ပါလာ၏။ မှန်ဟင်းခါး ဟင်းရည် နဲ့ မှန်ဟင်းခါး အချဉ်းနဲ့ ငံပြာရည်၊ ငရှတ်သီးနှံများကို ကိုယ်ရိုင်၏ နာခေါင်း များက ဖမ်းရမိသည်။

မိန့်မကြီးသည် ပင်ယန်းနှင့်အယ်ဟန် ပေါ်နေသည်။ ရပ်ကြည့်နေသော ကိုယ်ရိုင်ကို မြင်ဟန်မတူဘဲ ခြေတွင်းဝင်၍ တဲ့ပုတ်ရှေ့ ရပ်လိုက်၏။

အဘိုးကြီးက နာခေါင်းဖြင့် အနဲ့ခံပြီး မေးသည်။

“မသင်းမြိုင်လား... ပြန်လာပြီလား...”

“ပြန်လာပြီ ကိုဘိုးထိန်... ရှင် ထမင်းစားပြီးပြီလား”

“လူကလေး သွားခွဲ့နေတယ်၊ ဒါထက် မင်း ရောင်းကောင်းရဲလား”

“ရောင်းလိုတော့ ကောင်းပါရဲ့၊ ဒါပေမဲ့ ဝိုင်းရောဂါ သိုးသိုးသန့်သန့် ဖြစ်လို့ ပုလိုပ်တွေက မှန်ဟင်းခါး မရောင်းရတော့ဘူးလို့ ပိတ်နေပြီရင့်”

“ဟင်း ဒါဖြင့် မင်း မနက်ဖြစ် ဘာရောင်းမလဲ”

“မပူပါနဲ့ ကိုဘိုးထိန်၊ ကျွန်းမ မနက်ဖြစ်အတွက် လက်လုပ်ခေါက်ဆွဲ မှာထားခဲ့တယ်၊ ကြက်သားနဲ့ ချက်ရမှာပေါ့၊ ကြက်တော့ လူကလေးကို သူ့ဆရာ ကိုထွန်းငွေ ခြေက ယူဆိုင်းရမှာပဲ”

မိန့်မကြီးက တဲ့ကုပ်တွင်းသို့ ဝင်သွားသည်။

အဘိုးကြီးက ကောင်းကင်းဆိုလို့ ကြကှောင်ကြောင်ကြီး ငေးကြည့်နေ၏။

လူငယ်သည် ထမင်း တစ်ယန်းကန်၊ ဟင်းတစ်ယန်းကန်ကို လင်ယန်း တစ်ချပ်ပေါ်၌ တင်ယူလာသည်။ လင်ယန်းကို ပက်လက်ကုလားထိုင်အနီးရှိ သစ်ငုတ်တိုတစ်ခုထက် တင်ပြီး ဖောင်ကို ရုံသေကြင်နာစွာ စတင်အစာခွဲ၏။

အဘိုးကြီးက အစာစားရင်း မေးသည်။

“အခုခွဲ သား စာမေးပွဲ ဖြေရှုံးမယ်၊ အောင်ပါဦးမလား”

“ဒီနှစ်တော့ အောင်စေရပါမယ် အဖော်”

“အင်း... အောင်ရင် မင်း မန္တလေးတူးသို့လုပ်ကို ဘယ်လို ဆက် သွားမလဲ”

“ကျွန်းတော် တူးသို့လုပ်က ဘွဲ့ကို မမက်ပါဘူး အဖော်”

အဘိုးကြီးက ဆူးလို့မြှုပ်နေ၏။ ထိုနောက် တုန်ယင်စွာ ပြောသည်။

ကန္တဘက္ရန်ကျယ်သချိုင်

၁၀၃

“မြှင့်ဝေက အခု ဆရာဝန်မ ဖြစ်သွားပြီတဲ့... ဟုတ်လေး၊ သားက
ပဲ မနိုင်က ပြောတယ်လဲ”

ရွှေထံသည် ချက်ချင်း မဖြောဘဲ ငိုင်နေသေး၏။ ခဏကြာမှ ဖြေသည်။

“ဟုတ်တယ် အဖော် မမြှင့်က အခု ဆရာဝန်မကြီး ဖြစ်သွားပြီ”

အဘိုးကြီး၏ မျက်နှာသည် တင်းမာသွားသည်။ စကားသံလည်း

မာနေ၏။

“ဒါပေမဲ့ လူကလေး၊ သင်းတိန္တေတော့ မဆက်ဆံလေ့၊ ကြားလား”

လွှေထံက ငိုင်သွားသည်။ သူသည် ဖင်အိုကို ထမင်းတစ်လှတ်

ခွဲလိုက်ပြီးမောက် နှီးညံ့စွာ ပြောသည်။

“မဆက်ဆံပါဘူး အဖော် ဒါပေမဲ့ မမြှင့်ကတော့ ကျွန်တော်အပေါ်

ကြင်ကြင်နာမာ ဆက်ဆံရက်ပါပဲ၊ ကျွန်တော်ကတော့ မလိုက်လျောပါဘူး”

အဘိုးကြီးသည် ထမင်းဝါးရင်း မမြင်နိုင်သော မျက်လုံးများနှင့်

မိုးကောင်းကင်ကို မေ့ကြည့်နေ၏။

အခန်း - ၈

»» ကရုဏှောတ်လမ်း ««

ကိုသက်ခိုင်က သားနှင့် အဘ၏ ကြည်နဲ့ဖယ်၊ ကြေကွဲဖယ် မြင်ကွင်းကို
လှုပ်ရှားသော ရင်ဖြင့် ငါးနေ့ရာမှ ချောင်းဟန်အသပြုပြီး ခြို့တွင်းသို့ လှမ်းဝင်
လိုက်၏။

မောင်စောနောင်သည် နေရာမှ ပျားပျားသလဲ ထကာ ဆီးကြိုးသည်။

“ဟော… ဆရာက တကယ်ကို လိုက်လာတာကိုး၊ လာပါ ဆရာ…
ထိုင်ပါ၊ ဒုံး… ခဏနော်း ဆရာ”

မောင်စောနောင်သည် ထိုင်ပါဟု ဖိတ်ခေါ်ပြီးမှ စကားပြင်လိုက်ရ^၁
သည်။ အကြောင်းမှာ ထိုင်စရာ နေရာက မရှိ။

မောင်စောနောင်သည် ဖောင်ကို ကျွေးမွေးနေသော ပန်းကန်ကို ချုပြုး-

“ကျွန်တော် အိမ်ထဲဝင် ကုလားထိုင် ယူလိုက်ညီးမယ် ဆရာ”

ဟု ဆို၍ နေရာမှ ထောက်၍

“နေပါစေ မောင်စောနောင်၊ ဒီမှာ ထိုင်စရာ အဆင်သင့် ရှိသားပဲ”

ကိုသက်ခိုင်က အနီး မြေပေါ်၍ လဲလျှက်ရှိနေသော ထင်းတုံးတစ်တုံး
ကို ထောင်ပြီး တက်ထိုင်လိုက်၏။

ကမ္မဘာရှိကျယ်သခြားဝယ်

၁၀၅

ကိုသက်ခိုင် ပြုလုပ်ကို မောင်စောနာင်သည် ရပ်ကြည့်နေ၏။ မျက်နှာ
ကမူ သဘောကျ နှစ်ဖြီက်ကြောင်း ပေါ်လှင်နေ၏။

“က မောင်စောနာင်၊ ဘာမှ ဒုက္ခရာရှိပဲ စိတ်မကျွဲ့နဲ့ ဒီကပြန်ရင်
မောင်ညီမြိုင်းနဲ့ ထမင်းစားရမယ်၊ သောက်စရာ စီးကရက်ဘူးနဲ့ စီးခြင်းလည်း
ပါလာတယ်၊ မောင်စောနာင့် အဖော်သာ ထမင်း ဆက်ကျွေးပါ”

ထိအခါကျမှ မောင်စောနာင်က နေရာတွင် ပြန်ထိုင်ပြီး ထမင်း
ပန်းကန်ကို ကောက်ကိုင်၏။

အားဦးကြီးကသာ မေးသည်။

“မင့်ဆရာ... ဟုတ်လား လူကလေး၊ မောင်တွန်းငွေတော့ မဟုတ်
ဘူး၊ အသံလည်း မကြားဖူးဘူး၊ ဘယ်သူလဲ”

“မန္တလေးတွေ့သို့လ်က ကထိကဆရာကြီး ဦးသက်ခိုင်ပါ အဖော်
ကြွန်တော်က စိတ်တာနဲ့ အိမ်လာလည်တာပါ”

“ကထိက ဆရာကြီး... ဟုတ်လား လူကလေး၊ ကထိကဆရာကြီး
က တို့များအိမ်ကို လာလည်တယ်... ဟုတ်လား”

အားဦးကြီးသည် မယုံကြည့်နိုင်ဟန်နှင့် မေးပြီး ကိုသက်ခိုင် ရှိရာဘက်
သို့ ခန့်မှန်း၍ ကြည့်၏။

ကိုသက်ခိုင်၏ ရင်ဗျာ အထူးထိခိုက်သွားသည်။ ဤခြေတွင်းသို့ သူ
ရောက်လျှင်ရောက်ချင်း မောင်စောနာင် ပြောသော ‘ဆရာက တကယ်
လိုက်လာတာကို’ ဟူသည် စကားကို သတိထားမိခဲ့သည်။ ယခုလည်း
မောင်စောနာင်၏ ဖောင်က စိမ့် လာလည်ခြင်းကို မယုံကြည့်နိုင်စွာ မေးနေ၏။

ကိုသက်ခိုင်သည် မည်သို့ စကားပြန်ရမှန်း မသိသောကြောင့်
မောင်စောနာင်ကို လှမ်းကြည့်သည်။ မောင်စောနာင်က မျက်လွှာချထား၏။

အားဦးကြီးကသာ ဝန်ခံ ပြောဆိုသည်။

“ဆရာကြီး ဦး... ဘယ်သူ... အေး ဦးသက်ခိုင်၊ ဟုတ်တယ်နော်...
ဆရာကြီးက ကြွန်တော်များ အိမ်ကို လာလည်တယ်ဆိုလို့ ကြွန်တော်များ
သိပ်အုံသွားမိပါတယ်၊ စိတ်မရှိပါနဲ့နော်၊ ကြွန်တော်များ အိမ်ကို ရာထူး
ဂုဏ်ထူးကြီးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များ မပြောနဲ့၊ ရာထူး ဂုဏ်ထူးကယ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်လေးများ
တောင် မလာကြပါဘူး၊ အင်း... လာတော့ လာတယ်လေ၊ ပုလိပ်အရာရှိတွေ၊

၁၀၆

တရ္စုသိဒ္ဓဘုရား

ပြီးတော့... ပုလိပ်ကလေးတွေ၊ အင်း အင်း... အင်း အင်း... သူတို့တော့ မှန်မှန်လာတတ်ပါရဲ့ အင်း အင်း... မှန်မှန်လာတတ်ပါရဲ့”

အဘိုးကြီး၏ ပြောဟန် ဆိုဟန်နှင့် စကားသံတို့တွင် ရှိုးသားမှုသည် ပေါ်လွင်နေ၏။ နာကြည်းမှုသည်လည်း ပေါ်လွင်နေပါလေ၏။

“ကျွန်တော့ကို ဆရာကြီးလို့ မခေါ်စေလိုပါဘူး ဦးခင်ဗျား၊ ကျွန်တော် ဟာ ဦးရဲ့ တုအရွယ်... သားကြီးအရွယ်လောက်ပဲ ရှိပါသေးတယ်၊ ကျွန်တော့ ကို မောင်သက်ခိုင်... ဒါမှမဟုတ် ကိုသက်ခိုင်လို့ ခေါ်စေချင်ပါတယ်၊ ဦး ကိုလည်း ကျွန်တော် ဦးကြီးတစ်ယောက် ဘကြီးတစ်ယောက်လိုပဲ ဆက်ဆံ ပြောဆိုခွင့်ပြုပါ”

ကိုသက်ခိုင်က တည်းပြုမြေအေးချမ်းသော ပင်ကိုအသံနှင့် တောင်းပန် လေရာ အဘိုးကြီးသည် ကျေနပ်ဝမ်းသာဟန် ခေါင်းတဆတ်ဆတ် ညိတ်ပြီး မှတ်ချက်ချ၏။

“ကောင်းပါပြီ၊ ကောင်းလှပါပြီ ကိုသက်ခိုင်၊ စကားမှာ မာနသံ ကင်းပါတယ်၊ အင်း... ပညာရှိရင် မာနကင်းရမှာပဲလေ... မဟုတ်ဘူးလား၊ ဆရာကိုသက်ခိုင်... ဦးတို့အိမ်ကို အခုလို လာလည်တာ ဝမ်းသာပါတယ်၊ ကျေးဇူးလည်း တင်ပါတယ်”

မောင်စောနှာင်က သူဖောင်ကို ထမင်းတစ်လှတ် ခွဲသည်။ အဘိုးကြီးက ထိုတစ်လှတ်ကိုမူ စားလိုက်ပြီးနောက် လက်ကာ၍ တားသည်။

“တော်ပြီ... လူကလေး၊ ထမင်းကို အချိန်မရွေး စားနိုင်တယ်၊ လူ့ဘဝမှာ ထမင်းစားဖို့က အမိကမဟုတ်ဘူးလို့ အဖေ ခဏာခဏပြောသူးတယ် မဟုတ်လား၊ ရေတစ်ခွက်သာ ပေး၊ အဖေ ဆရာကိုသက်ခိုင်နဲ့ စကားပြောချင် တယ်”

ရေအိုးစင်မှာ အိမ်အောက်ထပ်တွင်ပင် ရှိ၏။ မောင်စောနှာင်က ရေတစ်ခွက် ခပ်ယူပြီး ဖောင်ကို ပေးသည်။ အဘိုးကြီးက ပါးလှတ်ကျင်းရေသောက်ပြီးနောက် စကားဆက်ပြော၏။

“အခုန်င်က ဦး ပြောတယ်၊ ဦးတို့အိမ်ကို တဲ့ခြား ရာထူး ဂုဏ်ထူး ကြီးတဲ့လူတွေ မလာဘူး၊ ပုလိပ်အရာရှိတွေကတော့ လာတယ်၊ ဘာပြုလို့လဲ ဆိုတော့ ဦး သား လူကလေးက ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်တစ်ဦးကိုး၊ ဦး ကလည်း စာရေး သပိတ်ခေါင်းဆောင်တစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့တာကိုး၊ ၁၉၄၉ ခုနှစ်

ကမ္မာဗုဒ္ဓကျိုးသရွေ့ထု

၁၀၇

အမူထမ်းပေါင်းဖဲ့ သပိတ်ကြီးတုန်းကလေ၊ ဦး အဖမ်းခံရတယ်၊ ထောင်ထဲမှာ ငါးနှစ် နေခဲ့ရတယ်၊ ပုဒ်မ ၅ အကျဉ်းသမားပေါ့၊ ထောင်ထဲမှာတင် ဦး မျက်လုံးကွယ်ခဲ့ရတယ်၊ ကိုယ်တစ်ခြမ်း သေခဲ့ရတယ်၊ ၆-ဆ-ပ-လ အစိုးရ ကောင်းမှုပေါ့၊ အခုတော့ သူတို့က ဘာ... အဲ ၆-ဆ-ပ-လ နဲ့ ပ-ထ-စ တဲ့... ဟုတ်လား၊ အခု ပ-ထ-စ ကို ကယ်တင်ရှင်အဖွဲ့ကြီး ဆိုပြီး တိုင်းပြည် က မဲအများကြီးပေး ရွေးကောက်လိုက်ကြသတဲ့၊ ဒါပေမဲ့ ဟိုတုန်းကတော့ သူတို့အားလုံး အတူတူပါပဲကွာ၊ အခု ကယ်တင်ရှင်အဖွဲ့ကြီး တက်လာလိုလည်း ဦး အလုပ်ပြန်မရဘူး၊ ပင်စင်ဆိတာလည်း ဝေးပေါ့ ဆရာရယ်၊ ထောင်ထဲက ရခဲ့တဲ့ ရောဂါတွေကလည်း မပျောက်တော်ပါဘူး၊ ရုကာလေးတို့ အမေ မှန်ဟင်းခါး ရောင်းကျွေးလိုသာ ဦးလည်း ထမင်း မငတ်ဘဲ ဦး သားလည်း ကျောင်းတက် နေနိုင်သေးတာ”

“အားးကြီးက လေရှည်ကြီး ပြောသည်။ သူ့ခမျာ့မှာ ကိုယ်တစ်ခြမ်း သေနေသော ရောဂါရှင် ဖြစ်သည်။ မျက်လုံး မမြင်ရတော့သော ဒုက္ခိုက် ဖြစ်သည်။ ရင်နာဖွယ်ကို ကြို့ခဲ့ရသူတစ်ဦးလည်း ဖြစ်သည်။ သူ့ရင်နာသမျှကို နားထောင်သူ ရှိရှိပွဲ ပြောပြချင်ပေမည်။ ကိုသက်ခိုင်က နားလည်စာနာဖွှဲ ပြုခဲ့ဖော်။ ရင်တွင်း၌ ကရာဏာကလည်း မကင်း။

“အဲ... ဦး သားလည်း ကျောင်းတက်နေနိုင်သေးတယ် ဆိုတာ မမှန်ဘူး၊ သုံးခါကျ ဆိုပြီး ကျောင်းထွက်ခဲ့ရပြီးပြောလေ၊ ဆရာကိုသက်ခိုင်ကို တစ်ခု မေးချင်တယ်၊ ဦးတို့ သားကို ဦးတို့ အငတ်ခဲ့ပြီး ကျောင်းထားတယ်၊ ကျချင်လည်း ကျပေါ့လေ၊ ဦးတို့ အငတ်ခံနိုင်သော်တော့ ဆက်ထားဦးမှာပဲ၊ ကာယက်ရှင် ဦးတို့တောင် ဒီလောက် အနစ်နာခံနိုင်ရက်နဲ့ ဘာဖြစ်လို့ ဆရာတို့ တက္ကသိုလ်တွေက ကလေးတွေကို မောင်းထုတ်ပစ်နေရသလဲ ဦး သိချင်တယ်၊ ကြိုတုန်း မေးလိုက်ချင်တယ်”

မောင်တော်ခေါင်က ဖောင်၏ ဘားတွင် မျက်စွာဘူး နားထောင်နေရာ မှ ကိုသက်ခိုင်ကို လုမ်းကြည့်သည်။ သူကြည့်ပုံမှာ... ‘က ဆရာ ဖြေလေ’ ဟု အမိပာယ်ပေါ်ကိုနေ၏။ သူ့ဖောင် မေးသော မေးခွန်းမှာ သူ မေးလိုသော မေးခွန်းပင် ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း ဖော်ပြနေ၏။

ကိုသက်ခိုင်က သက်ပြင်းရှိက်သည်။ အဖြေရခေါက်သော မေးခွန်းပင် ဖြစ်သည်။ အဖြေရခေါက်သည်မှာ ဖြေစရာမရှိ၍ မဟုတ်။ အဖြေကို မေးသူက လက်ခံနိုင်ပါမည်လောဟု သံသယဖြစ်မိသောကြောင့်သာတည်း။

မောက်ခုံး၌ ကိုသက်ခိုင်က အမေးကို တိုက်ရိုက်မဖြောသ ဆိုသည်။

“ဦးရဲ၊ အမေးကို မဖြောခင် ကျွန်တော် ခံစားချက်တစ်ခုကို ပြောပြပါရမေ”

“ပြောနိုင်ပါတယ် ဆရာ... ပြောပါ ပြောပါ”

“ဟုတ်ကဲ့၊ မနက်က ကျွန်တော် မကျေးဇူးထဲ ရောက်တော့ ခရမ်းချိန်သိုးတွေ့ကို အလကား ပေးပစ်ရသူလောက်ရှိတဲ့ ဇူးနဲ့ ရောင်းနေရတာကို တွေ့ရပါတယ်၊ တစ်ခါ မြေသလွန်စေတီတော်က ဖျော်ကြည့်တော့ သဲမြေပူဇာ့ဌာ စိမ်းနေတဲ့ ကိုင်းခင်းတွေ့ကို တွေ့ရတယ်၊ ခရမ်းချိန်းတဲ့ ကိုင်းခင်းတွေ့ပေါ့၊ ဒေါ်ရဲ၊ သဲသောင်မြေဟာ ဘယ်လောက် ပုံတယ်ဆိုတာ ကျွန်တော် ကိုယ်တွေ့ ခံစားခဲ့ရပျေးပါတယ် ဦး၊ ခဏမဟုတ်ဘဲ နေချဉ် ထာဝရ မော့မှု သဲပူးစိုက်ပျိုးရတဲ့ ကိုင်းသမားတွေ့ရဲ ဒုက္ခကို ကိုယ်ချင်းစာကြည့်နိုင်ပါတယ်၊ အဲဒီ လို စိုက်ပျိုးခဲ့ရတဲ့ အသီးအနှံတွေ့ကို ဇူးမှာ ချေရောင်းလိုက်တော့ ခြောက်ပြား တစ်ပဲ ရတယ်၊ တစ်နွေလုံး သဲပူ နေပူး လုပ်ရရှိ သူခမျာတွေ့မှာ ငွေားဆယ် ပျိုး... တစ်ရာမျိုး ကျွန်ပါမလား မသိဘူး”

အဘိုးကြီးက စိတ်ဝင်စားစွာ နားထောင်နေရာမှ ခေါင်းခါပြု၏။

“မကျွန်ဘူး၊ မကျွန်ဘူး၊ အဲဒါတော့ ဦး ကောင်းကောင်းသီတယ်”

“မကျွန်နိုင်ပါဘူး ဦး၊ ဒီတော့ ကျွန်တော် သုံးသပ်ကြည့်မိတယ်၊ ကျွန်တော် အမေရိကန်နိုင်းမှာ ပညာတော်သင်ဘာထဲ နေခဲ့ရစဉ်က မယုံနိုင်တာ ကြော်ဖူးတယ်၊ မြန်မာပြည်မှာ တန်ဖိုးထား စားနေကြတဲ့ ပျော်သီးဟာ သူတို့ ပြည်မှာ သူတို့ငွော့နဲ့ တစ်ပေါင်မှ ဆင့်အစိတ်ပဲ ပေးရတယ်၊ ခရမ်းချိသီးကျတော့ တစ်ပေါင်ကို တစ်ဒေါ်လာလောက် ပေးရတယ်၊ တစ်ဒေါ်လာ ဆိုတော့ ဗုံးမှာ ငွော့ပေးပါတယ်၊ ဒုက္ခပျိုးကလည်း ဒီအတိုင်းပဲ၊ စကားစပ်မိလို့ ပြောရှိုးမယ်၊ ကျွန်တော် ရှုစ်းပြည်နယ်ဘက် အလည်သွားရင်း သိခဲ့ရတယ်၊ ကျိုင်းတုံးဘက်မှာ ခရမ်းချိသီး တစ်ပိဿာကို ကိုးကျပ်ပေး စားရသတဲ့၊ ရန်ကုန်နဲ့ မစွဲလေးမှာ တောင် ရာသီလိုက်ပြီး ခရမ်းချိသီး တစ်ပိဿာကို ပြားလေးဆယ်ကနဲ့ ခြောက်ကျပ်လောက် ပေးဝယ်ရတယ်၊ ဒီရာသီမှာ မကျေးဇူးကျတော့ တစ်ပိဿာကို ပြားအစိတ်လောက်ပဲ ရှိရတယ်၊ အဲဒါတော် ဝယ်မယ့်လူ မရှိဘူး”

အဘိုးကြီးက ပါးစပ်ကြီး ဟပြီး ကိုသက်နိုင်ကို ကြည့်၏။ ထိုနောက် အုပ်ဖွဲ့နှင့် မေးသည်။

ကမ္မာကုန်ကျယ်သရွေ့ဝယ်

၁၀၉

“ဆရာ... အဒါတွေကို ဘယ်လိုလုပ် သိသလဲ”

“နိတ်ဝင်စားလိုလို ခိုပါတော့ ဦးရယ်၊ ဆက်ပြောရှိုးမယ်၊ ကျွန်တော် က ခရမ်းချဉ်သီးကိုသာ နမူနှာအဖော်နဲ့ ပြောပြန်တာ၊ ကျွန်တဲ့ အသီးအနဲ့တွေ မှာလည်း သဘောက အတူတူပါပဲ၊ ကျွန်တော်တို့ တောင်သူလယ်သမားကြီး တွေဟာ အရိုင်းပင်ကို အရိုင်းနည်းနဲ့ စိုက်ပြီး အရိုင်းသီးကို အရိုင်းရေးနဲ့ပဲ ရောင်းနေကြရရှုရသေးတယ်၊ မျိုးဇွဲးတာကစြိုး စိုက်တာ... မျိုးတာ... ခုံတာ... ဆွတ်တာ... သိမ်းတာ... ဆည်းတာ... ဖြန့်ဖြူးရောင်းဝယ်တာကစြိုး သိပုံ နည်းကျကျနဲ့ ပြုလုပ်နိုင်တာတွေ ရှိတယ်၊ ကမ္မာမှာ ခရမ်းချဉ်သီးတို့.. ဖရဲ့သီး တို့.. ငုံကိုပျော်သီးတို့.. သရက်သီးတို့ကို အရှပ်ထူ ဆေးဆိုပြီး မျက်စိန္တတင် အရာသာခဲ့ တင်းတိမ်နေရတဲ့ နိုင်ငံတွေ အများကြီး ရှိတယ်၊ ကျွန်တော်တို့ ပြည် မှာက ပေါ်များနေတယ်၊ ဒါပေမဲ့ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သူတွေက ငတ်နဲ့ မွဲဇာရ တယ်”

အဘိုးကြီးက ခေါင်းတညိုတညိုတိနှင့် ဆက်လက် နားထောင်ဖော်။
မောင်စောနောင်ကမူ ကိုသက်နိုင်ကို မယုံကြည်နိုင်စွာ စိုက်ကြည့်နေ သည်။ ကိုသက်နိုင် ဤမျှ စကားရှည်ရည် ပြောနိုင်သည့်အတွက်မူ မအေးသု။
ကထိကတ္ထမည်သည် စကားပြောနိုင်၊ ပြောတတ်ကြသော လုတေနားစား ဖြစ်သည်။
သူ အံ့ဩသည်ကား သူ့ဖခင်ကဲ့သို့ ကိုယ်တစ်ခြမ်း သေ၍ မျက်လုံးလည်း
ကန်းနေကာ ဘဝအတွက် မျှော်လင့်ချက် ကင်းစွာနှင့် ဆင်းရဲတွင်းနက်မော်သူ
တစ်ဦးကို အဖက်လုပ်ပြီး အရေးတယူ ပြောနေခြင်းကို ဖြစ်သည်။ တစ်ဖန့်
ကိုသက်နိုင် ပြောနေသော အကြောင်းအရာများကိုလည်း ဆင်စွယ်နှင့်တော်
ပေါ်မှ ကထိကတစ်ဦး၏ နှုတ်မှ ကြားရလိမ့်မည်ဟု မောင်စောနောင်သည်
လုံးဝ မမျှော်လင့်ခဲ့။

ကိုသက်နိုင်က ဆက်ပြောသည်။

“ဒီပြဿနာတွေကို ပြောရင်းဖို့က စိုက်ပျိုးရေးနယ်ဆီကို သိပုံပညာ
ဝင်ရမယ်၊ စိုက်ပျိုးခြင်းဆီကိုလည်း ဝင်ရမယ်၊ သို့လောင်ခြင်းဆီကိုလည်း
ဝင်ရမယ်၊ ဖြန့်ဖြူးခြင်းဆီကိုလည်း ဝင်ရမယ်၊ သုံးဖက်စလုံးဆီ ဝင်ရမယ်၊
တစ်ပက်တည်းဆီ ဝင်နေရာ့နဲ့ အကျိုးမထူးနိုင်ဘူး၊ တစ်ခါတလေတော့ သို့လောင်
ခြင်းနဲ့ ဖြန့်ဖြူးခြင်းဟာ ပိုအရေးကြီးနေတယ်လို့ ထင်မိတယ်၊ ယေဘုယျ
ပြောရင်း ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံဟာ ရာသီဥတ္တရေး မြေအကျယ်အဝန်းနဲ့ မြေသြာ

ဘက်မှာရော သင့်တင့်ပါတယ်လို့ ဆိုခိုင်ပါတယ်၊ ကျွန်တော်တို့ တောင်သူ လယ်သမားကြီးတွေ အထူးသဖြင့် နိုးခေါင်ရော်အရောက တောင်သူလယ်သမားကြီးတွေဟာ ဒဲ လွှဲလ ဝိရိယနဲ့ ပြည့်စုံကြပါတယ်၊ သူတို့ရဲ့ ရွှေထောင့်ကနဲ့ ကြည့်ရင် သီးနှံ ပိုမိုထွက်ရေးထက် ထွက်သမျှ အကျိုးခံစားခွင့်ရှိရေးက ဂို့ အရေးကြီးနေတယ်၊ မနက်ကနေးမှာ ကျွန်တော် တွေခဲ့ရတဲ့ ကိုင်းသမားကြီး လို့ အသီးအနှံတော့ ထွက်အောင် သဲ ကြိုးစားခဲ့ပြီးပါပြီ၊ ထွက်လည်း ထွက် နေပါပြီ၊ ဒါပေမဲ့ ရာသီချိန်မှာ ကုန်လိုင်တော့ ဝယ်အားထက် ရောင်းအားက ကြီးနေတယ်၊ ဒီတော့ ဈေးက မရဘူး၊ ကုန်ကလည်း ပုပ်ကုန် ဖြစ်နေတယ်၊ ချုပ်သီးပင်အောက် ချုပ်သီးရှားတယ် ဆိုတဲ့ စကားပုံ ရှိတယ်၊ အမှန်က ဒီ စကားပုံက ခြင်းချက်အဖြစ်နဲ့သာ မှန်ပါတယ်၊ ယော်ယဉ်ကတော့ ချုပ်သီးပင် အောက် ချုပ်သီးပေါ်နဲ့ ချုပ်သီးပဲနဲ့ ဝေးရာမှာ ချုပ်သီး ရှားနေတယ်၊ ဆိုလို တာက ထုတ်လုပ်တဲ့ တောင်သူလယ်သမားမှာလည်း အကျိုးမရှိ၊ စားသုံးသူ တွေအတွက်လည်း ရာသီချိန်မှာ ပေါ်ပေမယ့် ကျွန်တဲ့အချိန်မှာ ငတ်နေရတယ်၊ တစ်နေရာမှာ ပေါ်နေပေမယ့် တစ်နေရာမှာ ရှားနေရတယ်၊ ဒါကြောင့်မို့လည်း သို့လောင်ခြင်းနဲ့ ဖြစ်ဖြူးခြင်းဟာ ပိုအရေးကြီးတယ်လို့ ကျွန်တော် ထင်မိတာပါ၊ ခက်တာက ဒီအချက်တွေကို တက်ခဲ့တဲ့ အစိုးရတိုင်း မမြင်ဘူး၊ တစ်ခါ ပညာရေးလောကက လူတစ်ယောက်အနဲ့ ပြောရင် ကျွန်တော်တို့ ပညာရေး စနစ်မှာလည်း ဒီပြဿနာတွေကို ဖြေရှင်းနိုင်တဲ့ ပညာရပ်တွေကို မသင်ပေးနိုင် ဘူး၊ သင်ပေးရကောင်းမှန်းလည်း မသိဘူး၊ သင်ယူချင်တဲ့ လူငယ်တွေလည်း မရှိသေးဘူး”

ဒိတ်ဝင်စားစွာ နားထောင်နေရာမှ အဘိုးကြီးသည် တစ်စုံတစ်ရာကို ကွက်ကျော်မြင်ဘီသည့်အလား တက်ကြွောနှင့် တိုက်တွန်းသည်။

“ဟုတ်ပြီ ဟုတ်ပြီ ဆရာ... ဦး သဘောပေါက်လာပြီ၊ ဦးက သုံးခါ ကျ ပြဿနာကို စမေးတယ်၊ ဆရာက ဒီထိအောင် နိုဒါန်းအခြေရည်ရည် ပျိုးတယ်၊ ဒီတော့ ဆက်ပါ ဆရာ၊ ဦး နားထောင်နေတယ်”

“ကျေးဇူးတင်ပါတယ် ဦးရယ်၊ ကျွန်တော်လည်း နိုင်းချုပ်ပါတော့ မယ်၊ ဦးက စောစောက ပြောတယ်၊ ဦးတို့က သားကို အင်တ်ခဲ့ပြီး ကောလိပို့ တယ် ပြောတယ်၊ မှန်ပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ ဦးတို့လို့ ကျောင်းသားမိဘတွေ ကုန်ရတဲ့ငွေက ကျောင်းလာ၊ စာအုပ်ဖိုး၊ ကျောင်းဆောင်းဆောင်း၊

ကမ္မာကုန်ကျယ်သရွေဝယ်

၁၁၁

နောက် မှန်ဖိုးနဲ့ ဝတ်စားဆင်ယင်စရိတ်၊ ခရီးစရိတ်၊ ဒါလောက်ပါပဲ၊ အဲဒီ စိုးပိုးတွေအနက် ကျောင်းလခကုပ္ပါယ် ကျိုးတာတွေက ကိုယ့်သားသမီးအတွက် ချည့်ဗျားပဲ ကုန်တာ၊ နိုင်ငံတော်ရဲ့ ဘဏ္ဍာရေးရှို့ပုံငွေထဲ ဝင်သွားတာ မဟုတ်ဘူး၊ ကျောင်းလခ ဆိုတာဟာလည်း ပညာရေးဘဏ္ဍာရှို့ပုံငွေ သမုဒ္ဒရာမှာ မိုးတစ်ပေါ်လောက်ပဲ အရာရောက်တယ်၊ ကျိုးတဲ့ မြစ်ကြီးငါးသွယ် မြစ်ငယ်ငါးရာလို ပညာရေးဘဏ္ဍာရှို့ပုံငွေထဲ အလုံးအရင်နဲ့ စီးဝင်ရောက်လာတဲ့ ငွေတွေက ရှုံးချွေခုနစ်ဆက် နောက်ဆွေခုနစ်ဆက် တဲ့ဘုရိုလိုကို မရောက်ဖူးတဲ့ မရောက်လိမ့်မယ့် တောင်သူလယ်သမားကြီးတွေရဲ့ အခွန်ငွေက လာတယ်၊ ဒါပေမဲ့ သူတို့ခများများက မကုန်ကွက်ကြဘူး၊ ကုန်ကွက်ရကောင်းမှန်းလည်း မသိဘူး၊ မသိတဲ့အပြင် သူတို့ငွေနဲ့ တဲ့ဘုရိုလိုက ဘွဲ့ရလာပြီး အရာရှို့ဖြစ်လာတဲ့ လူတွေကို ဆီးကြုံ ရှိခိုးအောက်ရှုံးသေးတယ်၊ ဘယ်သူတွေက ပို့စိုးကောင်းနေပါသလဲ ဦး”

အဘိုးကြီးသည် မဖြေ။ မမြင်ရသော မျက်လုံးကြီးများကသာ မိုးကောင်းကင်ဆီသို့ ကြောင်ကြောင်ကြီး လုမ်းကြည့်နေသည်။

မောင်စောနောင်က ကြားဝင်ပြတ်မေး၏။

“အဲဒါနဲ့ သုံးခါကျပြသုနာဟာ ဘယ်လို ဆိုင်နေသလဲ ဆရာ”

“ဆိုင်နေတာပေါ့ မောင်စောနောင်၊ သုံးခါ မပြောနဲ့... တစ်ခါ ကျော်နဲ့တောင် ကျောင်းသားတစ်ဦးဟာ အခွန်ထမ်း တောင်သူလယ်သမားတွေရဲ့ ငွေကို အများကြီး ဖြုန်းပစ်လိုက်ပြီးနေပြီ၊ ကမ္မာမှာ ဓနရှင်နိုင်ငံတွေမှာရော၊ ဆိုရယ်လစ်နိုင်ငံတွေမှာရော သုံးခါကျ မပြောနဲ့ တစ်ခါကျကိုတောင် သည်းမခဲ့ဘူး၊ တစ်ခါကျဖို့ မပြောနဲ့... တဲ့ဘုရိုလိုအထက်တန်းပညာရမို့ လူတိုင်းကို ခွင့်မပြုဘူး၊ ဉာဏ်ပညာ ထက်မြက်ပြီး စာရို့ဇာကောင်းသူတွေကိုသာ ရွှေးချယ်ပြီး ကန်သတ်ခွင့်ပြု လက်ခံတယ်၊ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ပညာရေး ဆိုတာဟာ ဓနရှင်နိုင်ငံအတွက်ပဲဖြစ်ဖြစ်.. ဆိုရယ်လစ်နိုင်ငံအတွက်ပဲ ဖြစ်ဖြစ် အနာဂတ်အတွက် အန်စာခံပြီး အရင်းအနီး မြှုပ်ထားခြင်းပေကိုး၊ အရင်းအနီး မြှုပ်ထားရပြီး ဆိုကတည်းက အုပ်းကို ဘယ်သူကမှ မလိုချင်ဘူး၊ ဒါက စီးပွားရေး ဓမ္မ နိယာမတစ်ခုပဲ”

မောင်စောနောင်က ယဲယဲပြီးပြီး မေး၏။

၁၁၂

တဖ္တာရိုလှိုင်

“ရှင်းရှင်းပြောပါ ဆရာ၊ ဆရာ ဆိုလိုတာက ဆရာဟာ သုံးခါကျ စနစ်ကြီးကို ထောက်ခံနေတာပဲ မဟုတ်လား”

ကိုယ်ကိုင်၏ရင်မှာ ဆိုသွားသည်။ ကရဏာဒေသလည်း အနည်းငယ် ထာသွား၏။

မမျှော်လင့်ဘဲ အဘိုးကြီးက သူသားကို ဝင်မာနိမဲ့ ဟန့်တားသည်။

“လူကလေး... မင်း ဆရာကို ဒီလိုပဲ ပြောရသလား၊ နေရာတာကာ မှာ နိုင်ငံရေးစကားရည်လုပွဲ မလုပ်နဲ့၊ အမှန်တရားကို ခွေးနေးတဲ့အခါမှာ ပညာရှိလို စကားပြော၊ စစ်သုကြီးလို မငြင်းနဲ့”

အဘိုးကြီး၏ အသုံးမှာ မမာသော်လည်း ဉာဏ်သိရောက်ဝင်နေ၏။ မောင်စောနောင်က လူမြှေပြည့်စွာနဲ့ ကိုယ်ခိုင်ဘက်သို့ လှည့်ပြီး တောင်းပန် သည်။

“ဆက်ပြောပါ ဆရာ၊ ဦး နားထောင်ချင်တယ်”

“ဟုတ်ကဲ့ ဦး၊ ဦး သဘောပါက်နေတာကို ကျွန်တော် ဝမ်းသာစွာနဲ့ သိမိပါတယ်၊ သုံးခါကျ ပြဿနာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး နိဂုံးချုပ် ပြောရရင်တော့ တစ်ခါပဲ ကျလို့ ထွက်ရ ထွက်ရ၊ သုံးခါပဲကျလို့ ထွက်ရ ထွက်ရ၊ မကျဘဲ အောင်သွားသွား လက်ရှိပညာရေးစနစ်က မွေးထုတ်လိုက်တဲ့ လူငယ်တွေဟာ ပြည့်သွာ့နဲ့ တောင်သူလယ်သမားကြီးတွေအတွက် ဘာအကျိုးကိုမှ ထိထိရောက် ရောက် မပြုပေးနိုင်ပါဘူး၊ ကျွန်တော် ဆိုလိုတာက လက်ရှိပညာရေးစနစ်ကြီး တစ်ခုလုံးက မှားနေတယ်၊ သုံးခါကျပြဿနာ ဆိုတာဟာ အဖုအဝိမ့်တစ်ခုပဲ၊ နှာချေတာ.. ချောင်းဆိုးတာ.. သလိပ်ကပ်တာ တစ်ခုပဲ၊ တစ်နည်းအားဖြင့် ရောကါရဲ့ သွင်ပြင်လက္ခဏာတစ်ခုပဲ၊ ရောကါရဲ့ မူလဓာတ်မြစ် မဟုတ်ဘူး၊ ကျွန်တော် ပြောပြချင်တာက ဒီလောက်ပါပဲ”

ကိုယ်ခိုင်က စကားအစသတ်လိုက်သည်။ လူကြီးက ဘာမှ မပြောဘဲ လူပုံရှားနိုင်သည့် လက်တစ်ဖက်ကို ကိုယ်ခိုင်ဆိုသို့ ကမ်းပေး၏။ အပုရိုက် ငွေ့ငွေ့သာ ရှိသော ထိုလက်ကို ပြန်လည်စွဲပြု ဆုံးကိုင်ရင်းက ကိုယ်ခိုင်သည် လူကြီး၏ မျက်လုံးများမှ မျက်ရည်များကို မြင်ရ၏။

အဘိုးကြီးသည် မောင်စောနောင် ရှိရာဘက် ခေါင်းကို လှည့်လိုက်ပြီး အမိန့်ပေးသည်။

“လူကလေး... သွား၊ မင်းအမေကို ပြော၊ ဆရာ စားဖို့ တစ်ခုခု လုပ်ပေးပါလို့”

ကဗျာဆုန်ကျယ်သရွေဝယ်

၁၁၄

ကိုသက်ခိုင်က လျှင်မြန်စွာ ဝင်တားသည်။

“ဒုက္ခမရှာပါနဲ့ ဦးရယ်၊ အခု ကျွန်တော် ပြန်ပြီး ထွန်းငွေတို့အိမ်မှာ ထမင်းစားရပါမယ်၊ ထွန်းငွေလည်း ဘဲသားဟင်းချက် ကျွန်ရစ်ရဲ့”

“ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ဦးအိမ်ကို လာလည်တန်း ဦးအိမ်က တစ်ခုခု စားသွားပါ၊ အကောင်းတော့ မဟုတ်ဘူး၊ လူကလေး အမေ ဈေးက ကျွန်လာတဲ့ မူန့်ဟင်းခါးပါ၊ တစ်စွန်း နှစ်စွန်းဖြစ်ဖြစ် စားသွားပါ ဆရာ၊ မောင်ထွန်းငွေရဲ့ ဘဲသားဟင်းကို ဉာဏ်မှုဖြစ်ဖြစ် ဆရာ စားပေါ့၊ သွား... လူကလေး၊ သွားယူ ချေ”

ကိုသက်ခိုင် ထပ်မပြင်းနိုင်။ ထပ်မပြင်းနိုင်ရုံမက ပထမက ပြင်းခဲ့ မိသည်ကိုပင် နောင်တရမိ၏။

‘လူကလေး အမေ ဈေးက ကျွန်လာတဲ့ မူန့်ဟင်းခါး...’

ဉြှုစကားက ကိုသက်ခိုင်၏ အသည်းနှင့်ဦးကို သိမ့်သိမ့်ခါအောင် တုန်လွှပ်သွားစေလေသည်တကား။

‘လူကလေး အမေ... ဈေးက... ကျွန်လာတဲ့... မူန့် ဟင်း ခါး...’

မောင်စောနောင်က အိမ်တွင်းသို့ ဝင်သွားသည်။ နှစ်ဦးချင်း ကျွန်ခါမှ အဘိုးကြီးက ပြောသည်။

“ဆရာ ပြောတဲ့ စကားတွေက ဦးကို သတိဝင်စေတယ်၊ ဘာလုပ် လုပ် ဘာကိုင်ကိုင် အတွေ့စွဲနဲ့ ဆန္ဒွဲတွေကို ဖယ်ထားနိုင်မှ တော်တယ်၊ ဆရာ နဲ့ စကားပြောချိန်အထိ ဦးမှာ အတွေ့စွဲနဲ့ ဆန္ဒွဲတွေ ရှိနေတယ်၊ အဲဒါတွေပေါ် မိုတဲ့ အတွောကရဏာကလည်း ရှိနေတယ်၊ ဒီကနေ ဒေါသက ဝင်လာတယ်၊ ဦး ကြံခဲ့ရတာနဲ့ နှိုင်းစာပြန်တော့လည်း ဦးရဲ့ ဒေါသတွေက သဘာဝကျော် တယ်၊ ဆရာက ဦးဟာ ဆရာရဲ့ ဦးလေး ဦးကြီး ဘတွေးအချယ် ရှိတယ်လို့ ပြောခဲ့တယ်၊ ဒီတော့ တုမောင် ဦး တစ်ခု ပြောပြုမယ်၊ ဦး မျက်လုံး ကွယ် သွားရတာ၊ ဦး ကိုယ်တစ်ခြမ်း သေသွားရတာတွေဟာ သွေး လေ ဖောက်ပြန် လို့ မဟုတ်ပါဘူးကွယ်၊ ဒီးရာဂါတွေကို ထောင်က ဦးကို ပေးလိုက်တာတွေ ပါ၊ တုမောင် နားလည်ပါလိမ့်မယ်”

ဉြှုအကြိုးမြတ်စွဲမှ ကိုသက်ခိုင် မျက်ရည်ပဲမိသည်။ မိမိ မျက်ရည်ပဲ မိသည်ကို မိမိသာ နားလည်သည်။ မိမိ မျက်ရည်ပဲမိသည်ကို အဘိုးကြီး မြှင့်နိုင်သည့်အတွက်ပင် ဝမ်းသာရသေးသည်။

၁၁၄

တူဗ္ဗသိုလ်ဘုန်းရှင်

ကိုသက်ခိုင်သည် နှင့်ဆိုမေသာ လည်ချောင်းကို အားယဉ်ရှင်းပြီး
တတ်နိုင်သမျှ အသံကို တည်ဖြစ်စေလျက် ဖြေ၏။

“ဦး ပြောတာကို ကျွန်တော် ကောင်းကောင်း နားလည်ပါတယ်
ဦး”

“တူမောင် နားလည်တယ်ဆိုတာ ဦး ယုံကြည်ပြီ၊ ဦးတို့ မိုလ်ချုပ်
အောင်ဆန်း လက်ထက်က ပထမတစ်ကြိမ် သပိတ်မောက်ခဲ့ကြတယ်၊ ဒီတုန်း
က တစ်ပြည်လုံးက ဦးတို့ကို ထောက်ခံခဲ့တယ်၊ မောက် ၁၉၄၉ ခုနှစ် တစ်ကြိမ်
သပိတ်မောက်ကြပြန်တယ်၊ ဒီအချိန်မှာ ကေအင်ဒီအို အရေးကလည်း ပေါ်စေ
တယ်၊ အင်းစိန်ကလည်း သူပုန်အောက် ကျမော်တယ်၊ တစ်ပြည်လုံးဟာ ကြိမ်
မီးဟုန်းတောက်သလို ပုံမှန်ကြတယ်၊ လွှတ်လပ်ရေးကြီးတောင် ပြန်ဆုံးရမယ့်
အခြေအနေမှာ ရှိမော်တယ်၊ ပြည်သူတစ်ရပ်လုံးရဲ့ အာရုံက လွှတ်လပ်ရေး
မဆုံးရဲ့ဖို့ဘက်မှာတင် စိုက်နေကြတယ်၊ ရှိမော်တဲ့ အိုးရကို ထောက်ခံနေကြ
တယ်၊ ဒီတုန်း ဦးတို့က အထွေထွေသပိတ်ကြီးနဲ့ အိုးရကို အကျပ်ကိုင်လိုက်
တယ်၊ လက်ထွေ့က ပြည်သူတွေကို အကျပ်ကိုင်လိုက်သလို ဖြစ်သွားတယ်၊
ပြည်သူတွေ ကမ္ဘာမီးလောင်ချိန်မှာ ဦးတို့က ဆီမံ့ခွက် ဝင်တောက်ပြလိုက်
တာပဲ၊ ဦး ပြောတဲ့ အတွေ့စွဲနဲ့ ဆန္ဒစွဲတွေလေ၊ ဒီတော့ ပြည်သူ့ထောက်ခံမှုကို
လုံးဝ မရခဲ့ဘူး၊ ဒါထက် မေပါဦး၊ အဲဒီအချိန်တုန်းက တူမောင် ဘာလုပ်မော်
သလဲ၊ ကျောင်းသားပဲလား”

“တူဗ္ဗသိုလ်တော့ ရောက်နေပါပြီ ဦးရယ်၊ ဒါပေမဲ့ အဲဒီအချိန်မှာ
ကျွန်တော်ဟာ ဗမ္ဗာတပ်မတော်ထဲ ပြန်ရောက်ပြီး အင်းစိန် စစ်မျက်နှာမှာ
တိုက်ခိုက်နေခဲ့ရပါတယ်”

“မိုလ်အဖြစ်နဲ့ပေါ့၊ ဟုတ်လား”

“မဟုတ်ပါဘူး၊ သာမန် ရဲသော်လေးဘဝနဲ့ပေါ့”

“အင်း... တူမောင်တို့က မှန်သွားသပေါ့၊ တူမောင်တို့ ဆိုတာက
တူမောင်တို့ ဗမ္ဗာတပ်မတော်ကြီးနဲ့ ဗမ္ဗာတပ်မတော်ရဲ့ ခေါင်းဆောင်ကြီးဘွဲ့
ပေါ့၊ ဦးတို့ကသာ မှားတာ၊ ဦးတို့ထက် ဦးတို့ကို လာမြှောက်ပေးတဲ့ လွှာစွဲ
မှားတာ၊ ဒါမြောင့်လည်း သူတို့ကိုရော၊ ဦးတို့ကိုရော ပြည်သူက မထောက်ခံ
တော့ အင်း... ဦးတို့အနေနဲ့က ထောင်ထဲ ဝင်ရပြီး အခုတော့ မြင်တဲ့အတိုင်း
လေ၊ ဘယ်သွားကမှ လာမကယ်တော့ဘူး၊ ကယ်လည်း မကယ်ချင်ကြတော့

ကမ္မဘရန်ကျယ်သရွော်

၁၁၅

ဘူးလေ၊ ဦးက မျက်စိကန်းပြီး ကိုယ်တစ်ခြမ်းသေနေတဲ့ကောင်ကိုး၊ သူတို့ ဘာသာ သူတို့ ခေါ်ထားတဲ့ တော်လှန်ရေးဆိုတာမှာ ဦးအတွက် နေရာမှ ဓရိ တော်ဘာကိုး၊ အဲ... လူကလေးကိုတော့ သူတို့ လာကရုစိက်နေကြပါလေရဲ့၊ အမှန် ထိခံရရင် ဦးက သူတို့ကို သိပ်စိတ်မဖာ့ုးမိဘူး၊ ဦးကို လူဖြစ်စွဲးအောင် ထောင်ထဲ ထည့်ထားခဲ့တဲ့ လူတွေကိုသာ မှန်းခဲ့မိတယ်၊ ဒါကြောင့်လည်း လူကလေး လုပ်နေတာတွေကို မတားမြစ်တဲ့အပြင် အားတောင် ပေးခဲ့သေး တယ်၊ လူကလေးတို့ ဘာတွေ လုပ်နေတယ် ဆိုတာတောင် မမေးမြန်း မစစ်ဆေး ခဲ့မိဘူး၊ လူကလေးတို့လည်းပဲ ဦးတို့ မှားခဲ့သလို အတွေ့စွဲ ဆန္ဒစွဲတွေနဲ့ လုပ်နေကြသလား မသိဘူး၊ ဆရာ ရင်းပြတဲ့ ရောဂါရဲ့ လက္ခဏာနဲ့ ရောဂါရဲ့ မူလ ော်မြစ်ကို ခွဲခြားကြည့်ကြရဲ့လား မဆိုနိုင်ဘူး၊ ဆရာ ဘယ်လို ထင်သလဲ”

“မောင်စောနောင်ကို သိတာ မကြေသေးလို့ ကျွန်ုတ်တော် တိတိကျကျ မဖြေတော်ပါဘူး၊ ဒါပေမဲ့ ကျွန်ုတ် သိသမ္မာ လူငယ်တွေဟာ အမှန်တွေလည်း လုပ်နေကြသလို အမှားတွေလည်း လုပ်နေကြတာပဲ၊ ဘာပလုပ်လုပ် သူတို့ရဲ့ အခြေခံစောနာကတော့ မွန်မြတ်သနရှင်းကြပါတယ်၊ ခက်တာက လူငယ်တွေ ရဲ့ အင်အားတွေကို အသုံးချ အမြတ်ထုတ်နေတဲ့ လူတွေကလည်း အမျိုးမျိုး ရှိနေကြတယ်၊ ရေရှည်မှာတော့ လူငယ်တွေဟာ အမှန်တရားစင်စစ်ကို ရှာတွေ ကြမှာပါပဲ၊ အခု အနေတော့ အမှန်တရားကို ဟောပြာတဲ့ လူတွေက များနေ တော့ သူတို့ ခွဲခြားနိုင်ဟန် မတူသေးဘူး၊ တိုင်းပြည်ကိုယ်၌က ခွဲမှ မခွဲခြားနိုင် သေးဘာ၊ လူကြီးတွေနဲ့ ကျွန်ုတ်တို့ လူချယ်တွေကအစ စမ်းတဝါးဝါးပဲ ရှိ နေကြသေးတာ၊ ကျွန်ုတ်ဘာတော့ အနာဂတ်အတွက် မျှော်သုတေသနချက် ထားတယ်”

မောင်စောနောင်က မှန့်ဟင်းခါး တစ်ပုံးကန် ယဉ်၍ ထွက်လာသဖြင့် စကားပြတ်သွားကြသည်။

မှန့်ဟင်းခါးမှာ ဒိုးကျွန်ုတ်ကို နွေးထားသည်ဖြစ်သောကြောင့် အဆိုအနှစ် စုကာ လေးလေးပင်ပင် အရသာရှိနေ၏။

ကိုသက်ခိုင်သည် မှန့်ဟင်းခါး စားရင်း အိမ်ကို အကဲခတ်ကြည့်စီ သည်။

ဝါးကြောထဲ ထရုကာနှင့် သက်ငယ်မှိုး တဲ့တစ်လုံးသာ ဖြစ်သည်။ ထရုများမှာ အနည်းငယ် ဆွေးစပြုပြုဖြစ်ပြီး သက်ငယ်များမှာလည်း မိုးမကျမိုး ပြင်ထိုက်အောင် ဟောင်းနေပေါ်။ အိမ်နောက်ပိုင်းက ခြေတံရည် ဖြစ်ပြီး

၁၁၆

တရာ့သိသုတေသန

အိမ်၏ အထက်ပိုင်းတစ်ဝက်မှာ ဝါးကြမ်း ခင်းထား၏။ အရှေ့ပိုင်း၌ ထရံမှာ ဖြစ်စိုက်ဖြစ်ပြီး အခင်းမရှိ။ ထိုအရှေ့ပိုင်းမြေပေါ်တွင် ခုတင်ဟောင်းတစ်လုံးနှင့် စားပွဲဟောင်းငယ်တစ်လုံး ရှိသည်။ စားပွဲ၌ ကုလားထိုင်အစား ခွေးခြေတစ်လုံး သာ ရှိသည်။ အော့ စည်းသည် လာလျှင် ယာယိတိုင်ခုံအဖြစ် သုံးဟန်တူသော ထောင်ထားသည့် ထင်းရှူးသေ့တွောဟောင်းတစ်လုံးလည်း ရှိသေး၏။ စားပွဲ တစ်ဖက် မျက်နှာချင်းဆိုင်ရှိ နံရုပ်ပေါ်တွင် ဆရာကြီးသခင်ကိုယ်တော်ဖိုင်း၏ ဓာတ်ပုံတစ်ပုံကို ချိတ်ထား၏။ စားပွဲပေါ်၌ ကျောင်းသုံးစာအုပ်အချို့နှင့် လက်ခွဲ ရေ့နဲ့သီမှန်အိမ်တစ်လုံးကို မြင်ရသည်။

စားပွဲမှာ မောင်စောနာ်၏ စာကြည့်စားပွဲ ဖြစ်မှန်း သိသာသည်။ ခုတင်မှာမူ ခေါင်းရင်းပိုင်း၌ ခေါင်းအုံးအနီးတွင် ကွမ်းအစ်တစ်လုံး ရှိနေ၍ လည်းကောင်း၊ ခုတင်ဘား မြေပေါ်၌ ထွေးခံတစ်လုံး ရှိနေသောကြောင့် လည်းကောင်း အပေါ်ထပ် မတက်နိုင်သော အဘိုးကြီး၏ အိပ်ရာသာ ဖြစ်ပေ လိမ့်မည်။

ကိုသက်နိုင်က မောင်စောနာ်တို့၏ နံချာသော ဤအိမ်ငယ်လေးကို ကြည့်နေခိုင်၍ ဟီး(လ်)မင်းကားလေးပေါ်မှ နှစ်းသစ်ဝင်းဖြူသော မောင်စောနာ် ၏ ဝမ်းကွဲအစ်မကို သတိရမိ၏။ နံနက်က ‘ကျွန်ုတ်’ ကားမစီးချင်ဘူး’ ဟူသော မောင်စောနာ်၏ ငြင်းသံကိုလည်း ပြန်လည် ကြားယောင်လာ သည်။ ထိုနောက် ထပ်ကာ ပြန်လည်ကြားယောင်လာ၏။

အဘိုးကြီးက ပြန်လည် ၁,၈ကားပြောသည်။

“အင်း... မောင်စောနာ်လည်း ဒီနှစ် စာမေးပွဲ ထပ်ဖြေရှုံးမယ်၊ လူကလေး မောင်စောနာ်... စောစောက မင်း ဆရာ ပြောသုလို တိုင်းပြည် ဘဏ္ဍာဖြန်းသလို မဖြစ်အောင် စာမေးပွဲတော့ အောင်အောင် ကြိုးစားလိုက်းးပေါ့၊ အောင်ရင်တော့ မန္တလေးတရာ့သို့လ်ကို ကြိုးစားပို့ရှုံးမှာပဲ၊ အဲဒီမှာ တွေ့ကြရင် ဆရာရေး... ညီအရင်းလို စောင့်ရောက်ပါလို တစ်ခါတည်း အပ် လိုက်ပါရစေ”

“စိတ်ချပါ ဦး၊ ကျွန်ုတ် စောင့်ရောက်ပါမယ်”

ယဉ်ကျေးမှုအရသာ ပြောလိုက်ရသော်လည်း မောင်စောနာ်သည် ပိမိ၏ အစောင့်အရောက်ကို ခံချင်မှ ခံမည်၊ မခံမည်မှာက သေချာ၏။ ဤ အတွေးကြောင့် ပြီးပြီး ကိုသက်နိုင်က မောင်စောနာ်ကို လုမ်းကြည့်သည်။ မောင်စောနာ်ကလည်း ပြီး၍ ပြန်ကြည့်သည့်နှင့် ဆုံးနေ၏။

ကမ္မာကုန်ကျယ်သရွေဝယ်

၁၁၅

မုန့်ဟင်းခါး စားပြီး စကား ဆောင်ရွက်ပြောနေပြီးနောက် ကိုသက်ခိုင်က အဘိုးကြီးကို နှုတ်သက်၍ ပြန်လာရာ ခြိဝအထိ မောင်စောနောင်က လိုက်ပို့သည်။

“မောင်စောနောင်... မောင်ညီမြိုင်းတိုးအိမ် လိုက်ညီးမလား”

“မလိုက်တော့ဘူး ဆရာ၊ အမေ့ကို ကူစရာ ရှိသေးတယ်၊ မနက်ဖြစ်ကျ တွေ့ကြသေးတာပေါ့၊ မတွေ့လည်း မန္တလေးမှာ ဆုံးကြမယ် ဆရာ၊ ဒီနှစ်တော့ ကျွန်ုတ်တော် စာမေးပွဲကို အောင်အောင်ဖြေမယ် စိတ်ကူးထားတယ်”

“အင်း... အောင်ပါစေလို့ ဆရာ ဆတောင်းပါတယ်၊ ကဲ... တွေ့ကြသေးတာပေါ့၊ သွားမယ်နော်”

“ဟုတ်ကဲ့ ဆရာ”

မောင်ညီမြိုင်း၏ အိမ်သို့ ကိုသက်ခိုင် ပြန်ရောက်ချိန်တွင် ဘဲသားဟင်းကား မကျက်သေး။ သို့ရာတွင် ခွင့်ပေါ်မှ အိုးမှ ရှုံးများက မွေးကြိုင်နေ၏။

“ဆာပြီလား... သူငယ်ချင်း၊ ဘဲသားက မန္တေသားဘူး၊ ဒီလိုပုံကြာတယ်”

“ကိစ္စမရှုပါဘူးကျာ၊ ငါ အခုပဲ မောင်စောနောင်တို့ အိမ်က မုန့်ဟင်းခါး စားလာတယ်”

ပထမသော် ထွန်းငွေသည် အပြစ်တင်သော လေသံနှင့်-

“မင်းကလည်းကွာ... ငါ ဟင်းချက်နေမှန်း သိရက်နဲ့ အလကားထမင်းစားပျက်အောင်...”

ဟု ဆိုပြီးမှ တစ်စုံတစ်ခုကို သွားသတိရဟန်နှင့် ကိုသက်ခိုင်၏ မျက်နှာကို ကြည့်လိုက်ကာ သက်ပြင်းဆိုက်လိုက်ရင်း သူ့ကိုယ်သူ ပြောသည့်သဏ္ဌာန်ဖြင့် တိုးတိုးညွင်သာ ဆက်ပြော၏။

“အင်းလေ... မင်း မုန့်ဟင်းခါး စားမပေါ့.. စားရမပေါ့၊ ဆောရိုးပဲ... ငါ မှားသွားတယ်၊ ဒါတွေ ထားလိုက်ပါတော့၊ ဟောကောင်... မင်းငါကို တစ်ခု ကူမလား”

“ပြောလေ... ကူပါမယ်”

“မင်း ရောက်လာတော့ ငါ ဝက်စာကျွေးမလို့ ပြင်နေတာ၊ မင်းနဲ့ ကလည်း စကားကောင်း၊ တစ်ခါ... မင်း အချိန်မိ ထမင်းစားရအောင် ဘဲ လည်လိုးပြီး ချက်နေရတာနဲ့ ငါဝက်တွေ အစာမကျွေးရသေးဘူး၊ အဟိုး... အားတော့မာပါရဲ့ ကထိကကြီး၊ ငါနဲ့ ဝက်စာ ကူကျွေးပေးမလား”

၁၁၈

တရာ့သိသုက္ခနိုင်

“ကျွေးပေးပါမယ်ကွာ... ကျွေးပေးပါမယ်၊ ဘယ်မလဲ... လာ
သွားကြမယ်”

ထွန်းငွေ ခေါ် မောင်ညီမြိုင်းနှင့်အတူ ဝက်စာ ကူကျွေးရင်း ကိုသက်ရှိနိုင်
ကြကြဖန်ဖန် ကြံ့လာသရွှေကို တွေးဖော်ပါ၏။

ဝက်တို့၏ အမည်များကို စတာလင်၊ ပေါက်စိတုး၊ အိုင်စင်ဟောင်းဝါး၊
ချုံကေရှိတ်၊ ကရားရှုက်ဟု ပေါက်ကရ မှည့်ခေါ်ထားသည့်... လောကကို
အဆွဲတို့က်နေဟန်တွေသူ... ဘတို့ စံရာ ဗုက်အိုင်သာမှ တရာ့သို့လဲ လက်ပဲ
ကျောင်းသား ခေါင်းဆောင်ဟောင်းတစ်ဦး။

ကိုယ်တစ်ခြမ်း သေကာ မျက်လုံးများ ကွယ်နေသည့် စာရေးသပိတ်
ခေါင်းဆောင်ဟောင်းတစ်ဦးနှင့် သူသား လှေယ်ကျောင်းသားသမဂ္ဂ ခေါင်းဆောင်း
သူတို့ကို မှန်ဟင်းခါးရောင်း၍ ရှာကျွေးနေရသော အမေအိုတစ်ယောက်...။

ပြီးတော့ ဟီး(လ်)မင်းကားနှင့် ဆရာဝန်ဘွဲ့ရထားသည့် ရွှေ့သစ်ဝင်းဖြာ
သော မိန့်မပျိုချေား... မိန့်မပျိုချော်၏ အစ်ကို၊ အစ်မနှင့် ကလေးယောက်တစ်ဦး။
နောက်... နွေးကို မြှုပ်နှံပို့ပို့ လုပ်သော မြစ်မင်းဇရာ၊ လွမ်းဖွယ်
သမိုင်းနောက်ခံနှင့် မြှုသလွန်စေတီတော်။

သြော်... ကျွေးပါသေးသည်။ ဆင်စွယ်နှုန်းပေါ်မှ ကထိက ကိုသက်ရှိနိုင်။
ဗျာတ်ကောင်တွေ စုံ၍ ဗျာတ်လမ်းတစ်ခုက သူ့ခေါင်းဝယ် နှုံးစည်း
ပြည့်စုံလာသည်။

ဤဗျာတ်လမ်းကို ဝေဟင်ထက်မှ လေယာဉ်မယ်လေးတစ်ဦးကမူ
ကြံ့က်နိုင်၊ မကြံ့က်နိုင် မသိ။

ကိုသက်ရှိနိုင်၏ အတွေးကို မောင်ညီမြိုင်း၏ အသံကြီးက ဖျက်ဆီး
လိုက်သည်။

“ဟောင် သက်ရှိနိုင်၊ ငိုင်မနေနဲ့ မင်းကို စတာလင်နဲ့ ပေါက်စိတုး
က ပက်မလို့ စောင်နေတယ်”

အခန်း - ၆

»»» နှောင်းဘဝဟိုဆီ 『『

ကိုသက်ခိုင်သည့် ဉာဏ်စာကိုပါ ထွန်းငြေ၏ အိမ်၌ စားပြီး မိုးချုပ်မှ မကျွေး
ကောလိပ် ကျောင်းအုပ်ကြီး အိမ်သို့ ပြန်လာခဲ့သည်။

သည့်အတန်ထောင် နက်နောဖြီ ဖြစ်သောကြောင့် ဦးဘရိကမူ အိပ်ရာဝင်
နှင့်နေပြီ။

အောက်ထပ် ထမင်းစားခန်း၌ ဆရာတီးမြှုသန်းက ကိုသက်ခိုင်ကို
စောင့်နေ၏။

“သော်... ဦးမြှုသန်း စောင့်နေသကိုး၊ ကိုကြီးရိကော...”

“ဆရာကြီးက စာမေးပွဲအတွက် တစ်နှစ်လုံး ပြင်ဆင်နေရလို့ မောမော
နဲ့ အိပ်ရာဝင်သွားပြီ ဆရာ”

“သော် သော်... ကိစ္စမရှိပါဘူး၊ စာမေးပွဲက သန်သက်ခါ ဆိုတော့
ကိုကြီးရိ စပင်ပန်းပြီပေါ့”

ကိုသက်ခိုင်က ကုလားထိုင်တစ်လုံးထက် ဝင်ထိုင်ကာ စီးကရက်
တစ်လိပ် မီးညိုသောက်ရင်း ပြော၏။

၁၂၀

တရ္စုသိုလ်ဘုန်းနိုင်

ဦးမြှေသန်းက ကိုသက်ခိုင်ဆီ ထလာပြီး-

“ဆရာအတွက် စာတစ်စောင် ဆရာ”

ဟု ပြောရင်း စာအိတ်တစ်အိတ်ကို ရိုသေစွာ ပေးလာသည်။

“ဆရာအတွက် စာ... ဘယ်သူ့ဆီကလဲ”

“မနက်က ဆရာ မောင်စောနောင်နဲ့ ထွက်သွားတဲ့အတွက် မမြင့်ဝေ
ဟာ တော်တော်အဲ ဉာဏ်သွားပုံရတယ်၊ စိတ်လည်း ထိခိုက်သွားပုံရတယ်”

ကိုသက်ခိုင်က “အင်း...”ဟု အင်းရည်ကြီးတစ်လုံး ညည်းသည်။

“နွောင်းက မမြင့်ဝေ တစ်ခေါက် လာပြီး ဆရာကို ဒီဇု ညစာ
ဖြစ်ဖြစ်၊ မနက်ဖြစ် ညစာဖြစ်ဖြစ် သူတို့အိမ်များ ထမင်းလာစားဖို့ ပိတ်တယ်၊
ဆရာနဲ့ မတွေ့တော့ ပြန်သွားပြီး ညနေက တစ်ခေါက် ပြန်လာတယ်၊ ဆရာ
ကလည်း မရောက်သေးတော့ အဲဒီစာကို ပေးသွားတာပါပဲ”

ကိုသက်ခိုင်က စာအိတ်ကို ကြည့်သည်။ စာအိတ်ပေါ်မှ လက်ရေးကို
မြင်သော် သူ့ရင်က ခုန်လာ၏။

မဟုတ်ပါ။ မဖြစ်နိုင်ပါ။ ကိုသက်ခိုင်၏ စိတ်က ဤသို့ ပြင်းနေ
သည်။ သို့ရာတွင် သူ့မျက်လုံးများက သူ့ကို မလှည့်စား။

ကြောတော့ ကြောနဲ့လေပြီ။

သို့ရာတွင် ဤလက်ရေးများကို သူ ကောင်းကောင်းမှတ်မိန္ဒာ၏။ ဤ
လက်ရေးနှင့် စာများကို သူ တရိုတသေ သိမ်းထားလျက်ရှိပြီးသည်ကြောင့်
သူ့မျက်လုံးများက မလှည့်စားပါ။

ကိုသက်ခိုင်သည် တုန်ယင်သော လက်များနှင့် စာအိတ်ကို ဖွင့်ပြီး
စာကို ဖတ်သည်။

မောင်လေး သက်ခိုင်...

မနက်က မောင် ဘာလုပ်သွားတယ် ဆိုတာကို တွေ့ဗျာတွေ့
မသိပေမယ် မမွေယ် သိတယ်၊ သိလို့လည်း ဝဲနဲ့လို့သိလို့လို့
ရှိပေမယ် မောင်ကို မမွေယ် အပြစ်မတင်ချင်ပါဘူး၊ မောင် မာန
ကြီးတယ် ဆိုတာကို မမွေယ် အသိခိုးပါပဲ၊ ဒါပေမဲ့ မောင်မာဟာ
မမွေယ်တစ်ယောက်အပေါ်မှာတော့ မထားထိုက်ဘူးလို့ မမွေယ်
ယုံကြည်မောတယ်”

ကန္တဘူန်ကျယ်သရွေဝယ်

၁၂၃

အနိုင်တွေဟာ ကုန်ဂျာနဲ့ပါပြီ၊ ဖြစ်ပြီးမှန်သူမျှတွေကိုလည်း
ပျက်ပြီးပြီလို ယူဆနို အဘိဓမ္မာတတ်တဲ့ မောင်ကို မစွဲယ်
ဒေါ်ခေါင်းမင်း ရေကင်းမပြုပါဘူး။

မေတ္တာကို ယိုရင် အားလုံး ပြန်ဆုံးတွေကြရအောင်။

မစွဲယ်မှာ ဒါလောက်ပဲ ပြောစရာရှိတယ် မောင်၊ ဒါပေမဲ
မောင်သဘာအတိုင်းပါ မောင်၊ မောင်က တစ်သက်လုံး မောင်
သဘာအတိုင်း လုပ်နဲ့လေသူနဲ့ မစွဲယ် ရွှေဆက် ဘာပြောရမှန်း
မသိပါဘူး မောင်။

မောင်မစွဲယ်

ကိုသက်ခိုင်သည် စာကို ဖတ်ပြီး အတန်ကြာဖြာ ငိုင်နေ၏။ သူ မည်၌
ကြာအောင် ငိုင်နေလေမှန်း သူ့ဘာသာသူ သိမည်မဟုတ်။ ဘေးမှ ရပ်ကြည့်နေ
ရသူ ဦးမြှုသန်းအတွက်မူ အတန်ကြာနေ၏။

ကိုသက်ခိုင်က ဖြည့်ညှင်းစွာနှင့် ခေါင်းမော်လာ၏။ သူ့မျက်နှာက
လှပ်ရှားမှုမရှိ။ တည်လွန်း... ဤမွေး... သေလွန်းနေသည်သာ ရှိ၏။

ကိုသက်ခိုင်သည် ဂုဏ်ထူးတန်းကျောင်းသားကို နှုတ်တိုက်မေးခွန်း
မေးသော ကထိက၏ တည်ဥကြိမ်သောအသံနှင့် မေးသည်။

“ဦးမြှုသန်း... ဆရာ မန်က်စောစော မန္တေသားကို ပြန်ချင်တယ်၊
သန်ဘက်ခါ လေယာဉ်ပျော် မစောင့်ချင်တော့ဘူး၊ ဒီတော့ မန်က်မှာ ဘာနဲ့
အမြန်ဆုံး ပြန်ခိုင်မလဲ”

ဦးမြှုသန်းမှာ ကြားရသော စကားကို မယုံမိ။ ပါးစပ်အဟောင်းသား
ဖြစ်သွားပြီးမှ သတိချပ်လိုက်ကာ ဖြေသည်။

“ရဲတဲ့ခွန် ကားတော့ ရှိတယ်၊ မန္တေသားအရောက် ပြေးတာပဲ၊ နေရာ
ကျွန်းသေးသလားတော့ မသိဘူး၊ ဇေရာမရရင်လည်း ရော့ချောင်းအထိ ဆွဲတဲ့
ကားတွေ ရှိပါတယ် ဆရာ၊ ရော့ချောင်းကနေ မိတ္ထိလာကို ရှိပေးတဲ့ တစ္ဆိတ်
တွေလည်း ရှိပါတယ်၊ မိတ္ထိလာ ရောက်ရင်တော့ မန္တေသားကို ရောက်ပါတယ်”

“ဒါဖြင့် မန်က် ဆရာ ပြန်မယ်၊ မန်က်တော့ ဦးမြှုသန်း လိုက်ပိုပေါ့၊
စက်ဘီးတော့ ရှိတယ်နော်”

၁၂၂

တန္ထသိုလ်ဘုံးရိုင်

“ရှိပါတယ် ဆရာ၊ ရုံးစက်ဘီးကို ဒီမှာပဲ ထားပါတယ် ဆရာ”

“ဒါဖြင့် အားတော့မာပါရဲ့ ဦးမြေသန်းကိုပဲ ဒုက္ခပေးရမှာပဲ၊ မနက်ကျ ဆရာကို လိုက်ပိုပေးပါ၊ ဒါပါပဲ ဦးမြေသန်း... ရွှေ့နိုက်...”

“ရွှေ့နိုက်... ဆရာ”

ကိုသက်ခိုင်က အိမ်ပေါ်ထပ်သို့ တက်သွား၏။ ကျွန်ုရစ်သူ ဦးမြေသန်းက ခေါင်းကုတ် စဉ်းစားသည်။ သူ့ကျွေးဇူးရှင် ဆရာ ကထိကြီးဆန်းထွန်း၏ စကားကို နား၍ ပြန်ကြားယောင်လာ၏။

‘စာရေးဆရာ ဆိတ်ဘက နည်းနည်းထူးသက္က၊ ထူးတယ်ဆိုလို့ တော်တယ် ဆိုလိုတာ မဟုတ်ဘူး၊ လူတိုင်းနဲ့တော့ နည်းနည်းကွာတယ်၊ လူဆန်းတစ်မျိုးပေါ့ကွာ၊ သိပ်တော့လည်း မအုံသွေ့’

ဦးမြေသန်းသည် ခေါင်းခါပြီး ထွက်ခွာသွား၏။

အပေါ်ထပ်ရှိ သူ့အခန်း၌ ခုတင်ပေါ် ထိုင်ရင်း ကိုသက်ခိုင်သည် စာကို တစ်ခေါက် ပြန်ဖတ်သည်။

‘မောင် မာနကြီးတယ် ဆိုတာကို မမန္တယ် အသိဆုံးပါ...’

ကိုသက်ခိုင်က စာကို အိတ်အတွင်း ထည့်ပြီး ခေါင်းကို ခါ၏။

အမှန်က သူ မာနကြီးကောင်း ကြီးလိမ့်မည်။ သို့ရာတွင် မမန္တယ်အပေါ် သူ မာနမကြီးနိုင်ပါ။ ဒါကိုတော့ သူ့ကိုယ်သူ သူ အသိဆုံးပါ၊ သူ အသိဆုံးပါ။

မာန မဟုတ်ပါ မမန္တယ်... မာန မဟုတ်ပါ... ခံစားမှုတစ်ရပ်လို့ တော့ ခေါ်လေ မမန္တယ်... ခေါ်ပါလေ...’

ကိုသက်ခိုင်သည် ပြတင်းဝနား သွားရပ်ပြီး အပြင်သို့ ငေးကြည့်လေသည်။

ရွှေက်ဝါတွေက သူ့ကို ကြွေပြကြသည်။

ကြွေသံ၌ သရော်သံ ပါကြသည်။

‘ဟေ့... သက်ခိုင်... တို့တော့ ကြွေနေပြီ၊ အေးလေ... ကြွေနေ ကြပြီဗျာ’

သူတို့နှင့်အတူ လေရှုံးက ထွေဝင်ရင်း ရယ်သံပြေသည်။ ရှားရှားစက်စက် ခက်ခက်မာမာ ရယ်သံပြေသည်။

ကမ္မာကုန်ကျယ်သရွဝါ

၁၂

မာန... ဒေါ် မာန... စွဲသည် ခြေနိုင်သောကြောင့် မာနရှိပေမည်၊ ရှိတိက်သည်၊ သူက ခြေနိုင်သူကိုး၊ လေရှုံးကလည်း ခြေရေး စောမန်ကိုး၊ ရွက်ဝါက ကြွောင့် ကြော်နိုင်သူကိုး...။ သူတို့ ခြေက... ကြော်ပါစေ...။ ကန့်ကွက်ရန် မရှိပါ။ ကန့်ကွက်ရန် လုံးဝ မရှိပါ။

နှင်းမြှုတိုကသာ သိမ်မွေ့ တိုးလျှိုးစွာ ရွှေဝင်လာကြသည်။ နှုတ်ဆက် နှင့် သိမ်မွေ့တိုးလျှိုးစွာ ရွှေဝင်လာကြပါသည်လေ။

ငွေလရောင်ကလည်း အသာအယာ ကျဆင်းပေးနေ၏။ ရွက်ဝါတွေ
ပေါ်မှာလည်း ကျဆင်းပေးပါမည်။ နှင်းမြှုတွေပေါ်မှာလည်း ကျဆင်းပေးပါမည်။ ကိုယ်ကတော့ အေးမြှုရမည့်သူကိုး။

ဥဉ်သည်မှ တေးကို ဆိုနေသည်။ လာမည့်နွေအတွက်လည်း မဟုတ်။ သွားမည့် ဆောင်းအတွက်လည်း မဟုတ်။ သူကတော့ သူအတွက် တေးကို သူ ဆိုနေလေ၏။

ကိုယ်ရိုင်သည် ပြတင်းဝမှ ခွာပြီး သေ့တွာ့ကို ဖွင့်လျက် စာအုပ်ကို ယူသည်။ လေယာဉ်ပျေစာက် သူ ဖွင့်ယူဖတ်မိသော မှတ်တမ်းစာအုပ်ပေပင်။

ကိုယ်ရိုင်သည် ဖောင်တိန်ကိုယူ၍ စာအုပ်၏ စာမျက်နှာသစ်၌ ရေးသည်။

ပတ်ဝန်းကျင်ဟာ ဂိမ္မန်ခါတွင်းပေမယ့်... ဆောင်းရိုပ်တွေ ကြွင်းထင်ဆဲပါပဲ မမန္တယ်၊ ငွေနှင့်နှင့် တိမ်ရော်ရှိမှာ သို့ရော်ရွက်တွေက လည်း ကြွောက်မဆုံးအောင် ရှိနေတယ်။

ကျွန်တော့ သည်းမဟုက ဘဝရာသီကိုလည်း နွေကန္တာဦးရယ်လိုပဲ တင်စားခေါ်ရလိမ့်မယ ထင်တယ်၊ ဆယ်ကျော်နှစ်က စွဲရတဲ့ သမှုဒယန်းလွှာမှုန်ဟာ ကျွန်တော်ရင်မှာ မဂျမ်းမြှုတတ် လွှမ်းမြှုတတ်နဲ့ လွှမ်းဟုန်မပြတ်ရဲ့ ရှိနေသေးတယ်။

နှယ်ဦးမွန်မို့ ချစ်ထွေတ်တင်ခဲ့ရပါတယ် မမန္တယ်၊ ကျွန်တော့ နာမည်ဟာ သက်ရိုင်မို့လို့ ပညာတဲ့နဲ့ ဓာတ်ဆက်ပြီး ကျွန်တော့ ချစ်သက်ဟာလည်း... ကမ္မာကုန်ကျယ်သရွေ နိုင်စလေ့နဲ့ ရှိနေရ ပါတယ် ဆိုရင်... တစ်ခါတုန်းကလိုပဲ မျက်ရည်ဝင်ဝင့် ရင်နင်နင့် နဲ့ မမန္တယ်က ပင့်သက်ကိုသာ ရှိက်လေဦးမယ်လို့ ကျွန်တော် ထင် ပါတယ်...။

၁၂၄

တူဖူသိလ်ဘန်းနိုင်

ဒါပေမဲ့ မမန္တယ်တိုက မျက်ရည်တဝင့်... ပင့်သက်တစ်ဦးကို ခွင့်ချေတ်လိုက်ပါ... မှုပစ်လိုက်ပါလို့ ပြောနိုင်စွမ်းတဲ့ မိခင်ဂိုဏ်းဝင် မေတ္တာရှင် မိန့်မသားတွေကိုး၊ ကျွန်တော်ကတော့ ငရိက်သား ယောက်ဥုံးတစ်ယောက်ပါ၊ ခွင့်ချေတ်ခြင်းတရားကိုတော့ ပညာက ဆုံးမလို့ လက်ခံကျွန်းသုံးနိုင်ပါတယ်၊ အင်း... ကျွန်းသုံးနိုင်ပြီလို့ ထင်မိပါတယ်လေ....။

မူဖို့ကတော့ မမန္တယ်... မလွယ်ပော့ဗျား၊ အကြောင်းကတော့ ယောက်ဥုံး ဆိုတာဟာ မျက်ရည်ကျခွင့် မရှိလိုပါဘဲ မမန္တယ်၊ မျက်ရည်ကျခွင့် မရှိတော့ ရင်ကိုလည်း မဖွင့်သာ့သူ့၊ ရင်ကို မဖွင့်သာတာကလည်း နှလုံးသားက ခံစာမျဟာ မူလျှော့ခြင်းနယ်ပယ်ဆို ကူးစို့ မျက်ရည်တံတား မရှိလိုပါဘဲ... ဒါတော့ ကျွန်တော်တိုက ဘုရားဆုပ် မင်းယောက်ဥုံးလို့ ကြွေးကြော်ပြီး ခပ်တည်တည်း ရင်ကော့မော်ပြကြရတယ်၊ ကော့မော်တဲ့ ရင်ထဲမှာ ဘာတွေ ရှိမော်တယ် ဆိုတာကိုတော့ ကျွန်တော်တို့ ယောက်ဥုံးတွေသာ အသိဆုံးပါ၊ မျက်ရည်မကျရဲ့... မင့်ရဲတဲ့... ကမ္မာမြေပြင်က ဟန်ဆောင်သူ သူရဲကောင်း ကျွန်တော်တို့ ယောက်ဥုံးတွေသာ အသိဆုံးပါ....။

ဟန်ဆောင်သူ သူရဲကောင်းတွေအပြုစွမ်း ကျွန်တော်တိုက ဆက်ဇာရည်းမယ်၊ အော်လို့ ဆက်ဇာရုံးအတွက် မိန့်မထွေကို ဆက်လက်ရှုတ်ချေမြှောက်ရည်းမယ်၊ သစ္စာမွဲသူတွေလို့ ဆက်လက် ရှုတ်ချေမြှောက်ရည်းမယ်၊ ဇားကိုဆုံး လဲလျှောင်းနိုင်ရာ.. မိန့်မိုင်ရာ.. အားကိုးနိုင်ရာ... မေတ္တာရှင် မိန့်မသားတစ်ဦးရဲ့ ရင်ခွင်ကို မတွေ့မချင်း ကျွန်တော်တို့က ဘဝရဲ အမှန်တရားတွေကို ပညာသားပါပါနဲ့ ရှောင်တိမ်းမော်ရှုံးမယ်။

မမန္တယ်ကိုလည်း ကျွန်တော် ရှောင်တိမ်းလေရှိုးမှာပဲ မောင့်မမန္တယ်ရော့... ။

ကိုသက်ခိုင်သည် စာရေးခြင်းကို ရပ်လိုက်သည်။ ထိုနောက် စာအုပ်ကို ပိတ်၍ သိမ်းဆည်းလိုက်သည်။

နောက်ဆုံး... မီးကို မှိတ်၍ အိပ်ရာဝင်သည်။

ကန္တကုန်ကျပ်သဓရွာယ်

၁၂၅

ပြတင်းက ငွေလရောင်ကမူ ထိုးဝင် ကျရောက်လာနော်။ ဥထဲ
ငါက်သံကလည်း တလွင်လွင် ဝင်လာနော်။
တလွင်လွင် ပုံတင်ထပ် ဝင်လာနော်။

◆

နံနက်စောစော၌ ကားဆိပ်ကို ဦးမြှုသန်း လိုက်ပို့သဖြင့် ကိုသက်ခိုင်
ရောက်လာသည်။

ကံအားလျော်စွာ ရဲတံခွန်ကားကြီးပေါ်၌ တစ်နေရာစာ ရသည်။
ကားကြီး၏ ဒီဇယ်အင်ဂျင်စက်သံသည် တကျွတ်ဂျုတ် တတုန်တုန်
မြည်ဟည်းနော်။

ကားထွက်ခါနီးတွင် ကိုသက်ခိုင်က ဦးမြှုသန်းကို ပြောပြသည်။
“ဆရာ အခုလို ရှတ်တရှက် ပြန်သွားတာကို ဦးမြှုသန်းတော့ အဲသြေ
မှာပဲ”

အမှန်ပင် ဦးမြှုသန်းက အဲသြေသည်။ သို့ရာတွင် ဘာမူး ပြန်မဖြော
ပြုမော်နော်။ ဦးမြှုသန်း၏ စိတ်ကို ပိုပ်မိဟန်နှင့် ကိုသက်ခိုင်က ရှင်းပြသယောင်
ဆိုသည်။ စင်စစ်ကား ရှင်းပြခြင်းထက် ပဟော်တစ်ရပ်ကို ထပ်စုက်သွား
သက္ကာသို့ ဖြစ်နော်။

“ဘောကျော်နဲ့ ဘောသော အတ်လမ်းက နောင်ဘဝမှာ ဘုရင့်
သမီးတော် ဖြစ်သွားတဲ့ နှမကို သွားသတိရမိတယ် ဦးမြှုသန်း၊ ခများဟာ
မင်းသမီး စည်းစိမ်းမှာ ပျော်နေလေမှ ပန်းချို့ဆရာဟာ ဆတ်ဆော့ပြီး ဘဝဟောင်း
ကို အမှတ်ရမယ့်ပုံကိုမှ သွားဆက်မိပလေတယ်၊ မင်းသမီးကလေး ရင်ဂွဲမှာ
ကျြှိုး သေလွန်တော့ ဒီပန်းချို့ဆရာဟာ ဘယ်လောက်များ ယူကျုံးမရ ဖြစ်ရှာ
မယ် မသိဘူး၊ အင်း... အခု ဆရာ ရှတ်တရှက် မကျော်က ထွက်သွားရတဲ့
အကြောင်းကတော့... ဦးမြှုသန်း၊ ဆရာဟာ အဲဒီပန်းချို့ဆရာလို့ မဖြစ်ချင်
လို့ပါဘဲ”

ကားကြီးက စထွက်၍ ဦးမြှုသန်းမှာ ပဟော်အနေကို မေးမြန်းခွင့်
မရတော့ဘဲ လက်ပြရင်း ကျော်ရစ်ရှာ၏။

နံနက်စောလှသေးသဖြင့် နေထွက်မပြုသေး၊ ရောင်နိုောက်မှ သန်း
နော်။

၁၂၆

တူဗ္ဗသိုလ်ဘန်းခိုင်

မြို့နယ်နိမိတ် လွန်၍ လွင်တီးခေါင်ကို စတင်ဖြတ်ပြီးမိသောအခါ
မြေပြင်မောင်ပြာပြာကို တစ်ပိုင်း ခြုံလွှမ်း ဆုပ်ထားသည့် ပတ္တုမြေးရောင်
ရဲသော အရှေ့မြို့ောင်းကင်ကို ဘွားခနဲ တွေ့ရအေ။

ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုလုံးသည် စိတ္တေကြောက့်သို့ ဖြန့်ပြာ လွတ်လပ်
နေသည်။ အဆိုးအတား ကင်း၍ အသက်မဲ့ကာ ဆိတ်ဆိတ်သုဉ်းသုဉ်း ပြစ်ပြစ်
သက်သက် ရှိနေအေ။ နိုင်းမြောင်များဖြင့် မသိမသာ ချောက်ချားဖွယ်လည်း
ဆောင်နေအေ။

အလွန်ဝေးသော အရပ်၌သာ တောရိပ်လိုလို တော်င်ရိပ်လိုလို မပီ
မသသော သူ့အနုတ်တိုက် လှမ်းမြင်ရသည်။ မပီသသော သူ့အနုတ်တိုက ပတ်လည်း
လည်း လှည့်မောက်သည်။

နှစ်မောက်လမ်းဆုံး ရောက်သော ကားကြီးသည် လက်ပဲဘက် ချိုး
ကာ ရော့ချောင်းမြို့ဆီ ရှေးချွဲလိုက်အေ။

အမှန်မှာ... ကားပေါ်မှ ခရီးသည်တစ်ဦးကမူ ရော့ချောင်းမြို့ဆီ
ရောက်နှင့်နေသည်။ သူ ရောက်နေသော ရော့ချောင်းမြို့ကား ဤကားကြီးနှင့်
ဤကားပေါ်မှ ခရီးသည်တို့ မရောက်နိုင်သော ရော့ချောင်းမြို့ ဖြစ်သည်။

လွန်ခဲ့သော အနှစ် နှစ်ဆယ်ကျော်မှ ရော့ချောင်းမြို့ ဖြစ်သည်။
၁၉၃၈ ခုနှစ် ဆောင်းကာလ နှင်းမှုနှင့်မှု ရော့ချောင်းမြို့ ဖြစ်သည်။

မောင်သက်နိုင်နှင့် သူ့အစ်မ မလေးနှယ်တို့၏ ချုပ်ဖွယ်.. လွမ်းဖွယ်
အုံဖွယ်ရာသော ရော့ချောင်းမြို့သာ ဖြစ်လေပါသည်တကား။

အခန်း - ၁၀

»» မေတ္တာစံ ငံလေစ 『』

ကုန်းထူ၊ နေ့ပျော် ဖုန်ပေါ်သည်ဟု မာမည်ပျက်သော ရေ့ချောင်းမြို့သည်
ဆောင်း၏ ဓနရှာသီ နတ်တော်လရက်အတွင်း တစ်ညွှန်ခေါင်း ဖြစ်သောကြောင့်
နေကား အဂွန် မပူးပြင်းလှ။ ကုန်းကမူ တောင်မိမိတို့ထက် ဖုန်နှင့်ရောသော
နှင့်မြှုပြာဝေဝေတို့က ပါးပါးမှုနှင့်မှုန် သိုင်းရစ်မြို့နေသည်။

ပြေပြစ်ချောမှုတ်သော ဝါဒ်ဆွန်ဝေးလမ်းတစ်လျှောက် တောင်မှ
မြောက်သို့ အော်စတင်အမျိုးအစား ကဗျားနှင်းကလေးတစ်စီးသည် ဖြည့်းဖြည့်း
မှန်မှန် မောင်းနှင့်၍လာ၏။

ကားလေးသည် ဝင်ဆာဝေးလမ်းနှင့် ဘားမြဲချောင်း ဆုံးရာ ထောင့်၌
ရပ်လိုက်သောအခါ စိမ်းပြာနရောင် ဂါဝန်ဝှက်ထားသည့် အသားဝါဝါ မျက်လုံး
ကြည့်ကြည့် မျက်တောင်ကော့ကော့နှင့် အသက် ကိုးနှစ်၊ ဆယ်နှစ်ခန့်အချွဲ
သူငယ်မလေးတစ်ဦးသည် ကားပေါ်မှ ဆင်း၍လာသည်။

သူငယ်မလေးသည် သူ့လက်ညီးလှလှလေးကို ထောင်ပြလျက်
ဒရိုင်ဘာအား ပြီးတည်တည် မျက်နှာထားနှင့် သတိပေး၏။

၁၂၈

တရာ့သိလ်ဘန်းနိုင်

“ဒါပေမဲ့ ဦးလေးကိုချစ်တိုး၊ နယ် ဒီကို လာတာ ဖေဖော့ မေမေ ကိုရော... အန်တို့ကိုရော မပြောရဘူးနော်၊ ဘွားဘွားက လွတ်လို့ လာတာ၊ ဦးလေးကိုချစ်တိုး ဘူတို့ကို ပြန်ပြောရင် နယ်ကလည်း ဘွားဘွားကို ပြန်တိုင် မှာပဲ... သိလား”

နိတ်ရှည် သဘောကောင်းဟန်တူသော ဒရိုင်ဘာ ကိုချစ်တိုးက ခွင့်လွှတ်ကြင်နာစွာ ပြီးရင်း ချိုသာစွာ ဖြေစော်။

“အေးပါ နယ်ရာ... နင် ပြန်လာတိုင်း ဒီလာတာ ငါ ပြန်တိုင်ဖူးလို့ လား၊ နင် ပဲလုံးကြော်တွေ အများကြီး စားတာကော တိုင်ဖူးလို့လား၊ ပြီးတော့ ကားကို ပင်းချောင်းမှာ မဟုတ်ဘူး... ချောင်းနှစ်မှာ ရေဆေးပါတယ်လို့ ငါ အမြဲလိမ့်ပေးတယ် မဟုတ်လား”

နယ်သည် ပါးချိုင့်ကလေး ခွက်ဝင်ဘွားအောင် ပြီးလိုက်ပြီး စကား ပြန်၏။

“ဟုတ်ပါတယ်လေ၊ နယ် သိသားပဲ၊ ဒါပေမဲ့ နယ်က ကြောက်လို့ ပြောတာပါ”

“အေးပါ... မကြောက်ပါနဲ့ ဘွားမှာသာ ဘွားစမ်းပါ၊ မကြောနေ့နဲ့ နော်၊ ပင်းချောင်းအထိ ဘွားဦးမယ် မဟုတ်လား၊ အပြန်မိုးချုပ်နေ့ဦးအယ်”

နယ်သည် လမ်းတစ်ဖက် ကူးပြေးမည် လုပ်ပြီးမှ-

“မြော်... မေ့လိုက်တာ ဦးလေးကိုချစ်တိုး၊ နယ်လွယ်အိတ် ပေးဦး”

ဟု ဆိုသည်။

ကိုချစ်တိုးက ရှုံးခန်းထိုင်ခုပေါ်၌ ကျွန်ုရစ်သော နယ်၏ လွယ်အိတ် ကလေးကို လှမ်းပေးသည်။

နယ်သည် လွယ်အိတ်ကလေးကို လွယ်လိုက်သည်။ ထိုနောက် လွယ်အိတ်အတွင်းရှိ တစ်စုံတစ်ခုကို နှိုက်၍ စမ်းကြည့်သည်။ ကျွန်ုပ်မှ တစ်ခါ သူ့ဂါဝန် အကြံ့အိတ်ကလေးကို စမ်းကြည့်ပြန်သည်။ သူ့ဂါဝန်အကြံ့အိတ်ကလေးက ဖောင်းဖောင်းလေး ဖြစ်၏။

နယ်က သူ့အမေရိုက်နံတောက်မှ ဆံပင်လေးများ လွှပ်ယမ်းဘွား အောင် ခေါင်းကလေးကို ဘယ်နဲ့ ညာနဲ့ပြု၍ ကားအသွားအလာကို ကြည့်ပြီး လမ်းကို ဖြတ်ကူးလိုက်၏။

ကမ္မာကုန်ကျယ်သရွေးယ်

၁၂၉

ကေးမဲချောင်းသား တမာဟပ်ကြီးတစ်ပင် အောက်၌ ဝါးလေးတိုင် ထူးဖြေ
သက်သယ်မီးလျက် အကုံမရှိသော တဲ့တစ်ခုအောက်တွင် အသက် သုံးဆယ်ခန့်
မိန့်မရွယ်တစ်ဦးသည် တပွက်ပွက် ဆီဆုနေသော အကြော်ဒယ်ဒုံးတွင်းသို့
မှန့်စီးသစ်များ ထည့်ကာ ယောက်မနှင့် အသာမွေလျက် ရှိ၏။

နှယ်က ရှူးဖိန်းသံကလေး တဂါးကိုဂါးကိုပြုရင်း အကြော်ဖိအနီး
ကပ်သွားပြီး လှမ်းခေါ်သည်။

“ဒေါ်လေးသက်သက်...”

မိန့်မရွယ်က လှည့်ကြည့်ပြီး အံ့ဩဝါးသာဟန် လှမ်းနှုတ်ဆက်၏။

“ဟော... နှယ်ပါလား၊ ဘယ်တုံးက ပြန်ရောက်လဲ၊ ကျောင်းမဝိတ်
သေးဘူး မဟုတ်လား”

“မဝိတ်သေးဘူး ဒေါ်လေး၊ ဘွားဘွားက ဘိုးဘိုး ဆုံးတဲ့နေ့ သုံးနှစ်
မြောက်တဲ့၊ အဲဒါ အလျှေလှပမလိုတဲ့၊ နှယ် ခွင့်ငါးရက်ယူပြီး ပြန်လာရတာ၊
ဒါပေမဲ့ စနေနဲ့ တန်ခိုင်ခွဲ ခံနေတော့ ကျောင်းသုံးရက်တည်း ပျက်မှာပါ”

နှယ်သည် စကားအဆုံး၌ သူ့ဒေါ်လေးအနီးတွင် ဆောင့်ကြောင့်လေး
ဝင်ထိုင်လိုက်၏။ လွယ်အိတ်ကိုမူ ပြာထူးသော မြှုန်းမှု မထိအောင် သူ့ရင်ခွင့်၌
ပိုက်ထားလိုက်၏။

နှယ်ဒေါ်လေးသက်သက်က သူ ခုထိုင်ထားသော ဖင်ထိုင်ခုကို သူ့
တင်အောက်မှ ဆွဲနှုတ်ယူပြီး နှယ်ထဲ လှမ်းပေးသည်။

“သမီး... ဒီပေါ်မှာထိုင်၊ သမီးဂါဝန် ပေကုန်းမယ်”

နှယ်သည် ဖင်ထိုင်ခုကို လှမ်းယူပြီး ထိုင်လိုက်၍ အနီးရှိ ဆန်ခါပေါ်မှ
အကြော်မှန့်တစ်ခုကို နှုတ်ယူစားသည်။

“ဒေါ်လေးသက်သက်...”

“ဘဝလဲ နှယ်”

“ဒေါ်လေးသက်သက်က အရင်တုန်းကလို မလှတော့ဘူး”

ဒေါ်လေးသက်သက်က မဖြော ပြီးရုံပြီးပြီး လင်ပန်းတွင်းမှ မှန့်ဖတ်များ
ကို နှယ်နေ၏။

နှယ်ကသာ အကြော်မှန့်ကို ဝါးရင်း ဒေါ်လေးသက်သက်ကို စိုက်
ကြည့်နေဖို့။

၁၃၀

တရာ့သိန္တာနှင့်

ဒေါလေးသက်သက်၏ ဆံပင်တို့မှာ ဆီမရှိ၍ နီကြံ့ကြံ့ ဖြစ်နေသည်။ ဤနီကြံ့ကြံ့ ဆံပင်တို့ထက် ပြာတွေက ဖွေးဖွေးဖြူးအောင် တင်နေသည်။ ယခင်က ဒေါလေးသက်သက်၏ မျက်တောင်ကြီးများမှာ ရှည်၍ ကော့သည်ကို နှယ် မှတ်မိသည်။ ယခု ဒေါလေး၏ မျက်တောင်တိုကား ကော့တော့ကော့ သေးသည်။ မရှည်တော့။ ဒေါလေး၏ မျက်နှာနှင့် လည်ပင်းတို့တွင် ကြေးကွက် ကျားထင်မော်၏။ ကြေးကွက်သော နဲ့ရာတို့က နိုင်ဖျော်ဖျော် ဝါနေသေးသည်။ ဒေါလေး၏ လက်များ၌ အမွေးအမှင် မရှိတော့။ အသားက ဝင်းဝါဆံ ဖြစ် သောမကြာင့် ထိုးထောင်ပေါ်ရွင်နေသော အကြောစိမ်းကြီးများကို မြင်နေရ၏။ ဤအကြောစိမ်းများ ထိုးထောင်ဖြာထွက်နေသော လက်ခုံပေါ်တွင် မုန့်ညာက်ရည် ဖြူးဖြူးတို့က ပေကျံ့နေ၏။

ဒေါလေး ဝတ်ထားသော ရှုံးသားအကိုးများမှ အိမ်က အစေခံ လျခင် တို့ ဝတ်ထားလျှင် ဆီချေးတက် ညျိုပတ်သည်ဟု မေမေက ဆူဗြိုး ချုတ်ခိုင်း မည့် အကိုးဘာဝ ရောက်နေသည်။ ဒေါလေး၏ သရက်ထည် ထဘီမှာ အကွက် ပေါ်သေးသော်လည်း ညျိုနှစ်းနေ၏။

နှယ်သည် သက်ပြင်းလေး ရှိုက်လိုက်ပြီး သူ့ဒေါလေးကို ခေါ်သည်။
“ဒေါလေးသက်သက်...”

ဒေါလေးသက်သက်က ကျော်နေပြီဖြစ်သော အကြော်များကို ဆန်ခါ ဖောက် ယောက်မနှင့် ဆယ်ရှင်း လျည့်မကြည့်ဘဲ စကားပြန်၏။

“အင်... ဘာလဲ နှယ်”

“ဒီမှာ... လျည့်ကြည့်စမ်းပါ ဒေါလေးရဲ့”

ဒေါလေးသက်သက်က လျည့်ကြည့်သည်။

နှယ်က ဂျယ်အိတ်အတွင်းမှ ငွေစွဲဗြာဗြာတွင်ထုပ်ကို ပူးပြန်၏။ ငွေစွဲဗြာဗြာ ထုပ်ထက်တွင် သရဖူဆောင်းထားသော ပြီတိသွေးအင်ပါယာသခင် ဆင့်မမြောက် ကျော့ရှင်မင်းမြှတ်၏ ပုံတော်က မပြီး မရယ် ရာဇ်နှေ့အပြည့်နှင့် ရှိုတော် မူနေ၏။

“အားလုံးပေါင်း တစ်ထောင်... တဲ့၊ တစ်ထောင် ဆိုတာ တစ်ရာ တစ်ရာ တစ်ဆယ်... တဲ့ သီလား သက်သက်၊ ဘွားဘွားက သက်သက်ဖို့ နှယ်ကို ပေးခိုင်းလိုက်တာ”

ကမ္မာကုန်ကျယ်သရွေဝယ်

၁၃၁

ဒေါ်လေးသက်သက်၏ မျက်နှာသည် ညိုသွား၏။ လေသံမှာလည်း
မသိမသာ မာပြီး ပြောသည်။

“မိလေးနှယ်... နင် ဒါတွေ ဒေါ်လေးဆီ ယူလာပြန်ပြီလား”

မိလေးနှယ် ဒေါ် မလေးနှယ် ဒေါ် နှယ်က ရှတ်တရက် ဘာပြန်ပြော
ရှုန်းမသိ။ သူ့ဒေါ်လေးသက်သက်ကိုသာ မျက်လုံးဝန်းလေးများနှင့် သနား
ဖွယ် ပြန်ကြည့်နေ၏။

ဒေါ်လေးသက်သက်ကသာ သတိဝင်သွားဟန်နှင့် လေသံဖျောပြီး
ဆိုသည်။

“နှယ် လာတိုင်း ဘွားဘွားဆီက ငွေတွေ ယူယူလာတယ်၊ ယူလာ
တိုင်းလည်း ဒေါ်လေး ဘယ်တုံးက လက်ခံဖူးလို့လဲ”

မလေးနှယ်ကလည်း ထိုအခါကျမှ သူ့အသံချိချိလေးနှင့် ပျောပျော
ပြောသည်။

“အင်းလေ... ဒါကို နှယ် သိသားပေါ့၊ ဘွားဘွားက ယူသွား
ဆိုတော့လည်း နှယ် ယူလာရတာပဲ၊ ဒေါ်လေးက ပြန်ယူသွား ဆိုတော့လည်း
နှယ် ပြန်ယူသွားရတာပဲ၊ ဘွားဘွားနဲ့ ဒေါ်လေး ကြားမှာ နှယ်က ဘာလုပ်ရ^၈
တော့မလဲ”

မလေးနှယ်က အရွယ်နှင့် မလိုက်အောင် လူကြီးဆန်ဆန်လေး သည်း
လိုက်သောကြောင့် ဒေါ်လေးသက်သက်မှာ ရင်ထုမမာ ဖြစ်သွားပြီး ရှတ်တရက်
စကားမပြန်နိုင်။ နှယ်ကသာ ပျောပျောင်းသွားသော သူ့ဒေါ်လေး၏ မျက်နှာ
ကို မြင်ရသာဖြင့် ထပ်မံတိုက်တွန်းသည်။

“ဒေါ်လေးသက်သက်”

“ဘာလဲကွယ်... နှယ်ရယ်”

“ဦးလေးစိုးခိုင်တို့ သပိတ်မောက်ထားတာ ကြာပြီ မဟုတ်လား”

“အင်းလေ... နှယ် သိပ်းပဲ၊ မနှစ် ပြာသို့လကဗောတည်းကပ်ဟာ”

“ဒါဖြင့် ဒေါ်လေးတို့ လခမရတာ ကြာပြီပေါ့”

ဒေါ်လေးသက်သက်သည် မဖြောဘဲ အကြော်အိုးကိုသာ မွေနေ၏။

“ဟုတ်ပါတယ်... မရပါဘူး၊ ဒေါ်လေး အကြော်ရောင်းရတာနဲ့
စားနေကြရတာ မဟုတ်လား၊ မောင်လေးသက်ခိုင်တောင် ကျောင်းထွက်လိုက်
ရပြီဆို”

၁၃၂

တရာ့သိန္တန္တာန်းနှင့်

“နှယ် ဒါတွေ ဘယ်က သိသလ”

“သိတာပေါ့၊ ဦးလေးကိုချစ်တိုးက ပြောပြတယ်၊ ဘွားဘွားကလည်း
သိသွားလို့ ဒီပိုက်ဆံတွေ ပေးခိုင်းလိုက်တာ၊ ဒီတစ်ခါတော့ ပူဇော်... အော်...
ဒေါ်လေး”

“မယူပါရစေနဲ့ နှယ်ရယ်... သူတို့က ဒေါ်လေးတို့ကို သေခန်းဖြတ်
ထားခဲ့တဲ့ လူတွေ မဟုတ်လား၊ သေခန်းဖြတ်ထားပြီးမှ ငွေတော့ မကူးကြပါနဲ့၊
ဒေါ်လေးကို ချစ်ရင် နှယ်လည်း ပိုက်ဆံတွေ စွတ်လာလာမပေးနဲ့၊ အဲဒီလို
လာလာပေးနေရင် နှယ် အောက် ဒေါ်လေးဆိုင် မလာရတော့ဘူး”

နှယ်သည် ခေါင်းလေး စိုက်ကျသွား၏။ ခါတိုင်းလိုပင် သူ၊ ဒေါ်လေး
သက်သက်ကို သူ အရှုံးပေးလိုက်ရပြီ ဆိုခြင်းကို သူ နားလည်လိုက်၏။

ဒေါ်လေးသက်သက်သည် နှယ် မိုင်မိုင်လေး ဖြစ်သွားသည်ကို မြင်
သောကြောင့် သူကိုယ်တိုင်လည်း စွတ်ပြီးလိုက်ရပြီး-

“ရော့... နှယ်၊ ဒီပဲလုံးကြော်က ကြွပ်တယ်၊ စားဦး... ပူတော့
ပူမအော်”

ဟု ဆို၍ ပဲလုံးကြော်တစ်ချပ်ကို ပေးသည်။

နှယ်သည် ပဲလုံးကြော်ချပ်ကို မယူချင် ယူချင် လှမ်းယူပြီး အော်
ခိုင်ခိုင်လေး ပြုမြင်၏။ ထိုအောက်မှ ကောက်ကာင်ကာ မေး၏။

“ဒေါ်လေးသက်သက်... သေခန်းဖြတ်တယ်ဆိုတာ ဘာကို ပြော
တာလ”

“သေခန်းဖြတ်တယ် ဆိုတာက တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် မတွေ့
ကြတော့ဘူး၊ သေတောင် မလာကြတော့ဘူး၊ အဲဒါကို ပြောတာ”

နှယ်သည် နားမလည်နိုင်သယောင် သူ၊ ဒေါ်လေးကို မော်ကြည့်၏။
နှယ် နားမလည်မှန်းကို ဒေါ်လေးသက်သက်က သိသည်။ ထိုကြောင့် ဆက်
ပြောသည်။

“အခု ဖေဖေ ဆုံးတဲ့ သုံးနှစ်မြောက်အလှုံးမှာ ဘယ်သူတွေ လာ
ကြသလ နှယ်၊ ကိုကိုကြီး ရောက်ပြီလား”

“ဖေဖေ မရောက်သေးဘူး၊ မေမေတော့ ရောက်နေပါပြီ”

“ကိုကိုလေးတို့ကေား...”

ကမ္မာကုန်ကျယ်သရွေဝယ်

၁၃၃

““ဦးလေးလေးတို့တော့ ရောက်ပြီ၊ သူမိန်းမလည်း ပါတယ်၊ ဒါထက် ဒေါလေး... ဦးလေးလေး မိန်းမကို နှယ် သိပ်မှန်းတာပဲ””

““ဘာဖြစ်လို့ မှန်းရတာလဲ နှယ်””

““အို... မှန်းတာပေါ့၊ မျှက်ခုံးမွေးတွေကို နတ်ပြီး ဆေးနဲ့ သေးသေး လေး ဆိုးထားတယ်၊ အငြိမ်မင်းသမီးလည်း မဟုတ်ဘဲနဲ့ ပါးစပ်မှာလည်း ဆေးအနီးတွေ လိမ်းထားသေးတယ်””

““ထားပါတော့လေး၊ ကိုကိုကြီးလည်း လာမယ်၊ ကိုကိုလေးတို့လည်း ရောက်ပြီ၊ ဒါပေမဲ့ ဒေါလေးတို့ကိုတော့ သူတို့ မဖိတ်ကြဘူးကဲ့၊ ဖိတ်ရင်လည်း ဒေါလေးတို့က မလာဘူး၊ လာရင်လည်း သူတို့က လက်ခံမှာ မဟုတ်ဘူး၊ အဒါကို သေခန်းဖြတ်တယ်လို့ ဒေါတယ်””

““ဒါပေမဲ့ ဘွားဘွားကတော့ လက်ခံမှာပါ””

““ဒေါလေးတို့ကို သေခန်းဖြတ်လိုက်သူတွေက ဖော်ရယ်၊ ကိုကိုကြီးရယ်.. ကိုကိုလေးရယ်၊ မမရယ်.. မမမေတော့ မပါပါဘူး၊ ဒါပေမဲ့ နှယ်က ငယ်လို့ မှတ်စီချင်မှ မှတ်စီမယ်၊ ဖော် သေတုန်းက ဒေါလေးတို့ သွားကြတော့ သူတို့က ဂိုင်းမောင်းထုတ်တယ်လေး၊ ဖေဖေအလောင်းကို ကန်တော့ရုံးသာ ကန်တော့ရပြီး ဒေါလေးတို့ ပြန့်ခဲ့ရတယ်၊ အဲဒီတုန်းကတည်းက မမမ ဘာမှ မတတ်နိုင်ဘူး၊ အခု မမမေက အောက်ပိုင်းချည့်ပြီး အိပ်ရာထဲ လဲနေပြီ မဟုတ်လား၊ သာပြီးတော့ မတတ်နိုင်တော့တာပေါ့ နှယ်ရယ်””

စကားအခုံး၌ ဒေါလေးက ကျက်နေသော မှန်းကြော်များကို ဆန်ခါ နှင့် ဆယ်ယူသည်။ နောက်တစ်ကြိမ် မဆယ်မီ အကိုးလေက်မောင်းစနှင့် မျှက်လုံးမှ မျှက်ရည်များကို တို့သုတ်လိုက်၏။

သူ့ဒေါလေး မျှက်ရည်ကျသည်ကို မြင်သဖြင့် ဘုမ်သီ ဘမသီဘ နှယ်ကလည်း မျှက်ရည်ဂိုင်းမိ၏။

ထိုစဉ် သီချင်းသံလေးတစ်ခုက ပေါ်လာသည်။ သီချင်းသံရှင်မှာ လူငယ် လေးတစ်ဦး ဖြစ်၏။ လူငယ်လေးသည် တောင်းကလေးတစ်ခု၏ နှုတ်ခမ်းကို လက်နှစ်ဖက်နှင့် လက်ပြန့် ဆုပ်ကိုင်ကာ ပခုံးထက် ထမ်းရင်း ဆိုင်ဆီသို့ ရှေးရှေးလာနေ၏။ သူသည် ခေါင်းကို မြေဆီ ဗိုလ်ရင်း သီချင်းတစ်ပုဒ်ကို စိတ်ပါ လက်ပါ သီခိုလျက် လျောက်လာနေ၏။ သူ့သီချင်းလေးမှာ ထိုစဉ်က နာမည် တက်စ ချွေမန်းတင့်မောင်၏ သီချင်း ဖြစ်သည်။

၁၃၄

တရ္တသိုလ်ဘန်းနိုင်

“ဘုရာ့ခုနှစ်ဆင့်က... တံခါးဖွင့်လို့.. ကြည့်ပြန်သန်.. ထိုမိန်းမကို... ဤမိန်းမကို... ဘုရင် မြင်ပြန်သော်... သူ့လင်ကို ခေါ်.. ကုမ္ပဏီကြာကို ရှာစေ အမိန့်တော်... ချေမန်းတင်မောင်... ကြည့်ရှေ့ပါရဲ့နော်... နော်... နော်... နော်... ဒု-သ-န-သော.. ဗယာကြော”

သီချင်းမှုရင်း၌ ဒု-သ-န-သော တရ္တသိုလ်ဘန်းဟာ ပါရိုယာည်။ သူငယ်ကလေးကမူ ဗယာကြောဟု ပြောင်းလဲဖြည့်စွက် ဆိုလိုက်ပြီး ဝမ်းသာ အားရ ဆက်အောင်သည်။

“မေမေရော်... ဗယာကြောတွေ ကုန်ခဲ့တယ်၊ ပလုံးကြောလည်း ကုန်တယ်၊ အကုန်လုံး ကုန်တယ်၊ လက်ပက်ရည်ဆိုင်တွေက ယဉ်လိုက်တယ်၊ မန်က် မှန်ဟင်းခါးဟင်း ချက်စို့ ငှက်ပျောပင်လည်း ရခဲ့တယ်။

“ဘုရာ့ခုနှစ်ဆင့်က... တံခါးဖွင့်လို့.. ကြည့်ပြန်သန်.. ထိုမိန်းမကို... ဤမိန်းမကို...”

သူငယ်လေး၏ သီချင်းသံသည် ရပ်သွား၏။ အကြောင်းမှာ အကြော ဆိုင်တဲ့တွေးမှ ထွက်လာ ဆီးကြောသာ နှယ့်ကို မြင်လိုက်ရသောကြောင့်တည်း။

မလေးနှယ်ကလည်း ရှုံးရသော အသံကလေးနှင့် ဝမ်းသာအားရ အောင်သည်။

“မောင်လေးရော်... သက်ခိုင်ရော်...”

သူငယ်ကလေး သက်ခိုင်သည် နေရာ၌ တွေ့ခဲ့ ရပ်သွား၏။ သူ့ မျက်နှာလေးကမူ ပြီးချင်သွားပြီး ပြန်နှုတ်ဆက်၏။

“ဟာ... မမန္တယ်၊ နင် ဘယ်တုံးက ရောက်သလဲဟ”

ခေါ်တော့ မမန္တယ်... ပြောတော့ နင်... သို့ရာတွင် မလေးနှယ်က ဂရမနိုက်ဘဲ သူ့ထဲ ပြေးလာသည်။

“ပေးစမ်း... သက်ခိုင်၊ ဒီတောင်းကို မမန္တယ်ကို ပေး”

“နေစမ်းပါ မမန္တယ်ရာ၊ ဒီတောင်းကို နင်တစ်ယောက်တည်း မနိုင်ပါဘူး၊ မောင့်ဘာသာ မောင် သယ်ခဲ့မယ်”

မလေးနှယ်က သူ့မောင်နှင့် ဆက်မငြင်းတော့ဘဲ နောက်မှ လိုက်ပါလာခဲ့၏။

သက်ခိုင်က သူ့အမေအနီးတွင် တောင်းကို ချေလိုက်၏။ တောင်းတွင်း ၌ နှစ်ပိုင်း ဖြတ်ထားသော ငှက်ပျောပင်တစ်ပင်၊ တစ်ပြည့်ခနဲမှုရှိသော ဆန်များ၊

ကမ္မာကျိန်ကျယ်သရွေဝယ်

၁၃၅

ဆန်ပေါ်၌ ကြောက်သွေနှင့် ဆယ်လုံးခန့်၊ အာလုံးလည်း ဆယ်လုံးခန့်ပင်။ ဆန်တွင်း တစ်ဝက်မြုပ်ဝင်နေသော ငံပြာရည် တစ်ပူလင်း၊ ငါးရဲ့ခြားက် တစ်ပြား၊ သတင်းစာစတ္တု၍ဟောင်းနှင့် ထုပ်ထားသော မန်ကျည်းသီး တစ်ဆယ်သားခန့်၊ ဆေးပေါ်လိပ် ငါးလိပ်၊ ငရှတ်သီးခြားက် တစ်ထုပ်၊ ပဲမွှဲနှင့်တစ်ထုပ်၊ အရောင်တင် ငရှတ်မွှဲနှင့် တစ်ထုပ်၊ နှစ်င်းမွှဲနှင့် တစ်ထုပ်၊ ချင်းသုံးတက်၊ နှစ်ပင် တစ်စည်း... စသည်ဖြင့် တော်တော်လေး စုံလင်အောင် ပါနေသည်။

ဤပစ္စည်းများကို သက်ခိုင်က သူ့အမေအား ပါးစပ်မှ အသံတွက် ရော်တိရင်း အပ်နေသည်ကို မလေးနှယ်က တာ့ဗုံးတည် စိုက်ကြည့်နေသည်။

နှာက်ခုံးချွဲမှ သက်ခိုင်က သူ့အကျိုဒီတ်တွင်းမှ အထုပ်ကလေး တစ်ထုပ်ကို ထုတ်ယူပြသည်။

“မေမေ... ကျွန်ုတ်ပူရှိနှင့်သကြားလုံး နှစ်ပြားဖိုး ဝယ်ခဲ့တယ်”

သူ့လက်ဝါးပေါ်တွင် ပူရှိနှင့်သကြားလုံးလေး လေးလုံးရှိ၏။ အရင်း ပြား၍ ထိပ်ချွန်နေကြသည်။ အဖြူခဲ့တွင် အနက်စင်းကျားထား၏။

“အေးပါ သားရယ်... သား စားပါ”

သက်ခိုင်သည် ပူရှိနှင့်သကြားလုံး နှစ်လုံးကို ပါးစပ်တွင်း ပစ်သွင်း လိုက်၏။ ကျွန်ုတ်လုံးကို မလေးနှယ်အား ဝေးသည်။

မလေးနှယ်က လှမ်းမယူသေးဘဲ တွေ့နှုတ်နေသောအခါ သူက မျက်မောင်ကြော်ပြီး မလေးနှယ်အား ကြည့်သည်။

မလေးနှယ်သည် ပြီးလိုက်၍ ပူရှိနှင့်သကြားလုံး နှစ်လုံးကို ယူလိုက် ကာ သူ့နည်းအတူ ပါးစပ်တွင်း ပစ်သွင်းလိုက်၏။

သက်ခိုင်က သူ့အမေဘက်သို့ လူညွှဲပြီး ပြောသည်။

“မေမေရော... တန်းလျား လက်ဖက်ရည်ခိုင်မှာ သခင်စံတော်နှင့် သခင်မ အောင်တို့ကို ကျွန်ုတ်တွေ့ခဲ့တယ်၊ သူတို့က ပြောတယ်၊ ဖေဖေ... ချောက် ကို သွားပြီတဲ့၊ မနက်ဖြစ် သန်ဘက်ဆိုရင် သပိတ်မောက်တပ်ကြီး ချိုလာတော့ မတဲ့၊ အဲဒီတပ်ကြီးက ရန်ကုန် အရောက်ချိပြီး ဘုရင်ခံကို သွားပိုင်းမလိုတဲ့”

“သား တကယ်ပြောတာလား”

“တကယ်ပေါ့ မေမေရာ၊ သခင်မအောင်အောင်ကတော် မှာလိုက် သေးတယ်၊ မင်းအမ သက်သက်ကို ပြောလိုက်တဲ့၊ သပိတ်တပ်ကြီး ချိုလာရင် ကျွေးမှု့ မွေးမှု့ ပြင်ထားတဲ့၊ သူလည်း လာဦးမယ်တဲ့”

၁၃၆

တရ္တာသိလ်ဘုန်းနိုင်

သက်ခိုင်သည် သူမိခင်ကို သူ ပြောစရာရှိယဉ်များကို ပြောပြီးဖောက် မလေးနှယ်ဘက် လှည့်ပြီးပြသည်။ ထိုအခါကျမှ မလေးနှယ်ကလည်း ခေါ်သည်။

“လာဟု... မောင်လေး... တို့ ပင်းချောင်းသွား အနဲ့စီးရအောင်”

“ဟာ... ဒီအခါန်ကြီးကျမှ အပြန် မိုးချုပ်နေမှာပေါ့”

“မချုပ်ပါဘူး၊ ဟိုမှာ ကား ပါလာခဲ့တယ်၊ ကားနဲ့ဆို ခဏလေးပါ၊ လာပါ... သွားကြရအောင်”

သက်ခိုင်သည် ကားကို လှမ်းကြည့်ပြီးလျှင် မျက်မှာင်ကြုတ်၍ မလေးနှယ်ဘက် လှည့်လိုက်သည်။ သက်ခိုင် မျက်မှာင်ကြုတ်လျှင် အမိပ္ပါယ် ကို မလေးနှယ် သိသည်။ သူ တစ်ခုခု မကျေနှင်းလျှင် စကားမပြောမဲ့ မျက်မှာင် ကြုတ်ပြတ်တဲ့။

“မောင် ကားမစီးချင်ပါဘူး... မောင် ကားမစီးချင်ပါဘူးလို့ မမနှယ် ကို ဘယ်နဲ့ ပြောရမလဲ”

“အေးပါဟယ်... သိပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ ခါတိုင်းလိုပဲ ဘတ်(စံ)ကား လို့ သဘောထားစီးပေါ့၊ ဦးလေးကိုချုစ်တိုးကို ကားခ တစ်မတ် ပေးလိုက်လေ”

မလေးနှယ်က လာတိုင်း သူ့ကို ပင်းချောင်းသို့ ခေါ်တတ်သည်။ သူကလည်း ပင်းချောင်းဆီ သွားရသည်ကို နှစ်မြိုက်တဲ့။ သို့ရာတွင် ဘာကြောင့် မသိ။ မလေးနှယ်တို့၏ ကားကို မစီးချင်ဟု ပြင်းတတ်သည်။ မလေးနှယ်၏ ဖြေရှင်းနည်းကား သူထံမှ ကားခ တစ်မတ် ယူခြင်းပင် ဖြစ်သတည်း။

သက်ခိုင်က သူအမေကို လှမ်းကြည့်သည်။ သူအမေကလည်း အလိုက် သိစွာ ပိုက်ဆံအကြွေများ ထည့်ထားသော သံဖြူပူးတစ်ခုကို ဖွင့်၏။

အချိန်မှာ စွဲနှစ်ပိုင်းလေး ရှိ၏။ ဒေါ်လေးသက်သက်က သံဖြူပူးကို ငုံးဖွင့်နေ၏။ သက်ခိုင်ကလည်း သူ့အမေကို ကြည့်နေ၏။ ထိုစွဲနှစ်ပိုင်း အချိန်လေးအတွင်း မလေးနှယ်က သူ လုပ်စရာ ရှိသည်ကို လျှင်မြန်စွာ လုပ်လိုက်၏။

သူတို့နှစ်ယောက်သည် ပြီးဆုံးသွက်လက်စွာ ကားဆီသို့ ပြေားကြ၏။ မလေးနှယ်၏ ပစ္စား၌ လွယ်အိတ်ကလေး လွယ်လျက် ကားပေါ့ တက်ပြီးပြီးချင်း သက်ခိုင်က ကိုချိစ်တိုးကို ပိုက်ဆံတစ်မတ် လှမ်းပေး၏။

ကဗျာကုန်ကျယ်သချိဝယ်

၁၃၅

“ရွှေ... ဦးလေးကိုချိစိုး ကျွန်တော့ ကားခ၊ အလကားစီးတာ မဟုတ်ဘူးနော်”

“ကောင်းပါပြီခင်ဗျာ... ကောင်းပါပြီ၊ ငါတော့ ချမ်းသာတော့မှာပဲ”

ကားလေးက ထွက်ခွာသွားသည်။ အမက္ခားဖို့မျှနော် ဒေါ်လေးသက်သက် သည် ထွက်သွားသော ကားလေးကို မျက်ဆည်ပဲလျက် ငေးကြည် ကျွန်ရစ်၏။ မကြာပါ။ မလေးနှယ် ဘာလုပ်သွားသည်ကို ဒေါ်လေးသက်သက် သိရသည်။

ဒေါ်လေးသက်သက်က ဒယ်အိုးကို ခေတ္တချုချင်သောကြောင့် ထင်း စည်းပေါ် တင်ထားသော လက်နှီးကို လုမ်းယူလိုက်သည်။

လက်နှီးအောက် ငွေစွဲ၍ထုပ် မျက်နှာမှ ဆင့်မမြောက် ရော့ဘုရင် သည် ရာဇ်နှေ့အပြည့်နှင့် ဒေါ်လေးသက်သက်အေး လုမ်းကြည်နေလေသည် တကား။

အခန်း - ၁၁

»»» မောင့်တရားဦး 『』

ဖွေးဖြူစင်ကြယ်သော သဲငွေခုံပြန်တို့ကြောင့် ပင်းချောင်းသည် ဒွေးဦး မြစ်လယ်မှ သောင်ပြင်သဖွယ် တင့်တယ်ကျယ်လွင် လုပ်နေ၏။

ကြည်လင်စိမ်းလဲသော ရေတိမ်တိမ်သည် ချောင်းလယ်၌ အယဉ် ငွေ့ငွေ့နှင့် သိမ်မွှေ့စွာ စီးသည်ဆိုရုံ စီးဆင်းနေ၏။

ချောင်း၏ ဒီမှာဘက်၌ ရော့ချောင်း၏ တောင်ကတုံးမိမိတို့သည် အလှိုင်းလှိုင်း အရိုင်းရိုင်းနှင့် မိုင်းမိုင်းသို့သို့ ရှိနေကြ၏။ တောင်ကတုံးတို့ထက် တွင် အရင်းကား၍ အဖျားရှုံးသော ရော့စင်မည်းမည်းတို့သည် မြင့်မြင့်မားမား စိုးစိုးမိုးမိုး ထိုးထိုးထောင်ထောင် ရပ်တည်နေကြ၏။

ချောင်း၏ ဟိုမှာဘက်ကမ်း လည်တောင်တင် ကုန်းမြင့်မြေထက်မှ ခင်တန်းနှင့် တောစုစုတို့ကား ဆောင်းရတုတွင် မြေချောင်နှစ်နှင့် ချွေးသစ်လန်းဆန်း နေကြလေ၏။

ချောင်းပြင်နှင့် ရေယဉ်ကို ဖြတ်ကူးထားသည့် ကားလမ်းဘား မလမ်း မကမ်း၌ ကိုချေစုတိုးက ကားနှက်ကလေးကို စိတ်ရှည်လက်ရှည် ရေဆေးနေ သည်။ သူ့အနိုင်းတစ်စိုက်တွင် အဝတ်လျှော်သူ၊ ရေချိုးသူတို့လည်း ရှိနေကြ၏။

ကမ္မဘဏ္ဍာ၏ကျယ်သမ္မဝယ်

၁၃၉

ဤများကို ချောင်းကမ်းစပ်ရှိ သစ်ပင်တစ်ပင်၏ အကိုင်းတွင် ဆင် ထားသော တန်း(ဒန်း)ထက် မလေးနှယ်က ထိုင်လျက် ဖီးနေသည်။ သက်ခိုင် က အားယဉ်၍ အားကုန် တွန်းလွှဲသောအောင် တန်းသည် သောင်ပြင်ထက် ထိုးထွက်ကာ လေတွင် မြို့က်၍တက်သွားပြီး ပြန်ကျလာလျက် ဆက်ကာ ဆက်ကာ ရှုံးတိုးနောက်ငင် မြင့်တဲ့ နိမ့်တဲ့ လွှပ်ရှားနေသည်။

မလေးနှယ်၏ စိမ်းပြာရောင် ဂါဝန်ကလေးသည် လေတိုးတိုင်း တဖျက်ဖျပ် လွှပ်ရှားနေသကဲ့သို့ ဆံပင်တို့ကလည်း တရာ့လူ တပဲ လွှပ်ရှား လွင့်ပါးနေကြ၏။

ရှုံးအမြင့်မှ လည်းကောင်း၊ နောက်အမြင့်မှ လည်းကောင်း နိမ့်ဆင်း ကူးလာတိုင်း မလေးနှယ်သည် လည်းချောင်းတွင်းမှ အသစ္စးစုံလေးနှင့် မြှေးမြှေး ရွင်ရွင် အော်တာတ်၏။

မိုးကောင်းကင်မှာ တိမ်ဖြူဆုပ် တစ်ဦး နှစ်ဦးကလွှဲ၍ အပြစ်ကင်းစင် ကာ လဲလဲကြီး ပြာလွင်နေသည်။ မိုးကောင်းကင်မှ အရှိန်နှင့် စိုက်ဆင်းပြီး ရေပြင်ထက် ရှုပ်ပြုး၍ အမြင့်ထောင်ကာ ပုံးတက်နေကြသည့် ငုက်ကလေးများ ကလည်း မလေးနှယ်၏နည်းတူ မြှေးခွင့်နေကြသည်။

သက်ခိုင်သည်လည်း မြှေးခွင့်နေပါ၏။

အမှန်မှာ သူရော မလေးနှယ်ပါ ကလေးများ ဖြစ်ကြသဖြင့် မိုးပြာပြာ၊ တော်စိုးစိမ်း၊ ရေကြည်ကြည်း၊ ချောင်းကျယ်ကျယ်နှင့် ငုက်ငယ်ကလေးများ ကို နှစ်သက်ချုပ်ခင်ကြသည်။ ငုက်ငယ်ကလေးများကဲ့သို့ပင် ဉာဏ်သာလောက်၏ လွတ်လပ်ခြင်း၌ ပျော်မွေ့ ခွင့်လန်းကြသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း မလေးနှယ် က ရေနှုံးချောင်းသို့ ပြန်ရောက်တိုင်း သက်ခိုင်ကို ဤနေရာလေးသို့ ခေါ်လေ့ရှိ သည်။ ကားမစီးချင်သော သက်ခိုင်ကလည်း ကိုချုပ်တိုးကို ငွေတစ်မတ် ပေးကာ ဤနေရာလေးသို့ အမြဲတမ်း လိုက်ခဲ့၏။

ဤတန်းမှာ မနီးမဝေးရှိ တဲးယောက်တစ်လုံးမှ ကလေးတိုး ကစားရန် မိဘများက ဆင်ပေးထားသောတန်း ဖြစ်သည်။ ထိုမိဘများနှင့် ကိုချုပ်တိုးသည် သားချင်း ကော်သောကြောင့် ဤနေရာ ရောက်တိုင်း ရောက်တိုင်း မလေးနှယ် နှင့် သက်ခိုင်တို့က အနောင့်အယုက်မရှိဘဲ တန်းစီးနိုင်ကြခြင်း ဖြစ်သည်။

တန်းသည် တဖြည့်းဖြည့်း အရှိန်လျော့လာသောအောင် မလေးနှယ်က သံပြင်ကို ဖိန်ပေးများနှင့် ကပ်ခွဲလျက် ဘရိတ်အပ် ရပ်လိုက်ပြီး ခုံနှုန်းဆင်း လာသည်။

၁၄၀

တဗ္ဗာသိလ်ဘုန်းခိုင်

မလေးနှယ်သည် သက်ခိုင်၏ ပခုံးနှစ်ဖက်ကို သူ့လာက်ဝါဝါလေးများ
နှင့် ဆုပ်ကိုင်ရင်းက ခြေလေးများ ခုန်လျှက် ရပ်မော ဆိုသည်။

“ပျော်စရာကောင်းလိုက်တာ မောင်လေးရာ... ပျော်လိုက်တာ...
က... အခု မောင့်ကလဲ့၊ မမန္တယ် ရွှေပေးမယ်”

သက်ခိုင်က မျက်မှောင်ကြုံတ်ပြီး ခေါင်းခါ၏၏။

“ကြည့်... မျက်မှောင်ကြုံတ်ပြီး ခေါင်းခါပြန်ပြီ၊ မမန္တယ် ရွှေပေးတာ
မောင် မစီးချင်ဘူး မဟုတ်လား... မောင်က သိပ်... သိပ်.. သိပ်မာန်ကြီး
တာပဲ... ဟင်း...”

“မာန်ကြီးတာ မဟုတ်ပါဘူး မမန္တယ်ရာ၊ မောင်က ယောက်ဥုံးလေး၊
နှင့်က မိန့်းကလေး၊ မိန့်းကလေး ထွေပေးတာ ယောက်ဥုံးလေး မိန့်းနိုင်ပါဘူး”

“ဆင်ခြေကြီးပဲ... အေဒါလည်း မာန်ကြီးတာပဲပေါ့၊ မောင့်ကို မမန္တယ်
မခေါ်ချင်တော့ဘူး”

မလေးနှယ်က ဉှုံတစ်ကြိမ်တွင် အကယ် စိတ်ဆုံးဟန် နှုတ်ခမ်းလေး
ရှုပြီး ဒေါသသနှင့် ပြော၏။

ထိုအခါကျပြန့်တော့လည်း သက်ခိုင်သည် မျက်မှောင်ကို ဆန့်လိုက်
ပြီး ပြီး၍ဆုံး၏။

“ဆင်ခြေပြောတာ မဟုတ်ပါဘူး မမန္တယ်ရာ၊ မောင်က တကယ်
ပြောတာပါ၊ ပြီးတော့ မောင်က လေထဲမှာ ဒန်းမန်းချင်ဘူး၊ မြင်လား...
ဟောဟို ရေထဲမှာ မြင်းလို သွားစိမ်နေချင်တယ်”

မလေးနှယ်က သက်ခိုင် အဟုတ်ပြော မပြော အကဲခတ်ကြည့်သည်။

နေလောင်ထားသော သက်ခိုင်၏ မျက်နှာသည် နိုံညံးဖြစ်နေ၏။

နှုံး၌ ချွေးစိုး၍ လည်ပင်း၌ ချွေးစိုးကျနေ၏။

သက်ခိုင်သည် အစိမ်းနှင့် အဝါကျက် ကုလားမရက် ချည်လုံချည်
အကြမ်းလေးကို ဝတ်ထား၏။ အကျိုးမှာ အပေါ်စား စွပ်ကျယ် စပို့ရှုပ်လက်တို့
အဖြူလေး ဖြစ်၏။

သက်ခိုင်၏ ရင်ဘတ်ကလေးနှင့် ဝမ်းလိုက်သည် မြင့်လိုက်၊ နို့လိုက်
လှပ်ရှားနေပြီး အသက်ရှုံးသံကလေးကလည်း ပြင်းနေ၏။

မလေးနှယ်က ပြီးသည်။

ကမ္မာကုန်ကျယ်သဒ္ဓဝယ်

८५०

“ဟုတ်ပါရဲ... ကြည့်စမ်း၊ မောင် မောနပြီ၊ လာ လာ... တို့
ရေပို့သွားထိုင်ကြရအောင်”
နှစ်ညိုးသွား လက်တွေ့၍ ပြေးသွားကြပြီး ရေပို့သပြောပေါ်၍ ထိုင်လိုက်
ကြ၏။

မလေးစွယ်က ပြီးပြီးလေး သက်ခိုင်ကို လှည့်ကြည့်ပြီး ဆိုသည်။

“କିମ୍ବଳେ... ରେଯ କିମ୍ବଲୁଙ୍କତାଯ ହିଁ। କାହିଁ ଯିନ୍ଦିଙ୍କ କରିବାରେ”

“အလကား ပြောတာပါ၊ စိတ်ထဲကသာ စိမ့်ချင်တာ၊ တကယ်
စိမ့်လိုက်ရင် အပူရှုပ်ပြီး မာလကိုကျပ်သွားမှာပေါ့”

သက်ခိုင် ပြောပုဂ္ဂို သဘောကျသဖိုင့် မလေးနှယ်က အသံလေးများ
ထွက်အောင် ရယ်သည်။

သက်ခိုင်က တစ်ကိုယ်လုံးကို ရေမစိမ့်သော်လည်း ခြေထောက်လေး
များကို ရေတွင် နှစ်ကာ ဒုံးဆစ်များ ရောက်အောင် စိမ့်သည်။ ထိုများက
လက်ခုပ်နှင့် ရေယဉ်ကာ မျက်နှာသစ်၏။ မျက်နှာရောစိုက်မှ ပုဆိုးစနှင့် သုတ်ပစ်
မည်ပြု၏။

“ကြည့်စမ်း... ဉာဏ်ပတ်လိုက်တာ၊ ပူခိုင်နဲ့ မသုတေသန၊ ရှေ့... မမန္တယ်
လက်ကိုင်ပဝါနဲ့သွား”

မလေးနှယ်သည် ဂါဝန်အကိုဒ္ဓတ် တစ်ဖက်တွင်းမှ လက်ကိုင်ပတါလေး
တစ်ထည် ထုတ်ပေးသည်။ ပန်းထိုးထား၍ လျပြုဖြေ့ဖြေ့သော လက်ကိုင်ပတါလေး
ကို အားမနာဘဲ သက်ခိုင်က သူ၏ ညစ်ပေနေသော မျက်နှာကို အားပါးရ
သုတေသနစဉ် မလေးနှယ်က တစ်စုံတစ်ခုကို သတိရဟန် ဝမ်းသာဇာ အော်ပြီး
ဂါဝန်၏ အခြားဘက် အိတ်တွင်းမှ အထုပ်ကလေးတစ်ထုပ်ကို နှိုက်ယူလိုက်၏။

“ରୋ... ରୋ... ମୋଟିଲେ:”

“କାଳେ... ମନ୍ତ୍ରୀଯର”

“တို့မှန်လေ၊ မန္တလေး၊ မျက်ပါးရပ်က တို့မှန်၊ အင် ကြိုက်တယ်ဆုံး”

သက်ခိုင်က ဝမ်းသာအားရနှင့် မှန်ထုပ်ကလေးကို လွမ်းယူသည်။

“အင်း... ကြိုက်တယ်၊ သိပ်ကြိုက်တာပါ၊ မောင်နဲ့ မမန္တယိုနဲ့
တစ်ယောက် တစ်ဝက်စီ စားကြမယ်နော်”

“ဟାଣ୍ଡାର୍ଦ୍ଦିଃ... ଅନ୍ତିଲେଃମ୍ଭା ଅନ୍ତିଯ ଏକାଏକା ତଥାରତୀଯ ଆମିଲ୍ଲା
ଲଭ୍ୟଃ ତଥାର୍ଦ୍ଦିପ୍ରିୟିତ୍ରୀ ପ୍ରିୟିତ୍ରୀ ଓଁଲେଃବୁର୍ଗବୁର୍ଗ ଫ୍ରିଂଗ ଆଙ୍ଗାର୍ଦ୍ଦିତ୍ରୋଲଭ୍ୟଃ

၁၄၂

တရာ့သိပ္ပါယ်ဘုန်းရိုင်

စားခဲ့တယ်၊ မမန္တယ် ဖိုက်ပြည့်နေပြီ၊ မောင်လေးပဲ စားတော့နော်၊ မျှက်မွှောင် လည်း ကုတ်မကြည့်နဲ့နော်... ဒါပဲ... ဟင်း..."

သက်ခိုင်သည် သူ့အစ်မ ပြောပုံကို နှစ်ခြိုက်စွာ ရယ်ပြီး မှန်ကို စစား၏။

“နှောက်တစ်ခါ မမန္တယ် ပြန်လာရင် မောင့်ဖို့ လမုန်ဆိုတာ ဝယ်ခဲ့ညီး မယ်၊ လမုန်ကလည်း ချိုလိုက်တာမှ အေးနေတာပဲ”

သက်ခိုင်က ‘တအင်းအင်း’ အင်းလိုက်ရင်း မှန်ကို ဆက်စား၏။

မလေးနှုန်းက တစ်စုံတစ်ခုကို မကျော်ဟန့်နှင့် သက်ခိုင်ကို မျက်စောင်း လေး ထိုးသည်။

“မောင်က သိပ်ရှင်းတာပဲ၊ မမန္တယ်က အကြီး... မောင်က အငယ်၊ အင်း... လို့ မပြောရဘူး၊ ဟုတ်ကဲ့လို့ ပြောရတယ်၊ ကြားလား”

သက်ခိုင်ကလည်း သူ ကြိုက်သောမှန်ကို စားနေရစဉ်ခိုက် ဖြစ်သော ကြောင့် သဘောကောင်းလှစွာ လိုက်လျော့၏။

“အင်း အင်း... မပြောတော့ဘူး”

“လာပြန်ပြီလား ဒီအင်း...”

“အင်း... အဲ... ဟုတ်ကဲ့”

“ပြီးတော့ မမန္တယ်ကို မမန္တယ်လို့လည်း ခေါ်သေးတယ်၊ နင်္တဲ့လည်း ပြောသေးတယ်၊ မမန္တယ်တို့အိမ်မှာ ဆွဲမျိုးညီအစ်ကို မောင်နှမချင်း နင်္တဲ့ ငါနဲ့ မပြောရဘူး”

“အင်းပါလေ... ဟုတ်ကဲ့ပါလေ... ဒါပေမဲ့ နင်္တဲ့ ငါနဲ့ မပြောရရင် ဘယ်လို ပြောရမှာလ”

“မမန္တယ်ကို မမန္တယ်လို့ပဲ ပြောပေါ့၊ မောင့်ကိုယ်ကို မောင်လို့ပဲ ပြောပေါ့၊ အန်တိက ဖေဖော်ကို မောင်ကြီးလို့ပဲ ပြောတယ်၊ အန်ကယ့်ကိုတော့ မောင်လို့ပဲ ပြောတယ်၊ သူတို့ကလည်း ဒီလို့ပဲ ပြောကြတာပဲ၊ နင်္တဲ့ ငါနဲ့ မပြောကြဘူး၊ မမန္တယ်တို့က တွင်းစားမျိုးတွေတဲ့၊ ဆင်းရဲသား မဟုတ်ဘူးတဲ့၊ ယဉ်ကျေးရတယ်... တဲ့၊ ဘွားဘွားကလည်း ပြောတယ်၊ အန်တိကလည်း ပြောတယ်”

သက်ခိုင်သည် မလေးနှုန်းကို လှည့်မကြည့်ဘဲ မျက်မွှောင်ကြုတ် လိုက်ပြီး ပြော၏။

ကမ္မာကုန်ကျယ်သရွောယ

၁၄၃

“နင်တိုက... အဲလေ... မမန္တယ်တိုက တွင်းစားတွေပါ၊ မောင်တိုက ဆင်းရုသားပဲ”

“မဟုတ်ပါဘူး၊ မောင်တို့လည်း တွင်းစားမျိုးပဲဟာ”

“မဟုတ်လိုက်တာ မမန္တယ်ရာ... မောင့်ဖေဖေက ဘီအိမိမှာ ဖို့မင် ပဲဟာ”

“မောင့်ဖေဖေကို ပြောတာ မဟုတ်ပါဘူး၊ ဒေါ်လေးသက်သက်က ဖေဖေ ညီမအရင်း အငယ်ခံ့ပဲ၊ ဒီတော့ မောင်လည်း တွင်းစားမျိုးပေါ့၊ မဟုတ်ဘူးလား”

သက်ခိုင်သည် မျက်နှာကို တင်းလိုက်ပြီး သူ နားမလည်လှသော စကားတစ်လုံးပါသည် ဝါကျကို ဆို၏။

“အင်းလေ... ဘာပုံဖြစ်ဖြစ် နဲ့ နဲ့ နဲ့ နဲ့ အင်း မမန္တယ်တိုက သေခန်းဖြတ်ထားတာ မဟုတ်လား”

မလေးနှုယ်ကလည်း ညည်းညည်းလေး ဖြေ၏။

“ဟုတ်တယ် မောင်လေးရာ၊ သေခန်းဖြတ်ထားကြတယ်တဲ့၊ အဲဒီ သေခန်းဖြတ်တယ် ဆိုတာကလည်း ဘာမှန်းလဲ မသိဘူး၊ ဘာပြုလို့ ဖြတ်မှန်းလဲ မသိဘူး၊ မမန္တယ် အေးကြည့်တော့ ဘွားဘွားက မမန္တယ် ကြီးလာမဲ့ ပြောပြုမတဲ့”

သက်ခိုင်က မဲ့ပြီး ပြီးလိုက်၏။

“ကြီးလာမဲ့ ပြောရို့ မလိုပါဘူး မမန္တယ်ရာ... မောင် သိပါတယ်၊ သေခန်းဖြတ်မှာပေါ့၊ မမန္တယ်တိုက ဓနရှင်တွေ... မောင်တိုက အလုပ်သမား တွေ၊ မမန္တယ် မကြားရလို့၊ မအေးတုန်းက သခင်လိုင်တို့၊ ရန်ကုန်က လာတဲ့ သခင်စိုးရယ်၊ ပြီးတော့ သခင်လေးမောင်ရယ်က ဟောသွားတယ်၊ ဓနရှင်နဲ့ အလုပ်သမားဟာ ရန်သွေးတွေ... တဲ့၊ သေတဲ့အထိ တိုက်ကြရမယ်တဲ့၊ သေခန်း ဖြတ်တယ် ဆိုတာ အဲဒါကို ပြောတာ ဖြစ်မှာပေါ့”

သက်ခိုင်၏ စကားကြောင့် မလေးနှုယ်သည် ထိတ်လန့်တုန်လှပ်သွားသည်။ မလေးနှုယ်သည် မျက်လုံးဝန်းဝန်းကလေးကို ပြုးကာ ဆံပင်လေးများ လွှဲပ်အောင် ခေါင်းကလေးကို သွက်သွက်ခဲ့ပြီး ပြင်းသည်။

“ဟင့်အင်း... ဟင့်အင်း... ဘွားဘွားက မောင်တို့ရန်သူ မဟုတ်ပါဘူး၊ မမန္တယ်ကလည်း မောင့်ရန်သူ မဟုတ်ပါဘူး၊ မောင့်ကို မမန္တယ် ချွဲတယ်၊ ဒေါ်လေးသက်သက်ကိုလည်း ချွဲတယ်၊ သိပ်ချွဲတယ်... သိရဲလား”

၁၄၄

တရ္တသိပ္ပကိုယ်ရှင်

သက်ခိုင်က သူ မြင်ဖူးသော သခင်များ၏ ရွှေအတိုင်း မျက်မှာင်ကြော်၊ မျက်နာထား တင်းထားရာမှ လျှော့ချ ဖြန့်ပြီးပြီး ပြော၏။

“သိပါတယ်လေ... သိပါတယ်၊ မောင်ကလည်း မမန္တယ်ကို ချစ်ပါတယ်၊ သိပ်ချွစ်ပါတယ်၊ အဟုတ်ကို ပြောနေတာ”

မလေးနှယ်သည် စိတ်ချမ်းသာသွားဟန် ပြီးလိုက်ပြီး ရှူးမြန်များကို ချော်၏။

“မမန္တယ် ဘာလုပ်းမလိုလဲ”

“မောင့်လိုပဲ ရေထဲ ခြေထောက်ချထားမလိုပေါ့”

“မလုပ်နဲ့ မလုပ်နဲ့ မမန္တယ် ခြေထောက် သဲပံစားဦးမယ်”

“ဘာပြောတယ်၊ သဲပံစားတယ်... သဲပံစားတယ် ဆိုတာက ဘာလ”

“သဲပံစားတယ် ဆိုတာ မမန္တယ် မသိဘူးလား”

“ဟင့်အင်း... ခွေးတွေ ပဲစားသလိုလား”

“မဟုတ်ဘူး၊ သဲပံစားတယ် ဆိုတာက ပထမ ခြေချောင်းလေးတွေ ကြားမှာ အဖူလေးဖြစ်ပြီး အရည်ကြည်လေး တည်လာတယ်၊ နောက်... ယားလာတယ်၊ ကုတ်တော့ အနာဖြစ်ပြီး စပ်ဖျော်းစပ်ဖျော်းနဲ့ သိပ်အခံရဆုံးတယ်”

“အဒါ ဘာဖြစ်လို့...”

“မသိဘူး၊ မောင်ဝိုင်ကျောင်းက ကျိုးမာရေးဆရာကတော့ ပြောတာပါ၊ ဖိန်းမစီးလို့... တဲ့”

“နှီး... ဘာလို့ မောင်ကတော့ ဖိန်းမစီးလဲ”

“မမန္တယ်က ခက်တာပဲ၊ တော်တော်ကို ခက်တာပဲ၊ မောင် ဖိန်းတာက စီးစရာမရှိလို့ မစီးတာပေါ့”

“ဒါဖြင့် မောင်ကော... သဲပံမစားဘူးလား”

“သော်... ဒုက္ခပါပဲ၊ စားတုန်းကတော့ စားတာပေါ့၊ အခု မစားတော့ဘူး၊ ဘာဖြစ်လို့လော့ မသိဘူး”

မလေးနှယ်သည် မျက်စလေး ပစ်လိုက်ကာ ပမာမခန့်ဟန်နှင့် ဖိန်းဆက်ချော်သည်။

“မမန္တယ်... ပြောတာ မရဘူးလား”

မလေးနှယ်က ပမာမခန့်ဟန် ရှယ်၍ပင် ပြလိုက်၏။

ကမ္မာကုန်ကျယ်သရွေဝယ်

၁၄၅

“မရဘူး... မောင်က မမန္တယ်ကို မျက်မှောင်ကြုံတ် ကုတ်မပြနဲ့၊ မောင့်ကို မမန္တယ် မခြကြာက်ဘူး၊ ဖိန်ပျော်တယ်၊ ဘာပြုလဲ၊ သဲပဲစားတော့ ဆရာဝန် ပြလိုက်ရှုပဲ၊ ပြီးတော့ ခြေထောက်ကို ဟောဒီလို ရေထဲ စိမ့်တယ်၊ ကဲ... ဘာဖြစ်သေးသလဲ”

သက်ခိုင်သည် သက်ပြင်းလေးရှိုက်ပြီး အရှုံးပေးသော လေသံနှင့် ခိုး၏။

“ကဲပါလေး... သဘော... သဘော၊ မမန္တယ် သဘော၊ ဒါပေမဲ့ ခြေထောက် ရေစိမ့်ချင် ဒုးဆစ်မြှုပ်အောင်စိမ့်”

“ဘာပြုလို”

“ဘာပြုလို ရမလဲ၊ ဒုးဆစ်အထိ ရေမစိမ့်ရင် အပူးပြုသွားမယ်၊ ဒုးဆစ်အထိစိမ့်”

မလေးနှယ်က သက်ခိုင်၏အစိန့်ကို နာခံသည်။ သူ့ဂါဝန်အောက်စ လေးကို လက်ကလေးများပြင့် သိမ်းမ၊ ပြီး ပေါင်လေးများ၌ ကပ်ထားလျက် ခြေထောက်များကို ဒုးဆစ်ထိအောင် ချောင်းရေ့၍ စိမ့်သည်။

သူတို့နှစ်ဦးသည် တစ်ဦးမျက်နှာ တစ်ဦး ကြည့်လိုက်ကြပြီး ပထမ ပြီးကြသည်။ ထိုများက အသံထွက်အောင် ရုပ်လိုက်ကြသည်။

အတန်ကြာမှ မလေးနှယ်က ခေါ်သည်။

“မောင်လေးရေး...”

“ဘာလဲ မမန္တယ်...”

“ဟောဒီ ချောင်းကြီးအတိုင်း အထက်တက်သွားရင် ဘယ်ရောက် သွားမလဲ”

“ပင်းချောင်းရော... ယင်းချောင်းရော... ဒေါင်းသေချောင်းရော၊ ဆင်တဲ့ဝချောင်းရော... အားလုံး ပုံးပေါ်များက ဆင်းလာတာ၊ ချောင်းကိုးဆယ့်ကိုး နဲ့ ကျောက်စွားသုံးကိုးကောင် ရှိတယ်ဆိုတာ မမန္တယ် မကြားဖူးဘူးလား”

“ကြားဖူးပါတယ်၊ ဒီချောင်းကြီးအတိုင်း မောင်နဲ့ မမန္တယ် တက်လိုက် သွားရင် ပုံးပေါ်များတော့ကြီးထဲ ရောက်သွားကြမှာပဲ၊ မောင် သွားရဲ့လား”

“မောင်က ဘာလို မသွားရဲရမှာလဲ”

“အင်းလေ... မောင် သွားရဲမှန်း မမန္တယ် သိပါတယ်၊ မမန္တယ်က တော့ မလိုက်ရဲဘူး၊ လိုက်ရဲရင်တော့ အဲဒီတော့ကြီး တော်ကြီးထဲမှာ မောင်နဲ့

၁၄၆

တရာ့သို့လ်ဘုန်းနိုင်

မမန္ဒယ် နှစ်ယောက်တည်း ရှိကြမှာပဲ၊ ကန္တာဦးတုန်းက အာခံနဲ့ ၈၀ မောင်နှမလို နှိကြမှာပဲ”

“ဘယ်သူတွေလဲ... အာခံနဲ့ ၈၀ ဆိုတာက”

“အာခံနဲ့ ၈၀ကို မောင် မသိဘူးလား၊ သူတို့က ထာဝရာ့ရားသခင် က ဖုန်ဆင်းလိုက်တဲ့ မောင်နှမနှစ်ယောက်... တဲ့ သူတို့ကနေ လုတွေအားလုံး ဖြစ်လာကြရသတဲ့”

“သူတို့ကနေ... လုတွေအားလုံး ဖြစ်လာကြရတယ်၊ မမန္ဒယ်ကို ဘယ်သူ ပြောသလဲ”

“မမန္ဒယ်တို့ မန္ဒလေးက စီနှုန်းကိုကော်ကောင်းက မှသာကြီးတွေနဲ့ ဆစ်စတာတွေက ပြောပြတာပဲ”

“မှသာကြီးတွေနဲ့ ဆစ်စတာကြီးတွေက ဘယ်သူတွေလဲ”

“မောင်... မှသာနဲ့ ဆစ်စတာဆိုတာကို မသိဘူးလား”

“အံမှ... မောင်လည်း ဘေးမဲ့ဘီဒို့ကော်မှာ အိုလိပ်စာသင် ရပါတယ်၊ မှသာဆိုတာ အမော ဆစ်စတာဆိုတာ အစ်မာ ကဲလေ...”

“မဟုတ်ဘူး၊ မှသာတို့ ဆစ်စတာတို့ ဆိုတာက မယ်သိလရှင်တွေ၊ အိုလိပ်မယ်သိလရှင်တွေ...”

ဤတစ်ကြိမ်တွင်မူ သက်နိုင် နားရှုပ်သွား၏။ သို့ရာတွင် သူ ပြောချင်သည်ကို ဆက်ပြော၏။

“အေးလေ... ဟုတ်ကဲလေ... ထားပါတော့၊ သူတို့ မျက်နှာဖြူတွေ က အာခံနဲ့ ၈၀က လုဖြစ်လာတာ ဖြစ်ချင်ဖြစ်မှာပေါ့၊ မောင်တော့ မသိဘူး၊ မောင်တို့ ဗုံးတွေကတော့ ပြဟွာက ဆင်းသက်လာတာ၊ အာခံနဲ့ ၈၀က မဟုတ်ဘူး”

“ပြဟွာဆိုတာ... ဘာလ”

“ခက်လိုက်တာ၊ နှင့် အဲ... မမန္ဒယ်... ရွှေမန်းတင်မောင်အတိ မကြည့်ဖူးဘူးလား၊ ပြဟွာဆိုတာ အဝတ်အဖြူနဲ့ ရွှေတွေနဲ့ ရောဝတ်ထားတာ၊ သိပ်တန်ခိုးကြီးတယ်၊ မြတ်စွာဘုရားသခင်က မြတ်စွာဘုရားသခင် ဖြစ်လာတော့... သိပ်စိတ်မျက်သွားသတဲ့၊ ဒီကောင်တွေ ဒီလုတွေဟာ သိပ်မိုက်တယ်၊ ငါ တရားဟောရင်လည်း နားလည်းမယ့်ကောင်တွေ တစ်ကောင်မှ မရှိပါဘူး၊ ဒီတော့ ငါ တရားမဟောတော့ပါဘူးလို့ သိပ်ကို စိတ်မျက်သွားသတဲ့”

ကန္တာကုန်ကျယ်သရွေဝယ်

၁၄၅

“အဲဒီတော့...”

“အဲဒီတော့... ရွှေမန်းတင်မောင်က ဆိုပြတာပါ၊ သတ္တဝါတွေအပေါ်
၌ ငဲ့ညာသနား၊ ချွဲတိလို့ ရရှိပါမလားရယ်လို့ ရွှေအားတော်... ငယ်တဲ့...”

“ဘယ်သူက ရွှေအားငယ်တာလဲ၊ ရွှေမန်းတင်မောင်ကလား”

“ဟာ... တောက်တီးတောက်တဲ့ မမန္တယ်ကလည်း... ရွှေမန်း
တင်မောင်က သီချင်းဆိုပြတာ၊ ဖေဖေက ပြောတော့ မကြည်အောင်ကလည်း
ဆိုတာပဲ... တဲ့၊ ရွှေအားငယ်တယ် ဆိုတာ မြတ်စွာဘုရားကို ပြောတာ၊
အားငယ်တာ မဟုတ်ဘူး၊ စိတ်ပျက်တာ၊ စိတ်ပျက်တာ...”

“အင်း... အဲ... ဒီတော့”

“အဲ... ဒီတော့ ရွှေမန်းတင်မောင် သီချင်းတော့ မောင် မေ့သွားပြီ၊
ပြဟွာကြီး... ဘယ်သူတဲ့... အဲ... သဟမွတ် ပြဟွာကြီးက တရားဟောပါ
လို့ မြတ်စွာဘုရားကို လာတော်းထုန်သတဲ့၊ ဒီတော့မှ ဘုရားက တရားဟော
သတဲ့၊ ရွှေမန်းတင်မောင်က ဆိုပြတယ်၊ ရွှေဥက္ကတော် ကွန်ရက်က ဦးစွာ
ထွက်လာ၊ ဓမ္မစကြာတရားတော်... တဲ့”

“အင်းလေး ပြီးတော့ကော့”

“ပြီးတော့... အဲ... ထားပါတော့၊ ပြဟွာဆိုတာကို မောင်က
ပြောပြနေတာ၊ သူတို့က လူမဟုတ်ဘူး၊ သိုံးတန်ခိုးကြီးတာ၊ ပြဟွာကနေ
လူဖြစ်လာတာ၊ လူတွေကနေ သာကိုဝင်ဖြစ်လာတာ၊ သာကိုဝင်ကနေ ဖမာ
ဖြစ်လာတာ”

“မောင့် ဘယ်သူ ပြောလဲ”

“သူ့... ပြောတဲ့လူက ရှိတာပေါ့၊ တကယ့်ကို အဟုတ်ပြောတာ၊
ဖေဖေကလည်း ပြောတာပဲ၊ သခင်တွေ သခင်မတွေကလည်း ပြောတာပဲ၊
မမန္တယ် မယုံဘူးလား၊ တို့ပမာသီချင်းထဲတောင် ပါသေးတယ်၊ တကောင်း
အတိရာစာ... သာကိုမျိုးပေါ့ တို့ပမာ... မမန္တယ် မန္တလေး ပြန်ရောက်ရင်
မာသာကြီးတွေ... ဆစ်စတာကြီးတွေကို ပြန်ပြောပြလိုက်၊ သူတို့ သိုံးအဲသွားမှာ”

မလေးနှယ်သည် မကြားဖူးသော ပုံပြင် ဖြစ်သောကြာင့် ခေါင်း
ကလေး တည်းတည်းတည်းတည်း နားထောင်နေရှုရာ၏။

၁၄၈

တရ္တာသိပ်ဘန်းနိုင်

သက်ခိုင်သည် ဆက်လက်၍ သူ သိသမ္မတသော တကောင်း အတိရာဇာ
မှ စသည့် သာကိမ္မီး တို့ဗမာတရားကို ဟောရန် ပြင်ဆင်သည်။

သို့ရာတွင် သူတရားကို ကိုချစ်တိုး၏ အော်ခေါ်သံက ဖျက်ဆီးပစ်
လိုက်၏။

“နယ်ရေ... ပြန်ကြရအောင်၊ နေဝင်ခါနီးပြီ”

မလေးနယ်သည် ကပ္ပါဒကယာ ထ၍ ဖိနပ်ဝတ်ရန် ပြင်သည်။

“နော်း မမနယ်... ဒီအတိုင်း ဝတ်ရင် ခြေအိတ်တွေပါ ရရှိပြီး
အပူးပ်သွားဦးမယ်”

“ဒါဖြင့် ဘယ်လိုလုပ် ဝတ်ရမလဲ”

သက်ခိုင်သည် ဘာမပြော ညာမပြောနှင့် မလေးနယ်၏ ခြေထောက်
ကလေးများကို ဆွဲယူပြီး စိန်သော ရေများကို သူ့ပုဆိုးနှင့် သုတေပြး၏။

မလေးနယ်က ပထမ၌ ပြင်းသည်။ သို့ရာတွင် သက်ခိုင် မျက်မောင်
ကြော်သည်ကို မြင်လိုက်ရသောကြောင့် ဤမြိမ်မြိမ်လေး ခံနေ၏။

မလေးနယ် ဖိနပ်စီးပြီးသောအခါ နှစ်ယောက်သွားသည် ကားဆီသို့
ပြေးလာခဲ့ကြ၏။

ခဏတွင်မူ ကိုချစ်တိုးသည် ကလေးနှစ်ယောက်ကို ကားပေါ်တင်လျက်
ကရာဏာနှင့် ကြည့်နှင့်ရေသော ဝေဒနာကို ရင်မှာ ခံစားမိရင်း ကုန်းမော်မော်
ထက် ကားကို မောင်းတက်ကာ ထွက်လာခဲ့၏။

ကားစီးလာရင်းမှ မလေးနယ်သည် ဒေါ်လေး၏ အကြော်ဖို့၌ သူ
ဘာလုပ်ခဲ့မိသည်ကို သတိရသည်။ ထို့မြှင့်လည်း ဝါဒ်ဆန်းဝေးလမ်းဆုံးသို့
ရောက်သောအခါ အမိန့်ပေးသည်။

“ဦးလေး ကိုချစ်တိုး... မောင်လေးကို လမ်းဆုံးမှာ ချထားခဲ့၊ နယ်
တွင်းကြီးစုက ဘဘာတို့ဆီ ဝင်စရာရှိသေးတယ်”

“ကောင်းပ ခင်ဗျာ... ကောင်းပ၊ မမလေးနယ်ရဲ့ အမိန့်အတိုင်းပါ”

ကိုချစ်တိုးက လမ်းဆုံးတွင် လမ်းဘားကပ်၍ ကားရပ်ပေး၏။

သက်ခိုင်က ဆင်းလိုက်သည်။ ခါတိုင်းမူ မမနယ်သည် သူ့ကို
သူ့အမေဆိုင်နားအထိ ပို့ပေးမြှု ဖြစ်သည်။ ယခု ဘာဖြစ်ရသနည်း။

သို့ရာတွင် သက်ခိုင်က မမှပါ။ အစကတည်းက ဤကားကို မစီးချင်း။
ဘတ်(စံ)ကားဟူ၍ အမှတ်ပြုကာသာ စီးခဲ့ရသည်။ ဘတ်(စံ)ကားသည် ရပ်ချင်

ကန္တာကုန်ကျယ်သနရွှေဝယ်

၁၄၉

ရာ ရပ်ပေါမည်။ သူကလည်း သွားလိုရာ ရောက်အောင် ခြေကျင့်လျှောက်ရ ပေါမည်။

သက်ခိုင်က ချာခဲ့ လျည့်ထွက်ခဲ့၏။ ထို့ကြောင့်လည်း မလေးနှယ်၏ ပြောင်းလဲ အမိန့်ပေးသံကို သူ မကြားမိခဲ့။

“ဦးလေးကိုချုစ်တိုး၊ တွင်းကြီးစုကို သွားမယ်ဆိုတာ နှယ် အလကား ပြောတာ၊ ဆက်မောင်းပြီး အိမ်ကို ပြန်ပေတော့”

“ကောင်းပါပြီ ရွှေမင်းသမီးလေးရယ်... အမိန့်အတိုင်းပါပဲ၊ ပြန်ပါ မယ်”

အခန်း - ၁၂

»» သူပို့သွေး ««

ကိုချစ်တိုး၏ ရွှေမင်းသမီးလေး မလေးနှယ်တို့၏ အိမ်မှာ ရွှေဘုံသာရပ်တွင် ရှိသည်။ အမှန်မှာ အိမ်ပင် မဟုတ်။ ခေတ်မိစ္စာ ဆောက်ထားသော တိုက်ကြီး တစ်လုံး ဖြစ်လေသည်။ ခြိုင်းကြီးကလည်း ကျယ်သည်။ ခြုံင်းအတွင်း တမာပင်၊ မန်ကျည်းပင်နှင့် ကုလားမန်ကျည်းပင်များကို စနစ်တကျ စိုက်ပျိုး ထားသောကြောင့်လည်း အရိပ်အဝါသ ကောင်းသည်။

မန်ကြိုင်နှင့်လျှင် အလျော့မြင့် ဖြစ်သောကြောင့် ထို့ပေါက တိုက်ကြီး တစ်ခုလုံးမှာ မီးတတိန်ထိန်နှင့် လျှပ်ရှား စဉ်ကားနောက်။ ရပ်နီးမှ ဆွဲမျိုး မိတ်သိုက်တို့သာမက ရပ်ဝေးမှ ဆွဲမျိုးမိတ်သိုက်များပါ ရောက်နေကြသည်။

ဤတိုက်ကြိုင်ရှင်တို့၏ သားအယ်၊ မလေးနှယ်၏ဦးလေး ဦးတင်သော ကား ရန်ကုန်မြို့ အတွင်းဝန်များရုံးမှ လက်ထောက်အတွင်းဝန်ကလေး ဖြစ် သည်။ သူနှင့် သူ၏ ဘို့ဆန်လှသော ဖီးတို့က မနေ့ကတည်းက ကြိုတင် ရောက်နှင့်နေကြ၏။ မလေးနှယ်နှင့် မလေးနှယ်၏ မီခင်တို့ကလည်း ကြိုတင် ရောက်ခဲ့ကြပြီး ဖြစ်လုံးကစား မလေးနှယ်၏ဖောင် မကျွေးမြှို့မှ အထူးအာဏာရ တရားသူကြီးမင်း ဦးထင်ကျော်ကား ယခု ညာမေ့မှ ကပ်ဆိုက်ရောက်လာသည်။

ကန္တာကုန်ကျော်သရွေ့ဝယ်

၁၅၁

၁၉၆၇ခုနှစ်၊ ကိုချုစ်တိုး အလုပ်များရဲ့၏။ ချက်ရေး ဖြုတ်ရေး ကိစ္စတို့၏ ပိုင်းလုပ်သူတွေ ပေါ်လှသဖြင့် ကိုချုစ်တိုးနှင့် မဆိုင်လှ။ ကိုချုစ်တိုး အလုပ်များရဲ့က တစ်မျိုး ဖြစ်၏။

ညောက် မလေးနှင့် ကောင်းမှုကြောင့် ကိုချုစ်တိုး အိမ်သို့ အနည်းငယ် နောက်ကျေမှ ရောက်လာသည်။ အိမ်ကိုလည်း အပိုဒ်ချုပ်ကာ ဘိုးဘွားပိုင် ရှိုးရာ လက်တွေး ရေ့တွင်းလုပ်နှင့်များကိုပါ ဦးစီးသူ မလေးနှင့်၏ ထွေးကြီး အပျို့ကြီး မမ၏ အကြိမ်းကို ကိုချုစ်တိုး ကောင်းကောင်းခဲလိုက်ရသည်။ အကြိမ်းခဲပြီး နောက် ကိုချုစ်တိုးသည် အိမ်မှ စားပွဲတိုး ကိုသာရင်နှင့်အတူ ၁ အလုပ်များ ကြရတော့၏။

အတွင်းဝန်ကလေးနှင့် တရားသူကြီးတို့ ရောက်လာကြသောကြောင့် မြို့ပေါ်ရှိ အရာရှိ ကြိုးငယ်တို့လည်း ရောက်လာကြကုန်၏။ သူတို့ပိုင်းအတွက် ကိုချုစ်တိုးနှင့် ကိုသာရင်တို့က ဝိစကို၊ ဆိုဒါ၊ ရော့တို့ကို လုံလောက်အောင် ဝယ်ပေးရသည်။ လိုလေသေးမရှိအောင် ပြင်ဆင်ပေးရသည်။

မန်က်ဖြန့်တွင် သံသံရာအကျိုးကို မျှော်ကိုးကာ ထောင်ချီ၍ လျှော့နှိုး မည့် ကုသိုလ်ရှင်များ၏ အိမ်၍ အလှုံးသည်းတွင် အရက်ပိုင်း စည်နေသည်မှာ သင့်တော့ မသင့်တော်လွန်းလှဟု ကိုချုစ်တိုး ထင်မိသည်။ သို့ရာတွင် မိမိမှာ ထင်မိရှုသာ ထင်မိနိုင်၍ ဝေဖန်ပြောဆိုခွင့်ရှိသူ တစ်ယောက်ကား မဟုတ်။ ထိုကြောင့် သူ့တာဝန်ကိုသာ သူ ကျော်ဆုံးအောင် ဆောင်ရွက်ပေးသည်။

မလေးနှင့်၏ မိခင်ကမူ ချက်ပြုတ်ရေးကို ဦးစီးမီမံနေသောကြောင့် အရက်ပိုင်းသို့ မလာ။

ကိုချုစ်တိုး အုံလှစီသည်ကား အတွင်းဝန်ကတော်လေးကပါ အရက် ဝင်သောက်ခြင်း၊ ဖြစ်သည်။ ဝိစကိုတော့မှ မဟုတ်။ ကြိုင်မွေးသော ဘရှုံး အချိုက်မျိုးကို ဖြစ်၏။ မည်သို့ဖြစ်စေ... ကိုချုစ်တိုးအတွက် မိန်းမတစ်ဦး အရက်သောက်သည်ကို ပထမဆုံး မြင်ဖူးခြင်း ဖြစ်လေသည်။ အုံဖယ်သရဲ ရှိခွဲတကား။

အရက်ပိုင်းတွင် စကားစုံ ပြောကြသည်။ နောက်ဆုံးတော့မှ ရော့မြေ သပိတ်ကြီးနှင့် ချောက်မြို့မှ ချိလာမည့် သပိတ်တပ်ကြီး အကြောင်းဆီ ရောက် သွားကြ၏။

ဦးတင်သော်က ပုလိပ်အရာရှိတစ်ဦးကို လှမ်းမေးသည်။

၁၅၂

တူးဖို့လိုက်နိုင်

“နေပါတီးယူ... သူတို့က ရှိုက္ခန်အထိ ချီမယ်ဆိုပါ၊ ခင်ဗျားတို့ ဒီမှာတ်ပဲ မတားလိုက်နိုင်ဘူးလား”

“ဒါကတော့ ဒီမှာက သူတို့မြဲလို ဖြစ်နေတာကို ဝါးမင်းရဲ့ ချောက်၊ လမ်းရွာ၊ စွဲ့ဗျာ၊ ရေနှံချုပ်၊ ရေနှံချောင်း၊ ရေနှံမြေအားလုံးက အလုပ်သမားတွေ စုစုပေါ်တော့ ကျွန်တော်တို့ မနိုင်နိုင်ဘူး၊ မြို့သူမြို့သားတွေကလည်း သူတို့ဘက် က ရှိနေကြတာ”

အတွင်းဝန်ကတော်လေးသည် အရက်ချိုကို မေ့လိုက်ပြီး မျက်နှာ မသိမသာ ရွှေမူး၍ မေး၏။

“ဒါထက် ဟိုတစ်ခါ သပိတ်တားကြတုန်းက သခင်မဆိုတာတွေက သိပ်ကြမ်းဆုံး၊ အာကြမ်း နှုတ်ကြမ်းနဲ့ သိပ်ရိုင်းကြတယ်ဆို”

ပုလိပ်အရာရှိရှိကပင်-

“ဟာ... ကြမ်းတာ ရှိုင်းတာတော့ မပြောနဲ့ မင်းကတော်ရေ... နံပါတ်တုတ်နဲ့ ရှိုက်ထားလို့ ခေါင်းကွဲပြီး သွေးခွဲနေတာတောင် မလျော့ဘူး၊ ကျွန်တော်တို့ကိုလည်း ပြောလိုက်တာ ခွေးလောက်မှ ရစရာမကျွန်တော့ဘူး”

ဟု ဖြေသည်။

အတွင်းဝန်ကတော်လေးက စွဲရှာထိတ်လန့်ဟန် နာခေါင်းရွှေ့ ကိုယ် ကျွဲ့ပြုပြီး အမြေည်းတစ်ဖတ် နှိုက်စားနေ၏။

မြို့ပိုင်လေးက ဝင်ပြောသည်။

“ဒီကောင်တွေ ဒီကသာ ထွက်သွားရမှာပါ၊ ဒါပေမဲ့ မကျွေးတော့ မကျွေးနိုင်ပါဘူး၊ မဟုတ်ဘူးလား အစ်ကိုကြီး”

မြို့ပိုင်လေးက အစ်ကိုကြီးဟု အခေါ်ခံရသူမှာ မလေးနှယ်၏ ဖင် တရားသွေးကြီး ဦးထင်ကျော် ဖြစ်လေသည်။ ဦးထင်ကျော်ကမူ အရက်မသောက် ပေါ့၊ ဆေးပြင်းလိပ် ခဲရင်း သောက်နေကြသည်ကို လည်းကောင်း၊ ပြောနေကြသည်ကို လည်းကောင်း ဘေးမှ ဦးမြှုမြှုသက်စွာ ကြည့်ရင်း နားထောင်နေခဲ့၏။

မြို့ပိုင်လေးက လှမ်းမေးမှ လေးလေးနေးနေး ဖြေသည်။

“ဒါကတော့ စောင့်ကြည့်ရမယ် ထင်တယ်ကွယ်”

ဦးထင်သော်သည် သူအစ်ကို၏ ဖြေပုံကို အေးမရသည့်ဟန် တစ်ချက် လှမ်းကြည့်သည်။ ထိုနောက်မှ ပြီးလိုက်ပြီး ပြောသည်။

“အင်းလေ... မကျွေး ကျော်လာတော့ကော ဘာပြုလဲ၊ နောက်ဆုံး ရှိုက္ခန်း ရောက်လာတော့ကော ဘာပြုလဲ... ကုလား ဗမာ ရှိုက်တုန်းကလည်း

ကမ္မာကုန်ကျယ်သရွေ့စံ

၁၅၃

ဒီလိုပဲ၊ တောသားတွေ မိုက်မိုက်ကန်းကန်း ရှိကုန် တက်လာလိုက်ကြတာ၊ ဂေါ်ရာစာသင်တုတ်စာ မိပြီး သေလိုက်ကြတာ မနည်းဘူး၊ စက်သေနတ်ကိုင် စစ်တပ်တွေလည်း ချထားလိုက်ရော ဌီမြိုက်ကုန်ကြတာပဲ မဟုတ်လား”

အတွင်းဝန်ကတော်လေးက သူ့လင်တော်မောင်ကို ဝင်ထောက်ခဲ သည်။

“ဒါလင် ပြောတာ ဟုတ်တယ်၊ အကုန် ဌီမြိုက်ကုန်ကြတာပဲ အင်းလေ... သူတို့ ရှိကုန် ရောက်ပြီး ဘုရင်ခံအိမ် သွားစိုင်းဦး၊ ဘုရင်ခံမင်းကြီးက မကြား ချင်ယောင်ဆောင်နေလိုက်မှာပေါ့၊ ဟို ဟူမွှေး(ကိုယ်ပိုင်အပ်ချုပ်ခွင့်) တောင်းတဲ့ နိုင်ငံရေးသမားတွေ အသံလိုပေါ့၊ ဘာဖြစ်သွားတယ်... ဒါလင်... ပြောပြ လိုက်စမ်းပါပြီး”

ဦးတင်သော်သည် ချမ်းစီးက ပွဲတောင်းသည်အတွက် သဘောကျ သွားဟန်နှင့် အရက်တစ်ခုက် မော့ချုလိုက်ပြီး စကားပြောတော့မည့်ဟန် ပြင် သည်။ တကာယ်တော့ မပြော။ အားလုံးက သူ့ကို စိတ်ဝင်စားစွာ ကြည့်နေက ၏။ သူ ပြောမည့်စကားကို နားစွဲငါးကြ၏။ စည်းနားရိုက်ပြီထင်မှ ဦးတင်သော် က ပြောသည်။

“သူတို့ အသံတွေက ဘာဖြစ်သွားရမှာလဲ၊ အိုးလန် မရောက်ဘဲ ဘင်္ဂလားအောင်ထဲတင် ဖြုပ်သွားကုန်တာပေါ့”

အတွင်းဝန်မင်းကလေး၏ ဟာသကို ကျွန်းအရှုံးများက နှစ်မြို့က်စွာ လက်ခံပြီး ရယ်ကြသည်။

ဦးထင်ကျော်ကသာ မရယ်။ မရယ်ရဲ့မက ရယ်သံအားလုံး စဲသွား သောအခါ အားလုံး မမျှော်လင့်သော စကားကို ဆို၏။

“ဒီဇေရာမှာ ငါ့ညီးမှားနေတယ် ထင်တယ်၊ ဒီသခင်တွေက အိုးလန် ကြားအောင် အောင်တဲ့ နိုင်ငံရေးသမားမျိုး မဟုတ်ဘူး၊ မမာတိုင်း သိအောင်သာ လိုက်စည်းရုံးတဲ့ လူစားတွေ၊ ကြည့်လေ... ရော့ချောင်း လာပြီး ပထမဆုံး မေဒေး ဖြစ်အောင် လာလုပ်သွားကြတာ၊ ဘယ်သူ ဘာတတ်နိုင်သလဲ”

ဦးထင်ကျော်၏ မမျှော်လင့်သော စကားပြောနဲ့ မည်သူမျှ စကား ပြန်မပြောဘဲ ဌီမြိုက်နောင်နေကြ၏။

“ပြီးတော့ ညီလေးက စက်သေနတ်အကြောင်း ပြောတယ်၊ ကိုကြီး ထင်တာကတော့ သခင်တွေဟာ စက်သေနတ်ကိုလည်း ကြောက်မယ့်လူတွေ

၁၅၄

တရ္တသိလှန်းခိုင်

မဟုတ်ဘူး၊ ကြောက်တာ မကြောက်တာထက် သူတို့ ကြည့်ရတာ စက်သောနတ် ရအောင် လုပ်ယူမယ့် လူတွေနဲ့ တူတာပဲ”

ဦးထင်ကျော်ကို ကျွန်ုပ်လူများက နှုတ်လှန်မထံသော်လည်း ဦးတင်သော ကမ္မ ပြန်မေး၏။

“ဘာလဲ... ကိုကြီးကပါ သခင်တွေကို အထင်ကြီးနေပြီလား”

ဦးထင်ကျော်၏ သူညီကို ပြန်ကြည့်လိုက်သော မျက်လုံးများ၏ လျှပ်ရောင်တစ်ချက် ပြက်သွားသည်။

“အထင်ကြီးတာ မကြီးတာကို ပြောနေတာ မဟုတ်ဘူး၊ မင်းတို့ အထင်မသေးဖို့ ပြောပြနေတာ၊ သခင်တွေဟာ တို့ အရင်တုန်းက နားလည် ထားတဲ့ နိုင်ငံရေးသမားမျိုးတွေ မဟုတ်ဘူး၊ ပြီးတော့ မောက်ပေါက်သခင်တွေ ဟာလည်း ရှုံးသခင်ကြီးတွေလို့ စမာပြည့်သည် တိုပြည်၊ စမာစာသည် တို့စာ၊ ပုံချွေသာသာသည် တို့ဘာသာလို့ ကြွေးကြေားပြီး ဝါးခမောက်ဆောင်းပင်နိုင်ပါတယ်ရှု့နဲ့ တင်းတိမ်နေသွားတွေ မဟုတ်ဘူး၊ ဒီနေ့ သခင်အသင်းမှာ ပညာတော်ရှုံးယူ ရိုပ်သူရှုံးနှင့်(တော်လှန်ရေးသမား)တွေ အများကြီး ပါမေတယ်၊ တခြား မကြည့်နဲ့လေ၊ ကိုအောင်ဆန်းတို့တောင် သခင်ပါတီမှာ အတွင်းရေးမျှူး ဖြစ်နေပြီ”

ကိုအောင်ဆန်းကိုတော့ သူတို့အားလုံး သိကြပြီး ဖြစ်သည်။

ကိုအောင်ဆန်းသည် နတ်ဓမ္မက်သား ဖြစ်သည်။ ၆၇၇ရောင်း အဗျားသာ အထက်တန်းကျောင်းမှ ဆယ်တန်းအောင်သွားသည်။ တရ္တသိလှုလ် ရောက်သော အခါ သမဂ္ဂအာဘော် အိုးဝေမရှုံးင်း အယ်ဒီတာ ဖြစ်လာသည်။ သူနှင့် ဥထ္ထန ကိုနှုန်းကျောင်းထုတ်ပစ်ရာမှ တစ်ပြည့်လုံး သိမ့်သိမ့်တုန်းသွားသော ဒုတိယ ကောလိပ်သပိတ်ကြီး ပေါ်လာခဲ့၏။ သပိတ်အောင်ပြီးသောအခါ ကိုအောင်ဆန်း သည် တရ္တသိလှုလ်ကျောင်းသားများ သမဂ္ဂ၏ ဥထ္ထန ဖြစ်လာသည်။ ထို့မောက် ဘီအောင်ပြီးသော်လည်း အနိုးရအရာရှုံး မလုပ်တဲ့ တို့မာအသင်းသို့ ဝင်ကာ သခင်အောင်ဆန်းအဖြစ်နှင့် အတွင်းရေးမျှူး လုပ်နေ၏။

မှန်သည်။ သူတို့အားလုံး ကိုအောင်ဆန်းကိုမှ သိကြပြီး ဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် ကိုအောင်ဆန်းနှင့် တရ္တသိလှုလ်သို့ အတူရောက်ခဲ့သူ ဦးတင်သော က ပိုသိပြီး ဖြစ်သည်။

“ကိုကြီး ပြောတာ ဟုတ်ပါတယ်လေ၊ ဒါပေမဲ့ ကျွန်ုပ်တော်တို့က သူတို့ကို ကြောက်ကြရတော့မလား”

ကန္တကဗျိုလ်သရွေး

၁၅၅

“ကြောက်ကြရမယ်လို ကိုကြီးက မဆိုလိုပါဘူး၊ အသိအမှတ်ပြုဖို့
ကိုသာ ပြောပြန့်တာ၊ မင်းတိုက အသိအမှတ် မပြုပေမယ့် သခင်ကိုယ်တော်မြိုင်း
ကြီးကတော့ အသိအမှတ်ပြုထားလေရဲ့”

ပုလိပ်အရာရှိနှင့် နယ်ပိုင်ဝန်ထောက်တို့က ပြိုင်တွေလိုပင် မေးကြ၏။

“ဘယ်သူလဲ... ပုံးပုံးဘုရားမူးအလာမှာ ဒီက စာရေးကြီး သခင်ခင်
က ဧော်များ သွားကန်တော့လို ကုမ္ပဏီက သခင်ခင်ကို အလုပ်ထုတ်ပစ်တာက
ဝါရီး မီးနီးကြွောက်လျှောက်နဲ့ ဒီသိမ်းကြီး ပေါ်လာတာပဲ မဟုတ်လား”

ဦးထင်ကျော်က အေးပြင်းလိပ်ဗျာရှင်း ခေါင်းတာဆင်းဆင်း ညီတ်ပြု၏။

“ဟုတ်တယ်... အဲဒီအဘိုးကြီးပဲ၊ သူက ကိုအောင်ဆန်းကို ကျော
တစ်ပုဒ်နဲ့ အသိအမှတ်ပြုထားတယ်”

ဤအကြိမ်တွင်မူ အားလုံးလိုလို သံပြိုင်မေးကြ၏။

“များ... ကျောတစ်ပုဒ်”

ဦးထင်ကျော်က မသိ နားမလည်သော ကလေးများရှေ့ လူကြီးတစ်ဦး
ပြီးသက္ကသိုလ် ပြီးလိုက်၏။

“ခင်များတို့က သတင်းစာကလွှဲပြီး ဗမာစာအုပ်တွေ သိပ်မဖတ်ကြ
ဘူး ထင်ပါတယ်၊ ဒီနှစ်အတွင်းမှာပဲ ကိုယ်တော်မြိုင်းရဲ့ သခင်ဌာဆိုတဲ့
ကျမ်းထွက်လာတယ်၊ အဲဒီအထူးမှာ ကိုအောင်ဆန်းရဲ့ အဘိုး ရွှေလရောင်ဘွဲ့ခံ
ဦးမင်းရောင်ရဲ့ အကိုလိပ်ကို ပြန်တိုက်သွားပဲ ဖော်ပြထားတယ်၊ ပြီးတော့
ကျောတစ်ပုဒ်လည်း စပ်ပြနိုက်တယ်၊ အစအဆုံးတော့ ကျွဲ့ မရဘူး၊ ရွှေလရောင်
ဘွဲ့သတင်းရယ်နဲ့ ဦးမင်းရောင် စိုလ်ဝင်ခံလိုနဲ့၊ ဟိုအလျှင်ယမန် စစ်အင်ကျင်း
တယ်၊ ငင်းတဲ့မျှဟာ ဆိုတဲ့ အပုဒ်ရယ်၊ ပြီးတော့ အခုံးနားက တောင်သမန်
ပြီး မေးလ နှစ်ထောင် အညှီးတွင်ပြု့၊ မြှုပြန်တောာင် မနီးရှုံးတဲ့၊ အခေါင်
မဖြစ်း အမောင်သန်းသို့ အောင်ယန်းညီးနှုံးရှုံးတဲ့ အောင်ဆန်းတို့ ရွှေလရောင်အဘိုး
ဆိုတဲ့ တစ်ပုဒ်ဟာ ကျွဲ့ နှုတ်ဖျားမှာ ကျွဲ့ရှစ်တယ်”

အားလုံး ပိုမိုလိမ်းသက်သွားကြသည်။ သဂ္ဃတ်တပ် အဟန်ကြောင့်
အနည်းငယ် သွေးလန့်နေကြသော ဒေသဆိုင်ရာ အရာရှိအချို့မှာ စိတ်လည်း
ခေါက်ချားသွားကြ၏။

အားလုံး အရက်ကိုယ်စီ မေ့လိုက်ကြပြီးမှ ဦးတင်သော်က မေးသည်။

“ကိုကြီးက ဘာဆိုလိုတာလဲ”

၁၅၆

တရာ့သိုလ်ဘန်းနိုင်

“ကိုယ်း ပြောတာက ရှင်းပါတယ်၊ သခင်တွေကို သိပ်အထင်မသေး
ကြနဲ့၊ အထူးသဖြင့် ကိုအောင်ဆန်းနဲ့ ကိုအောင်ဆန်းတို့လို လူဝယ်သခင်တွေ
ကို သိပ်အထင်မသေးကြနဲ့လို့... ဒါပါပဲ”

အတွင်းဝန်ကတော်လေးက သမ်းပြုသည်။

“ဒါလင်ရေး... တော်ကြနဲ့ အိပ်ချင်လာပြီ... ထမင်းလည်း စားက
ရှိုးမယ်၊ မန်က အစောကြီးလည်း ထကြရှိုးမယ်”

ဤသို့နှင့် အရက်ဂိုင်း ပြီးသွားသည်။

ကိုချစ်တိုးခဲ့ရသည် သူ ထင်သည်ထက်စော၍ အိပ်ရာဝင်ခွင့်ရသာ
ကြောင့် ဝမ်းသာမိသည်။

ကိုချစ်တိုးသည် ခြိဝင်းတစ်ထောင့်ရှိ သူ့အိမ်ခန်းလေးသို့ ပြန်လာခဲ့
သည်။ ပင်ယန်းထားသော်လည်း အိပ်ချင်စိတ် မရှိသောကြောင့် တံခါးကို စွဲပြီး
အိပ်ရာထက် လွှာရင်း ဒရိုန်မရွှေ့ဝင်းကို ဖတ်သည်။ ဖတ်မိသည်မှာလည်း သူ့နှီးကြီး
မိုးနက်၏ စွမ်းစွားခန်းဝါယာ ဖြစ်လေသည်။ မိုးနက်ကို ပုလိပ်နှင့် အိမ်ရှင်တို့
ဂိုင်းဖမ်းမို့ သည်းလိုက်ရင်ဖို့ပုယ်အခန်း ရောက်မှ သူ့အခန်းတံခါးကို အပြင်မှ
ခေါက်သံ ကြားသည်။

ကိုချစ်တိုးက ထိတ်လန္တုသံနှင့် “ဘယ်သူလဲ” ဟု ထမေးသည်။

လွှာသံ မကြားရဘဲ တံခါးခေါက်သံသာ ဆက်ပေါ်လာနေ၏။

ကိုချစ်တိုးသည် အိပ်ရာထက်မှ ဆင်းကာ တံခါးကို ဆွဲဖွင့်လိုက်၏။

အပြင်ဘက်၌ တည်တည်ခဲ့ခဲ့ကလေး ရပ်နေသူကား သူ ဘယ်သို့မျှ
မမျှော်လင့်သော သက်နိုင် ဖြစ်နေ၏။

ကိုချစ်တိုးသည် သက်နိုင်ကို လက်မောင်းမှဆွဲ၍ လျှင်မြန်စွာ ခေါ်ကာ
အခန်းတွင်းသို့ သွင်းလိုက်သည်။

“အမယ်လေး... မောင်မင်းကြီးသားရာ၊ ဘယ်လို အကြောင်းအရာနဲ့
ဒီထဲကို ကြွလာရသတူး၊ အမိန့်ရှိပါ... အမိန့်ရှိပါ”

သက်ခိုင်ကသာ အေးဆေးတည်းပြီးစွာ အမိန့်ရှိ၏။

“မမန္တယ်နဲ့ တွေ့ချင်လို့ လာခဲ့တာ၊ ဦးလေးကိုချစ်တိုး... မမန္တယ်ကို
မြန်မြန်သွားခေါ်လိုက်ပါ”

ကိုချစ်တိုး ပါးစပ်ပြုသွားရှာ၏။

“အံပါရဲ ငါလွှာရာ... သွေ့မြေးမြေး... တရားသွာကြီး သမီးကို ညာအချို့
မတော် ချက်ချင်းတွေ့ချင်ရအောင် ငါလွှာမှာ အရေးပိုင်ဆိုက ဝရမ်းပါလား”

ကမ္မာကျိန်ကျော်သရွေ့ဝယ်

၁၅၇

သက်ခိုင်က မဖြေဘ ကိုချစ်တိုး၏ အပိုရာထက်သို့ အထုပ်တစ်ထပ် ကို ပစ်တင်လိုက်သည်။ ထိုအထုပ်ကို ကိုင်ကြည့်မိသည်။ ခဏ္ဍာ ကိုချစ်တိုး မျက်လုံး အဇာန်ပြူးသွားသည်။ အကြောင်းမှာ အထုပ်ပေါ်မှ ဆင့်မမြောက် ကျွော့ရင်မင်းမြတ်က ကိုချစ်တိုးကို ရာဇဗ္ဗားမြို့အပြည့်နှင့် လုမ်းကြည့်နေတော် မူသောကြာင့် ဖြစ်၏။

ငွေထုပ်... ငွေထုပ်... တစ်ထောင်ခန့် ရှိမည် ဖြစ်သည်။

“မြတ်စွာဘုရား... သက်ခိုင်.. နင် ဘာလာလုပ်တာလဲ”

“ကျွန်တော် ပြောပါကောလား၊ မမန္တယ်ကို မြန်မြန်သွားခေါ်ပေးလို့၊ အဒါ သူ ယူလာတဲ့ငွေတွေ”

ကိုချစ်တိုးမှာ ဘာမျှ ဆက်မပြောနိုင်တော့၊ သူတို့အရှုပ်ကို သူ မသိ။ သူတို့အရှုပ်ထဲတော့ သူ မပါလို့။ ငွေတစ်ထောင် အရှုပ် ဆိုသည်မှာ ထောင်နှင့် နီးစပ်လှသည်။ အကြောင်းအကျိုး မေးနော်လည်း သူ့ရှုမှ သတ္တဝါကလေး သည် ဖြေမည့်သတ္တဝါ အမျိုးအစားလေး မဟုတ်။

“ကောင်းပါပြီ... ကောင်းပါပြီ... ခွဲမင်းသားလေးရယ်... ဒီထဲ မှာ တိတ်တိတ် ဤမြိမ်မြိမ်လေး စံနေတော်မူရစ်ပါ၊ ကျွန်တော်မျိုးကြီး ခွဲမင်းသမီး လေးကို သွားပန့်လာခဲ့ပါမယ်”

ကိုချစ်တိုး ထွက်သွားသောအခါ သက်ခိုင်က မထိုင်ဘ မတ်တတ် ရပ်စောင့် ကျွန်ရရှိခဲ့၏။ သူသည် အံကြိုးတာကာ မျက်မှားကြုံတွေ့နောင့်တော့ ရပ်နေသော်လည်း သူ့ရင်များ ခုန်နေမှန်း သတိပြုမိ၏။

သယ်မီနှစ်ခန့် ကြာသွားသည်။ သယ်မီနှစ်ကို သက်ခိုင်က ဆယ်မာရို ခန့်ဟု ထင်မိ၏။

နောက်ခုံးတွင် ဖော်နှင့်လာသော ခြေသံများကို ကြားရသည်။

တံခါးပွင့်သွားပြီး ဝင်းဝါသော မလေးနှယ်၏ မျက်နှာကလေးက အလျင်ပေါ်လာသည်။ မလေးနှယ်၏ ကိုယ်ကလေးကို တွန်းရင်း နောက်မှ ကိုချစ်တိုး လိုက်လာသည်။

မလေးနှယ်က အုံသာခြင်း၊ ဝမ်းသာခြင်းတို့နှင့် နှုတ်ဆက်၏။

“ဟယ်... မောင်လေးသက်ခိုင်၊ မောင် ဘာလာလုပ်တာလဲ”

သက်ခိုင်သည် ရယ်လည်း မရယ်၊ ပြုးလည်း မပြုး။ မျက်မှားကြုံတ် မပြသော်လည်း ထည်လှသော မျက်နှာထားနှင့် ကိုချစ်တိုး၏ အပိုရာပေါ်မှ ငွေထုပ်ကို ညွှန်ပြ၏။

၁၅၈

တရာ့သို့လဲ၏နှင့်

မလေးနှယ် ငိုင်သွားသည်။ သက်ခိုင်ကို ကြည့်လိုက်၊ ငွေထံပို့
ကြည့်လိုက်နှင့် စကားစ ရှာမရ ဖြစ်နေ၏။ မျက်ရည်များကသာ မျက်လုံးများ၏
ဂိုင်းလာသည်။ အတော်ကြာမှ အားယူ ပြောရသာ လေသံပျော်ပျော်နှင့် ဆို၏။

“အခါင့်တွေဟာ ဒေါ်လေးသက်သက်နဲ့ မောင့်ဖို့ ဘွားဘွားက
ပေးခိုင်းလို့ မမန္တယ် ပေးခဲ့တဲ့ ငွေတွေ”

သက်ခိုင်ကလည်း မျက်မှု တည်ထားသော်လည်း မျက်ရည်လည်လည်
နှင့် ပြန်ကြား၏။

“ဟုတ်ပါတယ်၊ ဘွားဘွားနဲ့ မမန္တယ်ကို မေမေက စိတ်မခိုးပါဘူး
တဲ့၊ ဒါပေမဲ့ ဒီပိုက်ဆံတွေကို မေမေက မောင့်ကို ပြန်ပို့ခိုင်းလိုက်တယ်”

မလေးနှယ်သည် ရုတ်တရက် ဒေါသကလေးနှင့် ပြန်မေး၏။

“ဒေါ်လေးသက်သက်က ပြန်ပေးခိုင်းတိုင်း မောင်ကကော လာပို့
ရသလား၊ မောင်က သတ္တိကောင်းကြီးပေါ့... ဟုတ်လား”

သက်ခိုင်သည် သူ့အစ်မအပေါ်၌ တင်းသည့်အခါ တင်းသည်။ သို့ရာ
တွင် သူ့အစ်မက ဒေါသထွက်ပြသောအခါ သူက ပျော်ပျော်းရမြဲ ဖြစ်သည်။

“မဟုတ်ပါဘူး မမန္တယ်ရယ်၊ မေမေက ပြောတယ်၊ ဒီပိုက်ဆံတွေ
ကိုလည်း မီးနှီးပစ်မယ်တဲ့၊ မမန္တယ်လည်း မောင်တို့ဆီ ဘယ်တော့မှ မလာရ¹
တော့ဘူးတဲ့၊ မမန္တယ်ကို မောင် သိပ်ချေစ်ပါတယ်၊ မမန္တယ် မောင်တို့ဆီ မလာ
ရတော့ဘူးဆိုရင် မောင် ငိုမိမှပဲ၊ ဒါကြောင့် မောင် ဒီပိုက်ဆံတွေကို ပြန်လာ
ပေးတာ၊ သိပြုလား”

မလေးနှယ်သည် ဘာမျှ ပြန်ရန်မတွေတော့ဘဲ ကိုချစ်တိုး၏ အိပ်ရာ
၌ မျက်နှာမှာက်ကာ ကျူကျူပါအောင် ငါကြွေးတော့သည်။

သက်ခိုင်က အံကြိုတ်ထားသည်။ သို့ရာတွင် သူ့မျက်လုံးများမှာလည်း
သူ မသိဘဲ မျက်ရည်ပေါက်များ စီးကျလာနေ၏။

ကိုချစ်တိုးခမျာ်လည်း ဘာလုပ်ရမှန်း မသိ။

တို့စဉ် တိုက်ပေါ်မှ အသံများ ထွက်ပေါ်လာ၏။

“နှယ်... နှယ်...၊ နှယ်... ပျောက်သွားတယ်၊ ဘယ်ရောက်သွား
မှန်း မသိဘူး”

နှယ်အမေ၏အသံ ဖြစ်သည်။ ထိုမောက် နှယ်အဖေအသံ ပေါ်လာ
သည်။ ထိုမောက် လူသံများ ဆူည်ကုန်၏။

ကဗျာကုန်ကျယ်သရွဝယ်

၁၅၉

ကိုချစ်တိုးက တံခါးမှ ထွက်ကြည့်၏။ သို့ရာတွင် သူနှင့် အခန်းချင်း
ကပ်လျက်ရှိသော ကိုသာရင်တို့ လင်မယားကလည်း ထွက်လာကြ၏။

ကိုသာရင်က မေးသည်။

“ဟေ့... ဖိုးချစ်တိုး... ဘာဖြစ်ကြတာလဲ”

“သိပါဘူးများ... ဆုခုညံညံ ဖြစ်လို့ ထွက်ကြည့်တာ”

ကိုသာရင်တို့ လင်မယားက တိုက်ကြီးသာက်သို့ ထွက်သွားကြသည်။

ကိုချစ်တိုးက အခန်းတွင်း ဖြန့်ဝင်ကာ တံခါးစွဲပြီး နှယ့်ကို ပြော၏။

“ကဲ... မိန္ဒယ်၊ ဒုက္ခတော့ ရောက်ကုန်ကြပြီ၊ ဘာလုပ်မလဲ၊ ဘယ်လို့
လုပ်မလဲ”

ကိုချစ်တိုးမှာ တုန်လှပ်ချောက်ချားနေ၏။ သက်ခိုင်ကမှ မတုန်မလှပ်
ရပ်နေ၏။

မလေးနှယ်က ရုတ်တရက် လူပ်ရှားလာ၏။

“ဦးလေးချစ်တိုး... သူတို့ မေးရင် နှယ် ဝတ္ထုစာအုပ် လာရှားတယ်
လို့ ပြော သိလား၊ မောင်က ခုတင်အောက်ထဲ ဝင်ပုန်းနေ၊ မြန်မြန်... ဝင်လေ
မောင်...”

သက်ခိုင်ကမှ မလှပ်၊ လုံးဝ မလှပ်။

ကိုချစ်တိုးက သူနှစ်ဗူးသူ ရိုက်ပြီး တောင်းပန်သည်။

“ကိုယ်တော်လေးရယ်... နှယ် ပြောတဲ့အတိုင်း လုပ်လိုက်စမ်းပါ၊
ကျေးဇူးပြုပြီး ခုတင်အောက် မြန်မြန်ဝင်ပုန်းတော်မူစမ်းပါ၊ ရိုကြီးခိုးပါရဲ့”

သို့ရာတွင် သက်ခိုင်ကမှ မလှပ်။ ကိုချစ်တိုးက သူ့ခေါင်းကို နှစ်ကာ
ကုန်းခိုင်းသည်။ မလေးနှယ်က သူ့ကို တွန်းသည်။ သူက ရှန်းသည်။

သုံးယောက်သား ဣျှေသို့ အလုပ်များနေကြစဉ် လူတွေ ရောက်လာ
ကြ၏။ အားလုံး ရောက်လာကြ၏။

ရှေ့ခုံးမှ မလေးနှယ်၏အမ ပေါ်လာသည်။ သူ့နောက်က မလေးနှယ်
၏ အန်တိ...”

မလေးနှယ်၏ မိခင်က မလေးနှယ်ကို ပွဲပုံပြီး အံ့သာခြင်း၊ ဝမ်းသာ
ခြင်း၊ ဖိုးရိမ်စိတ်ပြေခြင်းတို့ ရောသော အသံနှင့် ဆို၏။

“အမယ်လေး... သမီးရယ်၊ သမီးက ဒီမှာကိုး၊ မေမေဖြင့် လန်း
သွားတာပဲ”

၁၆၀

တန္ထသိဒ္ဓရနှင့်

ဤသို့ ဆိုပြီးမှ မလေးနှယ်၏ မိခင်သည် မလှပ်မယ့်ကို ရပ်နေသော သက်ခိုင်ကို သတိမူမိသွား၍ ပါးစပ်အဟောင်းသား ဖြစ်သွား၏။ ဒေါသပေါက်ကွဲပြလိက်သူမှာ မလေးနှယ်၏ အနုတ် အပျို့ကြီးမမ ဖြစ်၏။

“အော... အမျိုးယုတ်ကလေးက ဒီရောက်နေတယ်၊ ဟုတ်လား... သေနာလေး ဒီ ဘာလာလှပ်တာလ”

အပျို့ကြီးမမသည် အပျို့ကြီးသမျှ ဒေါသလည်း ကြီးစွာနှင့် သက်ခိုင်၏ ဆံပင်ကို လှမ်းခွဲသည်။

သို့ရာတွင် ကိုချစ်တိုးက သက်ခိုင်ကို လျှင်မြန်စွာ ခွဲယူ နှာက်ပျို့ပြီး သူ့ကိုယ်နှင့် အကာအကွယ်ပေး၏။

အပျို့ကြီးမမ၏ ဒေါသယမ်းအိုးသည် ထပ်ဆင့်ကွဲသည်။

“အော... ချစ်တိုး၊ နှင်ကပါ ဒီသတ္တဝါလေးကို အကာအကွယ် ပေးတယ်ပေါ့... ဟုတ်လား”

အပျို့ကြီးမမ၏ လက်ဝါးသည် မြောက်တက်သွား၏။

ကိုချစ်တိုးက နှာက်တစ်လှမ်း ဆုတ်လိုက်ပြီး ရင်မှုလာသော သတ္တိနှင့် ပြော၏။

“မမကြီး... ခင်ဗျား ကျွန်တော့ကို အလုပ်ဖြုတ်ပစ်ချင် ဖြုတ်ပစ်၊ ဒါပေမဲ့ ခင်ဗျား ကျွန်တော့အသားကို မထိနဲ့”

အပျို့ကြီးမမမှာ ဆွဲဆွဲခုန်သွားသည်။ ဘာဆက်လုပ်ရမှန်း မသိ သောကြောင့် သူ့မောင်ဗျားကို လှမ်းခေါ်သည်။

“မောင်တို့ရေ... လာကြစမ်း၊ ဟောဒီမှာ ငါ့ကို အာခံနေကြတယ်”

အိမ်အမှုထမ်းတစ်သို့ကိုက ရှုတိုးလာကြသည်။ သို့ရာတွင် ဦးတင်သော် ဦးထင်ကျော်နှင့် ဦးတင်သော၏ မင်းကတော်လေးတို့က ရောက်လာကြသဖြင့် ရှုပေးကြသည်။

သက်ခိုင်မှာမူ ဘုရင့်သမီးတော်၏ အဆောင်တော်တွင်း ကျူးကျော် ဝင်ရောက်ခဲ့သဖြင့် အမိအဖမ်းခံရသော သူ့ပုန်မင်းသားကဲ့သို့ ဖြစ်နေရ၏။

အတွင်းထုန်မင်း ဦးတင်သော်က သက်ခိုင်ကို စွေစွေကြည်ပြီး သူ့အစ်မ ကို မေးသည်။

“မမကြီး... ဒီကောင်လေး ဘယ်က ကောင်လေးလဲ၊ မြင်ဗျားသလိုလို တော့ ရှိတယ်”

ကဗျာကုန်ကျယ်သရွေဝယ်

၁၆၀

“မင်း မမြင်ဖူးပါဘူး၊ မိသက် သား... အမျိုးယုတ်ကလေး”

ဦးတင်သော်က အဲအေးသင့်ကာ ဘာပြန်ပြောရမှန်းမသိ။ ဦးတင်သော်၏ အနီးကသာ သူ့အမြင်ကို သူ ဝင်ပြော၏။

“ခြော့... မောင်သက်ခိုင် ဆိတ္တာ ထင်ပါရဲ့၊ ဒါလင်ရေ့... အိမ်မှာ အလျှော်တယ်ဆိုလို့ ထမင်းကောင်း ဟင်းကောင်း စားချင်လို့ လာတယ်နဲ့ တူပါတယ်၊ သနားပါတယ်... ဟုတ်တယ် မဟုတ်လား ကလေး”

သက်ခိုင် သည်းမခံနိုင်တော့။ သူသည် ကိုချုပ်တိုး ထိန်းထားရာမှ ရှန်းထွက်လိုက်ပြီး မင်းကတော်ကလေးကို ဂရမပြုဘဲ ဦးတင်သော်ကိုသာ ရင်ဆိုင်သည်။

“လေးလေး နာမည်က ဦးတင်သော်၊ ကျွန်တော် သိတယ်၊ လေးလေး တို့ အလျှော် ရွှေကြော် ကျွေးမှာမျိုးလို့လား၊ မိန်ကြော် ကျွေးမှာမျိုးလို့လား”

သက်ခိုင်သည် ဆက်ရန်တွေ့လိုသည်။ သို့ရာတွင် စကားတွေက ရှာမတွေ့။ သူ့ကိုယ်လေးသည်သာ ဒေါသကြောင့် ဆတ်ဆတ်တုန်နေ၏။

ဦးတင်သော်ကလည်း ကလေးတစ်ဦး၏ မောက်မာစောက်းခြင်းကို မခံစါး ခံလိုက်ရရှု ဒေါသထွက်သွား၏။ သူ့ဒေါသသည် သူ သောက်ထား သော အရက်ကြောင့် အဆမတန် ပိုပြင်းထန်နေ၏။

“တိရှိဘုန်လေး... နင်က ငါကို ခံပြောရသလား၊ နှင့်ကို ငါ ဖမ်းချုပ်မယ်”

သက်ခိုင်၏ ဖြေသောစကားမှာ ဤကလေးအဆွယ်၏ နှုတ်မှ ထွက်ပေါ်လာလိမ့်မည်ဟု အတွင်းဝန်မင်း လုံးဝ မမျှော်လင့်ခဲ့သောစကား ဖြစ်၏။

“ချုပ်ပါလား၊ ချုပ်လိုက်လေ... အမေက မွေး၊ ထောင်က ကျွေးသတဲ့ပျော်”

ဦးတင်သော် ခွေးလုံးလုံးဖြစ်သောပွဲ ဖြစ်၏။

ဘေးမှ ပိုင်းကြည့်နေကြသော အိမ်စောများ၏ ကျိုတ်ရယ်သံကို ကြားရ၏။

ခဏသာ နောက်ကျေလျှင် ဦးတင်သော်သည် သက်ခိုင်ကို ဘာလုပ် မိမည် မသိ။

ဉာဏ်ပြည့်သော တည်ဥဪမြစ်သည် အသံနှင့်အတူ ဦးထင်ကျော်က ရှုံးတက်လာသည်။

၁၆၂

တရာ့သို့လဲဘုန်းနိုင်

“နေစမ်း ညီလေး... ကလေးကို ကိုကြီး မေးမယ်”

ဦးထင်ကျော်သည် သက်ခိုင်၏ ပန်းပေါ် လက်တစ်ဖက် အသာအယာ တင်လိုက်ပြီး ချိုသာစွာ မေးသည်။

“ငါတူ... ဦးကြီးကို သိသလား”

သက်ခိုင်သည် တည်ကြည့်ခဲ့သားလှသော ဦးထင်ကျော်၏ မျက်နှာ ကို မျက်စွာလှန်၍ တစ်ချက် ကြည့်ပြီး ခေါင်းညီတ်ပြ၏။

“ခြော့... သိတယ်ပေါ့၊ ဟုတ်လား၊ နေပါဦး၊ ငါတူရယ်... စိုးခိုင် ရယ်၊ သက်သက်ရယ်က ဦးကြီးတို့အိမ်ကို ဘယ်တော့မှ မလာဘူး၊ အခု... ငါတူ ဘာလာလုပ်သလဲ”

သက်ခိုင်က မလေးနှယ်ကို လှမ်းကြည့်သည်။ မလေးနှယ်က သူ အမေရိင်ခွင့်တွင် ခေါင်းငှုထား၏။

သက်ခိုင်သည် သူဦးကြီးကို ရုံးစွာ ပြန်ကြည့်ပြီး တစ်လုံးချင်း ဖြေ၏။

“ကျွန်တော် ဘွားဘွား၊ ဆီကို ငွေပြန်လာပေးတာ”

သက်ခိုင်၏ အဖြေကြောင့် တည်ပြီးလွန်းလှသော ဦးထင်ကျော်၏ မျက်နှာသည်ပင် လွပ်ရှားသွား၏။

“ငွေ ပြန်လာပေးတာ... ဟုတ်လား ငါတူ”

ငွေထုပ်ရှိရာ အိပ်ရာထက် လူရိပ်များ ကွယ်နေ၏။ သက်ခိုင်က ငွေထုပ်ကို လှမ်းယဉ်လိုက်ပြီး ဦးထင်ကျော်၏လက် အပ်သည်။

“ဘွားဘွားက မမန္တယ်ကို မေမူးဆီးပေးနိုင်းလို့ မမန္တယ်က လာပေးတယ်၊ မေမူက မယူတော့ လက်နှီးအောက် ရှုက်ထားပစ်ခဲ့တယ်၊ အဲဒါ အခု ကျွန်တော် လာပြန်ပေးတာ၊ ငွေတစ်ထောင်တိတိ”

ငွေတစ်ထောင်ဟူသော စကားသည် စိုင်းကြည့်မှုသော အိမ်စေများ ကို လွပ်ရှားသွား၏။ အတွင်းဝန်ကတော်လေးသည်ပင် မျက်လုံးပြုး၍ ဦးထင်ကျော်၏ လက်တွင်းမှ ငွေထုပ်ကို လှမ်းကြည့်သည်။

ဦးထင်ကျော်၏ မျက်နှာကြီးသည် ညီးနှစ်းကျွေား၏။ သူသည် ညာပြည့်သော သူ့အသံကို အနိုင်နိုင်ပြန်ခွဲယူပြီး ဆို၏။

“လှကလေး ဘွားဘွားက လှကလေးမေမူ သက်သက်ကို ဒီငွေတွေ ပေးတယ်ဆိုတော့ လှကလေး ပြန်ယူသွားနိုင်တယ်၊ ပြန်အပ်နို့ မလိုဘူး”

ကမ္မဘဂ္ဂန်ကျယ်သရွဝယ်

၁၆၃

သက်ခိုင်က စောင်းကိုခါ၏။

“ဒီဇွန် ပြန်ယူသွားရင် မေမဲဆီ ကျွန်တော် ပြန်လို့မရဘူး၊
မေမဲက မှာလိုက်တယ်၊ သူ ငွေမလိုပါဘူးတဲ့၊ ဒီဇွန်ကို လုပ်မယ့် အလျော့ထဲ
သာ ထည့်လိုက်ပါတဲ့၊ ပြီးတော့ နိမ္မာန်ကို သွားကြပါတဲ့”

သက်ခိုင်သည် သူကိုစွဲ ပြီးပြီမှန်း သိသောကြောင့် မည်သူ့ကိုမျှ
နှုတ်မဆက်ဘဲ အခန်းတွင်းမှ ထွက်ခွာသွားသည်။ အခန်းဝါး ပိတ်ဆိုကြည့်နေ
ကြသွားက သူကို လမ်းဖွင့်ပေးလိုက်ကြရ၏။

ဦးထင်ကျော်သည် ဗို့လိုက်ရစ်သည်။ အတန်ကြာမှ သတိဝင်ကာ
ကိုချုပ်တိုးကို လုမ်းပြော၏။

“မောင်ချုပ်တိုး... ကလေးတစ်ယောက်တည်း ပြန်သွားရမှာ အဝေး
ကြီးပဲ၊ သူ့အမေအမိမအထိ လိုက်ပို့ပေးလိုက်ပါ၊ မင်းမှားလည်း အပြစ်မရှိဘူး၊
မမကြီးကလည်း ဘာမှ ဆက်မရည့်နဲ့တော့၊ ကဲ... မောင်ချုပ်တိုး၊ လိုက်ဟဲ”

ကိုချုပ်တိုးက သက်ခိုင်မောက်သို့ အပြီးလိုက်၏။ အမှန်မှာ ကားနှင့်
လိုက်ပို့ပေးချင်သည်။ သို့ရာတွင် သက်ခိုင်သည် ဤအိမ်မှ ကားကို မစီးချင်မှန်း
ကိုချုပ်တိုး အသိဆုံးဖြစ်သည်။

မြန်လိုက်သည့် သတ္တဝါလေး သက်ခိုင်... ။ သူ့ကို ကိုချုပ်တိုး မိခိုင်း
ဝါဒ်ဆွဲဝေးလမ်းချိုးသို့ ရောက်နေပြီ။

“ဦးလေးကိုချုပ်တိုး... ဘာလို့ လိုက်လာရတာလဲ၊ ကျွန်တော့ဘာသာ
ကျွန်တော် ပြန်ရတယ်ဗျူ”

ကိုချုပ်တိုးက ညည်းခြင်းတစ်ဝက်၊ ရယ်ခြင်းတစ်ဝက်နှင့် ပြော၏။

“သိပါတယ် သူပုန်လေးရာ၊ ငါလူ သတ္တိရှိနှုန်း သိပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့
လိုက်တော့ ပို့ပါရအေ ပိုက်ဆောစ်မတ်လည်း မယုပါဘူး၊ ကားလည်း မပါဝါ
ဘူး၊ ခြေကျင်လိုက်ပို့မှာပါ၊ ကျွန်ပြီလား... ချေမင်းသားကလေးရဲ့”

အခန်း - ၁၃
»» မာန် ««

မှာက်တစ်ဇွန် နံနက်စောစောမှစ၍ မလေးနှယ်တို့၏ မြတ်ငါးဝယ် အလှူဒြလာ အညှပရိသတ်၊ ပင်သံယာ အရှင်မြတ်များ၊ ဂိုင်းလုပ်ဂိုင်းကိုင် ဝေယျာဝစ္စမြှုံသူ များနှင့် စည်ကားသိုက်မြိုက်နေသည်။

သို့ရာတွင် ရော်ချောင်း တစ်မြို့လုံးက ပိုမိုစည်ကားသိုက်မြိုက်နေသည်။ စည်ကားသိုက်မြိုက်ရုံမက အုတ်အုတ်ကျက်ကျက်နှင့် သောင်းသောင်းညုံအောင် ရှိနေသည်။ အကြောင်းမှာ ချောက်မြို့မှ ချီတက်ခဲ့သော ရော်သဟိတ်တပ်ကြီးသည် ရော်ချောင်းမြို့သို့ ဆိုက်ရောက်ခဲ့ပြီးပြီ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

မလေးနှယ်တို့ အိမ်မှ အလှူဒြုံးမြို့ပေါ်မှ ၅ကြားရတာတ် စိတ်ဆွေများ၊ တွင်းရှိုး တွင်းစား အန္တယ်များ၊ အရာရှိ အရာခံများ စုစုလင်လင် လာရောက်ကြသည်။ သို့တိုင်အောင် မိမိ အပ်ချုပ်ကြီးမျှူးသော လက်တွင်းများမှ အလှပ်သမား တော်တော်များများကား အလှူဒြုံးပေါ်မလာသောကြောင့် မလေးနှယ်၏ ထွေးကြီး အပျို့ကြီးမမှာ စိတ်မကျေမန် ဖြစ်နေသည်။ ခါတိုင်း အလှူဒြုံး၏ အစားကောင်း အသောက်ကောင်း စားရမည်ဆိုလျှင် သင်းရှို့တွေသည် လင်ရော့

ကန္တဘက္နကျယ်သရွေဝယ်

၁၆၅

မယားရော၊ သားရော၊ သမီးရော... မြေး မြစ်ပါမကျို့ တစ်ဆွဲလုံး တစ်မျိုး
လုံး စုရုံးရောက်ရှိလာတတ်ကြသည်။ ယနေ့မှ ဘာဖြစ်ကြရလေသနည်း။

အရာရှိ အရာခံ ယောက်ဗျားများကလည်း ဝါဌာရားကျေဆောင် ရောက်
လာခဲ့ကြလင့်ကစား တရားနာပြီးသည်အထိ မစောင့်ကြဘဲ ကတော်များနှင့်
သားသမီးများကိုသာ ချိန်ရစ်၍ ပြန်သွားကြသည်။ အပျို့ကြီး မမ၏ မျက်နှာ
ကူး မသာယာလှ။ ကုသိလ်ပြေသာ အလျှော့ဖြစ်သွား နှုတ်စောင့်စည်းလျက်
လူနှိမ်လည်း သိပ်သည်းနေရ၏။

မျိုးမတိမ်းမိ သယာတော်များကို ဆွမ်းကပ်အပြီး၌ ဦးထင်ကျော်သည်
ကားဖြင့် ကတိုက်ကရိုက်ကြီး မကျေးသို့ ပြန်ပြီး၏။

ခါတိုင်းဆိုလျှင် ကလေးတို့ သဘာဝဖြင့် မလေးနှုယ်သည် အလျှော့
ကို ပျော်ပျော်ဆွင်ရွင်ကြီး ကြိုဆိုသကဲ့သို့ ပျော်ပျော်ဆွင်ရွင်ကြီး နေကုန်ပစ်လိုက်ရိုး
ဖြစ်သည်။ ယနေ့ တစ်နေတွင်မှ မလေးနှုယ် မပျော်ဆွင်။ မပျော်ဆွင်ရှုမက
သူ့စိတ်ကလေးသည် သူကိုယ်တို့ မသိဘဲလျက် လေးလေးညီညား ဖြစ်အေသည်။

ဉာဏ် အဖြစ်သည် မလေးနှုယ်ကို တုန်လွှပ်ချောက်ချားစေခဲ့သည်။
မေမျဲလည်း ရှိပြီး ဖေဖေပါ ရောက်နေခိုက် ဖြစ်သောကြောင့်သာ ထွေးကြီး၏
အရိုက်အနှက် မခံရပြောင်းကို မလေးနှုယ် သိသည်။

သို့ရာတွင် ထွေးကြီးမျာ်နေဂို့ မလေးနှုယ် မကြည့်ပဲတော့။ ထွေးကြီးက
လည်း မလေးနှုယ်ကို မြင်တိုင်း မျက်နှာတင်းတင်း ထားပြုပြီး အခဲမကျသေး
ကြောင်း အရိုပ်ပြနေခဲ့၏။

မလေးနှုယ် ခံစားနေရပုံမှာ စီရင်ချက် မကျသေးသာ အပြစ်ကျူးလွှာ့
မီသူတစ်ဦး၏ ခံစားနေရပုံမျိုးသာတကား။

မလေးနှုယ်သည် ကြောက်လွန်းလှသည်တော့ မဟုတ်။ မေမျဲ
ရှိနေသေးသည်။ သူ မစွဲလေးကျောင်းသို့ မပြန်မိအထိ မေမျဲ ရှိနော်းမည်။
မေမျဲ ရှိနေသရွှေတော့ မလေးနှုယ်သည် မကြောက်ပါ။ ဘာကိုမျှ မကြောက်ပါ။

မလေးနှုယ် စိတ်ထင့်နေသည်ကား ဒေါ်လေးသက်သက်၏ အကြော်ဖို့
သို့ သွားခွင့်မရှိတော့မှာကိုသာတည်း။ အမှန်မှာလည်း သွားခွင့်မရှိတော့မည်
မှာ သေချာနေ၏။ သူတို့က သေချာဖြတ်ထားသည် ဆိုသေး ဒေါ်လေးသက်သက်
တို့ဆို မိမိ သွားမည်ကို သူတို့က ဘယ်နည်းနှင့်မျှ ခွင့်ပြုကြတော့မည် မဟုတ်။
မေမျဲပင် ခွင့်ပြုလိမ့်မည်ဟု မလေးနှုယ် မထင်... မထင်... ။

၁၆၆

တရာ့သိပ္ပါယ်ဘန်းနိုင်

သူတိုက ခွင့်မပြုသည်တိုင်စေ မလေးနှယ်က နီးသွားနိုင်သည်။ နီးသွားနည်းတော့ မလေးနှယ်က တစ်နည်းမဟုတ် တစ်နည်း တွေ့ရမည်ဟု ယုံကြည်သည်။ ဦးလေးကိုချစ်တိုး၏ ကားနှင့် မသွားရလျှင် သူ့စက်ဘီးလေး နှင့် သွားမည်။ အကြော်ဖို့ဆို မသွား။ ဒေါ်လေးသက်သက်တို့ နေသာ ကေးမဲ့ အလုပ်သမား တန်းလျားတွေ့ဆို သွားမည်။ သူတိုက မေးလျှင်မူ တွင်းကြီးစကို သွားမည်ဟု ပြောမည်။ ပင်းချောင်းဆိုကိုမူ မောင်လေးနှင့်အတူ သွားနိုင်တော့ မည် မဟုတ်။

မလေးနှယ် အစိုးရိမ်ဆုံးကား ဒေါ်လေးသက်သက်သည် သူကို လက်ခံပါဉိုးတော့မည်လော... ။ ဒေါ်လေးသက်သက် မကြိုက်ဆုံးအလုပ်ကို မိုးလေးနှယ် လုပ်မိခဲ့ပြီးပြီ မဟုတ်ပါလော။

မလေးနှယ်သည် တစ်မှုက်နှုန်း တစ်နွောင်းလုံး စိတ်ကာလေး လေးလေး ပြီးပြီးနှင့် အချိန်ကုန်ခဲ့ရသည်။

မွန်းလွှဲ၍ လျေပရိသတ်များ စားသောက် ပြီးစီးသောအခါ သီလယူ မြင်းက စျေး တရားနာမြင်းအမှုကို လူကြီးတို့ ပြုကြသည်။ ထိုအခါ ကလေးတို့ လွတ်လပ်ခွင့်ရကြသည်။

မလေးနှယ်သည် အခြားကလေးများနှင့်အတူ မြို့တွင်းဝယ် ကိုယ်ယော် ပြ ကစားနေသည်။ ဆရာတော်ဉိုးဝိမာလ တရားစဟောသည်အထိ မလေးနှယ် က မြို့တွင်း၌ နေသည်။ မေမေနှင့် အန်တို့ မြင်အောင်လည်း အလျှော်လျှော်အနီး တင့်င့် လုပ်ပြ၏။

တရားနာပရိသတ်၏ ရှေ့ဆုံးတွင် ဦးတင်သော် သူ့စီး၊ အန်တို့နှင့် မေမေတို့ ရှိနေကြ၏။

အန်တိုက ရေစက်ခွက် ရှေ့ထား၍ အလယ်ပဟိုကျကျွှေ့ ဗွေးကျွေး ကုန်းကုန်းလေး ထိုင်နေသည်။ ဘွားဘွားကိုယ်စား အလျှော်အဖြစ် ရေစက်ချ မည် ဖြစ်သောကြောင့် အန်တိုသည် ရေစက်ခွက် ရှေ့ထားပြီး အလယ်ပဟိုကျကျ ၌ ထိုင်နေခြင်း ဖြစ်၏။

အန်တိုသည် ကျို့အချိန်များ၌ မည်မျှ ဒေါသကြီး၍ မည်မျှ ခက်ထန် သည်ဖြစ်စေ... သံပာတော်များ ရှေ့မှောက်တွင် အလွန်သိမ်မွေ့နှုံးသွံ့ပြတတ် ၏။ လက်အုပ်ချို့ ခေါင်းင့်ထားရာမှ ပုံစံမပျက်၊ ချထားသာ မျက်လွှာကလည်း မပင့်၊ မချော်။ အန်တိုသည် ရတနာသုံးပါးကို အလွန်ရှိသောသည်။

ကမ္မာကျန်ကျယ်သရွေးယ

၁၆၅

ဦးတင်သော်၏ အိုးကသာ တစ်ခု တစ်ချို့တွင် ဟိုကြည့် သည်ကြည့်
လုပ်သည်။ တစ်ခု တစ်ချို့တွင် ဉာဘက် လက်ဖျေထိပ်၌ ပတ်ရစ်ထားသော
ဆင်စွယ်ပုတီး လျှောကျလာသည်ကို နေသားတကျ ဖြစ်အောင် ပြုလုပ်ဟန်နှင့်
ထိုလက်ကို လွှဲပါသော်လည်း ခါတတ်သည်။ တစ်ခု တစ်ချို့ အလစ် အလစ်တွင်မူ
အပေါ်သို့ တွေ့နှုန်းတက်သော မယ်ညိုပုံမွှာသားအကိုး ခါးစကို လက်နှစ်ဖက်
ဖြင့် အောက်ခွဲချေတတ်၏။ မေမေကမူ အန်တိလောက် ကျွေးကျွေးကုန်းကုန်း
မဟုတ်သော်လည်း ပုံပုံကျွေးကျွေးလေး ထိုင်လျက် ခေါင်းကို င့်ထား၏။

ဆရာတော်ဦးပါမလ တရားဟောလျင် ကြာတတ်မှန်း မလေးနှယ်
ကောင်းကောင်းသိသည်။ ကြာသော်လည်း တရားမာရာမှတို့မှ ပြီးငွေ့လျှောမရှိ။
ဆရာတော်သည် ဘုရားဟောတော်တို့မှ ကြည်နဲ့ဖွယ်၊ လွှမ်းခွွာတွေ့ဖွယ်၊ သမား
ဖွယ်၊ အုံခြေဖွယ်၊ အားကျဖွယ် အကောင်းဆုံးအတော်တို့ကိုမှ ရွှေးကာ အသံမြင့်၊
အသံနှစ်၊ အသံသာ၊ အသံဝါ၊ အသံချို့၊ အသံရည် အမျိုးမျိုးနှင့် သာယာ
နာပျော်ဖွယ် ဟောပြာတတ်သည်။ ဆရာတော်၏ တရားကို မာကြားနေစဉ်
မည်သူကမျှ မိမိလို သတိပြုမိအားမည် မဟုတ်ကြောင်းကို မလေးနှယ်က
တွက်ချက်မိပြီး ဖြစ်သည်။

ထိုခကြားလည်း ဆရာတော်ဦးပါမလ တရားစောဘသည်အထိ မလေးနှယ်
သည် မြိုတွင်း၌ ကိုယ်ယောင်ပြနေသည်။ တရားအရှိန်ရာသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက်
မလေးနှယ်သည် တိုက်ကြီးသိသို့ ပြေးခဲ့၏။ တိုက်တွင်းမှ မိန့်းမစီး စက်ဘီး
လေးကို ထုတ်ယူခဲ့ပြီး မလေးနှယ်သည် မြိုကြီး၏ ဘေးပေါက်မှ အသာထွက်
ကာ မြိုကို ကျွေးပတ်လျက် မြိုရှေ့ရှိ လမ်းပေါ်သို့ ရောက်လာခဲ့သည်။

လမ်းပေါ် ရောက်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ဘယ်ဘက်တွင် ရွှေဘုံသာ
ရုံကွက်၊ ဉာဘက်တွင် နိုက်မြှော်များဖြင့် မိမိးနေသာ ဘောလုံးကွင်းကြီးနှင့်
ဂေါက်သီးကွင်းတို့ကို ထားရစ်ကာ မလေးနှယ်သည် စက်ဘီးလေးကို အပြင်း
စီးနှင့်တော့၏။ အတန်စီးမိခဲ့သော လမ်းကွွဲ ရောက်လာရာ မလေးနှယ်သည်
စက်ဘီးကို လုံးဝအရှိန်မလျှော့ဘဲ ဝါဒ်ခွဲန်ဝေးအတိုင်း ဘေးမှာချောင်းသိသို့
ဦးတည်နှင်းလာခဲ့သည်။ ဤသို့ ခရီးပြင်းနှင်းလာနိုက်တွင် မိတ်တွင်း၌လည်း
မနောက် မိမိ ပြုခဲ့မိသည့်အတွက် ဒေါ်လေးသက်သက် ကျော်အောင် မည်သို့
တောင်းပန်ရမည်ကို စဉ်းစားလာခဲ့သည်။

၁၆၈

တရာ့သိုလ်ဘန်းနိုင်

အကြော်ဖိုကို လှမ်းမြင်ရသောအခါ၌ မလေးနှယ် ခဲလေသမျှ သဲရေ့
ကျ ဖြစ်ရရှာသည်။ အကြောင်းကား အကြော်ဖို့ မီးနီးလည်း မလူ၊ လူယောင်
လည်း မတွေ့ရ။

မလေးနှယ်သည် မြေသို့ ဆင်းကာ စက်ဘီးလေးကို လက်နှင့် တွန်း၍
တမာပင်ကြီးအောက်သို့ လာခဲ့သည်။ စက်ဘီးကို တမာပင်၌ ထောင်ထားပြီး
အကြော်ဖိုအတွင်း ဝင်လျက် စုံစမ်းကြည့်သည်။

မီးကင်းသော မီးဖိုတွင် မန္တက ကျွန်းနေသော ပြာများမှလွှဲ၍ အမြား
ဘာမျှ မရှိ။

မလေးနှယ်၏ မျက်နှာလေးသည် မဲ့မဲ့လေး ဖြစ်သွား၏။

ဒေါ်လေးသက်သက်သည် နံနက်ဆိုလျှင် မှန်ဟင်းခါးချက်၍ အလုပ်
သမား တန်းလျားများနှင့် အလုပ်သမားများ ရှိရာသို့ လျည်လည်ရောင်းသည်။
ညနေ၌ အကြော်ကြော်၍ အနီးအနားရှိ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်များကို သွင်းသည်။

ဗိုးရွာရွာ... နေပါး... ညနေခင်းဆိုလျှင် ဒေါ်လေးကို ဤအကြော်ဖို
ဝယ် မပျက်တမ်း တွေ့ရမြဲတည်း။

ယခု ဒေါ်လေးသက်သက် ဘယ်ရောက်နေပြီနည်း။ နေမကောင်း၍
လော... ဒါမှမဟုတ် မိမိကို မတွေ့ချင်တော့၍ နေရာများ ဈွေသွားပြီလော့။

နေရာဈွေသွားသည်ပင် ဖြစ်ဖိုများသည်။ ဒေါ်လေးသက်သက်သည်
သဘာကောင်းသော်လည်း မာနကြီးသည်။ သက်နိုင်နည်းတူပင် မာနကြီးသည်။
ယခု မိမိကို မတွေ့ချင်တော့၍ နေရာဈွေသွားသည်ပင် ဖြစ်ရမည်။

လိုက်လုံဝမ်းနည်းစွာဖြင့် မလေးနှယ်သည် အကြော်ဖိုတွင်းမှ တွက်
လာခဲ့သည်။ တမာပင်အောက် ရပ်ရင်း အားလျှော့ အားငယ်သော မျက်လုံးများ
နှင့် ဟိုဟိုသည်သည် ကြည့်မိသည်။

ချောင်း၏ တစ်ဖက်ကမ်း၌ ဘေးမဲ့ဘောလုံးကွင်းနှင့် ဘေးမဲ့ ဘီအိုစိ
ကျောင်းကို မြင်ရ၏။ ချောင်း၏ သည်ဘက်ကမ်း သူ ရပ်ကြည့်နေရာမှ ရှေ့
တည့်တည့် အတန်လှမ်းရာဆို၌ ဘေးမဲ့ ဘီအိုစိ အလုပ်သမားတန်းလျားများနှင့်
ဘေးမဲ့ရွာကို လှမ်းမြင်ရသည်။ တောင်ကုန်းများထက် မားမားမတ်မတ် ရပ်နေ့
ကြသော ရေ့စင်ကြီးများနှင့် တိုင်ကိုကြီးများကိုလည်း လက်ယာဘက် အဝေး
ဆို၌ တွေ့ရ၏။

ကမ္မာကုန်ကျယ်သရွေဝယ်

၁၆၉

ရွှေင်းတစ်ခုလုံးသည် ြိမ်၍ တိတ်ကာ ဆိတ်သုံးနေ၏။ လူရိပ် သူယောင်လည်း မမြင်။ လူသံ သူသံလည်း မကြားရ။

မလေးနှယ်သည် စိတ်ညိုးငယ်စွာနှင့် လူညွှန်ဖြန်တော့မည်ဖြေားမှ မလူမဲးမကမ်း၌ တွေ့ရသော အိမ်လေးတစ်လုံးကို သတိပြုမိသည်။ ဒေါ်လေး သက်သက်သည် ညာအလုပ်သိမ်း၍ ပြန်သောအခါ အကြော်ဖို့မှ ပစ္စည်းများကို ထိအိမ်လေး၌ အပ်ထားသွားတတ်ကြောင်း ပြောပြဖူးသည်အား အမှတ်ရမိသည်။ ထိအိမ်လေး၌ သွားစုစမ်းလွှင်မူ အကြောင်းအကျိုး သိရပေမည်။

မလေးနှယ်သည် အိမ်လေးဆီသို့ ရှေးရှုကာ တစ်လှမ်း၊ နှစ်လှမ်း လျောက်သွားမိပြီးမှ အိမ်ရှေ့မြေပြင်တွင် ခွေးပေါက်စတစ်သိုက်ကို နှုတိက်နေ သော ခွေးသားအပ်မကြီးတစ်ကောင်ကို မြင်ရသောကြောင့် ရပ်သွား၏။

မလေးနှယ်သည် သက်ပြင်းလေး ရှိက်ပြီး ခေါင်းကလေး ခါကာ တမာပင်ဆီ ပြန်လှည့်လာ၍ စက်ဘီးလေးကို ထူလိုက်သည်။

ထိအိမ်တွင်ပင် သီချင်းသံလေးက ပေါ်လာ၏။

“ဘုရာ့စုစမ်းတစ်ကဲ.. တဲ့ခါးဖွင့်လို့ ကြည့်ဖြန်သမော်... ထိမိန့်းမကို ဤမိန့်းမကို ဘုရင် မြင်ဖြန်သော်...”

မလေးနှယ်သည် စက်ဘီးကို တမာပင်၌ ပြန်ထောင်ထားပြီး ဝမ်းသာ အားရ လှည့်ကြည့်လိုက်သည်။

ချောင်းကွေ့ ကမ်းပါးထိပ်မှ သက်ခိုင် ပေါ်လာသည်။

သက်ခိုင်သည် မန္တေ ညာနေတုန်းကကဲ့သို့ဟင် သီချင်းလေး တေကြော်ကြော် ဆို၍ လာနေ၏။ မန္တေ ညာနေတုန်းကကဲ့သို့ပင် သူ့ကျောထက်၌ တောင်းလေး တစ်တောင်းကို သယ်ပိုးယူလာ၏။ သူ့ခြေလှမ်းများက ယန္တေ ပို့သွာ်နေ၏။

“မောင်ရေ... သက်ခိုင်ရေ...”

မလေးနှယ်သည် ဝမ်းသာအားရ အော်ခေါ်ရင်း သက်ခိုင် ရှိရာသို့ အပြေားကလေး သွားသည်။ မလေးနှယ် သက်ခိုင်အနီး ရောက်လှလှတွင် ခွေးသားအပ်မသည် မျက်စီးနာက်သည့်အလား ဒေါသတကြီး ဟောင်၍ မလေးနှယ်အား လိုက်ဆွဲသည်။

“အမယ်လေး... သေပါပြီ မောင်... လုပ်... လုပ်... လုပ်ပါဘီး”

မလေးနှယ်သည် ငယ်သံပါအောင် အော်ပြီး သက်ခိုင်၏ ခါးကို ဝင်ဖက်သည်။

၁၇၀

တရ္စုသိုလ်ဘုန်နိုင်

ခွေးသားအုပ်မကလည်း သဲသဲမဲမဲနှင့် မလေးနှယ်ကိုသာ လိုက်ဆွဲနေသောကြောင့် သက်ခိုင်သည် သူနောက်ကျော် ခါးကို ဖက်လျှက် အော်ဟစ်နေသူ မလေးနှယ်အား မကိုက်မိရန် ကိုယ်ကို လှည့်ပတ် အကာအကွယ်ပေးရင်း ကျောထက်မှ တောင်းနှင့် ခွေးပေါ် ပစ်ပေါက်ချုလိုက်သည်။ တောင်းသည် ခွေးနှင့် လွှဲသွားအုံ။

ခွေးသားအုပ်မက အစွယ်ဖွေးဖွေးနှင့် တစ်ချက် လှမ်းဆွဲပြန်သည်။ ဤတစ်ကြိမ်တွင်မှ သက်ခိုင်၏ ညာဘက် လက်ဖျုံကို ခဲမိသွားအုံ။

သက်ခိုင်သည် ပထမသော် နာကျင်စွာ တစ်ချက် အော်လိုက်မိပြီးမှ သတိရကာ ခွေးသားအုပ်မ၏ နံစောင်းကို ဖို့နော့နှင့် အားရှိသွေ့ပေါက်ထည့်လိုက်၏။ ခွေးသားအုပ်မသည် သက်ခိုင်၏ လက်ကို စွဲတ်လိုက်ပြီး နောက်သို့ အနည်းငယ် ဆုတ်သွားသည်။

သက်ခိုင် ထမ်းယူလာခဲ့သော တောင်းသည် မြေပြု စောင်းလဲနေ၏။ တောင်းတွင်းမှ အဆို ဆိုထားသော ငံပြာရည်ပူလင်းကဲလည်း ထွက်ကျနေ၏။ သက်ခိုင်သည် ငံပြာရည်ပူလင်းကို ကောက်ယူလိုက်ပြီး ခွေးသားအုပ်မထ ကပ်သွားသည်။ ခွေးသားအုပ်မသည် တစ်ချက်သာ ပြန်မသနိပြီး အန်တုံဖက်ပြိုင် ခြင်းကို စွန့်ကာ ထွက်ပြုးလေရာ ခွေးငယ်လေးများပါ နောက်မှ လိုက်ပြုးကြ၏။

အိမ်ပေါ်မှ ရင်ရှားနှင့် မိန်းမတစ်ဦး ပြုးဆင်းလာ၏။

“ဟဲ့... သက်ခိုင်၊ အမယ်လေး... နှင့်ကိုး၊ ဟင်... မလေးနှယ်ပါကောလား၊ ဘယ်သူ့ကို ကိုက်မိသွားသေးလ”

“မကိုက်မိပါဘူးများ၊ ငင်များ ခွေးသားအုပ်မက တော်တော်ဆိုးတယ်”

“ငါခွေးသားအုပ်မ မဟုတ်ပါဘူးတော်၊ လွှတောင် အနိုင်နိုင်၊ ခွေးမမွေးနိုင်ပါဘူး၊ အလကား ခွေးဝင်စားမ”

သက်ခိုင်က ဘာမှ ဆက်မပြောတော့ဘဲ မြေပြု လဲနေသော သူ တောင်းလေးကို ပြန်ထောင်သည်။ ကံအားလျှော့စွာ တောင်းတွင်းပါ ပစ္စည်းများ အပျက်အစီး မရှိ၊ ဆန်အချို့အဝက်သာ မြေပြိုင်ပေါ် ဖိတ်စဉ်ကျလျှက်ရှိသည်။

သက်ခိုင်က မြေပေါ်မှ ပစ္စည်းများကို တောင်းတွင်းသို့ ပြန်ကောက်ထည့်နေ၏။ ထိုအခါကျမှ အကြောက်စော ပြေသွားသော မလေးနှယ်သည် သက်ခိုင်၏ လက်ကို လှမ်းကြည့်ပြီး ထိုတ်လန့်တကြား အော်သည်။

ကမ္မဘာနှင့်ကျယ်သရွေ့ယ်

၁၆၁

“သွေးတွေ... မောင်လေး လက်မှာ သွေးတွေ”

သက်ခိုင်သည် သူ့လက်ကို သူ ငှါြေည်၊ စုစုစုံသည်။

ခွေးစွယ်နှင့် ခြစ်မိရဲ့သာ ခြစ်မိသွားဟန်တူသော လက်ကောက်ဝတ် အပြင်ဂိုင်း၌ အရေစာတ်၍ သွေးဥရုံ ဥဇ္ဈာသည်။ အတွင်းပိုင်း၌ကား နက်သော ခွေးစွယ်ဒဏ်ရှိနေကာ သွေးတို့ ထွက်ယိုစီးကျေနေ၏။

သက်ခိုင်သည် ဒဏ်ရာကို ကြည့်နေရာမှ မျက်လုံးများကို လှန်၍ မလေးနွယ်အား ကြည့်သည်။

မလေးနွယ်၏ မျက်နှာလေးမှာ သွေးဆုတ်ဖြူရော်နေသည်။ ဆတ်ဆတ် တုန်နေသော လက်ကလေးနှစ်ဖက်ကို လက်သီးများ ဆုပ်၍ ရင်၌ အပ်ထား ရင်း မျက်လုံးလေးများကလည်း ပြူးနေ၏။ အသံတုန်တုန်နှင့်မှ ဆိုရှာ၏။

“ဘယ့်နှယ်လုပ်မလဲ... ဆေးရုံသွားကြမလား”

“ဟာ... မမန္တယ်ကလည်း... ခွေးကိုကိုခံရရုံကလေးနဲ့ ဆေးရုံ သွားရမလား၊ လာ လာ... မောင့်လက်ကို ရေလောင်းပေး”

သက်ခိုင်သည် အိမ်ဘေးရှိ ရေအိုးဆီသို့ မလေးနွယ်ကို ခေါ်သွားပြီး သူ့ဒဏ်ရာပေါ် ရေလောင်းပေးစေ၏။

ရေလောင်းပေးနေစဉ်တုန်း၌မှ သွေးရောင် ပျောက်သွား၏။ ရပ်လိုက် သောအခါတွင် သွေးများ ထွက်မြေ ထွက်နေပြန်သည်။

သက်ခိုင်က ဒဏ်ရာကို လက်နှင့် ညျှစ်ပစ်သောအခါ မလေးနွယ် သည် သူ့အစား နာကျင်ဟန် မျက်နှာလေး ရွှေ့မဲ့ပြီး ကန့်ကွက်သည်။

“ဘာလို့ ညျှစ်နေရတာလဲ၊ ပိုမှာမှာပေါ့”

“မမန္တယ်က ဘာသိလို့လဲ၊ အဆိပ်ကုန်အောင် ညျှစ်ပစ်နေတာ၊ ကပါ... ရေလောင်းပေးပါၤီး”

မလေးနွယ်သည် မျက်နှာလေး ရွှေ့မဲ့နှင့် ရေဆက်လောင်းပေးရ သည်။ ရေလောင်းပေးရင်းလည်း တိုက်တွန်းသည်။

“ဆေးရုံ သွားရအောင်ဆို မောင်ကလည်းပဲ...”

“အို... မသွားချင်ပေါင်ဆို... မမန္တယ်ကလည်းပဲ... ပြီးတော့ မောင့်မှာ တဗြား သွားစရာ ရှိသေးတယ်”

“ဘယ်သွားဦးမလို့လဲ”

“အိုး... ဘယ်သွားသွားပေါ့”

၁၆၂

တည်သိန့်လိုက်နိုင်

သက်ခိုင်၏ ခပ်မာမာ ဖြေသံကြောင့် မလေးနှယ်သည် စိတ်ဆိုးမိ မယောင် ဖြစ်သွားသည်။ သို့ရာတွင် မိမိကိုယ်စား သက်ခိုင်က ဝင်၍ ခွဲ့အကိုက်ခံရသည်ကို ချက်ချင်း သတိရမဲ့ပြီး မျက်နှာလေးကို ချိသွာအောင် ပြီးလိုက်လျက် ချော့ချော့မေ့မေ့ ဆိုသည်။

“မောင်ကလည်း... မမန္တယ်က စိုးစိမ်လို့ ပြောတာပါ၊ တကတဲ့... ဒေါသကြီးပဲ ဟင်း... ဟော... နှုန်း... မမန္တယ် သတိရပြီ”

မလေးနှယ်သည် ရေခွက်ကို ချေထားလိုက်ပြီး သက်ခိုင်အနားတွင် ဒူးထောက်ထိုင်လိုက်၏။

“မောင်လေး... လက်သီးဆုပ်ထားလိုက်စမ်း၊ ဆုပ်ထားလိုက်စမ်း”

“ဘာဖြစ်လို့ လက်သီး ဆုပ်ထားရမှာလဲ”

“မြော်... ဆုပ်ထားပါလို့ ပြောနေမှပဲ၊ မောင်ကလည်း...”

မလေးနှယ်က တည်တည်လေး ပြောသောကြောင့် သက်ခိုင်သည် ဒဏ်ရှုရှိသော လက်မှ လက်သီးကို ဆုပ်လိုက်၏။ မျက်မောင်ကိုမူ ကြုံတား သည်။

မလေးနှယ်က သက်ခိုင် မျက်မောင်ကြုံတားသည်ကို ဂရမစိုက်ဘဲ ဂါဝန်အကျိုးအိတ်အတွင်းမှ လက်ကိုင်ပဝါလေးကို ထုတ်ယူပြီး သက်ခိုင်၏ လက်ဖျုံတွင် ဒဏ်ရှုအောက် အနည်းငယ် ခွာပြီး ရှစ်ပတ်စည်းပေး၏။ စည်း ချဉ်မိသော်လည်း အပတ်ကာ မတင်းသောအခါ မလေးနှယ်သည် လက်ကိုင်ပဝါ အစွမ်းတစ်စကို လက်ဖြို့ ခွဲပြီး အခြားအစွမ်းတစ်စကို သွားလေးများနှင့် ကိုက်ဆွဲလျက် တင်းပေးသည်။ အစည်းသည် စိတ်ကျေနှပ်အောင် တင်းပါမှ မလေးနှယ်က လက်ကိုင်ပဝါစွမ်း ယုန်နားရွက်နှစ်စကို ထုံးချဉ်လိုက်၏။

မလေးနှယ် ပြုလုပ်ပေးနေသည်ကို သဘောပေါက်သောကြောင့် သက်ခိုင်က ဌီမဲ့လျက်ခံနေ၏။

“ကဲ... အဲဒီလိုဆို သွေးမထွက်တော့ဘူးရှင့်၊ နားလည်ပြီလား”

သက်ခိုင်က ပြီးပြီး သူ့လက်ကို လူပ်ကြည့်သည်။ မှန်သည်။ သွေး တစ်ပေါက် နှစ်ပေါက် ယိုထွက်လာပြီးနောက် ထပ်၍ မယိုထွက်တော့။

ကလေးနှစ်ယောက် လုပ်ချင်ရာ လုပ်နေသည်ကို အေးမှ စိတ်ဝင်စား စွာ ကြည့်နေမိဘူး အိမ်ရှင် မိန်းမက ယခုမှ သတိရပြီး မေး၏။

ကဗျာကျိန်ကျယ်ဘဏ္ဍာဝယ်

၁၇၃

“အမယ်လေး... မူးနေလိုက်တာတော်၊ သက်ခိုင်ရေ... အနာကို ဆန္ဒ်းမှုနဲ့ သိပ်မလား”

“ဒေါ်လေးမခင်ရွှေကလည်း ခွေးကိုက်တာ ဆန္ဒ်းမှုနဲ့ သိပ်လို ဘယ်အဆင်ပြုပါမလဲဗျာ၊ အသာနေစမ်းပါ၊ ကျွန်တော်ဘာသာ ကျွန်တော် လုပ်ပါမယ်”

သက်ခိုင်သည် အိမ်ရှေ့ဘက်သို့ ပြန်ထွက်လာခဲ့သောကြောင့် မလေးနှယ် ရော မခင်ရွှေပါ နောက်က လိုက်ခဲ့ကြရမှု။

သက်ခိုင်က သူတောင်းတွင်းမှ ဆန်တစ်ရွပ် နှီးကိုပူဇူးလိုက်ပြီး ပါးစပ် တွင်း ထည့်၍ ပါးစပ်၍ ဆန် ည်ကြသောအခါ လက်ဝါးပေါ် ထွေးထုတ်လိုက်ပြီး ဒဏ်ရာများ၌ အံ့စဲ့။

မလေးနှယ်က မေးသည်။

“အဲဒါ ဘာလုပ်တာလဲ”

“အေးလေ... အေးအုံတာ၊ ခွေးကိုက်ရင် ဆန်ဝါးအုံလိုက်၊ အဆိပ် မတက်တော့ဘူး”

“မောင် တကယ်ပြောတာလား”

“တကယ် ပြောတာပေါ့၊ အဲ... နည်းနည်းတော့ ရောင်မှာပဲ၊ ညာ ကျွမ်း အိမ်မှာ ကျားရှိုး သွေးလိမ်းလိုက်မယ်၊ ပျောက်ကရော... မောင် ခွေး ခဏေခဏာ အကိုက်ခံရဖူးသားပဲ၊ အေးရှုံး မသွားပေါင်”

သက်ခိုင်သည် မလေးနှယ်ထံမှ နောက်ထပ် မေးခွန်းတို့ကို မစောင့်ဘဲ တောင်းကို မ, ကာ အိမ်ပေါ်တင်သည်။

“ဒေါ်လေးမခင်ရွှေ... ဒီတောင်း ထားခဲ့မယ်နော်၊ ညာနေ တော်တော် ကြာရင် မမေနနဲ့ ကျွန်တော် ပြန်လာခဲ့မယ်”

“အေး အေး... ထားခဲ့ပါတော်၊ သက်သက်က ဒီညာ ဟင်းချက်ဦး မလို့လား”

“ချက်မှာပေါ့ဗျာ၊ မချက်ရင် မနုက်ဖြစ် ငတ်နေမှာ”

သက်ခိုင်သည် မလေးနှယ်ဘက်သို့ လှည့်ကာ-

“လာ... မမန္တယ်၊ သွားကြရအောင်” ဟု ခေါ်သည်။

တမာပင်ကြီးအောက် ရောက်သောအခါ မလေးနှယ်က မေးသည်။

“မောင်... ဒေါ်လေးသက်သက် ဒီနဲ့ ဘာလို့ မလာတာလဲ”

၁၇၆

တရာ့သို့လဲဘုန်းနှင့်

“ဘာလို့ မလာတာလဲ... ဟုတ်လား၊ မမန္တယ် မသိဘူးလား၊ သပိတ်တပ်ကြီး ရော်ချောင်း ရောက်လာပြီ”

“အင်းလေ... အဲဒါ ဘာဖြစ်လဲ”

“ဘာဖြစ်ရမလဲ၊ အခုည့်နေ စျေးမှာ စျေးသူစျေးသားတွေက သပိတ်တပ်သားတွေကို ကျွေးကြ မွေးကြုံမလို့၊ မေမေလည်း အဲဒီမှာပေါ့၊ မောင်လည်း အဲဒီကို ပြန်သွားမလို့ဟာ၊ အခုတော့ နောက်ကျေနေပြီ ထင်တယ်”

မလေးနှယ်သည် ခေတ္တစ်ဦးစားနေသည်။ ထိုနောက်မှ အကြံရဟန် ဝမ်းသာစွာ ပြောသည်။

“အဲဒီတပ်ကြီးက မကျွေးကိုသွားမှာ မဟုတ်လား... ဟင် မောင်လေး”

“မဟုတ်ဘူး၊ ရှိန်ကုန်အထိ သွားမှာ၊ တကယ့်ကို သွားမှာ၊ ဘုရင်ခံ အိမ်ကို သွားပိုင်းမှာ၊ တကယ့်ကိုပိုင်း...”

“ဟုတ်ပါတယ်၊ တကတဲ့... မကျွေး ရောက်အောင်တော့ သွားရည်းမှာပဲ မဟုတ်လား”

“အင်းလေ... အင်းလေ...”

“ဒါဖြင့် သူတို့ ညောင်လှထိအောင် လျှောက်ကြုံးမှာပဲ၊ မမန္တယ်တို့ ရပ်ကွက်လမ်းထိပ်ကနေ ကြည့်ရင် မြင်ရမှာပေါ့၊ အဲဒီက သွားကြည့်ရအောင် နော်... မောင်”

သက်ခိုင်က သဘောတူသဖြင့် မလေးနှယ်က စက်ဘီးလေးကို တွန်းကာ ထွက်လာခဲ့သည်။ သက်ခိုင်က နောက်မှ လိုက်လာခဲ့၏။

ဝါဒ်ဆွန်ဝေးပေါ်သို့ ရောက်သောအခါ ပြဿနာပေါ်တော့၏။

“မမန္တယ် စက်ဘီးနှင့်မယ်နော်၊ မောင်က အနောက်က ထိုင်ခုပေါ်က လိုက်ခဲ့”

သက်ခိုင်က မျက်မွောင်ကြုတ်၍ ခေါင်းခါ၏။

“ဘာခေါင်းခါတာလဲ”

“မိန့်းမလေးက စက်ဘီးနှင့်ပြီး ယောက်ရားလေးက နောက်က လိုက်စီးတော့ ရှုက်စရာကြီး”

“ဒါဖြင့် မောင် နှင့်၊ မမန္တယ် နောက်က လိုက်စီးမယ်”

“ဒုံး... မောင်မှ စက်ဘီး မစီးတတ်ဘဲ”

“တကယ် မစီးတတ်ဘူး”

ကမ္မာကုန်ကျယ်သရွေဝယ်

၁၇၅

“ဘယ်လိုလုပ် စီးတတ်ရမလဲ၊ စက်ဘီးမှ မဝယ်နိုင်ဘဲဟာ”

“မောင်က မာနကြီးတာပဲ၊ သိပ်ကို မာနကြီးတာပဲ၊ အင်းလေ...
ဒီလိုခို ဧည့်သွေ့က်သွားကြမယ်၊ သပိတ်တပ်ကြီးကို မမြှုယ်ကို မောင်
အပြစ်မပြောနဲ့၊ ဒါပဲ”

ဤသို့ ဆိုပြန်သော သက်ခိုင် အရှုံးပေးရသည်။ စက်ဘီးမစီးတတ်
သော မိမိကိုယ်ကိုသာ အပြစ်ပြန်တင်ရ၏။

မလေးနှယ်က စက်ဘီး စန်းသည်။ အရှိန်ရသောအခါ မကျေနပ်လှ
သော်လည်း သက်ခိုင်က နောက်ထိုင်ခံပေါ်သို့ တင်ပါးစွဲ ခုန်တက်ပြီး လိုက်ပါ
ခဲ့ရ၏။

ဝါဒ်ဆွန်ဝေးမှ ဉာဘက်သို့ ချိုး၍ ဓမ္မဘုံသာရပ်ကွက်ဆီသို့ ဝင်မိ
လေသောအခါ သာ့လုံးကွင်း၏ သည်ဘက်ထိပ်၌ မလေးနှယ်က စက်ဘီးကို
ရပ်ပေးသည်။

“မောင်... လမ်းထိပ်က သွားစောင့်နေ၊ မမြှုယ် စက်ဘီး သွားထား
လိုက်ဦးမယ်၊ ပြီးတော့... ပြန်လာခဲ့မယ်နော်... ကြားလား”

သက်ခိုင်က ခေါင်းညီတ်ပြ၏။ မလေးနှယ်က စက်ဘီးစီး၍ ထွက်ခွာ
သွား၏။

သက်ခိုင်သည် လမ်းထိပ်ဆီ မသွားဘဲ ရပ်စောင့်နေ၏။ လမ်းထိပ်ဆီမှ
အုတ်အုတ်ကျေကျေက် ညံသော လူသံများကို ကြားနေရ၏။

တစ်အောင့် စောင့်နေပြီးသောအခါ မလေးနှယ်သည် ပြီးထွက်ပြန်
လာ၏။

သက်ခိုင်နှင့် မလေးနှယ်သည် တစ်ဦးလက် တစ်ဦးး ဆွဲကိုင်လျှက်
လမ်းထိပ်သို့ ပြီးလာခဲ့ကြသည်။

လမ်းထိပ်၌ လည်းကောင်း၊ လမ်းထိပ်က ဦးတိုက်ခုံရာ ရော့ချောင်းမှ
ထွက်၍ ဧည့်လှမှသည် မကျွေးသို့ ပြီးသော မင်းလမ်းမကြီးတစ်ဧည့်ကြိုး
လည်းကောင်း လူပရိသတ်တို့ ကြိုတ်ကြိုတ်ခဲ့ တစ်ခဲနောက် တိုးရွှေ့တန်းစီလျှက်
ရှိနေကြသည်။

သက်ခိုင်နှင့် မလေးနှယ်သည် လူကြားထဲတိုး၍ လည်းကောင်း၊ လူတို့
အောက်လျှိုး၍ လည်းကောင်း လမ်းထွင်ကာ ရှေ့ခုံးသို့ ရောက်လာကြသည်။

၁၃၆

တရာ့သိလှန်းနိုင်

လမ်းမကြီးပေါ်၌ ရော်မြေ အလုပ်သမားတပ်ကြီးသည် တည်ဖြစ်
ခဲ့သွားစွာ ချိတ်က်လာနေ၏။

တပ်ကြီး၏ ရှူးခုံးမှ ချိလာသူ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး၏ အသွင်မှာ အခဲ့သွားခုံး
ဖြစ်နေ၏။

သူကား... တုတ်ခိုင်၏။ ဣန္တာကြီး၏။ တည်လှသော မျက်နှာမှ
မေးရှိုးကြီးများက ပီသထင်ရှားနေ၏။ ဘောင်းသိတိ၊ အက်ခိုဥပုံး
လက်တို့ကို ဝေါ်ထင်ရှားနေ၏။ သူ၏ နိုင်ခဲ့သော ခြေသလုံးနှင့် ပေါင်တဲ့များ၊ လက်မောင်း
လက်ရုံးများကို ထင်ရှားစွာ တွေ့နိုင်သည်။ ပခုံးနည်းတူ ကျယ်ဝန်းမောက်ဖြူး
သော သူရင်ဘတ် တစ်ဖက်ပေါ်၌ နီးချေသော ဖြေားတဲ့ဆိပ်ကြီးတစ်ခုကို ထိုးထား
၏။ သူ့လည်ပင်းမှ ရင်ကို စလွှယ်သိုင်းကာ ငွေရောင်လက်သော သံကြီးတပ်
ခရာကြီးတစ်ခုကို လွှယ်ထား၏။ သူ့ပခုံးနစ်ဖက်ပေါ်တွင် ပုလိပ်နှင့် စစ်အရာရှိ
များ တပ်ဆင်ထားတတ်သော ပခုံးဒေါက်များ ရှိသည်။ ဤပခုံးဒေါက်များ
ထက်တွင် ပုလိပ်နှင့် စစ်အရာရှိများ၏ ဒေါက်များထက်မှ သရုပ်များ မပါ။
အဝါ၊ အစိမ်း၊ အနီတည်းဟူသော တို့ပမာအစည်းအရုံး၏ သက်းတလက္ခဏာ
အရောင်သုံးရပ်ကိုသာ ဆောင်ထား၏။

မလေးနှယ်က သက်ခိုင်၏ နားနားကပ်၍ တိုးတိုးမေးသည်။

“မောင်... အဲဒီလူကြီးက ဘယ်သူလဲ”

“သခင်ဖိုးလှကြီးတဲ့... အာဇာဝကကြီးလို့လည်း ခေါ်တယ်”

“အာဇာဝကကြီး၊ အဲဒါ ဘာအဓိပ္ပာယ်လဲ”

“မမန္တာယ်ကလည်း ဖျင်းလိုက်တာ၊ အာဇာဝက ဆိုတာ ဘာမှတ်လဲ၊
သိပ်စွမ်းတာ၊ အားကြီးစွမ်းတာ”

မလေးနှယ်သည် သက်ခိုင် ရှင်းပြသည်ကို နားမလည်သော်လည်း
မေးမြန်းခွင့်မရတော့။

အကြောင်းမှာ လမ်းဘေးတစ်ဖက်တစ်ချက်ရှိ လွှာထုကြီး၏ တစ်ခဲနောက်
ကြွေးကြော်သံများက မိုးချုပ်းသိအလား ပေါ်ထွက်လာသောကြောင့်တည်း။

“သခင်မျိုးဟေ့ တို့ပမား

အရေးတော်ပုံ အောင်ပါစေ...”

သဝိတ်... သဝိတ်... များက် များက်...

စုရှင်စနစ် ပူက်စီးပါစေ...”

ကမ္မာကုန်ကျယ်သေချိုဝင်ယ်

၁၇၅

မလေးနှယ်သည် သက်ခိုင်ကို လှမ်းကြည့်သည်။

သက်ခိုင်သည် သူညာလက်ကလေးကို လက်သီးဆုပ် မြှောက်၍
ပရိသတ်နှင့်အတူ အော်ဟစ်ကြွေးကြော်နေ၏။

သို့ရာတွင် သက်ခိုင်၏ ညာလက်၌ မလေးနှယ် စည်းပေးထားသော
လက်ကိုင်ပဝါလေး မရှိတော့။ လူကြားထဲ တိုးရင်း ငွေ့ရင်း ပြုတ်ကျခဲ့လေပြီ
ထင်သည်။

သက်ခိုင်က မလေးနှယ်ကို လှည့်ကြည့်ပြီး အစိန့်ပေးသည်။

“အော်လေ... မမန္တယ်၊ အော်ပါလား”

“ဘယ်လို အော်ရမလဲ မောင်ရ”

“သခင်မျိုးပေါ့ တို့ဗုံမာ၊ အဲဒီလို အော်ပေါ့”

မလေးနှယ်သည် အော်ရန် ကြိုးစားကြည့်မိသည်။ သို့ရာတွင် အသံ
က ထွက်မလာ။ သက်ခိုင်ကသာ လက်သီးလက်မောင်းတန်း၍ ဆက်အော်
နေ၏။

ဆုံးပါတော့မည်လောဟု ထင်မှားဖွယ် သပိတ်တပ်ကြီးက အဆက်
မပြတ် ချို့တက်လာနေသည်။

သပိတ်တပ်သားတို့ကား အသွင်မျိုးစုံလှ၏။

အချို့က ဗိုလ်ခံတောက်နှင့်၊ အချို့က ခေါင်းတုံး၊ အချို့က သျောင်ကြီး
ဗွန့်နှင့်၊ ဘောင်းဘိုဝင်တ်ထားသူများလည်း ပါကြသည်။ ပုံဆီးတို့တို့ ဝတ်ထားသူ
များလည်း ပါကြသည်။ တူညီကြသည်ကား... သပိတ်တပ်သား အသီးသီး
သည် ရှမ်းလွယ်အိတ်ကိုယ်စိတ် လွယ်ထားကြခြင်းသာ ဖြစ်၏။ လွယ်အိတ်
နှုတ်ခမဲ့မှ ပေါ်ထွက်နေသော ကြွေရည်သုတ် သံယန်းကန်ပြား၊ ရေပုလင်းနှင့်
စောင်ခေါက်အနားတို့ကို မြှင့်နိုင်၏။

နတ်တော်လဆန်း ၁၁ ရက်နေ့ ညာနေ ဖြစ်သောကြောင့် နေသည်
မပြင်း၊ ညီညီသာ ရှိနေ၏။

နေညီညီတွင် သပိတ်တပ်ကြီးသည် စည်းကမ်းသေဝပ်စွာ ချို့တက်
နေလေ၏။ တပ်ဗိုလ်၊ တပ်ကြုပ်အသီးသီးက ကွပ်ကဲလိုက်ပါလာကြ၏။ ဉ်း
တပ်ဗိုလ်၊ တပ်ကြုပ်များထဲတွင် လွှေဝတ်ကြောင်များကိုသာမက ဝါဝင်းသော
သက်န်းကိုဆီးထားသည့် သံယာတော်များကိုပါ မြှင့်ရသည်။

၁၇၈

ကျော်စိုလ်ဘုန်းရိုင်

သူတို့ရှေ့မှ သပိတ်တပ် ဖြတ်သွားစဉ် မလေးနှယ်က အော်သည်။
 “သက်ခိုင်... မောင်လေး ဟောဟိုမှာ မောင့်အဖေ ဦးလေးနှီးခိုင်ရှယ်”
 သက်ခိုင်၏ အဖေက တပ်ဖို့လ်တစ်ဦးအဖြစ် ချိတ်က်လာနေသည်။
 သက်ခိုင်သည် လက်မောင်းဆန္ဒကာ အသံကုန်အော်သည်။
 “တို့ဗုံး... ဖေဖေရေး... တို့ဗုံး... မမန္တယ်... အော်လေ”
 မလေးနှယ်ကလည်း ပထမဦးစွာအဖြစ် သူ၊ အသံစုံစုံလေးနှင့် အော်
 သည်။

“ဦးလေးနှီးခိုင်ရေး... တို့ဗုံး... တို့ဗုံး...”

သက်ခိုင်၏ အဖေသည် ကလေးများကို မြင်သွားသည်။ တပ်ဖို့လ်
 ဖြစ်နေသောကြောင့် ခွန်းတွဲပြန်မဟစ်သော်လည်း ကလေးများကို လှည့်ကြည့်ရင်း
 မသိမသာ ကျော်ပို့စွာ ပြီးသွား၏။

နောက် ဆက်၍ သပိတ်တပ်ကြီး ချိလာရာတွင် မလေးနှယ်သည်
 အရှင်ရာသွားသောကြောင့် သက်ခိုင်နှင့်အတူ သံပြိုင်လိုက်အော်နေ၏။ သက်ခိုင်
 လောက်မှု ကြွေးကြော်သံ စွဲအောင် မအော်တတ်။

“တို့ဗုံး... တို့ဗုံး...”

အော်တတ်သမျှကိုမှ မလေးနှယ်က အသံကုန် လိုက်အော်ရှာ၏။
 မလေးနှယ် အော်၍ကောင်းတုန်း ပရိသတ်များကြားမှ ကိုချုစ်ဝှုံးသည်
 တိုးထွေထွက်ပေါ်လာ၏။

“အမယ်လေး... နှယ်ရာ၊ ပုံးမှာ တရားနားပြီးတော့မယ်၊ တော်တော်
 ကြာ နင့် မတွေ့ရင် ငါ့ကိုပဲ အပျို့ကြီးမမက ကြိမ်းဦးမှာ၊ ကဲ တော်တော့...
 ပြန့်ခဲ့တော့”

မလေးနှယ်နှင့် သက်ခိုင်တို့က ကိုချုစ်တိုးကို ဝိုင်းအနိုင်ကျော်ကြသည်။

“ဦးလေးကိုချုစ်တိုးကြီးလည်း အော်လေ... တို့ဗုံး တို့ဗုံးလို့...”

ကိုချုစ်တိုးသည် သပိတ်တပ်ကြီးကို ပြီးဆွင်စွာ လှမ်းကြည့်ပြီး တက်ကြ
 စွာ အော်၏။

“တို့ဗုံး... သခင်မျိုးဟေး... တို့ဗုံး”

မလေးနှယ်သည် ကိုချုစ်တိုး၏ လည်ပင်းကို ဟီးလေးခိုစီးကာ
 ပြော၏။

“အဲ...ဒါမှ နှယ်ဦးလေးကိုချုစ်တိုးကွာ၊ ဟား ဟား...”

ကမ္မာကုန်ကျယ်သရွေဝယ်

၁၇၉

ကိုချစ်တိုးက နှယ့်ကို တောင်းပန်၏။
 “ကဲ... ဒါဖြင့် ပြန်ကြရအောင် နှယ်ရာ၊ ဟုတ်လား”
 “အင်းပါ... ပြန်မှာပေါ့”
 မလေးနှယ်က သက်ခိုင်ဘက်သို့ လှည့်ကြည့်ပြီး နှတ်ဆက်သည်။
 “မောင်လေးရေ့... မမန္တယ် ပြန်တော့မယ်၊ မောင်ရေ့... တို့ပဲမာ
 ဟေ့...”

သက်ခိုင်ကလည်း သူညာဘက်လက်ကလေးကို လက်ထီးဆုံး မြှောက်
 ကာ တုံ့ပြန်၏။

“တို့ပဲမာဟေ့... သခင်မျိုးဟေ့... တို့ပဲမာ”
 မလေးနှယ်သည် မသီမသာ ငေးငိုင်သွား၏။ ကိုချစ်တိုးကလည်း
 ပါးစပ်ဟကာ ငေးကြည့်မိ၏။

မန္တန္တ့ မြှောက်ပြထားသော သက်ခိုင်၏ ညာလက် လက်ကောက်ဝတ်
 တွင် သွေးတို့ ခဲ့ခဲ့စုံအလေသည်တကား။

အခန်း - ၁၄

»» သည်လင်... သည်သား ««

နှစ်ထောင်မျွဲသော အလုပ်သမားဦးရေ ပါဝင်သည့် ခြေကျင့်သပိတ်တပ်ကြီး
ရော်မြေမှ ချိတက် ထွက်ခွာသွားသော သတင်းသည့် သာယာဝတီ လယ်သမား
သူပုန်ကြီးကဲ့သို့ပင် တစ်ပြည်လုံးကို သိမ့်သိမ့်တုန်သွားစေ၏။ အောင်လိပ်နယ်ချုံ
အရင်းရှင်တို့နှင့် သင်းရိုးရှင်ပေါ်သေး ဒေါက်တာဘမော်၏ ညွှန်ပေါင်းအစိုးရကို
လည်း ခြေမကိုင်မီ လက်မကိုင်မီ ဖြစ်အောင် ယောက်ယက်ခတ် တုန်လွှပ်
ချောက်ချားသွားစေ၏။

လက်နက်အင်အားချင်း မယဉ်သာအောင် ကွာခြားလွန်လွန်းလှသည်
ဖြစ်၍ တစ်ကြောင်း၊ နိုင်ငံရေးသဘောတရား ပြည့်ဝသည့် စနစ်ကျသော
ခေါင်းဆောင်မှုနှင့် စည်းရုံးမှူ ကင်းမဲ့သည်ဖြစ်၍ တစ်ကြောင်း သတ္တိအရာ၌
ပြောင်မြောက်ခဲ့လန်ကစား သာယာဝတီ လယ်သမားသူပုန်ကြီးသည် ဖြိုကွဲခဲ့ရ
သည်။ ဖြိုကွဲပင် ဖြိုကွဲခဲ့ရသော်လည်း မြန်မာတောင်သူလယ်သမားတို့သည်
အခဲမကျော်။ မာန်ကိုမချုံ။ အခါကောင်းကို စောင့်နေမှန်း... နောက်သော
အင်ပါယာကြီး၏ သစ်၊ ဥာဏ်ကြီးရှင်တို့ ကောင်းကောင်းသိကြသည်။

ကန္တာကုန်ကျယ်သရွေးယူ

၁၈၁

ယခုမှ မကြံစုံ၊ ထူးကဲသော အလုပ်သမား အံကြွမှုကြီးကား စန့်လေပြီ။ သူတို့ကား လက်နက်မဲ့၊ ရိုက္ခာမဲ့သော်လည်း စည်းကမ်းကား မမဲ့။ နိုင်ငံရေးသဘောတရားနှင့် ယုံကြည်မှုလည်း မမဲ့။

သူတို့ကို ခေါင်းဆောင်မှုပေးနေသော တို့ဗုံမှာအစည်းအကျိုး၏ တို့ဗုံမှာ သီချင်းမှ ‘အရှေ့ နေဝါဒ်းထွက်သည့်ပမား၊ တို့ခေတ်ကိုတော့ ရောက်ရမည် မလွှာပါ’ ဟူသော စာပုဒ်သည် သူတို့၏ နိုင်ငံရေးသဘောတရားနှင့် ယုံကြည်မှု ကို ရောင်ဖြန့်ဟပ် ပုံတင်ထပ်ထားသည်။ ရောက်ရမည်မလွှာဟု သူတို့ ယုံကြည် ထားသော ‘တို့ခေတ်’ ဟူသည်ကား သူတို့၏ခေတ်၊ အလုပ်သမားတို့၏ခေတ်၊ အလုပ်လုပ်သော ရှုတိုင်း လှုတိုင်း၏ခေတ်၊ တို့ခေတ်ကြီး ရောက်သောအခါ့၌ ယနှင့် သူတို့တစ်တွေသည် ရှိချင်မှ ရှိပေတော့မည်။ မရှိတော့စေ... သူတို့ မှုမည် မဟုတ်။ သူတို့၏ စေတာနာကား သမိုင်းပေးတာဝန်ကို ကျေပွန်ရေးသာ ဖြစ်၏။ တို့ကြောင့်လည်း သူတို့သီချင်းက သစ္စာစကားကို ဆိုသည်။

“အောင်လာအောက်သား ကောင်းစားဖို့ရှာ... တို့ကိုယ်ကျိုး လုံးလုံး မပါ”

ဤနိုင်ငံရေးသဘောတရား၊ ဤယုံကြည်မှု၊ ဤစေတာနာတို့ကြောင့် သူတို့သည် အငတ်ခံကာ လနှင့်ချို့ သပိတ်မောက်ခဲ့သည်။ ချောက်မှသည် ရန်ကုန်တည်းဟူသော နိုင် ၄၀၀ ကျော်ခန်းကို ခြေကျင်လျောက် ဆန္ဒပြက်သည်။

သူတို့၏ ခြေကျင်လျောက်မှုကား ပထဝိမြေပြင်း၌ ခြေနှင့် ရွှေလျား သွားသော သာမန်လျောက်မှု မဟုတ်။

ပန်းဝါမှသည် ရန္တပိုအထိ ချီခွဲသော မဟာဗန္ဓုလ၏ ရှုံးပြုးနယ်ချွဲ ဆန္ဒကျင်ရေး မြန်မာရင်းတိုင်းသားများ၊ အလံတောင်မှသည် ရှစ်းပြည်နယ် တောင်ပိုင်း ရပ်စောက်အထိ ချီခွဲသော ဆရာတ်၏ တောင်သူလယ်သမား သူပုန်များ၊ ထိုအာအာနည်များနည်းတူ သမိုင်းမြေပြင်ထက် လွတ်မြောက်ရေး လုပ်ရှားမှု ခြေရာထင်အောင် ရွှေလျားပြသော ပြည်သူ့တိုးတက်မှု ခြေလှပ်း များသာ ဖြစ်လေသတည်း။

ဤမြန်မာ့ပထဝိမြေပြင်ပေါ်... သူတို့၏ ခြေသံတို့ ပုံတင်ထပ်လေ သောအခါ သူတို့၏ ညီအစ်ကိုအောင်ရင်း တောင်သူလယ်သမားကြီးများကဲလည်း အဆုံးမသတ်ခဲ့ရသော သမိုင်းဇာတ်ကို အောင်ခြင်းအမြတ်နှင့် ပိုင်းဖြတ်နိုင်ရန် ဖြော်ဖြုံးထဲကြတော့၏။

၁၈၂

တရ္တသိုလ်ဘန်းနှင့်

မကွေးတိုင်း ရော့မြေမှ ချိတ်က်လာသော အလုပ်သမားတပ်ကြီးနှင့် ရန်ကုန်တွင် အခါန်မီ ပူးပေါင်းမိနိုင်ရန် ပုံးတိုင်း လယ်ယာမြေမှ တောင်သူ လယ်သမားတပ်ကြီးကလည်း တစ်ခဲနက် ချိတ်က်ရန် စီစဉ်သည် သတင်းများ လည်း ပေါက်ကြားလာကုန်၏။

ထိုအခါ သစ္စာလေးပါး တရားရှာရန် တော့ထွေက်သော သံခွွှေ့ကုမာရ အား အနော်မာသောင် မကူးမိမိ တားဆီးရန် အားထုတ်သော မာရ်နှစ်မင်းကဲသို့ နယ်ချွေသမားနှင့် လက်ပါးစေတိသည် ရော့မြေသိပိတ်တပ်ကြီး မကွေးမှ မကျော်နိုင်ရန် အစွမ်းကုန် အားထုတ်လေတော်၏။

သပိတ်တပ်ကြီး၏ ပိုလ်ချုပ်ကြီး အာဇာဝက သခင်ဖိုးလှကြီး အမျှူး ပြုသော လူခေါင်းဆောင်များကို လည်းကောင်း၊ ဦးဝါယမ.. ဦးဓမ္မ အမျှူးပြု သော ရဟန်းခေါင်းဆောင်များကို လည်းကောင်း မကွေးအရေးပိုင်က ပုဒ်မ ၁၄၄၊ ရာ၀၀တ်ကျော်ထိုး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၇၊ ၁၀၈ တို့အရ ဖမ်းဆီးချုပ်နောင် လိုက်သည်။ သပိတ်တပ်ကြီးကိုလည်း လုံစွှေ့တပ် သေနတ်ကိုင်စစ်တပ်၊ မြှင့်တပ်၊ ပုလိပ်တပ်တို့နှင့် စိုင်းထားလိုက်၏။

ဤသတင်းသည် တစ်ပြည်လုံးသို့ မပြန်နိုင်မီ မကွေးမှ မိုင်သုံးဆယ်သာ ဝေးသော ရော့ချောင်းမြို့ဆီသို့ တော်မီးပမာ ပျော်သွားသည်။

ရော့ချောင်းတစ်မြို့လုံး၌ စိုးရိုးကြော့နှင့်ကြော့ လွှမ်းသွားသည်။ ဒေါသ လည်း ထွက်ကြသည်။ သပိတ်တပ်ကြီး မပြီကွဲသွားရန် ကုည်ရေးအတွက် စီစဉ်ပြင်ဆင်မှုများလည်း လုပ်ကြ၏။

ထိုတစ်ညွှေ့ ေားမြဲချောင်းပေါ်တွင် နတ်တော်၏ ဆောင်းညာ ဇွဲလရောင် သည် ချွေးခွွေးမြှုမြှု အေးအေးကြည်ကြည် ကျဆင်းသက်ရောက်နေ၏။

ရော့ချောင်း၏ ဆောင်းညာများသည် အရိုးစိမ့်အောင် ခိုက်ခိုက်တုန်းမှ ချမ်းအေးလှ၏။

သက်နိုင်၏ အဓာ မလေးနှယ်၏ ဒေါ်လေးသက်သက်သည် အကြော့ဖြုံး အလုပ်များနေ၏။

သက်သက်သည် ညုပိုင်းဖြုံး အကြော် မကြော်။ နှစ်က် မုန့်ဟင်းခါး ရောင်းရန်အတွက်သာ ပြင်ဆင်သည်။

မုန့်ဟင်းခါးကို စားသွားများအတွက် တစ်ယံးကန် နှစ်ပြားမျှ ပေးဝယ် စားရားဖြင့် လွယ်ကောင်းလွယ်ပေမည်။ ချက်ရောင်းရာသွားအတွက်မှ မသက်သာ။ လက်ဝင်လေလှသည်။

ကန္တာကုန်ကျယ်သခွင့်

၁၈၃

ညီးပိုင်းတွင် သက်သက်သည် ဆီချက်၏။ ဆီနှစ်မျိုး ချက်သည်။ ကြက်သွန်ဖြူ။ ကြက်သွန်နဲ့ သတ်သော ဆီချက်က တစ်မျိုး။ ဆန်းအပ်ရသည် ငရှတ်သီးဆီပြန်သော ဆီချက်နဲ့က တစ်မျိုး။ ပုံစွန်ဆီသို့ အရောင်လှရသည်။ ငံပြာရည် ကျိုရသည်။ ဆိုင်မှ ဝယ်လာသော ငံပြာရည်ကို ဆားထိုးရေရှာကာ ကျိုရသည်။ အများ ကြိုက်သလို စားသုံးနိုင်ရန် ဟင်းကို ပေါ့ပေါ့ချက်ထား သဖြင့် ငံပြာရည်က လိုသည်။ ဝယ်စားသုံးများက ဆီချက် တွန့်တို့လျှင် ခွင့်လွတ် နိုင်သော်လည်း ငံပြာရည်ကိုမှ ဖော်ဖော်ပေးမှ ကြိုက်သည်။ ငံပြာရည် မည်၌ ထည့်ထည့် ဟင်း၌ ငါးအခတ်များပါမှ ချိုသည်။ သို့ရာတွင် သူတို့က ငံပြာရည် တောင်းလျှင် တွန့်တို့၍ မဖြစ်။ မကျွေး ရော်ချောင်းအရပ်မှာ ငါးပါ၊ ငံပြာရည် ရှား၍ ရွေးကြီးသည်။ ထို့ကြောင့် သက်သက်က ငံပြာရည်ကို ဆားထိုးပြီး ရေရှာကျိုထားရ၏။

ငရှတ်သီးမှုန့်ကိုလည်း ကိုယ်တိုင် လျှော့ရ၏။ ရွေးတွင်းမှ ငရှတ်သီး မှုန့်ကို အကျယ်တကူ ဝယ်လျှင်ရသော်လည်း မည်က်လည်း မည်က်သည့်အပြင် ဖလ်ဖြူများလည်း ပါတတ်သေးသည်။ ကုလားမများ ရောင်းသော ငရှတ်ခြောက် မှုန့် အစိမ်းထောင်းကို ဝယ်ပြန်လျှင်လည်း ဆေးဆိုးထားသော ဆန်မှုန့်များ ရောပါလာတတ်သည်။ တစ်ဖုန် ငရှတ်ခြောက်မှုန့် အစိမ်းထောင်းသည် ဝမ်းနာ တတ်သည် ဆိုကာ စားသူများက မကြိုက်လှာ။ သက်သက်သည် ငရှတ်သီးကို ဖလ်ဖြူ။ မပါစော့ ရွေးပြီး အိုးကင်းတွင် ဆီ မစို့မဂို့ထည့်၍ သင်းနေအောင် လျော့သည်။

မှုန့်ဟင်းခါးတွင် မပါ မပြီးသည်မှာ ငါ်ပျော့အူ ဖြစ်သည်။ ငါ်ပျော့ ပင်ဗျား ပေါက်စများမှ အုပ်တိုင်ရရှိမှာ လွယ်လည်း လွယ်သည်။ ပေါ့လည်း ပေါ့သည်။ သို့ရာတွင် ငါ်ပျော့အုပ်တိုင်နဲ့သည် အချက်မခံ။ ပျော့တတ်သည်။ မှုန့်ဟင်းခါး စားသူက ငါ်ပျော့အုပ်တိုင်ကို ကြွပ်ကြွပ်မာမာ စားချင်ကြသည်။ ပိုဆိုးသည်မှာ ငါ်ပျော့အုပ်တိုင်နဲ့သည် ဟင်းကို ခါးစွဲ၍ အရောင်ကိုလည်း မည်းစေတတ်သည်။ အသီးအခိုင် ခုတ်ပြီး ကျွန်းရှစ်သော ငါ်ပျော့ပင်ကြီးမှ အုပ်တိုင်သည် အသင့်လျော့ခုံး ဖြစ်၏။ သက်သက်၏ ချုပ်လှစွာသောသား သက်နိုင်သည် ငါ်ပျော့အုပ်တိုင်ကောင်းကောင်းကို ရှာပေးနိုင်စွမ်း ရှိသည်။

ငါ်ပျော့အုပ်တိုင်ကဲသို့ပင် မှုန့်ဟင်းခါးဟင်းတွင် မပါမဖြစ်သော အရာကား ကြက်သွန်ဥကြီး ဖြစ်သည်။ ဟင်းရည်မှ ဆယ်ပေးလိုက်လျှင်

၁၈၄

တရာ့သိပ်ဘန်းနိုင်

ကြက်သွန်္တ ပါသွားရမည်။ ဤကြက်သွန်္တသည် နှဲးညံ့ပျောပျောင်းနေရမည်။ ဌီးစောင်လည်း မနဲ့စေရ။ ရောင်းသွားက်မှ ကြည့်ပြန်သွေ့လည်း တစ်ပန်းကန် တစ်ဦ မပေးနိုင်။ ထို့ကြောင့် ဟင်းချက်စဉ်ကတည်းက ကြက်သွန်္တကို နှဲးညံ့ပျောပျောင်းအောင်၊ ဌီးစောင်မနဲ့အောင် တစ်ပန်းကန်တွင် ကြက်သွန်္တ တစ်လွှာ နှစ်လွှာ ပါနိုင်အောင် သတိထား ချက်ရသည်။

ငါးကိုမူ ငါးခုရရာ ငါးကျည်းရရာ ငါးရုံရရာ ငါးဖယ်ရရာ... ရသည် ကို ဝယ်ရ၏။ သက်သက်က ငါးခုနှင့် ငါးကျည်းကိုသာ ဦးစားပေးသည်။

ငါးကို ပြုတ်ထားရ၏။ အသားများ နှဲးသော်... အရိုးစွင်းပြီး အသား ချည်း ထွင်ပူးရ၏။

ဟင်းချက်ခါနီး၌ ကြက်သွန်္တဖြူ။ ကြက်သွန်္တနဲ့၊ ဆန်း၊ ချင်းတို့ကို ဆိုသတ်ပြီး ငါးအသားများကို ထည့်ရ၏။ ငါးပိရည်ကျိုးလေးကိုလည်း ဖျော်ထည့်ပေးရ၏။ ငါးပိရည်ကျိုးသည် ဟင်းကို မြှမြှစိမ်းစေကာ အနဲ့ကိုလည်း မွေးစေ၏။ ထိုနောက် ပဲမှုနှင့်ကို ရေဖျော်ထည့်ပေးရသည်။

သက်သက်၏ မှန်ဟင်းခါးချက်နည်းမှာ ရေနှဲ့ချောင်း မှန်ဟင်းခါး ချက်နည်း မဟုတ်ပါ။ သုံးဆယ်မြို့အထက် ပေါင်းတည်း၊ ရွှေတောင်၊ ပြည်၊ အာလု၊ တောင်တွင်း၊ မကွေး၊ ရေနှဲ့ချောင်း... ဤမြို့များမှ မှန်ဟင်းခါးချက်နည်း မဟုတ်ပါ။ မိတ္တိလာ၊ ကူမဲ့၊ ကျောက်ဆည်း၊ မွန်လေးမြို့များမှ မှန်ဟင်းခါး ချက်နည်းလည်း မဟုတ်ပါ။

သက်သက်က သူ့မှန်ဟင်းခါးကို ရန်ကုန်မှန်ဟင်းခါးဟု နာမည်ပေးထားသည်။ ရွှေဘုံသာရပ်ကွက်တွင် တွင်းစားသူငွေးသမီးဘဝ်၌ နေခဲ့ရစဉ်က တတ်ခဲ့သောပညာ ဖြစ်သည်။ ထိုစဉ်ကမူ ကောင်းနဲ့ရာရာကို အပျော်ချက်ပြုတဗျားခဲ့ရဖူး၏။

ရန်ကုန်မှန်ဟင်းခါးအစစ်မှာ ဆီချက် ဆမ်းမပေး၊ ဟင်းအိုးကြီးကို ဖွင့်လိုက်သွေ့ပင် ဟင်းရည် မျက်နှာပြင်ပေါ်၌ ပုဂ္ဂန်ဆီသွေး ငရှတ်ဆီများ ထွေးပြီးဖြစ်နေ၏။

သက်သက်၏ မှန်ဟင်းခါးစား ပရိသုတ်များက မှန်ဟင်းခါးယိုးကန် တွင်းသို့ ရောက်ပြီးမှ ဆီချက် လောင်းပေးသည်ကို ကြိုက်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် သက်သက်က ဆီချက်ကို သီးသန့်ချက်ထားရ၏။

ကန္တာရှင်ကျယ်သချေဝယ်

၁၈၅

ဘဲ့လည်း ပြုတ်ရသည်။ နံနံပင်ကိုလည်း လိုးထားရသည်။ သံပရာသီး
ကိုလည်း စိတ်ထားရ၏။

ဤအလုပ်များကို သက်သက်သည် တန်ဦးတည်းသောသား သက်ခိုင်
၏ အကူအညီနှင့် လုပ်ရ၏။

သက်သက်သည် ဆီချက် ချက်ခြင်း၊ ငံပြာရည်ကျိုခြင်း၊ ငရှတ်သီး
လျှော်ခြင်း၊ ငါးပြုတ်ခြင်း၊ ဘဲ့ပြုတ်ခြင်း၊ နံနံပင် လိုးခြင်း စသည်တို့ကို
ဤချောင်းသားရှိ တဲ့ယ်တွင် ညျဉ်းပိုင်း၌ အပြီးလုပ်သည်။ မှန်ဟင်းခါးဟင်း
ကိုမှ နံနံကော်တော်တွင် ဖော်တိုင်သော တန်းလျားတွင် အပြီးသတ် ချက်ရ၏။
နံနံကော်တော်တွင် သက်သက်က ဟင်းအိုးတည်နေစဉ် သက်ခိုင်က သားမှ
ဗျာတွင်းရှိ မှန်ဟင်းခါးဖို့မှ မှန်ဟင်းခါးစိမ်းကို တောင်းလေးတစ်ခုနှင့် သွား
ထော်ပွားရသည်။ သက်ခိုင် ပြန်ရောက်လာခိုန့်တွင် ဟင်းလည်းကျက်၍ သက်သက်
လည်း ရော့ချိုး သနပ်ခါးဘဲ့ကျားလိမ်းပြီး ဖြစ်နေသည်။ နေထွက်တပြု့တွင်
သက်သက် မှန်ဟင်းခါးရောင်း ထွက်သောအခါ သက်ခိုင်က အီမံတွင် ကျွန်းရစ်
ပြီး နှေ့လယ်ပိုင်း၌ အကြော်ပြန်နိုင်ရန် စီစဉ်ထားရ၏။

ဤကား သမုဒ္ဒရာဝမ်းတစ်ထွားအတွက် သက်သက်တို့ သားအမိ၏
မပျက်ရသော နိစ္စဓာဝတည်း။

ဤနိစ္စဓာဝအတိုင်း ယခု ညျိုးနှုံးလည်း သက်သက်သည် သားမှုချောင်း
သား တဲ့ယ်တွင် အလုပ်များနေ၏။ ခါတိုင်းလျှင် ပင်ပန်းသည်မှန်သော်လည်း
သက်သက်သည် ပျော်ပျော်ဆွင်ဆွင် ရှိမြိတ်ည်း။ လုပ်ရင်းကိုင်ရင်း ကေးသီချင်း
လေးများကိုပင် ညျည်းနေတတ်သည်။ ယခုညျှော်မှ သက်သက်၏ စိတ်သည်
မပျော်ဆွင်၊ သီချင်းလည်း မည်ည်းနိုင်။

သက်သက်၏ စိတ်များက မကျွေးမြှုံးဆီ ရောက်နေ၏။ ရင်တွင်းနှင့်
လည်ချောင်းတွင်းဝယ် ဆိုနှင့်နှင့် ဖြစ်နေသောကြောင့် သီချင်းမည်ည်းနိုင်ပါ။

သက်သက်သည် လုပ်နေကျ အလုပ်များကို နာမ်မဲ့သော စက်ရှပ်
ကဲ့သို့ လုပ်နေရ၏။

သက်ခိုင်သည်လည်း သူ လာနေကျ လမ်းလေးအတိုင်း ထင်းစည်းလေး
တစ်စည်းကို ထမ်းပြီး အကြော်ဖို့ဆီ လျောက်လာ၏။ သို့ရာတွင် ဆိုနေကျ
သီချင်းလေးကို မဆို။ ဆိတ်ဆိတ်ပြီးပြီးသာလျှင်တည်း။

၁၈၅

တရ္တာသိသုက္ခန့်

သက်ခိုင်က ထင်းစည်းလေးကို မြေပေါ်၍ ချလိုက်ပြီးသောအခါမှ
သက်သက်က စကားဆိုသည်။

“ဒီတစ်စည်းဆိုရင် လောက်ပါပြီ သားရေ၊ ထပ်မသယ်နဲ့တော့၊
ဒါထက် သားလက်က ဘယ့်နှယ်နေသေးသလ”

“နည်းနည်းလေးပဲ နာမာတယ်၊ ဒါပေမဲ့ ကိစ္စမရှိပါဘူး မေမေ”

သက်ခိုင်သည် မိခင်ကို ညာလိုက်ရခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ အမှန်မှာ
သူ့လက်မှ ခွေးကိုကိုခံထားရသော ဒဏ်ရာများသည် ကိုက်ခဲနာကျင်နေ၏။
တစ်ကိုယ်လုံးမှာ ပူသလို ချမ်းသလိုနှင့် တဖိန်းဖိန်း တဖျော်းဖျော်း ဖြစ်နေသည်။
စွပ်ကျယ် စပိုရှုပ်လာက်တိုကလေးကိုသာ ဝတ်ထားရသောကြောင့် ဆောင်းညှုံး
အအေးဒဏ်ကိုလည်း ခံစားနေရသည်။ ဆောင်းညှုံး အအေးဒဏ်ကိုမှ သက်ခိုင်
သည် ခံစားနေကျ ဖြစ်သောကြောင့် မမှုလှု။ ဤအအေးဒဏ်သည် အရေပြား
အောက် နက်နက်မသွား။ ဆောင်းကြောင့်လေး ထိုင်ပြီး ပုဆိုးမြို့၍ ဤမြို့မြို့လေး
နေလိုက်လျှင် နေသာခံသာ ရှိသည်။ ယခုမှ အသား၊ အသွေး၊ အရှိုးများထဲမှ
စိမ့်၍ စိမ့်၍ ချမ်းလာနေသည်။ ချမ်းလာပြီးနောက် ပူတူတူ ဖြစ်လာပြန်သည်။
အထူးသဖြင့် မျက်လုံးများနှင့် ပါးစပ်တွင်းက ပူလှသည်။ လည်ချောင်းက
လည်း ခြောက်နေ၏။

သက်သက်ကမဲ့ သက်ခိုင်၏စကားကို ယုံကြည်လက်ခံလိုက်ပြီး-

“သား ဆာရင် ထမင်းစားတော့လေ၊ မေမေတော့ အိမ်ရောက်မှ
စားတော့မယ်” ဟု ဆိုသည်။

နှုံမကောင်းလှသော်လည်း သက်ခိုင်က ဆာလောင်နေသည်။ ထို့
ကြောင့် သူ့မိခင်က ခွင့်ပြုသောအခါ ညာစာ ထမင်းစားရန် ပြင်သည်။
သက်ခိုင်သည် သံယန်းကန်ပြားတစ်ချပ်ကို ယူသည်။ အပြင်ဘက်ချို့
မီးခိုးမို့င်းတို့နှင့် မည်းတူးနေသော အနဲ့အိုးငယ်ကို ဖွင့်သည်။ ပြီးမှ လက်မဆေး
ရသေးကြောင်း သတိရသောကြောင့် လက်ထဆေးသည်။ လက်ဆေးပြီးမှ
အနဲ့အိုးငယ်ကို ပြန်ဖွင့်ကာ အတွင်းမှ ထမင်းကို နှိုက်ခွားသည်။ ထမင်းတစ်ခုပဲ
ကို ထမင်းအိုးထဲတွင်ပင် မိခင်အတွက် ဦးချထားလိုက်၍ ယန်းကန်တွင်းသို့
မိမိအတွက် ထမင်းဆက်ထည့်သည်။

သက်ခိုင်က ထမင်းယန်းကန်ကို လှမ်းပေးသောအခါ သက်သက်က
ဖိုပေါ်ရှိ အိုးတွင်း၌ ဆုစပြုနေသော ငါးပြုတ်ရည် တစ်စွဲး ဆမ်းပေးသည်။

ကမ္မာကုန်ကျယ်သနချေဝယ်

၁၈၇

သက်ခိုင်သည် ဝါးပြုတ်ရည် ဆမ်းထားသော ထမင်းထက် ငရှတ်သီး မွန့် ဖြူးပြီး နှဲအောင် နယ်၏။ ထိုနောက် နံနံပင် နှစ်ခက်ကို လည်းကောင်း၊ ဆန်ခါတွင်း၌ ညာနေက ချိန်ထားသော ပဲလုံးကြော် နှစ်ချုပ်ကို လည်းကောင်း၊ သံပရာသီးတစ်စိတ်ကို လည်းကောင်း ယဉ်ပြီး မီးပိုနား ကပ်ကာ ထမင်းစစား၏။

သက်သက်က ကြော်နာစွာ မေး၏။

“သား... ဘဲဥပြုတ် စားဦးမလား၊ မေမေ တစ်ခြမ်း ပေးမယ်လေ”

“တော်ပြီး မေမေ၊ ကျွန်တော် ဘဲဥပြုတ် မစားချင်ပါဘူး၊ ဆီချက် တော့ တစ်စွဲ့း ဆမ်းပေးပါ၊ ငံပြာရည်လည်း တစ်စွဲ့း ဆမ်းပေးနော် မေမေ”

သက်သက်က သား တောင်းသမျှကို ပေးသည်။

စင်စစ် သက်သက်သည် သားကို ဘဲဥပြုတ်တစ်ခြမ်း အမှန်ပေးလို သည်။ သက်ခိုင်ကလည်း တစ်ခြမ်း မဟုတ်၊ တစ်လုံး စားချင်သည်။ သို့ရာတွင် ဘဲဥပြုတ်တစ်ခြမ်း၊ တစ်လုံး၏ တန်ဖိုးကို သက်ခိုင် သိသည်။ ထို့ကြောင့် မစား။ သူ ပင်ယန်းလွန်း၍... စားလည်း စားချင်လှလွန်း၍ တစ်ခါတစ်ရုံ သကြားလုံး နှစ်ပြားဖိုး ဝယ်စားသည်အား ခွင့်ပြုသည့်အတွက် မေမေကို သူ ကျွေးဇူးတင်လှ ပါပြီ။ မမန္တယ် လာခေါ်တိုင်း ကားခတစ်မတ် ထုတ်ပေးသောကြောင့်လည်း ထပ်မံအထူးကျွေးဇူးတင်လှပါပြီ။ သားအမိန့်ယောက် နေရော ညေရော လုပ်က မှ စားစားသောက်သောက်ဖြင့် တစ်နေ့လျှင် တစ်ကျပ်၊ တစ်ကျပ်ခွဲသာ မြတ်သည် အကြောင်းကို သက်ခိုင် ကောင်းကောင်းသိပြီး ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်လည်း ဘဲဥပြုတ်ကို သူ မစား။

သက်ခိုင်သည် ထမင်းကို ဆက်စားသည်။ ခါတိုင်းဆိုလျှင် ဘာနှင့် စားရစားရ ထမင်းမြန်ရိုး ဖြစ်သည်။ ယနေ့သည့်နှစ်မြောက် မဖြစ်၏။ ငရှတ်သီးကလည်း မစပ်။ ငံပြာရည်ကလည်း မင်း။ သံပရာသီးကလည်း မချုပ်။

သက်ခိုင်သည် သူ့ကိုယ်သူ ဖျားချင်နေမှန်း သိနေ၏

ထမင်းတစ်ယန်းကန် ကုန်သောအခါ ထပ်မထည့်တော့ဘဲ သက်ခိုင်က ယန်းကန်လည်း အေး၍ လက်လည်း အေးသည်။ လက်ကို ထင်းပုံပေါ်ရှိ လက်နှင့် သူတ်ပြီး မေး၏

“ကျွန်တော် ဘာလုပ်ပေးရှိုးမလဲ မေမေ”

“နံနံပင် လျို့စရာပဲ ကျွန်တော့တယ်၊ ဒါပေမဲ့ သား နားတော့လေ၊ မေမေပဲ ဆက်လုပ်လိုက်တော့မယ်”

၁၈၈

တစ္ဆေသိပါယ်ရန်နှင့်

“ကိစ္စမရှိပါဘူး မေမေ၊ ကျွန်တော် လိုးလိုက်ပါမယ်”

သက်ခိုင်သည် မီးဖိနား၌ပင် ကပ်ထိုင်ပြီး နှစ်ပင် လိုးပေး၏။ နှစ်ပင် လိုးနေစဉ် သူ့မိခင်သည် ယနေ့သည့် အထူးနှုတ်နည်း ဆိတ်ပြီးနေကြောင်း သက်ခိုင် သတိပြုမိ၏။ ဘာကြောင့် နှုတ်နည်း ဆိတ်ပြီးနေကြောင်းကိုလည်း ရိုပ်စီသည်။ သူ့ရင်တွင်း၌ပင် စိုးရိမ်ပုပန်မှုများ ရှိနေသည် မဟုတ်ပါလော်။ အောက်ဆုံးတွင် သက်ခိုင်က မနေနိုင်တော့ဘဲ ဖွင့်မေး၏

“မေမေ... သခင်ဖိုးလှကြီးတို့ကို သူတို့က ဖမ်းပြီးတော့ ဖေဖေတို့ကို ဖမ်းကြီးမှာလား”

သက်သက် မဖြေချင်သော မေးခွန်းကိုမှ သက်ခိုင်သည် မေးဘိသည်။ သက်သက်ကိုယ်၌ကလည်း ဤသို့ပင် စိုးရိမ်နေသည်။ ယခု သက်ခိုင်က မေးသောအခါ စိုးရိမ်စိတ်က ပိုကြီးလာသည်။

အတန်ကြောသည့်တိုင်အောင် သက်သက်ထဲမှ အဖြေပေါ်မလာသော အခါ သက်ခိုင်က သူ့မေးခွန်းကို သူ ပြန်ဖြေသည်။

“အင်းလေ... သူတို့က ဖမ်းကြမှာပဲ၊ ဖေဖေတို့ကလည်း တစ်ဖိုလ် ကျေရင် တစ်ဖိုလ် တက်မှာပဲတဲ့၊ ဖမ်းလိုက်... တက်လိုက်... တက်လိုက်... ဖမ်းလိုက်... အဲဒီလိုနေမှာပဲ၊ အော်... မေမေ”

သက်သက်သည် စိတ်မာန်ကို တင်းလိုက်သည်။ သားဖြစ်သူ အား ရှိအောင်လည်း ကြိုးစားပြီးပြီး ဖြေသည်။

“အဲဒီလိုနေမှာပဲ့ သားရဲ့၊ ဖမ်းလည်း ဘာဖြစ်လဲ၊ မိန်းမတွေတော် အဖမ်းခံရသေးတာ၊ သားလည်း သိသားပဲ၊ အမေက ဓမ္မး၊ ထောင်ကကျွေးသတဲ့၊ လာမယ့်ဘေးလည်း ပြေးတွေ့ရမယ်... တဲ့၊ မဟုတ်ဘူးလား”

သက်ခိုင်က သူ့မိခင် ပြောသည်ကို သဘောတူကြောင်း ခေါင်းညီတ် ပြပြီး နှစ်ပင် ဆက်လိုးနေ၏။

သက်သက်သည် လင်ဖြစ်သူ အဖမ်းခံရမည်ကို အထူးမစိုးရိမ်စီ။ သို့ရာတွင် လျှောပ်တပ် သေနှုတ်ကိုင်စစ်သားများ၊ ပုလိုပ်သားများနှင့် မြင်းတပ်ကြီးက သပိတ်တပ်ကြီးကို စိုင်းထားသည် ဆိုခြင်းကြောင့်မူ ပူပန်မိသည်မှာ အမှန် ဖြစ်သည်။ ဤနယ်ချုပ်လက်ပါးစေများသည် မိန်းမသားများကိုပင် မညှာမတာ ရက်စက်တတ်ကြောင်းကို ရော်ချောင်း၌ သပိတ်တားစဉ်က မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ကြံ့သည်။ ယခုတစ်ကြိမ် ဖြစ်လျှင် ပို၍ပြင်းထန့်ဖို့ များသည်။ ချုပ်လင်

ကမ္မာကုန်ကျယ်သရွေး

၁၈၉

ဖြစ်သူ သွေးထွက်သံယိုနှင့် ဒဏ်ရာအနာတရ ဖြစ်မည်ကို သက်သက်သည်
မိန်းမသားပါပီ ပုမ္မာ၏။

မိမိ၏ ပုပန်မှုသည် သားသံ မကူးမိ သက်သက်က အာရုံပြောင်းလဲ
သွားရန် စကားလိုးလွှဲဆို၏။

“**သွေး... သားရော ဉာဏ်က နှယ် ဒီကိုမလာဘူး၊ သူ့အိမ်က**
တားထားလို့နဲ့ တူတယ်”

“**မဟုတ်ဘူး မမေး သူ့အိမ်က ဘယ်လောက် တားတား မမန္တယ်က**
ကျွန်ုတ်တော်တို့သံ မရောက် ရောက်အောင် ကြံဖန်လာတတ်ပါတယ်၊ မမန္တယ်က
အားကြီးဉာဏ်ကောင်းတယ်၊ အခု မလာတာက မန္တလေးကို ပြန်သွားပြီတဲ့
ဉာဏ်က ဦးလေးကိုချုပ်တို့နဲ့ တွေ့လို့ ပြောပြတယ်”

“**သွေး... ပြန်သွားပြီလား၊ ဒါကြောင့် ပေါ်မလာတာကို၊ အင်းလေ**
နှယ်တစ်ယောက်ကတော့ သနားပါတယ်၊ မမေတို့ကို သူက တကယ်ချစ်
ရှာတယ်ကွယ်”

“**သူတို့အိမ်က ကျွန်ုတ်လွှဲတွေ့ကတော့ ကျွန်ုတ်တို့ကို ဘာပြုလို့**
မှန်းကြရတာလဲ”

သက်သက်၏ မျက်နှာသည် ညိုးစွမ်းသွားပြီး ဖြည့်းဖြည့်းလေးလေး
ဖြေးရှိ၏။

“**သား ထင်သလို မဟုတ်ပါဘူးကွယ်၊ သူတို့ကလည်း မမှန်းကြပါ**
ဘူး၊ ကရာဏာဒေါသောနဲ့ စိတ်နာနေကြတာပါ၊ မမောကလည်း သူတို့ကို
စိတ်နာတာပါပဲ”

“**ကရာဏာဒေါသာ ဆိုတာက ဘာလဲ မမော**”

ဉြုစကားကို သက်သက်က အမှတ်မထင် သုံးလိုက်မိသော်လည်း
ယခု သက်ခိုင်က အနက်ဖွင့်ခိုင်းသောအခါ သက်သက်မှာ ရှတ်တရက် မည်သို့
ပြန်ဖြေရမှန်းမသို့၊ အတန်ကြာ စဉ်းစားပြီးမှ သက်နိုင် နားလည်နိုင်တန်ကောင်း
သော နီးစပ်ရာ စကားတစ်လုံးနှင့် အမိပ္ပါယ်ပေးရ၏။

“**ကရာဏာဒေါသာ ဆိုတာက အချုပ်ကြီးလို့ အမျက်ကြီးတာပေါ့၊**
သား အတ်တွေထဲမှာ မင်းသား မင်းသမီးတွေ ဒီစကားသုံးတာ မကြားဖူးဘူး
လား”

၁၉၀

တရာ့သိပါလ်ဘုန်းနှင့်

“အား... ဟုတ်ပြီ၊ ဆွဲနှစ်ဆင်မင်းအတ်ထဲမှာ ဟိုမိန်းမက ဘယ်သူလဲ၊ မိန်းမ မဟုတ်ပါဘူးလေ... ဆင်မဟာ... မိဖုရား ဖြစ်တော့ အစွယ်ဖြတ်ခိုင်းတာဟာလေ”

“ရှုဋ္ဌသူဘဒ္ဒါ”

“ဟုတ်တယ် ဟုတ်တယ်၊ ရှုဋ္ဌသူဘဒ္ဒါ၊ အဲဒီမိန်ရားက ပြောတယ်၊ အချုစ်ကြီးလို့ အမျက်ကြီးတာတဲ့ အဲဒါ စိတ်နာတာပေါ့၊ ဟုတ်သားပါ၊ မေမေခုန်းက ပြောတဲ့အထဲမှာလည်း စိတ်နာတာလို့ ပါသားပါ၊ ကျွန်တော်ကလည်း ည့်လိုက်တာနော်”

သက်နိုင်၏ စဉ်းစဉ်းစားစား တွေးတွေးခေါ်ခေါ်ပြောပုံကလေးကြောင့် သက်သက်သည် သဘောကျေသွားပြီး ယခုညာအတွက် ပထမဆုံးဖြစ်သည် ရယ်မောခြင်းကို လိုက်လဲစွာ ပြုသည်။ သို့ရာတွင် သက်ခိုင် ထပ်ဆင့်မေးလိုက်သော စကားကြောင့် သက်သက်၏ ရယ်မောခြင်းသည် ရပ်သွားရ၏။

“အင်းလေ... ထားပါတော့၊ သူတို့က အချုစ်ကြီးလို့ အမျက်ကြီးပြီး စိတ်နာတာ၊ သူတို့က ဘယ်သူ့ကို အချုစ်ကြီးလို့လဲ မေမေ”

“မေမေနဲ့ သားဖေဖေကိုပေါ့”

“မေမေနဲ့ ဖေဖေကို၊ မေမေနဲ့ ဖေဖေက သူတို့နာခေါင်းထဲ ခါချုပ်ကောင်တွေ သွားထည့်လို့လား”

သက်နိုင်၏ ကတ်သီးကတ်သတ်နှင့်သော မေးခွန်းကြောင့် သက်သက်မှာ ရင်နင့်လျက်က ရယ်လည်း ရယ်ချင်သွားမိသည်။

“ဟုတ်တယ်... မေမေနဲ့ ဖေဖေက သူတို့နာခေါင်းထဲ ခါချုပ်ကောင်တွေ သွားထည့်လို့”

“တကယ်”

“ကြော်... သားရယ်၊ မေမေက ရယ်စရာ ဥပမာပြောတာပါ၊ မေမေတို့က သူတို့ မကြိုက်တာ သွားလုပ်မိလို့ပေါ့”

“မေမေတို့က သူတို့မကြိုက်တာ ဘာသွားလုပ်မိလို့လဲ”

သက်သက်၏ မျက်နှာသည် တည်သွား၏။

“သား နားလည်မှာ မဟုတ်သေးပါဘူး၊ သား ကြီးလာမှ မေမေပြောပြုမယ်”

ကမ္မဘဏ္ဍာန်ကျယ်သရွေဝယ်

၁၃၁

သက်ခိုင်သည် သူ့ထုံးစံအတိုင်း မျက်မှောင်ကြုတ်သွား၏။ သူ့မီခင်၏ အဖြေကို မကျေနှင်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

သေခိုးဖြတ်ခြင်း အကြောင်းကို စကားစပ်မိစဉ်ကလည်း မမန္တယ်က ဤစကားမျိုးကို ပြောပြခဲ့ဖူးသည်။ ပြောပြခဲ့ဖူးသည် ဆိုခြင်းမှာ မမန္တယ်က တိုက်ရှိက်ပြောပြခဲ့ခြင်းမှာ မဟုတ်။ မမန္တယ်ကိုလည်း မမန္တယ် ဘွားဘွားက မမန္တယ် ကြီးလာမှ ပြောပြမည်ဟူသည်ကို ဆိုလိုခြင်း ဖြစ်သည်။ သူတို့ရှုကြီး တွေက ကလေးတွေကို အထင်သေးလွန်းအားကြီးသည်။ ရှင်းပြလျှင်မူ နားလည် ရမည်ပေါ့။ ယခု ဘာမှ ရှင်းမပြသဖြင့် စိတ်ပိုမိုရွှေပွေးရသည်။ သို့ရာတွင် မီခင် ဖြစ်နေသောကြောင့် သူ မကျေနှင်သည်ကို ဖွင့်ဟဆန္တမပြရဲ။ မပြရသည် ထက် မပြချင်။ အခြား သူ မေးလိုသည့်အကြောင်းကိုမူ မေးပြန်၏။

“မေမေ... မိန်းမတွေဟာ စုံစွဲသုသွေ့ရှိ ရက်စက်ဘာချည်းပဲလား”

“မဟုတ်ပါဘူး သားရှယ်၊ မဟာသုသွေ့ရှိ မိန်းမတွေလည်း အများကြို ရှိပါတယ်၊ အမရာ ကိုနှုန်း မဖို့ သမ္မၢာလတို့လိုပေါ့၊ အခု သား ကြည့်လေ... သားဖေဖေလို သပိတ်မောက်ထားတဲ့ ယောကျားတွေ အများကြီး ရှိတယ်၊ လခမရလို ဆိုင်တွေကလည်း အကြွေးမပေးတော့ ထမင်းတောင် နပ်မှန်အောင် ဘယ်လို စားကြရမှန်း မသိဘူး၊ ဒါပေမဲ့ တို့ရော့မြေက အလုပ်သမား မိန်းမ တွေဟာ ဘယ်သူမှ မည်သူးဘူး၊ ဘယ်သူကမှလည်း လင်တွေကို အပြစ်မတင် ဘူး၊ တို့ထဲမှာ စုံစွဲသုသွေ့ရှိ တစ်ယောက်မှ မရှိဘူး၊ မဟာသုသွေ့ချည်းပဲ၊ အမရာ ကိုနှုန်း မဖို့ သမ္မၢာလချည်းပဲ”

ဤစကားရပ်များကိုမူ သက်သက်သည် နဲ့ညားတည်ကြည်စွာဖြင့် ပြောသည်။ ပြောနေမိစဉ်တွင် စောစောက ပူးပန်စိတ်များကား ဘယ်ဆီ လွင့် ကုန်သည်မသိ။ သက်ခိုင်ကလည်း သူ့မီခင် စကားပြောပုံမှာ သခင်များ တရားဟောနေပုံနှင့် တူသည်ဟု ထင်မိ၏။

သက်ခိုင်သည် လေသံလျော့ကာ မီခင်ကို ချောမော ရယ်သွမ်းသွေး၍ ပြော၏။

“အင်းပါ မေမေရာ... အဲ... ဟုတ်ကဲ့ပါ မေမေရာ၊ အဲဒါ... ကျွန်တော် သိပါတယ်၊ ဒါထက် မေမေရော... မမန္တယ်ဟာလည်း မဟာသုသွေ့နဲ့ တူတယ် ထင်ပါတယ်နော်၊ ဘာပြုလိုလဲဆိုတော့ သူက မေမေနဲ့ ကျွန်တော်တို့ကို တကယ်ချစ်တာကိုး... မဟုတ်ဘူးလား”

၁၉၂

တရာ့သီလိသုဒ္ဓိနိုင်

သက်သက်၏ မျက်နှာ့များ မသိမသာ တွန်သွားသည်။ သက်နိုင်၏ အမေးကို ဖြန့်ဖြေသံမှာလည်း မသိမသာ တုန်နေ၏။

“နှယ်ကို မဟာသုဘဒ္ဒါပဲ မေမေ ဖြစ်စေချင်တယ်၊ သားကကော ဆွဲနှုန်ဆင်မင်း ဖြစ်ချင်လိုလား”

သက်နိုင်က ခေါင်းကို သွက်သွက်ခါပြီး ခါးခါးသီးသီး ငြင်းသည်။

“မဖြစ်ချင်ပါဘူး၊ မဖြစ်ချင်ပါဘူး၊ အစွယ်ကို အဖြတ်မခံချင်ပါဘူး၊ နာက နာနဲ့၊ ကျွန်တော်သာ ဆွဲနှုန်ဆင်မင်းဆိုရင် အဲဒီမှနိုးကို တစ်ခါတည်း မှန်ပျားသလက်လို ပြားသွားအောင် ခြေနဲ့ နင်းသတ်လိုက်မှာ၊ ဘုရားစုံး… ကိုယ့်အသားတော့ အနာမခံနိုင်ပေါင်”

“နှဲ... သားက ဘာပြုလို လက်ကို ခွေးအကိုက်ခံရသတုံး၊ မနာ ဘူးလား”

သက်နိုင်၏ မျက်နှာသည် တည်ကြည်တင်းမာသွားသည်။ မိခင် စိတ်ဆိုးမည် ကြောက်သောကြောင့် အသံကို မမာစေသော်လည်း မချိစေလှုဘဲ ဖြေသည်။

“အဒါကတော့ မမန္တယ် အကိုက်ခံရမှာစိုးလို့၊ မမန္တယ် နာမှာစိုးလို့”

သက်သက် နိုင်ကျွန်သွားသည်။ သက်နိုင်၏ စကားက သက်သက်၏ နှလုံးသားကို နင့်ခနဲနေအောင် ထိခိုက်သွားစေသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

“က... မေမေ... နှစ်ပင် လိုးပြီးသွားပြီ၊ ဘာလုပ်ပေးရှိုးမလဲ”

“မရှိတော့ပါဘူး သား၊ သား နားတော့လေ၊ အိပ်ချင်လည်း ခဏ အိပ်လိုက်ပေါ့၊ မေမေ ပြီးရင် သားကို နှီးမယ်”

သက်နိုင်သည် ဤတစ်ကြိမ်တွင်မူ ဟန်ဆောင် ငြင်းမနေတော့ဘဲ အနား တကယ်ယူ၏။

သူ သယ်လာခဲ့သော ထင်းစည်းတွင်းမှ သူ့မိခင် နောက်တပ်လိုမည့် ထင်းခေါင်းများ ထုတ်ပေးပြီး ကျွန်ထင်းခေါင်းများကို ပြန်စည်း၍ မြှေ့ခြား လွှဲလိုက်၏။ ငှံးထင်းစည်းထက် သူ့မိခင် ခေါင်းခုလုပ်သော တဘက်ကို တင်လိုက်သည်။ မေပြုင်၌ ထိုင်လိုက်ပြီး ကိုယ်ကို နောက်လှန်လွှဲကာ တဘက် ခုထားသော ထင်းစည်းထက် ခေါင်းတင်၍ အနားယဉ်သည်။ ခြေထောက်များကို အစွမ်းကုန် ကျွေးပြီး ပုံဆိုးအထက်စကို လက်နှင့်ခွဲလျက် ရင်ဘတ်နှင့် ပုံး

ကမ္မာကုန်ကျယ်သရွေး

၁၉၃

လုံအောင် ခြေသည်။ ပုဆိုးအောက်စကိုလည်း ခြေချောင်းကလေးများနှင့် မပွင့် မဟောအောင် ကုပ်ထိန်းစုစည်းထားရသည်။

အပြင်ဘက်၌ နှင့်မူန်မူန်တွင် ငွေလရောင်သည် အေးမြစာ ကျဆင်း နေ၏။ ငွေလရောင်က အေးမြစာ အေးမြေသံလည်း ဆောင်းသွကာမှ စက်စက် အေးအောင် ချမ်းနေသည်။ မြောက်လေ တိုးသောအခါ ပို၍ချမ်းသည်။

ညပေါင်းများစွာ ဤသို့ ပုဆိုးလေး ခြေလျက် သက်ခိုင် ကျေးခဲ့ဖူး သည်။ ကျေးလျက် ဤမြိမ်မြိမ်လေးနေလျှင် မီးဖို့မှ အပူဓာတ်ကလည်း ကူပုံလေ သောကြောင့် အနွေးကြီး မဟုတ်လှစေ... မခံနိုင်အောင် မချမ်း။

ယခုညဗ္ဗာ သက်ခိုင်သည် စိမ့်၍ စိမ့်၍ ချမ်းနေလေသည်။ အသွေးအသား အရိုးများထဲမှ စိမ့်၍ စိမ့်၍ ချမ်းနေလေသည်။

မီးဖို့မှ မီးထွေများက နိုင် ဝါဝါ ပြာပြာ စိမ်းစိမ်းနှင့် ကသယောင်၊ ခုန်သယောင်၊ ရုန်းသယောင်၊ မြှုံးသယောင် လှပ်ရှားနေကြ၏။ တစ်ခုတည်း သော ရော်ဆီမီးတိုင်မှ မီးညွှန်ဝါဝါကလည်း အငြိမ်မနေ ငွေ့ယမ်းနေလေသော အခါ မီးခိုးမိုင်း မည်းမည်းကလည်း ပြန်ပြန်ဖွားစွာ တစ်ဖုံး၊ သေးသေးမျှင်မျှင် တစ်နည်းနှင့် ကျွေကျွေလိမ်လိမ် တစ်ခါ၊ တည့်တည့်မတ်မတ် တစ်ခုပြီး လွင့်ပျံ တက်နေ၏။

သက်ခိုင်၏ တစ်ကိုယ်လုံးက နိုက်ခိုက်တုန်အောင် ချမ်းနေသံလည်း မျက်လုံးများကမှ ပူနေ၏။ မျက်လုံးများကို ဖွင့်ကြည့်သောအခါ လရောင်သည် ဖြေရှာမှ ဝါကာ နောက်ဆုံး၌ နိုလာ၏။ နိုးကောင်းကင်ပါ နိုလာပြန်ပြီ။ မြေကြီး သည်လည်း နိုလာပြန်ပြီ။ ပိုးစုံကြား အရာ အထောင်က ဝင်းလိုက် မိတ်လိုက် နှင့် ဝင်လာကြသည်။ သူတိအားလုံးက ဝါလိုက်.. ပြာလိုက်.. နိုလိုက်နှင့် ဘာလုပ်နေကြသည် မသိ။

‘ဘာလုပ်နေကြတာလဲ...’

သက်ခိုင်က လုမ်းမေးသည်။ သူ့အသံက တွေက်မလာ။ သူ့ပါးစပ်နှင့် လည်ခြောင်းများက ခြောက်ကပ်နေသည်။ ပြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းအောင် ခြောက်ကပ်နေကြသည်။

မီးပြင် မည်းမည်းပြာပြာကြီးကသာ နံချောက်းတစ်ခု ပြီသကဲ့သို့ ပြီကျ လာသည်။ ထိုအခါ အားလုံး ပျောက်ကွယ်သွားပြီး အားလုံး တိတ်ဆိတ် ဤမြိမ်သက်သွားကြ၏။

၁၉၄

တန္ထာသိပ်ဘုန်းနိုင်

သက်သက်ကမူ ငါးပြေတ်ရည်အိုးကို ချဖြီး ငါးပြေတ်များကို ဆန်ခါ ထက် ဆယ်ထည့်နေသည်။ ငါးပြေတ်ကို အအေးခံထားစဉ် မီးကျွန်းနှင့် ငဲ့ပြောရည် ကျိုး၏။

ငါးပြေတ်သည် လုံးဝမအေးမီ သက်သက်က စ, ကိုင်ကာ အရှိုးနှင့် အသား ခွဲခြားနှင့်ပစ်နေ၏။

လုပ်နေကျအလုပ် ဖြစ်သောကြောင့် သက်သက်သည် စက်ရှပ်ကဲသို့ မမှားမယွင်း လုပ်နေနိုင်သော်လည်း သက်သက်၏ စိတ်များက လွှန်ခဲ့သော ဆယ့်လေးနှစ်ဆီး ပြန်ရောက်နေ၏။

ထိုစဉ်က ဇရာဝတီမြစ်ထဲတွင် သက်သက်တို့ လျေလျှော်နေကြသည်။ သက်သက်တို့ ဆိုသည်မှာ ကိုကိုကြီး၊ ကိုကိုလေး၊ ကိုစိုးခိုင်နှင့် သက်သက် ရှိုယ်တိုင် ဖြစ်ကြသည်။

ကိုကိုကြီးက လျော့ဗုံးမှ လျော်သည်။ ကိုကိုကြီးနောက်မှ ကိုကိုလေး၊ ကိုကိုလေးနောက်မှ သက်သက်၊ အားလုံး နောက်ခုံးမှ လျော့ဗုံးကား စိုးခိုင်။ ကိုကိုလေးက လျော့လျော်ရင်း-

“လျော့လျော်သားမြို့ နှပ်ချေးထူသဗျာ၊ လျော့ဗုံးကား နောက်ပိုးကြီးပဲ”

ဟု တကြော်ကြော် သီချင်းအော်ဆိုလာသည်။

တစ်အီမီလုံးက အလိုလိုက်ထားသဖြင့် ကိုကိုလေးတင်သော်သည် အလွန်ဆိုးသည်။ ကိုကိုကြီးကမူ သဘောကောင်း၏။

လျေသည် ရေနှင်းရာ ရောက်သောအခါ ကိုကိုလေးသည် သက်သက် အော်ဟစ် ကန့်ကွက်နေရင်းကြားမှ - “ကျော်ပိုးကွဲ” ဟု အော်ရင်း လျေပေါ်မှ ရေထဲသို့ နိုင်ပင်တိုးချေသည်။ လျေသည်လည်း မထိန်းနိုင် မသိမ်းနိုင် ဖြစ်ကာ မောက်၏။

ရေမက္ခားတတ်သော သက်သက် ရေနှစ်သည်။ ကိုကိုလေးက ကြောက် အားလုံးအားနှင့် ဘာမျှ မကူဘဲ အော်ဟစ်နေသည်။

ကိုကိုကြီးနှင့် ကိုစိုးခိုင်ကသာ သက်သက်ကို ဆယ်ရှုံး အားထုတ် ကြ၏။ ကိုစိုးခိုင်က သက်သက်ကို အရင်မိသည်။ သက်သက်က ကြောက်အား လန့်အား ဖက်တွယ်သောကြောင့် နှစ်ဦးလုံး ထပ်နှစ်ကြသည်။ အနီးရှိ လျေသမား များ အကူအညီနှင့် ကိုကိုကြီးက သူတို့နှစ်ဦးကို ကမ်းပေါ်သို့ ဆယ်ပူ့နိုင်သော

ကမ္မာကုန်ကျယ်သရွေဝယ်

၁၃၅

အခါ သက်သက်သည် ဘာမျှမဖြစ်။ ကိုစိုးခိုင်ကမူ ရေမွန်း၍ သတိလစ်နေရာခဲ့ရ၏။

နှောင်အခါ သက်သက်သည် ဤကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ရင်ထုမနာနှင့် ဤသို့ ပြောတတ်သည်။

‘ကိုစိုးသာ တစ်ခုခု ဖြစ်သွားရင် သက်သက်တော့ တစ်သက်လုံး စိတ်ချမ်းသာနိုင်တော့မှာ မဟုတ်ဘူး’

ထိအခါ ကိုစိုးခိုင်က မပြီး မရယ် တည်ကြည်စွာနှင့် အေးအေး ဖြေလေ့ရှိသည်။

‘ကိုစိုးက ရေမွန်းရုံကလေး မွန်းရတာပါ၊ ကိစ္စမရှိပါဘူး၊ သက်သက် ဘာမှ မဖြစ်တာကိုဘဲ ကိုစိုး ဝမ်းသာလှပါပြီ’

စောစောက သက်သက်၏သား သက်ခိုင်ကလည်း ဤစကားနှင့် စေတာနာအရာတွင် သဘောချင်း ထပ်တူညီသော စကားကိုပင် ပြောခဲ့၏။

‘အဲဒါကတော့ မမန္တယ် အကိုက်ခံရမှာစိုးလို့၊ မမန္တယ် နာမှာစိုးလို့’

ဆန်းပြားထွေလည်သော လုပ်ရှားသည် စိတ်ချိုးစုံကြောင့် သက်သက် သည် လုပ်မြှုအလုပ်ကို စက်ရပ်သို့ လုပ်နေမြို့သော်လည်း သတိက ကင်းကွာဇ် သည်။

““သက်သက်ရေ... အေ.. သက်သက်””

အပြင်ဘက်မှ မတိုးမကျယ် ခေါ်သံ ပေါ်လာခါမှ သက်သက်မှာ သတိပြန်ဝင်လာ၏။

““ရှင်... ဘယ်သူပါလဲ””

““တို့ပါ... သက်သက်ရဲ့၊ ဒေါ်အောင်က လွှတ်လိုက်လို့””

အသက် ငါးဝါးများမကြီးနှစ်ဦးက တဲ့တွင်း ဝင်လာကာ ထိုင်ကြ၏။

““သြော်... ဒေါ်ဒေါ်အုနဲ့ ဒေါ်ဒေါ်စို့ပါလား၊ သခင်မဒေါ်အောင် က ဘက်စွဲနဲ့ လွှတ်လိုက်လို့လဲ””

ဒေါ်အုနဲ့ ဒေါ်စို့မှာ ရော်ခြောင်းရေးကြီးအတွင်းမှ တက်ကြသော ရွှေးသည်ခေါင်းဆောင်များ ဖြစ်ကြသည်။

အသားညီညီ ဝိနိုင်ရည်ရည် ဒေါ်စိုးက အသားလတ်လတ်နှင့် လုံးကြီးပေါက်လှ ဒေါ်အုကို ‘ရှင်ပဲ ပြောတော့’ဟူသော အမိပာယ်နှင့် မေးငဲ့ပြ၏။

၁၉၅

တက္ကသိလ်ဘုန်းနိုင်

ဒေါ်အုံက မပြောချင်သော စကားကို တာဝန်ယူ၍ ပြောရတော့မည့်
ဟန်နှင့် သက်ပြင်းကြီးကို လေးလေးကြီး ချုပြုး စပြော၏။

“စိတ်မကောင်းတော့ မရှိနဲ့ သက်သက်ရော အဖမ်းခံရတဲ့ လူတွေ
စာရင်း ပြည့်ပြည့်စုစု ရောက်လာပြီ၊ ညည်းယောက်ဗျား ကိုစိုးနိုင်လည်း ပါသွားပြီ”

သက်သက်သည် မဆန်းလှသော သတင်း ဖြစ်သော်လည်း အနည်း
ငယ်မှ ခေါ်စွာငါ်ကျေသွား၏။ ထိုဇောက်မှ စိတ်ပြန်တင်းကာ အေးချမ်းတည်းပြီ
စွာ ပြန်မေး၏။

“သက်သက်ကလည်း ကြိုတင်ထင်ပြီးသားပါ ဒေါ်ဒေါ်အုံ၊ ဒါထက်
သပိတ်တပ်ကြီးရဲ့ အခြေအနေကော...”

“ခေါင်းဆောင်တွေ မရှိတော့ ရှုံးဆက် ချိတ်ကိုပဲ့ ခက်နောက်၏
အလျော့တော့ မပေးကြား၊ ဒီမှာလည်း တို့ပမာအစည်းအရုံး အမှုဆောင်တွေ
အစည်းအဝေး လုပ်နောက်၊ ဌာနချုပ်က ညွှန်ကြားချက်လည်း လာတော့မယ်
တဲ့၊ အဲ... လောလောဆယ် လုပ်စရာကတော့...”

ဒေါ်အုံက ဒေါ်စိုးကို လှမ်းကြည့်သဖို့ ဒေါ်စိုးက ဆက်ပြောပြသည်။

“သပိတ်တပ်ကြီး မကျွေးမှာ ကြာရည်သောင်တင်နေရင် စားစရာ
ရိုက္ခာနဲ့ ငွေကြား အခက်အခဲ ပေါ်လာနိုင်တယ်၊ အဲဒါ မဖြစ်အောင် တို့တွေက
ဒီကနေ အဆက်မပြတ် အကုအညီပေးပဲ့ ရှိနောက်၊ ဒါ တို့တာဝန်ပဲလေ”

သက်သက်က ခေါင်းညီတ်ပြသည်။

“စိတ်ချပါလေ၊ ကျွန်မဘက်က တာဝန်ကျေပါစွဲမယ်”

“ယုံပါတယ် သက်သက်ရယ်၊ တို့ လာတာက ကိုစိုးနိုင်အကြောင်း
ပြောပြချင်လိုပါ၊ ဒါထက် ညည်း မကျွေးကို လိုက်သွားချင်လား”

သက်သက်က ခေါင်းခါော်။

“ဟင့်အင်း... လိုက်သွားလို့လည်း ဘာအကြောင်းထူးမှာလဲ၊ တွေ
ခွင့်လည်း ရမှာ မဟုတ်ဘူး၊ ရလည်း ဘာမှ တတ်နိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး၊ အလုပ်
ပျက် အကိုင်ပျက် ဖြစ်ရှုရှိမှာပဲ”

“အေး အေး... ဒါလည်း ဟုတ်တာပဲ၊ ကဲလေ... မနက်ကျမှ
ထပ်တွေကြသေးတာပေါ့၊ ဒေါ်ဒေါ်တို့ ပြန်မယ်”

ဒေါ်အုံနှင့် ဒေါ်စိုးတို့ ပြန်ထွက်သွားကြသည်။

သူတို့က မြင်းလှည်းနှင့် လာကြခြင်း ဖြစ်သည်။

ကန္တဘုရားကျယ်သရွေဝယ်

၁၉၇

စောစောက မြင်းလည်းဆိုက်သံလည်း မကြား၊ မီးရောင်ကိုလည်း
မမြင်မိသည်မှာ မိမိ အတွေးနှင်းနှုံး ဖြစ်ကြောင်း သက်သက်သည် သဘော
ပေါက်မိမိ၏။

သက်သက်သည် လွှပ်ရှားသွက်လက်လာပြီး အလုပ်များကို လက်စ
သတ်၍ သိမ်းဆည်းသည်။

အားလုံး ပြီးစီးသောအခါ သက်သက်က သက်ခိုင်ကို နှီးသည်။

“သားရေ့... သက်ခိုင် ထတော့၊ ပြန်ကြရအောင်”

သက်ခိုင်ထဲမှ ထူးသံ မကြားသောအခါ သက်သက် အုံသွား၏။
ခါတိုင်းဆိုလျှင် သက်ခိုင်သည် အဂျာန်အဖိပ်ဆတ်၏။

သက်သက်သည် သက်ခိုင်အနီး ကပ်သွားကာ စုစုမ်းသည်။

ပုဆိုးမြို့ကျွေးထားသော သက်ခိုင်၏ တစ်ကိုယ်လုံးမှာ ဆတ်ဆတ်
တုန်နေ၏။ ပါးစပ်မှ ညည်းသံကလေးပင် ထွက်ပေါ်လာနေ၏။

သက်သက်က သား၏နှစ်ဗုံးကို ယုယ္ခာ စစ်းကြည့်သည်။ မီးခဲတဗျာ
ချစ်ချစ်တောက် ပုနေလေသည်တာကား။

သက်သက်သည် သက်ပြင်းရည်ကြီးကို ရှိုက်၍ချမိမိ၏။

တင်းဆည်ထားလွှဲက်က မျက်ရည်တစ်ပေါက်သည်လည်း သက်ပြင်း
နှင့်အတူ ကျော်လေသည်တည်း။

အခန်း - ၁၅

»» မောင်နှင့်နမ 『』

အစဉ်တစိက် ဆိုက်ရောက်လာသော ရက်များအတွင်းဝယ် သက်သက်နှင့် သား သက်ခိုင်အတွက်ရော၊ တစ်ပြည်လုံးအတွက်ပါ စိတ်နှင့် တုန်လှပ်ဖွယ်၊ ချောက်ချားဖွယ်၊ နာကြည်းဖွယ်၊ မခံချင်ဖွယ် အဖြစ်အပျောက်များ ဆက်တိုက် ပေါ်ပေါ်က်လာခဲ့သည်။

သက်ခိုင် အပြင်းဖျားနေသောကြောင့် သက်သက်ခများမှာ နောင်း၌ အကြော်ရောင်းခြင်းလုပ်ငန်းကို ရပ်ပစ်ခဲ့ရသည်။ သမုဒ္ဓရာဝစ်းတစ်ထွားအတွက် နံနက်ခင်း၌ မူနှံဟင်းခါး ရောင်းခြင်းကိုမူ မရပ်ပစ်နိုင်။ သက်သက်တို့၏ ဘဝတူ သပိတ်မောက် အလုပ်သမား အိမ်ထောင်စုများမှာလည်း ကိုယ့်ဒုက္ခနှင့် ကိုယ် ဒုက္ခပင်လယ်ဝေနေရကား သက်သက်တို့ မိသားစုကို အထူးအကူအညီ မပေးနိုင်ကြ။ သူတို့သည်လည်း သူတို့ဝမ်းကို သူတို့နည်းနှင့် သူတို့ ကျောင်းနေကြရရှာ၏။ သက်သက်၏ စိတ်ဝယ် အထိခိုက်ဆုံးကား လုပ်အားရှိသမျှ မရှာဖွေနိုင်သောကြောင့် စေတနာရှိသမျှ သပိတ်တပ်ကြီးအတွက် ငွေကြေး အစွမ်းကုန် မကူညီနိုင်ခြင်းပေတည်း။

ကမ္မာကုန်ကျယ်သရွေဝယ်

၁၉၉

သက်ခိုင် အပြင်းဖျားစ တစ်ရက် နှစ်ရက်အတွင်း၌ သက်သက်သည်
မှန့်ဟင်းခါးပင် မရောင်းနိုင်ခဲ့။

သက်သက်သည် သက်ခိုင်ကို ဘေးမဲ့ဘူရားကုန်းထိပိုရှိ ခိုတောင်
ဆေးပေးခန်းသို့ ခေါ်သွားခဲ့၏။ ခိုတောင်ဆေးပေးခန်းမှ ဆရာဝန် စသော
တာဝန်ရှိသွားသည် အလုပ်သမားများနှင့် အလုပ်သမား မိသားစုများအပေါ်
တွင် မောက်မာခြင်း၌ လည်းကောင်း၊ ရက်စက်ခြင်း၌ လည်းကောင်း၊ အညွှန်ချုံ
ခြင်း၌ လည်းကောင်း နာမည်ကြီး၏။ ဤသည်ကို သိလျက်နှင့် သက်သက်သည်
ရင်သွေးအတွက် ဖြစ်သောကြောင့် သွားခဲ့ရ၏။

အခိုင်ကြာမြင့်စွာ စောင့်ရပြီးမှ သက်သက်တို့ သားအမိသည် ဆရာဝန်
ရှုံးတော်မောက်သို့ ရောက်သွားကြ၏။ ဆရာဝန်ကား ဘုံလိုဝင်တ်၍ မြန်မာလို
မှုတ်သော ဘင်္ဂါလိကုလား ဖြစ်သည်။

“ကျွန်မ သားလေး ခွေးကိုက်ခံရလိုပါ ဆရာကြီး”

သက်သက်သည် သူ့သား၏ ဝေဒနာကို ဤသို့ ရှိုးသားစွာ တင်ပြ
လိုက်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ဆရာဝန်၏ ဒေါသယမ်းအိုး ပေါက်ကွဲတော့သည်။

“မင်းတို့ အလုပ်သမားတွေဟာ အလုပ်မရှိ အလုပ်ရှုပြီး ဆေးခန်းကို
လာခုက္ခပေးနေတယ်၊ နည်းနည်းလေး ဖျားရင်လည်း လာတာပဲ၊ ဒုံးလေးပြီရင်
လည်း လာတာပဲ၊ သံလေးစုံရင်လည်း လာတာပဲ၊ ကျွန်ုပ် အားကြီးအလုပ်ပျက်
တယ်၊ မင်းသား ခွေးကိုက်တာကို ကျွန်ုပ်က ဘာလုပ်ပေးရမှာလဲ”

သက်သက်သည် မခံချင်စိတ်ကို ချိုးနိမ့်ပြီး ယဉ်ကျေးဇား ဖြန့်ဖြေ
သည်။

“ခွေးကိုက်ခံရရှုံးလေးသက်သက်နဲ့တော့ မလာပါဘူး ဆရာကြီးရယ်၊
ကလေးက ဒဏ်ရာကြောင့် အဖျားလည်း ရင်နေလိုပါ”

သက်ခိုင်သည် အဖျားကြောင့် မဖွင့်ချင်သော မျက်လုံးများကို စွဲတ်ဖြေ
ကာ ဆရာဝန်ကို ကြည့်သည်။ ကိုယ်ကာယ အားနည်းနေစဉ် ဖြစ်ရကား
စိတ်အားကလည်း ငယ်နေသည်။ အရာရာကို မကြောက်တတ်သော်လည်း
သက်ခိုင်သည် ဆရာဝန်ဆိုသော သတ္တဝါကြီးကိုမှ အနည်းငယ် ကြောက်သည်။
သက်ခိုင် ကျင်လည်ရသော ဘဝပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုလုံး၌ ဆရာဝန်
ဆိုသည်မှာ စုန်းကြီး၊ ကဝေကြီး၊ တန္တာကြီးများပမာ ဝိညာဉ်ကို နတ်ယူတတ်
သော သတ္တဝါကြီးများအဖြစ် ထင်ရှားသည်။

၂၀၁

တူးသိုလ်ဘဏ်နှင့်

သက်ခိုင်က တုန်လွပ်စွာ ကြည့်ဖော်စဉ် ဆရာဝန်ကြီး၏ ခက်မှာသော အသံသည် ပြန်ပေါ်လာ၏။

“ဘာခွေး ကိုက်တာလဲ၊ ခွေးရွှေးလား... ခွေးကောင်းလား”

“ခွေးကောင်းပါ ဆရာကြီး”

“ခွေးကောင်းလို့ မင်း ဘယ်လိုလုပ် သိသလဲ”

“ဒီလိုပဲ တွေ့နေကျ ခွေးသားအုပ်မမိုပါ ဆရာကြီး”

“မင်းတို့ အဲဒါ ခက်တာပဲ၊ မင်းတို့မှာ အသိဉာဏ် ဘာမှ မရှိဘူး၊ ခွေးကောင်းကိုက်တာ ဆိုရင် ကိစ္စမရှိဘူး၊ ခွေးရွှေးကိုက်ရင် သေမှာပဲ၊ ကျွန်ုပ် လည်း မတတ်နိုင်ဘူး၊ ရှိုကုန်မှာ ခွေးရွှေးကိုက် ဆေးရုံရှိတယ်၊ အဲဒါ ခေါ်သွား၊ ကျွန်ုပ် အခု ဆေးစာ ရေးပေးလိုက်မယ်”

ဆရာဝန်သည် စွဲဗူဗူတစ်ခွက်ပေါ်၌ ကလောင်တံ့ဖို့ လက်ရေးကျ များ ရေးပေးပြီး သက်သက်တို့အား လွှတ်လိုက်သည်။

ဆေးထည့်ခန်း၌ သက်ခိုင်၏ အနာကို တင်ချာထည့်ပေးသည်။

သက်သက်တို့သည် ကွန်ပေါင်ဒါထံ သွားပြီး ဆေးလက်မှတ်နှင့် ဆေးထည့်ရန် ပုလင်းတစ်လုံးကို တင်ပြသည်။ ဆေးထည့်ရန် ပုလင်းကို အိမ်မှ ယူခဲ့ကြရသည်။ ပုလင်းမပါလျှင် ဆေးမပေး၊ ဆေးမပေးသည့်အပြင် မာန်လည်း လွှတ်တတ်၏။

မြန်မာလူမျိုး ကွန်ပေါင်ဒါသည် ဆေးလက်မှတ်ကို ဖတ်ကြည့်ပြီး မျက်မောင်ကြုတ်၍ ဆို၏။

“ဆေးလက်မှတ်ထဲမှာ သောက်ဆေးပေးဖို့ ဘာမှ မပါဘူး၊ ခင်ဗျား က ဘာလို့ ဆေးပုလင်း လာတင်ရတာလဲ”

“ကျွန်မ ဘယ်လိုလုပ် သိမလဲ၊ ကလေးက ဖျားနေလို့ အဖျားဖြတ် ဆေးလည်း ပေးလိမ့်မယ် ထင်လို့”

“ဆရာဝန်က ဘာဆေးမှ ရေးမပေးတာ၊ ခင်ဗျားသား မဖျားလို့ ပေါ့မျှ”

သက်သက်သည် ဒေါသဖြင့် တုန်ယင်သော အသံနှင့် ပြန်ဖြေ၏။

“ကျွန်မသား တကယ် ဖျားနေတာရှင်၊ မယုံရင် ရှင် ကိုယ်စစ်ကြည့်”

“မစမ်းနိုင်ပါဘူး၊ ကျွဲ့ပါ ဆရာမှ မဟုတ်ဘဲ၊ ခင်ဗျားသား ဖျားနေ တယ်ထင်ရင် ဒီဇူာတို့.. ပိုကြံကြွေတို့က ထုတ်တဲ့ အဖျားဖြတ်ဆေးတွေ ဝယ်တိုက်ပေါ့၊ တရာတ်စတိုးဆိုင်တိုင်းမှာ ဝယ်လို့ရတယ်”

ကမ္မာဏုန်ကျယ်သနရွှေဝယ်

၂၀၁

သက်သက်သည် စိတ်ဆိုးလှသောကြောင့် ကျန်ပေါင်ဒါကို စကား
မပြန့်နိုင်။ တင်ထားသော အေးပူလင်းကိုလည်း မယူမို့ သက်ခိုင်ကို လက်ဆွဲ၍
သာ ထွက်ခွာလာခဲ့ရအို။

အီမံပြန်ရောက်သောအခါ၌ ဒေါသပြုချိန်တွင် သက်သက်ခမျာ
စုံရှိမှုစိတ်ကဲမိပြန်သည်။

သက်ခိုင်ကို ကိုက်လိုက်သော ခွေးသားအုပ်မသည် ခွေးကောင်းလော့
ခွေးရှုးလော့၊ ခွေးသားအုပ်မကို မြင်နေကျ ဖြစ်သောကြောင့် မရှုးမှန်း သက်သက်
သိသည်။ လက်ပံ့ဖူးချိန် ခွေးရှုးချိန်ကလည်း မရောက်သေး။ ခွေးရှုးမ မဟုတ်
နိုင်ချော့။ သို့ရာတွင် ခွေးကောင်း အကိုက်ခံရသည် ဖြစ်လင့်ကစား ထိခွေးကောင်း
သည် ရှုးသွားသောအခါ အကိုက်ခံထားရသူလည်း ရှုးတတ်သည်ဟု သက်သက်
ကြားဖူးသည်။ ဘာသောက်ဆေးမှ မပေးလိုက်သော ဆရာဝန်ကြီးကလည်း
ခွေးရှုးကိုက်ခံရလျှင် သေတတ်သည်ဟု အားပေးစကားကို ကရာဏာအပြည့်နှင့်
မြှုက်ဟနဲ့ပြီးပြီး။

သက်သက်ခမျာမှာ မကွေးထောင်တွင်းရှိ လင်အတွက် မပူဇား။
မျက်မွောက်တွင် အသွေးမကျဘဲ ညာအခါတွင် သတိလစ်နေတတ်သော သား
အတွက် ငယ်ထိပြုပေါက်ခံရသည့်ပမာ မွန်ထူနေအို။

အိုနီးပါးချင်းမျှေးထံမှ ကောင်းနှီးရာရာ အကြံပေးချက်ကို သက်သက်
ရန်။

သေးမဲ့ရွာအစွန်မှ အောက်ပိုင်း သေမှနသော ဘကြီးရွှေလူသည်
ခွေးရှုးကိုက် ကုရားစွမ်းသည် ဆိုအို။ ဘကြီးရွှေလူသည် ခွေးကိုက်ခံကော်ရာ
ထက် ဆီမန်းလိမ်း၍ ဂါထာစုတ်လျှင် ဒော်ရာမှ ခွေးမွေးများပင် ကျသည်
ဆိုကြအို။

သက်သက်သည် သက်ခိုင်ကို ဘကြီးရွှေလူထံ ခေါသွားရပြန်အို။
ဘကြီးရွှေလူအိုမှာ ကုပ်ကုပ်ကလေး ဖြစ်အို။ ဘကြီးရွှေလူမှာ
လည်း အောက်ပိုင်းသေကာ ပက်လက်နေရသူ လူမမာကြီးတစိုးး ဖြစ်အို
အသက်ကား ၆၀ ကျော်ပြီး၊ မှိုင်းချေးများ ပေနော် ညီမှာ်ငွေသော ရိတ်
ခြင်ထောင်အတွင်း၌ ဘကြီးရွှေလူ အမြှေနေရသည်။

ဘကြီးရွှေလူအို သမီးအကြီးက သက်ခိုင်နှင့် သက်သက်ကို ခြင်ထောင်
အနားသို့ ခေါသွားသည်။ ထိုသမီးအကြီးက ခြင်ထောင်ကို မ တင်လိုက်သော

၂၀၂

တရာ့သိလ်ဘန်းရိုင်

အခါ ခေါင်း၌ ကျွေသော ဆံပင်ဖြူရှိ၍ မြင်ရသမျှ ကိုယ်အထက်ပိုင်းတွင် အသားအရေ ခြောက်ခန်းတွန်းခွဲနေသော ဘကြီးရွှေလူ၏သူ့ဘုရား ပေါ်လာသည်။

သူ့သမီးကြီးက အကျိုးအကြောင်း ပြောပြုလေသောအခါ ဘကြီးရွှေလူ သည် အိပ်ရာမှ ကုန်းထော်။

ဘကြီးရွှေလူသည် အရိုးမျှသာ ကျွေ့သော သူ့၏က်ပိုင်ကြီးများနှင့် သက်ခိုင်၏ ဒဏ်ရာရသောလက်ကို ကိုင်ကြည့်ပြီး ခဏအကြားမြှုံး ဆို၏။

“ရှုံးစ ကိုက်တာပဲ သမီးရေး အဝင်ကိုက်ပေါ့၊ အထွက်ကိုက် မဟုတ်ဘူး၊ လူကလေး ကံကောင်းတယ်၊ သမီးရေး... နှမ်းဆီယူခဲ့ပါ”

သမီးကြီးက နှမ်းဆီကို လက်ဖက်ရည်ကြမ်း ပန်းကန်လုံးတစ်လုံး၌ ထည့်ယူလာ၏။

ဘကြီးရွှေလူသည် ဆီကို မန်းသည်။ ထိန္ဓာက် ဆီမန်းကို ကြက်တော်နှင့် ဆွဲတ်ကာ သက်ခိုင်၏ ဒဏ်ရာပေါ် လိမ်းပေးသည်။ လိမ်းပေးရင်းလည်း ဂါထာစုတ်၏။

အားလုံး ပြီးသောအခါ ဘကြီးရွှေလူက မှာကြားသည်။

“လူကလေး... တချို့ဆရာများက ခွေးရှုံးကိုက်ခံရရင် ခွေးရှုံးမပြု့ အောင် ဘုန်းကြီးပုံး.. မယ်တော်ပုံး.. မသာအိမ် မသွားရဘူးလို့ ဆိုကြတယ်၊ မသာအိမ်က ထမင်း ဟင်းလည်း မစားရဘူးလို့ ဆိုကြတယ်၊ ခွေးတောက်ရွက်လည်း မစားရဘူးလို့ ဆိုကြတယ်၊ သူတို့ ပြောတာလည်း မှန်တာပဲ လူကလေး၊ အဘိုးကတော့ အပြီးလုပ်ပေးလိုက်မယ်၊ လူကလေး အဘိုးကို ငွေတစ်ကျပ်ကန်တော့ပါ၊ လူကလေး လက်နဲ့ ကန်တော့”

သက်သက်က ဘော်လိုအက်ချိုးအိတ်တွင်းမှ ငွေတစ်ကျပ် နှီးကိုပြီး သက်ခိုင်ကို ပေးသည်။ သက်ခိုင်က ထိုငွေတစ်ကျပ်ကို ဘကြီးရွှေလူ လက်တွင်းသို့ ထည့်ပေး၏။

“သာဓု သာဓု လူကလေး... ရွှေ အဲဒီငွေတစ်ကျပ် ပြန်ယူသွား၊ စျေးမှာ အနှစ်းသီးတစ်လုံးကို တစ်ကျပ်ပေးဝယ်၊ စနေနှစ်ဘုရားကြီးမှာ လူကလေးမွေးနဲ့ကကပ်၊ ပြီးတော့ လို့ရာဆုယ့်၊ လူကလေး ဘေးကင်းပြီ”

သက်သက်နှင့် သက်ခိုင်သည် ဘကြီးရွှေလူကို ကန်တော့ကာ ထလာခဲ့ကြသည်။ အိမ်ပေါ်ကို ရောက်သောအခါ သက်သက်က ငွေငါးကျပ်ထုတ်ပြီး ဘကြီးရွှေလူ၏ သမီးကြီးကို ပေးသည်။

ကန္တာကုန်ကျယ်သရွေဝယ်

၂၀၃

ဘကြီးရွှေလူ၏ သမီးကြီးက ခေါင်းခါသည်။

“မပေးပါနဲ့ သက်သက်၊ ကျွန်မ ယူခွင့်မရှိဘူး၊ အဖေကလည်း
ငွေ ဘယ်တော့မှုမယူဘူး၊ အဲဒါ သစ္ာပါ၊ အဖေ ပြောသလိုသာလုပ်၊ ရှင့်သား
သက်သာသွားစေရမယ်”

သက်သက်သည် တွေတွေလေး ဖြစ်သွားရာမှ သိလိုသော မေးခွန်းကို
မေးသည်။

“စောစောက ဘကြီးရွှေလူက အဝင်ကိုက်နဲ့ အထွက်ကိုက်လို့
ပြောတယ်၊ အဲဒါ ဘာလ”

“ခွေးများဟာ ရူးပြီး ရွာဝင်ရင်း ကိုက်တတ်တယ်၊ အဲဒါကို အဝင်
ကိုက်လို့ ခေါ်တယ်၊ အဝင်မှာ လူရှိက်လို့ သေရင်သေ၊ မသေဘဲ ရွာက အပြီး
အထွက်မှာ ကိုက်ရင် အထွက်ကိုက်လို့ ခေါ်တယ်၊ အထွက်ကိုက်ကို ကုရာ
ခက်တယ်၊ အဲဒါ ပြောတာပါ”

ဘကြီးရွှေလူ၏ သမီးကြီး ရှင်းပြချက်ကို နားထောင်ပြီးနောက်
သက်သက်သည် အတန် စိတ်ချုမ်းသာစွာဖြင့် သက်ခိုင်ကို လက်ခွဲကာ ပြန်လာခဲ့
သည်။ မှားသည်ဖြစ်စေ၊ မှန်သည်ဖြစ်စေ ဘကြီးရွှေလူနှင့် တွေ့ခဲ့ရသည်မှာ
ခိုတောင်သေးခန်းမှ ဆရာဝန်နှင့် တွေ့ခဲ့ရသည်ထက်တော့ သက်သက် ပိုမို
အားရှိမိုသည်။

သက်သက်တို့ တန်းလျားဆီ ပြန်လာခဲ့စဉ် -

“ခွေးရူး ခွေးရူး”

ဟု အော်သံများကို ကြားရ၏။ ရှေ့မှ ခွေးတစ်ကောင်သည် ပြေးလာ
ဖော်၏။ ထိုခွေးသည် နှုတ်သီးမှ သွားရည်တများများ ကျနေသည်။ အမြို့ကလည်း
ကုပ်ထား၏။ မျက်လုံးကလည်း မြင်ပုံမရ။ ဟိုဝင် သည်တိုးနှင့် အရမ်းကာရေး
နိုင်နေသည်။

ခွေးတစ်သိုက်က ထိုခွေးဆီ ပြေးဝင်ကြသည်။ အနီးရောက်သောအခါ
ခွေးတစ်သိုက်လုံးသည် ရှုခွာကြ၏။ ထိုခွေးကသာ ပြေးခြင်းကို ရပ်၍ မည်းမည်း
မြင်ရာ လိုက်ကိုက်နေသည်။

လူများက မီလာပြီး ခွေးရူးကို စိုင်းရိုက်ကြသည်။ ခွေးရူးသည် အော်သံ
တစ်ချက်မပြု၊ မည်ညွှေး၊ မဟောင်၊ မအုံ၊ တုတ်များ၊ ခဲများ၊ အော်ကို ဆိတ်ပြို့
စွာ ခံယူပြီး အသက်ထွက်သွား၏။

၂၀၄

တဗ္ဗာသိုလ်ဘုန်းရိုင်

လမ်းဘား ချုပ်ပတ်တစ်ခု၏ ပုန်းကွယ်ရှေ့ပေါ်ရှားနေရာမှ သက်သက်နှင့်
သက်ခိုင်သည် သေနေသော ခွေးရွှေးကို ကြည့်ကြသည်။

သက်သက်ရော သက်ခိုင်ပါ မျက်လုံးပြူးသွားကြသည်။

ခွေးရွှေးကား သက်ခိုင်ကို ကိုက်ခဲ့သော ခွေးသားအုပ်မ ဖြစ်ကြောင်း
သားအမိန့်စွဲးလုံး ကောင်းကောင်းမှတ်မြိုက်သည်။

သက်သက်နှင့် သက်ခိုင်သည် မြင်းလှည်းတစ်စီး ရားကာ ဖြူတွင်း
ထွက်ခဲ့ပြီး အုန်းသီး ဝယ်၍ စနေ့ဘုရားကြီးထံ ဆက်သွားလျက် ဘဏြီးရွှေလူ
ညွှန်ကြားသည့်အတိုင်း တစ်သဝေမတို့မှ လုပ်ကြ၏။

ထိုညွှန် သက်ခိုင် သတိမလစ်တော့။ အဖျားလည်း ကျေသည်။ လက်
ဒဏ်ရာမှ ရောင်ကိုင်းသမျှသည်လည်း ယု၍ပစ်သည့်ပမာ ရွှေ့ကျူးပြုဆင်းသည်။

သက်ခိုင်က မည်သိမျှ ကောက်ချေက်မချေတတ်သော်လည်း သက်သက်
ကမူ မေတ္တာရှင်လူသားတစ်ဦး၏ သစ္ားနှင့် အန္တာအန္တာ မည်သော ဓာတ်
ဘုရားရှင်၏ ဂုဏ်တော်ကို ရည်ရွှေး၍ ရှိခိုးသီးတင်လေသည်တည်း။

◆

ဤသို့လျှင် သစ္ားအဟန် ဂုဏ်တော်တန်ခိုးကြောင့် သက်နိုင် သက်သာ
ရာ ရလာသောကြောင့် နှစ်ရက်အတွင်းတွင် အကြော် မကြော်နိုင်စေ...
သက်သက်သည် မှန်ဟင်းခါး ပြန်ရောင်းနိုင်ခဲ့သည်။

တစ်ပြည်လုံးနှင့် မကျောဆီးသီးကား ရာဇ်ဝင်တွင် စာတင်ရသည့် ဖြစ်ရပ်
များ ပေါ်ပေါက်လာလေကုန်၏။

ရန်ကုန်မြို့၊ တို့ပမာအစည်းအရုံးဌာနချုပ်မှ ရော့မြေအလုပ်သမား
သပိတ်တပ်ကြီးနှင့် လယ်သမားတပ်ကြီးကို ခေါင်းဆောင်မည့် အသေခံပိုလ်များ
စာရင်းပေးကြရန် ဆင့်ခေါ်သော ကြည်းချက် ထွက်လာသည်။ ထိုအခါ
တို့ပမာအစည်းအရုံးကြီး၏ ခေါ်သံသည် နိုင်ငံ၏ခေါ်သံပင် မည်လေသောကြောင့်
ရဲရဲဓတာက် ထွက်ပေါ်လာကြသူ အာအနည်းတို့ကား လိုသည်ထက်ပင် ပိုမြေ၏။
တစ်ဗိုလ်ကျေလျှင် တစ်ဗိုလ်မက နှစ်ဗိုလ်ပင် တက်နိုင်ခဲ့သည်။

နယ်ချွေသမားကလည်း အလျှောမပေး။ သမိုင်းလမ်းကြောင်းမှ အရေး
ပါသော အဆုံးအဖြတ်ကို ပေးမည့် အချိုးအကွဲ့တစ်ခုတွင် ဖြစ်လေသော
ကြောင့် ရှုန်းကန်မှုအားက ကြီးလှသည်။

ကမ္မာကုန်ကျယ်သရွေဝယ်

၂၀၅

သူတည်းနိုင်သော်... သူ ဆက်ခံခြိမ့်မည်၊ ငါတည်းနိုင်သော်...
ငါ ဆက်ခံလိမ့်မည်၊ ခြိမ့်ခြိမ့်အနှစ်းသော ရှန်းကန်ပွဲပါပေတည်း။

ရော်ချောင်းမြို့သို့ ကျောင်းသားရေးရာအတွက် ရောက်ရှိနေရာမှ
သပိတ်တပ်ကို ဦးဆောင်ရန် ထွက်ခွာသွားကြသော ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်
များ ဖြစ်ကြသည် ဗဟိန်းနှင့် ဗွေးတို့ကို ပုလိပ်များက မကျွေးမြှုတွင် ဒီဇင်ဘာလ
၁၁ ရက်နေ့၌ ဖမ်းဆီးလိုက်ကြ၏။ တစ်နွောတည်းမှာပင် ရှန်းကုန်ပွဲနာရူပ်
ရှုံးပြီး အသေခံစိုလ်များအဖြစ် မကျွေးသို့ လွတ်လိုက်သော သခင်စိုး၊ သခင်
ဖေသန်းနှင့် သခင်ထိန်ဝင်းတို့လည်း အဖမ်းခံကြရပြန်သည်။

ဖမ်းသူတို့ကလည်း ဖမ်းကြကုန်၏။ ထောင်တွင်း ဝင်ရသူတို့လည်း
ဝင်ကြရကုန်၏။ သို့ရာတွင် သပိတ်တပ်ကြီးကား မဖြူ။ မဖြူရှုမက မြင်းတပ်၊
လုံစွပ်ကိုင်တပ်တို့ကို ခွင်းဖောက်ကာ သပိတ်တပ်ကြီးသည် မကျွေးမှ အောင်မြင်
စွာ ရှုံးသို့ ချီတက်သွားနိုင်လေသည်တကား။

ရွှေပို့၏ သည်မှာဘက်နောက်ပိုင်း၌ မြန်မာပြည်တွင် နယ်ချုံအကိုလိပ်
၏ လက်နက်ကိုင်တပ်တို့ ရှုံးဦးပထမ လက်မြောက် အရှုံးပေးရသောပွဲပေ
တည်း။

ဤဖွဲ့ကြီးသည် မြန်မာတော်လှန်ရေးကို သမိုင်းရှိုးရာ အစဉ်အလာ
နိယာမတရားနှင့် ညီညွတ်အောင် ပုံသွင်း၍ သစ်စေးသရှိုးကိုင်ပေးလိုက်သည်။

တော်လှန်ရေးမည်သည် လူ့အောင်တစ်ရပ်၏ အခြေခံကျသော
အလုပ်သမား၊ လယ်သမား လူတန်းစားကြီးနှစ်ရပ်နှင့် တိုးတက်၍ တက်ကြ
သော ပညာတတ် လူငယ်ပိုင်းတို့ ပေါင်းစပ်မြော အောင်မြို့ ဖြစ်သည်။
ဤသည်မှာ သမိုင်းရှိုးရာ အစဉ်အလာ နိယာမတရားတည်း။ ယခုအခါ ဤ
နိယာမတရားသည် ဓမ္မစစ်ကို ဖော်ထုတ်၍ အလုပ်လုပ်ပြုလေပြီ။

အလုပ်သမားနှင့် လယ်သမားတို့၏ လုပ်ရှားမှုကြီးများ၏ နောက်ဆက်
တဲ့အဖြစ် ကျောင်းသားလုပ်ရှားမှုက ကပ်လိုက်ပါလာသည်။ ကျောင်းသား
လုပ်ရှားမှု နောက်ကွယ်တွင် ဂျာနယ်ကျော်ဦးချွစ်မောင်နှင့် ဆရာကြီးမဟာဆွဲ
တို့ကဲ့သို့သော သတင်းစာဆရာကြီးများ၊ စာရေးဆရာကြီးများလည်း ရိုနေကြ၏။
ကျောင်းသားလုပ်ရှားမှုနှင့် အလုပ်သမား၊ လယ်သမား လုပ်ရှားမှု နှစ်ခုကြားတွင်
ဘယ်လက်ရှုံး ညာလက်ရှုံး ဆန့်တန်း ဆက်သွယ်ပေးထားသည့် သစ်အောင်ဆန်း

၂၀၆

တဗ္ဗာသိုလ်ဘုန်းနှင့်

ကဲ့သို့သော ပြည်သူ့သစ္ာခံ ပညာတတ်လွှင်ယ် နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်များလည်း
ရှိနေကြ၏။

မြန်မာတော်လျှန်ရေးကား သမိုင်းရှိုးရာ အစဉ်အလာ နိယာမတရား
နှင့် ညီညွတ်စွာ ပုံသွင်း သစ်စေးသရှိုးကိုင်မိပေပြီ။

ဒီဇင်ဘာလ ၂၀ ရက်နေ့၌ ရန်ကုန်ကောလိပ်နှင့် ဂျက်ဆွန်ကောလိပ်
ကျောင်းသားများက မြန်မာပြည်ရှိ ဖြိတိသွေကိုလိုနိုင်ချုပ်ရေး၏ အချက်အလို
ဖြစ်သော အတွင်းဝန်များရှုံးကြီးကို ပိုင်း၍ ဆန္ဒပြန် ချိတ်ကြသည်။ ထိုအခါ
နယ်ချုပ်လိပ်တို့၏ နံပါတ်တွင်ဒဏ်နှင့် အောင်ကျော် ကျခုံးလေသတည်း။

တစ်ပြည်လုံး မီးဟုန်းဟုန်း တောက်ကုန်သည်။

ကျောင်းသားသပိတ်များ၊ ပြည်သူတို့၏ အထွေထွေ အာဏာဖိဆန်မှု
များတို့သည် အကိုလိပ်နယ်ချုပ်တို့ကို ခြေမကိုင်မိ လက်မကိုင်မိ ဖြစ်စေသည်။

အာဏာဖိဆန်မှုများနှင့် ထောင်ချုခံရခြင်းတို့သည် ဖက်ရှင်ဖြစ်လာ
သောအခါ အချောင်သမား မျိုးချို့ပါတီခေါင်းဆောင် ဂုဏ်သီးစောကပင်
သူ့တပည့်တပန်း လေး ငါးယောက်နှင့် ရန်ကုန်မြို့ ဘုရားလမ်းပေါ်တွင် ပုဒ်မ
၁၄၄ ကို စတိအာဏာဖိဆန်ပြုပြီး စတန္ထုံးတွင်ကာ အဖမ်းခံ၍ ထောင်တွင်း
ဝင်ပြသွားသည်။ သို့ရာတွင် အာဏာဖိဆန်ပြစ်စုံက ဦးစောသည် ခေါင်းပေါင်း
နှင့် တိုက်ပုံအကိုချိန်းနှင့် တောင်ရည်ပုံးပုံးနှင့် အတူအယောင်သည် အစစ်အမှန်
နှင့် ကွာခြားလှုလေသည်တကား။

သက်ခိုင်သည် အဖျားမှ နာလန်ထစအချိန်တွင် လက်ဖက်ရည်ဆိုင်
များ၌ သတင်းစာဖတ်ပြီး ဤသတင်းစုံစုံတို့ကို သိရသည်။ ဤသတင်းစုံစုံတို့
သည် နှစ်ယ်သော သူ့သီးနှံက်တွင် တစ်သက်ကုန်ရှိ ကမ္မည်းထိုးတင်ရှုရစ်၏။
သပိတ်မောက် ကျောင်းသားတို့၏ သိချင်းများကလည်း သက်ခိုင်၏
နှုတ်၌ လာခွဲသည်။

‘ကျွန်ုတ်မွေးတဲ့ တဗ္ဗာသိုလ်ပါ၊ မနေသာလို့ တွက်ခဲ့တာ၊ တို့တစ်တွေ
မှာ ရုံးစုကာ... ဧည့်ကုန်းတော်မှာ...’

ဤသိချင်းသည် ၁၉၃၆ ခုနှစ် ဒုတိယကျောင်းသားသပိတ်ကြီးမှ
သိချင်း ဖြစ်၏။ ယခုတစ်ဖန် ခေတ်စားလာပြန်သည်။

ကန္တာကန်ကျယ်သရွေဝယ်

၂၀၇

‘ဘမ်... ဘီးတိုက ရွှေပ်သမော်၊ တိုင်းသူပြည်သားများနဲ့ တို့ အပေါ်၊ ထောင်ကျတဲ့ ဥထ္ထာမဟော၊ ကန့်ကွက်က လွှတ်လပ်ဖို့ တို့ရဲ့သော်’

ဤသီချင်းက ဗမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားများသမဂ္ဂဥထ္ထာ ကိုပဲဟိန်းအတွက် ဖြစ်သည်။

‘ရွှေကိုယ့်သည်၊ ဇွဲကို ယူသည်၊ ပြီးတော့... လုပါ ယူသည်၊ အမျိုးပျောက်မှာ နိုးကြောက်ပါလှသည်၊ ကြောရင်နစ်မွန်းမည်၊ မြန်မာဘုရင်... အာဏာရှင်... မရှိလေပြီ၊ ငါတို့အဲနဲ့ စားခွက်လှကြသည်’

ဤအပိုဒ်က နယ်ချွဲအင်လိပ်ကိုသာမက နယ်ချွဲနောက်မြီးဆွဲ ကုလား တရာတ်များကို နှဲရှုတင်မက ၉၁ ဌာန အုပ်ချုပ်ရေးတွင် နယ်ချွဲကပေးသော ၅၀၀၀ စားရာထူးများကို ဇွေးကတ်များ အမဲရှိုးလှသကဲ့သို့၊ စားခွက်လှသကဲ့သို့ လုနေကြသော နိုင်ငံရေးသမားများကို ဇွေးကတ္ထိကျမ်းမျှ ဆရာကြီး သခင် ကိုယ်တော်မြိုင်း သရော်ထားချက်အား ရောင်ပြန်ဟပ်ထား၏။

စားခွက်လှကြသော ဟောက်ပြန်သည့် နိုင်ငံရေးသမားကြီးများသည် မိမိကို ကိုက်သော ဇွေးသားအုပ်မထက်ပင် မိုက်မသည်ဟု သက်ခိုင်က ယူဆ သည်။

ထိုရက်များအတွင်းတွင် သက်ခိုင်သည် သူ ခါတိုင်း ဆိုနေကျ ရွှေမန်း တင်မောင်၏ သီချင်းလေးများကို မဆိုမိတော့၊ သပိတ်မောက်ကျောင်းသားတို့၏ သီချင်းများကိုသာ ဆိုတော့သည်။ ထိုသီချင်းများများလည်း နာမည်ကျော်ပြီးသား ဓာတ်ပြားသီချင်းများ၏ အသွားအတိုင်း လိုက်ထားသောကြောင့် သီဆိုရရွယ် ပြီး အကူးအစက် မြန်သည်။ တစ်ပြည်လုံးရှိ ကျောင်းတိုင်းလိုလို သပိတ်မောက် ထားပြီ ဖြစ်သောကြောင့် ကျောင်းသူကျောင်းသားတိုင်းနှင့် ကလေးလှုငယ်တိုင်း သည် သပိတ်သီချင်းများကို သက်ခိုင်ကဲ့သို့ပင် သီဆိုနေကြ၏။

မမန္တယ်သည် ဤသီချင်းများကို ရပါမည်လောဟု သက်ခိုင် တွေးမိ သည်။ တကောင်း အသိရာဇာက စသော တို့မှာ သာကိုမျိုးအကြောင်းကိုမှ သင်မပေးသော မမန္တယ်တို့၏ ကျောင်းတွင် ဤသီချင်းများကို ဆိုကြမည် မထင်။ အင်လိပ် မယ်သီလရှင်ကြီးများ အုပ်ချုပ်သည် ဆိုသော မမန္တယ်တို့ ကျောင်းသည် သပိတ်လည်း မောက်ချင်မှ မောက်မည်။ သပိတ်မမောက်၍ ကျောင်းမပိတ်လျှင် မမန္တယ်လည်း ရော့ချောင်းသို့ ပြန်လာရမည်မဟုတ်။

၂၀၈

တော်သီလ်ဘန်းနိုင်

ပြန်လာရသည်တိုင်အောင် မမန္တယ်အတွက် သူတို့ထဲ လာရမည်မှာ လွယ်တော့ မည် မဟုတ်။

နေကောင်း၍ အကြော်ဆိုင် ပြန်ထွက်နိုင်သော တစ်နှာခင်းတွင် ဘေးမဲချောင်းဘေး အကြော်ဖို့၌ ထင်းချောင်းများ ဖြတ်ရင်း သက်နိုင်သည် အထက်ပါအတိုင်း တွေးနေခို့သည်။

သက်သက်ကမ္မ အကြော် စကြော်နေ၏။

အမှတ်တရ တစ်းတသော မျက်လုံးများနှင့် သက်နိုင်သည် ဝါဒ်ဆွန်ဝေး လမ်းဆီသို့ လုမ်းကြည့်မိသည်၏။ လုမ်းကြည့်မိသည်၏ တစ်ခက္ခတ်ပင် သက်နိုင် သည် အံအားသင့်လွန်း၍ မျက်လုံးလေးများ ပြူးကာ ပါးစပ်ကလေး ဟသွား သည်။

ဝါဒ်ဆွန်ဝေးလမ်းအတိုင်း အော်စတင်ကားနောက်ကလေးသည် မောင်းလာနေ၏။ ကားနောက်ပိုင်း ပြတင်းပေါက်၌ မလေးနှယ်၏ မျက်နှာလေးကို လည်း အဝေးမှ လုမ်းမြင်ရသည်။

သက်နိုင်သည် ဝမ်းသာအားရ အော်၏။

“မေမေရေး.... ဟိုမှာ လာနေပြီ၊ မမန္တယ်ရယ်... လာနေပြီ”

ဝမ်းသာအားရ အော်မြို့ပြီးမှ သက်နိုင်သည် သံသယခြီးဟန်တိုင်ကာ အားငယ်သွားမြို့ပြန်၏။

မမန္တယ်သည် ခါတိုင်းကဲ့သို့ မိမိတို့ထဲ လာသည်လော၊ ဤလမ်းမှ ခရီးကြုံ၍ ဖြတ်သွားရုံ ဖြတ်သွားသည်လော။

သို့ရာတွင် ကားသည် ဆိုက်နေကျ နေရာ၌ ဆိုက်လိုက်၏။

ကားရှေ့ခန်း မောင်းသူနေရာတွင် ဂိုချုစ်တိုးပင် ရှိနေသည်။ နောက်ခန်းမှ ပထာမခုံး ဆင်းလာသွားမှာ မလေးနှယ်ပင် ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် မလေးနှယ်၏ နောက်မှ ကပ်လိုက်ဆင်းလာသွားကို မြင်မိခို့တွင် သက်နိုင်မှာ ပိုမိုအံ့သွားရ၏။

သက်သက်ကလည်း သက်နိုင်နည်းတူ ကားဆီ လုမ်းကြည့်နေခဲ့သည်။ မလေးနှယ်၏နောက်မှ ပါလာသွားကို မြင်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ခေတ္တာ သော် သက်သက်သည် မကြာင်ကြည့်နေ၏။ ထိုနောက် ချာခဲ့ မျက်နှာရွဲလိုက် ကာ အကြော်ကိုသာ ဆက်ကြော်နေ၏။

မလေးနှယ်၏ နောက်မှ ကပ်လိုက်ပါလာသွားကား မလေးနှယ်၏ ဖောင် ဦးထင်ကျော် ဖြစ်သတည်း။

ကမ္မာကုန်ကျယ်သချိဝယ်

၂၀၉

“မောင်လေးရေ... သက်ခိုင်ရေ... မမန္တယ် ပြန်လာပြီ”

မလေးနှယ်သည် ခွင့်မြူးစွာ အော်ရင်း ရှေ့မှ ပြေးလာနှင့်သည်။
ထထမသော ချိတ်ချုတ် ဖြစ်နေပြီးမှ သက်ခိုင်သည်လည်း ဝမ်းသာအားရ ထပ်း
ကာ မလေးနှယ်ကို လမ်းချလတ်၌ ဆုံး၏။

တစ်ဦးလက် တစ်ဦး ဆုပ်ကိုင်မိကြပြီးခိုန့် သက်ခိုင်က မေးသည်။

“မမန္တယ် ဘာလို့ ပြန်လာတာလဲ၊ မမန္တယ်တို့ ကျောင်းကလည်း
သပိတ်မွှာက်လိုလား... ဟုတ်လား”

“ဟင့်အင်း... ခရစ်စမတ် ကျောင်းပိတ်လို့ မောင်လေး မြင်လား...
ဖေဖေ ပါလာတယ်”

“ဦးကြီးက ဘာလိုက်လုပ်တာလဲ”

“ဖေဖေက ဒေါ်လေးသက်သက်နဲ့ မောင့်ကို လာခေါ်တာ”

“မေမနဲ့ မောင့်ကို လာခေါ်တာ၊ တကယ်...”

“တကယ်ပါ... မကျွေးကို လိုက်ခဲ့ဖို့ လာခေါ်တာ”

သက်ခိုင် အုံအားသင့်နေခိုက် ဦးထင်ကျော်သည် အနီးသို့ ရောက်လာ
၏။

ဦးထင်ကျော်သည် သက်ခိုင်ကို ပြီးနှုတ်ဆက်ပြီးနောက် သက်သက်
ကို လှမ်းကြည့်သည်။ သက်သက်ကမူ လုံးဝလှည့်မကြည့်။ အကြော်ကြော်နေ
သော လက်တစ်ဖက်မှတစ်ပါး ကျွန်းတစ်ကိုယ်လုံးသည် ကျောက်ရှုပါးမှ
ပြုစီသက်နေ၏။

ဦးထင်ကျော်သည် သက်ပြင်းတစ်ချက် ရှိုက်လိုက်ပြီး သက်သက်၏
ရှေ့တွင် မားမားကြီး သွားရပ်၍ ညွင်သာနူးည့်စွာ ခေါ်၏။

“သက်သက်...”

သက်သက်သည် ခေါင်းမေ့ပြီး ပြန်မကြည့်မိရန် အားထုတ်သည်။
သို့ရာတွင် ဦးထင်ကျော်၏ ခေါ်သံ၌ ကရာဏာအပြည့်ပါသည်။ ယခင်ကမူ
ကိုကိုကြီး၏ ကရာဏာပြည့်သော ခေါ်သံကို သက်သက် အစဉ်ကြားရမြဲ
ဖြစ်သည်။ ထိုစဉ်အခါများက နမအင်ယံးတစ်ဦးအဖြစ် ကိုကိုကြီး၏ ခုစွမ်း
မေတ္တာနှင့် ယုယာကြင်နာမှုကို သက်သက် အမြဲ ရရှိခဲ့သည်။

အမှန်မှာလည်း မိသားစုအားလုံးအနေကို ဖေဖေမှုလွှဲလွှဲ ကိုကိုကြီးကို
သက်သက် အချော်ဆုံး ဖြစ်၏။

၂၁၀

ကဏ္ဍသီလိဘန်းရိုင်

သက်သက်သည် မျက်ရည်မဝဲမိအောင် ကြီးစားရင်း ဖြည့်ညွှေးစွာ
မေ့ကြည့်လျက် တုံပြန်နှုတ်ဆက်သည်။

“သော်... ကိုကိုကြီးပါလား၊ သက်သက်တို့ဆိုင်ကို ဘာဖြစ်လို့
လာတာလဲ”

သက်သက်၏အသံမှာ မမာသော်လည်း စကား၌ စိတ်နာမူ ရိပ်ရိပ်
ပါနေ၏။

ဦးထင်ကျော်မူကား မယံကြည်နိုင်ဖွယ် နွမ်းပါး၍ ညီးချုံးနေသော
နှမငယ်ကို ဖုံးကြည့်ရင်း မျက်ရည်ပဲမိသည်။ ရင်မှာ နာ၍ စကားသံမှာ
တုန်နေ၏။

“မိသက်... ဒီအချိန်မှာ စကားနာလည်း မထိုးနဲ့ စိတ်နာစကားတွေ
လည်း မပြောနဲ့၊ အရေးကြီးတဲ့ကိစ္စရှိလို့ ကိုကိုကြီးကိုယ်တိုင် လာခဲ့တယ်”

သက်သက်က မျက်လွှာချထားလိုက်သည်။ အချိန်မိပင် လျှံတက်
လာသော မျက်ရည်များက ဖြေပြင်သို့ ကျေသွား၏။

ဦးထင်ကျော်ကသာ ဆက်လက်ပြောဆိုသည်။

“ကိုကိုကြီး အခု သက်သက်နဲ့ မောင်သက်ဆိုင်ကို မကျေးကို လိုက်
ခဲ့ဖို့ လာခေါ်တာ”

ဦးထင်ကျော်က ဤမျှသာ ဆိုလိုက်ပြီး သက်သက်ကို အကဲခတ်
ကြည့်သည်။

သက်သက်က မလူပ်။ ခေါင်းလည်းမဖော်။ ဒယ်အိုးအတွင်းမှ ဆီပွာ်
သံများသာ ပေါ်ထွက်နေ၏။

အတန်ကြာမှ ခေါင်းငှံလျှက်နှင့်ပင် သက်သက်က တိုးတိုးဖြေသည်။

“သက်သက်တို့ ဒုက္ခရောက်ချိန်မှာ ကိုကိုကြီးက အခုလို ဂရာတစိုက်
လာခေါ်ဖော်ရလို့ ကိုကိုကြီးကို သက်သက် ကျေးဇူးတင်ပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့
သက်သက်နဲ့ သပိတ်များက် အလုပ်သမားခေါင်းဆောင် သားမယားအားလုံး
တွေအတွက်တော့ လင်ထောင်ကျေတာဟာ မဆန်းပါဘူး ကိုကိုကြီးး၊ သူတို့ဟာ
သူတို့ ယုံကြည်ချက်နဲ့ ထောင်မကလို့ ကြီးစင်ပဲ တက်ရ တက်ရ ရှေ့ဆက်
သွားမယ့်လူတွေပါ၊ သက်သက်တို့ကလည်း သက်သက်တို့ဘာသာ နောက်ပိုင်း
ကန့် သက်သက်တို့ တာဝန်ကို ထမ်းနေပါမယ်၊ သက်သက်တို့ ထောင်ထဲ
လိုက်ကြည့်ဖို့ မလိုပါဘူး၊ သူတို့ကလည်း ခွင့်ပြုမှာ မဟုတ်ပါဘူး”

ကမ္မဘာရှင်ကျယ်သရွေးယ

၂၁၁

“ဒါပေမဲ့ သက်သက်... ကိုကိုကြီး အခုလို လာတာ နိုးခိုင်နဲ့
တွေပြီးမှ လာတာ၊ ဒီမှာ... သူ့စာ ရော”

ဦးထင်ကျော်က လက်လေးလုံးခန့်မျှသာ ရှိသော စာချက်ကလေး
တစ်ချက်ကို ထုတ်ပေးသည်။

သက်သက်သည် ဟန်မဆောင်နိုင်ဘဲ စာချက်ကလေးကို သွက်လက်
စွာ လှမ်းယူသည်။

စာချက်ပေါ်မှ လက်ရေးသည် လည်းကောင်း၊ အောက်မှ လက်မှတ်
သည် လည်းကောင်း သက်သက် မျက်စီ လုံးဝ မမှားနိုင်သော ချစ်လင်၏
လက်ရေးနှင့် လက်မှတ် ဖြစ်သည်။

သက်သက်နဲ့ သား... ကိုကိုကြီးနဲ့ လိုက်ခဲ့ပါ...

နိုးခိုင်

စာသည် ဤမျှသာ တိုတိကလေး ဖြစ်၏။

သက်သက်သည် ဦးထင်ကျော်ကို မေ့ကြည့်ပြီး တစ်လုံးချင်း မေး၏။

“ကိုနိုးက သက်သက်တိုနဲ့ ဘာဖြစ်လို့ တွေ့ချင်ရတာလဲ ကိုကိုကြီး”

“ဒါကို ကိုကိုကြီး မသိဘူး၊ သူကလည်း မပြောဘူး၊ သက်သက်
ကိုသာ ပြောစရာရှိတယ်နဲ့ တူတယ်၊ ကိုကိုကြီး သိတာက မကြာခင် သူတို့
အားလုံးကို ခွဲချုပ်ထားတော့မယ်၊ နိုးခိုင်က သာယာဝတီထောင် ရောက်လိမ့်
မယ်၊ ပြီးတော့ နိုးခိုင် ကြည့်ရတာ ကလေးရဲ့ ပညာရေးအတွက် ပူဇော်ရတယ်၊
ပြည်က သူညီ နိုးမြိုင်ဆီကလည်း ကိုကိုကြီး စာရတယ်”

သက်သက်သည် နိုင်သွား၏။ သပိတ်ကြီးနှင့် အလုပ်သမားအရေး
ကိုသာ အာရုံစိုက်ထားမိသဖြင့် သက်ခိုင်၏ ပညာရေးကို သက်သက် အလေး
မပြုမိ။ လုံးဝမစဉ်းစားမိသည်တော့မူး မဟုတ်။ သပိတ်မောက်ထားခဲ့သည်
ရည်လျားသော လများအတွင်း အခြားကလေးများ ကျောင်းတက်လျက်ရှိသည်
ကို တွေ့ခဲ့ရသည်။ သက်ခိုင်တစ်ယောက်သာ အကြော်ဖို့နှင့် စျေး၊ စျေးနှင့်
အကြော်ဖို့၊ လက်ဖက်ရည်ခိုင်များနှင့် ဘေးခဲ့ရွာ၊ ဘေးခဲ့ရွာနှင့် လက်ဖက်ရည်
ဆိုင်များ၊ ဤသည်တို့ကြားတွင် သမုဒ္ဒရာ ဝမ်းတစ်ထွေအတွက် လျပ်ရှားသွားလာ
မှာခဲ့ရသည်ကို သက်သက် ကောင်းကောင်းသတိပြုမိသည်။ သတိပြုမိတိုင်း

၂၁၂

တူးဖို့လိုက်နိုင်

လည်း စိတ်မချမ်းသာ။ ကိုယ်တို့ဘဝကို ကိုယ်တို့ ဖြစ်သလို ရင်ဆိုင်ရဲပေမယ့် ရင်သွေး၏ ရှုံးရေးအတွက်မှာ ပူမီသည်။ ကိုကိုကြီး၏ စကားတွင် ပြည့်မှ စိုးမြိုင် ဟူသည်ကို ကြားမိမှ မျှော်လင့်ချက်တစ်ရပ် ဝင်လာ၏။

သက်သက်သည် စိတ်ဆုံးဖြတ်လိုက်ပြီး တည်ပြုမှုဗ္ဗာနှင့် သူ့ကိုကိုကြီးကို အဖြေပေး၏။

“ကောင်းပါပြီလေ၊ သန်ဘက်ခါကို သက်သက်တို့ မကျွေးကို သွားပါမယ်”

သက်သက်က မကျွေးကို လိုက်ပါမည်ဟု မဆို။ မကျွေးကို သွားပါမည်ဟုသာ ဆိုသည်။ ဤသို့ ခဲ့မြားပြောဆိုခြင်းကို ဦးထင်ကျော် ကောင်းကောင်းသိရှိနားလည်လိုက်၏။

ဦးထင်ကျော်သည် မည်သည့်အဖြေကို ရမည်မှန်း တင်ကြုံသိလျက်နှင့် မေးမိ၏။

“သက်သက်... မကျွေးကို ကိုကိုကြီးတို့အတူ မလိုက်ခဲ့ဘူးလား”

သက်သက်က မဖုံးကွယ်နိုင်သော မဲပြီးကို ပြီးမဲပြီး ဖြစ်သည်။

“မလိုက်နိုင်ပါဘူး ကိုကိုကြီး၊ ကိုကိုကြီးရဲ့ စေတနာကို သက်သက်တစ်သက် မမေ့ပါဘူး၊ ကျေးဇူးလည်း တင်လှပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ သင်သက်သစ္စာဆိုထားလိုပါ။ မကျွေးကို သက်သက် လာဖြစ်အောင် လာခဲ့ပဲမယ်၊ ဟိုကျော် ကိုကိုကြီးကို သက်သက် လာတွေ့ပဲမယ်”

ဦးထင်ကျော်၏ ရင်မှာ မချိမဆုံး ထိခိုက်သွားသည်။

မိမိတို့အမျိုးသည် မာနကြီး၏။ သက်သက်သည် မိမိတို့အမျိုး ဖြစ်၍ မာနကြီးပေမည်။ ဤအတွက်မှာ အပြစ်မတင်လိုပါ။ သို့ရာတွင် သက်သက်သည် မိမိတို့ အမျိုးတကားအနက် မာနအကြီးဆုံး ဖြစ်နေလေသည်တကား။ ဤမာနတံခါနသည် ဘယ်က လာသနည်း။

တရားသွေ့ကြီးမင်း ဦးထင်ကျော် ငိုင်နေခိုက် သက်သက်သည် မျက်နှာကို ပြုးချင်လိုက်ပြီး ဆန်ခါအတွင်းမှ အကြော်တစ်ချပ်ကို ပူးပေးသည်။

“သက်သက်ရဲ့ အကြော်တစ်ချပ်ကို စားသွားညီး ကိုကိုကြီး၊ ကိုကိုကြီးတို့ကို သက်သက် အကြော် ကြော်မကျွေးရတာ ကြာလှပြီ၊ ရော... ကိုကိုကြီး”

ဦးထင်ကျော်သည် ခလုတ်နိုပ်ခံရသော စက်ရှပ်ကဲ့သို့ သက်သက်လှမ်းပေးသော အကြော်ကို ယူသည်။ အကြော်ကို နှမဖြစ်သွား စိတ်ချမ်းသာ

ကမ္မာကုန်ကျော်သရွေဝယ်

၂၁၃

အောင် တစ်ကိုက် ကိုက်စားမိသည်ခဏ္ဍာ တရားသူကြီးမင်း၏ မျက်လုံးအိမ်မှ မျက်ရည်ပေါက်ကြီးတစ်စက် ကျလာခဲ့၏။

ဦးထင်ကျော်သည် အကြော်ချပ်ကို ဆန်ခါပေါ် ဖြန်ချလိုက်သည်။

“ကိုကိုကြီး သွားတော့မယ် မိသက်၊ မကျေးမှာ ကိုကိုကြီး စောင့်နေ မယ်”

ဦးထင်ကျော်သည် သက်သက်ထဲမှ အဖြောက် မစောင့်တော့ဘဲ ထွက်ခွာလာခဲ့၏။

မော်တော်ကားဘားဦးလည်း သက်ခိုင်တို့ မောင်နှမက အလုပ်များနေ ကြ၏။ ကိုချစ်တိုးက ဘားမှ ထိုင်ရယ်နေသည်။

သက်ခိုင်က မလေးနှယ်ကို ကျောင်းသားသပိတ်မောက် သီချင်းများ ချပေးနေ၏။ မလေးနှယ်က တော်တော်နှင့်မရ။

“မမန္ဒယ်ကလည်း သိပ်ည့်တာပါ၊ ဒါလေးမှ မဆိုတတ်ဘူးလား၊ ပြန်နားထောင်... ကျောင်းသားတို့အပေါ် ကောင်းစားဖို့မျှော်... ကြိုးစားတဲ့ ပိုလ်အောင်ကျော်... သတ်ဖို့ခိုင်းတဲ့ ငာာမော်၊ ကဲ... လွယ်လွယ်လေး”

မလေးနှယ်သည် ခေါင်းကလေး ကုတ်၍ စဉ်းစားသည်။ ခဏ္ဍာမှ တစ်စုံတစ်ခုကို သွားအမှတ်ရဟန် ဝစ်းသာအားရ ဆို၏။

“နော်း... မောင်၊ မမန္ဒယ် သတ်ပြော၊ တို့တော့ဘွား အလိုက်ပါ၊ မမန္ဒယ် ဆိုပြုမယ်”

မလေးနှယ်သည် ချိုအေးကြည်လင်သော အသံကလေးနှင့် သီဆိုပြ သည်။

“ကျွေးငှက်ကသာ၊ သင်းပင်းဖွံ့ဗျာ၊ စိမ်းလွှဲလွှဲ ညီပြုပြု၊ လွမ်းဖွယ် ကောင်းတဲ့ တို့တော့ဘွား...”

သက်ခိုင်က လက်ချုပ်လက်ဝါးတီးကာ အားရပါးရ ဆိုသည်။

“ဘယ်ဆိုးလို့တဲ့း မမန္ဒယ်က၊ အဲဒီအလိုက်အတိုင်းပါ၊ ကျွေးငှက်က သာ... ဆိုတဲ့ နေရာမှာ ကျောင်းသားတို့အပေါ် ဆိုတာ ထည့်လိုက်၊ အဲဒီလိုပဲ လိုက်ထည့်သွား၊ လွမ်းဖွယ်ကောင်းတဲ့ တို့တော့ဘွား... နေရာမှာ သတ်ဖို့ခိုင်းတဲ့ ငာာမော် လို့ ထည့်လိုက်၊ အဲဒီအတိုင်းပါ ထည့်သွား၊ သီချင်းတစ်ခုလုံး ရဘွား မှာပါ၊ ကဲ... ဆိုကြည်”

၂၀၄

တရာ့သိမ်းကြိုင်

မလေးနှယ်သည် သက်ခိုင်၏ ညွှန်ပြချက်အတိုင်း လိုက်ဆိုကြည့်သည်။ ခဏ္ဍားမူ သပိတ်မောက်သီချင်းတစ်ခုလုံးကို ဆိုတတ်သွားသည်။

မလေးနှယ်သည် သက်ခိုင်နှင့်အတူ အားရပါးရ ရယ်မောလိုက်ပြီး နောက် သူ့ဂါဝန်အကျိုအိတ်အတွင်းမှ အထုပ်တစ်ထုပ်ကို ပူးထုတ်သည်။

“ဘာလဲ မမန္တယ်”

“လမုန့်လေ... လမုန့် မမန္တယ် ယူခဲ့မယ်လို့ ပြောတယ် မဟုတ်လဲ”

သက်ခိုင်က လမုန့် ဆိုသည်ကို သေသေချာချာ ကြည့်၍ ဆို၏။

“လမုန့်လည်း ဆိုသေး၊ ပိုင်းလည်း မပိုင်းဘူး”

မလေးနှယ်သည် စိတ်မကောင်းဟန် မျက်နှာလေး ညီးသွားပြီး ရှင်းပြ၏။

“လမုန့်ကြီးက လကြီးလိုပဲ ပိုင်းပိုင်းကြီး မောင်ရာ၊ ဖေဖေကလည်း ဒါ လိုက်ခဲ့မယ်လို့ မမန္တယ် သိမှ မသိထားတာ၊ ဒါကြောင့်မို့ အိတ်ထဲ ဆုံးရုံး မမန္တယ်က လို့ပြီး ရှက်ထားလိုပါ၊ ဒါပေမဲ့ မောင် စားကြည့်စစ်း၊ ချိုလိုက်တာမှ အေးလို့”

သက်ခိုင်က လမုန့်ကို ကိုက်စားကြည့်သည်။ မလေးနှယ် ပြောသကဲ့သို့ပင် ချိုလိုက်သည်မှာ အေးနေ၏။

သက်ခိုင်သည် မုန့်ကို ဆက်မစားတော့ဘဲ စိတ်တက်ကြွော မေးသည်။

“ပင်းချောင်းကျမှ မုန့်ကို ကုန်အောင်စားမယ်၊ မမန္တယ် မောင်တို့ ပင်းချောင်းကို သွားကြုံးမလား၊ မောင့်အိတ်ထဲမှာ ပိုက်ဆံတစ်မတ် ပါတယ်”

မလေးနှယ် ဦးစိုင်သွားသည်။ အတန်ကြာမှ ဖြေသည်။

“ဒီဇွဲ့ပင်းချောင်း မသွားနိုင်ပါဘူး မောင်ရာ၊ ဒါပေမဲ့ မောင်ရေး... မကွေးကျတော့ မြှေသလွန်စေတိတော်ပေါ်မှာ တွေ့ကြရအောင်၊ မောင်ရေး မကွေးကို ဆက်ဆက်လိုက်ခဲ့နော်”

သက်ခိုင်က မလေးနှယ်ကို မျက်မောင်ကြုတ် ကြည့်သည်။ သူသည် မကွေးသို့ ဘာကြောင့် လိုက်ခဲ့ရမည်နည်း။

သက်ခိုင် ပြန်လည်မေးခွန်းမထုတ်နိုင်မီ ဦးထင်ကျော်သည် အနီးသို့ ပြန်ရောက်လာခဲ့၏။

“က... သမီးရော၊ ပြန်ကြရအောင်”

ကန္တာကုန်ကျယ်သရွေ့ယ်

၂၁၅

မလေးနှယ်က သက်ခိုင်ကို ဝါဝင်းသော လက်ကလေးတစ်ဖက်
မြှောက်ပြ နှုတ်ဆက်ပြီး ကားပေါ် တက်သွား၏။

ကားပေါ် မတက်မီ ဦးထင်ကျော်က သက်ခိုင်၏ ပုံးပေါ် လက်တင်
ကာ ကြင်နာစွာ နှုတ်ဆက်၏။

“လူကလေး... ဦးကြီး သွားမယ်၊ မကျွေးကျွဲ တွေကြေရအောင်နော်”

ဦးထင်ကျော်လည်း ကားပေါ် တက်သွားပြီး ကားထွက်သွား၏။

သက်ခိုင်သည် လမ့်နှုန်းအိုင်းလေးကို ကြည့်သည်။ ဆက်မစားတော့တဲ့
အိတ်အတွင်းသို့ ထိုးသွင်းကာ အကြော်ဖို့ဘက် လျောာက်ခဲ့လေသတည်း။

အခန်း - ၁၆

»» မဆုံးတွေ့တတ်သည့်ပြေ ««

ရွှေရောင်ဝင်းသော မြို့သလွှန်စေတီတော်၊ ဂိုက်ကာ ကျွေးသော မြစ်ကြီးဒရာ... ဤနှစ်ပါးသော သကော်တာလက္ခဏာနှင့် ထူးခြားအပ်သည့် မကွေးမြှုံးတော်ဆီသို့ ပထမဗျားဆုံးအကြိမ်အဖြစ် သက်ခိုင် ရောက်လာခဲ့ရ၏။

ရော်ချောင်းက ကုန်းထူသမျှ မကွေးဆီကျတော့ မြတို့က အတိုင်း မသိ ပြန်ပြောညီညာသည်။ ရော်ချောင်းမှ သစ်ပင်မှုန်သမျှက ယုနိမြှုံးတို့သော် လည်း မကွေးမှ သစ်ပင်တိုင်းသည် သက်ခိုင်၏ အမြင်တွင် မြင့်မားနေ၏။ အထူးသဖြင့် တမာပင်ကြီးများနှင့် ကုစ္စီပင်ရိပ်ကြီးများက မြင့်မားထွားကျိုင်းလွန်းလှသည်။ လွင်ကျယ်ကျယ်တွင် ဟိုတစ်စု သည်တစ်စု မြင်ရတတ်သော ထန်းတော့အုပ်စုတို့ကာပင် အမြင်အေးလှသည်။ မြှုံးအနေနှင့်မူ ရော်ချောင်းလောက် မစည်းဘဲ လူသူနှင့် ယာဉ်ရထား ရှင်းသက္ကာသို့ ဖြစ်နေ၏။

အမှန်မှာ... လူမှုန်းသိတာတ်ကာတည်းက သက်ခိုင်သည် ရော်ချောင်းမှ အပ အခြား မည်သည့်မြို့၊ ရွာများသို့မျှ မရောက်ပူး။ ယခု မြင်သမျှ တွေ့သမျှ သည် ဆန်းသစ်၍ ချစ်ဖွယ်၊ အုံဖွယ်၊ နှစ်သက်ဖွယ် ရှိနေ၏။

ကမ္မာကုန်ကျယ်သရွေး

၂၁၅

ဆောင်းကာလ ဖြစ်သောကြောင့်လည်း မကျွေးသည် အမှန်ပင် ချို့ဖွယ်ရာ လုပေါ်၏။

နံနက်စောစောဆိုလျှင် ဖွေးဖွေးမြှုပေါ်သော နှင့်းဇွဲကမ္မာလာကို ထူထုထဲတဲ့ မြင်ရသည်။ နွေဦးများကား မပူ။ ဉာဏ် ဆည်းဆာခင်းကား နှင့်မြှုပွဲများလွှမ်း နှင့် လွှမ်းဖွယ်ပင်နိုင်၏။

သက်ခိုင်၏ သေးငယ်နှုန်ယော နှလုံးသားသည် မကျွေး၌ သိမ့်သိမ့် ခုန်၏။

သက်သက်နှင့် သက်ခိုင်တို့သည် မြှုပ်လွန်ရင်ပြင်တော်ရှိ ရေပိတော်ခုဗ္ဗာ တည်းခိုက်၏။ ဦးထင်ကျော်က မည်မျှ ခေါ်စေ... သက်သက်က ဦးထင်ကျော်၏ အိမ်၌ လိုက်မတည်း။ နှုန်းများနှင့် ကြိုင်၍ ဆည်းလည်းသံသာလွင်သော မြှုပ်လွန်ရင်ပြင်တော်တွင်သာ လွတ်လပ်စွာ တည်းခိုသည်။

ဤသို့ တည်းခိုက်စဉ် သက်ခိုင်သည် ဘောကျော်နှင့် ဘောသောတို့၏ မိတ်ဆွေရင်း ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ဖြစ်လာခဲ့ရသည်။

အစ်ကိုဖြစ်သူ အထူးအာဏာရ တရားသူကြီး တစ်ယောက်လုံးက ကူညီဖော်သည် ဖြစ်လင့်ကစား သက်သက်သည် ကိုစီးခိုင်နှင့် ချက်ချင်း တွေခွင့် မရသေး။ သပိတ်ခေါင်းဆောင်များနှင့် တွေခွင့်ရရေးကို ကော်မစ်ရှင်နာမင်းကြီး ကိုယ်တိုင်နှင့် အရေးပိုင်တို့သည် ရှုံးကုန်မှ အထူးစုံထောက်များနှင့်အတူ ကြိုးကြပ် ချုပ်ကိုင်ထားသည်။

သက်သက်နှင့် သက်ခိုင်သည် ဆောင်ကြီးသို့ ဝင်မတွေ့ရမဲ့ သုံးရက် ခန့် စောင့်ဆိုင်းနေခဲ့ရ၏။

ဦးထင်ကျော်သည် မကျွေးမြှုပ်ပြုတွင် ရုံးစိုက်ရသောကြောင့် မကျွေးမြှုပ်ပြုတွင်ပင် နေထိုင်သည်။ ယခုရက်များအတွင်း မလေးနှယ်ကလည်း မိဘ များနှင့်အတူ လာနေနေ၏။

နံနက်ခိုးလင်း၍ လက်ဖက်ရည်သောက်ပြီးချို့တိုင်း၌ မလေးနှယ်သည် စက်ဘီးလေး စီးကာ မြှုပ်လွန်ရင်ပြင်တော်ဆီ ရောက်လာတတ်၏။

ကျောင်းပိတ်ချို့တိုင်းတွင် ရော့ချောင်း၌တစ်ဝက်၊ မကျွေး၌ တစ်ဝက် နေသော မလေးနှယ်သည် မကျွေးတစ်မြှုံးလုံးကို လည်ပတ်နှုံးစပ်၏။

စက်ဘီးမစီးတတ်သော သက်ခိုင်သည် ရှုက်ရှုက်နှင့်ပင် မလေးနှယ် နင်းသော စက်ဘီးနောက်ထိုင်ခဲ့တွင် ထိုင်၍ လိုက်ပါရသည်။

၂၁၈

တရာ့သိလုန်းနှင့်

မြေသာရွှေနှင့်ကုန်းတော် အတာက် အဆင်းပြုသာ အခက်အခဲရှိသော်လည်း
မြေပြန်သော မကွေးမြို့၏ ကျော်နေရာများတွင် စက်ဘီးစီး လည်ရသည်မှာ
မပင်ပန်းလှာ။

မလေးနှယ် မောပန်းသောအခါ ကုန်းကြောင်း ဆင်းလျှောက်ကြ
သည်။ ထိုအခါမျိုးတွင် မလေးနှယ်ကို လွှတ်လပ်စွာ လျှောက်စေပြီး သက်ခိုင်က
စက်ဘီးကို တွန်းလိုက်သည်။ သက်ခိုင်သည် စက်ဘီးကိုမူ ကောင်းကောင်း
တွန်းခိုင်၏။

**ဤသို့ လည်ပတ်ကြရင်း တစ်နံနက်ခင်းတွင် ကင်းချောင်းဘေးသို့
ရောက်သွားကြ၏။**

ဘောကျုံ ဘောသော ရပ်တူကြီးများကို မြင်သောအခါ သက်ခိုင်
က စက်ဘီးကို လက်ပံပင်တွင် ထောင်ထားလိုက်ပြီး ရပ်တူကြီးများဆို ပြေးသွား
ကြည့်၏။

မလေးနှယ်ကသာ ထိုတ်လန့်တကြား အော်ဟစ် သတိပေးသည်။

“မောင်... အဲဒီအရှပ်ကြီးတွေဆို မသွားနဲ့၊ ပြန်လာခဲ့”

သက်ခိုင်က ရပ်တုန်ပြီး ပြန်မေး၏။

“ဘာလုပ်ဖို့ မသွားရမှာလဲ”

“အဲဒါ ဘောကျုံနဲ့ ဘောသော ဘီလူးရပ်တွေ၊ မောင့်ကို ဖမ်းစား
ထားလိုက်မယ်”

သက်ခိုင်က ရယ်သည်။

“အရှပ်ကြီးတွေက သနားပါတယ်၊ လူပ်တောင် မလူပ်နိုင်ဘူး၊
မောင့်ကို ဘယ်လိုလုပ် ဖမ်းစားမှာလဲ၊ မမန္တယ် ကြည့်နေ... မောင် လုပ်ပြုမယ်”

သက်ခိုင်က အရှပ်ကြီးများအနီးသို့ ကပ်သွား၏။ အနီးသို့ ရောက်သော
အခါ အရှပ်တစ်ရပ်ပေါ် ခုန်တက်လိုက်၏။ အပေါ်၌ ရပ်ရင်း သက်ခိုင်က
အော်ပြောသည်။

“မမန္တယ်ရော... ကြည့်စမ်း၊ မောင် ရပ်နေတာ သူတို့က ဘာမှ
မလုပ်ဘူး၊ သဘောကောင်းပါတယ် မမန္တယ်ရ”

မလေးနှယ်က မရယ် မပြီးဘဲ သက်ခိုင် ရပ်ပြနေသည်ကို မကျွားပ်
ဟန်နှင့် လှမ်းကြည့်နေသည်။

ကန္တာကျိုးသနရွေ့ယ်

၂၁၉

သက်ခိုင်က အရှပ်ပေါ်မှ ခုန်ဆင်း၍ ပြန်လာသောအခါ မလေးနှယ်
က ဆောင့်ဆောင့်အောင့်အောင့်ကလေးဖြင့် -

“လာ... ပြန်ကြရအောင်”

ဟု ဆိုပြီး စက်ဘီးကို တွန်းကာ ရှုံးမှ သွားနှင့်၏။

သက်ခိုင်သည် ရပ်တွဲးများကို လှည့်ကြည့် လှည့်ကြည့် လုပ်ရင်း
နှောက်မှ အမိလိုက်သည်။

“နေပါး... မှမန္တယ်ရာ ကြောက်လိုလား... မကြောက်ပါနဲ့
သူတိုက ဘာမှ မလုပ်ပါဘူး”

ထိုအခါကျွေမှ မလေးနှယ်က ရပ်ပြီး မျက်နှာလေးစုစု နှုတ်ခမ်းလေး
ထော်ထော်နှင့် ပြောသည်။

“မကြောက်ပါဘူး၊ အရှပ်ကြီးတွေ ဘာမှ မလုပ်နိုင်မှန်း မမန္တယ်လည်း
သိသားပါ၊ ဒါပေမဲ့ မှန်းတယ်”

“ဘယ်သူ့ကို မှန်းတာလဲ၊ မောင့်ကိုလား”

“မောင့်ကို မဟုတ်ပါဘူး၊ အဲဒီအရှပ်ကြီးတွေကို... ဘောကျုံနဲ့
ဘောသောကို”

“ဒို့... ဘောကျုံနဲ့ ဘောသောကို... ဘာပြုလို့”

“ဘာပြုလို့ရမလဲ... မှန်းဖိုကောင်းလို့ပေါ့၊ မောင် ပန်းချိကားထဲမှာ
မဖတ်ရဘူးလား၊ သူတို့က ဘယ်လောက် တစ်ကိုယ်ကောင်းဆန်သလဲ၊ မြေသလွန်
လေးလည်း ရာသွားရော... သူတို့ နှမကို သူတို့ မေ့သွားရော၊ ဒါကြောင့်လည်း
သူတို့ သိကြားမင်း ဒဏ်ခတ်ထိတာ၊ ကောင်းတယ်”

မြေသလွန်သမိုင်း ယန်းချိကားများကို ဖတ်ပြီးဖြစ်သောကြောင့် ဇာတ်လမ်း
ကို သိပြီးသူ သက်ခိုင်မှာ ပြန်မချေနိုင်။ မလေးနှယ် ပြောသည်မှာ မှန်းသလိုလို
ရှိနေ၏။

အတန်ကြာမှ ဖြေပြောရ၏။

“အင်းလေ... ဟုတ်ကဲ့လေ၊ ဟုတ်တော့ဟုတ်တာပေါ့၊ ဒါပေမဲ့
ရက်စက်တာ မဟုတ်ပါဘူး၊ မေ့သွားလို့ပဲ့ဗျာ”

“မေ့တာလည်း ရက်စက်တာပဲပေါ့၊ အန်တိက ပြောပြတယ်၊
သောကျုံးဆိုတာမျိုးဟာ သိပ်ရက်စက်တာတဲ့၊ ကျားထက်တောင် ရက်စက်

၂၂၁

တရ္တာသိလိုက်နှင့်

သေးသတဲ့၊ မောင်လည်း မြသလွန်သာ ရကြည့်စစ်း၊ မမန္တယ်ကို မော်ဘူးမှာပဲ
မဟုတ်လား”

“အို... မမောပါဘူး မမန္တယ်ရာ၊ မောင်က ဘယ်တော့မှ မမောပါဘူး”

“တကယ် ပြောတာလား”

“တကယ်ပါ မမန္တယ်ရာ၊ ပြီးတော့ ယောက်ရားဆိုတာဟာလည်း
မရက်စက်ပါဘူး၊ မမန္တယ် အန်တိက အပျို့ကြီးမို့ မဟုတ်တာတွေ ပြောတာ၊
တကယ် ရက်စက်တာက မိန့်မတွေတဲ့၊ ဆင်မကြီးလိုကို ရက်စက်တာ”

“ဘာ... ဆင်မကြီးလိုကို ရက်စက်တယ်”

“အဟုတ်... ဘုရားရူး၊ အခါဆင်မကြီး နာမည်က စူးသုသွေ့ကဲ”

“ဘယ်မှာလဲ... အဲဒီ စူးသုသွေ့က...”

“ပုံထဲမှာပေါ့၊ အော်ဦး... ပုံ မဟုတ်ဘူး၊ ဘုရားဟောတာ၊ တကယ့်
အဖြစ်အပျက်၊ မမန္တယ် မကြားဖူးဘူးလား”

“ဟင့်အင်း... မမန္တယ်ကို ပြောပြီမလား”

“ပြောပြပါမယ်၊ ဒါပေမဲ့ ပုံက အရှည်ကြီးပဲ၊ ဘုရား ရောက်တော့မှ
မောင် အေးအေးဆေးဆေး ပြောပြီမယ်၊ လာ... ပြန်ကြရအောင်”

မြသလွန်စေတိတော်၏ တံတိုင်းအပြင် မြောက်ဘက်ကမ်းနှဖူး၌
အရိပ်အာဝါသ ဖြိုင်လှသော သစ်ပင်ကြီးတစ်ပင် ရှိသည်။ ဤသစ်ပင်ကြီးကို
မိုလျက် မြစ်ပြင်ဆီ မျက်နှာမူရင်း မလေးနှယ်က ထိုင်သည်။

မလေးနှယ်၏ဘေး မြောပြင်တွင် ထိုင်လျက် သက်ခိုင်က သူ့ထဲးစဲ
အတိုင်း သီချင်းလေးများ ညျပ်ကာ အင့် အပြော အဆို အဟောတွေနှင့် ပုံ
ပြောပြသည်။

သက်ခိုင်က ပြောပြသောပုံမှာ မမန္တယ်ကို သူ မဖြစ်စေချင်ခံးသော
စူးသုသွေ့နှင့် သူ မဖြစ်ချင်ခံးသော ဆွဲနှစ်ဆင်မင်းတို့၏ ကြောကွဲဖယ်
အတ်လမ်းပေတည်း။

ပြီးရာမှ မြောက် ချုပ်ရာမှ မျိုးစေတ်တော်သော သမုဒယတာရား၏ မြောက်မှား
ပုံကို ကမ္မာကုန်သက်သောပြသည့် လွမ်းဖယ်သော ဤစေတ်ကို သက်ခိုင်သည်
မလေးနှယ်အား နှုတ်ဆက်ပြော ပြောပြရသကဲ့သို့ ဖြစ်လာခဲ့သည်။

ကျွောက်နှင့်ကျယ်သရွေဝယ်

၂၂၁

သုံးရက် စောင့်ရပြီးသောအခါ သက်သက်နှင့် သက်ခိုင်သည် ကိုစိုးခိုင်
အား ထောင်တွင်း၌ သုံးဆယ်မိန့် တွေ့ခွင့်ရသည်။

မာမည်နှင့် လိုက်အောင် စိုးစိုးမိုးမိုး ရှိသောအရပ်၊ ကြိုကြိုခိုင်နိုင်
ရှိသော ကိုယ်ထည်နှင့် သက်ခိုင်၏ ဖောင်သည် ဖော်နှင့် သားကို ပြီးချင်
တည်ပြုမြှုပ်နှံ ဆုံးတွေ့၏။

သက်သက်က ငိုချင်မိသော်လည်း ချစ်လင် မကြိုက်မှန်း သိသော
ကြောင့် ဇွတ်အတင်း လူနှေ့ဆည်ထားရ၏။ သက်ခိုင်ကသာ မျက်ရည်ပဲနေ၏။

ကိုစိုးခိုင်က သက်ခိုင်အား ပိုက်ပွဲထားရင်း သူ့ရည်ရွယ်ချက်ကို
တိတိနှင့်လိုရင်း မှာ၏။

“သက်သက်တို့ ပြည့်ကို သွားကြရမယ်၊ ဟိုမှာ စိုးမြှုင်က သက်သက်နဲ့
သားကို စောင့်ရောက်ထားမယ်၊ အထူးသဖြင့် သူက အမျိုးသားကျောင်း
ကျောင်းဆရာဆိုတော့ သားရဲ့ ပညာရေး မလစ်ဟင်းနှင့်ဘူး၊ ကြားလား
သက်သက်”

သက်သက်သည် ချစ်လင်အား မေ့ကြည့်ကာ မရဲတရဲနှင့် မေး၏။

“သက်သက်တို့ သားအမိ ကိုစိုး ထောင်က လွတ်လာတဲ့အထိ
ရော်ရောင်းကပဲ စောင့်မနေရဘူးလား”

ကိုစိုးခိုင်က ကြုံနာစွာ ပြီးရင်း ခေါင်းခါသည်။

“ကိုစိုးတို့ ဘယ်တော့မှ လွတ်မယ်ဆိုတာ မပြောနိုင်ဘူး၊ သပိတ်ကြီး
အောင်ရင်တော့ လွတ်ကြမှာပဲ၊ ဒါပေမဲ့ သပိတ်ကြီးဟာ တော်တော်နှုန္ဓိဗြို့မှာ
မဟုတ်ဘူး၊ ရေရှည်တိုက်ပွဲတစ်ခုပဲ သက်သက်၊ သပိတ်ကြီး မအောင်ရင်တော့
ကိုစိုးတို့အားလုံး ထောင်ကျြိုး အလုပ်တွေလည်း ပြုတ်မှာပဲ၊ သက်သက်တို့ကို
လည်း တန်းလျားက နှင်ချမှာပဲ၊ ဒါကို သက်သက် မမှုဘူးဆိုတာ ကိုစိုး
သိတယ်၊ ဒါပေမဲ့ အားကိုဘက်က တွေးရင် သက်သက်တို့ ပြည့်ကို သွားကြ
တာ အကောင်းဆုံးပဲ၊ စိုးမြှုင်တို့ လင်မယားမှာ သားသမီး ရှိတာလည်း မဟုတ်
ဘူး၊ စိုးမြှုင်ကလည်း ကလေးကို ဟိုခေါ်လာဖို့ စာထည့်ထားတယ်၊ သူတို့
လခနည်းလို့ အားနာရင် သက်သက်က တစ်ဖက်တစ်လမ်းက ဖွေးရောင်းပေါ့၊
ဒါပေမဲ့ ပြည့်ကိုတော့ သွားကြရမယ်”

ချစ်လင်၏ အမိန့်ကို မပြင်းဆန်သော်လည်း သက်သက်က
ဒုတိယမြို့ မေးခွန်းထုတ်မိပြန်သည်။

JJJ

တရာ့သိုလ်ဘုန်းနိုင်

“ကိုစိုးတို့ ထောင်ထဲမှာ တကယ့်ကို ကြာမယ်”

“ကြာဖိုများတယ် သက်သက်၊ မောက်ဆုံး စကားကုန်ကုန်ပြောမယ်
လေ၊ ထောင်က လွှာတ်တောင်မှ ဌာနချုပ်က ကိုစိုးကို ဘာတာဝန်ပေးမလဲ
မသိဘူး၊ ကိုစိုးရဲ့ ကြမ္ဗာကို ဌာနချုပ်နဲ့ တိုင်းပြည်ကသာ ပိုင်တယ်၊ ကိုစိုး
မပိုင်ဘူး၊ ဒီလောက်ဆုံး သက်သက် နားလည်ရောပါ၊ ကိုစိုးရဲ့ စကားကိုသာ
နားထောင်ပါ”

သက်သက် ဆင်ခြေမကွန်တော့။ ချုစ်လင်ကိုသာ ရိုသေစွာ ဦးချု
ကန်တော့သည်။ သက်ခိုင်ကလည်း ဖခင်ကို မိခင်နည်းတူ ရိုသေစွာ ဦးချု
ကန်တော့၏။

ခွာခါနီးမြှုမှ သက်သက်မှာ မျက်ရည် မထိန်းနိုင်တော့။ သို့ရာတွင်
ချုစ်လင် လိုလားသော ကတိကိုမူ ခိုင်မာစွာပေး၏။

“ကိုစိုး တာဝန်ကို ကိုစိုး စိတ်ဖြောင့်ဖြောင့်သာ ဆက်လုပ်ပါ၊ ကိုစိုး
ရဲ့ စကားကို နားထောင်ပြီး သက်သက်ရဲ့ တာဝန်ကိုလည်း သက်သက်
ကျော်ဖော်မယ်”

သက်ခိုင်ကလည်း ကတိပေးသည်။

“ဖေဖေ... သားလည်း သားတာဝန် ကျော်ပါမယ်၊ ဖေဖေတို့လိုပဲ
သားလည်း သခင်ဖြစ်အောင် လုပ်မယ်”

ကိုစိုးခိုင်၏ တည်ြှစ်သော မျက်နှာသည် အနည်းငယ် လူပ်ရှားသွား
သည်။

ထိုမောက်မှ ပြန်လည်ပြီးဆွင်ပြီး ဆုံး၏။

“သား ပြည်ကျေရင် မင့်ဦးလေးစုံးမြိုင် စကားကို နားထောင်ပြီး
ပညာသာ ကြိုးစားသင်ပါ၊ သား ကြိုးလာတဲ့အချိန်မှာ... သားတို့ဟာ အလိုလို
သခင်တွေ ဖြစ်မေ့မယ်၊ ဖေဖေကလည်း ဒါကို ကတိပေးလိုက်တယ်၊ က...
သား ထုံးစံအတိုင်း နှုတ်ဆက်”

သက်ခိုင်သည် ဉာဏ်ကို လက်သီးဆုပ်ဆုံး မြှောက်ကာ နှုတ်ဆက်
သည်။

“သခင်မျိုးဟေ့... တို့ဗုံး၊ အရေးတော်ပဲ အောင်ပါစေ”

ဖခင်ကလည်း သားနည်းအတူ တွဲပြန်သည်။

“သခင်မျိုးဟေ့... တို့ဗုံး... အရေးတော်ပဲ အောင်ရမည်”

ကန္တာကုန်ကျယ်သရွေ့ယ်

၂၂၃

ဤတစ်ကြိမ်တွင်မူ ထောင်ဘူးဝမှ မြေသလွန်စေတီတော်အထိ ဦးထင်ကျော်
က ကားနှင့် လိုက်ပို့ပေးသည်ကို သက်သက် လက်ခံသည်။

ကားပေါ်၍ မလေးနှယ်နှင့် မလေးနှယ်၏ မိခင်လည်း ပါလာခဲ့သည်။

ရေပိသို့ ရောက်သောအခါ လူကြီးချင်း စကားပြောနေကြခိုက်
သက်ခိုင်နှင့် မလေးနှယ်က ကမ်းနဖူးရှိ သစ်ပင်ကြီးအောက်သို့ ထွက်လာခဲ့
ကြသည်။

မကျေး၏ ဆောင်းနှင်းတို့က မှုန်နေသည်။ ဇရာဝတီမြစ်ရေကလည်း
တွေတွေစီးနေ၏။

မလေးနှယ်က စိတ်မချမ်းသာသော အသံလေးနှင့် မေး၏။

“မောင်တို့ ပြည်ကို တကယ် သွားကြတော့မယ်... ဟုတ်လား”

“တကယ် သွားရတော့မှာပေါ့ မမန္တယ်ရာ”

“ဒီလိုဆိုရင် မမန္တယ်နဲ့ မောင်နဲ့ ဘယ်တော့မှ ဖြန့်တွေကြရမှာ
မဟုတ်တော့ဘူး”

“မမန္တယ်ကလည်း နိမိတ်မရှိ နမာမရှိ ဘာလို့ ပြန်မတွေ့ရမှာလဲ၊
ပြန်တွေ့ရမှာပေါ့”

“ဘယ်တော့ ပြန်တွေ့ရမလဲ”

“အဲဒါတော့ မသိဘူး၊ ကြီးတော့ဖြစ်ဖြစ် ပြန်တွေ့ရမှာပေါ့”

“ကြီးတော့ ဘယ်မှာ ပြန်တွေ့မလဲ”

“အဲဒါလည်း မောင်က ဘယ်လိုလုပ် သိမလဲ၊ ရော်ရောင်းမှာဖြစ်ဖြစ်
ဒီမှာဖြစ်ဖြစ်...”

မလေးနှယ်က ဝမ်းနည်းစွာ ခေါင်းကလေး ခါပြ၏။

“ဒီမှာတော့ မဖြစ်နိုင်ဘူး၊ မောင် မသိဘူးလား၊ ဒီမှာ မောင်နှာမချင်း
ဘယ်တော့မှ ပြန်မဆုံးတွေ့နိုင်ဘူး...တဲ့”

မလေးနှယ် ကောက်ကာင်ကာ ပြောလိုက်သော စကားကြောင့်
သက်နိုင် ထိတ်လန္ဒာသွားသည်။ မည်သို့ စကားပြန်ရမှန်းလည်း မသိုံး

ထိုစဉ် မလေးနှယ်၏ မိခင်က မလေးနှယ်ကို အိမ်ပြန်ရန် လာခေါ်
သည်။

မလေးနှယ်က မိခင်နောက် လိုက်သွားရာမှ ကိုယ်လေး လှည့်ကာ
လက်ပြန္တတ်ဆက်ရှာ၏။

၂၂၄

တရာ့သိလ်ဘုန်းနှင့်

ဘာကြောင့်မသိ... မလေးနှယ်တို့နောက်သို့ သက်ခိုင် လိုက်မသွားမီ။
လိုက်သွားရန် ခြေကို လှမ်းရှုံးလည်းမရ။ မောင်နဲ့မချင်း ခွဲရသည့် မြေပေမ့်
သူ့ခြေတို့ကို လှပ်မရအောင် တစ်စုံတစ်ရာက ဆွဲထားလေပါသလေ။

အမှန်မှာ သက်ခိုင်ကိုယ်၌က ခြေမလှမ်းချင်။ ရင်ထဲမှာ ငိုချင်နေ၏။
မိန်းကလေးတစ်ယောက်ရှေ့ မျက်ရည်ကျမိမည်ကိုလည်း ရှုက်သည်။

သက်ခိုင်သည် သစ်ပင်အောက်မှ ရပ်ရင်းသာ မလေးနှယ်ကို လက်ပြ
၍ တူပြန်နှုတ်ဆက် ကျွန်းရှစ်၏။

ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ငွေနှင့်က မှုန်နေသည်။

ဇရာဝတီမြေစံရေကလည်း တွေ့တွေ့စီးနေ၏။ အစမမြင်၊ အဆုံးမမြင်
တွေ့တွေ့စီးနေလေပါ၏။

အခန်း - ၁၇

»» ဆံတတ်သည့်မြေ ««

အဆုံးအစ မမြင်၊ အရာဝတီမြစ်ရေလျဉ် တတ္ထတွေ စီးဆင်းလေသကဲ့သို့
တရွေရွှေ အချိန်တို့ ပြောင်းခဲ့ပြီးနောက် နှစ်ပေါင်း ကိုးနှစ်အကြာ ၁၉၄၈
ခုနှစ် ရှုလိုင်လဆန်းအချိန် ရန်ကုန်တဗ္ဗာသို့လ်နယ်မြေဖြဲ့ ဖြစ်ခဲ့လေသည်။

ထာဝစ်လို စိမ်းစိုးသာယာသော တဗ္ဗာသို့လ်နယ်မြေသည် ရှုလိုင်မိုး
ကြောင့် ပိုမိုနူးသစ်လွင်နေ၏။

မြေရောင်ရှင်သော အက်လိပ်ပိတေဂျာက်ပင်တို့သည် ရွှေရောင်ပွင့်ကျွန်း
ပွင့်ကြွင်းတို့ကို အမြင့်၌ ဆင်ထားဆောင် ရှိကြ၏။ ပင်လုံးကျွတ် ရွှေက်စိမ်းတို့
ပြန်လည်ဝေမျှောင်နေပြီ ဖြစ်သော်လည်း စိန်ပန်းပင်တို့သည် ပဇ္ဈာမြားပွင့်လွှာ
တို့ကို အပြီးတိုင် မစွမ်းသေး။ စွဲပို့တော်ပွင့်ဖြူဖြုံးတို့လည်း တစ်ပွင့်စ နှစ်ပွင့်စ
ကျွန်းနေလေသေးသည်။ ကုံကော်တော်တို့ကာသာ အပွင့်မဆင်ပြီ၊ သဘောတူည်ပင်
တို့နှင့် စိမ်းရာတွင် အမျှောင်ချင်း ပြုပြုနေ၏။

ညောင်းဆင်းချိန်နီးခါမှ မိုးက သဲသဲမဲမဲ ရွာချေသည်။

အရွှေ့သာက်ရှိ စာသင်အဆောက်အအီကြီး သုံးဆောင်ကို ဆက်ထား
သော စကြိုးသုံးထပ်အနောက် အပေါ်ဆုံးအထပ် စကြိုးတစ်လျှောက် မြောက်မှနေ၍

၂၂၆

တဏ္ထသိုလ်ဘို့နိုင်

ကောင်သို့ အသက် ဆယ့်ရှစ်နှစ်အချယ်ခန့် ကျောင်းသားတစ်ဦးသည် ဖြည်းဖြည်း မှန်မှန် လျှောက်လာနေ၏။

သူသည် ရွှေတောင်လုံချည်အနီနှင့် တိုက်ပုံအကျိုအနက်ကို ဝတ်ထား၏။ အောက်ခံအကျိုမှာ စတစ်ကော်လာတပ် အဖြူး ဖြစ်၏။ လက်တစ်ဖက်က ဖိုင်တစ်ခုနှင့် ဗလာစာအုပ်များကို ပိုက်ထားပြီး အခြားလက်တစ်ဖက်တွင်မူ ပဲထိုးအနက်တစ်ခုကို ချိတ်ဆောင်လာ၏။

လုံချည်အနီနှင့် အကျိုအနက်သည် လူကို ရင့်စေသည်။ ဖဲထိုးအနက် ကပါ ဝင်ကူဖြည့်လိုက်သောအခါ ပြည့်ပြည့်ဝဝ လူကြီးဆန်နေ၏။

သို့ရာတွင် အသားလတ်လတ်၊ မျက်ခုံး မျက်လုံး ကောင်းကောင်းနှင့် သူမျက်နှာကား တည်ပြုမျှ လူနှုန်းကြီးသော်လည်း များစွာနှစ်ယ်သေးသည်။

လေတွေ့သဖြင့် မိုးငွေ့၊ မိုးစက်၊ မိုးပေါက်တို့သည် စကြံးတွင်းသို့ တိုးဝင်ပက်စဉ်နေ၏။

သူက ဖြည်းဖြည်းမှန်မှန် လျှောက်ရင်း မိုးငွေ့၊ မိုးစက်၊ မိုးပေါက်တို့ကို နှစ်သက်စွာ ကြည့်၏။ မျက်နှာကို ငွေးတို့ လာတိုးသောအခါ အေးမြှုလန်းဆန်း သောအတွေ့ကို ခံစားနေရ၏။

ကျောင်းဆင်းချိန်မှာ မိနစ်ပိုင်းမျှ လိုသေးသည်။ ကြားတိုးရီးရဲ့နှင့် လက်တွေ့သင်ခန်းစာ စောစောပြီးသော ကျောင်းသူ ကျောင်းသား အနည်းငယ် သာ စကြံးများ၌ လျှောက်နေကြသည်။

အပေါ်ခုံးထပ် စကြံးသည် လူအခြားတေးးရှင်းသည်။ လူရှင်းလွန်းသဖြင့် တိုးတိုးတိတ်တိတ် ချိန်းတွေ့သော စုံတွဲတစ်တွဲ နှစ်တွဲကိုလည်း မကြာခဏ တွေ့ရရှိုး ဖြစ်၏။

ဖြည်းဖြည်းမှန်မှန် လျှောက်လာသော ကျောင်းသားသည် ယနေ့ ကိုကောင်း၏။ မျက်နှာပူဖွယ် မည်သည့်စုံတွဲကိုမျှ မတွေ့။

သူသည် ရက္ခာဇာဒွာနာယျာဉ်ကို စီးမြင်ရသော နေရာမှ ဖြတ်လာ ပြီး အောက်ထပ်သို့ ဆင်းသည့် လျှောက်အနီး မရောက်တရောက်၌ လက်ယာ ဘက် ကော်ရှစ်ဒါထောင့်မှ ထွက်ပေါ်လာသော ကျောင်းသူလေးတစ်ဦးကို တွေ့ရသည်။

ကျောင်းသူလေးသည် မြှုမြှုမှောင်သော ပိုးထဘီကို ဝတ်ထားသည်။ အကျိုက ကြက်ဥနှစ်ရောင် လက်ရည်လေး ဖြစ်၏။ အသားအရောက မြင်သည်

ကမ္မာကုန်ကျယ်သရွေဝယ်

၂၂၇

ခဏ္ဍာ အမှတ်ပြုမိလောက်အောင် ဝါဝင်းရကား ဝတ်ထားသော ထဘိ အကြံ့
ရောင်တို့နှင့် သင့်မြတ်လိုက်ဖက်လှ၏။

သူက အမှတ်မထင်ပင် ကျောင်းသူလေးကို ကြည့်သည်။ ကျောင်းသူ
လေးကလည်း အမှတ်မထင်ပင် သူ့ကို ဖြို့ကြည့်သည်။ မျက်နှာချင်း၊ မျက်လုံး
ချင်း ဆိုင်မိကြသည်ခဏ္ဍာ နှစ်ဦးလုံး ခြေလှမ်းများ တန်သွားကြ၏။ ငါးစူးနဲ့
တစ်ဦးကို တစ်ဦး စိုက်ကြည့်နေမိကြသည်။

ကျောင်းသူလေးက မျက်လုံး အရင်လွှဲကာ ရုက္ခဗေဒဆောင်ဘက်သို့
ဆက်လျောက်သွား၏။ သူကသာ နေရာမှ မရွှေ့ဘဲ မျက်မျှောင်တွန်၍ ကျောင်းသူ
လေး သွားရာကို နောက်မှ ဝေးကြည့်နေမိ၏။

ထောင့်ချိုးမရောက်မိ ကျောင်းသူလေးက သမင်လည်ပြန်နှင့် သူ့ကို
လှည့်ကြည့်ပြန်ပြီးနောက် ပျောက်ကွယ်သွား၏။

သူကသာ ရပ်မြဲ ရပ်နေသည်။ စူးနဲ့များအတွင်းသာ မြင်လိုက်ခဲ့ရ
သည့် ဆံခြေခွဲယ်နှယ်၊ မျက်တောင်ကော့ကော့၊ မျက်လုံးကြည့်ကြည့်၊ နာတံ
ထင်ထင်၊ နှုတ်ခမ်းပြည့်ပြည့်နှင့် ဝါဝင်းသော မျက်နှာသွားလေးသည် သူ့
မျက်လုံးများ၌ ပိုသစ္စာ ထင်ကျွန်းရစ်၏။

သူ့ရင်က တထိုင်းထိုင်း မခုန်။ နှစ်ဦးသားသည်မှ သိမ်မွေးနှုံးနှုံး
သိမ့်သိမ့်လှပ်ရှားနေ၏။

ကျောင်းဆင်းလျှပ်စစ်ဘဲ(လ်)ကြီး မြည်သံ ပေါ်လာမှ သူသည် ခေါင်းင့်
စဉ်းစားရင်း အောက်ထပ်သို့ ဆင်းလာခဲ့သည်။

အောက်ဆုံး စကြံးတစ်လျောက်တွင် စာသင်ခန်းများမှ အန်ထွက်လာ
သော ကျောင်းသား ကျောင်းသူများနှင့် ပြည့်နေ၏

အယ်(လ်)စီအာ(ရ်) ခေါ် အမျိုးသမီးများ နားနေခန်း ထောင့်ချိုး
ရောက်သောအဲ ခေါင်းင့် လျောက်လာသော ကျောင်းသားကို တစ်ဖုံးတစ်ယောက်
က လုမ်းခေါ်သည်။

“ဟေ့... သက်နိုင်၊ ခဲာ ခဏ...”

လုမ်းခေါ်သော ကျောင်းသားသည် အမျိုးသမီး အခန်းရှုံး တည့်တည့်
စကြံးသေး၌ ရပ်နေသည်။ ထိုစကြံးတစ်လျောက်၌ ပြီးဖြို့ တစ်မျိုး၊ ပြောင်စပ်စပ်
တလီ၊ ခိုင်တိုင်တိုင် တစ်နည်း၊ ရှုက်ချုံချုံ တစ်ဖုံးနှင့် ကျောင်းသားအများ တန်းစီ
ရပ်နေကြ၏။

တရာ့သို့လဲဘုရားနိုင်

၂၅။

သက်ခိုင်ကို လှမ်းခေါ်သော ကျောင်းသားသည် သူ့နေရာကောင်းကို
လွှဲဝင်ယူမည်နီးသည့်အလား စကြံးသေးကာဘာ့ဘင်မှ မခွာဘဲ သက်ခိုင်အားသာ
လက်ယပ်ပြီ ခေါ်နေ၏။

သက်ခိုင်က သူ့ထံ ဆျောက်သွား၏။

“ဘာလဲကဲ... ယုမောင်”

“မင်းမှာ ထိုးပါတာ မြင်လို့၊ အပြန် အတူလိုက်ချင်လို့၊ ငါ့ ခက္ခ
စောင့်ကွာ”

“စောင့်တာက အရေးမကြီးဘူး ကိုယ့်လူ၊ လက်ဖက်ရည် မမိဘဲ
နော်းမယ်”

“မမိလည်း ငါက ရာနီဆိုင်မှာ အကြွေးဝယ်တိုက်ပါမယ်၊ မင်းက
လည်းကွာ... အကြောင်းသိရက်သားနဲ့”

အမှန်မှာ အယ်(လှ)စီအာ(ရှ)ရှေ့၌ ရပ်ရဲလောက်အောင် သက်ခိုင်၏
မျက်နှာသည် အရေမထူး။ သို့ရာတွင် ယုမောင်၏အကြောင်းကို သိသောကြောင့်
သည်းခံရပ်စောင့်ရ၏။

ယုမောင်က စကြံးဘာ့ဘင်ကို ကျောခိုင်းမှုပြီး အယ်(လှ)စီအာ(ရှ)
တံခါးဝကို ကြည့်နေ၏။ စကြံးအပြင်ဘက် လမ်းဘေး တစ်ဖက်တစ်ခုက်တို့ဘွဲ့
ကျောင်းသူများကို လာကြုံသော ကားကြီး ကားငယ် အသွယ်သွယ်တို့ ဆိုက်
ရပ်ထားကြ၏။

အယ်(လှ)စီအာ(ရှ) တံခါးဝမှ မိန်းကလေးတစ်သိုက် ထွက်လာကြ
၏။ ထိုတစ်သိုက်အနက် မိန်းကလေးတစ်ဦးမှာ အထူးခြားဆုံး ဖြစ်သည်။
ထူးခြားရသည်မှာ မဆန်းပြားသောကြောင့် ဖြစ်၏။ ထိုမိန်းကလေးကို ယုဟု
သက်ခိုင် သိပြီး ဖြစ်၏။ ကောင်းကောင်းသိခဲ့ပြီး ဖြစ်၏။

ယုသည် သရက်ထည်ထဘိနှင့် ချည်အကျိုးထူးထူးလေး ဝတ်ထား
သည်။ ရွှေ ငွေ မဆင်၊ နှုတ်ခမ်းဆေးမဆုံး။ ခေါင်းခြား အမောက်မရှိ။ သံပင်ကို
ကျေစံမြီးကျေစံ၍ အောက်၌ ချထား၏။ ကိုယ်လုံးကိုယ်ထည် သေးသေးသွယ်
သွယ်နှင့် အသားက ညီ၍ ညာက်သည်။ ချောလွန်းလှပါသည်ဟု မဆိုနိုင်၏။
ဂိုးဂိုးယဉ်ယဉ်နှင့် အကြည့်ခံသော အလုပ်ငြင်မလေး ဖြစ်၏။

ယုက ယုမောင်ကို လှမ်းမြင်သည်။ ယု၏ ခြေလျမ်း မသိမသာလေး
ပျက်သွားသည်။ ယုက လှမ်းကြည့်သည်ကို မြင်သောအား ယုမောင်က မျက်ကွာ
ချကာ ခေါင်းငွေးထား၏။

ကမ္မာကုန်ကျယ်သရွေပယ်

၂၂၉

သက်ခိုင်သည် မသိမသာ ခေါင်းခါဖြီး ယုမောင်ကို ကြည့်မိ၏။ ယုမောင်၏ မျက်နှာမှာ ပြုတော့မည့် မိုးကဲ့သို့ ညီမော်သည်။ ယုမောင် ဟန်လုပ် နေသည် မဟုတ်မှန်း သက်ခိုင် ကောင်းစွာသိသည်။ ယောကျားချင်းပင် ချေပါသည်ဟု ထုတ်ရသည့် အတ်လိုက်ချော ချောသော ယုမောင်၏ မျက်နှာ သည် ယုနှင့် ရင်ဆိုင်မိတိုင်း ပြုတော့မည့်မိုးကဲ့သို့ ဖြစ်သွားတတ်မှန်း သက်ခိုင် မြင်ဖူးလှဖြီး။

ယုက သူ့ကားဆီ ရျောက်သွားမှ ယုမောင်သည် ကိုယ်ကိုလှည့်ကာ ယူ သွားရာသို့ ပြန်ဝေးကြည့်သည်။

ယုတိုင်း အနက်ရောင်ရှုစလေကားကြီး ထွက်ခွာသွားလေသောအခါ ယုမောင်သည် သက်ပြင်းချုပြီး ဆို၏။

“အင်း... တစ်နွှတ် ဝတ္ထာရားတော့ ပြီးခဲ့ပြန်ပြီ အမေရဵ့... က သက်ခိုင် ပြန်ကြဖို့”

သက်ခိုင်သည် မည်သိမျှ ဝေဖုန်းမှုမပေးဘဲ ယုမောင်နှင့်အတူ နေရာမှ ခွာခဲ့၏။

သက်ခိုင်နှင့် ယုမောင်သည် ပြည်ကျောင်းဆောင်၌ တစ်ခန်းတည်း အတူနေကြ၏။ ယုမောင်က သက်ခိုင်ထက် အသက် နစ်နစ်ကြီး၍ အတန်းလည်း တစ်တန်း ကြီးသည်။ ယုမောင်သည် နယူးကို(စံ) ခေါ် စနစ်သစ် အင်ဂျင်နီယာ သင်တန်းမှ ခုတိယနှစ်ကျောင်းသား ဖြစ်၏။ ပြည်ကျောင်းဆောင်တွင် အင်ဂျင် နီယာ ကျောင်းသားများသာ နေကြ၏။ သက်ခိုင်သည် ယခုနစ်မှ ကောလိပ် ရောက်သူ ဖြစ်ပြီး ဘိုင်အိုလိုကျို ခေါ် ပါကာလွဒကို ရွှေပေါ်၊ ဓာတုပေါ်တို့နှင့် တွေ့ပွု၏။ ဝိဇ္ဇာသိပ်ကျောင်းသားများသည် ပဟိုကျောင်းဆောင်များ၌ နေရိုး ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် သူငယ်ချင်းကို ခင်တတ်သော သက်ခိုင်က ယုမောင်နှင့် အတူ ပြည်ကျောင်းဆောင်၌ လိုက်နေ၏။

အမှန်မှာ ပြည်အထက်တန်းကျောင်း၌ နေကြစဉ်က ယုမောင်၊ သက်ခိုင် နှင့် ယုတိုးသည် ခင်မင်သော သူငယ်ချင်းများ ဖြစ်ခဲ့ကြ၏။ သုံးပွဲ့ဆိုင်သူငယ်ချင်း ဘဝသည် ယုမောင်က ယုကို စာပေးမိသည်မှစ၍ ပျက်ပြားသွားခဲ့ရ၏။ ပျက်လည်း ပျက်ပြားထိုက်သည်ဟု သက်ခိုင်ကတော့ ထင်သည်။ သူငယ်ချင်း ချုပ်၏ ဖြူစွင်ခြင်းကို ကိုလေသာနဲ့က ဝင်မပျက်ဆီးသင့်ဟု ယုံကြည့်ထားသည်။

ယူ မျက်နှာကို မကြည့်ထံပါဆိုကာ ယုမောင်သည် ကျောင်းမှ ထွက် သွားသည်။ သက်ခိုင်နှင့် ယုတိုးက ထိုနစ်တွင် ကျောင်းထွက်လက်မှတ်ရစာမေးပွဲ

၂၃၀

တဗ္ဗာသိလ်ဘုန်းခိုင်

(ကိုးတန်း)ကိုသာ ဖြေကြသော်လည်း ယုမောင်က တဗ္ဗာသိလ်ဝင်စာမေးပွဲ (မက်ထရစ်)ကို အလွတ်ပညာသင်၍ တိုက်ရိုက်ဝင်ဖြေကာ အောင်သွားသော ကြောင့် တဗ္ဗာသိလ်သို့ တစ်နှစ်စော ရောက်နော်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ပြည်ကျောင်း၌ နေကြစဉ်က ယုမောင်၏ နာမည်မှာ တင်လတ်ဟုသာ ဖြစ်သည်။ တဗ္ဗာသိလ်ဝင် စာမေးပွဲ ဖြေစဉ်က ယုမောင်ဟု အမည်ပြောင်းလိုက်သောကြောင့် တင်လတ်သည် ယခု ယုမောင် ဖြစ်နေ၏။

ယုမောင် ကောင်းမှုကြောင့် သက်ခိုင်နှင့် ယုပါ ခပ်တန်းတန်း ဖြစ်ခဲ့ကြရ၏။ သက်ခိုင်က ခပ်တန်းတန်း နော်ခြင်းမှာ ယုမောင်ကိုယ်စား မျက်နှာ ပူ၍ ဖြစ်သည်။ ယုက ခပ်တန်းတန်း နော်ခြင်းမှာလည်း ယောက်သွားလေး သူငယ်ချင်းဆိုလျှင် ကြောက်လန်သွားလေ၍လော မပြောတတ်။

သက်ခိုင်နှင့် ယုမောင်တို့သည် သတုံကျောင်းဆောင်သို့ ရောက်သည် အထိ အတွေးကိုယ်စိနှင့် လျောက်လာကြသည်။ သတုံကျောင်းဆောင်မှ အထွက် တွင် သက်ခိုင်က ထိုးဖွင့်သည်။ ထိုးရိပ်ခိုကာ နှစ်ယောက်သား ဆက်လျောက်လာကြဖြစ်သည်။

သက်ခိုင်က စ,စကားပြောသည်။

“မင်းလည်း နွေတိုင်းလိုလို ဒုက္ခကြီးလှပါကလား ယုမောင်”

ယုမောင်က လမ်းဘား တစ်ဖက်တစ်ချက်ရှိ ပိတောက်ပင်များထက်မှ ပွင့်ကြွင်းများကို ၁၁၈ကြည့်လိုက်လာရမှ လေးလေးဖြေ၏။

“အင်း... ဒုက္ခကြီးတယ် သူငယ်ချင်း၊ ယုလို မယ်သီလရှင်ကလေး ကို ပြစ်မှားခဲ့မိတော့ ငါ့ဝိုင်းကို ဆိုက်ပြီး ငါ ဒုက္ခကြီးရတာပေါ့”

ယုမောင်ထံမှ ကြားနေကျစကား ဖြစ်သောကြောင့် သက်ခိုင်သည် ဘာမျှ ပြန်မပြောတော့။ ယုမောင်ကသာ ဆက်မေးသည်။

“ဒါထက် အေးဝင်းကော ဘယ်ကျွန်ုပ်ရှစ်လဲ”

“ထုံးစံအတိုင်း မွန်နဲ့ စကားကောင်းရစ်တယ်၊ သူ့ထိုးလည်း မပါဘူး၊ အပြန်ခွဲနော်းမယ်”

“အင်း... သူလည်း သူ့ဒုက္ခနဲ့ သူပဲ”

“နေပါ့ဗိုး... မင်းတို့က ဒုက္ခကို ဒုက္ခမှန်း သိရက်နဲ့ ဘာလို့ ဆက်ဒုက္ခခေါ်ကြရတာလဲ”

ကန္တာကုန်ကျယ်သရွေဝယ်

၂၃၁

“ခက်ပါဘိ သက်ခိုင်လေး၊ လူလေးက ငယ်ငယ်နဲ့ ဓမ္မကထိကလသံ
မပစ်စမ်းပါနဲ့ ဒုက္ခကို ဒုက္ခမှန်းသိလို့ ဆက်ဒုက္ခမခံစတမ်း ဆိုရင် လူတိုင်း
နိမ္မာန်ရောက်ပြီး လောကကြီး ဆိတ်သုည်းသွားမှာပေါ့၊ အင်းလေ... မင်းက
ဂိုယ်ချင်းစာတတ်ညီးမှာ မဟုတ်သေးဘူး၊ တစ်နှေ့... မင်းကြံ့မှ မင်းသိမယ်၊
ကြံ့လည်း ကြံ့ရမှာပဲ၊ ဘုရားစုံ... ဒီဒုက္ခ ဒီအပူဟာ သံသရာ ကျင်လည်သော
ယောက်ဗျားတကာတို့ ခံရမြဲပဲ ငါရင်ရေ့...”

ယုမောင်၏ စကားကြောင့် သက်ခိုင်သည် ရယ်၏။ သို့ရာတွင်
ကျောင်းဆင်းလာစဉ် အမှတ်မထင် တွေ့ခဲ့ရသော ပပဝင်းသည့် မျက်နှာလေးကို
သတိရမိသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နှင်း ချက်ချင်း အရယ်ရပ်ကာ မျက်မှာင်ကြုတ်သွား
သည်။

“ဟောကောင်... သက်ခိုင်၊ မင်း ဘာဖြစ်သွားတာလဲ”

“ငါ ဘာဖြစ်လို့လဲ”

“မဖြစ်ဘဲနဲ့ ဘာကြောင့် ရယ်ရာကနေ မျက်နှာမှုန်းသွားသလဲ၊ နောက်
တစ်ဆင့်ဆို ငါရုံးပဲ ရှိတော့တယ်”

သက်ခိုင်သည် ဖြန့်ဖြေး၏။ သူသည် သူငယ်ချင်းများကို လိမ့်တတ်သူ
မဟုတ်။ ဟန်လည်း မဆောင်တတ်။ သူသည် ရိုးသားစွာ ဝန်ခံ၏။

“မင်း ပြောတာ မှန်နေမလား မသိဘူး ယုမောင်၊ ဒီဇူးငါ ကျောင်းသူ
တစ်ညီးကို တွေ့ခဲ့ရတယ်”

“ဟော... ဟော... ကျောင်းတက်သွားတာ ကျောင်းသူတစ်ညီး တွေ့
တာ ဆန်းသလား၊ တစ်ရာ... နှစ်ရာ... တစ်ထောင်တောင် တွေ့နိုင်တယ်”

“ပြောတာကို နားထောင်စမ်းပါဦး၊ အဲဒီကျောင်းသူကို မြင်လည်း
မြင်လိုက်ရရော... ငါရင်ထဲ တစ်မျိုးကြီး ဖြစ်ကျွန်းရစ်တယ်”

“မြတ်စွာဘုရား... ရင်ထဲ တစ်မျိုးကြီးဖြစ်တဲ့ အခြေတောင် ရောက်
သွားသလား၊ မင့်ရင်တွေ တထိုင်းထိုင်း ခုန်သွားတယ်... ဟုတ်လား”

“ဟင့်အင်း... မခုန်ပါဘူး”

“လွှာတွေ အာတွေ လည်ချောင်းတွေကော ထူးပြီး ခြောက်မသွား
ဘူးလား”

“ဟင့်အင်း... မခြောက်ပါဘူး”

၂၃၂

တ္ထာသိဒ္ဓဘုရားနိုင်

““ခုံတွေ ဘာတွေ မခိုင်ချင်သလို ဖြစ်ပြီး အကြောတွေ အရှိုးတွေထဲ
က စိမ့်ချမ်းပြီး ကြက်သီးတွေ ဘာတွေ ထမသွားဘူးလား””

““ဟင့်အင်း... အဲဒါတွေ တစ်ခုမှ ငါ မဖြစ်ဘူး””

““နှု... ဘာဖြစ်သလဲ””

““ငါ ပြောပါကောလား၊ ငါရင်ထဲမှာ တစ်မျိုးကြီးပဲလို့၊ ဝမ်းသာ
သလိုလို.. ဝမ်းနည်းသလိုလို.. တစ်ခုခုကိုလည်း မှတ်မိသလိုလို.. ပြီးတော့””

““တော်ပါတော့ဘွာ... ပြီးတော့... ဟိုဟာလိုလို ဒီဟာလိုလိုနဲ့
ရင်ထဲမှာ တစ်မျိုးကြီးပဲ မဟုတ်လား၊ အဲဒီစကား အမှန်ဆုံးပဲ၊ ရင်ထဲမှာ
တစ်မျိုးကြီးပဲ၊ အေး... ဒီလိုပဲ တစ်မျိုးကြီးနဲ့ စကြတာချည်းပဲ””

သက်ခိုင်က နှုတ်ခမ်းများနှင့်သာ ရယ်သည်။ ရင်နှင့် မရယ်နိုင်။
အမှန်ပင် သူရင်ထဲ၌ တစ်မျိုးကြီး ဖြစ်နေ၏။

ယူမောင်က ဆက်လက်စုစုမဲ့သည်။

““မင့်ကလေးမက ချောသလား””

““ငါကလေးမ မဟုတ်ပါဘူး၊ ကျောင်းသူတစ်ယောက်သာပါ””

““တကာတဲ့ဘွာ... ရုံးတော်မှာ အစစ်ခံတဲ့အတိုင်းပဲ၊ စကားအသုံးအနှစ်း
ရွေးနေဖြစ်ပါပြီ၊ ထားပါတော့၊ အဲဒီ မင့်ကျောင်းသူက ချောသလား၊ ယူလောက်
ချောသလား””

သက်ခိုင်သည် ပြုးမိသွား၏။

““ဒါတော့ ငါ ဘယ်ပြောနိုင်ပါမလဲ””

““အေးပါလေ... မင်း ပြောနိုင်တဲ့တွေ ပြောပြစ်မဲ့၊ အကုန်ပြော
နော်””

““အသားက ဝါဝင်းပြီး ကြည်လဲနေတယ် သူငယ်ချင်း၊ ဆံပင်တွေ
ကလည်း ခွေခွေ... နှယ်နှယ်နဲ့၊ မျက်တောင်တွေက ကော့တယ်၊ မျက်လုံးက
ကြည်ပြီး ရွှေ့နေတယ်၊ နာတဲ့က ထင်ပြီး နှုတ်ခမ်းလေးတွေက ပြည့်ပြည့်
ဖောင်းဖောင်းလေးရယ်၊ မျက်နှာကတော့... မျက်နှာသွားယ်ပဲ””

““အဲဒီလောက် အသေးစိတ်မြင်အောင် မင်း အတန်းထဲမှာ တစ်ချိန်
လုံး ထိုင်ကြည့်နေခဲ့သလား””

““အတန်းထဲမှာ တွေ့တာ မဟုတ်ပါဘူး၊ ကော်ရစ်ဒါမှာ ဖြတ်သွား
တန်း ခေါတွေရတာပါ၊ လေး ငါးစ္တာနဲ့ ကြာမယ် ထင်တယ်””

ကန္တာကုန်ကျယ်သရွေဝယ်

၂၃၃

ယူမောင်က သက်ပြင်းနှိုက်ပြုံး ခေါင်းယစ်း၍ ဆို၏။

“လေး ငါးစတ္တန္တနဲ့တင် ဒီလောက် မှတ်မိတယ်ဆိုရင် ဘုရားသာ
တ၊ ပေတော့ သက်ခိုင်ရေး... မင်းတော့ ခုက္ခပဲ”

ပြည်ကျောင်းဆောင်ဝင်းအတွင်း ရောက်လာကြသဖြင့် သူငယ်ချင်း
နှစ်ယောက် စကားပြတ်သွားကြသည်။

ကျောင်းဆောင်၏ အရှေ့ဘက် တောင်မျက်နှာ လျေကားဦး ရောက်မှ
ယူမောင်က ကတိတည်စွာ မေး၏။

“လက်ဖက်ရည်တော့ သိမ်းပြီထင်တယ်၊ တို့ ကရာနီဆိုင် သွားကြ
မလား”

“မသွားပါဘူးကွာ၊ ငါ ဆာလည်း မဆာပါဘူး”

“အေး... ဒါဖြင့် မင်း အခန်းပြန်ချင်ရင် ပြန်နှင့်၊ ငါတော့ ဒီညနေ
ကလပ်(စံ) လစ်ထားမိလို့ တင်မောင်နိုးတို့.. မောင်ရှိနိုင်တို့ဆို နတ်(စံ) သွား
တောင်းလိုက်ဦးမယ်”

ယူမောင်သည် ပြောပြောဆိုဆိုနှင့် အဆောင်၏ ကျောဘက်သို့
ထွက်သွား၏။

သက်ခိုင်က အဆောင်၏အရှေ့ဘက် စကြော်အတိုင်း ဆက်လျောက်
လာခဲ့သည်။ ဆက်လျောက်လာစဉ် မိုးသံ လေသံကို ခွင့်း၍ တအီအီ တကျိုးကျိုးနှင့်
မပိဿာ၊ ပိဿာဖြင့် မကြောင်တစ်ဝက် ကြောင်တစ်ဝက် ပေါ်ထွက်လာနေသော
တယောသံကို ကြားရသည်။

တယောသံ ပေါ်ထွက်လာနေသော အခန်းရှေ့၍ သက်ခိုင် ခေတ္တရပ်
လိုက်သည်။ အခန်းရှေ့ ပြတ်းပေါက် ဘောင်ပေါ်၌ ‘မြင့်သောင်း(သီပေါ့)
ဟု မြေဖြူနှင့် ရေးထား၏။

ပိဿာ ဖမ်းမိသမျှသော တယောသံက ‘အမြင်သာနီးရဲ့... အမြင်
သာနီးရဲ့... သဇ်ခက်ညာ...’ ဟူသော သီချင်း၏ အသွားကို ခဲ့ရာခဲ့ဆင်
ရင့်ရွှေ့နေ၏။

သက်ခိုင်က အခန်းပေါက်ဝါး ရပ်လိုက်ပြီး အသံပြုသည်။

“ဘယ့်နှယ်လဲ... ရှာနက်ကြီး၊ တယောတစ်လက်နဲ့ သိပ်လွှမ်းနေပါ
လား”

၂၃၄

တရ္တသိုလ်ဘုန်းနိုင်

အခန်းတွင်း ခုတင်တစ်လုံးပေါ်၌ စိတ်ပါလက်ပါ တယောတီးနေသူ
ကျောင်းသားက သူ့အနုပညာ ဖန်တီးမှုကို ရပ်လိုက်၏။

သူ့ဆံပင်တို့က နက်မောင်သိပ်သည်းကာ လုံးဝန်းသော ဦးခေါင်း
ထက်၌ သပ်ရပ်ပိရိစွာ ရှိနေ၏။ မျက်လုံးပြူး၊ မျက်ခုံးထူး၊ နှာတံ့ပေါ်နှင့်
ဖြစ်သော်လည်း အသားက အနည်းငယ် မည်းသည်။ သူ့ကိုယ်အထက်ပိုင်း၌
အပြာနရောင် စပိုရှုပ်အကျိုလက်တို့ကို ဝတ်ထားပြီး အောက်ပိုင်း၌ ပင်နှင့်ရောင်
ရှမ်းသောင်းသိုက် ဝတ်ထားသည်။

သူ့အခန်း နံရံပတ်လည်၌ သချိုာ၊ ဓာတုဖော်၊ ရူပဖော် သက်းတ
လက္ခဏာများနှင့် အီကျေးရှင်းများကို မြေဖြူရောင်စုနှင့် ကမ္မည်းထိုးထားသည်။
ခုတင်ခေါင်းရင်း ခေါင်းအုံးပေါ်၌ စာအုပ်တစ်အုပ်က ပွင့်လျက်သား ရှိနေသည်။
စားပွဲပေါ်၌လည်း မောက်လျက်.. လှန်လျက်.. ပွင့်လျက်နှင့် စာအုပ်အချို့
ရှိနေသေးသည်။ ခုတင်ခြေရင်း ကြိုးတန်းပေါ်တွင် သေသပ်စွာ ခေါက်၍တင်
ထားသော ပုဆိုးများနှင့်အတူ ရှမ်းသောင်းသို့နှစ်ထည် ရှိနေသည်။

သိပေါ်၌ ကြိုးသော ကိုမြင့်သောင်းသည် ရှမ်းစရိုက်၊ ရှမ်းခလေ့၊
ရှမ်းယဉ်ကျေးမှုကို မြတ်မြတ်နိုးနိုး ဆောင်ထား၏။ သူ့ကိုယ်သူ ရှမ်းပြည်သားဟု
လည်း ဂုဏ်ယူသည်။ သို့ရာတွင် ရှမ်းတို့မည်သည် အသားဖြူ၏။ ကိုမြင့်သောင်း
က အသားမည်းသည်။ ထို့ကြောင့် ရင်းနှီးခင်မင်သော သူငယ်ချင်းများက
သူ့ကို ရှာက်(ရှမ်းနှင့်)ဟု နောက်ပြောင်ခေါ်ကြသည်။ သဘောကောင်းသော
ကိုမြင့်သောင်းက စိတ်မဆိုးတတ်။

“အေး... ဗမာစင်စစ်က ဘိုဖြူလို့ အခေါ်ခံရတာထက်စာရင် ရှာန်း
လို့ အခေါ်ခံရတာကို ကိုယ်တို့ကတော့ ဂုဏ်ယူသွား”

ရှာန်းကိုမြင့်သောင်းသည် ဖြူဖွေးညီညာသော သွားများပေါ်အောင်
ဖြူးပြရင်း သက်ခိုင်ကို စိတ်ခေါ်သည်။

“လာလကွာ... ကိုယ့်လူ ဝင်ထိုင်လေ”

“တော်ပါပြီ... မောင်ရင့်အခန်းက မကြားစဖူး တယောသံ ထူးတာ
နဲ့ ဝင်ကြည့်တာ”

“အေးကွ... ကိုယ်လည်း စကြည့်ရတာကလည်း ခေါင်းကိုက်၊
ဒီသောက်မိုးကလည်း ရွာဖေတော့ လွမ်းသလိုလို ဘာလိုလို ဟိုလိုလို ဒီလိုလို
ဖြစ်တာနဲ့ အရင်က လက်စလက်နဲ့လေးကလည်း ရှိတော့ တယော ငှားထိုး
ကြည့်တာ”

ကမ္မာကုန်ကျယ်သရွေးယ

၂၃၅

“တယော ဘယ်က ရသလဲ”

“ဘယ်က ရရမလဲ၊ တယောတစွေးလေးဆီကပါ”

ကိုမြင့်သောင်း၏ အဖြေကို ပြည်ကျောင်းဆောင်သားများမှာ မည်သူ
မျှ နားလည်နိုင်မည် မဟုတ်။

ပြည်ကျောင်းဆောင်၌ တယောတိုးကောင်းလှသော ကျောင်းသား
သုံးဦး ရှိကြသည်။ သူတာကာ စာကျက်ကောင်းသော ဥပုံနက်ပြီဆိုလျှင် သူတို့၏
တယောသံများ ပေါ်လာတတ်သည်။ မည်သူမျှလည်း သူတို့ တယောသံကို
မလွန်ဆန်ရ။ မကန္တကွက်ရ။ ငြင်းလည်း မငြင်းပယ်နိုင်။ စာအုပ်တွေကို ပစ်၍
နားဆောင်မိကြသည်ချင်း ဖြစ်၏။ တစ်နည်းအားဖြင့် တယောတစွေးအခြားက
ခံကြရသည်။ နောက်ဆုံးတွင်မူ အဆောင်သားအားလုံး တည်တည့်တည်း
ဆုံးဖြတ်၍ သူတို့အား တောင်းပန်ကာ တယောတိုးချိန် ကန့်သတ်ပေးရ၏။

တယောတစွေးတို့သည် ဝါစဉ်အလိုက် ဘွဲ့ရကြသည်။

အသက်လည်း အကြီးဆုံး၊ ပညာလည်း အရင့်ဆုံး မောင်ရှိနိုင်ကို
တယောတစွေးကြီးဟု ခေါ်ကြသည်။ မဏီမပဋိပဒါအဆင့်ရှိ လှဖောန်းကို
တယောတစွေးလတ်ဟု ခေါ်ကြသည်။ လှကဗလည်း ငယ်ငယ်၊ ကိုယ်ဟန်ကလည်း
စွဲစွဲနှင့် စိန်လွင်ကို တယောတစွေးလေးဟု တည်တည့်တည်း သမုတ်ထားကြ
သည်။ သက်ခိုင်ကလည်း တယောတိုးတတ်သည်။ သို့ရာတွင် တယောတစွေးတွေး
ဘွဲ့ ရမည် ကြောက်သောကြောင့် လျှို့လျှို့ရှုက်ရှုက်သာ တိုးရ၏။

သက်ခိုင်သည် ကိုမြင့်သောင်းကို နှုတ်ဆက်၍ အခန်းဝမှ ခွာရန်
ပြင်သည်။ ကိုမြင့်သောင်းကသာ မှာကြား၏။

“ဖိုးသက်ခိုင်... ကိုလေးတို့.. ကိုစောတို့ အခန်းလည်း ဝင်သွားဦး
လေ၊ ကိုလေးက သိပ်အလုပ်များနေတယ်”

“ဘာလဲ... ကိုလေးက ရေဒီယို ကလိပ်နှုန်းပြီလား”

“မဟုတ်ဘူး မဟုတ်ဘူး... ဒုံးထက် အရေးကြီးတယ်၊ မောင်ရင့်
ဘာသာ မောင်ရင် ဘွားကြည့်”

သူငယ်ချင်းများက ကိုလေး.. ကိုစော.. ဟု ချစ်စနိုး ခေါ်သော
ကိုလေးမောင်နှင့် ကိုစောလွင်တို့၏ အခန်းများသည် ကိုမြင့်သောင်း၏ အခန်းနှင့်
သုံးခန်းကျော်သာ ကွာလုမ်းသည်။

၂၃၆

တက္ကသိလ်ဘုန်းနိုင်

ကိုလေးမောင်၏ အခန်းသို့ သက်ခိုင် ဝင်သွားခါ့နှင့် အခန်းတွင်း၌
ကိုစောလွှင်လည်း ရှိနေ၏။ ကိုစောလွှင်သည် ကုလားထိုင်တစ်လုံးထက်ခြား
မြန်မာသတ်းစာတစ်စောင်ကို စိတ်ဝင်စားစွာ ဖတ်နေ၏။

ကိုလေးမောင်ကမူ ခုတင်ထက်တွင် မူာက်လျှက် လဲရင်း ကျောက်တံ
တစ်ချောင်း ကျောက်သင်ပုန်းတစ်ချပ်နှင့် အလုပ်များနေ၏။

သက်ခိုင်၏ ခြေသံကို ကြားသောအခါ ကိုစောလွှင်က သတ်းစာနှင့်
မျက်နှာ ခွာပြီး စိတ်မန္တကပြုသည်။

“လာ... ဖိုးသက်ခိုင်... ထိုင်”

သက်ခိုင်သည် လက်မှ ကိုင်စွဲလာသော ဖိုင်နှင့် စာအုပ်တို့ကို စားပွဲပေါ်
တင်ထားလိုက်သည်။ ထိုးကို အခန်းထောင့်တစ်နေရာ၌ ထောင်ထားလိုက်ပြီး
ကိုလေးမောင် မူာက်လျှက်ရှိနေသော ခုတင်သေးအစပ်၌ ဝင်ထိုင်၏။

ကျောက်တံ၊ ကျောက်သင်ပုန်းတို့နှင့် အလုပ်ရှုပ်နေရာမှ ကိုလေးမောင်
က လျှော့ကြော့သည်။ သက်ခိုင်ကို မြင်သော ကိုလေးမောင်သည် သူ့ပါးစပ်
၌ ခဲထားသော ဆေးပေါ့လိပ်ကို ချွဲတယူပြီး-

“ရော... သောက်” ဟု ပေး၏။

ကိုလေးမောင်သည် ဆေးပေါ့လိပ် အလွန်ကြိုက်သည်။ စီ.ကရက်
အလကားရလွှင်ပင် သောက်သူ မဟုတ်။ ဆေးပေါ့လိပ်ကိုသာ ခုံမင်သည်။
သူ အခုံမင်ဆုံး ဆေးပေါ့လိပ်များလည်း သူ သောက်လက်စ ဆေးပေါ့လိပ်ပင်။
သူ သောက်လက်စ ဆေးပေါ့လိပ်ကို သူ၏ အချွစ်ဆုံး သူငယ်ချင်းများကိုသာ
တည်လေ့ရှိသည်။

သောက်လက်စ ဆေးလိပ်ကို ဆက်သောက်ရမည်ကို သက်ခိုင်က
ခြားသည်။ သို့ရာတွင် ကိုလေးမောင်၏ စောနာနှင့် စရိတ်ကို သိသောကြောင့်
ဆေးပေါ့လိပ်တို့ကို လှမ်းယူပြီး တစ်ဖွား၊ နှစ်ဖွား ဖွား၏။ ကိုလေးမောင်က
ကျောက်သင်ပုန်းထက်တွင် ကျောက်တံနှင့် ဆက်ခြစ်နေ၏။ ဆက်ခြစ်ရင်းလည်း
တစ်စုံတစ်ရာကို ရေတွက်ဟန် လက်ချောင်းများကို ချိုးနေ၏။ ပါးစပ်မှုလည်း
မတိုးမကျယ် ချွဲတယ်သည်။

သက်ခိုင်က ကိုလေးမောင်၏ ကျောက်သင်ပုန်းကို လှမ်းကြည့်သည်။
ကျောက်သင်ပုန်းပေါ်၌ ဇာတာများပေါ်တွင် တွေ့ရတတ်သော ဆယ့်နှစ်ရာသီ

ကမ္မာကျို့ကျယ်သရွေပယ

၂၃၅

ဦးဟံသာဝါနှင့် နက္ခတ်၊ ပါဒ်၊ ပီဇာ သူဖွံ့ဖြို့ ပြသော တိုင်အမှတ် သကော်တများကို
တွေ့ရ၏။

ကိုလေးမောင်သည် ဦးဟံသာဝါနှင့် ကျောက်တဲ့နှင့် ထောက်ကာ ထောက်
ကာ ရွတ်နေ၏။

“စ-သာ-ဉ္စ-ကူ-အင်း-ဝ-သူ-ဆံ-ဖြူ-တ-တင်း-ပေး”

တစ်ခါတည်း ရွတ်သည်၊ ထောက်သည် မဟုတ်၊ အထပ်ထပ် ရွတ်
သည်၊ ထောက်သည်။ ကျေနှင့်လေမှ တစ်စုံတစ်ခု ရေးချု၏။ ထိုနောက်
ဆက်လက် ထောက်ပြန် ရွတ်ပြန်၏။

“ကောင်း.. အောင်..သာ.. ဘယ်.. ညာ... လက်.. နှင့်.. ဉ္စ်”

ကျောက်သင်ပုန်းကို ကြည့်နေရာမှ သက်ခိုင်၏ မျက်လုံးတို့သည်
အခန်းပတ်လည်သို့ ရောက်သွား၏။

ကိုလေးမောင်၏ တစ်ဖက်ဘေး မွေးရာပေါ်တွင် သံဒီဋ္ဌာန်ဖွံ့ဖြို့
ဖော်စွာကိုးဆောင်တဲ့ကျမ်း စသော ဖောင်ကျမ်း သုံး လေးအပ် ရှိနေသည်။
ခုတင်ခေါင်းရင်း နံရံ့ သံတစ်ချောင်း ရိုက်ထားပြီး ထိုသံ့ အနက်ရောင်
စိပ်ပုတီးတစ်ကုံး ချိတ်ဆွဲထား၏။

အခန်းတွင်းရှိ ကျွန်းသောပွဲည်းများကား ဖောင်ကျမ်း၊ စိပ်ပုတီးတို့နှင့်
မဆိုင် သူသော ပစ္စည်းများ ဖြစ်ကြ၏။

စားပွဲတစ်ခုပေါ်၌ ရေဒီယိုပျက်များ၊ ဂိုင်ယာလက် စက်ပျက်များ၊
တယ်လိုဖုန်းဟောင်းများ ရှိနေ၏။ ထိုစားပွဲ၏အထက် နံရံ့ လက်သီးဆုပ်ခန့်
မီးလုံးကြီးမှစ၍ လက်နှိပ်စာတ်မီး မီးသီးအဆုံး တပ်ဆင်ထားသော လျှပ်စစ်
မီးသီးတပ် ပျော်ပြားဘုတ်တစ်ခု ရှိသည်။ ခလုတ်အမျိုးမျိုးကလည်း စုံလှ၏။
ဂိုင်ယာကြီးများကလည်း ရှုပ်ပွဲနေသည်။ အင်မိတာ၊ ဗိုတိမိတာ၊ ထရင်စော်မာ
စသော လျှပ်စစ်ပညာသုံး ကိရိယာများကိုလည်း မြင်နိုင်၏။ အခန်းနံရံ့တစ်ဖက်
၌မှ ကြိမ်လုံးစည်းများ၊ သစ်သားဓားရည်များ၊ သစ်သားဓားမြှောင်များကို
ထောင်ထား၏။ ကြိုက်လျောက်တန်း တစ်ခုထက်၌ မြန်မာဆေး၊ အကိုလိပ်ဆေး၊
ဆေးပုလင်းများက တန်းစီနေ၏။

မင်္ဂလာလင်တစ်လုံးကလည်း ခုတင်တိုင်း၌ ချိတ်ဆွဲလျက် ထူးထူးခြားခြား
ရှိနေ၏။

၂၃၈

တဗ္ဗာသီလ်ဘုန်းနိုင်

သက်ခိုင်က ဤသို့ ဒိမ်ကြည့်နေခိုက် သက်ခိုင် ဝင်လာစက အညွှတ်
ကျော် ဆီးကြိုနှုတ်ဆက်သော ကိုစောလွင်ကမူ သတင်းစာ၌ ပြန်ခေါင်းမြှပ်
နေဖြစ်၏။

“သတင်းထူး ပါလား ကိုစော”

ကိုစောလွင်သည် ရတ်တရက် အဖြေမပေးသေးဘဲ သတင်းစာကို
အဆုံးသတ် ဖတ်လိုက်ပြီးနောက်မှ သက်ခိုင်ကို လုမ်းကြည့်သည်။

“ထူးတယ်လေ၊ ဒါပေမဲ့ စိတ်ချမ်းသာစရာတော့ မဟုတ်ဘူး
ကိုသက်ခိုင်ရေး...”

ကိုစောလွင်သည် သက်ခိုင်ထက် သုံးနှစ်မျှ ကြီးသည်။ အတန်းလည်း
ကြီးသည်။ သို့ရာတွင် အပြောအဆို အခေါ်အဝေါ်၌ ယဉ်ကျေး၏။ သက်ခိုင်ကို
‘ကို’ တပ်၍ စကားပြောမြဲ ဖြစ်သည်။ ကိုလေးမောင်ကလည်း ထိန်ည်းအတူ
ပင်တည်း။

ကိုစောလွင်က သတင်းစာကို သက်ခိုင်အား လုမ်းပေး၏။ သက်ခိုင်
က အဆင်သင့် လုန်ထားသော စာမျက်နှာမှ သတင်းကို ဖတ်ကြည့်သည်။

‘လက်ပဲညီညာတ်ရေး ဂျက်ပြားသွားပြီ၊ န-မှ ဆယ့်လေးချက်ကို
ရဲဘော်ဖြူများက လက်မခဲ့’

ခေါင်းစီးက စာလုံးမည်းများနှင့် ဤသို့ တပ်ထား၏။

ခေါင်းစီးအောက် သတင်းကမူ လွတ်လပ်စ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ
တော် မပျက်စီးရန် အဖွဲ့အစည်းအသီးသီးမှ လက်ပဲညီညာတ်ရေးရရန် ကြိုးပမ်း
ကြပုံ၊ သခင်နှက လက်ပဲညီညာတ်ရေးမှု ဆယ့်လေးချက် တင်ပုံ၊ ဂျှုံလီဟော၌
ဖ-ဆ-ပ-လ ဦးစီးအဖွဲ့က စဉ်းစားကြပုံ၊ ရဲဘော်ဖြူများကလည်း စင်ပြိုင်မှ
ဆယ့်ငါးချက် တင်ပုံ၊ သခင်နှင့် မူနှင့် ရဲဘော်ဖြူ။ မူသည် ဆယ့်လေးချက်ချင်း
သဘောတူညီသော်လည်း အချက်တစ်ချက်၌သာ ကွဲပုံ၊ ရဲဘော်ဖြူများက
အနီးရကို လက်နက်စွဲကိုင် တိုက်ခိုက်နေသော ကွန်မြှော်စိုးသူများ
ကို ချော်ပူ ဖိတ်ခေါ်ရန် တင်ပြပုံ၊ အနီးရကဗျာ လက်နက်အရင်ချု၍ ကွန်မြှော်စိုး
များ ဝင်လာလွှင် မျက်နှာစုံညီ ဆွေးနွေးရေး ဖြစ်နိုင်ကြောင်း သဘောထားပုံ၊
ဤတစ်ချက်၌သာ ကွဲရွဲကြပုံ၊ နေစပ်ရေး မရပုံ၊ ထိုကွဲရွဲချက်ကြောင့် ရဲဘော်
ဖြူ။ ရဲဘော်ဝါ နှစ်ခြိမ်းကွဲသွားပုံ၊ သောင်းကျွန်းမှုကို ထောက်ခံသူများက

ကမ္မာကုန်ကျယ်သရွေဝယ်

၂၃၈

ရဲသော်ဖြူ။ ဖြစ်သွားပုံ၊ ပြည်ထောင်စာအနီးရကို ထောက်ခံသူများက ရဲသော်တဲ့
ဖြစ်သွားပုံ စသည်ဖြင့် အသေးစိတ်မှုန်း ဖော်ပြထား၏။

သက်ခိုင်သည် ကိုစောလွင်အား လုမ်းကြည့်သည်။

ကိုစောလွင်၏ အထူးခြားဆုံး လက္ခဏာမှာ မြိမ်ခိုင်မာသော မေးရှိုး
ဖြစ်၏။ ဒုတိယထူးခြားချက်မှာ ကြည်လင်အေးမြှေသာ်လည်း ရရန့်စုံရသော
မျက်လုံးများ ဖြစ်၏။ တတိယ ထူးခြားချက်ကား ကိုယ်အမှုအရာ၊ နှုတ်အမှု
အရာ အေးချမ်းလိမ်သက်၍ ယဉ်ကျေးမြင်း ဖြစ်သည်။

သက်ခိုင်က မေးသည်။

“ကိုစော ဘယ်လို ထင်သလဲ”

“ခင်ဗျားကော... ဘယ်လို ထင်သလဲ ကိုသက်ခိုင်”

“ကျွန်တော် ထင်တာတော့ လက်ရှိတစ်မီးမှာ နောက်တစ်မီးပျားပြီး
နောက်ထပ်မီးတွေ ဆက်ပျားဦးမယ် ထင်တာပဲ၊ နိုင်ငံအတွက်တော့ ဝမ်းသာ
စရာ တစ်ကျက်မှ မရှိဘူး”

“ဟုတ်တယ်... ကျွန်တော်လည်း ဒီလိုပဲ ထင်တာပဲ”

သက်ခိုင်နှင့် ကိုစောလွင်တို့သည် အတန်ကြာ နိုင်နေကြ၏။ ပြီးမှ...

“ဒါထက် ကိုလေး ဘာလုပ်နေတာလဲ ကိုစော”

ကိုစောလွင်က ရယ်သည်။ သူ ရယ်သောအေါ် သူ့မျက်နှာက ရှိရှင်းစွဲ
ထက် ပိုမိုနှုန်းပျိုလာသည်။

“ကိုလေးက ဖောင်တွေကိုနေတာမျိုး... ကိုသက်ခိုင်”

“များ... ဖောင်တွေကိုနေတာ”

“ဟုတ်တယ်... ဗမာပြည်ရဲ့ ဗာတာကို စစ်နေသတဲ့၊ ကိုလေး
အကြောင်းလည်း ခင်ဗျား သိသားပဲ၊ သွားတော့မရှုပ်နဲ့နော်”

သက်ခိုင် မဖြေရမီ ကိုလေးမောင်ထဲမှ အဖြေပေါ်လာ၏။

“ရှုပ်ရှုပ် မရှုပ်ရှုပ်ကွာ... ပြီးပါပြီ၊ ဟေ့ ညီလေးတို့ရော့... အဲပရီးသင်း
အောရိုက်၊ ဆိုးဟား... ဆိုးအောရိုက်”

ကိုလေးမောင်သည် ကိုစောထက်ပင် အသက်ကြီးသည်။ ကိုစော
ထက်လည်း မျက်လုံးက စူးရှုပြုပောင်လက်၏။ ကိုစောလောက်တော့ မေးရှိုးမဆိုင်။
ကိုစောထက်လည်း နှုတ်ပိုသွာ်၏။ ကိုမြင့်သောင်းထက်လည်း ပိုအသားမည်း
၏။ သို့ရာတွင် ကိုမြင့်သောင်းကို ရှုမ်းနှုက်ဘွဲ့ သူကပင် ပေးသည်။

ကဗျာကုန်ကျယ်သရွေဝယ်

၂၃၉

ရဲဘော်ဖြူ။ ဖြစ်သွားပုံ၊ ပြည်ထောင်စာအနီးရကို ထောက်ခံသွားများက ရဲဘော်တဲ့
ဖြစ်သွားပုံ စသည်ဖြင့် အသေးစိတ်မှန်း ဖော်ပြထား၏။

သက်ခိုင်သည် ကိုစောလွင်အား လှမ်းကြည့်သည်။

ကိုစောလွင်၏ အထူးခြားဆုံး လက္ခဏာမှာ မြိမ်ခိုင်မာသော မေးရှိး
ဖြစ်၏။ ခုတိယထူးခြားချက်မှာ ကြည်လင်အေးမြှသော်လည်း ရရင့်စုံရသော
မျက်လုံးများ ဖြစ်၏။ တတိယ ထူးခြားချက်ကား ကိုယ်အမှုအရာ၊ နှုတ်အမှု
အရာ အေးချမ်းပြီးသက်၍ ယဉ်ကျေးမြင်း ဖြစ်သည်။

သက်ခိုင်က မေးသည်။

“ကိုစော ဘယ်လို ထင်သလဲ”

“ခင်ဗျားကော... ဘယ်လို ထင်သလဲ ကိုသက်ခိုင်”

“ကျွန်တော် ထင်တာတော့ တက်ရှိတစ်မီးမှာ နောက်တစ်မီးပွားပြီး
နောက်ထပ်မီးတွေ ဆက်ပွားဦးမယ် ထင်တာပဲ၊ နိုင်ငံအတွက်တော့ ဝမ်းသာ
စရာ တစ်ကွက်မှ မရှိဘူး”

“ဟုတ်တယ်... ကျွန်တော်လည်း ဒီလိုပဲ ထင်တာပဲ”

သက်ခိုင်နှင့် ကိုစောလွင်တို့သည် အတန်ကြာ ဗိုင်နေကြ၏။ ပြီးမှ...

“ဒါထက် ကိုလေး ဘာလုပ်နေတာလဲ ကိုစော”

ကိုစောလွင်က ရယ်သည်။ သူ ရယ်သောအေါ် သူမျက်နှာက ရှိရင်းခဲ့
ထက် ပိုမိုနှုံးလာသည်။

“ကိုလေးက ဖောင်တွက်နေတာဗျိုး... ကိုသက်ခိုင်”

“ဗျာ... ဖောင်တွက်နေတာ”

“ဟုတ်တယ်... ဗမာပြည့်ရဲ့ ကေတာကို စစ်နေသတဲ့၊ ကိုလေး
အကြောင်းလည်း ခင်ဗျား သိသားပဲ၊ သွားတော့မရှုပ်နဲ့နော်”

သက်ခိုင် မဖြေရမိ ကိုလေးမောင်တဲ့မှ အဖြေပေါ်လာ၏။

“ရှုပ်ရှုပ် မရှုပ်ရှုပ်ကွာ... ပြီးပါပြီ၊ ဟေ့ ညီလေးတို့ရော်... အဲဗီးသင်း
အောရိက်၊ ဆိုးအား... ဆိုးအောရိက်”

ကိုလေးမောင်သည် ကိုစောထက်ပင် အသက်ကြီးသည်။ ကိုစော
ထက်လည်း မျက်လုံးက စုံရှုပြုင်လက်၏။ ကိုစောလောက်တော့ မေးရှိးမဆိုင်။
ကိုစောထက်လည်း နှုတ်ပို့သွာ်၏။ ကိုမြင့်သောင်းထက်လည်း ပိုအသားမည်း
၏။ သို့ရာတွင် ကိုမြင့်သောင်းကို ရှုမ်းနောက်ဘွဲ့ သူကပင် ပေးသည်။

၂၄၀

တူးသို့လှန်းနိုင်

ကိုလေးမောင်က သူ့ကျောက်သင်ဖုန်းကို သူ ကြည့်ကာ ဟောကိန်းထုတ်၏။

“နမော တသုသ ဘဂဝတော အရဟာတော... သမ္မာသမ္မာဖွဲ့သု၊ အဟေး... မြတ်ခေါင်ရတာနာ၊ မြတ်ထွေ့ချာကို၊ မြတ်ခွါရကာ၊ မြတ်အားသန်ရာ၊ မြတ်ကြံစေတာနာ၊ ဒီလိုင်းလာသို့၊ စေတာနာထိပ်ထားပြီး တူးသို့လုပ်ဖော်နှာ... ငါ ဆရာ ဟောကြားတော့အဲ”

ကိုလေးမောင်ကို ကိုစောလွင်နှင့် ကိုသက်နိုင်က ပြီးကြည့်နေကြ၏။
ကိုလေးမောင်က မမှုဘဲ ရူတည်တည်နှင့် ဆက်ချွတ်၏။

“ကြာသပတေး၊ ရန်ဝေး သောကြာ၊ ပြုဟ်နစ်ဖြာတို့၊ တိမ်ပြာလှစ်
တွင်း၊ လကို နင်းသော်၊ မင်းနှင့် မိဖုရား၊ နစ်ပါးစုရုံး၊ နလုံးကြည့်နှုံး၊ မယွင်း
မြှုံးလိမ့်၊ ဗုဒ္ဓဟူးကျော်ဟိုး၊ ချင်းနင်းသိုးမှာ၊ ဆည်ရိုးကန်မြောင်း၊ တိမ်းစောင်း
ပေါက်ကြာ၊ စန် ကြယ်လွန်၊ ချုံးလေဟန်ကြာင့်၊ ပစ္စာရာ စစ်ကြီးလာအဲ၊
စစ်ကြီးလာအဲ၊ ဟောကောင်တွေ... ပြီးမနေနဲ့၊ ဒါ မုချေးစေတဝန်ဆရာတော်၊
အာကာသသွေ့တွေ့ရကျမ်းအလိုအရ ငါ ဟောနေတာ”

သက်ခိုင်က ဆက်ပြီးနေသော်လည်း ကိုစောလွင်က မျက်နှာကို
တည်ပစ်လိုက်ပြီး တိုက်တွန်း၏။

“ဆက်ဟောစမ်းပါဉီး ကိုလေးရ”

ကိုလေးမောင်က ဆက်ဟောသည်။

“ဒြိုဒ်သီဝယ်၊ မိုးသည့် ပြီးစာ ကရာဇာမှတ်၊ ဆွဲနှင့်မြတ်မှာ၊ ပူးနတ်စနာ၊
ရာဟုစနာ၊ သီဟ်သီဟာနှင့် မိဝါကန်နော်၊ နဂါးမြှေ့လည်း၊ မေထုန်ပျော်လျှက်၊
မိသုလင်တွင်၊ နက္ခတ်စင်ရုံး၊ ဆယ်လုံးတစ်ပါတ်...”

အဲ အဲ... စသဖြင့် သီပေါ်မင်း ပါသွားပြီး မြန်မာပြည် ကျွန်ဖြစ်ရတဲ့
အချိန်က ပြုဟ်စီးပြုဟ်နင်းမျိုးကိုလည်း မမြင်ရဘူး၊ အကိုပြုဟ်နဲ့ သောကြာပြုဟ်
ဗျာ့စရိယာကျွင်မှာတော့ မြင်တယ်၊ အကိုပြုဟ် ဗျာ့စရိယာကျွင်မှု မင်း အမတ်
ပုန်ကန်အဲ၊ သောကြာပြုဟ် ဗျာ့စရိယာကျွင်မှု ပြည်ထဲရေး ချောက်ချားအဲ။

ဒီလောက်ပါပဲ၊ ဒီထက် မပိုဘူး။ ဒီဝါမြန်မာ၊ သောကြာသက်ပေ၊ စန်
ကုလား၊ တိုင်းကား နီးအုပ်၊ တရုတ်ရာဟု... စသဖြင့် လောကဒီပသာရကျွမ်းမှာ
မင်းကြီးမဟာစည်သူ ဆိုထားချက် အရ ဒီဝါမြန်မာ၊ ကြာသပတေးပြုဟ်အား

ကန္တာကုန်ကျယ်သရွေ့ယ

၂၃၁

ကောင်းနေတယ်၊ ဂေါစာမှာ ဥစ်၊ ကသစ်ပြီး၊ နိုင်ကြီး မရှိ ပြကလေးသာ ရှိတော့ တို့မြန်မာပြည်ကြီး မပျက်နိုင်ဘူးကွဲ”

ကိုလေးမောင်သည်-

“ပေးစမ်း” ဟု ဆိုကာ သက်ခိုင်၏ လက်မှ ဆေးပေါ့လိပ်တိုကို လှမ်းယူသည်။ ဆေးပေါ့လိပ်တို့ မီးသေနေကြောင်း တွေ့သောအခါ မီးခြစ် ခြစ်၍ ပြန်ညိုကာ အေးချမ်းစွာ ဆေးလိပ်ဖွာနေသတည်း။

သက်ခိုင်က မေးသည်။

“ကိုလေး ဖေဒင်က တကယ်မှန်မလား”

“ကိုသက်ခိုင်ကလည်း ဖေဒင်ဆိုတာ ဘုရားဟောမှ မဟုတ်ဘဲ တထစ်ချွဲ မှန်မယ်လို့ ဘယ်ပြောနိုင်မလဲ၊ ဒါပေမဲ့ မှန်သင့်သလောက်တော့ မှန်တယ်၊ အထူးသဖြင့် ကိုလေး ဟောရင် လွှဲခဲ့တယ်”

သက်ခိုင်က ဖေဒင် မယုံသော်လည်း ယခု ကိုလေးမောင်၏ ဤ ဟောချက်သည် မှန်ပါစေဟု ဆုတောင်းမိ၏။

ကိုစောဂျင်က ဝင်ဖြေသည်။

“ကိုလေး ပြောတဲ့ ပြောဟဲတွေ ဗျာစွာစိုယ် ကျော်သလား မကျော်သလား မသိဘူး၊ နိုင်ငံရေးသမားတွေကတော့ ဗျာစွာစိုယ်ရော.. သိဟစရိယရော.. နိယတုရော အကုန်ကျော်နေကြပြီ၊ တိုင်းပြည်ကြီးတော့ ချောက်ချားရုံမကဘူး၊ မှားက်မှားသွားနိုင်တယ်၊ ဒီဇွဲ သတင်းစာ ကြည့်လေ”

“အေးပါ... ကိုလေး ဖတ်ပြီးပါပြီ၊ သူတို့ တိုင်းပြည်ကို မချစ်လို့ လုပ်ချင်တာ လုပ်ကြလေ၊ ကိုလေး ပြောပါကောလား၊ မြန်မာပြည်ကြီး မပျက် နိုင်ပါဘူးလို့၊ တိုင်းပြည်ကို ချုစ်တဲ့လူတွေလည်း အများကြီး ရှိသေးတယ်၊ ကဲ... လာဟေ့ လေးနာရီခွဲနေပြီ၊ သိုင်းသွားပြကြမယ်”

ဂျာန်တိုင်း ဂျာဂျာစူးတဲ့ တတ်သကဲ့သို့ မြန်မာတိုင်း သိုင်းတတ်ရမည် ဟူသော ကြွေးကြော်ချက်နှင့် ကိုလေးမောင်နှင့် ကိုစောဂျင်တို့က ကျောင်းသား များကို ဆရာကြီး သထုံးဆရာပွား၏ မူအတိုင်း သိုင်းသင်ပေးနေကြ၏။

ထိုစဉ်က ပြည်ကျောင်းဆောင်နှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင်ရှိ တကောင်း ကျောင်းဆောင်ကြီးမှာ မဖွင့်သေး။ တကောင်းကျောင်းဆောင် အောက်ထပ်ရှိ ထမင်းစားခန်းမကြီးမှာ အေးလပ်နေ၏။ မိုးရွာသောအခါတွင် ထိုခန်းမကြီးထဲ၌ ကျောင်းသားများကို ကိုလေးမောင်နှင့် ကိုစောဂျင်တို့က သိုင်းသင်ပေး၏။

၂၅

တရာ့သိသုတေသန

ကိုလေးမောင်နှင့် ကိုစောဂျင်တို့က စပိုရှုပ်နှင့် ရှုမ်းသောင်းသီများ
ဝတ်ဆင်ကြပြီး ကြိမ်တုတ်စည်းနှင့် သစ်သားဓားရှည်စည်းများကို ထမ်း၍
အခန်းမှ ထွက်ရန် ပြင်ကြဖို့။

ကိုလေးမောင်က မေးသည်။

“ကိုသက်ခိုင်လည်း လာမယ် မဟုတ်လား၊ သွား... မြန်မြန်
အဝတ်အစား လဲချေ”

“ကျွန်တော် ဒီဇွန်တော့ သိုင်းမရှိက်တော့ဘူး ကိုလေး”

“ဘာပြုလို့...”

“ဘာရယ် မဟုတ်ပါဘူး၊ စိတ်မပါလို့ပါ”

ကိုလေးမောင်က သက်ခိုင်ကို စူးစုံက်ကြည့်သည်။

“စိတ်မပါရုံဘဲလား၊ စိတ်ကယောက်ကယောက် ဖြစ်ခဲ့တာတော့ မဟုတ်
ဘူးမော်”

“ဟာ... ကိုလေးကလည်း... တောက်တိုးတောက်တဲ့”

“မသိဘူးလေ၊ လူလေးက ငယ်တော့ စိတ်က များတတ်လို့ သတိ
ပေးရတာ”

အခန်းအပြင်၌လည်း ကိုလေးမောင်တို့နည်းတဲ့ ဝတ်ဆင်ထားသော
အသားသိသို့၊ နှုတ်ခမ်းထူထူ၊ မေးရိုးကြီးကြီး၊ ဗလကောင်းကောင်း၊ ငင်တို့တို့နှင့်
ဂျီးလူဝိနှင့် ဆင်ဆင်တူသော ကျောင်းသားတစ်ဦးက စွာနှင့်နေဖို့။

ထိုကျောင်းသားက မေးသည်။

“ဘယ်သူလဲ... စိတ်များနေတာ”

“ကိုသက်ခိုင်ပေါ့ ကိုလှဖော့ရဲ့... သူ ဒီဇွန် သိုင်းမရှိက်ချင်ဘူးတဲ့”

ကိုလှဖော် ပြီးရယ်ပြီး သူ့လက်သီးကြီးတစ်ဖက်ကို သက်ခိုင်၏
မေးနား တွေထားလိုက်ပြီး ဆိုဖို့။

“စိတ်များလို့ မေ့ချင်ရင် မေ့တတ်တဲ့ဆေး ရှိတယ်၊ အလကားပေး
မယ်၊ အားမနာ့နဲ့ သွေးယ်ချင်း... ဟဲ ဟဲ ဟဲ...”

သက်ခိုင်က ကိုလှဖော်ပိုက်ကို မနာအောင် ထိုးခဲ့ပြီး မိမိအခန်းသို့
ပြန်လာခဲ့ဖို့။

သက်ခိုင်နှင့် ယုမောင်တို့ နေသော အခန်းသည် ပြည့်ကျောင်းဆောင်
အရှေ့စွာယ်၊ အပေါ်ထပ်၊ မြောက်ဘက်တန်း၌ ရှိသည်။

ကမ္မာကုန်ကျယ်သရွေး

၂၃၃

အခန်းတွင်းသို့ ပြန်ရောက်လျှင်ရောက်ချင်း သက်ခိုင်သည် အဝတ် အစား မလဲသေးဘဲ ခုတင်ပေါ်တွင် ပက်လက်လှန် လွှဲကာ နှဖူးပေါ် လက်တင် လျှက် စဉ်းစားခန်းဝင်သည်။

စဉ်းစားခန်းဝင်သည် ဆိုရသော်လည်း အတွေးတို့က မည်မည်ရရ မရှိ။ အာရုံသည် ဟိုရောက် သည်ရောက် ဖြစ်နေ၏။ နောက်ဆုံးတွင်မူ ဝါဝင်း သော မျက်နှာသွေးသွယ်လေးသည်သာ မျက်လုံးတွင်းမှ မပျောက်ဘဲ ထင်နေ၏။

ဤမျက်နာလေးသည် ဘာကြောင့် သူ၊ အာရုံမှ မပျောက်ရသနည်း။ ဤမျက်နာလေးသည် တစ်စုံတစ်ရာသော စကားကိုလည်း ဆိုနေသည်။ ဘာ စကား ဆိုနေပါသနည်း။ သူနှင့်လုံးသားကလည်း တစ်စုံတစ်ခုကို သိနေ၏။ ဘာကို သိနေပါသနည်း။

အတွေးကောင်းနေသောကြောင့် အခန်းတွင်းသို့ ကျောင်းသားသုံးဦး ခြေသံဖော့ ဝင်လာသည်ကို သက်ခိုင် သတိမထားမိ။ သူ၊ မျက်လုံးများကို ဂိတ်ထားမိသောကြောင့်လည်း ဖြစ်သည်။

ကျောင်းသားသုံးဦးအနက် တစ်ဦးမှာ ယူမောင်ပင် ဖြစ်သည်။ အခြား တစ်ဦးကား ထောင်ထောင်မောင်းမောင်းနှင့် အကံလိပ်ကပြားရှုပ် ပေါက်၏။ ကျွန်ုတစ်ဦးကား မျက်စိမ့်မေးမေး၊ အသားဖြြို့ဖြို့နှင့် တရာတ်ကပြားအစစ် ဖြစ်၏။

သူတို့သုံးဦးသည် အသက်များ မရှာကြဘဲ အလွန်စိုးရိမ်သော မျက်နာ ပေးများနှင့် သက်ခိုင်ကို လူနာကြည့်သကဲ့သို့ ကြည့်၏။

တရာတ်ကပြားက အကံလိပ်ကပြားနှင့် တူသူကို ကြည့်ပြီး တိုးတိုး ပြောသည်။

“အသက်တော့ ရှူးနေသေးတယ်ကွ တင်မောင်စိုး”

“အေးကွ... မောင်ရှိနဲ့ ဒီရောဂါမိုးက ချက်ချင်းတော့ မသေတတ်ဘူး၊ မွေးများနေသလား မသိဘူး”

“က... လာ ဒါဖြင့် တို့ ဆေးကြရအောင်”

အခန်းတွင်း၌ သက်ခိုင်၏ တယောနှင့် ယူမောင်၏ မင်္ဂလာလင် ရှိသည်။

ယူမောင်က သူ၊ မင်္ဂလာလင် သူ ကိုင်သည်။ မောင်ရှိနဲ့က တယောကို ယူ၏။ တင်မောင်စိုး၏ လက်ထဲတွင်မူ စည်းတစ်လက်က အဆင်သင့်ရှိနေ၏။

သက်ခိုင်သည် မျက်စိပွင့်သွားပြီး သူတို့ကို မြင်၏။

“ဟေ့ကောင်တွေ... ဒါ ဘာလုပ်ကြတာလဲ”

၂၆၄

တန္ထတိလိုက်နှင့်

မောင်ရှိနိုင်က ကျွန်းသော သူမျက်စီတစ်ဖက်ကို မွေးမှုတိပြီး ခေါင်းကလေး ယို့ကာ ယို့ကာနှင့် လေသံလေးနှင့် ဆို၏။

“အသာနေ... အသာနေ ရုတ်တရက် မထလိုက်နဲ့ ဒီရောဂါမျိုးက မိန်းနေရင် ပိုသက်သာတယ်၊ ကဲ... ဟေ့... စကြရအောင်”

သက်နိုင်သည် သူတို့ကို ရယ်ချင်လာသည်။ ဘာလုပ်ကြမည်ကိုလည်း စိတ်ဝင်စားလာ၏။ ထိုကြောင့် အိပ်လျှက်ပင် ဌိုမြိုမြိုမြိုမော၏။

မောင်ရှိနိုင်နှင့် ယုမောင်တို့က ဘောလယ်တစ်ပုဒ်ကို တိုးသည်။ တင်မောင်စိုးက စည်းတချောင်ချွင်နှင့် သီချင်းဆိုပေး၏။

“ပိတုန်းကေသွောင်၊ ရွှေမျက်တောင်ကော့ရယ်နဲ့ ဖေမက်အောင် ချော့တတ်ပါတဲ့၊ တော်တော်... ထိုက်ဝင်...၊ ရွှေရသူ... သဘောမကြည်ချွင် စေဖို့၊ ဟောခီ ခင်အသွေး...၊ ရောဟန်သွင်မဝေးပါဘူး၊ အေးတဲ့မျက်နှာ၊ သွေမရှိ ဖွဲ့ညှုန့်ကမ္မလာ၊ ဂဟောကွန်ရမှာဖြင့် သော့ပါရဲ့ နှစ်ခါ၊ မေအညွန့် အသားဝါ သတိုးကိုလေး... တိုးကြုံလျက်ပါ”

သီချင်းမဆုံးမီ နောက်ကျောင်းသားတစ်ဦး ထပ်ပေါ်လာသည်။ သူ၊ အသားက ဖြူကာ အရပ်က ရှည်ရှည်ကိုင်းကိုင်း ဖြစ်သည်။ မျက်နာက မိန်းမရော ချော၏။ သူ့ဆံပင်နှင့် အဝတ်တို့ကား မိုးရေတို့နှင့် စိုခဲ့နေ၏။

“ဟာ... ဒါ ဘာလုပ်နေကြတာလဲ၊ တစ်ယောက်ကလည်း စက်တော် ခေါ်လို့၊ တစ်သို့က်ကလည်း အတိုးအမွှတ် အဆိုနဲ့၊ ဘာလဲ... မင်းတို့ မင်းလောင်းနှီးတမ်း ကစားနေကြတာလား”

မောင်ရှိနိုင်က ဖြေသည်။

“မင်းလောင်းနှီးတမ်း ကစားနေတာ မဟုတ်ဘူး၊ အေးဝင်းရာ၊ မင်းကောင် သက်နိုင် မေ့နေလို့ အသက်ဖြန်သွင်းပေးနေတာ”

“ဘာ... သက်နိုင် မေ့နေလို့”

တင်မောင်စိုးက ထပ်ဆင့်ရှင်းပြသည်။

“အေးကွု... သက်နိုင်ရယ်၊ မျက်တောင်ကော့ကော့၊ အသားဝါပါ နဲ့ မိန်းကလေးတစ်ယောက်ကို မြင်လာခဲ့ပြီး သတိလစ်နေလို့ သတိပြန်လည်လာ အောင် ဘောလယ်နဲ့ ကုနေရတာ”

သက်နိုင်သည် အိပ်ရာမှ ခုန်ထု၏။

ကဗျာကျို့ကျယ်သရွေဝယ်

၂၃၅

“ဟောကောင် ခွေးကောင်... ယူမောင် မင်း သစ္စာဖောက်တယ်”

“အလို... မဖောက်ရပေါင်ဗျာ၊ မှန်သောစကားကိုသာ ဆိုမိတာပါ၊
ယူနဲ့ ဘဝဆက်တိုင်း ပေါင်းရစေရဲ့”

အေးဝင်းက ဝမ်းသာအားရွှေ့နှင့် သက်ခိုင်နား ကပ်လာပြီး ပခံးကို
ပုတ်၍ ပွဲတောင်း၏။

“ဟ... မကိုလာသတင်းပါလား၊ လုပ်စမ်းပါဉီး သက်ခိုင်ရာ၊ ကြားရ^၁
အောင်”

သူတို့နှင့် ကြာကြာဖော်ရရှု့င် ခက်မှန်း သက်ခိုင် သိသည်။ တယောသံ
ကြောင့် တစ်ယောက်ပြီး တစ်ယောက် ပေါက်လာကြီးမည်။ တစ်ယောက်
တစ်ပေါက်နှင့် စကား... ကားကား မဟုတ် သတင်းကြီးဦးမည်။

သက်ခိုင်သည် အဝတ်အစား ကောက်လဲပြီး အခန်းတွင်းမှ ပြေးရန်
ပြင်၏။

“ဟောကောင်... ဒါ ဘယ်လဲ”

“တော်ပြီ တော်ပြီ... မင်းတို့ကိုတော့ ရှိခိုးပါရဲ့၊ ကြာက်ပြီ၊
ဒါ... ကိုလေးတို့နဲ့ သိုင်းသွားရှိက်တော့မယ်”

သက်ခိုင် ထွက်ပြေးသောအခါ ကျွန်ုပ်လူများက ရယ်နေ၏။

မောင်ရှိနိုင်က အေးဝင်းဘက် လှည့်သည်။

“က... ဟောကောင် အေးဝင်း၊ မင်းအလှည့်”

“ဘာ ငါအလှည့်လဲ”

“မိုးထဲ ရေထဲမှာ သေနာပေါ်မှာ မကြာက်ဘဲ ဘာတွေ လျောက်လုပ်
ခဲ့တယ်ဆိုတာ အစက အဆုံး အစီရင်ခဲ့”

“မင့် အစီရင်ခဲ့မယ့်အစား သတင်းစာထဲ ကြော်ပြာထည့်လိုက်တာက
မှ သက်သာဦးမယ်၊ ငါလည်း လစ်ပြီဟော”

အေးဝင်းလည်း ထွက်ပြေးတော့သတည်း။

အခန်း - ၁၈

»» ဆံမိရပြန်ပါသည် ««

သက်ခိုင် နေသာ ပြည်ကျောင်းဆောင်သည့် တဗ္ဗာသိုလ်နယ်မြို့ အလွှာပဆုံး ကျောင်းဆောင်တစ်ခု ဖြစ်သကဲ့သို့ ပျော်ဆွင်ဖွယ်အကောင်းဆုံး ကျောင်းဆောင် တစ်ခုလည်း ဖြစ်လေသည်။

ရှုန်ကုန်တဗ္ဗာသိုလ်သည့် ရှုန်ကုန်ကောလိပ်အဖြစ် သန္တာတည်စ အခါ ကတည်းက ဆောက်လုပ်ထားသော ကျောင်းဆောင်ကြီးတစ်ခု ဖြစ်လေသည်။

ထိုစဉ်က ပညာရေးအာဏာပိုင်တို့သည် မည်သို့မည်ပုံ စိတ်ကူးမှန် သွားသည် (သို့မဟုတ် မှားသွားသည်) မသိ၊ ကျောင်းဆောင်များကို တည်ဆောက် သော ဝါစဉ်အလိုက် မြန်မာ့သိုင်းမှ ထင်ရှားသော ယဉ်ကျေးမှုခေတ်ကြီးများ၏ ဖြုံးတော်တို့၏ အမည်အတိုင်း မှည့်ခေါ်သမှတ်သည်။

ရှေးဦးဆုံး တည်ဆောက်သော ကျောင်းဆောင်ကြီး၏ အမည်ကား တကောင်းဟူ၍ ဖြစ်သတည်း။ မြန်မာအစ တကောင်းကဟူ၍ အတိမာန် နှီးဆော်မှ ကြွေးကြော်သံနှင့် ဆက်စပ်နေသာ အမည် ဖြစ်၏။ ဒုတိယ ကျောင်းဆောင်ကြီးကား သရေခွဲ့ရာခေတ်ကို ကိုယ်စားပြုသည့် ပြည်

ကမ္မာကုန်ကျယ်သရွဝါ

၂၆၇

ကျောင်းဆောင်ကြီး ဖြစ်၏။ ပုဂံကျောင်းဆောင်ကား ဝါစည်ဗုံး တတိယလိုက် သည်။ ပဟိုကျောင်းဆောင်များဟု ခေါ်သည့် နှာက်ဆောက်သော ကျောင်းဆောင် များက သထုံး၊ စစ်ကိုင်း၊ ပင်းယ၊ အင်းဝဟု အမည်တွင်ကြရသည်။ အမှန်မှာ သထုံးသည် ပုဂံထက် ဝါနှစ် မသင့်ပေ။

မည်သို့ရှိစေ... တူးသို့လဲကျောင်းဆောင်များ၏ အမည်များသည် သမိုင်းခေတ်များကို ကိုယ်စားပြုထားပုံကား အကျိုးရှုရှုရှု၏။ လောက်၌ လူသား များပင် ဖြစ်သော်လည်း သမိုင်းမဲ့သော လူသားတို့၌ လူရှုဏ်သရေ အပြည့်အဝ မရှိ၊ လူရှုဏ်သရေ အပြည့်အဝ မရှိသော်... လူမှန်လည်း မရှိနိုင်။ လူမှန် ကင်းသော်... လူသည်လည်း လူမမည်လေတော့။

ရှုံးကုန်တူးသို့လဲ၏ ကျောင်းဆောင်အမည်များသည် ကျောင်းသား တိုင်းကို သမိုင်းစိတ် ရှိစေသည်။ မြန်မာ၌ သမိုင်းရှုကြောင်း သတိရစေသည်။ မြန်မာ၌ လူရှုဏ်သရေ ရှုကြောင်း နှီးဆောပေးသည်။ ထိုကြောင့် လူမှန်ကို လည်း တက်စေသည်။

ဤအမည်များကို ပေးသော ပညာရေး အာဏာပိုင်တို့သည် လူသား နှင့် လူသား မြန်မာ၏ ရွှေထောင့်မှ ကြည့်သော မှန်လှ၏။ နယ်ချုပြုတိသျ္ဌ ရွှေထောင့်မှ ကြည့်သော မှားလှ၏။

သက်နိုင်တို့ တူးသို့လဲ ရောက်သောနှစ်ဗုံး ပုဂံကျောင်းဆောင်ကြီးကား မရှိပြီ။ တောင်း၊ အမရ၊ ရာမည့်နှင့် မန္တလေး စသော ကျောင်းဆောင် များ မပေါ်သေး။ ထိုကျောင်းဆောင်များ နေရာကား ပိတေက်နှင့် မရှုံးတော တို့ ပိုင်းရုံအပ်သည့် ဘားလုံးကွင်းများသာ ဖြစ်သတည်း။ အမေရိက္ခန်း သာသနာပြု ဂျှို့ဆွဲနိုင်းအတွင်းမှ အဆောင်တို့ကား ရွှေ့ကို၊ ဒရိုန်၊ မာလာ ဟူသော ဘွဲ့ကို ယူရန် အိပ်မက်မမက်သေး။ ဝယ်လင်တန်၊ နေ့(သံ)ဟော၊ ဘင်တန် ဟော ဟူ၍ အနောက်နိုင်ငံနှုံသင်းသင်းကလေးနှင့် ဖြစ်ကြ၏။

သက်နိုင်တို့၏ ပြည်ကျောင်းဆောင်နှင့် တကောင်းကျောင်းဆောင် ကြီးတို့သည် အပ်အဆောက်အဦးများ ဖြစ်ကြသော ပဟိုကျောင်းဆောင်များ၊ ဂျှို့ဆွဲနိုင်းဆောင်များတို့နှင့် တစ်မူကဲ့စွာ ကျွန်းသားကျောင်းဆောင်ကြီးများ ဖြစ်ကြ၏။ ကျွန်းသားကျောင်းဆောင်ကြီးများ ဖြစ်ကြသောကြောင့် နှစ်ထပ်သာ ရှိ၍ အမြင့်မဆောင်။ အလျားသာ ရှည်သည်။ မောက်ကွားပလွှားမူ မရှိ။ ခုံညား တည်ကြည့်မှာကား ရှိနေ၏။

၂၃။

တဗ္ဗာသိလ်ဘုရားရိုင်

ပြည့်နှင့် တကောင်းကျောင်းဆောင်တို့သည် မျက်နှာများရှိပါ ဖြစ် ကြ၏။ အလယ်၌ စီမံးလန်းသော မြေက်ခင်း ရှိနေ၏။ ပတ်ပတ်လည်တွင် ပိတောက်၊ သစ်တို့၊ မရန်း စသော အပင်ကြီး အပင်ကောင်းများ ရှိနေသည်။ ပြည့်နှင့် တကောင်းကျောင်းဆောင်ကို ဆက်ထားသော လမ်းလေး၌ စိန်ပန်းပြာပင်များ ရှိသည်။ စိန်ပန်းနှင့်များလည်း ဝင်းအတွင်း မရှား။ ပြည့် ကျောင်းဆောင်၏ အရှေ့ဘက်အစွယ် တောင်မျက်နှာစာ၌ တဗ္ဗာသိလ်နယ်မြေ တစ်ခုလုံးတွင် ရှေးဦးဇာ ပွင့်လေ့ရှိသော ကုံးကော်ပင်တစ်ပင်လည်း ရှိနေ၏။ ပြည့်ကျောင်းဆောင်သည် လူပ၏။ သဘာဝနှင့် သဟာတာ ဖြစ် နေ၏။

ပြည့်ကျောင်းဆောင်သား အချင်းချင်းကလည်း ညီညွတ်၍ အဖြစ် အလှန် ချုစ်ခင်ရင်းနှီးကြသည်။

တစ်ယောက်အခန်း တစ်ယောက် ထင်သလို ဝင်တွက်နိုင်သည်။ တစ်ယောက်အခန်း၌ သွားတိုက်ဆေးကုန်လျှင်၊ ခေါင်းလိမ်းဆီ ကုန်လျှင်၊ ဆပ်ပြာကုန်လျှင်၊ ကိုယ်လိမ်းပေါင်ဒါ ကုန်လျှင်၊ ဆေးပေါ့လိပ်ကုန်လျှင်၊ အခြား မည်သူ့အခန်း၌မဆို သွားပူးသုတေသနနှင့်သည်။ ကုန်ကုန်ပြာလျှင် တစ်ယောက် အဝတ်အစား တစ်ယောက် နှားဝတ်နိုင်သည်။

တစ်ယောက် မှားလျှင်လည်း တစ်ယောက်က အားမနာတမ်း ဝင်ပြပြု ပေးသည်။ တစ်ယောက် တော်လျှင် အများက ပခုံးနှင့် ထမ်းတင် ချီးမြှောက် ပေး၏။

အမှန်ပင် ပြည့်ကျောင်းဆောင်သည် ပျော်ရွင်ဖယ် အကောင်းဆုံး ကျောင်းဆောင်တစ်ခု ဖြစ်နေ၏။

စင်စစ်မူ... သူ့အထား၊ သူ့အတာနှင့် တဗ္ဗာသိလ်ကျောင်းဆောင်တို့ သည် ပျော်ဖယ်ရာသာ ဖြစ်ကြ၏။ တဗ္ဗာသိလ်နယ်မြေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်က လည်း ဘေးလူတို့ မနာလိုဖယ်ပင် သာယာ၍ ပျော်ရွင်ဖယ်ကောင်းသည်။

၁၉၄၈ ခုနှစ် ရုလိုင်လအတွင်း၌ ပြည့်ကျောင်းဆောင်သည် လည်း ကောင်း၊ တဗ္ဗာသိလ်နယ်မြေတစ်ခုလုံးသည် လည်းကောင်း သာယာသင့်သူ၏ မသာယာ၊ ပျော်ဖယ်ရှိသမျှ မပျော်ဖယ်။ အကြောင်းမှာ ပြည့်ထောင်စုမြန်မာ နိုင်ငံကြီး တစ်ခုလုံးကိုယ်၌ကပင် မသာယာ... မပျော်ဖယ်... ။

ကမ္မာကုန်ကျယ်သဇ္ဈဝယ်

၂၃၉

ထိနှစ် မတ်လ ၂၈ ရက်နေ့တွင် ကာလက္ခားညီလာခံ ဆုံးဖြတ်ချက် ကို ဦးထိပ်ပန်ဆင်၍ လည်းကောင်း၊ ကိုယ့်လုပ်အတ်ကို ကိုယ် ပြန်အထင်ကြီး မိ၍ လည်းကောင်း မြန်မာကွန်မြှေနှစ်များသည် ဘဝင်မြင့်ကာ တော်းသွား၍ လက်နှုန်းကိုင် သောင်းကျွန်းနေ၏။ ရှုလိုင်လအတွင်းဝယ် လက်ပဲညီညွတ်ရေး သွေးစည်းခေါ်ပါမှ ပိုမိုကွဲပြုကြသည်။ ရဲသော်ဖြူများက နှုန်း... ညာလား တော်းတော့မည့်အခြော့ ရှိနေသည်။ လွတ်လပ်စနိုင်ငံတစ်ခု၏ သဘာဝကျလွှာ သော ပြဿနာများကို မဖြေရှင်းနိုင်၊ မဖြေရှင်းရသွားတိုင်း တော်ရိပ်ခိုလိုခို... နိုင်ငံခြားအကုန် မျှော်လို မျှော်နှင့် အလွယ်လမ်းကို ခေတ်ဆန်းဖက်ရှင်းဖြစ် ကျင့်သုံးနေကြသော သမယတည်း။ ဘဝနှင့် ပတ်ဝန်းကျင့်မှ သင်ခန်းစာ မယူတာတ်တိုင်း စာအုပ်ကြီးများကို လှန်ကာ အဖြေရှာနေကြသော ကာလဆိုး... ကာလနောက်ပေတည်း။

ဤသို့လျှင် တိုင်းပြည်ကြီးတစ်ခုလုံးကိုယ်၌က မသာယာလေသော ကြောင့် တက္ကသိုလ်နယ်မြှေမှာလည်း သာယာသင့်သမျှ မသာယာ။ သို့ရာတွင် ပြင်ပနိုင်ငံရေးလောကမှ အကွဲအပြီများသည် တက္ကသိုလ်ကို ပြင်းပြင်းထုန် လာရောက် မထိခိုက်။

ဆိုရှယ်လစ်ပါတီကို ကိုယ်စားပြုသော ကျောင်းသားခေါင်းဆောင် ဆုံးသွားတို့မှာ ကိုယ်ကျိုးရှာမှုသတင်းနှင့် နာမည်ပျက်လျက် ရှိသောကြောင့် ခေါင် အဖော်ရဲကြား။ ကွန်မြှေနှစ်ကျောင်းသားတို့မှာလည်း လက်တစ်ဆုပ်စာရှိ လွန်ည်းစုကလေးသာ ဖြစ်၍ အရှိန်အဝါ နည်းပါးပြီး သြောကင်းမဲ့ကြုံ၏။ ကျောင်းသားကျောင်းသွေး အများစုကား ကြောက်မက်ဖွယ်သော စစ်ကာလကို ဖြတ်သန်းရင်း ကြီးပြင်းလာရသွားများ ဖြစ်သည် တစ်ကြောင်း။ လွတ်လပ်ရေး ကြီးပမ်းမှ အဆင့်ဆင့်ကို မျက်မြှင်ကြော်တွေ့ သိမိလာသွားများ ဖြစ်သည်က တစ်ကြောင်း၊ တိုင်းပြည် ပြန်လည်ထုတေသနရေးအတွက် အကြိုးကြိုး အထပ်ထပ် သတိပေး ပြောဆိုခဲ့သော ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ပို့ဆိုနိုင်သွားတွင် ပုံတင်ထပ်နေသေးသည်က တစ်ကြောင်း၊ ဤအကြောင်းများကြောင့် ပြည်တွင်း ဆူပူမူကို မလိုလားကြား။ ပြုပဲ့ချမ်းရေး ပျက်ပြားမည်ကို ကြောက်ကြသည်။ လွတ်လပ်ရေးကြီး ပြန်လည်ဆုံးစွဲးသွားမည်ကို ဖိုးရိုးကြုံ၏။

တာဝန်သိတ်သော ကျောင်းသားအများကမူ နိုင်ငံရေး ပြောင်းလဲမှု မှန်သမျှကို မျက်ခြည်မပြတ်စေဘဲ သတိနှင့် စောင့်ကြည့်နေကြုံ၏။ ထိုကဲသို့

တရာ့သိလ်ဘန်းခိုင်

၂၅၀

သော ကျောင်းသားများထဲတွင် ကိုလေးမောင်၊ ကိုစောဂျာင်၊ ကိုလှဖေ၊ ကိုမြှင့်သောင်းနှင့် သက်ခိုင်တို့ ထိပ်က ပါကြ၏။

သက်ခိုင်၏ အခြောင်းသူယ်ချုပ်းများ ဖြစ်ကြသော မောင်ရှို့၊ တင်မောင်နှီး၊ အေးဝင်း စသူများကား အရေးပေါ်လျှင် ကျေရာ တာဝန်ထမ်းမည်။ သို့ရာတွင် လောကကို ဆွင်ဆွင်ကြည့်၍ ဘဝ္ဗြီ ပျော်ပျော်နေတတ်ကြသူများ ဖြစ်ကြ၏။

ဇူလိုင်လကုန်ခါနီး တစ်နံနက်ခင်း ရှစ်နာရီခန့်တွင် ကျောင်းတက်ရန် အတွက် သက်ခိုင်သည် ခေါင်းဖြီးဖြီး အဝတ်အစား လဲနေသည်။ သင်တန်း သည် နံနက် ကိုးနာရီ၌ ဖြစ်သော်လည်း လျှောက်ရမည့်ခရီးက ဝေးသောကြော် ဤသို့ စောစောပြင်ဆင်ရခြင်း ဖြစ်၏။

ယုမောင်က သူ့စာကြည့်စားပွဲ၌ ထိုင်နေ၏။ စာကြည့်နေသည့်မှ မဟုတ်။ စတ္တာ၌ဖြူတစ်ခွဲပေါ်တွင် ခဲ့တဲ့နှင့် တစ်ခုတစ်ခု ခွဲနေခြင်း ဖြစ်၏။

သက်ခိုင် အဝတ်အစား လဲပြီးသောအခါ ယုမောင်က-

“ဒီမှာ ကြည့်စမ်းဟေ့...” ဆို၍ စတ္တာ၌ လှမ်းပေးသည်။

စတ္တာ၌ပေါ်၍ ယုမောင် ဆွဲထားသောပုံများ မိန်းကလေးတစ်ဦး၏ မျက်နှာ ဖြစ်သည်။ ယု၏မျက်နှာနှင့် အလွန်တူနေ၏။

“ယုမောင်... မင်း ပန်းချိဆွဲတတ်မှန်း သိပေမယ့် ဒီလောက် တော်မှန်း ငါ မသိဘူး၊ ဓာတ်ပုံမရှိဘဲ ယုမျက်နှာကို ဒီလောက် တူအောင် ဆွဲနိုင်တာတော့ ငါ ချိုးမှုမ်းတယ်ကွာ”

“ဒါကတော့ ငါမျက်လုံးထဲမှာ ယုက အမြှို့ရှိနေတာကိုး”

သက်ခိုင်သည် ယုမောင်ကို ကြင်နာစွာ ကြည့်မိ၏။

“မင်း... ယုကို ဘယ်လောက် ချုစ်တယ်ဆိုတာ ငါ သိပါတယ် ယုမောင်၊ ဒါပေမဲ့ တစ်ခုတော့ သတိပေးချင်တယ်၊ မင်း အခုတစ်လော သင်တန်း တွေ့လည်း မမှန်ဘူး၊ စာလည်း မကျက်ဘူး၊ မင်း မိဘကလည်း ချမှုံးသာတော့ မဟုတ်ဘူးကွာ”

ယုမောင်၏ မျက်နှာသည် တည်သွားပြီး ပန်းချိစာရွက်ကို သက်ခိုင် ထဲမှ ပြန်ယူလိုက်ကာ စာအုပ်စင်တွင် မို့ထောင်ထားလိုက်၍ ဖြေသည်။

“ငါ သင်တန်းမမှန်တာ၊ စာမကျက်တာဟာ ယု စိတ်ကြော် မဟုတ်ပါဘူး”

“ဒါဖြင့် ဘာဖြစ်လို့လဲ”

ကမ္မဘာနိဂုံသရွေးယ

၂၅၁

ယူမောင်က သက်ခိုင်၏ မျက်နှာကို စွေ့စွဲကြည့်ပြီး တည်ကြည့်စွာ ဆိုသည်။

“ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ သင်တန်းတွေ တက်မေ့လို့ စာတွေ ကျက်နေ လို့ အပိုပါ၊ မင်းက ဒီတဗ္ဗာသို့လဲကြီး ဆက်ဖွင့်နေရလိမ့်းမယ်လို့များ ထင်လို့ လား”

“ဘာပြောတယ် ယူမောင်”

“မင်းလည်း သိသားပါ၊ တိုင်းပြည်ကြီးက နှုပ်ပျက်မလား၊ ညာ ပျက်မလားဟာ”

“မင်းက ဘာလို့ အဲဒီလို့ ထင်ရတာလဲ”

“ငါ ပြောမယ် သက်ခိုင်၊ ဟိုနေ့က ငါ မိုလ်ကွန်းဇော်ကို သွားတွေ့ တယ်၊ သူတို့ကတော့ ချကြတော့မှာပဲတဲ့”

မိုလ်ကွန်းဇော်သည် ပြည်ခရိုင်မှ ထင်ရှားသော ရဲဘာဌဗြာ ခေါင်းဆောင် ဖြစ်၏။ ယူမောင်သည် တန်းမြင့်ကျောင်းသားဘဝက ပြည့်၍ ပြည်သူ့ရဲဘာဌဗြာ လုပ်ဖူးသောကြောင့် မိုလ်ကွန်းဇော်နှင့် ရင်းနှီးခင်မင်သည်။ တစ်လောက မိုလ်ကွန်းဇော် ရှိန်ကုန် ခေတ္တလာစဉ် ယူမောင် သွားတွေ့သည်ကို သက်ခိုင် သိပြီးဖြစ်၏။

သက်ခိုင်သည် ခေတ္တစဉ်းစားနေပြီး နောက်မှ လေးနောက်စွာ ပြော၏။

“ယူမောင်၊ မိုလ်ကွန်းဇော်ဝို့ရဲ့ အရည်အချင်းနဲ့ အဆင့်အတန်းကို မင်းလည်း သိပြီးသားပါ၊ ငါတော့ သူတို့ကို အထင်မကြီးဘူး၊ သူတို့ ထချိရို့ တော့ တိုင်းပြည်ကြီး ပျက်မသွားနိုင်ပါဘူး၊ ပြီးတော့ ဝို့ရဲ့ တာဝန်ကလည်း တိုင်းပြည်ပျက်မှာကို တွေးပူနေဖို့ မဟုတ်ဘူး၊ မပျက်အောင် တတ်နိုင်တဲ့ဘက်က ကြိုးစားကြဖို့ပဲ”

ယူမောင် နိုင်သွား၏။ အတန်ကြာမှ မျက်နှာကို ပြင်ကာ ပြီးချင် ရယ်မောပြီး ဆိုသည်။

“အလေကားပါကွာ... ကော်ကြေရအောင်၊ တို့ စောဘေးစီး နိုင်ငံရေး မြင်းချင်ပါဘူး၊ ဒါထက် သက်ခိုင်... မင်း ဟိုနေ့က တွေ့ခဲ့တယ်ဆိုတဲ့ ကျောင်းသူလေးကို ထပ်တွေ့သေးလား”

“ဟင့်အင်း...”

“နာမည်တို့၊ အတန်းတို့ကော သိပြီလား”

၂၅၂

တရာ့သိပ္ပါယ့်နှင့်

“တွေ့တောင်မှ ထပ်မတွေ့တာ.. ဘယ်လိုလုပ် ဒါတွေကို သိမလဲ”

“မင်း လိုက်မရှာဘူးလား၊ ခုစမ်းကော မစုစမ်းဘူးလား”

“ဘာလို့ လိုက်ရှုပြီး ခုစမ်းရမှာလဲ၊ ဒုက္ခမရှာချင်ပါဘူး သူငယ်ချင်း”

မင်းတို့ ဒုက္ခတွေကို ကြည့်ပြီး ကြောက်လွန်းလို့”

ယူမောင်က ရယ်နေသည်။ စကားပြန်မဆက်မိမိ အခန်းတွင်းသို့
ကျောင်းသားတစ်ဦး ဝင်လာ၏။

ယူမောင်က နှုတ်ဆက်၏။

“ဟာ... ထွန်းငွေပါလား၊ မလာစဖူး ဘာကိစ္စ...”

ညျဉ်းသိုးသိုးနှင့် ရည်သော ဆံပင်၊ မနှစ် မရှိတဲ့ ထားသဖြင့်
ကျိုးတိုးကျဲတဲ့ ပြုဗြိတ်နေသော နှုတ်ခမ်းမွေး၊ မပြုပြင်ဘဲ ထားသဖြင့် ညီရာ၌
ညှစ်တစ်တစ်နိုင်သော အသားအရော၊ ဤသွင်ပြင်လက္ခဏာများနှင့် ပြည့်သော
ထွန်းငွေသည် မျက်လုံးကျဉ်းကလေးများကို ပြီးရင်း သက်ခိုင်နှင့် ယူမောင်ကို
တစ်လုညွှန်စီ ကြည့်၏။

“မောင်ရင်တို့နဲ့ ဆွေးနွေးစရာတစ်ခု ရှိလို့ လာတာ၊ ဘာလဲ...
ကိုသက်ခိုင်က ကျောင်းသွားတော့မလိုလား”

“ဟုတ်တယ်၊ သွားတော့မလို့”

ပြောပြောဆိုဆိုနှင့် သက်ခိုင်က သူ့စားပွဲပေါ်မှ ပိုင်တဲ့နှင့် စာအုပ်များ
ကို ကောက်ကိုင်လိုက်၏။

ထွန်းငွေ၏ မျက်လုံးများက သက်ခိုင်၏ စားပွဲပေါ်ရှိ စာအုပ်စင်မှ
စာအုပ်များဆို ရောက်သွား၏။ ထွန်းငွေသည် စိတ်ဝင်စားစွာနှင့် စာအုပ်များကို
ယူကြည့်၏။

သက်ခိုင်၏ စာအုပ်စင်အပေါ်ဆင့်၌ ကျောင်းသုံးစာအုပ်များ ရှိ၏။
အောက်ဆင့်၌ မူး(စံ)၊ အိန္ဒိယ်၊ လီနိုင်၊ စတာလင်တို့၏ ကျမ်းများသာမက
ဘားနှစ်ရော့၊ အပ်တင်ဆင်ကလဲယား၊ ရာဟုလာသံကစွဲ၌း စသော လက်ပဲ
ဆန်သည် ဖြတ်သွှေ့၊ အမေရိကန်၊ အိန္ဒိယ စာရေးဆရာကြီးများအသီးသီး၏
စာအုပ်များပါ ရှိနေကြ၏။ ထွန်းငွေ စိတ်ဝင်စားစွာနှင့် ယူကြည့်သော စာအုပ်
များကား ထိုစာအုပ်များ ဖြစ်ကြ၏။

ထွန်းငွေသည် အံ့ဩဟန်နှင့် သက်ခိုင်ကို မေးသည်။

ကျွောက်နှစ်ကျျော်သရွေဝယ်

၂၅၃

“ဘာလဲ... ခင်ဗျား ဒီစာအုပ်တွေ ဖတ်သလား”

“ဟုတ်ပါတယ်... ဘာပြုလိုလဲ”

“ဖတ်ရင် ကောင်းတာပေါ့ပျော် ဒါပေမဲ့ တစ်ခုတော့ ရှိတယ်၊ ဒီစာအုပ် တွေက ဖတ်ရှုဖတ်ရမယ့် စာအုပ်တွေ မဟုတ်ဘူး”

“နှဲ... ဘာလုပ်ရှိုးမလဲ၊ ရှိလည်း ခိုးထားခြုံးမလား”

ထွန်းငွေ၏ ပြီးနေသာ မျက်နှာသည် မဲ့သွား၏။ သို့ရာတွင် သည်းခံ သဘောကောင်းစွာ ဖြေကြား၏။

“ဒါတော့ ခင်ဗျား ကျွောက်တော်ကို သက်သက်နှဲလိုက်တာပဲပျော်၊ ကျွောက်တော် ပြောချင်တာက ဒီစာအုပ်တွေက အလုပ်လုပ်ဖို့ စာအုပ်တွေ၊ ဖတ်ပြီး ရင် အလုပ်လုပ်ရတယ်”

“ဒီအကြိုးကြောက်ပေးလို့ ကျွော်မူးတင်ပါတယ် ကိုထွန်းငွေ၊ ဒါပေမဲ့ အဘန်းဟက်စရာ ရှိသေးတာမို့ ကျွောက်တော် သွားလိုက်ပါ၍းမယ်”

သက်ခိုင်သည် အောက်ထပ် ထမင်းစားခန်းသို့ ပြီးဆင်းလာခဲ့၏။

ထမင်းတစ်စိုင်းလျှင် နှစ်ဦး တွေစားရ၏။ ယုမောင်နှင့် သက်ခိုင်က တစ်တွဲ ဖြစ်သည်။ အေးဝင်းနှင့် တင်မောင်စိုးတို့က တစ်တွဲ ဖြစ်၏။ ယုမောင်နှင့် သက်ခိုင်တို့ အတွေ့က သက်သတ်လွှတ်စားသည်ဟု စာရင်းပေးထား၏။ အေးဝင်း နှင့် တင်မောင်စိုးတို့ အတွေ့က အသားစားသည်ဟု စာရင်းပေးထား၏။ လေး ယောက် ပေါင်းစားကြသောအခါ အားလုံး အသား ငါး အသီးအချက် မျှတစွာ စားကြရ၏။

ထမင်းစားပြု၍ အေးဝင်းက ရောက်နှင့်နေသည်။ သူက ထမင်းမစား သေးဘဲ စောင့်နေ၏။

“မင်း ဒီနွေး နောက်ကျပါလား သက်ခိုင်”

“အေးကျား... ထွန်းငွေ ဆိုတဲ့ကောင် ရောက်နေလို့”

“ဘယ်သူလဲ... သဟာယနဲ့ စာဖတ်အသင်း ရွေးကောက်ပွဲတွန်းက အမှုဆောင်ရာထူးနေရာမှုနှစ်သွာ် ဝင်ပြုပြီး ထောက်ခံမဲ့ တစ်မဲမှ မရတဲ့ ထွန်းငွေလား”

“ဟုတ်တယ်... သွားပေါ့”

အေးဝင်းက သဘောကျဖွား ရယ်သည်။

၂၅၄

တဗ္ဗာသိုလ်ဘုန်းခိုင်

“မင်းနဲ့ သိပ်မခင်သေးဘူး ထင်တယ်၊ ဒီတွန်းငွေ ဆိုတဲ့ ကောင်ကြီးက အင်မတန်ချုစ်စရာကောင်းတဲ့ ကောင်ကြီးကျ၊ ယုံကြည်မှုလည်း ရှိရာယ်၊ ရှိုးသားမှု လည်း ရှိတယ်၊ ယုံကြည်မှုအတိုင်း လျှောက်ပြောပြီး ရှိုးသားမှုအတိုင်း လျှောက် လုပ်နေလို့ အုံကြောင်ကြောင်ကြီး ဖြစ်နေတယ်၊ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်အနေနဲ့က တော့ ငါ ပြောသလိုပဲ အင်မတန် ချုစ်စရာကောင်းတဲ့ ကောင်ကြီးပါကျာ”

“ဟုတ်လား... မသိပါဘူး၊ ဒီမန်က ငါ သူကို စိတ်တိုတို့ ဘုံးပြောခဲ့တယ်”

“ဘယ်လို ပြောခဲ့သလဲ”

သက်ခိုင်က ထမင်းစားခန်းမဆို ဆင်းမလာမိကလေး၌ သူနှင့် တွန်းငွေ တွေ့ကြ ပြောကြပုံကို အကျဉ်းချုပ် ပြန်ပြောပြ၏။

အေးဝင်းက ထပ်မံရယ်မောပြီး-

“ဒီကောင်ကြီးက အဲဒီစာအုပ်တွေကို တကယ်ရှိခိုးမေတဲ့ ကောင်ကြီးကျ၊ အေးလေ... ဒါပေမဲ့ သူ စိတ်မဆိုးတတ်ပါဘူး၊ တစ်နွေမှ သူအခန်းမင့် ငါ ခေါ်သွားဦးမယ်” ဟု ဆိုသည်။

အေးဝင်းနှင့် သက်ခိုင်သည် ယူမောင်နှင့် တင်မောင်စိုးတို့အတွက် ဟင်းများကို တစ်ဝက်ခွဲချုန်ကာ ထမင်းစားကြ၏။ ထမင်းစားပြီးကြသောအခါ အတန်းတာက်ရန် ဗဟိုကျောင်းဆောင်များသာကိုသို့ အတူ ထွက်လာခဲ့ကြသည်။

အေးဝင်းသည်လည်း သက်ခိုင်နည်းထူပ် ပါဏေဖော်ယူသည်။ သက်ခိုင်နည်းတူပ် တစ်ရပ်တည်းသား သူငယ်ချင်းဖြစ်သူ တင်မောင်စိုးနှင့်အတူ ပြည်ကျောင်းဆောင်၌ တစ်ခန်းတည်း လိုက်နေ၏။ ဤအချက်များအပြင် အေးဝင်းနှင့် သက်ခိုင်တို့၏ အခြား တူညီချက်များ ရှိသေး၏။

ပါဏေဖော် ယူကြသော်လည်း အေးဝင်းရော၊ သက်ခိုင်ပါ စာပေ ရေးရန် ဝါသနာပါကြ၏။ အေးဝင်းက ဝွေ့နှုန်း ဝါသနာထုံး၍ သက်ခိုင်က ကဗျာသာက် သန့်သည်။ တစ်ဖော် နှစ်ဦးလုံးသည် အပေါ်ဝတ်အကိုး အမျှုးပြုသော မြန်မာဝတ်စုံကို မြှတ်မြှတ်နိုးနိုးနှင့် သပ်သပ်ရပ်ရပ် ဝတ်ဆင်တတ်ကြသည်။ ထိုစဉ်က သိပ္ပါယူသော ကျောင်းသားအများသည် အောင်းသိသာ ဝတ်သည်။ ပုံဆိုးဝတ်သည်တိုင်အောင် အပေါ်ဝတ်အကိုး ဝတ်လေ့မရှိ။ ဝတ်သည်တိုင်အောင် အောက်ခံအကိုးမှာ ကော်လာနှင့် ဖြစ်ကြ၏။ အေးဝင်းနှင့် သက်ခိုင်က စတစ် ကော်လာတပ် အောက်ခံအကိုးကိုသာ ပုံမှန်ဝတ်သည်။

ကမ္မာကုန်ကျယ်သရွေး၏

၂၅၅

အစစအရာရာ တူညီသည့်အပြင် အသက်အချေယ်ချင်းလည်း တူညီသောကြောင့် သူငယ်ချင်းတကာအနက် အေးဝင်းနှင့် သက်ခိုင်သည် အရင်းနှီးရုံး ဖြစ်ကြ၏။

ထိုကြောင့်လည်း လမ်းမလျှောက်လွှာကြစဉ် အေးဝင်းက ယုမောင်မေးသော မေးခွန်းမျိုးကိုပင် မေးသောအခါ၌ သက်ခိုင်က ယုမောင်ကို ဖြေသော အဖြေနှင့် တစ်မျိုး ခြားနားစွာ ဖြေ၏။

“ဒါထက် သက်ခိုင်၊ မင်း ဟိုတစ်နောက တွေ့ခဲ့ရတဲ့ အသားဝါဝါ... မျက်တောင်ကော့ကော့နဲ့ မိန်းကလေးကို လိုက်မရှာဘူးလား”

“အမှုန်ကို ငါ ဝန်ခံမယ် အေးဝင်း၊ ငါ လိုက်ရှာနေခဲ့တယ်၊ သူ့ကို ငါ သိပ်တွေ့ချင်နေတယ်၊ မင်းတို့ ထင်တာထက်ပို့ပြီး ငါ သူ့ကို သိပ်တွေ့ချင်နေတယ်”

“မင်း တကယ်ပြောနေတာလား”

“တကယ် ပြောတာပေါ့ အေးဝင်းရာ၊ မင်းကို ငါ လိမ့်ဖူးလိုလား”

“အေးလေ... ဒါနဲ့များ၊ မင်းက သူငယ်ချင်းတွေဆိုက ဘာလို့အကုအညီမတောင်းသလဲ”

“အကြောင်းကတော့ ငါ အနောက်မခံချင်လိုဘဲ သူငယ်ချင်း၊ ငါ က အဆဲကို ခံနိုင်တယ်၊ အနောက်ခံနိုင်တဲ့ လူစားမျိုး မဟုတ်ဘူး၊ ပြီးတော့ ဒီမိန်းကလေးကို ငါ တွေ့ချင်တယ်ဆိုတာကလည်း မင်းတို့ နောက်ပြောင်ကတဲ့ တွေ့ချင်နည်းမျိုးနဲ့ မဟုတ်ဘူး”

“ဘယ်လိုကွဲ... ဘယ်လို...”

သက်ခိုင်သည် အေးဝင်း၏ အမေးကို ရတ်တရက် မဖြောဘဲ စကားလုံးစဉ်းစားဟန် ပြုမြိမ်နေ၏။ အတန်ကြောမှ တည်ပြုမြိမ်သောမျက်နှာ၊ တည်ပြုမြိမ်သောလေသံနှင့် ဆိုသည်။

“ဒီမိန်းကလေးကို မြင်မြင်ချင်း ငါရင်ဟာ လူပ်ရှားခဲ့ရပါတယ်လို့ ငါ ဝန်ခံခြားပြီ၊ ဒါပေမဲ့ ရင်ရဲ့ လူပ်ရှားမှုဟာ အမျိုးမျိုးရှိတယ်ဆိုတာ မင်းတစ်ယောက်တော့ နားလည်နိုင်လိမ့်မယ် ထင်တယ် အေးဝင်း၊ ဘယ့်နယ်လဲ”

အေးဝင်းသည် စော့ဝိုင်သွားပြီးနောက် စဉ်းစားစား မျက်နှာထားပြောင်းသွား၍ ခေါင်းညီတ်ပြ၏။ သက်ခိုင်ကသာ ဆက်ရှင်းပြသည်။

၂၅၆

တန္ထာသိယ်ဘုန်းနှင့်

“ငါဟာ ရဟန္တာ မဟုတ်ပါဘူး အေးဝင်း၊ ဆယ့်လေးနှစ် ဆယ့်ငါးနှစ် အရွယ်ကစြိုး မိန့်ကလေးတစ်ယောက်.. နှစ်ယောက်.. သုံးယောက်ပေါ့ လေ၊ သူတို့ကြောင့် ငါရင်ဟာ လူပ်ရှားမိခဲ့ဖူးပါတယ်၊ ဒီလိုရင်ရဲ့ လူပ်ရှားမှု မျိုးဟာ ငါအတွက် မဆန်းလှတော့ပါဘူး၊ အခုတော့ ဆန်းတယ် သူငယ်ချင်း ရယ်...”

“ဘယ်လို ဆန်းလိုတဲ့ သူငယ်ချင်းရ”

“ဆန်းပဲရဲ့ ဆန်းနည်းကတော့ ဖောက်ပြားမှု မဟုတ်တာဘဲ သူငယ်ချင်း၊ သူကို ငါ မြင်လိုက်ရတဲ့အခိုန်မှာ တစ်ကြိမ်က တစ်လောကလုံးမှာ ငါ အမြတ်နှစ်ဆုံး... သံယောဇ်အကြီးဆုံး... အြိမ်စင်စင်နဲ့ အချို့ဆုံးမိန့်ကလေး တစ်ဦးကို သွားအမှတ်ရမိပုံပေါ်တယ်၊ အမှတ်ရမိပုံပေါ်တယ်လို့သာ ငါ ပြောတယ်နော် အေးဝင်း၊ အမှတ်ရမိတယ်လို့ ငါ မပြောဘူး”

“အေးပါကာ... မင်းက စကားအသုံးအနှစ်း သိပ်ရွေးတဲ့ကောင်ပဲ”

“ရွှေးသင့်လို့ ရွှေးရပါတယ် သူငယ်ချင်း၊ ဒါကိုတော့ ခွင့်လွတ်ပါ၊ ငါ ဆက်ပြောပါရစေ၊ အဲဒီတုန်းကတော့ အမှတ်ရမိပုံတင်ပါပဲ၊ အခုတော့ အမှတ်ရမိသလိုလိုပါပဲ အေးဝင်း၊ သူပဲ ဖြစ်နေလိမ့်မယ်လို့ ငါ ထင်တယ်၊ သူပဲ ဖြစ်ပါစေလို့ပဲ ငါ ဆုတောင်းနေတယ်”

“မင်း အခုပြောနေတဲ့ အဲဒီသူ ဆိုတာက ဘယ်သူလဲ”

“သူဟာ သူ ဖြစ်နေခဲ့ရင် သူ ဘယ်သူဆိုတာ မင်းကို ငါ အရင်ဆုံး ပြောပြပါမယ်၊ အဲဒီအခါကျတော့သာ မင်း ငါကို ကူညီပါ သူငယ်ချင်း”

အေးဝင်းသည် ရှိက်၍ ရယ်လိုက်၏။

“အေးပါ သူငယ်ချင်းရာ၊ မင်းက ပဟောင့်တွေ ရှက်နေပေမယ့် ငါကတော့ ကတိပေးပါတယ်၊ မင်းကို ငါ ကူညီပါမယ်၊ ဒါထက် မင်းက သူကို ဘယ်မှာ လျောက်ရှာနေတာလဲ”

“ဒီလိုပဲ အတန်းတက်ရင်း ဟိုကြည့် ဒီကြည့်ပေါ့၊ ရှက်ရှက်နဲ့ ဝန်ခဲ့ရရင် အင်းယားရှေ့တောင် သုံး လေးညာနေ သွားလျောက်ခဲ့ဖူးတယ်”

“ဘင်တန်ဘက်ကိုကော...”

“ငါ သူကို တွေ့လိုက်တာက ရက္ခာဖော်အဆောင် စကြေအတိုင်း အင်းယားဘက် လျောက်သွားတာလေကွာ”

“အယ်(လ်)စိအာ(ရိ)ရှေ့မှာကော... မကြည့်မိဘူးလား”

ကမ္မဘာဂျိန်ကျေယ်ပါရွှေဝယ်

၂၅၇

“အယ်(လ်)စီအာ(ရဲ)ရှေ့မှာ ငါ မရပ်ရာဘူး၊ ပြီးတော့ အင်းယားဘက် သွားရေတည်းက နှေ့ကျောင်းသူ ဖြစ်နိုင်ပါမလား”

အေးဝင်းသည် ဘာကို သဘောကျသွားသည် မသိ။ သူရင်ဘတ် သူ ထု၍ အားရပါးရ ရယ်သည်။

“ဟောကောင်... မင်း ဘာရယ်တာလဲ”

“ရယ်ချင်လိုပါ သက်ခိုင်ရဲ အံ့ဩမင်း... အ ပါဘိလေး၊ မိန့်ကလေး ကျောင်းဆောင်ဘက် လျှောက်သွားတိုင်း အဆောင်ကျောင်းသူလို့ တထစ်ချ မှတ်ထားလို့ မရဘူး၊ တချို့ နှေ့ကျောင်းသူတွေက အဆောင်က သူငယ်ချင်း အခန်း လိုက်နေတယ်၊ အခိုကဗုဏ်တစ်ဆင့် အိမ်က လာကြိုတဲ့ကားနဲ့ ပြန်ကြ တယ်၊ ယုမောင်ရဲ့ ယုတောင် တစ်ခါတလေ ငါမွန်ရဲ့ အခန်းမှာ လာနေတတ် တယ်”

သက်ခိုင် ပါးစပ်အဆောင်းသား ဖြစ်သွား၏။ ဘာပြန်ပြောရမှန်းလည်း မသိတော့။

အေးဝင်းကသာ အကြိုဥာဏ်ပေး၏။

“ဒီလို လုပ်ကြမယ်၊ ဒီညော ကလပ်(စိ)ဆင်းရင် အယ်(လ်)စီအာ(ရဲ) ရှေ့က သွားစောင့်ကြည့်ကြမယ်၊ ငါသိဝရီမွန်ရင် မင်းရဲ့... အ... သူကို တွေ့ရမှာပဲ”

သက်ခိုင်က သောာတူကြောင်း ခေါင်းညီတ်လိုက်၏။

သက်ခိုင်နှင့် အေးဝင်းသည် နှေ့လယ်စာကို ကျောင်းဆောင် ပြန်စားရန် အခို့မရကြာ။ နံနက်ပိုင်း သင်တန်းများ၊ ပြီးသောအခါ ဗဟိုကျောင်းဆောင်များ ဝင်းအတွင်းရှိ စားသောက်ဆိုင်တစ်ခုတွင် လက်ဖက်ရည်သောက်ကြ၏။ ညော ပိုင်းည့် မစွဲက်လင်းစအေး၏ သတ္တာဖော်သင်တန်းကို တစ်ချို့ တက်ကြသည်။ ထိုနောက် ဓာတုဖော်လက်တွေ့သင်တန်းသို့ ဆက်သွားကြသည်။ လက်တွေ့ သင်တန်း ပြီးသောအခါ အေးဝင်းသည် မွန်ကို ခေါ်သာ စကားပြောပြီး သူငယ်ချင်းကောင်း သစ္စာရှိသူ ပိုသစ္စာ သက်ခိုင်နှင့်အတူ အယ်(လ်)စီအာ(ရဲ) ရှိရာသို့ ထွက်လာခဲ့သည်။

အေးဝင်းနှင့် သက်ခိုင်သည် အယ်(လ်)စီအာ(ရဲ)ရှေ့တည်းတည်း မရပ်ကြာ။ အယ်(လ်)စီအာ(ရဲ)နှင့် နှစ်ခန်းကွာသာ နေရာများသာ ရပ်နေကြ၏။

၂၅၈

တန္ထသိုလ်ဘုန်းနှင့်

သူတို့ ရပ်နေရာ ရှေ့တည့်တည့်၍ ငွေရောင် စတုဒီပေကာလွန်မင်္ဂါ
မျိုး ကားကြီးတစ်စီးက ကျောပေး ရပ်နေ၏။

ကျောင်းဆင်းချိန် ဖြစ်သောကြောင့် ကျောင်းသူအသီးသီးသည် ကြို
လာသော ကားများပေါ် တက်နေကြ၏။ သက်နိုင်ရော၊ အေးဝင်းပါ ကောင်းကောင်း
သီသည့် ယုတို့၏ ရွှေစောကားကြီးပင် ထွက်သွား၏။ ထိနာက် ကားတစ်စီးပြီး
တစ်စီး ဆက်ထွက်၏။

ထိုအခိုက်အတန်တွင်ပင် နှဲသာရောင် ပိုးအကိုး၊ ပန်းနှုရောင် ထားနှင့်
ဝါဝင်းတင့်ရွှေနှင့်သော ကျောင်းသူတစ်ဦးသည် စတုဒီပေကာကြီးဆီသို့ လျှောက်
လာနေ၏။

သက်နိုင် တုန်လှပ်သွားသည်။ သက်ခိုင် တုန်လှပ်သွားသည်ကို
အေးဝင်းက သတိပြုမိ၏။

“သူလား... သူငယ်ချင်း”

“ဟုတ်တယ် အေးဝင်း၊ ဟိုနေက ငါ မြင်လိုက်ခဲ့ရတာကတော့ သူပဲ”

မိန့်မပျို့သည် ကားအနီးသို့ ရောက်သောအခါ အသက်သုံးဆယ်ခုံ့ရှိ
ကားမောင်းသူက ကားတွင်းမှ ဆင်းပြီးနောက် တံခါးကို ဖွင့်ပေး၏။

မိန့်မပျို့နှင့် ကားမောင်းသူသည် တစ်စုံတစ်ရာကို ပြောနေသေး၏။
မိန့်မပျို့ ကားတွင်း ဝင်သွားမှ ကားမောင်းသူသည် တံခါးကို ပိတ်ပေးပြီး
ကားနောက်ဘက်မှ ပတ်ကာ ရှေ့ချိုးဆီသို့ သွား၏။

သက်နိုင်သည် ကားမောင်းသူ၏ မျက်နှာကို ကောင်းကောင်းတွေ့
လိုက်ရ၏။

သက်နိုင်၏ တစ်ကိုယ်လုံးမှာ တုန်ယင်သွား၏။ အေးဝင်းက အဓိပ္ပာယ်
ပြည့်စွာနှင့် သက်နိုင်ကို ကြည့်သည်။ သက်နိုင်က ခေါင်းကိုသာ ညီတ်ပြလိုက်၏။

ထိုစဉ်တွင် မမျှော်လင့်သော အသံဆိုး အသံကြောင်များ ပေါ်လာ၏။

“တိရှိဘုန်းနှစ်ကောင်... ဒီမှာ လာဆင်ကြံး ကြံးနေတာကိုး... မို့ပြီ”

သက်နိုင်နှင့် အေးဝင်းတို့ လူည့်ကြည့်လိုက်သောအခါ ယုမောင်
မောင်ရှိနှင့် တင်မောင်စီးတို့အား မမျှော်လင့်ဘဲ ဓမ္မရသည်။

သက်နိုင်က လူနှေ့တိန်းလျှက် မတုန်မလှပ်နှင့် သူတို့အား ကြည့်ဖော်
သည်။

အေးဝင်းကသာ သူတို့အား ပြန်ဟောက်သည်။

ကမ္မာကုန်ကျယ်သချွဲဝယ်

၂၅၉

“ခွေးကောင်တွေ... ဘယ်က ပေါ်လာကြတာလဲ”

တင်မောင်စိုးသည် သူ့အရပ်အမောင်း၊ သူ့ဗလနှင့် မလိုက်အောင် မျက်နှာလေး ငယ်ပြီး အသံသေးလေးနှင့် ဆို၏။

“ဘယ်ကမှ... ပေါ်မလာပါဘူး အစ်ကိုရယ်၊ ကျွန်တော်များလည်း ကျွန်တော်များ အတန်းရှိလို့ လာတက်တာပါ၊ ဘုရားစုံရစေရဲ့... အတန်းပြီး တော့ ယုမောင်မှာ အဖော်မရှိတာနဲ့ သူငယ်ချင်းကောင်း ပို့သွား အဖော်လုပ်ရင်း အယ်(လ်)စီအာ(ဂျိ)ရှေ့တော့ ရောက်ခဲ့မိရှိး အမှန်ပါ၊ အဲဒီကနေ ယုတွဲကားကြီး ထွက်သွားတာ... ငေး... ငေးကြည့်ရင်း... ဟောကောင် မောင်ရှိနှင့် ဆက်ပြောတော့လေကွာ”

မောင်ရှိန်သည် မည်သို့မျှ တည်၍မရသော သူ့မျက်နှာကို သဘာဝအတိုင်း စပ်ဖြစ်ဖြေလေးလုပ်၍ ဆက်ပြောသည်။

“အဲဒီလို ငေး ငေး ငေး... ကြည့်.. ကြည့်.. ကြည့်ရင်းက မရွှေမရှေ့သာသမို့ ကျွန်တော်မျိုးကြီးရဲ့ မျက်စိနှစ်ကွင်းက အထူးအလင်းတွေ ရှုံး သက်ခိုင်ရဲ့ မင်းပဘာကို ထွေ့လိုက်ရတယ်၊ အသားလေးလည်း ဝါ...လို့၊ မျက်တောင်ကလေးကလည်း ကော့... လို့၊ စတုဒ်ဖေကာကြီးပေါ် တက်သွားတာကလည်း ကြော့...လို့”

တင်မောင်စိုးကလည်း ဝင်၍-

“ဟုတ်ကဲ့ခင်ဗျု... ကြော့လို့” ဟု ဆို၏။

အေးဝင်းက သက်ခိုင်ကို လှမ်းကြည့်သည်။ ထူးဆန်းစွာပင် သက်ခိုင်၏ မျက်နှာသည် ပျော်ပျော်းတည်းပြုမြှင့်နေ၏။ စိတ်ဆိုးဟန်ကိုလည်း မပြု။ တုန်လှပ်ဟန်ကိုလည်း မပြု။

စတုဒ်ဖေကာ ကားကြီးက စက်နှီးပြီး ထွက်ရန် ပြင်းနေသည်။ သို့ရာ တွင် တစ်ဖက်မှ အဆက်မပြတ် ထွက်လာသော ကားများကြောင့် မထွက်နိုင်သေးဘဲ ရပ်နေရ၏။

သက်ခိုင်သည် မျက်ချင်း လှပ်ရှားလာ၏။ သူသည် သူငယ်ချင်းများ ဘက် လှည့်ကာ စိန်ခေါ်၏။

“ဟော... ဟိုမှာ ကားကြီး ထွက်တော့မယ်၊ အဲဒီကားကို ရပ်ပြီး ငါ သွားစကားပြောမယ်၊ ငါ မပြောရဲရင် မင်းတို့ ငါကို နိုင်းချင်တာခိုင်း၊ ငါ ပြောရဲရင် မင်းတို့လည်း ငါ တောင်းဆိုသွား ပေးရမယ်၊ ဘယ့်နယ်လဲ”

၂၆၀

တရာ့သိလ်ဘုန်းနှင့်

မောင်ရှိနှင့်၊ သာင်မောင်စိုးနှင့် ယူမောင်တို့သည် တစ်ဦးမျက်နှာ တစ်ဦး
ကြည့်ကြပြီး ဖြုင်တူပင်-

“စိန်လိုက်” ဟု အော်ကြသည်။

“ကောင်းပြီ၊ အေးဝင်း... မင်းက သက်သေဇ္ဈား၊ ကဲ.. ငါ
သွားပြီဟေ့”

သက်ခိုင်သည် ကားကြီးဆီသို့ ပြေးထွက်သွား၏။

သူငယ်ချင်းအားလုံး ထိတ်လန့်တုန်လှပ်သွားသည်။ တင်မောင်စိုးက
စိုးရိမ်စွာ ပြော၏။

“ဟိုက်... ဒီကောင် တကယ် လုပ်တော့မယ်ဘာ၊ တို့ကလည်း
သူ့အကြောင်း သိရက်သားနဲ့ သွားစတာကိုး၊ ငါးပါးတွေတော့ မှားက်ကုန်
တော့မယ်”

သူငယ်ချင်းအားလုံးသည် ပူပန်စွာနှင့် သက်ခိုင် သွားရာကို လှမ်း
ကြည့်နေကြသည်။

ဘီးလိမ့်စ ကားကြီးဘေးသို့ သုက်ခိုင်သည် အချိန်မီ ရောက်သွားသည်။

သက်ခိုင်သည် ရှေ့ခန်းပြတင်းပေါက်ကို ကိုင်လိုက်ပြီး ကားမောင်းသူ
ကို မေတ္တာရပ်ခံ၏။

“ကျေးဇူးပြု၍ခင်ဗျာ... ကျွန်ုတ် မြို့ထဲ လိုက်ခဲ့ပါရစေ”

ကားမောင်းသူသည် ဘရိတ်ကို နှင့်လိုက်ပြီး ရှုတ်တရက် ဒေါသနှင့်
ဖြေ၏။

“ဟေ့... သူငယ်၊ လွန်လှချေလား၊ မင်းက ဘာမှတ်လို့ လိုက်
နောင့်ယုက်ရတာလဲ”

သက်ခိုင်ကူး အေးချမ်းစွာ ဖြေသည်။

“စိတ်မဆိုးပါနဲ့ ဦးလေးရယ်၊ ဦးလေးတို့ရဲ့ ကားကို ကျွန်ုတ်
အလကားမစီးပါဘူး၊ ပိုက်ဆံပေးပါမယ်”

သက်ခိုင်သည် သူ့အပေါ်ဝတ်အကျိုးခိုတ်တွင်းမှ မတ်စွေတစ်စွေ
ထုတ်ယူပြု၏။

ကားမောင်းသူသည် မျက်လုံးဖြူးသွားကာ သက်ခိုင်၏မျက်နှာကို
စွေစွေကြည့်၏။ ခဏ္ဍားမူ ပါးစင်အဟောင်းသား ဖြစ်သွားသည်။ သက်ခိုင်က

ကန္တာကုန်ကျယ်သခြားစဉ်

၂၆၁

ကားမောင်းသူ၏ လက်တွင်းသို့ မတ်စွဲကို ထည့်ပေးပြီးလျင် ကားနောက်တံ့ခါး
ကို ဖွင့်၍ ကားတွင်းသို့ ဝင်လိုက်သည်။

ကားမောင်းသူနည်းတူ အံသြဇာန်း၍ ဘာစကားမျှ မပြောနိုင်ဘဲ
လုလုခွဲနှင့်သော မျက်လုံးများနှင့်သာ သူ့ကို အံအားသင့်ကြည့်နေသည့် မိန့်မပျို့
အား သက်ခိုင်က အေးချမ်းတည်ပြုမြစ်စွာ ပြော၏။

“မောင်ပါ... မမန္တယ်၊ သက်ခိုင်ရယ်...ပါ၊ ဦးလေးကိုချစ်တိုးရေ
မောင်းလျာ... ပင်းချောင်းကို ရောက်အောင် မောင်းလျာ”

စတုဒေါ်ဖေကာကားကြီးသည် ပြီမြဲခန့်ခွဲ တစ်ချက် အားယူလိုက်ပြီး
ချောမှတ်ညှင်သာစွာ ထွက်သွားလေတော့၏။

စကြော်ပေါ်၌ မောင်ရှိန်သည် သူ့မျက်လုံးများကို ပတ်ချာလည်ပြုလိုက်
ပြီး မျက်ဖြူဗုံးကိုဟန် လုပ်လိုက်၏။ ယုမောင်က သူ့နှုံးသူ ပြန်ထုနေ၏။
တင်မောင်စိုး၏ နိဂုံက ပြူးပြီးသား မျက်လုံးကြီးများမှာ ပိုပြူးထွက်နေ၏။
အေးဝင်းကသာ ခိုင်လူကြီးလေသံနှင့် ပြော၏။

“ပွဲပြီးသွားပြီ၊ အရှုံး အနိုင်လည်း ဆုံးဖြတ်ပြီးပြီ၊ အားလုံး သတိ...
စည်းကမ်းသေဝပ်စွာ ပြန်ကြစိုး ရဲဘော်တို့”

အခန်း - ၁၉

»»» ရွှေးနှင့်အတူ «««

စတုဒ္ဓိပေကာကားကြီးပေါ်တွင်မှ အံ့ဩစိတ် ပြောသွားသော မလေးနှယ်က
ဖြုံးနှင့်ကြည်လင်စွာနှင့် ဆို၏။

“မောင်... သိပ်ဆိုးတယ်၊ ပြီးတော့ သိပ်ရတာပဲ၊ ပထမတော့
မမန္တယ် လန့်သွားတယ်... သိလား”

သက်ခိုင်က ရယ်ရင်း တောင်းပန်သည်။

“ဟုတ်တယ်... မောင် လုပ်ပုံက နည်းနည်းလွန်သွားတယ်၊ အစက
တော့ ဒီလိုလုပ်မယ်လို့ စိတ်မကူးမိပါဘူး၊ အောက်မှ ရုတ်တရက် အကြံရလို့”

“မမန္တယ်မှန်း မောင် ဘယ်လိုလုပ် သိသလဲ”

သက်ခိုင်၏ မျက်နှာသည် အနည်းငယ် တည်သွားပြီး ခပ်လေးလေး
ဖြေ၏။

“မမန္တယ်ကို မောင် တွေ့လိုက်မိဖူးတာကိုး”

မလေးနှယ်ကလည်း စဉ်းစားသယောင် တွေ့တွေ့လေး ဖြစ်သွား၏။
ခဏာကြာမှ ပြောသည်။

ကမ္မာကုန်ကျယ်သရွေဝယ်

၂၃

“မောင့်ကိုလည်း မမန္တယ် တွေ့လိုက်မိများတယ်၊ နေပါး... ဘယ် နေရာမှာပါလိမ့်”

“ဘိုင်ဒိုးပလော်(ပါကာလေဒအဆောင်ကြီး) အပေါ်ဆုံးထပ် ထောင့်ချိုး မှာပါ၊ ဟုတ်တယ် မဟုတ်လား၊ မမန္တယ်ကို မောင် အကြာကြီး ရပ်ကြည့်မေး မိခဲ့တယ်”

“ဟုတ်တယ်... မမန္တယ်လည်း မောင့်ကို ဖြို့ကြည့်မိတာပဲ၊ ဒါပေမဲ့ မောင်က သိပ်လည်းထွားနေတယ်၊ အသားကလည်း ငယ်ငယ်တုန်းကလို မည်ဘဲ ဖြူဖြေ လျက်လည်း ချောနေတယ် မဟုတ်လား၊ မမန္တယ် ဘယ်မှတ်မိမလဲ”

“မမန္တယ်ကိုလည်း မောင် မမှတ်မိပါဘူး၊ မမန္တယ်ကလည်း သိပ်လှ နေတာပါပဲ မမန္တယ်”

သက်ခိုင်က ချီးမွမ်းသည်ကို မလေးနှယ်က ပြီးပြီးလေးပင် လက်ခံယူ ပြီး အေးချမ်းစွာ ဆက်မေး၏။

“မမန္တယ်ကို မမှတ်မိဘူးဆိုပြီး... အခုတော့ ဘယ်လိုလုပ် သိသလဲ”

မလေးနှယ်က လွှာယ်လွှာယ်လား မေးသော်လည်း သက်ခိုင်မှာမူ အဖြေရေကိုသွားသည်။ နောက်ဆုံး၌မူ ဂိုးသားစွာပင် အမှန်ကို ဖြေသည်။

“လုံးလုံးကြီး မမှတ်မိတာတော့ မဟုတ်ပါဘူး၊ မှတ်မိသလိုလိုလည်း ရှိတယ်၊ မောင့်ရင်ထဲမှာလည်း မကျေမျှမျှမျှမျှ တစ်မျိုး ဖြစ်နေခဲ့တယ်၊ ဒါရောင် လည်း တစ်ချိန်လုံး မမန္တယ်ကို မောင် လိုက်ရှာနေခဲ့မိတယ်”

“ဒုံး... မမန္တယ်ကို မောင်က တစ်ချိန်လုံး လိုက်ရှာနေခဲ့တယ်”

“ဟုတ်တယ် မမန္တယ်၊ မမန္တယ်က မပုံးဘူးလား”

မလေးနှယ်က မျက်တော်ကော်ကြီးများကို ပင်ကာ သူ့ကို မောက်နှင့် ၅။ သူ့မျက်နှာ၌ ကြုတ်ထားသော မျက်မှာ်ကို ထုံးစံအတိုင်း တွေ့ရ၏။

မလေးနှယ်က အသလေးများ ထွက်အောင် ရယ်သည်။

“ကြည့်စမ်း... အခုအထိ ဒီမျက်မှာ်က ကြုတ်တုန်းပဲလား၊ ဟိုနောက မမန္တယ်ကို အဲဒီလို မျက်မှာ်ကြုတ်ပြလိုက်ပါလား၊ မမန္တယ် တစ်ခါတည်း မှတ်မိသွားမှာပေါ့”

သက်ခိုင်သည် မျက်မှာ်ကို လျှော့ချုလိုက်ပြီး မလေးနှယ်နှင့်အတူ ရယ်၏။

၂၆

တရာ့သိပ္ပါယ်

“အင်းလေ... ဆက်ဦး မောင်၊ အခု မမန္တယ်ကို မောင် ဘယ့်နယ် သိသွားသလ”

“အဲဒီဇူးက မမန္တယ်က အင်းယားကျောင်းဆောင်ဘက် လျှောက် သွားတာ တွေ့လို့ အဆောင်ကျောင်းသုတစ်ယောက်ပဲ ထင်ပြီး အဆောင်ဘက် မှာသာ ရှာကြည့်ဖို့တယ်၊ ဒီဇူးမှ သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်က အကြေးပေးလို့ အယ်(လ်)စိအာ(ရီ)နားက လာကြည့်နေတာ”

“အဲဒီဇူး... မမန္တယ်လို့ ဘယ်လို့ရှုပ် သိသွားသလ”

“ဦးလေးကိုချစ်တိုးကိုပါ မြင်လို့ပါ မမန္တယ်၊ ဦးလေးကိုချစ်တိုးကိုပါ မြင်တော့ မမန္တယ်မှန်း မောင် သေချာသွားတာပေါ့”

ယခုအချိန်အထိ စကားဝင်မပြောသေးဘဲ ကားကိုသာ ဂရုတစိုက် မောင်းလာသော ဦးချစ်တိုးက ဆိုသည်။

“ပြောလာလိုက်ကြတာ ကြားပြီ၊ အရာမှပဲ ငါအကြောင်း ပါတော့ တယ်၊ ထားပါတော့လေ... တစ်ယောက်ကလည်း ချောနေလို့တဲ့၊ တစ်ယောက် ကလည်း လျော့နေလို့တဲ့၊ အဲဒီကြောင့် မမှတ်စီကြသွားတဲ့ ငါကိုတော့ မှတ်စီတယ် ဆိုတော့ ငါကတော့ အရှင်ဆိုးမြဲ ဆိုးနေလိုပေါ့.. ဟုတ်လား”

“မဟုတ်ပါဘူး ဦးလေးကိုချစ်တိုးရာ၊ ဦးလေးကိုချစ်တိုးက အရင် တုန်းကလည်း အရှင်မဆိုးပါဘူး၊ အခုလည်း အရင်တုန်းကအတိုင်း ငယ်ရှုပ် မပျောက်ဘဲ နေ့... ပျေ့နေ... ချောနေသေးလို့ ကျွန်ုတ်က မှတ်စီတာပေါ့”

“အင်း... ကျော်လိုက်ရပြန်ပြီပေါ့ သက်ခိုင်ရာ၊ မင်းကတော့ ငယ်ငယ်လေးကတည်းက ငြုကို နိုင်လာခဲ့တဲ့ ရွှေမင်းသားလေးကိုး”

သုံးဦးလုံးသည် ရယ်မောမိကြ၏။

ကားသည် ပြည်လမ်းအတိုင်း မောင်းမောရာ ပြည်ကျောင်းဆောင်အနီး သုံး ရောက်လာ၏။ ထိုအခါးမှ သတိပြုး သက်ခိုင်က ဆို၏။

“ဦးလေးကိုချစ်တိုး... ပြည်ကျောင်းဆောင်ကိုတို့မှာ ရပ်ပေးပါ”

မလေးနှင့်သည် မျက်လုံးလေး ပြုးကာ သက်ခိုင်ကို ကြည့်သည်။

“ဘာလဲ... မောင်က မမန္တယ်တို့အိမ်အထိ မလိုက်ဘူးလား”

“ရေ့ချောင်းတုန်းကလည်း မောင် မမန္တယ်တို့အိမ်အထိ လိုက်ဖူးလို့ လား၊ ဒီလိုပဲ လမ်းမှာ ဆုံးတာပဲ မဟုတ်လား မမန္တယ်”

ကျွောက်နှင့်ကျိုးသရွေး

၂၆၅

မလေးနှယ်၏ မျက်နှာလေးသည် အနည်းငယ် ညို့သွားပြီး ဝစ်နည်း
ဟန်နှင့် ဆို၏။

“မောင်က အနုအထိ မမန္တယ်တို့ အိမ်သားတွေကို မှန်းတုန်းပဲလား...
ဟုတ်လား”

“မမှန်းပါဘူး မမန္တယ်၊ မမန္တယ် မမမေ့ကိုရော... မမန္တယ် ဖေမှာ
ကိုပါ မောင် ချုပ်ပါတယ်”

“ဒါပြု့ရင် အိမ်လိုက်ခဲ့ပေါ့၊ မောင့်ကို တွေ့ရရင် ဖေပေရော မေမေ
ပါ သိပ်ဝမ်းသာများပါ ပြီးတော့ အိမ်မှာလည်း မောင် မှန်းတဲ့ အနဲ့တို့ မရှိပါဘူး”

သက်နိုင် မဖြစ်နိုင်ဘဲ ရှိသောအခါ နှယ်က ဦးချုပ်တိုးကို သက်အမိန့်
ပေးသည်။

“ဦးလေးကိုချုပ်တိုး... မရင့်နဲ့ အိမ်ထိအောင် သက်မောင်”

“ကောင်းပါပြီ ရွှေမှင်းသမီးလေးရယ်၊ အမိန့်အတိုင်းပါပါ”

ကားသည် သက်မောင်းလာနဲ့၍ ဟံသာဝတီအိုင်း ရောက်သော
ဦးဝိစာရုလမ်းအတိုင်း အနည်းငယ် သက်လာနဲ့ပြီးမောက် ဝင်ခါမိယာဝင်းအတွင်း
သို့ ဝင်ခဲ့ဖို့။

လော်ကျွေးအတိုင်း အတန်ငယ် မောင်းလာနဲ့ပြီးနဲ့ အော် “ဦးထင်ကျော်
-တရားလွှာတော်-တရားဝန်ကြီး” ဟူသည့် ဆိုင်းဘုတ်တပ်ထားသော ခြိုံတွင်း
သို့ ဝင်ရောက်ကာ တိုက်ကြီးတစ်ခု၏ ဆင်ဝင်အောက်၌ ရပ်လိုက်၏။

ကားပေါ့မှ ဆင်းပြီးကြသောအခါ မလေးနှယ်က-

“လာ... မောင်”

ဟု ခေါ်ကာ အိမ်တွင်းသို့ ရွှေသောင်ဝင်သည်။ ဦးချုပ်တိုးကမှ
ကားကို ဂိုဒ္ဓိုင်ဆီသို့ မောင်းယဉ်သွား၏။

အညွှန်းတွင်းရှိ နှစ်ယောက်ထိုင် ဆိုအကြီးပေါ်တွင် သက်နိုင်ကို
မလေးနှယ်က ထိုင်နိုင်း၏။ ပြီးမှ ဆိုသည်။

“မမန္တယ် အဝတ်အစား သွားလဲလိုက်ဦးမယ်၊ ခဏလေးနော်...
အခု ဆင်းလာနဲ့မယ်”

မလေးနှယ်သည် ညျင်သာပေါ်ပါးစွာနှင့် အိမ်ပေါ်ထပ်ထို့ တက်သွား၏။

သက်နိုင်သည် စားပွဲ့ဗိုင်းပုပေါ်၌ အဆင်သင့် တွေ့ရသော ငွော်းတွင်း
မှ စီးကရက်ဘာ်လိုပ်ကို နှိုက်ပျော်းညို့ ဖွားနှိုက်ရင်း အချို့ကို လုံလာကြည့်၏။

၂၆၆

တရာ့သိသုတေသန

ကြံးပြင်း အဓိုဒ္ဓသာ ကော်ဇာကြံး ညီဝါရောင်ကို ခန်းလုံးပြည့် ဆင်းထား၏။ အခန်း၏ နံရံများ၏ အရောင်က အဝါဖျော်ဖျော်သာ ဖြစ်၏။ တဲ့ခါးမကြီးများနှင့် ပြတ်းများမှ ခန်းသီးတို့၏ အရောင်ကား မတောက်ပလုံး လျသာ အေးမြှုသည့် အပြာနှင့် ဖြစ်လေ၏။

အခန်းထောင့်များရှိ ခုခို့များပေါ်၌ လက်ဆတ်ဖွံ့ထွားသာ နှင့်ဆံပန်း များ နိက်ထားသည့် ရွှေရောင် ကြွေပန်းအိုးများ ရှိနေ၏။

အခန်းတစ်ခုလုံး၏ ကျက်သရေဆောင်ကား မဟုရာရောင် ပိတ်ပိတ်လဲ ပြောင်နေသာ ဂရင်း(၃)ပီယာနိကြီး ဖြစ်လေ၏။ သို့ရာတွင် သက်ခိုင်၏မိတ် ကို အကျော်စေဆုံးကား နံရံတစ်ဖက်၏ ဗဟိုထိပ်၌ ချိတ်ဆွဲထားသည့် ခေါင်းပေါင်း ပေါင်းကာ အပေါ်ဝတ်အကိုး ဝတ်ထားသာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ၏ ကိုယ်တစ်ပိုင်းဖော် ဓာတ်ပုံကြီးသာတည်း။

ဤသို့ သက်ခိုင် လေ့လာကြည့်နေခိုက် ဖြူစွင်သာ အသွေးအဓိုး၊ သန္တစ်သာ အဝတ်အစားများနှင့် ဆယ့်ခြောက်နှစ်အရွယ်ခန့်ရှိ အိမ်ဖော် မိန်းကလေးတစ်ဦးသည် ငွေလင်ပန်းတစ်ခုကို ကိုင်ရင်း ခြေသံမကြားစေရော ဝင်ရောက်လာ၏။

မိန်းကလေးသည် သက်ခိုင်၏အနီးရှိ ခုပေါ်တွင် ငွေလင်ပန်းကို ချုလိုက်၏။ ငွေလင်ပန်းအတွင်း၌ အဖျက်ရည် ထည့်ထားသာ ဖုန်ခြုံက် နှစ်ခုက် ပါသည်။

မိန်းကလေးသည် သက်ခိုင်ကို တစ်ချက်သာ မျက်လုံးများ လုံးကြည့် ပြီး ယဉ်ကျေးစွာ ဆိုသည်။

“သပရာဖျော်ရည် သုံးဆောင်ပါရှင်၊ မမဏယ် အခုပု ဆင်းလာပါ လိမ့်မယ်”

သက်ခိုင်က ဦးညွှတ်ကာ မိန်းကလေးကို တွေ့ပြန်သည်။ မိန်းကလေးက ဝင်လာခဲ့သည့်အတိုင်း ခြေသံမပေါ်ဘဲ အခန်းတွင်းမှ ဖြန့်ထွက်သွား၏။

သက်ခိုင်သည် သပရာရည် မသောက်သေးဘဲ ဆိတ်ပြီးစွာ ဆက် စောင့်နေ၏။

မကြာမီပင် လျေကားမှ မလေးနှယ် ဆင်းလာ၏။ မလေးနှယ်တင်မက မလေးနှယ်၏ မီခင် ဒေါအေးသန့်ပါ ဆင်းလာ၏။

ကမ္မာကဗုဒ္ဓဘုရား

၂၆၇

မလေးနှယ်သည် ပေါ်ပလင်အကဲ့ဖြူ လက်တို့၊ အပြာနခံတွင် အနက်
ရောင် ပွု့စုံသေးသေးများ ရှိက်ထားသည့် တိုဘရက်ကိုးထားတို့ကို ပြောင်းလဲ
ဝတ်ဆောင်ထား၏။

သက်ခိုင်က ဒေါ်အေးသန့်ကို ရှိသေသာအားဖြင့် နေရာမှ ထရပ်၏။

ဒေါ်အေးသန့်က မျက်နှာချင်းဆိုင်ရှိ တစ်ယောက်ထိုင် ဆိုဖော်
ဝင်ထိုင်မှ သက်ခိုင်က သူ့နေရာတွင် သူ ပြန်ထိုင်၏။ မလေးနှယ်က သက်ခိုင်
ထိုင်နေသော နှစ်ယောက်ထိုင် ဆိုဖြူး၏ တစ်ဖက်စွန်းတွင် ဝင်ထိုင်သည်။

ဒေါ်အေးသန့်သည် နာမည်နှင့်လိုက်အောင်ပင် အမှုအရာ အေးပြုပျော်
ရပ်ရည်သန့်ရှင်းသည်။

ရွှေတောင်လုံချည်အစိမ်းရင့်၊ သတ္တာလတ် အပေါ်အကျိုး အညီရောင်တို့
ကို သပ်ရပ်စွာ ဝတ်ထားသည့် သက်ခိုင်ကို ပြီးပြီးအေးအေး ကြည့်ပြီး တိုးညွှေ့
ပျော်ပျော်စွာ ဆိုသည်။

“နှယ်က မောင်သက်ခိုင်လို့ ပြောထားနှင့်လိုသာ ဒေါ်ဒေါ်က သိတာ
နှုနို့ မှတ်မိမှာ မဟုတ်ဘူး၊ ဒါပေမဲ့ သေသေချာချာ ကြည့်ပြန်တော့လည်း
လူကလေးမျက်နှာက နှယ်နှုံးလည်း ဆင်တာပဲ၊ သက်သက်နှုံးလည်း တူတာပဲ၊
လူကလေးက တွေးတော့ နှယ်က ညီမ၊ လူကလေးက အစ်ကို ဖြစ်နေသလိုပါ၊
နော်... မဟုတ်ဘူးလား သမီးရယ်”

နှယ်နှင့် သက်ခိုင်က ပြီးရုံ ပြီးနေကြ၏။

“မော်... လူကလေး၊ မင့်အမ သက်သက်ကော ဘယ်မှာလဲ”

“ပြည်မှာပါပဲ ဒေါ်ဒေါ်၊ ပြည်ဆံတော်ရွေးမှာ ထမင်းဆိုင် ဖွင့်ထား
ပါတယ်”

“နှုံ... လူလေး ဖေဖေကကော”

သက်ခိုင်၏ မျက်နှာသည် မသိမသာ ညီသွား၏။

“ဖေဖေ မရှိတော့ပါဘူး ဒေါ်ဒေါ်”

မလေးနှယ်သည် ပါးစပ်ကလေး ဟကာ သက်ခိုင်ကို ကြည့်၏။
ဒေါ်အေးသန့်မှာလည်း အုံအားသင့်စွာ သက်ခိုင်ကို ကြည့်သည်။ သက်ခိုင်က
သာ တည်ြုပ်စွာ ဆက်ပြောပြ၏။

“ဖေဖေက ဘီအိုင်အေ(ဗမ္မာဂျာတ်လင်ရေးတပ်မတော်)မှာ ဗိုလ်အဖြစ်
နဲ့ အမှုထမ်းခဲ့တယ်၊ ဂျုပ်တော်လုန်ရေးမှာ ဗိုလ်မှုံးလေးဘဝနဲ့ စစ်တောင်းမှာ
ကျေသွားခဲ့တယ်”

၂၆၈

တရ္တသိလှန်နိုင်

သက်ခိုင်သည် ဤမျှသာ ပြောပြီး နံရထက်မှ ဖိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏
ဓာတ်ပုံကို ငြောက်နေ၏။

သုံးဦးလုံး စကားဆက်မပြောနိုင်ဘဲ ငိုင်နေကြ၏။

မလေးနှယ်က အရင်လှပ်ရှားလာပြီး-

“မောင်... သံပရာဖျော်ရည် သောက်လေ... ရွှေ”

မလေးနှယ် ကမ်းပေးသာ သံပရာဖျော်ရည်ခွက်ကို သက်ခိုင်က
လှမ်းယဉ်လိုက်၏။ ကျွန်ုတ်ခွက်ကို ယဉ်ကာ မလေးနှယ်ကလည်း သောက်သည်။

သက်ခိုင်သည် မျက်နှာကို ပြီးပစ်လိုက်ပြီး စကားလိုးလွှဲ၍ မေး၏။

“အဲဒီ ဝိယာနိကြီး ဘယ်သူ တီးသလဲ မမန္တယ်”

“မမန္တယ် တီးတာပေါ့၊ မောင်ကော ဝိယာနိ မတီးတတ်ဘူးလား”

ထိန်းလျက်ကြားမှ သက်ခိုင်သည် ပြီးမိဘား၏။

“ငယ်ငယ်တူန်းက စက်ဘီးမစီးတတ်တဲ့ မောင်က ကြီးတော့လည်း
ဘယ်ဝိယာနိ တီးတတ်ပါမလဲ မမန္တယ်၊ ဒါပေမဲ့ မောင် တယောတော့ တီး
တတ်ပါတယ်”

နှယ်နှင့် သက်ခိုင်သည် တစ်ဦးမျက်နှာ တစ်ဦး ကြည့်ကာ ြိမ်နေ
ကြ၏။

ဒေါ်အေးသန့်က နေရာမှတုသည်။

“လူကလေးနဲ့ နှယ် ဆက်စကားပြောနေကြုံးပေါ့၊ ဒေါ်ဒေါ် မိုးမိုးထဲ
ဝင်စီမံလိုက်ဥုးမယ်၊ မြော်... လူကလေးရော်... ထမင်းစားပြီးမှ ပြန်ရမယ်
နော်... ဟုတ်လား”

သက်ခိုင်က မလေးနှယ်ကို လှမ်းကြည့်သည်။ မလေးနှယ်က တမ်း
ဟန်လုပ်ကာ မျက်မှားကြုံတဲ့ နှုတ်ခံမှုပြထား၏။

သက်ခိုင်သည် ပြီးလိုက်ပြီး ဒေါ်အေးသန့်ဘက် လှည့်ကြည့်၍ ဖြေ၏။

“ဟုတ်ကဲ့ပါ ဒေါ်ဒေါ်... ကျွန်ုတ်တော် ထမင်းစားပြီးမှ ပြန်ပါမယ်”

ဒေါ်အေးသန့် ထွက်သွား၍ နှစ်ဦးတည်း ကျွန်ုတ်သာအခါ မလေးနှယ်
က မေးသည်။

“မောင် ဝိယာနိ နားထောင်မလား၊ မမန္တယ် တီးပြမယ်”

သက်ခိုင်က ခေါင်းခါပြ၏။

ကန္တာကုန်ကျယ်သချွဲဝယ်

၂၆၉

“တစ်နှောက် တိုးပြပါ မမန္တယ်၊ အဲဒီအခါကျတော့ မောင်လည်း
မောင့်တယောကို ယူလာခဲ့မယ်၊ အခုန်တော့ မမန္တယ်ကို မောင် ဒန်းလွှဲပေး
ချင်တယ်၊ ခက်တာက ရန်ကုန်ဟာ ပင်းချောင်း မဟုတ်တော့ ဒန်းလည်း
ရှိမှာ မဟုတ်ဘူး”

မလေးနှုယ်သည် မေရာမှ မြှေးချင်စွာ ခုန်ထလိုက်၏။

“မောင့်စကားအတိုင်းပဲနော်... မောင် တကယ် ဒန်းလွှဲပေးဦးမလား၊
လာခဲ့ လာခဲ့... ခြိထမှာ ဒန်းရှိတယ်”

မလေးနှုယ်က အိမ်ပြင်သို့ ပြေးထွက်သွား၏။ သက်ခိုင်ကလည်း
ပြေးလိုက်သွား၏။

ခြုံအတွင်း၌ အမှန်ပင် ဒန်းတစ်ခု ရှိနေ၏။ သံတိုင်နှင့် သံတန်းတွင်
သံခိုန်းကြီးတပ်၍ ဆင်ထားသောဒန်း ဖြစ်၏။

ဒန်းအနီးသို့ ရောက်သောအခါ သက်ခိုင်က မေး၏။

“မမန္တယ်တို့ အိမ်မှာ ကလေးရှိလို့ ဒီဒန်း ထားတာလား”

“မဟုတ်ဘူး၊ အရင် ဒီအိမ်မှာ နေတဲ့ တရားထုန်းက ကလေးတွေ
ရှိလို့ လုပ်ထားခဲ့တာ”

မလေးနှုယ်သည် ဒန်းပေါ်၍ ထိုင်လိုက်ပြီး ပြုးပြုးကလေး လှမ်း
ကြည်၏။

သက်ခိုင်သည် ဆော့တွေနေပြီးနောက် ရယ်မောကာ ဒန်းကို လွှဲပေး၏။

သက်ခိုင်က သူ့အချွဲယ်စုံလိုကို မေ့သွား၏။ မလေးနှုယ်ကလည်း
ထိုနည်းအတူ ရှိမည်။

ဒန်းကို လွှဲပေးသွာက လွှဲပေးနေသည်။ စီးသွာကလည်း စီးနေ၏။

ကိုယ့်ကိစ္စာ့ကိုယ် အာရုံဝင်စားနေသည် ဖြစ်ကြလေသောကြောင့်
ခြိတွင်းသို့ ကောင်ဆယ်(လ်)အမျိုးအစား ကားတစ်စီး ဝင်လာသည်ကို သတိ
မမှမိကြ။

ကားသည် ဆင်ဝင်အောက်၌ ရပ်လိုက်သည်။ ကားပေါ်မှ ဦးထင်ကျော်
နှင့်အတူ အသက်အစိတ်ခန့် လူချွဲယ်တစ်ဦး ဆင်းလာကြ၏။

ဦးထင်ကျော်သည် ဒန်းပေါ်မှ မလေးနှုယ်နှင့် ဒန်းကို လွှဲပေးနေသော
သက်ခိုင်တိုးအား မြှင့်လိုက်ရသောကြောင့် မျုံက်မျှောင်ကြီးကြုံတ်ကာ မျှက်နှာကြီး
အိုသွား၏။ သို့ရာတွင် အချိန်မိပင် ဒေါ်အေးသန့် ထွက်လာ၏။

တဗ္ဗာသိုလ်ဘုရားရိုင်

၂၇၁

“မအေးသန့်... စွယ်ကို ဒုန်းလွှဲပေးနေတာ ဘယ်သူလဲ”

“ခြော့... ရှင့်တူလေ... သက်သက်သား မောင်သက်ခိုင်ရယ်”

ဦးထင်ကျော်၏ မျက်နှာသည် စတ္တနိုင်းအတွင်း အဖီးမျိုး ပြောင်းလဲ သွား၏။ မောက်ဆုံး၌မူ ပြီးချင်ပြီး မေး၏။

“ငါတဲ့ သက်ခိုင်... ဟုတ်လား မအေးသန့်၊ သူက ဘယ်က ရောက် လာတာလဲ”

“စွယ်က ပြောတော့ သူလည်း ကောလိပ်ရောက်နေသတဲ့ရှင့်၊ အခု ညနေ စွယ်နဲ့ ပါလာတာပဲ”

ဦးထင်ကျော်က စွယ်တို့ထဲ သွားမည်ပြုသည်။ သို့ရာတွင် သူကို ဒေါ်အေးသန့်က တားလိုက်၏။

“နော်း... စွယ်တို့အဖော် အခု လူကလေး သက်ခိုင်ရဲ့အဖော် မရှိတော့ ဘူးတဲ့”

“ဘာ... စိုးခိုင် မရှိတော့ဘူး”

“ဟုတ်တယ်ရှင့်၊ လူကလေး ခုနှင့်က ပြောသွားတယ်၊ ကိုစိုးခိုင်ဟာ ဂျပန်တော်လှန်ရေးတုန်းက စစ်တောင်းမှာ ကျသွားရရှာသတဲ့”

ဦးထင်ကျော်သည် ခေတ္တိုင်သွား၏။ ထိုမောက် စိတ်ထိခိုက်ခြင်းကို လွမ်းပစ်သောအပြီးကို ပြီးချုပ်ဆို၏။

“လာဟေ့... မောင်ဘမြိုင်၊ ဟိုဥစ္စာ ငါတူအရင်းပဲ၊ သွားနှုတ်ဆက် ကရအောင်”

မောင်ဘမြိုင်ဟု အခေါ်ခဲ့ရသော လွှေ့ယ်သည် ဦးထင်ကျော်၏မောက်မှ ရိုသေစွာ ကပ်လိုက်လာ၏။

ဦးထင်ကျော်တို့ကို လွမ်းမြင်သောကြောင့် သက်ခိုင်က ဒုန်းကို အရှိန်လျှော့ပေး၏။ ဦးထင်ကျော်တို့ ရောက်လာခို့၌၌ ဒုန်းက ရပ်သွားလေပြီ။ သို့ရာတွင် မလေးစွယ်က ဒုန်းပေါ်မှမဆင်း။ သက်ခိုင်ကသာ ဒုန်းကြီးတစ်ဖက် ကို ကိုင်ရင်း သွှေ့ဦးကြီးကို ြိမ်သက်တည်ကြည်စွာ ပြန်ကြည့်မော်၏။

ဦးထင်ကျော်က သက်ခိုင်၏အနီးသို့ ကပ်သွားပြီး မေးသည်။

“သက်သက် သား ငါတဲ့ သက်ခိုင်လားဟေ့”

သက်ခိုင်က နှုတ်နှင့်မဖြော်။ ခေါင်းသာ ညီတ်ပြု၏။

ဦးထင်ကျော်က သက်ခိုင်ကို ကိုဘမြိုင်နှင့် စိတ်ဆက်ပေး၏။

ကမ္မာကုန်ကျယ်သရွေဝယ်

၂၇၁

“မောင်သက်ခိုင်... သူက မောင်ဘမြိုင်၊ ဝတ်လုံဘွဲ့ ရှုံးပြီ၊ မိဘ ဘိုးဘွားများက တို့ ရော့ချောင်းအဆက်ထဲကပဲ၊ သူကတော့ ဦးရဲ့ တစ်ညီးတည်း သောတူ မောင်သက်ခိုင်ပဲ မောင်ဘမြိုင်”

သက်ခိုင်နှင့် ကိုဘမြိုင်တို့သည် ယဉ်ကျေးမှုအရ လက်ခွဲ နှုတ်ဆက် ကြ၏။

ကိုဘမြိုင်သည် သက်ခိုင်ထက် အရပ်အနည်းငယ် နိမ့်သော်လည်း မွန်ရည်ခဲ့သော ဥပမာဏပုံရှုံး။ စိတ်ရင်းသဘောထား ဖြူစင်ကောင်းမွန်သော အသွင်ကိုလည်း ဆောင်၏။ သူသည် လက်ခွဲ နှုတ်ဆက်ပြီးနောက် အထူး အားမထုတ်ရသော ခင်မင်မှုပြုသည့် လေသံနှင့် မေး၏။

“တွေ့ရတာ ဝမ်းသာပါတယ် ကိုသက်ခိုင်၊ တစ္ဆိပ်သို့လုံမှာ ဘာ ဘာသာတဲ့ ယူပါသလဲ”

“ပါကာပေးဘာသာတဲ့ ယူပါတယ်”

“ဒိုး... ဆရာဝန်ဘက် လိုက်မလိုကိုး၊ ကောင်းတယ်၊ သို့ပေါ်ကောင်းတယ်၊ နှယ့်ကိုတောင် အဖီဘက်လိုက်ဖို့ ဦးနဲ့ ကျွန်တော်တို့က တိုက်တွန်းတာ၊ မရဘူး၊ အီကော်နောမစ်(စ်) ယူတယ်”

“ဘိုင်ခို့ ဘယ်ယူရမလဲ အော်ကိုဘမြိုင်ရာ၊ နှယ်က သွေးမြင်ရင် သိပ်ကြောက်တယ်၊ အကောင်ပလောင်လည်း မကိုင်ပုံပါဘူး၊ မောင်ကတော့ ငယ်ငယ်လေးကတည်းက သိပ်သတ္တိကောင်းတာ”

မလေးနှယ်က သက်ခိုင်ကို ကြည့်ပြီး ပြီးပြု၏။ သက်ခိုင်ကလည်း ဖြေစရာမရှိသဖြင့် ပြီး၍သာ နေရ၏။

“က... မင်းတို့မောင်နှမ ခြေထဲမှာ နေချုပ် နေခဲ့ကြေးး၊ ဦးကြီးတော့ မောင်ဘမြိုင်နဲ့ စကားပြောစရာတွေ ရှိသေးတယ်၊ လာဟေ့ မောင်ဘမြိုင်”

ကိုဘမြိုင်သည် သက်ခိုင်အား ပြုးပြီး နှုတ်ဆက်ပြီး ဦးထင်ကျော် နောက် လိုက်သွား၏။

နှစ်ဦးချင်း ကျွန်ရစ်သောအခါ သက်ခိုင်က မေးသည်။

“မမစွယ်... မောင် ဒုန်းလွှဲပေးရေးမလား”

ဦးထင်ကျော်နှင့် ကိုဘမြိုင် ထွက်သွားရာ ကြည့်ရင်း တစ်စုံတစ်ရာကို တွေးနေဟန်ရှိရာမှ မလေးနှယ်က သက်ခိုင်ဘက်ဘို့ လှည့်လိုက်၏။

၂၂

တရာ့သိပ်ဘုန်းနှင့်

“ဟင့်အင်း... တော်ပြီ၊ မောင် သူ့သားနေပါဉီးမယ်၊ ဒါပေမဲ့
မမန္တယ်တို့ ထိုင်စကားပြောကြရအောင်”

မလေးနှယ်က အနီးပေါ်မှာတင် ဆက်ထိုင်နေ၏။ သက်ခိုင်က အနီးရှိ
ခုံတန်းရည်ကြီးတစ်ခုထက် ထိုင်လိုက်၏။

နိုး၏သူများသည် တိမ်တောက်သဖြင့် လွှာပနေ၏။ ခြိတွင်းရှိ လေသည်
လည်း အေးမြှုပ်နှံရှင်း မွေးကြုံင်နေ၏။

မလေးနှယ်က ရှုတ်တရက် မေးသည်။

“မောင် ပင်းချောင်းကို မအောက်မေ့ဘူးလား”

“အောက်မေ့တယ်ရယ်ကော့ မဟုတ်ပါဘူး၊ ဒါပေမဲ့ မောင် ခဏာခဏ
တော့ သတိရမိတယ် မမန္တယ်”

“မမန္တယ်တော့ သိပ်အောက်မေ့တာပဲ၊ ရန်ကုန် အထူးသဖြင့် ဟောဒီ
ဝင်ဒါမီယာထဲ နေရတာ စိတ်သိပ်ကျော်းကျော်တာပဲ၊ မလွတ်လပ်ဘူး”

သက်ခိုင်သည် တစ်နံတစ်ခုကို သွားသတိရ၍ ပြီးမိ၏။

“မောင် ဘာပြီးတာလဲ”

သက်ခိုင် သတိရမိသည်ကား ငယ်စဉ်က ပင်းချောင်းတွင် မလေးနှယ်
ပြောခဲ့ဖူးသောစကား ဖြစ်၏။ ပုံပြားတော်ကြီး တော်ကြီးတို့နှင့်စပ်ကာ ခြားခဲ့
သော အာခံနှင့်အဝတိအကြောင်း ဖြစ်၏။ ထိုစဉ်ကမူ အမိပာယ် ဘယ်ရောက်၍
ဘယ်ပေါက်သည်ကို သတိမထားမိဘဲ ပြောချင်ရာ ပြောခဲ့ကြ၏။ ယခု အသက်
အရွယ်များမျိုးမှ ပြောချင်သည်ကို စွတ်ပြော၍ မရတော့။

ဤသို့ ဆင်ခြင်မိသောကြောင့် သက်ခိုင်သည် မှသားဆို၏။

“မောင် ပြီးတာက မမန္တယ် ပြောတာကို သဘောကျလိုပါ၊ မလွတ်လပ်
ဘူး ဆိုလိုလေ၊ ကလေးတွေ မဟုတ်ဘဲ လူကြီးတွေ ဖြစ်လာတော့ နေရာတာကာ
ဘယ်လွတ်လပ်တော့မလဲ၊ အမျှန်ကတော့ မလွတ်လပ်တာ မဟုတ်ပါဘူးလေ၊
ထိန်းသိမ်းရတာလိုပဲ ခေါ်ရမှာပဲ”

မလေးနှယ်က ရယ်သည်။

“မောင်က လူကြီးဆန်ဆန်သဲ့ ဝတ်သလား၊ အောက်မှုမတယ်၊
လူကြီးဆန်ဆန်လည်း စကားပြောတာပဲကိုး”

သက်ခိုင်က သွားအဝတ်အစားကို သူ ဖြို့စုံကြည့်သည်။ လုံချည်အစိမ်း
ရင့်နှင့် အပေါ်ဝတ်အကိုး အညီသည် လူကြီးဆန်သော အဝတ်များ သူ သိသည်။

ကမ္မာဏိကျယ်သရွေဝယ်

၂၇၃

လုချည်အနီးနှင့် တိုက်ပုံအနက်သည်လည်း ထိနည်းတူစွာပင် ဖြစ်ကြောင်းကို
လည်း သိသည်။

“မောင့်အဝတ်အစားတွေက လျကြိုးဆန်နေသလား၊ ဆန်မှာပေါ့
မမန္တယ်၊ အစက အဲဒါတွေဟာ ဦးလေးစိုးမြိုင်ရဲ အဝတ်အစားတွေ၊ မောင်
ကောလိပ်မှာ ဝတ်ဖို့ ဦးလေးစိုးမြိုင်က ပေးလိုက်တာ”

မလေးနှင့် အရယ်ရပ်သွား၏။ ထိနောက် တိုးတိုးညွှန်သာ မေး၏။

“မောင့်ဦးလေးစိုးမြိုင်က အခု ဘာလုပ်နေသလဲ”

“ကျောင်းဆရာပါပဲ မမန္တယ်”

“မောင့်ကို ကောလိပ်တက်ဖို့ ဦးလေးစိုးမြိုင်ကပဲ ထောက်ပုံသလား…

ဟုတ်လား”

“ဟုတ်တယ် မမန္တယ်၊ ပြီးတော့ မေမေ ထမင်းဆိုင်ကလည်း ဝင်ဇွဲ
အသင့်အတင့် ရှိပါတယ်၊ မောင့်မှာ လုံလောက်ပါတယ်”

မလေးနှင့်က သက်ခိုင်ကို တစ်ချက် နိုက်ကြည့်၏။ ငယ်စဉ်က
သူတို့ သားအမိတ် မိမိ ငွေများ သွားပေးတိုင်း လက်မခဲ့ ငြင်းယယ်ကြသည်ကို
သတိရရှိ၏။ ယခုလည်း သက်ခိုင်က ‘မောင့်မှာ လုံလောက်ပါတယ်’ ဟူသော
စကားနှင့် ပိတ်ပြောထား၏။ သို့ရာတွင် လုံလောက်သည် ဆိုသူက ဦးလေး၏
အေးကဲဟောင်းများကို ဝတ်ထားသည်။ ဒုန်းတွဲပေးစဉ်တိန်းက အပေါ်ဝတ်အကိုး
ရှုံးဖူး လုန်သွားတိုင်း မြင်ရသည့် ရှုပ်အကိုးအတိည့် ချိတ်ထားသော ဖောင်တိန်းမှာ
တက္ကသိုလ်ကျောင်းတော်ကြီးသားအများ သုံးစွဲလေ့ရှိသည့် အကောင်းစား
ပတ်ကားဖောင်တိန်း မဟုတ်မှန်း မလေးနှင့် သတိပြုမိခဲ့သည်။ ကျောင်းသား
တိုင်းလိုလို မရှိ မဖြစ်သည့်ပစ္စည်းအဖြစ် ဆင်သော လက်ပတ်နာရီကိုပင်
သူ့လက်၌ မမြင်။ သည်ကြားထဲက ‘မောင့်မှာ လုံလောက်ပါတယ်’ဟု သူက
ဆိုခဲ့သေးသည်။

မလေးနှင့်က စူးစမ်းစွာနှင့် သူ့ကို နိုက်ကြည့်နေသဖြင့် အနေရ^၁
အထိုင်ရ ကျပ်သောကြောင့် သက်ခိုင်က မေး၏။

“မမန္တယ်က မောင့်ကို ဘာနိုက်ကြည့်နေတာလဲ”

“သော်... မောင့်ကို သဘောကျလိုပါ၊ စင်စစ်တော့ မောင် ဘာမှ
မပြောင်းလေသေးဘူး၊ အေးလုံး ရှေးတုန်းကအတိုင်းပဲ”

၂၇

တရာ့သိရှိလှန်ရှိခိုင်

မလေးနှယ် ဘာဆိုလိုကြောင်း သက်ခိုင် နားလည်သည်။ နားလည်
သောကြောင့်လည်း စကားကို ပိတ်ပြောပြန်သည်။

“မမန္တယ်လည်း ဘာမှ မပြောင်းလဲပါဘူး၊ အားလုံး ရှုံးတုန်းက
အတိုင်းပါ၊ ပြောင်းလဲခြင်းဟာ သဘာဝလို ဆိုပေမယ့် တစ်ခါတေလေတော့လည်း
မောင် ထင်တယ်၊ တချိုက်စွာတွေမှာ အားလုံးဟာ ရှုံးတုန်းကအတိုင်း ရှုံး
နည်းအတူ ဖြစ်နေတာဟာ ကောင်းသလိုလိုပါ၊ အဒါကတော့ မောင့်အထင်လေ၊
မှားမလား။ မှန်မလားတော့ မသိဘူး”

စကားအဆုံးဖွံ့ဖြိုး သက်ခိုင်က ရယ်သည်။ ပင့်သက်ရှိကိုမိဘူးကား
မလေးနှယ်သာလျှင် ဖြစ်၏။

ထိုည်... ညျေစကို သက်ခိုင်သည် မလေးနှယ်တို့၏အိမ်၌ စားသည်။
သက်ခိုင်သာမက ကိုဘြိုင်လည်း စားသည်။

လုတစ်ကိုယ်၌ အားနည်းချက်တစ်ခုစိ ရှိမြဲ ဖြစ်၏။ သက်ခိုင်၏
အားနည်းချက်တစ်ခုမှာ လုစီမံသူစီမံများနှင့်အတူ ထမင်းမစားခြင်းပင် ဖြစ်
သည်။ ဘဏ္ဍာလာ၊ စားပွဲထိုးတို့ အော်ကြပ်ပြုစုရေသာ တရားဝန်ကြော်၏ ထမင်းစား
ပိုင်းတွင် ဖြစ်သောကြောင့်လည်း အနေရအတိုင်ရ ကျပ်နေ၏။ မှန်း၊ ခက်ရင်းတို့
နှင့် စားရသည်မှာမှ ကျောင်းဆောင်၌ အကျင့်ရနေသောကြောင့် မခက်ခဲလှု။

စားပွဲ၏ နှစ်ဖက်သောထိုင်၌ ဦးထင်ကျော်နှင့် ဒေါအေးသန့်တို့က
အသီးသီး နေရာယဉ်ထား၏။ စားပွဲတစ်ဖက်တွင်မှ ကိုဘြိုင် ထိုင်သည်။
ကိုဘြိုင်နှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင်ဘက်တွင် သက်ခိုင်နှင့် မလေးနှယ်က တွဲလျက်
ထိုင်ကြရ၏။

ရွှေကျင်းတို့၏ကျောင်းတို့ကိုမှ ကိုရှင်တစ်ဦးပါမှ ဆိုတ်ဆိုတ်ပြုပြုစွဲနှင့်
လူနှုန်းပြုရ စားနေသော သက်ခိုင်၏ ယန်းကန်တွင်းသို့ မလေးနှယ်သည်
ကောင်းနီးရာရာ ဟင်းများကို ရွှေးချယ်ပြီး မပြတ်အောင် ထည့်ပေးနေသည်။

ကိုဘြိုင်၏ အမှုအရာကမှ လွတ်လပ်နေ၏။ သူသည် ပည့်သည်
တစ်ယောက်ထက် အိမ်သားတစ်ဦးအသွင် ပေါ်နေသည်။ ထမင်းစားရင်း
ရယ်စရာ မောစရာလေးများကိုလည်း ပြောပြ၏။ သက်ခိုင်အတွက် မလေးနှယ်
ထည့်ပေးလိုသော ဟင်း၏ ယန်းကန်သည် လုမ်းနေသော သူက ယဉ်ပေး၏။
သက်ခိုင်ကိုလည်း ကရှုပြု အရေးထားကာ စကားလှမ်းပြောသေး၏။ ကိုဘြိုင်
ကို လူမှုတာဝန်ကျော် ယဉ်ကျေးသိမ်းမွေ့သူအဖြစ် သက်ခိုင် လေးစားမိဘူး၏။

ကျော်ကျော်သရွေ့ယ

၂၅၅

ထမင်းအားလုံးတွင် ကိုဘမြိုင်နှင့် ဦးထင်ကျော်တို့ ပြောကြသော စကားရပ်များကို ထောက်၍ ကိုဘမြိုင်သည် ဥပဒေဘွဲ့တစ်ခု ယူရန် အောင် ဖြည့်သို့ ထွက်ခွာသွားခါနီးမှန်း သက်နိုင် နားလည်မိန်။ ဘယ်ရွှေတာဘွဲ့၊ အယ်(လ်)အယ်(လ်)ဘွဲ့၊ အယ်(လ်)အယ်(လ်)ဘွဲ့၊ အကြောင်းများ ဆွေးငွေး ကြသည်ကိုမူ သက်နိုင် လိုက်မမီ။ သို့ရာတွင် ကိုဘမြိုင်၏ စကားတစ်ရပ်မှာမူ သက်နိုင်၏ နား၌ ခွဲသွားသည်။

“ပြန်လာရင် ကျွန်ုတ် ဝတ်လုံတော့ ဆက်မလိုက်ချင်ဘူး ဦး အခု ဝတ်လုံတို့ ရှေ့နေတို့ဆိတာက အမှုမှန်ရေး မှုမှန်ရေးထက် အမှုမှန်ရေး မနိုင်ရေးက အမိကဖြစ်နေတယ်၊ ဒါကိုတော့ ဦး အသိဆုံးပါပေါ်လေ၊ ကျွန်ုတ် တော့ ဝတ်လုံလောကကို စိတ်ပျက်မိတယ်၊ တူတူသုတေသနမှာ ဥပဒေပါမောက္း ကထိကလောက်ပဲ လုပ်ချင်တယ်၊ အဲဒီမှာကတော့ ကိုယ့်အဖြင့် ကိုယ် ပြောပြ နိုင်မယ် ထင်တယ်”

“မောင်ဘမြိုင်ရဲ့ စိတ်ထားကို ဦး သာစုဆေးပါတယ်၊ လုပ်ပေါ်လေ၊ အနာဂတ်က မောင်ဘမြိုင်တို့ လုပ်ယောက်တော့ လက်ထဲမှာ ရှိပါတယ်၊ အဲဒီအချို့ ကျောင်တော့ ဥပဒေတွေလည်း ပြောင်းကုန်လိမ့်မယ် ထင်တယ်၊ ဥပဒေတွေ မပြောင်းရင်တော့ မောင်ဘမြိုင်လည်း ဘာမှ လုပ်နိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး၊ ဦးတို့ ဆောင်ကတော့ ဆုံးခဲ့တယ်၊ လူ့အခြေခံအခွင့်အရေးအရ မှန်မှန်း သိရက်နဲ့ တည်ဆောက်ပေးကြောင့်၊ တဗြားတော့ မကြည့်နဲ့ ဦး မကွေးမှာ တရားသူကြီး လုပ်ရစဉ်က ဦးခဲ့၊ ညီး မောင်သက်နိုင်တို့ အဖောက် ချုပ်ထားဖို့ ရမန်ကို ဦး ကိုယ်တိုင် ပေးခဲ့ရတယ်ကဲ့”

ကိုဘမြိုင်သည် အဲသွာ်နှင့် ဦးထင်ကျော်ကို တစ်လျှည်း သက်နိုင်ကို တစ်လျှည်း ကြည့်သည်။

“မှုဦး... ဦး ဒါဖြင့် ကိုသက်နိုင်က သခင်ဖိုးနိုင်ရဲ့ သားပေါ့၊ ဟုတ်လား...”

“ဟုတ်တယ်လေ၊ သခင်ဖိုးလှကြီးတို့.. သားခင် ခင်မောင်တို့.. သားခင် ဖိုးနိုင်တို့ဟာ တို့ရောနဲ့မြေမှာတော့ နာမည်ကျော်တွေပေါ့၊ သခင်ဖိုးနိုင်ကတော့ ဦးရဲ့ညီးမ သက်သက်ရဲ့ ယောက်ပာပဲ”

ကိုဘမြိုင်က သက်နိုင်ကို လုမ်းကြည့်သည်။ သက်နိုင်က ခေါင်းငှေ့၌ ပြုခိုးသက်ခွာပင် ထမင်းစားနေ၏။

၂၇၆

တရာ့သီဝါတိန်းခိုင်

“ဟုတ်လား... ကိုသက်ခိုင်၊ ခင်ဗျားက သခင်စိုးခိုင်ရဲ့ သားကိုး၊ အခု သခင်စိုးခိုင် ဘယ်မှာလဲ”

ထမင်းစားရိုင်းသည် ရုတ်တရာက တိတ်ဆိတ်သွား၏။ ဦးထင်ကျော်၊ ဒေါအေးသန္တနှင့် မလေးနှယ်တို့က စိတ်မကောင်းစွာနှင့် သက်ခိုင်ကို ပြစ်ကြည့်နေကြ၏။

သက်ခိုင်သည် ဖြည့်ညွှေးစွာနှင့် ခေါင်းဖော်၏။ သူသည် အဂျာန်လျှင် တည်းပြုခြင်းသော မျက်နှာထား... လေသံတို့နှင့် ဖြေသည်။

“ဖေဖေဟာ... တော်လှန်ရေးမှာ ကျွန်းသွားခဲ့ပါပြီ အစ်ကိုဘြိုင်၊ ဒါပေမဲ့ စောစောက ဥပဒေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အစ်ကိုဘြိုင် ပြောတဲ့စကားကို ဖေဖေသာ ကြားနိုင်ရင် သိပ်ဝိုးသာမှာပဲ၊ ဖေဖေက မကြားနိုင်တော့ ဖေဖေ ကိုယ်စား ကျွန်းတော်ကပဲ ဝစ်းသာလိုက်ပါတယ် အစ်ကိုဘြိုင်၊ တစ်ခုပဲ ရှိတယ်၊ စောစောက ဦးကြီး ပြောသလိုပဲ ဥပဒေတွေက လိုက်မပြောင်းရင်တော့ ဘယ်သူမှ ဘာမှ တတ်နိုင်ကြမှာ မဟုတ်ဘူး”

မလေးနှယ်က ကိုဘြိုင်ကို တစ်လှည့်၊ သက်ခိုင်ကို တစ်လှည့် ကြည့်သည်။ ကိုဘြိုင်၏အသွင်မှာ အေးဆေး၍ တည်ကြည်သည်။ သက်ခိုင်က တည်းပြု၍ အေးချမ်းသည်။ အမည်မသိသော ဝေဒနှင့် မလေးနှယ်၏ ရင်မှာ သာ ဖို့ရ၏။

ကိုဘြိုင်က ကျော်နှစ်ပြိုက်ဘွား ပြုးပြီး ဆို၏။

“ကိုသက်ခိုင် ပြောတာ သိပ်မှန်တယ်၊ အင်းလေ... ကျွန်းတော်တို့ ခေတ်ကို စောင့်ကြည့်ရမှာပဲ၊ ခေတ်ပြောင်းရင်တော့ အားလုံး ပြောင်းရမှာပဲ၊ ရွှေ့သောင် ဆိုခဲ့တဲ့ ဟိုသိချင်းလိုပဲ၊ နှယ်ရေး... သိချင်း နာမည်က ဘာတဲ့လဲ”

“ခေတ်ပြောင်းချိန်... တဲ့ အစ်ကိုဘြိုင်”

ပုံးပါးအပ်၊ ခေတ်ပြောင်းချိန်... တို့မမာ ပြည်စာတာစုံမှာ တက်လုန်းလာခဲ့ပြီ၊ ပြီးတော့ ဘာဆိုလည်း မသိဘူး၊ မော့သွားပြီ၊ အဲ... ဟိုသင်း၊ စာဆိုတွေနဲ့အညီ၊ မမေ့နိုင်ပြီ... ခေတ်ဆုံးချိန် ရောက်လှန်းပါပြီ”

တစ်ပိုင်းတစ်စ ရသွေ့ သိချင်းကို ကိုဘြိုင်က သံမှန်သားနှင့် ဆိုပြသောကြောင့် အားလုံး ရယ်မောပြီး ထမင်းရိုင်းမှာ ဖြစ်လည်စိုးပြည့်သွား၏။

သက်ခိုင်က အရင်ဆုံး ထမင်းစားပြီးသည်။

ကျော်ကျော်သရွာစံ

၂၇၈

ထမင်းစားစဉ်၌ သက်ခိုင်သည့် အပေါ်ဝတ်အကျိုကို ချေတ်ထား၏။
ရှင်အကျိုလက်များကိုလည်း မ, တင်ထား၏။

သက်ခိုင်၏ ဘယ်ဘက် လက်ကောက်ဝတ်၌ လက်ပတ်ဖာရီ မရှိ။
ညာဘက်လက်ဖျော်တွင်မူကား...။

မလေးနှယ် ငှဲပေးသော ရေဖောက်ကို သက်ခိုင်က ညာလက်နှင့်
လှမ်းယဉ်သည်။ သက်ခိုင်၏ လက်ဖျော် အမာရွတ်များကို မလေးနှယ် ဖြင့်သွား၏။
မလေးနှယ်က ရုတ်တရက် အော်၏။

“ကြည့်စ်း မောင်... အဲဒါ မမနှယ်ကို ကိုက်မယ့်ခွေးကို မောင်
ဝင်ကာကွယ်တာမို့ ရနဲ့တဲ့ဒဏ်က အမာရွတ်တွေ မဟုတ်လား”

သက်ခိုင်က မဖြော မျက်လုံးများကမူ ကိုဘြိုင်ဆီ ရောက်သွား၏။
ကိုဘြိုင်၏ အေးအေးတည်ကြည့်သော မျက်နှာသည် အဂျာန်အကဲခတ်
ကြည့်နိုင်မှ မြင်နိုင်ရဲ လှပ်ရှားသွား၏။ နှုတ်ခွဲးများက ပြီးနောက်လည်း
မျက်လုံးများကမူ လျင်မြန်စွာနှင့် သက်ခိုင်နှင့် မလေးနှယ်၏ မျက်နှာများကို
အကဲခတ်ကြည့်လိုက်၏။

သက်ခိုင်သည့် ပျော်ပျော်ဆောနှင့် ရယ်မောလိုက်၏။
“မမနှယ်ကလည်း... ခွေးကိုက်ခဲ့ရတာကို အဆန်းလုပ် ပြောနေဖို့
ပါပြီ ဦးကြီးနဲ့ ဒေါ်ကြီးကတော့ သိပြီးသာပါ၊ အင်ကိုဘြိုင်ရေး... မမနှယ်က
ငယ်ငယ်တုန်းက သိပ်ကတာ၊ သူကို ခွေးလိုက်ကိုက်တာကို ကျွန်ုတ်က
ဝင်တားမိလို့ ကျွန်ုတ် အကိုက်ခဲ့ရတာ၊ အဲဒါပါ”

ကိုဘြိုင်သည့် သက်ခိုင်နှင့်အတူ လိုက်ရယ်၏။ ထိုအခါ အားလုံး
လိုက်ရယ်ကြ၏။ ထမင်းပိုင်းလည်း မကြာခီ ပြီးသည်။

ညွှန် ရှုံးနာရီကျော် ဦးချော်တိုး မောင်းပိုပေးသောကားနှင့် သက်ခိုင်သည့်
ဖြည့်ကျောင်းဆောင်သို့ ပြန်လာခဲ့၏။

ကျောင်းဆောင်ရေး၌ ကားရပ်မိစဉ် ဦးချော်တိုးက ဆိုသည်။

“သက်ခိုင်ရေး... မင်းကို ငါ တစ်ခု ပြောစရာ ရှိတယ်”

“ပြောလေ... ဦးလေးကိုချော်တိုး”

“အေးပါကွာ... ပြောမှာပါပါ၊ ဒါပေမဲ့ မင်းက ကောလိပ်ကျောင်းသား
ကိုး ဖြစ်ဖော်တော့ ငြုံစကားကို အလေးထားပါမလား မသိဘူး”

၂၇၁

တရွေသိလ်ဘုန်းနိုင်

သက်ခိုင်၏ ရင်မှာ ထိခိုက်သွားသည်။ ထို့ကြောင့် အသံမာမာနှင့် ပြော၏။

“ကျွန်တော်ကို တကယ်ချစ်ရင် ဦးလေးကိုချစ်တိုး၊ ဒီစကား မပြော ထိုက်သွား ထင်တယ်”

ဦးချစ်တိုး ငိုင်ကျွန်သွား၏။ ထိုမှာက်မှ ခေါင်းကို တစ်ချက်လိုပ်ဆိုက် ပြီး ဆိုသည်။

“အေးပါကွာ... မင်းတို့ပြောတဲ့ အောင်စကာ့နဲ့ ပြောရရင် အောင်းပါ တဲ့နဲ့ အောင်း... တော်ကြီးမြိုင်လယ်ပဲ၊ အ... ငါ ပြောချင်တာကတော့ ဟိုသင်း... မင်း ကိုဘာမြိုင်ကို ဘယ်လို ထင်သလ”

“တွေ့စ ဥစ္စာ၊ ကျွန်တော် ဘယ်လိုလုပ် ထင်တတ်မလ”

“အော်ကိုပဲ ငါ ပြောနေတာ၊ ထင်တတ်အောင် ထင်ကြည့်၊ တစ်ခု တော့ ရှိတယ်ကွာ၊ အစ်ကိုစိုးခိုင်နဲ့ မမသက်သက်တို့လို မင်းနဲ့ နှယ်ကို ငါ မဖြစ်စေချင်သွား၊ ဒါပါပကွာ... ငါ ပြောတာ မင်း နားလည်ပါတယ်”

သက်ခိုင်သည် ဆွေ့ထိုင်သွား၏။ ထိုမှာက်မှ ပြီးရယ်ပြီး ဦးချစ်တိုးကို ပြောသည်။

“ကျွန်တော် နားလည်ပါတယ်၊ ဦးလေးကိုချစ်တိုး သတိပေးတာကို လည်း ကျေးဇူးတင်ပါတယ်၊ ဦးလေးကိုချစ်တိုးရဲ့ သတိပေးချက်ကိုလည်း ကျွန်တော် မှတ်ထားပါမယ်၊ ကဲ... ဥပုတ်နှိုက်... ဦးလေးကိုချစ်တိုး”

“ရှိုး... မင်းက ငါကို ဘုံလို နှုတ်ဆက်တယ်၊ အေးကွာ... ဥပုတ်နှိုက်... ဥပုတ်တို့ကို... သွားပြီပေါ့ သက်ခိုင်”

သက်ခိုင်သည် ကားထွက်သွားသည်ကို မျက်စီတစ်စုံ ကြည့်ကျွန်း၏။ ပြီးမှ မိမိအခန်းဆီသို့ တက်လာခဲ့၏။

လျေကား အတက် အဆင်းတွင် ပျော်ယူပျော်ယူ ဆင်းပြီးလာသော ဆံပင်တွန်တွန်နှင့် ကျောင်းသားတစ်ဦးက သူ့ကို တိုက်မီလု ဖြစ်သွား၏။

“ဟေ့... ဖိုးစံချွေ... လျတောင် မမြင်သွား၊ ဘာဖြစ်လာတာလ”

စံချွေသည် သည်တော့မှ ရပ်ပြီး အားရပါးရ ပြော၏။

“တယောတဖွေ မြောက်နေတယ် ကိုယ့်လူရော့... မောင်ရင်တို့ အခန်းရှေ့မှာ တယောတဖွေလေး မဟုတ်သွား၊ တဖွေကြီး... မောင်ရှိန်ရယ်... စာကျက်လို့ မရလို့ ကိုယ် ဆင်းပြီးလာတာ”

ကျွောက်နှစ်ကျိုးသရွေး

၂၇၉

စံဆွေသည် အောက်ထပ်ထို့ ဒရေသောပါး ဆင်းပြေးသွား၏။ သက်နိုင် က ဆက်တက်လာ၏။

စံဆွေ ပြေးသည့်အတိုင်းပင် သူအန်းရှေ့ လျှစည်မော၏။ ဝရ့နှစ်တာ လက်တန်းပေါ်၌ ထိုင်ရင်း မောင်ရှိနှစ်က တယောထိုးနေ၏။ ယုမောင်က မင်္ဂလာလင် တိုးနေသည်။ တင်မောင်နီးက ကြိုးပြင်တွင် ထိုင်ရင်း စည်းတိုးနေ၏။ သူရှေ့တွင် သတ္တုဖြေကိတ်လုံး ရှိနေ၏။ ကျွောက်နှစ်ကျိုးကြားတွင် အေးဝင်း ကိုသာမက လက်ပြင်ကုန်းကလေးနှင့် ထွန်းငွေကို အခြားသူများနှင့်အတွ တွေ့ရ၏။

သက်နိုင် လျောက်လာသည်ကို ပြင်သောအေး အေးဝင်းက အော်၏။
“အဲ... ဟိုမှာ သက်နိုင် လာပြီ”

မောင်ရှိနှစ်က ဝရ့နှစ်တာလက်တန်းပေါ်မှ ဆင်းလိုက်၏။ ထိုနောက် မျက်မမြင်ဟန် ဟိုစစ်း ဒီစစ်း လုပ်ပြီး တင်မောင်နီးနား၍ ထိုင်လိုက်၏။ တင်မောင်နီးကလည်း မိန်းကလေးတစ်ဦးဟန် ပုသစ်လေးတုပ်ပြီး ပြင်ထိုင် လိုက်၏။

မောင်ရှိနှစ်က သူမျက်လုံးများကို အကန်းနှင့်တွေ့ လုပ်လိုက်ပြီး တယော စတီး၏။ တင်မောင်နီးက စည်းကလေး တီးလိုက်... သတ္တုဖြေကို ခလောက်လိုက်နှင့် မိန်းမသုပြင် သီချင်းဆို၏။ သူ ဆိုသည်မှာ ဂျပန်ခေတ်က မာမည်ကြီးခဲ့သော ‘ဂုဏ်’ပြောတ်မှ ဂုဏ်မေကြုံ သီဆိုသော သီချင်း ဖြစ်၏။ (ဆရာသုခက ‘ဂုဏ်’မည်မတူလိုလား’ ဝတ္ထုကို ရေးသည်။ ဂျပန်ခေတ်၌ ထို ဝတ္ထုသည် ‘ဂုဏ်’ပြောတ်အဖြစ် ထင်ရှားလာ၏။ မာင်အေး ‘ဂုဏ်’မည်မတူ’ ဟူသော အသွောက်အတာကား ပေါ်လာသည်။ ဤအတ်လမ်း၏ အချိန်၌ ‘ဂုဏ်’မည်မတူ’ အတ်ကား မပေါ်လာသေး။ ။ ဤကား စကားချင်။)

တင်မောင်နီးက ရွှေခြားမြို့၏ ဆိုသည်။

“ပုဇွဲစု... အကြံမလုပ်သူကို သဒ္ဓါတ်အေး နည်းများမဆို သနား ကရာဏာ... စေတနာတွေပါ့၊ ပေးကမ်းစေလို့... သနားကြပါ အစ်ကိုကြီး အစ်ကိုလေးတို့ရာ... မရှိရလို့ မဟုတ်ပါဘူး... ဝါသမှာပါလို့ တောင်းစားရတဲ့ ကျွောက်မျိုး အကောင်းစားလေးတွေပါ”

သက်နိုင်သည် သူတို့ကိုကြည့်၍ ရယ်လည်း ရယ်ချင်မို့။ ဒေါသလည်း ထွက်သွား၏။

တည်သိန်းရှင်

၂၀၀

“ဟောင်တွေ... ကျက်သရေမရှိ ကျက်သရာမရှိ ဘာလုပ်နဲ
ကြတာလဲ”

မောင်ရှိနှင့်သည် မျက်ကန်းဟန် မစွမ်းသေးဘဲ တင်မောင်စိုး၏ ပစ္စာကို
လက်ညီးလေးနှင့် တိုပြီး ပြော၏။

“ဟဲ ကောင်မလေး... အေးလေ... ဟောင်ကြီး... ဖြေလိုက်
ဖြေလိုက်... ပြောပြလိုက်”

တင်မောင်စိုးက နှာသံလေးနှင့် ပြော၏။

“ဒီလိပါ အစ်ကိုရယ်.. အစ်ကိုက လောင်းကြေး စားကြေး လုပ်ပြီး
စတုဒိသောကာကြေးပေါ် တက်လိုက်သွားတော့ ကျွန်တော်ကလေးများ ရုံးကျွန်ရစ်
ပါတယ်၊ အစ်ကိုကလည်း ဘယ်လောက် တောင်းမှန်းမသိ၊ ကျွန်တော်များမှာ
ရှိတဲ့ လက်ပတ်များရှိတဲ့၊ ပတ်ကားမောင်တိန်ရှိတဲ့၊ ဗန်ကောက်လုံးချည်တို့ကလည်း
အနိစ္စသော့နဲ့ ကိစ္စချေပြီး တရားအေးထုတ်မော်တာ အတော်လေး ကြာသွား
ပါပြီ၊ အဒါးကြောင့်မို့ တတ်တဲ့ပညာနဲ့ ပိုက်ဆုံးရှေ့ကြတာ”

မောင်ရှိနှင့်သည် နေရာမှ ထလိုက်၏။

“တောင်းစားရင် တောင်းစားတယ်လိုပဲ ပြောပေါ့၊ ပိုက်ဆုံးရှာတယ်
တဲ့... ထို့.. ငါ မပါဘူး၊ နင် ရှာတာ”

တင်မောင်စိုးသည် သတ္တုခွက်တွင်းမှ အကြွေများကို အိတ်တွင်း
ထည့်လိုက်၏။

“အေး... နင်တို့ တစ်ယောက်မှ မပါဘူး၊ ငါ တစ်ယောက်တည်း
ရယ်၊ ဘုန်းမောင့်တစ်ယောက်တည်းရယ်...”

သက်ခိုင်က သူတို့နှင့် ဆက်မပြောတော့ဘဲ အခန်းတွင်းသို့ ဝင်ခဲ့၏။
သူတို့အသိုက်ကလည်း ဝင်လိုက်လာသည်။ လွှဲစိမ်းများ ပါ၊ မပါ စစ်ဆေးပြီး
အေးဝင်းက တံခါးကို ပိတ်၍ ချက်ချထားလိုက်၏။

အေးဝင်းက မောင်ရှိတို့ကို ကြည့်ကာ တရားသူကြီး လေသံနှင့်
ပြော၏။

“မင်းတို့က စိန်ခေါ်ထားတဲ့ ကောင်တွေ၊ သက်ခိုင်က ခိုင်တဲ့သူ၊
ကဲ... မင်းတို့ ဘယ်လောက်တတ်ခိုင်လဲ၊ ထုတ်...”

တင်မောင်စိုးသည် သူအိတ်အတွင်းမှ ပိုက်ဆုံးအကြွေများကို ရေ၏။
အားလုံးပေါင်း တစ်ကျပ်ခွဲ ရှိ၏။

ကမ္မာကုန်ကျော်သရွာဝယ်

၂၀၁

တင်မောင်စိုးသည် ငွေတစ်ကျပ်ခွဲကို လက်ဖဝါး၌ တင်ရင်း သက်ခိုင်
ကို မျက်နှာချို့သွေးကြည့်၏။ သက်ခိုင်က အေးဝင်းကို မေး၏။

“အေးဝင်း... ငွေတစ်ကျပ်ခွဲ၌ ငါ ဘာလုပ်ရမလဲ”

အေးဝင်းက သက်ခိုင်ကို ထောက်ခံသည်။

“ဟုတ်တယ်၊ ငွေတစ်ကျပ်ခွဲ၌ ဘာလုပ်ရမလဲ၊ အနည်းဆုံး ငွေ
ငါးဆယ် ရှာပေးရမယ်၊ အဲဒါ ငါအဆုံးအဖြတ်”

မောင်ရှိန်က - “အမယ်လေး... အစ်မရော...” ဟု အော်၏။

တင်မောင်စိုးက - “ခင်ညာ...” ဟု ညောင်နာသပြုသည်။ ယုမောင်က - ‘သေဟု
နှိမ်ယု’ ဟု သူနှစ်း သူ ထုသည်။

သက်ခိုင်သည် ရယ်မော်း နေရာမှ ထပိုက်၏။

“သေမလို အော်မမန်ကြနဲ့ကွာ၊ မင်းတို့ဆီက ငါ ပိုက်ဆံတစ်ပြားမှ
မတောင်းဘူး”

ယုမောင်နှင့် တင်မောင်စိုးက မျက်လုံးကို ဝစ်းသာစွာ ဖြေပြုကြ၏။

မောင်ရှိန်က -

“အဲဒါတွေကြောင့် မောင့်ကို မမက ချုပ်ရတာမူး”

ဆို၍ သက်ခိုင်ကို ဖက်နမ်းသည်။

“တော်စမ်းကွာ မောင်ရှိန်... ငါ အတည်ပြုမလို့”

သက်ခိုင်က ဟောက်သဖြင့် မောင်ရှိန်သည် ခုတင်ပေါ်၌ သွားထိုင်
လိုက်ပြီး အပြစ်ကင်းသော မိန့်မင်္ဂလာမာ မျက်လုံးကို ပေကလပ်ပေကလပ်
လုပ်ပြနေ၏။

သက်ခိုင်က မျက်နှာထားတည်းစွာနှင့် ဆို၏။

“မင်းတို့ လောင်းကြကတည်းက ငါမှာ ညျှော်ချုပ်တစ်ခု ရှိရာယ်၊
အဲဒီညျှော်ချုပ်က ငါ နိုင်ရင် ဘုံးစက်ပို့ပြုခိုင်းဖို့... ထမင်းကောင်းကောင်း
ကျွေးမှုံးဖို့ မဟုတ်ဘူး၊ မင်းတို့ဆီက ကတိတစ်ခု လိုချင်လို့”

ကျွေးမှုံးဖို့ချင်းများက စိတ်သက်သာသွားဟန် သက်ပြင်းချုပြုကြ၏။

အေးဝင်းက သတိပေးသည်။

“သူ့ကောင် သက်ခိုင်ရှု ဒီကောင်တွေက ငွေပေးခို့သာ ဂျာ်ကောင်း
လွယ်မယ်၊ ကတိတည့်ပို့ လွယ်မယ်ကောင်တွေ မဟုတ်ဘူး”

၂၇၂

တူတဲ့သိတ်ရှိပိုင်

တင်မောင်နီးသည် မျက်နှာစွဲ၍ အေးဝင်းကို မျက်စောင်းကြီး ထိုး
ကြည့်၏။

“မင်းက အချင်းချင်း မနိမ့်ပါန္တာ၊ တိုက ဝါသမာပါလိုသာ
ပေါ်နေတာ၊ ကတိတစ်လုံးတော့ ထိန်းတတ်ပါတယ်၊ ဒီမှာကြည့်... ငါ လုပ်ပြ
မယ်”

တင်မောင်နီးသည် သူလက်ဝါးကို နှုတ်ခမ်းများထက် ထောင်လိုက်
ကန့်လည့်ဖြတ်တင်လျက် အသတစ်မျိုး မှတ်ပြ၏။ ထိုမောက် သူငယ်ချင်းများကို
မေး၏။

“ကဲ... အဲဒါ ဘာလဲ၊ မင်းတို့ သိသလား”

မောင်ရှိနိုင်က ဖြေသည်။

“သိတယ်... အဲဒါ ဇွေးခွာသဲ”

ယုမောင်က ကန့်ကွက်သည်။

“မဟုတ်ဘူးကွဲ... ဆင်မဟိုသင်းပြုသဲ၊ အေးလေ... မပြောတော့
ပါဘူး”

တင်မောင်နီးက သူတို့ကို အကြိုတ်ကြည့်သည်။

“ဇွေးကောင်တွေ နှိမ့်ပို့ပဲ ကြည့်နေတယ်၊ အဲဒါ မင်းတို့အမျိုးတွေ
မြည်သဲ တစ်ခုမှ မဟုတ်ဘူး၊ ပင်လယ်ကူးသော်လှိုး ဥဉြာမှုတ်သဲ...”

“ဟေ... ဟုတ်လား၊ အဲဒါ ဘာအဓိပ္ပာယ်လဲ”

“အေးလေ... အဲဒါကို ငါ မပြောပြားဗျား၊ ဟေးကောင်... အေးဝင်း၊
အဲဒါဟာ မင်းရဲ့ ကိုပ်ရေးကိုယ်တွေ့ ပတ်သက်နေတယ်လို့ ငါ ဘယ်သူကိုမှ
လျှောက်မပြောပြားဗျား၊ ကဲ... ငါ ဘယ်လောက် ကတိတည်သလဲ”

အေးဝင်းသည် တင်မောင်နီးကို ဦးသုံးကြိမ်ချုပြုသည်။

“အေး... အောင်လို့မှပေါ့၊ ငါ ကတိတည်ပါတယ်ကွဲ၊ ကဲဟေ့...
သက်နိုင် ပြောတော့လေကွဲ”

“ပြောပါမယ်၊ ဒီနေ့ ငါ တက်လိုက်သွားတဲ့ ကားပေါ်က ကျောင်းသူ
နာမည်က မလေးနှုတ်လို့ ခေါ်တယ်၊ ငါရဲ့ တစ်ဝင်းတည်း ဂွဲသေးတဲ့ အစ်မပဲ၊
အောင်ကြောင်းမှန်ကို ငါ မင်းတို့ကို ပြောတယ်၊ ငါတို့ မောင်နှစ်ရဲ့ ဂုဏ်သရေကို
လေးသားသောအားဖြင့် မောက်ကို ငါတို့ကို မမောက်ပြောပါနဲ့ ငါ အောင်ကတို့
တောင်းတယ်”

ကဗျာကုန်ကျော်သရွော

၂၁၃

သူငယ်ချင်းများက သက်စိုင်၏ မျက်နှာကို ကြည့်ကြသည်။ သက်စိုင်၏ မျက်နှာထားက လေးလေးနက်နက် ဓမ္မဘာရီးခဲ့မေးကြည်း ပေါ်လွင်နေ၏။
တင်မေးစိုးက ရှုံးဦးစွာအဖြစ် မဆုတ် မပြောင်ဘဲ အတည်စကား ဆို၏။

“မင်း ဒီကတိတောင်းတာ အရေးကြီးမှန်း တို့ သိပါတယ်၊ တို့မှာ လည်း နှမတွေ ရှိတယ်၊ နှမချင်း စာမာတတ်ပါတယ်၊ အေးကွာ... တို့ ကတိ ပေးပါတယ်”

ယူမောင်နှင့် မောင်ရှိနှင့်တို့ကလည်း ခေါင်းသိတ်ပြော၏။

“ကျော်းတင်ပါတယ် သူငယ်ချင်းတို့... မင်းတို့အားလုံးကိုလည်း မမဏ္ဍယိုနဲ့ ငါ စိတ်ဖွဲ့ပေးပါမယ်၊ အဆင်သင့်တဲ့နေမှာ ဦးကြီးအိမ်ကိုလည်း ခေါ်သွားပါမယ်၊ မောင်ရှိနှင့်... မင်းနဲ့တော့ ကိုက်တယ်၊ အိမ်မှာ ဝိယာနှီးကြီး လည်း ရှိတယ်”

မောင်ရှိနှင့်သည် တယောသာမက ပတ္တလားရော... ဝိယာနှီးကိုပါ ကောင်းစွာ တိုးတတ်သူ ဖြစ်သောကြောင့် သက်စိုင်က ပြောခြင်းဖြစ်၏။

“ဟန်ကျေတာပေါ်ကွာ၊ ဒါပေမဲ့ တော်တော်ကြာ မင်းအောင်မနဲ့ ငါနဲ့ နှီးစပ်သွားတော့ ဘယ့်နှုန်းလုပ်မလဲ”

“နှီးစပ်သွားရင်လည်း ယူလိုက်ပေါ့၊ ဒါပေမဲ့ မပူပါနဲ့ တရာတ်ပုပ်၊ ငါအောင်မက မင်းကို မကြောက်ပါဘူး၊ စိတ်ချု”

မောင်ရှိနှင့်သည် ရှိုးသားဖြူစွင်လွှာသော မျက်နှာပေးနှင့် ဆို၏။

“အော်လိုဆိုရင်လည်း ပြီးတာပဲ၊ ငါက နိုးရိမ်လို့ ပြောမိတာပါ”

“အော်... နှုတ်ခေါ်နာကလည်း ခဲ့ပြောဖြစ်ပြီ”

ဟု ဆိုကာ အေးဝင်းက မောင်ရှိနှုန်းရင်းကို မနာအောင် အပ်သည်။

အလစ်ချောင်းနေသော တင်မေးစိုးက အခန်းတွင်းမှ ထွက်ပြောရန် ပြင်သည်။ သို့ရာတွင် သူ့လိုပင် လျင်သော ယုံမောင်က သူ့ပုံဆိုစကို လုမ်းခွဲ ထား၏။

“ဟောကောင်... လွှတ်ပါကွာ၊ ဘယ့်နှုန်းလုပ်မလဲ”

“မင်းချုစိုးလို့ မဟုတ်ဘူး၊ မင်းအိတ်ထဲက ငွေတစ်ကျပ်ခွဲ ချစိုးလို့”

“နှဲ... အစဉ်နှုန်းကတော့ ပိုက်သံရှာတဲ့အထဲ မပါကြေားဆို”

၂၇၄

တရာ့သိလ်ဘန်းခိုင်

“ငါ မပြောပါဘူး၊ မောင်ရှိနှင့် ပြောတာ”

မောင်ရှိနှင့်က ပျော်များသလဲ ဝင်ရှင်းပြ၏။

“ဟေ့ ဟေ့... ပိုက်ဆံရှာတဲ့အထဲသာ မပါတာ၊ ပိုက်ဆံသုံးတဲ့အထဲ
တော့ ပါမယ်ကဲ”

တင်မောင်နီးက အန္တားပေးပြီး ဆို၏။

“ကပါကွာ... လှည်းတန်းထိပ် သွားကြမယ်၊ ငွေတစ်ကျပ်ခွဲနဲ့
ဆိုတော့ ဘူးသီးကြော်နည်းနည်းပဲ ရမယ်၊ ဆလတ်ချက် များများတောင်းပြီး
အဝစားကြေရအောင်”

သူငယ်ချင်းတစ်သိုက် တယောသံ တကျိုကျိုး၊ သီချင်းသံ တစိစိနှင့်
တွက်ခွာဘွားကြ၏။

သက်နိုင်က သူတို့နှင့် မလိုက်တော့ဘဲ အခန်း၌ နေရစ်၏။

အဝတ်အေး လဲပြီး ခုတင်ပေါ်တွင် လျှော့ ဤည်းမျဉ်းကြော်သွေ့ကို
အစီအရိုး တွေးမေ့ခိုးသည်။ သူ့ရင်တွင်း၌ ကြည်နှုန်းသာမျှနှင့် ကြော်ဂွော်နည်းမျှ
တို့သည် ဆတူ ရောဖြစ်းနေ၏။

ရှေးနှင့်တွော ချုစ်လှောသော မမန္တယ်နှင့် ဖြန့်ဆုံး နီးစပ်ရသဖြင့်
ကြည်နှုန်းသာပါ၏။ သို့ရှင်တွင် ဦးချစ်တိုး သတိပေးသွားသည် စကားကြော်
လည်း ကြော်ဂွော်နည်း ဖြစ်လေရသည်။

သက်နိုင်သည် လွှဲရာမှ ထပြီး သေတွာ့တွင်းမှ ထုတ်သော ခိုင်ယာရီ
စာအုပ်တစ်အုပ်ကို ထုတ်ယူသည်။

ဇားပွဲတွင် ထိုင်ပြီး ခိုင်ယာရီစာအုပ်တွင်း၌ တစ်စုံတစ်ရာကို စိတ်ဝါ
ဝင်စားစွာ မှတ်တမ်းတင် ရေးသားသည်။ ထိုမောက် ခိုင်ယာရီစာအုပ်ကို
ပြန့်သိမ်းထားလိုက်ပြီး ကုတ်အကျိုး ဝတ်သည်။ နံပြု ချိုုပ်ထားသော တယောကို
ယူပြီး မီးနိုတ်၊ တံခါးပိုတ် သော့ခတ်ကာ ကျောင်းဆောင်ပေါ်မှ ဆင်းလာခဲ့
လေသတည်း။

အခန်း - ၂၀

»» ထိခေါက်ဆီးဝယ် ««

ယင် ဘင် ပြောခဲ့သည့်အတိုင်းပင် ရဲသော်ဖြူများသည် ဇူလိုင်လမက္နနံပါဝင် လောက် ပုဂ္ဂိုင် သောင်းကျွန်းကြော်။ ရဲသော်ဖြူများ၏လက်ဝယ် အနီးရက ထုတ်ပေးထားသော လက်နှက်များ အမြှာက်အမြှား ရှိနေသောကြောင့် သူတို့ သည် ပုသိမ်၊ မအူပင်၊ ဟံသာဝတိ၊ ပြည့်စွင့် ပုခုံခရိုင်များ၌ ပွဲဦးထွက်တွင် အကြီးအကျယ် အောင်ပွဲများ ရကြော်။ မြိုင်ယောက့်၊ ရွာင်ယောက့်၊ များလှေ့စာကို သိမ်းပိုက် ကြပြီး စင်ပြိုင်အပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များ တည်ထောင်ကြော်။ အနီးရငွေတိုက်များမှ ငွေများနှင့် ပြည့်သူ့ထောက်ပို့ရေးပစ္စည်းများကို သိမ်းယဉ် အပိုင်စီး အပျောက် ရှင်းကြော်။ ညာဂုဏ်လသန်း ၁၈ ရက်နေ့တွင်မှ မကံလာခဲ့တွင် တပ်ချေထားသည့် ရှင်းကြော်။ ညာဂုဏ်လသန်း ၃ နှင့် သရက်မြို့တွင် တပ်ချေထားသည့် သေနတ်ကိုင် တပ်ရှင်း ၁ တို့သည်လည်း အနီးရကို သွားသောက်၍ တော့ခို့သွားကြပြန်လေ၏။ အိမ်မဲ့၊ မအူပင်၊ သထုတ်တက်ဆီမှာလည်း ကေအင်ဒီအိများ ထကြပုန်ကန်ကာ မြို့များ သိမ်းကြ၊ ငွေတိုက်များ ဖောက်ကြ၊ မြို့လုံးကျော် စားပြတိုက်ကြနှင့် သောင်းကျွန်းချင်တိုင်း သောင်းကျွန်းကြကုန်၏။

၂၆၆

တွေ့ဆုံးလုပ်ငန်း

တော့ခို့သွားသော စစ်တပ်နှစ်တပ်သည် သာယာဝတီခရိုင်း၌ ပူးပေါင်းကြပြီး ရှိကုန်ဘက်သို့ ဆင်းလာကြသည်။ သို့ရာတွင် သာယာဝတီပြီး အထက်ကျွန်းကလေးချောင်းတွင် အနီးရေးရုံး လက်နက်ကိုင်တပ်များနှင့် ရင်ဆိုင်တိုက်ပွဲပြင်းထားစွာ ဖြစ်ပြီး ပြည်ဘက်သို့ ပြန်လည်ဆတ်စွာ ပြောကြရ၏။

ထူးဆုံးသည်မှာ ဆိုးရွားသော ဤရက်များအတွင်း ရှိကုန်မြို့တော်သည် အထူးတလည်း ချောက်ချောက်ချားချား မဖြစ်။ လူတို့သည် လုပ်မြို့ကိုင်မြို့အလုပ်များကို ထွေနှုန်းမပျက် လုပ်ကိုင်နေကြသည်။ ရပ်ရှင်ရှုများက ဖွင့်မြှင့်သည်။ ပြောတ်ရှုများက ကမြိုကသည်။ လူလည်း စည်မြှု စည်နေ၏။

တွေ့ဆုံးလုပ်ငန်းမြေသည်လည်း မတုန်လွှုပ်။ တွေ့ဆုံးလုပ်ငန်းမြေနှင့် စပ်လျက်ရှိသော ကမာရွတ်ဘုတာရုံးအနီးတွင် တစ်ညွှန် အကြီးအကျယ် ဓားပြတိက်မှုကြီး ဖြစ်ပွားသည်။ ပစ်ခတ်သော ကျည်ဆန်တို့သည် သက်ခိုင်တို့၏ ပြည်ကျောင်းဆောင်ကိုပင် လာမှုနှင့်ကြရ၏။

ဓားပြတိက်သလော၊ သူပုန်ဝင်စီးသလော မည်သူ၌ မသိကြ။ သို့ရာတွင် အဆောင်သားအားလုံးပင် ကျောင်းဆောင်ပေါ်မှ တပ္ပန်တာပါး ဆင်းကြပြီး သစ်ပင်အောက်များ၌ အကာအကွယ်ယူ ထိုင်ကြသည်။

မောင်ရှိနှင့်ကမ္မာ သူ့တယောကို ယဉ်ပြစ်အောင် ယဉ်ချေပြီး တကောင်းကျောင်းဆောင်ရေးရှိ မရှိးပင်ကြုံးတစ်ပင်ကို ကျေကျော့နှင့် မှိုတိုင်လျက် ထို့ခေါ်က ကျောင်းသားများ အသည်းမွှေ့သိချင်းဖြစ်သော ‘ဘုန်းနှေ့ဆက်လွမ်း’ကို တိုး၏။ မတိုးမီ ဓမ္မားသေး၏။

“ဟောကောင်တွေ... ဘုန်းနှေ့ ဆက်လွမ်းတာ ဘာလဲ... သိလား”

တင်မောင်စိုးက - “မင့်နှစ်ကိုပေါ့” ဟု သူငယ်ချင်းကောင်း ပီသရွာယဉ်ယဉ်ကျေးကျေး ဖြော၏။

“ရှိ... ငါက အကောင်းပြောမလို့ဘာ၊ ဒါပြုင့် တယောမလို့တော့ဘူး”

“အေးပါကွာ... လူလေးက မလုပ်ဘူးအထူး မိတ်ဆိုးပြုမနေစမ်းပါနဲ့ ပြောပါ... ပြောပါ... အမိန့်ရှိပါ”

မောင်ရှိနှင့်က အဟီး ဟု တစ်ချက် ရယ်လိုက်ပြီး ပြော၏။

“ငါ ဟွှန်းတက်ရတုန်းက နှပါတ်တစ်ရည်းစာနွှဲလည်း ကြိုက်စကွာင့်ဘွဲ့က ဦးရေဝတ္ထု၊ ဘုန်းဘုန်းဦးရေဝတ္ထု နှေ့တိုင်း ဆက်ပြီး ဘာဂွဲးသလဲ သိလား”

“မင်းရည်းဓားကိုပဲ ဖြစ်မှာပေါ့ကွဲ”

ကမ္မာဏုနိကျယ်သဆုံးထဲ

၂၆၅

ဟု အေးဝင်းက ဖြေသည်။ မောင်ရှိနိုက ခေါင်းခါ၏။

“မဟုတ်ဘူး၊ မနက်တိုင်း ငါအမေ ရွက်ရွက်ယူလာတဲ့ ဆွမ်းဆုံး
ကြီးကို...”

မောင်ရှိနိုက ဉာဏ်လိုက်ပြီးမှ တယောကို စတီး၏။

အနုပညာပါရမီသည် မည်သို့ လိပ်စာလွှဲ၍ မောင်ရှိနိုက ရောက်နေ
သည် မသိ။ ဉာဏ်တွေဝါသည် လွမ်းတတ် ဆွေးတတ်ရှိန်ဝေးဖြား ဆွေးမျိုးအရှင်း
သေသည်တိုင်အောင် မျက်နှာသိုးမပြတတ်သည့်ကောင်မျိုး ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင်
တယောတိုးတွင် အဂွမ်းသီချင်းများကိုသာ တိုးတတ်၏။ သူ တိုးလျင် ဘေးလူ
တို့ မျက်ရည်နှုန်းကြရသည်တည်း။ သူကမှ စပ်ဖြေပိုင်တည်း။

မောင်ရှိနိုက တယော စ, တိုးသောအခါ သက်ခိုင်တို့အားလုံး ပိုင်းဆို
ကြ၏။

“ချစ်သူ... ညားနှုန်းတို့ရယ်၊ နစ်ကိုယ်တွဲ တွေ့ဆုံးကြဖို့ ခို့ကြတဲ့
အခါမယ်၊ တကယ်... မေတ္တာ... ထားလို့ မိုးသားတွေ... မြှုပူတွေနေတောင်...
တွေ့ဖို့ရာ မောင် ကြံ့ခဲ့တယ်၊ မောင့်ကိုသာ ခင်ရယ်... သနားသင့်ပါတယ်၊
ချစ်စိတ်တွေ... တားဆီးမနိုင်လို့ ဒွဲတဲ့အတင်းပဲ... တိုးကာသာရယ်၊ တစ်ချား
တည်း ချစ်လာတယ်၊ နှစ်းရိုကာ ခွေ့ပျောလို့... မေလေး တွက်တာဖြင့် သဒ္ဓါတွေ
ပိုတယ်၊ ချစ်ပျောမယ်... မောင့်သက်လယ်၊ ဘုန်းနှုန်းဆက် တကယ် လွမ်းရပြီ
ကွယ်...”

မှားက်တစ်ပိုင်မှာမှ သံပြိုင်အပိုင် ဖြစ်၏။ ကာလသားတို့ အသည်းစွဲ
သော စာသားများ ပါ၏။

“ယနှစ်တိုင်... မမေ့နိုင်ပါတော့တယ်၊ နမသယ်ကလေးရယ်...
လက်ဖို့ရှိုးတယ်... ဆတ်ဆတ်ငယ်တုန်... ဖျော်ဖျော်ကယ်ခုန်း.. ဟို...
နှေ့... ညာမယ်၊ ရှုန်းမဖယ်နိုင်လို့... ဘုန်းနှုန်းဆက် ခင့်ကိုသာပင် လွမ်းအောင်
ဖန်တော့... တယ်”

မှားက်ဆုံးအပိုင်မှား အဂွမ်းပိုင်စစ်စစ် ဖြစ်၏။

“အသည်းစွဲ အတွေ့နဲ့ ချစ်မိတာတွေရယ်၊ ချစ်တုန်း ခင်တုန်း...
ဘုန်းနှုန်းလွမ်း... ရတယ်၊ နို့မှုဟန်ကလေး... ပျော်ထားမယ်၊ ထင်
တရေးရေးနဲ့... ချစ်ဖို့သာ မောင် ကြံ့ခဲ့တယ်၊ ချစ်လွန်းလွန်းလို့... နှေ့စွဲပါ
ကွယ်၊ ကြုံက်လွန်းလှလို့... ညာစွဲပါကွယ်... ဘုန်းမောင့်သက်ထား... ရတက်
ပွားရတယ်၊ တင်... တတ်နိုင်ပါလေ့... ကိုယ်ယောင်သာရယ်၊ မြင်စစ်းချင်

၂၀၁

တူးလိုင်ဘုရား

တယ်၊ လူနိုင်ရှာသူကလေး...ရယ်၊ ဒါ... ထင်တရေးနဲ့ မြင်သေးရတော့
တယ်၊ ကြောင်နာကာ မောင်ကို ချစ်သနား...ကွယ်”

သက်ခိုင်တို့အားလုံး သံပြိုင်အပိုဒ်ကို ပြန်လည်သီဆိုနေချိန့်တွင်
ကျောင်းဆောင်ရှုရှိ လမ်းပေါ်၌ လူလေးလီး ပေါ်လာကြ၏။ သူတို့လက်တွင်း၌
ဝါးရင်းတုတ်များ ကိုင်ဆောင်လာကြ၏။

ကျော်ဆန်တို့သည် မိန္ဒဝိုင်ကိုခန့်သာ မြား၍ ပျောန်းလာနေကြ၏။
သူတို့ လေးယောက်သည် ကျော်ဆန်များကို သိုင်းနှင့် ရှောင်ကွင်း၍ တုတ်နှင့်
ပြန်ရှိက်နိုင်သည်ဟုများ ထင်ကြသလား မသိ။ မားမားမတ်မတ် အေးအေးလျလျ
လျော်သလာနေကြ၏။ ထိုလေးလီးကား... ကိုလေးမောင်၊ ကိုစောဂျင်၊ ကိုလှဖော်
နှင့် ကိုပြုနိုင်သောင်းတို့ ပြစ်ကြ၏။

သက်ခိုင်တို့ အသိကိုကို မြင်သောအခါ ကိုလေးမောင်က လုပ်းအော်
သည်။

“ဟောလု ကိုရှိနိုင်း၊ အရေးထဲ တယောတိုးနေရသလား”

မောင်ရှိနိုင်က တယောကို ရုပ်လိုက်ပြီး အော်ပြု၏။

“မတော်တာဆ သေသွားရင် ကိုယ့်ဆိုင်းနဲ့ကိုယ် ပါသွားအောင်
ကြီးစားနေတာ ကိုလေးရေ့...”

ကိုလေးမောင်တို့အသိကိုက ရယ်မောပြီး ဆက်ထွက်သွားကြ၏။

မောင်ရှိနိုင်သည် တယော ဆက်မထိုးတော့ဘဲ အကြော်ပေး၏။

“ဟောကောင်တွေ... ပစ်သံ ခက်သံတွေ ရပ်သွားရင် မိန့်းကလေး
ကျောင်းဆောင်တွေရှု သွားတယောထိုးကြရအောင်”

ကျိုးသွားယုံချင်းများက “မိန့်လိုက်” ဟု အော်ကြသည်။ ယုံမောင်
ကသာ ကန့်ကွက်၏။

“သူပုန်တွေနဲ့ သွားတွေ့ရင် ဘယ့်နယ်လုပ်မလဲ”

တင်မောင်နိုးက ယုံမောင်ကို ဆော်ညီ။

“မင်းမလည်း... အားရင် သူပုန်တွေကိုပဲ အထင်ကြီးနေတယ်၊
မင်းအဖေ သူပုန်တွေက ကျိုးကလေးမှာ ဟဝါစုတ်ပြီး ပြောပြီ၊ အေး...
သူပုန်နဲ့ တွေ့တော့လည်း မင်းက ထိုင်ကနေ ထိုင်ရှိနိုးပြန့်ကိုပေါ့... မဟုတ်ဘူး
လား၊ မင်းအဘတွေကတော့ သိပ်အကိုဗိုးခံချင်တဲ့ သေခြင်းဆိုးကောင်း သေခြင်းဆိုး
ပြတ်တွေနဲ့ တွေပါတယ်”

ကမ္မာကုန်ကျော်သမျှဝယ်

၂၀၉

ယုမေသနသည် ဒေါသတွေ့နှင့် နေရာမှ ထသည်။ သူသည် တရိယင် စွာနှင့် တင်မောင်စိုးကို ကြည့်ပြီး- “ဦး...” ဟု တစ်လုံးတည်း ဆော ပြည်ကျောင်းဆောင်ဆီသို့ ထွက်သွား၏။

တင်မောင်စိုးသည် မိမိ နောက်ပြောင်လိုက်သည်ကို ဤ၌ ယုမေသ စိတ်ဆိုးသွားသည်အတွက် ရှိသားစွာ နားမလည်။ ထာဝစုံ စပ်ဖြောနိုင်သော မျက်နှာကြီးက စိတ်မချမ်းသာသောဟန်နှင့် ကျွန်ုတေသနသွေးသွေးများကို ကြည့်၏။

သက်ခိုင်က ယုမေသ သွားရာကို အကြိတ်၍ ကြည့်နေ၏။ သူသည် လည်း ဒေါသတွက်နေ၏။ ဒေါသကို မထိန်းနိုင်ဘဲ နှုတ်မှုလည်း ရော်တေ၏။

“တိစွဲသုတေသနကောင်၊ သူရဲ့ဘော်ဖြူတွေကို သူ သိပ်အထင်ကြီးနေတယ်၊ အခိုအကောင်ကွဲဖဲ့ သူ သေမှာပဲ၊ နွားလိပ်... မပြာလိုကို မရေား၊ အခုလည်း သူငယ်ချင်းချင်း ဆုတ္တားတယ်လေ၊ တောက်... ငါ လိုက်ရိုက်လိုက်ရရင်...”

စိတ်မဆိုးတတ်သော တင်မောင်စိုးသည် ဝင်တား၏။

“ပျောကောင် သက်ခိုင်၊ သူ ဆုတ္တားတောက ငါကိုပါ၊ မင်းက ကြောထ က ဝင်စိတ်မတိုပါနဲ့”

“မဟုတ်ဘူး တင်မောင်စိုးရဲ၊ ဒီကောင် နည်းနည်းကို လွန်တယ်၊ ငါ ဂျော်မော်တော်က ငါအဆောင်နဲ့ တပ်မတော် မူလတန်းကျောင်းမှာ စစ်ပညာ အသင့်အတာင့် ရဖွံ့ဖြိုးပါတယ်၊ တော်လှန်ရေးတုန်းကလည်း ငါအဆင့်နဲ့ငါ ပါဖွံ့ ပါတယ်၊ ဒီကောင်က ပြည်သူရဲဘော်ဖွင့်မှ ဝင်၊ ဘယ်တောင်ပဲတက်၊ ညာ တောင်ပဲတက်၊ လှုစွဲပိုက်ပွဲ... ဆိုပြီး ဝါးလုံးနဲ့ ကျွန်ုတ်ရတဲ့ စစ်ပညာ ခြောက်ပြား တစ်ပဲကို အဟုတ်ကြီး ထင်နေတယ်၊ အေး... သူလိုပဲ သူရဲဘော်ဖြူ တွေကလည်း သူတို့ကိုယ်သူတို့ သိပ်အထင်ကြီးနေတယ်၊ ရိုင်ဖယ်ပစ်လို့ မောင် ပြန်ကန်ပြီး ဟုးကို ဒင်နဲ့ အဆောင့်ခံရတော်ကိုတောင် ကြောက်တဲ့ ငါတွေ”

အေးဝင်းက ခေါင်းကုတ်သည်။ တင်မောင်စိုးက ဆောင့်ကြောင့်ထိုင် ဖိုင်၏။ မောင်ရှိနိုကသာ နေရာမှ ထသည်။

“မင်းတို့က စိတ်ကူးယဉ်တာ ပျက်အောင် သိပ်လုပ်တဲ့ကောင်တွေပဲ ကဲ... အခု ကျော်ဆုံးတွေ မလောတော့ဘူး၊ တို့ တယောလျှောက်တီးမယ်”

“အေး... လိုက်မယ်၊ ငါလည်း ငါတယော သွားယူဦးမယ်”

ဟု ဆိုကာ သက်ခိုင်က ထွက်၏။ သူကို တင်မောင်စိုးက ခွဲထား သည်။

၂၃၁

တရာ့သိပ်ကျော်

“မင်း မသွားနဲ့ကျော် ပေါ်ကောင်... အေးဝင်း၊ သက်ခိုင် တယောကို
သွားယူ၊ နိမ့်ဖြင့်ရင် ဒီကောင် နှစ်ကောင် ထိုးမဲ ကြိုတ်နေကြီးမယ်”

အေးဝင်းသည် ဘာမျှမပြောဘဲ ပြည်ကျောင်းဆောင်ဘက်သို့ ထွက်
သွား၏။ အတာနဲ့ကြာသောအခါ သက်ခိုင်၏ တယောကို ယူ၍ ပြန့်လာသည်။

တင်မောင်နှီးက ပြည်ကျောင်းဆောင် အောက်ထပ်ရှိ ရော်းတစ်လုံးမှ
ဒ်ရွှေက်တစ်လုံး ပြေးယူ၏။ ကျောက်ခဲ့တစ်ခု ကောက်ကာ ရွှေက်ကို
ခေါက်ပြေးဗီ၏။

“အဲ စည်းပ... စည်းလိုက်လိုပြီ၊ သွားကြမယ်”

တယောနှစ်လက်နှင့် သူငယ်ရှင်း လေးသို့သည် ပြည်ကျောင်းဆောင်
မှ ထွက်လာခဲ့ကြ၏။

ထို့ခေါ်... ထို့ညာ အချိုးသမီးကျောင်းဆောင်သူတို့သည် သေနတ်
သဲ အစွဲ ပေါ်လာသော တယောနှင့် သီချင်းသံရှင်တို့ကို မည်သူတွေမှန်း
သိလိမ့်ကြမည် မဟုတ်။

နောက်တစ်နှစ် နံနက်စောင်း၍ ထုံးစံအတိုင်း မပျက်မကွက်ဘဲ
သက်ခိုင်နှင့် အေးဝင်းသည် ကျောင်းတက်ကြ၏။

မဇွန်သက ဘာမှမဖြစ်သည့်ဟန် ကျောင်းဘဲ(လဲ)ကြီးက မှန်မှန်မြည်
နေ၏။ ကျောင်းသူကျောင်းသား အများလည်း ကျောင်းတက်မပျက်ကြ။

မလေးနှုတ်၏ သင်တန်းများနှင့် အချို့စာရင်းကို သီပြီးပြီးဖြစ်စေသော
သက်ခိုင်က မလေးနှုတ်ကို လိုက်ရှာသည်။ မတွေ့။

ညမောင်း၌ သက်ခိုင်သည် ဝင်ဒါမိယာဘက်သို့ ကုန်းကြောင်းဆွောက်
ခဲ့၏။

ပြည်ကျောင်းဆောင်မှ ဟံသာဝတီအဂိုင်းအထိ အချို့စာရင်း အင်းစိန့်
ဘတ်(စိ)ကားကို စီးလွှင် တစ်ပဲသာ ပေးရ၏။ ဤတစ်ပဲမျှသောငွေကို သက်ခိုင်
မသုံးနိုင်။ အကြောင်းမှာ ပြည်မြို့သည် သူယုန့်လက်တွင်း ရှိမော်သောကြောင့်
အိမ်မှ ဓမ္မလာနိုင်သဖြင့် ကျောင်းဆောင်ကြွေးပင် တင်ကာ သက်ခိုင်း၌ ဘိုင်ပြတ်
နေ၏။

ကမ္မာကုန်ကျယ်သရွေဝယ်

၂၃၁

မလေးနှယ်တို့၏ အီမံသို့ ရောက်သောအခါ အီမံရှေ့နှံခြဲ့ တပ်ထား
သော လူအောင်(လိ)ကို သက်နိုင်က နှိပ်လိုက်၏။

မအျော်လင့်ဘဲ မလေးနှယ်ကိုယ်တိုင် တံခါးလာဖွင့်ပေး၏။

“ကြည့်စမ်း... မောင်၊ မမန္တယ် ထင်သားပါ၊ မောင်တော့ လာမှာပဲ
လို့၊ လာ လာ... မောင်၊ အထဲဝင်ခဲ့”

သက်နိုင်သည် အီမံတွင်း ဝင်ထိုင်သည်။

မလေးနှယ်က မေးသည်။

“မောင်... ဉာက ဘာဖြစ်တာလဲ၊ သေနက်သံတွေတော့ ခုံသွား
တာပဲ”

“ဘာဖြစ်တယ်ဆိုတာ မမန္တယ် တကယ် မသိဘူးလား”

“သိတော့ သိတာပေါ့၊ ဖေဖေက တယ်လိုပိုးသက် မေးတော့
ရုမင်းကြီးက ဖြေတယ်၊ ဓားပြတိက်တာတဲ့”

“ဓားပြသက်သက် မဟုတ်ပါဘူး မမန္တယ်၊ အခုခေတ်က ဓားပြက
လည်း သူပုန်လုပ်တယ်၊ သူပုန်ကလည်း ဓားပြလုပ်တယ်၊ အတူတူနဲ့ အနှစ်
တွေပဲ၊ သူပုန်နဲ့ ဓားပြ ခွဲလို့မရဘူး၊ ဉာက တိုက်သွားတာဟာလည်း သူပုန်း
ဓားပြတွေပဲ”

“ကျောင်းဝင်းထဲ ဘာမှ မဖြစ်ဘူးလား”

“မောင်တို့ ကျောင်းသောင်ကို ကျော်ဆန်တွေတော့ လာမှန်တာပဲ”

“ဒီဇူး ကျောင်းတက်သွေ့တွေ ရှိသေးရဲ့လား”

“ရှိပါတယ်၊ မောင်တောင် ကလပ်(စံ)တွေ စွေအောင် တက်ခဲ့သေး
တယ်၊ ပြီးတော့ မမန္တယ်ကို လိုက်ရှာလို့ မတွေ့တာနဲ့ အီမံလိုက်လာတာ”

“ဟုတ်တယ်... သတင်းက အမျိုးမျိုးတွေကိုမော်တာနဲ့၊ မမန္တယ်
ကြောက်ပြီး ကျောင်းမလာတာ၊ တကယ်ပဲ ကျောင်းတက်သွေ့တွေ ရှိနေတယ်
နော်”

“တကယ်ပါ မမန္တယ်၊ အ... မိန့်ကလေးကျောင်းသောင်က ကျောင်းဘူး
တွေ တဆုတ္တော့ တော်တော်လန့်နေ့ကြတယ် ကြေားတာပဲ”

မလေးနှယ်၏ မျက်နှာလေးသည် ပုပ္နီးရိုးရိုးဟန် ပြောင်းသွား၏။

“ဟင်... ဒီလိုဆိုရင် ဒို့ရာသင်းနဲ့ မလုသွာ့တို့တော့ သိပ်လန့်နေကြ
မှာပဲ”

၂၃၂

တွေ့ဆုံးရန်နှင့်

နိဂုသင်္ခါး မလုပ္ပါန္တို့သည် မလေ့အောင် အစဉ်တွေ့သော သူငယ်ချင်းမ
နှစ်ဦး ဖြစ်ကြောင်း သက်နိုင် သိပြီးဖြစ်၏။ သူတို့သည် အင်းယားကျောင်းအောင်
သူများ ဖြစ်ကြ၍ မလေးနှင့်သည် အတန်းအာဆိုများတွင် သူတို့ အခို့၌
သွားမေတာတ်၏။

မလေးနှင့်က တစ်စုံတစ်ခုကို စဉ်းစားပါဟန်နှင့် မေးသည်။

“မမန္တု အကြံရပြီ၊ ဒါထက် မောင် ကားမောင်းတတ်သလား”

“ဟင့်အင်း.... မမောင်းတတ်ဘူး”

“အို... မမောင်းတတ်ဘူး၊ မမန္တုတောင် မောင်းတတ်တယ်”

သက်နိုင်သည် ဘာမှ ပြန်မပြော ပြီမြန်၏။ ငယ်စဉ်က သူ စက်တီး
မစီးတတ်သဖြင့် မလေးနှင့် နှင့်သော စက်တီးနောက်မှ လိုက်စီးခဲ့ရသည့်
အဖြစ်ကို သတိရမော်၏။

မလေးနှင့်ကလည်း ဤအဖြစ်ကို သတိရသွားဟန်တွေ့သည်။ အော်
ငိုင်ငိုင်လေး ဖြစ်သွားပြီးမှ ဆို၏။

“ကိုစွမ်းပါဘူးလေ၊ မမန္တု မောင်းပါမယ်၊ မောင် အဟ်တော့
လိုက်ခဲ့မော်၊ အင်းယားဟော(လ်)ကို သွားကြရအောင်”

“ဦးလေးကိုချုစ်တိုး ဘယ်သွားလို့ပဲ မမန္တု”

“ဦးလေးကိုချုစ်တိုးက ဖေဖေ ကြိုရင်း မေမေ ရွေးလိုက်ပို့တယ်၊
မောင် ခဏနော်းနော်”

မလေးနှင့်သည် အပေါ်ထင်သို့ တက်ပြီးသည်။ မကြားပင် အဝတ်
အစား လျှော့ ဆင်းလာ၏။

“လာ... သွားကြရအောင် မောင်”

ကားပိုဒေါင်သို့ ရောက်သောအခါ သက်နိုင် အုံအားသင့်သွား၏။

မလေးနှင့် စီးမေကျ စတုဒီပေကာကားသည် ဂိုဒေါင်အတွင်း၌
ရှိနေ၏။

“ဦး... ဒေါ်ဒေါ်က ရွေးသွားဝယ်တယ်ဆို၊ ဘယ်ကားနဲ့ သွားသလဲ”

“အိမ်မှာ ကားနှစ်စီးပို့တယ် မောင်ရဲ ဒီဥဇ္ဈာက မမန္တုတို့စီးတဲ့
ကား၊ ဟိုတစ်နဲ့ ဉာဏ်က မောင် မမြှင့်လိုက်ဘူးလား၊ ကောင်ဆယ်(လ်)
အနောက်ဟာ... အောက် ဖေဖေ စီးတဲ့ကား၊ ဖေဖေအရိုင်ဘာက ဒီနဲ့ ခွင့်ယူသွား
လို့”

ကမ္မာကုန်ကျယ်သရွောယ

၂၃၃

“မြတ်... ဒီလိုကို:”

မလေးနှယ်သည် ကားကို ဂိုဒေါင်တွင်းမှ ကျင်လည်စွာ မောင်းထုတ်
လာ၏။ အပြင်ရောက်မှ ရျောနိုးတံခါးကို ဖွဲ့စီးပေးပြီး သက်နိုင်ကို တက်စေ၏။
မိန့်ကလေးတစ်ယောက် မောင်းသောကားကို ဘားမှ ထိုင်စီးကာ
သက်နိုင်သည် ရှုက်ရှုက်နှင့် လိုက်ပါလာခဲ့ရ၏။

ဟံသာဝတီအိုင်းအလွန်ရှိ ဓာတ်ဆီအိုင်းရှုံး မလေးနှယ်က ရပ်လိုက်၏။

“ဓာတ်ဆီ နည်းနည်း နည်းနေလို့ မောင်”

ဓာတ်ဆီ ထည့်ပြီးသောအား မလေးနှယ်က လက်ပွေးအိုင်တွင်းမှ
ဆယ်တန်တစ်ခုပ် ထုတ်၍ ရောင်းသူကို ပေးသည်။ အရေးထဲမှ အရောပါတော်
၏။ ဓာတ်ဆီအိုင်း၌ အကြွေပြန်အမဲးစရာ ကုန်နေ၏။

မလေးနှယ်က သက်နိုင်ဘက် လှည့်မေး၏။

“မောင်ရေး အကြွေငါးမှုး ပါလား”

သက်နိုင်သည် လူနှုန်းမျက်သေးဘဲ-

“မပါဘူး မမန္တယ်” ဟု ဆို၏။

ဓာတ်ဆီထည့်ပေးသူက အလိုက်မသိဘဲ ဆို၏။

“ကျပ်တန်တစ်ခွက် ရရင် ဖြစ်ပါတယ်”

မလေးနှယ်သည် သူ့လက်ပွေးအိုင်အတွင်း ရှာကြည့်၏။ လက်ပွေး
အိုင်အတွင်း၌ ငါးကျပ်တန်နှင့် ဆယ်တန်များသာ ရှိနေ၏။

“အကြွေတစ်ကျပ်ကော် မပါဘူးလား မောင်”

ဤအကြိမ်တွင် သက်နိုင် ကောင်းကောင်းလူနှုန်းမျက်သွားပြီး-

“မ... မ... ပါ.. ဘူး မမန္တယ်” ဟု ထစ်ထစ်ငောင်းငောင်း ဆို၏။

မလေးနှယ်က သက်နိုင်၏ မျက်လုံးများကို ကြည့်သည်။ သက်နိုင်က
မျက်နှာလွှဲလိုက်ရ၏။

မလေးနှယ်က ဓာတ်ဆီထည့်ပေးသူအား လှမ်းပြောသည်။

“ကိုစွမ်းရှုပါဘူးလေ၊ ကားမှတ်စီတယ် မဟုတ်လား၊ ဒီမှာ ထည့်နေကျ
ပါ၊ အကြွေအမဲးစရာမရှိရင် ယူထားလိုက်ပါ၊ မောက်တစ်ခါကျမှ ပေးပေါ့”

ကားသည် ပြည်လမ်းအတိုင်း တွေ့သိလိုနယ်ပြောက်သွို့ ဆက်ထွက်
လာခဲ့၏။

မလေးနှယ်က စကားမပြောဘဲ တစ်စုံတစ်ခုကို စဉ်းစားရင်း မောင်း
လာ၏။ သက်နိုင်ကလည်း နှုတ်ဆီတို့ကိုလာ၏။

တရာ့ဆိုလိုက်နိုင်

၂၃၅

မော်တော်ကား လှလှသည် မိန့်ကလေး လှလှများနှင့် အလွန်လိုက်
တတ်၏။ မိန့်ကလေးလှလှက ကားလှလှကို မောင်းသော် ကားရော မိန့်ကလေး
ပါ ပိုလှလာတတ်၏။

ပြောင်လက်တောက်ပသော ကား၏အရောင်က ဟင်သောကြောင့်
ပင်ကိုက ဝင်းဝါသော မလေးနှင့် အဆင်းသဏ္ဌာန်သည် ပိုမိုချို့လဲနေသည်။
လေတိုးသောကြောင့် ယိမ်းလွန်လွှားဖေသော ဆံနှင့်တိုးသည် ရွှေ့မောသော
ပျက်နှာကို ပိုမိုအသက်ဝင်စေသည်။ မြှုမြှုမြှုးသည် မွေးညင်းတို့ နိုင်ပြည်ရာ
ပယင်းရွှေသွေး လက်ချောင်းလေးများမှာလည်း အနက်ရောင် စတိယာရင်
စက်ဝန်းကို နောက်ခံပြော၍ တင့်လွန်းမက တင့်တယ်နေသည်။

ပြည်ကျောင်းဆောင်အလွန်ဗျား မလေးနှင့်က စတင် စကားပြော၏။

“မမနှင့် အခုမှ သတ်ရတယ်၊ ပြည့်နဲ့ ဒီ အဆက်ပြတ်နေတယ်၊
မောင့်ဆိုကို အိမ်က ငွေမလာနိုင်ဘူး၊ ဟုတ်တယ် မဟုတ်လား”

သက်နိုင်က အပြောမပေး။

“ငွေမသွင်းနိုင်ရင် ဟာစာတယ်လဲ(အဆောင်က) ထမင်းပြတ်ပစ်တယ်
ပြောတယ်၊ မောင် အရ ထမင်းမှ စားနေရသေးရဲ့လား”

သက်နိုင်က ရယ်မောင်းလိုက်၏။

“ထမင်းမစားရဘဲ မောင် ဘယ်လိုလို အသက်ရှင်နေနိုင်ပါမလဲ၊
ဟုတ်ပါတယ်၊ မောင် ငွေတော့ မသွင်းနိုင်ဘူး၊ ဒါပေမဲ့ မောင်တို့ အဆောင်မျှး
အဘိုးကျော်ထွန်းက သဘောကောင်းလို့ ငွေမသွင်းနိုင်ပေမယ့် မောင်တို့
ထမင်းစားနေကြရပါတယ်၊ မောင့်လို ကျောင်းသားတွေ အများကြီးပဲဟာ”

“အင်းလေ... ထမင်းတော့ စားချင် စားနေရမှာပေါ့၊ ဒါပေမဲ့
ကျိုးတာတွေ မောင် ဘာနဲ့ သုံးနေလဲ၊ ဥပမာ... မောင် ဘယ်လို စီးကရက်
ဝယ်သောက်မလဲ”

“မောင့်မှ အမြဲ စီးကရက်မသောက်ဘူး၊ အေးပေါ့လိုပါတယ် သောက်တာကို”

“ထားပါတော့... အေးပေါ့လိုပါတယ်ကော့... ဘယ်က ရာသလဲ”

“မြော်... ဒီလောက်တော့ မောင့်မှာ ရှိသေးတာပေါ့၊ မမနှင့်က
လည်း... ပုစရာ မဟုတ်တာ လိုက်ပုဇွန်တယ်”

မလေးနှင့်သည် သက်နိုင်ကို ဘာမျှ ထပ်မပြောတော့။ ထပ်ပြော၍
လည်း ရမည်မဟုတ်မှနဲ့ မလေးနှင့် အသိခုံး ပြစ်၏။

ကဗျာကုန်ကျယ်သရွဝယ်

၂၃၅

ကာသည် အင်းယောကျောင်းဆောင်ရွက် ထိုးရပ်လိုက်၏။ မလေးနှင့်
က လက်ပွဲအီတီကလေးကို ယူပြီး ကျောင်းဆောင်အတွင်းသို့ ဝင်သွား၏။
သက်ခိုင်က ကားပေါ်ပုံပင် ထိုင်စောင့်နေရှစ်၏။

ကျောင်းဆောင်ဝင်းအတွင်း၌ ကားအတော်များများ ရှိနေသည်။ ဉာဏ်
မားပြတိက်မှုကြီးကြောင့် ဖြူတွင်း၌ ဆွဲမျိုးမိတ်သဟာရှိသူ ကျောင်းသူအချို့
သည် လာခေါ်သောကားများထက်သို့ တက်နေကြ၏။

ကျောင်းသူအများကမ္မ ဝရှိတာ၌ ထွက်ရပ်ကာ ပြီးပြီးဆွင်ဆွင်ပင်
ရှိနေကြသည်။ အချို့ကမ္မ ကျောင်းဝင်းအတွင်းနှင့် ကျောင်းဝင်းအပြင်တွင်
အေးအေးလှလှ လမ်းလျှောက်နေကြ၏။ အချို့ကမ္မ လာရောက်အားပေးသော
ကျောင်းသားများနှင့် ကိုယ့်ဆိုင်ရာကိုယ်စီ အသီးသီး စကားပြောနေကြ၏။
ကျောင်းသားများအနက် သက်ခိုင်နှင့် သီသုများလည်း ပါသည်။ မသီသုများ
လည်း ပါသည်။ သူတို့က သက်ခိုင်ကို စိတ်ဝင်စားစွာ လုမ်းကြည့်နေကြ၏။

သက်ခိုင်သည် နာရီဝိုက်ခန့် ခုဂ္ဂခံ၍ ထိုင်နေခဲ့ရသည်။ နာရီဝိုက်ခန့်
အစွဲခုတွင်မူ မလေးနှင့်သည် သူငယ်ချင်းမများပြစ်သူ ရိုရာသင်း၊ မလှသူ
တို့နှင့်အတူ ကျောင်းဆောင်တွင်းမှ ထွက်လာ၏။ ရိုရာသင်းနှင့် မလှသူတို့၏
အထုပ်အပိုး အနည်းငယ်စီ ပါကြ၏။ အဆောင်တွင်း ဝင်သွားစဉ်က လက်ပွဲ
အီတီတစ်ခုသာ ပါသွားသော မလေးနှင့်၌ ယခုအခါ လက်ကိုင်ပဝါနှင့်
စည်းထားသော အထုပ်ငယ်တစ်ထုပ်ပါ ပါလာ၏။

လမ်းတွင် မလေးနှင့်က ရှင်းပြသည်။

“အတော်ပဲ မောင်၊ ရိုရာနဲ့ မလှသူတို့က သိပ်လန့်နေတာ၊ အခု
ညမေ့ မမန္တယ်တို့ဒါမိ လိုက်အိပ်ကြမလိုတဲ့၊ သူတို့ မိဘတွေကလည်း အရင်
ကတည်းက မမန္တယ်တို့ဒါမိ လိုက်အိပ်နေခွင့်ပြတားလို့ အဆောင်မျှေးက လွတ်
လိုက်တာ”

သက်ခိုင်က မည်သို့ ဝင်မပြောသော်လည်း ရိုရာသင်းက ဆို၏။

“ကြောက်တာကို နှယ် ဉာဏ်နဲ့က စစ်လိုက် စတ်လိုက်တာ တို့းပြည့်
ပျက်ရော မှတ်တယ်၊ ဒီညာ ထပ်ဖြစ်းမလား မသိဘူး၊ ဒါထက် ကိုသက်ခိုင်...
ရှင်တို့ကော မကြောက်ဘူးလား”

၂၃၆

တရာ့သိသုက္ခန်းရှင်

“ဘာကြောက်စရာ ရှိလိုလ ဒိရာရယ်”

“ဟုတ်ပါတယ်၊ ရှင်တိုကတော့ မကြောက်ပါဘူး၊ သေနတ်ထဲတောင် မခဲ့သေးဘူး၊ ဘယ်သူတွေမှန်း မသိဘူး၊ တယော လာထိုးကြတယ်၊ သူတို့ သိချင်းက ဘာတဲ့... မလုသူ”

“ဘုန်းနှေ့ဆက်လွမ်း... တဲ့”

“ဟုတ်တယ်၊ ဘုန်းနှေ့ဆက်လွမ်း တဲ့၊ စာတ်သို့ ကျောင်းသူတွေက တော့ ပြောတာပဲ၊ ပြည်ကျောင်းဆောင်က ကိုရှိနိုင်တို့အသိုက် ဖြစ်မှာပတဲ့၊ ရှင်ကော ပါသေးသလား ကိုသာက်ခိုင်”

သက်ခိုင်က မူသားလွတ် ဆို၏။

“ဟာ... ဒိရာကလည်း... ဘုန်းနှေ့ဆက်လွမ်းမို့ ကျွန်ုတ်မှာ လွမ်းစရာ မရှိသေးပါဘူး”

သွက်လက်သော ဒိရာက ကန့်ကွက်၏။

“အဒါ မဖြစ်နိုင်ပါဘူး၊ ရှင်သူငယ်ချင်း အေးဝင်းကတော့ မွန်သို့ မှန်မှန်လာနေတာပဲ၊ အခုတောင် ပါလာ(စည်ခန်းမ)ထဲမှာ စကားပြော ကျွန်ုရဲ့ ကြရဲ့၊ နယ်ရေ့... နယ်မောင် ပြောတာ မယုံနဲ့ အစ်မရှေ့မို့ လိမ်နေတာ ဖြစ်ချင်ဖြစ်မှာ...”

မလေးနယ်က ရယ်ရင်း ဖြေသည်။

“နယ်မောင်က နယ်ကို မလိမ်တတ်ပါဘူး ဒိရာရယ်၊ ဒါပေမဲ ဟောင့် ကိုတော့ မမန်ယ် သတိတတ်စုံ ပေးမယ်၊ မောင်တို့ ကျောင်းသားတွေရဲ့ ခုံတာပဲ လေ၊ သုံးနှေ့ဆက်လည်း မကြမ်းနဲ့ ဘုန်းနှေ့ဆက်လည်း မလွမ်းနဲ့တဲ့၊ သုံးနှေ့ ဆက်ကြမ်းတော့ ဘိုင်ကျောတ်သည်၊ ဘုန်းနှေ့ဆက်လွမ်းတော့ မိုင်ရတာတ်သည် တဲ့၊ မောင်တော့ ဘိုင်ကျောမနေပါဘူးနော်”

ဒိရာနှင့် မလုသူတို့ သူတို့ အဓိပ္ပာယ် သူတို့ ကောက်၍ ရယ်ကြသည်။ မလေးနယ်နှင့် သက်ခိုင်ကလည်း ကိုယ့်အဓိပ္ပာယ်ကိုယ် ကောက်၍ ရယ်ကြ၏။

မလေးနယ်က ပြည်ကျောင်းဆောင် ဂိတ်ဝျှေး ကားကို ရုပ်ပေး၏။

“က... မောင် ဆင်းနေရစ်တော့၊ မမန်ယ် ပြောတာလည်း မှတ်ထား၊ ဘုန်းနှေ့ဆက်လွမ်းတော့ မိုင်ရတာတ်တယ်တဲ့”

သက်ခိုင်သည် ကားတံခါးဖွင့်၍ ဆင်းလိုက်၏။

ကားဖြစ်မထွက်ခင်ကလေးတွင် တစ်စုံတစ်ခုကို ရှုတ်တရုက် သတိရ ဟန်နှင့် မလေးနယ်က လှမ်းပေး၏။

ကန္တာကုန်ကျယ်သရွေး

၂၉၇

“မော်... ဓာတ်ရေ့... မမန္တယ မူနေလို့... ရေ့ ရေ့...”
 မလေးနှယ်သည် လက်ကိုင်ပဝါနှင့် ထုပ်သားသော အထုပ်ကလေးကို
 သက်ခိုင်အား ပေးရန်ပြီး ကားမောင်းထွက်သွား၏။
 အထုပ်တွင်း၌ ဘာရှိမည်ကို ချက်ချင်းပင် သက်ခိုင် သိလိုက်ပြီး
 ပြစ်၏။

မြားကိုတစ်နဲ့ နှုန်းသင်တန်းများ အပြီး၌ သက်ခိုင်က ခေါ်သဖြင့်
 အေးဝင်းသည် တဗ္ဗာသိုလ်စာတိက်သို့ အတုလိုက်လာခဲ့၏။

သက်ခိုင်က စာတိက်စာရေးဆီမှ မန်နိအော်ဒါပုံစံ တောင်းပြီး
 ရေးဖြည့်နေသောအခါ အေးဝင်း အကြီးအကျယ် အံသွေးသွား၏။ တစ်စုနှင့် အိတ်
 တွင်းမှ ငွေနှစ်ရာကို စာရေးအား ထုတ်ပေးသောအခါ အေးဝင်း မျက်လုံးပြုး
 သွား၏။

“ဟကောင်ရု... အိမ်နဲ့ အဆက်ပြတ်လို့ ဘိုင်ကျနေရတဲ့အထဲက
 ဘယ်က ငွေတွေ့ရပြီး ဘယ်သူ့သိ ဦးမလို့ပဲ”

သက်ခိုင်က မန်နိအော်ဒါပုံစံကို ပြ၏။

ငွေလက်ခံမည့်သွား၏ လိပ်စာကား... “ဦးချစ်တိုး၊ ဝင်ဒါမီယာ၊
 အမှတ်(...)" ဟူ၍ ပြစ်၏။

ငွေဦးသူ ရေးလိုရာ ရေးရာသည့်နေရာတွင် အောက်ပါအတိုင်း ရေးထား
 သည်။

“မြိုင်တော့ မြိုင်ရသည်၊ ဘုန်းနှေဆတ်လိုပဲ လွမ်းပါသည်၊

ဘိုင်တော့ ဘိုင်ကျသည်၊ သုံး၍ခေကို့လည်း ဝမ်းမသာပြီ၊

အဒေါကို ပြောပြုလိုက်ပါ၊ ဦးလေးကိုချစ်တိုး...”

ငွေဦးသွား၏ အမည်နှင့် လက်မှတ်ကိုမှ ‘စွဲမင်းသားလေး’ ဟု ရေးထိုး
 ထားလေသတည်း။

အခိုး - ၂၁
»» မာန်ပိန်း ဘုန်း 『』

မှာက်ရက်များအတွင်း၌ သက်ရိုင်သည် မလေးနှယ်ကို မတွေ့အောင် ရှောင် မှုသည်။ ရှောင်သာမောင်သည်း ပြီး၍မလွတ်မှန်း သက်ရိုင် သိပြုးဖြစ်၏။ မလေးနှယ်ထဲ ဦးချေစိုးမှတစ်ဆင့် ငွေပြန်ပြုးမှာက် သုံးရက်ခန့် ကြာသော တန်ခိုးနှေ့နှေ့တစ်နှေ့တွင် သက်ရိုင်သည် အခိုး၌ စာကျက်နေရ၏။ နှစ်ဝက် အစီးစာမေးပွဲသည်လည်း နီးပြီ ဖြစ်၏။

ထိုစဉ်က တဗ္ဗာသို့၌ ဟထမန်း ကျောင်းသူ ကျောင်းသာများအတွက် စာမေးပွဲသည် အရေးကြီးလှသည်မဟုတ်။ တာကယ် အရေးကြီးသော စာမေးပွဲ မှာ ခုတိယန်းကုန်ဆုံးမှ စစ်သည်။ ထိုအခါ နှစ်နှစ်လုံး သင်ထားသွေ့ကို အေးလုံး ပေါင်းမြှော် အေးသည်။ ရွှေတွေလည်း ပန်း၍ အကျလည်း များသည်။ ဟထမန်း ကျောင်းသူ ကျောင်းသားအများသည် ယင်းနှစ်ဦး စစ်သော စာမေးပွဲများကို အလေးကရှုမဖြေကြလှု။ ဝတ်ကျေတမ်းကျေသာ ဖြေကြသည် များ၏။

သက်ရိုင်ကမူ မပေါ့ရဲ့ သူသည် ရွှေးကြီးသော တဗ္ဗာသို့၌ စွဲနှေး ၍ ပညာလာယူမောင်သော ကျောင်းသားတော်ဦး ဖြစ်သည်။ ကိုယ့်ဝမ်းမှာ

ကဗျာကုန်ကျယ်သွေးဝယ်

၂၃၃

ဂိုလ်သာ သိသောကြောင့် သင်တန်းများ မပျက်ရ။ စာမေးပွဲမှန်သူမျှကိုလည်း
လက်မလွတ်နဲ့။ အထူးသဖြင့် ပါကာလေသင်တန်းများနှင့် စာမေးပွဲများကို
ကုန်ကိုရှုံး၍ ပါကာလေအမှ ဆရာ၊ ဆရာမများသည် စည်းကမ်းကြီး၍ အမာန်
အမဲလည်း ရက်စက်သည်။

ထိုကြောင့် သက်ခိုင်သည် နှစ်ဝက်စာမေးပွဲအတွက် အပြင်မထွက်ဘဲ
စာကြည့်မေး၍။ အပြင်ထွက်ချင်သည့်တိုင်အောင် ရုပ်ရှင်ကြည့်နိုင်ရန်ဝေးစွဲ...
ကားခပင် မရှိ။

စာကြည့်မေး၍ အလိုက်မသိသော ဝမ်းက စကြော်ကြော် မြည်ကာ
ဆာလာ၏။ န္တလယ် လက်ဖက်ရည်ခို့က ဝေးနေသေးသည်။ ကရာန်ခိုင်သို့
ပြီးရန်မှာလည်း အကြွေး အစိတ်ရှုံးနေပြီ ဖြစ်သောကြောင့် မျက်နှာပါ၏။

သက်ခိုင်သည် ဆာလောင်ခြင်းကို သည်းခံ၍ မောက်ဆုံးလက်ကျွဲ
ဆေးပေါ်လိပ်တစ်ခုကို ဖွာရင်း စာကြီးစားကြည့်မေး၏။

ယုဇားများ ဘိုင်ကျေသံဖြင့် အပြင်လည်း မထွက်နိုင်။ စာကြည့်ချင်
နိတ်လည်းမရှိ ခို့ကာ ခုတင်ပေါ်၍ အပိုမ်း၏။

သို့ရာတွင် မကြာမိပင် ထွန်းငွေနှင့် ကျောင်းသားတစ်ဦး ပေါ်လာ
ကြကာ ယုဇားများကို မိုးသည်။

ထွန်းငွေနှင့် ပါလာသော ကျောင်းသားကား န္တကျောင်းသားတစ်ဦး
ဖြစ်သည်။ သူ့ကို ကိုယ့်ဖော် အဓန်း၌ မကြာခေက သက်ခိုင်နှင့် တွေ့ဖွဲ့၏။
နာမည်က ကုန်ဆန်စာနှင့် ‘မိုးမြင့်’ဟု ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံရေးကျောင်းသားတစ်ဦး
လည်း ဖြစ်၏။

မိုးမြင့်သည် သက်ခိုင်ကို မြင်ဖူး၊ တွေ့ဖွဲ့သူ ဖြစ်သောကြောင့် ပြီး
နှုတ်ဆက်သည်။ ထွန်းငွေကမူ ထိုအချိန်၌ သက်ခိုင်နှင့် အတော်ပင် ရင်းနှီး
ငင်မင်နေပြီ ဖြစ်သောကြောင့် စကားဆို၏။

“စာကျော်လွှာချေလား ကိုသက်ခိုင်ရ”

“ဟုတ်တယ်... နှစ်ဝက်စာမေးပွဲ ရှိနေတာဘူး”

“အင်း... အခုလို အချိန်ကြီးမှာ စာကျော်နိုင်တဲ့ ကျောင်းသားတွေ
ကိုတော့ ချီးကျျှေးသုံး”

“နှီး... ဘယ်အချိန်ဖြစ်ဖြစ် ကျောင်းသားက စာမကျော်ဘဲ ဘာလုပ်
ရမလဲ ကိုထွန်းငွေရ”

ထွန်းငွေသည် ရှိုက်သံနှင့် တဟက်ဟက် ရယ်လိုက်ပြီး ဝေဖော်သည်။

“ကျောင်းသားဆိုတာ စာကျက်ရတယ် ဆိုတာတော့ မှန်ပါရဲ့ ဒါပေမဲ့ အခုလို အချိန်မှာ ခင်ဗျားတို့ စာကျက်နေတာဟာ ရောမပြီးကြီး မီးလောင်နေ တုန်း နို့ဗုံးဘုရင်က စောင်းတိုး သီချင်းဆိုမေတာနဲ့ မတူဘူးလား”

ဓာတ်မသိခင်ကဆိုလျှင် ထွန်းငွေက ပြောပုံမှာ ရှိုပြစ်ပေါက် ပြစ်၏။ သူ့ဓာတ်ကို သိမေးပြစ်သောကြောင့် သက်ခိုင်က လေအေးနှင့်သာ ပြောသည်။

“တူမေမလားတော့ မသိဘူး၊ ဒါပေမဲ့ မီးရှို့တာက ကျွန်ုတ်တို့မှ မဟုတ်ဘာ၊ မီးရှို့သူတွေကိုလည်း ဝေဖော်းမပေါ့ ဂိုဏ်းထွန်းငွေရဲ့”

“အဟဲ ဟဲ... ဝေဖော်မှာပါပဲ၊ အခု လာတာကလည်း အဒီဂီဒ္ဓတွေ ကို ဝေဖော်သွေးနွေးမလို့ ခင်ဗျား နားထောင်မလား”

သက်ခိုင်သည် သူ့စာအုပ် သူ ကောက်ယူကာ နေရာမှ ထ၏။ ဤရက်များအတွင်း ထွန်းငွေနှင့် ယုမောင်တို့ မကြာခဏ အွေးနွေးကြသည်ကို သက်ခိုင် တွေ့ဖွဲ့လှပြီ။ တစ်ခါ တစ်ခါ အွေးနွေးလျှင် အလျော်ကြော၏။

နှ-အက်တာလီစာချုပ်၊ လက်ဗျာ-ဖရို့မင်းစာချုပ်၊ လက်ပညီညွှန်ပ်ရေး၊ လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေး၊ သိန်းဖော် ဘရောင်ဒါဝါဒ(ထွန်းငွေတိအဆို) စသည်ဖြင့် အကြောင်းကြီး အရာကြီးများ ဖြစ်ကြပြီး လေကြီးမိုးကြီး ဂိန်းကြီး ခန်းကြီးနိုင်၏။

ယခု မိုးမြင့်ပါ ပါလာသော်... ဘယ်အထိ ရောက်ကြုံးမည် မသိ။

ထို့ကြောင့် သက်ခိုင်သည်-

“နားမထောင်တော့ပါဘူးများ၊ ခင်ဗျားတို့ဘာသာ အွေးနွေးကြ၊ ကျွန်ုတ်တော့ ပြေးပြီ့မျှု့”

ဟု ဆို၍ စာအုပ်ပိုက် ထွက်လာခဲ့၏။

သက်ခိုင်သည် အပေါ်ထင်မှ ဆင်းလာပြီး ကိုမြင့်သောင်း၏ အခန်းသို့ သွား၏။ ကိုမြင့်သောင်းသည် စာဂျို့း ဖြစ်သောကြောင့် သူ့အခန်း၌ စာသွား ကျက်လျှင် အနောင့်အယုက် ကင်းသည်။

သက်ခိုင် ရောက်သွားသောအော် ကိုမြင့်သောင်း၏ အခန်းတွင်၌ ရှို့ခိုင်စွေကြီးလည်း ရှို့နှင့်နေသည်။

ကိုမြင့်သောင်းက ခနို့ဦးကြီးဆိုသည်။

ကမ္မဘဏ္ဍာန်ကျယ်သနရွှေဝယ်

900

မာရိဝက်ခန်းအကြောင်း တဲ့ ဒါ: လာခေါက်သံ ကြားရ၏။ ကိုမြင့်သောင်းက လှုပ်စီမံသည်။

“ဘယ်သူလဲ...”

“କ୍ଷମିତା... ରୁଫାନ୍ତରୀ ହୋଇଦିପି। ଖୋଲାଯିବାରେ ଏହାକିମିନ୍ଦିରୀ ହେଲାଯାଇଛି”

တေခါးပွင့်သွားသောအခါ ကိုစောလွင် ဝင်လာ၏။ သူ့နှာက်မှ
သီးခိုက်တီး ပါလာသည်။

“ဟောဒီမှာ သက်နိုင်... မင်းကို တွေချင်လိုတဲ့ ယူမောင်က တိုဆို အန်လိုက်လို”

ବିଶ୍ୱାସ କରିବାକୁ ପାଇଁ ଏହାକିମ୍ବାନୀ ଦେଖିଲାମା ।

“ဟုတ်တယ် သက်ခိုင်၊ မင့်အခန်းမှာ မင့်ကို မတွေ့လို လာ... လိုက်ခဲ့ ပေါ်လည်း ပါတယ်”

“ဟင်... မမန္တယ်ဘာသုံး ပါကယ်... ဘယ်မောင်”

“କ୍ଷାମିତାରେ”

သက်ရိုင်သည့် သူငယ်ချွေးများကိုပင် နှုတ်မဆက်အားသဲ ဦးချွဲ့တိုး
မောက်ထဲ လိုက်လုပ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံတော်လွှာတော်များ၏ ထမ်းအား ချုပ်ဆောင်ရွက် စေ

ରାଜ୍ୟରେ ପରିଚାଳନା କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଛି ।

သက်နိုင်က ကားပြတ်နဲ့ ကပ်လွှာပြီး မလေးနည်ကို စွဲတ်ဆက်၏။
“ကြော်စိုး... မမော၏ ဘာလောင်တော်”

[View all reviews](#)

၃၀၂

တရာ့သိသုတေသန

မလေးနှယ်သည် အေးချမ်းစွာ ပြီးပြီး တည်ဖြစ်စွာ ဆို၏။
 “မောင့်ကို မမန္တယ် လာခေါ်တာလေ၊ လာ လိုက်ခဲ့ မောင်”
 သက်ခိုင်သည် ဘာပြန်ဖြေရှုန်းမသိ။ ပတ်ဝန်းကျင်ကိုမူ လှည့်ကြည့်
 မီသည်။

အဆောင် အောက်ထပ် အခန်းများမှ ကျောင်းသား ဆယ်ဦးခိုင်သည်
 သူတို့အား ဂိုင်းကြည့်နေကြသည်။ သူတို့ထဲတွင် ကိုမြင့်သောင်း၊ ကိုစံချေ
 ကိုစောလွင်သာမက ကိုလေးမောင်ပါ ပါဝင်နေ၏။

သက်ခိုင်သည် သက်ပြင်းနှိုက်ပြီး ပြီး၍ ဖြေသည်။
 “မမန္တယ်... ခဏနှိုး၊ မောင် အဝတ်အစား သွားလုပိကိုးမယ်”
 “လဲမမန္တေတာ့၊ လဲရှင်လည်း အဘိုးကြီးအိုလို ဝတ်လာဥုးမယ်၊
 အခုလို အကျိုးလက်တို့က ကြည့်ကောင်းတယ်၊ ပြီးတော့ မမန္တယ်တို့မှ အခို့
 မရှိဘူး၊ မြန်မြန်တက်”

ပြောပြောဆိုနိုင်ပင် မလေးနှယ်က ကားမောက်ခန်းတံ့ခါးကို အတွင်း
 မှ ဖွင့်ပေး၏။

မည်သို့မျှ မတတ်နိုင်သော သက်ခိုင်က ကားတွင်းသို့ ဝင်လိုက်ရ၏။
 ကားထွက်လာပြီး ပြည်လမ်းပေါ် ရောက်သောအခါ မလေးနှယ်သည်
 ကျွန်ုပ်နှစ်သိမ့်စွာနှင့် လက်ခုပ်ကလေး တိုး၍ ရယ်၏။

“မမန္တယ်... ဘာရယ်တာလဲ”
 “မမန္တယ်ကိုယ်ကို မမန္တယ် သဘောကျလို့ ရယ်တာပေါ့၊ ကဲ...
 အခု မောင် ဘာတတ်နိုင်သေးသလဲ”

သက်ခိုင်သည် ထဲ့ခံအတိုင်း သူအစ်မကို အရွေးပေးလိုက်ပြီး အတူ
 တကွ လိုက်ရယ်သည်။ ဤသို့ ရုပ်လိုက်ရသောအခါ သူရင်မှာ ပေါ့ပါးသွား
 ပြန်၏။ အတန်ကြာမှ သူက မေးသည်။

“မောင် ပြန်ပိုလိုက်တဲ့ ငွေကို မမန္တယ် ရသလား”
 ရယ်မောမောသော မလေးနှယ်၏ မျက်နှာလေးသည် မည်းသည်
 တိုင်စေ လျောကျ တည်ကြည့်သွားသည်။
 “ရပါတယ် မောင်၊ မောင့်မာနကို မမန္တယ် သိပ်ရိုးကျွေးမီတယ်...
 သိလား၊ မမန္တယ်ကို စိတ်မဆိုးနဲ့နော်၊ မမန္တယ်က မှားမိသူကိုး၊ မမန္တယ်ကို
 ခွင့်လည်းလွှတ်း... မောင်”

ကျွောက်နှင့်ကျယ်သရွေဝယ်

၃၀၃

“မောင့်ကို ဘာလို ဒီလို ပြောရတာလ မမန္တယ်၊ မောင်က ဘာလို စိတ်ဆိုးရမှာလ၊ အမှန်က ဒီလိုသာ လုပ်ခဲ့ရတယ်... မောင် ဘယ်လောက် စိတ်မကောင်းဖြစ်ရတယ် ဆိုတာကို မမန္တယ် သိစေချင်တယ်”

“မမန္တယ် ဘယ်လောက် စိတ်မကောင်း ဖြစ်ရတယ် ဆိုတာကိုတော့ မောင် မသိချင်တော့ဘူးလား”

“ခက်တယ် မမန္တယ်ရယ်... မမန္တယ်ကြောင့် မောင် သိပ်ခက်တာပဲ၊ ဘာဖြစ်လို့ မမန္တယ်က မောင့်အတွက် စိတ်မကောင်းရတာလ၊ ပြီးတော့ မောင့် မှာလည်း ဘာမှ ပုစ်ရာမရှိဘူး”

“မောင့်မှာ ဘာမှ ပုစ်ရာမရှိဘူး၊ မုတ်လား... အဒါတော့ မောင် မှာသားပြောတာပဲ၊ ထားပါတော့လေ... ဘာဖြစ်လို့ မမန္တယ်က မောင့်အတွက် စိတ်မကောင်းဖြစ်တာလ... ဟုတ်လား မောင်၊ မမန္တယ်ဟာ မောင့်အစ်မဆိုတာ ကို သတိမရတော့ဘူးလား၊ မောင့်ကို သိပ်ချင်တဲ့ အစ်မ ဆိုတာကိုလည်း မူသွားပြီလား၊ မောင်တစ်ယောက်ဟာ မာနုကြီးပြီး ရက်စက်နိုင်တယ်၊ အစ်မ ဆိုတာကတော့ အမြှေ့ခွင့်လွှာတဲ့ပြီး ပုစ်ရတာပဲ၊ သိပြီလား ရှင်ရဲ့”

မလေးနှင့် စကားကြောင့် ရင်ဝယ် ထိနိုက်သွားသော သက်ခိုင် သည် မည်သိမျှ ဖြန့်မဖြန့်၏။ ဤမြှုပ်သာ လိုက်ခဲ့ရ၏။

ကားသည် ဦးဝိစာရလမ်းပေါ် ရောက်ခဲ့ပြီး ဝင်ဒါမီယာအတွင်းသို့ မချိုးဘဲ ဆက်မောင်းနေမှ သက်ခိုင်သည် မေးမြို့၏။

“မောင်တို့ အခု ဘယ်သွားမလိုလဲ မမန္တယ်”

“မေးမနေနဲ့ လမ်းအုံတော့ ရွာရောက်ရင် သိလို့မယ်၊ ကားပေါ်က ခုနှင့်လည်း မချို့နှုံးမော်... မောင်”

“ခုနှင့်မချုပါဘူး မမန္တယ်၊ မောင် မသေချုပေးပါဘူး၊ လောကကြီးမှာ မောင် မြတ်နိုးတာတွေ အများကြီး ရှိသေးတယ်”

“ဥပမာ...”

“ဥပမာ... မောင့်မေမရယ်၊ မောင့်နိုင်ငံရယ်... ပြီးတော့”

“ပြီးတော့ကော...”

“ပြီးတော့ မေးမေစရာ လိုသေးလား မမန္တယ်ရယ်... မောင့် မမန္တယ် ရယ်ပေါ်”

မလေးနှင့်က ကျွောက်နှစ်သိမ့်စွာ ရယ်ပြီး-

၃၀၄

တရာ့သိသုတေသန

“တော်သေးတာပေါ့၊ ဒီလိုဆိုတော့ မောင်က ဘယ်ဆိုလိုတဲ့?”

ဟု မှတ်ချက်ချသည်။

ကားသည် မြို့တွင်း ရောက်သောအခါ ပလေခီယံရပ်ရှင်ရုံရှေ့
ရပ်လိုက်၏။ ထိုအခါကျမှ မလေးနှယ်၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို သက်ခိုင် ရိပ်မီ
သွားသည်။

“ကားသိပ်ကောင်းတယ် မောင်၊ ဂျုံကရောဖို့က တိုက်တယ်(လ်)ရှိုး
ယူပြီး သရပ်ဆောင်ထားတယ်”

သက်ခိုင်သည် လုံးဝလက်မြှောက် အရှုံးပေးလိုက်တော့၏။

“ကဲ... ဒါဖြင့် မထွေးတော့ပါဘူး မမန္တယ်၊ မောင့်စိုက်ထဲ ဆာလို့
တကြုတ်ကြုတ် ဖြစ်မဖြဲ့၊ မောင့်ကို တစ်ခုခု အရင်ကျွေးဦး”

မလေးနှယ်သည် စင်းသာအားရ ပြုးပြီး သက်ခိုင်ကို အနီးရှိ ကွန်တိ
နင်တယ်(လ်) မှန့်တိုက်သို့ ခေါ်သွား၏။

သိုးသားည် စင်းသာတိ(ရှိ)မှန့်နှင့် လက်ဖက်ရည်သောက်ကြပြီး
ရပ်ရှင်ရုံသို့ ဖြန့်သွားကြသည်။

ထိုနောက သက်ခိုင်သည် ရပ်ရှင်ကို ဒရက်ဆာကယ်(လ်) ခေါ် အထူး
တန်းမှ ပထမဆုံးအဖြစ် ကြည့်ဖူးခဲ့ရ၏။

အတ်ကား၏ အမည်မှာ ဖိုင်း(လ်)ဒရက်(စံ)ရိုးယူ(စံ) ဖြစ်သည်။
ရင်သွေးအတွက် ကိုယ်ကျိုးစွမ်း အန်စာခိုခွဲသွားသော မိခင်တစ်ဦး၏သာဝကို
သိမ်းမွေ့စွာ ဖော်ပြထားသည့်အတော်လမ်း ဖြစ်၏။ ယောလိုဂုံး၏ ရပ်ရှင်ဘူရင်မဟု
ကျော်ကြားသော မင်းသမီးကြီး ဂျုံကရောဖို့က ပရိုာတ် ရင်ဆို မျက်ရည်ပိုင်း
အောင် မိခင်အနီးမှ ပြောင်မြှောက်စွာ သရပ်ဆောင်ထား၏။

အတ်ကားပြီးသောအခါ သက်ခိုင်က နေရာမှ ထသည်။ မလေးနှယ်၊
က သူ့လက်ကို ဆွဲပြီးထားသည်။

“ခဏနေ့ဗိုး မောင်၊ မဆင်းနဲ့ဗိုး”

“ဘာဖြစ်လို့လ မမန္တယ်ရ”

မလေးနှယ်က တိုးတိုးဖြေသည်။

“မမန္တယ် မျက်ရည်တွေ သုတေသနတာ လူတွေ မြင်ကုန်းမယ်”

သက်ခိုင်သည် ရယ်မောရင်း ဉာဏ်း၏။

“ခြော့... ဖြစ်မှဖြစ်ရလေ မမန္တယ်ရယ်”

ကမ္မာကုန်ကျမ်သရေစာ

၃၀၅

အဖြစ်တွင် ကားပေါ်၍ မလေးနှယ်က လက်ပွဲအိတ်ကို ဖွင့်ကာ
တိုပတ်နှုက်ယူ၍ မျက်ရည်ကြာင့် ပျက်နေသော အလုကို ဖြူပြင်သည်။

“မမန္တယ်က သိပ်ရယ်စရာကောင်းတာပဲ”

“ဘာရယ်စရာကောင်းလို့လဲ”

သက်ခိုင်က ဦးချစ်တိုးကို လှမ်းပြောရင်း ဖြေသည်။

“ဦးလေးကိုချစ်တိုး၊ မမန္တယ်က ရုပ်ရှင်ကြည့်ပြီး ငိုတယ်များ၊ အဲဒါ
ရယ်စရာမကောင်းဘူးလား”

ဦးချစ်တိုးကလည်း ရယ်ပြီး ဖြေသည်။

“နယ်က ဒီအတိုင်းကြီးပဲ၊ ကြည့်လိုက်ရင်လည်း အလွမ်းကားမှာ
ပြီးတော့ အမြိုင်တယ်”

“ငိုတယ်ပဲ ဦးလေးကိုချစ်တိုးရဲ သမ္မတစရာ ကောင်းတာကို၊ ဦးလေး
ကိုချစ်တိုး တစ်ခါလောက် လိုက်ကြည့်ပါလား”

“မကြည့်ချင်ပါဘူးဟယ်၊ ပိုက်ဆံပေးပြီး ငိုရတာက ရွှေးတယ်၊ နှင့်တိုး
အောင်ပို့စကားတွေ့လည်း ငါ အားမလည်ပါဘူး၊ တိုကတော့ ဒိုင်ဗင်တင်လှတိုး..
ရွှောတိုး.. တင်ညွှန်တို့ပဲ ကြိုက်တယ်၊ စကတည်းက ထိုပေါ့ခိုး တိုးတော့
တာပဲ”

သက်ခိုင်က ရယ်နေသော်လည်း မလေးနှယ်က ဦးချစ်တိုးကို စသည်။

“ဦးလေးကိုချစ်တိုးက အဂွမ်းစာတ်ကား ဘယ်ကြည့်မလဲ၊ ကြည့်
လည်း ဘယ်လွမ်းစာတ်မလဲ၊ လှပျို့ကြီးကိုး....”

“ဟ... ငြေဘာသာ မိန်းမ မလိုချင်လို့ လှပျို့ကြီး လုပ်နေတာနဲ့
မလွမ်းစာတ်တာနဲ့ ဘာဆိုင်လိုတုံး၊ တယ်... ပြောလိုက်လို့ မကောင်းပါဘူး၊
နယ်ကကော... ဘာလို့ လွမ်းစာတ်နေသလဲ၊ ကိုဘြိုင်းကြာင့်လား”

မလေးနှယ်၏ မျက်နှာလေးသည် ရှုနှုန်းသွားသည်။ ဒေါသသံလေးနှင့်
မြစ်တား၏။

“ဦးလေးကိုချစ်တိုး... မှာက်ကို ဒီစကား နယ်ကို ထပ်မပြောနဲ့
တော့”

ဦးချစ်တိုးက စီတ်မဆိုးဘဲ ရယ်နေ၏။

ဦးချစ်တိုးသည် ဘာရည်ချယ်ချက်နှင့် ဤစကားကို တမ်ငြောမှန်း
ဂိုပ်စိသော သက်ခိုင်က တည်ကြည်စွာနှင့် မေးသည်။

၃၀၆

တစ္ဆေသိလိုက်နှင့်

“မြတ်... မမန္တယ်ရေး... အစိတ်ဘာဖြင့် နိုင်ငံခြား သွားပြီလား”
မလေးနှယ်က - “သွားပြီ” ဟု နှစ်လုံးတည်း တွဲတွဲတိတိ ဖြေဆို၏။
ကားအတွင်း၌ အားလုံး ဆိတ်ပြုမြှုပ်သွားကြသည်။ အိမ်သို့ ရောက်သည်
အထိ ဆိတ်ပြုမြှုပ်လာကြ၏။

အိမ်တွင်း ရောက်သောအခါ ထုံးစံအတိုင်း သက်ခိုင်က ဆိုဟပ်၌
ထိုင်ကျွန်ရှစ်၏။ မလေးနှယ်က အပေါ်ထပ် တက်၍ အဝတ်အသားလဲသည်။
အိမ်နှောက်ဖေးမှ ဒေါ်အေးသနဲ့ ထွက်လာသည်။

“မြတ်... မောင်သက်နိုင် ပါလာသကိုး၊ လူကလေး မမန္တယ်က
တော့ ပြောသွားတာပဲ၊ ရုကလေးကို ခေါ်ပြီး ရုပ်ရှင်သွားကြည့်မလိုတဲ့”

“ဟုတ်ပါတယ် ဒေါ်ဒေါ်၊ ကျွန်တော်နဲ့ မမန္တယ် အခါ ရုပ်ရှင်က
ပြန်လာကြတော့ ဦးကြီးကော ဒေါ်ဒေါ်”

“မင်္ဂလားကြီးက ဝန်ကြီးချုပ်အိမ် အစည်းအဝေး သွားတက်နေတယ်၊
တိုင်းပြည်ကြီးက မကောင်းတော့ လူကြီးတွေ ခေါင်းချင်းရှိကြရတယ်
မဟုတ်လား”

သက်ခိုင်သည် နှုတ်ပြင့် အဖြေမပေးဘဲ ခေါင်းသာ ညီတ်ပြ၏။
ထိုစဉ် မလေးနှယ် ဆင်းလာ၏။ လက်တွင်း၌ တယောတစ်လက်ကို
ကိုင်လာ၏။

ဒေါ်အေးသနဲ့က လှမ်းမေးသည်။

“ဟု... သမီး နှယ်၊ သမီးဖေစေ တယောကို ဘာလို့ ယူလာ့
တာလဲ”

“မောင့်ကို တီးခိုင်းမလို့ မေမေ၊ မောင်က တယောတီးတတ်တယ်
တဲ့”

မလေးနှယ်က တယောကို သက်ခိုင်အား ပေး၏။

“လာ... မောင်၊ မမန္တယ်တဲ့ ပိုယာနဲ့ တီးကြရအောင်”

သက်ခိုင်က ဒေါ်အေးသနဲ့ကို လှမ်းကြည့်သည်။ ဒေါ်အေးသနဲ့သည်
တစ်ဦးတည်းသောသမီး လုပ်သူမျှကို ကန့်ကွက်ရန်မရှိဟန် ပြုးကြည့်နေ၏။

မလေးနှယ်သည် ပိုယာနဲ့အဖွဲ့ဗြီးကို ဖွင့်၍ ဒေါက်ထောက်တင်ထား
လိုက်ပြီး ခုံ့၌ ထိုင်၏။ သက်ခိုင်ကလည်း မလေးနှယ်အဖွဲ့ဗြီးရှိ ခုံ့တစ်ဦး၌ ဝင်ထိုင်
သည်။

ကန္တာကုန်ကျယ်သနည်

၃၀၅

“ဘာတိုးကြမလဲ မမန္တယ်”

“ပတ်ပျီးပဲ တိုးကြရအောင်၊ မောင် ကြိုက်ချဲလား”

“မောင်လည်း ပတ်ပျီးပဲ နိုင်တယ် မမန္တယ်”

“မောင် ပတ်ပျီးကို ဘာနဲ့ တိုးသလဲ”

“အောက်ပြန်နဲ့ မမန္တယ်”

“မမန္တယ်လည်း ရှုပ်(ပိ)နဲ့ တိုးတာပဲ၊ ကဲ... မမန္တယ် အသံပြေမယ်၊
ကြိုးညီး မောင်”

မလေးနွယ်က ပိယာနဲ့ကို ခေါက်ကာ အသံပြေပေးစဲ့။ သက်ခိုင်က
ဝိယာနဲ့ အသံဆင့်အတိုင်း တယောကို ကြိုးညီးယူသည်။

“ဘာသံချင်းတိုးကြမလဲ မောင်”

“မမန္တယ် ကြိုက်တာ ပြောလေ၊ မောင် တတ်တာဆိုရင် လိုက်တိုး
ပါမယ်”

“မောင်... မမန္တယ်က မန္တေသားမဟာဂိုတာအဖွဲ့ရဲ့ မူအတိုင်း တိုးတယ်၊
မောင်က ဘာမူနဲ့ တိုးသလဲ”

“မောင်ကတော့ ပျောကျတတ်ခဲ့ရတာ၊ ဒါပေမဲ့ တယောက အလိုက်ပဲ၊
မောင် မျှေးတိုးနိုင်ပါတယ်”

“ဒါဖြင့် မမြေလေးရဲ့ ပတ်ပျီးတစ်ခုခု တိုးကြရအောင်၊ မမန္တယ်က
မမြေလေးရဲ့ သီချင်းတွေကို အကြိုက်ဆုံးပဲ”

“ရှိစုစွဲကြောတော့ မတိုးပါနဲ့ မမန္တယ်၊ အဲဒီသီချင်း တိုးရရင်...
မောင် ငါချင်တယ်”

“ဒါဖြင့်... မြေယဉ်ရောညီး တိုးကြမယ်၊ မောင် ရတယ် မဟုတ်လား”

သက်ခိုင်က ခေါင်းကုတ်ရင်း ခေါင်းညီတ်၏။ အနောက်နှစ်းမတော်
မမြေလေး၏ သီချင်းဆိုလျှင် အဂျမ်းမှ ပြောမဂျတ်။

ပတ်ပျီးခဲ့ကို တိုးကြပြီးမောက် ပတ်ပျီးကိုယ်ကို မလေးနွယ်က ဆိုတိုး
တိုးသည်။

“မြေယဉ်ရောညီး... ကိုယ်တော်ပျော်ခန်း... သန်းကာ ဝေလည်း

ချေပြည်ဘယ်များ၊ ကံကံပယ်ဘုရား ခို့မို့များ၊ ထွေထွေသား၊ ပါလေ
မှန်း...++”

၃၀၄

တူးလျှော့လျှော့လျှော့

မလေးဒွယ်၏ အသံသည် ကြည်လင်ချိုသာသည်။ သီချင်းဆိုတတ် သော မိန့်းကလေးတိုင်းသည် သူအတာနှင့် ဘုအထာ အသံကြည်လင်ချိုသာ ရကား အသံ ကြည်လင်ချိုသာများသည် ထူးဆိုးဆုံးဖြူဖြူယ် မရှိလှု။ သို့ရာတွင် မလေးဒွယ်က အသံနှင့် ခံစားမျှကို ဖော်ပြနိုင်၏။

မြို့ယဉ်ရေး... အပိုဒ်ကို ဆိုသောအခါ အသံက အေးချမ်းစေစည်းကြည်ကြည်လွင်လွင်ရှိ၏။ ကံကံငယ်သာဆို ဆို ဒိမ္မား အပိုဒ်ကျသောအခါ ဒိသံ မပါတပါနှင့် ရှိက်ရှိက်ဖို့ပါ ရှိသည်။

ရီယာနိုက်လည်း အကွက်ပြည့်မှတ်း၊ အဆိုကို ထောက်ကုအောင် အသွားအတိုင်း ခင်ကျကျနှင့် စည်းဝါး၊ မလွတ်ရှိ တီးသည်။ ရင်မှ ခံစားများအတိုင်း ရီယာနိုသံကို အပျော် အမား၊ အဖော်၊ အပြင်း၊ အနဲ့ အကြမ်း ပြည့်အောင် လက်ချောင်းလေးများက ခလုတ်များကို ထိန်းသိမ်းချုပ်ကိုင် တီးနိုင်လေ၏။

သက်နိုင်သည်လည်း ဂိုတာနှင့် စာသားတို့၏ ခွဲစောင်ရာသို့ တယော သံနှင့်အတွေ မှုးလိုက်ပါမိနေ၏။

သီချင်း၏ အဆုံးသဖြို့ ရောက်ခါမှ မလေးဒွယ်သည် ဤသီချင်းကို ဘာကြောင့် ရွှေးကြောင်း သက်နိုင် ရိုပို့သွားသည်။

မလေးဒွယ်သည် ပြို့သိမြှုံး မျက်နှာထားနှင့် မျက်တောင်ကော်များကို ပင့်လှန်ကာ သူ့ကိုကြည်ရင်း သဖြို့ကို ဆို၏။

“အိမ်နိုင်ကယ်နှီး မာနိုင်နှင့်း။ ... ။ သည်ဘဝင်ကန့်၊ ဘသံညြိုတော် သည့် ပွဲအောင် သားငယ်ကို၊ ထားတတ်ပေါ်ဘုံး...”

ထိုညွှေ့ သက်နိုင်သည် အခန်းသို့ ပြန်ရောက်လာသောအခါ၌ အခန်း တွင်းဝယ် ယူမောင် မရှိ။

သက်နိုင်သည် စာမကျက်တော့ဘဲ အတန်ကြာွာ မျက်လုံးများက ကြောင်နေသေး၏။

“အိမ်နိုင်ကယ်နှီး... မာနိုင်နှင့်း...”

မာနိုင်နှင့်း... မာနိုင်နှင့်း...

ဤစာသား စကားရုပ်က သက်နိုင်၏ နားတွင် ပဲတင်ထပ်နေ၏။

ကျွော်ကျိုးသရွယ်

၃၀၉

“မာန်မိုးပါဘူး မမန္တယ်ရမ်း၊ မောင်ဟာ မာန်မိုးပိုင်တဲ့ သူတစ်ယောက် သာပါ၊ ရှေးက ပြစ်ဖူးသမ္မာတွေကို သိပြီးတဲ့ မမန္တယ်ဟာ မောင့်ကို မာန်ပိုတယ် လို့ အပြစ်တင်မစောသန့်ပါဘူး”

တရားလူး တလိုခိုလိုစဲ ရှိမျိုးမောက် အလွန်ညွှန်က်ပါမှ သက်နိုင် အိပ်ပျော်သွားသည်။

အိပ်မောက္ဂျားသွားသည် အိပ်နှိမ်ကို အမှန်ထက် တိုးသည်ဟု ထင်မြင် တတ်သည်။ သက်နိုင်၏ အထင်၌ အိပ်ပျော်ပြီး၍ ဘာမျှ မကြာ ထင်သည်။ တခါးဖွင့်သံနှင့် ရောကြီးသုတေသန ဝင်လာသော ခြေသံများကြောင့် လန့်မြှုပ်လာ၏။

“ဘယ်သွေ့တွေလွှာ”

သက်နိုင်က အိပ်ရာမှ လူးလတောင်း မေးသည်။

“ငါပါကွ သူင်ယောင်း... ယူမောင်ပါ၊ သက်နိုင်... တိတ်တိတ် နေကွာ၊ တိုးဟော(လ်)ကို ပုလိုပေး ပိုင်းထားတယ်”

အိပ်မျှဖို့မွား ဖြစ်ရာမှ သက်နိုင်၏ မျက်လုံးများက ကျယ်သွားသည်။

အခန်းတွင်း၌ ယူမောင်နှင့်အတူ လွှန်စိုးယောက် ရောက်နေ၏။ တစ်ဦးကား ထွန်းငွေ ဖြစ်သည်။ တစ်ဦးကား ဖိုးမြှင့် ဖြစ်၏။

ပြည်ကျောင်းဆောင်၏ အခန်းတိုင်း၏ အထက်မျက်နှာကြောက်၌ လေဝင်အောင် သံဆန်ခါတပ် အပေါက်များ ရှိ၏။ သက်နိုင်တို့၏ အခန်းအထက် မှ သံဆန်ခါသည် ပေါက်ပြီနေ၏။ ဤအပေါက်မှ တက်သွားသော... ခေါင်းဗောက် မျက်နှာကြောက်ပေါ် ရောက်သွားနိုင်၏။ မျက်နှာကြောက်ပေါ် ရောက်လျင် ပြည်ကျောင်းဆောင်၏ တစ်ဖက်ထိပ်မှ တစ်ဖက်ထိပ်သို့ လေးဖက်ထောက် သွားနိုင်၏။ တစ်စုံတစ်ယောက်သည် မျက်နှာကြောက်ပေါ် ရောက်သွားပြီး တစ်နှေ့လုံး ခိုအောင်းနေစေကာမျှ ဓာတ်မသိလျှင် ရှာဖွေမတွေ့နိုင်။

မိုးမြှင့်သည် သံဆန်ခါပေါက်မှ လျှိုဝင်၍ မျက်နှာကြောက်ပေါ် ရောက် သွားသည်။ ထွန်းငွေနှင့် ယူမောင်က စာကုံးလက်လှည့်စက်ဖြင့် ရိုက်ထားသော စာချက်ထပ်ကြီးတစ်ထပ်ကို ထွန်းပေးသည်။ သံဆန်ခါပေါက်မှ ဖိုးမြှင့်က လှမ်းယဉ်၏။

မကြားမိပင် စည်ဗုတ်များလည်း ပျောက်သွားသည်။ မျက်နှာကြောက် ကြိုးပြင်သည် မသိမသာ သိမ့်သိမ့်လှည့်နေရာမှ ပြုစ်သွား၏။

ထွန်းငွေသည် အခန်းတွင်းမှ လျင်မြန်စွာ ထွက်ခွာသွား၏။

၃၀၀

တရ္တသိသုတေသန

ယုမောင်က အခန်းတော်းကို ချက်ချွဲလိုက်ပြီး သက်ရှိပို့ဆောင်ပန်၏။
“သက်ရှိပို့... ပြန်အိပ်နေစမ်းပါကျား ဉာဏ်ရရှိ ပြန်အိပ်နေစမ်းပါ၊
ရှိကြီးနှုံးပါရဲ့”

သက်ရှိပို့သည် ခြင်ထောင်အတွင်း ပြန်ဝင်ကာ အိပ်နေလိုက်၏။

ယုမောင်က သူ့ခုတင်မှ ခြင်ထောင်ကို အမြန်ချက် အိပ်ချင်ယောင်
ဆောင်နေတော့၏။

မကြာမိ ဒီနှစ်သံများ ပေါ်လာသည်။ ခွာမှာ တပ်ထားသော သားရေး
ဒီနှစ်သံများ ဖြစ်ကြ၏။

ဒီနှစ်သံများသည် နေရာအန္တအပြားမှ ပေါ်ထွက်နေ၏။ တံခါးဖွင့်သံ
များကိုလည်း ကြားရ၏။

သက်ရှိပို့တို့၏ တံခါးကို အပြင်မှ ခေါက်သံ ကြားရ၏။ သက်ရှိပို့က
ဌ်မြို့အိပ်နေသည်။

တံခါးကို တာကျိုးကျိုး ဆွဲထွပ်သံ ပေါ်လာ၏။

တစ်ဖက်ခုတင်မှ ယုမောင်သည် လူးလဲထလိုက်ပြီး အော်ဆဲ၏။

“ဘယ်ကောင်တွေလွှာ... စောစောစီးစီး လာနောင့်ယုက်တာ၊
မင့်နမ် လင်မောက်လိုက်ပြီးလို့လား”

အပြင်ဘက်မှ အဖြေပေါ်မလာ။ တံခါးကို ဆွဲထွပ်သံလည်း ပျောက်
သွားသည်။ ခင်မှုနှင့်မှုန် ခေါက်သံသာ ပေါ်လာနေ၏။

ယုမောင်သည် အိပ်ချင်မှုးတုံးဟန်နှင့် တံခါးထပွင့်ပေးသည်။ သက်ရှိပို့
ကလည်း ထထိုင်လိုက်၏။

ရုံအုပ်တစ်ယောက်နှင့် ရုံသားနှစ်ဦးသည် အခန်းတွင်းသို့ ဝင်လာ၏။
သူတို့နှစ်ဦးအတူ အဆောင်နည်းပြဆရာလည်း ပါလာ၏။

ရုံအုပ်က သက်ရှိပို့တို့အိပ်ယောက်ကို သေချာစွာ ကြည့်ပြီး မေးသည်။

“ဒီကျောင်းသားနှစ်ယောက်ဟာ ဒီအခန်းကပဲလား ဆရာ”

“ဟုတ်တယ်၊ ဟုတ်တယောက်က သက်ရှိပို့၊ ဒီတစ်နယောက်က
ယုမောင်”

ရုံအုပ်နှင့် ရုံသားတို့သည် အခန်းတွင်းသွေ့ ဟိုကြည့် သည်ကြည့် လုပ်ပြီး
ကျောင်ဟန်နှင့် ထွက်ခွာသွားကြ၏။

ကျွောက်နှင့်ကျယ်သရွေဝယ်

၃၀၁

သက်ခိုင်က ယူမောင်ကို စူးစိုက်ကြည့်၏။ ယူမောင်က မျက်လွှာချ
ထားသည်။

သက်ခိုင်သည် ဘာမျှမပြောတော့တဲ့ သွားပွဲတဲ့ကို ယုကာ သွားတိုက်
ဆေး ထည့်၏။

အပြင်ဘက်၌မူ ဖိုးစင်စင်လင်းမျှပြီ။

သက်ခိုင်သည် မျက်မှာသုတေသနဝါကို လည်ပင်း၌ ပတ်ကာ သွားတိုက်
ရင်း အပြင်သို့ ထွက်ခဲ့၏။

ဝရ့နှင့်တာမှ တုစ်းကြည့်လိုက်သောအောင် ရှုံးကုန် ရှုံးအွေးနှင့် ရှုံးကုန်
လက်နက်ကိုင် မဲအွေးသားများက ကျောင်းဆောင်ကို ပိုးထားကြောင်း တွေ့ရ၏။

အရေးထဲတွင် မောင်ရှိနှင့်က ဘယ်က ပေါ်လာသည် မသိ။

သူသည် သွားတိုက်ရင်း ဖြစ်သဖြင့် အမြှုပ်မြှုပြုသော ပါးစပ်နှင့်
အော်၏။

“တပ်တောင်တာ ဖိုလ်ထူ့ လူစုလိုလည်း ပိုင်းမိပါရောလား မိမိပဲ့
တောင်တော့... လျှို့မြှောင် ဟိုချောင်အရောက်... ကြောက်ကြောက်နှင့်ပဲ
ပြေးကြနိုင့် မနက်ကလည်း ဖိုးလင်း၊ ဟိုသင်းကလည်း တင်းသမ့်... ဟိုချောင်
အရောက်မှာ ရှာရှိလေး ပေါ်ကိုကြောရအောင် မိမိရမယ့်... တိမ့်သွားနေဖျောင်...”

မောင်ရှိနှင့်သည် သူ့အဆိုနှင့် သူ့ဆိုင်းနှင့် မဆီမဆိုင် ဝန်က ကပြီး
ရေချိုးခေါ်းများနှင့် ဒိမ်သာတို့ဘက်သို့ ကြွာသွား၏။

အခိုးအသီးသီးမှ ထွက်ကြည့်နေကြသော ကျောင်းသားများက
ထိုအခါကျွော ရှယ်မောပြီး မောင်ရှိနှင့်မှားက် လိုက်ကြလေသတည်း။။

အခန်း - JJ
 »» ကြေးငွေ ဝယေမဓဝဲလေ ««

သီတင်းကျေတ် ကျောင်းပိတ်ရက် ဆိုက်ရောက်လာသောအချိန်၌ ပြည်မြို့ကို
 အနီးရတပ်များက ပြန်လည်သိမ်းပိုက်ပြီးစ ပြစ်လေသောကြောင့် ရှိုက္ခန့်နှင့်
 ပြည် ပြန်လည်အဆက်အသွယ် ရလာ၏။ အဆက်အသွယ် ရလာသည် ဆိုရ
 သော်လည်း မော်တော်ကားလမ်းအားဖြင့်သာ ပြစ်၏။

အချိန်မှန် ပြေးခွဲနေသော ဘတ်(စံ)ကားများ မရှိသောကြောင့် ပြည်
 ခရိုင်မှ ကျောင်းသူ ကျောင်းသားများသည် ရသူမျှ ကားတို့ကို တောင်းသူမျှ
 စျေးပေး၍ စီးပွားရား ပြန်ကြရသည်။ အချိုးကျေားဖြင့် ကျောင်းသားတစ်ဦး
 လျှင် ကားခ ငွေသုံးဆယ့် ထည့်ဝင်ရသည်။

ပိုးပုံးနှစ်ထည်နှင့် သတ္တာလတ်တိုက်ပုံ တစ်ထည်ကို လတ္တာလမ်း
 အပေါင်ဆိုင်၌ တရားအားထုတ်စေရန်ပြီး သက်နိုင်သည် လမ်းစမိုင် ရရှိခဲ့၏။

ရှိုက္ခန့်မှုသည် ပြည်အရောက် လမ်းတစ်လျှောက်၌ ပြည်တွင်း
 သောင်းကျွန်းမူ၏ ရလာ၌ဖြစ်သော အနိုးကျွန်းမူးစုံကို ကြောကြရသည်။

အနီးရ အာဏာသည် မော်တော်ကားလမ်းပေါ်၌သာ တည်နေသည်။
 ကားလမ်း ပ ယာရှိ ရွာများတွင် သောင်းကျွန်းသူများသာ ကြီးစိုးနေလေသေး
 ရကား အထိတ်တလန့်နှင့် ခရိုးသွားကြရသည်။

ကဗျာကုန်ကျိုးသနရွှေဝယ်

၃၀၉

ပြီးထဲ ဖြူကြီးများ ဝင်တိုင်း လဲချို့ ။၏ စစ်ဝန်ထမ်းတပ်သားများ၏
အစစ်အဆေးကို ခံကြရသည်။ စစ်ဝန်ထမ်း တပ်သားများကား အရေးပေါ်
ခွဲစည်းထားသော တပ်သားများ ဖြူကြသောကြောင့် စစ်ဝန်ထဲလည်း မပြည့်စုံ။
ရိုက္ခာလည်း မလုံလောက်။ လက်နက်ပစ္စည်းလည်း မကောင်းလှုံး။ အဆိုးဆုံး
ကား စစ်စည်းကမ်း ဟု၍ လုံးဝ မရှိခြင်းပေါ်လည်း။

ပြီးအင် ဂိတ်တစ်ခု ရောက်တိုင်း ကားရုပ်ပေးရသည်။ စစ်ဝန်ထမ်း
တပ်သားများက ကားပေါ်တက်၍ အော်ဟစ်ငေါက်ငမ်းပြီး သေတွာများကို
ဖွင့်လှစ်ရှာဖွေနေရှိနိုင်တွင် ဒရိုင်ဘာများက ဖိုင်လှပ်သူထဲ သွား၍ ဂိတ်ကြုံ
ပေးကြရသည်။ ဂိတ်ကြုံကို မကော်ပို့လွှင် ရွှေတံ့မေးသာ အပြောင်းရှာလျက်
ကားများကို ဆိုင်းထားတတ်သည်။ အပြောမှတတ် အပြောမှတတ်သာ ဒရိုင်ဘာ
များနှင့် ခရီးသည်များ အရိုက်ခံကြရသည်။

သက်နိုင်တို့ စီးလာသော ကားများ၏ကားတွင် “မေရပ်ပြီး တွေ့သို့လဲ
ကျောင်းသားများ” ဟုသော စာတန်း ပါသဖြင့် အြိုးကားများနှင့် စာသော်
အတော်အတာန် သက်သာရာရှာရသည်။ အငောက်အင်း အဆုံးဆိုင်ရခြင်းမှာမူ
မရွှေတ်။ ကျောင်းသားချည်းများသက်သက်သာ ဆိုလျှင် လမ်းတွင် ဘာဖြစ်ကြ
မည် မသိ။ ကျောင်းသူများ ပါလာကြသောကြောင့် တတ်နိုင်သူမျှ သည်းခံကြ
ရသည်။ ပေါင်းတည်ပြီးသို့ ပြန်သော တွေ့သို့လဲ မြန်မာစွာနှစ် ကျောင်းသား
ကျောင်းသူတို့၏ အချို့တော် ဆရာတိုးလှုချေကလည်း ပါလာသောကြောင့်
ထိန်းသိမ်းကွပ်ကဲမှုလည်း စနစ်တကျ ရှိနေ၏။

ဂိတ်တစ်ခု၌ ကားရုပ်ထားရစဉ် သက်နိုင်နှင့် ယုံ့တွေ့စီးလာသော
ယုံမောင်က သက်နိုင်၏ နားနားကပ်ကာ တိုးတိုးပြော၏။

“မြင်လားကွ သက်နိုင်၊ အနိုးရတပ်သားတွေ ရမ်းကားတာ”

“အနိုးရတပ်သားတွေလို့တော့ သိမ်းကျွဲ့မပြောနဲ့ ယုံမောင်၊ အနိုးရ
တပ်သားအဖိုးပြီး ရှိတယ်၊ ဒီကတို့တွေကတော့ အထားရပါတီ၏၊ ခါးပိုက်အောင်
တပ်သားတွေလိုလိုပါပဲ၊ ဗမ္မာတပ်မတော်သားတွေ မဟုတ်ဘူး၊ လဲပျိုးဆိုတဲ့
ကောင်တွေက မင်းတို့ ရဲသာ်ပြုပြီး ဂွန်မြှုမြှုစ်တပ်နှစ်ကဲ့သို့ မဆောင် အဖော်း
သာ ကွာတာ၊ စရိတ်ချင်းကတော့ အတွေ့တွဲပဲ”

ယုံမောင်သည် မကော်ပို့ဟန်နှင့် စွဲပွဲသည်။

တရာ့သိသုတေသန

၃၁၄

“မင်းက မင်းအဖောက ဗမ္မာတပ်မတော်က ဗိုလ်မျူးဖြစ်တာနဲ့ မင့်
တပ်ကို မင်း ကာကွယ်ပြောနေတာ၊ အနီးရတပ်ဆို... အနီးရတပ်ပေါ်ကွဲ...”

“မင်း နားမလည်သေးပါဘူး ယုံမောင်၊ ယဉ်နောင်း ဝတ်ပြီး သေနတ်
ကိုင်ထားတိုင်း မင်းက အနီးရတပ်ချင်း အတွေ့တွဲပလို့ ထင်နေတယ်၊ ဘားမား
အားမီးလို့ ခေါ်တဲ့ ဗမ္မာတပ်မတော်ဟာ အခုအချိန်အထိ သောင်းကျွန်းမှု နှစ်နှင်း
ရေးထဲ ခြေစုပစ် ဝင်မလာသေးဘူး၊ သောင်းကျွန်းမှု နှစ်နှင်းရေးဟာ အခြေခံ
အားဖြင့် ရဲအလုပ်၊ စစ်ရဲအလုပ်၊ အေး... တပ်မတော်က ကိုယ်ထိလက်ရောက်
ဝင်လာချိန်ကျေရင်တော့ မင်းတို့ သောင်းကျွန်းသူတွေ ကောင်းကောင်းနာခေါင်း
ကျည်ပွဲ၊ တွေ့မှာပဲ”

“မင်းက အခပြာသိပ်ကြီးတာပဲ၊ အေးလေ... စောင့်ကြည့်ကြရသေး
တာပေါ့”

“အေး... ဟုတ်တယ်၊ စောင့်ကြည့်ကြရသေးတာပေါ့”

ကားများ ဆက်တွေက်လာနဲ့ကြရေး။

တိုက်ပွဲဖြစ်၍ ဒီးလောင်ပြောကျနေသော ရွာင်ယူးကို တွေ့ရရှိ။
ဒီးကျွမ်းမေသာ ထရပ်ကားများ၊ ဘားကာတွင် ကျည်ဆန်ပါက်ယူးနှင့် တုံးလုံး
ပက်လက် လမ်းဘေး ထိုးကျေပျက်စီးမေသာ ဘတ်(စံ)ကားများကိုသာမက
အခွဲည်းကျွန်သော အမ်းမ်းကားများကိုပါ တွေ့ရရှိ။ တံတားအများ ကျိုးပျက်
နေရာ တံတားသေး တံတားသိမ်များသာမက အမိကရ သံမဏီတံတားကြီးများ
ပင်လျှင် ချောင်းတွင်းသို့ အောက်ထိုးမြှော် ကျေကာ ပျက်စီးချင်တိုင်း ပျက်စီး
နေရာ။ ပျက်စီးနေလေသမျှသည် ပြည်သူ့ချေးနှစ်စာဖြင့် အနီးရတပ်နှင့် ရဲပုံထားသည့်
ပစ္စည်းများချည်း ဖြစ်ကြရေး။ ပျက်စီးသူများကား ပြည်သူကို ချစ်လုပ်ပါသည်ဟု
ခိုကြသူများချည်း ဖြစ်နေကြရေး။ *နင်တို့ ချစ်တာ ငါတို့ ကြောက်လုပ်ပါပြီ*

ဟု ပြည်သူတို့သည် ထအော်ရန်သာ ရှိတော့ရှုံး။

သို့ရာတွင် ပြည်သူတို့က ထမအော်သေး။ အော်ရကောင်းမျိုးလည်း
သိဟန်မတူကြ။ သူတို့က သူတို့အလုပ်နှင့် သူတို့ များနေဟန်ရှိသည်။
ရွှေကျိုးမှ ထွက်ပြီး မော်သိကို ကျော်၍ ပေါင်းတည် လွှာနှင့်အထိ
အနုံးရှိုးကို ပေးမည်မှုးများသည့် ပါးပင်များကား လယ်ကွင်းတို့၌ စိမ်းလုံးစွာ
ရှိနေကြရေး။ ကာလပျက်အတွင်း၌ ဖြစ်သော်လည်း လယ်တော်၌ လယ်သမား
များကိုမှ မြင်တွေ့ရသည်။

ကဗျာကုန်ကျော်သရွေဝယ်

၃၁၅

သူတို့အတွက်မှ တိုင်းပြည် ဘာဖြစ်နေသည်တိုင်စဲ... လယ်တောက် မဖွံ့ဖြိုင်ကြ။ ဒ္ဓိ၍လည်းမဖြစ်။ သူတို့သာ လယ်တောက် ဒ္ဓိခဲ့သော ဘယ်သူ မျှလည်း ဘာကိုသူ ဖြစ်အောင် လုပ်နိုင်ကြမည် မဟုတ်။ သောင်းကျိုးသူတို့ သည် လည်းကောင်း၊ အစိုးရသည် လည်းကောင်း ဘယ်သူမျှ ဘာကိုသူ ဖြစ်အောင် လုပ်နိုင်ကြသည် မဟုတ်။ လုပ်ချင်သူတို့ လုပ်ချင်ရာ လုပ်နိုင်အောင် ကာလပျက်အတွင်းဖြေပင် လယ်သမားတို့သည် လယ်တော်၌ ဆင်းနေကြရှုရာ၏။

ပေါင်းတည်နှင့် နဇ္ဈာလင်းကြားရှိ စိုးသာအောင်ကုန်း တံတားကြီး ကား မရွှေမလှ ကျိုးပျက်ကျော်သည်။ ရွှေများရော ကားများပါ ကျွဲ့တို့နှင့် ကူးကြရ၏။

စိုးသာအောင်ကုန်း ချောင်းကမ်းပါးကို ခွာ၍ ကားသည် ဆက်ထွက် လာသောအခါ ကားပေါ်ရှိ ကျောင်းသူ ကျောင်းသားတိုင်း ပျော်ကြသည်။ အကြောင်းကား စိုးသာအောင်ကုန်းချောင်းသည် ပြည်ခရိုင်နှင့် သာယာဝတီ ခရိုင် နှစ်ခုကို ခြားနားထားသော သဘာဝ နယ်နိမိတ် မျိုးရှေ့ကြောင်း ဖြစ်၏။ စိုးသာအောင်ကုန်းချောင်းကို ကူးမီသည်ခဏ္ဍာ ပြည်ခရိုင်အတွင်းသို့ ရောက်၏။ ထို့ကြောင့်လည်း ကျောင်းသူ ကျောင်းသူများက ပျော်ကြသည်။ ကိုယ့်ခရိုင်... ကိုယ့်နယ် ကိုယ့်မြေဆီ ပြန်ရောက်ကြပြီ မဟုတ်တုံလေ။

ယုမောင်က သူမင်္ဂလာင်ကို ယုကာ ဆို၏။

“သက်ခိုင်ရေ... မင့်တယာလည်း ထုတ်ကွာ တို့ ပျော်ပျော်ပါးပါး သီချင်းဆိုကြရအောင်”

သက်ခိုင်က ခေါင်းခါသာကြောင့် ယုမောင်က မေး၏။

“မင်းက ပျော်ပျော်ပါးပါး မတိုးမှတ်ချင်ဘူးလား ဘာလ... မင်းက မင့်မမန္တယ်ကို ဂွမ်းနေပြီလား”

သက်ခိုင်သည် လက်ခနဲ မီးလျှော်ချက်ဝင်းသော မျက်လုံးများနှင့် ယုမောင်ကို ကြည့်သည်။

“မင်းပါးစပ်ကို ထိန်းပါ ယုမောင်၊ မင်း စိတ်ကို မထိန်းနိုင်လို့ ယုအတွက် ကိုစွဲတွေ ပေါ်တုန်းက တို့ ကံကောင်းလို့ သူငယ်ချင်းဘဝ မပျက် ခဲ့ရတယ်၊ အခု မင်းက ပါးစပ်မထိန်းနိုင်ဘဲ ငါကို မမန္တယ့်နဲ့ စပြန်ပြီလား၊ မစပါနဲ့ သူငယ်ချင်း၊ သူငယ်ချင်းချင်း မုန်းကုန်ရရင် မံကောင်းပါဘူး”

၃၁၆

တွေ့သိလိုက်နိုင်

ယူမောင်သည် သက်နိုင်ကို စွဲစွဲပြန်ကြည့်သည်။ ပထမ္မားမှ သူ၊
မျက်လုံးများ၌ ဒေါသပါ၏။ ခဏ္ဍားမှ ပြန်လည်ပျော်ပျော်သွား၏။

“အေးပါကျာ... ငါ များပါတယ်၊ ဒါထက် မင်းက ဘာလို့ တယော
မတီးချင်ရတာလဲ”

“ဘာလို့ မတီးချင်လဲဆိုတော့ ထွန်းငွေ ပြောတဲ့အတိုင်းပါ၊ ရောမမြှုပြုကြီး
မီးလောင်နေတုန်း ဇော်းတီး သိချင်းဆိုရင် မင်းတို့ ငါတို့ဟာ ကောရာစုံဘုရင်
နိုးလို့ အရွှေးတွေ ဖြစ်သွားကြမှာပေါ့”

ယူမောင်သည် ခေါ်စိုင်သွား၏။ ထိုမှာက်မှ ပြီးရယ်ရင်း ဆျုံ
ပြော၏။

“ရှိုး... ငါက တီးကြ မူတ်ကြ ဆိုကြနို့ ရှိုးရှိုးပြောတာ၊ မင်းက
အသိဝမ္မာတွေ ပြောနေပြန်ပါပြီ၊ မင်း ဘာဆိုလို့နေတာပဲ”

သက်နိုင်က ကားပြတ်းမှ လှမ်းမြင်ရသော စိမ်းနိုသည် ပေါင်းတည်
နယ်၏ လယ်ကွင်းများကို ညွှန်ပြုသည်။

“ငါ ဘာမှ မတီးချင်.. မမူတ်ချင်.. မဆိုချင်ဘူး ယူမောင်၊ ဟောဒီ
လယ်ကွင်းတွေကို ကြည့်ပြီး ကျောတစ်ပုဒ်တော့ စပ်ကြည့်ချင်တယ်”

“ဘာရယ်... ကျောတစ်ပုဒ် စပ်ကြည့်ချင်တယ်၊ ဟုတ်လား”

“အေး... ဟုတ်တယ်၊ သူပုန်တွေလည်း လုပ်ချင်တာ လုပ်လေ၊
အနိုးရကလည်း လုပ်ချင်တာလုပ်၊ ဒါပေမဲ့ လယ်သမားတွေကတော့ လယ်ကို
နိုက်မှာပဲ၊ သူတို့ မနိုက်ရင်တော့ လောကကြီးဟာ ဆိတ်သူဦးသွားမှာပဲ၊ ဒါပေမဲ့
သူတို့ကတော့ မနိုက်ဘဲ မနေပါဘူး၊ လောကကြီးလည်း ဘယ်တော့မှ မဆိတ်သူဦး
ပါဘူး၊ ယူမောင် မင်း သောမတ်(စံ)ဟာဒီရဲ့ ‘မျိုးပျက်ချိန်ဝယ်’ ဆိုတဲ့ ကျော
ကို မှတ်မိုးလား”

“အေး... မှတ်မိုးတယ်ကွာ၊ ဘာဖြစ်လိုတဲ့”

“အဲဒီကျောကို ပြန်မှာလို့ ပြန်ကြည့်မယ်လို့ ငါ စိတ်ကျုံးမိုးတယ်၊
မပြန်ဖြစ်ခဲ့ဘူး၊ အခါ ခဲ့ရှိုးသွားရင်း ဉာဏ်ပွင့်ပြီး စိတ်ထဲမှာ စပ်လာမိုးတယ်၊
အစအဆုံးတော့ မဟုတ်ဘူးကွာ၊ မှာက်ဆုံးပိုဒ်ပဲ၊ မင်း နားထောင်ကြည့်”

သက်နိုင်က ခေါ်မှားကာ စဉ်းစားပြီးမှာက် ဖြည့်းဖြည့်းအေးအေး
ခွဲတ်ပြုသည်။

“ပထားနှင့်ပြုံး၊ ရာထီးဆိုင်တို့၊ မနိုင်ပျက်ယွင်း၊ နိုက်ငါး၏။

ကမ္မာကုန်ကျယ်သခြာဝယ်

၃၀၇

ဖောက်ကွန်းပဲလိုင်း၊ စစ်သမိုင်းလည်း၊ မျှနှစ်းညာနယ်၊ ပျောက်၍ကွယ်လို့....

မြင်းဆိုသခင်၊ လယ်ကြီးရှင်နှင့်၊ လယ်ပြင်စီးနှီး၊ လယ်မျိုးလုံမှ လုလင်လှု၏၊ သာစွေဂါယ်ပေါင်း၊ လူဗောတ်ကြောင်းသည်၊ မဟောင်းကမ္မာကုန်ကျယ် ဆက်လိစ်တည်း....”

ကဗျာအဆုံး၌ ယုမောင်က လေးလေးနက်နက် မှတ်ချက်ချသည်။

“မင်း... အော်ကဗျာကို ဆုံးအောင် စပ်ပြီး ‘ရွှေမဝ်’ကို ပို့ခြင်းကောင်းတယ်၊ ပြီးတော့ မင်းလည်း ဘုံးအိုး မယူဘဲ အာတ်(စံ) (ဂိန္ဓာပညာ)ဘက် ပြောင်းခြင်းကောင်းတယ်”

သက်နိုင်သည် ဘာမျှ ဖြန့်မဖြတေဘုတ် လယ်ကွင်းများကို ဧောက်ထဲ လိုက်ပါလာခဲ့၏။

ယုမောင်က မင်းနိုလင် တိုး၏။ တိုးရင်းလည်း ဆိုသည်။

သူ ဆို တိုးသည်မှာ ‘စိန်ချယ်ခြေားသန်း’ ပတ်ပျီးကို ခါးလယ်မှ ဖြတ်ထားသည့် ‘ရော်ယ်သာဦး’ ဖြစ်၏။

“ရော်ယ်သာဦး၊ ခြားစိန်ချော်၊ ဟေမန်-ထွေဟန်၊ လေပြန်လောင်း၊ ရွှေလျှောင်းလို့၊ ခေါင်းယာဦးသာ၊ ဂေါရာစကြာ၊ ရွှေနှီးလုဖလ်မင်း၊ ဂေါရာ စကြာ၊ ရွှေနှီးလုဖလ်မင်း++”

◆

ယမ့်သီတာ ဒရာလမ်း၏ ရော်သာဦးမှ လွှမ်းဖွယ်သော ပြည်မြို့သည် ထူးခြားလှသောမြို့ ဖြစ်၏။

ဒရာဝတီမြှစ်၏ ဟိုဘက်ကမ်း၌ တောင်ဘက်ဝယ် တနဲ့ကြည့်တောင်၊ မြောက်အစွန်းတွင် ဖို့ဦးတောင်တို့ အမျှေးပြုသော တောင်တန်းတို့က ခံညား တင့်တယ်လှု၏။ လေးဆူမာတ်ရဲ ရွှေခံတော်ကုန်းမြှတ်မှုသည် မင်းကြီးတောင်၊ ကြောက်တင်းတောင်၊ အင်ကြောင်းမြောင်၊ နှီးနှီးဟူ၍ သည်မှာဘက်ကမ်း၌လည်း တောင်တို့ ပိုင်း၍ တော်တို့ကလည်း ပိုင်းလေသည်။

မြန်မာပြည်တောင်စု သမိုင်းကို ယဉ်ကျေးမှုရှုတောင့်မှ ပြောလျှင် အသရောမချို့သည့် ဆွောရာပြည်မြို့မှ စပြောကြရပေမည်။

အထက်တည်ခြင်းကို "အယဉ်"၊ ဖျက်ဆီခြင်းကို "အရိုင်"ဟု သတ်မှတ်သမတ်ကြလျှင် အယဉ်နှင့် အရိုင်း စာတ်လမ်းကို ပြည်မြို့သည် အဟုတ်တကာ၍ ပြောပြနိုင်လေ၏။

သရေစေတ္တရာ ပျက်လေပြီးသည်တိုင်အောင် ပြည်မြို့သည် သမိုင်း၌ အသက်ရှည်လှသည်။ အယဉ်နှင့် အရိုင်းကြားတွင် ထာဝစ် ရန်းကန်မေ့ရ သည်။ ပိုလယ်ပြည်မှ ဝါဆောင်းကဲသို့ပင် ပြည်မြို့သည် သမိုင်းတစ်လျှောက်၌ စစ်ကြီးအဖုံးဖုံးကို တွေ့ကြုံ မြင်တွေ့ခဲ့စားခဲ့ရသည်။ စစ်ကြီးတို့သည်သာ ပျောက်လွင့် မှုးရိုးနှင့်ကုန်သည်။ ပြည်မြို့သည်မှ ယခုသံတာဇူလမ်း၏ ရေးသားတွင် ထူးမြှု ထူးလျက်... တည်၍ တည်လျက်... ဆက်ရှိနေသည်။

နှစ်ဆယ်ရာစုနှစ်၏ အရိုင်းဆုံးသော ဒုတိယကုန္ယာစစ်အတွင်း၌ ပြည်မြို့သည် အာရုတိက်တွင် အဆိုးဆုံးသော စစ်၏ဒဏ်ကို ခံစားခဲ့ရသောပြို့ ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် ပြည်မြို့သည် မသော ဖက်ဆတ်ဂျုပ်တို့ အရမိုးဆုံးအချိန်။ နယ်ချေလိပ်ကန်တို့၏ ခုံးဒဏ် အကြမ်းဆုံးအချိန်ပင် ပြည်မြို့သည် မသော။ သို့ဟောင်ဝင်းသော ဆတ်ရှင်၏ ခြေတ်ရင်း၌ ပြည်မြို့သည် ထာဝစ် အသက်ရှင်လျက် ရှိခဲ့သည်။

တိုက်ပြု တိုက်ပျက် အတိပိုအတ်ဆွေးတို့ကြားမှ ပြည်မြို့သစ်သည် အစဉ်ထွေရှင်သန်လာ၏။ အာရေပျော်ပြင်များတွင် "ဗီးနှစ်(စီ)" ခေါ်သော ငါ်တစ်မျိုးကို ဖော်ပြကြ၏။ ဗီးနှစ်(စီ)ငါ်သည် အိမ်းသောအေး၌ အလိုဂို ပြောကျေားသည်။ တို့ပြု၍ အသက်ဝင်သော နှပါးသော ဗီးနှစ်(စီ)ငါ်သည် ရှင်ပြန့်ထောက်လာလေသည်ဟု ဆို၏။ ဗီးနှစ်(စီ)ငါ်သည် သေခြင်းမရှိသော ငါ်ပေတ္တား။ ပြည်မြို့သည်လည်း သေခြင်းမရှိသော မြို့ပိုင်တည်း အိတာနဲ့လ်၏ ဗီးတီး(ထာဝရမြို့တော်)ဟု ခေါ်သော ရောမမြို့ကဲသို့ပင် ပြည်မြို့သည် "ကမ္မာကုန်ကျယ်သရွှေ့" တည်နေမည့် မြို့ပေတ္တား။

တစ်နည်းအာဖြင့် သက်နိုင်၏ ကြီးပြင်းရာ ထာဝစ် "ဗီးနှေးမည့် ကျွန်းတော်မြေး" ပင်တည်း။

ပြည်မြို့သို့ ပြန်ရောက်သောအော် သက်ခိုင်သည် ပျော်ရွင်မိ၏။ ပြည်အထက်... အာလု၊ သရက်တို့၌ လည်းကောင်း၊ ပြည်ခရိုင်၏ အစွမ်းအနားတို့၌ လည်းကောင်း၊ ရောင်စုသုပ္ပန်မျိုးစုံ ရှိနေကြ၏။ သူတို့သည် အခွင့်ရတို့း မြို့ငယ်၊ ရွားငယ်များကို ဝင်စီးကြသည်။ ဝင်လုကြသည်။ ဝင်ပစ်ကြသည်။

ကျွောက့်နှင့်ကျွောက့်သနရွှေဝယ်

၃၇၉

ပြည့်ဖို့သည်။ စည်ကားမြို့ စည်ကားနောက်။ အထူးသဖြင့် ရွှေခံတော်
ခြေရင်းရှိ ဆံတော်ရေးမှာ အစည်ကားဆုံး ဖြစ်ပေ၏။

ဆံတော်ရေးသည် ကားဂိတ်ကြီးလည်း ပြစ်၏။ ဆံတော်ရေး ကား
ဂိတ်မှ ပေါင်းတလည်း၊ ပေါက်ခေါင်းသို့ ကားများ ပြေးဆွဲကြ၏။ ဝက်ထိုးကန့်
သို့လည်း ပြေးဆွဲကြ၏။ အာလုံ၊ တော်တွင်း၊ မကွေးတို့သို့လည်း အဝေးပြေး
ကားများ ပြေးဆွဲကြ၏။

သက်ခိုင်၏အမေ ဒေါ်သက်သက်၏ ထမင်းဆိုင်သည် ဆံတော်ဂါတ်
(ရွှေအန္တ)ကို ကျောပြုလျက် ဆံတော်ရေး၌ ရှိ၏။

ထမင်းဆိုင်သည် မကြီး မငယ် ဖြစ်၏။ ထမင်းဆိုင်၌ သက်သက်
သည် ထမင်းသာမက 'တမယ်ဟင်း'ဟု ဒေါ်သော မှန့်ဟင်းခါးလည်း ရောင်း
သည်။

ဆိုင်၌ ဒုန်ခိုးဒုန်ခွက်များက သစ်လွင်သည်။ မှန့်ဟင်းခါး၊ အကြော်
အမဲကြော်၊ ငါးကြော်တို့မှစ၍ နှစ်ပင်၊ ကြော်သွန့်ဂွင်း၊ သပရာသီး၊ ငရှတ်သီးမှုန့်
ခွက်တို့အားလုံးကို ယင်ကောင် မနားနိုင်ရန် သံဆန်ခါအပ် စီမံထားသည်။

ဆိုင်၌ သက်သက်အပြင် အကွဲရောင်းသမ မိန့်ကလေးတစ်ဦးနှင့်
ယောက်ဗျားကလေးတစ်ဦး ရှိသည်။

ကျောင်းပိတ်ရက်အတွင်း ပြန်ရောက်နေစဉ် သက်ခိုင်ကလည်း ဆိုင်၌
ကုနောင်း၏။ နှစ်ကိုယ်စားသွေး၌ မိတ်ရှိသူမျှ သက်သက် ချက်ထားသော တမယ်
ဟင်းအိုးကို ဖွံ့ဖြိုက်သဖြင့် ရသော ဟင်းနှုံသည် သက်ခိုင်အတွက် ဤလောက
တွင် အမွှေးကြိုင်ဆုံးသော ရန်တစ်ဗုံပေတည်း။

တဘွေသိုလ်ကျောင်းသား ဖြစ်သူ သားကိုယ်တိုင် ရောင်းနေသည်
ဆိုပြန်သောအခါ သက်သက်၏ ဆိုင်သည် ပိုမိုလှုပျော်ကားပြန်၏။ လှုပျော်သော်
ငွေစည်၏။ ငွေစည်သော် သက်သက်၏ အပြုံသည် မစဲတော့။ သက်သက်၏
အပြုံမစဲသော်... သက်ခိုင် အတိုင်းမသိ ဝမ်းသာရာသည်တည်း။

အမှန်မှာ... ရော့ချောင်း ဘားမှာချောင်းဘား၌ ရောင်းခြားကြရသော
ဘဝနှင့်စာလွှင် သက်ခိုင်အတွက်ရော သက်သက်အတွက်ပါ များစွာ တိုးတက်
၍ အဆင်ပြေနေသည်။

သက်ခိုင်တို့သည် ရွာဘဲ(ရာဲ)ရပို့ အိမ်ရှိသည်။ ဦးလေးကိုနှိုးဖြိုင်၏
အိမ် ဖြစ်သည်။ မူလက ငှားမေသာ အိမ်သာ ဖြစ်သော်လည်း ယခုအခါ
အပိုင်ပြစ်နေရေးပြု၍၊ ကျောင်းဆရာ ဖြစ်သော ဦးလေးကိုနှိုးဖြိုင်အနှင့် အိမ်ပိုင်

၃၂၀

တဗ္ဗာသိုလ်ဘန်နိုင်

ရရှိမှာ စိတ်ကူးထည့်စုံသည် မဟုတ်။ သက်သက်၏ ဧရားရောင်းစွမ်းကြောင့် ရသောအိမ် ပြစ်၏။

တစ်ခါတစ်ရဲ သက်နိုင် ရယ်မိ၏။ ဤသို့ ဆိုင်ရှင်၊ ဒီမိုင်နှင့် ဖြစ်နေသည်ကို မြင်သောအခါ ထွန်းငွေကဲသို့သော တဗ္ဗာသိုလ်မှ လက်ပဲ ကျော်းသားများက ပိမိကို နေရှင်ပေါက်စ ဂုတ်နားဟေးဟု ဘွဲ့မည်ဟေးမည်ဟေး မပြောတတ်၊ ပြောလျှင်လည်း ရယ်ရမည်သာတည်း။ သူတို့သည် မှုမတုလျှင် လူကို မကြည့်ဘဲ စာအုပ်လုန်၍ ဘွဲ့ပေးရန် ကြိုးကုတ် အလုပ်ရှာသူများသာ ဖြစ်သတည်း။ သမိုင်းအစဉ်ကို မသိလျှင် စာအုပ်လုန်၍ မာတိကာအစဉ်အတိုင်း သရုပ်ခွဲ၍ အနက်ဖော်သူများသာ ဖြစ်ကြလေသတည်း။

သာယာသော သီတင်းကျော်လ၏ ပြည့်မြှုတွင် သက်နိုင်သည် မေမဲ သက်သက်၏ ဆိုင်၌ ဧရားရောင်းပေးရင်း ပျော်ဆွင်စွာ အချိန်ကုန်ခဲ့၏။

သက်နိုင်၌ အပြစ်တစ်စုံသာ ရှိယူလည်း။ ထိုအပြစ်ကား မေမဲသက်သက် ကို မမန္တယ်အကြောင်း ယောင်၍မှ စကားစပ်မပြောနိုင်စွာပင် ဖြစ်သည်။ စပ်ပြော၍ မဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သက်နိုင်သာ အသိခုံး ပြစ်၏။

သီတင်းကျော် ကျောင်းပိတ်ရက် ကုန်ခါနီး၌ ရရှိကုန်ပြန် လက်ဆောင် အဖြစ် သက်နိုင်က ပြည့်မြှုတွက် ပစ္စည်းများကို စုဆောင်း၏။

ပြည်၏ တော်တို့မှ ထွက်သော ပျားရည်သည် ချို့လည်း ချို့သည်။ သင်းလည်း သင်းသည်း၊ စစ်လည်း စစ်သဖြင့် ဆေးဖက်လည်းဝင်၏။ ပြည့်မြှုသာ ထွက်သော လက်ဖက်တစ်မျိုးသည် သိမ့်လည်း သိမ့်၏။ နှေးလည်း နှေးသည်။ ရင်လည်း မခဲ့၊ နှစ်းလည်း မတုန်း၊ မျက်စိုလည်း မကြောင်း၊ သဖိုးသီး နှင့်တူသော ကတွက်သီးယိုသည်လည်း ပြည်၏ ထွေးကဲသော လက်ဆောင်ကောင်း တစ်ခု ပြစ်၏။

သက်နိုင် ရှိုကုန်သို့ မပြန်မီ တစ်ညွှန် ဤလက်ဆောင်ပစ္စည်းများကို ကြည့်ကာ သက်သက်က မေး၏။

“သားက ဒီလက်ဆောင်တွေ အပင်ယန်းခံစာဖြေး ဘယ်သူ့ပေးမလို့လဲ”

သက်နိုင်သည် ဒီခင်၏ မျက်နှာကို ရှုက်ပြီး ပြုးကြည့်သည်။

“ဒီလိုပဲ...၊ ပေးစရာတွေ ရှိလို့ပေါ့ မေမဲရယ်”

သက်သက်သည် ကြည်လင်ချို့သာစွာ ရယ်၏။

“ပေးစရာရှိရင်လည်း ပေးပေါ့ သားရယ်၊ တစ်ခုတော့ မေမဲ ပြောမယ်မော်၊ အပေးချည်းလည်း မလုပ်နဲ့၊ အယုချည်းလည်း မလုပ်နဲ့၊ အပေး

ကျော်စုန်သရွေဝယ်

၃၂၁

အယူဆိတာ ရှိရတယ်၊ အပေးအယူ မျှိုးကလည်း ဘဝချင်းတွေမှ ဖြစ်ကြတာ၊ သား အခု လက်ဆောင်တွေ ဘွားပေးမထိန့်သူဟာ မိန့်ကလေးတစ်ဦး ပြစ်နေရင် မေမျှစကားကို သား ကောင်းကောင်းမှတ်သွား၊ မေမျှ စာတွေထဲမှာ ဖတ်ဖူးတယ်၊ သားတို့ တက္ကသိုလ်က မိန့်မတွေဆိုတာဟာ အယူသာ ရှိရတယ်၊ အပေး မရှိဘူးတဲ့၊ မေမျှတော့ မသိဘူးနော်၊ မေမျှ မှားချင် မှားနေလိမ့်မယ်၊ သားက မေမျှထက် ဟညာတတ်တာပဲ၊ အစာအရာရာ သတိထားပေါ့ သားရည်”

သက်သက်သည် စကားကို ခေတ္တရုပ်လိုက်ပြီးမှ တစ်စုံတစ်ခုကို သတိရဟန် ဆက်၍၍ဆို၏။

“သား ငယ်ငယ်က မေမျှ ပြောဖူးတယ်၊ လောကမှာ စုစုံသွားတွေလည်း ရှိရတယ်၊ မဟာသုသွေ့တွေလည်း ရှိရတယ်၊ မဟာသုသွေ့နဲ့သာ တွေပါစေလို့ မေမျှ ဆုတောင်းတယ်”

သက်နိုင်သည် ခေါင်းကျိုးကာ ရှုတ်တရာ် အဖြော်ပေးနိုင်၊ အတန် ကြာမှ မိခင်ကို ဦးချော်ဦးပြီး ဆို၏။

“မေမျှဆတောင်နဲ့ ကျွန်ုတ်ပေါ် ပြည့်ပါရစေ၊ ဘဝဆက်တိုင်းဆက် တိုင်း မဟာသုသွေ့နဲ့ပဲ ကျွန်ုတ်ပေါ် တွေပါရစေ မေမျှ”

သက်သက်သည် သား သက်နိုင်၏ ဆံပင်များကို ပွတ်ကာ ရယ်မော် ဆို၏။

“မေမျှဆတောင်း သားမှာ ပြည့်ပါစေကျယ်၊ ဒါပေမဲ့ သားဟာ မဟာသုသွေ့နဲ့ မတွေ့ရင် ဘယ့်နှစ်လုပ်မလဲ”

သက်နိုင်သည် ကြောက်ဝမ်းနည်းစွာ ပြီးရင်း မိခင်ကို အဖြော်ပေးနေ၏။

“မဟာသုသွေ့နဲ့ မတွေ့ရင်… တွေ့ရင်နဲ့ မဆုံးရင် စုစုံသွားပါကို တော့ ကျွန်ုတ်ပေါ် မရှာတော့ပါဘူး မေမျှ”

သက်သက်သည် သား၏ ဆံပင်များကို ပွတ်ရင်း မျက်ရည်ပေါ်၏။ ခေါင်းငှါးသော သက်နိုင်က မိခင် မဖြင့်အောင် မျက်ရည်ကျေသည်။

အမျှနှစ်မာ (သူအထင်နှင့်မူ) မဟာသုသွေ့ကို တွေ့ကြုံပြုပြီး ဖြစ်မဲ ပါ၏။ သို့ရာတွင် သူနှင့် သူမဟာသုသွေ့တို့ကား ရှင်မဟာရွှေသာရှ ရေးသကဲ သို့ ကြေးငွေကဟာ… မစ်ပေလသို့ပါတကား။

ကြေးငွေကဟာ မစ်ပေလသို့ပါတကား… ။

အခန်း - J2
 »» ပိုးနတ်ဒေဝါ ««

သိတင်းကျေတ် ကျောင်းပိတ်ရှုက်အကုန် နိုင်ဘာလဆန်း၌ သက်ရှိတို့ တဖ္တာလို့
 မြေသို့ ပြန်ရောက်ကြသောအခါတွင် တကောင်းကျောင်းဆောင်ကြီး ပြန့်ဖွင့်
 နေပေါ်။

တကောင်းကျောင်းဆောင်အတွက် သီးသန့်အသောက်မျှူး မခန့်သေး။
 ပြည်ကျောင်းဆောင်၏ အဆောင်မျှူး ဦးကျော်ထွန်းကပင် ကျောင်းဆောင်
 နှစ်ဆောင်စလုံးကို အဖုပ်ချုပ်ရ၏။ အစားအသောက်ကို ပြည်ကျောင်းဆောင်မှာ
 ပင် ကျွဲး၏။

သက်ရှိင်၊ ယူမောင်၊ တင်မောင်စိုး၊ အေးဝင်း၊ မောင်ရှို့င်တို့ အားလုံး
 သည် တကောင်းကျောင်းဆောင်သို့ ပြောင်းခဲ့ကြသည်။

ပြည်ကျောင်းဆောင်၌ နေစဉ်က အခန်းသီးသန့် မရရှိင်သောကြောင့်
 သက်ရှိင်သည် ယူမောင်နှင့် တွဲနေရ၏။ အေးဝင်းသည်လည်း တင်မောင်စိုးနှင့်
 တွဲနေရ၏။ တကောင်းကျောင်းဆောင်၌ကား သက်ရှိင်ရေး... အေးဝင်းပါ
 သီးသန့်အခန်းကိုယ်စိုး ရကြ၏။

ကဗျာကုန်ကျယ်သရွေဝယ်

၃၂

သက်နိုင်သည် ကိုယ့်အခန်းကိုယ် ရှင်းလင်းပြင်ဆင်ပြီးနောက် ဉာဏ် ပိုင်းတွင် ရေဖိုးချိုး အဝတ်အစား လဲသည်။ ပြည်မှ ယဉ်ခဲ့သော လက်ဆောင် များကို လက်ချွဲခြင်းတစ်ခုတွင် ထည့်ကာ သပ်ရပ်အောင် ပြင်ဆင်နေခိုက် အခန်းဝမှ ခြေသံများ ကြားရောင်း။ မရှေ့မနောင်းပင် ပွဲများထိုင် သွားမည့်အလေး ပိုးအပေါ်ဝတ်အကိုး၊ ပိုးလုံချည်ကိုယ်ဖြင့် မောင်ရှိ၏၊ တင်မောင်ဖိုး၊ အေးဝင်းနှင့် ယဉ်မောင်တို့ ပေါ်လာကြ၏။

မောင်ရှိနှင့်သည် တည်၍မရသော သူမျက်နှာ စပ်ဖြောက် တတ်နိုင်သွား ဘရိတ်အုပ်ပြီး အလွန်ယဉ်ကျော်စွာ မေး၏။

“ကျွန်တော်များ နောက်မကျသေးဘူး ထင်ပါတယ်... မော်အစ်ကို”

တင်မောင်ဖိုးကံလည်း ရှုံးသို့ တက်လာကာ ဦးကလေး ညွှတ်ပြီး ဖြည့်စွက်တောင်းပုန်သည်။

“တကယ်လိုအျား... တစ်မိန္ဒီ နှစ်မိန္ဒီများ နောက်ကျသွားရင်လည်း မလိမ့်နိုးမလိမ့်မာတွေ့ရှိ တစ်ကြိမ် တစ်ခါ သည်းခံပြီး ခွင့်စွာတဲ့လို့ မော်... ခင်ပျော်”

သက်နိုင်သည် ကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါ တောက်ပနေကြသော ဤသွေ့ဝါ နှစ်ရှုံးကို နားမလည်စွာ မေ့ကြည့်ပြီး မေး၏။

“နေပါဦး... မင်းတို့ ဘာအရွှေးထလာကြတာလ”

မောင်ရှိက ဖြေသည်။

“အရွှေးထလာတာ မဟုတ်ဘူး၊ အကောင်းထလာကြတာ၊ အဝတ်အစား က စကြည်း၊ အကောင်းချည်းပဲ၊ ခါးပေါ် အခုမှ ခုတိယအကြိမ် တင်ရတာ၊ အိမ်က ပြန်လာစ ငွေ့ချင်လို့ အုပ်စားစားပေးထားရာက ရွှေးယဉ်လာတာ၊ မယုံးနှစ်းကြည့်... အပေါင်ဆိုင်က ပရှုတ်နှုံးတွေကို သင်းလို့”

တင်မောင်ဖိုးက ဖြည့်စွက်ဖြန့်သည်။

“ဟိုသွေ့ ဤစကားသည် မှန်၏၊ မယုံးနှစ်းကြည့်၊ ပရှုတ်နှုံးတွေ ကို သင်း... လို့”

ဤသွေ့ဝါနှစ်ကောင်နှင့် ဖက်ပြောနေလျှင် ဆုံးတော့မည် မဟုတ်ဘူး၊ သိသောကြာ့နှင့် သက်နိုင်က စိတ်ပျက်လက်ပျက်နှင့် တောင်းပုန်၏။

“က... ကိုယ့်ဂုတ္တိ၊ မင်းတို့ အဝတ်အစားတွေက ပရှုတ်နှုံးကလို့ တရှတ်နှုံးသင်းသင်း၊ တော်ကြတော့... ရွှေ့မနေ့နှုံး၊ ငါ သွားစရာရှိသေးတယ်”

၃၂၄

တရာ့သိန်းခိုင်

မောင်ရှိနိုက ဒြေးဆောင်းလေး ညွှတ်ပြီး ဖြေသည်။

“ဟုတ်ပါတယ်၊ သွားစေရနိုင်းသိလို ကျွန်တော်များ အခိုင်းမြဲ ရောက်လာကြပါတယ်၊ မဟုတ်ဘူးလား တင်မောင်စိုးရာ... ပြောပြလိုက်စမ်းပါ၌း၊ တို့ နည်းနည်းလေး မောက်ကျွော်ဗျားလို့... သူ စိတ်ဆိုးနေတယ်နဲ့ တွေတယ်”

“အေးလေ... ဒါကြောင့်လည်း ပညာရှိပြီ ပြောကြည့်မှ မြင်လို့ ငါ တောင်းယန်ပြီးပါရောလေး၊ နည်းနည်းလေး မောက်ကျွော်ဗျားတောက် ခွင့်လွှတ်ပါလို့၊ ဟောကောင် သက်ခိုင်... ဒါလောက်ကလေးနဲ့တော့ သူငယ်ချင်းချင်း စိတ်မကောက်နဲ့ကွာ၊ သူငယ်ချင်းချင်း စိတ်ကောက်ရင်... ယုမောင်လိုပဲ ရည်းစားဦးနဲ့ လွှတ်တယ်”

မောက်မှ နေသော ယုမောင်က တင်မောင်စိုး၏ ကိုယ်ရှိုးကို အုပ်၏။

“ငါက ဘယ်ရည်းစားဦးနဲ့ လွှဲရသေးလိုလဲ၊ မင်းနှမန္တလား”

“ဟင့်အင်း... အဲဒါတော့ မဖြစ်နိုင်ဘူး၊ ငါနှမက ချောပေယံ... အခုမှ သယ့်နစ်နစ်သမီး ရှိသေးတယ်”

အေးဝင်းက ဝင်ဟား၏။

“တော်စမ်းပါ တင်မောင်စိုးရာ၊ မင့်နှမ ချောကြောင်း၊ မောက် လေးနှစ်ဆို အပျိုဖြစ်တော့မယ်အကြောင်း ကြော့မမန်စမ်းပါနဲ့၊ အချို့တို့မှ တို့ဘာသာတို့ သန်းဆောင်စာရင်း ကောက်ယူပါမယ်၊ အခု ငါ သက်ခိုင်ကို ရှင်းပြီးမယ်”

သက်ခိုင်က စိတ်ပျော်စွာနှင့် ခုတင်ပေါ်၌ ထိုင်၏။ အေးဝင်းက သက်ခိုင်နား ကပ်သွားပြီး ရှင်းပြု၏။

“ဒီမှာ သက်ခိုင်၊ မင်း တောင်းဆိုခဲ့တဲ့အတိုင်း ဒီကောင်ထွေ ကတိတည်ခဲ့တယ်၊ ဒီတော့ မင်းလည်း မင်းကတိမင်း တည့်မပေါ့”

“ဘာကတိလဲ... အေးဝင်းရဲ့”

“မင်းက မေ့သွားပြီလား၊ သူငယ်ချင်းတွေအားလုံးကို မင်း ဦးကြီး အိမ် ခေါ်သွားပါမယ်ဆို”

သက်ခိုင် ဦးလို့သွား၏။ မောင်ရှိနိုက ကြောင်နာသံလေးနှင့် ဝင်ထောက်၏။

“ဟုတ်ပါတယ် အစ်ကိုရာ... အော်တို့ဗျားက ကျွန်တော်များကတော်ပညာမဲ့ သတိရှိမဲ့ ဆိုတဲ့ စကားပဲအတိုင်း နီးမံမြဲလို့ ဝါန်ပေးခဲ့တယ် မဟုတ်လား၊ အစ်ကို အစ်မနဲ့ ကျွန်တော်များ နီးစပ်သွားရင် ဘယ့်နယ်လုပ်မလဲလို့၊ ဘယ့်နယ်လုပ်မလဲ... လို့... အ... ဟို...”

ကဗျာဂျိန်ကျော်သရွေဝယ်

၃၂၅

သက်ခိုင်သည် ဦးနေရာမှ အားရပါးရ ရယ်မောင်သည်။

“ခြေးကောင်တွေ... ဒါမျိုးများကျ သိမှတ်မိတယ်၊ ကောင်းစာ့
ကရာနဲ့ကြေးကျတော့ မမှတ်မိကြဘူး”

တင်မောင်စိုးက ကျနဲ့ဖြစ်အောင် ကျနဲ့လိုက်သေး၏။

“တိမှတ်ညာ၏ကို ဒီလောက်တောင် အထင်မသေးပါနဲ့ သက်ခိုင်ရာ၊
ဟောကောင်တွေ... မဟုတ်ဘူးလား၊ တို့ ဘယ်တုံးက အပေါင်ဆုံးဖူးလိုလဲ၊
လက်မှတ် လဲရမယ့်န္တများ ဘယ်တုန်းကမှ မမေ့ဖူးပေါင်”

သက်ခိုင်က နေရာမှ ထဲ၏။

“က... တော်ကြတော့ ကိုယ့်ကျတွေ၊ အခို့မရှိဘူး၊ သူ့ကြရအောင်”

သူငယ်ချင်းတစ်သိုက်သည် ခြင်းတောင်းကို တစ်ယောက်တစ်လဲ ကျည့်
ခွဲပြီး ထွက်လာခဲ့ကြ၏။

အဝတ်အစားမှ ပရှတ်နဲ့များ လေသလပ်၍ ပြယ်အောင် ကားမစီးဘဲ
ခြေကျင်လျောက်ကြရနဲ့ မောင်ရှိနဲ့က အကြောင်းပေးသဖြင့် ကျနဲ့လှများက သဘောတု
လိုက်ကြ၏။

မလေးနှယ်တို့ ခြို့ ရောက်သောအေး မောင်ရှိနဲ့က သူ့နားချက်သူ
ခွဲလိမ့်သည်။

သက်ခိုင်က မေး၏။

“ဟောကောင်... ဘာလုပ်တာလဲ”

“ငါမျက်နှာ တည်အောင် သံပတ်တင်းနေတာ”

သူငယ်ချင်းများက တင်မောင်စိုးကို လျဉ်းကြည့်ကြ၏။ အိမ္ပာယ်ကို
သိသော တင်မောင်စိုးက ပြော၏။

“ဘာလဲ... ငါမျက်ခွက်ကို စိတ်မချလိုလား၊ စိတ်ချ... မောင်ရှိနဲ့
မှာလည်း သူ့ခလုတ်နဲ့သူ၊ ငါလည်း ငါခလုတ်နဲ့ငါ၊ မောင်ရှိနဲ့ခလုတ်က နားမှာ
ရှိတယ်၊ ငါခလုတ်က နာခေါင်းမှာ ရှိတယ်”

ပြောပြောဆိုဆိုနှင့် တင်မောင်စိုးသည် သူ့နာခေါင်းမွေးကို ခွဲနှစ်
ပြ၏။

“မြင်လား... ငါက လူတောသူတောမှာ စပ်ဖြို့ဖြစ်ချင်လာရင်
နာခေါင်းမွေး ခွဲနှစ်ပစ်လိုက်တာပဲ၊ မျက်နှာတည်သွားရှုမကာဘူး၊ မျက်ရည်
တောင် တောက်ခဲ့ ကျတယ်”

၃၂၆

တည်သိန်းခိုင်

တင်မောင်နီး၏ စကားကြောင့် ကျွန်ုင်သယ်ချင်းများက ရယ်ကြသည်။
တင်မောင်နီးကား မရယ်၊ သူ့မျက်လုံးများ၌ အမှန်ပင် မျက်ရည်များ ပေါ်၏။
သက်ခိုင်က ရှေ့ဆောင်ကာ ခြေတွင်း ဝင်လိုက်သဖြင့် အားလုံး
မျက်နှာပိုးသတ်၍ လိုက်လာကြသည်။

ဒေါ်တွင်း၌ အဆင်သင့်ပင် မလေးနှယ်လို၏ မီသားစု သုံးယောက်လုံး
ကို တွေ့ရသည်။

မလေးနှယ်က ထုံးစံအတိုင်း ဝမ်းသဘွင်ပျော်နှင့် သက်ခိုင်ကို
ကြိုးသည်။

“ဟော... မောင် ပြန်လာပြီလား၊ ဘယ်နှေ့က ရောက်သလဲ”

“မန္တော် မမန္တော်”

သက်ခိုင်သည် မလေးနှယ်နှင့် နှုတ်ဆက်စကားပြုပြီးများကို သူငယ်ချင်း
များအား ဆိုဖာများပေါ်တွင် ထိုင်ခိုင်း၏။

ခပ်လှမ်းလှမ်းရှိ စားပွဲ၌ သတ်ငါရာမှ ဦးထင်ကျော်သည်
ထလာ၏။

“လုကလေးပါလား... ဒါထက် ဟိုခြင်းကြီးက ဘာလဲ”

“ပြည်က ကျွန်တော် ယူလာတာပါ ဦးကြီး၊ အကောင်းတွေရယ်တော့
မဟုတ်ပါဘူး၊ ပျားရည်ရယ်... ပြည်လက်ဖက်ရယ်... ကြက်တင်းတော်
ဉာဏ်သီးတွေရယ်၊ ဦးကြီးနဲ့ ဒေါ်အော်ကို ကျွန်တော် သိတင်းကွုတ် ကန်တော့
ချင်လိုပါ”

“ဟာ... အကောင်းတွေချည်းပါ၊ ပျားရည်တော့ ဦးကြီးအတွက်
ဟန်ကျေတာပါ၊ ဦးကြီးမှာ သွေးတိုးရောဂါ နည်းနည်းရှိတော့ ဘုမ္မရာစာမျှနှင့်
ပျားရည် မှန်မှန်စားနေရတယ်၊ လက်ဖက်ကတော့ မင့်အဒေါ်အကြိုက်ပါ၊
ကြက်တင်းတော် ဉာဏ်သီးတော့ တိုးအားလုံး ကြိုးက်သပေါ်ကွယ်၊ ကဲ...
ကန်တော့... ကန်တော့”

နှစ်ယောက်ထိုင် ဆိုဖာတစ်ခုထက်၌ ဒေါ်အေးသန့်က ထိုင်လျက်
သက်ခိုင်တို့ကို ပြီးကြည့်မော်သည်။ ဦးထင်ကျော်က ဒေါ်အေးသန့်၏ဘေး၌
ဝင်ထိုင်လိုက်သည်။

မလေးနှယ်က ရယ်ရင်း ပြော၏။

“အကောင်း... ဒီသီတင်းကွုတ်နှာ မေသနနဲ့ ဓမ္မစာကို နှယ် မကန်တော့

ကျော်စွဲများ

၃၈

ရသေးဘူး၊ မောင် ယူလာတဲ့ လက်ဆောင်တွေနဲ့ နှယ် အချောင်ဝင်ကန်တော်ဦး
မယ်”

သက်ရိုင်နှင့် မလေးနှယ်သည် ကော်စောင်းထားသော ကြမ်းပြင်
ပေါ် အတူယျဉ်တဲ့ ထိုင်ကြပြီး ဦးထင်ကျော်နှင့် ဒေါအေးသန့်ကို ကန်တော့
ကြသည်။

အရွယ်ချင်းကလည်း ညီကြသည်။ နှုန္တနှင့်သစ်ခြင်းအားလည်း တူကြ
သည်။ ရှင်ရည်ချင်းကလည်း ဆင်ကြပါ။

ပြင်တူညီညီ ဦးချေ ကန်တော်ပျက်ရှိကြသော သမီးနှင့် တုဂ္ဂိုလ်နှား
နှစ်သိန့်စွာ ကြည့်မဲမဲရှုမှ ဒေါအေးသန့်သည် ဦးထင်ကျော်၏ဘက်သို့ တစ်ချက်
လှည့်ကြည့်လိုက်သည်။

ဦးထင်ကျော်သည်လည်း တစ်ချက် ငိုင်သွား၏။ ပြီးဆုံးမေသော
သူမျက်နှာသည် စိတ်ထိခိုက်မှုကြောင့် မသိမသာ စွမ်းသွားသည်။ သူကလည်း
ဒေါအေးသန့်ကို လှည့်ကြည့်၏။ ဒေါအေးသန့်၏ ပျော်ပျော်းနှုံးသော
မျက်လုံးများတွင် မျက်ရည်ရိုင်ရှုပ် လွမ်းမေ၏။

ဦးထင်ကျော်သည် ချက်ချင်းပင် ဖြစ်လည် ပြီးရမ်းလိုက်ပြီး မာဟေး၏။

“အေး အေး.... သာစု သာစု သာစု၊ ငါတွေရော... ငါသမီးရော
ဘန်းကြီးလို့ သက်ရှည်ကြပါစေ၊ အကုသိုလ်ကို ရှေ့နှစ်ပြီး ကုသိုလ်ကို အောင်
နိုင်ကြပါစေ၊ လိုအပ်သောဆု... မြတ်သောဆုတို့နဲ့ ပြည့်စုကြပြီး ယောက်ဗျား
ကောင်း ယောက်ဗျားမြတ်၊ မိန့်ဗျားမြတ်၊ မိန့်ဗျားမြတ် ဖြစ်နိုင်ကြပါစေ...”

သက်ရိုင်နှင့် မလေးနှယ်က ပြီးဆုံးကြည့်လင်စွာနှင့် တစ်ဦးမျက်နှာ
တစ်ဦး ကြည့်လိုက်ကြပြီး မေရှုမှ ထာသည်။

တစ်ယောက်ထိုင် ဆိုအတစ်လုံးသာ အလွတ်ကျွန်တော်၏။

မလေးနှယ်က ဆိုသည်။

“အော်ဆိုသောပေါ်မှာ မောင် ထိုင်၊ မမန္တယ် ထိုင်စရာတစ်ခု သွားယူဦး
မယ်”

သက်ရိုင်က ဆိုသောပေါ်တွင် ထိုင်လိုက်၏။ မလေးနှယ်က ဖုံးတို့ ဖုံးလေး
တစ်လုံးကို ယူလော်ပြီး သက်ရိုင်၏ ဆိုသအနီးတွင် ချကာ ထိုင်၏။ လက်ကလေး
တစ်ဖက်ကို သက်ရိုင်၏ ဆိုသလက်တန်းပေါ်၌ တင်ထားပြီး ကိုယ်လေးကို
ခြဲ့နဲ့ထိုင် ဖို့ထား၏။

၂၂၁

တရာ့သိသုတေသန

သက်ရိုင်က သူသူငယ်ချင်းများကို မလေးနှယ်တို့ မိသားစုနှင့် မိတ်ဖွဲ့
ပေးသည်။

ဦးထင်ကျော်သည် တင်မောင်စိုး၏ မျက်နှာကို သေချာစွာ စုံစိုက်
ကြည့်ပြီး မေး၏။

“မောင်ရင့်မျက်နှာကို ဦး မြင်ဖူးတယ် ထင်တယ်၊ ဘယ်မှာ မြင်ဖူး
မှန်း မသိဘူး”

“ဟုတ်ကဲ... ကျွန်တော်အဖေကို ဦး မြင်ဖူးတာ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်
ခင်ဗျာ”

“မောင်ရင့်အဖေက ဘယ်သူတဲ့”

တင်မောင်စိုးသည် ခွကျောန် သူခေါင်းကြီးကို ဟိုလှည့် သည်လှည့်
လုပ်ပြီးမှ အမှန်ကို ဖြေသည်။

“ကျွန်တော်အဖေက ဝတ်လုံတော်ရှိုးဖြူပါ”

ဦးထင်ကျော်သည် ဝမ်းသာအားရု ဆိုသည်။

“ဟ... ဦးဖြူက ဦးရဲ့ မိတ်ဆွေရင်းကြီးပါ၊ တရားရေးရာမှာ ဦးဖြူ။
က ဦးတို့ထင်တောင် စိနိယာကျေသေးတယ်၊ ဟုမ္မရူးအတွက် ဘိလပ်သွားပြီး
စားပွဲရင်းကွန်ဖရင့်တောင် တက်ခဲ့တဲ့ ရှေ့ပြီးလို့ချစ်ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတစ်ဦးပါ၊ အခု
အထိလည်း ဟိုကိုတော်မှာ အမှုလိုက်မေတ္တားပါ၊ ငါတွေလည်း ဖအော်ခြေရန်း
နိုင်အောင် ကြီးစားပေါ့”

တင်မောင်စိုးသည် မအျော်လင့်ဘဲ အခိုးမွမ်းခံရသည်ကို ရှုက်ဟန်နှင့်
သူနာခေါင်းကို လက်နှင့် ကျယ်သယောင်ပြုသည်။ ဤသို့ မြှေရင်းလည်း
နာခေါင်းမွေးတစ်ပင်ကို မိအောင် ဆွဲထား၏။

မလေးနှယ်က မောင်ရှို့နှင့်ကို လှမ်းကြည့်ပြီး ဆို၏။

“ကိုရှို့တော့ အခုမှ မြင်ဖူးတယ်၊ ကိုရှို့နှုန်းမည်တော့ နယ် ကြားပါး
တာ ကြာပါပြီ”

မောင်ရှို့သည် “ခင်ဗျာ...” ဟု အော်ပြီး သူနားရွှေကျော် ဆွဲလိမ့်
နေ၏။

တင်မောင်စိုးကမူ နာခေါင်းမွေးတစ်ပင်ကို မိထားသောကြောင့် လူနှိုး
မပျောက်။ ကျွန်သူငယ်ချင်းများက သူတို့နှစ်ယောက်ကို ကြည့်ကာ ရမိချင်လာ
ကြသဖြင့် လျှာကိုက်ထားကြသော်လည်း မျက်နှာများက ပြီးစိစိ ဖြစ်မောက်၏။

ကန္တာကုန်ကျယ်သရွေး

၃၂၉

သက်ရိုင်ကသာ လွတ်လပ်စွာ ရပ်မောပြီး ပြောသည်။

“မမန္တယ်က သူ အာမည်ကြားဖူးတယ်ဆိုလို မောင်ရှိနိုင်က လိပ်ပြာ
မသန့်ဘဲ လန့်နေတာ၊ ဒီကောင့်မှာ လိပ်ပြာမသန့်တဲ့ရောကါ ရှိတယ်... မမန္တယ်
ရဲ”

မလေးနယ်က လိုက်လွှာ ရယ်ပြီး မောင်ရှိနိုင်ကို ရင်းနှီးစွာ ပြော၏။

“မြော်... ကိုရှိနိုင်ကလည်း... နယ်က အကောင်းပြောတာပါရှင်ပဲ့၊
ကိုရှိနိုင်က ပီယာနိုင်ည်း တော်တယ်၊ တယောလည်း တော်တယ်၊ ပတ္တေလား
လည်း တီးတတ်တယ်လို့ တစ်ကျောင်းလုံး ကျော်နေတာ၊ ပြီးတော့ အင်းယား
ကျောင်းဆောင်သူတွေက ပြောတယ်၊ လသာရင် ကိုရှိနိုင် တယောလာထိုးတာ
သိပ်လွမ်းဖို့ကောင်းတာပဲတဲ့၊ ကိုရှိနိုင်က အလွမ်းသမားကြီးလား”

မလေးနယ်ကို ကြည့်သည်။ ကြည့်ရင်းလည်း သူမျက်နှာသည် ပြီးဖြစ် ဖြစ်
လာ၏။

“အပီး... အပဲ့... အဟမ်း... ကျွန်တော်က အလွမ်းသမား
မဟုတ်ပါဘူး၊ အကုသိုလ် ဘယ်ဝဋ္ဌကြွေးက ပါလာလဲ မသိဘူး၊ ကျွန်တော်က
အလွမ်းသီချင်းတွေချည်းပဲ ရတယ်၊ ကျွန်တော် တီးလို့ သူများတွေ လွမ်းလေ...
ကျွန်တော် ရယ်ချင်လေပဲ၊ ကျွန်တော် ရယ်ချင်လေ... ကျွန်တော်လက်သံက
စိဂျမ်းလေပဲ၊ တစ်ခါတလေ... ကျွန်တော်ကိုယ် ကျွန်တော် သိပ်သမားမိတာပဲ
၍ မလေးနယ်... ဒါပေ့မိန့်မိန့်ဘူး၊ စို့စို့ရင် ကျွန်တော်လက်သံက ဟာသတွေ
ထွက်လာမှာဖိုးလို့”

မောင်ရှိနိုင်၏ စကားအဆုံး၌ လွင်ယ်များသာမက ဦးထင်ကျော်နှင့်
ဒေါအေးသန့်တို့ပါ ရယ်မော်ကြ၏။

ဦးထင်ကျော်က ဆိုသည်။

“မောင် အပြောကောင်းတာနဲ့ ဦးတော် လွမ်းချင်လာပြီ၊ ကဲ...
ဟိုမှာ ပီယာနဲ့ ရှိတယ်၊ တီးပြစ်မ်းပါဦး”

မောင်ရှိနိုင်သည် ပီယာနဲ့ တီးရမည်ဆိုလျင် ဘယ်အခါမှ ဖြင့်း
သူလက်မပျက်အောင်ဟု ပီယာနဲ့ မြင်သွေ့ မစိတ်ခေါ်သည့်တိုင်အောင် ဝင်တိုး
လေရှိသည်။ ယခု မိတ်ခေါ်သောအေး ပီယာနဲ့ဆို ထသွားကာ လက်စွမ်း၌
ရှုံး ပြင်တော့၏။

၃၃၀

တရ္တသိဒ္ဓလိုဏ်

အခန်းတွင်းရှိ ဂုအားလုံးသည် ဝိယာနိဘေးသို့ ရောက်လာကြ၏။
မောင်ရှိနှင့်က ဝိယာနိကို အသံသွားအောင် မွေးချင်တိုင်း မွေးပစ်ပြီးမှ
ဖိန့်ခေါ်၏။

“ဦးက အလွမ်းသိချင်း နားထောင်ချင်တယ်ဆိုတော့ ကျွန်ုတ်က
လွမ်းစရာမကျို့တဲ့ သိချင်းတီးမယ်၊ ဖြေနှင့်ပေါင် ဟတ်ပျိုးလေ... ဖြေနှင့်ပေါင်
ဆိုကတည်းက လွမ်းစရာ ကုန်ဇူးပြီ”

ဦးထင်ကျော်က ခေါင်းညီတ်၏။

“ကြိုက်ပြောကျွဲ့... တီးပါ”

မောင်ရှိနှင့်က သက်နိုင်ကို လွမ်းပြောသည်။

“သက်နိုင်... မင်းက တယော့တီး”

သက်နိုင်သည် သူ တစ်ခါက တီးနဲ့သော ဦးထင်ကျော်၏ တယော
ကို ယူလိုက်၏။

မောင်ရှိနှင့်က မလေးနှယ်ကို ပြော၏။

“ကျွန်ုတ် သုံးကောင်စလုံး ဆိုတတ်တယ်၊ ဒါပေမဲ့ ဖြေနှင့်ပေါင်
က မိန့်းကလေး ဆိုမှ နားထောင်ကောင်းတယ်၊ နဖဝါးတော်နာ သွေးခြည်သာ
သန်းပါလို့... အပို ဖိုးဘွဲ့သား ဆိုတဲ့ အပိုဒ်ကျေရင် ယောကျားသံနဲ့ ဘာမှ
မဆိုင်ဘူး၊ တင်မောင်နိုးလို ကျေားကိုးစီး စားမကုန်တဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ကြိုးဆိုရင်
သာပျက်စီးတာပဲ၊ ဒီတော့ မလေးနှယ်ဆို... ရတယ် မဟုတ်လား”

မလေးနှယ်က ခေါင်းညီတ်ပြေား ဝိယာနိအပုံးပေါ့မှ စည်းနှင့် ဝါးကို
ကောက်ကိုင်လိုက်၏။

မောင်ရှိနှင့်က မျက်လုံးပြူးပြုသည်။ ဆိုမည့်သူက စည်းနှင့်ဝါးကို
ကောက်ကိုင်ပြုခြင်းသည် အတီးကိုမမွော့ စိန့်ခေါ်ခြင်း ဖြစ်၏။

မောင်ရှိနှင့်က ဝိယာနိကို စိတ်ရှိသွေ့ ဖွင့်တီးသည်။ မလေးနှယ်က
စည်းနှင့်ဝါးကို အပိုင်ကိုင်ကာ ဆိုသည်။ စည်းဝါးက ချုပ်ထားသေဖြင့် မောင်ရှိနှင့်
မလွှဲပိနိုင်၍။ မလွှဲပိနိုင်သည်မှာ မလွှဲပ်ချင်၍ မဟုတ်။ မလေးနှယ်၏ ရင်မှလာ
သော အသံသည် မောင်ရှိနှင့်ကို ဖော်စားသည်။ မောင်ရှိနှင့်သည် မလေးနှယ်၏
အဆိုကို အသားပေးကာ ဝိယာနိကို လှပစွာ ထိန်းသိမ်း၍ တီးပေးတော့၏။

သက်နိုင်ကလည်း တယော့ကို အကျက်ပြည့် မတီး။ ဟတ်ရိုင်း၌ လိုက်
သော နှဲကုံသို့ အဝင်အထွက် အပြေးအလိုက် မှန်ရှု မွေးတီးပေးသည်။

ကမ္မာကိန်ကျော်သရွေဝယ်

၄၇၁

သီချင်းအရှင့်၌ အေးလုံး ဝစ်သာကြသည်။ အေးလုံး ကျွန်ုပ်ကြသည်။
ဦးထင်ကျော်က နေရာမှတ်သည်။

“အေး... ကောင်းတယ်ကွယ်၊ ဦးကတော့ ဂိတ်ကို နာမ်ပဲ အောဘရ^၁
လို ယူမှတ်ထားတာ၊ ဒါပေမဲ့ မနက်ဖြစ် စီရင်ချက်ချမှမယ့် အမွှတွေတစ်ခု ဖတ်
လျှော်မယ်၊ မောင်တို့ သူငယ်ချင်းတွေ ဆက်တိုးကြ မူတ်ကြ”

ဦးထင်ကျော်က အပေါ်ထပ်လို တက်သွားသည်။ ဒေါ်အေးသန့်လည်း
လိုက်ပါသွား၏။

ကျွန်ုပ်သော လူငယ်တစ်စုသည် လွှတ်လပ်စွာ တီးမွတ် သီခို
ကျွန်ုပ်ရစ်ကြ၏။

မောင်ရှိနှိုင် မလေးနှယ်က တစ်ယောက်တစ်လဲ ပီယာနိတီးကြသည်။
ယုံမောင်၊ အေးဝင်း၊ တင်မောင်နိုး၊ သက်ခိုင်တို့က အလှည့်ကျ ဝင်ဆိုပေးကြ၏။

နှစ်မာရိုးပါး တီးကြ မူတ်ကြ ဆိုကြပြီး၍ မောလုခါမှ မောင်ရှိနှိုင်
က နောင့်တော်၏။

“တို့... ပတ်ပျီးရော... ဘွဲ့ရော၊ သီချင်းခံရော စုသွားပြီ၊ ပုလဲနဲ့
ကောလယ် တီးကြရအောင်၊ ဟောကောင် သက်ခိုင်... မြို့မှတ်အော် တီးကြရအောင်”

သက်ခိုင်က မောင်ရှိနှိုင်ကို ပျက်မောင်ကြတ်ကြည့်ရင်း ငြင်း၏။

“မတီးချင်ပါဘွဲ့ကွာ၊ မင်းကလည်း... တွေးဗျား တစ်ခုခု လုပ်ပါ”

မလေးနှယ်က မောင်ရှိနှိုင်ကို ထောက်ခဲ့၏။

“ဟုတ်တယ်၊ မောင်ကလည်း... ကိုရှိနိုင် ပြောတာ ကောင်းသားပါ
မမျှယ် စိန်တ်အောင်ကို မရေား၊ အဲဒါက ဂိတ်သောဓန်ကျော်မှာလည်း မပါ
ဘုံ၊ မဟာဂိတ်ထဲမှာတော့ ထွေတော်၊ မမျှယ် အဲဒိုဘောလယ်ကို မတော်ရှုံးဘုံ”

သက်ခိုင်က ခါးခါးသီးသီး ဆက်ငြင်း၏။

“မလုပ်ပါနဲ့ တစ်ညာမော်လုံး သီချင်းကြီးတွေပဲ တီးခဲ့ ဆိုခဲ့ကြတယ်၊
အတ်ပေါ် တစ်ခုခု လုပ်ကြရအောင်၊ ဟောကောင်... မောင်ရှိနှိုင်... ဘုန်းမေ့
ဆက်လွမ်း လုပ်ကွာ”

မလေးနှယ်သည် ပြီးချို့ချို့နှင့် မျက်စောင်းလေး မသိမသာ ထိုးပြီး
သက်ခိုင်ကို ကြည့်၏။

မောင်ရှိနှိုင်က မလေးနှယ်ကို လှမ်းမေးသည်။

“မလေးနှယ် သဘောတ္ထာသလား”

ကမ္မာကုန်ကျယ်သရွဝယ်

၃၃၁

သီချင်းအခုံး၌ အေးလုံး ဝင်းသားကြသည်။ အေးလုံး ကျောပါးကြသည်။
ဦးထင်ကျော်က နေရာမှထားသည်။

“အေး... ကောင်းတော်ကျယ်၊ ဦးကတော့ ဂိတ်ကို နာစ်၏၊ အဟာရ^၁
လို့ ယူမှုတ်ထားတာ၊ ဒါပေမဲ့ မနက်ဖြစ် စီရင်ချက်ချုပ်မယ့် အမှုတွေတစ်ခု ဖတ်
ရှုံးမယ်၊ မောင်တို့ သူငယ်ချင်းတွေ ဆက်တီးကြ မှတ်ကြ”

ဦးထင်ကျော်က အပေါ်ထပ်သို့ တက်သွားသည်။ ဒေါ်အေးသုတေသနလည်း
လိုက်ပါသွား၏။

ကျို့ရှစ်သော လူငယ်တစ်စုသည် လွှတ်လပ်စွာ တီးမှတ် သီခို
ကျို့ရှစ်ကြ၏။

မောင်ရှို့နှင့် မလေးနှယ်က တစ်ယောက်တစ်လဲ ပိုယာနိုးကြသည်။
ယုံမောင်၊ အေးဝင်း၊ တင်မောင်နိုး၊ သက်ခိုင်တို့က အလှည့်ကျ ဝင်ဆိုပေးကြ၏။

နှစ်နာရီနှစ်ဦးပါး တီးကြ မှတ်ကြ ဆိုကြပြီး၍ မောလုခါမှ မောင်ရှို့
က နှောင့်တော်၏။

“တို့... ပတ်ပျိုးရော... ဘွဲ့ရော၊ သီချင်းခံရော စုံသွားပြီ၊ ပုလဲနဲ့
ကောလယ် တီးကြရအောင်၊ ပေါ့ကောင် သက်ခိုင်... မိမ့်တ်အော် တီးကြရအောင်”

သက်ခိုင်က မောင်ရှို့နှစ်ကို ပျက်မျှောင်ကြုတ်ကြည့်ရင်း ပြင်း၏။

“မတီးချင်ပါဘွဲ့ကွာ၊ မင်းကလည်း... တြွေးး တစ်ခုခု လုပ်ပါ”

မလေးနှယ်က မောင်ရှို့နှစ်ကို ထောက်ခံ၏။

“ဟုတ်တယ်၊ မောင်ကလည်း... ကိုရှို့နဲ့ ပြောတာ ကောင်းသားပါ
မမှန်ယ် မိုးနှစ်အော်ကို မရရှိုး၊ အဲဒါက ဂိတ်သောစုံကျွဲ့မှာလည်း မပါ
ဘုံး၊ မဟာဂိတ်မှာတော့ ဉွှေ့တယ်၊ မမှန်ယ် အော်သားသုတေသနကို မတက်ဖုံးဘုံး”

သက်ခိုင်က ခါးခါးသီးသီး ဆက်ပြင်း၏။

“မလုပ်ပါနဲ့ တစ်ညာမောင်လုံး သီချင်းကြီးတွေပဲ တီးခဲ့ ဆိုခဲ့ကြတယ်၊
အောင်ပေါ် တစ်ခုခု လုပ်ကြရအောင်၊ ပေါ့ကောင်... မောင်ရှို့... ဘုန်းနဲ့
ဆက်လွမ်း လုပ်ကွာ”

မလေးနှယ်သည် ပြီးချို့ချို့နှင့် ပျက်စောင်းလေး မသီမသာ ထိုးပြီး
သက်ခိုင်ကို ကြည့်၏။

မောင်ရှို့နှစ်က မလေးနှယ်ကို လုမ်းမေးသည်။

“မလေးနှယ် သဘောတူသလား”

၃၇၂

တရ္စုဆိုင်ရှင်

မလေးနှယ်က မောင်ရှိနှို့ကို ပြုးချွဲဖြေ၏။

“အင်းယားကျောင်းသူတွေကတော့ ကိုရှိနှို့ရဲ့ ဘုန်းနှေ့ဆက်လွမ်းက သိပ်ကောင်းဆိုပါ၊ နှယ်က နားမထောင်ပူးတော့ နားမထောင်ရမှာပေါ့”

မောင်ရှိနှို့က ပိယာနိနှင့် ဘုန်းနှေ့ဆက်လွမ်းကို တိုးသည်။ သက်နိုင်က တယောနှင့် လိုက်ပေး၏။ အဂျားစာတ်ခံရှိသော ယဉ်မောင်က ဆို၏။

သီချင်းအဆုံးဖွံ့ဖြိုး မောင်ရှိနှို့က ပိယာနိခုံမှ ထသဖြင့် အားလုံး ပိုင်းထဲကြ၏။

မောင်ရှိနှို့သည် လက်ပတ်နာရီကို ကြည့်၏။

“ဟာ... မြောက်နာရီတော် ထိုးနေပြီ၊ သွားကြရအောင်”

မလေးနှယ်က ကန့်ကွက်၏။

“နေကြပါဦးလား၊ အိမ်မှာ ထမင်းစားသွားကြပါလား”

မောင်ရှိနှို့က ယဉ်ကျော်စွာ ဖြေ၏။

“ကျော်တ်လျပါတယ် မလေးနှယ်၊ ကျွန်တော်တို့ ဘိုင်ကျွေတဲ့အခါ လာစားဖြစ်အောင် စားပါ့မယ်၊ အခုတော့ အိမ်က ပြန်လာခါစနိတော့ အိတ် ထဲမှာ ငွေယားလေးတွေ ရှိနေကြသေးတယ်၊ ကျွန်တော်တို့ တရုတ်တန်း သွားစားကြပြီး၊ ဘိုင်စကုတ် ကြည့်ကြမလို့ သက်နိုင်ကတော့ မလိုက်ဘူးတဲ့၊ အခန်းစောင့်ပြန်ပြီး၊ ကျော်စားမလို့ ဆိုလား မသိဘူး၊ ကျွန်တော်တို့ ပြန်ပါဦးမယ်၊ သက်နိုင်ရေ... တို့ သွားတော့မယ်၊ မင်းက သိပ်ဆိုးတဲ့ကောင်ပဲဘာ၊ တစ်ခါ တလေ ဘိုင်စကုတ်ကလေး ဘာလေး တို့နဲ့ လိုက်ကြည့်ဖို့ကောင်းတယ်”

ဤစကားအားလုံးကို မောင်ရှိနှို့ ထွင်ခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ သူတို့ ဘာလုပ်ကြမည်ကို သက်နိုင် သိသော်။

သက်နိုင် အနိုက်စွဲ၍ ပိုင်းမျိုးကို လေးသော သလ္ထားတို့သည် မိုက်းစောင်းသေားသမီးများ ဝိသွား မလေးနှယ်ကို နှုတ်ဆက်ပြီး ပြန်သွားကြ၏။

သူတို့ ပျောက်သွားမှ မလေးနှယ်သည် ခါးကလေးထောက်၊ ခေါင်းကလေး ငဲ့ကာ သက်နိုင်ကို စူးစမ်းဟန်လုပ်၍ ကြည့်၏။

“မမနှယ်... မောင့်ကို ဘာကြည့်မှတာလဲ”

“သော်... မောင့်သွေးယောင်းတွေက စိတ်ဝင်စားဖို့ ကောင်းတယ်၊ ဒါပေမဲ့ အားလုံးထဲမှာ မောင်က စိတ်ဝင်စားဖို့ အကောင်းဆုံးပဲ”

“မောင်က ဘာများ စိတ်ဝင်စားနှယ်ကောင်းလို့လဲ”

ကမ္မာကုန်ကျယ်သဆောင်

၃၃၃

“ကောင်းသမှ သိပ်ကောင်း၊ မမန္တယ် ထင်တယ်၊ မောင် တစ်ခုခုကို
ညာဖော်တယ်၊ ဘာကို ညာဖော်မှန်းတော့ မမန္တယ် မသိဘူး၊ ညာဖော်တော့
အမျှနဲ့ပဲ”

သက်နိုင်သည် တုန်လွှပ်သွား၏။

“မမန္တယ်... မောင့်ကို ဘာတွေ ဖြပ်ခွဲဖော်တာလဲ”

မလေးနှုန်းသည် သက်နိုင်၏အမေးကို မဖြောတဲ့ တယောကို သွားယူ
သည်။

“ရော... မမန္တယ်ကို မိုးနှုတ်အောင် ဆို တီးပြာ၊ မောင်က အဲဒီသီချင်း
ကို တီးကြနိုင် ပြင်းတုန်းက မောင့်မျက်လုံးတွေကို မမန္တယ် သေသေချာချာ
ကြည့်ဖော်တယ်”

“ဒီတော့...”

“ဒီတော့... မောင် တစ်ခုခုကို ညာဖော် မမန္တယ် သိတာပေါ့
မောင်၊ မမန္တယ်က မောင့်ထက်ကြီးတဲ့ အစ်မ၊ မမန္တယ်ကို မောင် ဘယ်တော့မှ
ညာလို့မရဘူး၊ သိလား၊ လာ... ခြိထဲ သွားကြရအောင်”

မလေးနှုန်းက ရှုံးမှ ထွက်သွားသောကြောင့် သက်နိုင်သည် လိုက်
ခဲ့ရမှု။

မလေးနှုန်းက ဒုန်းပေါ်၌ ထိုင်သည်။ သက်နိုင်က စုရော်ပေါ်၌
ထိုင်၏။

နေဝင်စဖြစ်၍ နေရောင်မှ မကုန်သေး။

ပြာသော ကော်းကော်၌ ကြယ်များကို မြင်ရ၏။ သုန်းစ လကွားကွား
သည်ပင် နီးပြာ၌ ဖြူဖြူဖွေးဖွေး ထင်နေ၏။

မလေးနှုန်းသည် ဒုန်းကို မလွှဲတဲ့ ပြန်လို့လွှဲပုံး လျှပ်ပြီး တိုက်တွန်း၏။

“စလေ... မောင်၊ မိုးနှုတ်အောင်”

သက်နိုင်သည် မြင်းတော့တဲ့ တယောတိုးရင်း မိုးနှုတ်အောင်ဘေးလယ်
ကို ဆို၏။

မိုးနှုတ်အောင်ဘေးလယ်ကို ကျိုက်လတ်ဖြူဆရာတြီး ဦးပြီးချို့ ရေးစပ်
သည်။ စာစာတွင်ဘေးလယ် ဖြစ်သောကြောင့် အနည်းငယ် ခက်ရကား ယခု
အတွက် အဆို အတိုး နည်းသည်။

“မိုးနှစ်ဒေဝါ-မေဘာရထီ တန္တန်းကဲ့သို့၊ ငွေပန်းချို့ရွှေးလောက်ကဲ့၊ ပြီးလျက်မျှရာ၊ ခုံးမျှက်စ-သုံးရက်လ တူမက္ခာ၊ အဆုံးတာသက်ပ မဓန်းရက် စရွှေ ရွှေပကာ၊ ခုံးစက်ပ အတူမက္ခာ-ပြီရအောင်လေး၊ ဗြိမောင့်စိတ်မှာ...”

သက်နိုင်သည် ဤသို့ ဘောလယ်ကို စတင်သိခို့သည်။ မူလက စိတ်မပါလျသော်လည်း တိုးရင်း ဆိုရင်းတွင် နဲလုံးသားက သစ္စာဖောက်လာ၏။

ခုံးတို့အပို့ခို့မှ-

“ဘဝါဘဝ အထက်ကယ်က၊ နှစ်ဖြာရေစက် ပြုသမျှမက္ခာ၊ အာသဝေ-မပျက်ခင်စို့၊ ပါလေချက် သမှုဒယတဏ္ဍာ၊ ယခုဘဝမှာ မနီးရရင် လေး၊ ကြီးမောင့်ခုက္ခာ...”

ဟူသော စာသားနေရာကစဉ် သူ့အသံသည် လိုက်လဲလာ၏။

ဤဘောလယ်၌ အပို့ငါးပို့စို့ ပါသည်။ များက်ခုံးအပို့ကိုမဲ့ သက်နိုင်သည် မျက်တောင်ကော့နှင့် ဝါဝင်းသုန်စင်လှသော မလေးနှယ်၏ မျက်နှာလေး ကို ဧေးကြည့်ရင်း ဆိုဖို့သည်။

“ဂိတ္တန်းကေသျော်၊ ရွှေမျက်တောင်ကော့ရှယ်နှင့် ဖေမက်အောင် ကြောတတ်ပါပေါ့၊ တော်တော်ထိုက်ဝင်၊ ရွှေရာ့ သဘောမကြည့်ရွှေ့ပို့ ဟောသည် ခင်အသေး၊ ရောဟန် သွင်မဝေးပြီဟု၊ အေးတဲ့ မျက်နှာ၊ ဘွားမျှေး၊ ဘွားရှုံး ကမ္မလာ၊ ကပောကွန်ရတွင်ဖြင့် သေစိတ်ပဲရဲ့ နှစ်ပါ၊ မဇအည့် အသာဝါသတို့ကို လေး၊ တိုးကြေလျက်ပါ...”

တယောသံနှင့် သီချွင်းသံသည် မူဝါဒ် သိမ်းသိမ်းပုံတင်ထပ် ကျွန်းရစ်၏။

မလေးနှယ်နှင့် သက်နိုင်သည် တစ်ဦး၏ မျက်လုံးများကို တစ်ဦးက စိုက်ကြည့်ရင်း ပြို့မောက်သည်။

မလေးနှယ်က အရင်မျက်လွှာချုပြုး သိမ်းမွေ့ညင်သာစွာ ပြော၏။

“မောင့်သီချွင်းက သိမ်းကောင်းတာပါပဲ၊ တစ်ဗုံးပဲ ရှိတယ်၊ မြေပြင်မှာ မိုးနှစ်ဒေဝါ မရှိနိုင်ဘူး မောင်၊ စာရေးဆရာက ဗြို့တာ လွန်လွန်းသွားတယ် ထင်တယ်”

“မြေပြင်မှာ မိုးနှစ်ဒေဝါ ရှိနိုင်ပါတယ် မမန္တယ်”

“ဒုံး... ရှိနိုင်တယ်... မောင်က တွေ့ဖူးလို့လား”

“တွေ့ဖူးတယ်လို့ မောင် ပြောရင် မမန္တယ် ဒုံးမြေမလား”

ကဗျာကုန်ကျယ်သရွေဝယ်

၃၃၅

“ဘုရားရေး မောင်က တွေဖူးနေပြီ၊ မောင့်စိုးနှစ်အောင်က သိပ်
ချောနေသလား၊ ဟုတ်လား”

သက်ခိုင်က ဝမ်းနည်းပမ်းနည်း ခေါင်းခါး၏။

“သိပ်ချောနေသလား၊ ဒီကေားကို မောင် မဖြေတတ်ဘူး၊ ချောတယ်
လှတယ် ဆိုတာက ပုဂ္ဂိုလ်က စိတ္တေအမြင်တွေပါ၊ မောင် ဆိုလိုတဲ့ စိုးနှစ်အောင်
က တစ်မျိုးပါ”

မလေးနှယ်က ဆိုတ်ပြီခို့ဘာ နားထောင်နေ၏။

သက်ခိုင်ကသာ သက်ပြင်းချုပြီး ဆက်ပြော၏။

“စိုးနှစ်အောင် ဆိုတာက မိုးနှစ်တယ်၊ လူဆိုတာက မြော့နှစ်တယ်၊
မိုးနှစ်က ကွာလှမ်းကြတယ်၊ ကွာလှမ်းကြတယ်ဆိုလို စိုးက မြင့်တယ်၊ မြေက
နို့တေသနလို့ ပညာတေသနကို မောင် မပြောလိုဘူး၊ နို့ခြင်း မြို့ခြင်း ဆိုတာဟာ
လည်း ခုနှစ်က မောင် ပြောခဲ့သလိုပါ၊ ပုဂ္ဂိုလ်က စိတ္တေအမြင်တွေပါပဲ၊ ဒါပေမဲ့
ကွာလှမ်းခြင်းဆိုတာကတော့ သစ္စာတရားပါ၊ တစ်နည်းအားပြင့် ကွာလှမ်းခြင်း
ဆိုတာဟာ မဖြစ်နိုင်ခြင်းပဲ၊ သရုပ်ပြတရားတစ်ခုပါ၊ မောင် တွေဖူးတဲ့ စိုးနှစ်
အောင် ဆိုတာကို အဲဒီသဘောတရားနဲ့ ကြည့်မှသာ မြင်နိုင်တယ်”

မလေးနှယ်သည် သက်ခိုင်၏စကားကို စဉ်းစားကြည့်နေသယောင်
ပြိုမြင်၏။ ခဏကြာသောအခါ သာယာရွာ ရယ်မောသည်။

“မောင့်စကားက အဘိဓာလည်း ဆန်တယ်၊ ကဗျာလည်း ဆန်တယ်၊
နားထောင်လို့လည်း သိပ်ကောင်းတာပဲ၊ မည်... မောင်ရေး ကဗျာစပ်ပါ
လား၊ နော်း၊ ခုနှစ်က ကိုရှိနိုင်ကလည်း ပြောသွားတယ်၊ မောင် ကဗျာစပ်မလိုခဲ့”

“စပ်မလို့ မဟုတ်ပါဘူး၊ တစ်ပိုင်းတစ်စတောင် စပ်ပြီးနေပြီ”

“ဟုတ်လား၊ နားမည်က ဘာတဲ့လဲ”

“ကဗျာကုန်ကျယ်သရွေဝယ်... တဲ့ မမန္တယ်”

“အဲဒီ ကဗျာကုန်ကျယ်သရွေဝယ်မှာ မောင် ပြောတဲ့ စိုးနှစ်အောင်လဲ
ပါသလား”

“မပါသေးပါဘူး မမန္တယ်၊ စိုးနှစ်အောင်အတွက်လည်း မောင် ကဗျာ
တစ်ပုဒ် စပ်ဖြစ်မလား မသိဘူး”

“စပ်ဖြစ်ရင် အဲဒီကဗျာကို မမန္တယ်ကို ပြုမလား”

“ပြုပါမယ် မမန္တယ်... မမန္တယ်ကို အရင်ဦးဆုံး မောင် ပြုပါမယ်”

၃၃၆

တရာ့သိသုတေသန

မလေးနှယ်သည် နှစ်ခြိုက်စွာ ပြီးလိုက်ပြီး ဒန်းပေါ်မှ ဆင်း၏။
 “က... လာ မောင်၊ ထမင်းစားချိန့်နှိုးပြီ၊ အိမ်ထဲ ဝင်ကြနိုင်”
 ထို့က သက်ခိုင်သည် ကားနှင့် လိုက်မပို့မိုင်းစေဘဲ ကျောင်းဆောင်
 သို့ တမင် လမ်းလျောက်ပြန်လာခဲ့၏။
 လမ်းလျောက်ပြန်လာခဲ့စဉ် မိုးနတ်ဒေဝါဘာလယ်ကို တီးရှုံး စပြော
 သည် မောင်ရှို့အား ကိုယ့်ဆောင်သည်။ ထို့အောက် သူ့ကိုယ်သူလည်း ကိုယ့်ဆောင်၏။
 အမှန်မှာ ကံကြွားကိုသာ ကျို့စံသန့်မည်လော မပြောတတ်။
 ကံကြွားကို ကိုယ့်ဆောင်လည်း ကံကြွားသည် မွှေ့မည် မဟုတ်။ အကြောင်း
 မှာ ကံကြွားဟူသည် ကိုယ့်ဆောင်း၏ အကျိုးသက်ရောက်ရာ မဟုတ်။ ကိုယ့်
 ဒဏ်ကဲ့သို့သော အကျိုးတရားတို့ကို ပေါ်ပေါ်ကိုအောင် ပြုလုပ်သည် အကြောင်း
 တရားသာလျှင် ဖြစ်လေသတည်း။

အခန်း - ၂၄

»» ဆောင်းအိပ်မက် သံသရာနှယ် ««

ဆောင်းသည် တက္ကသိလ်မြော်သိန့် သီမံမွှေ့လူပစာ ဝင်လာခဲ့သည်။

မိုးအခါစဉ်ကမူ ပင်တိုင်းသည် ရှင်းသော ဖုတ်သုတေသနမျှ ယိမ်း
ယိမ်းယိုင်ယိုင် ကတိုင်းကပါးနှင့် ရှိခိုရာသည်။ ရွှေ့စိုးစေသော မိုးရေစ်း အလေး
ဒဏ်ကို ကျေတ်ကျေတ်နိုင်နိုင်နှင့် အားစိုက်တင်းခဲ့ကြရမ်း။ ယခုမှ မြောက်ပြို့
လေက တေးဆို၍ ညင်ညင်သာသာ ရောက်လာ၏။ နှင့်ငွေ့လွှာက အပဝါ
အလား ပျော်ပျော်ပါးပါး သိုင်းမြို့ စိုင်းအံလိုက်ပါလာ၏။ ဝင်တိုင်း ချမ်းမြှုံး
တင့်တယ်သည်။ မြောက်ခင်းတိုင်း စီမံးလာန်း၍ သန့်စင်သည်။

ဆောင်းရက်များအတွင်း သက်ရိုင်နှင့် အေးဝင်းသည် မှန်ကြော်စော်
ထဲ၍ ကုတ်အကျိုးကိုယ်စီ ဝတ်ပြီး လမ်းလျှောက်တတ်ကြသည်။ သူတို့သည်
ကျောင်းဆောင်၏ အရှေ့သာက်ဝင်းတဲ့ခါးမှ ထွက်ကြသည်။ ထိုမြောက် လက်ပဲ
ဘက်သို့ ချိုးကာ ပိတောက်ပင်များအောက်မှ လမ်းအတိုင်း မြောက်ဘက်သို့
လျှောက်ကြသည်။ တက္ကသိလ်ရိပ်သာလမ်းပေါ်သို့ ရောက်သောအော် အရှေ့
ဘက်သို့ ဆန်တက်ကြသည်။ ထိုမြောက် အင်းယားရိပ်သာလမ်းအတိုင်း တောင်
ဘက်သို့ ဆက်လျောက်ကြပြု့သည်။ ဝင်ဒါမိယာဝင်းကို ဖြတ်၍ ဦးဝိစာရလမ်း

၃၃၈

တွေ့ဆုံးလိမ့်နှင့်

ဆီ ရောက်ခဲ့ကြပြီးမောက် ပြည်လမ်းဆီ လျောက်ကာ ကျောင်းဆောင်သို့
ဖြစ်ကြ၏။

အေးဝင်းရော သက်ခိုင်ဝါ နှစ်ယောက်ရွယ်ကြသား၏။ ထိုအတွေ...
ဥတုသုံးပါးအနက် ဆောင်းသည် အနာဂတ် အငယ်ရွယ်ဆုံး ဖြစ်လေသည်။

ဆောင်း၏ ည်သာသော မြောက်ပြောလွန် သိမ်မွှေသာ နှင့်ငွေဖြူ
သည် နပိုသာ သူတို့၏မျက်နှာများကို အေးမြှုလန်းဆန်းစေသည်။ မျက်နှာ
များကိုသာမက နှလုံးသားများကိုပါ အေးမြှုလန်းဆန်းစေသည်။ နှလုံးသားတို့
မည်သည် အေးမြှုလန်းဆန်းသောအခါ၌ ဆောင်းကဲသို့ပင် အညွှန်အသုံးနှင့်
အပွင့်အသီးတို့ကို ပေးတတ်၏။

နှလုံးသား၏ အညွှန်အသုံးတို့ကား ချုစ်ခြင်းသမှုဒယနှင့် ချုစ်ခြင်းသမှုဒယ
မှ စွဲယ်လာသာ စေတမာ၊ ဝေအနာသဘာတို့ ဖြစ်ကြ၏။ ဤစေတမာ၊
ဝေအနာ သဘောတို့က ခံစားမွှေဆိုင်ရာ အနာပညာတို့ကို ပွင့်သီးပေးသည်။

ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း နှစ်ကိုစောင့် လမ်းလျောက်ကြသာအခါ
သိမ်မွှေသာ ဆောင်း၏အလုသည် သူငယ်ချင်းနှစ်ဦး၏ နှလုံးသားကို ဖမ်းစား
သည်။

နှင့်ငွေငွေသည် ဖွေးသည်လည်း မမည်... ရေးသည်လည်းမက
ဖြေးဖြေးမြှုမြှု အစဉ်ရှိနေတတ်၏။ နောက်လက်သောအခါ သစ်ရွှေက်နှင့်
မြေကိပင်တို့ထက်မှ ဆောင်း၏ပုလုတို့သည် ပြီးပြက်ပြတတ်သည်။

ကဗျာသမား သက်ခိုင်က နှုတ်ဖျေးတွင် အဂ္ဂယ်တက္က သီးလာသာ
လက္ခာတို့များကို ရွှေတ်ပြင်လေ့ရှိ၏။

တွေ့ဆုံးလိမ့်သာလမ်းပေါ်၌ ထင်ရှားသာ ကဗျာသရာကြီးတစ်ဦး
မှသည်အိမ် ရှိသည်။ ခရမ်းရရှုံးရောင် ဆေးသုတေသားသာ သစ်သားအိမ်
ဖြစ်သောကြောင့် အနည်းငယ် ညျှညှုံ့မြှုင်းမြှုင်းနိုင်သည်။ အိမ်ဝင်းအတွင်းမှ
သစ်ပင်ကြီးများကလည်း အပ်အပ်ခိုင်းခိုင်း ရှိရှုံး၏။ သက်ခိုင်ရော အေးဝင်းပါ
မြတ်မြတ်နီးနီး ကျောက်မှတ်ကာ အဂ္ဂတ်ရထားသည် ထိုကဗျာသရာကြီး၏
လက္ခာအခြား နှစ်အခါက သမှုဒယန်းနှင့်းသင် နိုင်နိုင်ကို ခံစားတွေ့ထိရှာသည်။

ဤအိမ်ကြီးရော ရောက်တိုင်း သက်ခိုင်သည် ရွှေတ်လေ့ရှိ၏။

“ညျှညှုံ့မြှုင်းမြှုင်း၊ အပ်အပ်ခိုင်းသည်၊ မှန်တိုင်းရိုင်မှလုံ၏ အိမ်...”

ကန္တာကုန်ကျော်သင့်

888

တဗ္ဗာသိလိဂိပ်သာလမ်းနှင့် အင်းယားဂိပ်သာလမ်း ဆုံးရာ ထောင့်၌
ကျောင်းသူကလေးများကို တွေ့ရမဲ့ ဖြစ်၏။ အချိုက အေးဝင်းတို့ သက်စိုင်တို့
ကဲ့သိုပ် လမ်းလျောက်ကြသူများ ဖြစ်ကြသည်။ အချိုကမှ လမ်းထောင့်၌
အကြော်ခိုင်၌ အကြော်လာစားကြသူများ ဖြစ်ကြ၏။

ଶିଖି:ଗଲାଳେ:ତାତ୍ତ୍ଵୀ: ଦୟା ଅଲ୍ୟଗ୍ରି କ୍ଷଫିନ୍ଦିରୋତେ ଅର୍ପିନ୍ଦାଯ୍ୟ ଉଚ୍ଛ୍ଵାସ
ବାହ୍ୟରୁ ଥିରି:ଯିବାନ୍ତିଃ । ବାର୍ଣ୍ଣକିରିନ୍ଦିନୀ କ୍ଷଫିନ୍ଦିରୋତେ ଦୟାକୁରିବା ଶିଖି:ଗଲାଳେ
ତାତ୍ତ୍ଵୀ:ବାହ୍ୟ ଲ୍ୟବକୁରିବାନ୍ତିଃ । ପିଂଗିଅଧ୍ୟାତ୍ମିକାନ୍ତିଃ କ୍ଷଫିନ୍ଦିରୋତେ ଯାଦିବ୍ୟାମ୍ଭା:
ବ୍ୟାମ୍ଭା:ଲୋ ଅଭ୍ୟାସାତରି । ମୁଖପରିଦିନକୁଣ୍ଡିଲ୍ ଯାନ୍ତିକାବ୍ୟାମ୍ଭା:ବ୍ୟାମ୍ଭା: ପ୍ରତିକାବ୍ୟାମ୍ଭା:
ରୋତ୍ତିନୀ କ୍ଷଫିନ୍ଦିନୀ ବ୍ୟାମ୍ଭାରେ:ତାତ୍ତ୍ଵୀ ପିଃଦ୍ଵିଭ୍ୟାମ୍ଭା:କ ଫିନ୍ଦିଃପିଲ୍ଲବ୍ୟାମ୍ଭା:ଗିରି ରୋତ୍ତିନୀ:
କାନ୍ତିଃ । ବ୍ୟାମ୍ଭାରେ:ତାତ୍ତ୍ଵୀ ବ୍ୟାମ୍ଭାରେ:ତାତ୍ତ୍ଵୀ ବ୍ୟାମ୍ଭାରେ:ତାତ୍ତ୍ଵୀ ବ୍ୟାମ୍ଭାରେ:ତାତ୍ତ୍ଵୀ ବ୍ୟାମ୍ଭାରେ:ତାତ୍ତ୍ଵୀ

သက်နိုင်၏ နတ်ဖျား၏ စာသေး ကာရို့သည် အဆင်သင့် ရှိခို့ပြန်၏။

“ଲେଖିଲୁଗିଛୁଏବୁ କହିଲୁଗିଲେବାର୍ଦ୍ଦିନ୍ଦି । କର୍ଯ୍ୟରେଣ୍ଟମୁକ୍ତର୍ଦ୍ଦି ।
ବାବ୍ଦିବାର୍ଦ୍ଦି...”

တစ်နှစ်ကိုခေါ်ဆို သက်ရှိပိုင်က ဤသူ ရွတ်သောအီ အေးဝင်းသည်
လိုက်လိုက်လဲလဲ ရယ်သည်။

“ଶ୍ରୀକୋଣାର୍ଦ୍ଦ ବାର୍ଗିକୁଣ୍ଡ... ମନ୍ଦିରିପିଲାଙ୍କୁ ହିନ୍ଦୁକାଳେରେଇଲାଇଲା
ଦେଖାଯାଏଗିର ଶ୍ରୀପିଲାଙ୍କୁ କାହାରେଟେ... କାହାରେଟେ ଅଣିହିଫରାତିଯି ଦଂତାଯି”

သက်ခိုင်ကမ္မ တည်ကြည့်အေးချမ်းစွာနှင့် ဂီးသားစွာ ထိခိုက်သည်။
“ဟုတ်တယ် သူငယ်ချင်း၊ အမြိုက်နှင့်တယ်၊ ဟိုပြောတဲ့ပါက်၊ ပုရွှေတိ

ဟသံတိန္ဒာ၏ ပြုက်- ရောင်း၊ ဆတိ- အမြတ်၏ ပ-လုပ်ငန်း

“**၆၁** အနိုင်လပြာနေတာ မဟုတ်ပါဘူး သူငယ်ချင်း၊ အမှုနှင့်ကို
ထိခိုနေတာ၊ အလွှာအပဆိုတာကို ၆၈၈၂ မြတ်နိုင်တယ်၊ မိန့်ကလေးတစ်ယောက်
ရဲ၊ အလွှာအပကိုတင်မကေား၊ ကမ္မာမြေလောက်ကြီးတစ်ခုလုံးက အလွှာအပတွေ
ကို မြတ်နိုင်တယ်၊ ကမ္မာမြေကြီးနဲ့ လောက်ကြီးက အလွှာအပတွေကို မြတ်နိုင်း

၃၅၀

တရာ့သိသုတေသန

ပြီး ချီးမွမ်းတဲ့အနေရာမှာ မင်းတို့ ငါတို့ ပါမ္မားတွေနဲ့ မနှစ်းယူဉ်လောက်အောင် မြင့်မြတ်ဖြူစွင်တော်မှတဲ့ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားသာခင်ကိုယ်တော်တိုင် ထိပ်က ပါတယ်”

“ဘာ... သက်ခိုင်၊ ဗုဒ္ဓက ကမ္မားမြေကြီးနဲ့ လောကကြီးက အလု အဟတွေကို မြတ်နဲ့ချီးမွမ်းခဲ့တယ်”

“ဟုတ်တယ် အေးဝင်း၊ ငါ ရွတ်ပြုမယ်၊ ရတနာသုတ်တော် ပါဌိုပါ။ ထုပ္ပရမ္မာ ယထ ဖုသံတရွေ၊ ဂိမ္မာနဲ့ မာသော ပထမသွေးဂိမ္မာ၊ တုထုပမဲ့ ဓမ္မဝရဲ့ အသသယ်၊ နိုဗ္ဗာနဲ့ ပရမ္မာဟိတာယာ၊ ဣဒ္ဒာနဲ့ ဗုဒ္ဓ ရတာနဲ့ ပတီတဲ့၊ အတော့ သဇ္ဇာနဲ့ သုဝဏ္ဏိ ဟောတူ။ အေးဝင်းရေ့... ငါ အနက်ပြန်ပြရှိုးမလား”

“ပါဌိုမှ ငါ မတတ်ဘဲ၊ ပြန်ပြမှပေါ်ကွု”

“အေး... ငါ ပြန်ပြမယ်၊ အစအခုံးတော့ မဟုတ်ဘူး၊ အစအခုံး ဆိုရင် မင်း ပျော်သွားမယ်၊ အပိုပ္ပာယ်ပေါ်ရှုပဲ၊ ဒီလို...”

ဂိမ္မာနဲ့ ဒေါင်းငွောကြား၊ သူရိယာ၏၊ ရောင်ဝါပြင်းပြု၊ နွေးလေးလတို့ တွင်၊ ပထမသွေးဂိမ္မာ - ရှေ့သီးအစ၊ နွေကာာလဖြစ်သော၊ မာသော - ရှုံးသင်းထဲ့၊ ရောင်ဆင်းစုသည့်၊ ဖုံးငွောက်ချုပ်၊ ယန်းရင်ခတ်တို့၊ ပုင့်လတ်ခါထူး၊ လတော်ခုံး၌၊ ဖုသံတရွေ - စွင့်စွင့်ကားကား၊ ပင်လုံးကျော်၊ ပွင့်သော အေားရှိသော၊ ဝန်ပူ ဂုမ္မာ - ကြီးကျော်ခိုးနား၊ ပင်စုံပွား၍၊ မားမားမို့မို့၊ လေပြည်တို့လျှင်၊ ယို့ယို့ ယိုင်ယိုင်၊ ရရှုပြု့စုံထဲ့ေး၊ တော့အုပ်ကြီးသည့်၊ သဲ-သီရိကော ယထာ - နှစ်းဆုံး့ အိအိ တင့်တယ်လုပသော အသရေးရှိသုက္ခား၊ တထုပမဲ့ - ထိုတော့အုပ်ကြီး သဖြယ်.. တဲ့”

အေးဝင်းသည် လမ်းလျောက်ရင်း ပြုမိသက်စွာ နားထောင်လာ၏။ သက်ခိုင်၏ စကားခုံးသွားပြီးအနာက် အတန်ကြာွာအထိ သူသည် ပြုမိသက် နေသေးသည်။ ထိုအနာက်မှ မေး၏။

“တော့အုပ်ကြီးရဲ့ သာသာဝအလုကို ချီးမွမ်းထားပုံကတော့ အုံစရာ ပါပဲ သူငယ်ချင်း၊ ဒါပေမဲ့ ကိုယ် သိချင်တာက မင်း ရွတ်ပြတာမှာ တော့အုပ် ကြီးသဖြယ်... နဲ့ ဆုံးထားတယ်၊ တစ်နှည်းအားဖြင့် တစ်နှစ်ခုကို တော့အုပ် ကြီးနဲ့ နှိုင်းထားတယ်၊ အဲဒီ အနှစ်းခံရတာက ဘာလဲ၊ တို့စာပေစကားနဲ့ ပြော ရရှုင် တော့အုပ်ကြီးက ဥပမာပဲ၊ ဒီတော့ ဥပမေယျက ဘာလဲ”

ကမ္မဘာရိုနှင့်သဓမ္မဝယ်

၃၇၁

“အနိုင်းခံရတာ သို့မဟုတ် ဥပမေယျကတော့ ကလျာဏာ သုံးပါ၊
သတ္တာ၊ ပျော်စတုနဲ့ ပြည့်စတု သုံးပုပိုင်ကတ်၊ ငါးရပိန့်ကာယ်၊
ကိုးသွယ်အောင်၊ ရှစ်သောင်းလေးထောင်သော ဓမ္မဂျွာဆင့် အကျယ်ချွဲ ဂတ်ဖွဲ့
ဆိုရမယ့် တရားတော်မြတ်ဝါပဲ သူငယ်ချင်း...”

အေးဝင်းက စဉ်းအေးတွေးခေါ်စွာဖွဲ့ ခေါင်းညီတြို့ ဆို၏။

“ဗုဒ္ဓဘာသာတစ်ယောက်အနေနဲ့ တရားတော်မြတ်နဲ့ တန်တယ်ပုဂ္ဂို
ငါ အားလည်တယ်၊ မင်း အခုချွဲတြုပြတုစာမျာက ဒီလို တန်တယ်ခြင်းမက
တန်တယ်လွှာတဲ့ တရားတော်ကို တော့တော်သာဘဝအလှနဲ့ နှင့်ထားတာကို
တွေ့ရတယ်၊ အင်း... ဟုတ်တယ်၊ မင်း ပြောလိုပဲ... မြတ်စွာဘုရားသခင်
ဟာ လောကကမ္မာမြေပဲ၊ သဘာဝအလှအပတွေကို ပယ်တော်မမှုဘူး”

“ပယ်တော်မမှုဘူး... ဟုတ်တယ်၊ ဒီစကားကို ဓမ္မးသုံးလိုက်တဲ့
မင်းကို ငါ ကျေးဇူးတင်တယ် သူငယ်ချင်း၊ ပယ်တော်မမှုဘူး၊ ပယ်တော်မမှု
ဘူး ဆိုတာက တပ်မက်သာယာတယ်လို့ ဆိုလိုတာ မဟုတ်ဘူး”

အေးဝင်းက နားမလည်ဟန် မျက်မှောင်တွန်၍ သက်နိုင်ကို ခေါင်းနဲ့
ကြည့်သည်။

ထိုအချို့တွင် သူငယ်ချင်းနှစ်ဦးမှာ စကားကောင်းလာကြသောကြောင့်
ခနီးမည်၌ တွင်လာကြသည်ကို သတိမြှုပ်နှံကြ။ သတိမြှုပ်နှံမှု၌ သက်နိုင်သည်
ဝင်ဒါမီယာပတ်(ခို)လမ်းခွဲရှိ ရေစင်ကြီးကို မြင်ရ၏။

“လာကွာ... အေးဝင်း၊ ဟိုရေစင်ကြီးအောက် သွားစကားပြောကြ
ရအောင်”

သူငယ်ချင်းနှစ်ဦးသည် ရေစင်ကြီးအောက်နားရှိ အတ်ခုံတစ်ခုထက်
ထိုင်ကြ၏။

လမ်းပေါ်သို့ လုမ်းကြည့်လှုပ် နှစ်ကော်စော်လှုပ် လက်တွန်းလှည်း
ကိုယ်စိတ်တွန်း၍ ကလေးထိန်း ထွက်လာသော အာယား ခေါ် နာနီတို့နဲ့ ကလေး
များကို မြင်ရသည်။

ပြောတွေ့သွားလှည်း မြန်မာပြည်တွင် အရှင်သာဝင်အဖြစ် ကြီးစိုးခဲ့ကြစဉ်
က သူတို့ကလေးများကို ထိန်းကျောင်းရန် တိုင်းရင်းသူ ပိန်းမများကို ခန့်ထား
ကြ၏။ ထိုမီန်းမများကို အာယားဟု လည်းကောင်း၊ နာနီဟု လည်းကောင်း
ခေါ်ကြသည်။

၃၇၀

တဖ္တသနရှင်နှင့်

ပြီး ချီးမွမ်းတဲ့မေရာမှာ မင်းတို့ ငါတို့ ပါမွားတွေ့နဲ့ မနှိုင်းယူဉ်လောက်အောင် မြင့်မြတ်ပြုစွင်တော်မူတဲ့ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားသခင်ကိုယ်တော်တိုင် ထိုးက ပါတယ်”

“ဘာ... သက်ခိုင်၊ ဗုဒ္ဓက ကန္တာမြေကြီးနဲ့ လောကကြီးက အလု အပတွေ့ကို မြတ်နိုးချီးမွမ်းခဲ့တယ်”

“ဟုတ်တယ် အေးဝင်း၊ ငါ ရွတ်ပြုမယ်၊ ရတနာသုတ်တော် ပါ၌ပါ။ ထန္တရွာမွေ ယထ စုသိတော့၊ ဂိမ္မာနဲ့ မာသာ ပထမသွံကိုမေ့၊ တထူပမဲ့ ဓမ္မဝေး၊ အစသာယီ၊ နို့မွားနာဂါး၊ ပရံသိတာယာ၊ ကြောခွဲ ဗုဒ္ဓ ရတာနဲ့ ပထိတဲ့၊ တော့ သဇ္ဇန် သုဝဏ္ဏီ ဟောတူ။ အေးဝင်းရေး... ငါ အနက်ပြန့်ပြရှိးမလား”

“ပါ၌မှ ငါ မတတ်ဘဲ၊ ပြန့်ပြမှပေါ့ကွဲ”

“အေး... ငါ ပြန့်ပြုမယ်၊ အစအဆုံးတော့ မဟုတ်ဘူး၊ အစအဆုံး ဆိုရင် မင်း ပျော်းသွားမယ်၊ အစိမ္ပာယ်ပေါက်ရှုပဲ၊ ဒီလို...”

ဂိမ္မာနဲ့ - ဒေါင်းဇွေကြား၊ သူနိယာ၏၊ ရောင်ဝါပြင်းပြာ၊ ဇွဲလေးလတ္တော်၊ ပထမသွံကိုမေ့ - ရှေ့ဦးအစ၊ ဇွဲကာလဖြစ်သော၊ မာသာ - ရှုံးသင်းထဲး၊ ရောင်ဆင်းစုသည်း၊ ဖူးငုံရွက်ချုပ်၊ ပန်းရင်ခတ်တို့၊ ပွင့်လတ်ခါထွေး၊ လတန်းနှုံး၊ ပုသိတော့ - စွဲ့စွဲ့ကားကား၊ ပင်လုံးကျွော်၊ ပွင့်သော အပျားရှိသော၊ ဝန္တု ဂုမ္မာ - ကြိုးကျယ်ခိုးနား၊ ပင်စုံပွား၍၊ မားမားမို့မို့ လေပြည်တို့လွှုင်၊ ယို့ယို့ ယိုင်ယိုင်၊ ရရှိမြှင့်ထိုး၊ တော့အုပ်ကြီးသည်၊ သ-သီရိကော ယထာ - ရွှေ့ဗြို့ဗြို့ အိအိ တန်းတယ်လှပသော အသရေးရှိသူကဲ့သို့၊ တထူပမဲ့ - ထိုတော့အုပ်ကြီး သဖွယ်.. တဲ့”

အေးဝင်းသည် လမ်းလျောက်ရင်း ြိမ်သက်စွာ နားထောင်လာ၏၊ သက်ခိုင်၏ စကားဆုံးသွားပြီးနောက် အတော်ကြာစွာအထိ သူသည် ြိမ်သက် နေသားသည်။ ထိုနောက်မှ မေး၏။

“တော့အုပ်ကြီးရဲ့ သဘာဝအလုကို ချီးမွမ်းထားပဲကတော့ အုံစရာ ပါပဲ သူငယ်ချင်း၊ ဒါပေမဲ့ ကိုယ် သီချင်တာက မင်း ရွတ်ပြုတာမှာ တော့အုပ် ကြီးသဖွယ်... နဲ့ ဆုံးထားတယ်၊ တစ်နည်းအားဖြင့် တစ်စုံတစ်ခုကို တော့အုပ် ကြီးနဲ့ နှိုင်းထားတယ်၊ အဲဒီ အိုးမျိုးခံရတာက ဘာလဲ၊ တို့စာပေစကားနဲ့ ပြော ရရင် တော့အုပ်ကြီးက ဥပမာပဲ၊ ဒီတော့ ဥပမေယျာက ဘာလဲ”

ကျောက်နှင့်ကျယ်သရွေဝယ်

၃၄၁

“အနိုင်းခံရတာ သို့မဟုတ် ဥပမေယျကတော့ ကလျာဏ သုံးပါ၊ သွေ့၊ ပျော့နဲ့ စတဲ့ ယန်းရန်းတွေနဲ့ ပြည့်စုတဲ့ သုံးပုံပိဋကတ်၊ ငါးရင်နှင့်ကာယ်၊ ကိုးသွယ်အကိုး၊ ရှစ်သောင်းလေးထောင်သော ဓမ္မကွန်းလို့ အကျယ်ချွဲ ရတ်ဖွင့် ဆိုရမယ့် တရားတော်မြတ်ပါပဲ သူင်ယ်ချင်း...”

အေးဝင်းက စဉ်းစားတွေးခေါ်စွာနှင့် ခေါင်းညီတြို့ ဆို၏။

“ပုံချေသာသာတစ်ယောက်အနေနဲ့ တရားတော်မြတ်ရဲ့ တင့်တယ်ပုံကို ငါ နားလည်တယ်၊ မင်း အခုချုပ်ပြတဲ့စာများက ဒီလို တင့်တယ်ခြင်းမက တင့်တယ်လှတဲ့ တရားတော်ကို တော့တောင်သဘာဝအလှနဲ့ နှိုင်းထားတာကို တွေ့ရတယ်၊ အင်း... ဟုတ်တယ်၊ မင်း ပြောသလိုပဲ... မြတ်စွာဘုရားသစ် ဟာ လောကကဗ္ဗာမြောမြော သဘာဝအလှုအပတွေ့ကို ပယ်တော်မမှုဘူး...”

“ပယ်တော်မမှုဘူး... ဟုတ်တယ်၊ ဒီစကားကို ရွှေးသုံးလိုက်တဲ့ မင်းကို ငါ ကျေးဇူးတင်တယ် သူင်ယ်ချင်း၊ ပယ်တော်မမှုဘူး၊ ပယ်တော်မမှုဘူး ဆိုတာက တပ်မက်သာယာတယ်လို့ ဆိုလိုတာ မဟုတ်ဘူး...”

အေးဝင်းက နားမလည်ဟန် မျက်မှာ်ငွေ့ကြိုး သက်ခိုင်ကို ခေါင်းငါး
ကြည့်သည်။

ထိုအချိန်တွင် သူင်ယ်ချင်းနှစ်ဦးမှာ စကားကောင်းလာကြသာမြှောင့် ခရီးမည်ဗျာ တွင်လာကြသည်ကို သတိမြှုပ်နှံကြ၍၊ သတိပြုမြှုပ်နှံနိုင်သည် ဝင်ဒါမီယာပတ်(ခို)လမ်းခွံရှိ ရေစင်ကြုံးကို မြင်ရ၏။

“လာကွာ... အေးဝင်း၊ ဟိုရေစင်ကြုံးအောက် သွားစကားပြောကြ ရအောင်”

သူင်ယ်ချင်းနှစ်ဦးသည် ရေစင်ကြုံးအောက်နားရှိ အုတ်ခုံတစ်ခုထက် ထိုင်ကြ၏။

လမ်းပေါ်သို့ လှမ်းကြည့်လွှင် နှစ်ကိုတော့တော် လက်ထွန်းလှည်း ကိုပိုစီ တွန်း၍ ကလေးထိုး ထွက်လာသော အသယား ခေါ် နာနိတွေ့နှင့် ကလေး များကို မြင်ရသည်။

ပြတိသွေ့တို့သည် မြန်မာပြည်တွင် အရှင်သခင်အဖြစ် ကြီးစိုးခဲ့ကြစဉ် က သူတို့ကလေးများကို ထိန်းကျောင်းရန် ဝိုင်းရင်းသူ ပိုင်းမများကို ခန့်ထား ကြ၏။ ထိုမိန်းမများကို အသယားဟု လည်းကောင်း၊ နာနိဟု လည်းကောင်း ခေါ်ကြသည်။

၃၄၂

တရာ့သိပ်ဘုန်းနိုင်

ယခုအချိန်တွင် မြန်မာမြေပြေ့ ပြတိသူ့တို့ အရှင်သာစင်အဖြစ် မရှိတော့
ပြီ။ သို့ရာတွင် ပြတိသူကိုလိုနဲ့ အရွှေတိုကရေစိယဉ်ကျေးမှုသည် မြန်မာပြည့်ရှိ
ကရုက်များကြော်၌ ကျွန်ုရှစ်နဲ့သေးသောည်။

ဝင်ဒါမီယာကုဒ်အတွင်း၌ လည်းကောင်း၊ ဝင်ဒါမီယာပါတ်(ခါ)အတွင်း
၌ လည်းကောင်း ထိုကြီးချုပ်၊ ဝန်ကြီး၊ အတွင်းဝန်တို့မှုစဉ် ထိုကြီး၊ ဝန်ကလေး
မင်းကြီး၊ မင်းကလေးဟူသော ကောရာနဲ့ ပဒေသရာစိစနစ်နဲ့ သင်းသော ရာထူး
ပိုင်သစ် ဘွဲ့ထူးခဲ့ အရှင်တို့ စံစားနေကြသည်။

ယခု သက်နိုင်တို့ မြင်ကြရသော ကလေးတို့ကား ထိုသစ်ကြီး၊
အရှင်ကြီးတို့၏ သားသမီးများချည်း ဖြစ်ကြ၏။ သူကလေးတို့ကို ထိန်းကျောင်း
လာသူများကား မြန်မာပြည်ကြီး လွတ်လပ်လာသော်မြားလည်း သူတို့ဘာဝ၌
ဘာမျှ အပြောင်းအလဲမရှိ၊ ရှိသူမျှမှာ သခင် အရှင် ပြောင်းလဲခြင်းသာမည်သည့်
တိုင်းရင်းသူအမျိုးသမီး အာယားနှင့် နာနိုင်ပိုင်တည်း။ အာယား သို့မဟုတ်
နာနိုင်ဟူသော အမည်သည်ပင် မပြောင်းလဲ တည်မြဲ ကျွန်ုရှစ်နေသေးသည်။

ဤအတွေးများကြောင့် သက်နိုင်သည် အတ်ခုပါ၌ ထိုင်မိရှိ အတော်
ကြာသည်အထိ စကားမဆက်မိဘဲ ပြုခဲ့နေ၏။

“မင်း ဘာဂိုင်နေပြီးတော် သက်နိုင်၊ အာယားတွေကို ကြည့်ပြီး
ကဗျာစပ်းမလို့လား”

သက်နိုင်က အသာအယာ ရုပ်သည်။

“အေး... ဟုတ်တယ်၊ ကဗျာစပ်ချင်တယ်၊ ငယ်ငယ်က နေခဲ့ရတဲ့
ရေ့ချောင်းကိုလည်း သူ့သတိရှိတယ် သူငယ်ချင်း၊ အဲဒီတွဲနဲ့က ရေ့ချောင်း
မှာ ဒီလိုပဲ အာယားတွေက မျက်နှာဖြူ။ ကလေးတွေကို ထိန်းကြတယ်၊ အခုံ
ဝင်ဒါမီယာမှုလည်း သူတို့ကို ပြန်တွေ့ရတယ်၊ သမိုင်းခေတ်တွေ ဘယ်လောက်
ပြောင်းပြောင်း နိုင်း(လဲ)ဖြစ်ကြီးကတော့ စီးမြိမ်းလျက်... ဆိုတဲ့ စကားလိုပဲ၊
တို့မြန်မာပြည်မှုလည်း အချိန်တွေ ဘယ်လောက်ပြောင်းပြောင်း ပြုရှိကရေး
မြစ်ကြီးကတော့ စီးမြိမ်းလျက်ပလို့ ကဗျာစပ်ရေ့နှုန်းထင်တယ် သူငယ်ချင်း”

အေးဝင်းက လှိုက်လှို့စွာ ရုပ်သည်။

“သက်နိုင်... မင်းက မောင်ညိုမြိုင်းကိုတော့ ဝေဖန်တယ်၊ ဒါပေမဲ့
တစ်ခါတေလေ မင်း စကားပြောပဲက မောင်ညိုမြိုင်းနဲ့ တွေတယ်”

“ဘယ်သူလဲ... မောင်ညိုမြိုင်း ဆိုတာ”

ကဗျာကုန်ကျယ်သရွေဝယ်

၃၇၃

“မောင်ညိုမြိုင်း ဆိတာ ထွန်းငွေပေါ့၊ သူရှင်က အမြဲတစ်း ညီးပါ
မြိုင်းနိုင်တယ်၊ ဒီကြားထဲက သွားစရာ လာစရာရှိရင် သူဘွားအောက် အထက်
ဆင် ဖြုတ်ပေးလိုက်တဲ့ ရေ့နေရာင် ရှေ့ပန်ကောက်လုံချည့်အဟောင်းကြီးကို
ဝတ်သေးတယ်၊ ဒါကြောင့်မို့ ငါတို့... မောင်ရှိနိုင်တို့က သူကို မောင်ညိုမြိုင်း
လို့ ခေါ်တယ်”

“ထွန်းငွေကို မောင်ညိုမြိုင်းလို့ ဘွဲ့ပေးတာ ငါ သဘောကျေတယ်
အေးဝင်း၊ ပြီးတော့ တစ်ခါတေလေ ငါ စကားပြောပိုက မောင်ညိုမြိုင်းနဲ့ တဗ္ဗာယ်
ဆိုလိုလည်း ငါ သဘောကျေတာပဲ၊ အကေတော့ ထွန်းငွေကို ငါ သိပ်ကြည့်လို့
မရဘူး၊ နိုင်ခိုင်မလ်လာတော့လည်း ဒီကောင်ကြီးက မင်း တစ်ခါက ပြော
သလိုပဲ ချစ်စရာကောင်ကြီးပါ”

“ဘာ... မင်း ထွန်းငွေကို ချစ်သွားပြန်ပြီလား”

“ဟုတ်တယ်၊ ထွန်းငွေရဲ့ အသည်းနှလုံးမှာ အခြေခံအားဖြင့် မှန်ကုန်
တဲ့ ဆိုရှုမှုလစ် စိတ်စေတနာ ရှိတယ်၊ သူပါးစပ်က တောထဲကရွေ့တွေ ပြော
ခိုင်းတဲ့ စကားတွေကိုသာ ပြောနေတာတစ်ခုပဲ ခက်တယ်”

အေးဝင်းက သဘောတူဟန် ခေါင်းညီတိသည်။

“အေး... ဟုတ်တယ်၊ သူပါးစပ်က တောထဲက ရွေ့တွေ ပြောနိုင်းတဲ့
စကားတွေပဲ လျှောက်ပြောနေတာပဲ၊ တောထဲက ရွေ့တွေ ပြောနိုင်းတဲ့ စကားက
လည်း နိုင်ငံခြားပါတော့ ပြောနိုင်းတဲ့ စကားတွေပဲ ပြောနေလို့ ပိုစက်တယ်၊
အေးကွာ... ထားပါတော့၊ တို့ မန်ကိုစောော်စီး နိုင်ငံရေးစကားတွေ
ပြောမိန့်ပြန်ပါပြီ၊ စောောက မင်းစကား ပြန်ဆက်ပါရိုး”

“နေပါဉိုး... စောောက ငါ ဘာပြောနေပါလို့”

“လုပ်ပြီ... မင်းက၊ နေ့ဦး... ငါလည်း ပြန်စဉ်းစားရေးမယ်၊
ဘာတဲ့... မသုံး... အင်း... ဒီလိုလေကွာ၊ မြတ်စွာဘုရားသခင်ဟာ လောက
ကဗျာမြိုက အလုအပတွေကို ယယ်တော်မမှုဘူး၊ ယယ်တော်မမှုဘူး ဆိုတာဟာ
တပ်မက်သာယာတာ မဟုတ်ဘူးလို့ မင်းက ဆိုတယ်၊ ဆက်လေကွာ...”

“အေး... ဟုတ်ပြီ၊ အလုအပ ဆိုတာနဲ့ ကာမအာရုံကို ခွဲကြည့်တဲ့ရို့
လိုတယ်၊ မြတ်စွာဘုရားသခင်သာ မဟုတ်ဘူး၊ ပလေတို့တို့လို့ အနောက်တိုင်း
တွေးခေါ်မြော်မြင်ရေး ပညာရှင်ကြီးတွေ့ကလည်း ခွဲကြည့်နဲ့ ကြိုးစားတာပဲ၊
ကြည့်တတ်ရင် လောကမှာ အလုအပက နေရာတကာမှာ ရှိတယ်၊ အလုအပကို

၃၇၅

တရာ့သို့လ်ဘုံးမြင်

ချုစ်ခင်မြှတ်နှီးတာမှာ အပြစ်မနှုံးလား၊ မချုစ်ခင် မမြှတ်နှီးတတ်မှ အပြစ်ရှိတာ၊ အ... ကာမအာရုံကို အလုအပ ထင်မိရင်တော့ ငါးပါးမောက်တတ်တယ်၊ ကာမအာရုံဆိုတာက တပ်မက်သာယာ စွဲလမ်းတဲ့ ကိုလေသာတာဏှာကိုသာ မွေးဖြားပေးတတ်တာကိုး၊ ချုစ်ခင်မြှတ်နှီးမှုဟာ သောဘဏ(ကြည်လင်သော) စိတ်၊ ကိုလေသာတာဏှာ ဆိုတာက အသေဘာဏ(မောက်ကျိုသော)စိတ်၊ ငါ အခုန်တော့ ဒီလောက်ပဲ ရှုံးပြတတ်သေးတယ် အေးဝင်းရပ်..."

အေးဝင်းသည် စဉ်းစဉ်းစားစား နားထောင်နေရာမှ သူငယ်ချင်းချင်း ဖြစ်၍ အားမနာဘဲ မေးသည်။

"ဘာပဲ... မင်းဆိုလိုတာက မင်းဟာ အလုအပကိုသာ ချုစ်မြှတ်နှီး တယ်၊ ကာမအာရုံကို မတပ်မက် မစွဲလမ်းဘူး၊ ဒီလိုလား သက်နိုင်"

သက်နိုင်က ဝစ်းနည်းစွာ ခေါင်းခါပြု၏။

"ဒီလို မဟုတ်ပါဘူး သူငယ်ချင်း၊ အလုအယွဲ ကာမအာရုံကို ငါ ခွဲခြားမဖြင့်တတ်သေးပါဘူး၊ တတ်နိုင်ရင်တော့ ငါ မြင်စွမ်းချင်လှပါတယ်၊ မြင်စွမ်းနိုင်တဲ့တစ်နွေမှာ ငါစိတ်ဟာ ချမ်းသာမယ်၊ မဖြင်စွမ်းနိုင်သူဗျာ ငါစိတ် ဟာ မချမ်းသာနိုင်ဘူး၊ ငါအဖြောက် မင်း ကျေနှစ်ရှုံးလား သူငယ်ချင်း"

အေးဝင်းက သက်နိုင်၏ ကျောကို မဖာရှု လက်ဝါးနှင့် ရှိက်သည်။

"ပဟ္မာဌီတွေကို စကားတတ်တိုင်း ရက်ပြီးမှ ကျေနှစ်ရှုံးလား မေးတော့ ငါက ဘာဖြေရှုံးလဲ၊ နေပါဦး... မင်းက ဒီမန်က ဘာဖြစ်လို့ အတိစမ္ာ စကားတွေ ပြောနေရတာလဲ"

"ဘာရမ်းလို့ မဟုတ်ပါဘူး သူငယ်ချင်း၊ ငါ အခုက်လော ကျိုတ်စပ် နေတဲ့ ကဗျာတွေက အတွေးအခေါ်တွေ ဝင်လာလို့ ပြောမိတဲ့ စကားပါ"

"ဘာ... မင်း ကဗျာတွေ ကျိုတ်စပ်နေတယ်၊ အေး... ငါလည်း ဝတ္ထုတစ်ပုဒ် ကျိုတ်ရေးနေတယ်၊ ဒါထက် မင်းက ဘာလို့ ကဗျာတွေ ကျိုတ်စပ် နေတာလဲ"

"မင်းကကော ဘာလို့ ဝတ္ထုကျိုတ်ရေးနေတာလဲ"

"မည်း... ဒါကတော့ မောင်ရှိနိုံတိုး... တင်မောင်နီးတိုး သိသွားမှာ နီးလို့ ငါက ငါဝတ္ထုကို 'သွေးသောက်' ကို ပို့မလို့၊ အဟုတ်တကယ် ရေးနေတာ၊ ဒါပေမဲ့ မရွေ့စ်းကြီးတွေက တို့ဝို့ ကလောင်ပေါက်စသစ်ကို လက်ခံချင်မှ

ကဗျာကုန်ကျော်သရွေဝယ်

၃၄၅

လက်ခံလိမ့်မယ်၊ ရေးတာ လူသိပြီးမှ မရွေ့င်းထဲ မပါရင် အောက်စရာ.. သော စရာ ဟာသဖြစ်သွားလိမ့်မယ်၊ အထူးသဖြင့် မောင်ရှိနဲ့ တင်မောင်နဲ့ သိသွားရင် သောင့် ဆုံးကြော့ မဟုတ်ဘူး၊ မင်းကောက် ဘာလို ကျော ကျိုးများနှင့်တော့ပဲ”

“မင်းအတိုင်းပါ၊ ဒီကောင်တွေ ဟားမှားကြောက်လို့၊ ဒါထက် မင်း ဝွေ့၊ မာမည်က ဘာတဲ့လ”

“ဂိတ္တာကိုဂိတ္တာ မချိန့်ပြု လို့ ပေးထားတယ်၊ အေးပေါ့... သက်ရှိင်၊ မင်းနဲ့ ငါ တွေးမိပုံချင်း ဆင်တယ်၊ မင်းလိုတော့ ငါက စိကာပတ်ကိုး မပြောတတ်ဘူး၊ ငါ ဆိုလိုချင်တာက ခုနှင့်က မင်း ပြောခဲ့တဲ့အတိုင်းပါ၊ အလှအယနဲ့ ကာမအရှုကို ရောတွေးမိရင် ငါးပါးမောက်တတ်တယ်၊ အဲဒီလို ရောတွေးမိလို့ ငါးပါးမောက်ခဲ့တဲ့ လုတ်စွဲယောက် အကြောင်းကို ရေးထားမိတယ်”

“အဲဒီ ရုတေစိုက်ဟာ မင်းကိုယ်တို့များ ဖြစ်နေသလေး သူငယ်ချင်”

“မင်းဘိုးအေး... မင်းက စပြီး သစ္မာမောက်ပြီ၊ စာရေးဆရာတစ်ယောက်ဟာ တစ်ခုခု ရေးတိုင်း သူ့အကြောင်းချဉ်းပဲလို့ မင်းက ဆိုချင်လို့ လား”

“ဆိုချင်ပါတယ်၊ များသောအားဖြင့် သာမဏ်စာရေးဆရာတိုင်းဟာ ပုဂ္ဂလိကအမြင်သာ ရှိကြတော့ ရေးသမ္မမှာ ရှစ်ဆယ်ရာခိုင်နှုန်းလောက် ကိုယ့် အကြောင်း ကိုယ် ရေးကြတာပဲ၊ ဝန်ခံခဲ့သွာ့နဲ့ ဝန်မခံခဲ့သွာ့ပဲ ကျောကြတာ၊ လိပ်တော်(လ်)စတိုင်းတို့၊ ကျောက်တိုင်းတို့၊ အေး... ပရာမစွာအမြင်နဲ့ ရေးကြတဲ့ ရှိတ်စပိုးယားတို့၊ ရှိဘဲတို့၊ ဟင်မင်းဝေးတို့၊ ဦးပုည တို့၊ ကျဉ်းကန်ရှင်ကြီးတို့၊ သခင်ကိုယ်တော်ရှိုင်းတို့၊ စောကျိုတို့၊ သိပ္ပါမောင်ဝ တို့ ဆိုတဲ့ စာရေးဆရာတိုးမျိုးတွေလည်း ရှိကြပါခဲ့၊ ဒါပေမဲ့ ဒီလို ပုဂ္ဂိုလ်မျိုး ကြီးတွေက အလွန်ရှားတယ်၊ မင်း ဘာဝဖန်ချင်သလဲ သူငယ်ချင်း”

အေးဝင်းက ပြုးသည်။

“ထားပါတော့လေ၊ မင်းက အခု ဘာကဗျာမျိုးတွေ စပ်နေသလေ၊ မျိုး... ယုမောင်က ပြောတယ်၊ မင်းက သောမတ်(စံ)ဟာဒီရဲ့ ‘မျိုးပျက်ချို့’ ကျောကို မြို့ပြီး ‘ကဗျာကုန်ကျော်သရွေဝယ်’ ဆိုတဲ့ ကျောကို စပ်နေသတဲ့... ဟုတ်လား”

၃၅၆

တန္ထသိဒ္ဓဘုရားနိုင်

“ပထမတော့ ဒီအတိုင်း စပ်မလိုပါပဲ၊ ဒါပေမဲ့ ငါလို ပါများက သောမတ်(ခို)ဟာခိုင့် ကဗျာကို သွားဖိုးစပ်မီရင်... အေးလေ... အချိန်စေ နှေသေးတယ် ထင်လို့ ငါ ရုပ်ထားတယ်”

“ဒါဖြင့် မင်း အခုစပ်နေတဲ့ ကဗျာတွေက ဘာလဲ”

“တစ်ပုဒ်ကိုတော့ ဒီဟလို့ မာမည်ပေးထားတယ်၊ ရွှေမဝကို ပို့မလိုပဲ၊ အလှအပနဲ့ ကာမအာရုံကြေားမှာ ဒီဟပွဲ့ရတဲ့ လူတစ်ယောက်ရဲ့ အကြောင်းပဲ၊ တစ်ပုဒ်ကတော့ ဘယ်ကိုမဲ့ ပို့နဲ့ မဟုတ်ဘူး၊ ငါအသည်းနှလုံးအတွက် ငါ စပ်ထားတာပဲ”

“မာမည်က ဘာတဲ့လဲ”

“မို့မှတ်အော်သို့ တောင်းယိုမြင်း တဲ့ ဒီလောက်ဆိုရင် ကျော်တော့ ကွာ၊ မေ့မြင့်လာပြီ၊ တို့ ပြန်ကြရအင်”

သူငယ်ချင်းနှစ်ယောက်သည် အုတ်ခုထက်မှ ထက်၏။

ဤတစ်နှစ်ကိုပြုမှ ဝင်ဒါမီယာပတ်(ခို)လမ်းအတိုင်း လျောက်ကြပြီး ဦးဝိစာရုလမ်းပေါ် ရောက်လာကြသည်။

ဤဦးဝိစာရုလမ်းအတိုင်း ဆက်လျောက်လာကြရာ ပြည်လမ်းနှင့် မဆုံး ခင်ကလေး၌ ဝင်ဒါမီယာကုသ်အတွင်းသို့ ပြေးလျက်ရှိသော လမ်းကျဉ်းကို တွေ့ရ၏။

ဤလမ်းအတိုင်း ချိုးဝင်လိုက်သွားလျှင် မလေးနှယ်တို့၏ အိမ်သို့ ရောက်နိုင်သည်။

ဤလမ်းကို မြင်လေမှ အေးဝင်းက တိုက်တွန်းသည်။

“သက်နိုင်ရေး... မို့မှတ်အော်သို့ တောင်းယိုမြင်း ဆိုတဲ့ ကဗျာမှည် က ငါရင်ကို လာပြီး နိုက်မှတ်တယ်၊ မင်း ရွတ်မပြနိုင်ဘူးလား”

သက်နိုင်က ခေါင်းနိုက်နိုဂါရိုင်း လျောက်လာမှာမူ အေးဝင်းကို မေ့ကြည့်သည်။ ဤမေ့ကြည့်သော မျက်လုံးများ၏ မျက်ရည် မသီမသာ ပဲဇား၏။

မျက်လုံးများ၌ မျက်ရည်ပဲဇားသော်လည်း သက်နိုင်သည် ဖြည်းလေး တည်းပြုမြဲ့စွာ ဆိုသည်။

“မင်းက ရွတ်ပြောစွဲရင် ငါ ရွတ်ပြုပါမယ်၊ လေးချိုးမျို့ ငါကဗျာ မှာ အပိုဒ်လေးပိုဒ် ပါတယ်၊ ပထမ သုံးပိုဒ်ဟာ ပုဂ္ဂလိကရေးရာမီ သက်နိုင်သူ

ကဗျာကျို့ကျော်သရွေး

၃၇၈

ဟာ တစ်ဦးသာ ရှိတယ်၊ ဒီသုံးဂိုခိုက္ခာ နားမထောင်ပါနဲ့တော့ သူငယ်ချင်း
နောက်ဆုံးအပိုဒ်ကတော့ ဆိုင်ချင်သူတိုင်းနဲ့ ဆိုင်နိုင်တာမို့ ငါ ရွတ်ပြုမယ်”

သက်နိုင်သည် ဆောင်နှုန်းကို ဆိုင်နိုင်တာမို့ ငါ ရွတ်ပြုမယ်”
သော အသံနှင့် ကဗျာကို ဆွေးဆွေးမြှုပ်ဖြည့် ရွတ်ပြု၏။

“လောကဓိ ထိနိမိတိုင်းနဲ့

သောကမြှု မှန်မှန်နိုင်းလေတဲ့

ဘဝကို ဒီပုံနှင့်းရှင်းပဲ့

ကသိတ်းဘာတ် တစ်ဖုန့်ရွှေလေတော့

အရိုင်းကဲ သူ မပြုလေတဲ့

တစ်ဦးဝန် ကိုယ်အမှုပေး

(မိုးနှစ်အောရေး...) ပြုပြုသဗျာ...

အနုသယက စဲ့ရတဲ့

သမုဒယဆိုတဲ့ မောင့်ရဲ့အမှား...”

အေးဝင်းက သက်ခိုင်ကို နားလည်စာများ တစ်ချက် စိုက်ကြည့်ပြီး
ဘာမျှ မဝေဖို့တော့ဘဲ သက်ခိုင်၏ ကဗျာမှ နောက်ဆုံးစာသုံးကြောင်းကိုသာ
ပြန်ရွတ်၏။

“ပြုပြုသဗျာ... အနုသယက စဲ့ရတဲ့ သမုဒယဆိုတဲ့... မောင့်ရဲ့
အမှား...”

◆

လှပသော ဆောင်းအခါဝယ် တဗ္ဗာသိုလ်နယ်မြေး၌ ပျောမီးသဘင်များ
လည်း စည်ကားသည်။

ပထမျိုးဆုံးအပြစ် တန်ဆောင်တိုင်ပွဲတော်က လာသည်။

တန်ဆောင်တိုင်ပွဲတော်၏ ဉာဏ်း၌ ရုံးကုန်မြို့တော်တစ်စုံးကဲ့သို့ပင်
တဗ္ဗာသိုလ်နယ်မြေးတွင် မီးပုံးရောင်၊ မီးပွုံးရောင်တို့သည် ကြယ်ရောင်၊ လရောင်
တို့နှင့် ပြုင်၍ ဝင်းလက်ဇန်၏။

တို့စဉ်က တဗ္ဗာသိုလ်နယ်မြေး၌ တန်ဆောင်တိုင်ပွဲတော် ရက်အတွင်း
အစည်းဆုံး နှစ်နေရာ ရှိသည်။

တစ်နေရာမှာ တဗ္ဗာသိုလ် ဓမ္မဘုရားကြီး ဖြစ်သည်။ တဗ္ဗာသိုလ် ဓမ္မဘုရား၏ တဗ္ဗာသိုလ် ဓမ္မဘုရားအသင်းကြီးမှ ကြီးမျှူး၍ ဒီးဂျော်ပွဲ ကျင်းပသည်။ ကြာဆံကြီးခေါက်ခွဲလည်း ကျွေး၏။ တခြား တစ်နေရာကား ဘီအီးဒီ သရာမ လောင်းများ စံပျော်ရာ တိတိစီကျောင်းဆောင် ဖြစ်သည်။ တိတိစီကျောင်းဆောင် ၌လည်း ဒီးပွဲသာင်နှင့် အကျွေးအမွှေး ရှိ၏။

မေမဝင်မီ မီးပုံးရောင်ခုံတို့ မဝင်းလက်မီ ညာမောင်းကတည်းက တဗ္ဗာသိုလ်နယ်မြေတစ်ဝန်းလုံးသည် ဝတ်ကောင်းစားလု ဆင်ယင်၍ လွပ်ရှား နှုကြသော ကျောင်းသား ကျောင်းသူတို့၏ ပိုးရောင်၊ မဲရောင်၊ နိုင်လွန်ရောင်၊ ကလ္လပါရောင်နှင့် စိန် ဧည့် ငွေ လက်ဝတ်ရတနာရောင်တို့ကြောင့် ဝင်းလက် တောက်ပနေသည်။

ကျောင်းသား ကျောင်းသူအများသည် ကျောင်းဝင်းအတွင်းရှိ ပွဲသာင် တို့၏လည်း ဆုံးကြသည်။ မြို့တွင်းထွက်လည်ကာ ရွှေတို့ရုံစေတိတော် ရှင်ပြင်၌ လည်း ‘ဘုရားမှာ တစ်ခါဆုံး’ကြပြန်သည်။

မြှေ့... တဗ္ဗာသိုလ်မြေ ဆိုသည်မှာ ဆုံးတတ်... ကြံ့တတ်သော မြှေ့ပိုင်တည်း။ ရွှေတို့ရုံရှင်ပြင်တော်သည်လည်း ဆုံးတတ် ကြံ့တတ်သောမြေ ပိုပင်တည်း။

ဆုံးလာ ကြံ့လာတတ်သော မြှေ့ဝယ် ဖြစ်သဖြင့် ကိုယ်က ရင်မဆိုင် လိုသည် မှန်စေ၊ စွဲပင်တိုင် ကြိုးရောင်တိမ်း စီမံးလို့မဖြစ်... မဖြစ်။

တန်ဆောင်မှန်းလ၏ ငွေလသာသာတွင် အများတာကာ လည်ပတ်ကြ သည်သို့ သက်ခိုင်က မလည်ပတ်ချင်။

အေးမြှောလွင်သော စိုးပြင်၊ ဖွေးလက် သန့်စင်သော ငွေလ၊ ရွှေ့ပ ခုံလင်သော ကြယ်တစ်သင်းတို့ကို ငေးရေး တယောတစ်လက်နှင့် တေားကြုံလို သည်။ ကဗျာတစ်ပွဲ စာတစ်စွဲကို ရေးဖွဲ့ယူလိုသည်။

သို့ရာတွင် သူဘဝမှာ ကျောင်းရိပ်၊ ဆောင်းရိပ်၊ လရောင်ရိပ်ကို ခိုကာ မာန်ပို့နိုင်သည့်ဘုန်း မဟုတ်။ သူသည်ဘဝင်ဖိုကာ ဘယ်ညိုတော်တည်း ပွဲအောင်သားငယ်ကို ထားနိုင်လေသည့်ဘုန်း မဟုတ်၊ မဟုတ်... စို့ချင်းစို့လျှင် ကိုယ့်ရင်သာ ဖို့လေရမည်။ သူ ညီမည်ကိုတော့ စိုးရသည်၊ စိုးလေရသည်။

ဆောင်း၏ ပွဲတော်ဦးစကတည်းက မလေးနှယ်က လာခေါ်သော် သက်ခိုင် မပြင်းနိုင်၊ လိုက်ပြန်သည်။

ကမ္မဘဂ္ဂန်ကျမ်သရွေး

၃၇၉

မလေးနှယ်တို့ အီမြိုင်းအတွင်းတွင် မီးပူးရောင်နံများကို အတွေ့တွေ့
ချို့ကြ ဆင်ကြသည်။ ကလေးအချို့များ မဟုတ်ကြသော်လည်း ကလေးများ
သဖွယ် မီးရှူးခီးပန်းများကို ရှိနည်းကစားကြသည်။ တဗ္ဗာသိုလ်နယ်မြေ
နှင့် ရှုံးကုန်မြို့တော်၏ မီးပူးသဘင်တို့သို့ ငွေရောင်ကားပေါ် အတွဲမီးရှုံး
လည်ပတ်ကြသည်။

လည်ပတ်ပြီးရှုံး ပြန်လာကြသောအခါ မမောနိုင်သေးဘဲ မလေးနှယ်
က ဝိယာနှိုတီးရှုံး သက်ခိုင်က တယောထိုးသည်။

ညုစွဲ့ညာတိုင်း မလေးနှယ်၏ အကြောက်ခုံး ယိုရိုမြိုက်သံ ဆောင်းသွေ့
အမျှော့စိုက်ပတ်ပျိုးလေးကို မပျက်တမ်း တီးကြ ဆိုကြသည်။ ပဟိုရိုမြိုက်သံ
ပတ်ပျိုးလေးသည် ဆောင်း၏ အလှန် လွှဲရင်မှ ခံစားမှုတို့ကို အဖွဲ့အစွဲမပို့ဘဲ
လိုရင်းမီအောင် ဖော်ပြလေသောကြောင့် သက်ခိုင်ကလည်း နှစ်သက်သည်။

ချုပ်လှစွာသော မမှန်ယ် နှစ်သက်ရာကို ကိုယ်ကလည်း နှစ်သက်၍
နှစ်ဦးစုံ နှစ်သက်ရာကို နှစ်ကိုယ်တွေ့ ပြုကံဆုံးလေရသဖြင့် သည်ဆောင်း၌
သက်ခိုင် ပျော်စီသည်။ ပျော်လေရသည်။

အမှန်မှာ တို့တော်းသော ထို့နှစ် ဆောင်းကာလသည် သက်ခိုင်၏
ဘဝတာတွင် ပျော်ဖွယ်ရာအကောင်းဆုံးသော အချိန်များပင် ဖြစ်ခဲ့လေသည်။

တန်ဆောင်တိုင်ပွဲတော်မှာက်တွင် တဗ္ဗာသိုလ်နယ်မြေ၏ ကိုယ်ပိုင်
သီးသန့်ပွဲတို့သည် ဆက်ကာခံရသော လိုက်ပါလာ၏။

အသင်းအဖွဲ့၊ အသီးသီးတို့၏ နှစ်ပတ်လည်း ညာစာ စားပွဲတို့သည်
စန်နော် ညုစွဲ့တိုင်းလိုကို ရှိသည်။

အလှုံးကဲ့သုံး နှစ်ပွဲကား တဗ္ဗာသိုလ်မြို့မာအသင်းပြေားက ပြုမှုပူကျွေးပ
သော နှစ်ပတ်လည်း ဆုနှင့်သဘင်ပွဲနှင့် တဗ္ဗာသိုလ်သမဂ္ဂမှ ဦးစီးဆင်ယင်ပေး
သော ဂိုဏ်ပြုတို့ ဖြစ်ကြ၏။

တဗ္ဗာသိုလ် မြို့မာအသင်းပြေားက ကရာ၊ ဝတ္ထာ၊ ဆောင်းပါးပြုင်ပွဲများ
လုပ်သည်။ တံခါးစိုက်ခိုင်းလုပ်သော စကားရည်လွှဲပွဲများကိုလည်း လုပ်ပေး၏။
ထိုပြုင်ပွဲတာကာအနက် စကားရည်လွှဲပွဲသည် အထင်ရှုံးဆုံးနှင့် လျှော်ကံများဆုံး
ပွဲ ဖြစ်၏။ စကားရည်လွှဲပွဲများကို ကျောင်းဖွင့်စ မိုးရာသီကတည်းက တစ်ဦး
တနိုက်တည်း တစ်ပွဲရှုံး တစ်ပွဲတွေက်စနစ်ဖြင့် ကျင်းပလာနဲ့ရာ မှာက်ဆုံးပွဲကို
ဆုနှင့်သဘင်ပွဲနော် ကျင်းပသည်။

ထို့အတက်က စကားရည်လွှဲများသည် အဆင့်အတန်း မြင့်လျ၏။ အဆင့်အတန်း မြင့်ရသည်မှာလည်း စည်းကမ်းများက မြင့်မားလှသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

စကားရည်လွှဲများသည် အနိုင်လွှဲပြောရသောပွဲကား မှန်၏။ သို့ရာ တွင် တစ်ဖက်နှင့် တစ်ဖက် ငါးစီးသည် ရှိနိုင်သူကဲသို့ အသားလွတ် အပ်ရု ခွပ်ရသောပွဲမျိုး မဟုတ်။ ပုဂ္ဂလိကစွဲ၍ စုံကြသောပွဲ မဟုတ်။ မို့ချို့ မျှုပ်ချို့ နှစ်မျိုး နှစ်ချိုး မှာမရကာ့၌၍ ကန်သကဲသို့ ကန်ရသောပွဲမျိုး မဟုတ်။ ဤကဲသို့ အပ်ရန်၊ ခွပ်ရန်၊ သော်ရန်၊ နှစ်ရန်၊ ကန်ရန် စေးစွာ အဆိုရှင်နှင့် အချောင်တို့ချင်း တစ်ဦးကိုတစ်ဦး တိုက်ရှိက်ဆွဲန်းမြင့်မရှိ။ သဘာပတ်ကိုသာ ဝိုင်တည်ပြောရသည်။ အချက်အလက်ပေါ် မူတည်ကာ ပညာသားပါပါ လူ၏၏ ပြည့်ပြည့် အဆင့်မြင့်မြင့် ရှုက်တင့်တင့်နှင့် ပြင်းခုံဝေဖော်ရသည်။ ဟာသ သုံးရှာ့ချို့ပင် လူ၏၏ရှိရ၏။ အလိုခုံလှုပြက် ပြောတ်လွှုပြက်၏ လူရယ်လျှင် ပြီးရောဟုသည် ပြက်လုံးမျိုးကား စကားရည်လွှဲများအတွက် မဟုတ်။ အမွှာအရာ လိုသော်လည်း ပိုမြင့်မရှိ။ မတော်မလျှော် မျက်နှာရွှေးခွင့် မရှိသကဲသို့ မဆိုမဆိုင် ဆိုဗာဆိုင်တင်ခဲ့၍မရု အစာအရာအသည် အချက်အလက်နှင့် တော်လျှော် ဆိုဆိုင်ရမည်။ တစ်ဦးကောင်း အစွမ်းပြု၍လည်း မရ။ အဆိုရှင်အချင်းချင်း အချောင်း အချင်းချင်း အပေးအယူ အပိုတ်အဖိုး အကုအသယ် ပိုင်ရသည်။ နှုတ်ရှိင်း၊ အာရိုင်း၊ လျှောရှိင်းမြင်းသည် အစိကုခုစရိတ်ဖြစ်၏။ ရှိင်းသောအရာ ကို ယဉ်လည်း ယဉ်အောင် ပရိယတ်လည်း သဘောပေါက်အောင် ပြောနိုင်ခြင်း သည် ပညာဖြစ်၏။ ယဉ်ယဉ်ကျော်ကျော် ပြောလျက်ကပင် ပရိယတ်ကို တပြီးပြီး မှသည် တအန်းအန်း ပြစ်အောင် ဆွဲဆောင်နိုင်မှုသည် ပစာနာအကျော်း စွမ်းရည် ဖြစ်သည်။

ဤစည်းကောဇ်တို့ကို သတ်မှတ်ပေး၍ ဤစည်းကောဇ်အတိုင်း ထိုးသိုး ကြပ်မတ်ပေးကြသူ ပုဂ္ဂလိကြီးများကား ထို့နေ့များမှသည် ယနေ့တိုင် နိုင်ငံ ကျော်ကြား လူသီများကြသော ပညာရှင်ကြီးများ ဖြစ်ကြ၏။

မြန်မာအပါမောက္ခ ဦးအေးမောင်မှ စကား ဆရာဦးမျိုးမင်း၊ ဆရာ ဦးဘဏ္ဍာန်၊ ဆရာဦးကျော်ရင်၊ ဆရာဦးမောင်မောင်ကြီး၊ ဆရာဦးခင်မောင်လတ်၊ ဆရာဦးလှမောင်၊ ဆရာဦးလှရွှေတို့ အမျှေးပြုသော မြန်မာစာ၊ မြန်မာယဉ်ကျော်မှူး ကို အလေးအမြတ်ထားကြသည် ပါမောက္ခ၊ ကထိက၊ လက်ထောက်ကထိက၊

ကန္တာရုန်ကျယ်သရွေးယ

၄၅၁

နည်းပြဆရာများနှင့် သက်ခိုင် အမည် မမှတ်မီသာ ဆရာမကြီး၊ ဆရာမလေး
များ ဖြစ်ကြ၏။

ဤပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ ထိန်းသိမ်းကြပ်မတ်သာ စကားရည်လုပ်များ၏
ဝင်ဆိုနိုင်ရှိမှာ မလွယ်ပါ။ ကန္တာရုန်လုပ်ပြုင်ပွဲ ဝင်ဆိုရသည်ကဲသို့ ခက်ပါ
သည်။

ဤမျှ ခက်သာ စကားရည်လုပြုင်ပွဲ သက်ခိုင်တို့၏ ပြည့်နှင့်
တကောင်းကျော်းဆောင်မှ ကိုလှေအေး၊ ကိုစိန့်ထွန်း၊ ကိုလေးမောင်တို့ အတွက်
ပွဲတို့နိုင်ကာ တံခါးနိုင်သို့ကြီးကို အပိုင်ယူယောက်ကြ၏။ ထိုသုံးဦးမှာ အပြော
ကောင်း အဟာကောင်း အပြင်းကောင်း အကတ်ကောင်းများ ဖြစ်ကြလေ
သာကြောင့် မြန်မာစာပါမောက္ခ ဦးအေးမောင်က သူတို့ကို ‘တွေ့သိလို
စောင်ကျယ်များ’ဟူသာဘွဲ့ကို အထူးပေး၏။ ထိုသုံးဦးအနက် ကိုလေးမောင်
ကား သက်ခိုင်၏ ချစ်လွှာသာ ဖောင်ဆရာ၊ ရေးပို့ပြင်ဆရာ၊ သိုင်းဆရာကြီး
‘ကိုလေး’ပင် ဖြစ်သတည်။

ကိုလှေအေး၊ ကိုစိန့်ထွန်း၊ ကိုလေးမောင်တို့ကြောင့် ပြည့်နှင့် တကောင်း
ကျော်းဆောင်ကြီးတို့ ရှုတ်မြှင့်ရာတွင် ထပ်ဆင့်၍ ရှုတ်တိုးပေးမည့်သူများက
အသီးသီး ပေါ်လာသည်။

တွေ့သိလိုလ်သမဂ္ဂက ကြီးမျှုးကျင်းပသာ ဂိုဏ်ပြုင်ပွဲ မောင်ရှိနှင့်က
ဆုကြီးများ ယူပြုလိုက်ပြန်၏။ နိုင်က ကျော်ပြီးသာ မောင်ရှိနှင့်(တယောတယျောကြီး)
၏ အမည်မှာ ဂိုထွန်းတောက်လာ၏။

ပြည့်နှင့် တကောင်းကျော်းဆောင်ရှိ ကျော်းသားကြီးများအလယ်
၌ မထင်မရှား နေခဲ့ကြရသာ အေးဝင်းနှင့် သက်ခိုင်တို့ကလည်း အမိ
ကျော်းဆောင်ကြီးများ၏ ရှုတ်ကို သူတိနှင့်နှင့် သူတို့ မြှင့်တင်ပေးကြ၏။

အေးဝင်း၏ ဝါယာမှာ သွေးသောက်မရှုဇင်းကြီး၌ တစ်းတန်း ပါလာ
သည်။ သက်ခိုင်၏ ကျောကား ရွှေမှုဝရှုဇင်းကြီး၌ စာမျက်နှာ တစ်မျက်နှာ
အပြည့် အသားပေး ဖော်ပြခြင်းခံရသည်။ ကြီးစားထင်ရှားသူများကို မြှောက်စား
သည် ပြည့်နှင့် တကောင်းကျော်းဆောင်၏ အစဉ်အလာအတိုင်း အေးဝင်းနှင့်
သက်ခိုင်တို့မှာ အေးချင်း ညျမင်းသားလေးများ ဖြစ်လာကြ၏။

အချိုပ်၏ သကာလောင်းသည့်နှင့် ပြည့်နှင့် တကောင်းကျော်းဆောင်
သောလုံးသားများကလည်း တံခါးနိုင်ခိုင်းကို ယူပြုလိုက်ပြန်၏။

၃၅၂

တူးသူးလိုက်

ထိခေတ် ထိအခါက ကျောင်းဆောင်များ နှစ်ပတ်လည် ထမင်းစားပဲ
ကြီးဟူ၍ နှစ်ပွဲသာ ရှိသည်။

တစ်ပွဲကား ဗဟိုကျောင်းဆောင်များ၏ပွဲ ဖြစ်သည်။ အငြိမ့် ပါ၏။
တစ်ပွဲကား ပြည်နှင့် တကောင်းကျောင်းဆောင်တို့၏ နှစ်ပတ်လည် ထမင်းစားပဲ
ကြီး ဖြစ်၏။ ဤ၌လည်း အငြိမ့် ပါသည်။

ပြည်နှင့် တကောင်းကျောင်းဆောင်ကြီးတို့၏ နှစ်ပတ်လည် ညစာ
စားပွဲကြီးသို့ အမိတ်မခံရလျှင် အင်းယား ဘင်တန်၊ တိတိစီတို့မှ ကျောင်းသူ
များသည် ကျောင်းသူဖြစ်ရကြိုးမောင်ဟု မျက်နှာင်ယော အောင်ယုံကြ၏။

ပြည်နှင့် တကောင်းကျောင်းဆောင်ကြီးတို့၏ နှစ်ပတ်လည် ညစာ
စားပွဲ၌ နှစ်ပိုင်း ပါဝင်သည်။ တိုင်းမှာ ထမင်းစားပဲ ပြစ်၍ တိုင်းမှာ
လက်ဖက်ရည်ပဲ ဖြစ်သည်။ ထမင်းစားပဲကို ပြည်ကျောင်းဆောင် အောက်ထပ်ရှိ
ထမင်းစားခန်းမကြီး၌ ကျင့်ပေးသည်။ အထူးခိုးတေားသားသော ညျှော်သည်တော်များ
အဆောင်များ ၌ီးသာ အဆောင်တာဝန်ခံများနှင့် အဆောင်ကျောင်းသားများ
ချော်းသာ စားသောက်၏။

လက်ဖက်ရည်ပဲကိုမှ အဆောင်ကြီး နှစ်ခုကြားရှိ မြက်ခင်းပြင်၌
ကျင်းပေးသည်။ အမှန်မှာ ဤပွဲသည်သာ အိုက့်ပွဲ ဖြစ်လေသည်။

အငြိမ့်စင်မှုစဉ်၌ ပွဲခင်းတစ်ခုလုံးကို အခေါ်များခုံး၊ အလုပ်ခုံးဖြစ်အောင်
အထူးပြင်ဆင်ထား၏။ အင်ဂျင်နီယာ ကျောင်းသူကျောင်းသားအများသာ နေကြ
သည့် အဆောင်ပို့ဆင်ပြင်စီရင်မှုကား ထို့တော်းဖြစ်၏။ လျှပ်စစ်း အိုးမျိုးကို
ပွဲခင်း၏ တင့်တယ်မှုအတွက် စနစ်တကျ အဆွမ်းကုန် အသုံးပြုကြသည်။

တော်စင်ရှုရှိ ပွဲခင်းတွင် သရာ သရာမများနှင့် ညျှော်သည်တော်များ
အတွက် အထူးစားပွဲရည်ကြီးနှင့် ကုလားထိုင်များရှိ၏။ ကျောင်းသားများ
အတွက်မှ လေးယောက်တွဲ စားပဲ၊ ခြောက်ယောက်တွဲ စားပဲများ ရှိသည်။
ညျှော်သည်တစ်ယောက်အတွက် လက်မှတ်တစ်စောင်ကို လေးကျေပဲနှစ်းနှင့်
ကျောင်းသားတိုင်း ဝယ်ယူနိုင်သည်။ မိမိတို့ချင်း စိတ်ကြိုက်တွဲကာ စိတ်ထား
သော ညျှော်သည်းရေအလိုက် ခြောက်ယောက်စားပဲကို ဖြစ်စေ၊ လေးယောက်
စားပဲကို ဖြစ်စေ သင့်လျော်သကဲသို့ ယူကြ၏။

ကျောင်းသူများသည် ပြည်နှင့် တကောင်း ကျောင်းဆောင်တို့၏
လက်ဖက်ရည်ပဲသို့ တက်ရန့် ရုတ်ယူကြသကဲသို့ ကျောင်းသားများအတွက်

ကဗျာကုန်ကျော်သရွော်

၃၅၃

လည်း မိမိတို့တော်များ အညွှန်သည် ကျောင်းသူများ မရှိလျှင် မျက်နှာငယ်သည် ထင်ကြ၏။ ကျောင်းသားတစ်ဦးသည် ကိုယ်ပိုင် မိတ်စရာ မရှိလျှင် ရှိသော ကျောင်းသားကို ကပ်ကာ ထိုသူ၏ မိမိမှတစ်ဆင့် ကိုယ်အတွက် တစ်ညာတာ ထိုပိဿာကို ကြံ့ဖို့ရှားမိတ်ရ၏။ မကြာခဏ တစ်ညာတာထိုပိဿာသည် ဘဝတာ သက်ထား ဖြစ်သွားလေရှိသည်။

အေးဝင်းသည် မွန့်ကို မိတ်သည်။ သက်ခိုင်က မလေးနှုတ်ကို မိတ်၏။ ထိုကြောင့် လေးယောက်စားပွဲ ပျောကြသည်။ မိန့်ကလေး မိတ်ဆွေ ပါလှ သော မောင်ရှိနိုင်နှင့် တင်မောင်နှီးတို့က ယုမောင်နှင့် တွဲကာ ခြောက်ယောက် စားပွဲ ယူ၏။ သူ့စားပွဲ၏ ယုတေသနယောက်ကို မဖိတ်နိုင်သဖြင့် ယုမောင်တစ်ယောက် မိတ်ကောင်းနှင့်ရှာမည် မဟုတ်။

တွေ့သွေ့လဲကျောင်းသူတစ်ဦးကို လက်ဖက်ရည်ပွဲသို့ မိတ်ရသည်မှာ လွယ်ကူလှသည့်တော့ မဟုတ်။ အကြိုး အပိုအတွက် ကားလိုသည်။ တွေ့စီး ကို သုံးပြန်လျှင် ရှာင်းယောက်ရှိနှင့် မဘုရားကလေးများက မကြိုက်ကြ။ မောင်မင်းကြီးသား ဘသားချောတို့မှာ ကိုယ်ပိုင်ကားရှိသွုံ သူငယ်ချင်းများကို ဝပ်တွားခေါ် ဆည်းကပ်ကြရ၏။

သက်ခိုင်နှင့် အေးဝင်းတို့မှာ ဤဒုက္ခမှ ကင်းကြရ၏။

ထမင်းသားပွဲအပြီး ခြောက်နာရီစွဲနှင့် ဦးချစ်တိုး မောင်းသော ငွေကားမြှု သည် အဆောင်ရှု၍ ဆိုက်လာသည်။ သက်ခိုင်နှင့် အေးဝင်းတို့က ဝင်ဒါမီယာ သို့ ပြန်သွားကာ မလေးနှုတ်ကို ခေါ်သည်။ ထိုအောက် အင်းယားကျောင်းဆောင် သို့ ဆက်သွားကာ မွန့်ကို ဝင်ခေါ်ကြ၏။ ခုနစ်နာရီ ပွဲမစီပွဲ ခွင့်သို့ ပြန်ရောက် ကြ၏။

မီးရောင်တို့က ထိန့်ထိန့်ဝင်းမှုသည်။ အထက် မီးကောင်းကင်ပြာပြာ ဦးလည်း လာနှင့် ငွေကြယ်တို့ မြှုမြှုလဲမှုသည်။ ပွဲခင်း စားပွဲတို့ဝယ် တွေ့သွေ့လဲ ကောရိနှုတ်တို့၏ ပင်ကိုအလှုပော်နှင့် ဝတ်စားတန်သာ ရတနာရောင်နှုပ်၍ ဦးဆွဲးပနေ၏။

ကျောင်းဆောင်နှစ်ခုလုံး၏ ဤပွဲတွင် မပါဝင်သွုံမှာ တစ်ဦးသာ ရှိ၏။ ထွန်းငွေ ခေါ် မောင်ညျိမြိုင်းတည်း။

ထွန်းငွေသည် ပြည်ကျောင်းဆောင် ပဟိုဓာတ်ကားထစ်နွေးထိုး ကြော်ပြု ၌ ကျကျော် ဖင်ချုထိုင်ကာ ရှိ၏။ ကိုယ်၌ စွမ်ကျော်သာ ဝတ်ထားပြီး

၃၅၄

တရာ့သိန့်ခိုင်

စွဲပျော်ပေါ်မှ အရောင်အသွေးမပေါ်သော ကုတ်အကျိုကို ထပ်ဝတ်ထား၏။ ခြေနှစ်ချောင်းကို လျေကားထစ်ပေါ်၌ ဖုချယားသည်။ ပေါင်နှစ်ခုပေါ်၌ လက်နှစ်ကို ကျေးကာ ဖုထောက်ထား၏။ လက်ဝါးနှစ်ကိုပေါ်တွင် မျက်နှာ တစ်ခုလုံး တင်ထား၏။

ထွန်းငွေသည် ဤညသာင်ကို အချိတ်ကို သရော်နေသည်လော်။ ရောမမြှော်ကြီး မီးလောင်နေစဉ် စောင်းတီး သီချင်းဆိုနေရက်လေခြင်းဟု ရင်ထု မနာ ထိုင်ဖြစ်နေသည်လော်။ သူ့ဘာသာ သူ့သာ သီနိုင်လိမ့်မည်။

လက်ဖက်ရည်ပွဲကို အဆောင်သဟာယနှင့် စာဖတ်အသင်း ဥက္ကဋ္ဌ၏ ပို့ခွန်းနှင့် စဖွင့်သည်။ ထိုမှာက် အဆောင်မျှေးပါမောဂျာပျုပ်၊ အင်ဂျင်နိယာ မဟာဂြာနမျှေးတို့က စကားပြောကြသည်။ အားလုံးက ပြည်ကျောင်းဆောင်နှင့် တကောင်းကျောင်းဆောင်သားများ၏ အောင်ပြုမှုများကို ဟာသများ နောကာ ဝေဝေဆာဆာ ချိုးကျျေးရက်ပြုသွားကြ၏။

ထိုနှစ်၏ အထူးအစိအစဉ်ကား အပြိုမထွက်စီ ပြည်နှင့် တကောင်းကျောင်းဆောင်မှ မောင်ရှိနိုင် ခေါင်းဆောင်သော ဂိုတာအဖွဲ့က သီချင်းများနှင့် ဖျော်ဖြောင်း ဖြစ်သည်။

ရှုံးဦးစွာ မောင်ရှိနိုင်က ပတ္တလားတီး၊ ယုမောင်က မင်ခိုလင်တီးက စိန့်လွင်က တယောထိုး၍ အတိုင်းမသိ မင်္ဂလာ့သာဘွဲ့ကို တင်မောင်စိုးက ဆိုလျက် စကြသည်။

ဤဗျားတွေးကျိုင်းသော ခန္ဓာကိုယ်၊ အိုလိပ်ကပြားရပ်ပေါက်သော အသွေးပြင်၊ ထာဝစ် စပ်ဖြူဖြိုင်းသော မျက်နှာရှိအပ်သည့် တင်မောင်စိုးက သီချင်းကြီး ဆိုမည် သီကြသောအခါ ပရိုသတ်မှာ ပြုးစိစိ ဖြစ်ကုန်ကြ၏။ အထူးသဖြင့် မိန့်းကလေးများက ပြုးကြသည်။ သို့ရာတွင် တင်မောင်စိုးက စည်းနှင့် ဝါးကို ကိုင်ကာ ကျကျနှုန်းဆိုပြုလိုက်သောအခါ ပြုသာသံ မဲတော့။

ပြုသာသံ မဲသောအခါ တင်မောင်စိုးက မောင်ရှိနှုန်းက ကပ်၍ တစ်ခု တစ်ခု တိုးတိုးပြောသည်။ သို့ရာတွင် သူ ပြောမိသည်မှာ အသံချွေက် စီးကာ အနိုင်း ဖြစ်၏။

“ဟောကောင် တရာ်ပုတ်၊ လူတွေက ငါ အထင်သေးမောက်ထင်တယ်၊ ငါက အခု အဟုတ်လုပ်ပြလိုက်တာ၊ ငါကိုယ်ငါတော့ ကွန်ကရက ကျူလေးရှင်းပဲ ယောက်ဖရော...”

ကမ္မဘဂ္ဂနိကျယ်သရွေး

၃၅၅

အသံချွဲစက်မှ သူအသံကြီးသည် ဤအတိုင်း ပို့သသကြီး ထွက်လာသဖြင့် ပစိသတ်များ ရယ်ကြသည်။

တင်မောင်နိုးက ပစိသတ်ကို မျက်လုံးပြုကြည့်နိုင် သဘောပေါက်သွားသော မောင်ရှိနှင့်က ကြိမ်းသည်။

“မင်းဘိုးအေ... စပိကာနား တိုးတိုးပြောတော့ အားလုံး ကြားကုန်တာပေါ့၊ အစအရာရာ သပ်သပ်ရပ်ရပ်ကလေး လုပ်ပါလို့ သွေပေါ်ချင်းကောင်းယောက်ဖော်ပြီ ဟိုက်... အမယ်လေး ဘွာွာ...”

မောင်ရှိနှင့်က စပိကာကို ကပ္ပါယာ လက်ဝါးနှင့် အပ်လိုက်၏။ ပစိသတ်များ ပို့ရယ်ကြတော်၏။

ပျောက် ခွင့်ကြသောပွဲ ဖြစ်သောကြောင့် အမှတ်မထင် ပြုမိသော သူတို့နှစ်ဦး၏ အမှားသည်ပင် ပွဲကို ပို့မြှင့်စေ၏။

ကျောင်းသားများထံမှ အောင်မာစ် ပွဲတောင်းသော အသုံးများ ပေါ်လာ၏။

“တယောတဖွဲ့ကြီး... ဘုန်းနှုန်းဆက်လွမ်း တိုးပါရှို့၊ ယုမောင်ဆိုပါ”

“ဟုတ်တယ်... အင်ကိုး...”

လက်ခုပ်သုံးများ ပေါ်လာ၏။ ပစိသတ် ပွဲတောင်းသည့်အတိုင်း ယုမောင်က ဘုန်းနှုန်းဆက်လွမ်းမှ စကာ ကာလပေါ် သီချင်းတစ်ပုဒ်ပြီး တစ်ပုဒ်တိုးဆိုလာပြီးနောက် အဓမ္မအနားများကာ ကြည့်သည်။

“အခု ပြည့်နဲ့ တကောင်းကျောင်းဆောင် အဆောင်သားများက အထူးတောင်းယုံထားချက်အရ ကုမ္ပဏီရာ ကိုသက်ခိုင်ရှု ကိုယ်တိုင် စင်ဆိုပြီး ကိုယ်တိုင် သီဆိုမယ့် တကောင်းညာ လရောင်မှာ ဆိုတဲ့ သီချင်းပါပောင်များ၊ ကိုသက်ခိုင်... ကြပါ”

မလေးနှုယ်သည် ပါးအပ်ကလေး ဟကာ သက်ခိုင်ကို ကြည့်သည်။ ထိနောက် ဝစ်သာအားရု လက်ခုပ်စတီးသည်။ မလေးနှုယ်၏ လက်ခုပ်သံမှာ ကျောင်းသားအများ၏ လက်ခုပ်သံနှင့် ရောသွား၏။

သက်ခိုင်သည် တို့ဝိုင်းဆီဝို့ ထားသွား၏။ သူသည် ပစိသတ်ကို ဦးဆွဲတို့က်ပြီး ပြောဝင်းသန့်စင်သော မိုးပြင်ကို တစ်ချက် မေ့ကြည့်လိုက်ကာ သီချင်းစဆို၏။

၃၅၆

တရာ့သိတိတို့၏

“(ဆောင်းလီးညံ့-နှင့်ဗုဏ်ဓားလို့၊ ပျော်ကာ သာဝင်းကြွယ်၊ လေ့ကြွား
ဖြစ်လောင်း-ပြာမောင်း၊ တကောင်းညာ လရောင်မှာကွယ်၊ ဇွဲ်ကာ
င်း၊ သံ့ဝေးတဲ့သူတွေ့မယ်...)”

အတိတ်ကို လှန်လို... မြန်ဂွဲ့ရမည့်ယယ်၊ ဘုန်သက်လယ်
... ပြီးချို့ခြားတယ်၊ မိုးမြေသုံးစေ... အချို့ဝေမှန်းဘုတဲ့၊
ခုများဖြင့်ရှောင်... လေရွားသုတေသန တိမ်တောင်ပုံနှယ်.. အိပ်မက်
သာ ဖြစ်ပါစေကွယ်၊ ငွေနှင်းသက်တဲ့ မြက်ခင်းထက်ဝယ်၊ စက်
မပျော်... တစ်ယောက်.. တည်း... ရယ်”

ကျောင်းသားများ၏ တောင်းဆိုချက်အရ သက်ခိုင်သည် သိချင်းကို
နှစ်ကြိမ် ထပ်ပို့ပြောခဲ့ရ၏။

မိမိစားပွဲသို့ ပြန်ရောက်ချိန်၌ ပါ့သာတ်အားလုံး၏ မျက်လုံးများသည်
မိမိသိပ္ပါသာ ရှိမော်မှန်း သက်ခိုင် သတိပြုမိ၏။

မလေးနှယ်က သက်ခိုင်ကို ပြီးလျက် ကြွေ့ဆိုရင်း-

“မောင်က တကယ့်ကများဆရာ... သိချင်းရေးဆရာကြီး ဖြစ်မောက်
တာကိုး၊ မမန္တယ် မောင့်ကို တကယ်ချိုးမွမ်းတယ်၊ သိလား မောင်”

ဟု ဆိုသည်။

မွန်က သက်ခိုင်ကို တစ်ချက်ကြည့်ပြီး အေးဝင်းဘက် လှည့်ကာ
ပြော၏။

“ပိတောက်ကိုဖြင့် မချို့ပုံပြီ ရေးလို မွန်က ကိုဝင်းကိုသာ အပွဲ့း
သမားကြီး ထင်မေတာ့ အခုတော့ ကိုသက်ခိုင်ကလည်းပဲ အပွဲ့းသမားကြီးကို”

မွန်သည် မလေးနှယ်ဘက် လှည့်၍ ဆက်ဆိုသည်။

“မဟုတ်ဘူးလား နှယ်၊ နှယ်မောင်က တကောင်းညာ လရောင်မှာ
အိပ်လို့တောင် မပျော်ဘူးတဲ့၊ အစစ အိပ်မက်သာ ဖြစ်ပါစေတဲ့၊ နှယ် သူ့ကို
မသမားဘူးလား”

ဖြေရန်ခက်သဖြင့် မလေးနှယ် နှုတ်မဟန့်၏။ သို့ရာတွင် အချိန်မိပင်
မောင်ရှိနိုင် တင်မောင်နီးတို့က ရောက်လာ၏။

မောင်ရှိနိုင်က မလေးနှယ်ကို ရင်းနီးစွာ နှုတ်ဆက်ပြီး မေးအုံ။

“မလေးနှယ်... သက်ခိုင် ညည် အိမ်မပျော်ဘာ ဘာပြုလို့ဘဲ၊ သိလား”

မလေးနှယ်ကလည်း ရင်းနီးခင်မင်္ဂာပင် ဖြန့်ပြုးပြီး ဖြေ၏။

၃၅၆

တည့်သိသုက္ခနိုင်

“(ဆောင်ဦးညာရှု-နှင့်ဗုဒ္ဓဘုရားလို့၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဘာ သင်နဲ့ကြယ်၊ လေ့ကြိမ်လောင်း-ပြာမောင်း၊ တကောင်းညာ လရောင်မှာကျယ်၊ မျှော်ကာခေါ်၊ ဖော်စေးတဲ့သူတွေမယ်...)”

အတိတ်ကို လှန်လို... ပြန်လွှေ့စုမျက်နှာယ်၊ ဘုန်သာက်လယ်... ပြီးချို့စွဲခဲ့တယ်၊ မိုးမြောက်နှုန်းစေ... အချို့ဝေမမှန်းဘုတဲ့၊ ခုံများပြန်ရွှေ့... လေရွှေးသုတေသန တိမ်တောင်ပုံနှုန်း အိပ်မက်သာ ဖြစ်ပါစေကျယ်၊ ငွေနှင့်သက်တဲ့ မြက်ခင်းထက်ဝယ်၊ စက်မပျော်... တစ်ယောက်... တည်း... ရယ်”

ကျောင်းသားများ၏ တောင်းဆိုချက်အရ သက်နိုင်သည် သီချင်းကို နှစ်ကြိမ် ထပ်ဆိုပြန့်ရော်၏။

မိမိတားပွဲသို့ ပြန်ရောက်ချို့စွဲ ပရိယာတ်အားလုံး၏ မျက်လုံးများသည် မိမိဆို၍သာ ရှိနေမှန်း သက်နိုင် သတိပြုမိ၏။

မလေးနှုန်းက သက်နိုင်ကို ပြီးလျက် ကြံ့ဆိုရင်း-

“မောင်က တကယ့်ကဗျာဆရာ... သီချင်းရေးဆရာကြီး ဖြစ်နေတာကိုး၊ မမဏ္ဍာယ် မောင့်ကို တကယ်ချီးမွမ်းတယ်၊ သီလား မောင်”

ဟု ဆိုသည်။

မွန်က သက်နိုင်ကို တစ်ချက်ကြည့်ပြီး အေးဝင်းဘက် လှည့်ကာ ပြော၏။

“ပိတောက်ကိုဖြင့် မချုစ်စုံပြီ ရေးလို့ မွန်က ကိုဝင်းကိုသာ အထွေးသမားကြီး ထင်မေတာ့ အခုတော့ ကိုယ်နိုင်ကဗျာလည်ပဲ အလွန်သမားကြီးကို”

မွန်သည် မလေးနှုန်းဘက် လှည့်၍ ဆက်ဆိုသည်။

“မဟုတ်ဘူးလား နှယ်၊ နှယ်မောင်က တကောင်းညာ လရောင်မှာ အိပ်လို့တောင် မပျော်ဘူးတဲ့၊ အစစ် အိပ်မက်သာ ဖြစ်ပါစေတဲ့၊ နှယ် သူကို မသမားဘူးလား”

ဖြေရှင်းခေါ်သဖြင့် မလေးနှုန်း နှုတ်မဟန်း။ သို့ရာတွင် အချိန်မိပင် မောင်ရှိနိုင်နှင့် တင်မောင်စီးတို့က ရောက်လာ၏။

မောင်ရှိနိုင်က မလေးနှုန်းကို ရင်းနှီးစွာ နှုတ်ဆက်ပြီး မေး၏။

“မလေးနှုန်း... သက်နိုင် ညည် အိမ်မပျော်ဘာ ဘာပြုလို့ပေး သီလား”

မလေးနှုန်းကလည်း ရင်းနှီးခင်းခင်းစွာပင် ဖြန့်ပြုးပြီး ဖြေ၏။

ကဗျာကိန်ကျယ်သချွဲဝယ်

၃၅၈

“မောင် အီပိမေပျားတာက တစ္ဆေအခြာက်ခံရလို့ ဖြစ်မှာပါ၊ တယောတစ္ဆေး ခြောက်လို့ ဖြစ်မှာပါ၊ မဟုတ်ဘူးလား ကိုတင်မောင်စီး”

တင်မောင်စီးက မဖြစ်ပါ ပါးစပ်ပြီ ရယ်ပြလိုက်၏။ အရယ်ရပ်ပြီးမှ ဖြစ်ရာစကား ရှုတ်ဘာရှင် ရှာမတွေ့သဖို့ အောင်ကြောင်းနှင်း။ ပြီးမှ အဟီး... ဟု ထပ်ရယ်လိုက်ကာ ဖြေ၏။

“ဟုတ်ဘယ်... တယောတစ္ဆေလည်း အခြာက်ခံရတာယ် ထင်တယ်။ ပြီးတော့ အသည်းတစ္ဆေလည်း အခြာက်ခံနေရပုံးနဲ့ တွေ့တယ်။ မဟုတ်ဘူးလား မွန်ရ”

မွန်က မျက်လုံးလေး ပြုးပြီး ဖြေ၏။

“မွန်က ဘယ်လိုလုပ် သိနိုင်ပါမလ ကိုတင်မောင်စီးရ”

တင်မောင်စီးသည် သူ့လက်ကို နာခေါင်းဆီသို့ ရှိပြီး တည်ကြည့်စွာ ဆို၏။

“ဒေါ်လေ... အော် ပြောပြန်တာပါ၊ မသိတဲ့လူချင်း မေးတော့ မဟုတ်ဘာဘဲ ဖြစ်မှာပါ၊ ပြီးတော့... ဒေါ်... အော်... အော်... ဟေး ဟေးကောင် မောင်ရှိုံး၊ မင်းက မင်းနားရှင် ဘာလို့ လိမ်နေရတာလဲ၊ အေးဗျာ... ကျွန်တော်များ ဖြေလိုက်ပါဉိုးမယ်၊ စိတ်တော့မရှိနိုးနော်... အဟီး...”

သက်ရိုင်၊ မလေးနှေ့၊ အေးဝင်း၊ မွန်တို့သည် ရယ်မောက္ခာနှင့်ကြေ၏။

လက်ဖက်ရည်ပွဲ စသည်၊ အဆောင်၏ သဟာယနှင့် စာဖတ်အသင်း အရှေ့ဆောင်များက ပြောမျှ၍ အဆောင် အလုပ်သမားများနှင့်အတွေ့ လက်ဖက်ရည်၊ ကော်ပိုကရာဇ်များ လိုက်ချေပေး၏။ ဂိုတ်မှန်မှန်စွာ၊ ပပျော်သီး၊ ယန်သီး၊ သစ်တော်သီး များက စားပွဲများထက် ရှိနှင့်ပြီး ဖြစ်၏။

အငြိမ်စင်ထက်မှ ပဏာမတေးဂိုတ်သီးများ စတင်ထွက်ပေါ်လာ၏။

မွန်သည် အြိမ်အြိမ် ချော၏။ မွန်အလှကို အြိမ်အြိမ် ချော၏ဟျော် ပြောရန်မှတစ်ပါး အခြားကော်များမရှိ။ ပြုးလိုက်လျှင် ပေါ်လာသော သွားတက် ကလေးများကိုသာ ထပ်မံပြည့်စွက်ရမည် ထင်သည်။

အေးဝင်းသည် ယန်သီးအိုတစ်လုံးကို ယူကာ အခွဲ စခွာ၏။

သက်ရိုင်က ယန်သီးအိုမ်းတစ်လုံးကို လှစ်းယူသည်။ သို့ရာတွင် ထို ယန်သီးထက်၍ မလေးနှေ့၏အကိုယ်ရှင် ခုံခြုံသည်။ သက်ရိုင်က လက်ရှုပ်ပိုက်ရန်၏။

မလေးနှေ့သည် ယန်သီးကို ကိုယ်တိုင် အခွဲခွာနေ၏။

၃၅။

တရာ့သိုလ်ဘန်းခိုင်

အေးဝင်းက အခွဲချွှေးသော ယန်းသီးကို လေးစိတ် စိတ်ကာ ယန်းကန့်
ပြား၌ ထည့်၏။ သူသည် ယန်းကန့်ပြားကို မွန်ထံ အရင်ပေး၏။ မွန်က တစ်စိတ်
ယူစားသည်။ အေးဝင်းသည် ယန်းကန့်ပြားကို မလေးနှယ်ထံ ကမ်းပေးသည်။

မလေးနှယ်က ခေါင်းလေး အသာခါသည်။

“ကိုအေးဝင်းတို့ပါ စားကြပါ၊ နှယ်ယန်းသီးလည်း ပြီးတော့မယ်”

အေးဝင်းက ယန်းကန့်ကို ရုပ်သိမ်းလိုက်၏။ သူသည် ယန်းသီးတစ်စိတ်ကို
လက်နှင့်ကိုင်ကာ မွန်နှုတ်ခမ်းများသိ ၌ မပေးရှုတစ်မည် ယူယူယယ ပေး၏။

မွန်၏ပါးတွင် ရှုက်သွေးများ ရုံးကျော်၏။ မျက်လုံးပြာများကမ္မ သမုဒယ
ရောင် လွင်လွှဲလွှဲနှင့် အေးဝင်းကို တစ်ချက် ကြည့်လိုက်ပြီး သစ်သီးစိတ်ကလေး
ကို ယူကာ စားသည်။

မလေးနှယ်က ယန်းသီးကို ထက်ပိုင်းခြမ်းလိုက်၏။ ထက်ပိုင်း အပိုင်း
ခံရသော ယန်းသီးနှစ်ခြမ်းသည် အသည်းလွှာပုံရှိမော်၏။

“အို...”

သက်ခိုင်သည် ရော်တိမိရင်း ယန်းသီးခြမ်းများကို ကြည့်သည်။

မလေးနှယ်ကလည်း ယန်းသီးခြမ်းများကို နိုက်ကြည့်သည်။

ခဏ္ဍာမူ မလေးနှယ်က ရယ်သည်။

“မောင်ရေ... ဒီသစ်သီးကို မမန္တယ်တို့ စားကြည့်မလား”

“ဟင့်အင်း မမန္တယ်... မောင် မစားချင်ဘူး”

မလေးနှယ်သည် တည်းပြုခိုင်သော မျက်လုံးများနှင့် သက်ခိုင်ကို တစ်ချက်
နိုက်ကြည့်ပြီး သက်ပြင်း မသိမသာ နှိုက်၍ တိုးတိုးဆုံး၏။

“မမန္တယ်လည်း မစားချင်ဘူး”

မလေးနှယ်သည် သစ်သီးခြမ်းများကို ဆယ်စိတ်ကျော်အောင် ထပ်မံ
စိတ်လိုက်ပြီး အေးဝင်းတို့၏ ယန်းကန့်တွင်းသို့ ထည့်ပေးလိုက်၏။

အေးဝင်းက နားမလည်းနိုင်ဘဲ မလေးနှယ်ကို ကြည့်သည်။

မလေးနှယ်က လေးအေးတည်းပြုခိုင်စွာ အားလုံးအတွက် ကော်ဖို့
ပေးသည်။

ထိုအချိန်တွင် အငြိမ်ထွက်ခဲ့ပြီ ဖြစ်သည်။

ကောလိပ်မြို့မြို့အငြိမ်မြို့ သဘင်သည်အားလုံး၏ အင်ကြီးဟု ခေါ်ဆို
ကြသည့် လူဗျာင်တော်ကြီးသီးဓာတ်စံ ပါလာ၏။

ကမ္မာကုန်ကျယ်သရွဝယ်

၃၅၉

ဦးဓာတ်စဲ့မှာ ဖို့မင်းလှပြီ။ ဘူ ချို့သောအနပညာကို ဘူ မဖွံ့ဖြိုးပါ၍
သာ သမီးအရွယ်၊ သားအရွယ်မက မြှုံးသမီး၊ မြှုံးသားအရွယ်တို့နှင့် တွဲဖက်
ကာ စင်မြင့်ပေါ် ရောက်နေရှုရာ၏။

ဦးဓာတ်စဲ့ပညာကို တည့်သို့လိမ့်မှ ဆရာ၊ ဆရာမများ၊ ကျောင်းသူ
ကျောင်းသားများက လေးစားကြ၏။ ထို့ကြောင့်လည်း ဦးဓာတ်စဲ့ကို ဘူ၏
‘ပန်းမြိုင်လယ်တရားထူး’ကို ဟောခိုင်းကြ၏။

တုန်တုန်ယင်ယင်နှင့် ရောပိုင်းသို့ ရောက်နေပြီဖြစ်သော ဦးဓာတ်စဲ့
သည် အတ်သေတွေ့ပေါ် တက်၍ ရဟန်းအသွင် ဟန်ပြသည်။ လက်ထောက်
လွှသင်တော်များက တရားတောင်းကြသည်။

ယန်မြိုင်လယ်ကား ပြင်စည်မင်းသားကြီး ရေးသော ယိုးဒယားဖရိုးချား
ကိုး ဖြစ်၏။

ပူလောင်ကြကူး၊ ငိုယောင်ဆည်လဲလျက် သည်သည်းက မခပြသော
ရာမ-လက္ခဏ ညီမျှင်တို့ သီတာဒေဝိကြောင့် စွန်တောင်ကိုင်ချွေလေးနှင့်
ယန်မြိုင်လယ်သာနယ်လွှာတွင် ရိပ်ဝင်လေနိုကြားင်း အရေးကို တေးဖွဲ့ထားသော
သီချင်း ဖြစ်၏။

ဦးဓာတ်စဲ့သည် ဆိုလည်း ဆိုပြ၏။ ငိုလည်း ငိုပြ၏။ ဆိုရင်း ငိုရင်း
ကလည်း ဟာသမောက်သေး၏။ ဟာသမောက်ရင်းကလည်း တရားဓမ္မကို
ပြရှု၏။

ပြင်စည်မင်းသား၏ ဖျော်လေတိုင်း ပြာခြေဆိုင်း ဝေမျှင်းမြှေမြှောင်းမြှုံး
ဟူသော စာသားကို ပိတ်ဖိုးသော အဝိဇ္ဇာအဖြစ် ရှင်းပြ၏။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာသံ၏ရာ
မှစ၍ သံသရာတည်းဟူသော ယန်မြိုင်လယ်တွင် အတိ ရော ရှာခိုမရောကာ
စသော ဂုဏ်တို့၏ အကြောင်းရင်း ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို ရှင်းပြ၏။

ဦးဓာတ်စဲ့ အနပညာကြောင့် ရမ်းလည်း ရမ်းကြရသည်။ မျက်ရည်
လည်း စိုကြရသည်။ ဓမ္မသံဝေလည်း ရကြရသည်။

ကျွန်ုပ်လွှသင်တော်များကလည်း ဟာသကြွယ်၍ ရယ်ရသည်။ လူ၏
ရှိသမျှ ပညာပြည့်သော ကောလိပ်မြိုင်၏ အကများကလည်း ရွှေပြီးဖွှုပ်ပင်
ရှိ၏။

ဆယ်နာရီကျော်သောအခါ ကျောင်းသူများ စပြန်ကြသည်။
သက်ခိုင်တို့သည် မွန်ကို အင်းယားကျောင်းဆောင်သို့ လိုက်ပြုကြ၏။

၃၆၀

တရာ့သို့လဲဖူန်းခိုင်

အေးဝင်းက မွန်နှင့်အတူ ကားပေါ်မှ ဆင်းပြီး ဆိုသည်။

“သက်ခိုင်ရေး... ငါတော့ ဒီက ကြွေတဲ့ ကားတစ်စီးနဲ့ပဲ ပြန့်လိုက်လျှေား
တော့မယ်၊ ငါ အငြိမ်ဆက်ကြည့်ချင်သေးတယ်၊ မင်းတို့မောင်နှမက အိမ်ပြန့်
ရောက်ရင် ဝိယာနိုတီးကြေးမှာ မဟုတ်လား၊ ငါ နေရစ်ခုတော့မယ်”

သက်ခိုင်တို့သည် အေးဝင်းကို ထားခဲ့ကြပြီး ထွက်လာခဲ့၏။

မလေးနှယ်က ဦးချော်တိုးကို ပြော၏။

“ဦးလေးကိုချော်တိုး... ဘွဲ့နှင့်သာင် အဆောက်အအုံမောက်ဘက်က
မောင်းပါ၊ နှယ် နည်းနည်းပြီးစိတ်ဖြစ်မလို ဆဲ လေသန၍ချောင်သေးတယ်”

ဦးချော်တို့သည် မလေးနှယ်၏ အမိန့်အတိုင်း မောင်းကာ ဘွဲ့နှင့်သာင်
မြောက်ဘက်ရှိ အင်းယားကန်စပ်၍ ကားကို ရပ်ပေး၏။

ကန်စပ်တွင် အခြား လေညှင်းခဲ့ ကားသုံးစီး ရှိနေသေးသည်။

သက်ခိုင်နှင့် မလေးနှယ်သည် ကားပေါ်မှ ဆင်းကြပြီး ရောင်သစ်ပင်
တစ်ပင်အောက်၌ ရပ်လိုက်ကြ၏။

“မမန္တယ် တကယ်ပဲ ပြီးစိတ် ဖြစ်နေသလား”

“နည်းနည်းပါ မောင်၊ မမန္တယ်က အငြိမ်တိုး အတ်တိုး ကြည့်လေ
မရှိဖူးတော့ ခေါင်းနည်းနည်းလေး အုံသွားတာပါ”

“ဒီလိုဆိုရင် မောင်က မမန္တယ်ကို အငြိမ့်ဖိတ်ပြပြီး နိပ်စက်သလို
ဖြစ်နေပြီ”

“အို အို... မဟုတ်ပါဘူး၊ မမန္တယ် ဒီညှ ပျော်ပါတယ်၊ လူ၌၌တော်
တွေကလည်း သိပ်ရုပ်ရတာပါ၊ ရယ်ရဂျာန်းလို ခေါင်းအုံလာတာပါ၊ လေကောင်း
လေသန၍ ရှုရှုရင် ခုပျောက်သွားမှာပါ”

မလေးနှယ်သည် ခေါင်းကလေးမောက်သို့ လုန်၍ သစ်ပင်ကို ဖိုရပ်
ကာ ပြိုပြိုခိုင်လေး လေရှုနေ၏။

နတ်တော်ဆန်းရက်တွင်သာ ရှိသေးသောကြောင့် အချမ်းမသည်းလှ
သေး၊ နှင်းငွေငွေတိုး လှရုံးဝေနေသည်။ နီးပြင်မှ စွဲနှုန်းမြှေသောလနှင့် ကြယ်တိုး
သည် ရေပြင်ဗြိုလည်း ရောင်ပြန့်လာထင် တောက်ပနု၏။

ရေပြင်ကို ပြတ်ကာ ညင်ညင်သာသာ တိုက်ခတ်လာသော မြောက်ပြန့်
လည်း ဆောင်း၏ ယန်းရှုံးများ သင်းပျော်လာမော၏။

ပြိုပြိုခိုင်လေး ရပ်မော်မှ မလေးနှယ်က ရတ်တရက် ခေါ်သည်။

ကန္တာကုန်ကျမ်သရွေး

၃၆၁

“မောင်...”

“မျှ... မမန္တယ်”

“မောင် သတိရလား”

“ဘာကို ပြောတာလဲ မမန္တယ်”

“နတ်တော်လ ရောက်ပြန့်ပြီလေ၊ မောင် မှတ်စီသေးလား၊ ပင်းချောင်း
ဘေးမှာ မောင်က မမန္တယ်ကို တို့ပမာ သာကိုမျိုးတာရားတွေ ဟောတာ၊ အခုလို
နတ်တော်လမှာပေလေ၊ ဆယ်နှစ်တိတိပြည့်ပြီ မောင်”

မလေးနှယ် စကားကြောင့် သက်ခိုင်၏ ရင်မှာ ထူးဆန်းစွာ ထိခိုက်
ဆွေးမြည့်သွား၏။

မလေးနှယ် ပြောပြသည်ကို ကောင်းကောင်းမှတ်စီသည်။ ထိုစဉ်က
တို့ပမာသာကိုမျိုးအကြောင်းကိုသာမက အာဖံနှင့် ဝဝတို့အကြောင်းကိုလည်း
ပြောနှုံးကြသေးသည်။ အာဖံနှင့် ဝဝမောင်နမသည် မစားသင့်သော သစ်သီးကို
စားပါကြ၍ မှုံးကိုမှားကာ သောကုခုံကွဲ သမှုဒယွားခဲ့ကြရရှာသည်။

သက်ခိုင်သည် သက်ပြင်းရှိက်ရင်း ညည်းညည်းဆို၏။

“ဟုတ်တယ် မမန္တယ်၊ ဆယ်နှစ်တောင် ရှိသွားပြီ”

“မောင် အခုလို အသက်ကြီးလာတာကို ပျော်သလား”

“ပျော်သလား... အို... ဒီမေးခွန်းကို မောင် မခြေတတ်ဘူး မမန္တယ်”

“မမန္တယ်တော့ မပျော်ဘူး”

သက်ခိုင်က အသာအယာ ရယ်သည်။

“မမန္တယ်ရယ်... အသက်ကြီးလာတာဟာ သဘာဝပဲ၊ မမန္တယ်က
ခိုရမှာ ကြောက်လိုလား၊ အိုခြင်းတရားက အဝေးကြီးမှာ ရှိပါသေးတယ်၊
ငွေလိုပဲ အဝေးကြီးမှာ ရှိနေသေးတယ်၊ မမန္တယ်တို့ မောင်တို့ အခုအချွေယ်က
ဆောင်းတွင်းရယ်ပါ၊ အင်မတန်လှတဲ့ ဆောင်းတွင်းအခါရယ်မှာပါ”

မလေးနှယ်က မရယ် မပြုးဘဲ သက်ခိုင်ကို ခေါင်းငဲ့ကြည့်၏။

“မမန္တယ်... အိုခြင်းတရားကို မကြောက်ပါဘူး၊ မှုံးကိုခါဆိုတာ
ကိုသာ ကြောက်တာ၊ မောင် သိရှိလား၊ မှုံးကိုခါဆိုရင် မမန္တယ် အသက်
နှစ်ဆယ်ပြည့်တော့မယ်”

“မြတ်... မမန္တယ်ကလည်း... အသက်နှစ်ဆယ် ပြည့်မှာဟာ
ကြောက်စရာလား”

၃၅၂

တရာ့သိပိုလ်ဘုန်းနိုင်

“ကြောက်စရာပါ မောင်... အသက်နှစ်ဆယ်ပြည့်တဲ့နေ့မှာ မမန္တယ်ဟာ အဆုံးအဖြတ်တစ်ခုကို ပေးရတော့မယ်၊ အဒီအဆုံးအဖြတ်ဟာ မမန္တယ်ရဲ့ ဘဝအတွက်ရော၊ အန်တိရဲ့ ဘဝအတွက်ရော... ဖေဖေတို့အတွက်ရော... ဒါတွေတင်မကသေးဘူး၊ မှားက် လာမယ့် မမန္တယ်တို့ရဲ့ တစ်ခွေလုံး တစ်နှစ်လုံးအတွက်ရော အားလုံးရဲ့ ကဲ့ကြော်ကို အဆုံးအဖြတ်ပေးမယ့် ဆုံးဖြတ်ချက် တစ်ခု ဖြစ်နေတယ်”

သက်ခိုင်သည် ဘာယျ ပြန့်မပြောဘဲ လရောင် ကြယ်ရောင်တောက် နေသော ရေပြင်ကိုသာ ဧော်ကြည့်နေ၏။ စိတ်တွင်းကမ္မ မလေးနှယ်သည် သူ မကြားလိုသော စကားများကို ဆက်မပြောပါစေနေဟု ဆုတောင်းမိ၏။

မလေးနှယ်က ဆက်ပြောရင်း မေး၏။

“မောင် သိပါမလား မသိဘူး၊ အင်းလေး ဒေါ်လေးသက်သက် ပြောပြထားရင်တော့ သိမှာဝါပဲ မောင်၊ ပုဆိုစုံ လဘီစ ဆိုတဲ့ မမန္တယ်တို့ ဖျိုးရှိုးက အသုံးစကားကို သိတယ် မဟုတ်လား”

“သိပါတယ် မမန္တယ်”

“သိတယ်ဆိုရင်တော့ မမန္တယ် ဘာဆုံးဖြတ်ရမယ် ဆိုတာကိုလည်း မောင် နားလည်နှစ်၊ အဲဒီဆုံးဖြတ်ချက်ကို မချခဲ့ မမန္တယ် မောင်နဲ့ တိုင်ပင် ချင်တယ်၊ မမန္တယ် ကြောက်တာက မောင်ဟာ မမန္တယ် တိုင်ပင်တာကို နားမှ ထောင်ပါမလား ဆိုတာပဲ ဟင်... မောင်”

သက်ခိုင် ဗိုလ်ကျော်သည်။ ခေါင်းမဖော်နိုင်အောင်ပင် ဗိုလ်ကျော်သည်။ ဖြစ်ရလေ... မမန္တယ်ရယ်... ဒီညာ... ဒီအရိုင်မှ မောင့်ကို ဒီစကား တွေ ပြောပလေတယ်။

မလေးနှယ်၏ နှုန်းသော လက်ဝါးလေးတစ်ဖက်သည် ဗုံထားသော သက်ခိုင်၏ မျက်နှာကို ယုယ်ကြင်နာရွာ ပုံ့မဲ့လာ၏။

“ဟော... ကြည့်စမ်း မောင်၊ ဒီလောက်ကလေး ပြောရှုနဲ့တင် မောင် ဒီလောက်ဖြစ်သွားသလား၊ ဒီလိုဆိုရင် မောင့်ကို မမန္တယ် ဘာတွေများ ဆက်ပြောရှုပါ၌ဦးမတဲ့လဲ ရှင်ရယ်”

သက်ခိုင်သည် အကြိုတ်ပြီး မလေးနှယ်ကို ပြန့်ကြည့်မိသည်။

လရောင်အောက်တွင် ဖြစ်သဖြင့် မလေးနှယ်၏ ပင်ကိုအသားဝါသည် မထင်။ သို့ရာတွင် နည်က်သန့်စင်သော မျက်နှာလေးသည် ရှိနိုင်းမြှုပ်

ကမ္မာကုန်ကျော်သရွေဝယ်

၃၆၃

ဝင်းဝင်းပန္တသည်။ မျက်တောင်ကော်များ ထိုးသည့် မျက်လုံးကြည်ကြီးများက လည်း လရောင် ကြော်ရောင်နှင့် ပြုံးကာ ပြောပြုလုံးနေ၏။

သက်နိုင်၏ ဂင်္ဂါး မြတ်နီးစုံမက်မြင်း၊ နူမြောက်သမြင်း၊ ယဉ်ကျိုး မရမြင်းဟုသည့် ဆုံးရွှေးလက်လွှတ်လေရှုံးတစ်ဦး၏ ခံစားမှုပျိုးစုံကို အသည်း နင့်ဖျော်ခံစားရ၏။

သက်နိုင်သည် မလေးနှယ်၏ လက်ဖဝါးနဲ့ နှစ်ခုကို ခုပ်ကိုင်ယူလိုက်သည်။ ရဲရာတော်းတင်းတင်း စိုးစိုးပိုင်ပိုင်နှင့်ပင် ခုပ်ကိုင်ယူသည်။ မြတ်မြတ် နီးနီး စုံစုံမက်မက်နှင့်ပင် ခုပ်ကိုင်ယူသည်။

“အမှန်ကတော့ မမန္တယ် ပြောမယ့်စကားတွေကို မောင် မကြားချင်ပါဘူး မမန္တယ်၊ တတ်နိုင်ရင်လေ... မမန္တယ်တို့ရဲ့ တစ်နည်းအားပြင့် မေမေသက်တို့ရဲ့ နာဝါရီရောင်ခုစာရင်းကြီးကို မြို့သိလိုက်ချင်တယ်၊ ဒါပေမဲ့ ဒီစာရင်းကြီး မိုးလောင်ပျက်စီးသွားရုံးနဲ့ မပြီးဘူး၊ ဒီစာရင်းထဲက လူတွေရဲ့ အသည်းနှင့်တွေအားလုံး ပြောင်းကုန်မှ ပြီးမှာ၊ ဒီတော့မှလည်း ရေ့သာမြိုက် ကြောက်စရာ... ရင်နာစရာ အတ်လမ်းတွေက ပျောက်မှာ၊ အခုန်တော့ ဖေဖနိုင်းခိုင်နဲ့ မေမေသက်တို့ရဲ့သွား... မမန္တယ်ရဲ့ မောင်... ငသက်နိုင် အဖြစ်နဲ့ လွှာမရတာမို့လို့ ဒီစကားတွေကို မောင် နားထောင်ပါမယ်၊ ဒါပေမဲ့ မမန္တယ်ရေး...”

“ပြောလေ မောင်၊ ဒါပေမဲ့ ဘာဖြစ်သလဲ”

“ဒါပေမဲ့ အခုန်တော့ မတိုင်ပ်ပါနဲ့လို့ မမန္တယ်၊ ငသော်းက လူမှန်တုံး အခါမှာ နှေဟာ ကြိုတင်ပြီး မဝင်ပါလေနဲ့ မောင်နဲ့ မမန္တယ် ကြောနေရတဲ့ ငသော်းဆိုတာဟာ တို့တို့ကလေးပါ၊ တို့တို့လေးမြို့လည်း တတ်နိုင်သွား ရည်ရွှေ့ရှုံး မောင် မျှော်လင့်ပါရစေ၊ နှေ ရောက်လာတဲ့အခိုန်မှာ ရွှေကိဝါယာကြောက်ရှိ မောင် မကြားကိုတော့ပါဘူး၊ အဲဒီအခါကျေမှာ မောင် အသည်းနှင့်နဲ့ မပြောဘူးနှေး စကားပြောရင် မမန္တယ် ခွင့်လွှတ်ရမယ်နော်”

မလေးနှယ်သည် ကရာကာနှင့် သမှုဒယ လုပ်သင့်မြတ်စွာ ရောသော အကြည့်နှင့် သက်နိုင်ကို သေးငေးစိုက်ကြည့်၏။ သက်ပြင်းနှင့် ရင်ကို ဖော့မည် လုပ်ပြီးမှ သာယာကြည်လင်စွာ ရယ်လျှက် စိတ်ကို ပြောင်းပစ်သည်။

“မောင်က သိပ်စကားတတ်တယ်၊ မောင် သိပ်စကားတတ်တော့ မမန္တယ်မှာ ဘာမှ ပြန်ဖြေစရာ ရှာမတွေ့တော့ဘူး၊ ဒီတော့ မောင် ပြောလေ၊ အခါ မမန္တယ်ဝှုံး ဘာလုပ်ကြရမလဲ”

၃၆၅

တရာ့သိသုက္ခန်းခိုင်

“ဆောင်းရှုအလှကိုပါ သာယာကြည့်ဖြောက်ပါရို့ မမန္တယ်၊ ပေါ်...
မမန္တယ်၊ ရွှေမံမှာ ပါလာတဲ့ မောင်ကဗျာကို မမန္တယ် ဘယ်လို့ သဘောရလဲ”
မလေးနှယ်သည် ပြီးစုနှစ် ပျက်မောင်ကို ဟန်ဆောင်တွေ့ပြီး
နာခေါင်းလေး ရွှေ့ချို့ခိုး၏။

“မကြိုက်ဘူး၊ မောင်က လုကလေး ထောင်ယ်နဲ့ ဝတ်လိုက်ရင်
လူကြီးဆင်၊ စပ်လိုက်ရင် ဘုန်းကြီးလေ... မောင့် ခြို့သာ ကဗျာက အတိဓမ္မာလေ
ဉာဏ်လွန်းတယ်၊ မမန္တယ် မကြိုက်ဘူး”

“ဒါဖြင့် ဒီညာ ဆိုပြုခဲ့တဲ့ တကောင်းညာ လရောင်မှာကိုကောာ”
“အဒါကလည်း ကောင်းတော့ ကောင်းပါရဲ့ ဒါပေမဲ့ ပျောလွန်း
လျောလွန်း နဲ့လွန်းတယ်”

“နဲ့... ဒါဖြင့် မောင် ဘာစ်ပြီး ဘာဆိုရတော့မလဲ”
သက်ခိုင်က မျက်မောင်ကြုံတဲ့ မေးသဖြင့် မလေးနှယ်က နှစ်ခြိုက်
အားရွှာ ရယ်သည်။

“မောင်က မမန္တယ်ကို ပျက်မောင်ကြုံတဲ့ မေးတော့ မမန္တယ်ကလည်း
ဟောသီလို့ ပျက်မောင်ကြုံတဲ့ပြီး ပြန်ပြုမယ်”

မလေးနှယ်က မျက်နှာကို တမင်တည်လိုက်ပြီး မျက်မောင် တမင်
ကြုံတဲ့ပြုသည်။ မျက်နှာလေးသည် ထိအခါမှ ရွှေ့ချို့ချို့ယ်ကောင်းနေ၏။

မလေးနှယ်သည် ချက်ချင်းပင် ပြန်ပြုးလိုက်ပြီး ဆို၏။
“မမန္တယ်က အလကား မောက်တာပါ၊ မောင် စပ်သမ္မာတော့ ကြိုက်
တာချည်းပါ၊ ဒါပေမဲ့ မမန္တယ်က မောင်ကတိကို မမေ့ဘူး၊ မောင် ပိုးနှစ်အောင်
အကြောင်း ကဗျာစပ်မလို့ဆို၊ စပ်မိရင်လည်း မမန္တယ်ကို အရင်ပြုမယ်ဆို”

သက်ခိုင်သည် မလေးနှယ်၏ မျက်လုံးများကို စုံစိုက်ကြည့်သည်။
မလေးနှယ်၏ မျက်လုံးများက ပြီးကြည်ရယ်လွန်းနေ၏။

သက်ခိုင်သည် မိုးပြင်၊ ရေပြင်နှင့် ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုလုံးကို ကြည့်
ခိုးပြန်သည်။

တစ်လောကလုံး ပြီးကြည်ရယ်လွန်းနေ၏။ ဆောင်း၌ တစ်လောကလုံး
သည် ပြီးကြည်ရယ်လွန်းမြဲ ဖြစ်၏။

သက်ခိုင်က မလေးနှယ်၏ လက်ကလေးများကို လွတ်လိုက်ပြီး
ဆို၏။

ကျွောက်နှင့်ကျယ်သရွေးယ

ခဲ့ခြား

“မမန္တယ် နားထောင်ချင်တဲ့ နိုးနတ်ဒေဝီအတွက် စပ်ထားတဲ့ ကဗျာ
တစ်ပုံခိုပါ မောင် ချုပ်ပြုမယ်၊ မမန္တယ် တကယ် နားထောင်မယ်မှာ”

“ဂိုလိုက်... ဂိုလိုက်တဲ့ မောင်၊ နားထောင်ချင်ပါတယ်လို့ မမန္တယ်
က ဘယ်နောက် သံတော်ဦးတင်ရှုံးမှာလဲ”

“ခဲ့ခြား... မမန္တယ်ကလည်း မိတ်တို့နေပြန်ဖြီ၊ ကပါလေ... မောင်
ချုပ်ပြပါမယ်၊ ကဗျာများမည်ကတော့ နိုးနတ်ဒေဝီသို့ တောင်းပန်ချက် တဲ့”

“မောင် တောင်းယန်တာကို မောင့်ခိုးနတ်ဒေဝီက ကြေားမှာပို့လို့လား”

“ကြေားမယ်ထင်လို့ စပ်ရုတာပေါ့ မမန္တယ်ပဲ့၊ မမန္တယ်ကလည်း
သိပ်အမေးအမြန်းထူးတဲ့”

“အင်းပါရှင်ရယ်.. မမေးတော့ပါဘူး၊ ဆိုမှာသာ ဆိုပါ”

သက်ခိုင်က သမော်ထားမျှနှစ်၊ မကြာပြည့်ပြည့်၊ စည်နာရီစွာစွာနှင့်
ကဗျာကို ချုပ်ပြ၏။

“မြှုပ်ပိုင်း ဆဟင်၊

လေအသံလှိုင်းငွော်းမှာလာ၊

ရိတေဇု ရိယ်က ဖူးမှာပေါ့... လို့၊

ကုံးစိတ်နဲ့-နဲ့ယဉ်ယဉ်း...”

လကျော် ကျွန်းရွှေသာ်၊

တိုင်ကျောက်ဆောင် ရွှေပတ်ဝိုင်းလေတဲ့၊

နိုးနတ်မေ စံရာတိုင်းဆီသို့၊

မဆိုင်းဘဲ လာနဲ့လွှဲ်း...”

အနိုင်မြို့ တရာ့သားရှုယ်ကာ၊

ဒုန်ခေါ်မော် လွှာနှစ်ကောပါဘီ၊

လွှမ်းအာရုံ ဒီသသာ့ကိုလာ၊

တော်တွော ရှုစံ့ပျော်နောသော်လည်း၊

မောဇာတဲ့လာ၊ မစိမ်းပင်ရယ်၊

ရိုးချုပ်လေရဲ့-၊ မျိုးက်အား...”

လောက် ထားမှန်စိုင်းနဲ့၊

သာကြော် ဖူးမှာပို့စိုင်းလေတဲ့၊

ဘဝရိုး စံပို့စိုင်းရှုင်းပဲ့၊

၃၆၆

တရာ့သိန်္တော်

တသိတ်ဥာတ် တစ်ဖို့ရေလေတော့၊
အရိုင်းကဲ သူ ဓမ္မြေဆေဘာ၊
တစ်ရိုင်းဝါး ဂိုယ်အဗုဒ္ဓဘိုး၊
(နှမတ်အခိုင်) မြှေမြှေသူဗျာ၊
အနာသယက စစ်ရတဲ့၊
သမုဒ္ဒယနိတ် အောင့်ရဲ့အဗုဒ္ဓ...”

သက်ခိုင်က ကဗျာကို ညင်ညင်သာသာ ဆို၍ အဆုံးသတ်လိုက်၏။
ညင်ညင်သာသာနှင့်ပင် သူက မလေးနှုတ်ကို ဖော်ကြည့်သည်။
မလေးနှုတ်၏ ဝါးပြင်တွင် လရောင်း၏ တောက်ပန်သော မျက်ရည်၏
များကို မြင်ရ၏။

သက်ခိုင်က မလေးနှုတ်၏ မျက်နှာလေးကို ရင်ထဲမှာနှင့် ငေးကြည့်
မိသည်။ ငေးကြည့်ရင်းလည်း လောကနှင့် ဘဝကို စီတ်မှာမိသကဲ့သို့ ရှိ၏။
ထိုအနိုင်တွင်ပင် ချောင်းဟန်သဲ ကြားရ၏။
အေးပေါ့လိပ်တို့ကို ဖွားရင်း ဦးချောစိုးတို့က သူတို့အနီးသို့ ချော်းကပ်
လာ၏။

“ညွှန်က်လွှာပြီ... မြို့ကြံ့နှုတ်ရော... သက်ခိုင်ရော... ဦးလေး
စကား နားထောင်ကြကွယ်”

ဦးချောစိုးသည် ဤမျှသာ သတိပေးပြီး ကားဆီသို့ ပြန်လျောက်
သွား၏။

မလေးနှုတ်နှင့် သက်ခိုင်သည် တစ်ဦးမျက်နှာ တစ်ဦး ကြည့်ကြ၏။
ထိုမှာက် လက်ချင်းတွဲကာ ဦးချောစိုးမှာက်သို့ လိုက်လာနဲ့ကြလေ
သတည်း။

အခန်း - ၂၅
»»» အိပ်မက်၏နိဂုံး 『』

ဆောင်းကာလ၏ ငွေလရောင်အောက်မှ တက္ကသိုလ်နယ်မြေသည် ဤသို့လျင် လူပသာယာနေသည်။ တိုကောင်းသော ထိုဆောင်းကာလသည် သက်နိုင် အတွက်လည်း အမှန်ပင် လွမ်းမောက်လည်နှုန်းဖွံ့ဖြိုးသော အချိန်ကလေး ဖြစ်ခဲ့၏။

မြန်မာတစ်ပြည်တုံးမှာကား မသာယာ၊ ကြည်နှုန်းဖွံ့ဖြိုးရန် ဝေးစွာ စိတ်မချမှတ်သာဖွံ့ဖြိုး အဖြစ်အပျောက်များသည် ဆက်တိုက် ပေါ်ပေါ်ရောင်သည်။ တစ်စုထက် တစ်စု အခြေအနေများသည် ပို၍ ပို၍ ဆိုးလာလေ၏။

အလဲဖြူ၊ အလဲနဲ့၊ ကျို့မြှုပ်နှစ်များနှင့် ရဲဘေးဖြူတို့အနေနှင့်ကား ဘာမူ ထိုထိရောက်ရောက် အောင်မြင်မှုများ မရကဲ။ စကာတည်းက မနိုင်လုံးသော တရားသေ နိုင်ငံရေးအမြိုင်၊ လွှဲမှုးသော တော်လှန်ရေးလမ်းစဉ်တို့နှင့် ထုတွေ သောင်းကျွန်းခဲ့ကြသည်ဖြစ်ရာ သူတို့မှာ တော့တွင်း၍သာ ရေစန်များနေကဲ သည်။ စစ်ရေး အောင်မြင်မှုဟုသည် သုညာအောက်၌ များစွာကျေမှုများ သို့ရာတွင် ကေအင်ဒီအိုအရေးကား တစ်မှ ထူးခြား၏။

လွှဲတော်စောင်ခါစလည်း ဖြစ်၍ တည်ထောင်စ ပြည်ထောင်စလည်း ဖြစ် သော ပြည်ထောင်စမြန်မာနိုင်ငံတွင် လွှဲတော်စခါ နိုင်ငံတိုင်းနှင့် ပြည်ထောင်စ

၃၆၈

တန္ထာဒိုလ်ကိုင်

နိုင်ငံတိုင်း သမိုင်းသဘောအရ မဂ္ဂါးမရှေ့င်နိုင်သော အဂ္ဂန်သဘာဝကျေသူ၌
ပြဿနာများ ရှိခဲ့ကြ၏။ ထိုသဘာဝကျေသာ ပြဿနာတကာအနက် ပြည်ထောင်စု
သားစုအဖွဲ့ဝင် တိုင်းရင်းသားလူမျိုး အသီးသီး၏ ပြဿနာသည် အစိက
ပြဿနာ ဖြစ်လေသည်။

မြန်မာပြည်၏ သမိုင်းသည် မြန်မာတစ်မျိုးတည်း၏ သမိုင်း မဟုတ်။
တိုင်းရင်းသား လူမျိုးတိုင်း၏သမိုင်း ဖြစ်သည်။ မြန်မာလူဘောင်သည် မြန်မာ
တစ်မျိုးတည်း၏ လူဘောင် မဟုတ်။ တိုင်းရင်းသား လူမျိုးတိုင်း၏ လူဘောင်
ဖြစ်သည်။ မြန်မာလူတို့လပ်ရေး ကြံးပမ်းမှုမှုပါလည်း မြန်မာတစ်မျိုးတည်း၏
ကြံးပမ်းမှု မဟုတ်။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးတိုင်း၏ ကြံးပမ်းမှု ဖြစ်သည်။
လျှပ်စာပ်သော ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်၌ သယာသော လူဘောင်သစ်
တစ်ရပ် ပေါ်ပေါက်လာသော အသီးအပွင့် အကျိုးအမြတ်ကို တိုင်းရင်းသား
လူမျိုးတိုင်း တန်းတွေ သုံးစား စံစားကြမည်။ ဤသဘောတရားကား နစ်ဆယ်
ရာစုနှစ် နိုင်ငံ တည်ဆောက်ပုံမှု ထူးခြားလှသည့် ပြည်ထောင်စုအသွင်ဆောင်
သော နိုင်ငံတိုင်း၏ မြင့်မြတ်လှသော ယုံကြည့်မှု ဖြစ်သည်။ မြင့်မြတ်လှသော
ရည်ရွယ်ချက် ဖြစ်သည်။ မြင့်မြတ်လှသော ယုံးတိုင်း ဖြစ်သည်။ ဤသဘော
တရားတို့၏ ရှေ့ဆောင်ချက်ဖြင့် ပင်လုံးညီလာခြင်း အောင်မြင်ခဲ့ပြီး လွတ်လပ်
သော ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံကြီး မွေးဖွားလာခဲ့၏။

စင်စစ်မှ ပြည်ထောင်စုကြီးကို လွယ်လွယ်ကုက့ မွေးဖွားခဲ့ရသည်
မဟုတ်။ စပါး ဆန်ရေ ကျွန်းသစ် ရေ့နဲ့ ကျောက်သံပတ္တမြားတွင်းတွက်သွေ့
များကို နစ်ပေါင်းတစ်ရာကျော် သွေးစပ်ယူခဲ့သည့်အပြင် ကုန်ရိုင်းကို ပေါ်ပေါ်
သယ်ကာ ကုန်ချောက် အမြတ်ကြီးကြီးနှင့် ဖြန့်သွင်းလျက် ခေါင်းပုံဖြတ်ခဲ့ကြ
သော နယ်ချွေအရင်းရှင်တိုးအနေနှင့် ပြည်ထောင်စု သန္တကို မမွေးခိုက်တည်းက
ပျက်ချုပ်ပို့ခဲ့သည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆိုးတည်းဟူသော မိုးကောက်သည် စွမ်းဂျာနှုံး
၍ ပြည်ထောင်စု သတိသားသည် အောင်အောင်မြင်မြင် မီးဖွားသန္တစင်း
ခဲ့ရ၏။

သို့ရာတွင် ဝစ်းတွင်း၌ မသေလျှင် မီးတွင်း၌ သေစေ၊ မီးတွင်း၌
မသေလျှင် ပုခက်တွင်း၌ သေစေဟု နယ်ချွေအရင်းရှင်တိုးသည် ကြီးစွာသော
လွှဲလကို ပြုကြရှာသည်။

ကျော်ကျယ်သရွေ့၏

၃၆၉

နယ်ချွဲအရင်းရင် ဘီလူး တစ္ဆိတ် ပြည်ထောင်စု ဒီယာရှုသတ္တိသာထံ
မကပ်နိုင်ရန် ဝန်းရုတားနိုင်သည့် ရတနပရိတ်ကား အစ အလယ် အဆုံး
သုံးပါးသော ကောင်းမြင်းနှင့် ပြည့်စုသည့် ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်တည်းဟုသော
နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး အရေးသုံးဖြာ၍ အကာလိုကာ အချိန်မရွှေ့
မှန်ကုန်၍ အချိန်မရွှေ့ အကျိုးပေးသော ပရီတ်သာလျှင်တည်း။

သို့ရာတွင် ဘုရားရှင်လက်ထက်၌ အစွမ်းနှစ်ဖက် သွားကာ ဂိုဏ်
ရိုက်းနှင့် ဓမ္မရိုက်း ဂွဲလေသက္ကသို့ ဆိုရှယ်လစ်စေသမာကို ကိုးကွယ်ကြပါ
သည် ဆိုကြသွား အကွဲကြေး ကွဲကြသည်။ ဘုရားရှင်နှင့် တစ်ရိုက်းတည်း
နှင့်အပ်သော ကျော်စွားရှင် မီခင်မြေကိုပင် နေကြလေသည်။

ဝန်ယိုက်းသားတို့က စာအုပ်ကြီးကို လုန်ကြည့်ကြသည်။ အနက်
မမြင်သော် တိုင်းတစ်ပါးမှ ပုဂ္ဂနာကသုပါ မကွဲပိုကြေားသာလ စသော ဆရာ
ဆရာကြီးများ၏ အဆုံးအဖြတ်ကိုပင် ယူလိုက်ကြသေး၏။

ထိုမှာက တစ်စင်ထောင်ကာ တော့ခိုင်နှီး၍ ပြည်ကြေးပုက်ရာကို
စိတ်ချမ်းသာစွာ ကြုံးစားလေကြကုန်၏။

ဓမ္မရိုက်းသားတို့ကလည်း ဓမ္မကိုသာ တွင်တွင်ဟောသည်။ အကျိုး၌
မူ မစောင့်ထိန်းကြား၊ အကျိုးကို မစောင့်ထိန်းသောအောင် သူတို့၏ ဓမ္မမှာလည်း
စာအုပ်ကြီးထဲမှ ဓမ္မသာ ဖြစ်နေသည်။ လူသားအားလုံးအတွက် ဓမ္မ မဟုတ်။
ဤသို့ ပြည်တွင်းညီညာတဲ့မူ မရှိသောအောင် နယ်ချွဲအရင်းရင် ဘီလူးသည်
စုစုပေါင်း စစ်ပရိယာယ်နှင့် အားပျောရာမှု စင်တိုက်နိုက်သည်။

ပြည်ထောင်စု၏ အားပျောရာမှု တိုင်းရင်းသား လူမျိုးရေးရာပင်
ဖြစ်သည်။ သူတို့က ကရင်ရေးရာကို ရွေးချယ်လိုက်ကြ၏။

ကရင် သို့မဟုတ် ကော်သူးလေတိသည် ပြည်ထောင်စု၏ ချစ်ဖွယ်
အကောင်းဆုံးသော လူမျိုးတစ်မျိုး ဖြစ်၏။ ယဉ်ကျော်ခြင်း၊ ဖော်ရွေ့ခြင်း၊
ပွင့်လင်းခြင်း၊ သစ္စာရှိခြင်း၊ ရဲပိုင်း၊ စသော ဂဏ်ထူးပိသေသများနှင့် ပြည့်စု
ကြ၏။ ခေတ်ပညာတတ်သူ ပေါ်များ၍ နိုင်ငံရေး နှီးကြားမူ ရှိကြသည်။
ဝမ်းနည်းဖွယ်ကောင်းသည်မှာ ဤချစ်ဖွယ်သော လူမျိုး၏ အလယ်၌ သမိုင်း
တစ်ထောက် မရှောင်မတိမီးနိုင်ခဲ့သော အကြောင်းများကြောင့် ညီအစ်ကို
ဖြန့်မာများအပေါ်တွင် မသက္ကာစိတ် ပြန့်ပွားရန်၏။ ဤမသက္ကာစိတ်ကို မီး
လောင်ရာ လေပင်ပေးမည် သေးပယောကများကလည်း ရှိနေ၏

390

ကျော်လှိုင်

မြန်မာနိုင်ငံ လွှတ်လင်ခါစဉ် ကော်သူးလေပြည့်နယ်ဟု သီးသန့်မရှိသေး။ ကော်သူးလေများက သီးခြားပြည့်နယ် လိုချင်ကြသည်။ သို့ရာတွင် ကော်သူးလေတိုက်ဘား အခြားလျှပို့များကဲသိ တစ်နေရာတည်းတွင် စုပေါင်းမော်ကြသူများ မဟုတ်။ မြန်မာပြည်တော်ဝိုင်းတစ်ခုလုံးများ ပျုံ့ဖော်ထိုင်ကြသည်။ ကော်သူးလေပြည့်နယ် သတ်မှတ်ရေးမှာ ဂွယ်ကုမ္ပဏီဘက္ဍာ မဟုတ်။ ကော်သူးလေများတွင် စကောန် ပါး ဟူ၍ နှစ်နှစ်လည်း ကွဲနေကြသေးသည်။ တိုနှစ်မျိုးသည် ကိုးကွယ်သော ဘာသာ၌လည်း မတွက်။ တိုနှစ်မျိုးလုံး ပါတ်ကြောက်ဖြစ်ရေးက လည်း အရေးကြီးသည်။

ထိစဉ်က နိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းအပ်ချုပ်ပဲ အခြေခံပဒေတွင် ကရင် ပြည်နယ် ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ပေးမှုလုပ်ဟု အတိအသင်း ဆိတ္တားသည်။ အနီးရ အဖွဲ့တွင်လည်း ကရင်ပေးရန်ဖြော်ဆွာနာ တစ်ခုလည်း ရှိနေသည်။ ကရင်ပြည်နယ် သတ်မှတ်ရန်အတွက် စကောကရင်၊ ပိုးကရင်၊ မွန်၊ မြန်မာ၊ တော်သူအရှုံးသား များ ပါသည်။ ကော်မရှင်အဖွဲ့လည်း ဖွဲ့ကာ အလုပ်လုပ်နေသည်။

ကရင်ခေါင်းဆောင်အရှိက ဖြုံ့ ဆောင်ရွက်ပေးနေသည်ကိုပင် မယုံကြည်။ သူတို့ရင်တွင်းမှ မသက္ကာတိတ်ကို မဖွဲ့စွဲတဲ့။ လက်နက်စွဲကိုင် တိုက်ပွောင်၍ သီးခြားပြည့်ထုတ် ထူးထောင်ရေးကိုသာ အော်ပိုမ်းကြသည်။ မြို့သားစိတ်မာတ်ကို အားမကိုးဘဲ နိုင်ငံခြားအကျက်သာလျင် အားကိုးကြသည်။

အမှန်မှာ ကောင်ဒီဒိုအရေးသည် သွေးက ပြောသည်ကို များယူဘဲ သွေးက ပြောသည်ကို ယုံကြည်ရိုခါသုတေသန၏ အမှားသာဖူးပြုလေသည်။

လက်နက်ကိုင် သောင်းကျွန်းရေးလမ်းစဉ်ကို ဖွံ့ဖြိုးစေည်း
မှာ ကေအင်ယူအဖွဲ့အစည်း ဖြစ်၏။ ကေအင်ယူကို ဦးစီးကြသူများကား
အေားလုံးကိုလိုသာ ပြောလို့ အချို့အစွမ်းများသာ ပြစ်ကြ၏။ ကေအင်ယူ
လက်အောက်၌ ကေအင်ဒါအိ ၏။ ကရိဇ်လက်နက်ကိုင် ကာကွယ်ရေးအဖွဲ့က
ရို့နေ၏။ သူတို့အောက်၌ နယ်ချုပ်အရင်းရှင်တို့က ရှိနေ၏။

ကေအင်ဒီဒရိတ္ထူ သာင်းကျိုးသည်မှာ ကြာဖြူ။ ကျိုးမြှောင်းသာ လူမျိုးရေးကို ဖုံးကွယ်ထားပြီး ပြည့်နယ် ရရှိရေးဟု ကျွဲ့ကောင်းအောင် အောင်ကာ ဖိုင်းသဗ္ဗယ် ခံထားသဖြင့် ဖော်ရှင်းရှိမှာ သိမ်ဆောက်ခဲလု၏။

ထိန္ဒမြတ်၏ ငွေနှင့်မူနှစ်သော ဆောင်းကာလည် ကောဇ်ပါနီတို့၏
သောင်းကျေးမှုသည် ထိန္ဒသုည်ထက် ရွှေ့ကာ ကလုပ်ထက် ကဲလေ၏။ သုတေသန၏

ကမ္မာကုန်ကျယ်သရွေဝယ်

၃၇၁

သရပ်မှန်ကို ဖွင့်ပြသော တွေးလောက်နှင့် ကင်းခ(လ်)တို့၏ အမူကြီးကလည်း
ဘွားခဲ့ ပေါ်လာ၏။

ကာမ်းပိုးလောက် ဆိုသူ ပြတိသွေးတစ်ဦးသည် အနီးယပြည် ကာလ
ကတ္တားမြို့၌ ရောက်နေ၏။ အလွှဲက်ဒ်းဒါးကင်းခ(လ်) ဆိုသူက မြန်မာနိုင်ငံ
ရှိုက်ဖြူ စထရင်းဟိုတယ်၌ တည်းနိုင်၏။ ကင်းခ(လ်)သည် စက်တင်ဘာလ
၁၁ ရက်နေ့၌ ဘိုးအောင် လေယာဉ်သမား ဆိုင်းဆိုင်းမွန်း ဆိုသူအား စာ
တစ်စောင် ပါးလိုက်သည်။ ထိုစာများ ကာလကတ္တားမြို့၊ ပပံ့(စံ)ဟိုတယ်၌
တည်းနိုင်သူ ကာနယ်တွေးလောက်ထဲ ပို့ရန်စာ ဖြစ်၏။ ဆိုင်းမွန်းသည် စာကို
မသက္ကာသဖြင့် ဖွင့်ဖောက်ကြည့်သည်။ စာ၌ ကေအင်းအိုး ထဲကြေားနှင့်
ပတ်သက်၍ ပြတိသွေးအချို့၏ အားပေးအားမြောက်ပြုမှုများ၊ လက်နက်နှင့် ငွေ
ထောက်ပုံရေးများ ပါ၏၏။

မြန်မာပြည်အတွက် ကံကောင်းသည့်များ မစွဲတာဆိုင်းဆိုင်းမွန်းသည်
ပြတိသွေးဆိုရှယ်လစ်တစ်ဦး ဖြစ်နေခြင်းပေတည်း။

မစွဲတာဆိုင်းဆိုင်းမွန်းသည် စာ၏ ပို့ကြေားတစ်ဦးကို ကရာချို့ဖြူး၌
မြန်မာသံအမတ်ကြီး ဦးဆောင်၏ လက်သို့ အပ်လိုက်သည်။

မစွဲတာဆိုင်းဆိုင်းမွန်းသည် ထိုမျှနှင့် မရပ်သေးဘဲ ၁၉၄၈ ခုနှစ်
နိုဝင်ဘာလ ၃ ရက်နေ့တွင် လန်ဒန်ဖြူ၌ ပို့ကြေားတွင် ဤစာ ရဟာပုံကို
တရားရုံး၌ ကျပ်းကျို့ထွက်ဆိုသွား၏။

ပြတိသွေးဆိုရှယ်လစ်တစ်ဦး၏ ကျေးဇူးကြောင့် ကေအင်းဆိုအရေး
သည် နယ်ချွဲအရင်းရှင်တို့၏ လက်ရာဖြစ်ကြောင့် ဘုံးပေါ်သက္ကာသို့ ပေါ်လာ
ကော်၏။

ပြည်ထောင်စုသား ညီအစ်ကိုချင်း သွေးရှိုးသားရှိုး အမြင်များ၊ အထင်
များကြောင်း သွေးက ပြောသော သစ္စာပေါ် အခြေတည်၍ ဖြေရှင်းရန် လွယ်ကူ
သည်။ ကေအင်းဆိုအရေး၌ သေးပယာဂါ နှင့်အောင် ပါမေလျှပြီ ဖြစ်သော
ကြောင့် မိသားရှိုး စိတ်ဓာတ်နှင့် ပြို့ဗျားရှိုး ဖြေရှင်းမှုမှန်သွေးသည် သို့
ရေသွေးသည်ကဲ့သို့ အချည်းနှီးသာ ဖြစ်ခဲ့ရ၏။

စောဘိုးကြီး ခေါင်းစောင်သော ကေအင်းပုံအဖွဲ့ဝင် ရူးကြီးတို့သည်
ကုန်ဖရ်များ၊ မျက်နှာစုံညီအစည်းအဝေးများ၌ တိုင်းပြည်လည်း ကြားကောင်း
၍ ကမ္မားလည်း ကြားကောင်းအောင် အလိမ္မာသုံးလျက် စကားလှလှများ

၃၈

တူဖူသိန်္တော်

ပြောပြီး အချိန်ဆွဲနေခိုက် ကေအင်ဒီအို လက်နက်ကိုင်တပ်များကမ္မ နယ်များ၌
သောင်းကျွန်းချင်တိုင်း သောင်းကျွန်းကြကုန်၏။

နိုဝင်ဘာလအတွင်း၌ ပဲခွဲးခရိုင်အတွင်း၌ ရွှာများကို မီးရှိပြီး လူများ
ကို သတ်ကြ၏။ မော်လမြိုင်ခရိုင် လမိုင်းရွာတွင် စစ်ဝန်ထမ်းများ၊ ရုံသားနှင့်
အရပ်သားများကို သတ်ကြသည်။

မြစ်ဝကျွန်းပေါ်အသာအတွင်း သွေးလာမှုသော မော်တော်သာသောများ
ကို စားပြေတိုက်၍ ခရီးသည်များကို သတ်ကြ၏။ ဒီဇိုင်ဘာလအတွင်း၌ တောင်ငွေ
အပိုင် သံတောင်မြို့ကို တိုက်၍ ငွေတိုက်ဟောက်ကြ၏။ ယန်းတမော်မြို့ကို
တိုက်၍ အိမ်များကို မီးရှိကြသည်။

၁၉၄၉ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလအတွင်း၌ ကား အခြေအနေသည် မကြာက်မက်
ဖွယ် အဆိုးရွားဆုံး ပြစ်လာခဲ့၏။

ရှိုက်မြို့တော်၏ ဂိတ်ဝရို အင်းစိန်မြို့၌ ကေအင်ဒီအိုတိုက် အခိုင်အမာ
စေန်းပြုကြသည်။ အင်းစိန်မြို့သည် ကေအင်ဒီအိုတို့၏ အင်းစိန်ခံတပ်ကြီးဟူ၍
ကျော်မကောင်း ကြားမကောင်း ထင်ရှားလာသည်။ အင်းစိန်၍ ကေအင်ဒီအို
လက်နက်ကိုင်တပ်များသည် ပြည်ထောင်စု၏ ဥပဒေမှန်သွေ့ကို သေးပယ်ပစ်
လိုက်ကြသည်။ ကရင် မဟုတ်သော တိုင်းရှင်းသားများကို လည်းကောင်း၊
မျှောက်နှေဖြူး မဟုတ်သော နိုင်ငြားသားမှန်သွေ့ကို လည်းကောင်း ပြောင်ပြောင်
ကြီး လယ်ကြားသည်။ ဖက်ဆစ်နည်းနှင့် ဖမ်းဆီးချုပ်နောင် စစ်ဆေးနိုင်စက်
ကြသည်။ အခြေအနေကို လျှစ်လျှော့မထားနိုင်သော ပြည်ထောင်စုအနီးရသည်
သမာန် တည်ကြည်၍ ပြည်ထောင်စုသားအားလုံး၏ ယုံကြည်ခြင်းကို ခံရသော
တပ်မတော်မြောက်ကြော်များ၊ အထက်တော်နှင့်အပ်ချုပ်ရေးအရာရှိပြုမှုအားလုံး
ခေါင်းဆောင်များ ပါဝင်သည့် ရှစ်ဦးကော်မတီကို ခန့်၍ စွဲစပ်ရန် ကြိုးစား
သည်။

ရှစ်ဦးကော်မတီက ဤသို့ ကြိုးပမ်းနေဆောင်ပင် ကေအင်ဒီအိုတိုက်
တို့၌ ဆုံးရွားပြုကြ၏။

မော်လမြိုင်နယ် ကော်ဘိုးရွာမှ လူအများကို သတ်ပြုကြ၏။ မအပင်၊
သောင်တုန်း၊ ဟသားတာ၊ ကျွဲ့ပျော်နယ်တို့တွင် ရွာများ မီးရှိ၊ လူများသတ်နှင့်
ထင်တိုင်းကြီးပြုကြတော့၏။

ကျောက်ချုပ်သရွေဝယ်

၃၇၃

ရှင်ဦးကော်မတီ၏ ကြိုးပမ်းချက်မှန်သူမျှမှာလည်း ကေအင်ယူအုပ့က
ပြည့်ဖြည့်ဝေ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း မရှိသဖြင့် လုံးဝယ်ကြားရလေ
သည်။

အိမ်ဝှုံ လာရပ်ကာ ကျောက်ချုပ် သာမြှုပ်နှံသော ရှင်ဦးကြိုးကော်
သည် လျှပ်ရှားသွား၏။ အထူးသဖြင့် အင်းစိန့်နှင့် ကပ်နှေသော တူဗ္ဗာသို့လဲ
နယ်မြေသည် လျှပ်ရှားသွား၏။ မိမိတို့၏ ဖြူများ၊ ဌာများ၊ အိမ်များကို ပါးရှိခဲ့
ရသော ကျောင်းသားအများက ဒေါ်ပြုနေသည်။ ကေအင်ဒီဇိုင်းရောင်းရှင်နှင့် လက်ဝေး
မြေရှုံးကြီးတို့ ပူးပေါင်းလုပ်ကြောင်း အရေးသား ဖြစ်ပေါ်သော်လည်း သဘောပါက်
ကြသော ကျောင်းသားများမှာ စိုးရိမ်တုန်လျှပ်ကြ၏။ အထူးသဖြင့် တော့မီး
လောင် တော့ကြောင် လက်အမောင်းခတ်ကာ တော့တွင်းပါတီတို့၏ တပည့်
တယန်း ကျောင်းသားအရောင်းတို့ ဓမ္မလှမ်းသွာက်လာသည်ကို မြင်ကြရ၍ ပိုမို
စိုးရိမ်တုန်လျှပ်ကြသည်။

အောက်ပါရို့လှ ၂၂ ရုက်နှေသာတွင် သက်ခိုင်သည် မလေးနှယ်တို့ အိမ်မှ
ပြန်လာပြီး ဖြူတွင်း၌ ဝယ်စရှိရှိသောကြောင့် ဟံသာဝတီအစိုင်း၌ ရပ်ကာ
အင်းစိန်-ရှင်ဦးကြိုး အချိန်မှန် ဘတ်(စံ)ကားကို လက်ပြ တားသီး၏။

ကားပေါ်၌ ခရီးသည်တို့သည် ရူးရှုံးပြုလုပ် စကားပြောလာ၏။

တစ်ဦးက ဆိုသည်။

“ကျော် လျဉ်းကူးက ပြီးလာတာ၊ အခု လျဉ်းကူးကို ကေအင်ဒီဇို့
တွေ ဝင်တိုက်ပြီး ဆေးရှုံး အိမ်ကြီး အိမ်ကောင်းတွေကို ပါးရှိပစ်တယ်”

လူကြီးတစ်ယောက်က မီန်းမကြီးတစ်ယောက်၊ ကလေး ငါးဦးနှင့်
သယ်နိုင်သူ၏ သယ်လာရာန်တွေသော ဟန္တ်များကို လက်ညွှန်ပြုပြီး ပြော၏။

“ကျော်လည်း အင်းစိန်ကာ ပြီးလာတာ၊ အုံးစိန်မှာ မင်းမှုတိုင်းပြည်
ဖြစ်ဖြီး၊ မဟုတ်ဘူးလားကွဲ့... မောင်ခံသာ”

လူကြီး လျမ်းပြောသော မောင်ခံသာ ဆိုသူမှာ ဒရိုင်ဘာကိုယ်တိုင်ပင်
ဖြစ်သည်။

“ဟုတ်တယ်လို့၊ ကျော်တော်လည်း ဒီည် အင်းစိန် မပြန်တော့ဘူး၊
ကမာရွှေ့မှာတင် ကားသီးမယ်”

ကျွောက်ကျော်သရွော်

၃၃၃

ရှစ်ဦးကော်မတီ၏ ကြိုးပစ်းချက်မှန်သူမျှမှာလည်း ကောဇ်ယူအဖွဲ့က
ပြည့်ပြည့်ဝဝ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း မရှိသဖြင့် လုံးဝပျက်ပြားသွားရလေ
သည်။

အိမ်ဝှက် လာရပ်ကာ ကျောကိုချုပ် အဲပြုမှန်းသိသော ရှစ်ကုန်းမြှို့တော်
သည် လျှပ်ရှားသွား၏။ အထူးသဖြင့် အင်းစိန့်နှင့် ကပ်နေသော တွေ့သုတေသန
နယ်မြေသည် လျှပ်ရှားသွား၏။ မိမိဝိုင်း၏ မြို့များ၊ ရွာများ၊ အိမ်များကို မီးရှိခဲ့
ရသော ကျောင်းသားအများက ဒေါက်နေသည်။ ကောဇ်ဒို့အနေးသည် သာမ်း
အရေး မဟုတ်။ ပုခက်တွင်းရှိ ပြည်ထောင်စုကို နယ်ချုပ်အရင်းရှင်းနှင့် လက်ဝေခံ
မြှောင်ကြီးတို့ ပူးပေါင်းလုပ်ကြော်သော အရေးသာ ဖြစ်ကြောင်း သဘောပါက်
ကြသော ကျောင်းသားများမှာ စိုးရိမ်တုန်လျှပ်ကြ၏။ အထူးသဖြင့် တောမီး
လောင် တောကြောင် လက်ခေါ်မောင်းခတ်ကာ တောတွင်းပါတီတို့၏ တပည့်
တယ်း ကျောင်းသားအရောင်းတို့ ခြေလှမ်းသွားလာသည်ကို မြင်ကြရ၍ ပိုမို
စိုးရိမ်တုန်လျှပ်ကြသည်။

အိန္ဒဝါရီလ ၂၂ ရက်နောက်တွင် သက်ခိုင်သည် မလေးနှယ်တို့ အိမ်မှ
ပြန်လာပြီး မြို့တွင်း၌ ဝယ်စရာရှိသောကြောင့် ဟံသာဝတီအစိုင်း၌ ရပ်ကာ
အင်းစိန်-ရှစ်ကုန် အချိန်မှန် ဘတ်(စံ)ကားကို လက်ပြ တားသီး၏။

ကားပေါ်၍ ခရီးသည်တို့သည် ခုခုဗုပ္ပါယ် စကားပြောလာ၏။

တစ်ဦးက ဆိုသည်။

“ကျွဲ့ လှည်းကူးက ပြေးလာတာ၊ အခု လှည်းကူးကို ကောဇ်ဒို့
တွေ့ ဝင်တိုက်ပြီး ဆေးရှုံး အိမ်ကြီး အိမ်ကောင်းတွေကို မီးရှိပစ်တယ်”

လူကြီးတွေ့ယောက်က မီးမကြီးတွေ့ယောက်၊ ကလေး ငါးဦးနှင့်
သယ်နိုင်သူမျှ သယ်လာရဟန်တွေသော ဟန္တ်းများကို လက်ညှိုးညှိုးပြေး ပြော၏။

“ကျွဲ့လည်း အင်းစိန်က ပြေးလာတာ၊ အွှေးချိန်မှာ မင်းခဲ့တိုင်းပြည်
ဖြစ်နေပြီ၊ မဟုတ်ဘူးလားကဲ့... မောင်စား”

လူကြီး လှမ်းပြောသော မောင်စား ဆိုသူမှာ ဒရိုင်ဘာကိုယ်တိုင်ယ်
ပြစ်သည်။

“ဟုတ်တယ်ပါ၍ ကျွဲ့တော်လည်း ဒီည် အင်းစိန် မပြန်တော့ဘူး၊
ကမားကျွဲ့မှာတင် ကားသီးမယ်”

၃၇၄

တယ္ယသိမ်တိနိုင်

အသက်သုံးဆယ်ခုံနှီး တိုက်ပုံအကိုး ဝတ်ထားသော လူတစ်ဦးက
ကန့်ကွက်၏။

“မလုပ်ပါနဲ့များ ကျွန်တော်တို့က အနီးရ အမှုထမ်းတွေ၊ ဒီညာ...
အ... ဒီညာ မဟုတ်တောင် မနက်ရုံးအမိ အင်းစိန်ကို ဖြန့်ရမှာ”

သူကို သူ့လိုပင် အနီးရအမှုထမ်း ဖြစ်ဟန်တွေသူများက စိုင်းထောက်ခဲ့
၏။

ကား၏ ရွှေဆုံးခုံတန်းတွင် တစ်ပါးတည်း လိုက်ပါလာသော ရဟန်း
တော်က မောက်သို့လျှည်းပြီး ပြော၏။

“အေး... အဲဒါအကုန်လုံးဟာ မင်းတို့၏ ထိုကြီးချုပ်ဆိတ် အကောင်
မကောင်းလို့ ဖြစ်တာ၊ သူကိုယ်သူ သခင်နဲ့... တဲ့ ဦးအင်းတို့ကတော့ သူကို
ကရင်နလိုပဲ ခေါ်တယ်”

ကားတွင်းရှိ ခနီးသည်အားလုံး ပြုဗျာသွားသည်။ သခင်နကို ကရင်န
ဟု ရှုံးကုန်ဖြူက ခေါ်ကြသည်မှာ ကြောပြီ။

အားလုံး ပြုဗျာကြုံဗုံးက လက်မောင်းတွင် အရှစ် သုံးရှစ်ပါးသော
တပ်မတော် တပ်ကြပ်ကြီးတစ်ဦးက ဝင်ပြော၏။

“တပ်ညွှန်တော်လည်း မော်လာခုံကို ဧည့်ငြိုင်း တာဝန်း သွားမောရသူပါ
ဘုရား၊ အခြေအနေကတော့ ဆိုးနေတာ အမှန်ပါပဲ၊ ဒါပေမဲ့ သိပ်အနီးစိမ့်လွန်
လို့ မဖြစ်ပါဘူး၊ ခေါင်းအေးအေးထားပြီး ဖြေရှင်းကြရမှာပါပဲဘုရား”

ဦးပွဲ့ဗျားသည် တပ်ကြပ်ကြီးကို သေသေချာချာ ကြည့်သည်။

“မေပါ၌... ဒကာကြီးက ယူပြန့်သိတပ်ကလား”

“အရှင်ဘုရား ဘာအမိန့်ရှိတာလဲ”

မမော်နိုင်သော သက်နိုင်က ဝင်ရှင်းပြု၏။

“မော်ကြီးရေး... မော်ကြီးကို ယူအမ်ပိတပ်ကလားလို့ ဦးအင်းက
မေးနေတာ”

ဦးပွဲ့ဗျားသည် သက်နိုင်ကို မျက်မောင်ကြုံတ် ကြည့်ပြီး ပြော၏။

“ဟဲ... ဒကာလေးရဲ့ ယူအမ်ပိတပ်ကို ယူအမ်ပိတပ်လို့ ငါလည်း
ပိုပ်သသ ခေါ်တပ်ပါတယ်၊ ယူပြန့်သိတပ်လို့ ခေါ်တာက တမင်ခေါ်တာဟဲ့
နားလည်ရဲ့လား”

“တင်ပါဘုရား”

၃၇၄

တရ္တသိုလ်ဘုရားနိုင်

အသက်သုံးဆယ်ခဲ့ရှိ တိုက်ပုံအကျိုး ဝတ်ထားသော လူတစ်ဦးက ကန့်ကွက်၏။

“မလုပ်ပါနဲ့ရဲ့၊ ကျွန်တော်တို့က အနီးရ အမှုထမ်းတွေ၊ ဒီည်... အ... ဒီည် မဟုတ်တောင် မနက်ရုံးအမီး အင်းစိန်ကို ပြန့်ရမှာ”

သူ့ကို သူ့လိုပ် အနီးရအမှုထမ်း ပြစ်ဟန်တူသူများက ပိုင်းထောက်ခဲ့ကြ၏။

ကား၏ ရျော်ဗုံးခုံတန်းတွင် တစ်ပါးတည်း လိုက်ပါလာသော ရဟန်း တော်က များက်သူလှည်ပြီး ပြော၏။

“အေး... အေးအကုန်လုံးဟာ မင်းတို့ရဲ့ ဝန်ကြီးချုပ်ဆိုတဲ့ အကောင် မကောင်းလို့ ပြစ်တာ၊ သူ့ကိုယ်သူ သခင်နဲ့... တဲ့ ဦးအင်းတို့ကတော့ သူ့ကို ကရင်နဲ့ပဲ ခေါ်တယ်”

ကားတွင်းရှိ ခနီးသည်အားလုံး ြိမ်ကျေသူးသည်။ သခင်နဲ့ ကရင်နဲ့ ရန်ကုန်မြို့က ခေါ်ကြသည်မှာ ကြာပြီး။

အားလုံး ြိမ်နေကြဖို့က လက်မောင်းတွင် အရှစ် သုံးရှစ်ပါသော တပ်မတော် တပ်ကြပ်ကြီးတည်းက ဝင်ပြော၏။

“တပည့်တော်လည်း မိုးလာခုံကို မဲ့တိုင်း တာဝန့်မဲ့ သွားမောင်ရာ့ပါ ဘုရား၊ အမြေအဖောကတော့ ဆိုးနေတာ အမှန်ပါပဲ၊ ဒါပေမဲ့ သိပ်အနီးစိမ်လွန် လို့ မဖြစ်ပါဘူး၊ ခေါင်းအေးအေးထားပြီး ပြုရှင်းကြရမှာပါပဲဘုရား”

ဦးပွဲ့ောင်းသည် တပ်ကြပ်ကြီးကို သေသေချာချာ ကြည့်သည်။

“နေပါဦး... ဒကာကြီးက ယူပြန်သီတပ်ကလား”

“အရှင်ဘုရား ဘာအမိန့်ရှိတာလဲ”

မနေ့နိုင်သော သက်ခိုင်က ဝင်ရှင်းပြော၏။

“နောင်ကြီးရေး... နောင်ကြီးကို ယူအမဲ့ပိတ်ကလားလို့ ဦးအင်းက မေးနေတာ”

ဦးပွဲ့ောင်းသည် သက်ခိုင်ကို မျက်မောင်ကြုံတဲ့ ကြည့်ပြီး ပြော၏။

“ဟဲ့... ဒကာလေးရဲ့ ယူအမဲ့ပိတ်ကို ယူအမဲ့ပိတ်လို့ ငါလည်း ဂို့သိသော ခေါ်တတ်ပါတယ်၊ ယူပြန်သီတပ်လို့ ခေါ်တာက တမင်ခေါ်တာဟဲ့၊ နားလည်ရှုလား”

“တင်ပါဘုရား”

ကျွော်ကျိုးသရွေး

၃၅၅

တပ်ကြပ်ကြီးသည် ထိအခါကျူး ရှယ်လိုက်ပြီး အေးချမ်းတည်ပြုပွား
နှင့် ဦးပွဲ့ောင်းကို လျော်စေသည်။

“တပည့်တော်က ယူအဓိပ်တပ်က မဟုတ်ပါဘူး၊ အမှုတပ်မတော်
က တပ်ကြပ်ကြီးပါဘူး”

“အေး... ဒီလိုလား၊ အမှုတပ်မတော် ဆိုတာ ဒက္ခကြီးအောင်ဆုံး
ဖွဲ့ပေးခဲ့တဲ့တပ် မဟုတ်လား”

“မှန်ပါတယ် အရှင်ဘူး”

ဦးပွဲ့ောင်းသည် ထိအခါကျူး ပြီးပြီးပြော၏။

“မင်းတို့ စစ်တော်က အရှေအထိ ဘာလို့ ထိုင်ပြုမော်လာပါ၊ ဗိုလ်မောင်း
ကကော ဘာလို့ တက်ပြီး စစ်သောပါတီ မလုပ်တာလဲ”

တပ်ကြပ်ကြီးသည် သက်ခိုင်ကို ထုတ်ပြုးကြည့်ပြီးမှ ဦးပွဲ့ောင်းအား
ယဉ်ကျေးဇား ဖြေသည်။

“တပည့်တော်ဟာ သာယ့် တပ်ကြပ်ကလေပါဘူး၊ အရှင်ဘူးမှာ
မေးခွန်းကို မဖြေတဲ့တပ်ပါဘူး၊ တပည့်တော် ဖြေတော်တာ တစ်ခုပဲ ရှိပါတယ်၊
တိုင်းပြည်ကြီး ဘေးရောက်တော့မယ်ထင်ရင် တပည့်တော်တို့ တပ်မတော်ကြီး
တစ်ခုလုံးဟာ လက်ပိုက်ကြည့်မဖောပါဘူး”

ဦးပွဲ့ောင်းသည် ဦးပြည်းတော်ကို တစ်ချက် လက်ဝါးနှင့် ပွဲတိုက်ပြီး
ဖြေတော်မှု၏။

“အေး... ဒီစကား ကြားရလို့ စမ်းသာသက္က၊ ပြောတဲ့အတိုင်း
ဖြစ်ပါစေ၊ ဦးပွဲ့ောင်းကိုလည်း မှတ်ထား၊ ကြိုးကုန်းဆရာတော် ဦးသွေ့မှုကိုလို့
ကျောင်းကပါ၊ လိုအပ်တဲ့ အကူအညီကို ဝိနည်းတော်က ခွင့်ပြုသလျှေ ဦးအင်းတို့
ကလည်း ပေးချောင်ပါတယ်”

ကားသည် သိမ်ကြီးရေးဂိတ်၌ ဆိုက်၏။

သက်ခိုင်သည် မြို့တွင်း ဆက်မသွားတော့ဘဲ ကြိုးရာကားနှင့် ပြန်
တွေ့ခဲ့၏။

မီမံ့၏အန်းတွင်း၌ ထိုင်မို့ မကြေဆိပ် ကိုစောလွင် ရောက်လာ၏။

“ဂို့သက်ခိုင်... ခင်ဗျား အခိုးကို ကျွဲ့နှုန်းတော်လာတာ နှစ်ခါရိုပြီး
ခင်ဗျား ဘယ်ပျောက်မော်လာလဲ”

“ကျွဲ့နှုန်းတော် မမန်ယ်တို့အိမ် သွားမော်တယ် ကိုစော၊ ဘာကိုဖို့ရှိနိုင်ပဲ”

၃၇၆

တရာ့သိန်္တီနိုင်

“ကိစ္စကတော့ အရေးကြီးတယ်၊ လာများ .. ကျွန်တော်တို့အခန်းကို
လိုက်ခဲ့”

သက်ခိုင်သည် ဘာဗျာ မပြောတော့ဘဲ မီးမိတ်ကာ အခန်းတံ့ခါးသော
ပိတ်ပြီး ကိုစောဂျင်၏ မှာခံခဲ့သို့ လိုက်ခဲ့၏။

ကိုလေးမောင်နှင့် ကိုစောဂျင်၏ အခန်းတွင် နီးစပ်ရာ သူငယ်ချင်း
များ ဖုန်းကြ၏။ ကိုလေးမောင်အပြင် ကိုလှဖော်၊ ကိုမြင့်သောင်း၊ ကိုအုန်းခိုင်၊
ကိုကြင်လိုင်၊ ကိုဘကြည်၊ ကိုကြည်လင် စသုတေသန ရှိနေကြ၏။

ကိုစောဂျင်နှင့် သက်ခိုင် ဝင်လာကြသောအခါ ကိုလေးမောင်က
ဆီးအပြစ်တင်သည်။

“ဟဲ့ကောင်... ကဗျာဆရာလေး၊ တိုင်းပြည့်ကြီး မီးလောင်နေတုန်း
နှင်က ကဗျာစပ်တုန်းလား၊ တယောတီးတုန်းလား”

နှုတ်မျှ၌ ယဉ်ကျော်သော ကိုလေးမောင်သည် သူငယ်ချင်းချင်း နှင့်နှင့်
ငါနှင့် ပြောလေ့မရှိ။ ချို့လွှားသူများကိုသာ အထူးအခွင့်အရေးအဖြစ် သုံးလေ့
ရှိသည်။

သက်ခိုင်က ပြီးပြီးပြောသည်။

“ကိုလေးတို့ ကိုစောတို့ အပြစ်တင်ရင် ကျွန်တော် ခံပါမယ်၊ ကိုလေး
တစ်ခါက ပြောသလိုပဲ အခုတ်စော်လော့ ကျွန်တော် လျကေလေးက ငယ်တော့
စိတ်တွေ များမှတယ် ကိုလေးရေ”

ကိုလေးမောင်သည် ရုပ်မောလိုက်ပြီး ဆို၏။

“ထိခိုင် ပျော်ရှိတဲ့ ဟဲ ဟဲ... အလကား ကိုလေးက မှာက်တာပါ၊
ကိုယ်ကိုးရော.. ကိုလေးတို့အောင်လုံး ဒီဇော်အရောက်ကြီး အေးနေ့စရာရှိမှတယ်”

အေးနေ့စရာသည် ချက်ချင်းပင် စကြ၏။

အေးနေ့စရာတွင် ပါဝင်သူမှန်သမျှသည် ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးအခါက
စိုလ်အဆင့်အတန်း၊ ရဲဘော်အဆင့်အတန်း ပါဝင်သူများ ဖြစ်ကြ၏။ တစ်နည်းနှင့်
မဟုတ် တစ်နည်းဖြင့် တပ်မတော်နှင့် အဆက်အသွယ် ရှိကြသူများ ဖြစ်ကြ၏။

အားလုံး တည်းတည့်တည်း အန္တရာယ် သုံးသွယ်ကို မြင်ကြသည်။

ထောမအနေနှင့် နယ်ချုပ်ရိုယာယ်ကို မမြင်ကြဘဲ တိုင်းရင်းသားလူများ
ချင်း မျိုးတီးကြပြီး ထိုအမျိုးသည် ကျောင်းသားများထဲ ကူးစက်လာမည့်
အန္တရာယ်။

ကျော်ကျော်သရွာဝယ်

၃၅၅

ဒုတိယအနေနှင့် သွေးဂူနေကြသော ကျောင်းသားလွင်ယူးကို
မြေပေါ် မြေအောက် နိုင်ငံရေးပါတီတို့က သွေးဆောင်၍ လက်နက်တပ်ဆင်
ပေးမည့် အဆွဲရာယ်။

တတိယအနေနှင့် တက်ကြနေသော ကျောင်းသားလွင်ယူးကို
မှန်ကန်သာ ခေါင်းဆောင်မှုမပေးနိုင်လျှင် အချဉ်းနှီး သွေးပေါက်တို့ မြေခေါ်
မည့် အနွဲရာယ်။

ဤအနွဲရာယ်သုံးသွေးကို မြင်ပြီးကြသောအော် သင့်လျော်သော
လမ်းစဉ်ကို စဉ်းစားကြသည်။

အဆုံးဖွဲ့ ယခုအချို့အထိ သမာဓါ တည်ကြည့်စွာနှင့် နိုင်နှင့် ပြည်သူ့
အရေးကိုသာ ဦးထိုင်ထား ဆင်ခြင်နေကြသော ဗမ္မာတပ်မတော်နှင့် ဆက်သွယ်
ကြရန် ဆုံးဖြတ်ကြ၏။

ကိုကြင်လိုင်နှင့် ကိုအနိုင်တို့က ဗဟိုကျောင်းဆောင်များ၏ အခြေ
အနေကို ရှင်းပြကြသည်။

ဗဟိုကျောင်းဆောင်များ၌ ကိုဗော်း၊ ကိုလျော်း၊ ကိုအောင်ဗွဲး
ကိုစိုးမြင့်အောင် စသော တပ်မတော် ဗိုလ်ဟောင်း ကျောင်းသားများကလည်း
အခြေအနေကို ထိန်းသိမ်း၍ အဆက်အသွယ်ရှာနေကြ၏။

အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို သုံးသပ်ကြပြီးသောအော် လွှာစွဲကြ၏။ ရှုရ
သာ ခွဲလိုက်ကြသည်လည်း တစ်ဦးချင်း၌ တစ်နှုန်းသိုးသိုးလည်း ပိုးပါလာကြ၏။
မြတ်... နိုင်သည် ချုပ်သားတို့ကို တစ်ဖဲ့ ၏အဖြော်လျော်ပြီတည်း။

◆

နောက်ရက်များအတွင်း၌ တစ်ပြည်လုံး၏ အခြေအနေသည် မယ့်
လောက်နိုင်ဖွဲ့ အရှိန်နှုန်းနှင့် ပြောင်းလဲကုန်သည်။ အကောင်းအတွက် ပြောင်းလ
ပြောင်းမူ မဟုတ်။

ကေအင်ဒီအိုတို့ထဲတွင် ကမ္ဘာစ်ကြီးနှစ်ပွဲလုံး၌ ဝင်နွဲဖူးသူ စစ်သား
ဟောင်းများ အများအပြား ရှိသည်။ ပြည်ထောင်စုအနီးရက သဘောထားကြီး
ကြောင်း ပြသသည့်အနေနှင့် ခွင့်ပြထားခဲ့လေသောကြောင့်လည်း လက်နက်
အင်အား တော်းတင်းသည်။ ထိုကြောင့်လည်း ကေအင်ဒီအိုတို့သည် တစ်မြို့ပြီး
တစ်မြို့ သိမ်းနိုင်ကြ၏။

ဇိန်ဝါရီလ ၂၆ ရက်နေ့တွင် ပြုးစွဲ ထန်းတပင်ဖြူများ အသိမ်းခံရ သည်။ ၂၇ ရက်နေ့ ပုသိမ်ဖြူတွင်း ဝင်၍ အချိရပ်ကွက်များကို သိမ်းကြသည်။

ကြောက်မက်ဖွယ်အကောင်းဆုံး သတင်းကား တောင်းငားကို လာ သည်။ တောင်းငားကေအင်ဒီနိုတို့သည် ကရင်ရိုင်ဖယ် အမှတ် (၁) စစ်တပ်နှင့် ပေါင်း၍ ဇိန်ဝါရီလ ၂၇ ရက်နေ့တွင် တောင်းငားကို သိမ်းလိုက်ကြ၏။ တောင်းငား တစ်ဖော် ပွဲးကို သိမ်းရန် ဆင်းလွှာကြပြီ ဆို၏။

ဤသတ်းမျိုးစုံကြောင့် တူးသိသုတေသနမြေတစ်ခုလုံး အန်းအန်း ကျောက်ကျောက် ပြစ်နေ၏။ စသင်တန်းများ ရှိသော်လည်း ကျောင်းသား ကျောင်းသူ အများက မတက်ကြ။ နေရပ်ပြန်ရန် ပြင်သူတို့က ပြင်နေကြသည်။ ဘာလုပ်ရ မှန်း မသိသောခြောင့် ဟိုစုစုံများက သည်စုစုံနှင့် ဖူးများသူတို့က များမှုကြသည်။

သက်နိုင်တို့တစ်စုံမှာလည်း အထူးအလုပ်များမှုကြသည်။ တော်လှန်ရေးအချို့က ပိုလ်အဆင့်အတန်းနှင့် တိုက်နိုက်ခဲ့ကြသော ကျောင်းသားကြီးများက စစ်စွဲအချုပ်မှ ပုရိုလ်ကြီးများနှင့် အဆက်အသွယ် ရရန် ကြိုးစားကြ၏။

သက်နိုင်ကဲ့သို့ တပ်မတော်၏အန္တယ်ဖြစ်သော ကျောင်းသားများက လည်း နီးစပ်ရာ ပိုလ်များကြီး သသည်တို့ထဲ ချိုးကပ်ကြ၍ အခြေအနေ အရောပ်ရုပ်ကို တင်ပြကြသည်။ ဆွေးနွေးကြသည်၊ အကြံ့ဗာဏ်တောင်းကြသည်။

သို့ရာတွင် အားလုံးသည် လျှို့လျှို့ရှုက်ရှုက် သိပ်သိပ်သည်းသည်း လုပ်ကြရ၏။

သက်နိုင်တို့နည်းတူ အလုပ်များမှုကြသူများလည်း ရှိကြသေး၏။

ဇိန်ဝါရီလ ၂၇ ရက်နေ့ သက်နိုင်သည် မဂ္ဂံလာချို့ရှု အစ်ကိုဝမ်းကွဲ ပိုလ်များတစ်ဦးအိမ်မှ ညာအတော်နက်မှ ပြန်လာခဲ့သည်။ သူအနေးသူ ပြန်ရောက်၍ မကြာမီမှာပင် ယူမောင် ပေါ်လာ၏။

“သက်နိုင်... မန့်အခန်း ငါ လာတာ သုံးခေါက်ရှိပြီ၊ မတွေ့ဘူး၊ မင်း ညာတိုင်းလိုပဲ ပို့ချုပ်မှ ပြန်ပြန်လာတာယ်၊ ဘယ်သွားမေတာလဲ”

သက်နိုင်က ပေါ်ပေါ်ဆဆ အမွှာအရာနှင့် ဖြေ၏။

“မမန္တယ်တို့ အိမ်ကပေါ့၊ တွေား ငါ ဘယ်သွားစရာရှိလိုလဲ”

“တိုင်းပြည်ကြီး မိုးလောင်မေတာန်း... မင်းတို့ မောင်နှမက ပိုယာနိုင်းပြီး သီချင်းဆိုကောင်းမှုကြတော်ပေါ့... ဟုတ်လား”

ကမ္မဘဏ္ဍာန်ကျယ်သရွဝ်

၃၅၉

သက်နိုင်က အဖြေမပေးဘဲ ဦးမြတ်နော်။

ယုမောင်သည် ကုလားထိုင်၌ ဝင်ထိုင်လိုက်ပြီး အရေးကြီးသော အမှုအရာနှင့် လေသံတိုး၍ ပြော၏။

“သက်နိုင်... ငါ သူ့လျှို့ဝှက်စုံက ပြောစရာတစ်ခု ရှိတယ်၊ မှာဝ်မှ ငါ မပြောဘူးလို့ မင်းအဖြစ်တင်နဲ့”

“ပြောပါ သူငယ်ချင်းရယ်၊ ငါ နှုတ်လုပါမယ်”

ယုမောင်သည် သက်နိုင်၏ မျက်ထုံးများကို ရွေးစစ်သယာင် တစ်ချက် ကြည့်သည်။ သက်နိုင်က အေးချုပ်းစွာပင် သူကို ဖြစ်ကြည့်၏။

ယုမောင်က သက်ပြင်းတစ်လုံး ချုပိုက်ပြီး ပြော၏။

“ငါ အစက ပြောခဲ့ဘာကို မင်း မယုံးဘူး၊ အခုတော့ မြင်ပြီးလား ဒီတ္ထာသို့လို့ကြိုးလည်း ပိတ်ရဟနာမှာပဲ၊ ဒီဝိုင်းပြည်ကြိုးလည်း ပျက်စော့မှာပဲ”

“ထားပါတော့လေ၊ ဒီတော့ ငါက ဘာလုပ်ရမလဲ”

“တို့ ပြည်ကို ဖြစ်ကြရအောင် သူငယ်ချင်း၊ အေးလေ... ငါကတော့ ဖြစ်နဲ့ ပြုးဆင်ပြီးပြီ၊ မင်းကိုလည်း လိုက်ခဲ့ခေါ်ချင်တယ်၊ တတ်နိုင်ရင် ငါ မောင်ရှိနိုင်တို့... တင်မောင်နိုင်တို့၊ အေးဝင်းတို့ကိုပါ ခေါ်သွားချင်တယ်”

“မင်းက ဘာလို့ တို့ကို ခေါ်သွားချင်ရတော့လဲ”

ယုမောင်သည် အေါသနှင့် ဝစ်းနည်းမှုရောသော မျက်လုံးများနှင့် သက်နိုင်ကို ကြည့်သည်။

“မင်းက ငါကို ဘာလို့ အေးခွန်းတွေချည်း ထုတ်နေရတော့လဲ သက်နိုင်၊ အခုတော်လော့... မင်း ငါအပေါ် နည်းနည်းစိမ်းစိမ်းကားကား နိုင်နေတယ်”

သက်နိုင်ကလည်း ဝစ်းနည်းသွားခိုး၏။ ထို့ကြောင့် လေသံကို ချိုသွားထားပြီး ပြောသည်။

“မင်း ထင်တာပဲ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ် သူငယ်ချင်းရယ်၊ ဒီတ္ထာသို့လ် တစ်စုံလုံးမှာ မင်းဟာ ငါရဲ့ တစ်ဦးတည်းသော ငယ်သူငယ်ချင်းပဲ၊ တို့နှစ်ယောက် နိုင်ငံရေးအမြှင်ချင်း မတွေ့ဘူး၊ ဒါပေမဲ့ မင်းက ငါကို ချစ်သလို့ ငါကလည်း မင်းကို ချစ်ပါတယ် သူငယ်ချင်း၊ ဒီစကားကို မင်း ယုံပါဂျာ”

ယုမောင်သည် အော့တွေသွေသွား၏။ ထို့အောက် ခုံညားစွာ ပြီးလိုက်ပြီး ခုံညားလှသော စကားကို ခုံညားစွာပင် ဆိုသည်။

“အေး... မင်းကို ငါ ယုံတယ်၊ ယုံလိုပဲ ပြောတော့မယ်၊ တို့တွေ တစ်ပြည်လုံးကို သိမ်းတော့မယ်”

သက်ခိုင် မျက်လုံးပြောသွားသည်။ သူမှားကိုသူ မယ့်မို့ ယုံမောင်၏ စကားကလည်း ယုံနိုင်စရာ မရှိ။

“ဘယ်လိုကွဲ မင်းတို့က တစ်ပြည်လုံးကို သိမ်းတော့မယ်၊ မင်းတို့ ဆိတာ ဘယ်သူတွေလဲ”

ယုံမောင်က ကြွားဝင့်စွာ ပြုးပြုးဖြော၏။

“တို့ ဆိတာက တို့မှာဘ်ပြုးတွေရယ်၊ တော်လှန်မှုသော ဗမ္ဗာ တပ်မတော်ရယ်၊ ဗမ္ဗာပြည်ကွန်မြှော်စိတ်ပါတီရယ်”

“ဟုတ်ပါမလား ယုံမောင်ရယ်၊ မင်းစကားက ကြီးကျယ်လွန်းမနေ ဘူးလား၊ ငါ့ကိုတော့ စိတ်မဆိုးနော်”

“စိတ်မဆိုးပါဘူး၊ ဒါပေမဲ့ မင်း စဉ်းစားကြည့်လေ၊ တို့ ပြည်သူ ရဲဘော်တွေဟာ တစ်နိုင်ငံလုံးမှာ အင်အားအကြီးမားဆုံးပါ၊ စုစုပေါင်း ဂုဏ်သိမ်းရှိတယ် သူငယ်ချင်း၊ တော်လှန်မှုသော ဗမ္ဗာတပ်မတော်နဲ့ ဗမ္ဗာပြည် ကွန်မြှော်စိတ်ပါတီနဲ့လည်း တို့ မှားလည်မှု ရထားပြီ၊ မင်း အနီးရက ဘယ်လောက် အင်အားရှုံးလိုလဲ၊ တိုင်းပြည်ကို ကောခင်းနိုင်ရန်ကတောင် အကာအကွယ်ပေး နိုင်လိုလား”

သက်ခိုင် ငိုင်သွား၏။ အရေအတွက်နှင့် အခြေအနေယုံမှုမှာ ယုံမောင် ပြောသည့်အတိုင်းပင် ပြစ်၏။

သက်ခိုင် ငိုင်နေသည်ကို သဘောကျသွား၍ အခွင့်အရေးကို မြင် သွားသည့်အလား ယုံမောင်သည် တစ်စုံတစ်ခုကို ကုတ်အကျိုးအတိတွင်းမှ ဆွဲထုတ်လိုက်ပြီး စားပွဲပေါ်၍ တင်ပြလိုက်၏။

အေးစက်မာကျော်၍ နက်ပြောင်မှုသော ပစ္စတို့သေနတ်တစ်လက် ပြစ်၏။

ယုံမောင်က သူ၏ ရှုတ်တရက် စီတွေ့မသေနရှိပျော်ဟာသည် သက်ခိုင် အပေါ် မည်မျှ လျှမ်းသွားသနည်းဟု စုံစမ်းကြည့်မှုသည်။

သက်ခိုင်ကမူ မတုန်မလုပ်နှင့် သေနတ်ကို ဧေးကြည့်မော်၏။ အတော် ကြာမှ အေးချမ်းစွာပင် မေးသည်။

“ဒီသေနတ်ကို မင်း ဘယ်ကရသလဲ ယုံမောင်”

ကမ္မဘဂ္ဂနီကျော်သရွှေ့ပါ

၃၆၁

ယုမောင်က ရယ်သည်။

“ဟဲ ဟဲ... အဒါဂို ပြောပြန်တာပါ၊ ဒီမှာကျ၊ ဒီအနီးရဟာ ရှိကုန်အနီးရပါ၊ ငါ ဒီသေနတဲ့ ဘယ်က ရှာဟသလဲ မေးမနေနဲ့ ပုံးရယ်.. ဒလရယ်.. လို့မြစ်တစ်လျောက်ရယ်မှာ တို့တပ်တွေချဉ်းပဲ”

သက်နိုင်က မရယ် မပြီးဘဲ တည်တည်ကြီး အေးသည်။

“ယုမောင်... ကျောင်းသားလက်ဟာ သေနတဲ့ ကျည်ဆန်ကိုင်ဖို့ မဟုတ်ဘူး၊ ဖောင်တိနဲ့ စာချုပ်သာ ကိုင်ဖို့ မင်းတို့က အခု သေနတ်ကိုင်မော်ပြီလား”

“အေး... ကိုင်နေတယ်၊ ကိုင်နေလို့လည်း မင်း အခု မြင်ရတာပါ၊ တို့ချဉ်းပဲ ကိုင်နေတာ မဟုတ်ဘူး၊ ခိုဗုသံလစ်ပါတ်က ရွှေလှအောင်ကို သိတယ် မဟုတ်လား၊ ရွှေလှအောင်တို့ကလည်း လူစုပြီး သေနတ်လိုက်ပေးနေတယ်၊ ကေအင်ဒီအနဲ့ ဆက်ထားတဲ့ ဟိုကျောင်းသားတွေတော့ မပြောနဲ့”

သက်နိုင်သည် သူ့ထုံးစံအတိုင်း မျက်မှာ့ငြောင်ကြုတဲ့၍ ယုမောင်ကို ကြည့်၏။

“ဒီလိုခိုတော့ မင်းတို့အားလုံးဟာ ကျောင်းသားတွေကို သေနိုင်းမလို လိုလေ၊ ငါတော့ အမိန္ဒာပါမဲ့ မသေချုပ်သေးဘူး ယုမောင်၊ ကျို့စဲ ကျောင်းသား တွေကိုလည်း မသေစေချင်ဘူး၊ အေး... တိုင်းပြည်အတွက် သေနိုင်တဲ့အချို့ မှာတော့ အသေခြက်ရမှာပါ၊ ရလို မင်းက ငါကို ယုယ့်ကြည်ကြည် လာပြာ တဲ့အတွက် ကျော်းတင်ပါတယ်၊ မင်းကိုလည်း ငါ ယုယ့်ကြည်ကြည်နဲ့ပဲ ဖြေလိုက်ပါမယ်၊ ငါ ပြည်ကို ဖြန့်မလိုက်ဘူး၊ မင်းတို့က တစ်ပြည်လုံး သိမ်း တော့မယ်... ဟုတ်လား၊ အေး... တို့ကလည်း တစ်ပြည်လုံးကို ကာကွယ်ဖို့ ဆုံးဖြတ်ပြီးပြီ”

သက်နိုင်သည် ခုတင်ဝေါ်၌ ထိုင်နေရာမှ ထလိုက်၏။ ယုမောင်က သူ့သေနတ်ကို ကောက်ကိုင်လိုက်၏။

· သက်နိုင်သည် နဲ့ရပ်မှ တယောက့် ဖြုတ်ယူသည်။ သေနတ်ကိုင်ထားသော ယုမောင်ဘက် လွှာည့်လိုက်ပြီး ဆို၏။

“ယုမောင်ရေး... မင်း သေနတ်ကို ဖြန့်ရှုက်ထားလိုက်ပါ၊ အခေါ် ဖြန့်ပြီး မင်းခိုင်လင် ယုကွား၊ တို့ သိချင်းလျောက်တီးရအောင်”

သူ့ထုံးစံအတိုင်းပင် ယုမောင်က ဆေသည်။

၃၈၂

တ္ထာလိုလုန်းနိုင်

“ဦး၊ ငါဝတ္ထရားကုန်ပြီ၊ ရောမမြိုက်း မီးလောင်နေတုန်း အောင်၊
မတီးချင်ပါဘူး၊ ဒါပါပဲ သက်နိုင်၊ ငါ ပြန်တော့မယ်”

ယုမောင်သည် အော်နှင့် မော်နှင့် ပြန်သွား၏။

သက်နိုင်က တယောကို ပိုက်လျက် အဓန်းမှ ထွက်လာခဲ့သည်။

ညျှေး ဆယ့်တစ်နာရီရှိပြီ။ ဤအချိန်မျိုး၌ အဖော်အဖြစ် ခေါ်နိုင်သူ
တစ်ဦးသာ ရှိ၏။

သက်နိုင်သည် အေးဝင်း၏အဓန်းသို့ သွား၏။ ဤအချိန်မျိုး၌ အေးဝင်း
သည် ဝတ္ထာရေးနေတတ်သည်။

အေးဝင်း၏ အဓန်းရှေ့သို့ ရောက်သွားသောအီ သက်နိုင် စိတ်ပျက်
သွားသည်။

အေးဝင်း၏ အဓန်းမှာ မီးစိတ်လျက် မျှောင်နေသည်။ အဓန်းကား
အပြင်မှ သွားမှု မခတ်ထား။ အတွင်းမှသာ ချက်ချတား၏။ သက်နိုင်က
အဓန်းတံ့ခါးကို ခွဲရှုပ်ကြည့်လော်။ အတော်ကြာမှ အတွင်းမှ မေးသံ ပေါ်လာသည်။

“ဘယ်သူလဲ”

“ငါပါကွ အေးဝင်း... သက်နိုင်ရယ်ပါ”

ထိအခါကျေမှ တံ့ခါးပွင့်လာသည်။ တံ့ခါးက ပွင့်လာသော်လည်း
မီးကမပွဲ့။ သက်နိုင် မှနည်းကြည့်ပါမှ အေးဝင်း ကိုယ်တော်မြတ်ကို မည်းမည်း
ကြဲး ဖူးမြင်ရသည်။

ကော်ရှစ်ဒါမှ မီးပွင့်ရောင်ကြောင့် အေးဝင်း ဝတ်ထားသွေ့ကို သက်နိုင်
မြင်ရခြင်း ဖြစ်၏။

အေးဝင်းသည် ကုတ်အကြံအနက်ကို ဝတ်စားထား၏။ တစ်သက်လုံး
ဘောင်းဘိုမဝတ်သူက ယခု ဘောင်းဘိုဝတ်ထား၏။ ဘောင်းဘိုအရောင်မှာ
လည်း အနက်ဖြစ်လေ၏။

“ဟောကောင် အေးဝင်း... မင်းက ဘာအရွေးထဲပြီး မျှောက်လို ဝတ်
ထားတာလဲ၊ ဒါမှမဟုတ် မိုးနက်လုပ်ပြီး မွန်အဓန်း သွားတွယ်တက်မလိုလား”

အေးဝင်းက နှုတ်ခေါ်ပေါ် လက်ညွှေးတင်လျက် ‘ရှေ့’ဟု သတိပေးသည်။

သက်နိုင်က ပြီမြတ်ညွှေးနေခိုက် အေးဝင်းသည် ကပ္ပါကယာ အဓန်း
သွားခတ်ပြီး-

“လာ... သူငယ်ချင်း မြို့မြို့”

ကျောက်နှင့်သရွေးယ

၃၈၃

ဟု ခေါ်လျက် ရှေ့မှုသွားသည်။ သက်ရိုင်က နောက်မှ လိုက်လာ၏။
လမ့်က်သဖြင့် ညာသည် မူးပေါ်နေ၏။
ကျောင်းဆောင်အောက် ရောက်သောအခါ သက်ရိုင်က အေးဝင်းကို
ဖော်သည်။

“ဟောကောင်... မင်း ဘာလုပ်နေတာလဲ၊ အခု ဘယ်သွားမလိုပဲ”
အေးဝင်းသည် ဟီးခဲ့ တစ်ချက် ရယ်လိုက်၏။

“ဒွန်စားခန်းတစ်ခု ရှိလိုက္ခာ၊ နောင် စာရေးရင် အသည်းတုန်ခုတုန်
စွန်စားခန်းကို ကိုယ်တိုင် နွှေ့ဖူးတဲ့ အတွက်အကြော် ရရှင်လို့ အဟီး... ငါစေတော့
မှန်ကို သိရင် မောင်ညီမြို့မြို့င်းကတော့ ဆဲတော့မှာပဲ”

“မောင်ညီမြို့မြို့င်းက ဘာလို့ မင့်ကို ဆဲရမှာလဲ”

“ဒါလိုက္ခာ... မောင်ညီမြို့မြို့င်းက ဒီညာမှာ လျှို့ဝှက်အစည်းအဝေးတစ်ခု
လုပ်ထားပြီး ငါကို မိတ်ထားတယ်၊ စိုးတက်သော အစိတ်အပိုင်းမှာ ပါရမယ့်
စာရေးဆရာတစ်ယောက် အနေနဲ့ပေါ်ကွာ၊ အဟီး ဟီး ဟီး... အဟင့်အဟင့်
သူတို့ ဒီစိတ်ကိုယ်တိုင် လာမှာတဲ့”

“သူတို့ဒီစိ... ဒီစိ ဆိုတာက ဒီစိတို့ကော်မတ်ရှင်နာ(အရေးပိုင်)
လာ”

“မဟုတ်ဘူးကျော် ဒီစိ ဆိုတာက ဒီစိတို့ကော်မတ်တဲ့၊ လွှာတစ်ယောက်
တည်းက ဘယ်နှယ် ဘယ်နှယ် ကော်မတ် ဖြစ်နေသလဲ မသိဘူး၊ အင်းလေ...
ကွန်မြှေ့နှစ်ပါတီရဲ့ အရေးပိုင် (ဝါ) ခရှင်ဝန်ပေါ့၊ ရန်ကုန်ခရှင်ဝန်...”

သက်ရိုင်က သဘောကျော် ရယ်၏။

“ဘယ်ဆိုးလို့တော်း၊ ဒါထက် ငါ လိုက်ခဲ့လို့ ဖြစ်မလား”

“ဘာလို့ မဖြစ်ရမှာလဲ၊ ညီမြို့မြို့င်းက မင်းကိုပါ ခေါ်ခဲ့ဖို့ ပြောတယ်၊
ငါ မင်းအခန်း လာသေးတယ်၊ လေးခေါက်လောက် ရှိတယ် သူငယ်ချင်း
မတွေ့ဘူး၊ ဒါထက် မင်း အခုံတစ်လော် ဘယ်ပျောက်နေတာလဲ”

“ဘယ်မှ မပျောက်ပါဘူး၊ မမဏ္ဍယ်ဆီ သွားနေတာ”

အေးဝင်းသည် ခေါင်းတစ်ချက်ညီတို့ကို၏။

“အင်း... သွားပေါ့လေ၊ ဒါပေမဲ့ ဟောကောင်... မင်းကဗျာကို
လည်း မင်း မမေနဲ့မျှော်၊ ဘာတဲ့ ပြုပြုသွား အနုသယက စဲ့ရတဲ့ သမှားယ
ဆိုတဲ့ မောင့်ရဲ့အမှား”

၃၁၄

တွေ့ဆိုလိုက်နိုင်

သက်နိုင်က ဘာမျှဖြန့်မဖြေ။ အေးဝင်းကသာ တစ်ချက် ရယ်လိုက် ပြီး ပြော၏။

“ပြုပြုသူ၏... အနေသယက စွဲရတဲ့ သမုဒယဆိုတဲ့ မောင်ရဲ့ အမှား၊ သက်နိုင်ရေး... မင်းအောင်ကဗျာကို ငါ သိပ်ကြိုက်တာပဲ၊ အနေသယက စွဲတဲ့ သမုဒယကို အောယ်မည်သော သတ္တဝါမှ မရှေ့ပွဲနိုင်ဘူး၊ ငါ ပြောရင် မင်း အံ့ဩသွားမယ်၊ မောင်ညီမြိုင်းတောင် မရှေ့ပွဲနိုင်ဘူး”

“ဟော... ဘယ်လို့”

“မောင်ညီမြိုင်းတောင် မရှေ့ပွဲနိုင်ဘူး၊ ကြိုမှ ကြိုလေရားကို သက်နိုင်ရေး၊ မောင်ညီမြိုင်းက ကောင်မလေးတစ်ကောင်ကို ကြိုက်နေသတဲ့ကွာ၊ အောင်မလေးက ဘယ်သူလဲ သိလား”

“မင်းဘိုးအေး... ငါက ဘယ်လိုလုပ် သိပါမယ်”

“ဟုတ်သားပဲ၊ မင်း မသိနိုင်ဘူး၊ သိတောင် ယုံနိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး၊ မောင်ညီမြိုင်း ကိုတဲ့ ကြိုက်နေတာက ယူကွာ၊ ယူမောင်ရဲ့ ယူကွာ၊ သိပြီလား”

“မြတ်စွာဘုရား... မောင်ညီမြိုင်းကလည်း ယူကို ကြိုက်နေဖြစ်ပြီ၊ မင်း ဘယ်လိုလုပ် သိသလဲ”

“မွန်ဆီက သိတာပေါ့ကွာ၊ မောင်ညီမြိုင်းက ယူကို စာပေးဖူးတယ်၊ အော်စာကို ယူက မွန်ကို ပြတယ်၊ ပြည်ကျောင်းဆောင်က ထွန်းငွေ ဆိုတော့ မွန်က ငါကို မေးတာပေါ့၊ သူငယ်ချင်း... တစ်ခုတော့ ရှိတယ်ကွာ၊ ထွန်းငွေကြိုး သနားပါတယ်၊ မင်း ဘယ်သူ့ကိုမှ လျောက်မပြောနဲ့”

“မပြောပါဘူး အေးဝင်းရာ၊ ဒါပေမဲ့ ငါ ရယ်ချင်တာ တစ်ခုတော့ ရှိတယ်၊ ယူက အတွင်းဝန်သမီး၊ မောင်ညီမြိုင်းက အဲ... သူအထိအရ ဟစ္စည်းမှ ပြည်သူ့ဘက်တော်သား၊ အတွင်းဝန်ဆိုတာကို သူတို့က အေား(ချို့)မြှုပ်နှံကရတဲ့ (၀၈) မြှုပ်နှံကရကိုလိုအပ်ပွဲ ခေါ်တယ်၊ ဟစ္စည်းမှတာက်တော်သားက အတွင်းဝန်သမီးကိုမှ ဇွန်ကြိုက်ပုံကလေးတော့ သာသောကျော် သူငယ်ချင်း၊ မောင်ညီမြိုင်းတစ်ယောက်တည်း မဟုတ်ဘူး၊ တို့တွေ့ဆိုလိုက လက်ပဲသမား ဆိုတဲ့ ဖိုးတိ တွေ့... အထူးသဖြင့် လက်ပဲစာရေးဆရာ ဆိုတဲ့ ဖိုးတိတွေ့ အားလုံး ကြိုက်လိုက်မှဖြင့် အတွင်းဝန် သမီးတို့၊ အရေ့ပိုင်သမီးတို့၊ အောင်မြိုင်းတော် တစ်ပြားမှ မလျော့ကြဘူး၊ အုပ်ရှုကွာ”

အေးဝင်းက စဉ်းစဉ်းစားစား ဖြန့်ပြော၏။

ကျော်မြန်ကျော်သရွေး

၃၄၅

“ဒီလို ရှိရာယ် သူငယ်ချင်းရဲ သူတို့က အတွင်းဝန် သမီးတို့ အကျိုင် သမီးတို့ကို ချမှတ်ချင်လို ချစ်ကြရတဲ့ မဟုတ်ဘူး၊ သမီးရဲ တောင်းဆိုချက်အရ ချစ်ကြရရှာတာပါ”

“ဘယ်လိုက္ခ... ဒီတစ်ချို့တော့ မင်းက ငါကို ပဟောဌာ်ရက်ပြန်ပြီ”

“မဂ်ကပါဘူး သူငယ်ချင်းရဲ၊ ရှင်းရှင်းလေးပါ၊ ဒီဖိုးတို့တွေက ရုပ်ကျွော်ကြေးကို တို့ကျယ်ကြတယ်၊ ရုပ်ကျွော်ကြေးကပဲ အသည်းနောက့် ချစ်ခြင်း ဖော်တွေကို စိုးပိုင်ထားတယ်လို ယုံကြတယ်၊ ရုပ်ချောတဲ့ အတွင်းဝန်သမီးကို ကြိုက်ခိုင် ရုပ်ဝါဒအရ သူတို့ မမှားဘူးတဲ့၊ မရနိုင်လို ပုဇွဲးကြရင်လည်း အေဒီပုဇွဲးခြင်းက ပေးတဲ့ မျက်ရည်နဲ့ ဖွဲ့စွဲပြီး နေရှင်အိမ်ထောင်ရေးစနစ်ကို ဆွဲနှင့်ရှိသေးတယ်တဲ့၊ ဒါကြောင့် သူတို့ဟာ မြှေရှိကရက် သားသမီးတွေကို ချစ်ခိုင် ချမှတ်သမျှဟာ အမြတ်တဲ့၊ လွမ်းရာသမျှဟာ အမြတ်တဲ့၊ အတိုချုပ်လိုက် တော့ သမီးပေးတာဝန်ကို ကျော်ခြင်းပဲ... တဲ့”

သက်ခိုင်က လိုက်လိုက်လဲလဲ ရယ်သည်။ ရယ်၍ အားရမှ မေး၏။

“ဒါထက် အခု တို့ ဘယ်သွားကြမလို့လဲ”

“ဂျွဲ့ဆွဲနှင့်ဘက်ကိုကွဲ၊ အတော်ပဲ၊ မင်း တယောတီးတော့ကွာ၊ ငါ သီချင်းဆိုမယ်၊ မသက်ဘူးတွေက တွေ့ရင် ညနေက်သန်းခေါင် ထွက်တယော တီး သီချင်းဆိုနေတဲ့ ကျောင်းသားတွေပလို ထဲကြမှာ”

အေးဝင်းနှင့် သက်ခိုင်တို့သည် တွေ့သိရှိလိုပို့ယောလစ်းပေါ်သို့ ရောက် လာခဲ့ကြပြီ ဖြစ်သည်။ အမျာက်ဘက် ဆက်လျှောက်ကြပြီး အမိပတ်လမ်း အတိုင်း မြောက်ဘက်သို့ လျောက်ကြပြန်၏။

သက်ခိုင်က ဈေးပွဲနှင့် ကို တီး၏။ အေးဝင်းက ဆိုလာ၏။

သို့နှင့်ပင် ဂျွဲ့ဆွဲနှင့်ဟော(လဲ)ရှိ၊ ရောက်လာကြ၏။

သဘောတည်ပင်အောက်မှ မောင်ညီဗိုင်းက သူတို့ကို ဆီးကြို၏။

“လာကြပေါ့... အတော်ပဲ၊ လှုစွဲမြှုပြု၊ ကိုသက်ခိုင် ပါလာလိုလည်း ဝစ်းသာသွေ့”

မောင်ညီဗိုင်းက ရှေ့ဆောင် ခေါ်ယူသွား၏။

သက်ခိုင်တို့သည် မြောက်ဘက် ရှေ့ဆုံးအခွေယ်မှ အခန်းကျော်းတစ်ခု အတွင်း ရောက်လာကြသည်။ အခန်းကျော်းထဲ၌ ဖယောင်းတို့မီးမြှော်မီး လင်းမေး၏။

၃၆၆

တူးသိုလ်ဘုန်းရို့

အခန်းတွင်း၌ လူဆယ်ဦးခန့် ရှိမော်သည်။ သုံးဦးများ မိန်းကလေးများ
ဖြစ်ကြ၏။

တွန်းငွေက တံခါးကို ဝိတ်လိုက်ပြီး-

“က... စနိုင်ကြပါပြီ” ဟု ကြညာ၏။

ဒီစိနိုင်သူက စဉ် မိန့်ချုပ်းပေးသည်။ သူသည် အြိမ်အွန်နှင့် မိန်းမျော့
ချောသူတစ်ဦး ဖြစ်၏။ အသက ပျောပျော်ဗျား၍ အမှုအရှာက သိမ်မွေ့သည်။

တူးသိုလ်မှ သာမန် လက်ပံကျောင်းသားများကဲ့သို့ မဟုတ်ဘဲ
သူသည် စကားကို ညင်ညင်သာသာ ပြောသည်။ ဂျယ်ဂျယ်နှင့် ရှင်းရှင်းပြော
သည်။ ကြီးမားသော စကားလုံးများကို တတ်နိုင်သမျှ ရှောင်သည်။ ခွဲဆောင်
နိုင်မှုကား အပြည့်အဝရှိ၏။

ထိုညောက သူသည် ဗုဏ်ပြည်ကွန်မြှုန်းပါတီ၏ သမိုင်းကို တရာတ်ပြည်
ကွန်မြှုန်းပါတီ၏ သမိုင်းနှင့်ယဉ်၍ တင်ပြ၏။ အထူးသဖြင့် တရာတ်ကွန်မြှုန်း
များ၏ လောင်းမတ်(နှီး) ခေါ် မဟားခိုးရှုည်ကြီးအကြောင်းကို နားထောင်သူ
တိုင်း စိတ်ဝင်စားအောင်၊ စိတ်တက်ကြုံအောင်၊ အားကျေအောင် ပြောပြသည်။
မဟားခိုးရှုည်ကြီးအတွင်း၌ လည်းကောင်း၊ အဆုံး၌ လည်းကောင်း ဒုက္ခခံကြ
ရပုံ၊ အနုစာခံကြပုံ၊ ဇွန်းကြပုံတို့ကို အသေးစိတ် ပြောပြသည်။ ဤစွမ်းရည်
များကြောင့် ယခုအခါတွင် တရာတ်ကွန်မြှုန်းများသည် တရာတ်ပြည်ကြီးတစ်ခု
လုံးကို မကြောမိပင် သိမ်းတော့မည့်အကြောင်းကို ဟောကိုနှိုးထုတ်ပြ၏။ (ထို့
အခါ်နှင့် တရာတ်ကွန်မြှုန်းများနှင့် ကျမင်တန်တပ်များ အကြော်အနယ် တိုက်
နေဆဲ ဖြစ်သည်။) ထိုနည်းတွေ့ဗျား အများကြောင်း မကြောမိပင်
မြန်မာတော်ပြည်လုံးကို သိမ်းတော့မည် ဖြစ်ကြောင်း၊ မိမိတို့က စစ်ရောနည်းနှင့်
တိုက်စစ်ဆင်နေချို့တွင် မြို့ပေါ်ရှိ ပညာတတ်များ၊ လူလတ်တန်းစား စာရေး
စာချိုးများကောလည်း နိုင်ငံရေးနည်းနှင့် အနီးရကို တိုက်စစ်ဆင်ရမည် ဖြစ်ကြောင်း၊
ဤသို့ ဖြင့်ဖြင့်ညီညီထဲသွေ့ အနီးရ ပြုတ်ကျိုး အာရုံတိုက်၌ မြန်မာပြည်သည်
ပထမဆုံး ကွန်မြှုန်းနိုင်ငံ ဖြစ်လာနိုင်ကြောင်း၊ ဖြစ်လည်း ဖြစ်တော့မည်
ဖြစ်ကြောင်း သေဖြင့် ချွေးဆွေးဝေအောင် ပြော၏။

ဒီစီ ပြောပြီးသောအခါ ကျို့လူများက အခြေအနေကို အသီးသီး
တင်ပြကြသည်။

ကဗျာကုန်ကျော်သချိုဝင်

၃၈၇

ရှေ့ဦးစွာ တင်ပြသူကား အသက်သုံးဆယ်ခုံ ရှိသည်။ မူလက
သူကို ကျောင်းသားတစ်ဦးဟု သက်ရိုင် ထင်သည်။ သို့ရာတွင် သူ့စကားကို
နားထောင်ရင်း သူသည် အနီးရအမှုထင်းတစ်ဦး ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားလာ၏။

သူက အနီးရသည် ရှားပါးစိတ်များ ဖြတ်ပစ်တော့မည် ဖြစ်ကြောင်း
ငှုံးပြင် အမှုထင်းဦးရေကို ၂၂ ရာခိုင်နှစ်း လျှောပစ်တော့မည် ဖြစ်ကြောင်း
ဤသည်ကို မကျေနှင့် အမှုထင်းပေါင်းစုံ သပိတ်ကြီး ဖြစ်လာရန် အလား
အလာ ကောင်းမောက်တွင် တင်ပြသည်။ ဒီစိုက ဤသပိတ်ကြီး မပေါ် ပေါ်
အောင် ဖြစ်သည့်နည်းနှင့် ကြိုးပစ်းရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဖြစ်လည်း ဖြစ်မည်
ဖြစ်ကြောင်း၊ ဤကိစ္စအတွက် အစိအစ်များ ရှိပြီးရောက်တွင်း၊ မိမိ သိလိုသည့်မှာ
ကျောင်းသားများ၏ အခြေအနေ ဖြစ်ကြောင်း၊ အမှုထင်းပေါင်းစုံ သပိတ်ကြီး
နှင့် ကျောင်းပေါင်းစုံသပိတ်ကြီးတို့ တစ်ပြိုင်တည်း ပေါ်ပေါက်ရမည် ဖြစ်
ကြောင်း ရှင်းပြ၏။

အခိုးတွင်းမှ လူအားလုံးသည် ထွန်းငြောက်သို့ လှည့်ကြည့်ကြ
သည်။ ထွန်းငြောက စကားစပြော၏။

“ဗ-က-သ နဲ့ ရ-က-သ ကတော့ ကျွန်တော်တို့ လက်ထဲမှာ ရှိ
တယ်၊ အမှုထင်းပေါင်းစုံသပိတ်ကြီး စတော့ တစ်ပြိုင်နက် ရန်ကုန်ခိုင်မှာ
ရှိတဲ့ ကျောင်းတွေကစပြီး တစ်ပြည့်လုံးက ကျောင်းတွေ သပိတ်မှာက်ကြ
မှာပါပဲ”

ဒီစိုက ဝင်ဖြတ်မေး၏။

“အင်းလေ... ဒါတော့ ကျွန်တော် သိတောပါ၊ အခု သိချင်တာက
တွေ့သိလိုက ဘယ်လိုလဲ”

“ဗ-က-သ ကတော့ ရဲဘော် သိတဲ့အတိုင်းပဲ၊ အချောင်သမား
သန်ရှင်းတွေလက်ထဲမှာ”

ဒီစိုက ပြီးသည်။

“ဗ-က-သကို ဓားဖယ်ထားလိုက်ပါလေ၊ တွေ့သိလိုလဲကျောင်းသား
တွေအနေနဲ့ ဘယ်လိုရှိသလဲ”

မောင်ညီဖိုင်းက စိတ်ပျက်စွာ ခေါင်းခါ၏။

“တွေ့သိလိုလဲကျောင်းသားတွေက တွေ့သိလိုကြီး ရှုံးအကန်အသတ်
မရှိ ပိတ်ပေါ့စွာသာ စိတ်ဝင်စားမောက်တယ်”

ဘဏ္ဍာသိပါလ်ဘန်းရှင်

၌၌ လူသယ်ဦးခဲ့ ရှိနေသည်။ သုံးဦးမှာ မိန်းကလေးများ

၁ တော်းကို ပိတ်လိုက်ပြီး-

“မွန်ကြောပြီ” ဟု ကြေား၏။

၂ ၁၅။ မိန်းများပေးသည်။ သုံးသည် မြို့မြို့နှင့် မိန်းများ
၌၌ အသက ပျောပျော်ဦး၍ အမှုအရာက သိမ်းမွှေ့သည်။
၃။ သုံးမှာ လက်ဝက္ခာင်းသာများကဲ့သို့ မဟုတ်ဘဲ
မြှင့်ပြည်သာသာ ပြောသည်။ ဓာတ်လွှာ်နှင့် ရှင်းရှင်းပြော
၁၁ စကားလုံးများကို တတ်နိုင်သူမျှ ရှေ့ပေးသည်။ ခွဲဆောင်
၁၁၀၅၆။

သုံးသည် မြေပြည်ကွန်မြှုပ်နှံပါတော် သုံးမှာ ကို တရာတ်ပြော်
သုံးမှာ နှင့်ယူဦး၍ တ်ပြု၏။ အထူးသဖြင့် တရာတ်ကွန်မြှုပ်နှံ
၌၌ ၈၇ ပော့ခနီးရှုပ်ပြုးအကြောင်းကို အားထောင်သူ
အောင်၊ စိတ်တက်ပြုအောင်၊ အားကျေအောင် ပြောပြုသည်။
၉၇။ ၈၇ လည်းကောင်း၊ အဆုံးဖွံ့ဖြိုးလည်းကောင်း ဒုက္ခာခြား
၌၌ ခွဲ့ကြပုံတို့တို့ အသေးစိတ် ပြောပြုသည်။ ဤဖွံ့ဖြိုးရည်
၌၌ တရာတ်ကွန်မြှုပ်နှံများသည် တရာတ်ပြော်၌၌ တစ်ခု
သိမ်းတော့မည်အကြောင်းကို ဟောကိန်းထဲတ်ပြု၏။ (ထို့
ပြုမှုပ်နှံများနှင့် ကူမဝင်တန်းတပ်များ အကြိုတ်အနယ် တိုက်
၌၌ တိုနည်းတူဂျာ မြောကွန်မြှုပ်နှံများကလည်း မကြောင်းပင်
၌၌ သိမ်းတော့မည် ဖြစ်ကြောင်း မိမိတို့တော့မည်းနှင့်
၉၈။ မြှေးပြော်ရှိ ပျော့တတ်များ၊ ဓာတ်လတ်တန်းစား စာရေး
၌၌ အောင်မြောက်းနှင့် အနီးရတို့တို့ကိစ်ဆင်ရော် ဖြစ်ကြောင်း
၌၌ ထောက်းနှင့် အနီးရ ပြော့ကျော်း အာရာရိုက်၌၌ ဖြစ်မြေပြည်သည်
၌၌ ဖို့နှင့် ပြစ်လာနိုင်ကြောင်း၊ ဖြစ်လည်း ဖြစ်တော့မည်
၌၌ ခွဲ့ခွဲ့ပေးအောင် ပြော၏။

၉၉ သောအခါ ကျော့လုံးများက အခြေအနေကို အသီးသီး

ကဗျာကျို့ကျော်သနရွှေ့ယ်

၃၈၈

၉၀။ ရှေးဦးစွာ တင်ပြောကား အသက်သုံးသယ်ခဲ့ ရှိသည်။ မူလက
သူ့ကို ကျော်သားတစ်ဦးဟု သက်ခိုင် ထင်သည်။ သို့စော်းကို
အားထောင်ရင်း သုံးသည် အိုးရအမှုထဲးတစ်ဦး ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားလာ၏။

၉၁ ကုန်ခုပါရာလုံးရှားပါးစရိတ်များ ပြတ်ဆင်တော့မည် ဖြစ်ကြောင်း
၌၌ ပြင် အမှုထဲးဦးရေကို ၂၂ ရာခိုင်နှုန်း လျှောပစ်တော့မည် ဖြစ်ကြောင်း၊
ဤသည်ကို မကျေနှင့် အမှုထဲးပေါင်းစုံ သာဝိတ်ကြီး ဖြစ်လာရန် အလား
အလာ ကောင်းနေကြောင်း တင်ပြောသည်။ ဒီစိုက ဤသာဝိတ်ကြီး မပေါ်ပေါ်
အောင် ဖြစ်သည့်နောက် ဖြစ်ပေးရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဖြစ်လည်း ဖြစ်မည်
ဖြစ်ကြောင်း၊ ဤကိစ္စအတွက် အစိအစဉ်များ ရှိပြီးကြောင်း၊ မိမိ သိလိုသည့်မှာ
ကျောင်းသားများ၏ အခြေအနေ ဖြစ်ကြောင်း၊ အမှုထဲးပေါင်းစုံ သာဝိတ်ကြီး
နှင့် ကျောင်းပေါင်းစုံသာဝိတ်ကြီးတို့ တစ်ပြိုင်တည်း ပေါ်ပေါက်ရမည် ဖြစ်
ကြောင်း ရှင်းပြု၏။

အခန်းတွင်းမှ လူအားလုံးသည် ထွန်းငွေဘာက်သို့ ရှုညွှေကြည့်ကြ
သည်။ ထွန်းငွေက စကားစပ်ပြု၏။

“၂-က-သ နဲ့ ရ-က-သ ကတော့ ကျွန်ုတ်တို့ လက်ထဲမှာ ရှိ
တယ်၊ အမှုထဲးပေါင်းစုံသာဝိတ်ကြီး စတော့ တစ်ပြိုင်နှင့် ရှိကွန်ချိုင်မှာ
ရှိတဲ့ ကျောင်းတွေကစိုး တစ်ပြိုင်လုံးက ကျောင်းတွေ သာဝိတ်မှာက်ကြ
မှာပါပဲ”

ဒီစိုက ဝင်ဖြတ်ဆေး၏။

“အင်းလေ... ဒါတော့ ကျွန်ုတ်တော် သိတာပေါ့၊ အခု သိချင်တာက
တစ္ဆေးသိပါလ်က ဘယ်လိုလဲ”

“၂-က-သ ကတော့ ရဲဘော် သိတဲ့အတိုင်းပဲ၊ အချောင်သား
သန်ရှင်းတွေလက်ထဲမှာ”

ဒီစိုက ပြီးသည်။

“၂-က-သကို ဓမ္မားဖော်ထားလိုက်ပါလေ၊ တစ္ဆေးသိပါလ်ကြောင်းသား
တွေအနေနဲ့ ဘယ်လိုရှိသလဲ”

မောင်ညိုရိုင်းက စိတ်ပျက်စွာ ခေါင်းခါ၏။

“တစ္ဆေးသိပါလ်ကြောင်းသားတွေက တစ္ဆေးသိပါလ်ကြီး ရှိကောန်အသတ်
မရှိ ပိတ်ပေးစိုးသာ စိတ်ဝင်စားနေကြတယ်”

ကဗျာရန်ကျယ်သချိဝယ်

၃၈၅

ရှေးဦးစွာ တင်ပြသူကား အသက်သုံးဆယ်ခုံ ရှိသည်။ မူလက သူကို ကျောင်းသားတစ်ဦးဟု သက်ခိုင် ထင်သည်။ သို့ရာတွင် သူ့စကားကို နားထောင်ရင်း သုသည် အစိုးရအမှုထမ်းတစ်ဦး ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှုးလာ၏။

သူက အစိုးရသည် ရှားပါးစရိတ်များ ဖြစ်ပစ်တော့မည် ဖြစ်ကြောင်း၊ ငှင်းပြင် အမှုထမ်းဦးရေကို ၂၂ ရာခိုင်နှစ်း လျှောပစ်တော့မည် ဖြစ်ကြောင်း၊ ဤသည်ကို မကျေနှင့်၍ အမှုထမ်းပေါင်းစုံ သပိတ်ကြီး ဖြစ်လာရန် အလား အလာ ကောင်းမောက်တော်းတင်ပြသည်။ ဒီစိက ဤသပိတ်ကြီး မပေါ် ပေါ် အောင် ဖြစ်သည့်နည်းနှင့် ကြိုးပမ်းရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဖြစ်လည်း ဖြစ်မည် ဖြစ်ကြောင်း၊ ဤကိစ္စအတွက် အစိအစ်များ ရှိပြုးကြောင်း၊ မိမိ သိလိသည့်များ ကျောင်းသားများ၏ အခြေအနေ ဖြစ်ကြောင်း၊ အမှုထမ်းပေါင်းစုံ သပိတ်ကြီး နှင့် ကျောင်းပေါင်းစုံသပိတ်ကြီးတို့ တစ်ပြိုင်တည်း ပေါ်ပေါက်ရမည် ဖြစ် ကြောင်း ရှင်းပြ၏။

အခန်းတွင်းမှ လူအားလုံးသည် ထွန်းငွေဘက်သို့ လှည့်ကြည့်က သည်။ ထွန်းငွေက ကေားစပြာ၏။

“ဗ-က-သ နဲ့ ရ-က-သ ကတော့ ကျွန်တော်တို့ လက်ထဲမှာ ရှိ တယ်၊ အမှုထမ်းပေါင်းစုံသပိတ်ကြီး စတော့ တစ်ပြိုင်နှင့် ရှိကုန်ခရိုင်မှာ ရှိတဲ့ ကျောင်းတွေကစပြီး တစ်ပြည်လုံးက ကျောင်းတွေ သပိတ်မောက်ကြ မှာပါပဲ”

ဒီစိက ဝင်ဖြတ်မေး၏။

“အင်းလေ... ဒါတော့ ကျွန်တော် သိတော့ပေါ့၊ အခု သိချင်တာက တွေ့သို့လိုက ဘယ်လိုလဲ”

“တ-က-သ ကတော့ ရုံဘော် သိတဲ့အတိုင်းပဲ၊ အချောင်သမား သန်ရှင်းတွေလက်ထဲမှာ”

ဒီစိက ပြီးသည်။

“တ-က-သကို ဘေးဖယ်ထားလိုက်ပါလေ၊ တွေ့သို့လိုကျောင်းသား တွေအနေနဲ့ ဘယ်လိုရှိသလဲ”

မောင်ညျို့မြိုင်းက စိတ်ပျက်စွာ ခေါင်းခါ၏။

“တွေ့သို့လိုကျောင်းသားတွေက တွေ့သို့လိုကြီး ရက်အကျိုးသတ် မရှိ ပိတ်ပေးဖို့သာ စိတ်ဝင်စားမောက်တယ်”

“ဒါလည်း ကောင်းသားပဲ၊ သပိတ်ရဲ့ ဘောင်ထဲ ဝင်လာတာပဲ
မဟုတ်ဘူးလား”

“ဟန်အင်း... သူတို့ ရည်ရွယ်ချက်က တစ်မျိုး၊ ပထမ ကျောင်း
ပိတ်ပေးရမယ်၊ ခုတိယ တူးသိသုတေသနများတဲ့ ဖွဲ့ပေးရမယ်၊ တာတိယ
အနေနဲ့ တပ်ဖွံ့ဖြိုးရင် အနီးရတပ်တွေနဲ့ တွဲပြီး ကျွန်တော်တို့ တော်လှန်ရေး
အင်အားစုတွေကို ခုခံကြေမလိုတဲ့”

ဒီစီသည် ရှေးဦးစွာအဖြစ် စိတ်မကျောင်းဟန်ကို .ပြ၏။

“အော်ကျောင်းသားတွေကို ဘယ်သူတွေက ခေါင်းဆောင်မှသလဲ၊
ဆိုရှယ်လစ်ငန်တွေပဲ မဟုတ်လား”

“ဒီလို့ ပြောင်ဝန်မခဲ့ကြဘူး၊ တော်လှန်ရေးတုန်းက တပ်မတော်မှာ
မိုလ်တို့ တပ်သားတို့ လုပ်ဖွဲ့ကြတဲ့ ကျောင်းသားတွေပဲ”

“ဘာထူးလဲစွာ၊ ဒီလူတွေဟာလည်း ဖဆဆိုရှယ်တွေရဲ့ လက်ကိုင်
တုတ်တွေပဲဟာ”

သက်ခိုင်၏ စိတ်တွေး၌ ထိုင်းခဲ့ ဒေါသထွက်သွား၏။ သို့ရာတွင်
ဒီစီသည် ဤမောင်များ ပျော်သည်ဟာ ဖြစ်မော်၏။ အေးဝင်းကလည်း သက်ခိုင်ကို
လက်ကုတ် သတိပေး၏။ ထို့ကြောင့် သက်ခိုင်သည် ရုတ်တရာ် ပြောတော့
မည့်စကားကို မပြောတော့ဘဲ နှုတ်စောင့်စည်းမေလိုက်ရ၏။

ဒီစီသည် အေးဝင်းနှင့် သက်ခိုင်တို့ကို ရွှေးစမ်းသယောင် ကြည့်ပြီး
မေးသည်။

“ကိုထွန်းငွေ့... ဒီက ရုတော်သစ်နှစ်ဦးက ဘယ်သူတွေလဲ”

ထွန်းငွေ့က ပျော်ပျော်သလဲ ဝင်ရှင်းပြ၏။

“ကျွန်တော်သွေးယောက်များတွေပါ၊ အေားအေားတော်များတွေပါ၊ ဘယ်သက်ခိုင်၊
ကြိုတင် သတင်းပို့ပြီးပါ၍ ဒီဘက်က ကိုအေးဝင်း၊ ဟိုဘက်က ကိုသက်ခိုင်၊
နှစ်ယောက်စလုံး စာရေးဆရာတွေပါ”

ဒီစီသည် အေးဝင်းနှင့် သက်ခိုင်တို့ကို ပြီးရင်း မေးသည်။

“ခုလို့ ရုတော်သစ်တွေနဲ့ တွေ့ရလို့ ထမ်းသာပါတယ်၊ အခါ ကျွန်တော်
တို့ ဆွေးနွေးကြတဲ့အပေါ်မှာ ရုတော်တို့ ဘယ်လို့ မြင်သလဲ”

အေးဝင်းသည် သက်ခိုင်ကို လက်နှင့် ထပ်ကုတ်သတိပေးပြီး ဆို၏။

ကျွောက်နှင့်ကျယ်သရွဝါ

ခမ္မ

“ရဲဘော်ကြီးတို့က ကျွောက်တို့ကို ယုံယုံကြည်းကြည် လက်ခံ ဆွေးနွေးတဲ့အတွက် ကျေးဇူးတင်ပါတယ်၊ ရဲဘော်ကြီးတို့က ယုံကြည်းတော့ ကျွောက်တို့ကလည်း ပွင့်လင်းစွာပဲ ပြောပါမယ်”

“ပြောပါများ ပြောပါ”

“ဟုတ်ကဲ့... ပြောပါမယ်၊ ကျွောက်တို့ မြင်ထားတာက ကျွောက် တို့ အားလုံးဟာ နယ်ချွေထောင်ချောက်ထဲကို ကောင်းကောင်းကြီး ဝင်မိနေပြီ ဆိုတာပါပဲ၊ ဒီဘေးက လွှတ်စို့လမ်းဟာလည်း တစ်လမ်းတည်းပဲ ရှိပါတယ်၊ သူက ကွန်မြှေနှစ်... သူက ရဲဘော်ဖြူ... သူက ဆိုရှယ်လစ်... သူက ဘာ... စသဖြင့် အချင်းချင်း မယုံသက္ကာဖြစ်နေကြမယ့်အား နယ်ချွေစနစ်ကို စွဲမှန်းသွားလုံး... ဆိုရှယ်လစ်လွှာဘာင်ကို ယုံကြည်းသွားလုံးဟာ ပုဂ္ဂလိက ဆန္ဒစွာတွေ၊ ဂိဏ်းကဏ္ဍတဲ့တွေကို ဖယ်ပြီး စစ်မှန်တဲ့ လက်ပဲညီညာတော် လုပ်ကြဖို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်”

ဒီစိုက သဘောကောင်းစွာ ခေါင်းညီတ်ပြီး ပြီးလျက် ဖြော၏။

“ရဲဘော် ပြောတာဟာ မူအားဖြင့် မှန်ပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ လက်တွေမှာ မဖြစ်နိုင်ဘူး၊ လက်တွေဖြစ်နိုင်ဖို့က မှန်ကာန်တဲ့ သဘောတရားရေး ခေါင်းဆောင် မူ လိုပါတယ်၊ အော်သဘောတရားကလည်း တစ်ခုပဲ ရှိတယ်၊ မတ်(စံ)-လိုန် ဝါဒပါဝဲ၊ မတ်(စံ)-လိုန်ဝါဒကို မယုံကြည်တဲ့ လွှတွေနဲ့ ညီညာတ်ရေး သွားလုပ်ရင် ဘရောက်ဒါရာစ်ဒဲ့ အမှားချိုး ကျေးဇူးလွှာမြိမ်ရာရောက်မှာပါပဲ၊ ရဲဘော်က အော်အောက် စစ်မှန်တဲ့ လက်ပဲညီညာတ်ရေးဆိုတဲ့ စကားကို သုံးသွားတယ်၊ စစ်မှန်တဲ့ လက်ပဲညီညာတ်ရေး ဆိုတာဟာလည်း မတ်(စံ)-လိုန်ဝါဒပေါ်မှာသာ အခြေခံလို့ရတယ်”

အေးဝင်းသည် ဘာရွှေ ပြန်ပြောနိုင်စွမ်း ရှိဟန်မတွေလေသူတစ်ဦးကဲ သို့ သူခေါင်းကို ပေးလေးကြီး ညီတ်ပြု၏။

ဒီစိုက သက်ခိုင်းကို လှမ်းကြည့်၏။

“ဒီက ရဲဘော်ကြီးကကော... ဘယ်လို သဘောရပါသလဲ”

“အေးဝင်း အမြင်နဲ့ ကျွောက်နှင့်အမြင်က အတွေတွဲပါပဲ၊ မတ်(စံ)-လိုန်ဝါဒကသာ တစ်ခုတည်းသော မှန်ကာန်တဲ့ သဘောတရားဆိုတာကိုတော့ ကျွောက် လက်မခိုင်ဘူး၊ ထားပါတော့လေ၊ ဒီနေ့ ကျွောက်တို့ သဘောတရား

၃၉၀

တဖ္တသိဒ္ဓရိနိနိ

ရေးရာတွေ ငြင်းနေကြဖို့အခို့ မဟုတ်ဘူး၊ ဒီလိုပဲ... ဒီနဲ့ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံရဲ့ အခြေအနေတွေအရလည်း ဂိတ်းကဏ္ဍကြဖို့ မဟုတ်ဘူး”

“ဆိပါရှိး ရဲဘော်”

“ဆိပါမယ်၊ ကျွန်တော်တို့ လွတ်လပ်ရေး ကြိုးပစ်းစဉ်ခေတ်က ခုလိုပဲ ဂိတ်းကဏ္ဍ အကွဲအပြေတွေ ပေါ်နာတယ်၊ ဒီတော်းက တာဝန်သိသူတို့ဟာ ဝါဒရေးရာသည် ခုတိယာ၊ လွတ်လပ်ရေးရာသည် ပထမလို့ ညီညွှတ်ရေး ခေါ်ပြီး လုပ်ဆောင်ခဲ့ကြတယ်၊ အခုလည်း ဝါဒရေးရာသည် ခုတိယာ၊ ပြည်ထောင်စု တည်မြှုံးရေးရာသည် ပထမလို့ ကြွေးကြော်ကရမယ် ထင်ပါတယ်”

ဒီစီသည် အသာအယာ ရယ်မောက်။

“ရဲဘော်က ကေအင်ဒီခုံအရေးကို ထည့်တွေးနေတယ်နဲ့ တူတယ်၊ ကေအင်ဒီခုံတွေဟာ နယ်ချုပ်ကိုတော်သားတွေ အမှန်ပဲ၊ ဒီလိုပဲ ဖဆဆိုရယ် တွေ့ကလည်း နယ်ချုပ်သေးတွေပဲ၊ သူတို့အချင်းချင်း တိုက်ကြပါစေ၊ ရွာတရှိ တလေ မီးလောင်၊ မြို့တရှိတလေ ကြမွှာ၊ လုပ်တွေလည်း သေသန့်သူမျှ သေကြ ပေါ့၊ တော်လှုန်ရေးသမိုင်းလမ်းကြောင်းမှာ အသက်တွေ သွေးတွေ စတေးက ရတာ မဆန်းပါဘူး၊ ကျွန်တော် ခုနှင့်က ပြောခဲ့တဲ့ လောင်းမတ်(ချုံ)ကို ပြန့် သုံးသပ်ကြည်ပါ၊ ရဲဘော် သဘောပေါက်ပါလိမ့်မယ်၊ အပြီးသတ်တွေ နယ်ချုပ် ရုပ်သေးကြက်နှစ်ကောင် ယန်းကြမှာပဲ၊ အဲဒီတော့မှ ကျွန်တော်တို့ တပ်နှိပ်တော် က အသာဝင်ဖမ်းပြီး အောင်ပွဲဆင်ရှုပဲ၊ အဲဒီအချို့ဟာလည်း မဝေးတော့ပါဘူး၊ ဘယ့်နှစ်ယဲ”

သက်ခိုင်ကလည်း အေးဝင်းနည်းတူ ဘာမျှ ပြန်ပြောနိုင်စွမ်းဟန် မရှိလေသူကဲသို့ ခေါင်းသိတ်ပြု၏။

နောက်ထပ် အနည်းငယ် ဆွေးနွေးကြပြီးနောက် အစည်းအဝေးကို ဆုံးလိုက်ကာ လူစွဲချို့ ပြန်လာကြသည်။

ထွန်းငွေ ခေါ် မောင်ညီနိုင်းလည်း သက်ခိုင်တို့ အေးဝင်းတို့နှင့်အတူ ပြန့်လိုက်လာ၏။

သုံးယောက်သား စကားမဆိုကြဘဲ လျှောက်လာကြသည်။ သက်ခိုင် က တယောကို လက်ဦးတည့်ရာ ထိုးလာသဖြင့် သီချွင်းလည်း ဝင်ဆိုရှုံးမရကြ။

ဂိတော်ပင်များ အောက်သို့ ရောက်သောအခါ ထွန်းငွေက စ စကားပြောသည်။

ကျောက်နှင့်ကျော်သနရွာဝယ်

၃၉၁

“ဒီဇူး အေးအေးပွဲကို မင်းတို့နှစ်ယောက် ဘယ်လို သဘောရာသလ”

အေးဝင်းက တို့တို့နှင့် လိုင်းပြော၏။

“တို့ ဘယ်လို သဘောရာသနနိုဘာကို တို့ ပြောပြုပြုပြုပြုပြုကာ”

ထွန်းငွေသည် သက်ပြင်းလေး ရှိက်ပြီးဆို၏။

“မင်းတို့နှစ်ယောက် ပြောတဲ့စကားတွေက ငါအတွက် စဉ်းစားစရာ ပြစ်လာတယ်၊ ခက်တာက မင်းတို့နှစ်ယောက်က အမျိုးသားရေးကို ထိပ်တင်ထားတာပဲ”

သက်နိုင်က တယောထိုးရပ်လိုက်ပြီး ဖော်၏။

“အမျိုးသားရေးကို ထိပ်တင်တာနဲ့ မင်းက ဘာလို ခက်နေရတာလ ထွန်းငွေ”

“အေးလေ... မင်းတို့အတွက်တော့ မခက်ဘူးပေါ့၊ ငါအတွက်တော့ ခက်နေပြီ”

အေးဝင်းက ပြောသည်။

“မင်း ခက်နေတာ ငါ သိပါတယ် မောင်ညီနိုင်းရာ၊ မင့်စာအုပ်ကြီး တွေက အမျိုးသားရေးကို သာမည့် ပြဿားတယ် မဟုတ်လား၊ ဒါပေမဲ့ ဟန်တလာက ဆိတ်ယက်ယူနိုင်းကို ဝင်တိုက်တော့ ရှုရှုးတွေဟာ သဘောတာရား ရေးကို သာမည့်လုပ်ပစ်ပြီး အဖိန်ငံ ကာကွယ်ရေးကို ရှုံးတင်ခဲ့တယ် မဟုတ်လား၊ စစ်ပွဲကြီးကိုလည်း ကုန်ပိုက်တရီးရောတစ်ဝါး၊ (မဟာမျိုးချစ် စစ်ပွဲကြီး)လို့ ကင်ပွန်းတပ်ခဲ့ကြတယ် မဟုတ်လား”

ထွန်းငွေသည် ခေတ္တိုင်သွား၏။ ထိုနောက်မှ ရင်ဘတ်အတွင်းမှ လာသော ရပ်သံကိုပြုရင်း ဆဲသည်။

“ခွဲးကောင်တွေ... လက်ပဲစာအုပ်ကလေး တစ်နှုပ် နှစ်နှုပ် ဖတ်ရှုံးတာနဲ့ လို့ရာခွဲ ကောက်နှုတ်ချက်ချုပ်ပြီး မဟုတ်တာတွေ ပြောနေတယ်၊ နှုံး... အခု ငါ အခန်းပြန်ရောက်ရင် စာအုပ်တွေ ထပ်ဖတ်လိုက်လိုးမယ်၊ မနက်ကျွမ်း ငါ ရှင်းပြေမယ်”

သက်ခိုင်က နောက်၏။

“ဒါဖြင့် မောင်ညီနိုင်းရယ်... မင်း စာမဖတ်ခင် ငါ တယောတီးပြပါရမေး”

၃၉၂

တရ္တသိသုက္ခနိုင်

“တိုးလေ... တိုးလေ... အေး တစ်ခါတလေ ရောမဖြူကြီး မီး
လောင်နေတုံး စောင်းသဲ နားထောင်ရတာ ကောင်းသလိုပဲ၊ အဟီး... ဟင့်
ဟင့် ဟင့်... အဟာက်...”

သက်နိုင်က တယောကို အသံစမ်းတော့မျှ။ အေးဝင်းက အေးသည်။

“ဟောကောင်... မင်း ဘာတီးမလို့လဲ”

“အဆီလျော်ဆုံး သီချင်းကွာ၊ ကြုံလေဘုံဘွဲ့”

သက်နိုင်က တယောတီးသည်။ အေးဝင်းက ဆိုမျှ။ မောင်သို့မိုင်းက
ခေါင်းစိုက်နိုက်နှင့် စဉ်းစားတွေးခေါ်ရင်း လိုက်ပါလာမျှ။

“ကြုံလေ... ဘုံဘွဲ့... ဆတ်ထွေ့မိုင်းမိုင်း... ကဲ ကံယ်စေလို့
ကြုံရလေမြင်း...”

ထို့ညာက တရ္တသိသုက္ခနိုင်မြေပေါ်မြို့ ငွေလရောင် မရွှေ့ပါ။

အဝန်း - ၂၆

»» ပြည်ရေး၊ ဝမ်းရေး၊ အလွမ်းရေး ««

မြန်မာစိန္ဒရုပ်ပါန် ၂၇ ရက်နေ့တွင် ဗုဒ္ဓဘာသာရေးနှင့် ပြည်ရေးနှင့် တူဖော်တို့၏ ပြုပေးရန် ဆုံးဖြတ် တောင်းဆိုကြသည်။
ထိုအခါ အီရိယောကျနေသာ တ.က.သ (တူဖော်ကျောင်းသား များသမဂ္ဂ)လည်း လွှဲပြုရှုံးလာ၏။

အေးဝင်း၊ သက်ခိုင်နှင့် တင်မောင်နှင့်တို့သည် သုံးယောက်တည်း မြန်ကို ထမင်းစားဆင်းကြ၏။ ယဉ်မောင်မှ ပျောက်နေ၏။ ထမင်းစားခန်းတွင်း၌ ပင် ကျောင်းသားတို့၏ လွှဲပြုပုံစံ ပြစ်နေသည်။ တက်တက်ကြကြလည်း ရှိနေ၏။

“ကျောင်းရိတ်ပေးရမည်၊ တူဖော်တို့၏ ပြုပေးရမည်”

ဤဝကားကို လွှတိုင်း ပြောမြှုပြုသည်။ သို့မဟုတ် တောင်းဆိုမှု ကြသည်။

အေးဝင်းနှင့် သက်ခိုင်သည် ကျောင်းတက်ထွက်နဲ့ကြသည်။

ရှိ-စိ-အာ(ရှိ) ၏ ယောက်းလေးများ နားနေခန်းရှုံးရှုံး ကြော်ပြာ သင်ပုန်းရှုံး ကျောင်းသားများ စုစိုင်းမှုကြသည်။ သင်ပုန်းပေါ်၌ တ.က.သ

၃၉၅

တရ္တာလိုင်ဘန်းရိုင်

၏ ကြေညာချက်ကို ကပ်ထားသည်။ ဤကြေညာချက်က မန္တာက ဖော်
ကျောင်းဆောင်သားများ၏ တောင်းဆိုချက်ကို ရောင်ပြန်ဟင်ထားသည်။

သက်ခိုင်တို့နှင့် သိသော မြန်မာစာယဉ်သည့် ကျောင်းသားတစ်ဦးက
ကြေညာချက်ကို ဖတ်ရှုမှ ရွတ်နောက်နောက်နှင့် အော်၏။

“အမယ်မင်း... အားလုံး ခက်ကုန်ကြပါပြီကို... အော်မင်းများရဲ့”

အခြားတစ်ဦးက ဝင်မေးပေး၏။

“ဘာများ ခက်လိုင် သူငယ်ချင်းရဲ့”

“တရ္တာလိုင်အနဲ့တပ်ရင်းပြုပြီး စစ်ထ လိုက်ရမယ်ဆိုတော့ ဥမ္မာဘွှဲ့
ပျိုတဲ့က စာကို သတိသွားရလိုပါ”

“ဘယ်လိုတဲ့လဲ”

“လွမ်းတပ္ပါဒေး၊ သူနှင့်ဝေးက၊ ပြည်ထောင်ရေးနှင့်၊ ဝမ်းရေးဝိုင်ထက်၊
လွမ်းရေးခက်၏... တဲ့၊ ခက်၏...တဲ့”

“မြော်... ကိုယ်တော်ကြီးက သူနဲ့ ဝေးမှာနဲ့ လွမ်းရေးခက်နေလို့
လား”

“မဟုတ်ဘူး၊ ဒီထက် ခက်သေးတယ်”

“ဘာများပါလဲဘူး”

“သူနဲ့ ဝေးတာက တစ်နှေ့ ပြန်တွေ့နိုင်သေးတယ်၊ အခု အိမ်က
ငွေမလာတော့ လက်မှတ်မလဲနိုင်ဘူး၊ လက်မှတ်မလဲနိုင်တော့ ဆုံးပါပြီ၊ ဆုံးပါပြီ”

“ဘာဆုံးတာလဲ... မန်ကောက်လုံချည်လား”

“ဟင့်အင်း...”

“ဖောင်တိန့်လား”

“အနားသား... ဟင့်အင်း”

“ဒါဖြင့် လက်ပတ်နာရီလား”

“အဒါတွေအားလုံးထက် တန်ဖိုးရှိတယ်”

“နှီး... ဒါဖြင့် ဘာလဲ”

“လက်တစ်သစ်လောက် ထူတဲ့ ငါမျက်မှန်”

သက်ခိုင်တို့ အားလုံးက စိုင်းရယ်သည်။

ထိကျောင်းသားက ရွတ်ည်တည်နှင့် ပြော၏။

ကဗျာကုန်ကျယ်သရွေဝယ်

၃၅၅

“မရယ်နဲ့ ကိုယ့်လွှတ်။ အဟုတ်ပြောနေတာ၊ ပေါင်စရာကုန်လို့
မတတ်သာတဲ့အဆုံး ရွှေကိုင်းတပ်မျက်မှန်လေး ပေါင်မိတာ၊ အခုအတိုင်းဆို
တော့ ဤပေါ်လို့မှာ သူ့ဝါယာလို့ ပြုပြီး စက္ကာစိုက်း အလင်းရှုရတိတဲ့နဲ့
နဲ့ ဂုဏ်စုစုပေါ်လို့ ဘယ်နဲ့လ ကျွန်ုတော့မှန်း မသိဘူး”

ထိုကျောင်းသား၏ ကေားကြောင့် အေးဝင်းနှင့် သက်နိုင်သည် ရယ်ရှင်
မှ တစ်ဝက်၊ ကရာဏာတစ်ဝက်နှင့် ထွက်လာခဲ့ကြသည်။

သက်နိုင်နှင့် အေးဝင်းတို့သည် နှစ်ကိုပိုင်း၌ သတ္တေသန လက်တွေ့
သင်တန်း တက်ကြသည်။ ခါတိုင်းဆိုလျှင် သတ္တေသန လက်တွေ့သင်တန်း၌
ပျက်ကွက်သူ ကျောင်းသား ကျောင်းသူ နှိုးလှု၏။ ယခု ကျောင်းသား ကျောင်းသူ
အများ ပျက်ကွက်နေသောကြောင့် ဖယောင်းခွက်အများတွင်း၌ မေးဆေးပေး
ထားသော အားလေးများသည် အခွဲအစိတ် မခံရဘဲ ပိုးလိုးပက်လက် ပြစ်လျက်
သား ရှိနေကြရာသည်။

သက်နိုင်က မိမိ၏ အာကို စိတ်ဝင်စားဆွာနှင့် ခွဲမှုသော်လည်း အေးဝင်း
က ကနာမပြုမဲ့။ အကြောင်းမှာ မွန် ကျောင်းမတက်သောကြောင့် ဖြစ်၏။

လက်တွေ့သင်တန်းအပြီး၌ အေးဝင်းသည် သက်နိုင်နှင့် လက်ဖက်ရည်
သောက် မလိုက်တော့ဘဲ မွန်၊ ကို ရှာရန် ထွက်သွား၏။

သက်နိုင်က လက်ဖက်ရည် သောက်ပြီးမှာက် ဓာတုပေးသင်တန်း
သွားတက်သည်။ သင်တန်းတွင် အေးဝင်းကိုရော၊ မွန်ကိုရော မတွေ့။ ဓာတုပေး
သင်တန်းအပြီး ကြော်၌ တစ်ချို့ အားမှုသောကြောင့် သက်နိုင်လည်း မလေးနှယ်
ကို ရှာရန် ထွက်ခဲ့၏။

မလေးနှယ် တက်လေ့ရှိသော အခန်းများအားလုံး နှဲအောင် ရှာသော်
လည်း မလေးနှယ်ကို မတွေ့။ မလေးနှယ်ကိုသာမက ဒိုရာသင်းနှင့် မလှသူ
တိုကိုပါ မတွေ့။

ညမှုပိုင်း၌ မြန်မာစာသင်တန်းကို မှာက်ဆုံး တက်ခဲ့ပြီး သက်နိုင်
သည် ကျောင်းဆောင်သို့ ပြန်လာခဲ့၏။

အေးဝင်းက သူအခန်း၌ ပြန်ရောက်နှင့်နေပြီး ရောက်နှင့်နေရှိမက
ရေချိုးရန် ပြင်ဆင်နေ၏။

“မင်း.... မွန်နဲ့ တွေ့ခဲ့လား အေးဝင်း”

၃၉၆

တရာ့သိပ္ပါယ်ဘုရား

“အေး... တွေ့တယ်၊ မွန်က ဒီညာမဲ့ ဖြူထဲက ယုတ္တိဆိုတဲ့ ပြောင်း
နေတော့မလိုတဲ့”

“ဘာပြုလို့ ပြောင်းနေမှာပဲ”

“ကျောင်းကြီးကသာ မဝိတ်သေးတော့ နယ်ပြန်တဲ့ ကျောင်းသူတွေက
ပြန်ကုန်ပြီ၊ နယ်မပြန်ဘဲ ဖြူထဲ အသိရှိတဲ့လျတွေကလည်း ဖြူထဲ ပြောင်းနေကုန်
ပြီ၊ သက်ခိုင်ရေး... ဉာဏ် ငါနဲ့ အင်းယားကို လိုက်ခဲ့ပါလား၊ မွန်ကို နှုတ်ဆက်
ရအောင်”

သက်ခိုင်မှာလည်း မွန်နှင့် ခင်မင်ခဲ့ပြီ ဖြစ်သောကြောင့် -

“အေး... လိုက်ပါမယ်” ဟု ကတိပေးသည်။

“ဒါဖြင့် သွား... မြန်မြန်ရေချိုးကွာ”

အေးဝင်း ရင်ထဲ အော်ပေါ်မည်ကို ကိုယ်ချင်းစာ အားလည်းမိသော
ကြောင့် သက်ခိုင်သည် သူ တိုက်တွန်းသည့်အတိုင်း လိုက်နာရ်။

အေးဝင်းနှင့် သက်ခိုင်တို့ အင်းယားကျောင်းဆောင်သို့ ရောက်သော
အခါ ကျောင်းသူများနှင့် ပစ္စည်းများကို သယ်ဆောင်၍ ကားများ တစ်စီးပြီး
တစ်စီး ထွက်ခွာလျက် ရှိနေရ်။

ကျောင်းဆောင်ဝင်းအတွင်း၌ မအျော်လင့်ဘဲ မလေးနှုတ်၏ ဇွဲကားပြု။
ကို သွားတွေ့ရောက်။

အေးဝင်းက ကျောင်းဆောင်တွင်း၌ ဝင်သွားသည်။ သက်ခိုင်က
ကားဆီသို့ ရွောက်သွားရ်။ ကားရှုံးခိုး၌ ထုံးစံအတိုင်း အေးသေးစွာ ထိုင်နေ
သော ဦးချုစ်တိုးကို တွေ့ရောက်။

“ဦးလေးကိုချုစ်တိုး... ဒီ ဘာလာလုပ်တာလဲ”

“သော်... သက်ခိုင်ပါလား၊ မင်းကော ဒီ ဘာလာလုပ်တာလဲ”

“သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်နဲ့ လိုက်လာတာပါ၊ ကျွန်တော် မေးတာ
လည်း ဖြော်းလေ၊ အခု ဘာလာလုပ်တာလဲ၊ မမန္တယ်ကော...”

“ထုံးစံအတိုင်း နိုရာသင်းတို့ကို လာခေါ်တာပါ၊ သော်... ဒါထက်
ငါ မင်းကို ပြောစရာတစ်ခု ရှိတယ်”

ဦးချုစ်တိုး၏ ပျက်နှာမှာ အထွေးကည်းပြုမြင်နေရ်။ အသံကလည်း
လေးနှုတ်နေသည်။

ကန္တာကဗိုလ်ကျော်သရွှေ့

၃၄၇

သက်နိုင်က ဦးချစ်တိုးကို မျက်မှာင်ကြွော်ကြည့်၏။ ဦးချစ်တိုး၏
စေတာ့ကို သူ ကောင်းကောင်းသီသည်။ အပြီးသတ်ကျေလျှင် ဦးချစ်တိုးတို့
လိုလားသည့်အတိုင်း မိမိ ပြုပေးမည်ကို မိမိသာ အသိဆုံးဖြစ်၏။ သို့ရာတွင်
ဦးချစ်တိုးသည် အထိုးရိမ်ကြိုးလွန်းသည်။ မိမိအား မကြာခဲ့ သတိပေးလို
သည်။ ဤသည်ကို သက်နိုင် မကျေနှင့်လှုံး ထိုကြောင့်လည်း သက်နိုင်သည်
ဦးချစ်တိုးကို မျက်မှာင်ကြွော်ကြည့်မိခြင်း ဖြစ်၏။ ဤသည်ကို ဦးချစ်တိုးက
လည်း ရိပ်မိ၏။

“ကျား... မင်းက ငါကို မကျေမန်နဲ့ မျက်မှာင်ကြွော် ကြည့်မှ
ဖြစ်ပါပြီ၊ အဒီလိုတော့ မကြည့်နဲ့ မောင်၊ မပြောစေချင်ရင် ဘာမှ မပြောဘူး”

သက်နိုင်သည် ရှတ်တရာက် ရယ်ချုလိုက်၏။

“မြတ်... ဦးလေးကိုချစ်တိုးကလည်း အကြောင်းမှ မိတ်ပို့မြှုပြန်ပြီ၊
ဘာပြောစရာရှိလဲ၊ ပြောမှာသာ ပြောစမ်းပါ”

“အေး... ပြောရ မပြောရကလည်း စဉ်းစားရသေးသက္က၊ မင်းက
ဖွတ်လုပ်တတ်မှန်း... အဆုံးတိုက်တတ်မှန်း သိတော့ ကြောက်ရသေးတယ်၊
ငါ ပြောမှ မင်း ရွတ်ရင် ခက်ရချေရဲ့ ပြီးတော့ ငါ ပြောတာကို မမလေးနှယ်
ကလည်း ကြိုက်ချင်မှ ကြိုက်မှာ”

သက်နိုင်က မျက်နှာကို တည်လိုက်ပြီး နိုင်မာစွာ ဆို၏။

“ပြောသနတာ ထင်ရင် ပြောပါ၊ ကျွန်တော် နားထောင်ပါမယ်”

ဦးချစ်တိုးသည် စဉ်းစားသယောင် ဆွဲပြိုမြှင့်မြှုပြုနောက် တစ်ရုံးချင်း
ပြော၏။

“ထားစကြိုး အိမ်ရောက်မော်ပြီး သက်နိုင်”

သက်နိုင်၏ ကိုယ်သည် မတ်သွား၏။ နှုတ်မှုလည်း “မြတ်...”

ဟု တစ်လုံးတည်း မြည်နိုင်၏။

ဟော(လ်)တွင်းမှ မလေးနှယ်သည် ခိုရာသင်း၊ မလုသူတို့နှင့်အတူ
ထွက်လာ၏။ သက်နိုင်ကို မြင်သော် ဝင်းသာအားရ လှမ်းခေါ်သည်။

“အတော်ပဲ... မောင်ရော့... လာပါဦး၊ မမနှယ်တို့ကို လာကုပါဦး၊
ဦးလေးကိုချစ်တိုးလည်း လာခဲ့ပါ”

ဦးချစ်တိုးနှင့် သက်နိုင်သည် မလေးနှယ်တို့ထဲ သွားပြီး လေးပင်သော
ပစ္စည်းများကို ကူသယ်၍ ကားတွင်းသွှေ့ နေရာချေပေးကြ၏။

၃၉၈

တွေ့ဆုံးလိုက်ခိုင်

အားလုံး ပြီးသောအခါ မလေးနှယ်က-

“လာ မောင်.. ခထ” ဟု ခေါ်သဖြင့် သက်ရိုင် လိုက်ခဲ့ရ၏။

တရုတ်စကားပင်တစ်ပင် အောက်၌ အတူရပ်လိုက်ကြသည်။

ကျောင်းဆောင်ဝင်းအတွင်း အခြားတစ်နေရာ၌ ယု၍၏ ရွှေလေကားနက် ကြီး ရပ်ထား၏။ ကားနှင့် မလျမ်းမကမ်းတွင် အေးဝင်းနှင့် မွန်တို့ နှစ်ဦးချင်း စကားပြောနေကြသည်။ အေးဝင်း၏ ခေါင်းက ဒိုးဘို့ရိုက်ကျေလျက်ရှိသည်။ မွန်ကသာ တိုးတိုးသွင်းနှင့် ဘာတွေ မှာကြားပြောဆိုမေးလေသည်မှန်းမသိ။ တရုတ်စကားပင်အောက်တွင်မူ မလေးနှယ်သည် တောက်ပစ္စာ ပြီး လိုက်၏။

“တစ်ချို့တည်း မိတာပါ၊ မမန္တယ်ကို မှန်ယှဉ်ပြောစမ်း၊ မောင် ဘယ်သူ လာနှုတ်ဆက်တာလဲ”

မလေးနှယ်က ရွှေးမောက်မောက် ပြောသော်လည်း သက်ရိုင်က တည်တည်ညိုညိုကြီး ဖြေ၏။

“အဲဒီလို မောင် နှုတ်ဆက်ရမယ့် လူတစ်ယောက် မောင့်မှာ ရှိချင် လိုက်တာ မမန္တယ်”

“ဟွှန်း... ပိုလိုက်တာ၊ ဒါဖြင့် မောင့်စိုးနတ်အေးပေါ်ကို ဘယ်သူးထား မလဲ”

“မောင့်စိုးနတ်အေးပေါ်ကို မောင် ဘယ်တော့မှ နှုတ်မဆက်ဘူး၊ နှုတ်ဆက် တယ်ဆိုတာဟာ ဂွဲကွားရွှင်းကို အသိအမှတ်ပြုတာပါ၊ မိုးတ်အေးပေါ်မှာ မောင် ဘယ်တော့မှ နှုတ်မဆက်ဘူး မမန္တယ်၊ အနည်းဆုံး နှုတ်မဆက်ချင်ဘူး”

မလေးနှယ်က တမင်သက်ပြင်းကြီး နှုတ်ပြေ၏။

“တကဗော်... မမန္တယ်က ရပ်စရာ ပြောတာကို မောင်က တည်တည် လေးလေးကြီး လုပ်နေပြန်ပါပြီ၊ မောင့်ကို တစ်ခါတလေ မမန္တယ် သိပ်မှန်းတာပါ”

ထိုအခါကျေပြန်တော့လည်း သက်ရိုင်မှာ ပြီးလိုက်ပြန်သည်။ သက်ရိုင် ပြီးပြန်တော့ မလေးနှယ်က မျက်နှာကို တည်ပြီး မေးပြန်၏။

“မောင့်ကို ဦးလေးကိုချစ်တိုးက ဘာတွေ ပြောနေတာလဲ”

သက်ရိုင်က ဦးချစ်တိုးကို လှမ်းကြည့်သည်။ ဦးချစ်တိုးကလည်း သူတိုးကို လှမ်းကြည့်နေသည်။ လှမ်းကြည့်မေးသာ ဦးချစ်တိုး၏ မျက်နှာတွင် စိုးရိုးမိတ်ပြန်၏။

ကမ္မဘာရှိကျယ်သရွေး

၃၉၉

သက်ခိုင်က မှသားဆို၏။

“ဦးလေးကိုချစ်တိုးက မောင့်ကို ဘာမှမပြောပါဘူး မမန္တယ်”

မလေးနှယ်က သက်ခိုင်၏ မျက်လုံးများကို စုံစုံကြည့်သဖြင့်
သက်ခိုင် မျက်နှာထွေလိုက်၏။

မလေးနှယ်က သဘာကျဟန် သွေသွေရယ်သည်။

“မောင့်ကို မမန္တယ် သိပ်သဘာကျတာ ဒါပဲ သီလား၊ ထားပါတော့
လေ၊ မြော်... မောင်... မောင်တို့ ကျောင်းသားတွေ အခု ဘာလုပ်ကြတော့
မလိုပဲ”

“ဒါကို မောင် မဖြေနိုင်ပါဘူး မမန္တယ်”

“မဖြေနိုင်ဘူး၊ အဒါဟာ အဖြေပါပဲ၊ မမန္တယ် သိပါတယ်၊ မောင်တို့
တစ်ခုခု လုပ်ကြမလိုပါ၊ အထူးသဖြင့် မောင်၊ မောင်နဲ့ မောင့်သွေးယူင်းတွေ...
ဟုတ်တယ် မဟုတ်လား”

သက်ခိုင်က အဖြေမပေး၊ မလေးနှယ်ကသာ ဆက်ပြောသည်။

“မောင့်ကို မမန္တယ် ကောင်းကောင်းသိတယ်၊ မောင် ထင်တော့ဆက်ကို
ပိုသိတယ်၊ မောင် လုပ်ချင်တာ လျောက်လုပ်ပါလေ၊ မမန္တယ် တားလိုမရပါဘူး၊
ဒါပေမဲ့ ဘာပါဖြစ်ဖြစ် မောင် လုပ်ချင်တာတွေ လျောက်မလုပ်ခင် မောင့်ကို
မမန္တယ် တွေပါရစော်း၊ ဟုတ်လား... မောင်”

သက်ခိုင်သည် ဟန်ဆောင်၍ ရယ်၏။

“မမန္တယ် ဘာတွေ လျောက်ပြောနေတယဲ့၊ မမန္တယ်ကို မောင် လာတွေ
မှာပေါ့၊ ဘာတွေလုပ်လုပ် မမန္တယ်ဟာ ထာဝစုံ မောင့်မမန္တယ်ပါပဲ၊ ကျော်
ပြီလား”

“ဒါ မောင့်ကတိမ်”

“ဒါဟာ မောင့်ကတိပါ မမန္တယ်” မလေးနှယ်က ရယ်သည်။

“ဒါဖြင့် မမန္တယ် ကျော်ပြီ၊ လာ သွားကြရအောင်၊ မြော်...
မောင်၊ မောင့်စကား မောင် မမေ့နဲ့မ်း၊ ဆောင်းဟာ လှတုန်းပဲ မောင်၊ ဆောင်း
လှတုတုန်း စွဲအရောက်မစောရဘူး၊ ဒါပဲမ်း မောင်”

မလေးနှယ်နှင့် သက်ခိုင်သည် ကားဖြူဆီ ပြန်လျောက်လာခဲ့၏။

နှင့်ကို ခေါ်ဆောင်သွားသော ယုတ္တိ၏ ဂုဏ်လေကားကြီးက အရင်ထွက်
သည်။ အေးဝင်းက သက်ခိုင်တို့နား လာရပ်၏။

မလေးနှယ်က အေးဝင်းကို ဖောက်၏။

“ကိုအေးဝင်း၊ ရှင်မျက်နှာကြီးက နိတော့မယ့်အတိုင်းပါ၊ ရှင် ငါချင် လည်း နိလေ၊ ဒါပေမဲ့... နှယ်မောင်ကိုပါ ရောမလိုပါစေနေနို”

အေးဝင်းက မျက်နှာကို ပြင်လိုက်ပြီး ပြန်ပြော၏။

“စိတ်ချ မလေးနှယ်၊ သက်ခိုင် မငိုစေရပါဘူး၊ ဘာပြုလိုလဲဆိုတော့ ဘုက္ခ ကျွန်တော်ကို မျက်ရည်ခန်းအောင် အရင်ဗိုပြပြီးပြီ ခင်ဗျာ”

စာရေးဆရာပိပါ တိုက်ရိုက်မပြောဘဲ သွယ်ရိုက်၍ အနက်ဖွင့်ပြသည့် အေးဝင်း၏စကားကို မလေးနှယ်က အမှတ်မထင်ပြုလျက် ရယ်မောလိုက်၏။

မလေးနှယ်တို့ ကားလည်း ထွက်သွားသည်။

ကားထွက်သွားမှ သက်ခိုင်က အေးဝင်းကို ဘုက္ခည့် ကြည့်သည်။

အေးဝင်းက ပခုံးတွန်ပြီး ဆိုသည်။

“မတတ်နိုင်ဘူးလေ၊ မင်းစာနဲ့ မင်းပါ၊ ဘာတဲ့... အရိုင်းက သွာမပြု လေဘူး၊ တစ်ပိုင်းဝန် ကိုယ်အမှုပေမဲ့”

“ခွေးကောင်... တော်တော့၊ ပြန်ကြမယ်”

◆

ထိုနေ့ညွှန် ကိုလေးမောင်၏ အခန်းတွင် သက်ခိုင်တို့ ရဲဘော်များ စုဝေးကြပြန်သည်။

အသီးသီးသည် မိမိတို့ ရုံးသော အပြေားကို တင်ပြကြသည်။ ရုံးသော အပြေားကလည်း အတွတ်ပင် ဖြစ်ကြ၏။

ရှုံးဦးစွာ ကိုမြင့်သောင်းက ရှင်းပြသည်။

“လွှဲကြီးမထွက် ကျွန်တော်တို့၏ စိတ်ဓာတ်ကို ရှိုးမွမဲးကြပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ ကလေးတွေ စစ်ပညာအခြေ ဘာမှမရှိဘဲ လက်နက်ကိုင်ပြီး စစ်ပြောပြင် ထွက်ကြမှာကို မလိုလားကြဘူး၊ ကျွန်တော်ကလည်း တတ်နိုင်သွား ရှင်းပြ တာပါ၊ ကျွန်တော်တို့ လက်နက်တော်းနေတာ မဟုတ်ဘူး၊ စစ်ပညာ အရင်ပေးပါ၊ ပြီးတော့မ သင့်လျှော့ရာ တာဝန်ပေးပါလို့ စဉ်းစားပါမယ်လို့တော့ ကတိ ရပါတယ်”

မိတ်ဟောင်းတစ်ဦးဖြစ်သူ ကိုအုန်းခိုင်ကလည်း ကိုမြင့်သောင်းကို ထောက်ခံပြောသည်။

ကွဲဘုန်ကျယ်သရွေး

၄၀၀

“ကွဲနှစ်တော်လည်း ဒီအပြောပါ့ပဲ ရတာပဲ၊ လူကြီးတွေ စဉ်းစားပါက ဒီလို့၊ ကျောင်းသားလျင်ယောကို တတ်နိုင်ရင် ပြည်တွင်းစစ်ထဲ ခွဲမသွင်းချင် ဘူး၊ မလိုလားအပ်ဘဲ သေကျေပျက်စီးမှာကို မကြည့်ချင်ဘူး၊ အခြားအနေက လည်း အများ ထင်သလောက် မဆိုးဆွားသောဘူး၊ သူတို့ဘာသာသူတို့ အပ်ထိုး ဘွားနိုင်တယ်လို့ ယုံကြည့်မေတယ်၊ လူကြီးတစ်ဦးက ပြောတယ်၊ သေစရာ ရှိရင် တို့ရှေ့က အသေခံပါမယ်တဲ့၊ မင်းတို့ ဝင်သေဟေးပို့ အချိန်မရောက်သေး ပါဘူးတဲ့”

ကိုလေးမောင်က သက်နိုင်ကို လှမ်းကြည့်၍ မေး၏။

“ကိုသက်နိုင်ကော ဘာအဖြေရသလဲ”

“ဒီအတိုင်းပါပဲ ကိုလေး၊ လူကြီးတွေနဲ့တော့ ကွဲနှစ်တော် မတွေ့ရပါ ဘူး၊ လူလတ်နိုင်းထဲကပါ၊ ကာကွယ်ရေးဟာ တို့အလုပ်ပါတဲ့၊ ထူထောင်ရေး အတွက် မင်းတို့ ပညာသင်ကြပါတဲ့”

ကိုကြင်လိုင်က အကြိုတဲ့၍ ခေါင်းညီတဲ့ရင်း ဆိုသည်။

“လူကြီးတွေရဲ့ စေတနာကို ကွဲနှစ်တော်တို့ သိတယ်၊ ခက်တာက ကွဲနှစ်တဲ့လူတွေက သူတို့လို့ စေတနာထားနေကြတာ မဟုတ်ဘူး၊ ကွဲနှစ်တော် သိရသလောက် အနည်းဆုံး သုံးဖွဲ့လောက်ကတော့ လက်နက်တွေ ပြုပြီး များမခေါ်နိုင်တဲ့ လူတွေကလည်း ကွဲနှစ်တဲ့နည်းနဲ့ လိုက်စည်းရုံးနေကြပြီ၊ ဒါတွေ လူကြီးတွေ သိအောင် ကွဲနှစ်တော်တို့ တင်ပြီး ဝွေးရားရှိမေတယ်”

စကားနည်းသော ကိုလှဖောသည် စဉ်းစားနေရာမှ ဝင်အကြံပေး၏

“ကွဲနှစ်တော်တို့ ပြဿနာကို ပြန်ပြီး ကျကျမှန် စဉ်းစားကြရအောင်၊ ကွဲနှစ်တော်တို့ ဘာတွေနေကြသလဲ၊ အဲဒါကြောင့် ကွဲနှစ်တော်တို့ ဘာနီးရိမ်နေ ကြသလဲ၊ ဒါကြောင့် ဘာလုပ်ချင်မေကြသလဲ၊ ကွဲနှစ်တော်တော့ ထင်တယ်၊ ကွဲနှစ်တော်တို့ တွေးပုံးနဲ့ လူကြီးတွေ တွေးပုံးဟာ မကွာလှုဘူး၊ ပေါ်လျှေ... ကိုအော ပြောစွာ”

ကိုစောဂွင်သည် ကြည်လင်တောက်ပသော မျက်လုံးများနှင့် အေးလုံး ကို ကြည့်သည်။ သူသည် ပြုးပြုးအေးအေးနှင့် ရှင်းပြုသည်။

“ကိုလှဖေ ပြောတဲ့အတိုင်းပဲ၊ လူကြီးတွေနဲ့ ကွဲနှစ်တော်တို့ တွေးပဲ မကွာဘူး၊ ဒါကို လူကြီးတွေ နားလည်အောင် တင်ပြီးပဲ လိုတယ်၊ အခြားအ

၁၀၂

တ္ထာသိန်္တန်းရိုင်

က ရွှေပြောတွေ့နေတော့ တစ်ယောက်တစ်ရီး၊ ပြောမိချင် ပြောမိနေမယ်၊ ပြောသန
အဖုန်က ကိုကြင်လိုင် ပြောသလိုပဲ များခေါ်တဲ့လူတွေက များခေါ်နေပြီ၊
အခြေအနေကို ဒီအတိုင်း လက်ပိုက်ကြည့်နေရင် လျှိုးတွေ မဖြစ်ချင်ဆုံး
ကိစ္စတွေပဲ ဖြစ်လာတော့မယ်၊ ကျွန်ုတ်တို့ရဲ့ အမိကရည်ဆုံးချက်က လုင်ယ်
တွေကို စစ်ပညာသင်ပေး၊ လက်နှက်ပေး၊ ပြီးတော့ မိုက်ပိုက်ကန်းကန်း
သေခိုင်းရှိ မဟုတ်ဘူး၊ အဲဒါနဲ့ သန့်ကျင်ဘက် မိုက်ပိုက်ကန်းကန်း များခေါ်နေတဲ့
လူတွေရဲ့ သားအတွေ့ရာယ်က ကာကွယ်ပေးဖို့၊ မိုက်ပိုက်ကန်းကန်း လုပ်ကြတော့
မယ့် ကလေးတွေကို မှန်မှန်ကန်ကန် စည်းရှုံး ထိန်းသိမ်းထားဖို့ နောက်တစ်ဆင့်
ဖြစ်နိုင်ရင် သူတို့ရဲ့သတ္တိ၊ သူတို့ရဲ့ မျိုးချုပ်စိတ်၊ သူတို့ရဲ့ တာဝန်သိမှုတွေကို
မှန်ကန်တဲ့ လမ်းပေါ် တင်ပေးဖို့ အဲဒါကို လျှိုးတွေသိအောင် တင်ပြီးဖို့ အရေး
တကြိုး လိုအနေတယ်”

အေးလုံးက ကိုစောလွင်၏စကားကို သဘောတူခြောင်း ခေါင်းညိုတဲ့
ပြော၏။

ကိုလေးမောင်က ကိုအုန်းခိုင်ကို လှမ်းကြည့်မေး၏။

“ဒီည ဗဟိုကျောင်းဆောင်က ရဲဘော်တွေ ဆုဖြစ်မလား”

“ဆုဖြစ်မယ်၊ ဆယ်မာရီမှာ ချိန်းထားတယ်”

“ဒါဖြင့် ကျွန်ုတ်ဘုံးပြည့်စုတောက်း ကျွန်ုတ်ဆောင်က သဘောထား
ကို ဟိုက ရဲဘော်တွေ သိအောင် သွားတင်ပြောမယ်၊ ညီးစီးကြပြီး လူတွေးတွေ
ကို ထပ်တင်ပြောမယ်၊ ကဲ... လူဓမ္မးကြေား”

အေးလုံးက တည်တွေ့တည်းကိုကြင်လိုင်၊ ကိုအုန်းခိုင်၊ ကိုစောလွင်
နှင့် ကိုမြင့်သောင်းတို့ကို ရွှေးလိုက်ကြ၏။

မောက်တစ်နှေ့ (အနေဂတ်ရုပ် ၂၉ ရက်) နံနက်စောဘေး ကိုစောလွင်၊
ကိုလေးမောင်၊ ကိုလွှေပေး၊ ကိုမြင့်သောင်းနှင့် သက်ခိုင်တို့သည် ပြီးဆုံးသော
မျှက်နှာထားများနှင့် ပြည့်နှင့် တကော်းကျောင်းဆောင်ရှုံး အခန်းတိုင်းသို့
လွှာည့်လည်ကာ တ္ထာသိုလ်အပျော်တမ်းတပ်ထိုး ဝင်ရန် ပုံစံများကို ဝင့်ကြသည်။

‘တ္ထာသိုလ်အပျော်တမ်းတမ်း ပွဲနှင့်ရှုပြု’

ဤသတ်မှတ်သည် အိပ်ရာမှန်းစ ကျောင်းသားတိုင်း၏ ပါးစပ်များမှ
ဝင့်ကြေားစွာ ထွက်လာ၏။ သူတို့၏ အသေများသည် အိပ်နေသူများကို နိုးစေ၏။

ကျောက်နှင့်သရွေး

၄၀၉

ကျောင်းသားတိုင်းလိုလိုပင် ဝမ်းသာအားရ ပုစံဖြည့်ပြီး လက်မှတ်
ထိုးကြ၏။

ယူမောင်တစ်ယောက်ကမ္မ ပုစံကို သေဆာချာချာ ကြည့်၏။ ထို့မောက်
ခေါင်းခါပြီး အိပ်ရာပေါ် လွှဲကာ ခေါင်းမြို့မြို့လိုက်၏။

အေးဝင်းက ဘာမျှ မပြောဘဲ လက်မှတ်ထိုးသော်လည်း မောင်ရှိနိုင်ကမ္မ
ရွေးဆောင်နေသေး၏။

“စစ်ထော့ ဝင်ချင်ပါရဲ့၊ တစ်ခုတော့ ငါ ကြောက်တယ်”

“ဘာလဲ... သေရမှာလား”

“မဟုတ်ဘူး၊ တယောမထိုးရမှာ”

“နှင့်ဘိုးအေး... နှင့်တယောကို သေဆာအထိ ယူခဲ့နိုင်တယ်”

“ရွာအထိတင်ပဲလား... မြို့အထိ မယုနိုင်ဘူးလား”

“ခွေးကောင်... သေမယ့်ကိစ္စကိုများ ရွာနဲ့ မြို့ ရွေးနေသေးတယ်”

“ရွေးရတယ် သူငယ်ချင်းရေး... ရွာမှာဆိုတော့ ဘုန်းကြီးကောင်းက
ခုတင်နဲ့ ကျောင်းရမှာ၊ မြို့မှာဆိုတော့ မောက်ကားစီးပြီး မိမိနဲ့ကြွရမှာ”

“တရှုတ်ပုပ်... ပါးစပ်ပုပ် အေားအေား က... လက်မှတ်ထိုးမှာ
သာ ထိုးစမ်းပါ”

“မင်းဟောင်တိန့် ပေးလေ”

“မင်းဟောင်တိန့် ဘယ်ရောက်သွားလို့လဲ”

“ငါဟောင်တိန့်က မျက်နှာပြောင်တဲ့ ငါနဲ့ အတွန်လို့ မရဘူးတဲ့၊
အေးအေးအေးအေး သွားတရားအားထုတ်နေတာ ငါးရက် ရှိသွားပြီ”

မောင်ရှိနိုင်က ရယ်စရာပြောပြီး သက်နိုင်၏ ဟောင်တိန့်နှင့် လက်မှတ်
ထိုး၏။ သရက်သားမောင်ရှိနိုင်မှာ မြို့နှင့် အဆက်ပြတ်၍ ငွေမရှိသည်မှာ ကြာပြီ၊
သူ့ဟောင်တိန့်သာမက သူ့တယောပါ တရားသွားအားထုတ်မနေပြင်းသည်
သူ့အနပညာ သူ ချစ်ထွန်းရှုံးသာ ပြစ်၏။

တင်မောင်စိုးက တစ်မျိုး မူ၏။

“စစ်ထော့ ဝင်ချင်ပါရဲ့ ဒါပေမဲ့ မင်းတို့ အာမခံချက်တစ်ခု
ပေးရမယ်”

“ဘယ်လိုလဲ”

၁၀၄

တူးသိုလ်ဘုန်းရှင်

“ဖြ… မပြောကောင်း ပြောကောင်း၊ ငါကို ကျဉ်းဆိုနိုင် ပွဲချင်းပြီး မာလကိုကုတ်အောင် မှန်ရမယ်၊ ဒါက သာဒ်ချိုက်(စံ)၊ ဒါမှမဟုတ် ဆေးရုံ တက်ရပြီး လွှာတကာ လာသတင်းမေးခံရကောင်းရုံ ပွတ်ရှုပ်မှန်ရမယ်၊ အရေး ကြီးသော အော်အစိတ်အပိုင်းကို ယောင်လိုအုမထိရု ဒါက ဆက်ကင်းချိုက်(စံ)၊ အဒါမှမဟုတ်ရင် ကျဉ်းဆုံး ငါအသားကို ရင်ဖိပ္မာဟောင် လာမနားရဘူး၊ ဒါကတော့ ဖက်ဆစ်ကလတ်ချိုက်(စံ) ဘယ့်နယ်လဲ”

“ဒီလောက်တော် သူ့နှိုရှင်လည်း စစ်ထဲ မဝင်ပါနဲ့တော့ သူငယ်ချင်း ရှု”

“ဒါကတော့ ကိုယ် လိုချင်တာ တော်းရတာ၊ ရတာ မရတာတော့ မသိဘူး၊ အေးဟေး… ထိုးပြီးဟေး လက်မှတ်… လာလေ ရော့ ရှိ… တင်သိုလ်တူးမောင်စိုး”

ထိုနှေက တစ်နှေလုံး အလုပ်များကြသည်။

သက်ခိုင်သည် တာဝန်ကျော် လုပ်ငန်းများ ပြီးသောအခါ ဂိုယ်ပိုင် ပစ္စည်းများ ထားရေးအတွက် စဉ်းစားရ၏။

သက်ခိုင်က ပြည်မှ ဖြစ်သည်။ မောင်ရှိနိုက သရက်မှ ဖြစ်သည်။ အေးဝင်းက မန္တလေးမှ ဖြစ်၏။ တင်မောင်စိုးတစ်ယောက်သာ ရှိုက်ဖြို့တွင်း၌ အိမ်ရှိလျက် ကျောင်းဆောင်၌ လာနေသူ ဖြစ်သည်။

သူငယ်ချင်းတစ်သိုက်သည် အိပ်ရာလိပ်၊ ပုံဆိုး အကျိုး တစ်ထည်း၊ နှစ်ထည်းသာ ချိန်ထားပြီး စာအုပ်များ၊ အဝတ်သေ့တွေ့များ စသည်တို့ကို တင်မောင်စိုး၏ ဘားလမ်း(ယခု မဟာဗုဒ္ဓလယ်နှင့်လမ်း)ရှိ မေအိမ်သို့ ပိုကြ၏။

ပိုကြပြီးမှ သေ့တွေ့များကို ဖွင့်ကြည့်ခိုက် ရယ်မောက်၏။

သေ့တွေ့များအားလုံးတွင်း၌ အဖိုးတန် အဝတ်အစားဟူ၍ တစ်ခုဗျာ မရှိကြ၊ မောင်ရှိနှင့် ပြောသကဲ့သို့ အေးချမ်းစွာ တရားအားလုတ်နှင့်ဘုန်းကြပြီ၊ ကုန်ကြပြီ…။

အိန်ဝါရီလ ၃၁ ရက်နေ့ နှစ်က် ၂ ချက်တီးအချိန်မှစ၍ အင်းစိန် ဘက်မှ သေနတ်သံ၊ မော်တာသံ ပေါက်ကွဲသံများ ကြားရသည်။ အင်းစိန် ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ ရွာများမှ ကေအင်ဒီဒိများကို လက်နက်ပြန်အပ်ခိုင်းရာမှစ၍ တိုက်ခွဲများ ဖြစ်ကုန်သည်ဟု သိရ၏။

ကျွောက်နှင့်သရွေဝယ်

၄၀၅

ကိုစောဂျင် လာခေါ်သဖြင့် သက်ရိုင်သည် မျက်နှာပင် မသစ်အသာ
လိုက်ခဲ့သည်။

သတင်းကား သတင်းကောင်းတည်း။ သက်ရိုင်ရာမှ ကျောင်းသား
များကို စစ်သင်တန်းပေးရန် နံနက် ၈ နာရီ၌ လာခေါ်တော့မည်။

သက်ရိုင်တို့သည် အခန်းစွဲ လိုက်နှီးဆော်ကြ၏။

ကျောင်းဆောင်မှ များကိုဆုံး ကျွေးသာထမင်းကို စောဘားကြြ
ပြီး ဝန်ကျိုးသာ အထူပ်အပိုးကိုယ်စိန့် ကျောင်းသားတို့ စောင့်ကြ၏။

ပြည့်နှင့် တကောင်းကျောင်းဆောင်တို့၏ အောက်ထပ်ကော်ရစ်ဒါ
ကြမ်းပြုများ၌ ထိုင်ရင်း အိပ်ရင်း အသင့်ရှိနိုက်သည်။ စရိတ်ပေါင်း တစ်ရာခန့်
ရှိသည်။ ပဟိုကျောင်းဆောင်သား သုံးရာခန့်ကလည်း သမဂ္ဂအဆောက်အအိုး
အဆင်သင့် စောင့်နေကြသည်။

န္တာလယ် ၁၂ နာရီသာ ထိုးသွား၏။ သင်တန်းပေးရန် လာခေါ်မည်
ဆိုသည့် တပ်မတော်မှ ကားများ တစ်စီးလျှေ ပေါ်လော့။

အခြေအနေ မည်ဆုံး ရတ်မြည်း ပြောင်းလဲသွားသည်ကို မည်သူများ
မသိကြ။ ခေါင်းဆောင်သာ လူသိုက်အတွင်းတွင်သာ စွဲပွဲချက်များ ပေါ်လာ၏။

မြို့ပေါ်မှ အောက်ရ ပါတီဝင် ကျောင်းသားခေါင်းဆောင် အောင်မောင်း
တစ်ဦး၏ ခြေထိုးမှုကြောင့် အစီအစဉ်အားလုံး ပျက်သွားပြီဟုသတည်။

ကျောင်းသားအားလုံး စိတ်ဓာတ်-ပျက်ကုန်ကြသည်။ ကျောင်းကြီး
မှာလည်း ပိတ်လိုက်ပြီ။ ကျောင်းဆောင်များ၌လည်း ထမင်းမကျွေးတော့။

နယ်ဆုံး ပြန်နိုင်သေးသာ ကျောင်းသားများက နယ်ဆုံး ပြန်ရန်
အပုံတြင်း စိုင်းပြုးပြန်ကြသည်။ နယ်ဆုံး မပြန်နိုင်သွားများက နီးစပ်ရာ မြှုံးတွင်းရှိ
အိမ်များသို့ ၇၅ပြောင်းကုန်ကြသည်။

ဘယ်ကိုလျှေ သွားစရာ မရှိယဉ်အချိုက် ကျောင်းဆောင်များ၌ပင် မျက်စီ
သူငယ်နှင့် ကျွန်းရစ်သည်။ အချိုက်မှ တွေ့သိလိုအပေါ်တမ်းတပ်အတွက်
မဖြစ်မဖော် ဆက်ကြီးစားနေကြသည်။

ထို့ညောက ဘာသွေး လုပ်စရာမရှိသော အေးဝင်းနှင့် သက်ရိုင်တို့သည်
တွေ့သိလိုတစ်ခွင်လုံး နဲ့အောင် လစ်းလျှောက်ကြသည်။

ပြည့်နှင့် တကောင်းကျောင်းဆောင်တွင်းရှိ စီနှုန်းပြာပင်တို့သည်
ပင်လုံးကွျော် ပွဲနှင့်ပြုပြာဝါးသည် ကြွေလည်း ကြွေနေကြသေး၏။

၄၀၆

တရ္တသိလိုက်နှင့်

အဆောင်ချင်း ကူးသော လမ်းပေါ်တွင် ကြွေဖွင့်လွှာပြောပြာများ နှင့်ရက်စဖွယ် မရှိအောင် ဖုံးလွှမ်းနေ၏။

ယခင်အခါများက တပေါင်း သိမဟုတ် မတ်လတိုင်မှ ရွက်ဝါကြွေ သည်ဟု ယောဂျေ မှတ်ထားမီသည်။ ယခု သတိပြု ကြည့်ရှုမီခါမှ ဆောင်း မကုန်မီ ရွက်တို့ ဝါစပြုသည်ကို မြင်မိကြ၏။ တစ်ရွက်စ နှစ်ရွက်စလည်း ကြွေကြလေပြီ။ အပင်များအားလုံး ပေါင်းသော် မြေပြင်၌ ရွက်ဝါများ လုံလုံ လောက်လောက် ရှိနေသည်။ လေရွှေသော် မြေပြင်မှ ရွက်ဝါတို့ သဲသရဲတရဲတရဲ ထရွှေ့ပျော်၍

စည်ကားလှသော တရ္တသိလိုက်မြေတစ်ခွင့်သည် ဆိတ်သုဉ်းသည် ဟု ဆိုရမလောက် သွေ့မြောက်နေ၏။

ယခင်က ညနေတိုင်ရွှေ့ တရ္တသိလိုက်မြေ၌ အနိပ်ညုံးဖြစ်သည့် အင်းယားကော်ငါးဆောင်၌ပင် အသက်မရှိ။ လွှဲလည်းမဲကာ ကားလည်း ရှင်းနေ၏။ အဆောင်ရှုမှ ယန်းမန်များကာသာ လေ၌ လွှဲပုံရှုးနေ၏။ သည်အပြင် အမြားလွှဲပုံရှုးမှု ဟု၍ မရှိ။ မရှိ။

အေးဝင်းနှင့် သက်ခိုင်သည် ဘုတ်ကလပ်ကျွန်းဆွယ်၌ ထိုင်ငေးကြ သည်။ စကား တစ်လုံးစ နှစ်လုံးစသာ ဆိုမိကြ၏။ ငေးရဲ တွေးရသည့်မှာ အရသာရှိသက္ကာသို့ ဖြစ်နေ၏။

အင်းယားရေပြင်ပေါ်သို့ ရွက်ဝါဦးများ ခုန်ချမှန်ကြ၏။

မြောက်ဘက် တောက်နဲ့တို့ ထိုပ်၌ နှင့်ငွေဝနေသည်။ နှင့်ငွေ များကို ထွန်ကာ မီးခိုးလုံးများ အုတေက်လာနေ၏။

အမြားသော... မော်တာသော... မသိသော ပေါက်ကွဲသ များသည် ဟိန်းချုပ်တွက်ပေါ်လာနေ၏။ ရေပြင်နှင့် မြေပြင်က ဤအသံများကို ပုံတင်ပြန်ထပ်နေ၏။

နေဝင်မှ သူငယ်ချင်းနှစ်ယောက် ထပြန့်လာကြသည်။ ဝမ်းထဲက ဆာမှ ငွေတွက်ကြည့်ကြသည်။ နှစ်ဦးပေါင်းမှ အကြွေ မြောက်မှုးတိတိ ချမ်းသာ ကြ၏။

လှည်းတန်းထိပ်ရှိ ထမင်းနှင့် အကြွေ တွဲရောင်းသော မိန်းမပျို့ နှစ်ဦး ရောင်းသည်ဆိုင်သို့ ရောက်ခဲ့ကြ၏။

ကမ္မာကျိန်ကျော်သရွေးယ်

၆၀၈

ထမင်းတစ်ပွဲကား တစ်မတ် ဖြစ်၏။ တစ်ယောက် တစ်ပွဲဆိုလှင်
ငါးမှုးကျွမ်းည်။

အေးဝင်းက တည်းကြည့်ခံညားစွာ မှာသည်။

“ထမင်းနှစ်ပွဲ ပေးပါမျှ”

အကြီးမ ပို့နို့က အနီးသို့ ကပ်လာပြီး အေးချမ်းသော အပြီးလေး
နှင့် ဖော်၏။

“ဟုတ်ကူရှင်.. ဘာဟင်း စားပါမလဲ”

အေးဝင်းက သက်နိုင်ကို လျမ်းကြည့်သည်။ သက်နိုင်က အတန်ကြာ
မှ လေးပင်စွာ ဖြေသည်။

“ဟင်း... မစားတော့ပါဘူး၊ ဘူးသီးကြော် တစ်မွေးဖိုး ပေးပါ”

ပို့နို့က သူတို့နှစ်ဦးကို အော့မှ နားမလည်ဟန် ကြည့်သည်။

ထိုများကို ဘာမျှ မပြောတော့ဘဲ ထွက်သွား၏။

ထမင်းနှစ်ပွဲ ရောက်လာသည်။ ဘူးသီးကြော် နှစ်ချမ်းလည်း ပါလာ၏။

အေးဝင်းနှင့် သက်နိုင်သည် အလကားရသော ဆား၊ လက်ဖက်ရည်
ကြိုးခိုးတို့ အကုအညီနှင့် ဘူးသီးကြော် နည်းနည်းစီ ကိုက်လိုက်၊ ထမင်းလှတ်
ကြိုးကြိုး သွတ်လိုက်နှင့် ညာစာကို ဖြို့ရှုက်စွာ စားကြသည်။

ဆိုင်ရှင် ပို့နို့နှစ်ဦးက သူတို့နှစ်ဦးအား ငေးကြည့်ရင်း တိုးတိုး
ပြောမော်ကြသည်။

ဘူးသီးကြော် မကုန်စီ ထမင်းက ပြောင်သွားကြ၏။ သူငယ်ချင်း
နှစ်ဦးသည် တစိုးမျက်နှာ တစ်ဦး ကြည့်ကြသည်။ မိုက်များကလည်း မဝက
သေး။

ဆိုင်ရှင် အကြီးမသည် ထမင်းနှစ်ပွဲ ထပ်လာချေပေး၏။

အေးဝင်းက မျက်လုံးပြုး၍ လက်နှစ်ဖက် ကာပြေသည်။

“တော်ပါပြီခင်ဗျာ၊ ကျွန်ုတ်တို့... ၁... ၁... ၁...ပါပြီ”

အငယ်မက ဘူးသီးကြော်တစ်ယန်းကန် မောက်မောက် လာချေပေး
ဖြန်၏။

အေးဝင်းနှင့် သက်နိုင်သည် တစ်ယောက်မျက်နှာ တစ်ယောက်
ကြည့်ကာ ကြောင်နေကြသည်။

အငေယ်မက ခစ်ခနဲ ရပ်သည်။ အကြံးမကသာ သက်ခိုင်တို့ကို
ကရာဏာမကင်းသော မျက်လုံးများနှင့် ကြည့်၍သို့၏။

“မရှုက်ကြပါနဲ့ရှင်၊ အားလည်း မနာကြပါနဲ့ ရှင်တို့ တရ္တသိုလ်
ကျောင်းသားတွေ ဘယ်လောက် ဒုက္ခရောက်နေတယ်ဆိုတာ ကျွန်မတို့ သိပါ
တယ်၊ ကျွန်မတို့ဆိုင်တွေ အားလုံးဟာလည်း ရှင်တို့ကို ဖူးပြီး အသက်မျှးဝဲး
ကျောင်းခဲ့ရတာပါ၊ အခု ကျွန်မတို့က ကျော်းပြန်ဆပ်တာပါ”

တရေးသရာနှင့် ကဗျာဆရာတို့သည် ဤရွှေးသည်မလေး၏ စေတနာ
ကို တွေ့ပြန်ရန် စကားရှာမတွေ့ကြ။ သူကလေး၏ စေတနာကို လက်ခံသည်
အနေနှင့်သာ ထမင်းငှုံးလွှားတော့၏။

ထမင်းစားပြီးကြသောအဲ အေးဝင်းနှင့် သက်ခိုင်က ရှိယဉ်း အကြွေ
ခြောက်မူးကို ထုတ်ပေးကြ၏။

ရွှေးသည်မလေးက ခေါင်းခါသည်။

“မျာ်တစ်နေကျေမှပဲ ပေးကြပါရှင်၊ အခု ကျွန်မ မယူရက်ဘူး”

အေးဝင်းသည် ခေါင်းကျိုးကျွေားသည်။

သက်ခိုင်သည် ခြောက်မူးသော အသပြာကို အိတ်တွင်း ပြန်ထည့်
လိုက်ပြီး ဖြေ၏။

“ညီမတို့ရဲ့ ကျေးဇူးကို အစိုက်တို့တစ်သက် မမေ့ဘူး၊ အခုမေတ္တာ
ဒီစကားနဲ့ပဲ တွေ့ပြန်နိုင်တယ် ညီမတို့..”

တစ်သက်နှင့် တစ်ကိုယ် အချမ်းမြှုပ်း၊ အန္တားညွှံး၊ အသိမြှုပ်း
သော ဝေဒနာကို ရင်ဝယ်ကိုယ်စီ ခံစားလျက် အေးဝင်းနှင့် သက်ခိုင်တို့သည်
ကျောင်းဆောင်သို့ ပြန်လာခဲ့ကြ၏။

အိပ်မည်ပြုပြီးမှ သက်ခိုင်သည် ကိုယ်အစိုးကိုယ် ပြန်ကြည့်မိ၏။
အောင်မှတ်ပုံတစ်ပါး အစိုးသည် ဗလာဟင်းလင်း ဖြစ်နေသည်။

ရင်မှာလည်း ဗလာဖြစ်မှန့်ကောင်းသည်။ သို့ရာတွင် ရွှေးသည်မလေး
၏ မေတ္တာကြောင့် ရင်သည် ပြည့်လျှမ်းအေ၏။

ထိုအစိုက်အတန်တွင် ယုံမောင်သည် ကျောင်းသားနှစ်ဦးနှင့် ပေါ်လာ၏။

ယုံမောင်က နိုင်းမပြီးဘဲ ဆို၏။

“တို့ ပြည်ခုံုင်က ကျောင်းသားတွေ ပြန့်မြှုပ် ကားရှားပြီးပြီ၊ ပင်းယ
ဟောမှာ စုစိုးကြတယ်၊ တို့တို့ပဲ သက်ခိုင်... ငါ မင်းကို ပြန်လိုက်မှန့်
ခုံုင်ယအကြိုး လာခေါ်တာပါ”

ကဗျာကုန်ကျယ်သရွေဝယ်

၄၀၉

“ကျေးဇူးတင်ပါတယ် သူငယ်ချင်း၊ ငါလည်း ဒုတိယအကြိမ် ပြင်း
ပါရစေ”

ယုမောင်သည် မျက်လွှာချုပ်တဲ့၏။ ပြီးမှ သံပြောနှင့် မေး၏။

“မင်းအမေ ဒေါသက်သက်ဆီ ဘာမှာလိုက်ဗီးမလဲ”

“မှာစရာ မရှိပါဘူး သူငယ်ချင်း၊ ငါ ဘာလုပ်နေမယ် ဆိုတာကို
ငြေအမေ သိပါတယ်”

ယုမောင်သည်-

“ကဲ... ဒါဖြင့် ငါဖြန့်မယ်”

ဟုဆို၍ နေရာမှ ထသည်။ လက်ပင် ဆွဲမန္တတ်ဆက်။

အခန်းဝရောက်မှ သူက လှည့်ပြီးဆို၏။

“မင်းကို ငါ တတိယ ဒေါ်တဲ့အချိန် တစ်ချိန်ဟာ ရောက်လာဦးမှာပဲ
သက်ခိုင်”

သက်ခိုင်က ဝစ်းနည်းစွာ ပြီးပြ၏။

“အခါအချိန်ကျတော့ ငါလည်း တတိယအကြိမ် ပြင်းရပြန်ပါးမှာပဲ
ယုမောင်”

ယုမောင်သည် ချာခနဲ လှည့်ထွက်သွား၏။

သက်ခိုင်က ပြိမ်လျက် သူတို့ခြေသံကို နားသောင်နေမိသည်။

သူတို့ ခြေသံသည် စစ်ချိတ်သံဟန် ပေါက်နေ၏။

ဘယ်ကိုသာ ချိတ်လေမည့်နည်း၊ ဘယ်ကိုသာ ချိတ်လေမည်

နည်း။

အခိုး - JN
 »» ငွေရှိပြင်မြင် ««

၁၉၄၉ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၁-ရက်၊ အင်္ဂါန္ဓာ

အင်းစိန်တိုက်ပွဲကြီး စန့်သည်။ အမှန်မှာ ကောဇ်ဒီဇိုင်းနှင့် ရွှေထောင့် ရွှေကုန်တိုက်ပွဲကြီး စန့်သည်ဟု ခေါ်ရမည်ထင်သည်။ အမြတ်းကား... သူတို့ ချိန်သည်မှာ ရွှေကုန်ဖြူတော်သာ ပြစ်၍တည်း။

ရွှေကုန်ဖြူသူဖြူသားများ၊ ရဲသားများ၊ စစ်ဝန်ထမ်းများ၊ စစ်ရဲများ၊ တပ်မတော်သားများအားလုံးသည် ပြစ်သလို စစ်ည်း၍ ပြစ်သလို ခုံကြသည်။ နိတ်မြှို့သာ စစ်ပညာတတ်ပြီးသူအချို့ ခေါင်းဆောင်၍ တရာ့သို့လဲကျောင်းသား တစ်သို့ကိုကေလည်း လူစု လက်နက်ရှာကာ ရှေ့တန်းစစ်မျက်နှာသို့ ထွက်တိုက်ကုန်ကြသည်။

သက်နိုင်တို့ မဖြစ်စေချင်သာ အခြေအနေသည် ပြစ်ပေါ်၍လာပေပြီ။ ထိုနေ့ တစ်နှစ်နက်လုံး သက်နိုင်သည် သမဂ္ဂအဆောက်အအိမ် အချို့ကုန်သည်။

ကမ္မာကျိန်ကျေယ်သရေစု

900

အပြည်တစ်ဦးတပ်အတွက် ၆၈ကောင်းကောင်းနှင့် စောင့်သူများ
အတွက် သမဂ္ဂက ထမင်းကျွေးထားသည်။ ၆၅ပေါ်မှ စေတနာရှင်များကြောင့်
သမဂ္ဂတွင် ဆန်အိတ်များ၊ သီပုံးများ၊ ဟင်းခါဂ်ဖွယ်ရာများ ရောက်ရှိနေ၏။

အပေါ်ထပ် စကြည့်နဲ့ထွေ့မှ သမုတ္တအောင်များနှင့် တိုင်တော်ယူ
ဟောင်း ကျောင်းသား ခေါင်းဆောင်တို့ ခေါင်းချင်းရှိက် ဖွေးဖွေးကြသည်။
သက်နိုင်ရာ အာဏာပိုင်တို့နှင့် တွေ့ဆုံးရေးက ကိစ္စတစ်ခု ဖြစ်သည်။ သွေးကြာ
ကာ ခွင့်ဒေါင်းအလုပ်ငွေ့၍ စစ်မျက်နှာသီ စွတ်သွားမည့်သူများအား ထိန်းသိမ်း
ရသည့်မှာလည်း အခြားတစ်ကိစ္စ ဖြစ်၏။

နှေလယ်ပိုင်းတွင် သတင်းကောင်းရရှိ။ စစ်ဆေးနည့်မှ ပူရိုလ်ကြီး
တစ်ဦးက တယ်လိုဖုန်းနှင့် အကြောင်းပြန်မည် ဆို၏။ သမဂ္ဂတွင် တယ်လိုဖုန်း
မရှိ။ ဆင်နဲ့တို့နဲ့မှ တယ်လိုဖုန်းကိုသာ အသုံးပြုရသည်။

သက်နိုင်နဲ့ ပစ္စည်မှ ကျော်သား ရှိကြည့်တင်တိုးလဲ တယ်လို့;
အောင် တာဝန်ကြောက်သည်။

အောင်၏ များကို တစ်နှစ်လယ်သည် ပတ်ဝန်းကျင်၌ လူသူရှင်း အသေးကြောင့် ခါတိုင်း သာမဏေအခိုင်ဆိုလောင် ဖူင်းရီယံဖို့အောင်။

ବିଦୋଗ୍ରହଣମୁ ଶୁଣିଦିଇଃ ତ୍ରୈଵାନ୍ତ ତକ୍ଷଶୁଣିଅଛିଃ ପ୍ରିଯିଃ ପ୍ରିଯିଃ ଯୁଦ୍ଧଯୁଦ୍ଧ
କ୍ରୂଗ୍ରାମଣିଃ । ତିର୍ତ୍ତର୍ମଣଃ ବେବା ଗୋଦାଃ ଗନ୍ଧପ୍ରାପ୍ରାପ୍ତ ଅଶ୍ରେଣିଦିଵାନ୍ତ
ଲାଦିଃ ଲାଦିଃ କୃଶ୍ରେଣିକଥିବାକ୍ରୂଗ୍ରାମ ତଙ୍ଗପଥିଲିଶିବିଦିଵାଲାଦିଃ ବାନ୍ତ ଉଦ୍ଦୟାମଦ୍ୟଃ
ପ୍ରାଚିନ୍ତପ୍ରାଚିନ୍ତ ତୋଗ୍ରହଣାମଣିଃ । ଲେଖାଃ ଅଭିତରୀ ଦ୍ୱୟବ୍ୟାକେ ଶୁଣିଦିତ୍ରୈଵାନ୍ତ
ଦୟାକ୍ଷିରିଃ ଫୋଗ ଗୋଦାରାଲାଦିଃ ଗି ପିରିଗ୍ରାମିକାଵାନ୍ତ ॥

အေးပေါ်လိပ်ဖွာရင်း တယ်လိပ့်နဲ့ ထိုင်စောင့်ရသော အလုပ်များ
အမျိုးပင် ပုဂ္ဂိုလ်ကော်းသည်။ ရာသီကလသုံး ဝိက်များဖြင့်ကောင်းသည်။

သက်ခိုင်တိုကား မပျော်နိုင်။ ဒိုက်မျိုးချင့်စိတ်လည်း မရှိ။ သူတို့ ရင်မှာ အော်လုပ်မှုက် ခဲ့ဖော်။ စီးစိမ်းမှုက်လည်း တုဘ်ဖော်။

မင်္ဂလာဒုန်း အင်းစိန့်ဘက်မှ အမြောက်သံကြီးများ မှန်မှန်ပေါ်ထွက်လာနေ၏။ အမြောက်သံ ပေါ်လာတိုင်း ဆင်နတိရှိယံမှ မှန်တဲ့ခါးတို့သည် သိမ့်သိမ့်ဆတ်ဆတ် လုပ်ခါတတ်၏။

၁၁၂

တန္ထားသိန့်ခိုင်

မနားသောင်းသွားသည်။ တယ်လီဖိန်းက မလာ။ သမဂ္ဂမှ တာဝန်
ရုပ်သိမ်းခွင့်ပေးသဖြင့် သက်ရိုင်တို့ တယ်လီဖိန်းဘေးမှ ခွာခဲ့ကြသည်။

ပထမဗျားဆုံးအနေဖိုင့် သက်ရိုင် စိတ်ပျက်သွားမိ၏။

ရည်ရွယ်ချက်မရှိဘဲ ပြည်လမ်းအဝိုင်း လျှောက်၍ ကျောင်းဆောင်
ဘက် ပြန်ခဲ့သည်။

ကျောင်းဆောင်အဝင်ဝျှော် ဂျစ်ကားတစ်စီးကို တွေ့သည်။ ဂျစ်ကား
ပေါ်၍ မောင်ရှိနိုင်နှင့် တင်မောင်စီးတို့ ပါလာကြ၏။

သူတို့နှင့်အတွေ့ သူတို့အောင်၌ များကို ချိန်ထားသော အိပ်ရာလို
နှင့် အခြားအထူးအပိုးကလေးများကိုပါ တွေ့ရသည်။

“ဟောကောင်တွေ... ဒါ ဘယ်လဲ”

မောင်ရှိနိုင်က မျှကိုနားယောက်လေးနှင့် ပြေ၏။

“တင်မောင်စီးတို့အိမ် ရွှေနေတော့မလိုကြာ၊ အချိန်ရှိတုန်း အလုပ်
ကလေး ဘာလေးလည်း ရှာမလို့ ဒီမှာ ကြောကြာမောင် ထမင်းငတ်တာနဲ့
သေမှာ”

“ဒါထက်... အေးဝင်းကော်”

“အေးဝင်းရယ်... တားလို့ရားရွား၊ ကိုအနီးခိုင်တို့အသိကိုနဲ့ ရှုတန်း
စစ်များနှင့် လိုက်သွားတယ်”

တင်မောင်စီးက သက်ရိုင်ကို ခေါ်သည်။

“မင်းလည်း ငါတို့နဲ့ပါ အိမ်လိုက်ခဲ့ကြာ၊ မရှိအတွေ့ပေါ့၊
ဒီမှာတော့ ဆက်မမေ့နဲ့တော့ကြာ”

နှင့်က စိတ်ပျက်နေသော သက်ရိုင်မှာ အားလျော့ချင်သကဲ့သို့ ပြစ်
သွား၏။

“ဒီတစ်ညွှန်တော့ စောင့်ကြည့်းမယ်ကြာ၊ မဟန်ရင်တော့ မင်းတို့
ငါ လိုက်နေပါမယ်၊ အခုလည်း မင်းတို့ကော်မျာ် ငါ လိုက်နေမယ်၊ ငါကို ဝင်ဒါမိယာ
မှာ ချေပေးနဲ့”

သက်ရိုင်သည် ရှစ်ကားနှင့် လိုက်ခဲ့ပြီး ဝင်ဒါမိယာ၏ ဆင်းနေရစ်၏။

ဦးမြစ်တိုးက သတိပေး တားမြစ်ထားသည့်ကြားက ဤအိမ်သို့ မိမိ
ဘာကြောင့် လာခဲ့မိသည်ကို မိမိ မသိ။ မိမိ၏ ခြေလှမ်းများကို မိမိ တားမရ
သည်ကိုသာ သိ၏။

ကမ္မာကျိန်ကျယ်သရွေဝယ်

၆၀၄

မြိုင်၌ ရပ်စီခါမှ သက်နိုင်သည် စိတ်တစ်မျိုး ပြောင်း၍ ဖြစ်လှည့်မည်
ဖြောည်။ သို့ရာတွင် မောက်ကျော်းလေပြီ။

မြိုင်းမြှု မလေးနှယ်သည် ဒိုရာသင်း၊ မလုသူတို့နှင့်အတူ အနီးစီးရင်း
စကားပြောနေရာမှ သက်နိုင်ကို လုပ်းမြင်သွား၏။

မလေးနှယ်သည် မြိုဝင်ဆီသို့ ပြောလာခဲ့၏။

“မောင်... လာလေ၊ ဝင်လေ၊ ဘာရပ်လုပ်နေတာလ”

ဒိုရာသင်းနှင့် မလုသူတို့ကလည်း အနီးသို့ ရောက်လာကြ၏။

“အတော်ပဲ ကိုသက်နိုင် ရောက်လာတာ၊ ကျွန်မတဲ့ သတင်းမျိုးစုံ
ကြားနေရလို့၊ မေးစရာတွေ ရှိနေတယ်”

သက်နိုင်သည် သူတိုအားလုံးနှင့်အတူ လိုက်ခဲ့ပြီး အနီးအနီးရှိ ခုံတော်
တွင် ဝင်ထိုင်လိုက်၏။

မလုသူက ဆိုသည်။

“ကိုသက်နိုင် အသက်ရှည်းမယ်၊ ကျွန်မတဲ့ အခုပ် ရှင်အကြောင်း
ပြောနေကြတာ”

“ကျွန်တော်အကြောင်း ဘာပြောနေကြတာလ”

“ကျွန်မတဲ့က ပြောတာ မဟုတ်ပါဘူး၊ နှယ်ကပါ... ရှင်နဲ့ နှယ်နဲ့
ငယ်ငယ်က ပင်းချောင်းမှာ သွားသွားအနီးစီးတဲ့ အကြောင်းတွေလေ”

သက်နိုင်က မလေးနှယ်ကို တစ်ချက် လုမ်းကြည့်လိုက်ပြီး စကား
လမ်းပြောင်းရန် မေး၏။

“ဒါတက် စောစောက မလုသူတို့က ကျွန်တော်ကို မေးစရာတွေ
ရှိလို့ဆို”

.မလုသူက- “ဟုတ်ပါရဲ့” ဟု ဆိုကာ စတင်မေးသဖြင့် ကျွန်
နှစ်ယောက်ကပါ ဂိုင်းမေးတော့၏။

သူတဲ့ ဘယ်က ကြေားရသည်မသိ။ သတင်းပေါင်းက ခုံနေ၏။ ဟုတ်
သည်တို့လည်း ပါ၏။ မဟုတ်သည်တို့လည်း ပါသည်။

အင်းစိန့်မှ ကေအင်ဒီအိတ္ထိသည် ကမာရွှေတို့ပင် ဝင်စီးမိန့်ပြီလိုလို
အင်းယားကန် တစ်ဖက်ကမ်းနှုပင် တိုက်ပွဲဖြစ်နေသည်လိုလို၊ တစ္ဆေးသို့လို
နှယ်မြောက် တပ်မတော်က တပ်စွဲထားသလိုလို၊ ရွှေတန်းတွက်တိုက်သော
ကျောင်းသားများအနေက မည်သူမည်ပါ။ ကျွန်းသွားပြီလိုလို...”

၁၀၄

တူးသိန်းခိုင်

သက်ရိုင်က ရမ်းမော်ပြီး မေး၏။

“ဒီသတင်းတွေ ဘယ်က ရလဲ”

ဒီရာသင်းက ပြော၏။

“ဒီလိုပဲ တယ်လိုဂန်းနဲ့ တစ်နှေ့လုံး ဟိုသူငယ်ချင်းအိမ် ဆက်မေး ဒီသူငယ်ချင်းအိမ် ဆက်မေးနဲ့ သိရတာ”

“ဒီရာတို့ မေးတာ တစ်ခုမှ မဟုတ်ပါဘူး၊ မဟုလာခုံအထိ ပြည်လမ်း ကြီးက ပွင့်နေပါသေးတယ်၊ ကေအင်ဒီအိမ်တွေလည်း အင်းစိန်ဖြူပြင် အစွမ်း အနားကလွှာပြီး ရှိန်းဘက် ကျွေမလာနိုင်ပါဘူး၊ တူးသိန်းယုံမြေမှာလည်း အပျော်တစ်းတပ် ဖွဲ့စွဲ ကြီးစားနေဆဲပါပဲ”

“နှဲ... ထွက်တိုက်တဲ့ ကျောင်းသားတွေကကော”

“ဟုတ်တယ်... တချို့ ကျောင်းသားတွေ တားမရဘဲ ထွက်တိုက် နေကြတယ်၊ အခုထိတော့ အကျေအဆုံး တစ်ယောက်မှ မရှိသေးပါဘူး”

မိန်းကလေး သုံးဦးသည် ထိအခါကျွေ စိတ်အေးသွားဟန် သက်ပြင်း ပြင်တူချကြေ၏။

မလေးနှုတ်က တစ်စုံတစ်ရာကို ဆက်တွေးနေပြီးနောက် မေး၏။

“မောင်တို့ အပျော်တစ်းတပ်ပွဲဖြစ်ရင် ဘာလုပ်ကြမလိုလဲ”

“ဒါကတော့ တိုင်းပြည်အခြေအနေနဲ့ ပြည်ထောင်စုအနီးရရှိ စစ် အောင်ရေးပေါ်မှာ တည်တာပဲ၊ အခြေအနေ မဆိုရင်တော့ လက်လွှန် ခြေလွှန် ဖြစ်မယုံ ကျောင်းသားသူငယ်တွေကို စည်းကမ်းတကျ စစည်းဆောင့်ရောက် ထားတဲ့ အနေမှာ ရှိမယ်၊ ဆိုးလာရင်တော့ အရှိန်တပ်အနေနဲ့ လူကြီးတွေ တာဝန်ပေးသမ္မာ ထမ်းဆောင်ကြရမှာပဲ၊ အခြေအနေဟာ ခုထက် ဆိုးလာမလား၊ မဆိုးလာဘူးလား ဆိုတာကို ဘယ်သူမှ အခု မပြောနိုင်ဘူး”

“အင်းလေ... ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် တာဝန်ကျွေရာကို မောင်တို့ ထွက်ရမယ် မဟုတ်လား၊ အခု မောင် မမန္တ်ယူကို လာနှုတ်ဆက်တာလား”

သက်ရိုင်က မပြောဘဲ ပြုမဲနေ၏။

“လာ... မောင်၊ အီးထံဝင်ပြီး ဝိယာနဲ့ တိုးကြရအောင်၊ မောင်နဲ့ မမန္တ်ယူကိုထပ်မထွေ့ဘဲ ဘယ်လောက်ကြာကြာ နေကြရဲးမလဲမှ မသိဘဲ”

သက်ရိုင်က ပြင်းမည့်ကြီးသေး၏။ မလှသူတို့ဘာလည်း ဂိုင်း ထောက်မဲ့ သည်။ တစ်ဖို့ စည်းစားတော့လည်း မလေးနှုတ် ပြောသည်မှာ မှန်နေ၏။

ကဗျာကျော်ကျော်သန္တဝါယာ

၄၁၅

မောင်နှင့် မမန္တယ် မောက်ထပ်မတွေ့ဘဲ ဘယ်လောက်ကြာကြာ
မူလိုးမည်နည်း မသိ။ တစ်သက်တာ ပြန့်မတွေ့ရသည့် ဘဝကိုပင် ရောက်ချင်
ရောက်လို့မည်။

အိမ်တွင်း ဝင်၍ တီးမှုတ်သီခိုက်သည်။ ပထမတွင် မလုသူတို့
မားထောင်ချင်ကြသည့် ကာလပေါ် သီချင်းချား တီးမှုတ်သီခိုက်၏။

အဆုံးပြုမှ မလေးနှုန်း၏ အသည်းစွဲ မိုးနှုတ်ဒေဝါ ဘောလယ်ကိုသာ
သက်ခိုင် ဆို တီးပြရ၏။

သီချင်းအဆုံးပြု မိမိ၏ဘေးတွင် တစ်စုံတစ်ယောက် လာရပ်မှုသည်
ကို သက်ခိုင် သတိပြုမိ၏။

သက်ခိုင်သည် ခြေဖျားမှုစကာ တဖြည်းဖြည်း မော်ကြည့်သွား၏။
ဝါဝင်းသော အသားအရော ပြည်တင်းနဲားသော ဂိုယ်ထည်၊
ချောမောသော်လည်း အန်မာနရှိနိုင် ပြင်းသည့် မျက်နှာထားနှင့် ရပ်မောသော
အသက် ၆၀ ခန့်ရှိ မိန့်မှုကြီးမှာ မလေးနှုန်း၏ မိခင်မှ မဟုတ်။

ဒေါ်ကြီးခက်ခက် (၁) ဒေါ်မြေခက်၊ သက်သက်နှင့် ဦးထင်ကျော်
တို့၏ မမကြီး။ မလေးနှုန်းနှင့်တို့၏ ဒေါ်ကြီး... အပျိုကြီးမမ...။

ဒေါ်မြေခက်သည် သက်ခိုင်ကို စွေစွေ စိန့်စိန့်ကြည့်သည်။ ကြည့်မော်လည်း
တစ်စုံတစ်ရာကို အမှုတ်ရသည့်ဟန် မျက်နှာထားသည် မသိမသာ
တင်းတက်လာ၏။

“ဘူ ဘယ်သူလဲ... မိလေးနှုန်း”

မလေးနှုန်းသည် ဒေါ်မြေခက်ကို တစ်လှည့်၊ သက်ခိုင်ကို တစ်လှည့်
ကြည့်သည်။ တုန်လှည့်သည် မဟုတ်သော်လည်း စကား ရတ်တရရာ ရှာမရဟန်
တွေ့နေ၏။

သက်ခိုင်ကဗျာ ဒေါ်မြေခက်၏ မျက်လုံးများကို ရုံးစိုက်ဖြန့်ကြည့်ပြီး
တည်ပြုခြားစွာ ဖြေ၏။

“ကျွန်တော်မှုသည် သက်ခိုင်ပါ၊ မေမေသက်သက်ရဲ့ သား သက်ခိုင်
ရှယ်ပါ”

အဘွားကြီး၏ မျက်လုံးများက ပြုးသွားသည်။ ကိုယ်မှာလည်း တဖွေ
သရုပ္ပါး ရင်ခိုင်မိသည်အလား တုန်လှည့်ပြီး မောက်သို့ ခြေတစ်လှမ်း ဆုတ်သွား၏။

၃၁၆

တရ္စုဆိတ်ဘုံးနိုင်

ခဏမှာပင် မျက်နှာက ခက်ထန်သွားပြီး မျက်လုံးများက မီးဝင်းဝင်းတောက်လာ၏။

“မိသက်သွား... သက်နိုင်... ဟုတ်လား.. မင်းက ဒီအိမ်ကိုဘာလိုလာရသလဲ”

သက်နိုင်က တည်ြှင်စွာပင် ဆက်ဖြေ၏။

“ကျွန်ုတ် ဒီအိမ်ကို လာဖို့ အခွင့်အဆေးအပြည့် ရှိပါတယ် ဒေါကြီးခက်ခက်”

“ဘာ... ဘယ်လို ဒေါလိုက်တယ်၊ မင်းက ငါကို ဘယ်လို ဒေါလိုက်တယ်”

“ဒေါကြီးခက်ခက်ကို... ဒေါကြီးခက်ခက်လိုပဲ ကျွန်ုတ် ဒေါပါတယ်”

အဘွားကြီးမှာ ပိုဒေါသတွက်သွား၏။

“ငါကို မင်း ဒေါကြီးလို မခေါပါနဲ့၊ မင်းနဲ့ ငါ ဘာမှမတော်တဲ့”

“ဒေါကြီး မတော်ချင်ရင် ရပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ ဦးကြီးကတော်တော်ထားတယ်၊ ကျွန်ုတ်တော်ဦးကြီးအိမ်ကို ကျွန်ုတ် လာခွင့်ရှိနေတယ်”

ဒေါမြေခက်သည် ဒေါသတွက်လွန်း၍ သက်နိုင်ကို ဘာပြန့်ပြောရမှန်းမသိ၊ မလေးနှယ်ဘက်သို့သာ လူညွှန်၏။

“နှင်ကကော... သူ့ကို လက်ခံတယ်.. ဟုတ်လား မိလေးနှယ်”

မလေးနှယ်ကလည်း သက်နိုင်နည်းဘုပင် အေးချမ်းတည်ြှင်စွာနှင့် ဖြေ၏။

“မောင်ဟာ... နှယ်မောင် တစ်ဝါးတည်း ကွဲပါသေးတယ် အနဲ့တီ”

“ဘာ.. ဘာပြောတယ်”

“အနဲ့တီမှာ မောင်အရင်း နှစ်ယောက်တောင် ရှိတယ်၊ နှယ်မှာ မောင်ဝါးကဲ တစ်ယောက်တည်းပဲ ရှိတယ်၊ ပြီးတော့ ဖော်ကလည်း နှယ်ကို ခွင့်ပြုထားတယ်”

မလေးနှယ်၏ စကားကြောင့် အဘွားကြီး ဆွေးဆွေးခုန်သွား၏။

“ကောင်းကြရော... ကောင်းကြရော... နှင့်လိုအားလုံး ငါကို တော်လုန်ကုန်ကြပြီပေါ့၊ ဟုတ်လား.. မိလေးနှယ်.. နှင်က ငါကို တော်လုန်ပြီပေါ့လေ”

ကမ္မာကုန်ကျယ်သရေဝယ်

၃၁၈

အဘွားကြီးသည် မလေးနှယ်အား တစ်နံတစ်ရာ လုပ်ဆတ္တာမည်အလား အပါးသို့ ကပ်သွား၏။ မလေးနှယ်က မတုန်ဂျုပ်တဲ့ ပြီးကြည့်နေ၏။

အဘွားကြီးက လက်သီးနှစ်ပက် ဆုပ်ကာ မလေးနှယ်ကို စိုက်ကြည့် မေသည်။ ထိမောက် ပျက်လုံးများ ပြူးလျက် သူတို့ကို စိုက်ကြည့်နေသည့် ခိုရာသင်းနှင့် မလှသူတို့ကို မြင်သွား၏။

အဘွားကြီးသည် သူရင်ဘတ်သူ ထူးပြုး ချာခဲနဲ့လျှော့ထွက်သွား၏။

အိမ်တွင်းခန်းမှ ပေါ်လာသော မလေးနှယ်၏ မိခင်သည် အော့ အကဲခတ်သယောင် ကြည့်နေသေးသည်။ ထိမောက် အဘွားကြီးမောက်သို့ ထိုက်သွား၏။

သက်နိုင်၏ ရင်တွင်းမှာ မသက်သာ။ မပြုချင်ပါဘဲလျက် အမှား တစ်ရိပ်ကို ပြုမိပြန်ပါလေပြီ။ သိလျက်နှင့် ပြုမိလေသဖြင့် ပိပါက်ကြမှာဟု ညည်း၍မဖြစ်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်သာ အပြစ်တင်ရမည်။

သက်နိုင်သည် စိတ်မကောင်းစွာနှင့် မလေးနှယ်ကို မေ့ကြည့်ပြီး မေရာမှ ထသည်။

“မမန္တုရေ... မောင် ပြန်တော့မယ်”

သက်နိုင်သည် မလေးနှယ်ထဲမှ စကားပြန်ကို မစောင့်တော့ဘဲ ယခု စိုင် သူတို့အား အုပျိုးတို့မပြုသေးဟန် ဧေးကြည့်နေကြသော ခိုရာသင်းနှင့် မလှသူတို့ကိုပါ နှုတ်ဆက်၍ အိမ်တွင်းမှ ထွက်လာခဲ့သည်။

မြိုင်၍ ပြုင်တူရပ်လိုက်ကြသည်။

မလေးနှယ်က ကြိုးစားပြုးပြီး ဆို၏။

“အန်တို့ကို မောင် ဒီဇူး ရင်ဆိုင်လိုက်ပုလေး မမန္တု သိပ်ကြိုက် တယ်”

“မောင်တော့ စိတ်မကောင်းပါဘူး မမန္တု”

မမန္တုက မူးမူးလေး ပြုး၏။

“မောင်နဲ့ မမန္တု အန်တို့ကို ရင်ဆိုင်ရတိုင်း ဘယ်တော့မှ စိတ် ကောင်းစရာကို တွေ့ရမှာ မဟုတ်ဘူး၊ အရင်ကော်... တွေ့ခဲ့ပူးကြလိုလား၊ မောင် စိတ်မကောင်းစွာနဲ့ ရင်ဆိုင်ရမယ်လို့ ဝန်ခံတာဟာ စိတ်ကို အနှံးပေးစွာနဲ့ ရင်ဆိုင်ရမယ်လို့ မမန္တု မဆိုလိုဘူး၊ မမန္တု ပြောတာကို မောင် သော် ပေါက်ရဲလား”

“မမန္တယ် ပြောတာကို မောင် သဘောပါက်ပါတယ်၊ တစ်ခုတော့
ရှုတယ် မမန္တယ်ရဲ... ဒေါက်းကိုသာ မဟုတ်ဘူး၊ မောင်ကို မမန္တယ်နဲ့
မောင် ဘာကိုရင်ဆိုင်ရ ရင်ဆိုင်ရ စိတ်ကို အချိုးမပေးဘဲ ရင်ဆိုင်ကြရအောင်”

မလေးနှယ် ငိုင်ကျော်သည်။ ခဏကြာမှ ပြီးပြီး သက်ခိုင်ကို
မော့ကြည့်သည်။ ဤအပြီး၏၁၁၅ကို သက်ခိုင် မခံနိုင်။ အကြောင်းမှာ ဈေး
မျက်နှာ ပပတ်းကသာ ပြီးလေသည်။ သောက်ရှုပြုယ် မြမှုက်လုံးများကာများ...

သက်ခိုင်သည် ချစ်လှစွာသော အစ်မ၏ လက်ကလေးများကို ဆုပ်
ည့် နှုတ်သက်ခဲ့ပြီး လျင်မြန်စွာ ထွက်ခွာလာခဲ့၏။

နွေသခင်ရယ်... စောောသာလျှင် ရောက်ပါလေလေ့... ရောက်
ပါလေလေ့... ။

တူဗ္ဗုလိုသမဂ္ဂ အပေါ်ထပ်သို့ သက်ခိုင် ရောက်လာချိန်မြှင့် ညည့်
ရှုစ်မာရီရှိပြီ။

သက်ခိုင်က ထမင်းဖြူ တစ်ပန်းကန့်နှင့် ကန့်စွဲနှင့်ချက်ကြော်တစ်ပုံ
ယဉ်လျောက် ညာစာ စားသည်။

ခန်းမ၏ တစ်ဖက်စွန်း စားပွဲတစ်ခုထိပ်တွင် ဥက္ကဋ္ဌ ကိုရရှိဝေးသည်
မေးထောက်လျောက် ထိုင်ရိုင်နေ၏။ စစ်ယူနှိပ်ဟေား အစိမ်းကို ဝတ်ထားသော
ကိုဗျာတွေးသည် ဈေးရှိ ထမင်း ဟင်းများကို မစားဘဲ ဆုံးရှယ်လစ်ပါတီနှင့်
ဆိုရှုမှုလစ်ပါတီ တပည့် ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်များကို ကလော်တွော်နေ၏။

သက်ခိုင်က ထမင်းအမြန်စားပြီး သမဂ္ဂပေါ်မှ ဆင်းလာခဲ့သည်။

အမိပတ်လမ်းပေါ် အရောက်၌ အပြင်းလျောက်လာသော မိန်ခွာသံ
များကို ကြားရ၏။

လမ်းသားမီးတိုင်များ၏ အဆောင်ကြော်နှင့် ခြေသံပြင်းပြင်းနှင့် လျောက်
လာကြသူများကို သက်ခိုင် မြင်ရ၏။ ကိုမြင့်သောင်းနှင့် ကိုစောလွင်တို့တည်း။
သူတို့ကလည်း သက်ခိုင်ကို မြင်သွားကြ၏။

ကိုမြင့်သောင်းက စအော်သည်။

“အမာလေး... စိုးသက်ခိုင်... တို့ကဖြင့် မောင်ရင့် ရှာလိုက်ရတာ၊
ဘယ်ပျောက်နေတာလဲ”

ကျွဲ့ကျိန်ကျယ်သရွေဝယ်

၆၁၉

“အပြစ်မတင်နဲ့ ရှုနက်ကြီး၊ တစ်နွဲလုံး ကိုယ် တယ်လီဖုန်း ထိုင်
စောင့်ခဲ့ရတယ်၊ ညျမေက စိတ်နည်းနည်းပျက်တာနဲ့ အပြင်ထွက်သွားတာ၊
ဆုပါဦး... ဘာအရောကြီးလာကြဖို့ပြီလဲ”

ကိုစောလွင်က သူ့ထုံးစံအတိုင်း ပြုးရင်း ပြောသည်။

“တပ်မတော်က ကားတွေ ကျွန်တော်တို့ ကျောင်းဆောင်ဝင်းထဲမှာ
အဆင်သင့် ရောက်ဖော်၊ ခင်ဗျား အမြန်ဆုံး ပြုးပြီး ကိုလေးနဲ့ ကိုလှဖော်
ကုပေတော့၊ ကျွန်တော်တို့ကတော့ ဖဟိုကျောင်းဆောင်က ရဲဘော်တွေကို
သွားအကြောင်းကြားလိုက်းမယ်”

သက်နိုင်သည် ဘာ့မျှဖြစ်မပြောတော့ဘဲ တူဗ္ဗသိုလ်စာတိုက်ရှေ့လဲ့
မှတ်စောင့် အမှုထမ်းများရို့သာကို ဖြတ်ကာ ပြည့်နှင့် တကောင်းကျောင်းဆောင်
များဆို ခြေကုန်သုတော်ခဲ့၏။

ကျောင်းဆောင်ဝင်းအတွင်း၌ သက်နိုင်သည် ကိုလေးမောင်၊ ကိုလှပေ
စသူတို့နှင့် ခုံတွေ့၏။

တကောင်းကျောင်းဆောင်ရှု လမ်းပေါ်တွင် သစ်ပင်ရိပ်များအောက်
ခိုလျက် တပ်မတော်စစ်ကားကြီး သုံးစီး ဆိုက်လျက်ရှိမော်၏။

သက်နိုင်တို့က အခန်းအသီးသီးသို့ သွားကာ ကျောင်းသားများကို
ဆော်၏။

ထားဝယ်သား မျိုးအောင်ကြီးကမ္မ သူ့အသုပြုကြီးနှင့် လွည်းပတ်အော်
မော်၏။

“ရဲဘော်တို့ အခိုန်ရောက်ပြီ၊ တိုင်းပြည့်ချုစ်တဲ့သူတိုင်း ထွက်ခဲ့ကြ”
တိုင်းပြည့်ကို ချုစ်သူတိုင်းမှ ထွက်လာခဲ့ကြသည်။

သို့ရာတွင် တစ်ရက်တာ အခိုန်စွမ်းခဲ့ပြီ ဖြစ်သောကြောင့် လူအင်အေး
မများလှု၊ မများလှုသော ထိုလူစုသည်ပင် မိမိတို့၏ အခန်းများကို သည်အတိုင်း
ပစ်၍ ထွက်လာကြသူများ ဖြစ်ကြ၏။

မကြာခိုပင် ကိုမြှင့်သောင်းနှင့် ကိုစောလွင်တို့ ပြန်ရောက်လာကြသည်။

သက်နိုင်တို့သည် ကားကြီးများပေါ်သို့ တက်လိုက်ကြ၏။

ကားတွင်း၌ ပြုပြုလိုက်ထိုင်လျက်ရှိသော တပ်မတော်သားကြီးများကို
တွေ့ရသည်။ မောင်းပြုသောတ်များ ကိုင်ထားသော သူ့တို့၏ လက်မောင်းများမှ
ငွေကြယ်တံဆိပ်သည် ပက်စဉ်ဝင်လာသော အလင်းရောင်း၌ ဝင်းလက်မော်၏။

၆၂၁

တရ္တသိလ်ဘိန္ဒိယ်

သူတိုက ဖိုင်မာမြှုပြုသော အပြီးများနှင့် သက်ခိုင်တိုအား ဆီးကြုံက
သည်။

အရာခံစိုလ် ဆရာတိုးမျိုးခင်သည် လူစေ မစေ ရေဘက်ပြီးမှာက်
ကားကြီးများ၏ ရွက်ဖျင်များကို အလုံချထားစေလိုက်၏။

အင်းစိန်ဘက်ဆီမှ အမြှောက်သံများကို ကြားနေရပဲ ဖြစ်၏။ လေ
တိုက်သဖို့ ရွက်ဝါများ ကျောက်လမ်းပေါ် ပွတ်တိုက် ရွှေလျားသံကိုလည်း
ကြားရ၏။

စက်သံများ ပေါ်လာပြီးမှာက် ကားကြီးများ စထွက်ကြ၏။

ရှေ့ မှာက် ပဲယာကို မမြင်ရသောကြောင့် ဘယ်ဆီ သွားမေ့မှန်း
သက်ခိုင်တို့ မသိကြ။ သိသည်မှာ မိခင်တပ်မတော်၏ ရင်ခွင်သို့ လုပ်ဖြာ
ပြန်ရောက်ကြပါ ဆိုခြင်းသာ ဖြစ်၏။

နာရိုဝက်ကျော်ကျော် မောင်းလာခဲ့ပြီးမှာက် ကားကြီးများ ရပ်သွား
သည်။ မေးသံ၊ ဖြေသံများ ကြားရပြီး ဂိတ်တံခါးကြီး ပွင့်သွားသံ ကြားရ၏။
ကားကြီးများ ဘီးပြန်လိမ့်ပြီး မကြာမီပင် ထပ်မံရပ်သွားကြ၏။

ဆရာတိုးမျိုးခင်၏ အသံ ပေါ်လာ၏။

“ရောက်ပြီ... အားလုံး ဆင်းနိုင်ပြီ”

မိုးကာများကို ဖွင့်ပြီး သက်ခိုင်တိုအားလုံး ခုန်ဆင်းလိုက်ကြ၏။
သက်ခိုင်တို့သည် ကျယ်ဝန်းလှသော စစ်ဆေးကြီးတစ်ခုအတွင်း
ရောက်မေ့မှန်း သိသည်။ မည်သည့် စခန်းကြီးဟူမှ မသိ။

သံခုံးကြီး အရံအတားများကိုလည်း မြင်ရသည်။ သွေ့မိုးခုံးခုံးနှင့်
ဂိုဒေါင်အလုံးကြီးအများကိုလည်း မြင်ရသည်။

သက်ခိုင်တိုအားလုံးသည် တန်းစိကြ၏။ ကိုစောဂွင်က အမည်ခေါ်၍
လွှဲစစ်သည်။

“ကိုဇူးမောင်၊ ကိုမြင့်သောင်း၊ ကိုလှေ၊ ကိုသက်ခိုင်၊ ကိုဝင်းမောင်၊
ကိုမျိုးအောင်၊ ကိုဝင်းအောင်၊ ကိုဘကြည်၊ ကိုရှိလင်း၊ ကိုကြည်လင်း...”

အားလုံး စုစုပေါင်း ကျောင်းသားနှစ်သယ် ရှိကြ၏။

လွှဲစစ်သေးပြီးသောအခါ အားလုံးကို တဲတန်းရည်တစ်လုံး၌ မော်
ချထားပေးအောင်။ တစ်ဦးစီအတွက် ခြင်ထောင်များ စောင်များ ထုတ်ပေးသည်။

ကျော်ကျော်သရွာယ်

၄၂၁

တစ်ယောက်လျှင် ရိုင်ဖယ်တစ်လက်၊ ကျည်ဆန် ငါးဆယ်၊ လက်ပစ်ခုံး နှစ်လုံးစီ
လည်း ပေး၏။

အိမ်ခဲ့ရသော်ကြီးများက လက်ဖက်ရည်ယူလာကာ သက်ခိုင်တို့အား
တိုက်သည်။ သက်ခိုင်တို့ လက်ဖက်ရည် သောက်နေဆဲ ဆရာတိုးပျီးခင်က
လောလောဆယ် ကျွန်ုင်သုံးရမည့် စည်းကမ်းများနှင့် အခြား စောင့်ထိန်းဖျယ်များ
ကို အတိုက်ပြု ရှင်းပြ၏။

မကြာဖို့ ခံလုမ်းလုမ်း ကင်းမှ ချေလင်းလုပ်သုံး ပေါ်လာ၏။ အေးချေး
၍ မှားထောင်ကောင်းသော အသံပံ့ပါက ဖြေသည်။

“ငါဟေ့... ငါဟေ့... တပ်ရင်းမျှူးပါ”

သက်ခိုင်တို့အားလုံး မတ်တတ်ရပ်၍ တပ်ရင်းမျှူးကို ကြုံဆိုကြ၏။

တပ်ရင်းမျှူး၏ အရပ်အမောင်းသည် ကောင်းလှ၏။ ပစ္စားကျော်၍
လက်ရုံးတောင့်ကာ ခါးသေးပြီး ကာယာလလ အချိုးကျေသည်း အသားအရေး
သည် ပစ္စားမှ ရွှေသပြောက်နှင့် ရွှေချော့ပွင့်များနည်းတွေ ဝင်းဝါသနှင့်ရှင်းသည်။
မျက်နှားကောင်းဌားမျက်တောင်ကော့ကာ မျက်လုံးကြည်သည်။ မေးရိုးများက
နိုင်ခြား ထောင့်မှန်ပါထင်သည်။ မျက်နှာသည် လူနှေ့ပြည့်သော်လည်း နှုတ်ခေါ်
များက ပြီးရပ်မော်၏။ သက်ခိုင်တို့ စာရေးဆရာများ ဝတ္ထုတွင် ဖော်ပြလော်
သည် သူရဲကောင်း အတ်လိုက်၏ ဥပမာဏမျိုးကို ကောင်းကောင်းမီသူ ဖြစ်၏။

တပ်ရင်းမျှူးနှင့်အတူ ကုလားဆင်နိုင်ကြီးတစ်ဦးနှင့် မျက်နှာသွယ်၍
သဘောကောင်းဟန်တွေသူ ခုစိုလ်တစ်ဦးလည်း ပါလာ၏။

ဆရာတိုးပျီးခင်က တပ်ရင်းမျှူးကို သတင်းရှိ အစီရင်ခံသည်။

တပ်ရင်းမျှူးက ကျောင်းသားများဘက်သို့ လျည်းမေးသည်။

“ဘယ်နှစ်ယောက်... လုနှစ်သော်တည်းလား”

ကိုမြင့်သောင်းက အကျိုးအကြောင်းကို ပြန်အစီရင်ခံသည်။

“အစက ငါးရာလောက် ရှိပါတယ် စိုလ်များ၊ အခု တရာ့က ခြေကျွုံး
ကုန်ကြပြီ”

“ဘယ်လို ဘယ်လို”

“ကျောင်းသားတရာ့ဟာ ဘယ်က လက်နက်ရှာရတယ် မသိဘူး၊
စစ်မျက်နှာကို ထွက်တိုက်နေကြပြီ၊ တရာ့ကလည်း ဘာလက်နက်မှ မပါဘဲ
စွဲတွေကိုလွှာကြတာပဲ သူတို့အတွက် ကျွန်ုင်တို့ သိပိုစ်နှေ့ကြပါတယ်”

၆၂၂

တည်ထိန်းရှင်

တပ်ရင်းမျှူးက ခေါင်းကို အသာခါသည်။

“ဘယ်ဖြစ်မလဲ... ကလေးတွေ အသာဂျာတ် သေကျိုးကြလို့မယ်၊ ဒဏ်ရာအဖားတရ ရက္ခန်းရင်တောင် မကောင်းဘူး။”

ကိုလေးမောင်က ဝင်ပြော၏။

“ကျွန်တော်တို့လည်း ဒါကိုပဲ စိုးနိမ့်နေပါတယ် စိုးလို့မျှူး။”

တပ်ရင်းမျှူးသည် ဆွေးဖြေစဉ်းစားနေ၏။ အတန်ကြောမှ တည်ပြီးစွာ ပြုပြီးဆို၏။

“အင်းလေ... စိုးနိမ့်စရာပဲ၊ ဒါပေမဲ မပုံကြပါနဲ့၊ ကျွန်တော်တို့ ကြည့်လုပ်ပေးပါမယ်၊ လူတစ်ယောက်ရဲ့ အသက်ဆိတာ အလကား မသေ ကောင်းဘူး၊ အထူးသဖြင့် ခင်ဗျားတို့လို ပညာတတ် လူငယ်တွေကို ကျွန်တော် နှဲမြောတယ်၊ ကောင်းပါပြီ... ကျွန်တော် ကြည့်စိုးစဉ်ပါမယ်၊ ကဲ... တပ်ဝင်း ထဲ လိုက်စစ်မယ်၊ လိုက်ကြမယ်း”

သက်နိုင်တိုးအားလုံးသည် တပ်ရင်းမျှူးနှင့်အတွဲ လိုက်ခဲ့ကြ၏။

တပ်ဝင်းကြီးကား ကျွမ်းလှသည်။ သံခားကြီး ကာထားသော ပိုဒေါင် နှင့် အဆောက်အအုံများကေလည်း များလှ၏။

ဘားပတ်နှုန်းကျင်တွင် ခုတိယက္ခားစံအတွင်းက ကြွေးကျွန်ရန်သော စုံဒဏ်ထိထားသည့် တိုက်တာအဆောက်အအုံပျော်များက ဝန်းရုံရှုက် ရှိသည်။

လရောင်မရှိ၍ ညာက မောင်နေသည်။ တပ်ရင်းမျှူးနှင့် အွဲကဗျာ လသာသာတွင် လျောက်သွားနေသကဲ့သို့ အခက်အခဲ မရှိဘဲ မှန်မှန်လျောက် လျောက်ရှိ၏။

သက်နိုင်တိုး အသိက်ကဗျာ မကြာခဲာ ခလုတ်တိုက်ကြ၏။

မြောင်းကြီး မြောင်းပျက်များ၊ သဘာဝအလျောက် ပေါက်နေသော ချုပ်ပျော်များကေလည်း ရှိနေ၏။

မလျော်လှုံးသော နေရာတိုင်းမှ ကင်းခဲ့ဘော်၏ ချေလင်းလုပ်သံသည် ပေါ်ပေါ်လာ၏။

“ငါဟေ့ ငါဟေ့... တပ်ရင်းမျှူး”

ဟူသော အသံပဲပဲက မှန်မှန်ဖြေသည်။ ဤအသံကို ရဲဘော်တိုင်း သဲဟန်တူသည်။ ဤအသံသည်ပင် အလုံခြုံခဲ့း လျှို့ဝှက်အထိမ်းအမှတ်သံ ဖြစ်အပုံရသည်။

ကျော်မြန်ကျင်သရွေး

၆၂၃

တပ်ဝင်းကြီးတစ်ခုလုံးကို နှဲမောင် လူညွှန်လည်စစ်ဆေးပြီး၍ ပြန်လာ
ကြစဉ် လမ်းညွှန် ဝင်းမောင်(ပိတာ)က သက်ခိုင်၏ နားနားကပ်၍ ပြော၏။

“ကျော်ဆန် ငါးဆယ် လျှပ်လာရတာ မသက်သာပါလား၊ ပုံးရော
ကျောရော အောင့်လာပြီ၊ ရိုင်ဖယ်ကလည်း လေးတယ်ကွဲ”

“အေး... အော့ဘာ အပေါ့ဆုံးပဲ၊ တပ်မတော်သား ဖြစ်လာရင်
များ ဒီထက် လေးတာတွေကို ထမ်းရှုံးမယ်၊ မှတ်ထား...”

တဲ့တန်းရည်သို့ ပြန်ရောက်သောအေး တပ်ရင်းမျှုးသည် သက်ခိုင်တို့
အတွက် ယူနိုင်တော်း၊ စားရိုက္ခား၊ သင်တန်းပေးရေး စသည်တို့ကို ပိုလ်များနှင့်
အတူ အကြပ်များကို မှာကြားလျက် ကျောင်းသားအားလုံးကို နှုတ်ဆက်ပြီး
ထွက်ခွာသွားသည်။

သက်ခိုင်တို့အားလုံးသည် တပ်ရင်းမျှုး၏ များကျောက်ကို ဧော်ကြည့်
ကျို့ရှုံးသည်။

ဤရက်များအတွင်း သုတေသနားလုံးသည် တုန်လျှပ်ဖယ်ရာများကိုသာ
ကြုံခဲ့ရသည်။ စိုးရိမ်ဖယ်ရာများကိုသာ ဆုံးခဲ့ရသည်။ အားငယ်ဖယ်ရာများကို
သာ မြင်ခဲ့ရသည်။

ယခုမှ တည်ပြုမြင်းကို စတွေ့ရသည်။ အားထားဖယ်ရာများကို
ကိုင်တွယ်မိသည်။ တက်ကြဖယ်ရာကို ခံစားရသည်။

ထို့သော်လည်းများနှင့် တွေ့ကာ ကင်းစောင့်မြင်းအလုပ်ကို စကြ၏။ ပထမ
အသံတွင် သက်ခိုင်နှင့် ကိုလှဖော်တို့ တာဝန်ကျော်၏။

ညာက မျှောင်မော်၏။ ညာက များသြား ကောင်းကင်ကပင် နက်နက်
ပြော၏။ နက်နက်ပြောသော ကောင်းကင်၌ ကြယ်ပွင့် ကြယ်ခိုင်တို့သည်
စုံပို့ဆောင်၏။

သက်ခိုင်တို့ မမြင်ဖွဲ့သော အင်(မဲ)နိုင်းအောင်းထိပ်ဖွဲ့တပ် လက်နက်
ကို ကိုင်ရင်း ရဲဘော်ကြီးတစ်ဦးက မေးသည်။

“ရဲဘော်တို့ အီမီတို့.. ကျောင်းတို့.. ကောင်းမလေးတို့ကို မလွမ်း
ဘုံးလား”

ကိုလှဖော် ဘာမှ မဖြေသော်လည်း သက်ခိုင်က ဖြေ၏။

၆၂၄

တူဖူသိန်္တီနိုင်

“မလွမ်းဘူးဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ ညာရာကျမှာပေါ့၊ ရုပော်မှာကော
လွမ်းစရာ မရှိဘူးလား”

ရုပော်ကြီးသည် နိုင်ဘွားပြီးမောက် အားရပါးရ ရယ်မောသည်။

“ရှိတာပေါ့၊ ဒါပေမဲ့ ကျွမ်းတို့ အပြင်ထွက်ခွင့်မရတာ ကိုးလရှိပြီး
ရည်းစားနဲ့ မိဘကို ပြန်မတွေ့ရတာ နှစ်နှစ်ကျော်ပြီး၊ ကြာတော့ ဘာကိုမှ
မလွမ်းတော့ဘူးလျှော့ ဟား ဟား....”

ရုပော်ကြီးက ရယ်မောနိုင်သော်လည်း သက်ခိုင်မှာ ရင်နှင့်ဘွား၏။

သွေ့... သည်ကား တပ်မတော်၏ ဘဝပါတကား....။

သက်ခိုင်သည် ရိုင်ဖယ်ကို တင်းကျွမ်းစွာ ဆုံးကိုင်မိ၏။ ပစ္စတိသေနတ်
ကို ကိုင်ပြသော ယုမေတ်ကိုလည်း သတိရမိသည်။

လက်နက်မကိုင်ချင်သော သူလက်တွင် သေနတ်က ရောက်နေပေါ်။
သို့ရာတွင် ဤသေနတ်သည် အဂျိန်တာဝန်ကြီးသူများထံမှ လာသည်။
ဤသေနတ်ကို ကိုင်မိ၍လည်း မိမိမှာ တာဝန်ကြီးခဲ့ပြီ။

သေနတ်ခုံသည်မှာ တာဝန်သူများလက်ပြုရှိ ကြောက်ဖွယ်အကောင်း
ဆုံး ရှိသူတည်း။ တာဝန်သိသူများ လက်ပြုရှိ ချမှတ်ဖွယ်အကောင်းဆုံး မိတ်ဆွေ
တည်း။

သက်ခိုင်က သက်ပြင်းနှိုက်၍ မိုးကို ဖျော်ကြည့်၏။

မည်းမည်းမောင်သော ကောင်းကင်းပြု ကြယ်တို့ ဖူးပွင့်မော၏။

အင်းစိန်ဘက်မှ အမြောက်သံသည် သုသံငွေ့ငွေ့ ပေါ်လာမော၏။

မြေသည် မရှုပ်။ ကောင်းကင်းသည် မတုန်း။ မျှက်တောင်သာ ခတ်
သော်လည်း မည်သည်ကြယ်မျှ မကြွော့။

ကြယ်မကြွေသောည်...

မေကြသော ကြယ်များ၏ည်... ည... ည....

အခန်း - ၂၈
»» မဟာနွေး ၄၄

ဆောင်းနှင့် ဒွဲထွေးကြသော နွေးကာလသည် မြန်မာမြေတွင်
 ချစ်ဖွယ်၊ လွှမ်းဖွယ်၊ စာဖွဲ့မကုန်နိုင်ဖွယ်သော အချိန်သမယ ဖြစ်လာ၏။

မြန်မာသမင်း၏ အိုကမ္မတတိုင် ဖြစ်ရပ်ကြီးမှားသည်လည်း ဤအချိန်
 ဤကာလ ဤသမယတွင်သာ တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင် ပေါ်ပေါက်ခဲ့ကြခြင်းမှာ
 လည်း အံဉာဏ်ရာပင်တည်း။

ဤအချိန် ဤကာလ ဤသမယမျိုးတွင်ပင် ဗမ္မဂ္မတ်လပ်ရေး
 တပ်မတော်သည် နယ်ချွေအိုလိုပို့ကို မြန်မာမြေမှ မောင်းထုတ်ခွဲဖူးသည်။
 ဤအချိန် ဤကာလ ဤသမယတွင်ပင် ဗမ္မဂ္မတ်လပ်မတော်သည် ဖက်ဆစ်
 တော်လှန်ရေးကြီးကို ဆင်ဆွဲခဲ့သည်။

ယခု ၁၉၄၉ ခုနှစ်၏ ဤအချိန် ဤကာလ ဤသမယတွင်လည်း
 ဗမ္မတပ်မတော်ကြီးသည် ပြည်ထောင်စုတည်ပြုခေါ်ပွဲကြီးကို နွဲလေ့ပြန်ပြီ။

နွေး... အဟောင်းနှင့် အသစ်တို့ လွှာနွဲသည့် နွေး... အမှားနှင့်
 အမှန်တို့ ရှိုးကန်သည့် နွေး၊ အဟောင်းကြွေး အသစ်တွေ့၍ အမှားပေါ်
 အမှန်ဂွဲမ်းသည့် အံမောဖွယ်သော မဟာနွေး...။

၄၂၆

ကရှုသိုလ်ဘုန်းနိုင်

၁၉၄၉ ခုနှစ် မဟာဒ္ဓါး၏ ၁၁၀၈လမ်းသည် လန့်ဖွယ်၊ အံဖွယ်၊ ကြော်ဖွယ်၊ တက်ဖြွဲဖွယ်တို့နှင့် ပြည့်စုံ၍ ဆန်းလည်း ဆန်းသည်၊ လွမ်းလည်း လွမ်းလောက်သည်။

ရှိသူမျှတပ်တို့နှင့် ဖြစ်သလို အင်းစိန်တိုက်ပွဲကြီးကို ဆင်းစေရခို့
တွင် ပြည်ဘက်မှ သတင်းဆိုကြီးတစ်ခု ရောက်လာ၏။

ဖေဖော်ဝါရီလ ၄ ရက်နေ့တွင် ပြည်မြို့မှ ကရှုသိုလ်ဖယ်အမှတ် J
စစ်တပ်သည် ပုန်ကုန်၍ အင်းစိန်ဆိုသို့ ရှုံးရွှေချို့တက်လာ၏။ သူတို့ ချို့လာရာ
လမ်းတစ်လျှောက်ရှိ၍ အင်းမာ၊ မအူကျိုး၊ အင်းပက်လက်၊ ဗောဓိကျိုး၊ ဝက်ပုတ်၊
ပိုးသာအောင်ကျိုး စသော ရွာများနှင့် နတ္ထလင်းမြို့ကို ပီးမြှို့ကြသည်။ ရွာသူ
ရွာသားအများနှင့် မြို့သူမြို့သားအများ အသတ်ခံကြရသည်။ အစိုးရတပ်များ
က ကြိုပင်ကောက်အထိ ချို့တက်ကာ ခုခံကြရ၏။

တောင်ငွေမှ ချို့တက်လာကြသော ကရှုတပ်များနှင့်လည်း အစိုးရ
တပ်တို့သည် ညောင်လေးပင်၌ အပြင်းအထုန် တိုက်ပွဲဖြစ်ကြ၏။

ဤမြှုံးပြင်းထုန်သော တိုက်ပွဲကြီးများကို ဆင်းစေကြရစဉ် အင်းစိန်
မှ ကေအင်ခို့များ၊ ပေါက်ကျိုးထွက်မလာနိုင်ရန်လည်း မြေတစ်လက်မ
တစ်သက်နှစ်နှင့် ဆိုပို့တို့တို့ရှိခံထားရ၏။

သက်ခိုင်တို့ ရောက်ရှိနေသော တပ်စခန်းကြီး၏ အမည်မှာ ဘီ-
အေး-အို-ဒီ ၇၇၁ မဗ္ဗာတပ်မတော် စစ်လက်နက်ပစ္စည်း သို့လောင်ရေးစခန်းကြီး
ဖြစ်၏။ သက်ခိုင်တို့ကို လက်ခံထားသည့်တပ်မှာ ဖတ်စီသားမားရရှိမင် ၇၇၁
မဗ္ဗာတပ်းတော် ခြေလျှင်တပ်ရင်းအမှတ်-၁ ဖြစ်၏။ တပ်ရင်းသည် မဂ္ဂလာခုခြံ
ရှိသော်လည်း အေကုမ္ပဏီ ၇၇၁ တပ်းစွဲတစ်သည် ဘီ-အေး-အို-ဒီ စခန်းကြီး၏
လုပ်ခြောက် တာဝန်ယူထားရ၏။ တပ်းစွဲများကား ပိုလ်ကြီးဆန်းအောင်၊ တစ်ဦး
တည်းသော ခုခိုလ်ကား ပိုလ်တန်လွင်၊ တပ်းအရာခံပိုလ်ကား ပိုလ်မျိုးခင်
(ဝါးရင်းတွေတ်) နစ်ဦးတည်းသော တပ်ကြပ်ကြီးများကား ဆရာကိုသောင်းသွေး
နှင့် ဆရာပါ၊ တပ်ရင်းအရာခံပိုလ်ကား တပ်မတော်သာရိုင်းတွင် တပ်ကြပ်မောင်တွေး
ဟု ပိုလ်မြှင့်ဦးတို့၊ ဧည့်လုံး(စစ်မြှင်းကြီး)တို့နှင့်အတွေ့ ကျော်ကြားသည် ဆရာတွေး
ကိုယ်တိုင်ပင် ဖြစ်သည်။ တပ်ရင်းများကား ခုခိုလ်မျိုးကြီးစိန်းပိုင်း ဖြစ်သတည်း။

ကျော်ကျော်သရွေဝယ်

၄၂၈

ပထမအသတ်အဖြစ် ရောက်လာခဲ့ကြသော သက်ရိုင်တိုးအားလုံးလိုလို
သည် စစ်ပညာအခြေခံရှိပြီးကြသူများ ဖြစ်၏။ ဤသို့တိုင်အောင် နှစ်ကိုစောင့်
ပိုင်းနှင့် ဥမ္မန် သုဇ္ဂနှင့် သရာကိုသောင်းဆွဲတို့၏ ကြီးကြပ်မှုအောက်
၌ စစ်လေ့ကျင့်ခန်းများကို အပြင်းအထောင် ပြန်လည်လေ့ကျင့်ကြရသည်။ နှစ်လယ်
ပိုင်းနှင့် ဥမ္မန် ပိုင်းတွင်လည်း မနားကြရ။ လက်နက်အသေးစားနှင့် စက်ကြီး
စက်ကလေး ကိုင်တွယ်ရောနတိုးသစ်များကို အပုံတပြင်း လေ့လာကြရ၏။

ဖေဖော်ဝါရီ၊ ၂ ရက်နေ့မှစ၍ ကျောင်းသားရဲ့သော်သစ်များ တစ်သုတေ
ပြီး တစ်သုတေ ရောက်လာကြသည်။ သုတေသနကို ကိုလွှမ်း၊ ကိုအောင်တွန်း၊
ကိုအန်းချင်၊ ကိုမောင်မောင်(စိတ်)၊ ကိုဘိုးသာ စသုတေက အုပ်ချုပ်ကွပ်ကဲသည်။
တပ်ဝင်းအတွင်း၌ စုစုပေါင်းကျောင်းသား နှစ်ရာကျော်ခန့် ရှိနေ၏။ ရောက်
လာကြသည့်နှစ်မှစ၍ စစ်သင်တန်းများ မနာတမ်း ပေး၏။

ထိုအခါကျော် လျှို့ဝေးတွေ၏ စောမာနှင့် အကြံအစည်းကို သက်ရိုင်
တို့ သဘောပေါက်ကြသည်။ လွှဲထဲကျောင်းသားတို့ မလိုလားအပ်ဘဲ သေကျေ
ပျော်စီးမည့်သားကိုလည်း ထိန်းပြီးသား ဖြစ်နေသည်။ ထိုအပ်လာသောအခါး၌
စစ်ပညာ ပြည့်ပြည့်၊ စစ်စည်းကမ်းပြည့်ပြည့်နှင့် ကျေရောက်ရာ တာဝန်ကို ကျော်
စွာ ထမ်းဆောင်နိုင်ရေးအတွက်လည်း သင်တန်းပေးပြီးသား ဖြစ်မည်။

ဖေဖော်ဝါရီလ ၄ ရက်နေ့တွင် သက်ရိုင်တိုးအသိကဲသည် သုံးစွဲချွေး၍
သီးသန့် တာဝန်သုံးရှုံးယူကြရသည်။

တစ်စုသည် အမြှောက်ကာကွယ်ရေး ဟလက်တွန်းနှင့်အတူ သာယာဝတီ
ဘက်သို့ တွက်သွားကြသည်။ တစ်စုသည် ရှိသုလက်ပြောင့်တပ်သားများ
မင်းမှုနေသည့် ပြည့်လမ်းမကြီးအတိုင်း ဖြတ်ကာ တပ်ရင်းမျှုးနှင့်အတူ အင်းမိန့်
စစ်မျက်နှာဘက် လိုက်သွားကြရ၏။ သက်ရိုင် ပါသောတစ်စုကား -

နှစ်က် ၉ နာရီ မိန့် ၂၀ တွင် အထူခီးရထားနှင့် မဂ္ဂလာခုံသို့ တွက်
ခဲ့ကြရ၏။ ဝင်းမောင်(ပီတာ)၊ တင်အောင်ကြသည်၊ ကိုလေးမောင်၊ ကိုလွှဲပေတို့
လည်း ပါသည်။ ထိုတပ်စီးတို့ ဒုတပ်ကြပ်ကြီးမောင်မောင်(ကုလားကလေး)က
ဦးဆောင်သည်။

ဒုတပ်ကြပ်ကြီးမောင်မောင်က ထမ်းဆောင်ရမည့် တာဝန်ကို ပီးရထား
ပေါကျော် ပြောပြသောအခါ သက်ရိုင်တိုးအားလုံး မျက်လုံးပြုးသွားကြ၏။

၁၂၁

တူဗ္ဗသိန်္တီလိုင်

လက်နှက်သိမ်းထော်ခြင်း ခံရသော ကရင်တင်သားဟောင်း ဘျွဲ့ ယောက်
နှင့် သူတို့၏ အိမ်ထောင်စုသားများကို ဆောင်ရွက်ကော်ငြင်လာ၍ ရှိကုန်ကုရှင်
ကျောင်းဝင်းအတွင်း၌ နေရာချေထားပေးရမည်။

မင်္ဂလာဒု-ရှိကုန်လမ်းသည် မလုပြီ။ ခေါ်လာရမည့်သူများကား
စစ်ပညာပြည့်ပြီးသော ကရင်စစ်သားကြီးများ၊ မိမိတို့အင်အားက တပ်စိတ်
တပ်စိတ်၊ လှ ၃၂ ယောက်သာ ပါသည်။

ပိတေသန်းမောင်က သက်ခိုင်ကို ပြော၏။

“ခင်များ ပြောတာ မှန်သူ၍၊ တပ်မတော်သားတစ်ယောက် ထမ်းရ^၁
တဲ့ဝန်က တယ်လေးပါကလား”

မင်္ဂလာဒု-သူတာသို့ ရောက်သောအခါ လက်နှက်သိမ်းရေး တာဝန်ခံ
တပ်က လက်နှက်အသိမ်းခံထားရသော ကရင်ရဲ့သော်များကို သက်ခိုင်တို့
တပ်စိတ်သို့ လွှဲပြောင်းအပ်ပေးသည်။

ခုတပ်ကြပ်ကြီးမောင်မောင်၏ မျက်နှာက မကောင်း။ သူမျက်နှာ
သည် နိတော့မည့်နှင့် ရှိမော်၏။

သူက သက်ခိုင်ကို လက်တို့ခေါ်သွားပြီး တစ်ထောင့် ရောက်မှ ဆို၏။

“ကိုသက်ခိုင်၊ အဲဒီကရင်ရဲ့သော်တွေကို သေသေချာချာ ကြည့်စမ်း”

သက်ခိုင်ကလည်း သေသေချာချာ ကြည့်သည်။

ကရင်ရဲ့သော်အားလုံး၏ အရပ်အမောင်းသည် ကောင်းကြ၏။ ကာယ
ဗလလည်း ထွားကျိုင်းသည်။ မျက်နှာထား၊ အသားအရေး၊ အမွှာအယူ၊ ကိုယ်မှာ
ကိုယ်ဟန်၊ ဤသည်အားလုံးသည် သူတို့ကား စစ်ပညာပြည့်ဝသူမျှ စစ်၏ အတွေ့
အကြံ့ စုသူများ ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြနေ၏။

ခုတပ်ကြပ်ကြီး ကိုမောင်မောင်က ဝင်းနည်းစွာ ရှင်းပြ၏။

“အဲဒီ... ကရင်ရဲ့သော်အားလုံးဟာ ကျွန်တော်တို့နဲ့ စစ်ပြုပြင်မှာ
တိုက်ဖော်တိုက်ဖော်ချည်းပဲ၊ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဆရာတွေတောင် ပါတယ်၊ နိုင်ငံ
တာဝန်ကြောင့်သာ လုပ်ရတယ်၊ များယွင်းတဲ့ ကရင်လက်တစ်ဆုပ်စာအတွက်
ကရင်ကောင်းတွေကို ထိနိုက်မိတာ နည်းနည်းမှ စိတ်မကောင်းဘူး”

“ဒါတော့ ဆရာရေး... တစ်ယောက်ယောက်က အမှားကို ပြုစိရင်
အပြစ်မဲတဲ့သူ တော်တော်များများဟာလည်း အမှားချွှေတ်ကို ခံရတယ်”

ကမ္မဘာနိဂုံသရွေး

၆၂၉

ကိုမောင်မောင်သည် တစ်ခုတစ်ခုကို သတိရဟန်နှင့် သူ့ဘာဝါဘီ
အိတ်တွင်းမှ သတင်းစာတစ်စောင်ကို ထုတ်ယူသည်။

“ဒါထက် ရဲဘာ်တို့ သတင်းစာ ဖတ်ကြရမဲ့လား”

“သတင်းစာ မဖတ်ရတာ ကြာပါပြီ ဆရာ”

ကိုမောင်မောင်က သတင်းစာကို ပေးသည်။ ဘောင်းသီအိတ်အတွင်း
ဝင်အောင် ထည့်ထားသဖြင့် သတင်းစာက အခေါက်ခေါက် ကျိုးများ။ သက်ရှင်
က သတင်းစာကို ဖြန့်ကြည့်သောအခါ လိုအပ်သည့် စာမျက်နှာကို ဆရာ
မောင်မောင်က ကူညီပြပေးအဲ။

သတင်းကား ကရင်လှေယ်များအစည်းအရုံး ဥက္ကဋ္ဌက ပြတိသွေ့
လေဘာပါတီဝင် ပါလီမန်အမတ် မစွဲတာတွန်ခိုင်းထံသို့ ရှိက်လိုက်သော
သကြံးစာ ပြစ်နေ၏။

ဤသံကြံးစာတွင် ကေအင်ဒီအိုအွေး ခေါင်းဆောင် ဆိုသူများသည်
စစ်အတွင်း၌ ဂျပန်ဖက်ဆစ်များနှင့် ပူးပေါင်းခဲ့ကြသူများ ဖြစ်ပေါ်လောင်း၊ ကရင်
လှေယ်များသည် မမောက်မတော်ကြီးနှင့် လက်တွေ့၍ ဖက်ဆစ်ဂျပန်ကို တော်လှုန့်
ကြသည်အထိ ထိုသူများသည် ဂျပန်နှင့် မခွဲဘဲ ပူးပေါင်းနေကြသူများ ဖြစ်ကြ
ပေါ်လောင်း၊ ပြတိသွေ့၏ နံပါတ် ၁၃၆ တပ်တွင် ဝင်ကာ ဖက်ဆစ်ရှုံးကို တော်လှုန့်
ခဲ့ကြသူများ ကေအင်ဒီအိုအွေးကို မထောက်ခဲ့ပေါ်လောင်း၊ ကေအင်ဒီအိုအေးများ
ပြတိသွေ့နေရှင်များက သူတို့ကိုယ်စား ကရင်များကို တစ်ယောက်မကျွဲ့ သေ
နိုင်းသည့် လုပ်ကြမှုသာ ဖြစ်ပေါ်လောင်း၊ ဤအရေး၌ တိုးတက်သော ကရင်အေး
မပါဝင်ပေါ်လောင်း၊ အကိုယ်ပြည်နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၏ ချစ်ကြည်ရေး
သည် ကေအင်ဒီအိုစကားအတိုင်း လိုက်ဟစ်နေသည့် ကွန်ဘာမေးတစ်အမတ်
များပေါ်လောင်း မပျက်ပြားစေသင့်ပေါ်လောင်း၊ ဤအချက်များကို လေဘာပါတီဝင်
အမတ်များက သိရှိပြီး လိုအပ်သကဲ့သို့ ကြံးစားကြပါရှုံးအပေါ်လောင်း သသဖြင့်
တိတိကျကျ နိုင်ခိုင်လုလု ဖော်ပြထားသည်။

သက်ရှင်က သတင်းကို ဖတ်ပြီးသောအခါ ခေါင်းတဆောက်
ညီတ်ပြီး ဆရာကိုမောင်မောင်ကို မေ့ကြည့်၏။

ကိုမောင်မောင်က ဆက်ပြာသည်။

၄၃၁

တူးလှိုင်ဘုန်းရိုင်

“ဝမ်းသာစရာတစ်ခု ပြောရှိုးမယ်၊ တောင်ငါက ဆင်းလာတဲ့ ကောင်
ဒီအိုတွေ ညောင်လေးပင်ကို မကျော်နိုင်ကြဘူး၊ သူတို့ကို ခံတိုက်တဲ့ဂျာတွေထဲ
ဘယ်သူတွေ ပါသလဲ သိလား”

“ခိုပါဦး”

“အမှုတပ်မတော်... သေနတ်ကိုင်တပ်ရင်း၊ ၂ မှာ ပါတဲ့ ဝင်းဂိတ်
တပ်မှာတော် ပါခဲ့ကြေးတဲ့ ကရင်တပ်မတော်သူ့ကြေးတွေပေါ့၊ သူတို့၏
ဓာတ်းဆောင် စိုလ်မှုးကြေးအောာ်စီဟာ ညောင်လေးပင်မှာ ပြည်ထောင်စု
အတွက် အသက်ပေးပြီး ကျေခွဲးသွားရှာတယ်၊ ရဲတော် သိရှုလား”

“ကျွန်ုတ် မသိရသေးပါဘူး၊ အခု သိရပြီ၊ ပြည်ထောင်စုကို ချစ်
မြတ်နိုးတဲ့ ကရင်ညီအစ်ကိုတွေအကြောင်းကို ကျွန်ုတ်အသည်းနှင့်မှာ
မှတ်တမ်းတင်ထားပါမယ်”

“အသည်းနှင့်မှာတင် မှတ်တမ်းတင်ထားလို့ အပိုပေါ့၊ တော်တော်
ကြာ မူများကိုသွားမှာ ဒါထက် ရဲတော်... အဲ... ကိုယ်နိုင်က စာရွေးဆရာတိ”

“ဟုတ်ပါတယ် ဆရာ”

“ဒါဖြစ် စာနဲ့ ပေနဲ့ မှတ်တမ်းတင်လိုက်ပေါ့”

“ဒါကို ကျွန်ုတ် ကတိပေးပါတယ် ဆရာ”

“အဲဒါ ပြောပြချင်လို့၊ ကိုင်း... လာ.. တာဝန်တော့ ထမ်းလိုက်
ကြေးနဲ့၊ ဘာပဖြစ်ဖြစ် သတိတော့ မပေါ့စေနဲ့”

လက်နက်အသိမ်းခံ ကရင်ရဲတော်များနှင့် အိမ်ထောင်များကို ရထားပေါ်
သို့ စုစုပေါင်း မေရာချေထားပြီး သက်ခိုင်တို့ တပ်စိတ်သည် တွေအသီးသီးပေါ်၌
ဗျာဟာနည်းကျွော နေရာယူကြ၏။

ရထားကြီးက ရှုံးကုန်ဘက်သို့ ပြန်လည်တွက်လာခဲ့သည်။

သက်ခိုင်တို့အေးလုံး ဘုရားတဲ့၍ သတိနှင့် လိုက်လာခဲ့ကြ၏။ ဘုရား
က, သည်မှာ ကြောက်၍ မဟုတ်ကြ၍ မလုပ်ခဲ့ပဲ။ မလုပ်ရက်သော အလုပ်ကို
လုပ်ရမည်နှီးသောကြောင့် ဖြစ်၏။

သက်ခိုင်တို့၏ မေတ္တာ၊ ရဲတော်တို့၏ သစ္စာကြောင့် လမ်းခိုး၌
ဘာမျှ မဖြစ်ကြ။

ကူရှင်ကျောင်း၌ အနားယဉ်စန်းသို့ ချောမော့ဘာ ရောက်လာနိုင်ခဲ့လေ
သည်တည်း။

ကျွော့ကျိန်ကျယ်သရွေဝယ်

၄၃၁

ဘီ-အေ-ဒိ-ဒီ တပ်ဝင်းကြီးကို ကာကွယ်ရခြင်းသည် စစ်ဆေးပြင်ကို
ဆင်းရသည်ထက်ပင် ရင်ခုနှစ်ဖွယ်ရှိလှ၏။

ဘီ-အေ-ဒိ-ဒီ ကျူလွင် တစ်ပြည်လုံး ကျူမည်ဖြစ်စဉ်းကြောင်း သက်ခိုင်
တိုအားလုံး ကောင်းကောင်းများလည်ထားကြသည်။

ဤအခါ့န့် ဤအခါ့မျိုးတွင် ဤစော့ကြီးကို စောင့်ရှုရက်ခွင့်ရသည်
အတွက်လည်း သက်ခိုင်တို့ ဂဏ်ယူကြသည်။

ဘီ-အေ-ဒိ-ဒီနှင့် မျက်နှာချုပ်းဆိုင်တစ်ဦးကော်မရှိ ဒလ-ပျော်တွယ်ကြီး
စာသည်တို့၌ ရဲဘော်ဖြူများ ကြီးစိုးနေသည်။ အင်းစိုး အရေးကြောင့် အစိုးရ
တပ်များနှင့် ရဲဘော်ဖြူများသည် ယာယိနားလည်မှု ရထားကြ၏။ ဥအခါ့န့်တွင်
တပ်ဝင်းကြီးအပြင်သို့ စွက်၍ ရှင်ဖျောက် ကင်းလှည့်စွက်တိုင်း သက်ခိုင်တို့
တပ်သည် လက်နက်ကိုင် ရဲဘော်ဖြူများနှင့် မကြာခဏ ရင်ဆိုင်စီကြသည်။
အချင်းဖြစ်ပွားမှုကား မရှိခဲ့ကြ။

သို့ရွတ်၍ ထိုအတောက် တပ်မတော်မှ သာမန်ရဲဘော်ကလေးတစ်ဦးသည်
ရဲဘော်ဖြူများသာက် စူးသွားလွှင် ဗိုလ်အဆင့်အတန်း ချက်ချင်း ရ၏။ ရဲဘော်ဖြူ
ဗိုလ် ဖြစ်လာလွှင် ကိုယ့်နယ်တွင် ကိုယ် ဘုရားဖြစ်သောကြောင့် မက်လုံးများ
ကား ကျေလာက်ပါပေသည်။

မက်လုံးပေး၍ ဆွယ်ဖြူချက် အမျိုးမျိုးကို သက်ခိုင်တို့ တပ်သည်
ခဲ့ရသည်။ သက်ခိုင်တို့ ကျောင်းသားအားလုံးနှင့် ရဲဘော်များသည် ပြည်ခုစိတ်
သစ္စာမစိုင်ကို ဖက်၍ ကြိုကြိုခံနိုင်ခဲ့ကြ၏။ ကျောင်းသားများနှင့် ရဲဘော်များ
အကြား အပြန်အလှန် ကြည့်သိခို့တဲ့၊ လေးစားစိတ်၊ ခင်မင်စိတ်တို့လည်း
ဆတာက်ထမ်းပိုး တိုးပွားလာခဲ့ကြ၏။

တပ်ဝင်းကြီး၏ အပြင်ဘက်တွင် ရဲဘော်ဖြူတို့သာ ခြေချင်းလိပ်နေ
သည် မဟုတ်၊ ကျွန်းအဖွဲ့အစည်းများကလည်း အလုပ်ရှုပ်နှုပ်။

ညျစ်ညျတိုင်းလုံလုံ သပိတ်သပေးသည် ရှိကျွန်းခုံးကိုင် ကျောင်းသား
များသမဂ္ဂ၏ အသံချွေက်နှင့် တရားဟောသံများကို ကြားရသည်။ သတင်းစာ
များမျှလည်း အမှုထမ်းပေါင်းစုံ သပိတ်ကြီး မရှုရင်မထွေး ပေါ်လာတော့မည်
အကြောင်း ပတ်ကြရသည်။ ထိုထက် ပိုဆိုးသည် သတင်းကား သာယာဝတီ
နယ်တွင် အစိုးရတပ်များက ကရင်ရှိုင်ဖယ်အမှတ် (J) တစ်ခုလုံးကို လက်ရ^၁
ဖို့မြတ်ဆုံး အောင်ပွဲခံလိုက်ရလန်ကစား ကရင်တပ်မောက်မှ ကပ်လိုက်လာ

၃၃၂

တူးသိန်းလိုက်

သော သောင်းကျွန်းသူ ရောင်စံတပ်ပေါင်းစုက ပြည့်ခရိုင်တစ်ခုလုံးကို သိမ်းလိုက် ရုံမက ရှိုးကုန်သို့ ရှုံးရွှေချိုလာပြန်ပြီ ဆိုခြင်းပေတည်း။

၁၉၄၉ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၇ ရက်နေ့ အမှုထဲ့ပေါင်းစု သပိတ် ကြီး မောက်သည်။ ၂-က-သ နှင့် ၄-က-သ လက်အောက်ခံ ကျောင်းသား များကလည်း သပိတ်မောက်ကြ၏။

၈ ရက်နေ့ နေ့လယ်တွင် သက်ခိုင်တို့သည် ရှားပါးလှသော အပြင် ထွက်လည်ခွင့်ရ၏။ မောက်တစ်နှေ့ခိုလျှင် အင်းစိန်စစ်မျက်နှာရှိ သရာထူး၏ မော်တာတပ်စိတ်သို့ ပြောင်းကာ အမှုထဲ့ရမည် ဖြစ်သောကြောင့် ဤအခွင့် ရှိခြင်း ပြစ်၏။ အပြင်သို့ ထွက်လျှင် ကားခပင် သက်ခိုင်တို့မှ မရှိဖွေ့ဗီး သိသော ကြောင့် တပ်ရင်းများက သက်ခိုင်တို့အားလုံးအတွက် ငွေတစ်ရာ ထုတ်ပေးသည်။

သက်ခိုင်၊ ကိုလှဖော်၊ ကိုလေးမောင်၊ ကိုစောက်လှုပ်၊ ကိုမြင့်သောင်း၊ ကိုဝင်းမောင်(ပိတ္တ)တို့သည် အရှင်ဝတ်အရှင်စားများနှင့် တပ်စခန်းပြီးမှ ထွက်လာခဲ့ကြသည်။

ကိုလေးမောင်က ဝါဒင်ထဲ အပ်ထားခဲ့သော ပစ္စည်းလေးအချို့ ယုစရာ ရှိသည်ဆို၍ ရှုံးဦးစွာ တူးသိန်းလိုက်မြေသို့ အရှင်လာကြသည်။

တေကောင်းကျောင်းမောင်ကြီး၏ အောက်ထပ်ကား အင်းစိန့်မှ စစ်ပြေး ခုက္ခာတဗ္ဗားနှင့် ပြည့်မော်၏။ အပေါ်ထပ်များတွင် ကျောင်းသားအချို့ ကျိုးမှုလေ သေးသည်။

စစ်ပြေးခုက္ခာတဗ္ဗားအလယ်၌ မမျှော်လုံးဘဲ ထွန်းငွေ ၆၀ မောင်ညီးရှိုံး ကို သွားတွေ့၏။ ညီညီမြိမ်းမိုင်း စုတ်စုတ်ပြောတ်ပြောတ်နိုင်သော ထွန်းငွေသည် စစ်ပြေးခုက္ခာသည်များနှင့် ရွှေးမရအောင် ထုတ်ဖော်မော်၏။

ထွန်းငွေက သက်ခိုင်ကို ပြောသော် ပြေားလာ၏။

“သက်ခိုင်ရေး... မင်းကို ငါ အရေးကြီးတာ တစ်ခု ပြောစရာရှိလို့ လာ လာ... ဟိုနား သွားကြရအောင်”

ထွန်းငွေ ခွဲခြေခုရာမောက်သို့ သက်ခိုင် လိုက်လာခဲ့၏။

ထွန်းငွေက တိုးတိုးဆိုသည်။

“ယုမောင် ရောက်နေတယ်၊ မင်းကို တွေချင်လို့တဲ့”

ကဗျာကုန်ကျယ်သရွေးယ

၄၃၃

“ဘာ... ယုမောင် ရောက်နေတယ်၊ ဘယ်မှာလဲ”

“ဘယ်မှာလဲလိုတော့ ငါ ဘယ်ပြောနိုင်မလဲ၊ မင်းတို့က အနီးရတပ်က ကောင်တွေ မဟုတ်လား”

“ငါကို မယုံရင် ဒီအကြောင်းကို အစကတည်းက မင်း ဘာလို့ ပြောရသလဲ”

ထွန်းငွေသည် ခေါင်းကုတ်၏။

“အေးပါကျာ... ငါ စကားမှာသွားလို့ မင်းကို ယုပါတယ်၊ ကိုယ့်ဖ တို့... ကိုလေးမောင်တို့ကိုကော... ငါ ယုံနိုင်သလား”

“တို့သူငယ်ချင်းတွေဟာ သစ္ဓာဖောက်တတ်တဲ့ လူတွေ မဟုတ်ဘူး မောင်ညီနိုင်း”

“မင်းက အသားယူ ပြောနေပြန်ပါပြီ၊ ထားပါတော့လေ... ငါက လည်း ယုလိုက်ပါမယ်၊ ယုမောင်တော်မကား၊ မိုးမြင့်လည်း ပါလာတယ်၊ ပြီးတော့ လေတပ်ကမဲ တော့ခို့သွားတဲ့ ကိုချို့ကြေး ဆိတ်လည်း ပါတယ်၊ သူက ကိုလေးမောင်တို့.. ကိုစောကွင်တို့ရဲ့ သူငယ်ချင်းလို့ ပြောတယ်၊ ယုမောင် က မင်းနဲ့ တွေ့ချင်တယ်၊ မိုးမြင့်က ကိုလေးမောင်တို့.. ကိုစောကွင်တို့နဲ့ တွေ့ချင်တယ်၊ ငါကလည်း မင်းတို့ ဘယ်နေရာမှာ ရှိမှန်းမသိဘူး”

သက်ခိုင်သည် ခပ်လှမ်းလှမ်း၌ စောင့်နေသော သူငယ်ချင်းများကို လက်ယပ်ပြခေါ်လိုက်၏။ ထွန်းငွေရှေ့တွင် အားလုံး စုကြမှ အကျိုးအကြောင်း ကို သက်ခိုင်က ရှင်းပြ၏။ သူငယ်ချင်းအားလုံးသည် ယုမောင်၊ မိုးမြင့်၊ ချို့ကြေး တို့ကို တွေ့ဆုံးရန် ဆုံးဖြတ်ကြ၏။

နေရာကို အားလုံးနှင့် ခင်သော ဆင်နတို့ပုံးမှ ကိုမောင်ကို(ဆရာပို့)၊ ဒေါ်သိန်းတို့၏ အိုးကို ရွှေ့ကြသည်။ ကိုမောင်ကိုသည် ဂျုပ်နောက်လှန်ရေး တုန်းက ဆေးတပ်တွင် အရာခံပိုလ်အဆင့်အထိ လုပ်ဖူးသည်။ ယခုအခါ နိုင်ငံရေးကို လုံးဝတိက်မဝင်စား။ ဆင်နတို့ရိုယ်တွင် သီမံငယ်လှသော ဒရက်စာ အလုပ်ကို လုပ်နေ၏။ သူရသော လစ ခြောက်ပြား တစ်ပဲ ကုန်အောင် ရဲဘော် ဟောင်းမှုန်သမျှကို မျက်နှာမလိုက်ဘဲ ကျေးမွှေးပြုစုတော်သူ ဖြစ်၏။ အစာ အရာရာတွင်လည်း တိုတိကျကျ ‘ကြားနေသူ’ ဖြစ်၏။

၅၃၄

တရ္တသိလှန်နိုင်

မူလက အခြားသူငယ်ချင်းများသည် ရှုပ်ရှင်ကြည့်ရန် မှန်ထားသည်။ သက်ခိုင်က ချမှတ်လွှာသော မမန္တယ်ထံ သွားမည် ရည်စွာထား၏။ ယခုမှ အားလုံး ဆရာတိနှင့် ဒေါ်သီန်းတို့အောင် သွားကြသည်။

ဒေါ်သီန်း သုပေးသော ပဲကြီးလော်ကြုံနှင့် လက်ဖက်ရည်ကြုံးကို သောက်ရင်း တစ်ညာနောက်တိုး ထိုင်စောင့်ကြရ၏။ ညမေ ငါးမာရီခန့်ရှုမှ သူတို့ တစ်ဦးချင်း ပေါ်လာကြ၏။

အနိုင်ရတပ်နှင့် နားလည်ဗျာ ရထားသြားမြှင့် အန္တရာယ်တွေ့ရန် အနည်းဆုံး ဖြစ်သူ ရဲဘော်ဖြူအဖွဲ့မှ ယုမောင်သည် ရှုံးခိုးက အရင်လာ၏။ အခြေအနေ ကို ကြိုက်၍ သူက အချက်ပြလိုက်လေမှ မိုးမြင့်နှင့် ချို့ကြီးတို့ လာကြ၏။ ထွန်းငွေက အပြင်မှ စောင့်နေသည်။

ဝါဒ မည်မျှ ဂွဲကြသည်ဖြစ်စေ သူငယ်ချင်းများသည် သူငယ်ချင်းများပေတည်း။ တစ်ဦးကို တစ်ဦး လှိုက်လှုံးခင်မင်စွာ ဖက်လဲတကင်း နှုတ်ဆက်ကြ၏။

မေရာတကျ ထိုင်မီကြသောအခါ မိုးမြင့်က စမေးသည်။

“အခု ခင်ဗျားတို့ ဘယ်တပ်မှာလဲ”

သက်ခိုင်တို့ အားလုံးက ခေါင်းခါပြကြသည်။

မိုးမြင့်က ရယ်သည်။

“ကိုယ့်တပ်ကိုယ် မပြောချင်ကြဘူးပေါ့၊ အဲဒီသစွာကလေးတွေတော့ ကြိုက်သလို့၊ ဒါထက် ခင်ဗျားတို့အားလုံး အခု စိုလ်တွေလား၊ သူငယ်ချင်းကိုလှဖေ ခင်ဗျားက ဖြေဗျာ”

ကိုလှဖေက ဖြေသည်။

“ကျွန်တော်တို့ စိုလ်တွေ မဟုတ်ဘူး၊ ရဲဘော်လေးတွေ၊ ရဲဘော်မှ လခတ်ပြားမှ မရတဲ့ စေတန္တဝန်ထမ်း ရဲဘော်တွေ”

“ဒါဖြင့် ခင်ဗျားတို့ ငတ်နေကြမှာပေါ့”

“မင်္ဂလာပါဘူး၊ ပဲနဲ့ ထမင်းတော့ နှေ့တိုင်း မှန်မှန်စားကြရပါတယ်၊ ဒါကိုလည်း တို့ တင်းတိမ်တယ် မိုးမြင့်ရေ့...”

မိုးမြင့်သည် ကိုလှဖေအား ကရာဏာသက်ဟန် ကြည့်ဖြီး ယုမောင်ဘက်သို့ လှည့်လိုက်၏။

ကဗျာကျိန်ကျယ်သရွဝယ်

၄၃၅

ယူမောင်က သက်ခိုင်ကို ကြည့်ပြီး ပြောသည်။

“စကတည်းက ပြည်ကို ပြန်လိုက်ခဲ့လို မင်းကို ငါ ခေါ်တယ်၊ မင်းက မောင်တယ်၊ ငါ ကြွားတာ မဟုတ်ဘူး သက်ခိုင်၊ အခု ငါက ဆွဲ့ရာ တပ်ခွဲ တပ်ခွဲမျှေး၊ ကိုမိုးမြင့်က တော်လျှန်နေတဲ့ မမောင်မတော်မှာ ထိလ်မျှေး၊ ကိုချို့ကြီးကလည်း ယနှံရားတပ်မှာ ထိလ်မျှေးပဲ၊ မင်းတို့အဖြစ်ကို ငါ မကြည့်ရင် ဘူး”

သက်ခိုင်သည် အမှန်ပင် ကရာဏာအပြည့်နှင့် သူ့ကို ပြန်ကြည့်နေပါ သည်။ ဘာမျှတော့ ပြန်မငြို့။

ကိုချို့ကြီးက ချောင်းဟန်ပြီး ကိုလေးမောင်ကို ပြော၏။

“ကျွန်တော်တော့ သွယ်ပိုက်ပြောမနေချင်ဘူး၊ ဒီမှာ ကိုလေး၊ အခု ကျွန်တော် လာတာ ကိုလေးတိုး၊ ကိုစောတို့ကို လာခေါ်တာ”

ကိုလေးမောင်သည် ယဉ်ယဉ်ကျွေးကျေး ပြောတတ်၏။ သူ စိတ်မထင် လျှင် အစွမ်းကုန် ရိုင်းတတ်၏။ ယခု သူက ဘုမ္မတ်၏။

“ကြီးကျယ်လိုက်တာ ဖိုးချို့ကြီးရာ၊ မင်း လာခေါ်တိုင်း လိုက်ရအောင် မင်းက ဘာကောင်မို့လဲ၊ တို့ကိုလည်း ကလေးတွေ မှတ်လို့လား”

ကိုချို့ကြီး မျက်နှာရဲ့ဘွားသည်။ စကားစ ရှာမရသာကြောင့် ဖိုးမြင့် ကို လှည့်ကြည့်၏။ ဖိုးမြင့်သည် သူတို့၏ခေါင်းဆောင် ဖြစ်ဟန်တူသည်။

ဖိုးမြင့်က သဘောကျလှုဟန် ရယ်မောသည်။

“ကိုလေးမောင်က တယ်ဒေါသကြီးတာကိုး၊ ကျွန်တော် တစ်ခု ပြောပါရမေး”

“တစ်ခု မဟုတ်ဘူး၊ နှစ်ခု.. သုံးခု.. လေးခု.. အခုတစ်ရာ ပြော နိုင်တယ်၊ ဒီကလည်း အခု နှစ်ရာလောက် ပြန်ပြောစရာတွေ ရှိနေတယ်၊ ကဲ... ခင်ဗျား စပြာ”

ဖိုးမြင့်သည် သည်းခံစွာ ရယ်ပြီး ပြော၏။

“တိုင်းပြည်ကို ချုစ်တယ်ဆိုတာ ကောင်းပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ ချုစ်တယ် ဖို့က လိုတယ်၊ ချုစ်တယ်ဖို့ကလည်း ရပ်ဝှေ့ပတ်ဝန်းကျင်ကို မှန်မှန်ကန်ကန် သုံးသပ်ကြည့်နိုင်ဖို့ လိုတယ်၊ အခု ရပ်ဝှေ့ပတ်ဝန်းကျင်က ဘာပြစ်နေသလဲ၊ ကျွန်တော် ရှည်ရည်မပြောချင်ပါဘူး၊ တို့တို့ပဲ၊ တော်လျှန်ရေးအင်အားစုတွေက

၄၃၆

တန္ထတိလ်ဘန်းမိုင်

နှင့်မေတ္တယ်၊ နယ်ချွောက်တော်သားတွေကို မှန်တိုင်းက ရွက်ပါတွေကို ခြေသလို ခြေပစ်မေတ္တယ်၊ ဘာကြောင့် ခြေပစ်နိုင်သလဲ၊ တိုတိုပဲ... ပြည်သူတွေက ကျွန်တော်တို့ဘက်မှာ ရှိမေတ္တယ်၊ ခင်ဗျားတို့က တိုင်းပြည်ကို ချစ်တယ်လို ပြောတယ်၊ ကျွန်တော်တို့က ပြည်သူကို ချစ်တယ်၊ ပြည်သူဆိုတာဟာလည်း ပစ္စည်းမဲ့လွှာတန်းစားကို ခေါ်တာ၊ တိုင်းပြည်ကို ချစ်ပါ.. ချစ်ပါ.. လို အော နေတဲ့ ခင်ဗျားတို့ လျှော့တွေဟာ မျက်ကန်းမျိုးချစ်ကြီးတွေပဲ၊ ဘာသော တရားမှုလည်း မရှိဘူး၊ ဘာနိုင်ငံရေးအမြှင့်မှုလည်း မရှိဘူး၊ အောင်ဆန်း နာမည်လေး ရှိက တပ်ကာတပ်ကာနဲ့ လိမ့်နေတဲ့ လျှော့ည်းပဲ၊ အောင်ဆန်း ဆိုတာဟာလည်း စင်စစ်တော့ မျက်ကန်းမျိုးချစ်တစ်ယောက်ပဲ၊ ဗမ္မာတော်လှန် ရေးကို သစ္ဓာဖောက်သွားတဲ့ လွှာတစ်ယောက်ပဲ”

သက်နိုင်တို့အားလုံးသည် အကြိတ် ကိုယ်မတ်၍ လွှဲပ်ရှားသွားကြ သည်။ သူက ဒေါသကြီးတတ်သော်လည်း သူများ ဒေါသကြီးလျှင် အလွန် စိတ်အေးတတ်သော ကိုလေးမောင်က လက်ပြေား ပြစ်နိုင်း၏။

ကိုလေးမောင်က အေးချမ်းစွာ မေး၏။

“ခင်ဗျား ပြောစရာတွေ ကုန်ပြီးလား”

“မကုန်သေးဘူး၊ အဖုန်က ဒီအခို့မှာ ကျွန်တော်တို့က ဘယ်သူ့ကိုမှ အောမေ့ခေါ်ရမယ့် အခို့ မဟုတ်ဘူး၊ ဒီလို ရှင်းရှင်းပြောလိုတော့ စိတ်မဆိုး ကြနဲ့များ၊ ကျွန်တော်တို့က ရှင်းရှင်းပဲ ပြောတတ်တယ်၊ ဒါပေမဲ့ လွှာဆိုတာမှာ သံယောဇ်ဆိုတာက ရှိတတ်တယ်၊ ကျွန်တော်က ကိုလှဖော် သံယောဇ်ရှိတယ်၊ ယုမောင်က ကိုသက်နိုင်ကို သံယောဇ်ရှိတယ်၊ တစ်နည်းအားဖြင့် ကျွန်တော်တို့၊ ပျောည့် ချက်လို့ ခေါ်နိုင်တယ်၊ ကျွန်တော်တို့ ရှိကုန် သိမ်းတဲ့အခို့မှာ ခင်ဗျားတို့တွေ ကို အလောင်းကောင်တွေကြားမှာ မတွေ့ချင်ဘူး၊ စစ်တရားခံတွေကြားမှာ မဖြင့်ချင်ဘူး၊ ကျွန်တော်တို့ စေတနာက ဒါပါပဲ”

မိုးမြင့်၏ စကားအဆုံးတွင် သဘောတူကြောင်း ယုမောင်နှင့် ချိုကြီး တို့က ခေါင်းညီတ်ပြုကြ၏။

သက်နိုင်တို့ဘက်မှ ကိုလေးမောင်က စကားပြန်သည်။ ကိုလေးမောင် ကို တန္ထတိလ်စကားရည်လုပ် စင်မြင့်၌ သက်နိုင် အကြိုးကြိုး တွေ့ခဲ့ဖူးသည်။

ကဗျာကျိန်ကျယ်သရေစွဲ

၂၃၅

သို့ရာတွင် ယခုအကြိမ်း ကိုလေးမောင်သည် အတည်ပြုမဲ့ ဖြစ်သည်။ အကောင်းဆုံး ဖြစ်သည်။

“ကိုမိုးမြင့်တို့ ရှင်ဝါသမားတွေက စေတနာ... ဆိုတဲ့ ဘုရားဟော စကားတစ်လုံးကို သုံးလိုက်တဲ့အတွက် ကျွန်တော်တို့ မသရောက် သာမူ သုံးကြိမ် တိတိ ရိုးသားစွာ ခေါ်ပါတယ်၊ သယောဇ်ဆိုတဲ့ စကားကို သုံးလိုလည်း ငင်ဗျားတို့မှာ အသည်းနှလုံး ရှိသေးမှန်းသိလို့ အတိုင်းမသိ ဝေးသာရပါတယ်၊ ကျွန်တော်စကားကို ကိုမိုးမြင့် လက်ခံပါတယ်နော်”

“များ... ငင်း... ငင်း... လက်ခံပါတယ်”

“ကျော်တင်ပါတယ်၊ ကျွန်တော်တို့ ဂျွဲ့တွေကို မျက်ကန်းမျှေးချစ် တွေလို့ ခေါ်လိုက်တဲ့အတွက်လည်း မချောပလိုပါဘူး၊ မာမည်ဆိုတာကတော့ တစ်ဦးနဲ့ တစ်ဦး မတည်ကြရင် ဦးရာဇ်က အနိုင်ယူ ခေါ်စတမ်းပါ၊ ပညာတ် ဆိုတာသာ့ ပရာတ် မဟုတ်ဘူး ဆိုတာကိုတော့ စကားလုံး ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် သုံးတတ်အောင် သင်ထားကြတဲ့ ငင်ဗျားတို့ကို ကျွန်တော်က မိကျောင်းမင်း ရေကင်းမပြလိုပါဘူး၊ ရုပ်ဝ္မာ့ ပတ်ဝန်းကျင် ဆိုတာကိုလည်း မြင်ချင်သလို မြင်လိုရပါတယ်၊ မြင်ကြသလျှော်ဟည်း ကိုယ်ပိုင်စိတ္ထားအော့ကတ်ဆင့် မြင် ကြတာကျည်းမျိုး အငြင်းမပွားကြပါစိန္တာ... ဟုတ်လား၊ ကျွန်တော်တို့ မြင်နေတာ ကတော့ (များရင် များမပေါ်လေ)၊ ရွာတွေ မီးလောင်နေသဗျာ၊ မြို့တွေ ပျက် နေသဗျာ၊ လူတွေ အသတ်ခံနေသဗျာ၊ လယ်တိုင်း မိုက်နိုင်ဘူးဗျာ၊ စိုက်ပြီးသလျှော် ကိုလည်း မရိုတ်နိုင်ကြဘူးဗျာ၊ ရိုတ်ပြီးသလျှော်ကိုလည်း မရောင်းနိုင်ကြဘူးဗျာ၊ ရောင်းရသလျှော် ငွေကိုလည်း မပိုင်ကြဘူးဗျာ၊ ပိုင်သလျှော်ငွေကိုလည်း ဆက်ကြေး ပေးအောင်ရသဗျာ၊ ငင်ဗျားတို့ချစ်တဲ့ ပြည်သူတွေဟာ အခံရဆုံး ဖြစ်နေသဗျာ၊ ငင်ဗျားတို့ မှန်းတဲ့ နယ်ချွဲသမားဟာ အပြီးနိုင်ဆုံး ဖြစ်နေသဗျာ၊ အဒီနယ်ချွဲ သမားရဲ့ လက်ပါးအတွက် ရှိနှုန်းမြို့ကိုတောင် မြိမ်းမြှောက်နေသဗျာ၊ ဝေးမျဉ်းမြို့ကောင်းတာက အဒီအန္တရာယ်ကို ကျွန်တော်တို့က ရှုတန်းစစ်မျက်နှာ မှာ တိုက်နေတော်း ငင်ဗျားတို့၏ အွေးအစည်းတွေက သပိတ်မှုက်ပြီး အပ်ချုပ် ရေးပျက်အောင် နောက်ကျောက ဓားနဲ့ ထိုးနေသဗျာ၊ ဒီအခိုင်မှာ ငင်ဗျားက စေတနာဆိုတဲ့ စကားကို သုံးလာတယ်၊ စေတနာဆိုတာ ကဲပဲ၊ ကဲဆိုတာလည်း စေတနာပဲ၊ ကဲမှားတော့ စေတနာလည်း မှားတတ်တယ်၊ နင် သမားတာကို ငါ ကြောက်ပါရဲ့ ဆိုတဲ့ အဖြေကလွှဲပြီး ကျွန်တော်တို့မှာ ဖြစ်ရာမရှိဘူး”

၄၃၈

တူးသိန်းရှင်

မိုးမြင့်သည် ကိုလေးမောင်ကို မော်ကြည့်၏။ သူကဲ့သို့ သူပုဂ္ဂိုလ်များ
တစ်ဦးကို တပ်မတော်မှ လခ တစ်ပြားမှ မရသည့် ရဲဘာ်လေးတစ်ဦးက
ခံပြာသည့်အတွက် မကျေန်ဟန်ပြုသည်။

မိုးမြင့်က ယူမောင်နှင့် ချီးကြီးဘက် လျဉ်သည်။

“ငါဝတ္ထရား ကုန်ပြီ၊ မင်းတို့ ဘာပြောချင်သေးလဲဟေ့”

ယူမောင်သည် သက်နိုင်ကို ကြည့်ကာ ဆို၏။

“ငါ ကတိတည်ခဲ့တယ် သက်နိုင်၊ မင်းကို တတိယအကြိမ် ငါ
လာခေါ်မယ်လို့ ပြောခဲ့တယ်၊ အခါ ငါဝတ္ထရားကုန်ပြီ”

“ကျေးဇူးတင်ပါတယ် သူငယ်ချင်း၊ မင်းကိုလည်း တတိယအကြိမ်
ငါ ငြင်းပယ်တယ်”

ကိုချီးကြီးက ကိုလေးမောင်နှင့် ကိုစောဖွင့်ကို ကြည့်ကာ မေး၏။

“ဒါ ကိုလေးတို့၏ မျာက်ဆုံးအဖြေလား”

ကိုစောဖွင့်က ဖြေသည်။

“ကိုလေး၏ အဖြေဟာ တိုအားလုံး၏ အဖြေပဲ”

မိုးမြင့်သည် အားရပါးရ အော်ရယ်သည်။ ထိုမျာက ကိုလှဖော်
ပြော၏။

“ဒီမှာ ကိုလှဖေ... ချိစွာနှစ်းလို့ ပြောခဲ့မယ်၊ ကျိုစစ်သား ပြောတဲ့
စကားပဲ၊ တာလိုင်းတို့လက် ခွေးသေ သေရစ်... မင်းလည်း မင်းလူတွေနဲ့အတွေ့
ရန်ကုန်အနီးရလက်မှာ ခွေးသေ သေရစ်...”

သူတို့သုံးယောက်က ဘောင်းဘီအိတ်များအတွင်း လက်ထည့်ကာ
ထွက်ခွာသွားကြ၏။ သူတို့ ဘောင်းဘီအိတ်များအတွင်း၌ ဘာပါသည်ကို သက်နိုင်
တိုအားလုံး သိကြ၏။

ထူးဆန်းစွာပင် သက်နိုင်တိုအားလုံး စိတ်မဆိုးနိုင်ကြ။ ကိုယ်စီ
ကိုယ်စီ ဝမ်းနည်းကြသည်သာ ရှိ၏။

တပ်သို့ ပြန်ကြသောအခါ ကိုလေးမောင်က ဝါဒင်ထဲ သူ အပ်ထား
သော ပစ္စည်းများကို ယူလာခဲ့သည်။ ရေးသို့အပျက်တစ်လုံးနှင့် ပြင်ဆင်ရေး
ကိုရိုယာများ ဖြစ်ကြ၏။

ကိုလေးမောင်က ရေးသို့ ထိုင်ပြင်သည်။ သက်နိုင်တို့က ကူကြရ၏။

ည ရှစ်မာရီခန့်၌ ရေးသို့သည် အလုပ်လုပ်နိုင်လာ၏။

ကဗျာကုန်ကျယ်သရွေဝယ်

၃၃၉

တို့ညဲ့... ဘဇ္ဇာ ခုနှစ်၏ ဖေဖော်ဝါရီလ ၈ ရက်နွော်။
 ကိုလေးမောင်က သူ့ရေဒီယိုကို ဖော်ထွေသည်။
 ပြတ်သားတည်ပြခဲ့သော အသက ပေါ်လာသည်။
 “အစိုးရအမှုထမ်းများသို့ ကျွန်ုတ် မေတ္တာရပ်ခံလိုပါတယ်...
 ယခုအချိန်အခါသည် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်၏ ဘေး
 အန္တရာယ်အဖျိုးမျိုးတို့ကို လက်နက်ကိုင်တပ်သားများသာမက ဝိုင်း
 သူ ပြည်သား လှထူကြီးတစ်ရပ်လုံးကလည်း မိမိတို့ တတ်စွမ်း
 သလောက် တိုက်ခိုက်တွန်းလှန်များတွေ့ရသည်။ ပြစ်ပါသည်။
 ထိုကဲ့သို့ ပြည်ထောင်စုကြီး နိုင်မြိမ်အတွက် လှတိုင်း လှတိုင်း
 အားသွန့်ကြော်ပစ်မှုကြေားအခါတွင် အမှုထမ်းအချို့က မကျွန်ုတ်
 မှုများကြော့နှင့် သပိတ်လက်နက် ခွဲကိုင်လျက် ဖြူးချွေ ပိုမိုချောက်ရှား
 စေမည့် အပြုအမှုများကို ဆက်လက်လုပ်ကိုင်မှုမည် ဆိုပါက
 ပြည်ထောင်စု၏ ဘေးအန္တရာယ်များကို အသက်ပေး၍ တွန်းလှန်မှု
 ကြရသော လက်နက်ကိုင်တပ်သားများကို မှားကိုကျော့မှ စားနှင့်
 ထိုးမြင်းပင် ပြစ်ပါသည်။ ထို့ကြော့နှင့် လက်နက်ကိုင်တပ်သားများ
 သည် စိတ်ဖြော့နှင့်ဖြော့နှင့် နိုင်ငံတော်၏ အမှုတော်ကို ထမ်းချက်
 နိုင်စေရန် အမှုထမ်းများ အားလုံးအား သပိတ်လက်နက် ခွဲကိုင်မြင်း
 မပြုကြသော တိုင်းပြည် ပြစ်ဝပ်ပြုအရေးကို အဖွဲ့များကို ဂူညီစိုင်းဝန်း
 ကြရနှင့် လက်နက်ကိုင်တပ်သားများ၏ ကိုယ်စား ကျွန်ုတ်တော်က
 မေတ္တာရပ်ခံလိုက်ပါတယ်”

သက်ခိုင်တို့နှင့်တော်ကွဲ ရဲဘော်အားလုံးသည် မျက်လုံးပြုးကာ နားခွင့်
 ထောင်မှုကြသည်။ ဤအသေသည် ရေဒီယိုမှ ကြားနေကျအသံ မဟုတ်။
 သို့ရာတွင် ဤအသံကို နှလုံးသားများက သံနေကြသည်။ ဤအချိန် ဤအခါ
 ဝယ် ဤအသံ လာပါစေဟုလည်း အားလုံးက ဖျော်နေကြသည်။

ယခု လာပြီတည်း...၊ ယခု လာပြီတည်း။

အသံလွင့်ရုံးမှ ကြညာသူ အဖျိုးသမီးက အသံချို့ချို့နှင့် ဆိုသည်။

“အစိုးရအမှုထမ်းများသို့ စစ်ဌာနချုပ်များ စိုလ်ချုပ်နေဝင်း၏ မေတ္တာ
 ရပ်ချေက်ကို အသံလွင့်လို့ ပြီးပါပြီရင်”

၄၄၁

တရ္တသိလ်ဘုန်းရိုင်

သက်နိုင်တိအေးလုံသည် ဆွေ့မှ ကြောင်နေကြ၏။ ခဏာဦးမှ မတိုင်ယ်
က ဖြိုင်ဖြိုင်ညီညီ ထကြ၏။

ရရာလက်နက်များကို မိုးပေါ်သို့ ပစ်မြောက်ကြ၏။ ခုန်သူက ခုန်ကြ
၏။ ကသူက ကကြသည်။ အော်သူက အော်ကြသည်။

“မိုလ်ချုပ် တက်ပြီဟေ့... မိုလ်ချုပ် တက်ပြီ၊ တို့ ကျွန်မဖြစ်တော့
ဘူး၊ တို့ ကျွန်မဖြစ်တော့ဘူး၊ အောင်ပွဲက စောင့်နေပြီ၊ ဟေး... တပ်မတော်
တို့တပ်မတော်ဟေ့...”

တပ်ဝင်းကြီးတစ်ခုလုံး သိမ့်သိမ့်တုန်သွားသည်။ အုတ်အုတ်ညုံသွား
သည်။

ဆူညံပျော်ရွင်နေသူများထံမှ ခွဲကာ သက်နိုင်သည် တပ်ဝင်း၏ မြို့
ည်းရှိုးသို့ ထွက်လာခဲ့သည်။

အင်းစိန်ဘက်မှ အမြောက်သံသည် ယနေ့ညွှန်တုန်ဟည်းနေ၏။
လေကလည်း ပြင်းပြင်းတိုက်နေသည်။

တပ်ဝင်းအပြင်ဘက်ရှိုး သစ်ပင်များမှ ရွှေကိုဝါတိသည် သံသရှတ်ရှတ်
ကြွေကျေနေ၏။ တရာ့ရာ့ မြည်ကာ ကြွေကျေနေ၏။

အဟောင်းမည်သည် ကြွေရမည်။ အသစ်မည်သည် ထွန်းရမည်။
မဟာနွေးကား... ဂီရိသံသ စခဲ့လေပြီတကား။

အခန်း - ၂၆
»» မှတ်သုံးမြို့ဦး ««

ဖေဖော်ဝါရီလနှင့် မတ်လအတွင်း လေရှုံးသည် ပြော၏။ ချက်ဝါတို့ ကြွေ့ပုံက လည်း သေသည်။

ထိုလများအတွင်း မြို့များ ဗျာများ ကျေစုံရပုံက ချက်ဝါတို့ ကြွေ့ပုံ နည်းအတိုင်း မြန်သည်။ သူပုန်ရောင်စုတို့၏ တပ်များကောလည်း လေရှုံးသုံး လေးဖက်လေးတန်မှ ရွှေသည်။

ပုံချိန် ဆင်းမရသော တောင်ငွေကရင်တို့သည် လာလမ်းအတိုင်း ပြန်ဆန်တက်ကာ ရှိန်ကုန်-မန္တလေး ကားလမ်းပေါ်၌ မြို့အသီးသီးကို သိမ်းကြ၏။

ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၇ ရက်နေ့၌ ပျော်းမနားကို သိမ်းကြသည်။ ၁၈ ရက်နေ့၌ ရမည်းသင်းကို သိမ်းကြသည်။ ၂၀ ရက်နေ့၌ မိဉ္ဇာလာကို သိမ်းကြသည်။ မိဉ္ဇာလာ၌ လေယာဉ်ပူးနှစ်စီးကို သိမ်းပြီး မေမြို့သုံး ရတ်တရက် ပုံက သည်။ ရာအင်ပြောင်မြောက်သော တိုက်ပွဲများ ပြစ်ခဲ့ရလင့်ကစား အင့်ကိစ္စ သော မေမြို့သည် ကေအင်ဒီအိုလက်သို့ ကျေရ၏။ မေမြို့ကို သိမ်းပြီးသော အခါ သူတို့သည် စစ်နစ်ကြောင်း ဖြစ်၍ မန္တလေးမြို့သုံး ရှိတက်လုပ်ကြောင်းကြသည်။

မတ်လ ၁၁ ရက်နေ့၌ မန္တလေး ကျေလသတည်း။

၆၃၂

တဗ္ဗာလိုလုန်းခိုင်

ဤရက်များအတွင်း သက်ခိုင်တို့သည် အင်းမိန့် စစ်မျက်နှာ ငါးကဲ့ပော
ခြေအနီး တင်စခန်းတစ်ခုတွင် ဆရာတုံး၏ ပြောက်လက်မ မော်တာနှင့်အတူ
တာဝန်ကျမှန်၏။

နှေအခါဆိုလျှင် သေနတ်သံများကို ပြောက်ကျားပြောက်ကျား ပျင်းရှိ
ဖွယ် ကြားရသည်။ ဤပျော်စိုးပို့သံများအကြားတွင် သေမင်းတမ်း
စနိက်ပါကျည်ဆန်များက ပျော်ပါလာတတ်သည်။ သက်ခိုင်တို့နှင့် မနီးမဝေးချွှုံး
တာဝန်ယူ စခန်းချထားသော လက်မောင်းတွင် မိကျောင်းတံဆိပ်ရှုပ် သင်ထား
ကြသည့် (ငါးမိုးရိပ်တပ် ခေါ်) ယဉ်အမိန့် လျို့ဝှက်သားများ အများမှာ
စနိက်ပါလက်ချက်ပြောင့် တစ်နှုံး တစ်လောင်းနီးပါး ကျခုံးကြရရှုသည်။

ညအခါဆိုလျှင်မူ သူဘက် ကိုယ့်ဘက် ပစ်ကြသော သေနတ်သံများ
ကား တရာ် နှစ်သစ်ကျားပွဲမ ပြောက်နီးသံများအလေး ဆူည်သည်။ ထင်ရောင်
ခေါ် ပစ်ကြောင်းလမ်းပြ ကျည်ဖူးတို့ ကူးကူးယုက်ယုက် ပျော်နီးနေကြပုံမှာ
အရာ အထောင်သော ဂိုးနားကြေးကြိုးတို့ မြှေးထူးနေကြပုံနှင့် တူ၏။ တစ်ခါ
တစ်ရုံ အားလုံး ဦးမြိမ်သံများ အချက်ပြီးစိမ့် မိနီးတို့သည် နက်မောင်သော
ကောင်းကင်ပြင်တွင် ကြယ်တံခွန်ပေါ်သည့်အလေး ရှုတ်တရက် လင်းထိန်း၍
ပေါ်လာတတ်၏။ ထိုအခါ ပစ်ခတ်သံမျိုးစုံတို့ သောင်းသုံးပြုနိုင်သတည်း။

ခြေလျှင်တပ်များမှ အကူအညီတောင်းတိုင်း သက်ခိုင်တို့၏ မော်တာ
သည် တအုန်းအုန်း ထုပေးရ၏။ ထိုအခါ သက်ခိုင်တို့၏ စခန်းသည် စနိက်ပါ
(လက်ပြောင့်တပ်သား)များ၏ ပစ်ကြွင်း ဖြစ်လာ၏။ စနိက်ပါက ပစ်လျှင်
သက်ခိုင်တို့က ပြန်မပစ်၊ တောရိပ်၊ တောင်ရိပ် အမှာ့အများရှိပါက တိတ်
တဆိတ် တပ်ပျောက် တပ်ဖြူးပြီး အမိန်းမှုကြသည်။

ဆရာတုံးနှင့် စစ်တို့က်ရသည်မှာ ပျော်နှုံးကောင်းသည်။

ဆရာတုံးသည် မော်တာကို ခွေးနိုင် ဝက်နိုင် နိုင်၏။

တစ်ကြိုးက စခန်းမှုတွက်ကာ ပို့နိုင် ဘဝေးတောင်ကိုးမှုမျှ၍ ဆရာတုံး
က မော်တာပစ်ပြသည်။

အင်းမိန့်မြို့တွင်းမှ စက်ရုံးခေါင်းတိုင်ကြိုးတစ်ခုကို လှမ်းမြှင့်ကြရ၏။
ဆရာတုံးက ပြောက်လက်မ မော်တာကြိုးကို ဆင်လိုက်ပြီး ထိုခေါင်းတိုင်ကို
သုံးချက်ပစ်ပြမည်။ တတိယအကြိုးမြှုံး ခေါင်းတိုင် ကျိုးကျေရမည်ဟု ကတိပေး
သည်။

ကမ္မာကုန်ကျော်သရွော်

၄၄၃

ပထမအကြိမ် ပစ်ရာ သီသီလွှဲသွား၏။ ဒုတိယအကြိမ်၌ ခေါင်းတိုင်
ကြီးကျူးကျွေားသည်။ ခေါင်းတိုင်ကြီးမားဆီမှ ပစ်သည်ဟု ခန့်မှန်းရသော
သုံးလက်မ မော်တာသံတို့လည်း ဆိတ်ပြုမြစ်သွား၏။ တတိယအကြိမ် ပစ်ရန်
မလိုတော့။ သို့ရာတွင် ဘားပတ်ဝန်းကျင် လျှို့ခြောင်များမှ ဂိုင်ဖယ်ကျည်သန်
များ ပလုပ်ကာ ရောက်လာသဖြင့် စခန်းအရောက် ဆုတ်ပစ် ပစ်ရင်း ဒေါ်
သောပါး ပျော်ပျော်ပါးပါး ပြန်ပြေားခဲ့ကြရသည်။

ကြားကာလ အားလပ်ချိန်ကလေးများတွင် ဆရာတုံးသည် မင်္ဂါလင်
တိုးတတ်၏။ မင်္ဂါလင်တိုးဆဲ သေနတ်သံများ မကြော်လျှင် စည်းတိုးပေးမည့်သူ
မရှိဟု သူက ဝစ်းနည်းပစ်းနည်း ညည်းတတ်သည်။

ဆရာတုံး၏ မင်္ဂါလင်မှာ ကြိုးတစ်ခါးညိုလျှင် နာစိဝက်ခန့်ကြာသော
မင်္ဂါလင်အပျက်ကလေး ဖြစ်၏။ သူ့မင်္ဂါလင်အပျက်ကို သက်ခိုင်တို့က
နောက်လျှင် သူက ြေားဝင့်စွာ ဖြေ၏။

“အစက အဲဒီမင်္ဂါလင်များတောင် မကိုင်နိုင်ဘူး၊ ငါးသေတွာ့ခွက်ကို
ကိုင်းတပ်၊ ကြိုးတပ်ပြီး တိုးခဲ့တာဟော့”

ကိုလေးမောင်သည် သွားလေရာ သူ မြတ်နိုးသည့် ပစ္စည်းတစ်ခုခု
သယ်ရမှ ကျော်သူ ဖြစ်၏။ ယခု သူက အိတ်ပြည်လုပ် မင်္ဂါလင်တစ်လုံး
ပါလာ၏။ စစ်စည်းကမ်းအရ ခွင့်ပြုမှန်း မပြုမှန်း မသိ၍ ရှက်ထားသည်။
ဆရာတုံးနှင့် တွေ့ခါမှ သူ့မင်္ဂါလင်ကို ထုတ်ပုံးသည်။

ကိုလေးမောင်၏ လက်ကွက်သည် မဆန်း။ ဂိုးသည်။ သို့ရာတွင်
ရိသပြတ်သားသည်။ စည်းဝါးကို ဆံခြည်တစ်လုံးဖျော် အမှားမော်။

သက်နိုင်၊ ကိုစောလွင်၊ ကိုမြန်သောင်း၊ ဤသုံးသီးက တိုးလည်း
တိုးတတ်၊ ဆိုလည်း ဆိုတတ်သည်။ ကိုလှဖော် ဝင်းမောင်တို့က စည်းပင်
မလိုက်တတ်။

ကိုလေးမောင်က နတ်သွေ့မောင်၊ သစ္စာမဏ္ဍား ရွှေစံယ်ရုံးသီချင်းများ
ကို တိုးသောအခါ သူများ မဆိုရာ။ ဆရာတုံးသည် သူ့မျက်တောင်များကို
ဂုတ်ခတ် ပုတ်ခတ်လုပ်ရင်း လွှဲးလွှဲးဆွေးဆွေး သီဆိုတတ်သည်။

သီဆို၍ကောင်းတုန်း အကုအညီတောင်းလွင် မော်တာ ထပ်ကြပြု
သည်။ စနိက်ပါ လာလွင် တပ်ဖျော် တပ်ဖြင့် တိုက်ပွဲဝင်ကြပြုသည်။
လွှမ်းဖွေယ်သော မဟာနွှေ့ဗြို့ပင်တကား။

၁၁၅

ကျွေသိသုတေသန

နှင့်တို့ဝေသာ တစ်နှစ်ခုင်းတွင် မြေပြင်ကို ပေါ်လိုက် လုံးစွဲကို ကည်းအပြစ် သုံးကာ ကိုလေးမောင်သည် သူငယ်ချင်းများ၏ အတာတို့ကို စစ်၍ ဟောကိန်းထုတ်၏။

“ဟောကောင်... မောင်စော၊ မင်းက မိန်းမကြိုက် အတာရှင်ပါ၊ မိန်းမတွေ စိုင်းကြိုက်လိမ့်မယ်၊ အထူးသဖြင့် ချိုးသာတဲ့ မိန်းမတွေ စိုင်းကြိုက် လိမ့်မယ်၊ ဒါပေမဲ့ မင်းက မချိမ်းသာဘဲ သစ္စာရှိတဲ့ မိန်းမနဲ့ ရမယ်၊ အော်မိန်းမ က မင်းညီမလေးအရွယ် ခင်ငယ်ငယ် ဖြစ်ရမယ်”

ကိုစောကို ဟောပြီးမောက် ကိုလှဖောကို ဟောသည်။

“ကိုလှဖော ရာထူးအများကြီး ကြီးဦးမယ်၊ ဒါပေမဲ့ ကိုယ့်ထက် အသက်ကြီးတဲ့ မိန်းမကို ကြိုက်ဖူးရမယ်၊ အော်အတွက် မိန်းမကို စိတ်နာပြီး ရဟန္တလို ရောမယ်၊ မောက်ဆုံးကျေတော့ ကိုယ့်ထက် ငယ်တာနဲ့ပဲ ရဖြစ်အောင် ရမယ်”

ကိုမြင့်သောင်းက သူရင်ဘတ်သူ မြို့ပြီး ပြော၏။

“ကျွေနှင့်အတာလေးကကော ခင်ဗျား”

ကိုလေးမောင်က လုံးစွဲနှင့် မြေဝယ် ဟိုခြစ် သည်မြစ် လုပ်ပြီး ဟော၏။

“မောင်ရင့် ပထထိအိမ်မှာ ရာဟု ရှိတယ်၊ အိမ်ထောင် နှစ်ဆက် ရမယ့်ကိန်း ဖြင့်နေတယ်၊ ပထမမိန်းမနဲ့ ကွဲရမယ်”

“ဒါဖြင့် ခုတိယမိန်းမနဲ့ကော”

“အော်တော့ ဖောင်ဆရာ မမြင်ဘူး”

ကိုမြင့်သောင်သည်- “ကောင်ကွာ” ဟု ဆို၍ သူနှစ်းသူ ရိုက်သည်။

ကိုလေးမောင်က သက်နိုင်ကို လုမ်းကြည့်သည်။

သက်နိုင်က နောက် ထလိုက်၏။

“ကိုလေးရေး... ကျွေနှင့်အတွက် ဖောင် မဟောနဲ့ ကျွေနှင့်ဘဝ သိပြီးပြီ”

သက်နိုင်က နောက် ချောမှု ခွာသည်။ ဤသည်တိုင်အောင် ကိုလေးမောင် က လုမ်းအော်၍ ဟောဖြစ်အောင် ဟောလိုက်သည်။

“ခင်ဗျားကတော့ အချို့ဦးနဲ့ လွှဲလိမ့်မရှိ”

ကျွေနှင့်သူငယ်ချင်းများက စိုင်းရယ်ကြသည်။

ကမ္မဘာရှင်ကျယ်သရွေတ်

၁၅၅

သို့ရေတွင် ကျည်ဆန်များ ပုံပဲပွင့်လာသောကြောင့် အေးလုံး ကတ္တိ
ကျင်းများဆီ ပြေးခဲ့ကြရ၏။

ထိုင့် နှေ့လယ်ပိုင်းတွင် တပ်ရင်းမှ စာများ ရောက်လာကြ၏။
ထူးထူးဆန်းဆန်း သက်ခိုင်အတွက် စာတစ်စောင် ပါလာသည်။
စာလာပေးသူ တပ်ကြပ်ကလေး သန်းညွှန်က ရှင်းပြ၏။
“ဂိုတင်မောင်နီး ဆိုတဲ့ ဘိုကြားလို လူတစ်ယောက်က တပ်ခွဲကို
လာပေးသွားတာပဲ၊ တပ်ခွဲကနဲ့ တပ်ရင်း ရောက်လာတယ်”

သက်ခိုင်သည် စာကို အလျင်အမြဲ့ ဖွင့်ဖောက်ကြည့်သည်။
စာအိတ်တွင်း၌ စာနှစ်စောင် ပါသည်။
တစ်စောင်ကေး... တင်မောင်နီးထံမှ ဖြစ်၏။

‘ချင်ယ်ရှင်း သက်ခိုင်....

ငါအဆ ခုံသွားလို အေးနဲ့ နှေ့တွေ့ကို အထက်တန်းစာရွေးလုပ်ရှိုး
ကျော်မွေးစေရတယ်၊ စစ်ကြော်ဆို စင်းဝါးနှင့်အတွက် မနှိုင်လို ဝင်းမှုပျော်း
တတ်တဲ့ ငါ နှေ့ချင်မိတယ်၊ အေးဝင်းလျဉ်း အင်ရာရွှေ့ဗျားများရတယ်၊ မောင်ရှိုး
လာလို ငါနဲ့ မောင်ရှိုးက အေးရှုံးတင်ပေးထားရတယ်၊ မောင်ရှိုး
လျဉ်း ဒီးရထားကြီးမှာ စာရွေး ဝင်ရာဝန်တယ်၊ မင်းမှာ ငွေလို
ရင် ပြောပါ၊ ငါနဲ့ မောင်ရှိုး ခြဲ့ပြီး တတ်ခိုင်သွား ထောက်ပုံပါမယ်၊

အေးလေ... ဒါက တို့စေတာပါ၊ ငါ စာတစ်စောင်
ရွှေ့ထွေ့သောက်တယ်၊ မင်းမောင်ယိုးက စာပဲ မင်း ဘပ်စောက်
မှုပျော်း အသိလို ငါကို လာပေးတယ်၊ ငါကလျဉ်း ချင်ယ်ရှင်းကောင်း
သောက်ဖော် (မေးဒါနဲ့ ငါကို အထင်မလျှော့) အဲဒါစာ မင်းဆီ
ရောက်အောင် ရှော့တောင် ဗွင်းစွဲရောက်ယွှေ့ဗြို့ကိုတယ်၊

ငါရယ်... မောင်ရှိုးရယ်... အေးဝင်းရယ်က မင်း
အေးအွှေးရယ်အေးအွှေးယှဉ်က တင်းတော်ရှိုး တို့အတွက် ဖျမ်းပျော်
ပါးပါး ပြန်ရှုံးထွေ့ပါရမလို ပုံးရှုံးရှုံး စားမော် (ပုံးရှုံးရှုံး စားမော်)

အေးလေအောင်တို့ကို ရှို့ရင်း မာမောင်းရန်တယ်။

မင်းရဲ့ အချုပ်ဆုံးချင်ယ်ရှင်းများအနေက တစ်ယောက်
ပြီးထောက် ငါ...

တင်မောင်နီး’

၆၆၆

တွေ့ဆုံးလိမ့်နှင့်

သက်ခိုင်သည် တင်မောင်နီး၏ စာကို ဖတ်ရင်း ဝမ်းနည်းလွမ်းဆွဲတိမ်၏။ တင်မောင်နီး ပူးတွဲပို့လိုက်သော စာကို ဖတ်ရပြန်သောအခါ မျက်ရည် ကျမို၏။

‘မျစ်လွှာသော မမွှယ်ရဲ မောင်...’

မောင်ကို မမွှယ် လွမ်းတယ်၊ လွမ်းတယ် ခိုးမိုးလိုး မောင်တာဝန်ကို အနောင့်အယှဉ် ပြစ်ဆောင် လုပ်တယ်လို့ အပြစ်တင်ရင် မမွှယ် ဝမ်းနည်းစွာနဲ့ တောင်းယိုပါရမေး။

မမွှယ်အနာမှာ မောင် မရှိဖို့ ရမတစ်ယောက်အနေ့ မောင် တစ်ယောက်ရဲ့ အနိုင်ယုံကို မမွှယ် သဘောပါက်စိတယ် မောင်။

မောင်သို့ မမွှယ် ပြေးလာချုပ်စိတယ်။ အိုဝ္းလို့ ပြေးလာပြု့ တော့လည်း မောင်က ထဲ့မြဲအတိုင်း မျက်နှာပ်ကြုတ်ပြီး မမွှယ်ကို သို့ကြည့် ကြည့်ပြီးမှာပါ။

ဒါပေမဲ့ မောင် ဘယ်မှာရှိမေ့မန်း မမွှယ် မသိပါဘူး မောင်၊ မမွှယ်ကာသာ မောင်ကို အမြဲ သတိရရန်ကြောင်း သိအင် ဒီစာ ကို ရေးလိုက်ရတယ်။

သုတိက (သုတိ ဘယ်သုတိတာ မောင် သိပါတယ်) အမိုက် ဘမြိုင်ကို ပြန်ခေါ်ထားတယ်၊ သူလည်း လာမှာပါပေလာ။

မောင်ရှု... မောင်က အောင်းမကုန်သေးဘူးလို့ ခိုတယ်၊ မမွှယ်က ဇွဲကို ပြင်ဆောင်တယ်။

ဇွဲကို ပြင်ပဲ မောင်ကို မမွှယ် ရိုလွမ်းတယ်။

ဒါပေမဲ့ မောင် ပြန်မလာမရှုံး မမွှယ်ကတော့ အောင်းကို မကုန်စေဘူး မောင်၊ မောင်အောင်မို့ မမွှယ်မှာ မောင်လိုပဲ သာဇ္ဈိုးရှုတယ်၊ မောင်လိုပဲ ခေါင်းမာစိုပါတယ်...။

မောင်ကို မမွှယ် ကျော်စေယ် မောင်... မောင် ဘာ့မျှ အာဂုံးက ကင်းပါစေ။

မောင်အရှင်အုံး မမွှယ်’

သက်ခိုင်သည် စာချက်ကို ကိုင်ရင်း သစ်ပင်တစ်ပင်အောက်၌ ထိုင် လျက် ငေးနေ့၏။

ကဗျာကုန်ကျယ်သရွေဝယ်

၁၄၈

သူရှေ့၌ တောင်ကုန်းမိမိတို့သည် အလှုပ်းလှုပ်း အရိုင်းရိုင်း ရှိနေသည်။
တောင်ကုန်းတို့ထက်မှ ပင်စုသည် ဇွဲ၏သနစ်ကို လှစ်ပြေနေ၏။

ရွှေက်သစ် ဝေါးစ သရက်ပင်များက စီမံရင်မျှော်စုံ၏။ သစ်တို့ပင်
တို့၏ အရွက်များကား ပတ္တုမြားရောင် နီဆင်ထားဆဲ ဖြစ်ကြ၏။ ကုလိုဏ်
ဥျောင်တို့က ရွှေဝါကို ခြေဆောင်၍။

အချို့အပင်တို့က အရိုးကျေကျုံး၊ အချို့အပင်တို့ထက် ပုရစ်နည်းစ
အချို့အပင်တို့က ရွှေက်သစ်စင်ပြီးစ...။

နားပင်တို့ ထိုးထိုးထောင်ထောင် ပေါက်နေသာ မြေပြင်၌ ပတ္တုမြား
နှင့် ရွှေဝါရွှေတို့ ဖုံးလွှမ်းနေ၏။

ဥျော်ကိုတော့ မကြားရ သေနတ်သံတို့ကြောင့် ဥျော်သည် ဘယ်ဆီ
ဘို့ ပြီးလေသည်မသိ။

အနောက်မှ ဖော်နှင့်လာသာ ခြေသံကို ကြားရသာကြောင့် သက်နိုင်
က လုည်းကြည့်လိုက်ရာ ရိုင်ဖယ်ရွှေကိုနှင့် ကိုလှဖော် တွေ့ရသည်။

“လာချု... ကိုလှဖော်”

“ကဗျာသရာ နိုင်နေတယ် ထင်တာ၊ နားတော့ ပါးသားပဲ”

“စစ်မြေပြင်မှာ နားမပါးရင် အသေစောမှာပေါ့ ငလုံးရာ”

ကိုလှဖော်သည် ငင်တိတိ၊ ဗလကောင်းကောင်း ဖြစ်၍ သူ့ကိုယ်က
လုံးလုံးကျေစ်ကျေစ် ရှိ၏။ လျှောက အပြားကြီးသဖြင့် စကားမြေနှင့်မြောလျင်
လုံးထွေးပြီး လူ နားမလည်။ ဤနှစ်ရွှေကို ဂုဏ်ပြုပြီး သူငယ်ချင်းများက
သူ့ကို ငလုံးဟု ခေါ်သည်။ ကိုမြင့်သောင်း ရှုန်ကိုသူ့ ရသကိုသိတည်း။

ကိုလှဖော် ရိုင်ဖယ်ကို ပေါင်ပေါ် ကန့်လျှော်ပြတ်တင်လျက် သက်နိုင်
သားတွင် ဝင်ထိုင်၏။

“ဘယ်အဆက်ဆီက စာလာလို့ ဒီလာလို့နေတာပဲ”

“အဆက်ဆီက မဟုတ်ပါဘူး၊ မမန္တယ်ဆီကပါ၊ မယုံ ဖတ်ကြည့်
ပေး”

ကိုလှဖော် စာကို ယူဖတ်ကြည့်၏။ ဆုံးမှ သက်နိုင်ကို ပြန်ပေး
သည်။

တပ်ထဲ ရောက်ကတည်းက သက်နိုင်နှင့် ကိုလှဖော်သည် အစဉ်တွေ့၏။

ဘေးအဆိုဒီပြီ ကင်းကျော်ဦး ကိုလေးမောင်နှင့် ကိုစောဖွင့်က တစ်တွဲ၊ ကိုမြှင့်သောင်းနှင့် ဝင်းမောင်(ပါတာ)က တစ်တွဲ၊ ကိုလှဖေနှင့် သက်ခိုင်က တစ်တွဲ။

တစ်ခါတစ်ရုံ ညျှော်ဦးပိုင်းပြီ ကိုလှဖေ တာဝန်ယူသည်။ သန်းခေါင်မှ မိုးလင်းအထိ သက်ခိုင်က တာဝန်ကျေသည်။ များကိုတစ်နှုန်း သက်ခိုင်က ညျှော်ဦးပိုင်း၊ ကိုလှဖေက ညျှော်ဦးပိုင်း။

အရင်ကျေသူသည် တစ်ယောက် အိပ်ပျော်နေ့မှန်း သိလျှင် ကိုယ့် အလှည့် ကုန်သော်လည်း တစ်ယောက်ကို မနိုးဘဲ သက်စောင့်၏။ များအခါ နှစ်ဦးလုံး အလှည့်မခွဲဘဲ မအိပ်တစ်း တစ်ညျှော်ဦး တာဝန်ယူကြ၏။

ဤကုသို့ ရဲသော်စိတ်နှင့် ခင်မင်လာကြသောအခါ တစ်ယောက်နှင့် တစ်ယောက် လျှို့ဝှက်မှု မရှိကြတော့။ တစ်ယောက်ရင် တစ်ယောက် ဖွဲ့ဖြ ကြသည်။ နှင်းဝေသည့် ရှည်လျားသော ဒွေးညာများကလည်း ရင်ဖွင့်တေးကို ဆိုဖြစ်အောင် လျှော်ခြုံ ဖြစ်၏။

မန္တလေးသား ကိုလှဖေသည် စောင်းကောက်တိုးတတ်သော ဒွဲနှင့်လျှော်တော်သည် အစ်မကြီးတစ်ဦးနှင့် အလှန်တစ်စွဲတိုးနိုင်သော ကောင်လေး တစ်ယောက်တို့၏ တော်လှန်ရေးခေါတ် စမ်းချောင်းလေးဘေးမှ လွှမ်းစရာ အတ်လမ်းကို သက်ခိုင်အား ပြောပြုခြုံ ဖြစ်လေသည်။

ယခုမှ သက်ခိုင်၏ အလှည့်တည်း။

“စာထဲမှာ ပါတဲ့ အစ်ကိုဘာမြှင့် ဆိုတာ ဘယ်သူလဲ သူငယ်ရှင်း”

“တွင်းရှိုးမျိုး ဝတ်လုံတော်ရတစ်ဦး”

“ဘာရယ်... တွင်းရှိုးမျိုး၊ တွင်းရှိုးမျိုး ဆိုတာ ဘာလဲ”

သက်ခိုင်က ပြီး၏။

“ခင်ဗျားက တစ်ကြိမ်းတွဲးက မန်းတောင်ရိုပ်က အတ်လမ်းတစ်ပွဲ ပြောပြုဖူးတယ်၊ အဲဒီအတ်လမ်းမှာ ဒွဲနှင့်လျှော်ရိုင်ကြတဲ့ အမျိုးအနှစ် နှစ်ခု ကြောင့် ဒွဲနှင့်လျှော်ရွှေ့ကြရတဲ့ အစ်မကြီးနဲ့ စောင်လေးတစ်ယောက် အရှေ့ကြာင်း ပါတယ်၊ ကျွန်ုတ် အခုံပြောပြုမယ့် အတ်လမ်းဟာလည်း ခင်ဗျာအတ်လမ်းနဲ့ ခပ်ဆင်ဆင်ပဲ ကိုလှဖေရော်... ရေးသာမြှု... သီးသာဂျိန်းထောက်က အမျိုး အနှစ် နှစ်ခုရဲ့ အတ်လမ်းပဲ”

ကိုလှဖေ၏ ပြီးမေသာ မျက်နှာသည် တည်ကျေသား၏။

ကဗျာကုန်ကျမ်သရွေး

၁၁၉

“အတ်လမ်းအသစ် ပြောစရာရှိရင် ပြောစမ်းပါ၊ အတ်လမ်းဟောင်း
ကိုတော့ ပြန့်မန္တူဖို့ ကရာဇာဆရာ”

“ချွဲ့... တိုက်ဆိုင်လို့ ပြောရတာပါ၊ ဒီလို့... ရော်ချော်းဖြူ့
ကို ရှုံးက ဆိုသာကွန်းထောက်လို့ ခေါ်တယ်၊ တစ်နွောမှာ အလောင်းစည်သူ
မင်းကြီးဟာ မိဖုရား ခုနှစ်ဖော်နှဲအတွေ့ ဆိုသာကွန်းထောက်သိ ဟောတော်
ဆိုက်လာတယ်၊ မိဖုရား ခုနှစ်ဖော်ဟာ တော့တွင်းမှာ လျဉ်းလည်းပျော်ပါးကြရင်း
အဂျာန်မွေးပျော်ရွှေ့လွင်တဲ့ ရော်သာစမ်းသိ ရောက်သွားကြတယ်၊ ရော်သာစမ်း
မှာ ပျော်ပါးနောက်ကြော်နှဲ အောင်တော်တွက်မယ့် အချိန်ကို သတိမုန်ကြဘူး၊
အလောင်းစည်သူမင်းကြီးဟာ မင်းလင့်တောင်ကမာ သူမိဖုရားတွေကို စောင့်
မေ့ခဲ့ရတယ်၊ သူတို့ ပြန့်ရောက်တဲ့အချိန်မှာ ဒေါသကို မထိန်းနိုင်ဘဲ မိဖုရား
ခုနှစ်ဖော်ကို သတ်လိုက်တယ်၊ သူတို့အတွေ့ သူတို့ရဲ့ အောင်တော်နှဲ အထိန်းတော်
ကြီးကိုပါ သတ်လိုက်တယ်၊ မိဖုရားတွေရဲ့ ကျို့စာကြောင့် ရော်သာဟာလည်း
ညီညာပြီး ရော်သာဝကို ပြောင်းသွားတယ်၊ အဲဒီအထိကို ပုံပြင်လိုပဲ မှတ်ထား
ကြရအောင်”

“ဟုတ်တယ်၊ ဒါပေမဲ့ လွမ်းစရာကောင်းတဲ့ ပုံပြင်တစ်ခုပဲ”

“ကဲ... သမိုင်းဆန်လာတဲ့ အပိုင်းကို ဆက်ကြရအောင်၊ မောက်
တော့ အလောင်းစည်သူမင်းကြီးဟာ မော်ကြရပြီး ဆိုသာကွန်းထောက်ရဲ့
ရော်မြေကို အပိုင်းစားပေးချင်လို့ မိဖုရားခုနှစ်ဖော်နှဲ အမျိုးတွေကို ဆင့်ခေါ်တယ်၊
အဲဒီအချိန်မှာ ယောက်ဗျား ၁၈ ဦးနှင့် ၂၆ ဦး ထွက်လာကြတယ်၊ သူတို့
တွေ့ဟာ ရှုံးရှုံးစွာသော တွင်းရှိုးတွေပဲ၊ မောက် ယောက်ဗျား ၁၈ ဦးက ဆင်းသက်
လာတဲ့ တွင်းရှိုးမှုန်သမျှကို ပုံဆိုစလို့ ခေါ်တယ်၊ ၂၆ ဦးက ဆင်းသက်
လာတဲ့ တွင်းရှိုးတွေကို ထားစလို့ ခေါ်တယ်”

“နာမည်ပေးပုံလေးတော့ ကြိုက်သုံး”

“အဲပုံဆိုစ၊ ထားစတွောမှာ သူတို့စည်း သူတို့ကစ်း ရှိရာယ်၊ ပုံဆိုစ
တွင်းရှိုးမှာ သမီးဟာ တွင်းရှိုး ဖြစ်မလာနိုင်ဘူး၊ သားဦးကသာ တွင်းရှိုး ဖြစ်လာ
တယ်၊ ကျွန်းသားတွေက တွင်းစားပဲ လုပ်ရတယ်၊ တွင်းစားဆိုတာက တွင်းရှိုး
မဟုတ်ဘူး၊ တွင်းရှိုးတွေသာ တွင်းရှိုး ဖြစ်ပြီး တွင်းသစ်လည်း ရှာခွင့်ရှိရာယ်၊
ထားစမှုလည်း သားဟာ တွင်းရှိုး မဖြစ်နိုင်ဘူး၊ သမီးသာလျှင် တွင်းရှိုး ဖြစ်နိုင်
တယ်၊ ထားစ... ပုံဆိုစတွေရဲ့ ဆင်းသက်လာပုံကို စာဝါတ်ရောင်စုံကျစ်းမှာ

၆၅၁

တန္ထသိဒ္ဓဘုရား

အစဉ်အဆက် စာရင်းပြထားကြတယ်၊ ထားသိစ်... ပုဂ္ဂိုးစတိုင်းမှာ ဒီကျမ်းက ရှိနေတယ်၊ ဝိပါဒြော်ရင် တွင်းကြီးမင်းသီမှာ အဆုံးအဖြတ် ခံယူကြတယ်၊ တွင်းကြီးမင်းကလည်း နေရာတောင်စုံကျမ်းကို မြိုင်မြို့ပြုး အဆုံးအဖြတ်ပေးရတယ်၊ ဒါက သူတို့ အစဉ်အလာပေါ်လေ၊ ဒီအစဉ်အလာကို ရှင်ဘုရင်တော်မဖျက်နှိုင်ဘူး”

“တကယ်...”

“တကယ်ပဲ... မင်းတုန်းမင်းတရားကြီးဟာ တွင်းရှိုးထဲ ဝင်ချင်ခဲ့တယ်၊ ဒါနဲ့ တွင်းရှိုးပျိုး ရေးရွှေ့ချောင်းဝန်ကြီးကဲ့သို့ သမီးကို ကြေးမြင်မိဖုရားအဖြစ် ကောက်ယူတယ်၊ ကြေးမြင်မိဖုရားဟာလည်း ထားသပါ၊ ကြေးမြင်မိဖုရားက သမီးတော် မမွေးဘဲ သားတော်သာ မွေးတော့ မင်းတုန်းမင်းကြီး အတော်ခွွှေ့သွားတယ်၊ ဒါနဲ့ သူက သားတော်ကို ပျော်းမန်အဖြို့၊ လက်ဆောင်ပေးပြီး ရေးရွှေ့ချောင်းဝန်ကြီးကိုလည်း ရေးတွင်း လက်နှံနိုင်းတယ်၊ ဘုရင့်သား ပျော်းမန်း မင်းသားဟာ တွင်းစားသာ ဖြစ်လာတယ်၊ တွင်းရှိုးမဖြစ်ဘူး၊ တွင်းရှိုးကတော့ ကြေးမြင်မိဖုရားကြီးကဲ့သူ့ တူမတော်ပဲ၊ လက်ထဲ ရောက်သွားတယ်”

“နေရာတောင်စုံကျမ်းကို ဘာလို့ နေရာတောင်စုံကျမ်းလို့ ခေါ်တဲ့”

“ဘိုးရွှေတောင်၊ ညောင်လှ၊ ညောင်အပ်၊ ညောင်ရမ်း၊ ပုခန်းစလေ... စသည့် ရှင်မြှုတ်ခေါ်ကြီး၊ တွင်းတော်မိဖုရား ရုန်ပါး၊ မောင်တော်ထင်ရှား ကျေးပုဇွားလို့ တွင်းရှိုးတွေ ပုဇွဲတဲ့ လက်ဗျားကို ကျွန်းတော် တစ်ပိုင်းတစ်စ ရုပ္ပါးတယ်၊ အဒီက လာတာဖြစ်လို့မယ်”

“ဘယ်လို့... ကျွန်းတော် နားစွဲပျော်သွားပြီ”

“ညောင်လှ၊ ညောင်အပ်... စသည်က မိဖုရားရုန်ဖော်ပဲ့၊ နာမည် တွေ၊ ဘိုးရွှေတောင် ဆိတာက အထိန်းတော်ကြီး၊ အခု ရေးရွှေ့ချောင်းဘိုးဘိုးကြီး လို့ သူတို့ ခေါ်ကြတယ်၊ မောင်တော်ထင်ရှား ကျေးပုဇွား ဆိတာက မိဖုရား ရုန်ဖော်ပဲ့၊ မောင်တော်၊ ကျေးပုဇွား ဘာမကြာင့် ဖြစ်နေသလေတော့ ကျွန်းတော် မသိဘူး၊ ပေါင်း ကိုးယောက်၊ ဒီကိုးယောက်က ဆင်းလာတဲ့ အမျိုးတွေပဲ့ စာရင်းမျို့ နေရာတောင်စုံကျမ်းလို့ ခေါ်တာနဲ့ တွေတယ်”

“မိတ်ဝင်စားစရာပဲ၊ ခင်ဗျား ဒါတွေ ဘယ်က သိလဲ”

ကျွောက်နှင့်ကျွေးဇူးဝါယာ

၄၅၁

“ဘယ်က သိလဲဆိုတော့ ကျွေးဇူးတော်အမေက ထားစရိတ်း၊ ကျွေးဇူးတော် အလုပ်သမားခေါင်းဆောင် အဖော် မွေးတာရို့ နံရှုံးရောင်စုံကျမ်းထဲ စာရင်းမဝင်တဲ့ သူပုန်တစ်ကောင်”

“များ... ဟောဂါ ကိုသက်နိုင်၊ ခင်ဗျား အတ်လမ်းက ပိုစိတ်ဝင်စား စရာ ကောင်းလာပြီ”

“စိတ်ဝင်စားစရာတော့ ကောင်းပါတယ်၊ စိတ်ချုမ်းသာစရာတော့ မရှိဘူး၊ ကျွေးဇူးတော် ဆက်ပြောမယ်နော်... ကိုလှဖေ”

“ပြောပါများ၊ ကျွေးဇူးတော်ကလည်း နားထောင်ချင်ပါတယ်”

“ကျွေးဇူးတော်တို့ အဖျိုးက ထားစမျိုး၊ တစ်နည်းဆိုရတော့ ကျွေးဇူးတော်ဘွားက တွင်းရှိုး၊ ကျွေးဇူးတော်ဦးရီးတွေ ပြစ်တဲ့ ဦးထင်ကျော်... ဦးတင်သော် တို့ဘာ တွင်းစားတွေသာ ဖြစ်တယ်၊ တွင်းရှိုးကိုတော့ ကျွေးဇူးတော်ဒေါ်ကြီးခက်ခက် က သမီးအကြီးရှိုး ဆက်ခံတယ်၊ ဒေါ်ကြီးက အဖျိုးကြီးရှိုး သူအပိုက်အရာကို သူညီမ ကျွေးဇူးတော်အမေ သက်သက်ကို ထွေပေးရှိုး စိစဉ်ထားတယ်၊ မေမွေကို ပုဆိုးစက တွင်းရှိုးတစ်ယောက်နဲ့ ပေးစားမြှို့လည်း လုပ်ထားတယ်၊ ကျွေးဇူးတော် မေမွေက တွင်းရှိုးကို မယူဘူး သာမန်အလုပ်သမား ပြစ်ပြီး မောင်ဝံးကဲ တော်တဲ့ ကျွေးဇူးတော်အဖေ... သခင်္ခါးရိုင်နဲ့ တွက်ပြုးတယ်၊ ဒေါ်ကြီးခက်ခက် အတွက် တစ်လောကလုံးမှာ ခွင့်မထွေတိုင်ဆောင် မှန်းသူတွေဟာ ဖော်ရယ်... မေမွေရယ်... ပြီးတော့ ကျွေးဇူးတော်ရယ်ပေါ်များ”

“ဒီလောက်တောင်ပဲလားများ”

“ဒီလောက်တောင်ပဲ၊ ခင်ဗျား.. တွင်းရှိုးတွေ ဘယ်လောက် မာန ကြုံးတယ်မှတ်ပဲ၊ ပိုက်ဆံချုမ်းသာရို့ တွင်းဝယ်ပြီး တွင်းစားဖြစ်လာတဲ့ လူတွေ ကို သူတို့က တောင်ပဲနဲ့တွင်းစားတွေလို့ ခေါ်တယ်၊ တောင်ပဲနဲ့ ဆိုတာက မှုဒိမ်းစားပြလို့ အမိပှာယ်ရတယ်၊ တောင်ပဲနဲ့တွေနဲ့ ဆုရင် လက်မြှောက်ပြကြ တယ်၊ အမိပှာယ်က မတွေ့မတဲ့ ထမ်းအတွေ့မစားနိုင်လို့ ဆိုတာပဲ”

ကိုလှဖေက ရယ်သည်။ သက်နိုင်က ဆက်ပြော၏။

“ပြီးတော့... တွင်းရှိုးတွေ အလုပ်လုပ်ရင် ကျွေးဇူးလှတွေကို စားရှိုး သောက်နှိုးသာ မိတ်တယ်၊ တရားနာရီတော့ မမိတ်ဘူး၊ မောင်ဘဝ ရေစက်ဆုံးရှာ ကြောက်လို့... တဲ့ သူတို့ တွင်းရှိုး တွင်းစားသန့်သန့်ချည်း... တရားနာ ကြောယ်”

၃၅၂

ကျော်လှိုင်

ကိုလှုပေသည့် ဌီမံနားထောင်နေရာမှ တစ်စုတစ်ခုကို စဉ်းစားမိဟန် မေး၏။

“စောဇာက ခင်ဗျား ပြောတဲ့အထူးမှာ ဦးထင်ကျော် ဆိတာ ပါလာ တယ်၊ အဲဒါဟာ မလေးနှယ်တို့ အဖော် မဟုတ်လား”

“ဟုတ်တယ် ကိုလှုပေ၊ ဒါပေမဲ့ မမန္တယ်ကို ဒေါကြီးခက်ခက်က ရို့ဂိုင်တယ်၊ ဒေါကြီးက အဖျို့ကြီးဖြစ်တော့ ပထမ... သူ့ထားစကို မေမေ သက်သက်ကို ပေးနို့ မှန်းခဲ့တယ်၊ ဒီအစီအစဉ်ဟာလည်း ပျက်ခဲ့တယ်၊ အခု တုမပြစ်တဲ့ မမန္တယ်ကို ပေးနို့ စီစဉ်ထားတယ်၊ မမန္တယ်ကို... နှယ်လို့ နာမည် ပေးထားတာလည်း ဒေါကြီးပါ၊ မမန္တယ် စီးနေတဲ့ ကားဖြူကိုလည်း မမန္တယ် အတွက် ဒေါကြီးက သီးသန့်ဝယ်ပေးထားတာ၊ ဦးလေးကိုချုပ်စိုးဟာလည်း သာမန်အရိုင်ဘာ မဟုတ်ဘူး၊ မမန္တယ်ကို စောင့်ရှုံးကို ဒေါကြီး အထူးခွန့် ထားတဲ့လူ၊ ဒီကြားထဲက ကျွန်ုတ်တော် ဆိုတဲ့ ဤပြုကောင်က ဝင်လာတယ်၊ အခုမေ တစ်လောကလုံးမှာ ဒေါကြီး အတောင့်တာရုံးက ဘာလဲ... သိလား”

“ကျွန်ုတ် ဘယ်လိုလုပ် သိမလဲ”

၇၁။ ယုံချုပ်နှစ်ဦးက စကားကောင်းနေသဖြင့် ပတ်ဝန်းကျင်ကို အော မှုနေကြ၏။

သို့ရာတွင် အဝေးဆီမှ ‘ဟောက်’ဟူသော အသံကို ကြားလိုက်ရသည်။ ကြောင်၏ စီးအော်ရုံးနှင့် နှစ်ဦးသားသည် မြှုပြင်သို့ လိုမဲ့ချုလိုက်ကြ၏။ ‘ရှိ’နဲ့ ကြားလိုက်ရပြီး စောဇာက သက်ခိုင် မို့ထိုင်နေသော သစ်ပင်ခြေရင်း မှ အသားများ ဖွားစဉ်ထွက်လာ၏။

ကိုလှုပေနှင့် သက်ခိုင်သည် ကိုယ်များကို လိုမဲ့ပြီး မြေကျင်းထဲ ရောက်ခဲ့ကြ၏။

ကိုလှုပေက သေနတ်ကို မောင်းတင်ပြီး ဝါရွက်တို့ ကြွေနေသော သစ်ပင်များဆီ စူးစမ်းကြည့်၏။

သေနတ်သံ ထပ်မပေါ်လာတော့။

ကိုလှုပေက သက်ပြင်းချုပြီး သက်ခိုင်ကို ကြည့်၏။

သက်ခိုင်က တစ်ချက်ရှယ်လိုက်ပြီး ပြောသည်။

“ကံကောင်းလို့ ကျွန်ုတ်ဒေါကြီး ဖြစ်ချင်တာ တစ်ခု မဖြစ်တယ်”

“ခင်ဗျား ဘာပြောတာလဲ”

ကန္တာကုန်ကျမ်းသရွေး၏

၆၅၃

သက်ခိုင်သည် အသားများ ဖွာတွက်နေသော သစ်ပင်ကို ကျွန်းပြီး
ဖြေဆောင်၏။

“ကျွန်းတော် ဒေါကြီး ဖြစ်စေချင်တာက အဲခီသစ်ပင်ဟာ ကျွန်းတော်
ခေါင်း ဖြစ်စို့ပဲ”

◆

လေရှုံးမည်သည် ယာယီအင်အား ဖြစ်သည်။ ရွက်ဝါကိုတော့ ခြေ
နှင့်မည်။ သို့ရာတွင် ရွက်တစ်ဝါ ကြွေလေတိုင်း ရွက်တစ်နှစ်သည် နှစ်း၍
သစ်လာမည်။ မှတ်ထုတုသည် အဲကြီးအားကြီးနှင့် ဝင်လာသောအခါ လေရှုံးလည်း
ပျောက်သည်။ တစ်လောကလုံးလည်း စိမ့်းနိုင်သည်။

သက်ခိုင်တိအား ရှိကုန်အစိုးရလက် ခွေးသေ သေရစ်ဟု မာနကြီးစွာ
ပြောသွားကြသည် မိုးမြင့်၊ ယုံမောင်၊ ချိုကြီးတို့ ပါသော သူပုန်တပ်ပေါင်းစုသည်
မျှော်တို့မြှို့ကိုပင် မကော်နိုင်။ တို့က်ခိုင်ရပို့မှာ သက်ခိုင်တို့ကပ်သည် အင်းစိနှင့်
ဘီအော်အိမ့်မှ တာဝန်သိမ်းကာ မူးဘို့ စိုက်ပျိုးရေးစခန်းကို ဌာနချုပ်ဖွင့်၍
သူတို့အား ခုခံရခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

အင်းစိနှင့်တို့မှ တာဝန်ပြား တို့က်ခိုင်ရသည်။ မျှော်တိုင်မှ သက်ခိုင်
တို့၏ တပ်ရင်းမှ တပ်ခွဲ (၁) နှင့် တပ်ခွဲ (၂) တို့အားလုံး ပြည်ပြည့်စုစု အတွ
ခုခံကြရသည်။ သက်ခိုင်တို့၏ တပ်ခွဲကို ပထမ စိုလ်သော်(ဂျာမနီပြန်)က
အပ်ချုပ်သည်။ စိုလ်သော် စစ်ဆေးရုံးတက်ရသောအခါ စိုလ်ကြီးစောဂွင်
လာအုပ်ချုပ်သည်။

စိုလ်ကြီးစောဂွင်သည် ဝင်းကိုတ်တပ်၌ ဒုတိယက္ခာဗာစစ်အတွင်းက
ပါဝင်ခဲ့ဖူးသူ ဖြစ်၏။ စစ်တပ်များ တော့ခိုင်သောအချိန်က ဘုမ်သီ ဘုမ်သီနှင့်
ပါသွားခဲ့သည်။ ထိုစစ်တပ်များသည် နိုင်ငံတော်ကို သွားဖောက်မှုန်း သိသော
အခါ ရှိုးမတောင်ခြေတစ်လျှောက် ကုန်းကြောင်း လျောက်ကာ ပြည်မှုသည်
ရှိကုန်အရောက် ပြန်ပြီးလာခဲ့သူ ဖြစ်သည်။

သူကို ရင်ဆိုင်နေသော သူပုန်တပ်တွင် သူ၏ ချုပ်လျှော့သော ရုံးတော်
ဟောင်းများ ဖြစ်သည် စိုလ်သာဒိုး၊ စိုလ်သက်ထွန်းတို့ ပါမှန်း သူသီသည်။
သူတို့အကြောင်းကို စကားစပ်ပို့ ပြောတိုင်း စိုလ်ကြီးစောဂွင်သည် မျှက်ရည်
ပံတာတ်၏။ ယုံမောင်၊ မိုးမြင့်၊ ချိုကြီးတို့လည်း ဟိုမှာဘက်၌ ရှိမှန်းသိသော

၆၅၄

တရာ့သိန်္တီနှင့်

သက်ခိုင်တိုကဗလည်း ဖိုလ်ကြီးစောဖွင့်၏ နှလုံးသားကို ကိုယ်ချင်းစာ နားလည် သည်။ ထိုနည်းတူစွာ သက်ခိုင်တို့၏ လူကြီးများများလည်း ဟိုမှာဘက်မှ ဂွတ်လပ်ရေးအတွက် ကြီးပမ်းဖော် ကြီးပမ်းဖက် ရောင်းရင်းကြီးများအပေါ် သံယောဇ်မပြတ်ကြောင်း သက်ခိုင်တို့ ကောင်းကောင်းသိသည်။

သို့ရာတွင် သက်ခိုင်တို့ဘက်မှ ဤမျှ မေတ္တာကြီးလင့်ကစား သူတို့ ဘက်မှ ဘာကြောင့် အမျိန်းသည်းရာသည်ကို သက်ခိုင်တို့ နားမလည်။ သူတို့၏ စာအုပ်ကြီးများမှ အမျိန်းတရားတို့သည် အဆိပ်ပမာ သူတို့၏ နှလုံးသားကို ဂျမ်းထားလေပြီဟုသာ ထင်ရှု၏။ ထင်ရှု၏။

ဘုရားလမ်းစေတီကြီးအနီး ရှမ်းစုနွော၏ *ဝါးရှုပင်ခံတပ်များ အောက် တွင်* သက်ခိုင်တို့တပ်က ရှေ့တန်းစစ်မျက်နှာဖွင့်၍ ခံကြသည်။ ဖိုလ်တန့်ဂွင် (ပျော်မှား)က ဦးစီး၍ ဆရာကိုမျိုးခင်က အုပ်ချုပ်သည်။ တပ်ရင်းမျှူးကိုယ်တိုင် လည်း တစ်ခါတစ်ရုံ ညျဉ်လာအိပ်၍ တိုက်ပွဲကို ကိုယ်တိုင် ကွပ်ကဲတတ်သည်။ တိုက်ပွဲဖြစ်လျှင် တပ်ရင်းမျှူးသည် သူကာဘိုင်သေနတ်ကို သက်ခိုင်တို့အား ပေးပြီး သူက ရိုင်ဖယ်ယူကာ ဝင်နွဲတတ်သည်။ ခဲ့ဘာ့ကို ချစ်သော တပ်ရင်းမျှူး သည် ရိုင်ဖယ်ကိုပါ ချစ်၏။

ရှေ့တန်းစစ်မျက်နှာတွင် ဆရာကိုမျိုးခင်နှင့်အတူ စစ်တိုက်ရသည်မှာ တစ်မျိုး ပျော်မြို့ကောင်းသည်။

ဆရာကိုမျိုးခင်က ဆရာတ္ထုးလောက်မှု ကဗျာမဆန့်။ သူ့အသည်းစွဲ လက်နက်ကား သုံးလက်မမော်တာ ဖြစ်သည်။

သူပုန်တို့ ချီတက်လာလျှင် သူက သူ့မော်တာနှင့် အလုပ်များ၏။ မော်တာပစ်နော် ပါးစပ်ကလည်း အလုပ်များ၏။

“လာလေရော... လုပ္ပါတစ်လုံး၊ သွားလေရော အနားသား လုပ္ပါတစ်လုံး”

ဆရာကိုမျိုးခင်သည် သူ့မော်တာကျော်ဖူးများကို ဤသို့ လုပ္ပါတု ကြကြဖန်ဖော် နာမည်ပေးထားသည်။

ထိုရင်းခတ်ရင်းကလည်း သတိမဲလစ်။ အေးဘီကို ကြည့်တတ်သည်။ တစ်နေရာတည်းက ပေတေ ပစ်ခတ်နေသူကို စွဲလျှင် သူသာလျှင် တတ်နိုင် သော ရှည်လျားလှသည့် ဆွဲငြင်းကိုပြု၏။

“တယ်... ငါ့ပစ္စည်းနဲ့ ချွဲတ်ပစ်လိုက်ရ... လည်ပင်းကို ခုနစ်ပတ်

ကမ္မာကိန်ကျယ်သနရွေ့

၁၅၅

လောက် ဟတ်ခိုး ပိုမိုတဲ့အစကို ကျော်ကျိုးတဲ့ပြီး တထုတ်ထုတ် ကိုက်ဆော့ ဖော်”

ဆရာပွဲည်းသည် ဤ၌ မရှည်ကြောင်း သက်ခိုင်တို့ သိသည်။ ဆရာ စေတနာကိုလည်း သိသောကြောင့် စိတ်မဆိုးနိုင်ဘဲ ရယ်ကြရ၏။

တိုက်ပွဲ မားသွားလျှင် ကော်ပိုရယ် ကိုသန်းထွတ်ကြိုးသည် မင်းသား ကျော်အေးဟန်နှင့် မဟုတ်ကဟုတ်က ခုနစ်သံချိုး သိချင်းများကို ဆိုပြတ်၏။ မူးမှားကား...”

“ခင်ရယ်... ဒီဟဝါ-ဦးကို မျိုးလိုက်ပါတော့ကျယ်၊ ဒေါက်တာ ရယ်... ကျွန်ုတ်ရဲ့၊ ဟဝါကြိုးမှာ... ဟိုသင်းပြုလုပ်ပါကွယ်”

ရဲဘော် ကိုသန်းမြှုံး၊ ကိုလှမောင်၊ ကိုမောင်အေး၊ ကိုတင်မောင်၊ ကော်ပိုရယ်ကိုစိုးမောင်၊ ကိုမျိုးလျှို့၊ ကိုသီန်းထံတို့က မောက်ဖြစ် ရဲဘော်အေးလုံး အတွက် အမဲသားဟင်း ချက်ကျွေးလျှင် ပပါးလင် ဘယ်က ရှာရမည်ကို အကြိုးအကျယ် ဆွေးနွေးကြ၏။ သုတေသန ဆွေးနွေးပွဲကို “ပပါးလင် အော်ရရှုံး” ဟု ကြိုးကြိုးကျယ်ကျယ် မှာမည်ပေးထား၏။ ပေးလည်းပေးထိုက်၏။ ပပါးလင် အရှာကောင်းသဖြင့် တစ်မနက်တွင် မိုင်းစုံမိုင်းမိုင်းရှိ ကဲကြိုးသဖြင့်သာ သေ ဓကုန်သည်။ တပ်ရင်းမျှူးက ဘီအေးများ ခေါ်လာကာ မိုင်းစုံမှုင်းမိုင်းသည်အထိ ဖြစ်ခဲ့၏။

မှတ်သုတေသနလာစ မေလ၊ စစ်မြှုမှ သက်ခိုင် တစ်သက် မမေ့ခိုင်သော အတွေ့အကြုံများတည်း။

၁၉၄၉ ခုနစ် ဧပြီလ ၂၄ ရက် တန်ခိုးနေ့မှ စကာ မေလ ၉ ရက် တန်လာများထိ သက်ခိုင်တို့တပ်သည် မော်ဘို့ ခုခံမော်ရ၏။

မေလ ၉ ရက်နေ့တွင် သက်ခိုင်တို့ တပ်ခွဲကို သေနတ်ကိုင်တပ်ရင်း အမှတ် (၁) မှ တပ်ခွဲ (၃) က အစားဖြည့်ရောက်လာသည်။

ကားကြိုးများနှင့် သက်ခိုင်တို့ ပြန်လာကြစဉ် မော်ဘီမြို့သူမြို့သား တိုင်း ထွက်၍ နှုတ်ဆက်ကြ၏။

ထွန်ရေးမင်္ဂလာနိုင်သေးသာ ရေတွေ လျှော့နေသည် လယ်ကွင်းများကို ပဲ ယာဉ် ထားလျက် သက်ခိုင်တို့ ရန်ကုန်မြို့သီ ပြန်လာခဲ့ကြရ၏။

ထိုဇွန် ၈ နာရီလောက်တွင် ဆွေးနွေးစွဲတွင် မြေတို့စွဲတို့ခြေရင်းရှိ ၈၀ရာကုန်းသို့ ရောက်လာကြသည်။

၁၅၆

တူးလိုက်ရန်

အိပ်စရာ မေရမရသာကြာ့ သက်နိုင်သည် သချုပ်ကာကားကြီး
ပေါ်တွင် တစ်ညလုံး ထိုင်းကိုဖြေရန်။

မှာက်တစ်နှာ မေလ ၁၀ ရက်နဲ့တွင် သက်နိုင်တို့ တပ်ခွဲသည်
စစ်ဌာနချုပ်ဝင်းအတွင်းသို့ ရွှေကြရသည်။ စစ်ဌာနချုပ်၏ လုံခြုံရေးအတွက်
တာဝန်အပေးခံကြရခြင်း ဖြစ်သည်။

တပ်ရင်းများသည် စိုလ်ကြီးသန်းအောင်၊ ဆရာတုံးတို့နှင့်အတူ သက်နိုင်
တို့၏ အခြေအနေကို လာစစ်သည်။

သက်နိုင်တို့က တပ်ရင်းများကို ပိုင်းမေးကြသည်။

“ကျွန်ုတ်တဲ့... ကျောင်းသားရုံဘော်တွေ အခြေအနေ ဘယ်လိုပါ
လ စိုလ်များ”

တပ်ရင်းများသည် တစ်ချက် ပိုင်သွားပြီးမှာက် ဖြေသည်။

“ချုပ်အာရုံး တူးလိုက်ရန်မြှုပ်က တိုးတိုး မြို့ကလေးကျောင်းဆောင်
မှာ စခန်းချေမှုကြပြီ၊ ဒါတောင် ကျွန်ုတ်တို့ ထိန်းရက်ကြားက စာဗုံးတောင်း
သွားတိုက်ကြသေးတယ်၊ အော်မှာ ကိုဝင်းအောင်၊ ကိုမောင်မောင်မှင်နဲ့ ကိုယ့်မောင်
တို့ ကျွန်ုတ်ရှာကြတယ်၊ အခုတော့ သူတို့အားလုံးကို စိုလ်ကြီးဂျမှုနှင့်က
အပ်ချုပ် စောင့်ရှုရက်ထားတယ်”

သက်နိုင်တို့က ဘာမျှ ပြန့်မပြောတော့၊ ကိုဝင်းအောင်၊ ကိုယ်မောင်မှင်း
ကိုယ့်မောင်တို့အတွက် စိတ်မကောင်း၊ သို့ရာတွေ သက်နိုင်တို့၏ တပ်ရင်းများ
အပါအဝင် တပ်မတော်မှ လူကြီးများ ဝင်မထိန်းပေးလျှင် ကျောင်းသားတို့
အသက် ရာရှင်ချို့ သေကုန်မည်။

နေရာ... ဉာဏ်ပါ စိုလ်ချုပ်ကစ္စု လူကြီးအားလုံး အလုပ်များ
နေသာ စစ်ဌာနချုပ်ကို ယုံယုံကြည်ကြည် ကာကွယ်ခွင့် ရန်သာကြာ့
သက်နိုင်တို့ ရှင်ယုံကြသည် သမိုင်းတစ်ကျွမ်း ကိုယ့်တာဝန်ကိုယ်ကျော်ပြီ။
ပတ်ဝန်းကျင်တွင် စိန်းသန်းတွေက ရဲ့နှုန်းမောင်။ ငါယ်းတွေက ဝါဝါရွှေ
အသည်။ ဝင်တိုင်းက စီမံးစိန်း။

မိုးလုံးအုံ၍ ဝသန်းသည် စောစောဆိုက်ကာ ရွှေချုပ်သည်။

မှတ်သုံးသည် ဝင်လာသဖြင့် လေရှုံးကား ပျောက်ပြီ။ ရွှေက်ဝါတို့
ကြွေလင့်ခဲ့ရကဗား ရွှေက်နဲတို့သစ်ရုံမက မြှုမြှုမောင်းမော်ပြီ။

ကျော်ကျော်သရွာဝယ်

၄၅၈

စစ္တ္တာနချုပ်၏ ထောင့်များတွင် ရိုင်ဖယ်ကိုင်၍ နိုးဒဏ်ကို ဖြော်ဆောင်
သည်အတိုင်း ရပ်ခံလျက် နိုက်နိုက်တုန် ချမ်းရင်းက သက်ခိုင်တို့ ဝမ်းသာမီရ^၁
သေးသည်။

နိုးက သည်းသည်း... ရေ့ချွဲတွင် ကင်းစောင့်ရင်း မေလအတွင်း၌
သက်ခိုင်တို့ စောင့်မြှော်နေသော အကောင်းဆုံးသတင်းကို ကြားကြရသည်။

စင်ကာပူခံတပ်ကြီးနှင့် နှိုင်းအပ်သော အင်းစိန်ခံတပ်ကြီးကို ဖော်
တပ်မတော်သည် သိမ်းလိုက်သည်။

ကြော်... မှတ်သုံး လာလျှင် လေရှုံးသည် ဤမြော် မှာခွင့်မရှိပါ
တကား... မရှိပါတကား။

အခိုး - ၃၀

»» ကုသေခါနရိပ်မှာ ငိုပါသည် ««

ဒွဲလ ၁၀ ရက်နေတွင် သက်ရိုင်တိအားလုံး တကောင်းကျောင်းဆောင်သို့
ပြန်ရောက်ကြသည်။

သက်ရိုင်တို့ စစ်ဖြေဆီး ထွက်သွားစဉ်က တစ်လောကလုံး မြောက်ခိုး
မှုသည်။ ပင်တိုင်းက ရွက်ဝါဆင်နေ၏။

ယခုမှ... ကုသေခါနရိပ်မှာ မြောက်ပြနေ၏။ ဝိတောက်တို့က စိမ်းပြ
သည့်အပြင် ဈေးလွှာများနှင့် မြှုပ်ဖြေကြသေး၏။ တတိုင်းမွေး ယန်းရှုတို့ကလည်း
မွေးပြန်လေသေးသည်။ ငွေကို မှုကြပြီ ထင်၏။

သက်ရိုင်တို့၏ ငွေလည်း မပါ။ ဝတ်စရာဟန်လည်း တစ်တစ်တယ်တယ်
ဘာမျှမရှိကြ။ တကောင်းကျောင်းဆောင်ကြီးသို့ ပြန်လာခဲ့ကြရသည်မှာ အခြား
ဘယ်သို့မျှ သွားစရာ မရှိကြသောကြောင့် ဖြစ်၏။

တကောင်းကျောင်းဆောင်ကြီးကို ထိအခို့၏ ဆရာတိုးမောင်မောင်ကလေး
(နှာမည်ကျော် ဘောလုံးသမားဟောင်း)က အပ်ချုပ်နေပြီ။

သက်ရိုင်တို့က ဆရာတ် အခိုးသွားတောင်းကြသည်။ ဆရာသည်
သဘောကောင်းစွာ သက်ရိုင်တိအား အခိုးများ ပေး၏။ ပို၌အံသွေ့ယ်ကောင်း

ကျောက်နှင့်ကျယ်သရွေး

၃၅၉

သည်မှာ ဆရာကတော်က သက်ရိုင်တို့၏ ဓမ္မရာများ၊ စောင်များ၊ ခေါင်းဒုံးများ၊ ခြင်ထောင်များကို ထုတ်ပေးခြင်း ဖြစ်၏။

တပ်မာတော်မှ ကားကြီးများ လာခေါ်စဉ်က ဤပစ္စည်းများကို သက်ရိုင်တို့သည် အနဲ့တွင်း၌ သည်အတိုင်း စွန့်ထားခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်။

ချောမေ့မွန်ရည်သော ဆရာကတော်သည် ဖြူးရှင်း ရှင်းပြ၏။

“တပ်မာတော်ထဲ လိုက်သွားတဲ့ ကလေးတွေ၏ ဟန္တုးဆိုတာ သိရမှု မမ စာရင်းလုပ်ပြီး သိမ်းထားတာ”

သက်ရိုင်တို့အားလုံးသည် ဆရာကတော်အား ကျော်စားတင်မီကြသည်။ ဤသို့ မဟုတ်က အနဲ့ရသော်လည်း ဆိုပါမရှိဘဲ ခုတင်ပေါ်၌ မည်သို့ ဆိုပါရမှန်းမသိ။

အဆောင်များ၊ သဘောကောင်းသောကြော့ အနဲ့သာ ရသည်။ ကျောင်းဆောင်၌ ထမင်းမကျွေးသဖြင့် ဝမ်းရေးက ခက်နေသေးသည်။ ကံအား လျှပ်စာ ကျောင်းဝင်းအတွင်းရှိ ဆိုင်မှ ကရာနိက သက်ရိုင်တို့၏ ခုက္ခဏာကြော့ ကြည်ကြည်ဖြူးမြှုံး ထမင်းကျွေးသည်။ ထမင်းပါမက လက်ဖက်ရည်း၊ အေးလိပ်များလည်း ပေး၏။

ကိုယ်းမောင်၊ ကိုယ်းအောင်၊ ကိုယ်းသောင်း၊ ကိုယ်းမောင်တို့က မိရာအသုတေသန စာမေးပွဲပြီးကြုံးစားကြ၏။ (ထိုနှစ်က တဗ္ဗာသို့လဲ သည် မကြုံဖူးအောင် စာမေးပွဲ အကြိမ်ကြိမ် စစ်ပေးသည်။)

မောင်ရှိနှင့် တင်မောင်နှီးတို့ကလည်း အလုပ်မှ ထွက်ခဲ့ကြပြီး စာမေးပွဲအတွက် စာကျော်ရှိ ကျောင်းဆောင်သို့ ပြန်လာခဲ့ကြ၏။ ထိုအခါ အေးဝင်းလည်း ပြန်လာသည်။

ကျောင်းကြီးလည်း ဖြန့်ဖွှဲပြီးဖြစ်သောကြော့ ကျောင်းသားများ တဖွဲ့ ပြန်ရောက်လာကြသည်။ သူပုဂ္ဂိုလ်အောက်ရှိ ပြု့များမှ ကျောင်းသားများပင် ပြန်လာမေ့ကြ၏။ ယုမောင်တစ်ယောက်သာ ပြန့်မလာ။ သာယာဝတီမှ အထက်ကို သူတို့ မင်းမှ စိုးမိုးဆုပင် ရှိကြသေး၏။ ထွန်းငွေကမူ ပြည် ကျောင်းဆောင်တွင် ကုပ်ကုပ်ကလေး စာကျော်မေ့ရှာ၏။

သက်ရိုင်နှင့် အေးဝင်းတို့၏ အနဲ့များနှင့် ကပ်လျှော်ရှိသော အနဲ့နှစ်ခုနဲ့တွင် မန္တာလေးမှ ကျောင်းသားကြီး နှစ်ဦး လာဇာကြ၏။ ကိုဘရိုင် ကိုပြန့်ဖို့ဟု ခေါ်သည်။ သူတို့က သီအယ်(လိ)မြှုံးမည့် ကျောင်းသားကြော့များတည်း။

၄၆၀

တူးသိသုတေသန

နှစ်ဦးလုံးသည် သဘောလည်း ကောင်းကာ ငွေလည်း ချင်ကြသည်။ သက်ရိုင်နှင့် အေးဝင်းကို ခင်ကြရှာ၏။ သူတို့ထဲမှ ပိုက်ဆံလည်း ချေး၍၍ သည်။ အဝတ်လည်း ဂားဝတ်၍၍ရ၏။

အခိုးချင်း မက်ပသ်လည်း သက်ရိုင်တို့နှင့် ခင်သော အခြား ကျောင်းသားကြီးတို့။ ရှိသေး၏။ သူ့နာမည်က ကိုဇူးသာအောင်ဟု ၁၉၂ သည်။ ကိုဇူးသာအောင်သည် စာလည်းမကျက်၊ စာမေးဖွဲလည်း မဖြေ။ မြို့တွင်း ထွက်၍ ကုန်သည်လုပ်နေ၏။ သူက သက်ရိုင်နှင့် အေးဝင်းတို့၏ စာများကို ဖတ်၍ ခင်မင်သူ ဖြစ်၏။ သူကိုယ်တိုင်လည်း အနုပညာကို မြတ်နိုင်သည်။ မူစလင် ဖြစ်သော ကိုဇူးသာအောင်သည် အရရှုံးသာကို ကောင်းကောင်း တတ်၏။ လသာလျှင် သူက သက်ရိုင်တို့ကို အရရှုံးသိချင်းများ ဆိုပြီး အမိုးယ် ကိုလည်း ဖြန်ပြ၏။ ကုလားအတ်ကားကောင်းကောင်း လာလျှင် သူက သက်ရိုင်တို့ကို ပြလေ့ရှု၏။ မြဲတ်သော ထိုကာလတွင် ကိုဇူးသာအောင်သည် လည်း သက်ရိုင်နှင့် အေးဝင်း အားကိုးရသော ဘဏ်တိုက်ပြီးတစ်တိုက်ပင် တည်း။

သူငယ်ချင်းကောင်းများ ရှိသော တကောင်းကျောင်းဆောင်ကြီးတွင် သက်ရိုင်တို့ နေသာထိုင်သာ ရှိပါ၏။ စက်သည်မှာ ကျောင်းတက်ရေး ဖြစ်၏။

တူးသိသုတေသန ငွေမသွင်းနိုင်သောကြောင့် ဂတိယနှစ် သီးတန်းတွင် တက်ရမည့် အေးဝင်းနှင့် သက်ရိုင်တို့တွင် ခုနဲပါတ်များ မရှိကြ။ ခုနဲပါတ် မရှိ သည်မှာ တရားဝင် ကျောင်းသားမဟုတ်ဟုပင် အမိုးယ်ရ၏။

သီးနှံရှိယင်တန်းများကို တက်ရမှုမှာ မခက်ခဲလှု။ လက်တွေ့သင်တန်း တက်ရနှိက မလွှာယ်။ လက်တွေ့သင်တန်းတွင် ပစ္စည်းကိုရှိယာများ သုံးရသော ကြောင့် ခုနဲပါတ်မရှိသည့် ကျောင်းသားကို လက်မခံနိုင်။ သီးပုံယူသော ကျောင်းသားတော်ဦးအမောနှင့် လက်တွေ့သင်တန်း တက်ခွင့်မရလွှင် အခြား ဘာတွေ လုပ်ရလုပ်ရ အမိုးယ်မူ ဘာမျှ မရှိတော့။

သက်ရိုင်တို့သည် သင်တန်းပိုင်ဆရာများကို တောင်းပန်၍ လက်တွေ့ သင်တန်းများကို တက်ဖြစ်အောင် တက်သည်။ ဆရာမအော်ကာလီ ခွင့်ပြုသော ကြောင့် ရုပေွဒသင်တန်းကို လည်းကောင်း၊ ဆရာဌးအောင်ခင် ပြောပေးသော ကြောင့် စာတုဇ်သင်တန်းကို လည်းကောင်း၊ ဆရာဌးကိုကိုပြီး ဉာဏ်

ကျွောက်နှင့်ကျို၍သရွေဝယ်

၁၆၁

သဖြင့် ရက္ခာဇာဒကို လည်းကောင်း တက်ခွင့်ရကြသည်။ ခုက္ခာကို သတ္တာဇာဒ လက်တွေသင်တန်း၌ လုလေတွေကြ၏။

သတ္တာဇာဒလက်တွေသင်တန်းတွင် အကောင်ပလောင်များ ခွဲစိတ်ကြ၏။ အကောင်ပလောင်ကို လုနေစာက်စေ စာရင်းပြု၍ပေးသည်။ ထို့ခေတ်က ဓရေးကြီးသော အချို့ အကောင်ပလောင်အတွက် ကျောင်းသားသည် ငွေပင် ပေးရသေး၏။

သက်နိုင်တို့က ဆရာတိုးသာမြှင့်ကို အပူက်ကြ၏။ ခုံနှုပါတ် မရှိသော ကျောင်းသားများ ဖြစ်သောကြောင့် ဆရာတိုးသာမြှင့် အတော်ခေါင်းဆုံးသွားရ ရှာ၏။ အတန်ကြာမှ ဖြေသည်။

“အေးလေ... ဒီလေက် ပညာလိုချင်ရင် ခုံနှုပါတ်ရှိရှိ မရှိရှိ ဆရာ မတားလိုဘူး၊ ဆက်ရှင်ဘိမှာ လာလုပ်ကြကွယ်၊ ကလပ်(စံ)လစ်တဲ့ လွှေတွေ မျှရာမှ ဝင်ခြဲကြပေါ့၊ နေရာမလစ်ရင်လည်း သူများ ခွဲတာ ဘေးက ထိုင်ကြည့် ပေါ့၊ ဆရာ ခွင့်ပြုပါတယ်”

အေးဝင်းနှင့် သက်နိုင်သည် သင်တန်းကို နှစ်ပတ် တက်ကြရသည်။ တစ်မဲ့တွင် ဌာနမှူး၊ ကထိကဆရာမကြီးက လက်တွေ သင်တန်း များကို လိုက်စစ်သည်။ တရားဝင်ကျောင်းသား မဟုတ်သော အေးဝင်းနှင့် သက်နိုင်ကို မိသွား၏။

သင်တန်းသားအားလုံး ရှေ့တွင် သက်နိုင်တို့ အဆုံးရသည်။ ထိုမောက် ရုံးအနီးသို့ ခေါ်သွားပြီး ဆက်ကြိုး၏။ သက်နိုင်တို့က မိဘများ သူပုန်လက်အောက် တွင် ရှိမောက်ကြောင့် ငွေမသွင်းနိုင်၍ ဤသို့ ဖြစ်ရကြောင်း ရှင်းပြကြ၏။ ဆရာမကြီး၏ အဖြေသည် သက်နိုင်တို့မှာ မတွက်။

“တိုင်းပြည်လုံမြို့ရေးက အစိုးရတာဝန်၊ သင်တန်းတွေမှာ ကျောင်း စည်းကမ်းအတိုင်း ရှိဖို့က ငါတာဝန်၊ မင်းတို့ သီအိုရိုကလပ်(စံ)တွေ လိုက် တက်ပါ၊ ငါ ဘာမှ မပြောလိုဘူး၊ လက်တွေသင်တန်းတွေကိုတော့ တက်ခွင့် မပေးနိုင်ဘူး၊ အများကြီး ဝင်းနည်းပါတယ်”

ထိုမောက် မင်းရုံးတစ်မည် မျှက်နှာင်ယူများနှင့် သက်နိုင်တို့ ပြန်လာ ကြသည်။

ကုံကော်တစ်ပင်အောက်တွင် ရပ်လိုက်ကြပြီး အေးဝင်းက ဝမ်းနည်း စွာ ဆိုသည်။

၁၅၂

တရ္တာသိပ္ပါယ်နှင့်

“သက်နိုင်ရေ... တို့ ကုံကော်တောကို ဖွံ့ဖြိုးလှာ”
သက်နိုင်က ကုံကော်ပင်ကို ဖက်လိုက်သည်။ မျက်ရည်ကျရင်း ဖြစ်
သည်။

“ကုံကော်တောက ခဏပြီးရအောင်လို ဆိုပါ သူငယ်ချင်း၊ ကုံကော်
တောကို ငါ ဖွံ့ဖြိုးနိုင်ဘူး၊ အကေ ငါ သရာဝါနိုင်မယ် စိတ်ကူးမိတယ်၊
ဒီနဲ့ ငါ စိတ်ပြောင်းလိုက်ပြီ၊ နိုင်အက်(စိ)မိ အောင်ရင် ငါ ဘာသာပြောင်း
တော့မယ်၊ ပြီးတော့ ကုံကော်တောက ရက္ခားဖြစ်အောင် ငါ ကြိုးစားမယ်၊
ငါ ရက္ခား ဖြစ်လာရင် ငါကုံကော်နိုင်က အပြစ်မဲတဲ့ ဘယ်ကျောင်းသားကိုမှ
နှင့်မထုတ်ဘူး၊ နှင့်ထုတ်မယ့်လွှာတွေကိုလည်း ငါ... ငါ...”

ဒေါသနှင့် ဝစ်နည်းခြင်းတို့ကြောင့် သက်နိုင်၏ ရင်မှာ ချို့ပြီး အသံ
လည်း နစ်သွား၏။

အေးဝင်းက ရုပ်ချေလိုက်၏။ သူ့ရယ်သမှာလည်း နိသံပါနေ၏။

“ထားပါတော့ သူငယ်ချင်းရာ၊ တို့ အခု အလုပ်ထွက်ရှာရအောင်၊
ပညာသင်ခွင့်ရရှင်တော့ ငတ်တစ်လျှည်း ပြတ်တစ်လျှည်း နေရတာ မထောင်းတာ
ဘူး၊ အသားဂွတ်တော့ ငတ်မနေခြင်ဘူး၊ မီးရထားရှုံးမှာ မောင်ရှုံးနဲ့ တင်မောင်နဲ့
ထွက်လာတဲ့ နေရာကို လွှာစားမခန့်ရသေးဘူးနဲ့ တွေတယ်၊ အခိုကို ပြီးကြရ
အောင်၊ အလုပ်မရရင်လည်း တို့ စာရေး စားကြမယ်ကွာ၊ ကဲ... လစ်ကြနဲ့”

အေးဝင်းနဲ့ သက်နိုင်သည် မီးရထားရုံးကြီး၌ အောက်တန်းစာရေး
ရာထူး ရကြ၏။ ထမင်းမှန် ရောမှန်လည်း ပြစ်လာကြသည်။ တကောင်း
ကျောင်းဆောင်ကြီးကိုတော့ ဖွံ့ဖြိုးခဲ့ရ၏။

အေးဝင်းနှင့် သက်နိုင်သည် လမ်းစစို် သက်သာရန် တင်မောင်နိုး၏
ဘားလမ်း နေအိမ်မှ ရုံးတက်ကြသည်။ စင့် သို့မဟုတ် တန်ခိုးနွေ့များကျော်
ကျောင်းဆောင်သို့ ပြီးကြပြီး (ယခုအခါ တကောင်းကျောင်းဆောင်သို့ ရောက်
နေကြသည်) မောင်မောင်ကျော် လှေထွေး သည်းပါကောဇ် ယူသော ကျောင်းသား
များထဲမှ ဓမ္မတ်စု ကူးယူကြသည်။

ကန္တာကုန်ကျယ်သဆုံးဝယ်

၃၆၃

သိတင်းကျေတ်ပြီးလျှင် ကျောင်း၌ ငွေသွင်းနိုင်ရန် ဆွဲဆွဲတာတာ
သုံးပြီး ငွေစာကြော်။

အေးဝင်းသည် ဖွံ့ဖြိုးကို အဆက်ဖြောက်ထား၏။ ဒုက္ခနာက်မူစဉ် ချုစ်သူ
ကို တွေ့လျှင် သူပါ စိတ်မချမ်းမသာ ဖြစ်မည်နှင့်သောကြောင့်ဟု အကြောင်းပြ
သည်။

သက်နိုင်ကလည်း မလေးနှယ်တို့အိမ် မသွား၊ မသွားသည့်ပြင်
တဗ္ဗာသိလ်နယ်မြေသို့ မိမိ ပြန်ရောက်ကြောင်း မပေါ်ရန် သွေးယူချင်းများကို
ပိတ်ထား၏။

တန်းနွေ့နွေ့ တန်းနွေ့တွင် အေးဝင်းနှင့် သက်နိုင်သည် ကျောင်းဆောင်
သို့ ပြန်လာခဲ့ကြသည်။ ပြည့်မြှို့ကို ပြတ်၍ ပြန်လာခဲ့သော ပရုတ္တုမြေ ကျောင်းသား
ကိုထွန်းဆွဲရှိ တွေ့ကြော်။ ကိုထွန်းဆွဲထံမှ ဝံမ်းနည်းဖွယ် သတင်းတစ်ရပ်ကို
ကြားရသည်။

သူပုစ်နယ်မှ အနီးရှုံးမှုအကုံးတွင် အကော်အခံမရှိရန် ကိုထွန်းဆွဲတဲ့
သည် ပြည်ရှိ ရုံးဘော်ဖြူ။ ခေါ်ရာတပ်ခွဲသို့ ဝင်အကွဲအညီတောင်းကြသည်။
ယုမောင်သည် ဤတပ်ခွဲ၏ တပ်ခွဲမျှေး လုပ်မောက်ကြောင်း ထွန်းဆွဲတိုက သိပြီး၍
ပြစ်၏။ ယုမောင်ကို မထွေ့ခဲ့ကြရ။ ဦးလှိုင်းမောင်ထံမှသာ ယုမောင်၏ သတင်းကို
ကြားခဲ့ရသည်။ ယုမောင်သည် သူတပ်ရှိနှင့် ပြန်အောင်ဘက်သို့ စစ်ချိတက်သွား
သည်။ ပြန်အောင်တွင် ကောဇ်ဒီနိုတိနှင့် တိုက်ပွဲပြစ်သည်။ ကောဇ်ဒီနိုတိ၏
အဆိပ်လူးသော ရှားနှစ်သား ကျည်ဆန် မှန်သောကြောင့် ယုမောင်ကို ပြည်
အောင်ကြီးသို့ သယ်လာခဲ့ရ၏။ ပြည်ဆေးရုံကြီးတွင် ယုမောင် ကွယ်လွန်လေ
သတည်း။

သက်နိုင်တို့သည် ဤအကြောင်းအကျိုးကို ပြောရန် ထွန်းငွော်
အစိုးသို့ ထွေက်လာကြသည်။

အခန်းတွင်း၌ ထွန်းဆွဲသည် စာတစ်စောင်ကို ကုန်းရေးမှု၏။ သက်နိုင်
တို့က တော်းခေါ်မှ ထွန်းငွော်သည် စာကို စာအပ်တစ်စုပ်ကြား ညျှပ်စုက်လိုက်
ပြီး နေရာမှထွေ့ တော်းဖွင့်ပေးသည်။

အခန်းတွင်းသို့ ရောက်လျှင်ရောက်ချင်း အေးဝင်းက ထွန်းငွော်ရှင်း
ထားသော စာကို ပျော်ခဲ့ ဆွဲပုဂ္ဂလိုက်သည်။ ထွန်းငွော် အတင်းလိုက်လု၏။

၃၆၄

တွေ့ဆုံးလိမ့်နှင့်

အရပ်ရှည်သော အေးဝင်းက စာကိုင်ထားသည့် လက်တံရှည်ကို ခြောက်ထား
သောကြောင့် ထွန်းငွေ လူမမီ။

ထွန်းငွေသည် ကုလားထိုင်၌ မျှောက်ဖိုင် ဦးင်ထိုင်၏။

“အေးကွာ... အေးကွာ... သူများရဲ့ ပရိက်စိတ်စာကို မင်းတို့
ဖတ်ချင်လည်း ဖတ်ကြပေါ့၊ မင်းတို့မှာ ကားလိချား(ယဉ်ကျေးမှု) မရှိဘူးလို့
ငါ ဝမ်းနည်းရမှာပဲ၊ အဟန့် ဟန့် ဟန့်...”

အေးဝင်းသည် ထွန်းငွေ၏ စကားကြောင့် လက်ပြန်ချလိုက်သည်။

“ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေးနဲ့တော့ မဆောက္ကာ မောင်ညြိမိုင်း၊ ရော့...
မန်စာ... မင်း ပြန်ယူ”

ထိုအခါကျော်ဖြန့်တော့လည်း ထွန်းငွေက သဘောကောင်းလွှာ ဆို
သည်။

“ဖတ်ချင်ရင်လည်း ဖတ်ကြကွာ၊ ငါ အရွေးထရေးတာပဲ၊ အရွေးထပြီးမှ
အဆေဖန်ခံရမှာတော့ မကြောက်ပါဘူး”

အေးဝင်းနှင့် သက်ခိုင်က သူ့စာကို ဖတ်ကြ၏။

“ချုစ်သည်၊ ချုစ်သည်၊ ချုစ်ခဲ့သည်၊ ချုစ်ရလိမ့်းမည်၊ ချုစ်...
ဘဝ်၏ ချုစ်။

မြိုင်သည်၊ ဂွာသည်၊ ရာမ်းသည်၊ ခြားသည်၊ ချို့သည်... မြှန်သည်၊
အမှား... အမှား... ဘဝ်အမှား...”

သူ့စာကို ဖတ်ပြီး အေးဝင်းနှင့် သက်ခိုင်တို့သည် ရယ်ကြ၏။ သူ
ကသာ လေအေးအေးနှင့် ဆို၏။

“အေး... ရမ်းကြ ရယ်ကြ၊ ငါက စိတ်မဆိုဘူး၊ ဒါ... ငါကိုယ်ငါ
ပြန်ဆေဖန်ထားတာ၊ ဆက်ဝန်ခဲ့လိုက်းမယ်၊ အဲဒါ... ယုအတွက် ရေးတာ၊
ငါက ယုကို မရွှေ့သိလို့ ခေါ်တယ်၊ မယ်သို့လှရှင်လေးနဲ့ တွေ့ဖွန်းလို့”

သက်ခိုင်သည် ရင်၌ ဆိုသွားသည်။ ယုကို... ယုမောင်ကလည်း
မယ်သို့လှရှင်ကလေးဟု ခေါ်၏။

သက်ခိုင်က သက်ပြင်းနှိုက်ပြီး ပြော၏။

“ထွန်းငွေ... တို့ လာတာ ယုကို မင်းလိုပဲ မင်းသို့လှရှင်ကလေးလို့
ခေါ်တဲ့ လှတစ်ယောက်အကြောင်း ပြောမလို့ ယုမောင်အကြောင်းပဲ... ထွန်းငွေ”

“ယုမောင် ဘာဖြစ်လို့လဲ”

ကျွောက်နှင့်သရွေဝယ်

၃၆၅

အေးဝင်းက ဖြည့်းလေးစွာ ဝင်ပြော၏။
 “ယူမောင် ကျော်းသွားပြီ”
 ထွန်းငွေသည် တစ်ချက် ငိုင်ကျွော်း၏။ အတော်ကြောမှ ဆိုသည်။
 “ဟုတ်လား... ဒါဖြင့် ငါနဲ့ သူ ဘဝတ္ထပ်”
 “ဘာပြောတယ် မောင်ဘုရားမြို့မြို့”
 “ငါနဲ့ သူ ဘဝတ္ထပ်လို့၊ ငါလည်း ကျော်းသွားပြီ သူငယ်ချင်းတို့”
 သက်ခိုင်တို့က နားမလည်နိုင်ဘဲ သူကို ကြည့်သည်။
 သူက မျှမှုပါးမှုပြီး-
 “လာပါကွာ၊ အေးအေးအေးအေး အပြင်ထွက် စကားပြောရအောင်”
 ဟု ခေါ်သည်။
 သုံးဦးသားသည် အပြင်ထွက်လာပြီး မြက်ခင်းပြင်ပေါ်၌ ထိုင်ကြ၏။
 ထွန်းငွေက စေးသည်။
 “မင်းတို့ ငါကို ဂွန်မြှော်စွဲတစ်ယောက်လို့ ထင်သလား”
 “မင်း မဟုတ်ဘူးလား”
 “မဟုတ်ဘူး၊ ဂွန်မြှော်စွဲတစ်ယောက် ဖြစ်လာအောင် ငါ ကြိုးစားခဲ့
 တာ ကြောပြီ၊ ဒါပေမဲ့ ပါတီဝင်အဆင့်ကို မရောက်ခဲ့ဘူး၊ အခါ ကြိုးစားရင်းက
 ငါ ကျော်းသွားပြီ”
 “မင်း ဒီစကားပြောတာ နှစ်ခါရှိပြီ”
 “ဟုတ်တယ်၊ တတိယအကြိုးမြှော်ပြန်ပြောဦးမယ်၊ ငါ ကျော်းသွားပြီ၊
 ဒီအတွက် ဝမ်းမျှေးရမလား... ဝမ်းသာရမလားလည်း မသိဘူး၊ အေးလေ...
 ငါမြော်တွေကတော့ ငါကို အပေါင်းအသင်း မလုပ်ကြတော့ဘူး၊ တောထဲမှာ
 ဆိုရင် သောက်တော် ထိုမလား မပြောတတ်ဘူး”
 အေးဝင်းက အုံညွှန်နှင့်-
 “ဘယ်လို့ ဖြစ်တာတုံးကွာ” ဟု မေး၏။
 “အကြီးဆုံးပြစ်မှုပေါ့ကွာ၊ ပါတီကို ပြန်ဝေဖိုလို”
 “ဘယ်လို့... ဘယ်လို့...”
 “မင်းတို့နဲ့ ဟိုတစ်ညာက ခွဲသွားပြီးကတော်းက ငါ အကြိုးကြိုး
 စဉ်းစားမိခဲ့တယ်၊ တို့ပါတီဟာ စာအုပ်ကြီးအတိုင်း လိုက်ပြီး အမျိုးသားရေးကို
 လျှစ်လျှော့လွန်းအားကြီးတယ်လို့ မြင်လာတယ်၊ အင်းစိန် အရေးပေါ်တုံး

၄၆၆

တန္ထားရို့ယ်ဘုန်းရှင်

သပိတ်ကိုင်နိုင်းတောဟာလည်း မှားတယ်လို့ ထင်တယ်၊ သပိတ်မအောင်တော့
ငါထင်မြင်ချက်ဟာ မျှန်တယ်လို့ ငါ ပိုယုံလာတယ်၊ တို့ လုပ်မျှင်တာနဲ့ ပြည်သူ့
ဆန္ဒဟာ တဗြားစီ ဖြစ်မောက်တယ် ဆိုတာကို သဘောပေါက်လာတယ်၊ ဒါကို
ငါက ငါတို့ပဲ(လ)မှာ တင်ပြမိခဲ့တယ်”

သက်နိုင်က ဝင်ပြီးပြော၏။

“ဒါလောက်များ အပြုံးကြိုးသလားကွာ၊ မင်းတို့မှာ ပါတီတွင်း
ဝေဖန်မှု ရှိတယ် မဟုတ်လား”

အောင်ညီမြိုင်းက ခေါင်းခါသည်။

“အဒါကလည်း စာအုပ်ကြိုးပေါ်မှာပါတွာ၊ ထားပါတော့လေ...
နိုထက်ကြိုးတဲ့အပြစ်ကို ငါက ထပ်ကျွေးစွာနိုင်တယ်၊ သူတို့က အခု တို့ပြည်တွင်း
တော်လှန်ရေးက ခုတိယာ၊ အာရုံတိက်ကြိုးတစ်ခုလုံးရဲ့ စော်လှန်ရေးက ပထမလို့
ဆိုနေဖြစ်တယ်၊ အာရုံတိက်ကြိုး ဆိုတာကလည်း တိုင်းပြည်ကြိုးတစ်ပြည်ကို
ဆိုလိုတာပါ”

အေးဝင်းနှင့် သက်နိုင်က နားလည်းကြောင်း ခေါင်းညီတ်ပြကြ၏။

“တချိုကာ ဘယ်ထိတော် ဆိုလာသလဲဆိုတော့ တို့တပ်နိုတွေဟာ
အော်တိုင်းပြည်ကြိုးရဲ့ အရှင်တပ် ဖြစ်ရမယ်တဲ့၊ မှတုသည်များ(သဲ) မြောက်သီ
ရွှေခံရေးကိုတော် ပြောနေကြတယ်”

“ဒီတော့...”

“ဒီတော့ ငါ ဝေဖန်မိတာပေါ့၊ ကမ္မာဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံချင်း ချစ်ကြည်
ရေးဟာ တစ်ကဲ့စွာ၊ အမျိုးသားအချုပ်အခြား အာဏာပိုင်မှာ တစ်ကဲ့စွာ၊
ကုန်ကုန်ပြောမယ်၊ တစ်ပြည့်မှ တစ်ပြည် အလုပ်သမား ဝင်ခွင့် ထွက်ခွေ့ကိုတော်
စာအုပ်ကြိုးအတိုင်း လုပ်လို့ မသင့်ဘူး၊ စာအုပ်ကြိုးအတိုင်းဆိုရင် ကမ္မာမှာ
လူမျိုးဆိုတာ မရှိဘူး၊ အလုပ်သမားတွေဟာ ရှိတာမှာ၊ ပြည်သူ့ဒီဇိုင်ရေးနိုင်ငံ
အချင်းချင်း အလုပ်သမားတွေဟာ လွှာတ်လပ်စွာ ကူးသန်းထွက်ဝင်ခွင့်ပြစ်တမ်း
ဆိုရင် နိုင်ငံငယ်တွေမှာ အမျိုးပောက်မှာပဲ၊ သန်းမြောက်ရာရှိတဲ့ တစ်ပြည်နဲ့
ဆယ့်ငါးသန်းရှိတဲ့ တစ်ပြည်ကို ဥပမာဏုကြည့်လေ၊ လွှာတ်လပ်စွာ ထွက်ဝင်ခွင့်
ပေးလိုက်ရင် ရေစည်ပေါက်တာနဲ့ ဆည်ပေါက်တာထိုပဲ၊ ဘယ်ရေက လွှားသွား
မယ်ဆိုတာ ပြင်နိုင်တယ်၊ ဥရောပက ဆိုရယ်လစ်နိုင်ငံငယ်တွေဟာ ဒီကိစ္စကို

ကမ္မဘာရိုက်ယူမှုသနရွေ့ဝယ်

၁၆၇

ဖြင့်ပြီး ရှန်းကန်နှင့်ကြတယ်၊ ငါက အဲဒေတွေကို ဖွင့်ဆွေးနေးတယ်၊ အဲဒီ
တော့...”

ထွန်းငွေသည် သူဘာသာသူ သဘောကျွား ရယ်နော်။ ရပ်၍
အေးရမှ ဆက်ပြော၏။

“ငါကို ဘွဲ့တွေ ပေးလိုက်ကြတာမှ တစ်ထပ်ပြီးပါ၊ ဘရောက်ဒါဝါဒ
သမား၊ သိန်းဓမ္မ တပည့်၊ တို့တို့ရိုက်သား၊ ကမ္မဘာပစ္စည်းမှ တော်လျှော့ရှုံးချော့ရဲ့
အန္တရာယ်ကော်၊ လစ်ဘရယ်ဆိုရယ်လစ် အချောင်သမား၊ မာရှင် ဘုရားအမြင်
မစွမ်းသူ... စုံသွားတာပဲကွာ၊ တို့ရိုဘော်တွေက မှာမည်ပေးတဲ့ နေရာမှာတော့
ပထမတန်းပါ၊ သိပ်တော်ကြတယ်”

အေးဝင်းက မေး၏။

“ဒါဖြင့် မင်း အခု ဘာလုပ်နေသလဲ မောင်သိမြိုင်း”

“ငါကိုယ်ကို ငါ ဝေဖန်ရေး ထိုင်လုပ်နေတယ်၊ ခုနှင့်က မင်းတို့
ဖတ်ခဲ့ရတဲ့ စာဟာလည်း အဲဒီလုပ်ငန်းရဲ့ တစ်စီတ်တစ်ဒေသပဲ၊ အဟင်း
ဟင်း... ဟင်း...”

စကားသည် မမျှော်လင့်ဘဲ ပြတ်သွားရ၏။

အမြောက်းကား စတုဒ်ဖက် ငွောရှင်ကားဖြူသည် တကောင်း
ကျောင်းဆောင်ရှုံး ထိုးဆိုက်လာသောကြောင့် ဖြစ်၏။

အေးဝင်းနှင့် ထွန်းငွေက သက်နိုင်ကို ပြု့စုံတဲ့ နိုက်ကြည့်ကြသည်။

သက်နိုင်က ကားဆီ လုမ်းကြည့်သည်။ ကားပေါ်မှ မလေးနှယ်နှင့်
ဦးချို့တိုးတို့ ဆင်းလာပြီး အဆောင်ပေါ်သို့ တက်သွားသည်ကို မြင်ရ၏။

သက်နိုင်သည် မတရှိမလုပ်နှင့် သက်ထိုင်နေ၏။ အေးဝင်းက တောင်းဟဲ့
သည်။

“ဒါတော့ မကောင်းပါဘူး သက်ခိုင်ရား သွားလိုက်ပါ၊ ပြီးတော့မှ
မင်း ဆုံးပြုတ်ချင်တာ ဆုံးပြုတ်ပေါ့”

အေးဝင်းသည်လည်း ကိုလှော်နိုင်းတွဲ သက်နိုင်တို့၏ အတ်လမ်း
ကို သိပြီးပြု၏။ ထိုကြောင့် သူက အထက်ပါစကားကို ပြောမြင်း ပြစ်၏။

သက်နိုင်သည် မေရာမှ ထက် ကားဆီထိုး သွား၏။ ထိုးချို့မှာပဲ့
မလေးနှယ်၊ ဦးချို့တိုး၊ ကိုဘရိုတို့သည် အဆောင်ပေါ်မှ ဆင်းလာကြ၏။

သက်နိုင်ကို ကိုဘရိုက အရှင်လှုစ်းမြင်သွားဖြင့် အော်၏။

၄၇၈

တရ္တာလိပ်သူများ

“ဟော... သက်ရှင်၊ ဒီမှာ မင်းကို လာရှာမေတ္တာ၊ ဂျို့ကြိုးနဲ့ တွေ့တာ နှစ်ခါန္တပြီကဲ”

သက်ရှင်က ကားဦးတွင် ရှင်မေသည်။ မလေးနှယ်က လျောားမှ ပြေးဆင်းလာပြီး သက်ရှင်ကို ကြည့်သည်။ ကြည့်စဉ် မျက်လုံးဖြာများမှ မျက်ရည်ပေါက်ကြီးများ စီးကျေလာ၏။

သက်ရှင်က အပြစ်ရှိသော တရားခံကဲ့သို့ ဤမြိမ်ရပ်ဇော်။

မလေးနှယ်က ရှတ်တရက် ပြီးလိုက်သည်။ ထိုမောက် အိတ်တွင်းမှ ငွေတစ်မတ်ကို ထုတ်ပြီး ဦးချေစိုးကို ပေးသည်။

“ရွှေ... ဦးလေးကိုချမ်းစိုး၊ မောင့်အတွက် ကားခာ၊ မောင်က နှယ်တို့ကားကို အလကားမစီးချင်ဘူး”

မလေးနှယ်သည် တစ်ဆက်တည်း ကား၏ များကို များကိုစုံစုံပေါ်ပေါ်၍ ဖွင့်လိုက်၍

“တက်လေ မောင်... မမန္တယ် ကားခေါ်ပြီးပါပြီ”

သက်ရှင်သည် ကားပေါ်သို့ တက်လိုက်ရ၏။ ထိုအခါကျေမှ သတိ မထားမိသောကြောင့် မမြင်စိုးသူကို တွေ့ရသည်။

ကား၏ များကိုစုံစုံထောင့်တွင် ဤမြိမ်းပြုစိုးတိုင်များကား အခြားသူ မဟုတ်။ ဒေါကြီးခက်ခက်... ။

မမြှေ့လင့်စွာ ဒေါကြီးခက်ခက်သည် သက်ရှင်ကို ပြီးကြည့်ရ၏။

သက်ရှင်က အံ့ဩလွန်း၍ ဖြန့်ချုပ်ပင် ပြီးမပြီ။

မလေးနှယ်က ကားပေါ်တက်လိုက်ပြီး တံခါးကို ပိတ်လိုက်၏။

“ဦးလေးကိုချမ်းစိုးရေး... မောင်းတော့”

ကျောင်းဆောင် လျောားထိပ်း ကိုဘုရားသည် ပါးစင်အဆာင်းသား ရှင့် ကျွန်းရစ်သည်။

ဝင်ဒါမီယာမြို့အတွင်း အနီး၏ဘားတွင် မလေးနှယ်က သက်ရှင်ကို ဖက်ရှိသည်။ ဦးသူကို မည်သို့မည်ဟု ဆွဲရွှေ့ဗုံးမသိသော သက်ရှင်က အံ့ဩလွန်း၍ သာ ဤမြိမ်းပေါ်ရ၏။

ကျော်စုန်သေချေထု

၃၆၉

“ငို့အားရမှ မလေးနဲ့က သက်နိုင်ကို ရန်တွေ့သည်။

“မောင်... သိပ်နေ့နိုင်တယ်၊ ပြီးတော့ သိပ်ရက်စက်တယ်၊ မောင့်အသည်းနဲ့ဟာ ဒီလောက်မာမျိုး မမနဲ့ အခက မသိဘူး”

သက်နိုင်က ဘာမျှ ပြန်မဖြေ။

“ကျောင်းပြန့်ဖွင့်ပြီဆိုတော့ မောင် ပြန့်လာမှာပဲဆို မမနဲ့ မျှော်နေတယ်၊ မောင်က ပေါ်မလာဘူး၊ တကောင်းဟောက မောင့်သူငယ်ချင်းတွေ ကို သွားနိုစ်တယ်၊ သူတို့အားလုံးက မောင် တပ်ထဲမှာ နေရစ်တယ်လို့ ပြောကြတယ်၊ မမနဲ့ မယုံဘူး မောင်၊ ကိုဝင်းအောင်တို့.. ကိုမောင်မောင်မျင်တို့.. ကိုလုမောင်တို့လိုပဲ မောင်ဟာ စစ်ဖြေပြင်မှာ ကျေကျေနစ်ပြီလို့ မမနဲ့ ထင်ခဲ့ရတယ်၊ ထင်လို့ ငို့သာ ငို့ခဲ့ရတယ်၊ မောင်တစ်ယောက် သေသွားပြီ ဆိုတော်ကို မမနဲ့ အသည်းနဲ့လုံးက လက်မခဲ့နိုင်ဘူး၊ သိလား... မောင်”

သက်နိုင်သည် အကိုသာ ဆက်ကြိတ်ထားသည်။ ဘာမျှ ပြန်မဖြေ။

“မောင့်ရည်ဆွယ်ရှုက်တစ်ခုတော့ ပြည့်သွားပါပြီ မောင်၊ ဒီလောက်ကြီးမှာ မောင် မရှိရလတော့ဘူးလို့ ထင်တော့ မမနဲ့ အေးလုံးကို အျေးပေးလိုက်ပြီ၊ ဒီဇူး ဒီအချိန်မှာ တစ်လောက်လုံးမှာ အပျော်ခုံးလုပ်တစ်ယောက်ဟာ အနိတ်ပဲ မောင်... မမနဲ့ ပြောတာကို မောင် နားလည်ရှုလား”

သက်နိုင် နားလည်သည်၊ ကောင်းကောင်းနားလည်သည်။ နားလည် မိသောကြောင့် ဝမ်းနည်းလျက်က ဝမ်းသာမိသည်။

သူသည် ရင်တွင်းပွဲ ဘာမျှမပြစ်သည့်ဟန် မလေးနဲ့မျိုး လက်ကလေးကို ဆွဲပြီး၊ ခုံတန်းပေါ်၍ ထိုင်နိုင်း၏။ အလွန်တည်သော ပျက်နာထားနှင့် မေး၏။

“အခု မောင် ရှိနေမှုန်း မမနဲ့ ဘယ်လိုလုပ် သိသလဲ”

“တစ်နွေက ဥပဒေပါမောက္ခက ဖော်နဲ့ လာထမင်းစားတယ်၊ သူနဲ့အတွေ မန္တလေးက ဥပဒေကျော်းသား ကိုဘာနဲ့ ကိုမြစ်နဲ့ ပါလောကြတယ်၊ သူတို့က တကောင်းဟောမှာ နေတယ်နိုလို စကားစပ်ရောက မောင့် ကိုအောင်းမီးရထားရွှေးကြီးမှာ အောက်တန်းစာရေး ဝင်လုပ်နေတာ မမနဲ့ သိရတယ်၊ မောင်... မောင်... နှုနိုး”

မလေးနဲ့သည် လက်ပွဲအိတ်ကို ဖွံ့ဖြိုး စာချက်အချို့ကို ထုတ်ယူ ပြောသည်။ စာချက်များတွင် ရှိန်ကုန်တွေ့သိလိုတစ်ပါတ် ရှိက်ထားသည်။

၄၇၁

တရ္တသီလ်ဘန်ခိုင်

ကျောင်းလေနှင့် အဆောင်ကြားသွင်းပြီးဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြသည့်
ပြောများ ဖြစ်ကြ၏။

“ငွေကို လက်မခံတဲ့ မောင့်အတွက် မမန္တယ ဒါကွဲ လုပ်ထားခို
တယ်၊ မောင်... မမန္တယ်ကို စီတ်ဆိုးသိုးမလား”

သက်နိုင်သည် မလေးနှယ်၏ မျက်လုံးများကို နေစွဲကြည့်ခိုသည်။
ဝစ်းနည်း ပင်ယိုးသော မလေးနှယ်၏ မျက်လုံးပြာများက တောင်းယန်္တာ
သူကို ပြန်ကြည့်မေသည်။

သက်နိုင်သည် သက်ပြင်းကိုသာ ပြင်းစွာ ဦးကိုလိုက်ရ၏။

ဒေါကြီးခက်ခက်သည် ချိုးကပ်ရောက်လာ၏။

“နှယ့် လုကလေး၊ လာ... ထမင်းစားကြရအင်”

မလေးနှယ်၏ တောင်းယန်္တသော မျက်လုံးပြာများက သက်နိုင်ကို
နိုင်ကြည့်မြဲ နိုင်ကြည့်မေသည်။

သက်နိုင်က ပြည့်ည်းစွာ နေရာမထပြီး မလေးနှယ်ကို မေးသည်။

“အစ်ကိုဘမြိုင်... ဘယ်တော့ ပြန်ရောက်မလဲ မမန္တယ”

“နှေ့မှာတဲ့... မောင်၊ ဘာပြုလိုလဲ”

သက်နိုင်က အစိုးပေါ်မရှိ ရယ်မိ၏။

“ဉာဏ်... နှေ့မှာတဲ့လား... မောင်တို့ဘာ တစ်ဆောင်း ကျွန်ုပါသေး
တယ မမန္တယ၊ တစ်ဆောင်း ကျွန်ုပါသေးတယ”

အခန်း - ၃၁

»» ပိုးနတ်ဒေဝိသို့ နှုတ်ဆက်ခြင်း ««

လွမ်းဖွယ်သာ တစ်ဆောင်းသည် လျင်မြန်စွာ ကုန်ခဲ့ရ၏။
မလေးနွယ်၏ ကျော်းကြောင့် အဆောင်သို့ ဖြန့်ရောက်ခဲ့ရသာ
သက်နိုင်သည် တစ်ဆောင်းလုံး ကျောင်းမှန်မှန်တက်သည်။ စာကိုလည်း အပြင်း
အထိန် ကြည့်သည်။

ထိုးဆောင်းအတွင်း ဝစ်နည်းဖွယ် ခွဲခွာရခြင်းတို့ကို ကြိုးရသည်။
ဖစ် ဆုံးခဲ့ပြီး ပြစ်သာရကြောင့် ကျောင်းဆက်မတက်နိုင်တော့သာ
တင်မောင်နိုးသည် ဥပစာတန်းဆောင်အပြီး၌ ရရှိပါတယ်။ ဝင်ကာ
အိုလန်ပြည် ဒါတ်မော်သို့ ပညာတော်သင်အပြစ် ထွက်စွာသွားသည်။
ကိုယ့် ကိုယ်လေးမောင်နှင့် ကိုယောဂျင်တို့က ဖော်ပြု စိတ်သင်တန်းကျောင်းသို့
တက်သွားကြသည်။ သူတို့မှာက်သို့ ဝင်းမောင်(ပိတ္တာ)လည်း လိုက်သွားသည်။
အေးဝင်းကလည်း ကိုကော်တောက် စွဲနှုန်းသွားသည်။ မောင်ရှိနိုင်က ပင်းယ
ကျောင်းဆောင်သို့ ချွေသွားကာ ဘီအက်စီ ဆက်တက်ဖော်။ ထွန်းငွေလည်း
ဘယ်ပျောက်သွားမှန်း မသိ။

၃၂။

တွေ့ဆုံးလိမ့်ခိုင်

တကောင်းကျောင်းဆောင်တွင် ကိုမြင့်သောင်းနှင့် သက်ရိုင်သာ ကျို့ရှစ်တော့၏။

ကိုမြင့်သောင်းက တတိယနှစ် ဘီအက်စီ အင်ဂျင်နီယာသင်တဲ့ အောင်ရန် မအိပ်မဖော် စာကြည့်သည်။ သက်ရိုင်က ဆရာဝန် မလုပ်လိုတော့ သော်လည်း ယူလက်စ ဖြစ်သောကြောင့် နိုင်အက်စီ ဒုတိယနှစ် စာများကြီး အတွက် အပြင်းအထာန ကြိုးစားသည်။

ကိုမြင့်သောင်းက တစ်ညွှန် မေးသည်။

“မောင်ရင်... သိပ်ဟကြိုးစားမျပါကလေး၊ ကဗျာဆရာကာ ဆရာဝန် သိပ်ဖြစ်ချင်နေသလား”

သက်ရိုင်က ပြုးပြီးဖြေသည်။

“ဆရာဝန် မဖြစ်ချင်ပါဘူး၊ စာကျော်တာကတော့ စာမေးပွဲအောင် ဖိုပါ၊ ဒီမှာ ရှုနက်ကြီး... ကိုယ် ဘာဖြစ်ချင်သလဲ... သိလား”

“ဟာ... ကဗျာဆရာရှု ကိုယ်က ဘယ်လိုလုပ် သိနိုင်မလဲ”

“အေး... ကိုယ် ရှုက္ခိုး ဖြစ်ချင်တယ်၊ ကုံကော်တော့ ရှုက္ခိုး ဖြစ်ချင်တယ်၊ ဒါကြောင့် စာကြည့်နေတာ ရှုနက်ရေး”

ရောက်လာသော နွေဦး၌ သက်ရိုင်သည် စာမေးပွဲကို ကောင်းစွာ ဖြေနိုင်ခဲ့သည်။

ထိုနွေဦး၌ပင် မလေးနှုန်းနှင့် (ဘီလပ်မှ အော့ဖြန့်လာသော) ကိုတဗြိုင် တို့ လက်ထပ်ကြ၏။

လက်ထပ်ကို ပြုတော်ခန်းများ အကြီးအကျယ် ဆင်ယင်သည်။

ညုပိုင်းတွင် အိမ်၌ သီးသန့်တစ်ပွဲ ကျင်းပ၏။

ရေ့ချောင်းပြုသည် သူယုန်လက်တွင်း၌ ရှိသေးလင့်ကစား မစွဲလေးမှ တစ်ဆင့် တွင်းရှုး၊ တွင်းစားတို့သည် လက်ထပ်ပွဲသို့ ရောက်လာကြ၏။

သတိုသမီးက ထဘီစာ၊ သတိုသားက ဂုဏ်းစာ။

သတိုသားက အယ်(လ်)အယ်(လ်)ဒီဘွဲ့အတွက် ဘီလပ်သို့ ပြန်သွား မည်။ သတိုသမီးက သွောင်မောက် ဆတုံးပါကာ ဘီလပ်သို့ လိုက်ရမည်။ လန်ဒန်ပြီး စက္ခားအော်အိမ်ကောမ်းမစ်(စ်) ဒေါ် စီးပွားရေးတွေ့သိလို၍ သက် ပညာသင်မည်။ ဟန်နှီးမွန်း ဒေါ် အိမ်ထောင်းဌီး ချုပ်ရက်များကို ဖွံ့ဖြိုးလိမ့်ပြည် မှု အရို့အိမ်ပြီး သုံးကြေမည်။

ကျော်စိုက်ယူလွှဲပါသည်

၃၇၃

နဝရတ်ရောင်စံစာရင်းဝင်တို့အတွက် ဂတ်ပုံးယူလွှဲခဲ့ကောင်း
ဖြစ်ပါ၏။ ဖြစ်ပါ၏။

နဝရတ်ရောင်စံစာရင်း၌ မပါသုကား သက်နိုင်တစ်ယောက်တည်း
သာတည်း။

ထမင်းစားသောက်ကြအပြီး၌ သူတို့အားလုံး စုဝေးကြသည်။

ဒေါကြီးခက်ခက်သည် နဝရတ်ရောင်စံကျမ်းကို အားလုံး မြင်အောင်
လွှားလည်ပြသည်။

ဒေါကြီးခက်၏ ထားစဉ် မဆောဒု၍ ဟူသော ဇွဲစာ့ပုံးများ တို့လာ၏။

အားလုံးက အသိအမှတ်ပြုကြောင်း ခေါင်ဥျှော်ပြု၏။ ဒေါကြီးခက်ခက်
က ဆက်ကြညာသည်။

“ကျွန်ုတ်မ စက်ခက်ကို အားလုံး သိပြီးပါ၊ ကျွန်ုတ်မရဲ့ ညီမ
သက်သက်ကိုလည်း အားလုံး သိပြီးပါ၊ သက်သက်ကို ကျွန်ုတ်မ စာရင်းက
ပါပြီးတာကိုလည်း အားလုံး သိပြီးပါ”

သက်သက်၏ နာမည်ကို ကြားသောကြောင့် အားလုံး လွှဲပြေားသွား
ကြသည်။ ဒေါကြီးခက်ခက်ကသာ အောင်မြင်သော အသံနှင့် ဆက်ပြော၏။

“ကျွန်ုတ်မ ဒီဇု စာရင်းပြင်ပြီ၊ ကျွန်ုတ်မ ညီမ... သက်သက်ရဲ့
သား၊ ကျွန်ုတ်မ တို့တော်မောင် သက်ခိုင်ကို ရော့သာနှစ်တွင်း လက်ဖွဲ့တယ်၊
ငွေါးသောင်းလည်း လက်ဖွဲ့တယ်၊ တို့တော်မောင် သက်ခိုင်ဟာ တောင်ပဲနဲ့
မဟုတ်၊ ကျွန်ုတ်မ ခက်ခက်ရဲ့ ထားစ တွင်းစားအစ်”

ဦးထင်ကျော်နှင့် အိုး၊ ဦးတင်သော်နှင့် အိုး၊ ဦးဘဏ္ဍာ်နှင့် အိုးတို့က
ဝစ်းသာသော မျှက်လုံးများနှင့် သက်နိုင်ကို လှမ်းကြည့်ကြသည်။ ကျွန်ုတ်လွှာ
အားလုံးကလည်း ရိုင်းကြည့်ကြသည်။

သက်နိုင်သည် မေရာမှ ပြည်းညွှဲးစွာ ထားသည်။

သူသည် ဒေါကြီးခက်ခက်ကို ရှင်းကို ရှိထားသော လက်အပ်နှင့်
ရှေ့ဦးစွာ ကန်တော့သည်။ ထိုမှာက် ဦးထင်ကျော်၊ ဦးတင်သော်၊ ဦးဘဏ္ဍာ်
တို့၏ စုတွဲများကို ကန်တော့သည်။ ကန်တော့ပြီးသောအခါ တည်ပြုမဲ့လှသော
အသံနှင့် ပြော၏။

“ဒေါကြီးခက်ခက်ရဲ့ ခွင့်လွှာတို့မြင်းကို ကျွန်ုတ် တစ်သက် မမေ
ပါဘူး၊ အစေအရာရာ မေတ္တာသာလွှင် အောင်နိုင်၏ ဆိုတဲ့ သာဓကကို

၂၇၄

တွေ့ဆုံးလိမ့်ခိုင် -

ဒေါက်းခက်ခက်က ပြောသူးပါပြီ၊ ရော့သာနှစ်တွင်နဲ့ ငွောင်းသောင်းအတွက်
လည်း ကျေးဇူးတင်လှပါတယ် ဒေါက်းခက်ခက်... အော်အထိမ်းအမှတ်အဖြစ်
ကျွန်ုတော်ကို ငွောက်မတ် ပေးပါ”

ဒေါ်မြေခက်သည် အော့ကြော့သွေးပြီး အော်အထိမ်းအမှတ်အဖြစ်
ထုတ်ပေးသည်။ သက်ခိုင်က ငွောက်မတ်ကို ယူပြီး မလေးနှယ်၏ လက်တွင်း
သို့ ထည့်ပေးလိုက်၏။

သက်ခိုင်က ပြီးလိုက်ပြီး ဆက်ပြော၏။

“ဒေါက်းခက်ခက် ပေးတဲ့ ရော့သာနှစ်တွင်နဲ့ ငွောင်းသောင်းကို
အစ်ကိုဘြိုင်နဲ့ မမန္တယ်ကို ကျွန်ုတော် ပြန်လက်ပြီးပါတယ်၊ နဝရတ်ရောင်နဲ့
စာရင်းမှာလည်း ကျွန်ုတော်မှာမည်ကို မထည့်ကြပါနဲ့၊ ကျွန်ုတော်မှာမည်က
သက်ခိုင်ပါ၊ ကျွန်ုတော်အသေ မှာမည်က သခင်စိုးခိုင်ပါ၊ ဦးမျိုးညွှန်က စပြီး
သခင်စိုးလှကြေး၊ သခင် ခင်၏၏ သခင်သိန်းမောင်ပြီး၊ သခင်စိုးခိုင်... သည်
တို့ဟာ ရော့သာမြေပဲ့၊ သမိုင်းမှာ သူတို့ဘာရင်နဲ့ သူတို့ ရှိကြပြီးပါ၊ အော်စာရင်း
မှာသာ ကျွန်ုတော်မှာမည် ပါလိုပါတယ်၊ နဝရတ်ရောင်နဲ့ကျွန်ုတော် သာခင်
စိုးခိုင်ရဲ့ သားအမည်ဟာ သိပ်မဟပ်လှပါဘူး”

အေးလုံး မှင်တက်မိ၊ အုံအေးသင့်နေခိုက် သက်ခိုင်သည် မလေးနှယ်
ထဲ သွား၏။

“မမန္တ်... မောင့်ကို ငွောက်မတ် ပေးပါ”

စိတ်သွေ့ခံထားရသူပော မလေးနှယ်သည် သက်ခိုင်၏ လက်တွင်းသို့
ငွောက်မတ် ထည့်ပေး၏။

သက်ခိုင်က ငွောက်မတ်ကို ဆုပ်ယူလိုက်ပြီး အေးလုံးကို နှုတ်ဆက်
သည်။

“ကျွန်ုတော် ပြန်ပါဉိုးမယ်၊ မြော်... အစ်ကိုဘြိုင်နဲ့ မမန္တ်...
ကျွန်ုတော် သွားတော့မယ်”

သက်ခိုင်သည် အခန်းတွင်းမှ ချာခနဲ့ လုညွှန်တွေက်ခဲ့၏။

နိုင်ကြည့်နေရာမှ သတိဝင်ပြီး မလေးနှယ်က ပြီးလိုက်သည်။

မောင်နှင့် အစ်မသည် ခြိုက် တွေ့ကြ၏။

မလေးနှယ်က သက်ခိုင်၏ လက်မောင်းကို ခွဲပြီး မေးသည်။

ကန္တဘဏ္ဍာဂျော်သဇ္ဇာဝယ်

၂၇၅

“မောင်... ဒါ ဘာလုပ်တာလဲ၊ မမန္တယ်ကို ရင်ကွဲသောအောင် သတ်သွားတာလား ဟင်...”

သက်နိုင်သည့် ဝါဝင်းတွဲနှစ်းလှသော မလေးနှုပ်၏ မျက်နှာကလေး ကို ထဲကြည့်သည်။ ခွဲခွဲနှုပ်နှုပ် လူပသည့် ဆံပင်များကို ယုယ္ခာ ပွတ်သပ် မိုး။ ချော်မော်စွာလည်း ပြောမိသည်။

“ပုထုဇ္ဇာလွှာသား ဆိုတာဟာ အမှားကို ပြုစွဲယ်သတဲ့... မမန္တယ်၊ မောင့်ဖေဖေနဲ့ မောင့်မေမေရဲ့၊ အမှားဒဏ်ကို မမန္တယ့်နဲ့ မောင်အထိ လာခံနေ ကြရတယ်၊ ဒီလိုနိုင်း ဖေဖေနဲ့ မေမေကို မောင် အပြစ်မတင်ပါဘူး၊ သမုဒ္ဓယ ဆိုတဲ့ တရားကိုသာ အပြစ်တင်မိတယ်၊ ငိုမနေပါနဲ့ မမန္တယ်... မောင့်စကား ကိုသာ နားထောင်စစ်းပါ”

မလေးနှုပ်ကမူ သူရင်ခွင်တွင် မျက်နှာအပ်ကာ ချွဲ့ချွဲ့ ဗို့ကြေးနေ၏။ သူကလည်း မျက်ရည်ပေါက်ပေါက်ကျရင်း ဆက်ပြောသည်။

“အမှားကို ပြုမိမယ် ကြောပေမယ် အမှုန်ကို သတိမလေစရွားတဲ့ မမန္တယ်၊ မမန္တယ်လည်း ဘယ်တူန်းကမှ သတိမလစ်ခုပါဘူး၊ အခုမှ မောင် ဆိုတော့မယ်၊ ပင်းချောင်းတုန်းက မမန္တယ် ပြောပြုခဲ့တဲ့ အေခံနဲ့ ၁၀ မောင့်နှမ ရဲ့ စာတိလမ်းလေ၊ မစားအပ်တဲ့ သစ်သီးကို သုတေသနးဗုံး စားခဲ့ကြတယ်၊ မောင့်နဲ့ မမန္တယ်ကတော့ ဒီသစ်သီးကို ဘယ်တူန်းကမှ မစားခဲ့ကြပါဘူး၊ အဒါကို မောင့်နဲ့ မမန္တယ်သာ အသိရုံးပါ”

မလေးနှုပ်သည် ငါရင်း နှီးကိုရင်းက ခေါင်းညီတ်ပြရှာ၏။

“မိန့်မသားဆိုတာ ကရာဏာကြီးများ မောင် သိပါပြီ မမန္တယ်၊ မှား တတ်သွာက မောင့်တို့ ယောက်ရှားတွေပါ၊ အမှုန်ကို ဝန်ခဲရရင် မမန္တယ် ဖြူစ် သူမျှ မောင့်ရဲ့ အတွင်းစိတ်က မှားခဲ့မိတယ်၊ ဒီအမှားရဲ့ ဒဏ်ကိုလည်း ဘဝ တစ်လျှောက် မောင် ခံရော်းမှာပဲ၊ ဒီဒဏ်ကို မောင် ကောင်းကောင်းခံယူပါမယ်၊ မိုးနှတ်ဒေဝါကို မောင် တောင်းယန်ခဲ့သလို မမန္တယ်ကိုလည်း မောင် တောင်းယန် ပါတယ်၊ ပြုပြုသူမျှ အနုသယာက စောင့်တဲ့ သမုဒ္ဓယဆိုတဲ့ မောင့်ရဲ့ အမှုအလိုပဲ... မောင့်ရဲ့ အမှားတွေပါပဲ မမန္တယ်၊ က... ဟိုမှာ အစ်ကိုဘြိုင် လိုက်လာပြီ”

ကိုဘြိုင်သည် စိတ်မချမ်းသာသော မျက်နှာနှင့် သက်ခိုင်တိုးအနီးသို့ ရောက်လာ၏။

၃၇၆

တူဖူးလိုင်ဘုရား

သက်နိုင်က မလေးဒွယ်၏ လက်ကလေးကို ဆွဲကာ ဂိုဘြိုင်ကို
အပ်၏။

သူသည် ဘာနှု မရှင်းတော့ဘဲ မြိုဝင် ထွက်ခွာလာခဲ့သည်။
ပြည်လမ်းပေါ် ရောက်မှ လက်တွင်းက ငွေတစ်မတ်ကို ပြန်ကြည့်ခို
သည်။

ဝါးနည်းစွာလည်း မျက်ရည်တစ်ပေါက် ကျိုး၏။ မျက်ရည်တစ်ပေါက်
ကျိုးပါ၏။

◆

ရုတ်ခွန်ကားကြီးသည် မန္တလေးတူဖူးလိုင်နယ်မြေအတွင်းသို့ ဝင်
လာကာ ကထိကများ နေသည့် နှစ်ထပ်တိုက်များရှေ့တွင် ရပ်လိုက်၏။

ကထိကြီးသက်နိုင်ကလည်း ထိအခါကျမှ အတိတ်ဆီ ပြန်ဆုံးစွာ
သာ စိတ်ကူးမှ နိုးလာ၏။

ပယ်ယာက မေးသည်။

“သရာ... ဘယ်တိုက်ရှေ့ ရပ်ပေးရမှာလဲ”

“အ... အင်း... ဟို အရှေ့ဘက်ဆုံးတိုက်ကွယ်”

ဦးသက်နိုင် ကားပေါ်မှ ဆင်းလာသောအော် တော်ပို့က ချွေရောင်
ရွက်ဝါများ ကြော်ပြုလျက် ရွှေ့သက်နေလေသတည်း။

●

အခန်း - ၃၂

»» တက္ကသိလ်တောင်ပြုးပွဲ 『』

ရှိနိုက်တွေ့သိလ်သည် ကုံကော်တော့နှင့် တစ်ဂုဏ်တန်သကဲ့သို့ မန္တလေး
တွေ့သိလ်သည်လည်း အညာဆန်သော ထမ္မာင်းနှင့် တမာတို့ကြော် ဘူး၊ လည်း
နှင့်သူ လှသည်။

ဟင်တကာတို့ ရွက်ကြော်ခို့၌ သစ္စာရှိသော ထမ္မာင်းသည် မြို့ရည်
လိမ်းလျက် အေးချမ်းသော မေတ္တာရိပ်ဆာယာကို သာသာကြည့်ကြည် ပေး
သည်။ ထိုအခါမျိုးတွင် ထမ္မာင်း၏ ရောင်းရင်း ချမ်းဆောက်မှုသည် ရွက်ဝါ
ရွှေချွေတို့နှင့် မြေကို တန်ဆာဆင်လှပစေ၏။

ကထိက ဦးသက်ခိုင်၏ အိမ်အပေါ်ထပ် ပြတင်းမှ ဖျော်ကြည့်လွှင်
အရှေ့သာက် အဆေးဆီး ပြေပြေးဝေမျှားသော ရှိုးရိုးမတောင်မင်းကို အစဉ်
တွေ့ရသည်။ ဆည်ရေး သာက်ရားဖြင့် ဆယ့်စုံရာသီ စိမ်းလန်းသော လွင်ပြင်
တွင် ထန်းတော့စုံသည် ပန်းချီအနုပညာလက်ရာပမာ ဒြံးယဉ်ယဉ် ရုံးတည်
ရှင်းသန့်စွာ၏။

ကိုသက်ခိုင်က သူအိမ်ကို 'ထမ္မာင်းရိပ်သာ'ဟု ကဗျာဆန်စာ့
မှာမည်တ်ထားသည်။

၆၇၈

တဗ္ဗာသိုလ်ဘုန်းမြင်

အမှန်လည်း ဘူးကေဟာသည် ထမာဏ်းရိပ်သာပမာ ဓမ္မာဓာတ်နှင့်
အေးမြဲ ချမ်းသာသည်။

အိမ်ကို မေမေသက်သက်က ဦးစီးအပ်ချုပ်သည်။ ဦးလေးစီးမြိုင်၏
အိုး ဒေါ်ဒေါ်စန္ဒာက ကူးပေါ်သည်။ ပင်စင်ယူခဲ့ဖြစ်သော ဦးလေးစီးမြိုင်သည်
သူ ချစ်မြှတ်နိုးသော တို့ ကဗျာများကို ဖတ်လိုက်... ပတ္တလား ခေါက်လိုက်နှင့်
ပြုးချမ်းစွာ အနားယဉ်နော်။

မေမေသက်သက်သည် 'မှုအရ' အိမ်၌ အစောင်မထား။ တစ်သက်လုံး
မှန်ဟင်းခါး ရောင်းလာခဲ့သည့် ဘဝကို မမေ့။ ဘေးမြဲချောင်းတေား၌ ရန်းကား
ခဲ့ရသည့် ဘဝနှင့်စာလျှင် ကတိက မိခင်အဖြစ် အိမ်ထောင်းစီးခြင်း ဘာဝနှစ်မှာ
မေမေသက်သက်အတွက် ဘာမျှ မပြောပလောက်။

သက်နိုင်၏ မိတ်ဆွေ လူပို့ကြီး ကတိကများ ဖြစ်ကြသော ကိုခင်းလို့
ကိုဘကြည်။ ကိုဒီ စသုတို့က ချွေးမာရို့ ဟင်းမကောင်း၍ အိမ်လာလျှင်
မေမေသက်သက်သည် မမောတမ်း မပန်းတမ်း ဟင်းကောင်း ချက်ကျွေးလေ့
ရှိသည်။

အိမ်၌ မေမေသက်သက်၏ ဓမ္မာစားသား သုံးကောင်လည်း ရှိသေး
သည်။ အာသာ၊ တော်မိ၊ ပါငယ် ဟူသော ကိုသက်နိုင်၏တပည့် သုံးခါ့ကျ
ကောင်းသားများ ဖြစ်ကြ၏။

ညျမ်းအချိန်ဆုံးလျှင် မေမေသက်သက်၏ ဓာတ်းစည်သံနှင့် ဘုရား
ရှိခိုးသံသည် မှန်မှန်တွက်ပေါ်လာ၏။ မေမေသက်သက် ဘုရားရှိခိုးသံ ရပ်လျှင်
ဦးလေးစီးမြိုင်၏ ဝတ္ထုလားသံနှင့် ကိုသက်နိုင်၏ တယောသံ ပေါ်လာသည်။
အာသာ၊ ပါငယ်၊ တော်မိတို့က သီချင်းဆိုကြသည်။

ချမ်းမြှေဆည်သော ထမာဏ်းရိပ်သာ အမှန် ဖြစ်ပါ၏။

တာမာတို့ ပုဂ္ဂိုလ်နေအပြီး မြှေရောင်လွှင်သော ဘုဇ္ဇာ ခုနစ် ဒွန်လတွင်
ပညာနှစ်အစိုး မန္တလေးတဗ္ဗာသိုလ်နယ်မြှုပ်သည် စည်ကားနေ၏။

တပို့းဟောင်း၊ အော်အား၊ တပို့းသုံး၊ ရွှေခါးပူး ခေါ်သော ကောင်းသား
ကောင်းသူ အသစ်များကို အပြုံးအဆိုင် ကြိုခို့သိမ်းသွင်း စည်းရုံးနေကြ၏။

တပို့းဟောင်းကား လက်ရှိသာမရှု အာကာရတန်ခိုးကြီးအဖွဲ့တည်း။
တပို့းဟောင်းကို တော့တွင်း အလုပ်ဖြူတန်မြှေနှစ်ပါတီနှင့် မြို့ပေါ်ရှိ ပ-မ-
ည-တ က ကြိုးကိုင်သည်။ တပို့းသစ်ကား သူတို့ကိုယ်သူတို့ အလုပ်များဟု

ကျော်ကျယ်သရွော၍

၆၈၉

ကြောင်းထိခိုးသည်။ ရဲခေါင်ကား ဒီအကိုစိတ္တာ တစ်ဖြစ်လဲ ဆိုရှယ်လစ်ကျောင်းသား အဲ့အဲ့အည်း ဖြစ်၏။ အင်အားကား ကြော်နေကျောင်းသားများ၏အဲ့အဲ့ ဖြစ်သည်။ တပ်ဦးဟောင်း ပြီးလျှင် အင်အားသည် အင်အားအတောင့်ဆုံးအဲ့အဲ့ ဖြစ်၍ တပ်ဦးဟောင်းတို့ အကြောက်ဆုံးအဲ့အဲ့ ဖြစ်လေသည်။

ကျောင်းဖွင့်၍ မကြော်ပင် ကျောင်းသားလူပုံရှားမှုများ စကြ၏။ ရှေ့လို့စွာ ခရိုင်အသင်းများက ထကြသည်။ ကျောင်းသားနိုင်ငံရေးအဲ့အဲ့တို့ဗာ ခရိုင်အသင်းများကို အပိုင်းမြင်ရန် အပြင်းအထန် ကြိုးစားကြသည်။

ကထိကဆရာတို့ဗာ အနေနှင့် သက်နိုင် မနှစ်သက်ဆုံးကား ခရိုင်အသင်းများ ဖြစ်ကြ၏။ ခရိုင်အသင်းဟူသည်မှာ တဖ္တာသို့လို့ လုံးဝမရှိထိက်သော အသင်းမျိုး ဖြစ်၏။

ရှေးအောက် လုံးမျိုးတစ်ရာတစ်ပါး အနွယ်တို့သည် တဖ္တာသို့လာ ဒီသာပါမောက္ခထဲ ရောက်လာကြသည်။ ထိုအောက် မင်းမျိုးသည် မင်း၏အသွင် ကို စွန့်ရသည်။ ပုဂ္ဂိုးမျိုးသည် ပုဂ္ဂိုး၏အသွင်ကို စွန့်ရသည်။ ကုန်သည်မျိုးသည် ကုန်သည်၏အသွင်ကို စွန့်ရသည်။ လယ်သမားမျိုးသည် လယ်သမားအသွင်ကို စွန့်ရသည်။ တပည့်ဟူသော တစ်မျိုးတည်းအသွင်ကို ဆောင်ကာ ပညာကို ကြိုးစားသင်ယူကြရသည်။ ဒွန်းစထွားအမျိုးပင် ဖြစ်လန့်ကစားပညာချုပ်စဉ် တပည့်ကြိုးအရာကို ရ၏။ တစ်နည်းအေးဖြင့် ပညာပညာပည့်ပည့်ပို့တွင် လုတေန်းစားခွဲခွင့်မရှိ။ ဝေသာလို့ ကောသလာ၊ ဗာရာတာဟူသော ဒေသခွဲလည်း မရှိရ။ ပညာလောကမည်သည် ပရမတ်ဖြစ်သော စကြဝြောတည်း။ ဒေသဟူသည် ပညာတို့မည်သော နှားမြေရာခွက်တည်း။

တဖ္တာသို့လို့ ခရိုင်အသင်းများနှင့် လုံးမျိုးစာအသင်းများကြောင့် စိတ်ဝင်းကွဲကြသည်။ ဟိုခရိုင်က တပ်ဦးဟောင်း၊ ဒီခရိုင်က တပ်ဦးသစ်၊ အနီးခရိုင်က အင်အား၊ အနားခရိုင်က ရဲခေါင် စသဖြင့် ခရိုင်ချင်း ရှိသူဖြစ်ကြ၏။ တစ်ခုရိုင်သားချင်းပင် မှန်းကုန်ကြသည်။ ပို့ဝိုင်နည်းဖွယ် ကောင်းသည်ကား ခရိုင်အသင်းများ အရာရောက်လာသောအောက် ပညာအသင်းများ အလိုလို ပျောက်ကုန်သည်။ ပညာအသင်းဟူသည် ပညာကို လိုလားသူများ၏ အသင်းသာ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် နိုင်ငံရေးအမြောက်အမြောက် အားကိုး၍ မရှိဘူး။ ခရိုင်အသင်းတို့ကား မေစနိုင်ရာ ဖြစ်သောကြောင့် နိုင်ငံရေးအမြောက်အမြောက် အဲ့အဲ့ ဖြစ်လာကြသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း အရေးပါလာကြ၏။

၄၀၀

တရ္စုဆိုလ်ဘုန်းရိုး

ရှေ့နွောင်းသား ဆရာပြစ်သာ ကိုယ်နိုင်သည် မကျွေးခိုင်အသင်း
၏ နာယကအပြစ် တင်မြောက်ခံရသည်။ စိတ်မဝင်စားသာ ကိုယ်နိုင်က
နာယကရာထူးကို ပယ်လိုက်၏။ သို့ရာတွင် ခိုင်ဥက္ကာ၏ နာည်ကဗျာ သူရင်
၌ ကျို့ရစ်သည်။ မောင်စောများ၏... ဟူသတည်း။

မောင်စောများ၏ကို တရ္စုဆိုလ်၏ စင်မြင်များတွင် ကိုယ်နိုင်သည်
မကြာခဏ တွေ့ရတော့၏။

ထို့ကြော ကျောင်းသား နိုင်ရေးအဖွဲ့အစည်းများသည် သမုဒ္ဒန္တာင်
ရာထူးအတွက် မိမိတို့ လျှေားသာ အလောင်းအလျားကို ကျောင်းသား
ကျောင်းသူတို့ သိအောင် ပွဲထဲပြတ်၏။

တစ်နှစ်တွင် တပ်ဦးဟောင်း လက်အောက်ခံ အချွဲအစည်းတစ်ခုက
စကားရည်လွှာ ကျင်းပပေး၏။ အကဲဖြတ်လူကြီးတပ်ဦးအဖြစ် အဖိတ်ခံရသာ
ကြောင့် ကိုယ်နိုင် သွားရသည်။

စကားရည်လွှာပျော်၏ အဓိုဒ်အဖြစ် မောင်စောများ၏
သောင်ချက်၏။

ခုံလှုချည် ကွက်ကျေတိတို့၊ အောက်ခံအကိုးအဖြူး ကော်လာနှင့်
ပင်နီအထူး အပေါ်ဝှတ်အကိုးတို့ကို ဝတ်ဆင်ထားသာ မောင်စောများသည်
မကျွေး၌ ကိုယ်နိုင် တွေ့ခဲ့ဖူးသာ မောင်စောများ၏ အသွင်အတိုင်းပင်
ပြစ်သည်။ လုံးဝခွဲမထားသားကြောင့် ရှိုင်းရှိုင်းနှင့် မသုတေသနပိုင်သာ ဆံပင်
များကလည်း ယခင်အတိုင်းတည်း။ တစ်ခုသာ ပိုလာသည်။ ယရအခါ
မောင်စောများသည် ကြွောက်ကိုင်း အထူး မျက်မှန်ကြီးကို တပ်ထား၏။

စကားရည်လွှာပျော်၏ အဓိုဒ်အဖြစ် သွားရသည် သူ့ပင်ကိုအရည်အသွေးနှင့်
သူ့အောင့်နှင့် အစွမ်းကိုနဲ့ ပြနိုင်သည်။ ထောင်နှင့်ချို့ဇ်နေသာ ကျောင်းသား
များအလယ်တွင် သူကား တစ်လုံးကြောက်မင်း ပြစ်ကြောင်း အမောက်ထောင်
ပြနိုင်၏။

သို့ရာတွင် မောင်စောများကဗျာ တည်ပြုခိုင်ခဲ့လားစွာနှင့် စကားရည်
လွှာပျော် ထိန်းယဉ်သွား၏။ အမှုအရာမလွှာနှင့် စကားပို့ မသုံးသော်လည်း လူမြှေ့
ရှိသာ သူကို ပရိသတ်က သဘောကျေများ၏။ သူ မတ်တတ်ထတိုင်း အဆိုရှင်း
အချောင်းများထက်ပို၍ ပြောသံ ရ၏။

ကျွောက်ချုပ်သရွေး

၄၈၁

စကားရည်လွှဲခြေး၏ မောင်စောများက ကိုသက်ရှင်ကို လာ
နှုတ်ဆက်၏။

“ဆရာအိမ် ကျွန်တော် လာမလိုပဲ ဆရာ၊ ဒါပေမဲ့ ကျောင်းရောက်စ
အလုပ်များနေတာမို့...”

“အင်းပေါ်လေ... အားတုအခါ လာပျော်၊ ဒါထက် မောင်စောများ
ဘယ်ကျောင်းဆောင်မှာ နေသလဲ”

“ကျွန်တော် ကျောင်းဆောင် မနေနှင့်ပါဘူး ဆရာ၊ ဖော်ကုန်းထဲမှာ
နေပါတယ်”

ကိုသက်ရှင်က ဘာမျှ မပြောဘဲ- “မြတ် မြတ်...”ဟုသာ ဆိုပြီး
မောင်စောများကို နိုက်ကြည့်၏။

အမှန်မှာ မောင်စောများက ကျောင်းဆောင်၌ မနေသည်ကို မသိသော
လည်း ကျောင်းမှုနှင့်မတက်ကြောင်းကိုမဲ့ ကိုသက်ရှင် သိပြီးဖြစ်၏။

နှုန်ပါတ်များကို စစ်ကြည့်သောအခါက မောင်စောများသည် မိမိ၏
ဘာသာတွေကို ယဉ်ထားကြောင်း ကိုသက်ရှင် တွေ့ရသည်။ သို့ရာတွင် အတန်း၏
သူ့ကို တစ်ခါမျှ မမြင်ပါ။ သို့ရာတွင် တွေ့သိလဲကျောင်းဝင်းအတွင်းနှင့်
သမဂ္ဂအဆောက်အအိုတွင်မဲ့ သူ့ကို အစဉ်တွေ့ရ၏။

အတန်ကြောမှ ကိုသက်ရှင်က ရယ်ပြီး ဆို၏။

“အင်းလေ... အားတုအခါ ဆရာအိမ် လာလည်ပါတီး၊ ပြီးတော့
ဆရာအတန်းကိုလည်း တစ်ခါတေလ လာလည်ပါကျယ်”

မောင်စောများကလည်း ရယ်၏။

“အတန်းမတက်ရှင်တာတော့ တောင်းပုံပါတယ် ဆရာ၊ ကျွန်တော်
က အလွတ်ပညာသင်ကျောင်းတစ်ကျောင်းမှာ ကျောင်းဆရာလည်း လုပ်နေရ
လိုပါ။ သမဂ္ဂနွေကောက်ပွဲ ပြီးရင်တော့ ကျွန်တော် ကျောင်းမှုနှင့်တက်ပါမယ်”

မောင်စောများကို နှုတ်ဆက်ပြီး ကိုသက်ရှင်သည် အိမ်သိသိ
တစ်ယောက်တည်း လမ်းလျောက်ပြန်လာမှုသည်။

မကျွေး၏ ကျွန်ရှစ်သည် ကိုယ်တစ်ခြမ်းသေကာ မျက်လုံးကွယ်စွဲ
သော မောင်စောများ၏ အင်ကို သတိရမိသည်။ မှန်ဟင်းခါးသည် မိမိကို
လည်း မြင်ယောက်လာ၏။ ထိုများက ဟိုး(လို)မင်းကားပေါ်မှ မောင်စောများ
၏ အစ်မ ဆရာဝန်အဖို့ချောက်ကိုလည်း အမှတ်ရမိပြန်၏။

၄၈၂

တရာ့သိသုတေသန

ကိုယ်ကိုယ်သည် သူ၊ ကိုယ်သူပင် အဖွဲ့အမည်မသိသော အပြီးတစ်ရပ်
ကို ဖြေးမိုးလေသည်။

ငွေကားမြှေပြောမှ ရွှေဝါရည်ဝင်းသည် သူ၊ အစ်မကိုလည်း သူက
ဝမ်းနည်းယိုးနည်း သတိရမိပြန်သောကြောင့် ဖြစ်သတည်း။

◆

မန်းမြှေတော်၌ မနေဖူးသူတို့က မန္တလေး၏နွောက်မက်ဖွယ်
ပူးပြင်းသည်ကဲ့သို့ ဆိုကြ၏။ အမှန်မှာ မန်းမြှေ၏ အညာနွောက်သည် မရွှေ့ပြင်း။
နှေခိုက်ပူးပြင်းတိုင်းက အံ့ဩ့ပြုံး၍ မျှောင်းနိုင်တတ်သည်။ သူမိုးယာ ယိုရဟန်၏
အပူမာတ်က မကဲ့နိုင်။ ညာအေးဆိုလျှင်ကား သိုးငွေရည်စို့နှင့် ချမ်းလိုပင်
ရှုတတ်သည်။

မန္တလေး၌ တကယ် ပူးပြင်းသည့်လများကား ဇွန်နှင့် ဇန်နဝါရီ
များအတွင်း၌သာ ဖြစ်၏။ လေပြင်းသာ လာသည်... မိုးက မပါ၊ မေကပြင်း၍
အပူက လွန်သည်။

လိုလများအတွင်းတွေ့ပင် မန္တလေးတရာ့သိသုတေသနပြုသည်လည်း
အပူဆုံး... အဆုံးဆုံး ဖြစ်သည်။

သမဂ္ဂရွေးကောက်ပွဲအချိန် နီးလာသောကြောင့် ညာစဉ်လိုလို မဲဆော်
တရားပွဲများ ရှိ၏။ အသုံးခြုံက်သံများက အေးမနာတမ်း ညံ့သည်။ တစ်ဖွှဲ၏
တရားပွဲကို တစ်ဖွှဲက နောင့်ယူကိုပြီး တစ်ဦး၏ ဟောပြားသံကို တစ်ဦးက
လောင်ပြောင်သရော်သည်။

သံချုပ်သံ၊ နီးပတ်သံ၊ ကြွေးကြော်သံ၊ ကလော်သံ၊ နှုတ်များကလည်း
ဝေစဉ်၏။ ကျောင်းဝင်းအတွင်းရှိ နံပါးဟူသမျှများလည်း ပိုစတာများနှင့် ရုပ်ပျောက်
ဆင်းပျောက် ဖြစ်၏။ ဗဟိုစာသင်ဆောင်ကြီး၏ ပတ်လည် လမ်းတစ်လျှောက်
၌လည်း နိုင်ငံရေးကာတွန်းပန်းချို့ကားများကို အစီအစဉ် ထောင်ထားကြ၏။

လုံခြည်တို့တို့၊ မျှက်နှံတွေတွေ၊ သံပင်ရှိုင်းရှိုင်းနှင့် ကျောင်းသားတို့က
တရာ့က်စာတမ်းနှုန်းကို ဝေကြသည်။ ထဘိတို့တို့ အော်ရှိလက်ပြတ်၊ မျှက်နှံထား
တင်းတင်းနှင့် ကျောင်းသူများကလည်း သူတို့၏ မောင်ကြီးများကို ကုက္ပါရာ
သည်။

ကျွော်မြို့ပျော်သရွေဝယ်

၄၇၃

စာသင်တန်းတစ်ခုပြီးတိုင်း ခေါင်းလောင်းသံနှင့်အတူ အသံချွဲစက် များက အပြိုင် အော်မြော်ကြသည်။ တဗ္ဗာသို့လ်၏ သက္ကာတအသံသည် ခေါင်းလောင်းသံလော... အသံချွဲစက်သံလော ခြဲမြောမသိနိုင်။ တဗ္ဗာသို့လ်၏ သရုပ်သည် စာကြည့်တိုက်မှ စာအုပ်လော... သမဂ္ဂမှ ဖယောင်းစွဲ။ ကြညားချက်လော မကျပြားနိုင်။

ပညာပတ်ဝန်းကျင်ဟူသည်ကား မရှိ။ နိုင်ငံရေးပတ်ဝန်းကျင်ကား အပြည့်ရှိနေသည်။

တဗ္ဗာသို့လ်ဆရာများက မျက်နှာင်ယ်တို့နှင့် ခေါင်းငါးကို လျှောက်ကြ ရှိရှိ ပြုတွင်း ပြုပြင်မှ နိုင်ငံရေး ဆရာတရာ့ကြီးတို့က ကျောင်းသားများနှင့် ရောကာ ပြောင်ပြောင်ပင် ရင်ကော့ လမ်းသလားကြသည်။

မိုးမဲသာ စွာနှင့် စွဲလိုင်ပြီး ချွေးတလုံးလုံးနှင့် ပြစ်မြေကြသောကြောင့် ချွေးနှင့် အေးကား ကျောင်းသားတို့ မပုံကြဟန် ရှိလေတကား။ ဆရာတို့၏ ရင်မှာသာ ပူဇော်၏။

ကိုသက်ခိုင်တစ်ယောက်ကမူ သူတိုးအားလုံးကို အဘိဓမ္မာဆန်စွာ ကြည့်ပြီး အေးအေးလျှော့ တယောတီးနိုင်၏။

ရွေးကောက်ပွဲညွှန် တဗ္ဗာသို့လ် တစ်မြဲလုံး ပြီမြဲမြို့သံ ရှုည်းနေ၏။ အစွမ်းအပျားကျော် ကိုသက်ခိုင်၏ အိမ်ဆိတ်မှု နားအနည်းငယ် သက်သာ၏။

ကိုသက်ခိုင်က တယောတီးနေသည်။ ကိုသက်ခိုင်၏ မိတ်ဆွေ ရှာရှိပြီး ကထိက ဦးခင်းလိုင်က 'စံပယ်' သီချင်းကို ဆိုနေ၏။

ကိုခင်းလိုင်က သီချင်းကို ဆိုရှိသာ ဆိုသည် မဟုတ်။ မြှုမြှုနေသာ စံပယ်နှင့် သိန့်သိန့်စင်သောဆယ်ကျော်နှစ်တို့ကို အလှချင်း အဘယ်ကြောင့် နှင့်အပ်ပုံကိုလည်း အနက်ဖွင့်ပြဆို ရှင်းလင်းလေ၏။

ထိုအနိုင်တွင်ပင် မြှုမြှုနေသာ စံပယ်နှစ်စင်တစ်ဦးသည် အခန်းဝါး ရုပ်လာလေ၏။ ဆယ်ကျော်နှစ်မှုမကပါ။ သို့ရာတွင် စံပယ်နှင့်မှ နှင့်ဗျာများ မမှား။

ကိုသက်ခိုင်သည် တယောကို ရုပ်လိုက်ပြီး မေ့ကြည့်မိ၏။

“မြော်... မမြော်ဝေ”

မမြော်စေသည် ကြည့်လင်ချိုသာစွာ ပြုးလိုက်၏။ သူပင်ကိုဟန်အတိုင်း လွှတ်လင်ပေါ်ပါးစွာနှင့် အခန်းတွင်းသို့ ဝင်လာပြီး ကုလားထိုင်တစ်လုံးပေါ်ပြီး

၃၈၄

တရာ့သိရှင်တို့၏

ဝင်ထိုင်၏။ ထိုမှာက် မျက်တော်ကော်များကို အသာအယာ ဖုန်လှန်ပြီး ညင်သာစွာ ဆို၏။

“ဆရာကို ခုတိယအကြံ့အဖြစ် မမြင့်စေ လာနေ့ယှက်စီမံပြုပြီ လား မသိဘူး ဆရာ”

ကိုသက်ခိုင်က လျှင်မြန်စွာ ပြင်းမိ၏။

“ဒါ... မဟုတ်ပါဘူး၊ မမြင့်စေ... တစ်နှေ့ ရောက်လာမယ်ဆိုတာ ဆရာ သိမေပါတယ်၊ မမြင့်စေကိုလည်း ဆရာ မျှော်လင့်မေပါတယ် မမြင့်စေ”

မမြင့်စေနှင့် ကိုသက်ခိုင်သည် တစ်ဦး၏ မျက်လုံးများကို တစ်ဦး နိုက်ကြည့်နေခိုက်ကြသည်။

မည်သို့ သောာပေါက်သွားသည် မသိ။ ကိုခင်းလှိုင်သည် မရှာ ထ၏။

“မော်... ကိုသက်ခိုင်၊ စကားပြောစရာရှိ ပြောကြရာ၊ ကျွန်ုတ် တော့ ရာဇ်တော်(လ်) သွားပြီး မအရောင်တွက် ကြည့်လိုက်ပြီးမယ်၊ တပ်ဦးပဲ နိုင်မှာက ကိုနဲ့သေမေပါတယ်”

ကိုခင်းလှိုင်သည် မမြင့်စေကိုပါ ခေါင်းဆွက် နှုတ်ဆက်လိုက်ပြီး ဝါးသာ သူ့ခွဲ့ကိုယ်နှင့် မလိုက်အောင် လျှင်မြန်စွာ ထွက်ခွာကြဖြစ်သွား၏။

ကိုသက်ခိုင်က သက်ပြင်းနှုံကိုပြီး မမြင့်စေကို ကြည့်သည်။ မမြင့်စေ ကလည်း သက်ပြင်းနှုံကို ပြီးပြီး ကိုသက်ခိုင်ကို ကြည့်သည်။

ကိုသက်ခိုင်က တည်ကြည်စွာ မေးသည်။

“မမြင့်စေ... မောင်စောမာင်ကို တွေ့ပြီးပြီးလား”

မမြင့်စေက ခေါင်းခါပြီး ပြု၏။

“အော်ကုန်းထဲမှာ သူ မေတယ်ဆိုလို့ မမြင့်စေ နှစ်ခေါက်တော် သွားရှာပါတယ် ဆရာ၊ မတွေ့ခဲ့ရပါဘူး၊ ရှောင်သွားယောက်ကို ရှာသွား မမိနိုင်ပါဘူး ဆရာ”

အတန်ကြာ ငိုင်သွားပြီးမှ ကိုသက်ခိုင်က မေးသည်။

“မမြင့်စေ မောင်စောမာင်ကို တွေ့ချင်သလား”

“တွေ့ချင်လို့ မမြင့်စေ သတိရပြီး ဆရာသီး လာခဲ့တာပဲ ဆရာ”

ကိုသက်ခိုင်က မော့မှု ထ၏။

ကဗျာတိန္ဒာမှုသရွဝါ

၁၀၅

“ဟာ... ဒါမြင့် သွားကြရအောင်၊ ဆရာမှာတော့ ကားမရှိသေးဘူး
မမြင့်ဝေ၊ ကုန်းကြောင်း လျှောက်ကြရအောင်”

“မမြင့်ဝေမှာ ကား ပါပါတယ် ဆရာ”

ကိုသက်ခိုင်နှင့် မမြင့်ဝေသည် အိမ်တွင်းမှ ထွက်လာခဲ့ကြ၏။

မမြင့်ဝေ၏ ဟီး(လ်)မင်းကားကလေးက မြိုအပြင်တွင် ဆိုက်လျက်
ရှိနေ၏။

အိမ်အပေါ်ထပ် ဘုရားစင်ရွှေမှ ကြေးစည်ကို နိုက်မည်ပြုရမှ
မေမေသက်သက်သည် မျက်လုံးပြူးကာ သူတို့ကို ငဲ့ကြည့်သည်။

ကိုသက်ခိုင်က လုမ်းအော်ပြောသည်။

“မေမေရေး... ရာဇ်ဟော(လ်)ဘက် ခဏသွားမလို့”

မမြင့်ဝေက အပေါ်ထပ်သို့ မေ့ကြည့်ပြီး မေး၏။

“ဆရာအမေ... ဒေါ်လေးသက်သက်လား”

ဒေါ်လေးသက်သက်... ဤသို့ ဒေါ်သူ တစ်ဦးသာ ဤလောက်၌
ရှိခဲ့ဖူး၏။ ယခု မမြင့်ဝေက ဤအတိုင်း ဒေါ်ပြန်ပြန်ပြီး။

ကိုသက်ခိုင်က မပြုး မရယ်ဘဲ ခေါင်းညီတဲ့ပြု၏။

မမြင့်ဝေက ထုံးစာတိုင်း ကားကို ကိုယ်တိုင်မောင်းသည်။

ကားလေးကို ပဟိုလာသင်ဆောင်ကြီးရှုံး ရင်လိုက်ပြီး ကိုသက်ခိုင်
နှင့် မမြင့်ဝေသည် ဆင်းလျှောက်ကြ၏။

လက် သာမော်သည်။ သို့ရာတွင် ရာဇ်ဟော(လ်)ရှုံး မီးရောင်တို့
သည် လထက် ထိန်းနေ၏။

ရာဇ်ဟော(လ်)သည် ဗိုလ်ချုပ်ဆောင်သန်အတွက် ကျော်သွားသော
အာဆာတ် ဆရာကြီးဦးရာဇ်ဟောကို ဂလ်ပြုအမည်ပေးထားသော အဆောက်
အဦး ပြစ်သည်။ ထိုစဉ်က အပေါ်ထပ်၌ စာကြည့်တိုက် လုပ်ထားသည်။
တွေ့သိလိုသမဂ္ဂ ရွေးကောက်ပွဲအချိန်တွင် မရောတွက်ရန် ထိုအပေါ်ထပ်ကိုပင်
အသုံးပြုကြ၏။ မရောတွက်ခြင်းကို သမာဓိကြီး၍ ကျောင်းသား ကျောင်းသူ
တိုင်း ယုံကြည်ကြသည့် ပါမောက္ခားနှင်း၊ ပါမောက္ခားသိန်းမောင်၊ ပါမောက္
ဒေါက်တာစိန်တဲ့၊ ပါမောက္ခာဒေါက်တာသန်းတွေ့း(ပါကောဇ်) တို့က ကြီးကြပ်
ပေးကြေ၏။

၄၀၆

တူးသိမ်းလှုပ်ရှင်

ရာဇ်တော်(လ) အပေါ်ထပ် ဝရနှစ်ဘွဲ့ ကျောင်းသား ကျောင်းသူ
တိုင်း မြင်နိုင်ရန် ကျောက်သင်ယူနှုန်းကြီး လေးချုပ်ကို ထုတ်ပြထား၏။ တပ်ဦး
ဟောင်း၊ တပ်ဦးသုတေသန၊ ရွှေခေါင်၊ အင်အား ဟူသည့် အနွေးပေးခွဲ
အမှုအဆောင်တို့၏ မာမည်များကို ကျောက်သင်ယူနှုန်းကြီးအသီးသီးပေါ်၌ ရေးထား
သည်။ အမည်များ ဘားမြှိုလည်း ရရှိသော မဲအရေအတွက်ကို ဖော်ပြထား၏။

တပ်ဦးသုစ္စနှင့် ရွှေခေါင်တို့၏ ရခဲကား မပြောပလောက်။ တပ်ဦးဟောင်း
နှင့် အင်အားသည်သာ မဲများ ရကြသည်။ တပ်ဦးဟောင်းက အင်အားကို
မဲးရာကျိုး ပြတ်ကာ အနိုင်ရန်၏။ မဲအများဆုံးသူကား ဥထွေအဖြစ်
အချေးခံသည့် မောင်စောမာင်သာ ဖြစ်သတည်း။

ရာဇ်တော်(လ)ရှေ့တွင် စင်မြှင့်လေးစု ရှိသည်။ စင်မြှင့်တိုင်းတွင်
ဒုးပတ်နှင့် အကအခုန်နှင့် ပြစ်၏။ သက်ဆိုင်ရာ ကျောင်းသားအသီးသီးက
လည်း ဝန်းရုံလျှက်ရှိသည်။

တပ်ဦးသုစ္စနှင့် ရွှေခေါင်တို့၏ စင်မြှင့်များသို့ လျှော့ဖြေး မစည်ကား။
တပ်ဦးဟောင်းနှင့် အင်အားတို့၏ စင်မြှင့်များသို့ကား လွှဲလည်း စည်ကားမဲ
သည်။ တုရိယာစိုင်းများလည်း စုနေ၏။ ကသုခုန်သူတို့လည်း အပြည့်ရှိ၏။
စင်မြှင့်ကလောက်ကြာ နဲ့ကြာ အပ်ကြသည်မှာလည်း စုလှ၏။ သို့ရာတွင် သူအသေး
ကိုယ်ဖူး... ကိုယ်အသေး သူဖူးနှင့် ဘာမျှ မသေကြုံ။ ကိုယ်ဟာနှင့်ကိုယ် ကြည့်နဲ့
မော်သူများချည်းတည်း။

မမြှင့်ဝေနှင့် ကိုသက်ဆိုင်တို့က လူရှင်းသော ရွှေခေါင်စင်မြှင့်ဘေးမှ
ကြည့်ကြ၏။

မမြှင့်ဝေက တိုးတိုးမေးသည်။

“ဆရာ... သူတိုးအားလုံး ဘာလုပ်နေကြတာလဲ”

“သူတိုးအားလုံး ဘာလုပ်နေကြတယ် ဆိုတာကို သူတိုးတာသာတောင်
သူတိုး သိကြမှာ မဟုတ်ဘူး၊ ဆရာကတော့ တောင်ပြီးဖွံ့ဖြိုးကို သွားသတိရတယ်”

“ဘယ်လုံး... ဆရာ... တောင်ပြီးဖွံ့ဖြိုး ဟုတ်လား”

“ဟုတ်တယ်... ဆရာ... တောင်ပြီးဖွံ့ဖြိုး သွားပြီး ရှာရှုးမှုမှု စွဲကြသူတွေဟာ
သူတိုးကိုယ်သူတိုး ဘာလုပ်လုံး ဘာလုပ်မှုနှုန်း မသိကြဘူး၊ ဒါပေမဲ့ နတ်ငင်သည်
တွေကတော့ သိကြတယ်”

“ဆရာ ဘာပြောတာလဲ”

ကန္တာကုန်ကျယ်သရွေဝယ်

၆၈၅

“ဆရာ ပြောတာက သိပ်ရှင်းပါတယ်၊ ဒီကလေးတွေဟာ သူတို့ ကိုယ်သုတော့ ဘာလုပ်မောကြတယ် ဆိုတာ မသိကြဘူး၊ ဒါပေမဲ့ နိုင်ငံရေး နှစ်ဝင်သည်ကြီးတွေ အားလုံးကတော့ သိမောကြတယ်”

မမြင့်ဝေက ဘာမျှ ဆက်မပြောတော့ဘဲ ခေါင်းညီတဲ့ပြော။

ထိုစဉ်တွင် ကိုယ်နိုင်၏ ပစ္စားကို တစ်စုံတစ်ယောက်က လာကိုင် သည်။ လျည်ကြည့်မိသောအခါ ဤအချိန်... ဤမောက်တွင် သူ ဘယ်သိမြဲ မဖျော်လင့်တဲ့ သူတစ်ဦးကို ကိုယ်နိုင်က တွေ့ရသည်။

မိုးမြင့်... သက်နိုင်တို့အား ကျွန်ုပ်စစ်သား စကား ပြောသွားစေသာ မိုးမြင့်... ။

မိုးမြင့်သည် နိုင်လွန်အကျိုး၊ ပန်ကောက်လုံချည်တို့နှင့် သားမား နေ၏။

“ဘယ့်နယ်... ကိုမိုးမြင့်... ဘယ်က ပေါ်လာသလဲ”

မိုးမြင့်က ပြီးပြီးပြီးပြော။

“ကျွန်ုပ်တော် လက်နက်ချု အလင်းဝင်ခဲ့တာ၊ ခင်ဗျား မသိဘူးလား ကိုယ်နိုင်”

“ဟန့်အင်း”

“ကျွန်ုပ်တော် အခု ဖဆပလ လျင်ယ်အဖွဲ့များ၊ ရဲခေါင်အဖွဲ့ကိုလည်း ဦးစီးမေတ္တယ်၊ အခု ဌာနချုပ်က တာဝန်ပေးလို့ ဒီက အခြားအမေတ္တာ လာအကဲခတ်ကြည့်တာ”

“မော်...”

ကိုယ်နိုင်၏ မော်... မှာ အဂျိန်တ်ပျက်သည် မော်...အရည်စား ဖြစ်၏။

မိုးမြင့်သည် ကိုယ်နိုင်၏ ဘေးမှ မမြင့်ဝေကို မြင်သွားသည်။ ထိုမောက် အားရပါးရ ဆိုသည်။

“ဟ... ကိုယ်နိုင်... ခင်ဗျား အိမ်ထောင်တောင် ကျမေပြီးကိုး၊ ဘုရားစုံ... ခင်ဗျားအေးကတော့ ချောပါပေါ့များ”

ထိုနှစ်နှစ်လင်းသော မီးရောင်အောက်တွင် ရရှိနိုံသွားသော မမြင့်ဝေ၏ ပျက်နာကလေးကို ကိုယ်နိုင် မြင်လိုက်ရ၏။

၄၈၉

တဆူသိသုတေသန

ကိုသက်ခိုင်သည် ဟေသွာ်သွာ်ဖြစ်နေသော မိုးမြင့်၏ မျက်နှာကို
တင်းတင်းကြည့်ပြီး ပြောသည်။

“ကိုယ့်မြင့်... တစ်ကြိမ်က ငင်ဗျား အကြိုးအကျယ် မှားနဲ့ပျော်တယ်၊
အခုလည်း ထပ်မှားပြန်ပြီး မမြင့်ဝေဟာ ကျွန်တော်ဒေါး မဟုတ်ဘူး၊ အင်း...
ကျွန်တော် နမတ်ယောက်လိုတော့ ခေါ်နိုင်တယ်၊ အခု မမြင့်ဝေ ဒီကိုလာတာ
လည်း ဟောဟိုမှာ ဥဇ္ဈားဖြစ်တော့မယ့် သူ့မောင် မောင်ဟောမှာင်ကို လာ
တွေတာ”

မိုးမြင့်သည် အားတုံးအားမာန့် ကိုသက်ခိုင်တို့အား တောင်းပန်ပြီး
လူတော်ထဲ၌ ပျောက်သွား၏။

မောင်ဟောမှာင်သည် ရာဇ်ဟော(လ်)ပေါ်မှ ဆင်းလာသည်။ သူ
ရုဘော်များက မိုးနှင့် လင်းကွင်းကို တိုးပြီး သီးကြော်၏။ မောင်ဟောမှာင်က
အောင်မြင်ခြင်း အထိခိုးအမှတ်နှင့် လက်သီးတစ်ဖက်ဆုပ် မြှောက်ပြ၏။
မမြင့်ဝေက တောင်းပန်သော မျက်လုံးများနှင့် ကိုသက်ခိုင်ကို ကြည့်
သည်။

ကိုသက်ခိုင်သည် တပို့းဟောင်း ငင်မြင့်ဆီသို့ သွားရ၏။ ပင့်နှင့်
တိုက်ပုံ ဖုံးသော မောင်ဟောမှာင်၏ ပခုံးကို ကိုယ်လိုက်သည်။

“ဟာ... ဆရာ”

“အေး... ဟုတ်တယ် မောင်ဟောမှာင်၊ ဟိုမှာ မင့်အစ်မ မမြင့်ဝေ
လည်း ပါလာတယ်၊ ဆရာနဲ့ ခဏဝိုက်ခဲ့ကွယ်”

မောင်ဟောမှာင်သည် ကိုသက်ခိုင်ကို ဖြန့်ကြည့်သည်။ ကိုသက်ခိုင်
ကလည်း သူ့ကို ကြင်းနာစွာ ဖြန့်ကြည့်နေ၏။

မောင်ဟောမှာင်သည် ကိုသက်ခိုင်၏ နောက်သို့ လိုက်လာခဲ့သည်။

မမြင့်ဝေ၊ မောင်ဟောမှာင်နှင့် ကိုသက်ခိုင်တို့သည် ရာဇ်ဟော(လ်)
မှ ဝေးရာ တစ်နေရာသို့ ထွက်ခဲ့ကြ၏။ စိတ်ကြိုက် တစ်နေရာသို့ ရောက်မှ
ကိုသက်ခိုင်က ရှုရှင်ထွက်သွားရန် ပြင်သည်။ မောင်ဟောမှာင်က ကိုသက်ခိုင်
ကို လုမ်းဆွဲထား၏။

“ဆရာ... ထွက်မသွားပါနဲ့၊ မမမြင့်နဲ့ ကျွန်တော် ဆရာရှေ့မှာ
လျှို့ဝှက်ပြောစရာ တစ်ခုစု မရှိပါဘူး”

କାନ୍ତିରୁଦ୍ଧିତାରୁଦ୍ଧି

988

ကိုသက်ရှင်က မဖြစ်ဝေကို ကြည့်၏။ မဖြစ်ဝေကလည်း ခေါင်းဆိုတဲ့
ပြီ။ ကိုသက်ရှင်သည် ဇွန်ရပ်ဇူးတော့၏။

မောင်တော်နှောင်သည် အလျှို့ဝှက်ရားဆန်သော လေသံနှင့် မေး၏။

“မမြင်... ကျိုတော်ကို ဘာကိစ္စနဲ့ လာတွေတာလ”

ଗ୍ରୀବାନ୍ଦିକାଙ୍କ ପରିମାଣ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଆଶୀର୍ବାଦ ଦିଲ୍ଲିରେ ଆବଶ୍ୟକ ହେବାକୁ ପରିଚାରିତ କରିବାକୁ ଆପଣଙ୍କ ଉପରେ ଆଶୀର୍ବାଦ ଦିଲ୍ଲିରେ ଆବଶ୍ୟକ ହେବାକୁ ପରିଚାରିତ କରିବାକୁ ଆପଣଙ୍କ ଉପରେ

မမြင့်ဝေက ပထမသော် စိတ်ထိခိုက်ဟန် ဂိုင်သွား၏။ သို့ရာတွင် ချက်ချင်းပဲ့ အသာအယာ ရယ်မောလိုက်၏။

“မင်းက မမဖို့ကို စွဲတောင်အပါသလား... မောင်တော်များ”

မမြင့်ဝေက အေးချမ်းသာယာစွာ ပြော၏။

“မောင် လုပ်ချင်တာ လုပ်ပါ၊ မမဖြစ်အမောင့် ကန့်ကွက်ချင်ပေမယ့်
ကန့်ကွက်ခွင့်မရှိပါဘူး၊ တစ်ခုပဲ... မမဖြစ် တောင်းပန်ချင်တယ်၊ မောင်
လုပ်ချင်တာတွေလည်း ဆက်လုပ်ပါ၊ ဘွဲ့ကိုလည်း ရအောင်ယူပါ၊ မောင့်အဖေ
နဲ့ မောင့်အမောင်တွေကို မောင့်မှာ တာဝန်ရှိမောင်သေးတယ် ဆိုတာကိုလည်း
သတိမဲလစ်ပါနဲ့ မောင်”

မောင်စောနှောင်က အောင်ရယ်သည်။

“မမြင့်ကို ကျွန်တော် ဘယ်နဲ့ ပြောရမလဲ၊ မမြင့်တို့ အထင်ကြီး
တဲ့ တစ္ဆေသာက ဘဲ ကျွန်တော် လဲးဝ မက်ဘူးဘိတာ”

“ဒါဖြင့် မောင် တာစုသိရှိလဲ ဘာလာလပ်နေတာလဲ”

မအောင်တော်လောင်က ထိုက်လိုက်လဲလဲ ရယ်လိုက်၏

“မခြင်ကလည်း... ခက်ပါဘိတော့ အခုထိ နားမလည်သေးဘူး
လဲး ကျွန်ုတ်တော် တဖ္တာသိလိုကို အပျော်လာတက်တာ မဟုတ်ဘူး၊ တော်လှန်ရေး
လုပ်မလို့ ကဲ... သိပိုလဲး”

မမြန်ဝေထဲမ အဖြေ ရတ်တရက် ပေါ်မလာ။ ကိုယ်နိုင်က ဝင် စက်ခွင့် ဖျော်သောကြောင့် ဘားမှ စိတ်ဝင်စားစွာသာ ဖြည့်ရရှု၏။

၁၃၀

တရ္တသိုလ်ဘုရား

မမြင့်ဝေသည် မောင်စောနာင်ကို ကျောခိုင်းလိုက်ပြီး ကိုသက်ခိုင်ကို လှည့်ကြည့်၏။

“ဆရာ... တစ်ခုခု ပြောမပြနိုင်ဘူးလား”

ကိုသက်ခိုင်က ဝစ်းနည်းစွာ ခေါင်းခါပြ၏။

မမြင့်ဝေက ရယ်၏။ သူ့ဘာသာသူ သဘောကျွား ရယ်၏။

“ဟုတ်ပါတယ်လဲ၊ ဆရာက မပြောချင်ဘူး၊ ဒါပေမဲ့ မမြင့်ဝေကတော့ ပြောမယ်”

မမြင့်ဝေသည် မောင်စောနာင်၏ ရှေ့ချွဲ ရပ်လိုက်သည်။ ရယ်ရင်းလည်း ပြောသည်။

“မမြင့်မှာ စထားတဲ့ ငွေလျေးတော့ ရှိတယ်၊ မောင် လုပ်ချင်တာကို မောင် ဖြောင့်ဖြောင့်လုပ်နိုင်တဲ့ ဒီငွေတွေကို ပေးပို့ မမြင့် လာနဲ့တာပဲ၊ အဒါ ကိုတော့ မောင် လက်ခံမလား”

မောင်စောနာင်က ခေါင်းခါသည်။

“ဒါဖြင့် မမြင့် ပြန်ရတော့မယ် မောင်”

“ဟုတ်ကဲ့”

“ဒါပေမဲ့... မမြင့် မောင့်ကို တစ်ခု ပြောစရာရှိတယ်၊ နားထောက်းမေး”

“ပြောပါလေ...”

“ပြောပါမယ်၊ မောင်က တရ္တသိုလ်မှာ တော်လျှို့ရေးလုပ်မလို လာတယ် ဆိုတယ်၊ အဖုန်က မောင်တို့ တောင်ပြီးပဲ လာကျင်းပနေတာ”

ဤစကားသည် မောင်စောနာင်ကို သိသိသာသာ တုန်လွှာပျော်ပျော်စေ၏။

သူသည် သူ့အစ်မကို ဘာမျှပြန်မပြော။ ကိုသက်ခိုင်ကိုသာ စွဲစွဲ ကြည့်ပြီး ပြော၏။

“မမြင့်ကို ကျွန်ုတ်ဘဲ ခေါ်လာနဲ့တဲ့ ဆရာ စေတနာကို ကျွန်ုတ်းတင်လုပ်ပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ ဆရာကို ကျွန်ုတ်တော် တစ်ခု ပြောချင်တယ်၊ ဆရာ ခွင့်ပြုမလား”

“ပြုပါတယ် မောင်စောနာင်”

မောင်စောနာင်က ရယ်ပြန်၏။

ကျွော်ချုပ်သနည်း

၄၉၁

“အမှန်က မကောင်းတတ်လို့ လျှို့သာရက်ထားရတယ်၊ ဆရာတို့ နိုင်ငံကျော် စာရေးဆရာတိုးတစ်ဦးရဲ့ နောက်ကြောင်းဘဝကို ကျွန်တော်တို့ အားလုံး သီးပြီးသားပါ”

“ဟုတ်သလား... မောင်စောမျာ်”

“ဟုတ်တယ် ဆရာ၊ ပြီးတော့ ကိုဘူမြိုင် ဆိတာဟာ ကျွန်တော်အောင်ကို ဝမ်းကွဲပါပဲ ဆရာ...”

“မော်...”

“ဆရာတို့ ဒေတ်တုန်းကလည်း ဆရာတို့ ထင်တာကို ဆရာတို့ လုပ်ခဲ့ကြတယ်၊ အဲဒီတုန်းက မမန္တယ်ဟာ ဆရာကို ဘာမှ တားလို့မရှုံးဘူး၊ ကျွန်တော် အမှားတွေ ပြောစိန့်ပါသလား ဆရာ”

ကိုသက်နိုင်က ခေါင်းခါပြီး ဖြေ၏။

“မမှားပါဘူး၊ မင်း မှန်ပါတယ် မောင်စောမျာ်”

“ဒါဖြင့် ကျွန်တော်မှာလည်း ကျွန်တော်ဂွဲတ်လပ်ခွင့် ရှိတယ်၊ ဟုတ်ကဲ့လား ဆရာ”

“ဆရာ မဖြင့်နိုင်ပါဘူး မောင်စောမျာ်”

ရာဇ်တော်(လီ)ပေါ်မှ အသံချွေကို ကြေညာသည်။

“မအားလုံး ရေတွက်ပြီးပါပြီ၊ တပ်ဦးအဖွဲ့က အနိုင်ရပါတယ်၊ အနိုင်ရတဲ့ မစောရင်းကတော့ ဥဇ္ဈာဇ္ဇရာထူးအတွက် ကိုစောမျာ်... မပေါင်းစောင့်နှစ်ရာ၊ ယဉ်ပြုင်ဘက်ကို ငါးရာနဲ့ အနိုင်ရပါတယ်၊ ဒုတိယဥဇ္ဈာဇ္ဇ နေရာအတွက်ကတော့...”

ကြေညာသံသည် နီးပတ်သံ၊ အီးစည်သံ၊ လင်းကွင်းသံ၊ မောင်သံ၊ အော်သံ၊ ဟစ်သံ၊ ကြွေးကြော်သံများကြား၌ ပျောက်သွား၏။

မောင်စောမျာ်သည် ကိုသက်နိုင်ကို လက်ခွဲနှုတ်ဆက်၏။

“ကျော်စုံတင်ပါတယ်၊ ပြီးတော့ ဆရာကို ကျွန်တော် ကြည်သိပါတယ်၊ သွားပြီ ဆရာ၊ မော်... မမြှင့်ရေး ကျွန်တော် သွားပြီ”

မောင်စောမျာ်သည် နေရာမှ ခွာ၏။ ပြောစိလှမ်း နှစ်လှမ်း သွားပြီးမှ လျှော့နှိုင်၏။

“မော်... ဆရာရေး ကျွန်တော် သင်တန်းလည်း မှန်မှန်တက်ပါတော့မယ်”

၁၃၂

ကျွန်ုပ်လိပ်စီး

မောင်စောများသည် ရာဇ်ဟော(လ)ဘက် ထွက်သွား၏။
 မမြင့်ဝေကလည်း ကိုသက်ခိုင်ကို နှုတ်ဆက်သည်။
 “ကျွန်ုပ်တင်ပါတယ် ဆရာ၊ မမြင့်ဝေလည်း ပြန့်လိုက်ပါဉီးမယ်”
 မမြင့်ဝေက ကားဆီသို့ လျှောက်သွား၏။ ကိုသက်ခိုင်က များကို
 လိုက်သွားသည်။
 ကိုသက်ခိုင်က ကားတဲ့ခါးကို ဖွင့်ပေးမိသည်။
 မမြင့်ဝေက ကားပေါ်တက်လိုက်ပြီး စတိယာရင်ကို ကိုင်လိုက်လျက်
 နှုတ်ဆက်၏။
 “အံ့ဩဖွယ်ကောင်းတဲ့ ညာပါပဲ ဆရာ၊ ဆရာကို မမြင့်ဝေလည်း
 ကျွန်ုပ်တင်ပါတယ်”
 မမြင့်ဝေ၏ မျက်တောင်ကျွန်ုပ်မှ ခုနှစ်အောင်လာသော မျက်နှာည်ပေါက်
 ရားကိုမူ၊ ကိုသက်ခိုင် မြင်လိုက်လေးရ၏။

အခိုး - ၃၃

»» သူနှင့်တိယဗ္ဗာ ««

မောင်စောနာရှင်သည် သမဂ္ဂရွေးကောက်ပွဲအပြီး၌ သင်တန်း မှန်မှန်တက်ပါ
မည်ဟု ကိုသက်ခိုင်ကို ကတိပေးသွားသည်။

သို့ရာတွင် သမဂ္ဂ ဥဇ္ဈာဇ်ပြီး မောင်စောနာရှင်ကို သင်တန်း၌ ကထိက
ကိုသက်ခိုင်သည် လုံဝမတွေ့ရ။ သူတော်သုန္တရောက်ကို သူ လုပ်ဆောင်သည် ထင်ရှု။

တစ်ခါတစ်ရဲတွင် လမ်း၌ သူ၊ ကို တွေ့ရသည်။ သူ၊ ဆံပင်တို့က ရည်
ရှု၏။ သူ၊ မျှော်တွင်းက ဟောက်နေ၏။ သူ၊ အသွင်သည် ဝိန့်ချုံးနေ၏။

သို့တင်းကျေတ်ဆန္ဒါတွင် မန္တဆေးတွေ့သို့လဲ၏ ကျောင်းသားနိုင်ငံရေး
သည် ပေါက်ကွဲတော့၏။

မန္တဆေးတွေ့သို့လဲပညာရေးအွဲက စာမေးပွဲ စနစ်သစ်တစ်ခုကို
ပြဋ္ဌာန်းချုပ်တို့ကို၏။

တစ်နှစ်တွင် စာမေးပွဲ နှစ်ကြိမ် စံမည်။ အောက်တိုဘာ၌ တစ်ကြိမ်၊
မတ်လ၌ တစ်ကြိမ် ဖြစ်၏။

ကိုသက်ခိုင်ကမူ ဤစနစ်၌ ကန့်ကွက်ဖွယ်မမြင်။ သူတို့အောင်က
နှစ်နှစ်မှ စာမေးပွဲ တစ်ကြိမ် စံသည်။ ကျောင်းသားတိုင်းလည်း ပင်ယနီးကြေ၏။

၆၉

တွေ့သိလိုက်ရန်

အကျေအစွဲးလည်း များကြ၏။ ကျောင်းသားတစ်ဦး၏ အရည်အချင်းကို နှစ်နှစ် ကျော်မှ မာရီရိုင်းအတွင်း စာမေးပွဲ မေးခွန်းနှင့် ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်ကို မကြွှက်။ ယုံလည်း မယုံကြည်။ စာမေးပွဲဟူသည်ကား မရှိလျှင်လည်း မဖြစ်။

စာမေးပွဲ စနစ်သစ်ကို မထွေလေးတွေ့သိလိုလဲ ကျောင်းသားများသမဂ္ဂ သည် ချက်ချင်းပင် ကန့်ကွက်၏။ စနစ်သစ်ကို မပျက် ပျက်ရန် သဝိတ် လက်နက်ကိုင်မည်ဟုလည်း ငြာသံပေး၏။

အတိုက်အစ်အင်အားအဖွဲ့က စာမေးပွဲ စနစ်သစ်ကို ထောက်ခဲ့သည်။ သမဂ္ဂသည် သဝိတ်များက သဝိတ်ပျက်ရန် အစီအစဉ် လုပ်ထားကြ၏။

ရဲခေါင်အဖွဲ့ကမှ ြိမ်မေး၏။ တပ်ဦးသစ်အဖွဲ့က မပိုးထောင်ကာ ကျောင်းသား ကျောင်းသူများ၏ ဆန္ဒကို တော်းသည်။ မဲဆန္ဒ် စာမေးပွဲ စနစ်သစ်ကို ထောက်ခဲ့သူ ကျောင်းသား ကျောင်းသူ ခုနစ်ဆပ်ရာရိုင်စွဲနှင့် ရှိ၏။ ကြားနေသူ နှစ်ဆပ်ရာရိုင်စွဲနှင့် ရှိ၏။

တပ်ဦးသစ်၏ နံရုကပ်ပို့စတာများ တွေ့ကြလာသည်။

“တပ်ဦးမောင်း... မြှုပ်နှံး မလုပ်နော်။

တွေ့သိလိုက်ခွာကို သန်းတွန်း ဗိုင်းတိုင်း မလုပ်နော်”

တပ်ဦးမောင်းကလည်း ပို့စတာများ ထုတ်ပြန်၏။

“သင်နိုး တပည့်တို့ သစ္စာမောက်ကုန်းပြီ၊

ငန်နှင့် ကျော်ြို့း တပည့်များနှင့် ပေါင်းသွားကုန်းပြီ၊

ရဲဘော်တို့ မဟာအောက်တို့ဘာအတွက် အဆင်သင့် ပြင်ထားကြ”

ခက်သည်မှာ ထိအခို့က ဦးနှင့် ဦးကျော်ြို့းတို့သည် တပ်ဦးကို တစ်ဦး အပြုတ်နဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ ထိမျှမက အနိုင်ရသော ဦးနှုံး ပ-ထ-စ ပါတီတွင် ကျိုးမကောင်း ကြားမကောင်း ဦး-ဗိုလ်-သင် ဟု ရက်ရှုံးစက်စက် ပက်ပက်စက်စက် ကွဲမေ့ခို့ ဖြစ်၏။

တွေ့သိလိုကလည်း အလျောမပေး။ အောက်တို့ဘာ စာမေးပွဲများကို စစ်ဖြစ်အင် စစ်ရန် ကြွှုံးစား၏။ ကျောင်းသား ကျောင်းသူများက သမဂ္ဂ၏ ကြေညာချက်ကို ဂရမစိုက်ဘဲ ကျောင်းတက်ပြီ တက်ကာ စာမေးပွဲဝင်ရန် ပြင်ကြ၏။

ထိအေး သမဂ္ဂက သဝိတ်များကိုလိုက်ပြီး လမ်းတို့ကို ပို့စတာ သဝိတ်တား၏။

ကမ္မဘဏ္ဍာန်ကျယ်သစ္စဝါ

၂၃၅

အင်အားအဖွဲ့က ရေဂျမ်းသော စီဆိုနိုင်းတို့တွင် လမ်းခေါ်းပေးပြီး
ကျောင်းသား ကျောင်းသူများကို ကျောင်းတက်စေ၏။

သဝိတ် ပြုကွဲလေသာတည်း။

သဝိတ်မှာက် ကျောင်းသားအချို့သည် ဒုတိယအစိပတ် ဦးဘစိန်၏
အိမ်ကို သွေးထိုင်းကြသည်။ မကြေထံ မနာသာ ဆဲကြ၏။ အိမ်ကို ခဲ့နှင့် ပိုင်းပါက်
ကာ ဝင်းထရုကို မီးတင်ဖို့ကြ၏။

အသောက်ပွဲများ၊ စာတိုးလုံးများ၊ ကျောင်းဆောင် မှန်တဲ့ပါးတို့ကို
ရှိကြွဲကြ၏။

ဂျိမ်ကားပေါ်တွင် တင်ထားသော အသံချွဲစက်နှင့် လိုက်စိန်းမှာသော
မောင်စောများကို မြင်ရ၏။

“ရဲဘော်တို့... အကြမ်းမပက်ကြပါနဲ့၊ အမှန်တရားကို သတ္တိရှိရှိ
ရင်ဆိုင်ပါ၊ ကျောင်းသားအများစုံ၊ ဆွဲကို လေးစားကြပါ”

လူရမ်းကားကလေးများက သူ့ကိုပင် ချမ်းသာမပေးတော့။

“ခွေးမသား... သွားဟောက်၊ ဒါလား ဥက္ကဋ္ဌ... ဆော်ဟော
နဲ့ဟော”

သူ့ဂျိမ်ကားကိုလည်း စိုင်းချုပြုတော့၏။

ထိုညွှန် မဖွဲ့စည်းတွေ့သုတေသန်းအတွင်းသို့ သေနတ်ကိုင် ရဲသားများ
ဝင်လာကြ၏။

ကျောင်းသားများက ခဲ့နှင့် ဆီးကြုံကြသည်။ ရဲသားများက မျက်ရည်
ယိုဗုံးပစ်၍ ဖြော့ဆွဲသည်။ မီးသွေးကိုလည်း အချုပ်ကားကြီးများပေါ် ခေါ်တင်ယူ
သွားကြ၏။

အမှန်သွားသဖြင့် နဖူးကွဲကာ သွေးယို့ကျေမှာသော မောင်စောများ
လည်း အချုပ်ကားပေါ် ပါသွားလေသာတည်း။

◆

တွေ့သုတေသန ဗရိတ်သုတ်ခေါ်တ်လမ်းသည် နိုင်ငံ၏ ဗရိတ်သုတ်ခ
ေါ်လမ်းကို ရောင်ပြန်ဟပ်ပြခြင်းသာ ဖြစ်သည်။

ဦး-ဗိုလ်-သခင် အကွဲအပြောက် အာဏာရ ပ-ထ-စ ပါတီသည်
ဘာကိုယ့် ဖြစ်ဖြစ်မြောက်မြောက် မလုပ်ပြနိုင်။ မူလကတည်းက တစ်နံတစ်ခု

၄၉၆

တူဖူလိုင်္ခုနှစ်ဦး

ဖြစ်ပြစ်မြောက်မြောက် လုပ်ရန် လမ်းစဉ်နှင့် ဝါဒလည်း ရှိုးနှစ်မှတ်။ လက်အောက် ငယ်သားတို့က ကျွဲ့ပြုမောင် ခေါင်းဆောင်လုပ်သူကလည်း သူနှင့် မဆိုင် သယောင် ခေါင်းရှောင်းနေ၏။

ထိုအချိန်တွင် ဖွံ့ဖြိုးစဉ်းအပ်ချုပ်ပုံအမြဲ့မြဲပေမျှ ဖျော်ကျက်တစ်ကွက် ကို နှိုက်ကာ ပြည်နယ်ကိုယ်စားလှယ်အမည်ခံ ပအော်ရာစ်တို့ကလည်း တစ်စာနှင့် ထကြတော်၏။

သီးခြားပြည်နယ်ပေးရေး၊ ယယ်ဒရယ်မှု စသာ ပြည်ဆောင်စုပျက်ရေး ငှက်ခိုးတိုးသံမျိုးခုံကို ကြေားနေရန်။

မန္တလေးသည် ရှစ်ပြည်နယ်သို့ တက်သော... ရှစ်ပြည်နယ်မှ ပြန် လာသောလစ်း၏ ဗဟိုတစ်ခု ဖြစ်သည်။

တရုတ်ဖြူကိုလည်း တိုက်ရု ပအော်ရာစ်တပည့် ဘေးပြတိကိုလည်း တိုက်ရှုနှင့် ခုဂ္ဂများကြရရှေ့သော တပ်မတော်သား၊ စိုလ်ကြီး၊ စိုလ်မျှူးတို့သည် မန္တလေးသို့ အခါအခြင့်သုတေသန၍ ပြန်လာတိုင်း ကိုသက်ခိုင်ထဲ ဝင်ကြ၏။

“ကျော်တို့တော့ သေမျက်ရှားပုံ၊ ဒါပေမဲ့ ဘာအတွက် အသေခွ မှုကြရတယ် ဆိုတာကို ကျော်တို့ မသိတော့ဘူးဗျာ”

သူတို့ကို ကိုသက်ခိုင် ဘာသူ ပြန်မဖြေခိုင်၊ မဖြေခိုင်သည့်မှာ ဖြေစရာ မရှိ၍ မဟုတ်။ ဖြေစရာက ရင်၌ အပြည့်ရှိနေ၏။ အမှန်က ဖြေပြေစရာမလို့ သူတို့ကလည်း အဖြေမှန်သိ၍ မျှော်လင့်မှုကြပြီ ဖြစ်သည်။

တိုင်းပြည်ခေါင်းဆောင် ဆိုသူကမူ နိုင်ငံခြားဝန်ကြီးချုပ်တစ်ဦးကို မိတ်ခေါ်ကာ မှောင်ဘဝ ရှိုကြောင်း အကြီးအကျယ် သက်သေပြန်၏။ ယခု လျှ၏ဘဝနှင့် ယခု နိုင်ငံ၏ဘဝကို သူ မသိယောင်တကား။

မြစ်ဝကျွန်းပေါ်၌ ဦးရှင်ကြီးနှစ်ကွန်း ဆောက်ရေး၊ ရှိုကုန်၌ ခွဲ့ ကောာ ဆောက်ရေး စသာ မဟာသီမံကိန်းကြီးများကမူ သတင်းစာများ၌ ပိုင်းနေအောင် ပါလာ၏။

ထိုနှစ်က မန္တလေးတူဖူသို့လဲ ဘွဲ့နှင့်သဘင် အခဲ့အမှား ညျှော် ပျော်ဖြေရေးတာဝန်ခံအဖြစ် ကိုသက်ခိုင်သည် အရွေးအချယ်ခံရန်။

ကိုသက်ခိုင်သည် ရေ့နှေသာကိုရိုးလိုင်း ရှုံးဟောင်း နှောရာကြီး မှုမျိုး ဟာသခေါင်း အတ်မာဏ်သား ယန်တူးလှမြင့်၊ ယန်းခိုးဆာရာ ကိုပေါ်၍ သက်တို့နှင့်

ကျော်ကျိုးမှတ်သနရွာဝယ်

၂၃၅

တွဲကာ ‘ပုဂ္ဂိုလ်လမ်းသွား’ (The Vision of Pagan) ၏ ကောတ်ကို
တင်သည်။

“ဝိုင်းကို ဆောက်၍ ပြည်ကို တည်ရာ၊ စိုင်းကွဲထောက်နိုင် စုံ
စတ် တန္ထေ၊ ဖောင် လက္ခဏာ၊ အေားဝါးမွှေ့နှစ်မလိုပါ၊ မြိုက်ချိုစ်တဲ့
တိုင်းရိုင်းသားတွေမှာ၊ တစ်ခေတ်ပြန်သန်း၊ မျက်နှာပ်းပွင့်စွိုရာ
လယ်ကိုသံစွဲနှင့် လွင်စေမှာ၊ ဆည်ကိုပြစ်စွဲ ညီညား၊ တိုးသနိုင်းက
စောင်းဆွဲနှင့်လာ၊ တော်လှန်ရေး... တော်လှန်ရေး... လူမှုမင်္ဂလာ”
ဒါရိုက်တာသက်နိုင်သည် သူကောတ်ကို ဤသီချင်းနှင့် ဖွင့်သည်။
ကိုသက်နိုင် အတွင်းရေးများအဖြစ် လုပ်သာ မန္တလေးတွေသို့လဲ ဂိတ်ပညာ
အသင်းသူအသင်းသားများက ဆိုကြသည်။ သဘင်သည်တို့နှင့် တွဲကာ သရိုပ်
ဆောင်ကြ၏။

ကိုသက်နိုင်သည် ပါးစပ်ရာဇ်ဝင်များ၊ နတ်သမိုင်းများကို ဆန့်ကျင့်
ကာ လယ်သမားဘုရင်ကြီး အနိဂုံး(အနုန်ရထာ)၏ တိုင်းကို ဆောက်၍
ပြည်ကို တည်ပိုကို ပြ၏။

အနိဂုံးသည် စုံး နတ် တန္ထေ၊ နဂါးး မြှေတို့ကို ပယ်ပိုကို ပြ၏။
ဖောင်စကား၊ နတ်နဂါးးတို့ကို ပယ်ပိုမက မြစ်ကြီး ချောင်းကယ် ဟူသာ
မြှေတို့ကို ခေါင်းဖြတ်၍ အနိဂုံး ဆည်တည်ပိုကို ပြသည်။ မိုးခေါင် ရော်း
အပ်၍ လူညွှန်ပို့သံ တည်ပဲ ပုံပော်ပေါင်းဟု အဆိုရအင် ဖို့ လယ်သမာ
တို့ ကြွယ်ဝလာပိုကို ပြသည်။ အနိဂုံး၏ ဂုဏ်ကို နှီးကျွှေးရင်းလည်း တော်လှန်
ရေးဟူသည်ကား လူမှုမင်္ဂလာပါတကားဟု နိမိတ်ဖတ် ကြွေးကြေားသည်။

သက်နိုင်၏ ကျွေးဇူးရှင် ဆရာတိုးဆန်းထွန်းက မျက်ရည်ပလျက်
ချိုးကျွှေးသည်။

“တပည့်ရေး... တစ်ခေတ်မှာ တစ်ယောက်တော့ ထွန်းရမကျွဲ
အေး... ဆရာ သိပ်ဝမ်းသာတာပဲ”

သက်နိုင်၏ သူငယ်ချင်းတစ်ဦးဖြစ်သူ ဒေါက်တာဒိုက လက်ခွဲ
နှုတ်ဆက်၏။

“သူငယ်ချင်း... ခင်ဗျားဟာက အော်ပရာအစ်ပါ၊ ဒါပေမဲ့ လူတွေ
နားမလည်မှာ ကြောက်ပိတယ”

၁၉၈

တရ္တသိလ်ဘဏ်ခါး

မြောက်နိုင်းတိုင်းစစ်ဆေးချုပ်မှ သက်နိုင်၏ ရုံးဘာ်ဟောင်း ဖိုဝင်းကို
နီးညွှန်(ထိုလာစစ်သူ)က ဆို၏။

“သူငယ်များ တင်ပြပဲက ရုပွန်းအားကြိုးတယ်၊ အခိုင်များ စောင့်
သေးသလား မသိဘူး။”

ရောက်တစ်နေတွင် မန္တလေးသတင်းစာများကလည်း ဝေဖော်ကြ၏။

လက်ပဲဝါဒကို ကိုင်ထားပါသည်။ ပစ္စည်းမှုတို့ဘက်မှ ရပ်တည်ပါ
သည်။ လုတေနားစားခွဲခြင်းကို ဆန့်ကျင်ပါသည် ဆိုသော သတင်းစာတစ်စောင်
က ဝေဖော်ပုဂ္ဂိုမှ သက်နိုင် အကြော်ဆုံး ဖြစ်၏။

‘ပညာတတ် ကျောင်းသူ ကျောင်းသေးများကို စင်မြိုင်ပေါ်၌ ခြေားစား
သဘင်သည်တို့နှင့် ရောများကမိုင်းသည်မှာ မသင့်...’

သက်နိုင်က ရယ်စိသည်။ မြော်... မြို့မာပြည်မှ လက်ပဲဆရာတြဲး
များသည် တစ်ခါတစ်ရု (ပညာရှိ သတိဖြစ်ခို့) အသည်းနှလုံးက ချွေကျွေ့
ငွေကျွေ့ ပါသွားတတ်ရှာပါလေသည်တကေား။ ချွေကျွေ့ ငွေကျွေ့ ပါသွားတတ်
ရှာပါလေသည်တကေား...’

ပညာရေးဝန်ကြီး ဒေါက်တာကြို့နှင့် လက်ထောက်အတွင်းဝန်မှင်းဘုရား
များ ရွှေစိတ်တော်ညြို့ အလိုမကျ ပြစ်သွားတော်မူခြင်းကိုမှ ကိုသက်နိုင်
ကောင်းကောင်းသိလိုက်ပါ၏။

ပုဂံ၏အတ်လမ်းသစ္စာမတိုင်မီ ရှေ့ပိုင်းတွက်သော အတို့ ပုဂ္ဂလိက
အမှားတစ်ခု ပါသွားသည်။ ထိုအမှားကို ကိုင်ကာ ကိုသက်နိုင်တို့ကို အရေးယူ
ရန်အတွက် တရ္တသိလ်ကောင်စီး၌ ပါလီမန်ကိုပိုစားလှယ် အမတ်မင်းများက
မဟာဝိရိယနှင့် နိုင်းပြင်းကြ၏။

ထိုအခို့တွင်ပင် အနုပညာကို ထွက်လပ်စွာ လုပ်လိုသောကြောင့်
ကိုသက်နိုင်ကော်လည်း တရ္တသိလ်ဆရာအဖြစ်မှ နတ်တွက်လိုကြောင်းစာကို
တင်လိုက်၏။

မိတ်ဆွေများက သတင်းလာမေးတိုင်း တယောတစ်လက်နှင့် သီချင်းဆို
မှုသော ကိုသက်နိုင်ကို တွေ့ကြရ၏။

“တိုသမိုင်းက စောင့်ဗြှုံးလာ၊ တော်လှုန်ရေး... တော်လှုန်ရေး...
လွှာမရော”

●

အခန်း - ၃၄
»» မျှော်လင့်ရမည် ««

သိန့်နှင့်... မဟာတစ်နွေးသည် ရောက်လာခဲ့ဖြစ်သည်။
 ဂျာခိုသည်မှာ အခက်သား၊ ကိုယ့်ကူးနှင့်ကိုယ် ဆိုဖြစ်တော့ သူများ
 ဒုက္ခကို မှုခိုသည်။
 မတ်လ J ရက်နေ့ ညနေတွင် မမြင့်သေသည် ကိုယ်ရိုင်၏ အီးသို့
 ရောက်လာ၏။

မမြင့်ဝေ၏ အလှသည် စံပယ်ယံးနှင့် တွေသည်။ ယခုစု ညီးနှစ်းမေ့
 သော စံပယ်ဖြောက်ရှိ ကိုယ်ရိုင် ရင်ဆိုင်မေရာ၏။
 “ဆိုပါဉိုး... မမြင့်ဝေ၊ ဘာမြစ်လာဖြစ်ပြီလဲ”
 မမြင့်ဝေသည် ဝင်မထိုင်ဘဲ ဖြေ၏။
 “မောင်စောမျာ် အေးရုံကို ရောက်လာတယ် ဆရာ၊ သူက ဆရာ
 ကို တွေ့ချင်တယ်ဆိုလို့ မမြင့်ဝေ လာခေါ်တာပါ၊ ဆရာ လိုက်ခဲ့မလား”
 “ဒီမေးခွန်းကို အေးရုံး မလိုပါဘူး မမြင့်ဝေ”
 ကိုယ်ရိုင်သည် မမြင့်ဝေ၏ ကားနှင့် အေးရုံးကြီးသို့ လာခဲ့သည်။

၅၀၀

တရ္တသိဒ္ဓတိနိုင်

လူမှာခန်းဝရှုံး သေနတ်ကိုင် ရဲသားတစ်ဦးကို တွေ့ရ၏။ အခန်းတွင်း၌ အခြားရဲသားတစ်ဦးနှင့် ရဲအုပ်တစ်ယောက်ကိုလည်း တွေ့ရ၏။ မောင်စောနားတောင်သည် သာမန်လူမှာ မဟုတ်။ တရားခဲ့ လူမှာသာတည်း။

ကိုသက်နိုင်သည် မောင်စောနားတောင်၏ လက်များကို ယူယွာ ဆုံးကိုင်မိ၏။ ပြုပျော်နေသာ မောင်စောနားတောင်သည် ပြီးသည်။ ပြီးသောအခါ သူ့ပျက်နှာက မယုံနိုင်စွာ နပျိုလင်းသန်းလာပြန်၏။

ကိုသက်နိုင်သည် အကြိတ်ပြီး မေးသည်။

“မင်းကို သူတို့ အချုပ်ထဲမှာ နှိပ်စက်သလား မောင်စောနား...”

မောင်စောနားတောင်က ခေါင်းခါ၏။

“မဟုတ်ပါဘူး ဆရာ၊ သူတို့အားလုံး ကျွန်ုတ်အပေါ်မှာ ကြုံနာကြပါတယ်၊ ကျွန်ုတ် အခုံ အေးရှုတက်ရတာက ကျွန်ုတ်ဘာသာ ကျွန်ုတ်ရင်ကွဲလိုပါ ဆရာ”

ဘေးမှ ရပ်ကြည့်နေသာ ရဲအုပ်သည် ကိုသက်နိုင်၏အများသို့ ကပ်လာ၏။ ရိုသော်လည်း ဆိုသည်။

“ဆရာ ဘယ်သူခံ့တာ ကျွန်ုတ် သိပါတယ်၊ ဒေါက်တာဒေါ်မြင့်ဝေကိုလည်း လေးစားပါတယ်၊ ဆရာတို့ ကိုစောနားတောင်နဲ့ လွှတ်လပ်စွာ စကားပြောကြပါ”

ရဲအုပ်သည် ရဲသားနှင့်အတူ အဖြင့်သို့ ရှောင်ထွက်သွား၏။

ကိုသက်နိုင်သည် မောင်စောနားကို ငုံကြည့်ပြီး မေး၏။

“မောင်စောနား... ဆရာကို ဘာပြောပြချင်သလဲ”

မောင်စောနားတောင်က ပြီး၏။

“ပြောစရာတွေတော့ အများကြီးပါ၊ ဒါပေမဲ့ တိုတိုပဲ ကျွန်ုတ်ပြောပါရမေ ဆရာ”

“ပြောပါ မောင်စောနား”

မောင်စောနားတောင်က ထပ်ပြီးပြီး ဆိုသည်။

“ကျွန်ုတ် မှားခဲ့တယ် ဆရာ”

ကိုသက်နိုင်သည် မောင်စောနားတောင်၏ ပုံးကို ယူယွာ ဖွတ်စိသည်။ စကားတော့ မပြန့်နိုင်။ မောင်စောနားတောင်ကသာ ဆက်ပြော၏။

ကျော်ကျော်သနရွှေ့ပယ်

999

ကိုသက်နိုင်သည့် မောင်စောနာင်၏ ပါးစွဲပြောလက်ဝါးနှင့်
ပိတ်လိုက်၏။

“တော်တော့ မောင်စောနာင်၊ ဟောငြာချင်တယ
ဆိတာ ဆရာ သိတယ်၊ ဂင်တော့အကျော်ခဲ့တဲ့ မောင်စောနာင်၏ ဘုရားသူက
ဒုန်းလွှဲပါတယ် မလွှဲပါဘူး၏ ပိုင်မြှေကတော့ အမြဲချော်ဘုရားဘာ၏၊ ခြော့ဖြင့်
ကို ဘယ်သူဆိုကမှ တိုက ဒုးထောက် တောင်းပဲနဲ့ မျှော်သူ၊ အောင်တို့
မြှေက သိတယ် တပည့်ရေး... အမှန်ကို မြှေက သိတယ်။ မြှေကတာဟာ
နိုင်ခဲ့တယ်၊ မြှေက ခုံတဲ့ မြှေသားဟာ အသည်းနှလုံးလည်း မြှေလိုပဲ နိုင်ခဲ့မိ
တယ်၊ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ဒီမြှေအတွက် တို့တွေ အက်ပျော်စရာတွေ
အများပြီး ရှိသေးလိုပဲ”

“ဟုတ်တယ်။ ဒီမြို့အတွက် ဘုရားတော်ထဲ လုပ်စရွေးလွှာ အများပေါ်
ရှိသေးတယ် ရင်ကျော်မယ် ဘုရားတော်အသည်းဟာ မခြော်ပါဘူး အသေး
ဆောင်... မဖြစ်ပေါ်ရေး၊ အရွှေ့ခံ ဘုရားတော် လုပ်စရွေးတော်လုပ်စရွေးတဲ့
ကော်စာစ်လဲ့ ရှိနိုင်တယ်၊ မော်... မဖြစ်ပေါ်ရေး၊ အသေးဆောင်”

မင်းဘာပြောချင့်တော်လဲ မောင်တော်က
မောင်တော်သည် နှစ်ဆိတ်ကာ အကြိတ်နေ၏။

“ମୁହଁଲ... ହେବେଥାଏନ୍”

ଗୁଣିତରେ ତାର୍କାଯିତିମୂର୍ତ୍ତିମାତ୍ରାରେ ଅନୁଭବ ହେଲା (କେ) ଏହି
ଅନୁଭବରେ କୌଣସି କିମ୍ବା... ଅନୁଭବ କିମ୍ବା ଅନୁଭବ କିମ୍ବା

ପିକ୍ରଣ୍ଣା" ଏଇକୁଳାରେ କାହିଁକିମାତ୍ରାଙ୍ଗିନ୍ତିକି ଫେରାଇଲା

၅၀၂

တရ္စုဆိတ်ဘုရား

မောင်အောမှာင်သည် မျက်စည်ပြီး ကိုသက်နိုင်ကို ကြည့်ပြုခဲ့၏။

“ကျွန်တော်အမေဟာ မှန်ဟင်းခါး ရောင်ပြီး ကျွန်တော်ကို ကျွေးမှု
တယ်၊ ဆရာအမေဟာလည်း မှန်ဟင်းခါးသည်ပဲ မဟုတ်လား”

“ဟုတ်ပါတယ် မောင်အောမှာင်”

“ပြီးတော့... ဆရာမှာ အင်မတန်ချိစဲ့တဲ့ မမဏ္ဍယ်... ဆိုတဲ့ အစ်မ
တစ်ယောက် ရှိခိုးတယ်၊ ဒါကို ဆရာ ဝန်ခံမလား ဆရာ”

“ဆရာ ဝန်ခံတယ် မောင်အောမှာင်”

မောင်အောမှာင်က ကျွန်စွာ ခေါင်းညီတ်ပြု၏။

“ဆရာက ကျွန်တော်ကို ဘယ်တော်းကမှ ဖလို့ခဲ့ဘူး၊ ကျွန်တော်လည်း
ဆရာကို ဖလို့ခဲ့ဘူး ဆရာ၊ မမြှင့်ကို ကျွန်တော် သိပ်ချိစဲ့တယ်၊ ဒါပေမဲ့
ဆရာလိုပဲ မစားအပ်တဲ့ သိမ်းကို ကျွန်တော် မစားဘူး ဆရာ၊ မမြှင့်ကလည်း
ဒီသမ်းကို မစားပါဘူး...”

ဤအကြိုးတွင်မူ ကထိကြိုး ကိုသက်နိုင်သည် မျက်စည်ပါက်ပါက်
ကျွေးမှု၏။

ရုဏ်ပွဲနှင့် ရုသားက ဖြစ်ဝင်လာသည်။ သူတို့အောက်ပါးမှ ဒေါက်တာ
မမြှင့်ဝေလည်း ကပ်လိုက်ပါလာ၏။

ကိုသက်နိုင်သည် မောင်အောမှာင်ကို နှုတ်ပြုပြီး တစ်ခုတစ်ခု
ပြာရန်ပြင်သည်။ မောင်အောမှာင်က ပိတ်ပြု၏။

“ဆရာ... ဘာပြောမယ်ဆိုတာ ကျွန်တော် သိပါတယ်၊ ကျွန်တော်
အသည်း မကျွဲပါဘူး၊ မိမ်းမြေလိုပဲ ကျွန်တော်အသည်းက မာပဲမယ်၊ ပြီးတော့
မိမ်းမြေအတွက် ကျွန်တော်တို့ ဆက်လုပ်စရာတွေ အများကြီး ရှိပါသေးတယ်၊
ဟား ဟား ဟား... ဆရာရယ်... ကျွန်တော်အသည်း ဒီလောက်တောင်
မငယ်ပါဘူး၊ ချုစ်တတ်သူဟာ အသည်းနှင့်း ကြီးတတ်တယ်တဲ့... ဆရာရဲ့”

ဟီး(လ်)မင်းကားလေးသည် အရှေ့ပြင်ကျွေးရေစည်း ရပ်လိုက်၏။

ထမာ်းပင်မြေတွင် မမြှင့်ဝေက ထိုင်သည်။ ထမာ်းပင်စည်းကို
နှိုင်း ကိုသက်နိုင်က ရပ်ဇော်၏။

ကန္တချုပ်ကျိုးသန္တဝယ်

၅၀၃

လရောင်၊ ကြယ်ရောင်တို့သည် ကျွေးဇူးပြင်၌ တောက်ပနေသည်။
မြောက်ဘက် မဖွေးဆောင်တော်ဆီးပါးလည်း မီးရောင်စုတို့ တောက်ဆင်းလက်
နေ၏။

အတန်ကြာ ဤမိန္ဒါကြပြီးမှ ကိုသက်ခိုင်က မေးသည်။
“မမြင့်ဝ စိတ်မကောင်း ဖြစ်နေသလား”
“မမြင့်ဝမှာ စိတ်ကောင်းစရာ ရှိသေးလိုလား ဆရာရယ်”
ကိုသက်ခိုင်က ရမ်ပြောနဲ့ ကြိုးစားသည်။ သူလည်းချောင်းက ရမ်ခြင်း
ကို ကန့်ကွက်ခဲ့နိုင်ပြနေ၏။

သူက တံတွေးကို မျှချေပြီး ဆို၏။
“မမြင့်ဝ စိတ်မကောင်းဘူးဆိုတာကို ဆရာ ယုံတယ်၊ ဒါပေမဲ့
မမြင့်ဝဝတို့ စိတ်မကောင်းတာဟာ ဆရာကိုတော့ မမီဘူး”

မမြင့်ဝဝသည် ဒေါသလေးနှင့် ဖြန့်မေး၏။
“ဆရာ... ဘာပြောတာလဲ”

ထိုအခါကျွဲ့ ကိုသက်ခိုင်သည် လိုက်လိုက်လုပုလုပု ရယ်သည်။ ငိုသ
ပါအောင် ရယ်သည်။ ရယ်၍အားရရှု သူက ဆိုသည်။

“အစ်မက ချုပ်တော့ မောင်တစ်ယောက်၊ သို့မဟုတ် နှစ်ယောက်...
သုံးယောက်.. လေးယောက်.. ငါးယောက်၊ အများဆုံး တစ်ကျိုပ်ပပေါ့၊
အဖော့ အမောက ချုပ်တော့ သားတစ်ယောက် နှစ်ယောက်.. သုံးယောက်..
လေးယောက်.. ငါးယောက်.. အများဆုံးတော့ တစ်ကျိုပ်ပပေါ့၊ ဆရာက
ချုပ်မိတော့ တစ်ရာ.. နှစ်ရာ.. သုံးရာ.. လေးရာ.. ငါးရာ.. တစ်ထောင်..
နှစ်ထောင်.. သုံးထောင်မကဘူး၊ မုန်းရှိ ထပ်ထပ်ပွားနိုင်သေးတယ်။

သြော့... မမြင့်ဝရော... တစ်ညွှန် မေတ္တာအကြောင်း မမြင့်ဝ
ဆရာကို မေးဖူးတယ်၊ မှတ်မီသေးလား”

မမြင့်ဝဝသည် သတိဝင်သွားဟန် လေသံပျော်ပျော်နှင့် ဆို၏။
“မမြင့်ဝ... မှတ်မီပါသေးတယ် ဆရာ”
“အင်း... မေတ္တာဆိုတာကို ရှုံးကြည့်မိခဲ့တယ်၊ အေးလုံးဟာ မေတ္တာ
လိုလိုနဲ့ ငါးနဲ့ပါတ် တပ်ထားတဲ့ ကိုလေသာတွေချည်းပါ၊ ဆရာအဖြစ် လုပ်မိ
တာ ကြာမှ မေတ္တာကို နားလည်လာတယ်၊ မမြင့်ဝရော... သူတက္ကသာနဲ့
သူတက္ကသာမီးဟာ ဆရာရဲ့ သာမဲ့ သမီးတွေချည်း ဖြစ်လာတယ်၊ မဟုတ်သူ

၅၀၉

တွေ့ဆုံးရန်နှင့်

ကျ ပုံအဖြစ် မှတ်ပါ၊ ယိုဝါဒလို့ မြင်းမို့ရှုံးချေတောင်လုံးကိုလည်း ထမ်းမပြနိုင် ဘူး၊ သမုဒ္ဒရာကိုလည်း မင်ရည်ဖျော်နိုင်စွဲး မရှိပါဘူး၊ အာကာကို ဂျာဟုပြုမယ် ဆိုရင်လည်း ညာတာပါပဲ၊ အသည်းနှင့်းကသာ မှန်သောသစာစကားကို ပြောပြနိုင်တယ်”

ဝန်းဝန်းလည်သော မျက်လုံးများနှင့် မမြင့်ဝေက ကိုသက်ခိုင်ကို ကြည့်ရင်း ပြောသည်။

“ဆရာ... မမြင့်ဝေကို ပဟောဌ္ဂုက်ပြန်သလား”

“မမြင့်ဝေက ဆရာကို ဘာလို့ ဒီလို စွမ်းစွဲရတာလဲ၊ ဆရာ ပဟောဌ္ဂု မရှိက်တတ်ဘူး၊ ဆရာ ဝမ်းနည်းတာ တစ်ခုပဲ ရှိတယ်၊ မောင်စောနောင်လို ကလေးတွေက ပဟောဌ္ဂုက်ခံနေရတယ်၊ ဒါကိုတော့ ဆရာ သိတယ်”

“ဒါမြင့် ဆရာက ဘာလို့ ပဟောဌ္ဂုက် ရှင်းမပြုသလဲ”

“အလွယ်တကူ ရှင်းမပြရင် သူတို့ တစ်နှစ်းမထားဘူး မမြင့်ဝေ၊ သူတို့ ဘဝနဲ့ ရင်းနှီးကြပါစေ၊ သူတို့အသည်းနှင့်းနှင့် ရင်းနှီးကြပါစေ၊ အောင်အောင် အပြုံ့ဖျက်ရရင် အောင်အပြုံ့ဖျက်ယာ သူတို့၏၊ ကိုယ်ပိုင်အပြုံ့ဖျက် ပြစ်လာလိမ့်မယ်”

“ဆရာက မောင်စောနောင်ကို အပြုံ့ဖျက် မရေသားဘူးလို့ ဆိုလိုသလား”

“မောင်စောနောင်က အပြုံ့မျန် ရွှေးသူပါ မမြင့်ဝေ၊ ဘယ်လောက် အထိ သူ မြင်းသလိမ့်တော့ မမေးအပ်တဲ့ အသီးကိုစောင် သူ သိခဲ့ပြီ မမြင့်ဝေ”

ငွေလသည် ထိန်ထိန်သာမန်၏။ ငွေလရောင်၌ မမြင့်ဝေ၏ စံပယ် ကိုယ်ရောင်သွေးသည် ဖွေးဖွေးနော၏။

မမြင့်ဝေက သိမ်မွေ့ဖွား မေး၏။

“အောင်အသီးကို မစားထိုက်မျန်း ဆရာက အရင်သိမ့်တာ၊ မမြင့်ဝေလိုပဲ... အရင်သိမ့်တာ၊ မြော်... မမြင့်ဝေရေ... ဆရာတို့ ပြန့်ကြရအောင်”

အော် ၁၂ မမြင့်ဝေက ကိုသက်ခိုင်ကို မော့ကြည့်၏။ ကိုသက်ခိုင်က လက်ကို ကမ်းမေးသည်။ အော် ၁၃ မမြင့်ဝေရေ ရှိတို့၏။ ရှိတို့၏ အော် ၁၄ မမြင့်ဝေရေ ရှိတို့၏။ ကိုသက်ခိုင်နှင့် မမြင့်ဝေသည်။ ကားပေါ် တစ်လို့ထိုကြ၏။

ကန္တာကုန်ကျယ်သရွေဝယ်

၅၀၅

မမြင့်ဝေက ကားကို ဖောင်းပြီး ကိုယ်ရိုင်ကို အိမ်အရောက် လိုက်ပို့
ပေးသည်။

အိမ်ဝင်းအတွင်း ကားဆိုက်မိသောအခါ တမာဒ္ဓက်တိုက ကြွေ့၍
နှုတ်ဆက်ပြေသည်။

အဟောင်းတို့ ကြွေ့၍ အသစ်တို့ ဝေသော မဟာဒ္ဓိုးသည် ဆိုက်
ရောက်လာခဲ့ဖြစ်လေပြီတည်း။

ကိုယ်ရိုင်သည် ဖြူဖြူဝင်း၍ သန့်သန့်စင်သော မမြင့်ဝေကို ၃။
ကြည့်မိ၏။

ဒုပ်ပိုးမျိုးမျိုး ချစ်ထွက်တင်ခဲ့ရပေးသူတစ်ဦးကိုလည်း ဂျမ်းဂျမ်းဆွတ်
ဆွတ် သတိရရှိသည်။

မမြင့်ဝေ၏ကား ထွက်သွားလေမှ ကိုယ်ရိုင်သည် အိမ်တွင်းသို့
ဝင်လာ၏။

ပြုကွန်းကို ကြည့်မိသည်။ ပြုကွန်းစာမျက်နှာက နှစ်... လေ...
ရှုံးကို ထင်ရှုံးစွာ ပြနေ၏။

၁၉၆၂ ခုနှစ် မတ်လ ၂။ ရက်နေ့...။

ကိုယ်ရိုင်သည် တယောကို ယူပြီး အိမ်ပြင်သို့ ထွက်လိုက်၏။
ရွက်ဝါတိသုည် သသမဲ့ ကြွေ့နေ၏။

အဟောင်းမည်သည် ကြွေ့ပေမည်။ အသစ်ဟုသည်ကား ထွန်းလိမ့်
မည်။

တစ်ကြိမ်တုန်းကသိုပင် မဟာဒ္ဓိုးသည် ဆိုက်လာပြန်လေပြီ။

ကိုယ်ရိုင်သည် ကန္တာကုန်ကျယ်သရွေဝယ် သီချင်းကို တိုးရင်း
သည်းမိ၏။

အမှန်က သူသည် ညောင်းဆွက်ဝါတို့ ရှာန်ယဉ်ပြောင်းသကဲ့သို့
ပျက်ပြောင်းပြီဖြစ်သော မိတ်အောမန်သီကို အပြစ်တင် တေးဆိုမိခြင်း
ဖြစ်သည်။

သူအတွက်လည်း ဟုတ်သည်။ မောင်အောင်အတွက်လည်း ဟုတ်
သည်။ လူသားအားလုံးအတွက်လည်း ဟုတ်သည်။

ဂျမ်းသမျှသည် ကန္တာကုန်ကျယ်ရှုံး မဟုတ်။

အတိတ်ကို တမ်းတမော်ပြီး ကန္တာကုန်ကျယ်ရှုံးလည်း မဟုတ်။

၅၀၆

တ္ထာသိုလ်ဘုရား

အကောင်းအတွက် ဖြောင်းလဲခြင်းတို့သည်ဟာ ကုန်ကုန်ကျယ်သော
ရှိတိုက်သည်၊ ရှိရမည်။

ကုန်ကုန်ကျယ်သော...

အကောင်းအတွက် ဖြောင်းလဲခြင်းသည်ဟာ လုသားအတွက် အျော်လင့်
ခြင်း ဖြစ်ပေသတည်း။

ပြောပြီး
တ္ထာသိုလ်ဘုရားမိုင်
၉-၁-၆၆